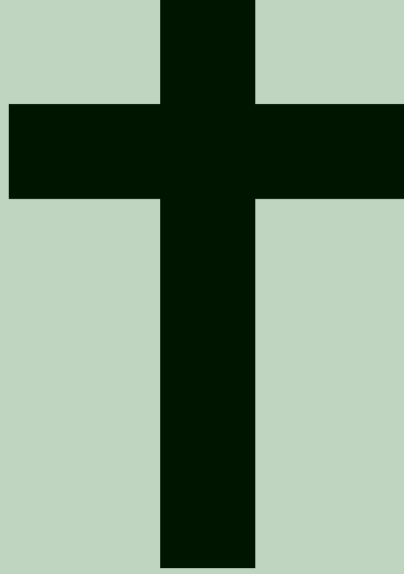

Χωιγιά Γοριχογιά
Σιηίπιρινι

The New Testament in the Ankave language of Papua New Guinea

Xwiyá Gorixoyá Sinjirini
The New Testament in the Ankave language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051

Contents

FRT	1
Mat+yuo	3
Mako	77
Ruko	122
Jono	199
Wáí wurimeiar+gáwa	253
Romí	327
1 Koriní	365
2 Koriní	401
Garesia	426
Epesai	439
Piripai	452
Korosi	461
1 Tesaronaika	470
2 Tesaronaika	477
1 Timotio	481
2 Timotio	492
Taitaso	500
Pairimono	505
Xib+ruyí	507
Jemiso	533
1 Pitao	543
2 Pitao	553
1 Jono	559
2 Jono	568
3 Jono	570
Juto	572
Wáí wómix+nínjipi	575

Xwiyá Gorixoyá Siŋipirini Yayiyá Píne

**The New Testament in the Angave language of Papua New
Guinea**

Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini
[aak]

Translation: © 1990, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Published, 1990 by Bible League International

Web version of first edition
© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.
www.Wycliffe.org

<http://pngscriptures.org>

www.ScriptureEarth.org

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons license (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works).
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Your are free to share — to copy, distribute and transmit the text under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to *Wycliffe Bible Translators* (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You may not use this work for commercial purposes.
- **No Derivative Works.** You may not alter, transform, or build upon this work.
- **In addition,** you have permission to port the text to different file formats, as long as you don't change any of the text or punctuation of the Bible.

Notice — For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok orait na lo bilong Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works license. Em i tok olsem **yu ken givim kopi long narepela manmeri.** Yu ken wokim kopi na givim long husat i laikim. Tasol, yu mas tok klia dispela samting i kam long <http://tokplesbaibel.org>. Yu no ken kisim mani na salim dispela. **Yu mas givim nating.** Na tu, **yu no ken senisim Tok.**

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela buk i stap long dispela sait i gat tok orait long usim wantaim dispela samting tasol. Sapos yu laik narapela tok orait, yu mas askim husat i papa bilong copyright long dispela ol piksa. Sapos yu laik stretim samting i no orait long dispela tok orait, stretim tok, salim Buk Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela tok ples, yu ken **askim mipela.**

Olgeta tok orait na lo long tok ples English i stap long <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/legalcode>.

Sapos yu gat askim long dispela, **plis askim mipela.**

Xwiyá yayí neainaríngí Matiyuo eanípíríní.

Ríwamíní rípi “Xwiyá yayí neainapaxí Matiyuo eanípíyí” ríníngíríní. O Jisaso wiepísagowa woríní. Xegí yoí ámi bí Ripaioríní. Jisaso ríxa nípémáná níwiápnímeámí anínamí nání nípeyimáná enáná ámi xwiogwí ríxa obaxí nípwémáná enáná ríwamíní rípi eaníríní. Xegí Judayí díní re yaiwiarínagá níwíní, “Míxí ináyí nímoní re mínwēaníyí nepa xwayí naní níwēanwáomaní. Jisaso nepa aríowayá xwá píaxíyo dání iwiaroníoyí rarínwáo nímoní sínwíríyí, míxí ináyí nímoní aní Jerusaremí tíyo dání neameñwēamíní eníríní.” yaiwiarínagá níwíní nání ayí ámi díní némore “Xenwí rí moarínwíní? Jisaso nepa Kiraisoríní. Goríxoyá xewaxoríní.” yaiwíríxíní ríwamíní rípi eaníríní. E yaiwíríxíní ríwamíní nearíná wá rókiamoagáwa áma aríowayá xwá píaxíyo dání iwiaroní nání níró ríwamíní eaagá obaxí míní nírorí “Jisaso apí tíní apí tíní xíxeni nímogá uníríní.” níró eaníríní.

Jisasomí xiáwo írínjowa náníríní.

¹ Xwiyá rípi íwiárfawé Jisasi Kiraisoyá náníríní. Oyá íwiárfawé nímogá nuri áwíní e míxí ináyí Depitoríní. Depitoyá íwiárfawé nímogá nuri wíngí xiáwo írínjowa Ebírfamoríní.

² Ebírfamo Aisakomí emeanínigíní. E dání Aisako Jekopomí emeanínigíní. E dání Jekopo Judaomí tíní xegí xexírímeáowamí tíní emeanínigíní.

³ E dání Judáo xíáí Temaí tíní íwí níwíní Pereso tíní Sero tíní emeanínigíní. E dání Pereso Xesíronomí emeanínigíní. E dání Xesírono Ramomí emeanínigíní.

⁴ E dání Ramo Aminadapomí emeanínigíní. E dání Aminadapo Nasonomí emeanínigíní. Nasono e dání Sarímonomí emeanínigíní.

⁵ E dání Sarímono émayí apíxí Rexapí nímearí Bowasomí emeanínigíní. E dání Bowaso Rutímí nímearí Obetomí emeanínigíní. Obeto e dání Jesiomí emeanínigíní.

⁶ Jesio e dání míxí ináyí Depitomí emeanínigíní. Depito e dání apíxí Yuríaoyáí nurápirí Soromonomí emeanínigíní.

⁷ Soromono e dání Riabowamomí emeanínigíní. Riabowamo e dání Abaisaomí emeanínigíní. Abaisao e dání Esaomí emeanínigíní.

⁸ Esao e dání Jexosapetomí emeanínigíní. Jexosapeto e dání Joramomí emeanínigíní. Joramo e dání Asaiaomí emeanínigíní.

⁹ Asaiao e dání Jotanomí emeanínigíní. Jotano e dání Exaso emeanínigíní. Exaso e dání Xesekaiaomí emeanínigíní.

¹⁰ Xesekaiao e dání Manasaomí emeanínigíní. Manasao e dání Emosomí emeanínigíní. Emoso e dání Josaiaomí emeanínigíní.

¹¹⁻¹² Josaiao —Babironí dání émayí míxí nímeáa níwíro Judayo nípíkiomearo íwí nímearo nímeámí úaná Judayí aní e xwiogwí obaxí níwēanáná Josaiao e dání Jekonaiaomí tíní xegí xexírímeáowamí tíní emeanínigíní. Jekonaiao e dání Siatieromí emeanínigíní. Siatiero e dání Serababeromí emeanínigíní.

¹³ Serababero e dání Abiudomí emeanínigíní. Abiudo e dání Eraiakimomí emeanínigíní. Eraiakimo e dání Esomí emeanínigíní.

14 Eso e dáni Sedokomi emeanjiginí. Sedoko e dáni Ekimomi emeanjiginí. Ekimo e dáni Eraiatomi emeanjiginí.

15 Eraiato e dáni Ereaaomi emeanjiginí. Ereasao e dáni Matanomi emeanjiginí. Matano e dáni Jekopomi emeanjiginí.

16 Jekopo e dáni Josepo, Mariaími xiagwomi emeanjiginí. Í Jisasomi xirinjiginí. O yeáyí neayimixemeanfa nání Gorixoyá dijí tñi xegí xiáwowayá xwíá piaxíyo dáni iwiaronjo enagi nání xegí yoí bi Kiraisoyi rigforini.

17 Ayínání xiáwo írigo Ebiríamo nemeága nibiro mixí ináyí Depito emeanje nání xiáwowa wé wúkaú síkwí waú waú imóninjirini. Xiáwo Depito njeanje dáni nemeága nibiro Babironi kirapusí omijí wigíe nání xiáwowa wé wúkaú síkwí waú waú eni imóninjirini. Omijí wigíe dáni Jiaso rémonje nání ámi xiáwowa wé wúkaú síkwí waú waú imóninjirini.

Jisasomi xinái xiríje nánirini.

18 Xwíyíá Jiasí Kiraiso xiríje nání ripirini. Omi xinái Mariaí Josepo meáwijnigini ikijinjí niyárimáná enáná ayaú siní nimeánimi memé enáná í rixa Gorixoyá kwíyí tñi niaíwí agwí enjiginí. Í niaíwí agwí enagi niwiniro

19 Josepo, ími meanfo áma sanigo enagi nání “Xwíyíá ími ayá winipaxí wí muripa oemini.” niyaiwirí “Ími yumí emi omómini.” niyaiwirí

20 siní dijí e nimóa warfna re enjiginí. Oríjá winarfna Gorixoyá anijnají wo sijnání niwimóniri re urinjiginí, “Josepoxi, mixí ináyí Depitoyá xiáwoxiní, dixí apixí Mariaími éf niwirí emi mimopani. Niaíwo ími kwíyí Gorixoyápimi dáni eweáo enagi nání anani meá.

21 Í niaíwí oxí wo xirinfariní. Áma xegí imónigfáyo fwí yarigfápi nání xwíyíá meáriniprixiniri yokwarimí niwiiri yeáyí uyimixemeanfa enagi nání xegí yoí Jiasoyi wfririxini.” urinjiginí.

22-23 Ayí eníjána wfá rókiamoagfá wo áwanjé niri ríwamijí eaárijí rípi “Re enfáriní. Apixí oxí nimeánijí wí niaíwí agwí neri oxí wo xiránáyí, yoí Emaniueroyi —Yoí mfkí ayí Gorixo nene tñi nawini njeanfa nánirini. Yoí e wfririfáriní.” Ríwamijí e niri eaárijí api xixeni imóninfa nání e imóninjiginí.

24 Anijnají Gorixoyáo e uríagi Josepo sá wene dáni niwiápinimeari anijnajo sekaxí urípa neri xegí apixí Mariaími meanjiginí.

25 Ími nimeari aí siní niaíwo mixiripa nerfna í tñi sá bi mivé néra nútsána í rixa niaíwo xirána xegí yoí Jiasoyi wfrinjiginí.

2

Sogwí fwiaparijimi dáni bigfáwa nánirini.

1 Mariaí Jisasomi Judia piropenisíyo anj yoí Betirexemi dáni nixirimáná enáná Judayí áminá wo mixí ináyí Xerotoyi rinigo Jerusaremíyo njweari xegí Judayo menjwanáná re enjiginí. Áma sijí nání enwipearigfá wa sogwí fwiaparijimi dáni nibiro Jerusaremí niremoro

2 yaríjé re wigfawixini, “Judayí mixí ináyí imóninfa nání niaíwí sijí xirigo gerini? Sogwí fwiaparijimi njwearfna omi xirána sijí o nání njweáagi sijnwí niwinirane nání omi yayí oumeanirane barijwini.” urémeáagfa

3 mixí ináyí Xeroto “Niaíwo mixí ináyí nimóniri nimúronirfenigo?” niyaiwirí dijí rfá nuxeri Jerusaremí njweáyí nñi eni dijí rfá nuxéa úagi

4 o apaxípániní imónigfá xwéowami tñni ñwí ikaxí eáninípi mewegfáwami tñni awí neaárímáná yariní re wininiginí, “Kiraisoyí ríninjo, yeáyí neayimixemeanfa nání negí arfowayá xwá piaxíyo dání iwiaronfoyi rarínwáo rfwaminí níniní eáninípi ge xirípírfá nání ríniní?” urfagi

5 awa re urigfawixini, “Negí Judia piropenisfoyo re añí yoí Betirexemiyo xiripaxí imóniní. Ayí rípi nániní. Wfá rókiamoagfá wo áwaní n#wuríyiri rfwaminí re eaáriníriní,

6 ‘Judayí añíyo añí yoí Betirexemi ñweáyíné añí n#yoní nání áamá obaxíyíné menagi aiwí segí áamá wo m#xí ináyí nimónirí gí Judayí n#yoní menweanfá enagi nání segí añí api añí xwé tñni xixeni imónin#áriní.’ níniní eaáriníriní.” urfagfa

7 Xeroto yumí dñí n#yiwimáná “Siníyo enwipearigfáwa obípoyí.” níniní awa ríxa báná yariní re wininiginí, “Sinjo gíná ñweáagi winigfawixini. Sinjomi sñwí n#wínimáná enáná emá ararí pweníriní?” urfagi awa ríxa áwaní uraná

8 o Betirexemi nání re urowáriniginí, “Soyíné nuro niaíwo nání pírániní p#á époyí. Ríxa sñwí n#wíniróná nioní ení nuri yayí seáyí e umemíniní nání ámi n#b#ro áwaní n#r#poyí.” urfagi

9 awa arfá e n#wiwo wigípi ófoyo warfná re eniginí. Siní awa xámi sogwí fwiapariními n#ñwearóná winigfo awami xámi numearí añí niaíwo weniwámi seáyí e ñweaniginí.

10 Sinjo e ñweáagi n#wín#ro seáyími seáyími nimón#ro dñí nífá n#wíniní

11 aniwámi n#páwiro niaíwo xinái Mariaí tñni ñweanagi n#wín#ro re egfawixini. Xwífáyo n#p#kín#mearo omí yayí numemáná amípi o nání imóniní wigí ayá rím#xarigfápi n#roaro sñá gorí tñni íkfá d#á —D#á yoí p#raken#saní tñni murí tñni nání ríniní. D#á api dñí naní eaariní xixegíni síxí w#xáu tñni m#n# wigfawixini.

12 M#n# n#wimáná enáná Goríxo oríñá nupáriní r#m#n# re uriniginí, “M#xí ináyí Xeroto tñí e nání ámi mupa époyí.” urfagi wigí añí e nání nuróná óf# xegí wíyo ugfawixini.

Isipiyí añíyo nání éf# ugfá nániní.

13 Awa ríxa numáná enáná re eniginí. Josepo oríñá n#wín#fná añínaní Goríxoyá wo sñání n#rónap#r# re uriniginí, “Ríxa n#wiápn#mearí niaíwo tñni xinái tñni n#meámi Isipiyí añíyo nání éf# úpoyí. Sepfoyíné nuro rémófe dání ámi nioní sear#m#ae nání ñweá#r#xini. Xeroto niaíwomi p#kiní p#á énapiní enagi nání r#rariní.” urfagi

14 o ár#wíyimi aí n#wiápn#mearí niaíwo tñni xinái tñni n#meámi Isipiyí añíyo nání nuro

15 n#ñwearóná m#xí ináyí Xeroto péé nání ñweaagfáriní. Wfá rókiamoagfá wo xwíy#á Goríxoyá n#wuríyiri rfwaminí eaáriní rípi “Gí íwo Isipiyí añíyo ñweanáná ‘E#n#.’ ur#m#áriní.” níniní eaáriní api xixeni imónin#fa nání Josepo niaíwomi Isipiyí añíyo nání n#meámi uniginí.

Niaíwíyo m#n# r#róm# emegfá nániní.

16 Xeroto, Jerusaremíyo xwayí naniní ñweanjo sogwí fwiapariními dání ur#nénaparigfáwa ámi x#omí m#wím#nap#agfá nání “Yap#s# r#fa níwapíyíoi?” n#yiwiri dñí r#á ápiáw#n#n# wéagi xewaninjo awami sinjo nání yariní wíaná awa “Íná ñweáagi wininwaniginí.” urfápi nání dñí n#mori porisowami urowáraná awa nuro niaíwí oxí Betirexemi dáníyíyá tñni e m#d#m#d#n# n#ñweaxa pugfáyíyá tñni, niaíwí oxí wigí xwiogwí waú wo s#n# m#m#úropa egfá n#yoní m#n# r#róm# emegfawixini.

17-18 Mijé rirómé eméáná xwiyá Gorixoyá wá rókiamoagé Jeremiaoyi riniño niwuriyiri ríwamijé eaárijé rípi “Ané Rama dání ‘Yeyí.’ niriñiri ñwé eánariñagí arfá wiaríñoi. Reserími xiáíwa wigé niaíwé nání ñwé piyé niwíriñiro wigé niaíwé wówi síñwé míwiniñagí nání mije ikíñwé umiríagí aiwé pini míwiárigíawixini.” ríwamijé eaárijé api íná xixeni imónijéinigini.

Ámi Isipiyé anéyo dání yigá nánirini.

19 Xeroto rixa nipéáná re enijigini. Josepo Isipiyé anéyo dání oriñá niwiniñiná anéñajé Gorixoyá wo síñáni nírónapiri re urijéinigini,

20 “Niaíwomi opikianeyiniri emegíáwa rixa pegíá enagí nání niwiápinimeari niaíwo tñni xinái tñni nimeámi díxé Isireriyé anéyo nání úpoyi.” uríagí

21 Josepo niwiápinimeari niaíwo tñni xinái tñni nimeámi nuri Isireriyé anéyo niremoró

22 Josepo arfá re winijigini, “Xerotomi xewaxo Akereasoyi riniño xano mixel ináyé nimóniri neamenweagípa xewaxo eni mixel ináyé e nimóniri Judia piropenisíyo re neamenweani.” rariñagí arfá niwiri wáyéniwiniri “Arige nuri Judia piropenisíyo ñweáminiréini?” yaiwiaríiná Gorixo Josepomi oriñá nupárirí éf uowáraná epówa Judia piropenisíyo wiárfé nímúroro Gariri piropenisíyo nání nuro

23 ané yoé Nasareti riniñipimi ñweagíáriní. Wá rókiamoagíáwa áma xiáwowayá xwíá piáxíyo dání iwiaronfo nání re rigíápi “Ayé re rípríáriní, ‘O Nasareti dánorini.’ rípríáriní.” rigíá api xixeni imóníwiniñiniri Nasareti nání nuro ñweagíáriní.

3

Jono wayé numeaiá unjo xwiyá wá urimeñé nánirini.

1 Jono, wayé numeaiá unjo, Jisaso siní Nasareti ñweañáná, o nuri Judia piropenisíyo áma díñé meañé wá nuri meríiná

2 re urayagíriní, “Gorixo xwioxíyo mimeámé nineairi píranijé neamenweani anwi ayo enagí nání segé íwé yarigíápi ríwíminí nímamoro píranijé nisaniro ñweárixini.” urayagíriní.

3 Wá rókiamoagé Aisaiaoyi riniño niriñé ríwamijé re eañépi, “Áma díñé meañémi dání áma wo ríaiwá re rariñí, ‘Ámináo nání segé díñé óf naníñijé wimoiro óf píranijé imoarigíápánijé wimoiro nero ñweárixini.’ rariñí.” ríwamijé e niriñé eañépi tñni xixeni Jono nuri axépi e yagíriní.

4 O rapírapé nané niyíniri emeagomani. Kameré íá (iyíá írikwíniñé imónijé wú) niyíniri arerixé íriñíyo yíñagorini. Aiwá eni nané nagomani. Áxwaxé tñni píkí iniñé tñni nagorini.

5 Judayé wigé ané xwé Jersaremi ñweagíáyé tñni Judia piropenisíyo ami ami ñweagíáyé tñni tñni iniñé Jodani rapápami ñweagíáyé tñni

6 Jono tñné e nání nuro wigé íwé yarigíápi nání waropárfé wíáná o wayé numeaiá nuri aí

7 Parisiowa tñni Sajusiowa tñni —Awa weyíni nimeniro áma wíyo seáyé e wimónarigíáwarini. Awa Jono wayé oneameainiro baríñagí Jono síñwé e niwiniñé ayé wigé íwé yarigíáyé ríwíminí nímamoro nisaniro mé “Wayéni oneameainí.” niyaiwiro baríñagí niwiniñé nání re urijéinigini, “Sídirí miáoyiné, ‘Ríwéná Gorixo xeanijé seaikáriní enagí nání éf úpoyi.’ go searíagí ríñijé meañéginiri wáyé nero nioni tífáminí éf baríñoi?”

⁸ Soyíné íwí yarígfápi ríwímíní nímamorínáyí, pírániñf nero íkíá sogwí naní níweríná yaríñpa imóníírixíní.

⁹ Re mínirípa époyí, ‘Negí aríto Ebírfamoyáone enagí nání Goríxo wí xeaníñf neaikárínfá meníní.’ mínirípa époyí. Goríxo ‘Ebírfamoyá íwiárfawé nání “Nioní ayo xeaníñf níwiríná aríge xwé obaxí imónínfáríní?” nýyaiwiri ududf winaríní.’ rýyaiwiaríñot? Oweoi, Goríxo dñf e yaiwipaxí meníní. Ananí sñjá tño dání Ebírfamo nání íwiárfawé wímíxíyipaxíriní.

¹⁰ Goríxo ríxa rapíwé íkíá mfkf tñf e nání íá xíríní. Íkíá gñí gñina sogwí naní mívéagi níwíniríná nídíkárírí ríá ikeáárinfáríní.

¹¹ Nioní sa iniígf tñí wayf seameairíñáríní. Nioní ení eáníñáoní aiwí ríwíyo bíno nioní nímúróníní. Seyíné nioní nání ‘Ámá wé róníñoríní.’ niaiwiaríñagí aiwí o nioní tñí xíxeni mimóníñagí nání ámá xínáíwáníñf nímóníro omíñf wíiarígfáyf bosoyá síkwf sú gwí wíkweairígfápa nioní oyá wíkweaipaxí meníní. O wayf níseameairíná iniígf tñí seameainfámaní. Wiyíné Goríxoyá kwíyf tñí seameairí wiyíné ríá tñí seameairí enfáríní.” nurírí

¹² Goríxo ámá naníyo yeáyf uyímíxemearí sípíyo anípa imíxírí enfá enagí nání ewayf xwíyfá re uríñnigíní, “Omíñf yarígfáyf pokf tñí wítf aiwá eyeyírómf ero aiwá ná aníyo tíro mamíwí tñí síyíkí tñí ríá ikeááro yarígfápa Goríxo ení axípi e emfánírí wítf mamíwí tñí ná tñí eyeyírómf iníñe xegf pokf íá níxírírí roní. Aiwá náyf aníyo tírí mamíwí tñí síyíkí tñí ríá supáripaxf mimóníñfyo ikeáárirí enfáríní.” uríñnigíní.

Jisasomí wayf umeainí náníríní.

¹³ Jiaso Jono wayf onímeainírí nání Gariri píropenisño dání níbírí iniígf Jodaní rapá tñf e nírémorí omí wímeáagí aiwí

¹⁴ Jono nurakímínírí nerí re uríñnigíní, “Joxí nioní nání o wayf onímeainírí ríbaríñíní? Oweoi, ‘Joxí wayf onímeainí.’ nímónaríní.” uríagi aí

¹⁵ Jiaso re uríñnigíní, “Xe wayf oumeaimínírí síñwí naneí. E neraínáyf, Goríxo nioní nání ‘O síwí wé róníñfýf nñí oení.’ yaiwiaríñpí xíxeni yaníwí.” uríagi

¹⁶ o Jisasomí wayf umeaíáná o ríxa nímínímeámí peyaríná re eníñnigíní. Aní pírfyo dání óf ináná kwíyf Goríxoyápi xawíówíñf níweapírí omí wímeañnigíní. Omí wímeááná re eníñnigíní.

¹⁷ Anínamí dání xwíyfá re rínénapíñnigíní, “Gf niaíwí ayá tññoríní. Amípi o yaríñpí nání yayf ninaríní.” rínénapíñnigíní.

4

Obo Jisasomí iwamfó wíwapíyíñf náníríní.

¹ Kwíyf Goríxoyápi Jisasomí níwímeámáná omí Obo iwamfó owíwapíyínírí ámá dñf meaní e nání níméra úáná

² o aiwá míní ñwíá níñwearí ríxa sía 40 nórimáná enáná o agwí wíáná

³ iwamfó wíwapíyaríño níbírí re uríñnigíní, “Joxí ‘Niaíwí Goríxoyáoníríní.’ yaiwinaríñpí nepa enánáyf, aiwá nírí nání ‘Sñjá tíyf aiwá oimóníní.’ rei.” uríagi aí

⁴ Jiaso re uríñnigíní, “Oweoi, wí emíméíní. Goríxoyá Bíkíyo dání ríwamíñf re eáníní, ‘Ámá aiwá náníní dñf nímorínáyf wí dñf meapaxí meníní. Xwíyfá Goríxo ríñfýf níyoní dñf níkwírorínáyf ayfñí dñf meapaxíriní.’ Ríwamíñf e nírinírí eáníní.” uríñnigíní.

⁵ Obo Jisasomi nimeámi Jerusaremí anj Gorixoyá ayá tñmíni nání nuri anj Gorixo nání ridiyowá yarigíwámí rikwíyo seáyí e nurárárimáná

⁶ re uriniginíni, “Joxi ‘Niaíwí Gorixoyáoniríni.’ yaiwinarínjipi nepa enánáyí, Gorixoyá Bikwíyo dání ríwamínj re nírínirí eánínagí nání ‘Gorixo joxi síkwí sñáyo pírí uyíkímí iníríxínirí xegí anjñajowa awí níroro fá ríxepírí nání uowárínjot.’ nírínirí eánínagí nání ananí mímí nímawiri xeamoi.” uríagi aí

⁷ Jisaso re uriniginíni, “Xwíyíá joxi mínj nírorí ríípi eánínagí aiwí xwíyíá rípi ení nírínirí eáníní, ‘Negí Gorixo nepa enj neánirí epaxorfanírí iwamó mívíwapiyipání.’ ení rínínagí nání nioní wí e emíméini.” uriniginíni.

⁸ Ámí Obo dífwí mínj seáyími wiápínimeanj bimi nání nimeámi nýiri anj níní xwíá rírí nírímíní ikwíronínjyo síwá nírí xegí amípí amá nírínóná ayá síwí nurorí nimeapaxí wimónarínjipi ení síwá nírí

⁹ re uriniginíni, “Joxi xwíáyo nírínímearí simanjwíyónínj nínurínirí nioní nání yayí seáyími nimeí. E níánáyí, amípí síwá síá tíyí níríní siapímíni.” uráná

¹⁰ Jisaso re uriniginíni, “Setenoxí píní níníwiárími éí uí. Xwíyíá rípi ‘Ámíná Gorixo náníní xwíáyo nírínímearo yayí seáyími umero segí amípí “Nwíáxíní.” rínínjyí emí nímoro síwí oyá náníní dínj íkwíroro éíríxíní.’ rínínagí nání joxi níríípa wí emíméini.” uríagi

¹¹ Obo píní nírínímearí uáná anjñají wa níríro arírá wigíawixíní.

¹² Jisaso amá wa Jono wayí numeaiá warínjo nání re rarínagíá “Omí ríxa fá nírero gwí anjyo nírínáríníni.” rarínagíá o aríá e nírímimo Gariri píropenísíyo nání nuri nínjwearíná

¹³ anj Nasaretí xío xwé iwiaronje píní nírínímearí nuri anj xegí yoí Kapaneamíyí rínínjyo —Anj apí ipí Gariri tñí ikwíroníní. Seburano tñí Napítaraio tñí awaúyá íwiáríawé njeaagíeríní. E nání nuri njeaníniginíni.

¹⁴ Ayí rípi nániríní. Gorixoyá xwíyíá wíá rókiamoagí Aisaiayoí rínínjo xwíyíá nírínjyí ríwamínj re eaárínjíní,

¹⁵ “Xwíá Seburanoyá íwiáríawé tñí Napítaraioyá íwiáríawé tñí eníná njeaagíe ipí tñmíní tñí iníngí Jodaní rapáyo jíríwámí dání tñí xwíá Gariri imónínjímíní emáyí njeaagíe,

¹⁶ amá oxí apíxí e njeaagíáyí níní Gorixomí muxídarínagíá nání síá yínínjímínínj njeaagíe ríxa wíá xwé bí ónínagí wínínjwíawixíní. Ayí apaxí mé pearínagíá nání íkwapínínj umearínjyo ríxa wíá wókímíxíní.” Ríwamínj e nírínirí eánínjipi xíxeni imóníní nání Jisaso wíánínj imónínjo e nání nuri njeaagííní.

Ámá wiepísarínj imónínj nání wírímearí nániríní.

¹⁷ O anj e nání nuri njeaé dání wáí re uríméníniginí, “Gorixo xwioxíyo mímearí niseairí píranínj seamení anjwí ayo enagí nání segí íwí yaríngíapi ríwímíní nímamoro sanínj nímóníro njeaáíríníni.” nírímí

¹⁸ ipí Gariri imanípá tñí níríná sínwí wíníniginíni. Xíríxogwá wáú —Xírío xegí yoí Saimonoríní. O xegí yoí amí bí Pitaoríní. Xogwáo Adírúoríní. Agwíáu egí omínj peyí ápearíngíwáú enagí nání ubení peyí nání ipíyo mamówararínagí Jisaso e nírínirí

¹⁹ re uriniginíni, “Agwíagwí nírínjyí. Peyí nání yaríngípa amá nioní nírínjyí ení axípi e wírímearí nání eáíwapiyimíni.” uríagi

²⁰ agwíáu ubení apaxí mé e níríní ríwíyo uxíngísisíní.

21 O e dáni nurfí ná sɨŋwí winiŋinigiŋi. Ámi xiráxogwá waú —Agwiaú Sebediomí xewaxowaúrini. Wífo Jemisorini. Wífo xogwáo Jonorini. Agwiaú xano tɨni ewéyo niŋweámáná wigí ubení arfíkinŋagi píraninŋí yadiripfínarŋagfa Jisaso e niwiniri ríaiwá “Nixídfípiyi.” uráná

22 agwiaú eni anŋni egí ewé tɨni xanomi tɨni pɨni niwiárimí nayoari númi uxídfísisixini.

Jisaso wáf urimeri simixíyo nanf imiximeri enf nánirini.

23 Jisaso Gariri piropenisíyo ami ami nemerfí ná xegí Judayíyá rotú anŋíyo dáni uréwapíyemerí xwíyíyá yayí winipaxípi —Apí Goríxo xwioxíyo mímeámí nerí píraninŋí umenŋweanfápi nání riniŋípirini. Apí wáf urimeri ámá pí pí simixí yarígíyáyo tɨni uranf xixegíni imónígíyáyo tɨni nanf imiximeri yarí ná

24 o yariniŋipi nání yaní niwéa nurí Siria piropenisíyo ŋweagíyáyi nɨni arfá niwiáriro nání wigí ámá simixí xixegíni yarígíyáyi tɨni riniŋí xixegíni winarígíyáyi tɨni ámá imífo diŋí xixéroariniŋíyí tɨni xóxwí yarígíyáyi tɨni enf síwímí yarígíyáyi tɨni o tɨni e nání nímeámí báná o píraninŋí wimixiyariniŋagi nání

25 ámá oxí apíxí obaxí Gariri piropenisíyo dáníyí tɨni Dekaporisi piropenisíyo dáníyí tɨni Judia piropenisíyo dáníyí tɨni wigí anŋí xwé Jerusaremí dáníyí tɨni iniŋí Jodani rapáyo jfaríwámíni dáníyí tɨni epíroyí nero omí númi uxídfíawixini.

5

Xwíyíyá Jisaso dfwíyo dáni uréwapíyiniŋipi nánirini.

1 Jisaso ámá oxí apíxí niaíwí obaxí o tɨni e nání bímiariniŋagfa niwiniri dfwí miŋíyo nání niyoari éf niŋweari xegí wiepísariniŋíyí xífo tɨni e nání báná

2 o nuréwapíya nurí re uriniŋinigiŋi,

3 “Ámá gíyí gíyíné ‘Nioni nígípi apánirini.’ mirípa éfáyíné, ‘Ámá arírá oneaípoyí.’ yaiwiarígíyíné, Goríxo xwioxíyo mímeámí níseairí píraninŋí seamenŋweanfá enagi nání yayí seainipaxíyínerini.

4 Ámá gíyí gíyíné, ŋwí eaniri yarígíyíné, Goríxo miŋí ikiniŋwí seamirínfá enagi nání yayí seainipaxíyínerini.

5 Ámá gíyí gíyíné, íwí mé nírimaxíniro saniniŋí imónígíyíné, Goríxo xwioxíyo mímeámí nerí seamenŋweanfá dání xwíyá níriní segí imónínfá enagi nání yayí seainipaxíyínerini.

6 Ámá gíyí gíyíné, aiwá nání agwí seairí iniŋí nání seainiri yariniŋipa ríyá míkíró píraninŋí yarígíyá ayí nánininiŋí níseaimóniríná Goríxo anani xixeni seainínfá enagi nání yayí seainipaxíyínerini.

7 Ámá gíyí gíyíné, ámá wíyo wá wianarígíyíné, Goríxo eni wá seawianínfá enagi nání yayí seainipaxíyínerini.

8 Ámá gíyí gíyíné, ámá sɨŋwí anigíte dánirani, segípi úfámi dánirani, diŋí ná bíni nímoró axípiŋí yarígíyíné, Goríxo xewaninŋo síwá seainínfá enagi nání yayí seainipaxíyínerini.

9 Ámá gíyí gíyíné, ámá míxí inaríná nuro piyíyá wírarígíyíné, Goríxo ayí nání ‘Gí niaíwíxíni.’ rínfá enagi nání yayí seainipaxíyínerini.

10 Ámá gíyí gíyíné, wé róninŋí Goríxo e éfrixiniri wimónariniŋipi xídariniŋagfa nání xeaniniŋí seaikaríyíné, o xwioxíyo mímeámí níseairí píraninŋí seamenŋweanfá enagi nání yayí seainipaxíyínerini.

11 Ámá gíyí gíyíné, nioní nixídaríñagía nání ikayíwí searíro xeaníñí seaikáíro pí pí xwíyá yapí seaxekwímoro seaiarínáyí, yayí seainípaíyíñéríni.

12 Eníiná wíá rókiamoagfáwamí xeaníñí níwikára wagíápa axípi seyíné ení níseaikára warínáyí, seyíné añínamí nípeyiríná Goríxo yayí níseaimorí amípi ayá rímíxaríñípi seaiapínfá enagí nání yayí seainípaíyíñéríni.

Saxí tñí wíá tñí nání uríñí nániríni.

13 “Saxí aiwáyo nímorí níñíñínáyí awíí yaríñípa seyíné nioní seararíñáyo píraníñí níñíxídiróná ámá níyoní ení níwíwapíyíro saxí awíí yaríñípa axípiñí wímíxífríxíni. Saxí awíí yaríñípi nípurí ríxa uráwíníñí imóníñánáyí aríre éaná amí awíí imóníñíñó? Oweoi, amípi wí imíxípaí mimóníñagí nání óf e emí míwíarómóaná ámá xwíñíwí osíxayarígíáríni. Seyíné nioní seararíñáyo níñíwíákirínáyí, saxí ríxa uráwíníñí imóníñípi emí moarígíápa Goríxo ení axípi emí e seamonfáríni.

14 Seyíné ámá Goríxomí xídiríña nání uyíwí nímixároro wáníñí uyamopíríáríni. Aní díwí míñíyo ikwíroníñípiñíñí íñímí mimóní enípi yapí seyíné ení nioní píraníñí níñíxídirónáyí, ámá níyoní síñání e wímónípiíáríni.

15 Ámá ramíxí nímixároro síxí wá nímearo síxí ikwaseaarígíámani. Nímixároro seáyí e íkwiañwíyo ñwírárarígíáríni. Seáyí e tánáyí ámá añíyo íñímí ñweagfá níyoní wíá wókíaríñíñíni.

16 Ramíxí seáyí e ikwíararáná ámá níyoní wíá wókíaríñípáníñí seyíné ení ámá síñwíyo dání wé róníñí imóníro ámáyo arírá wíro nerónáyí ámá síñwí nísearíro ‘Ayí Goríxomí níxídíro nání ríá yaríñó?’ níyaiwíro omí seáyí e umepíríáríni.

Ñwí ikaxí níñíñí eáníñípi nání ríñí nániríni.

17 Seyíné nioní nání ‘O Goríxoyá ñwí ikaxí Moseso níñíñí eanípi tñí wíá rókiamoagfáwa níñíro eagfápi tñí ení xwíá iwení nání bíñíñíni.’ míñíaiwípaní. Xwíá iwení nání míbí amípi níñíñí eáníñípi síñí xíxeni imónínfá nání bíñíñíni.

18 Aga nepa seararíñíni. Xwíarí tñí añíña tñí síñí enánáyí ñwí ikaxí níñíñí eáníñí nípiñí síñí xíxeni mimónípa enánáyí ná bíñí onímíapi ríñíñí api aiwí xwíá iwenfámani.

19 Ámá gíyí gíyíné ñwí ikaxí níñíñí eáníñípi bí nání ‘Xwémani. Xwíyá nímeapípaímani.’ níyaiwíro ogámí nero ámá wí ení axípi ogámí epíri nání níwíwapíyíñínáyí, Goríxo xwíoxíyo míméámí nerí seameñweaníná e yarígíáyí nání ‘Síyíkwípiáníñí imónígíáyíñíni.’ rípiíáríni. Gíyí gíyíné ñwí ikaxí níñíñí eáníñípi xíxeni axípi nero ámá wí ení axípi epíri nání níwíwapíyíñínáyí, Goríxo xwíoxíyo míméámí nerí píraníñí seameñweaníná e yarígíáyí nání ‘Ámá xwé mamadfíxáníñí imónígíáyíñíni.’ rípiíáríni.

20 ‘Seyíné Parisíowa tñí ñwí ikaxí eáníñípi mewegfáwa tñí “None ñwí ikaxí eáníñípiñí níxídírane e nerínáyí wé róníñí yaríñwíni.” yaiwíñíarígíápi mímúropa nerínáyí, Goríxo xwíoxíyo míméámí níseairí seameñweaníe wí ñweapíríámani.’ seararíñíni.

Wíkwí wónarígíá nání uréwapíyíñí nániríni.

21 “Enjína Moseso segí seárfawéyo ηwí ikaxí nuriríná ‘Níwiápnimeari ámá mípikipani. Ámá gíyí e nerínáyí xwirixí seamepírfáriní.’ urínpí seyíné ríxa arfá níwiro níjfa imóniñoi.

22 Ayí naní nerí aiwí agwí nioní ámi bí nípkwíní naní seáyí e nímxiri re seararíní, ‘Ámá gíyí xegí ámá imónigfá wo nání wikí níwóniri míxí nurirínáyí aní e dání xwirixí mepírfáriní. Gíyí xegí ámá imónigfá womí “Díñf mayí roxíni.” nurirínáyí opisí aníyo dání xwirixí mepírfáriní. Gíyí xegí ámá imónigfá womí “Majimajfá ikárinariñf roxíni.” nurirínáyí xewaníño xwíyí nímeáriniri ríá aníñf wearíñfyo ikeáarírfáriní.’ seararíní.

23 Ayínání Goríxo nání aiwá peaxí tímíniri neríná díñf re sinána ‘Gí ámá imónigfáyí wo síní xwíyí nímeáripaxí imóníni.’ díñf e sinánáyí

24 aiwá peaxí tarigíe midáníñf e nítimi nuri omí xámi píyíá níwírinimáná ámi ríwíyo dání níbiri díxí aiwá peaxí tírfíni.

25 Seyíné woxí ámá wo tñí xwíyí méarínipaxí imóníñánáyí xwirixíyo ríwáriní nání síní óf e o tñí nuríná aníni píyíá wírinírfíni. E mepa nerínáyí, o xwirixíyo ríwáraná gapímaní xwirixí méaríño e dání porisowa tíñf e ríwáraná awa gwí aníyo ríwáripírfáriní.

26 Aga nepa re seararíní, ‘Joxí íwí eníyí nání nígwí íwí enípi tñí xixení níroari míwipa nerínáyí, aníñf e ηweañána wí pñí nírwíaríro ríwáramopaxí mimóníni.’ seararíní.

Íwí inarígíapi nání uréwapíyíñf nániríni.

27 “Enjína Moseso segí seárfawéyo ηwí ikaxí nuriríná ríwamíñf nearí ‘Meánigfípagwí ámá wí tñí íwí minípaní.’ nuriri eanípi seyíné arfá níwiro níjfa imóniñoi.

28 Ayí naní nerí aiwí agwí ámi bí nípkwíní naní seáyí e nímxiri re seararíní, ‘Ámá nñí gíyí gíyí apíxí wími “Nioní í tñí íwí inípaxoniríni.” yaiwimíniri nání síñwí íwí níwínirínáyí, o ríxa díñf tñí íwí inaríñí.’ seararíní.” uríñnigíni.

29 O ámá ayí díñf oeyíronípoyniri re uríñnigíni, “Segí síñwí wíyíji ‘Íwí api ei.’ ríranáyí síñwí e rírfíyi níyori emí morfíni. E nínrónáyí ríñíñf xwé níseainiríñf aiwí Goríxo ríá aníñf wearíñfyo seaíkeaárána ríñíñf seainímíniri enípníñf seainínfámani. Síñwí wíyíni anípa nímonirínáyí ayí naní menagí aiwí joxí síní síñf urfá enagí nání ayí ananiríni.

30 Díxí wé onamíñú tñí íwí nání íeapá sinánáyí ‘Goríxo gí wará níriní ríá aníñf wearíñfyo níkeaárinígíni.’ níyaiwiri wéu níwákwíniri emí morfíni. E nínrínáyí ríñíñf xwé nísiníri aiwí ríñíñf Goríxo ríá aníñf wearíñfyo síkeaárána sínímíniri enípníñf sínínfámani. Wé wúni níwákwínirínáyí ayí naní menagí aiwí joxí síní síñf urfá enagí nání ayí ananiríni.

Apíxí emí moarígíapi nání uréwapíyíñf nániríni.

31 “Enjína Moseso ηwí ikaxí níri ríwamíñf re eaníñgíni, ‘Ámá go go xegí xiepími “Emí omómíni.” níyaiwirínáyí ámá nñí “O apíxími ríxa emí moñoi.” yaiwírfí nání payí wína nímxiri míni wíowárfwínígíni.’ Moseso ríwamíñf naní e níri eaní aiwí

32 agwí nioní ámi bí nípkwíní naní seáyí e nímxiri re seararíní, ‘Go go xegí xiepí xámi meaní ámá wo tñí íwí bí minaríná emí nímorínáyí í ámá womí nímeániri aí xámi nímeári emí moñoýá díñfyo dání íwí inaríñí. Go go apíxí wa nímeáro emí mogími nímeárináyí ayí ení í tñí íwí inaríñí.’ seararíní.

Síhjá t́h́j e dánínih́j rariǵápi nání uréwapíyih́j nániríní.

³³ “Enjíná Moseso segí seárfawéyo ñwí ikaxí nuríríná ŕfwamih́j rípi nearí re uríh́jnih́j, ‘Seyíné woxí woxí síh́jó árixá ñiwirí “Síh́jó ro ñweañe dání rírarih́jnih́j.” nuríríná yapí b́i murípaní. E nuríríná Goríxoyá síh́jwíyo dání axípi éiríxíni.’ Ŕfwamih́j e nurírí eañípi seyíné aŕá ñiwiro ñij́á ñimónirí aiwí

³⁴⁻³⁵ agwí nioní ámi b́i ñipíkwiní nanj́ seáyí e ñimíxirí re seararih́jnih́j, ‘Xwíyá b́i ñiríríná síh́jó t́h́j e dání mírípa éiríxíni. Anj́na ayí Goríxoyá íkwianwí éf́ ñweañí nání imónih́jagí nání e dání xwíyá “E rírarih́jnih́j.” mírípa éiríxíni. Xwíarí ení ayí Goríxoyá síkwí t́níní xwiríh́jwí nosaxirí ñweañírí enagí nání xwíá rírí eñe dání xwíyá “E rírarih́jnih́j.” mírípa éiríxíni. Jerusaremí ayí anj́ míxí ináyí Goríxoyá enagí nání anj́ apimí dání ení murípa éiríxíni.

³⁶ Díxí d́ih́jyo dání d́f́a wíyi ṕpító onj́ werí aṕf́a wenj́ werí epaxí mimónih́jagí nání “Gí mih́j ríyimi dání rírarih́jnih́j.” wí murípa éiríxíni.

³⁷ Ṕíné nuríríná sa “Oyí.” urírí “Oweoi.” urírí xíxeni éiríxíni. Wíní ñira nurí “Síh́jó t́f́ t́h́j e dání rírarih́jnih́j.” nurírínáyí, ríxa Oboyá d́ih́jyo dání yaríh́joi.’ seararih́jnih́j.

Xíxe eánariǵápi nání uríh́j nániríní.

³⁸ “Enjíná Moseso segí seárfawéyo ñwí ikaxí nuríríná ŕfwamih́j nearí re uríh́jpi, ‘Ámá wa seyínéyá womí síh́jwí ṕŕf́ seauyíkíaná seyíné ení wayá womí síh́jwí ṕŕf́ uyíkíríní. Wa seyínéyá womí manj́ ṕŕf́ seayíreááná seyíné ení wayá womí ṕŕf́ uyírearíní.’ nurírí eañípi seyíné aŕá ñiwiro ñij́á imónih́joi.

³⁹ Ayí nanj́ nerí aiwí agwí nioní ámi b́i ñipíkwiní nanj́ seáyí e ñimíxirí re seararih́jnih́j, ‘Míxí seyíné seaíaná seyíné xíxe míwipani. Ámá wo marípih́jwíyo iwanj́ reááná x́fomi ení meá ámi b́i t́níní reámínirí yaríná xe oneanirí marípih́jwí mídání wimíxíríní.

⁴⁰ Ámá wo xwiríxí ñirímerí díxí soŕf́a rírápímínirí yaríná x́fo xe onírápínirí síh́jwí ñiwínirí iýf́a ñipání méu ení ḿníní wiríní.

⁴¹ Porisí woraní, gapímanf́ woraní, “Ñígwí nání maŕf́a, joxí sanj́ ñínirápírí ñígí sanj́ rípi ñimeámi anj́ apimí nání nui.” ríráná “Ñígwí meámi imorí ñimeámi umíniréini?” ḿyaiwipani. Anj́ x́fo rírífpimí ñirémorí aiwí “Ámi anj́ bimí nání ananí ñimeámi oruimíní.” uríríní.

⁴² Ámá wo amípi nání xegí d́ih́j ñiyaiwirí ríxih́j rírífpíyí sa ḿníní wiríní. Ámá wo “Amípi wí nioníyá ŕwéná siapímfa nání joxíyá ñapei.” ríránáyí “Meníni.” murípaní. Sa ḿníní wiríní.’ seararih́jnih́j.

“Xeh́wí imóniǵáyí nání d́ih́j sípi seaíwiniǵíni.” uréwapíyih́j nániríní.

⁴³ “Enjíná Moseso segí seárfawéyo ñwí ikaxí nuríríná ŕfwamih́j nearí re uríh́jpi, ‘Ámá díxíyoyí d́ih́j sípi síwiniǵíni.’ nurírí eañípi seyíné aŕá ñiwiro ñij́á imónih́joi. Xwíyá rípi, segí ámináowa rígf́ápi ‘Xepíxepá róniǵáyí t́níní wikí t́níní iníríní.’ rígf́ápi ení seyíné ríxa ñij́á imónih́joi.

⁴⁴ Ayí e nerí aiwí nioní ámi b́i ñipíkwiní nanj́ seáyí e ñimíxirí re seararih́jnih́j, ‘Díxí xepíxepá róniǵáyí nání d́ih́j sípi síwiniǵíni. Ámá xeanih́j seaikárariǵáyo nanj́ wí owímeanirí Goríxomí ríxih́j uríríní.

⁴⁵ Seyíné e nerínáyí, nepa ñiaíwí segí ápo Goríxoyá ñiaíwíyínénih́j imónih́joi.’ seararih́jnih́j. Ayí rípi nání seararih́jnih́j. Xewaníh́jyo d́ih́j t́níní ámá sípi ayo t́níní nanj́ ayo t́níní sogwí wanaríh́jíní. Iníá ení oyá d́ih́j t́níní wé róniǵf́a ayo t́níní wé míróniǵf́a ayo t́níní earih́jíní. O ‘Ámá sípi ayo aiwí iníá

weari sogwí waniri mepa oeni.' yaiwiarinmani. Seyíne o xegí niaíwíyíne enagi nani áma segíyo tñi xepixepá rónigíayo tñi aiwi Gorixo yarinípa axípi wéyo meríini.

⁴⁶ Seyíne áma dñí sixí seayigíayoni dñí sipí n>wirónáyí, 'Nene e yarinagwi nani Gorixo yayí n>neairi amípi ayá tñí b> neaiapínfáriní.' riyaiwiarinjo? Oweoi! Áma takisí nani nigwí n>nearápiríná xixeni m>nearápí b> íwí nearáparigíáwa axípi dñí sixí uyigíayoni dñí sipí n>wiro nani 'Gorixo amípi ayá tñí b> m>ni winfáriní.' yaiwiarinwáraní? Oweoi!

⁴⁷ Áma dixíyoni óf e sñwí n>winiri yayí n>wirínáyí, 'Áma wí yarigíáyí tñi xixeni mimóní múroarinwini.' riyaiwinarinjo? Oweoi! Áma Gorixomi m>ixídipa yarigíáyí aí axípi seyíne yarigíápa eni e yarinagíta nani e miyaiwipani.

⁴⁸ Ayinani segí séno, anínamí n>weano wé róniní nimóniri áma naní ayo tñi sipí ayo tñi aí dñí sipí n>wirí naní wiarinípa seyíne eni axípi e wiríini.

6

Arírá n>wiríná epaxípi nani uréwapíyíní n>iní.

¹ "Seyíne 'Naní owiimíni.' niyaiwiríná áma sñwí n>sean>ro weyí seamepíri nani wigí sñwí anigíe dání m>wipani. Seyíne e nerónáyí, séno, anínamí n>weano r>wéná ayá tñí wí seaiapínfámaní.

² Ayinani 'Uyípeayíyo arírá n>wiri rípi m>ni owimíni.' niyaiwirínáyí, áma sipí eri naní eri yarigíáyí áma sñwí n>nan>ro weyí onímépoyiniri wigí áma womí 'Pékákí n>ra xámí n>meai.' nuriri óf erani, rotú aníyorani, yarigíápa mepa éríxini. Noni nepa searariní. Áma weyí numerínáyí ayí wigí wimónarinípi ríxa mearinagíta nani r>wéná Gorixo ayá tñí b> wim>iri enípi meapírfámaní.

³⁻⁴ 'Uyípeayíyo arírá n>wiri rípi m>ni owimíni.' niyaiwirínáyí, wé núkaúni tñi m>wipani. Ná wúni tñi ínimi ikw>sóríxini. Ínimi e n>wirínáyí, ápo Gorixo sñwí n>sean>ri r>wéná yayí n>seairi amípi ayá tñípi xó seaiapím>iri yarinípi anani n>seaiapínfáriní.

Gorixomi rixiní nuríná urípaaxípi nani uréwapíyíní n>iní.

⁵ "Seyíne rípi eni Gorixomi xwíyíá r>rimí n>wiríná áma sipí r>ri naní r>ri yarigíáyí áma sñwí n>nan>ro weyí onímépoyiniri ge ge áma obaxí tñí e rotú aníyorani, óf os>sagwíyorani, éf n>ro Gorixomi xwíyíá r>rimí wiarigíápa mepa éríxini. Noni nepa searariní. E yaríná áma sñwí n>win>ro weyí numerínáyí ayí wigí wimónarinípi ríxa mearinagíta nani r>wéná Gorixo ayá tñí b> wim>iri enípi meapírfámaní.

⁶ Seyíne Gorixomi xwíyíá r>rimí n>wiríná re éríxini. Dixí aníyo ínimi n>p>wiri ówaní n>yárimáná dixí ápomí ínimi dání r>rimí wiríini. Seyíne ínimi dání nerínáyí, Gorixo sñwí n>sean>ri r>wéná amípi ayá tñí xó seaiapínfápi anani n>seaiapínfáriní.

⁷ Gorixomi xwíyíá r>rimí n>wiríná áma Gorixo nani majíáyí omí xwíyíá r>rimí n>wiríná ayá wí n>ra nuro 'Nene e nerínáyí, Gorixo aríá neain>jo.' niyaiwiro yarigíápa mepa éríxini.

⁸ Seyíne amípi wí nani d>wí n>keamón>ro siní segí séno Gorixomi yariní m>wipa enána o ríxa xámí n>íjía imóninagi nani Gorixo nani majíáyí yariní ayá wí n>wia nuróná yarigíápa mepa éríxini.

⁹ Gorixomi xwiýfá rírímí n>wiríná re urífríxini, ‘Negí ápoxini, anjnamí nweañoxini, “Ámá níní joxini n>wfáoxi enagí nání wéyo orímépayi.” neaimónarini.

¹⁰ “Joxí xwioxíyo m>meámí n>neairí neamen>wearfa nání oimónini.” neaimónarini. Anjnamí am>ípí joxí “E oépayi.” simónariniþ nání yarigfápa nene “Xwíá rírímí ení axíþí e oyaneyi.” neaimónarini.

¹¹ Agwí s>fá ríyi aiwá nani nání neaiapei.

¹² Ámá nene f>wf neaífáyo yokwarimf wiir>n>wápa joxí ení nene yokwarimf neaii.

¹³ Ámá wí ení eánigfárfaniri iwamfó owíwapíyípayiniri s>n>wf m>nean>pani. Obo m>m>wiaíkf neainig>niri awí neamen>wearfíxini. [Xwioxíyo m>meámí n>neairí píraniniþ neamen>wearpaxoxi imóniri ení s>ixí eán>paxoxi imóniri ik>n>paxoxi imóniri enoxi, íníná ayí joxini enagí nání rarini. “E e imón>w>nigini.” neaimónarini.] Gorixomi ríxiniþ nurírná e urífríxini.

¹⁴ Seyfné ámá wí f>wf seaífáyo yokwarimf wiánáyf, séno Gorixo, anjnamí nweaño seyfnéyá ení yokwarimf n>seaiin>joí.

¹⁵ E nerí aí f>wf seaífáyo yokwarimf m>wipa éánáyf, segf séno ení seyfnéyá yokwarimf seaiin>men>joí.

Aiwá n>wfá n>n>wirár>n>r>ná epaxíþí nání uréwapíyiniþ nán>r>ní.

¹⁶ “Seyfné aiwá n>wfá n>n>wirár>n>r>ná ámá sipí ero nanj ero yarigfáyf s>mf niy>miro yarigfápa mepa éfríxini. Ayí ámá s>n>wf n>raníro s>mfimanj siyó xenáná ayí re yaiwipíri ‘O aiwá n>wfá n>wirár>n>norfani?’ oyaiwípayiniri emearigfápa mepa éfríxini. Nioní nepa re seararini, ‘Ayí ámá weyf onímépayiniri e nero wigf wimónariniþ ríxa ámá weyf uméagfa nání ayá t>n>í ríwéná wiminiri enjþí wí meapírfámani.’ seararini.

¹⁷⁻¹⁸ Seyfné aiwá n>wfá n>n>wirár>n>r>ná ámá ‘O aiwá n>wfá m>n>wearjorini.’ yaiwipíri nání d>fá komixf niníro s>mfimanjyo wayf n>roníro éfríxini. Seyfné yumí e nerínáyf, segf séno Gorixo s>n>wf n>seaniri ríwéná yayf n>seairí ayá t>n>íþí bí m>ní n>seaiap>n>fáriní.

Am>ípí ayá t>n>íþí anjnamí otípayiniri uréwapíyiniþ nán>r>ní.

¹⁹ “Xwíá t>yo am>ípí ayá r>m>ixariniþ wí íþíkwíyí xwirfá ik>xeri wí nigiyf kiri wí r>wearwí imóníro n>kwiri n>páwiro f>wf mearo epaxf enagí nání wíni wíni nání d>n>í n>moró n>meaayiro m>t>pa éfríxini.

²⁰ Seyfné Gorixoyá s>n>wfyo dání wé róniniþ nimóníro yumí ámáyo arírá n>wirínáyf ayí seyfné am>ípí ayá t>n>íþí anjnamí awí eámeám>n>niþ yáran>joí. E íþíkwíyí wí xwirfá ik>xeri nigiyf kiri r>wearwí imóníro n>kwiro n>páwiro f>wf mearo epaxf mimónini.

²¹ Segf am>ípí nanj ayá r>m>ixarigfáþí xwíá t>yo wenánáyf ayí xwíá t>yo nání d>n>í mopírfáriní. Anjnamí wenánáyf ayí e nání d>n>í mopírfáriní.

“S>n>wf uyfw>n>niþ imónini.” uréwapíyiniþ nán>r>ní.

²² “Segf s>n>wf ayí uyfw>n>niþ imónini. S>n>wf t>ni píraniniþ naníro wé róniniþ nerónáyf d>n>í nanjní aumaúmí niníro segf xwioxíyo w>fániniþ seaókiarini.

²³ E nerí aí segf s>n>wfyo dání f>wf nání naníronáyf segf d>n>í xwioxíyo s>fániniþ yim>xárinarijoí. D>ixí xwioxíyo w>fániniþ óniniþí s>fá n>yim>xírnáyf ayí aga s>fá xaíw>n>niþ yim>xárinarijoí.

Aiwá t>n>í aikf t>n>í nání ududf winariniþ nání uréwapíyiniþ nán>r>ní.

24 “Ámá wo ámá waúyá xínáiníjé nimóniri omíjé wiipaxé menini. E nerínáyé wíomí dínjé síxé nuyiri wíomí dínjé peá nimorí nerí wíomí píráiníjé ayá tñní nixídírí wíomí peayé níwianírí eníjoi. Seyíné nígwíyíyá omíjé wíiarínjé níjé nimóniro ‘Nígwé wí mìnímúropa oeni.’ níyaiwirínáyé, Goríxoyá omíjé wíiarínjé woxíníjé imónipaxé menini.

25 Nioní re seararínjé, ‘ “Aríge píráiníjé ñweaniréwini?” mírípa nero aiwá tñní iníjé tñní níprí nání ududé mepa ero iyá aiké amípí waráyo yíníprí nání ududé mepa ero éfrixini.’ seararínjé. Ayé ríprí nání seararínjé. Segé dínjé jíayé aiwá nání moarígíyáyo seáyé e imóniri wará jíayé ení aiké yínarígíyáyo seáyé e imóniri enagí nání seararínjé.

26 Seyíné iní nání dínjé mópoyí. Iní aiwá íwíá urírí aiwá mirí aníyo awí eámeámí yárirí mepa yarígíá aiwí segé séno Goríxo, anínamí ñweaño nímerí aiwá mìní wíarínjé ríni. Seyíné ‘Injowa neamúronjoi.’ ríyaiwíarínjé? Oweoi.

27 Seyíné woxí, ‘Sepiá ámí bí oimónimini.’ níyaiwirí ududé éoxí sepiá ámí bí imónarínjé rani? Oweoi.

28 Seyíné apí aí wí mepaxé imóníjagí nání aiké nání pí nání ududé yarínjé? Ará adowayé amíyo enínáina nání dínjé mópoyí. Aníjé miní iyá óf earí aiké yírí yarínjé rani? Oweoi.

29 E nerí aí nioní re seararínjé, ‘Eníná negé míxé ináyé Soromono níkinírí okiyá níñísáná adowayé apí tñní xíxení mimónínjé níjé.’ seararínjé.

30 Goríxo adowayé tñní aráyo —Ará agwí eníyo ananí níyoaro sía wíyimi ríá ikeaaríprí rí ríni.’ urínjé níjé. Wíepí sarínjéyí “Goríxo ará nání ayá síwí muroaríni.” oyaiwípoyínírí Jisaso e nurírí re urínjé níjé, “Oxí apíxíyíné, Goríxomí dínjé onímíapí íkwíroarígíyíné Goríxo adowayé tñní aráyo okiyáníjé yarínjé nání soyíné ení anípaxé aiké e seayírínjé ríni.

31 Aiwá tñní iníjé tñní pí naniréwínírí ududé mepaní. Aiké ení pí yínaniréwínírí ududé mepaní.

32 Émáyé, ámá Goríxo nání majíyá apí níprí nání aníjé miní nero meaníro yarígí ríni. E nerí aí segé séno, anínamí ñweaño seyíné apí níprí nání seainaríná o ríxa níjé imóníjagí nání seyíné axíprí e mepa éfrixini.

33 Amípí apí meámínírí nání mepa erí ‘Wé róníjé Goríxo yarínjé pí nioní oimónimini.’ níyaiwirí erí Goríxo xwioxíyo mímeámí níneairí neameñweaníe páwirí nání amípí xíto wimónarínjé pí erí nerínáyé, Goríxo ananí apí níprí nísiinríní.

34 Ayínání ‘Wíaríná aiké pí yíní rane aiwá pí ní rane yaníwárí rani?’ níyaiwíro ududé mepaní. E neríná ududé sía wíyimi epíríyá tñní nawíní axínání ní kumíxíro ayá wí ududé yarínjé.

7

Píné meararígíá nání uréwapíyínjé náníríni.

1 “Goríxo seyíné ení xwíyíá seamearínjé níjé ámá wíyo xwíyíá numearípa éfrixini.

2 Seyíné ámá wíyo xwíyíá umeararígíápa Goríxo ení xwíyíá seamearínjé ríni. Seyíné ríá tñjé numearínjé níjé, Goríxo ení ríá tñjé seamearínjé ríni.

3 Seyíné ‘Íwí amípí e mepaní.’ urígíápímí dání Goríxo apímí dání xwíríxí seamenríní. Joxíyá íwí yarínjé pí síjwíyo íróníjé wénagí aiwí mísekínarínjé níjé díxé ámá imóníjé wo íwí onímíapí yarínjé pí síyíkwíníjé ñweañagí pí nání wínarínjé ríni?

4 Ík'á ír'fó díx'í s'ñw'íyo wen'áná díx'í áamá imón'ñ'í woyá s'ñw'íyo s'yikw'í ñweañagi n'w'ín'iro ar'ire 'Or'imeám'n'í.' urar'ñ'í'r'n'í?

5 Jox'í nan'í er'í sip'í er'í yar'ñox'ín'í, jox'iyá en'í ír'fó ur'í wen'ñ'p'í xám'í em'í n'ímamón'máná s'ñw'í p'írán'ñ'í n'w'ín'r'í oyá s'ñw'íyo wen'ñ'p'í en'í anan'í em'í umamor'í'n'í.

6 "Seg'í memiá od'íp'í xw'ír'ñw'í osax'íp'í'r'ix'ín'r'í od'íp'í yar'ñe xw'íá e m'itar'íg'íápa xw'iy'íá nan'í Gor'ixoyá en'í áamá 'Ay'í p'í p'ínér'í'an'í?' yaiwiar'íg'íáy'í ar'íá n'íw'ír'í a'í r'íw'ím'n'í mamop'í'r'ix'ín'r'í mur'ípa é'r'ix'ín'í. S'íw'í s'íw'í nearop'í'r'ix'ín'r'í am'íp'í nan'í m'n'í m'íwiar'íg'íápa xw'iy'íá Gor'ixoyá áamá ar'íá m'íw'í'íáy'í xean'ñ'í seaiap'í'r'ix'ín'r'í mur'ípa é'r'ix'ín'í.

Gor'ixom'í r'ix'ñ'í ur'í'r'ix'ín'r'í ur'éwap'iy'ñ'í nán'r'í'n'í.

7 "Sey'íné Gor'ixom'í yar'ñ'í n'íw'iro seg'í seaimónar'ñ'p'í nán'í r'ix'ñ'í uráná o anan'í m'n'í seaiap'n'í'r'ín'í. R'ix'ñ'í nur'í'r'í am'íp'í w'í o t'ñ'í e dán'í p'án'ñ'í ner'í'ná anan'í meap'í'r'í'r'ín'í. R'ix'ñ'í nur'í'r'í w'á' e n'írómáná wakw'í óránán'ñ'í éáná Gor'ixo anan'í ar'íá n'ísir'í an'í ówan'ñ'ñ'í seafkw'ii'n'í'r'ín'í.

8 Ay'í r'ip'í nán'í searar'ñ'í'n'í. Áamá n'ín'í g'iy'í g'iy'í yar'ñ'í n'íw'ír'í wig'í wimónar'ñ'p'í nán'í Gor'ixom'í r'ix'ñ'í nur'í'r'ínáy'í anan'í meaar'íg'íár'ín'í. Yar'ñ'í n'íw'ír'í Gor'ixo t'ñ'í e dán'í p'án'ñ'í ner'í'náy'í anan'í meaar'íg'íár'ín'í. Yar'ñ'í n'íw'ír'í Gor'ixoyá w'á' e é'í n'írómáná wakw'í óránán'ñ'í éáná o anan'í an'í ówan'ñ'ñ'í w'íkw'iiar'ñ'í'r'ín'í. Ay'ínán'í anan'í Gor'ixom'í yar'ñ'í w'íay'í'r'ix'ín'í.

9 Sey'íné re é'í ñw'ixap'íg'íáy'íné wox'í díx'í íwo aiwá nán'í r'ix'ñ'í r'í'ráná xen'w'í s'ñ'á ren'í'y'í n'ímear'í umeaiar'ñ'í'r'án'í? Oweo'í!

10 Díx'í íwo pey'í nán'í r'ix'ñ'í r'í'ráná sid'í'r'í ren'í n'ímear'í umeaiar'ñ'í'r'án'í? Ay'í en'í anan'íman'í.

11 Sey'íné íw'í néra war'íg'íáy'íné aiw'í seg'í n'ia'íw'í r'ix'ñ'í searáná am'íp'í aw'íax'í'y'í m'n'í w'iar'íg'íár'ín'í. E ner'í a'í seg'í séno, an'í'nám'í ñweañoy'í an'í'pax'í'r'ín'í. G'iy'í g'iy'í r'ix'ñ'í uráná am'íp'í nan'í'p'í anan'í m'n'í win'íg'í'n'í.

12 Sey'íné 'Áamá e oneal'ípoy'í.' n'iyaiw'ír'ínáy'í, sey'íné ayo en'í ax'í'p'í e w'íir'í'n'í. Ñw'í ikax'í Moseso n'í'r'í'r'í eañ'p'í t'ín'í xw'iy'íá w'íá rókiamoag'íáwa n'í'r'íro eag'í'á'p'í t'ín'í ap'í e r'ín'ñag'í nán'í rar'í'ñ'í'n'í.

Íw'í in'ñ'í'yaú nán'í ur'éwap'iy'ñ'í nán'r'í'n'í.

13-14 "Íw'í on'íg'í in'ñ'í'y'í'kw'í'n'im'í p'áwian'íro é'r'ix'ín'í. Ay'í r'ip'í nán'í searar'ñ'í'n'í. Íw'í r'íw'éná Gor'ixo xean'ñ'í win'í'a nán'í in'ñ'í'y'í ó'í xw'é in'ñ'ag'í nán'í áamá obax'í Gor'ixo nán'í d'ñ'í m'ímó ayim'í n'ípáw'iro wig'í d'ñ'í t'ín'í néra war'í'ño'í. Ay'ínán'í sey'íné ó'í Gor'ixo r'íw'éná d'ñ'í an'ñ'í in'íná ñweap'í'r'í'a nán'í seaiap'n'í'a nán'í on'íg'í in'ñ'í'y'í'kw'í'n'im'í p'áwip'í'r'í nán'í an'ñ'í min'í o r'ñ'í'p'im'í n'íx'í'd'íro é'r'ix'ín'í.

'Áamá ík'án'ñ'í imón'ñ'í'." ur'éwap'iy'ñ'í nán'r'í'n'í.

15 "Mimón'í w'íá rókiamoar'íg'íáwa wig'í d'ñ'í in'ím'n'í'y'í s'íw'í say'í s'í roar'ñ'í yap'í nimón'máná aiw'í sey'íné t'fám'n'í n'í'b'í'r'í'ná sip'í'sip'í yap'ín'ñ'í away'ín'í yar'íg'íápa nimón'm'í seaim'ep'í'r'í'r'ín'í. Ay'ínán'í s'ñw'í t'ín'í er'í'n'í.

16 Sey'íné ík'á nan'í w'é'na n'íw'ín'r'í'ná 'Ana nan'í'nar'ín'í.' r'íro sip'í w'é'na n'íw'ín'r'í'ná 'Ana sip'ínar'ín'í.' r'íro yar'íg'íápa sip'í imón'ñ'í mimón'í w'íá rókiamoar'íg'íáwa yar'íg'íá'p'í n'íw'ín'r'í'ná 'Yap'í r'ínea'íwap'iyar'í'ño'í? Nepa Gor'ixoyáowaman'í.' yaiw'í'r'ix'ín'í. Áamá yap'í sey'íné seai'wap'iyar'í'ño'í b'í'y'í ek'í'r'í'kw'í'n'ñ'í imón'ñ'í'ño'í. Wain'í sogw'í ek'í'r'í'kw'í'yo dar'íg'íár'án'í? Oweo'í! Ík'á pik'í sogw'í en'w'í'x'íyo dar'íg'íár'án'í? Oweo'í!

17 Ripi eni axpirini. Íkíá naníyí sogwí naní weariní. Sipíyí sogwí sipí weariní.

18 Íkíá naníyí sogwí sipí wepaxí mimóni. Sipíyí sogwí naní wepaxí mimóni.

19 Íkíá níni sogwí naní miwéyí nídikáiro ríá ikeaararigíári.

20 Ayínani seyíne íkíá sogwíyo níwiniríná níjía imónarigíápa sipí imóniní mimóní wíá rókiamoarigíáwa yarigíápi níwiniríná 'Gorixoyáowamani.' yaiwíríxini.

Gorixo "Joxi nani nioni majíári." uriniginí uréwapiyiní nánirini.

21 " 'Ámá Jisasomí "Ámináoxini, Ámináoxini" urarigíá níni xegí xano, anínamí nweano xwioxíyo mímeámí nerí píraniní umenweane páwipíríári.' miyaiwipani. Ámá xío wimónarinípi xídarigíá gíyí gíyí, ayíni nípáwiro nweapíríári.

22 Sía Gorixo ámá níyoní mí ómómíximí eníayimí ámá obaxí re nírayipíríári, 'Ámináoxini, Ámináoxini, nene yoí joxiyáyo dání xwiyíá wíá rókiamoagwári.' níniro 'Yoí joxiyáyo dání imíó míxí umáinowáragwári.' níniro 'Yoí joxiyáyo dání emímí obaxí wíwapiyagwári.' níniro epíríá enagí aiwí

23 ámá níyíyá sínwí anígíe dání re urimíári, 'Seyíne nani nioni níjía wí mimóniní. Ríkíkiríó yarigíáyíne nioni píni níniwiárimí úpoyí.' urimíári.

Aní mirarigíáwa nani uréwapiyiní nánirini.

24 Ámá gíyí gíyí níoniyá xwiyíá rípi aríá níniro xixeni e nínixidírináyí ayí ámá síná aní nímiríná díní píraniní nenwiperí xwíá nímiga níwerí síná píará ínimi yapíninínamí dání síná píará aní míriníápi e dání níkíkiríó níyapíri mírarinóniní imóniní.

25 Inía earí inígí waxí xwé weapíri ríwípí erí nerí aiwí aniwá síná ínimi yapíninínamí dání níkíkiríóga yapíniníagí nani níkwierómioanínigini.

26 Ámá gíyí gíyí xwiyíá níoní rarínápi aríá níniro aí xixeni mepa nerínáyí ayí ámá síná aní nímiríná majímajíá níkarínirí iníkíyo seáyí e dání síná níkíkiríó níyapíri mírarinóniní imóniní.

27 Inía earí inígí waxí weapíri ríwípí erí yaríná aniwá níkwierónowirí ríwí níra píeronínigini." Jisaso e nurirí

28-29 xwiyíá api nípini ríxa níra níúsáná enáná ámá e epíroyí egíáyí o nwí ikaxí eáninípi mewegíáwa uréwapiyarigíápa muréwapiyí néní tíjóniní uréwapiyarínagí nani ududí néra ugíawixini.

8

Peyiyí imóniní womí naní imíxíní nánirini.

1 Jisaso nuréwapiyíísáná díwí mínyíyo dání weaparíná oxí apíxí níaiwí obaxí númi weaparíná re enínigini.

2 Ámá peyiyí imóniní wo níbirí níwímearí mínyí xwíáyo níkwírorí re urínigini, "Ámináoxini, joxi nioni nani 'Naní owimíximíni.' níyaiwiríná anani naní nímixípaxoxirini." uríagi

3 Jisaso wé íeapá níwirí seáyí e níwikwiárirí " 'Joxi naní oimónini.' nímonarini. Ríxa naní imónei." uráná re enínigini. Peyiyí imóniní naní imóníagi

4 Jisaso re urínigini, "Joxi nioni naní simíxíáyí nani amíná nurí ámáyo áwaní murípaní." nurirí ámá o Moseso eníná nwí ikaxí ragípi mé ámáyo

xewaninjo áwanj nura emeniginiri e nuriri ámi re uriniginini, “Amíná apaxipáninij imónigáwa tñj e nání nurí womi síwá níwiniri nanjw rídiyowá nání negí arífo Moseso eníná sekaxí nearagíyí bí mání wíríxini. Goríxo nání rídiyowá síariri joxi nanj imóníípi nání áwanj riri oeniri mání wíríxini.” uowáriniginini.

Porisí woyáy womi nanj imixinij nánirini.

⁵ O anj yoí Kapaneamiyo rémóaná wauyí porisí áminá imóninij wo níwímeari wauní ríxinj nuriri

⁶ re uriniginini, “Ámináoxini, gí inókíninij nimóniri omij níiarinjo enj níní síwímí neri níweri ríninij xwé winarini. Anani nanj imixiréini?” uríagi

⁷ Jisaso re uriniginini, “Ananirini. Nioni nurí nanj imiximíini.” uríagi aí

⁸ porisí áminá imóninjo re níyaiwiri “Porisí wa nioni ínimí nuríninijpa símíxíyí eni Jisasomí ínimí wurínini.” níyaiwiri re uriniginini, “Ámináoxini, nioni ámá wé róninij joxi tñni xixeni mimóninijagi nání joxi gí anjyo íwiapíaxí mimónini. E neri aí joxi re dání ‘O nanj oimónini.’ ráná gí omij níiarinjo nanj imóninijoi.

⁹ Ayí rípi nání seararinini. Nioni eni ámá omij ‘Ayí ayí ei.’ nírarigíawami ínimí wuríninini. Nioni eni porisí wa ínimí nuríninijoi. Womi ‘Joxi anj ui.’ uráná sa anani aríá níiniri warinirini. Womi ‘Bei.’ uráná sa xixeni barinirini. Gí inókíninij níiarinij womi ‘E ei.’ uráná xixeni yarinirini.” uríagi

¹⁰ Jisaso aríá e níwiri nání ududí neri ámá xíomi númi warigíayo níkinimóniri re uriniginini, “Isireriyíné woxi ámá ro dñj seáyí e nínikwírori yarinijpa xixeni e dñj mánikwíroarinijagi sínjwí raninjarini.

¹¹ Nioni re seararinini, ‘Ámá Goríxo xegíyí xwioxíyo mímeámí neri píraninij umenweanáná émá obaxí sogwí íwiaparínimíni njeagíáyí tñni sogwí wearinimíni njeagíáyí tñni níbíro segí aríowa Ebírámo tñni Aisako tñni Jekopo tñni nawíni ani níjwearo aiwá nípírárini.

¹² E neri aí Isireriyíné, Goríxo anjipaxí xwioxíyo mímeámí níseairi seamenweapaxíyíné Goríxo menweané dání síá yinimí seamoaiáná e dání mímeninijwí ayíkwí mísearíníá enjagi nání njwí earo manj síwí ríkwíniro epírárini.’ seararinini.” nuriri

¹³ wauyí porisí áminá imóninjomí re uriniginini, “Dixí anj ui. Joxi ‘O e epaxorini.’ níniawiri dñj níkwíroarinijpi xixeni ríxa oimónini.” uowáraná axíná xegí omij wíiarinjo ríxa nanj imóniniginini.

Pitaomi xíneagwími nanj imixinij nánirini.

¹⁴ Jisaso Pitaoyá anjyo nípáwiríná weninij éyí wininiginini. Pitaomi xíneagwí wará ríá píri wíarinijagi íkwianjwíyo sá riyí wenjagi níwiniri

¹⁵ wé seáyí e ikwiáraná re eniginini. Ríá píri píni wíáraná níwiápinimeari Jisasomí aiwá níxeri winiginini.

¹⁶ Ríxa sogwí wéaná ámá e dánjyí wigí ámá imíó dñj xixéroarinijyí obaxí o tñj e níméra níbíro wáraná oyá xwíyíá tñni míxí umáinowárayiri símíxíyí tñni eni píraninij imimiximí eri eniginini.

¹⁷ Goríxoyá xwíyíá wíá rókiamoagí Aisaiaoyí ríninjo ámá xegí xiáwowayá xwíá píaxíyo dání iwíaroníto nání xwíyíá níiriri enj rípi, “Xewaninjo negí símíxíyí tñni uraní tígíáyí tñni nanj imimiximí eníárinini.” rínijpi ríxa xixeni imónini nání Jisaso e eniginini.

Ámá “Orixédaneyi.” urigfá nánirini.

18 Jisaso ámá oxí apixí obaxí omi ikwikwierí wiarinagfa niwiniri xegí wiepisariñowamí sekaxí re uriniginí, “None ipiwámí jfaríwámí dání xemoaní nání ewéyo pìxemoánípoiyí.” uraríná

19 ñwí ikaxí eáninípi mewegíáyí wo nibiri re uriniginí, “Nearéwapiyarinoxini, añí amí gímí gímí nání úaná nioní númí rixídimemfáriní.” uríagi

20 o re uriniginí, “Sfíwí sayí sá wenfa nání sñá sirírkí tñíriní. Iní ení sá wenfa nání niyiní tñíriní. E nerí aí ámá imóninóní sá wémfa nání añí wí menini.” uriniginí.

21 Xegí wiepisariníyí amí wo re uriniginí, “Ámináoxini, gí ápo tñí niñweañsáná o ríxa péaná xwfa niweyárimoní númí rixídimemfa nání ananirani?” uríagi aí

22 Jisaso ámá xfomí diñí miwikwíroarigfáyí nání re uriniginí, “Xegí piyí wfa xwfa weyárfírxiniri sñwí niwiniri nioní númí nixídei.” uriniginí.

Ipi imeamfkwí yariniipi samini imixini nánirini.

23 E nurimí ewéyo pìxemoánáná xegí wiepisariñowa ení niñxemoáníro ipíyo oríwámí dání nání nimeámí waríná re eniginí.

24 Ríwipi xwé nerí iniigí imeamfkwí neríná ríxa ewépa miwiárominiri yariniagi aiwí Jisaso sá maiwí wenagi

25 wiepisariñowa nuro saiwiárfí niwiro re urigfawixini, “Ámináoxini, ríxa niñeamíwiáropaxíriní. Arírá neai.” uríagfa

26 o re uriniginí, “Diñí onimíapí ni kwíroarigfoyíné pí nání wáyí seainarini?” nurimí niwiápinimearí re riniginí, “Imini tñí iniigí tñí samini oweáriní.” ráná re eniginí. Imini pñí wiárfí iniigí winwí mé ríwoárfí nerí ñinijá imónariniginí.

27 Ñinijá imónaríagi niwiníro re rinigfawixini, “Pí amáoríani? Imini tñí iniigí tñí arfá niwiri samini weárfayoí.” rinigfawixini.

Ámá imfó xixeroarigfíwaúmi mixí umáinini nánirini.

28 O tñí xegí wiepisariñowa tñí oríwámí dání ámá yoí Gadarayí añíyí tñí e niwiékñimearo ewéyo dání ayoááná ámá imfó diñí xixeroarini wáú —Awaú imfó nimóniri sayí e roñagí nání ámá óf ayimí mipwarigfáriní. Awaú xwárfá ámá tayarigfá tñí añwí e dání nibiri nawini órórí niníro

29 xwamiání re urigfísixini, “Niaíwí Gorixoyáoxini, joxí pí neaiminiri barini? Gorixo ríwéná rñini neiapinfá sñí enáná joxí rñini neiapiminiri ríbarini?” nuríro

30 odípi obaxí bí ná jfami nirománá aiwá narinagfa niwiníro

31 rixini re urigfawixini, “Joxí mixí niñeamáinirínáyí, odípiyo oxixéropoyiniri sñwí neanei.” uríagfa

32 o “Emaní!” uríagi ámá awaúmi pñí niwiárimí odípipimí xixéroáná re eniginí. Pímaní miwiáronimí añíni imegíni wérfáyí ipíyo igwfa nuyíro iniigí niñamiro piyí egfawixini.

33 Píyí éagfa odípi awí mearoarigfáwa sñwí e niwinimí wigí añí apimí nání mrfí nuro odípi iniigí namífapí tñí ámá imfó xixeroarigfíwaú ení naní imóniri éfpi tñí nání repíyí wíáná

34 ámá oxí apixí nñí añí apimí dáníyí Jisasomí wímeaníro nání nuro omí niwiníro rixini “Joxí neneýá xwfa re pñí niñeawiárimí wí e nání ui.” urigfawixini.

9

Ámá ení níní síwímí enomí naní imíxíngí nániríní.

¹ Jisaso ewépámí nípíxemoánírí nínwearí níméámí oríwámí dání nixemoaurí xegí aní nweaaríngípímí nírémorí nweanáná

² re eníngíní. Ámá wa ámá ení níní síwímí ení wo íkwianwíyo nítímáná níméámí báná Jisaso awa “O ananí naní neaimíxíyipaxíríní.” níyaiwíro xítomí díní wíkwíroaríngí nínínírí ení síwímí enomí re uríngíní, “Ámá roxíní, joxí ayá síwí míríropaní. Íwí joxí yaríngípí ríxa yokwarímí síáríní.” uráná re eníngíní.

³ Nwí ikaxí eáníngípí mewegíáwa wígí xwíoxíyo dání díní re nípíkíga ugíawíxíní, “Ámá ro ‘Goríxo yaríngípí epaxoníríní.’ níyaiwírí níríríná Goríxomí ríperírí umearíní.” Íníní dání díní e yaiwíaríngí nání

⁴ Jisaso díní adadí nínírí níjía nímonírí re uríngíní, “Pí nání segí díníyo dání ‘O Goríxomí ríperírí numerí yaríní.’ níaiwíaríngí?”

⁵⁻⁶ Nioní ení síwímí enomí ‘Díxí íwí yaríngípí ríxa yokwarímí síáríní.’ uráná soyíné ‘O néní tíngíríní?’ níaiwípíríréoí? Omí ‘Naní nímonírí níwíápíníméámí aní uí.’ uráná soyíné ‘O néní tíngíríní?’ níaiwípíríréoí? Íwí yaríngípí yokwarímí níwíríná íníní imóníngí nání e yaiwípaxí mímóníní. E nerí aiwí ámá imóníngí nání ‘O xwíá tíyo nínwearíná ení íwí yaríngípí yokwarímí wíiní nání néní tíngíríní?’ níaiwípírí nání síngwí nanípoiyí.” núrírí ámá ení níní síwímí enomí re uríngíní, “Joxí níwíápínímearí díxí íkwianwí nípíxopemíxírí níméámí uí.” uráná

⁷ o níwíápíníméámí xegí aní e nání uníngíní.

⁸ Xegí aní e nání úagí oxí apíxí e epíroyí egíáyí síngwí e níníníro nání díní níyeawíríro “Goríxo ámá ro néní tíngíríní wímíxíngíríní?” níyaiwíro xítomí yayí seáyímí dání umegíawíxíní.

Matíyomí “Níxídeí.” uríngí nániríní.

⁹ Jisaso e píní níwíarímí núríná ámá wo xegí yoí Matíyoyí ríníngí takísí nání níngwí uráparíngí opisí aníyo riwo nweanagí nínínírí re uríngíní, “Nioní níxídííméíríní.” uríngí o níwíápínímearí nómí uxídíngíní.

¹⁰ Jisaso xegí wípísaríngíwá tíní aní Matíyoyá nání nuro aiwá naríná ámá takísí nání níngwí uráparíngí tíní íwí aríki yaríngí wíníyí tíní omí níwíméaro nawíní aiwá naríngí

¹¹ Parisiowa síngwí e níníníro xegí wípísaríngíwámí re uríngíawíxíní, “Segí searéwapíyaríngí ro pí nání ámá takísí nání níngwí nearáparíngí tíyí tíní íwí aríki yaríngí tíyí tíní nawíní nínwéaro aiwá naríngí?” uríngí

¹² Jisaso aríá e nínírí xewaníngí nání “Ámá íwí yaríngí arírá wímínírí nání weapíngíríní?” oyaiwípoyínírí ewayí ikaxí re uríngíní, “Ámá símíxí míyaríngí xwírí tíngí e nání waríngíríní? Oweoí, símíxí yaríngíwíní xwírí tíngí e nání waríngíríní.

¹³ E nerí aí soyíné nuro xwíyíá eníná wíá rókíamoagí Xoseao nínírí eanjí rípi, ‘Rídíyowání Goríxoní nání níxíríní.’ mímímónaríníní. “Ámá wíyo nání ayá núrímíxíro arírá wíríní.” nímonaríní. nínírí ríwámíngí eanjí apímí fá níníro níjía imónípoiyí. Ayí rípi náníríní. Ámá ‘Wé róníngí yaríngíwéngíwíní.’ yaiwínaríngíyo ‘Nioní tíámíní bípoiyí.’ urímínírí nání weapíngíwámí. Íwí yaríngíwéngíwíní. yaiwínaríngíyo nání weapíngíríní.” uríngíní.

“Díxí wípísaríngíwá aiwá nínwíríníngíwámí.” uríngí nániríní.

14 Jono wayf numeaiia warinoyá wiep̄sar̄inowa Jisaso t̄ñf e nán̄i n̄b̄iro re ur̄iḡawix̄in̄i, “None t̄ñi Parisiowa t̄ñi Gor̄ixo none nán̄i yayf owin̄in̄ri aiwá ñwá ñwir̄ár̄inayar̄inagw̄i aiw̄i dixf wiep̄sar̄inowa pí nán̄i aiwá ñwá m̄in̄wir̄ár̄in̄f yar̄in̄oi?” ur̄aḡa

15 Jisaso xewan̄in̄o nán̄i “Om̄i wa n̄p̄ik̄imáná en̄áná wiep̄sar̄in̄ȳf d̄in̄f sip̄i n̄wir̄íná aiwá ñwá ñwir̄ár̄in̄p̄r̄ár̄in̄i.” oyaiw̄ipoȳin̄ri ewayf xw̄iyfá re ur̄in̄in̄iḡin̄i, “Ámá ap̄ixf s̄in̄f meáo xegf ámá imón̄iḡáyf t̄ñi ñweañáná o nán̄i d̄in̄f sip̄i wipaxf men̄in̄i. E nero aí ámá wa om̄i an̄n̄im̄xáná íná aiwá ñwá ñwir̄ár̄in̄p̄r̄ár̄in̄i.” ur̄in̄in̄iḡin̄i.

16 “Xw̄iyfá Parisiowa nearéwap̄iyar̄iḡáp̄i t̄ñi Jisaso s̄in̄f nearéwap̄iyar̄in̄p̄i t̄ñi kum̄ix̄ipaxf mimón̄in̄i.” oyaiw̄ipoȳin̄ri ám̄i ewayf ikaxf nur̄iri re ur̄in̄in̄iḡin̄i, “Ámá wigf sorfá axen̄in̄aḡi n̄win̄iróná rap̄rapf s̄in̄i m̄ik̄kar̄in̄in̄f b̄i n̄mearo ur̄f óf in̄in̄jumi n̄p̄r̄oro gw̄f kiwear̄iḡáman̄i. E ner̄ínáyf, igfá eánáná rap̄rapf s̄in̄f p̄r̄ófap̄i n̄ik̄kar̄in̄in̄á ur̄u xw̄e naxega unf̄ár̄in̄i.

17 Rip̄i en̄i ámá in̄iḡf wainf s̄in̄f memé wará s̄ixf ur̄fwám̄i iwajfá yar̄iḡáman̄i. E ner̄ínáyf, memé wará s̄ixf wá núpiyin̄in̄r̄íná in̄iḡf wainf pur̄i s̄ixf wá xwir̄fá ik̄ixén̄iri e en̄iḡin̄i. Wainf s̄in̄ȳf memé wará s̄ixf s̄in̄fwám̄i ȳíanáyf, wará t̄ñi in̄iḡf t̄ñi n̄piaúni nan̄f en̄in̄oi.” ur̄in̄in̄iḡin̄i.

Ap̄ixf ragf an̄in̄f pwar̄in̄f wim̄i nan̄f im̄ix̄iri miáí pen̄f wim̄i nan̄f im̄ix̄iri en̄f nán̄in̄i.

18 Jisaso xw̄iyfá ap̄i s̄in̄i e urar̄íná re en̄in̄iḡin̄i. Judayf yá rotú añf mewen̄f wo n̄b̄iri Jisaso s̄ikw̄f t̄ñf e m̄in̄f xw̄fáyo n̄kw̄ror̄i re ur̄in̄in̄iḡin̄i, “Gf miáí r̄ixa pear̄in̄i. E ner̄i aí jox̄i n̄b̄iri wé seáyf e wikwiáráná nan̄f oen̄i.” ur̄aḡi

19 o n̄wiáp̄n̄imear̄i núm̄i nur̄i wiep̄sar̄inowa en̄i naw̄in̄i war̄íná

20-21 re en̄in̄iḡin̄i. Ap̄ixf wí —Í xegf ragf an̄in̄f pwar̄íná xwiogw̄f wé wúkaú s̄ikw̄f waú múron̄j̄in̄i. Í “N̄in̄i oyá iyfáyon̄i amáf n̄rón̄in̄r̄íná nan̄f imón̄im̄in̄ȳr̄an̄f?” n̄ȳaiwia n̄b̄iri r̄fw̄yo n̄rón̄ap̄imáná Jisaso yá iyfáyo s̄ir̄fw̄f j̄e amáf rón̄in̄iḡin̄i.

22 Amáf rón̄faḡi Jisaso n̄ik̄in̄imón̄iri im̄i s̄in̄w̄f n̄win̄iri re ur̄in̄in̄iḡin̄i, “Gf ineȳi, ayá s̄w̄f m̄ir̄irop̄an̄i. J̄ix̄i d̄in̄f n̄in̄kw̄ror̄in̄p̄im̄i d̄áni er̄kiemeán̄in̄i.” uráná í r̄ixa nan̄f imón̄in̄iḡin̄i.

23 Jisaso e d̄áni nur̄i rotú añf mewen̄oyá añf e n̄rémori ox̄f ap̄ixf ep̄royf n̄ȳár̄imáná ñwapé r̄iro web̄í r̄iro nero yaiw̄in̄in̄f yar̄in̄aḡa n̄win̄iri

24 re ur̄in̄in̄iḡin̄i, “R̄ixa peyeápo ȳi. Miáí piȳf men̄in̄i. Sa sá wen̄i.” ur̄aḡi ayf r̄ip̄fá nur̄iro yar̄in̄aḡa aí

25 n̄ñi miáí t̄ñf e p̄ñi n̄wiár̄im̄i r̄ixa n̄peyeámáná en̄áná o n̄p̄awiri miáim̄i wéyo f̄á n̄max̄ir̄iri m̄feyoááná re en̄in̄iḡin̄i. Miáí wiáp̄n̄imean̄in̄iḡin̄i.

26 Í wiáp̄n̄imeági xw̄iyfá o éfpi nán̄i xw̄iyfá añf n̄yon̄i r̄in̄ár̄imen̄in̄iḡin̄i.

S̄in̄w̄f sup̄ar̄iḡí waúm̄i nan̄f wim̄ix̄in̄f nán̄in̄i.

27 Jisaso e d̄áni war̄íná ámá s̄in̄w̄f sup̄ar̄iḡíwaú núm̄i nux̄d̄iri r̄aiwá re ur̄iḡfisix̄in̄i, “Negf m̄ix̄f ináyf Depitomi xiáwox̄in̄i, yawawi anan̄i wá yeawian̄r̄éin̄i?” nur̄iri

28 o r̄ixa añfyo n̄p̄awiri ñweañaḡi awaú en̄i n̄p̄awiri wímeááná Jisaso yar̄in̄f re win̄in̄iḡin̄i, “Awagw̄i d̄in̄f n̄in̄kw̄ror̄i ‘O anan̄i s̄in̄w̄f sup̄ar̄iḡw̄íȳf nan̄f yeaim̄ix̄ipaxor̄in̄i.’ r̄in̄iaiw̄iar̄in̄i?” ur̄aḡi awaú “Oȳi, Ámin̄áox̄in̄i, jox̄i e epaxox̄ir̄in̄i.” ur̄aḡí

29 o egí sɨwíyo wé fá nuxiriri re urɨɨnigini, “Awagwí dɨɨ níkwíroarigípa xixeni oimónini.” uráná re enɨnigini.

30 Awaú sɨwí noxoari anigísisixini. Sɨwí noxoari aníagí Jisaso ará jiyikí nori re urɨɨnigini, “Awagwí nioni eáápí áamá wíyo áwaní murímepa éisixini.” uráagí aí

31 awaú o tɨɨ e dání nuríná xfo wípi nání ami ami repiyí nɨwia emegísisixini.

Maní pírónarɨɨ womi naní wimixɨɨ nánirini.

32 Jisaso e dání waríná áamá wí wigí áamá imfo dɨɨ xixéronagí nání maní pírónarɨɨ wo Jisaso pwarɨɨ nání nimeámí nɨbɨro wáráná

33 o imfoyo mɨxí umáinowáráná maní pírónarago rɨxa xwiyíá rarɨɨagí oxí apixí e epíroyí egíáyí sɨwí e éagí nɨwɨɨro ududí nero re nɨra ugíawixini, “Aga enína enína aiwí Isirerene áamá wo e yarɨɨagí wɨnagwámani.” nɨra úagí aiwí

34 Parisiowa re rigíawixini, “Obo, imfoyo umenɨweanoyá dɨɨ tɨɨ mɨxí umáinowárarɨɨrini.” rigíawixini.

Jisaso áamá nání wá wianɨɨ nánirini.

35 Jisaso Judayíá aní xwéyo tɨɨ onimiáyo tɨɨ nemeríná wigí rotú aníyo nɨpáwirí uréwapɨyemerí xwiyíá yayí wɨɨpaxípi —Apí Goríxo áamá xfo xegí xwioxíyo mimeámí nerí píránɨɨ umenɨweanápí nání rɨɨɨpɨrini. Apí nání wá urimerí áamá simixí xixegíni yarígíáyo tɨɨ uraní xixegíni imónigíáyo tɨɨ naní imimiximí wiemerí neríná

36 áamá oxí apixí epíroyí egíáyí sipísipí xiáwo mayí neríná úrapí nero dɨɨ simígíwíá nɨyɨɨrónɨɨ wíároárɨnarígíápa yarɨɨagí nɨwɨɨrini wá nɨwianirini

37 áamá xwiyíá Goríxoyá wá urimepírta nání obaxí mimónɨɨagí nání xegí wiepɨsarɨɨyo re urɨɨnigini, “Aiwá omɨɨyo pírɨpírɨ inárɨɨagí aiwí áamá nɨmipírta nání obaxí menini.

38 Ayínání Goríxomi rixɨɨ re urípoyi, ‘Áamá aiwá apí rɨmiipírini nání dɨɨ omɨɨ tɨɨ e nání uowárɨrɨxini.’ urípoyi.” urɨɨnigini.

10

Wá wurimeiarígíáwami ení sixí weámixowárini sekaxí urini ení nánirini.

1 Jisaso xegí wiepɨsarɨɨ wé wúkaú síkwí waú awami “Awí eánípoyi.” nurimáná awa áamá imfo dɨɨ xixéoarɨɨyo mɨxí umáinowárɨro áamá simixí xixegíni yarígíáyo tɨɨ uraní xixegíni imónigíáyo tɨɨ naní imixiro epaxí imónírɨxini ení weámixowárɨɨnigini.

2 Xegí wá wurimeiarígíáwa, wé wúkaú síkwí waú imónigíáwa wigí yoí rowarini. Xámɨno Saimonorini. Ámi yoí bɨ Pitaoyí wírɨɨɨorini. Xegí xogwáo Adíruorini. Sebediomí xewaxowáú Jemiso tɨɨ xogwáo Jono tɨɨrini.

3 Piripo tɨɨ Batoromuo tɨɨrini. Tomaso tɨɨ Matiyuo tɨɨ —O takisí nání nigwí urápagorini. O tɨɨrini. Arípiasomí xewaxo Jemiso tɨɨ Tadiaso tɨɨrini.

4 Saimono —O áamá “Émáyo mɨxí oxí dowáraneyi.” rarígíáyí tɨɨ nawíni níkwimixini emeagorini. O tɨɨ Isíkariotí dání Judaso —O Jisaso nání mɨyí urɨɨorini. O tɨɨrini.

5 Jisaso wé wúkaú síkwí waú awami nuowárɨríná sekaxí nurini re urɨɨnigini, “Soyíné nuróná émáyíá aní tɨɨmɨni mupani. Samariayí — Áamá ayí Judayí tɨɨ xepixepá rónarígíáyrini. Ayíá aníyo nání eni mupani.

⁶ Soyíné negí Isireriyí —Ayí sipísipí xiáwo píráníñí mímearínná amí ami uniamoaríñíñí imónígáýíriní. Ayí tñí e náníni úpoyí.

⁷ Soyíné nuróná wáí re urímerínní, ‘Goríxo xío xegí xwioxíyo míméámí níneairí neameñweaní añwí ayo enagí nání segí íwí yarígápi ríwímmíni nímamoro nísaníro ñweáírixíni.’ urímero

⁸ áamá simíxíyo naní imímíximí ero áamá péfáyo dñí sixí numímoro saiwiárí wiro áamá peyíyí tígáyo wigí wará naní wímíxiro imíó dñí xíxéroaríñíyo mímí umáínowáíro eméírixíni. Soyíné nioní ení eáníñí anípá ení seaeámíxowáríyí nání soyíné áamá simíxíyo naní imímíximí níwirínná nígwí nání murípa nero sa anípá naní imímíximí wíírixíni.

⁹ Soyíné níwaníro nerínná nígwí sixí ímoarígáyo nígwí xwéraní, onímíaraní, nímearo sixí nímero níméámí mupa ero

¹⁰ íá árupianí aí tñí nimanímí mupa ero iyíá wúkaú raiwakíyí mepa ero síkwí sú níyíníro aiwí ámí waú míméapa ero xoyíwá nímáxírímí mupa ero éírixíni. Ayí rípi náníriní. Áamá arírá wiarígíomí ananí aiwá mímí wiaríñagíá nání soyíné ení aiwá ananí seaiapípríá enagí nání amípí níméámí mupa éírixíni.

¹¹ Aní xwé bimíraní, onímíá bimíraní, nírémorínná áamá aní apimí ñweagíyí áamá go go íwí amípí míyaríñomí níwínínná oyá aníyo nípáwiro aní apimí pñí níwiárímí upíínná nání o tñíni wéírixíni.

¹² Áamá ‘O tñí oweaneyí.’ yaiwíoyá aníyo nípáwirínná ayo yayí níwiro ‘Goríxo píráníñí oseamení.’ neaimónaríni.’ uríírixíni.

¹³ Ayí ení yayí níseairo segí pñé aríá seaipíri nání wimónánáyí, soyíné yayí níwirínná uríápi ananí ‘Xe oimóníni.’ yaiwíírixíni. Ayí e míméaipa seaíánáyí, soyíné yayí níwirínná uríápi ‘Anípá oimóníni.’ yaiwíírixíni.

¹⁴ Áamá gíyí gíyí wigí aníyo nání níseaipemeámí mupa ero soyínéyá xwíyíá aríá míméaimónípa ero éánáyí aní iwámíraní, aní apimíraní, pñí níwiárímí nurínná áamá e ñweagíyí ‘Goríxo xeaníñí neaikárínná nání tiyí réoi?’ oyaiwípoyíníri segí síkwíyo síkí xéníñípi pírí wiaíkímí níyárimí úírixíni.

¹⁵ Nioní nepa seararíñíni, ‘Síá Goríxo áamá níyoní mí ómómíximí eníyímí áamá enínná aní yoí Sodomíyo ñweagíyí tñí Gomora ñweagíyí tñí aga ríkíkíríó néra wagíáyo Goríxo xeaníñí ríá tñí wíkarínná enagí aiwí áamá soyíné aríá míméaíyáyo xeaníñí ayo wíkarínnápa axípi xíxení e wíkarínnámani.’ seararíñíni.

“Xeaníñí seaímeaníaríni.” uríñí náníriní.

¹⁶ “Nioní soyíné sipísipí mímí xíxe mepa yaríñíñí imónígíoyíné áamá síwí sayíñíñí imónígíyí tñí e nání searowáraríñíni. Ayínná soyíné nuróná áamá ayí nání síñwí tñí úírixíni. Sidírí yaríñípa dñí émi saímí moro iní xawiówí uyínií bí mé awayíni yaríñípa ero néra úírixíni.

¹⁷ Soyíné nioní níxídaríñagíá nání áamá wí íá níseaxero negí Judayí ámná xwírixí mearígíáwa tñí e xwírixí seamepíri nání seawáíro negí rotú aníyo dání síkwíá ragí puní nání seaeero

¹⁸ soyíné pñé nioníyá émayí aríá egíe dání áwaní urípíri nání gapímanowa tñí mímí ináyowa tñí tñí e níseameámí nuro seawáíro epííaríni.

¹⁹ E seawáípríá aiwí ríxa xwíyíá urípíri ínáníni Goríxoyá dñí tñí urípíri enagí nání ayá síwí nísearorí ‘Aríre uraníréwíni? Pí pí uraníréwíni?’ míyaiwípa éírixíni.

20 Ayí rípi nání searariñini. Awa ríxa xwíríxí seamearíná segí dñíyo dání urípríámani. Segí séno Goríxoyá kwíyípmi dání urípríá enagi nání ayá síwí mīsearopa éríxini.

21 Xiráxogwáowaú wífo Jisasomi xídaríñagi nání wífo áamá wí omi opíkípoiñiri miyí uríri xano xewaxo nání miyí uríri niaíwíyí xaniyaú nání miyí uríro epíríáriní.

22 Soyíné nioni dñí níníkwíro nixídaríñagí nání áamá níní símí tñí seaiapíríá aiwí gíyí gíyí síá yoparípi nioni weapímíáyi nání ení neáníro ñweáíáyíné Goríxo anani yeáyí nīseayimíxemeaníáriní.

23 Aní bimi nīseapíkianíro nání númi seaméánáyí, áamá aní bimi nání éf úríxini. Nioni nepa searariñini, ‘Isíreríyí aníyo píné nioníyá wíyo síni muríñáná áamá imóníñáoní weapímíáriní.’ searariñini.” uríñinigíni.

24 Jiaso xegí wiepísariñowa “Omi sípí wikárípríá enagi nání none ení sípí neaikárípaxíriní.” oyaiwípoiñiri ewayí ikaxí re uríñinigíni, “Wiepísariñowa wigí uréwapíyaríñomi seáyí e imónarígíámani. Xínáiwáníñí nimóníro omíñí wíiarígíáwa ení wigí omíñí wíiarígíomí seáyí e wimónarígíámani.

25 Wiepísariñowa wigí uréwapíyaríño tñí xíxeni nimónírínáyí, ayí apáníriní. Xínáiwáníñí nimóníro omíñí wíiarígíáwa ení wigí omíñí wíiarígífo tñí xíxeni nimónírínáyí, ayí apáníriní. Sénoní ikayíwí imíóyo xíráóníñí imóníñoyí nínírírónyáyí, gí niaíwoyíné ení anípaxí searípríáriní.

“Wáyí wípaxo roríni.” uríñí náníriní.

26 “Áamá íwí ínimi dání éíáyíraní, ikayíwí yumí ríáyíraní, ríwéná nípini síñáni imóníníá enagi nání ayo wáyí mīwípa éríxini.

27 Xwíyíá amípi nioni ínimi dání áríwíyíná searíápi soyíné ikwáwíyíná áwaní uríríxini. Amípi nioni yumí ikaxí searíápi aní ríkwíyo nīxenweámáná áwaní uríríxini.

28 Áamá nīseapíkironá waráni seapíkípaxíriní. Dñí ení seaxekwapaxí meñagi nání wáyí mīwípa éríxini. E nerí aí Goríxo wará aí tñí dñí aí tñí ríá aníñí wearíñíyo seaikeaárípaxí imóníño nání wáyí wíríxini.

29-31 Áamá makeríáyo nání nuríná íñí síríkwá waú bí neríná nígwí ríá nñí bí tñí bí yarígíáriní. E nerí aí segí séno mīwimónípa nerínáyí, wo anani nīperi xwíáyo píeroaríñmani. Soyíné íñí onímíápiami múróñíñagi nání Goríxo amípi wí mīwímeapa oenírí síñwí nīseanírínáyí, wí nīseaímeaníá enagi áamá nání wáyí mepaní. Segí mñíyo díá íá ropaxí mimóníñagi aí Goríxo nījíá enagi nání re yaiwíríxini, ‘O nene nání aga nījíá imóníñagi nání anani píraníñí neamenígíni.’ yaiwíríxini.

32 Áamá gíyí gíyí ámayá síñwíyo dání ‘Jisasomi xídaríñáoníriní.’ uránáyí nioni ení gí ápo anínamí ñweañoyá síñwíyo dání ‘O nioni nixídaríñoríni.’ urímíáriní.

33 E nerí aí gíyí gíyí nioni nání ámayá síñwíyo dání ‘O nání nioni majíáriní.’ uránáyí nioni ení o nání gí ápo anínamí ñweañoyá síñwíyo dání ‘O nioni majíáriní.’ urímíáriní.” uríñinigíni.

“Kirá mīxí náníñíñí imóníñípa nīmeámi bíñáriní.” uríñí náníriní.

34 O áamá re uríñinigíni, “Nioni nání ‘Áamá nīyoní píyíá wírímíánírí bíñoríni.’ mīniaiwípaní. Goríxoyá xwíyíá kirá mīxí náníñíñí imóníñípa nīmeámi bíñáriní.

35 Aríá niarígíáyí tñí aríá mīniarígíáyí tñí Goríxoyá Bíkwíyo nírínírí eáníñípa xepíxepá orónípoiñiri nīmeámi bíñáriní. Xewaxo xanomi símí

tíni wiri xemiái xináimi símí tíni wiri xewaxo xiepi xíáiimi símí tíni wiri oinípoyniri biñáriní.

³⁶ Ámá xwiyfá nioniyá nixdarigfáy wígf ámá imónigfáy mixel wimóniprfáriní.

³⁷ Ámá gíyí gíyí xanomíraní, xináimíraní, dñí sixí uyaríñpimi nioní niyiní nání mímúrónipa nerfnáyí, ámá nioniyá imónipaxí mimóniní. Gíyí gíyí xewaxomíraní, xemiáimíraní, dñí sixí uyaríñpimi nioní ninyiní nání mímúrónipa nerfnáyí, nioniyá imónipaxí mimóniní.

³⁸ Gíyí gíyí 'Jisasomí ouxdimíni.' niyaiwiri aí xeaníñ nñiro nikipírixiní mñixídfé éf éfáy ayí nioniyá imónipaxí mimóniní.

³⁹ Ámá goxi goxi 'Nioní Jisasomí dñí nñiwíkwírorí nuxdfírnáyí, nikipírixiní.' niyaiwiri xewaníñoxí éf nñmenírnáyí, dñí nñimíñpí aníñ ñwearfa nání mearfámani. E nerí aí gíyí gíyí éf mñmenípa nerí 'Nioní Jisasomí xídaríñagí nání ámá wí nñnikipíkirónáyí, ayí ananírini.' niyaiwirfnáyí, dñí nñimíñpí aníñ ñwearfa nání mearfáriní." uríñnigíni.

"Nipemeámi seaúfá gíyí gíyo Goríxo naní wiñfáriní." uríñ nánirini.

⁴⁰ O ámi re uríñnigíni, "Gíyí gíyí soyíné wáf urímearfná arfá nñseairo naní nñseairónáyí nioní searowáraríñagí nání nioníññí niro Goríxo nñrowárénapíñomíññí ení wirowáriní.

⁴¹ Ámá gíyí ámá wo Goríxoyá wáf rókiamoaríño enagí nání 'Ámá ro Goríxoyá wáf rókiamoaríñorfaní?' niyaiwiri nipemeámi xegí aníyo nání úoyí rfwéná Goríxo xegí wáf rókiamoarígfáyoyayí nñwiri ayá rimíxaríñpí mñni winfápa axípi e winfáriní. Gíyí ámá wo wé róníño enagí nání 'Ámá ro wé róníñorfaní?' niyaiwiri nipemeámi úoyí rfwéná Goríxo ámá wé rónígfáyoyayí nñwiri ayá rimíxaríñpí mñni winfápa axípi e winfáriní.

⁴² Ámá gíyí gíyí soyíné nioniyá seaiapísaríñáoyíné enagí nání iniígfí imíñ ríñ kápíxí wá seaiapánáyí Goríxo 'Omí wíimígní.' yaiwípi anípa imónínfámani. Oweoi! Nioní nepa seararíñni, 'Goríxo mñni winfáriní.' seararíñni." uríñnigíni.

11

Jono Jisasomí yaríñ wípísi nání urowáríñ nánirini.

¹ Jisaso xegí wiepísaríñ wé wúkaú síkwí waú awamí sekaxí e nurfísáná uréwapíyemerí wáf urímerí emíñirí nání e dání pñni nñwiárími Judayí aní amí amí ikwíróñíñíyo nání uníñnigíni.

² Jono wayí numeaiá waríño gwí nññweámáná arfá re winíñnigíni, "Jisaso e yaríni. E yaríni." raríñagí arfá nñwiri xfo xegí wiepísaríñíyo wáumí Jisaso tíñ e nání urowáráná

³ awaú nuri yaríñ re wígfísixíni, "Jono 'Ámá wo rfwíyo binfáriní.' raríñoxíraní? Weníñ nerí ñweaaní nání wo síní rfa baríni?" urfagí

⁴ Jisaso re uríñnigíni, "Awagwí nuri amípi nioní yarfná síñwí nanípi tíni arfá nípi tíni nání repíyo nñwiri áwaní urémeápiyi.

⁵ Nioní yarfná ámá síñwí supárígfáyí síñwí oxoaro síkwí ikf egfáyí naní nimóníro aní ero peyíyo tígfáyí wará naní iníro arfá pñróngfáyí arfá ero péfáyí wiápñímearo ámá uyípeayí xwiyfá yayí winípaxí none wáf nemerane uraríñwápi arfá wirowáriní nání Jonomí áwaní e urémeápiyi.

⁶ Rípi ení 'Nioní nání ámá go go símí tíni wíkwí dñí "O pí rfa yaríni?" mñniaiwípa nerfnáyí, yayí owiníni.' urémeápiyi." nurowáríni

7 awaú ríxa gwí aní Jono ñweañiwá tñí e nání warírná áamá oxí apíxí e epíroyí egíayo Jono nání re uríñiniginí, “Seyíné áamá dñí meañe nání nurírná pí áamáyo wínaníro wagíáríní? Áamá samíñí imíñí onímíapí nerí aí ríwí íwí apaxí mé wíñwí yaríñípa yaríñí womí síñwí wínaníro wagíárání? Oweoi!

8 E nerí aí pí áamáyo wínaníro wagíáríní? Áamá rapírapí yarapayí ení wú yíníñí womí síñwí wínaníro áamá dñí meañe wagíárání? Oweoi! Áamá rapírapí yarapayí naníñí nìyíníro mìxí ináyíyíyá aníyo ñweaarígíáríní.

9 E nerí aí seyíné pí nání áamá dñí meañe nání wagíáríní? Goríxoyá wíá rókiamoaríñí womí síñwí wínaníro wagíárání? Oyi, e nerí aí ‘O Goríxoyá wíá rókiamoagíáyí tñí xíxení imóníñomaní. Seáyí e múronoríní.’ seararíñíní.

10 Xwíyíá Goríxo xewaxomí uríñípi wíá rókiamoagí Marakaio nìwuriyirí ríwamíñí eañí rípi, ‘Aríá ei. Goríxoní gí xwíyíá yaní wiowárimíáo joxí gí íwoxí xámí rímeaní nání urowárimíáríní. O joxí nání áamáyo nurírná óñíñí simoiníáríní.’ nírírí ríwamíñí eañí api Jono nání ríníní.

11 Nepa seararíñíní, ‘Jono áamá aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyí rarígíó nání óñíñí imonjo enagí nání áamá níní aiwí wo Jonomí seáyí e imóníní xirígíámaní. E nerí aiwí gíyí gíyí nioní nìxídíro Goríxoyá xwioxíyo páwiro yarígíáyí xwíyíá nioní nání wáí nurímeipírípi Jono wáí urímenípimí seáyí e imóníñagí nání áamá ayí onípi aiwí Jonomí ení seáyí e wimóníñojí.’ seararíñíní.

12 Jono wayí nìneameaia waríño xwíyíá ‘Goríxo xwioxíyo míméámí nìneairí neameñweaní nání áamá wo urowárenapíníñojí.’ iwamíó searíñíná dání áamá uyíní yarígíáyí ‘Goríxoyá xwioxíyo aríge páwianíréwíní?’ nìyaiwiro pírí íkwieámí néra páwianíro yaríño.

13 Nwí ikaxí Moseso nírírí eañípi tñí wíá rókiamoagíáwa níríro eagíapí tñí Goríxo xwioxíyo míméámí nerí seameñweaní náníyí wíá nírókiamóa nìbíro Jono yoparí o axípi ríñírní.

14 Eníñá wíá rókiamoagíáyí wo re ríñípi, ‘Goríxo xwioxíyo míméámí nerí neameñweaníapí ríxa nímónímínírí anwí e enánáyí áamá wo wíá rókiamoagí Iraijaóníñí imóníñí wo bíníáríní.’ ríñípi tñí xíxení Jono ríxa bíñírní. Seyíné omí nímímínírínáyí, o Iraiiao imóníñípa imónímínírí enírní.

15 Aríá tígíáyíné píraníñí nioníyá xwíyíapí aríá erírní.

16 “E nerí aí pí ewayí xwíyíá nìsearírí re searímírní, ‘Áamá agwí ríná ñweagíáyíné ayíníñí imóníñojí.’ searímírní? Seyíné niaíwí rípiáníñí imóníñojí. Niaíwí bíbia makeríá tñí e éf nñwearo bíbia tñí nífá yaníro nerírná ríaiwá re uraríño,

17 ‘Nene seyíné símíníñí epírí nání soní eaarírná seyíné símíníñí méoi. Nene seyíné ñwapé rípirí nání ñwapé ráná ñwapé saní mìnearápáoi.’ E urarírná niaíwí aníñí wínaríñípia yapí imóníñojí.

18 Ayí rípi nání seararíñíní. Jono nìbírná aiwá áamá wimónaríñípi tñí iniígí wainí tñí míní ñwíá ñweañáná áamá wí dñí mamó o nání ‘Imíó dñí xíxeronagí nání yaríní.’ raríño.

19 Áamá imóníñáoní nìbírná aiwá iniígí amípi ananí narírná áamá wí ‘Áamá royí aiwá tñí iniígí wainí tñí ríwí ení nerí ayá wí naríñoríní. Áamá takísí nání ñígwí nearáparígíáwa tñí íwí néra warígíá wíníyí tñí nìkumíxínírí emearígíoríní.’ rarígíáríní. Agwí e níríro aí idáná nioní yaríñápi tñí Jono yaríñípi tñí aiwáníñí ná wéánáyí re rípiríáríní, ‘Áamá imóníño tñí Jono

tíni Gorixoyá dñj tñni nanj yagíirini.' ríprírárini." urññinigini.

Anj bi bimi ñweáy xom dñj m-wikw'roarñagá uréwapiyinj nánirini.

²⁰ Jisaso e nuríísáná áamá e epíroyé egíáyo nurííná anj o emím obaxí wíwapiyinjpi yoí níriri áamá ayo ñweagíáy wígí íwí yarígíápi ríwímíni nímamoro nísanro mñweá éagá m-xí nuriri

²¹ re urññinigini, "Korasiniyo ñweáyíné aweyi! Sía wíyi seyíné majía seaóriníáriní. Gorixo xeanñj ría tíñj seaikáriníá enagi nán dñj sipí oseainini. Betísaida ñweáyíné aweyi! Sía wíyi seyíné ení majía seaóriníáriní. Ayí rípi nánirini. Emím segí anjyo seaíwapiyinjápi émayí anj yoí Taiayi rñññjyo tíni Saidoniyi rñññjyo tíni n-wíwapiyiri sñwiriyí, áamá anj apiaúmi ñweáyí eníná wígí íwí yarígíápi nán piaxí n-weánro ayá íá n-xíriníro nán iyíá íríkwí pánro ría uráwíyo iwíéánro yaniri egíáriní.

²² Nepa seararññini. Sía Gorixo áamá n-yoni mí ómómíximí eníáyimi áamá Taia ñweáyo tíni Saidoni ñweáyo tíni winíápa axípi seainíámani. Seyínéyá seáyí e imónini.

²³ Kapaneami ñweáyíné ení 'Gorixo anjñami nán n-ñeaménapíníáriní.' riyaiwiarñjoi? Oweoi! Ría anñj wearñjyo nán wepríáriní. Emím nioni segí anj e seaíwapiyinjápi eníná Sodomí ñweáyí, ríkíkiríó yarñagá Gorixo ría mamówarñjyí sñwí nñanro sñwiriyí, ayí nisanro agwí ñweañwá re nán nñweaxa banro egíáriní.

²⁴ Nepa seararññini. Sía Gorixo áamá n-yoni mí ómómíximí eníáyimi Sodomí ñweagíáyo winíápa xixení axípi seainíámani. Seyínéyá seáyí e imónini." urññinigini.

"Nioni t'ámíni n-ñr'ínáyí, dñj emímówarí in-ípráoi." urññ nánirini.

²⁵ Jisaso e nurímáná Gorixomi xwíyíá rírimí n-wiríná re urññinigini, "Gí ápoxini, Ámíná anjña imíxiri xwíá imíxiri nerí tñjoxini, xwíyíá nioni urarñj rípi nán áamá 'Nioni n-ññonirini. Go n-rewapiyinñjoi?' yai-winarígíáyo yimárori áamá niaíwí onímíápia yapi 'Anñj on-rewapiyipoyi.' yaiwinarígíáyo wíá urókiamori éagi nán yayí seáyimi dání orímémíni.

²⁶ Ápoxini, joxi e simónarñjagi nán díxí dñj tíni e imónini." nuriri

²⁷ ámayo re urññinigini, "Gí ápo xwíyíá amípi oyá n-ñni bí yumí m-ñni n-ñni fánñj niep'x'niásññrini. Áamá n-ñni aiwí wo xegí dñj tíni xewaxoni nán n-ññá mimónini. Gí áponi n-ññá imónini. Áamá wo xegí dñj tíni gí ápo nán ení n-ññá mimónini. Xewaxonini n-ññá imónini. E nerí aí áamá xewaxoni 'Gí ápo nán xe n-ññá oimónipoyi.' n-yaiwiri o nán wíá wókímíxarñjáyí ayí ení gí ápo nán n-ññáriní.

²⁸ Ayínáni sekaxí 'Rípi époyi. Rípi époyi.' n-riaga unjpi píranñj oux'dímíni n-ñneríá sanj xwé n-mearñññj n-meámi nuro anñj seainarññyíné, nioniyá dñj tíni sá ñweapíri nán nioni t'ámíni b'poyi.

²⁹ Nioni áamá n-ñpenioní nímóniri seáyí e mimónarññáoní enagi nán sanj nioniyá ík'ánñj xwanwí níkwónimi nurínáyí nioni searéwapiyiáná segí dñj emímówarí in-ípráoi.

³⁰ Ayí rípi nán seararññini. Xwíyíá nioniyá sanjññj n-meámi up'rípi ayí sanj seainímenñjoi. Nayí seainí enagi nán ananirini." urññinigini.

12

"Sabaríáyo ñw'árini.' rñññjyo pí nán xórór' yarñjoi?" urí g'á nánirini.

¹ Íná Sabaríá wiyimi Jisaso tíni wiep'sarñjowa tíni óf wít' omíñj áwíni m-ññiniñjyo nuróná wiep'sarñjowa agwí wíagi wít' siyí sñj yiyíriní yarñjagá

2 Parisiowa sɨŋwí e nɨwɨnɨro omi re urɨgɨawixɨnɨ, “Dixɨ wiepɨsarɨŋowa ‘Sabarɨfáyo ŋwɨfárinɨ.’ rɨnɨŋɨyo aiwá pí nánɨ miarɨŋoɨ?” urɨagɨa aí

3 Jisaso re urɨŋɨnigɨnɨ, “Enɨnáj negɨ mɨxɨ ináyɨ Depito tɨnɨ xegɨ nɨkumɨxɨnɨrɨ emearɨgɨfáwa tɨnɨ agwɨ wíáná egɨápɨ Gorɨxoyá Bɨkwɨyo rɨwamɨŋɨ nɨrɨnɨrɨ eánɨŋɨpɨ sɨnɨ fáj mɨroarɨŋɨ reŋoɨ? Oweoɨ, soyɨné fáj nɨrooro aiwɨ dɨŋɨ nɨpɨkwɨnɨ mɨmoarɨŋoɨ.

4 Depito senɨfáj aŋɨ Gorɨxo nánɨ aiwá peaxɨ tarɨgɨiwámɨ nɨpáwɨrɨ bisɨkerɨfáj Gorɨxo nánɨ peaxɨ tarɨgɨápɨ o tɨnɨ xegɨ ámá tɨnɨ nánɨ ‘Ŋwɨfárinɨ.’ rɨnɨŋɨpɨ —Apɨ ‘Sa apaxɨpánɨŋɨ imónɨgɨfáwanɨ ananɨ nɨpaxɨrɨnɨ.’ rɨnɨŋɨpɨrɨnɨ. Bisɨkerɨfáj apɨ apaxɨpánɨŋɨ imónɨŋɨ xwéo umeaíáná Depito nurápɨrɨ nɨfagi aiwɨ Gorɨxo mɨxɨ bɨ murɨŋɨnigɨnɨ.

5 Ŋwɨ ikaxɨ eánɨŋɨyo dánɨ re rɨnɨŋɨpɨ enɨ sɨnɨ fáj mɨroarɨŋɨ reŋoɨ, ‘Sabarɨfáyo apaxɨpánɨŋɨ imónɨgɨfáwa aŋɨ Gorɨxo nánɨ rɨdɨyowá yarɨgɨiwámɨ nɨpáwɨro rɨdɨyowá neróná sfáj “Omɨŋɨ nɨnɨ ŋwɨfáxɨnɨ.” rɨnɨŋɨyɨ xórórɨ nero aiwɨ xwɨyɨfáj meárɨnarɨgɨfámanɨ.’ nɨrɨnɨrɨ eánɨŋɨpɨ fáj mɨroarɨŋɨ reŋoɨ? Soyɨné fáj nɨrooro aiwɨ sɨnɨ nɨpɨkwɨnɨ dɨŋɨ mɨmoarɨŋoɨ.

6 Apaxɨpánɨŋɨ imónɨgɨfáwa Sabarɨfáj ayimɨ xórórɨ nero aiwɨ aŋɨ Gorɨxo nánɨ rɨdɨyowá yarɨgɨiwámɨ dánɨ nero nánɨ xwɨyɨfáj mɨmeárɨnɨpa yarɨgɨfárinɨ. E nerɨ aiwɨ ámá wo re roŋɨ royɨ aŋɨ rɨdɨyowá yarɨgɨiwámɨ seáyɨ e múronɨ.” xewanɨŋo nánɨ e nurɨrɨ

7 ámɨ re urɨŋɨnigɨnɨ, “Soyɨné xwɨyɨfáj Gorɨxo rɨŋɨ, Bɨkwɨyo eánɨŋɨ rɨpɨ ‘Nionɨ ámá wí wíyo wá nɨwianɨrɨ arɨrá owɨpoyɨnɨrɨ nánɨ nimónarɨnɨ. Nionɨ nánɨ rɨdɨyowánɨ onɨpoyɨnɨrɨ nánɨ mɨnimónarɨnɨnɨ.’ rɨwamɨŋɨ e nɨrɨnɨrɨ eánɨŋɨ apɨ nánɨ soyɨné dɨŋɨ nɨmoro fáj nɨxɨrɨro sɨŋwɨrɨyɨfáj, ámá nionɨyá rowamɨ, wɨwanɨŋowa xwɨyɨfáj meárɨnɨpaxɨ mimónɨgɨfáj rowamɨ xwɨyɨfáj uxekwɨmoanɨro éfámanɨ.

8 Ámá imónɨŋáonɨ Sabarɨfáj xiáwonɨ enɨagi nánɨ ‘Sabarɨfáyo ayɨ ananɨrɨnɨ.’ rɨpaxɨ imónɨŋáonɨrɨnɨ.” urɨŋɨnigɨnɨ.

Wé kɨrɨŋɨ enɨf womɨ nanɨ imɨxɨŋɨf nánɨrɨnɨ.

9 O e dánɨ pɨnɨ nɨwiárɨmɨ nurɨ wigɨ rotú aŋɨ wɨwámɨ nɨpáwɨrɨ ŋweanáná re enɨnigɨnɨ.

10 Ámá wé kɨrɨŋɨ enɨf wo e ŋweanagɨ Parisiowa Jisasomɨ xwɨyɨfáj meárɨpɨrɨ nánɨ yarɨŋɨf re wigɨawixɨnɨ, “‘Negɨ “Sabarɨfáyo ŋwɨfáxɨnɨ.” rɨnɨŋɨyo ámá sɨmɨxɨyo nanɨf nimɨxɨrɨfnáj xórórɨ mepaxɨrɨnɨ.’ rɨsimónarɨnɨ?” urɨagɨa

11 o xɨxewɨsɨf ikaxɨ re urɨŋɨnigɨnɨ, “Soyɨné woxɨ, sipɨsipɨf wo tɨŋoxɨ Sabarɨfáyo sipɨsipo xwárɨŋwɨyo piéroánáyɨf, sipɨsipomɨ mɨmɨxeaarɨŋɨrɨnɨ? Oweoɨ, apaxɨ mé mɨxeaarɨŋɨrɨnɨ.

12 Ámá sipɨsipɨf tɨnɨ xɨxenɨ mimónɨŋagɨ nánɨ Sabarɨfáyo aí ámáyo nanɨf nɨwimɨxɨrɨfnáyɨf, ayɨf ananɨrɨnɨ.” nurɨrɨ

13 wé kɨrɨŋɨf enomɨ re urɨŋɨnigɨnɨ, “Dixɨf wé irú pɨmɨxeɨ.” urɨagɨf ámáo wé irú pɨmɨxáná wé nanɨf wɨfúnɨŋɨf axɨpɨ imónɨŋɨnigɨnɨ.

14 Nanɨf wɨfúnɨŋɨf axɨpɨ imónɨŋagɨ Parisiowa nɨwiápɨnɨmeámɨ nɨpeyearo wáf e dánɨ omɨ pɨkianɨro nánɨ mekaxɨ megɨawixɨnɨ.

Gorɨxo Rɨpeanɨ nánɨrɨnɨ.

15 Jisaso Parisiowa xɨfo nánɨ mekaxɨ mearɨŋagɨfá nánɨ nɨjɨfáj nimónɨrɨ nánɨ e pɨnɨ nɨwiárɨmɨ nurɨ oxɨf apɨxɨf obaxɨf númɨ xɨdarɨŋagɨfá sɨmɨxɨf egɨfá nɨyonɨ nanɨf imɨmɨxɨmɨf nerɨfnáj

16 ámáyo áwanɨf urɨpɨrɨxɨnɨrɨ “Nionɨ sɨfápɨ nánɨ áwanɨf murɨmepa époyɨ.” urayɨŋɨnigɨnɨ.

17 Xwiyíá Gorixo ríhí wíá rókiamoagí Aisaiáo níríri ríwamíhí eanhí rípi xixeni imóníná nání Jisaso e enínigini,

18 “Aríá époyí. Ámá ro gí omíhí níiaríhóníhí imóníná nání rípeañáorini. Gí díní síxí uyíhónini. Gí kwíyí eni omi wíáná émayí ‘E neríná wé róníhí Gorixo wimónaríhípi imónanwáraní?’ yaiwipíri nání wá urepeárinfáriní.

19 O nípeniorini. Ámá wí tñi xixewiámí níriníri wíyo xwamiání níwiri eníámani. Símfí ófyo dání xwamiání yaríhagí wíniptírfámani.

20 O ámá ení samíhí níwémi emearíhagí níwíniríná síxí míhí eaaroaríhíwáníhí imóníhagí níwíniríná wíyo íá wekimíxínfámani. O ámá wí ramíxí gwí ápiáwí wearíhírí ríxa níyupárimíníri yaríhíníhí imóníhagí níwíniríná íá supímíxínfámani. Xegí e eníápa aríki néra nútsáná wé róníhí xíto yaríhípi seáyí e imónínfáriní.

21 Émayí ‘O arírá neaíwínigini.’ níyaiwiro omi díní ukíkayopírfáriní.” Xwiyíá Gorixo e ríhípi xixeni imóníná nání Jisaso nemeíná axípi e enínigini.

“Oboyá díníyo dání yarini.” rígfá nánirini.

22 Ámá womi imíto díní xixéronáná maní píróniri síhíwí supárirí enomi Jisaso tñí e nání nímera níbíro wáraná Jisaso imíto míxí numáinowárirí píraníhí wimíxáná o xwiyíá ríri síhíwí aníri enínigini.

23 E éaná oxí apíxí obaxí e epíroyí egíáyí ududí niga nuro re rínigíawixini, “‘Ámá royí ámá yeáyí neayímíxemeaní nání aríowayá xwíá piáxíyo dání iwíaroníoyí raríhíwáo, negí míxí ináyí Depitoyá xiáworini.’ ríyaiwíaríhíwini? Oweoi, omani.” rínaríhagí

24 Parisiowa aríá e níwiro re rígfáwixini, “O imíto xíráóníhí imóního — O xegí yoí bí Bieseuroyí ríníhórini. Oyá díníyo dání Jisaso imíto míxí umáinaríhórini.” raríná

25 Jisaso awa e rínaríhagí díní adadí níwiri níjía nímoníri xixewisí ikaxí re uríhínigini, “Ámá gwí axírí xepíxepá níróniro míxí nínrónáyí ayí aní míwiárekíxínípxírini. Ámá aní bimi hweáyírani, aní wíwámi hweagíáyírani, eni xepíxepá níróniro míxí nínrónáyí, axípi aní míwiárekíxínípxírini.

26 Nioni Obo —Oyá yoí bí Setenoyí ríníhórini. Nioni oyá díníyo dání xegí imítoyo míxí numáinowárirínáyí, axíyí ríxa xepíxepá níróniro nání aríge nero ení neániro ropíráoi? Oweoi. E nero aiwi soyíné nioni nání re raríhoi, ‘Setenoyá ení eáníhíyo dání imíto míxí umáinowárarini.’ raríhoi.

27 Nioni imíto xíráóníhí imóního, Bieseuroyá díníyo dání imíto míxí numáinowárirínáyí, segí wiepísarígfáyí díní goyáyo dání míxí umáinowárarígfáriní? Ayí awa re rarígfáriní, ‘Goríxoyá díníyo dání míxí umáinowáraríhíwáriní.’ rarígfáyí nání awa xwiyíá seamearíptírfáriní. Nioni segí wa yarígfápa yaríhagí aiwi soyíné pí nání níxekwímoaríhoi?

28 E nerí aí nioni kwíyí Goríxoyápi tñi imíto míxí umáinánáyí, díní re yaiwíríini, ‘Goríxo xwioxíyo mímeámí nerí neamejweani ríxa írfáni?’ yaiwíríini.” nuríri

29 “Obo ení eáního aiwi Jisaso seáyí e imóníhórini.” oyaiwípoyiníri ámi xixewisí ikaxí re uríhínigini, “Ámá wo ení eáníhí woyá amípi íwí meámíniríná xámi xíomi íá níxíríri gwí níjárimáná anani nípáwiri xegí amípi meánigini.” nuríri

30 áamá níní Jisasomí díní wíkwíro xídíro epíríxíní pírí rakiámí wianíro yarígfáyí nání ewayí xwíyá rípi uríñíní, “Áamá nioní tífámí mimónígfáyí, ayí nioní tíní míxí imóníñwáyí. Áamá nioní tíní sipísipí awí meáarípa yarígfáyí sipísipí xídíxídwárí yarígfáyí.” nuríí

31 re uríñíní, “Ayínání nioní re seararíñí, ‘Pí pí íwí yarígfá tíní áamá wíyo pí pí ríperíí umeararígfá tíní Goríxo ananí yokwarímí níwíirí aiwí áamá gíyí áamá wo Goríxoyá kwíyí tíní yaríñagí níwínírná ríperíí numeri “Ayí kwíyí Goríxoyápi tíní míyaríní.” umearíayo Goríxo yokwarímí wíipaxí meníí.

32 Áamá gíyí gíyí áamá imóníñáoní píné sipí nínííí aiwí Goríxo ananí yokwarímí wííníí. E nerí aiwí gíyí gíyí Goríxoyá kwíyí nání píné sipí ríyí agwí rínáraní, ná ríwíyoraní, Goríxo yokwarímí wííníí.’ seararíñí.” uríñíní.

“Íkíá sogwí naní wearíñání imóníñí.” uríñí náníí.

33 Awa “Jisaso naní yaríñagí nání ‘Oboyá díníyo dání yaríí.’ rípaxí mimóníí.” oyáiwípoyníí ámí xewaníño nání ewayí ikaxí rípi nuríí re uríñíní, “Soyíné íkíá wína sogwí naní wenagí níwínírná ‘Íkíá naníí.’ rííí. Íkíá wína sogwí sipí wenagí níwínírná ‘Íkíá rína sipíníí.’ rííí.” nuríí

34 míxí re uríñíní, “Weaxíá míáoyíné, ríxa sipíní imóníñagí nání aríge nero píné naní ríííí? Oweoí, áamá pí pí díní aumaúmí inígfáyí e dání rarígfá enagí nání soyíné píné naní wí rípaxí meníí.

35 Áamá naníyí wígfí ayá tíñípi mearígfápa díní naníí aumaúmí níníro nání xwíyá nííírná naníí rarígfáí. Áamá sipíyí sipí náníí díní nímore aumaúmí níníro nání xwíyá nííírná sipíní rarígfáí.

36 Nioní re seararíñí, ‘Goríxo áamá níyoní mí ómómíxímí nerí xwííxí nímerírná sipí ikaxí amípi úrapí rarígfá tíní nání yaríñí ímímí wíírná e dání urííííí.

37 Goríxo sewaníñoyné rarígfáyo dání xwííxí níseamerí re searííííí, “Xwíyá tíñoííí. Xwíyá mayoííí.” searííííí.” uríñíní.

Ekíyíñí nání ríxíñí urígfá náníí.

38 E uríagí ñwí ikaxí eáníípi mewegíá wa tíní Parísí wa tíní re urígfáwííí, “None “Goríxo rírowárenapíñoíííí?” yáiwíí nání anínamí dání ekíyíñí bí neaíwapíyíí. neaimónííí.” uríagíá aí

39 o re uríñíní, “Seyíné agwí ríná ñweagíyííné, Goríxomí ríwímíí nímamoro segí ñwíáí ríñípi tíní íwíñíñí nígá uro nígá bíro yarígfáyíné ekíyíñí nání reaxí níseainíí seaimóníñagí aiwí ekíyíñí wíá rókíamoagí Jonao enípiíí seáíwapíyímííí.

40 O peyí xwé womí agwíyo íníí íñíáná sía wíyáú wíyí óríñípa áamá imóníñáoní xwíáyo íníí wenáná sía wíyáú wíyí nóííííí.

41 Áamá enííá aní yoí Nínipayí ríñíñíyo ñweagíyí —Ayí Goríxoyá wíá rókíamoagí Jonao Goríxoyá xwíyá wáí uríméáná ayí wígfí íwí egíápi ríwímíí nímamoro nísaníro ñweagíyííí. Ayí áamá woní Jonaomí seáyí e imóníñáoní re éf nírómáná seararíñagí aiwí seyíné aríá múníaríñagí nání áamá Nínipayí ñweagíyí sía Goríxo áamá níyoní mí ómómíxímí eníyímí níwíáíííí mearo xwíyá seamearíííííí.

42 Goríxo áamá níyoní mí ómómíxímí eníyímí apíxí enííá Sibayí aníyo meñweaní —Í míxí ínáyí Soromono níjía seáyí e nímóníí rííímí yarííá aríá

wim+n+r+i nán+i aŋf aga ná jf+am+i dán+i b+ŋj+r+i+n+i. Í áamá won+i Soromonom+i seáy+i e imón+iŋáon+i re éf n+rómáná searar+iŋag+i aiw+i seyfné arfá m+n+iar+iŋagfá nán+i í sfá ayim+i n+wiápfn+i+meari xw+yfá seameár+i+n+fár+i+n+i.” ur+iŋ+iŋig+i+n+i.

Imfó xegf wínfyo wir+meañf nán+r+i+n+i.

⁴³ Áamá ayf “Nene Jono nearáná san+iŋf on+i+miápi nerane aiw+i imfó xixéroar+iŋf rón+iŋf imónan+iŋi+n+i.” oyaiwípoy+i+n+i ámi xixewisf ikaxf bi nur+i re ur+iŋ+iŋig+i+n+i, “Imfó xixéroar+iŋfyf m+ixf umá+nowáráná áamá wom+i pfn+i n+wiár+i+m+i nurfná ini+g+f mayfm+i ‘Ge ge sá oŋweám+i+n+i?’ n+yaiwia nemer+i pfa n+meg+i+n+mé+sáná

⁴⁴ re yaiwiar+iŋf+r+i+n+i, ‘Gf ámi aŋf axf pfn+i n+wiár+i+m+i b+ŋj+e nán+i oum+i+n+i.’ n+yaiwim+i nur+i aŋf r+ixa síf peár+i+n+i pírán+iŋf im+xár+i+n+i yár+i+n+iŋag+i n+iw+i+n+i s+i+n+i anfá imón+iŋag+i n+iw+i+n+i nán+i

⁴⁵ ámi nur+i imfó wé wfúmi dánf waú fwf neróná xfom+i seáy+i e múroro egfáyo n+wir+meám+i nuro axom+i n+ix+xéroro e ŋweaar+g+fár+i+n+i. Xám+i sipí imónago aí ínáyf aga sipí ikeamón+iŋf+r+i+n+i.” ur+iŋ+iŋig+i+n+i.

Jisasom+i x+ná+i tfn+i xogwáowa tfn+i nán+r+i+n+i.

⁴⁶ Jisaso s+i+n+i áamá xfo tŋf e epfroyf egfáyo xw+yfá urarfná re en+iŋig+i+n+i. X+ná+i tfn+i xogwáowa tfn+i n+b+iro “Om+i ge dán+i xw+yfá uran+i+réw+i+n+i?” n+yaiwiro bfan+i+r+wám+i+n+i roŋáná

⁴⁷ áamá wo re ur+iŋ+iŋig+i+n+i, “Ai, d+ixf r+ná+i tfn+i r+g+wáowa tfn+i jox+i xw+yfá r+ran+i ro nán+i wáf e b+raiyf roŋoi.” urfag+i aiw+i

⁴⁸ o re ur+iŋ+iŋig+i+n+i, “Ayf nepar+i+n+i. Gf inókí tfn+i gwfáowa tfn+i wáf e n+roro aiw+i áamá aga gf inókíwa gwfáowa imón+g+fáyf ayf g+yf+r+i+n+i?” nur+i

⁴⁹ xegf wiep+sar+iŋfyo wé árixá n+wir+i áamá om+i re ur+iŋ+iŋig+i+n+i, “Gf inókíwa gwfáowán+iŋf imón+g+fáyf áamá tf ŋweagfáyf+r+i+n+i.

⁵⁰ Ayf r+ipi nán+r+i+n+i. Áamá g+yf g+yf gf ápo aŋf+nami ŋweaŋo wimónar+iŋf+pi yar+g+fáyf ayf gf gwfáowa napíwa inókíwán+iŋf imón+g+fáyf+r+i+n+i.” ur+iŋ+iŋig+i+n+i.

13

Ewayf ikaxf witf siyf wiáronf nán+r+i+n+i.

¹ Jisaso sfá ayim+i aŋfyo pfn+i n+wiár+i+m+i n+peyear+i ipí manfpá tfn+i éf n+iŋwear+i

² áamá oxf ap+ixf ayá wí epfroyf wiar+iŋagfá nán+i ewé bám+i n+pi+xemoán+i re éf n+iŋwear+i oxf ap+ixf nfn+i s+i+n+i ipí imanfpá tfn+i roŋáná

³ ewayf xw+yfá ayá wí nura nurfná re ur+iŋ+iŋig+i+n+i, “Áamá wo (Nene ayé siyf n+wiáróa nurfná yar+iŋwápa) o xegf om+iŋfyo witf siyf n+wiáróa um+i+n+i nán+i nur+i

⁴ r+ixa xwfá yunf ik+xeár+i+n+iŋe pírán+iŋf n+wiáror+i aí wí of manfpá tfn+i piérof+yf iŋf n+b+i+r+i m+i+mánf en+iŋig+i+n+i.

⁵ Ámi wí sfŋá ín+i+m+i yap+i+n+iŋáná xwfá seáy+i e on+i+miápi enfyo piérof+yf xwfá akw+i+n+fáná+i enag+i nán+i apaxf mé nerápi+r+i n+yap+i+r+i aiw+i

⁶ sogwf n+wepfn+i+n+i xaiwf anáná mfm+i rap+iŋf m+iwár+iŋf enag+i nán+i yeáyf y+iweánar+iŋ+iŋig+i+n+i.

⁷ Ámi wí emf p+i+piŋf arfkiár+i+n+iŋe wiáronfyf emf p+i+piŋfyo dán+i nawíni nerápi+máná emf xenw+rár+iŋag+i nán+i witf ayf ná m+iwen+iŋig+i+n+i.

⁸ Ámi wí xwfá nanfyo wiáronfyf nerápi+r+i n+yap+i+r+i ná n+ik+ik+reán+i+rfná wí aga diŋf n+i+mor+i fá m+iropaxf wer+i wí xwé obaxf wer+i wí xwé on+i+miápi wer+i en+iŋig+i+n+i.” Jisaso ewayf xw+yfá e nur+i

9 re uriniginini, “Seyíne wítí siyí nání ríá apí nání aríá ókiarí nímónípoi.” uriniginini.

“Ayí rípi nání xixewisí ikaxí tñi seararini.” uriniginini.

10 Wiepisariñowa idána Jisaso xegípi ñweañána ñbìro yarini re wigíawixini, “Joxi ámayo nuréwapiyirína ewayí xwiyíá tñi pí nání urarini?” uríagíá

11 o re uriniginini, “Xwiyíá enína dání Gorixo xwioxíyo míméámí ñiseairi seamenweañápi nání yumí imóninipi nioni soyíne nijíá imónipíri nání áwaní ñiseairi aiwi ámá wíyo áwaní murarini.

12 Ayí rípi nánirini. Ámá nioni xwiyíá rarína aríá niro ñini ñikwíro nero nijíá bi tñi imónarigíá gíyí gíyí Gorixo ámi wí mñi winiñoi. Aríá mñipa ero ñini ñikwíropa ero yarigíá gíyí gíyí ‘Nijíá rípi imóninini.’ yaiñarigíá aí Gorixo apí aí ámi nurápinñoi.

13 Ayínání ámayo nuréwapiyirína ewayí xwiyíá tñi urarini. Ámá nioni ñini ñikwíropa yarigíáyí ewayí xwiyíá nioni rarinápi aríá ñini aiwi mñkí nání ñini mímopa nero nijíá wí imónarigíámani.

14 Ayí e yarína xwiyíá Gorixo rini wíá rókiamoagí Aisaiáo ñiri ríwamini eaní rípi ríxa xixeni imónarini, ‘Seyíne aríkwíkwí ñiwiro segí aríá píroni sñwí supáiro nero nání aríá ñiwia nuro aí nijíá imónipíríámani. Sñwí ñiwiga nuro aí ñini wí mopíríámani.

15 Ayí rípi nánirini. Segí ñini tñi néra warigíáyíne ñini sñinini imonagíá nání seararini. Wigí sñwí mñsupáipa ero aríá mñpíronipa ero nero sñwíyí, wigí sñwí tñi sñwí aniro aríá ero ñini píranini neyíro moro wigí íwí yarigíáyí ríwímñi mamoro éánáyí Gorixonini píranini wimixipaxirini.’ Xwiyíá apí xixeni imónini nání ámayí e yarini.

16 E neri aí gí seapisariniáyíne segí sñwí tñi sñwí ñaniro aríá tñi aríá niro nero nání yayí oseainini.

17 Aga nepa seararini, ‘Wíá rókiamoagíá obaxíyí tñi ámá wé rónigíá obaxíyí tñi eni soyíne sñwí ñaniro aríá niro yarigíá rípi nání “None sñwí wíwanini.” ñiyaiwiro aga ñiwimóni aí wí aríá niro sñwí ñaniro yagíámani.’ seararini.” uriniginini.

Wítí siyí wiároní mñkí nání áwaní uriniginini.

18 E niri re uriniginini, “Ewayí xwiyíá ámá wo nuri wítí siyí wiáronipi mñkí nání áwaní osearini.

19 Wítí siyí wiároniyí xwiyíá Gorixo xwioxíyo míméámí neri seamenweañápi nánirini. Ámá xwiyíá apí aríá nero nijíá mepa éáyí ayí wítí siyí óf manípa tñi píronipini imóniñoi. Ayí aríá wíarína obo, aríki yarini ñbiri ayí Gorixomi ñini wíkwíropírixinini xwiyíá apí wigí xwioxíyo mñininiyí emi ríroámí yarini.

20 Ámá xwiyíá apí aríá ñiwirína axína yayí nero ‘Ñanirini.’ yaiwíáyí, ayí wítí siyí sñá inimi yapininiá xwíá seáyí e akwínáná eniyo píroniyíni imóniñoi.

21 Wítí siyí sñá inimi yapininiagi nání rapini ná inimi mñwáipa eniyini ámá ayí eni wigí ñini rapinini xwíáyo mñmí íá mñmíxiniagi nání ámá wí ayí xwiyíá apí xídariniagi nání xeanini wíkarána apaxí mé pñi wíararigíámani.

22 Ámá xwiyíá apí aríá ñiwiro aiwi wigí yarigíápa sñi ñixídirónáyí amípi xwíáyo ñini ayá tñipi nání ñini obíboxí moro ‘Amípi wí nioni mñmíropa onini.’ yaiwiro ‘Amípi ayá tñipi arige ñimeámíámani?’

yaiwiro néra warigfáy ayf wít siyf emf pipinj kíkídipeárigfe piéronjyfninj imóninjoi. Wít emf xewwirárinjagí nání ná mîwepa enjyfninjf áamá ayf ení ‘Amípí ayá tñjpi arire nerí meámfárfani?’ yaiwiarigfápi xwiyfá Gorixoyápipimí yokwarimf éaná omí aninj miní xfdarigfámani.

²³ Áamá xwiyfá api arfá nîwiro nijfá éfáyf ayf wít siyf xwfá nanjyo piéronjyfninjf imóninjoi. Wít api ná kíkíreáninjyfninjf áamá ayf ení ná nîwerfná wí dñj nîmori fá mîropaxf werí wí xwé obaxf werí wí obaxf onîmiápi werí yarigfáriní.

Ewayf ikaxf ripikfyf wít ominjyo yapinjf nánirini.

²⁴ O “Agwí Gorixo áamá sipiyf wigf dñj tñí xe néra úfríxinirí sñwí nîwînrí aiwí rfwéná rfáyo ikeaárfnárini.” oyaiwípoyinirí ewayf xwiyfá ámí xegf bî nurirí re urijniginí, “Gorixo xegf ámányo xwioxfyo mîmeámf nerí menjweánirí nání yarfná imóninjpi, ayf áamá wo xegf ominjyo xwfá yunf níxémáná wít siyf wiáronjpi tñí rframjyfyf epaxfíriní.

²⁵ Wít siyf nîwiároárimáná xegf anjyo nání nurí sá wenjáná o tñí sîmf tñí inarigfío nîbirí re enjiginí. Ripíkf siyf wít siyf wiáronjje seáyi e nîwiároárimí unjiginí.

²⁶⁻²⁷ Nîwiároárimí numáná enjáná ríxa wít nerápirí nîyapirí ríxa ná kíkíreánimínirí yarfná ominj xiáwomí ominj wiárigfáwa sñwí wînfáyf wîngfawixini. Ripíkf aí tñí nawíní enjagí nîwînmí nuro bosomí re urigfawixini, ‘None “Joxí díxf ominjyo siyf nanjñí wiáronjriní.” neaimónariní. Arire nerí ripíkf ení nerápirí yapírfani?’ urfagfá

²⁸ o re urijniginí, ‘Gf sîmf tñí inarigfwíío enjrfani? Oyi, orini!’ urfagfá xegf ominj wiárigfáwa yarinj re wigfawixini, ‘None nurane ripikfyf yíyoámf yaniréwini?’ urfagfá aí

²⁹ o re urijniginí, ‘Oweoi, soyfné ripikfyf yíyoámf nerfná wít aí tñí yíyoámf epírxinirí

³⁰ aiwá miprfíná nání nfní xe oenirí sñwí wînfpoi. Wít ríxa yóf enjáná wít mîwákwímf yarigfáwami re urimfáriní, “Xámí ripikfyf mîwákwímf nero áwini e gwí níkirfwmáná rfá ikeaárfírxini. E nemáná wít mîwákwímf nero aiwá anj nîtiarigfiwámí nîtírfírxini.” urimfáriní.’ urijniginí.” Jisaso ewayf xwiyfá e urijniginí.

Ewayf ikaxf masité siyf nánirini.

³¹ O áamá re oyaiwípoyinirí “Agwí áamá obaxf Jisasomí mîxfdarinjagfá aiwí rfwíyo Gorixo xegf ámányo xwioxfyo mîmeámf nerí umenjweánányf Jisasoyá áamá obaxf imóniprfáriní.” oyaiwípoyinirí ewayf xwiyfá ámí bî nurirí re urijniginí, “Gorixo seyfné xwioxfyo mîmeámf nîseairí seamenjweánápi, ayf masité aiwá siyfninjf imónini. Masité aiwá xegf siyf aga onîmiá imónini. Masité siyf nîmearo ominjyo moárarigfáyf

³² aiwá siyf nîyoní masité siyf aga onîmiá enjagí aiwí ríxa nîyapirí xwé nîrorfná íkfáninjf ronjáná inj nîbirí nîjwearí yéwf típaxf imónarinjriní.” urijniginí.

Ewayf ikaxf yisf nánirini.

³³ O ewayf xwiyfá ámí bî nurirí re urijniginí, “Gorixo xwioxfyo mîmeámf nîseairí seamenjweánápi, ayf yisfninjf —Yisf bisfkerfá sîní sñj enjáná bî onîmiápi ínîmí táná nîmíní íkwianjwí eapinarinjriní. Gorixo xwioxfyo mîmeámf nîseairí seamenjweánápi, ayf yisfninjf imónini. Apíxf bisfkerfá sîní sñj díramíxf xwé síxf ínijnáná yisf bî nîmearo ínîmí táná nîmíní íkwianjwí eapinarinjriní.” urijniginí.

Ewayf xwiyfá tñnini uréwapiyinjf nánirini.

³⁴ Jisaso oxf apixf e epfroyf egfáyo xwiyfá api nipiñi nuréwapiyirfná ewayf xwiyfáni nuriri uréwapiyayinjñigini.

³⁵ Xwiyfá Gorixoyá wíá rókiamoagf wo n+wuriyiri rfwamijf eanf rípi, “Nioni xwiyfá n+r+rfná ewayf xwiyfáyo dáni riri xwiyfá Gorixo xwíá imixinjfná dáni ínimi riniñipi áwanj riri emfáriní.” n+riri eanfpi xixeni imónini nani Jisaso nuréwapiyirfná ewayf xwiyfá tñnini nuriri uréwapiyagfrini.

Ewayf ikaxf rípi kf nani urinjipi mfkfpi áwanj urinjf nánirini.

³⁶ O oxf apixf e epfroyf egfáyo pñi niwiárimí nurí anjfo n+páwiri ñweañána xegf wiep+sariñowa nibiro re urigfawixini, “Joxi nearéwapiyirfná ewayf ikaxf rípi kf nani nearfipi áwanj n+neariri píraninjf nearéwapiyi.” urfagfa

³⁷ o re urinjñigini, “Ámá witf siyf nanj wiáronjof ámá imóniñáoni nánirini.

³⁸ Omijyf ayf xwíá riri nánirini. Witf siyf nanjyf, ayf ámá Gorixo xwioxfo m+meámf nerí umenweanfáyf nánirini. Rípi kf ayf ámá Gorixomi muxf darigfáyf, ámá oboyáf nánirini.

³⁹ Símf tñni inarigfío, rípi kf siyf wiáronj, ayf Oborini. Aiwá yóf enagi mipfrfnáyf ayf sfá yoparfyi nánirini. Witf m+wákwímf nero mipfrfáyf, ayf anjnajfrini.

⁴⁰ Ayináni rípi kf m+wákwímf nero gwf n+kirf+wimáná rfá ikeaarigfápa imóninjyf sfá yoparfymi axfpi e imónána

⁴¹ ámá imóniñáoni ámá ríki kírío ero wa eni nene yarinjwápi oépoyiniri wíwapiyiro yarigfáyf gf ápo menweanf e ñweapfrixiniri gf anjnajowa awí eámeámf epfiri uowármfáriní.

⁴² Uowáraná awa awí eámeámf nemána rfá ápiáwí xwé aninjf wearinjrimí ikearánáyf ayf e dáni ‘Yeyi!’ niri ro magí íronipfrfáriní.

⁴³ E nerí aí oxf apixf wé rónigfá Gorixoyáf xfo xwioxfo m+meámf nerí umenweanf dáni sogwf nanirfná yarinjpa xixeá sijnáni inipfrfáriní. Seyfne arfá tífáyfne enánáyf, arfá ókiarf n+imónfpoi.” urinjñigini.

Ewayf ikaxf ayá tñj imóninjf wí pñf wenjpi nánirini.

⁴⁴ O ámá re oyaiwípoiñiri, “Gorixo xwioxfo m+meámf niseairi seamenweanfápi ayá tñj pñniñj imóninjagi nani Jisaso pí pí nearfagi aí xixeni éwanigini.” oyaiwípoiñiri ewayf xwiyfá re urinjñigini, “Gorixo xwioxfo m+meámf niseairi seamenweanfápi, ayf xwíá bimi wí e ayá rimixarinjipi wí pñf tñniñj pñniñj imónini. Ámá wo nemerfná weninjf nerí n+wini meari yayf nikáriniri nani re enjñigini. Mírf nurí ámá wíyo áwanj murf xegf amípi nñni ñgwf nani bf nerí ñgwf api tñni n+meámí nurí xwíá apini bf enjñigini.” urinjñigini.

Ewayf ikaxf memiá nánirini.

⁴⁵ Ámi re urinjñigini, “Gorixo xwioxfo m+meámf nerí píraninjf seamenweanfápi, ayf ámá amípi m+múroninjf wo memiá awiaxñni awiaxñni nani pfa emearinjfná imónini.

⁴⁶ Bá niyoni múroninjagi n+wini mearimo anjñi nurí xegf amípi nñni bf nemána ñgwf api tñni memiá pá bf enjñigini.” nuriri, “Gorixo xwioxfo m+meámf n+neairi neamenweanfápi ayá tñj pñniñj imóninjagi nani Jisaso pí pí nearfagi aí xixeni éwanigini.” oyaiwípoiñiri ewayf xwiyfá e urinjñigini.

Ewayf ikaxf ubenf nanirini.

⁴⁷ O re uriniginini, “Gorixo amá xfo xegf xwioxfoyo mimeamf neri umejweaminiri nerfna enfapi, ayf ubenf ipiyo nímamowariro peyf xixegfni fá minarinjpaninj imonini.

⁴⁸ Rixa peyf magwf mininjagi niwiniro nimixearo ipi imanipa tñj e nitiro ef ninjweamaná peyf nanjni neyiroro ikwiajwfoyo mimeamf niyariro sipyf emi mimeamf egfawixini.

⁴⁹ Sfá yoparfymf axfpi e imonana anjnajowa niweapiro we ronigfayo nimuroro sipi yarigfayo yyoamf nero

⁵⁰ rfá apiawf xwe aninj wearinjrimf ikeaarana ayf e dani ‘Yeyi!’ niriro magi ironiprfarinini.” uriniginini.

Xwiyfa nanj xaminj tñi sinj tñi nanirini.

⁵¹ Wiepsarinjfoyo re uriniginini, “Nioni searwapiyarinjapi nipini mfkf nani rixa nijfa rimoninjoi?” urfagi “Oyi.” urfagfa

⁵² o re uriniginini, “Nwf ikaxf eaninjpi mewegfa nioni ninixidiro gf wiepsarinjaf nimoniro yarigfa nñni ayf amá amipi mimuronigfayfninj imoninjoi. Ayf wigf ayá rimixarigfapi anjfo wenjmf sinj bi tñni xaminj bi tñni nimearo amayo swá wiarigfapa gf seaiepsarinjaoyné xwiyfa enina Moseso niri rfwaminj eanjpi tñni nioni agwf seararinjapi tñni axfpi e eprfarinini.” uriniginini.

Xfo xegf Nasareti njweayf rfwf umogfa nanirini.

⁵³ Jisaso ewayf xwiyfa api nura núsana e dani pñni niwiarimi nuri

⁵⁴ anj xfo xegf xwe iwiaronje niremori rotú anjfo nipawiri xwiyfa urewapiyarinana ayf ududf nero re rinigfawixini, “Amá royf nijfa emimf yarinj rpi gimi dani nijfa imonirfani?”

⁵⁵ O anj mirarinj Josepomi xewaxo menirani? Xinai Mariaiyf mirininirani? Xogwáowa Jemiso tñni Josepo tñni Saimono tñni Judaso tñni rininjowa re minjweagfa renjoi?

⁵⁶ Xinapiwa nene tñni minjweapa renjoi? E enjagi nani amá royf arige nijfa api imonirfani?” niriro

⁵⁷ wikf dnj niwoga warinjagfa Jisaso xewaninjo nani re uriniginini, “Amá xwiyfa Gorixoyá wfá urókiamoarinj womi anj midanjyf arfa umonarigfa ai xegf e danjyf tñni xexirfmeayf tñni o nani ‘Sa negf amáorini.’ niyaiwiro arfa umonarigfamanini.” niri

⁵⁸ ayf dnj miwikwifroarinjagfa nani e ninjwearfna emmf xwapf miwíwapiyiniginini.

14*Jono wayf umeaiarinjomi pikigfa nanirini.*

¹ Ina mixf inayf Xeroto —O Gariri piropenisf menjweanorini. O xwiyfa Jisaso nani yanf niwéa warinjagi arfa niwiri

² xegf ominj wiirigfawamf re uriniginini, “Ayf nioni pkinjao, Jono wayf numeaija unorini. Rixa xwaripayo dani niwiapfnimeari nani emmf ayf nera warini.” uriniginini.

³⁻⁴ Ayf rpi nani Xeroto e uriniginini. Xami O Jono sini emearfna xegf xexirfmeao Piripoyá apixi Xerodiasiyf rininj nurapri meagf nani Jono xwiyfa re urarayiniginini, “Dixf ririxfmeaoyá apixi nurapri nimearfnayf, ‘Ayf Nipikwini yarini.’ riyaiwinarini?” urayarinjagi nani Xeroto xegf

porisíyo urowáráná awa nuro omi íá nixero gwí niyiro nimeámi nibíro gwí aníyo ñwiráragíá

⁵ Xeroto Jono nání “Omi opíkíminí.” niyaiwiri aiwi áamá oxí apíxí “Jono Goríxoyá wíá rókiamoaríñí woríní.” yaiwiaríggíá enagi nání wáyí nerí “Nioní ení nípíkífríxíní.” niyaiwiri sa gwí aníyo wáríñínigíní.

⁶ E niwárimáná enáná sía Xerotomi xínái xiríñíyi imónáná Xeroto xegí áamá wa tñní aiwá nimíxiro narífná omi xiepi Xerodiasími xemiái nibíri áwíní e nírómáná simíníñí enínigíní. Í simíníñí yarífná Xeroto simíníñí í yaríñípi nání yayí niwiníri

⁷ xwíá e dání re uríñínigíní, “Nioní jíxi símímaníyo dání ríraríñíní, ‘Pí pí nání nioní ríxíñí níránáyí nísíapímíñí.’ ríraríñíní.” uráná

⁸ í xínái tññí e nání nurí ámí nibíri xínái urepísípi axípi re uríñínigíní, “Porisí wa Jono wayí numeáia waríñoyá síñwí míñí niwákwiwo míño síñwí winími nání píreríxíyo nítíro nimeámi nibíro oníapípoi.” uráná

⁹ Xeroto dññí sípí wíagi aiwi awa tñní aiwá nawíní naríggíe dání uríagi nání porisí wami í urípi axípi sekaxí nuríri

¹⁰ urowáráná wo gwí aníyo nání nurí e dání Jonomí síñwí míñí niwákwiwi

¹¹ míño píreríxíyo nítíri nimeámi nibíri miáími míni wíáná í nurápirí nimeámi nuri xínáími míni winínigíní.

¹² E éáná Jono xegí wiepísaríñowa nibíro píyomí nimeáro nimeámi nuro xwíá niweyárimowa nuro Jisasomí áwaní uríggíawíxíní.

Oxí 5,000 apimí aiwá míni winí náníri.

¹³ Jisaso xwiyyá Jono nání aríá niwiri e píni niwiárimí ewéyo nípíxemoáníri áamá dññí meanje nání xegípi waríñagi aiwi oxí apíxí obaxí aní bí bimi dáníyí “Jisaso ewéyo puñoi.” ríñíagi aríá niwiro yání ófíyo númi ugíawíxíní.

¹⁴ Jisaso ríxa ipí imanípá tññí e niwiékínimeari winínigíní. Oxí apíxí obaxí xílo tññí e nání bímiaríñagíá niwiníri wá niwianíri wigí simíxíyí píraníñí imímíximí yarífná

¹⁵ síapí tñní xegí wiepísaríñowa nibíro re uríggíawíxíní, “Re áamá dññí meaníni. Sía wórínigíní. Joxí áamá nñní wigí aiwá bí nero nípíri nání aní onímíapia amí amí ñweameníyo nání urowárapei.” uríagíá aí

¹⁶ Jisaso re uríñínigíní, “Ayí nupaxí mimónaríní. Soyíné aiwá wí míni wípoi.” uríagi

¹⁷ awa re uríggíawíxíní, “Negí aiwá xwapí meníni. Sa bískeríá wé ná wúní tñní peyí yeáyí waúní tñníri.” uríagíá

¹⁸ o re uríñínigíní, “Nioní tñámíni nimeámi bípoi.” nuríri

¹⁹ ríxa nimeámi báná re uríñínigíní, “Oxí apíxí nñní aráyo éfí onjeápoi.” sekaxí e nurímáná bískeríá wé wú tñní peyí waú tñní nimeari anínamí síñwí nanánímáná Goríxomí aiwá apí nání yayí niwiri bískeríá kwíkwírímí nerí xegí wiepísaríñowamí míni wíáná awa oxí apíxí éfí ñweáfáyo yaní niwia warífná

²⁰ áamá nñní aiwá apí níníro agwí ími uyíñínigíní. Agwí ími uyíagi wiepísaríñowa síñwí e niwíníro aiwá ríxa apání níníro e tñapia nimeamero soxí íá wé wúkaú síkwí waúmí nimeayiro aumaúmí nero magwí nímíro tíggíawíxíní.

²¹ Niaíwí tñní apíxí tñní níníri aiwi oxowaní áamá 5,000 aiwá apí níggíawíxíní.

Jisaso ipíyo xwíríñwí nosaxa uní náníri.

22 Jisaso xegí wiep̄sar̄iṅowa aiwá ámá ayí n̄n̄iṅro t̄f̄apia soxí f̄áyo magwí n̄miṅro táná re urowár̄iṅiṅiṅi, “Nion̄ oxí ap̄ixí t̄yo urowár̄apar̄t̄ná soȳné ewéyo n̄p̄ixemoán̄iṅro ip̄iwámi j̄far̄iwámiṅi nán̄i xám̄i n̄imeápoȳ.” nur̄iṅi

23 awa r̄ixa n̄p̄ixemoán̄iṅro úáná ámá oxí ap̄ixí e ep̄f̄royí eḡf̄áyo eni nurowár̄ap̄imáná Gor̄ixomi xw̄iyf̄á ur̄im̄iṅiṅi nán̄i xeḡp̄i d̄f̄wí m̄iṅf̄yo nán̄i n̄iȳiṅi r̄ixa s̄f̄á nóra war̄iṅf̄i t̄f̄ni xeḡp̄i ṅweaṅáná

24 ewépá s̄iṅi ip̄i áw̄iṅi e war̄t̄ná iniṅḡ ewépámi imeam̄f̄kwí meri im̄iṅf̄ eni ewé s̄m̄f̄m̄i d̄áni bir̄i ner̄i yar̄t̄ná

25 r̄ixa w̄f̄á nán̄i is̄f̄á yin̄iṅáná Jisaso ip̄iyo nosaxa n̄bir̄i wiep̄sar̄iṅowami r̄ixa w̄imeám̄iṅiṅi yar̄t̄ná

26 awa wen̄iṅf̄i éf̄áyf̄i w̄iṅiṅf̄awix̄iṅi. Jisaso ip̄iyo xw̄ir̄iṅw̄f̄i nosaxa bar̄iṅagi n̄w̄iṅiṅro wáyf̄i nikár̄iṅiṅro “P̄iȳiṅf̄i siwí wo r̄f̄a bar̄iṅi?” n̄iṅro “Yeyi!” rekár̄inar̄t̄ná

27 Jisaso re ur̄iṅiṅiṅiṅi, “Soȳné wáyf̄i mikár̄iṅiṅpani. Ayí nion̄iṅiṅi. Diṅf̄i s̄ixí n̄iṅro ṅweápoȳ.” ur̄f̄agi

28 Pitao re ur̄iṅiṅiṅiṅi, “Ám̄ináox̄iṅi, ayí nepa joxi eṅánáyf̄i, ‘Joxi eni ip̄iyo nosaxa n̄bir̄i n̄imeai.’ n̄rei.” ur̄f̄agi

29 Jisaso “Bēi.” ur̄f̄agi Pitao ewépámi d̄áni nayoari Jisaso t̄iṅf̄i e nán̄i nosaxa nur̄i ai

30 im̄iṅf̄i yar̄iṅagi n̄w̄iṅiṅiṅi wáyf̄i éf̄yf̄i re eṅiṅiṅiṅi. Ip̄iyo r̄ixa nur̄f̄p̄in̄iṅiṅi r̄f̄aiwá re ur̄iṅiṅiṅiṅi, “Nion̄i iniṅḡi namim̄iṅiṅi! Ám̄ináox̄iṅi, ár̄f̄wí n̄imeai!” ur̄áná

31 o aṅf̄iṅi f̄eapá n̄iyauri wéyo n̄imax̄iṅiṅi n̄im̄f̄eyoari re ur̄iṅiṅiṅiṅi, “Diṅf̄i on̄imiápi n̄ikw̄iṅroariṅf̄oȳiṅer̄iṅi. Pitaox̄iṅi, joxi ‘Jisaso yá diṅf̄i t̄f̄ni ip̄iyo xw̄ir̄iṅw̄f̄i nosaxa um̄f̄iṅi.’ n̄iyaiwir̄i ai ámi pí nán̄i ‘Oyá diṅf̄i t̄f̄ni e epaxoniṅi.’ yaiwiariṅiṅi?” nur̄iṅi

32 awaú r̄ixa ewéyo p̄ixemoánáná re eṅiṅiṅiṅi. Im̄iṅf̄i yar̄iṅf̄ipi p̄f̄ni wiáriṅiṅiṅiṅi.

33 Im̄iṅf̄i p̄f̄ni wiáráná ewéyo ṅweaḡf̄áyf̄i m̄iṅf̄i ewéyo n̄ikw̄iṅro omi yayf̄i numer̄t̄ná re ur̄iṅf̄awix̄iṅi, “Nepar̄iṅi. Joxi n̄iaíwí Gor̄ixoyáox̄iṅiṅi.” ur̄iṅf̄awix̄iṅi.

S̄im̄ix̄yf̄i Jisasomi amá n̄iṅiṅiṅiṅi n̄iṅiṅiṅi n̄iṅiṅiṅi.

34 Awa ip̄iyo or̄iwámi d̄áni n̄iṅiṅiṅiṅi aṅf̄i xeḡf̄i yoṅf̄i Genesaret̄iȳi r̄iṅiṅiṅiṅi t̄f̄iṅf̄i e iwiék̄f̄iṅiṅiṅiṅi

35 ámá e d̄áṅf̄yf̄i Jisasomi mí n̄iwóm̄ix̄iṅiṅi aṅf̄i n̄ip̄im̄iṅiṅi áwan̄f̄i n̄iṅiṅiṅiṅiṅi w̄iḡf̄i ámá s̄im̄ix̄i yar̄iṅf̄iṅiṅiṅi o t̄f̄iṅf̄i e nán̄i n̄im̄éra n̄biṅro wáráná

36 s̄im̄ix̄yf̄i r̄ixiṅf̄i re ur̄ayiḡf̄awix̄iṅiṅi, “Joxiyá iyf̄á s̄ir̄f̄w̄f̄yo amá on̄iṅiṅiṅiṅiṅi s̄iṅw̄f̄i neanei.” nur̄iṅro n̄f̄ni amá e n̄iṅiṅiṅiṅiṅi nán̄i n̄iṅf̄i eḡf̄awix̄iṅiṅi.

15

Ám̄ináyf̄i eṅiṅiṅiṅiṅi érowiápn̄iṅf̄ápi n̄iṅiṅiṅiṅi.

1 Íná Parisi wa t̄f̄ni ṅw̄f̄i ikaxí eán̄iṅf̄ipi meweḡf̄a wa t̄f̄ni Jerusarem̄i d̄áni n̄biṅro Jisasomi n̄iw̄imearo re ur̄iṅf̄awix̄iṅiṅi,

2 “Neḡf̄i ar̄f̄owa érowiápn̄iṅf̄ápi d̄ixí wiep̄sar̄iṅowa pí nán̄i p̄r̄f̄i wiaíkim̄f̄i yar̄iṅoi? Aiwá nan̄iṅiṅiṅiṅi pí nán̄i ar̄f̄owa r̄iṅf̄ápi wé wayf̄i m̄iṅiṅiṅiṅiṅi nero nar̄iṅf̄ár̄iṅiṅi?” Jisaso yá wiep̄sar̄iṅowa wé wayf̄i n̄iṅiṅiṅiṅiṅi aiwi xiáwowa eḡf̄ápa ax̄f̄ipi m̄iyar̄iṅaḡf̄a nán̄i e ur̄áná

3 Jisaso re uriniginini, “Soyíne eni segí seárfawéwa érowiápínigfápimi xídaníro nání pí nání ñwí ikaxí Gorixoyá rininipimi pírí wiaikímí yarigfáriní?

4 Gorixo rinipí ríwamíñf re níríní eáníni, ‘Díxí rinomí wéyo merí rináími wéyo merí eríni.’ níríní eáníni. Ríwamíñf rípí eni níríní eáníni, ‘Ámá gíyí gíyí xano náníraní, xínáí náníraní, píné sípí umeararínáyí ayo emí opíkímópoyíní sñwí winíríni.’ E níríní eáníñagí aiwí

5 ámá gíyí xanomíraní, xínáímíraní, ‘Amípí nioní nísíapírí arírá sípaxípi nání Gorixomí urepeárinjá enagí nání bí míní sípíxímání.’ uraríñagí

6 soyíne sñwí e níríní re rarigfáriní, ‘Ayí xaneyo wéyo mímepa yaríñagí aiwí apání yaríñoi.’ rarigfáriní. Soyíne e neríná Gorixoyá rininíyí xórórí nero segí seárfawéwa érowiápínigfápini seáyí e méyoarigfáriní.

7 Naní ríro sípí ríro yarigfóyíne, xwíyá Gorixo riní wíá rókiamoagí Aisaiao níwuriyírí ríwamíñf eanípí soyíne nání xixení re riníni,

8 ‘Ámá tíyí “Gorixomí wéyo píraníñf mearíñwíni.” níríro aiwí nioní dñf síxí míníyipa yarigfáriní.

9 E neróná ámayo amípí ámá wigí dñf tñí érowiápínigfápi nání nuréwapíyiróná yapí re nuríro “Xwíyá tíyí Gorixoyáriní.” nuríro nání “Gorixomí seáyí e umearíñwíni.” níríní Gorixoníyá yóñí surímá rarigfáriní.’ Aisaiao xwíyá Gorixoyápi níwuriyírí soyíne nání xixení ríwamíñf e eaníríni.” uriniginini.

“Rípí piaxí wearíñfíni.” uríñf náníni.

10 “Ámá oxí apíxí re epíroyí egíáyí obípoyí.” níríní ayí ríxa añwí e awí eánaráná re uriniginini, “Aríá níníro níjía imóníyoyí.” nuríni

11 ewayí xwíyá bí nuríríná re uriniginini, “Amípí ámá níníro gwí nárearigfápi piaxíníñf wearíñfmaní. Amípí xwioxíyo dání dñf mófápi, ayí piaxíníñf wearíñfíni.” uriniginini.

12 Xegí wiepísaríñowa níbíro re urigfawixíni, “Joxí Parisiowamí e nuríríná ‘Símírí míwiaríñíni.’ ríyáiwíaríñíni?” uríagí aí

13 o Parisiowa nání ewayí xwíyá re uriniginini, “Ríwéná Gorixo aiwá xfo íwíá muríñf níyoní emí yíyoámí eníáríni.” nuríni

14 ámí Parisiowa nání re uriniginini, “Soyíne awa nání ayá síwí mísearopaní. Awa sñwí supárigfáwa sñwí supárigfáyo nípemeámí warigfáwa yapí imóníñoi. Ámá sñwí supáriní wo sñwí supáriní womí nípemeámí nuríná níwaúni xwáriníyoyí píeropísíni. Ayínání ayá síwí mísearopaní.” uríagí

15 Pítao re uriniginini, “Joxí ewayí xwíyá ámá aiwá níníro gwínárearigfápi nání ríapí áwaní neareí.” uríagí

16 o re uriniginini, “Gí seaiepísaríñáoyíne ení síní majía ríseainaríni?

17 Amípí ámá níapí aríowa egíápa wé wayí níróníro nínírnáraní, awa egíápa mé nínírnáraní, agwíyo níníñsáná íkí nemoro nání piaxíníñf wearíñfmaní.

18 E nerí aiwí xwioxíyo dání íwí amípí nání dñf mófápi piaxíníñf wearíñfíni.

19 Xwioxíyo dání dñf nímore yarigfápi ‘Sípí oimíxímíni.’ yáiwíarigfá rípíríni. Ámá píkirí ero ámá wí tñí íwí iníro ero síwí piaxí eánípaxí imóníñfíyí niga uro íwí mearí ero yapí rírí ero ámá wí nání ikayíwí rírí ero

20 yarigfápi nímorfná wiwaninjo piaxfninje wearinjirini. E nerí aí ámá wé wayf mirónipa nerí aiwá nínirfná wiwaninjo wí piaxf wearinjimaní.” uriniginí.

Émáyf apixf wí dinj xixeni wikwronj nánirini.

21 O e dání pfní níwiárimí nurí piropenisf émáyf anj Taia tñní Saidoní tñní tñj e emearfná re enjiginí.

22 Émáyf apixf Kenaní dání anj apiaú tñj e dání níbiri jfamine dání nuxfdirfná rfaiwá re nura unjiginí, “Ámináoxini, mixf ináyf Depitomi xiáwoxini, joxi wá níwianeí. Gf miáimí imfó dinj nixixérori xixeaninje wikárarini.” nura warinagí aiwí

23 Jisaso xfo ení bí murarinagí nání xegf wiepísarinjowa níbiri arfkí re urayigfawixini, “Apixf rí arfkí rfaiwá tñní neaxfdarinagí nání joxí xegf miáimí imfó dinj xixéroarinjipi mixf numáinowárirí ‘Emíni.’ urowárei.” urayíagfa aí

24 o re uriniginí, “Nioní émáyo arirá wiminiri bñáonímaní. Gf Isireriyf —Ayf sipf sipf xiáwo píraninje mímearfná amí amí uniamoarinjinje imónigfáyfirini. Ayf nání bñáonirini.” urfagí aiwí

25 í anjwí e níbiri xómínj nýkwiri minj xwáfáyo níkwrori re uriniginí, “Ámináoxini, arirá ní.” urfagí

26 o re uriniginí, “Nioní aiwá niaíwí narigfápi nurápirí sfwíyo miní wiarfnáyf, jíxí ‘O nanj yarini.’ riyaiwiarinini?” urfagí aí

27 í re uriniginí, “Ámináoxini, wauyene sfwíninje imóninagwi nání nepa nírarinini. E nerí aí sfwíyf xiáwo aiwá íkwianwíyo éf nñweámáná aiwá níniri yunf mamówárf éyf míméanf yarinjirini.” urfagí

28 o re uriniginí, “Ineyí, jíxí aga dinj xixeni níníkwrori rarinagí nání jíxí simónífyf xixeni nímóninjoí.” uráná re enjiginí. Xemiái nanj enjiginí.

Símixf obaxfyo nanj imimiximf enj nánirini.

29 Jisaso e dání pfní níwiárimí nurí ipí Gaririwámí nípwerí dfwf mñjyo nání nýiri éf nweanáná

30 ámá oxí apixf ayá wí o tñj e nání nýoamiro wí síkwí ikf egfáyo níméra yoaro sínwf supárgfáyo níméra yoaro xwíyfá marf manj píronigfáyo níméra yoaro símíxí xixegfni obaxf tfgfáyo níméra yoaro nero xegf síkwí tñj e tayarfná o nanj imimiximf winjiginí.

31 Nanj imimiximf wiarinagí oxí apixf e epfroyf egfáyf manj píronigfáyf ámí xwíyfá ríro enj kirinje egfáyf ámí ú úroro síkwí ikf egfáyf ámí anj uro sínwf supárgfáyf ámí sínwf aníro yarínagfa níwiníro ayá níriwamóníro Nwáf Isireriyfyaomi yayf seáyí e umegfawixini.

Oxf 4,000 apimí aiwá miní winj nánirini.

32 Jisaso xegf wiepísarinjowamí “Eini.” nuriri re uriniginí, “Ámá oxí apixf tíyf nioní tñní sfá wíyaú ríxa nweanwáriní. Wigf aiwá nípríyf menagí nání nioní dinj sípí niariní. Nioní ayf agwf wiarfná nuowárirfnáyf, óf e sínwf xaxá upeyiniginiri nání rarinini.” urfagí

33 wiepísarinjowa re urigfawixini, “Ámá dinj meanj ríminíyoí. Gimi nurane aiwá ámá none tñní epfroyf egfá tíyf níniro agwf ímí uyini nání urápaniréwiní?” urfagfa

34 o re uriniginí, “Soyfné bisfkerfá arari maxirínoí?” urfagí awa “Bisfkerfá wé wfúmí dánj waú tñní peyf orá yeáyf bia tñnirini.” urfagfa

35 o oxí apixí e epíroyí egfáyo “Xwíáyo éf nñweaxa úpoyí.” nurimáná
 36 bisfkerfá wé wfúmi dánf waú api tñi peyf apia tñi nurápiri Gorixomi
 yayf nñwiri kwikwirimf neri wiepísariñowamf wiayíaná awa nurápiro
 ámáyo yanf nñwia úaná
 37 ayf nñiñiro agwf ími uyíagi wiepísariñowa aiwá ayf nñiñiro tñápia
 nñimeamero soxf íá wé wfúmi dánf waúmi magwf nñimiro tigfawixini.
 38 Apixí tñi niaíwí tñi marfái, oxowa aiwá api nfáwa 4,000 imónigfáriní.
 39 Jisaso “Segf añf úpoyí.” nurowárimáná wiepísariñowa tñi ewéyo
 nñixemoániro nuro Magadaní iwiékñimeagfawixini.

16

“Ekíyinjf añfnamí dánf neaíwapiyí.” urígfá nánirini.

1 Parisi wa tñi Sajusi wa tñi Jisasomí nñwímearo “O simíxíyo
 nanf imimíximf neri aí ekíyinjf wí nepaxomaní.” nñyaiwiro iwamfó
 owíwapiyaneyiñiro re urígfawixini, “Joxi añfnamí dánf ekíyinjf bí
 neaíwapiyí.” urígfá aiwi

2 o re uriñinigini, “Soyfne sfápi tñi yewanf eáagi nñwiniñná re
 rarígfáyfnerini, ‘Yewanf eáfíwí réwí enirfenñoi?’ rarígfáyfnerini.

3 Wfápi tñi ení bñramí dání kipinjf yaríñagi nñwiniñná ‘Iníá
 yapiniñfenñoi?’ rarígfáyfñéxini. Agwfíyo yewanf earí kipinjf yiri
 yaríñagi nñwiniñróná xixeni ‘E nimóniñoi.’ nñiñiro aiwi amípi nioni
 sfmímajfóninjf imixariñápi síñwí nñinanróná ‘Gorixo e oyaiwípoynirí ríá
 neaíwapiyarini?’ miyaiwiarígfáyfnerini.

4 Agwi ríná ñweagfáyfne, Gorixomí rfwímíni nñmamoro segf ñwfái
 riniñpí tñi fwíniñf niga uro niga bíro yarígfáyfne, ekíyinjf nání reaxí
 nñseainirí seaimónariñagi aiwi ekíyinjf wfá rókiamoagf Jonao enípiñi
 seaíwapiyimigini.” nurárimí pñi nñwiárimí uníñigini.

Yisf Parisiowayá tñi Sajusiowayá tñi nánirini.

5 Wiepísariñowa bisfkerfá bí nñpirí nání arfá nñkeamoro Jisaso tñi ipíyo
 jñaríwámíni nání nuróná

6 o xixewisf ikaxf re uriñinigini, “Soyfne Parisiowa tñi Sajusiowa
 tñi awayá bisfkerfá nñmíga uní nání imixariñf yisoí riniñpí nání wáf
 oseainini.” uráná

7 wiwaníñowa re riniñgawixini, “None bisfkerfá nñmeámí mibfwa enagi
 nání o míf nñnearirí neararini.” rinaríñá

8 Jisaso awa e rinaríñagfá dñf adadf nñwiri re uriñinigini, “Dñf
 onímíápi nñkwíroarígfóyíne, pí nání segfpi re rinaríñoi, ‘None bisfkerfá
 nñmeámí mibfwa nání neararini.’ rinaríñoi?”

9 Soyfne síni nñjáf mimónipa reñoi? Nioni bisfkerfá wé wúni kwikwirimf
 éaná ámá 5,000 ríxa apáni náná soyfne ámi soxf íá arariyo miárigfápi nání
 dñf mñseainariniñani?

10 Ámi bisfkerfá wé wfúmi dánf waú ámá 4,000 nání kwikwirimf éaná
 soyfne soxf íá arariyo miárigfápi nání ení dñf mñseainariniñani?

11 Biaú nioni e éaná soyfne soxf íá obaxíyo miárigfá enagi nání nioni
 Parisiowa tñi Sajusiowa tñi yisf awayá nání xixewisf ikaxf searána aríge
 nero ‘O aga bisfkerfá nání mñneararini.’ miyaiwí yaríñoi? Nioni re
 seararíñini, ‘Parisiowa tñi Sajusiowa tñi awayá yisf nání wáf oseainini.’
 seararíñini.” uráná

12 xegí wiep̄sar̄iḡowa r̄ixa re yaiwiḡawix̄in̄i, “Nepa yis̄í bis̄fker̄fáyo táná n̄im̄iga war̄iḡp̄i nán̄i m̄inearar̄in̄in̄i. Parisiowa t̄n̄i Sajusiowa t̄n̄i ur̄ewap̄iyar̄iḡf̄ap̄i nán̄i m̄ix̄f̄d̄ipa oépoyn̄ir̄i nearar̄in̄i.” yaiwiḡawix̄in̄i.

Pitao “Jox̄i Kiraisox̄ir̄in̄i.” ur̄iḡf̄ nán̄ir̄in̄i.

13 Jisaso p̄iropenis̄í an̄ḡ Sisaria Piripai t̄ḡm̄in̄i nuri nemer̄fná xegí wiep̄sar̄iḡowam̄i iwam̄fó yar̄iḡf̄ re wiḡn̄iḡin̄i, “Ox̄í ap̄ix̄f̄ n̄n̄i ámá imón̄iḡáon̄i nán̄i gox̄in̄i rar̄iḡoḡ?” yar̄iḡf̄ e wíaḡi

14 awa re ur̄iḡf̄awix̄in̄i, “Ox̄í ap̄ix̄f̄ ‘Ámá en̄iḡan̄ḡ wo n̄iwiáp̄fn̄imear̄i r̄fá yar̄in̄i?’ n̄iyaiwiro nán̄i wí re rar̄iḡoḡ, ‘Jono waȳf̄ n̄ineameaia uḡor̄fan̄i?’ rar̄iḡoḡ. Ám̄i wí ‘Gor̄ixoyá w̄fá rókiamoaḡf̄ m̄ipé an̄fnam̄i nán̄i peyiḡo, Eraijaor̄fan̄i?’ rar̄iḡoḡ. Ám̄i wí ‘W̄fá rókiamoaḡf̄ Jeremaiaor̄fan̄i?’ rar̄iḡoḡ. Ám̄i wí ‘Aȳf̄ w̄fá rókiamoaḡf̄áȳf̄ ám̄i wor̄fan̄i?’ rar̄iḡoḡ.” ur̄faḡf̄a

15 Jisaso re ur̄iḡn̄iḡin̄i, “Soȳfné en̄i nion̄i nán̄i gox̄in̄i yaiwiar̄iḡoḡ?” ur̄faḡi

16 Saimoni Pitao re ur̄iḡn̄iḡin̄i, “Jox̄i Kiraisox̄i, ar̄fowayá xw̄fá piax̄f̄yo dán̄i iwiaron̄f̄oyi rar̄iḡwáox̄ir̄in̄i. N̄w̄fá an̄iḡf̄ s̄iḡf̄ imón̄iḡom̄i xewaxox̄ir̄in̄i.” ur̄faḡi

17 Jisaso re ur̄iḡn̄iḡin̄i, “Jonaom̄i xewaxox̄i Saimonox̄in̄i, jox̄i n̄irar̄iḡp̄i ámá wo w̄fá m̄ir̄rókiamon̄oḡ. Ḡf̄ ápo, an̄fnam̄i ḡwean̄o w̄fá r̄rókiamóaḡi nán̄i jox̄i yaȳf̄ osin̄in̄i.

18 R̄ip̄i en̄i r̄irar̄iḡin̄i, ‘Jox̄i s̄ḡán̄iḡf̄ nimón̄ir̄i en̄f̄ eán̄iḡox̄ir̄in̄i. S̄ḡá piará eap̄nár̄iḡf̄ rom̄i seáȳf̄ e ámá nion̄iyá s̄yik̄f̄ imón̄iḡf̄áȳf̄ ḡf̄ an̄ḡ wiwán̄iḡf̄ m̄ix̄ár̄im̄f̄ár̄in̄i. Obo t̄n̄i imón̄iḡf̄áȳf̄ en̄f̄ neán̄iro ámá p̄kipax̄f̄ imón̄iḡf̄áȳf̄ aiwi nion̄i t̄n̄i imón̄iḡf̄áyo wí xop̄r̄ár̄f̄ wip̄r̄f̄áman̄i.’ r̄irar̄iḡin̄i.

19 Gor̄ix̄o t̄ḡḡf̄ e páwip̄r̄f̄a nán̄i rok̄f̄ k̄in̄iḡf̄ imón̄iḡf̄ jox̄i siap̄m̄f̄ár̄in̄i. Jox̄i xw̄f̄áyo re dán̄i ‘Aȳf̄ s̄ip̄ir̄in̄i.’ ránáȳf̄, Gor̄ix̄o an̄fnam̄i dán̄i en̄i jox̄i s̄in̄i m̄ir̄ipa en̄áná o xám̄i ‘Aȳf̄ s̄ip̄ir̄in̄i.’ r̄in̄f̄ár̄in̄i. Jox̄i re dán̄i ‘Aȳf̄ anan̄ir̄in̄i.’ ránáȳf̄, Gor̄ix̄o xám̄i ém̄i dán̄i en̄i ‘Aȳf̄ anan̄ir̄in̄i.’ r̄in̄f̄ár̄in̄i.” nur̄ir̄i

20 xegí wiep̄sar̄iḡowam̄i ar̄fá j̄yik̄f̄ nor̄i ḡw̄f̄ ikax̄f̄ re ur̄iḡn̄iḡin̄i, “Ámáyo nion̄i nán̄i ‘O yeáȳf̄ neayim̄ixemean̄f̄a nán̄i neḡf̄ ar̄fowayá xw̄fá piax̄f̄yo dán̄i iwiaron̄f̄oyi rar̄iḡwáor̄in̄i.’ áwan̄ḡf̄ e mur̄ipan̄i.” ur̄iḡn̄iḡin̄i.

Jisaso áwan̄ḡf̄ “N̄in̄ip̄ikip̄r̄f̄ár̄in̄i.” ur̄iḡf̄ nán̄ir̄in̄i.

21 Íná dán̄i o xegí wiep̄sar̄iḡowam̄i s̄ḡán̄i áwan̄ḡf̄ re nura uḡn̄iḡin̄i, “Gor̄ixoyá d̄iḡf̄yo dán̄i nion̄i Jerusarem̄i nán̄i úáná neḡf̄ Judaȳf̄ ám̄ináowa t̄n̄i apax̄f̄pán̄iḡf̄ imón̄iḡf̄á xwéowa t̄n̄i ḡw̄f̄ ikax̄f̄ eán̄iḡp̄i meweḡf̄áwa t̄n̄i xean̄iḡf̄ w̄iwí nikáráná wa n̄in̄ip̄ik̄iaḡf̄a aiwi ám̄i s̄fá w̄iyáú w̄iyi óráná Gor̄ixoyá d̄iḡf̄yo dán̄i wiáp̄fn̄imeám̄f̄ár̄in̄i.” urar̄fná

22 Pitao Jisasom̄i xewi j̄fam̄in̄i n̄im̄f̄aumáná m̄ix̄f̄ re ur̄iḡn̄iḡin̄i, “Ám̄ináox̄in̄i, oweo! ‘Gor̄ixoyá d̄iḡf̄yo dán̄i jox̄i near̄f̄p̄i wí osípoyin̄ir̄i s̄iḡw̄f̄ m̄iran̄ipa éwin̄iḡin̄i.’ nimónar̄in̄i. Wí n̄isimón̄in̄fá men̄in̄i.” ur̄faḡi aí

23 Jisaso Pitaom̄i r̄fw̄f̄ numori re ur̄iḡn̄iḡin̄i, “Setenox̄i, r̄fw̄f̄ r̄ir̄wám̄in̄i n̄ipu. Jox̄i nion̄i nik̄ir̄ipeaán̄ipax̄f̄ nikár̄im̄in̄ir̄i nán̄i n̄irar̄iḡin̄i. Jox̄i Gor̄ix̄o d̄iḡf̄ wimónar̄iḡf̄yo nán̄i mamó ‘Jisaso r̄ixa m̄ix̄f̄ ináȳf̄ nimón̄ir̄i Jerusarem̄i dán̄i neamen̄wean̄áná nion̄i seáȳm̄i imón̄im̄in̄iȳr̄fan̄i?’ n̄imori n̄irar̄iḡin̄i.” nur̄ir̄i

24 wiep̄sar̄iḡf̄ nowam̄in̄i re ur̄iḡn̄iḡin̄i, “Ámá ‘Jisasom̄i oux̄f̄dim̄in̄i.’ yaiwiar̄iḡf̄ goxi goxi re éir̄ix̄in̄i. ‘Am̄ip̄i nion̄i n̄iḡf̄p̄i nán̄i oem̄in̄i.’ yaiwífȳf̄ d̄iḡf̄ peá n̄imori re yaiwír̄ix̄in̄i, ‘Nion̄i Jisasom̄i x̄f̄dar̄iḡaḡi nán̄i

ámá wí nìbìro xeanìḡf nìro nìpìkiro nìniro aí ayí ananìrìnì.’ nìyaiwiri nìxíḡfìrìxìnì.

²⁵ Ámá Jisasomì dìḡf nìwìkwìrorì xíḡdaríḡnà nìpìkipìrìxìnìrì éf menarìḡf goxì goxì dìḡf nìyìmìḡfìpì anìḡf ḡwearíḡ nánì mearíámanì. E nerì aiwì éf mìmenìpa nerì ‘Nionì Jisasomì dìḡf nìwìkwìrorì xíḡdarìḡḡḡf nánì nìnìpìkirónáyí ayí ananìrìnì.’ yaiwinarìḡf goxì goxì dìḡf nìyìmìḡfìpì anìḡf ḡwearíḡ nánì mearíárìnì.

²⁶ Ámá wo nionì mìnìxíḡḡf iyíḡḡ fà nìḡwí amìpì emeámìnìrì nánìnì néra nurì nìmeáísánà xewanìḡo anìḡfìnì ikeamónánà oyá amìpì anìḡf nìxìrìrì ḡweanìáríḡnì? Oweoì! Amìpì nìnì xwíḡḡ tìyo dánḡf nìmearì aiwì xewanìḡo anìḡfìnì ikeamónánà amìpì apì tìnì anìḡf ḡweanìḡ nánì roayìrónìpaxí wí menìnì.

²⁷ Ayí rìpì nánìrìnì. Ámá imónìḡḡonì nìkìḡnìmì nìweapìrìḡnà xìxíeá ḡf ápo anḡnamì inarìḡfìpì anḡnájowa tìnì axìpì nìḡa nìweapìmánà nionì ámáyo neyìrorì sìpì yarìḡḡáyo xegí enì sìpì wirì nanḡf yarìḡḡáyo nanḡf wirì emíárìnì.

²⁸ Nepa seararìḡnì. Woyíḡné re rogíḡ royíḡné sìnì mìpepa egíámì enánà nionì woyíḡné ámá imónìḡḡonì yeáyí nìseayimìxemearì xwìoxíyo mìmeámì emíḡ nánì nìkìḡnìmì ronḡánà woyíḡné sìḡwí nanìpìrìrìrìnì.” urìḡnìḡnì.

17

Jisaso nìkìḡnìrì xegí bì imónìḡf nánìrìnì.

¹ Jisaso e nurìrì rìxa sía wé wíúmì dánḡf wo óránà Pitaomì tìnì Jemisomì tìnì xogwáo Jonomì tìnì awamìnì nìwirìmeámì díwí mìḡf sepiá bimì nánì wigíḡf nìyìro

² nìḡwearo Jisaso wiepìsarìḡf waú wo awa sìḡwí anìḡḡe dánì re enìḡnìḡnì. O xegí bì imónìrì sìmìmanḡf oyá sogwìḡnìḡf anìrì rapìrapí oyá wíḡ nókìrìḡnà xwìḡfà eaárìrì enìḡnìḡnì.

³ E éánà wíḡ rókiamoḡḡfà waú Moseso tìnì Irajao tìnì —Awaú enìḡnà pegíwaúrìnì. Awaú o tìḡf e anḡwì e nìrónapìrì o tìnì xwìyíḡ rìnarìḡnà

⁴ Pitaos Jisasomì re urìḡnìḡnì, “Ámìnáoxìnì, none re nìḡwearìḡnà nanḡrìnì. Nionì anḡ wíkaú wíwá re opákìmìnì. Joxì nánì wíwáyì. Moseso nánì wíwáyì. Irajao nánì wíwáyì.”

⁵ sìnì e urarìḡnà re enìḡnìḡnì. Agwí wíḡ wúrárìḡnìḡnì. Agwí wíḡ wúráránà re enìḡnìḡnì. Agwíḡpìmì dánì xwìyíḡ re rìḡnìḡnìḡnì, “Ayí oyí ḡf nìaiwí dìḡf sìxí uyìḡáorìnì. O amìpì yarìḡfìpì nánì nionì dìḡf yayí nìnarìḡnì. O pí pí searánáyí aríḡ wirìḡnì.” rìnarìḡḡf

⁶ wiepìsarìḡḡowa aríḡ e nìwìro xwíámì nìpìkìḡnìmearo wáyí nìkárìḡnìro warí inìḡánà

⁷ Jisaso awa wegíḡe anḡwì e nìbìrì wé seáyì e nìwìkwìárìmánà re urìḡnìḡnì, “Soyíḡné wáyí mepanì. Wìápìḡnìmeápoyì.” uránà

⁸ awa sagagí eméḡáyí Jisaso ámá wo tìnì mìró xegíḡf ronḡḡf wìḡḡfawìxìḡnì.

Wiepìsarìḡḡowa Irajao nánì yarìḡf wigíḡf nánìrìnì.

⁹ Awa díwí mìḡf apìmì pìḡnì nìwìárìmì nìwero Jisaso óf e dánì aríḡ jìyìkì norì ḡwí ikaxí xaíwìḡnì re urìḡnìḡnì, “Ámá imónìḡḡonì sìnì xwárìpáyo dánì mìwìápìḡnìmeapa enánà soyíḡné éde sìḡwí wìḡfáḡf nánì ámá wíyo áwanḡf murìpa éfìrìxìḡnì.” uríḡḡf

¹⁰ wiepìsarìḡḡowa yarìḡf re wigíḡfawìxìḡnì, “Negí ḡwí ikaxí eánìḡfìpì mewegíḡḡa pí nánì re rarìḡḡárìḡnì, “Wíḡ rókiamoḡḡf Irajao ámá aríḡowayá

xwíá piaxíyo dáni iwiaronfoyi raríñwáomi xámi umeanfáriní.' pí nání rarígfáriní?" yaríñf e wíáná

11 o re uríñnigíni, "Iraijao nibiri áamá wigf dñf wé róníñf imónipíri nání wáf nurímerí píraníñf imíxínfáriní.

12 E nerí aí nioní re seararíñni, 'Ámá Iraijaóníñf imóníñf wo ríxa bñf enagi aiwí ayf "Xámi umeanorfaní?" míyáiwí síñwí mí míwómíxípa nero wigf dñfíyo dáni sfmf tñni níwiro pikígfawixíni. Ámá imóníñáoní ení axípi e níníro rññf niapíprfáriní.' seararíñni." uráná

13 xegf wiepísaríñowa "Jisaso e neararíñfíyí ayf Jono wayf níneameaia uño nání ríneararíni? Oyi, ayf oríni." yaiwigfawixíni.

Niaíwí imfó xixéoaríñf womí nanf wimíxíñf nániríni.

14 O tñni xegf wiepísaríñf waú wo awa tñni oxí apíxí obaxí xegf wiepísaríñf wíá tññf e epíroyf egíe rémóáná áamá wo nibiri Jisasoyá sfmímanfími dáni xómíñf níyíkwirí re uríñnigíni,

15 "Ámínáoxíni, gf íwo xóxwí nerí aga sípí ikeamónaríni. Wíní wíáná ríáyo ikeaaríni ríni inígfíyo eámorí yaríñagi nání joxí wá oruníni.

16 Joxí síni émi ñweañáná nioní díxíf wiepísaríñowa tññf re nímeámi bíagi aiwí awa nanf mímíxíyípa éfá enagi nání ríraríñni." urfagi

17 Jisaso aníñf winfagi re uríñnigíni, "Seyíné agwí ríná ñweagfáyíné dñf níñkwíroro mepa ero dñf xewíni moro yarígfá tíyíné, 'O íníná nene tñni níñwearí arírá neainfáriní.' ríyáiwíaríño? Nioní xwiogwí ararí re níñwearí searéwapíyaríná Goríxomí dñf níwíkwíroro ení eáníñf oyá gíná nígfá imónipírfáriní?" nuríri xanomí "Íwomí añwí re nímeámi beí." nuríri

18 ríxa añwí e nímeámi báná Jisaso imfó dñf xixéoaríñf míxí umáínáná imfó pñni níwíarími úáná íwo axíná nanf eníñni.

19 Ríwíyo wiepísaríñowa Jisaso xegfípi ñweañagi níwíníro níbíro yaríñf re wigfawixíni, "Pí nání imfó íwomí dñf xixéoaríño none míxí umáínáná éf mú eno?" urfagfa

20 o re uríñnigíni, "Goríxomí dñf onímíapí wíkwíroaríñagfa nání imfó o arfá níseaimí muñoí." nuríri xíxewísf íkaxí re uríñnigíni, "Nepa seararíñni. Masíté aiwá síyí negf omíñfíyo íwí uraríñwáyí aga onímíapí nerí aí ríwéná nerápíri níroríná íkfáníñf roaríñfíni. Segf dñf Goríxomí wíkwírófáyí apíñíñf nerfínáyí, 'Dfíwí míñf rípxíni nurí wí e roí.' uráná ananí arfá níseaimí nurí wí e ropaxfíni. Soyíné apíñíñf nerfínáyí, amípi wí mímíxípaxí imónínfámani. Nfñí ananí epaxí imónipírfáriní.

21 [E nerí aí imfó ení eáníñf róníñf imóníñfíyí Goríxomí yaríñf wirí aiwá ñwíá ñwiráriníri nerfínání míxí umáínápaxfíni.]

Jisaso ámi áwanf "Nínípxípfáriní." uríñf nániríni.

22 Jisaso tñni wiepísaríñowa tñni Gariri píropenísfíyo awí neáníroná o re uríñnigíni, "Ámá imóníñáoní nání áamá wo míyí nuríññoí.

23 Míyí nuráná awa níñpíkiro aiwí ámi sfá wíyáú wíyí wenáoní wíapíñímeámfáriní." urfagi nání awa ayá sípí winíñni.

Takísf añf rídíyowá yarígfíwá nání urápígfá nániríni.

24 Awa ríxa añf yoí Kapaneamíyí ríñíñpímí rémóáná áamá añf Goríxo nání rídíyowá yarígfíwá nání nígwí xwé waú xwiogwí ayf ayo urápíyárfáwá Pitaomí re urémeagfawixíni, "Segf seaiepísaríño añf Goríxo nání rídíyowá yaríñwáiwá nání nígwí waú taríñoraní?" urfagfa

25 o "Oyi." nurími nurí añfíyo nípáwirí Jisaso nání e urfápi nání áwanf muríñíñáná Jisaso xámi xíxewísf íkaxí bñ nuríri re uríñnigíni,

“Saimonoxini, diñí joxiyá arirerini? Mixí ináyí xwíá tíyo menweagíáyí ámayo takisí nání nigwí nurápiróná wigí ámá imónigíáyó uráparigíáraní? Ámá xenwí wíyo uráparigíáraní?” uríagí

²⁶ o “Xenwíyo uráparigíáraní.” uráná Jisaso re uríñinigini, “Ayínáni wigí imónigíáyí takisí nání áxenwarí inípaxí menini.

²⁷ Yawawi eni Gorixo mixí ináyí anínamí menweañoyáwawi imóniñagwí nání awa nigwí aní Gorixo nání ridiyowá yarigíiwá nání áxenwarí inípaxí mimóniñagí aiwí awa wikí diñí yeaiwipíríxiníri ipíwámí nání nuri kipayá nímori peyí iwamíó apéomi maní fá neroámíximáná nigwí bí wenagí winíríni. Nigwí api nimeámí nuri joxí tñni nioni tñni nání nawíní mñni yeawí.” uríñinigini.

18

“Go seáyí e imóniníáraní?” urígíá nániríni.

¹ Íná wiepísaríñowa “Noneyá negí wo seáyí e neaimóninífo gorini?” niyawiwo Jisaso tíñí e anwí e nibíro re urígíawixini, “Joxí ríxa mixí ináyí nimónirí neamenweañáná noneyá wo go seáyí e neaimóniníáraní?” uríagíá

² o niaíwí onimíá bimí “Eñni.” nuríri áwini e nurárimáná

³ re uríñinigini, “Nioni nepa seararíñini. Soyíné diñí ‘Ayo seáyí e omúrónimíni.’ yaiwiarígíápi diñí yaikiá mímopa ero niaíwí onimíáníñí mimónipa ero niaíwí ‘Ámá wo seáyí e nínimónirífná ayí ananiríni.’ yaiwiarígíápa axípi e mīyawiwa ero nerífnáyí, anínamí ñweañoyá xwioxíyo wí páwipaxí menini.

⁴ Ámá ‘Seáyí e imóniñáonimani. Niaíwí rípi yapí imóniñini.’ yaiwíá gíyí gíyí anínamí ñweaño xwioxíyo mīmeámí nerí menweañápipimí nípáwiro seáyí e imónipíríáraní.

⁵ Gíyí gíyí nioni nínixídiro nání ámá niaíwí rípiamíñíñí nímimónirónáyí ayí nioni eníñíñí nímimónaríñoi.

⁶ E nerí aí ámá niaíwí rípiáníñí sñni diñí níkwíroaníro yarígíáyó mirírakí wiarígíá gíyí gíyo Gorixo xeaníñí ríá tíñí wikáríná enagí nání sñni mirírakí mīwiníñáná ámá wa sñná tñni síñwíyo gwí níjimáná rawírawáyó mamówáránáyí ríñíñí xwé nīwiníri aiwí Gorixo wimínirí enípi tñni xixeni mimóniñagí nání ayí ananiríni.

⁷ Ámá wíyo óreámioápoyníri wíwapíyarígíáyí aweyí! Síá wíyi ayí majíá wóríníáraní. Gorixo xeaníñí wikáríná enagí nání diñí sipí wíwinígní. Ámá wíyo óreámioápoyníri wíwapíyipíríá aiwí ámá e wíwapíyííáyí xeaníñí wímeaníá enagí nání aweyí! Síá wíyi ayí majíá wóríníáraní.

⁸ Díxí wéú tñnirani, síkwú tñnirani, íwí nání nísimónirífnáyí ‘O ríá aníñí wearíñíyo níkeaárínígní.’ niyawiwi nīwákwínirí emí moríñni. E ninírnáyí, ríñíñí xwé nísiniñí aiwí wé rasíá síkwí rasíá enoxi diñí niyíminípi aníñí ñwearíá nání nímearífnáyí ayí ananiríni. Mīwákwínipa nerí wé núkaúni tñni síkwí núkaúni tñni sñni enánáyí, o ríáyó nísikeaárírná ayí nanímaní.

⁹ Díxí síñwíyi ení ‘Íwí api ei.’ rírnáyí, ‘Gorixo ríá aníñí wearíñíyo níkeaárínígní.’ niyawiwi síñwíyi niyónirí emí moríñni. E ninírnáyí, ríñíñí xwé nísiniñí aiwí síñwí wísoni aníñoxi diñí niyíminípi aníñí ñwearíá nání nímearífnáyí ayí ananiríni. Míyónipa nerí sñni síñwí nīwaúni tñni aníñánáyí, Gorixo ríáyó nísikeaárírná ayí nanímaní.

Ewayí ikaxí sipísipí wo aníñíñí nániríni.

10 “Niaíwí onímiá rípiá bimi peayí mîwianípani. Ayí rípi náni seararíñini, ‘Anínamí apiamí awí mearoarígíáyí anínamí Goríxoyá símímaníminí ñweaaríñagíá náni peayí wí mîwianípani.’ seararíñini.

11 Ayí rípi nániñini. Ámá imóníñáoní ámá íwí néra nuro aníñí ikeamónaníro yarígíáyo náni pía nerí yeáyí uyimíxemeámíniñí bñáoníñini.” uríñiníñini.

12 O xixewisí ikaxí re uríñiníñini, “Segí dñí aríreríni? ‘Ámá wo xegí sipísipí 100 enáná wo anínaná bñbñ 99 enípi dñwíyo níwárimí nuri wío náni pía mepa eníñini.’ ríyaiwiaríñoi? Oweoi pía eníñoi.

13 Ámí ríxa nímearíñáyí nepa seararíñini. Yayí sipísipí 99 maníñinípi náni winaríñípiñíñí winíñíámantí. Aníño náni aga yayí seáyimí dání winíñíárini.

14 Segí ápo, anínamí ñweañoyí ení ‘Niaíwí onímiá apia yapi imónígíáyí wí oaníñípoi.’ míyaiwiníñini.” uríñiníñini.

“Segí wo íwí síánáyí, re éñíñini.” uríñí nániñini.

15 O re uríñiníñini, “Ámá nioní níñixídiro náni ríñíñímeá imóníñíyí wo íwí síkáránáyí, joxí nuri xegípi ñweañagí níwíñíñíñá joxí dñxípi níwímeari íwí xío síkáríñpi náni yumí yaríñí wiríñini. O aríá síánáyí joxí naní wimíxítagí náni síni ríñíñímeá imóníñíyí wóníñí nímoníñí eníñoi.

16 E nerí aí joxí aríá mísipa yaríñagí níwíñíñíñáyí, ñwí ikaxí níñiníñí eáníñípi tñní xixení nerí ámá wa re rípiñí náni, ‘None ení o yaríñí wíáná o “Oweoi, nionímaní.” raríñagí aríá wíwíñí.’ rípiñí náni ámá waúmíraní, womíraní, níwíñímeámi nuri obaxoyíñé ámí yaríñí wiríñini.

17 O síni aríá mísesaipa yaríñagí síñwí níwíñíñíñáyí, ámá nioníyá síyikí imónígíáyo áwaní uríñíñini. Ayo ení aríá mîwípa yaríñagí níwíñíñíñáyí, re yaiwíñíñini, ‘Síni níñíñímeáo wí mímoníñini. Ríxa émayíñíñí imóníñí ámá takísí náni nígwí nearáparígíáwáníñí imóníñí nerí wí enóníñí imóníñí.’ yaiwíñíñini.

18 Nepa seararíñini. Seaiepiñsaríñáoyíñé xwíáyo re dání ‘Ayí sipíñini.’ ránáyí, Goríxo anínamí dání ení soyíñé síni mírípa enáná o xámí ‘Ayí sipíñini.’ ríñíárini. Soyíñé re dání ‘Ayí ananíñini.’ ránáyí, Goríxo xámí émi dání ení ‘Ayí ananíñini.’ ríñíárini.

19 Rípi ení seararíñini. Xwíá tíyo dání soyíñeyá waú amípi wí náni dñí axípiñí nímoni gí ápo, anínamí ñweañomi yaríñí axípiñí wíáná o aríá níwíñí xixení e wimíxíyíñíárini.

20 Ámá nioníyá imónígíáyí waúmíraní, waú woníraní, nioní seáyí e nímeaníro náni awí eánáná nioní áwíñí e ñweámíá enagí náni wigí dñí axípi nímoni yaríñí wiarígíápi gí ápo aríá níwíñí xixení wimíxíyíñíárini.” uríñiníñini.

Yokwarímí aníñí miní owíipoyíñini uríñí nániñini.

21 Íná Pitao níbiri Jisasomí yaríñí re winíñiníñini, “Ámíñáoxíñini, ámá joxí níñíñídiñí náni negí níñíñímeá wo íwí ararí níkáránáyí, nioní ení xixení xío níkáríñpa yokwarímí wiimíárini? ‘Íwí wé wíúmí dñí waú níkáríñpi náni yokwarímí níwiimáná enáná ámí wíñí níkáráná yokwarímí wiipaxí meníñí.’ nímonaríñini.” uríagí

22 Jisaso re uríñiníñini, “Joxí wé wíúmí dñí waú apíñí yokwarímí wíánáyí, ‘Ayí Apaníñini.’ ríñíñímeáñini. Joxí aníñí miní yokwarímí wiiríá náni raríñini.” nuriñí

23 “Ámá Gorixo xwioxíyo mímeámí neri umenweanfáyí aníhí miní yokwarímí wíífríxíní ríá neararíní?” oyaiwípoyíní ewayí ikaxí re uríhínigíní, “Gorixo, anínamí menweaño, o mǎxí ináyí wo xegí omíhí wíiarígfáyí wamí nígwí níwirí ‘Idáná awayá niapífríxíní.’ níyaiwirí níwimáná níhweañsáná re eñóníhí imóníní. O ‘Emá ayá wí ríxa múronífríní. Agwí awa níbíro awayá oniapípoyí.’ ráná

24 awa níbíro xíoyá urápígfápí nání awayá mǎníní níwirífná wo xíoyá nígwí xwé ayá wí K10,000,000 urápíño ení níbírí aiwí

25 xíoyá xíxeni e mǎwipaxí enagí nání mǎxí ináyo xegí wíamí re uríhínigíní, ‘Nioní nígwí meámí nání oyá iyá íá amípí nurápírí ámá wíyo bí époyí. O ení xiepi tǎníní niaíwí tǎníní ámá wayá xínáíwáníhí nimóníro omíhí wíipíríá nání bí nero nígwípi nímeámí níbíro niapípoyí.’ uráná

26 K10,000,000 urápíño mǎxí ináyoyá agwí ríwámí dání xwíáyo nípfkínímearí wauní níkáríní re uríhínigíní, ‘Nígwí niapíhípi nání síní dǎhí níkwírorí yaríhíní. Ríwéná nání weníhí neri hweáfríxíní. Nínímeááná joxí niapíhípa xíxeni siapímíáríní.’ uríagí

27 mǎxí ináyo wá níwianírí nání re uríhínigíní, ‘Nígwí nioní siapíhípi nání dǎhí peá móíní. Joxí ananí uí.’ uríagí aiwí

28 omíhí wíiaríño nípeyearí xegí wíó ‘Ríwéná oyá ení xíxeni niapíwínigíní.’ níyaiwirí K100 winómí síhíwí níwínírí íá níxerí síhíwí íá níyámíxírí re uríhínigíní, ‘Joxíyání ríxa xíxeni niapímínírí ríyaríhíní?’ uríagí

29 xegí omíhí nawíní wíiarígfíío xwíáyo nípfkínímearí wauní ríxíhí re uríhínigíní, ‘Nígwí joxí niapíhípi nání síní dǎhí níkwírorí yaríhíní. Ríwéná nání weníhí neri hweáfríxíní. Nínímeááná joxí niapíhípa xíxeni siapímíáríní.’ uríagí aí

30 wíó ‘Ríwéná niapíwínigíní.’ mǎwimóníagí íá níxírímí nurí gwí aníyo níhíwirírírí porísíyo re uríhínigíní, ‘Nígwí nioní winíápa xíxeni niapáná ananí íkweawárífríxíní.’ uríagí

31 mǎxí ináyoyá omíhí wíiarígfíá wíá o e yaríhíagí síhíwí níwíníro ayá winíagí nuro o éfpí nání mǎxí ináyomí áwaní uráná

32 mǎxí ináyo ‘Omíhí níiaríño obíní.’ nurírí omí ríxa níwiríméámí báná o re uríhínigíní, ‘Joxí omíhí níiaríhí sípíoxíní, joxí wauní ríxíhí nírfíagí nání nígwí ámí oyá niapíwínigínírí siapíhípi nání dǎhí peá rímóíagí aiwí ámí joxí omíhí níiarígfí wíomí pí wíkaríhínigíní?’

33 Nioní ayá nírírímíxírí “Díxí nígwí xe owení.” ríríagí aiwí joxí pí nání díxí wíomí ayá murímíxípa éínigíní?’ nurírí

34 wíkwí wóníagí omí íá níxerí porísíyo mǎníní níwirí re uríhínigíní, ‘Nígwí nioní winíápa xíxeni niapíníe nání iwaní nímépeá úfríxíní.’ uríhínigíní.” Jisaso ewayí xwíyíá e nurímáná

35 xegí wíepísaríhíowamí re uríhínigíní, “Ámá nioní níníxífdíro nání segí séríxímeá imónígfáyí íwí seaikáríapí yokwarímí mǎwíipa nerónáyí, mǎxí ináyo xegí omíhí wíiaríhí sípíomí winípa Gorixo ení axípi e seainíáríní.” uríhínigíní.

19

Apíxí emí mímopa éfríxínírí uréwapíyíhí náníríní.

1 Jisaso xwíyíá apí nípíní nurísáná Gariri píropenísíyo píní níwíárímí nurí inígfí Jodaní rapáyo níxemorí Judía píropenísí aríwámíní nimerí

2 áamá oxí apíxí obaxí númí uxídaríná e símíxí tígíáyo naní níwimíxa waríná

3 Parisi wa Jisaso míxí ináyí Xeroto menweaje emearíngagí níwíníro “Jono wayí numeaiia wago enípa xewaníño xwíyíá níríríná ríá omeáríní.” níyáiwíro níbíro iwamíó wíwapíyaníro nání yaríngí re wígfawíxíní, “Apíxí pí pí nání nípíkwíní míyaríngagí níwínírí emí nímórínáyí, ayí ananírání? Xwíyíá tígíraní?” uríagíá

4 Jisaso re uríngíní, “Bíkwíyo xwíyíá ‘Iwamíó amípí níní nímíxíríná oxí tíní apíxí tíní imíxíníriní.’ ríníngípí soyíné íá níroro aiwí síní nígíá mimónípa reñoí?

5 Imíxíño xwíyíá ‘Ayínání oxo xaníyaúmí píní níwíárímáná xegí apíxí tíní níkwímíxíníriná ná ayí ná bíníníngí imónípísíríní.’ ríníngípí ení íá níroro aí síní nígíá mimónípa reñoí?

6 E nírínírí eáníngagí nání ayaú xíxegíní imónarígímaní. Ná ayí ná bíníníngí nímónírí emearígíriní. Ayaú meánípísí nání Goríxo níríríníngí enagí nání wí emí mimónípa yanígíní.” uríagí

7 Parisiowa re urígíawíxíní, “Joxí neararíngípí nepa enánáyí, Moseso níríríní ikaxí níwúrírírí ríwamíngí nearíná pí nání re nírírí eaníríní, ‘Díxí apíxímí emí nímóríná ‘Ímí aníngí emí móáríní.’ nírírí payí e nearí wíowáríríríní.’ Moseso pí nání e ríníngíní?” uríagíá

8 Jisaso re uríngíní, “Soyíné aríkí apíxí emí moaníro yaríngagí niseanírí nání xe emí omópoyínírí síngwí niseanírí aiwí iwamíó Goríxo xwíá imíxíne dání wí e enímaní.

9 Nioní re seararíngíní, ‘Go go xegí apíxí xámíngímí emí nímorí síwí píaxí weánaríngípí nání maríáí, ámí síngí wí nímearíná ayí íwí inaríngí.’ seararíngíní.” uríagí

10 xegí wíepísaríngowa re urígíawíxíní, “Ámá apíxí nímeámáná emí mopaxí mimónípa enánáyí, apíxí nímeapa neríná naní imónípaxíríní.’ neaimónaríní.” uríagíá aí

11 o re uríngíní, “Soyíné ríápí naní e nímonírí aiwí ámá níní díní axípí soyíné yaiwííápa yaiwípíríméoi. Sa ámá wíní wíní Goríxoyá díníyo dání e yaiwípaxíríní.

12 Ayí rípí nání seararíngíní. Oxowa apíxí nímeapa epaxí imóníngíyí míkí xíxegíníríní. Wa xínáí agwíyo dání piáí mayí xíríngí nání apíxí nímeapa epaxí imóníngoi. Wa piáwí yóníngagí nání ayí awa ení nímeapaxí imóníngoi. Wa Goríxo nání wáí urímepírí nání éfáwa wígfí díníyo dání ení apíxí nímeapaxí imóníngoi. E nerí aí ‘Goríxo nání wáí nurímeríná apíxí mayoní éimíngíní.’ yaiwíaríngí go go sa e yaiwíwíníngíní.” uríngíní.

Niaíwí onímíápiamí wé ikwíkwíárímí ení náníríní.

13 Ámá wí wígfí niaíwípíamí Jisaso wé seáyí wíkwíárírí xwé imónípírí nání Goríxomí yaríngí wírí oenírí nímeámí baríngagíá wíepísaríngowa síngwí e níwíníro míxí uríagíá aí

14 Jisaso re uríngíní, “Niaíwípíá xe obípoyí. Ámá niaíwí onímíápiá xaníyaúmí díní níwíkwíróro yaríngíápa Goríxomí díní wíkwíróíáyí o xwíoxíyo nímeámí nerí umenweaníá enagí nání niaíwípíá xe obípoyínírí síngwí wíníngoyí. Pírí míwíáíkípa époyí.” nurírí

15 apíamí wé seáyí e ikwíkwíárímí níwímáná e dání píní níwíárímí uníngíní.

Amípí mímúróníngí wo yaríngí wíngípí náníríní.

16 Jisaso e dáni warfna re enjiginini. Ámá wo n̄bir̄i re ur̄injiginini, “Nearéwap̄iyar̄iñox̄ini, nion̄i pí nan̄ȳf ner̄fna d̄iñf̄ n̄iȳim̄iñp̄i an̄iñf̄ íninā ñweám̄fa n̄ani imón̄im̄f̄ar̄ini?” ur̄fagi

17 Jisaso re ur̄injiginini, “Jox̄i pí nan̄i nan̄ȳf n̄ani yar̄iñf̄ niar̄iñini? Gor̄ixo ná won̄i nan̄f̄ imón̄iñaḡi n̄ani jox̄i ap̄i nan̄i d̄iñf̄ r̄imoar̄iñini? E ner̄i aí jox̄i ‘D̄iñf̄ n̄iȳim̄iñp̄i an̄iñf̄ íninā ñweám̄fa n̄ani oimón̄im̄ini.’ n̄iȳaiwir̄ináȳf̄ ñw̄f̄ ikax̄f̄ eán̄iñȳo x̄f̄dir̄f̄ini.” ur̄fagi

18 ámá re ur̄injiginini, “Pí ñw̄f̄ ikax̄f̄ eán̄iñȳf̄ n̄ani n̄irar̄iñini?” ur̄fagi Jisaso re ur̄injiginini, “Re n̄ir̄in̄r̄i eán̄iñp̄i ‘N̄iwiápn̄imear̄i ámá m̄ip̄ikipa er̄f̄ini. Ámá wí t̄nī f̄w̄f̄ min̄ipa er̄f̄ini. f̄w̄f̄ m̄imeapa er̄f̄ini. Ámá wo n̄ani x̄wiȳf̄a n̄iȳim̄arón̄r̄i yap̄f̄ mur̄pa er̄f̄ini.

19 D̄ix̄f̄ ápom̄i t̄nī inók̄imi t̄nī wéyo umer̄f̄ini. Ámá wíyo j̄iwan̄iñox̄i n̄ani d̄iñf̄ s̄ip̄i n̄isir̄i menar̄iñp̄a ax̄f̄p̄i e wir̄f̄ini.’ E n̄ir̄in̄r̄i eán̄iñp̄i x̄f̄dir̄f̄ini.” ur̄fagi

20 ámá re ur̄injiginini, “Ap̄i n̄ip̄ini nion̄i x̄f̄dar̄iñar̄ini. Nion̄i b̄i s̄inī mepa en̄ȳf̄ ḡip̄ir̄f̄ani?” ur̄fagi

21 Jisaso re ur̄injiginini, “Jox̄i ‘Pír̄an̄iñf̄ oimón̄im̄ini.’ n̄isimón̄ir̄fnáȳf̄, nur̄i d̄ix̄f̄ iȳf̄a f̄a am̄ip̄i ñgw̄f̄ n̄ani b̄f̄ ner̄i ñgw̄f̄ n̄imear̄f̄na ámá uȳipeaȳf̄yo m̄ini n̄iwimán̄a n̄bir̄i nion̄i n̄ix̄f̄dir̄f̄ini. E ner̄fnáȳf̄, am̄ip̄i aȳa t̄ñp̄i Gor̄ixo an̄f̄nam̄i jox̄i n̄ani awí eámeám̄f̄ siárin̄f̄ar̄ini.”

22 Jisaso e ur̄fagi o ar̄f̄a n̄iwir̄i am̄ip̄i x̄wé t̄ño en̄aḡi n̄ani xeḡf̄ x̄wiox̄f̄yo dáni d̄iñf̄ r̄f̄a ux̄eaḡi n̄ani d̄iñf̄ s̄ip̄i n̄iȳaiwia un̄jiginini.

23 Jisaso xeḡf̄ wiep̄isar̄iñowam̄i re ur̄injiginini, “Nion̄i aga nepa searar̄iñini. Am̄ip̄i m̄imúrón̄iḡf̄aȳf̄ Gor̄ixo ámá x̄fo xeḡf̄ x̄wiox̄f̄yo m̄imeám̄f̄ ner̄i umen̄wean̄f̄e op̄áwianeȳin̄r̄i an̄iñf̄ min̄f̄ nero aiw̄i n̄ip̄áwipax̄f̄ mimón̄ini.

24 R̄ip̄i en̄i searar̄iñini, ‘Kamer̄f̄ en̄f̄ rap̄irap̄f̄ gw̄f̄ kiwear̄iḡf̄a óȳimi p̄áwipax̄f̄ mimón̄ini. Ámá am̄ip̄i m̄imúrón̄iḡf̄aȳf̄ kamer̄f̄ en̄f̄ óȳi m̄ip̄áwipa yar̄iñȳf̄ yap̄i an̄f̄nam̄i ñwean̄oȳa x̄wiox̄f̄yo p̄áwipax̄f̄ mimón̄iñoi.’ searar̄iñini.” ur̄fagi

25 wiep̄isar̄iñȳf̄ —Judaȳf̄ n̄nī “Am̄ip̄i m̄imúrón̄iḡf̄aȳf̄ Gor̄ixoȳa d̄iñf̄ t̄nī am̄ip̄i mear̄iñaḡf̄a n̄ani Gor̄ixo yaȳf̄ winar̄ini.” yaiwiaḡf̄ar̄ini. Wiep̄isar̄iñȳf̄ en̄i e n̄iȳaiwiro n̄ani Jisaso e ur̄fagi ar̄f̄a n̄iwirón̄a udud̄f̄ n̄iwikár̄in̄ro om̄i re ur̄iḡf̄awix̄ini, “Jox̄i r̄f̄ȳf̄ nepa en̄án̄ȳf̄, Gor̄ixo ámá ḡiyo yeáȳf̄ uyim̄xemean̄f̄ar̄f̄ani?” ur̄faḡf̄a

26 Jisaso s̄iñw̄f̄ agw̄f̄ n̄iw̄in̄r̄i re ur̄injiginini, “Ámá wiḡf̄ d̄iñf̄ t̄nī Gor̄ixoȳa x̄wiox̄f̄yo p̄áwipax̄f̄ mimón̄ini. E ner̄i aí Gor̄ixo am̄ip̄i mepa epax̄f̄ wí mimón̄iñaḡi n̄ani oȳa d̄iñf̄ j̄f̄aȳf̄ t̄nī aȳf̄ aí anan̄i p̄áwipax̄f̄ imón̄ini.” ur̄aná

27 Pitao Jisaso ámáom̄i “D̄ix̄f̄ iȳf̄a f̄a am̄ip̄i ñgw̄f̄ n̄ani b̄f̄ ner̄i uȳipeaȳf̄yo m̄ini n̄iwia numán̄a n̄in̄ix̄f̄dir̄fnáȳf̄, Gor̄ixo an̄f̄nam̄i am̄ip̄i aȳa t̄ñp̄i r̄itin̄f̄ar̄ini.” ur̄f̄f̄p̄i n̄ani d̄iñf̄ n̄imorī Jisasom̄i re ur̄injiginini, “Ar̄f̄a ei. Am̄ip̄i noneȳa n̄nī r̄ixa p̄f̄nī n̄wiár̄im̄i jox̄i r̄ix̄f̄dar̄iñwáȳf̄ pí mean̄f̄wár̄ini?” ur̄fagi

28 Jisaso re ur̄injiginini, “Nion̄i nepa searar̄iñini. Gor̄ixo x̄w̄f̄a s̄iñf̄ wir̄i im̄x̄aná ámá imón̄iñáon̄i r̄ixa m̄ix̄f̄ in̄áȳf̄ nimón̄r̄i men̄wean̄aná soȳf̄né en̄i neḡf̄ Is̄irer̄iȳf̄ gw̄f̄ wir̄f̄ wir̄i wé wúkaú s̄ikw̄f̄ waú en̄f̄yo x̄ir̄áowaȳf̄nén̄iñf̄ nimón̄iñro mí ómóm̄ix̄im̄f̄ nero men̄weap̄f̄r̄f̄ar̄ini.

29 Ámá ḡiȳf̄ ḡiȳf̄ nion̄i n̄in̄ix̄f̄diro n̄ani wiḡf̄ an̄iwám̄irani, xex̄ir̄f̄meáowam̄irani, xex̄ir̄f̄meáiwam̄irani, xanom̄irani, x̄inálm̄irani, n̄iáiw̄yoran̄i, xeḡf̄ om̄iñf̄rani, p̄f̄nī n̄wiár̄ir̄fná wiḡf̄ am̄ip̄i p̄f̄nī n̄wiár̄im̄i

ufápiri Gorixo wípi aga seáyí e múronínfárini. Ayí eni dñf niyimñfpi anñf ñweapírfá nání meapírfárini.”

³⁰ nuriri wiepísaríñowa “None Jisasomi xámi xídaríñagwi nání seáyí e imóníñwini.” yaiwipírixiniri re uríñnigini, “Agwi ríná xámi xámi imóníáyí ríwéná surímá imónípírfárini. Agwi ríná surímá imóníáyí xámi imónípírfárini.” uríñnigini.

20

Ewayí ikaxí wainí omíñfyo wiigíáyí nánirini.

¹ Jisaso ewayí xwiyfá re uríñnigini, “Anñnamí ñweaño áamá xfo xegí xwioxíyo míméámí nerí umeñweañfáyo yanf numeiríná ayí míraxwí róníñf imónini. O wfá móníñfmi 6:00 a.m. imónáná áamá xegí wainí omíñfyo wiipíri wiríméámíniri nání nurí

² áamá wa ‘Sfá riyimí nání xixegíni íkwí wina neaiapáná omíñf siianíwini.’ urfágfá xegí omíñfyo nání uowáríñnigini.

³ Ámi 9:00 a.m. imónáná awí eánaríge nání nurí weníñf éfyí winíñnigini. Wa re kikiáf riwa roñagfá níwini

⁴ re uríñnigini, ‘Soyné eni gf omíñf niipíri nání úpoyí. Sfápi tñni soyné omíñf niífápi nání ñgwí xixeni seaiapímíni.’ urfágfá awa eni nuro omíñf wiigíawixini.

⁵ Ámi sogwí áwini e eñáná ríxa 12:00 imónáná nurí ámi wa e kikiáf roñagfá níwini axípi e uowáríñnigini. Ámi 3:00 p.m. imónáná axípi e eñnigini.

⁶ Ámi ríxa 5:00 p.m. anwi e imónáná nurí ámi wa e kikiáf roñagfá níwini re uríñnigini, ‘Sfá riyi niyimini pí nání kikiáf re roño?’ urfágfá

⁷ awa re urígfawixini, ‘Áamá wo “Ñígf omíñf niípoyí.” mñearfone eñagi nání roñwini.’ urfágfá o re uríñnigini, ‘Soyné eni omíñf niipíri gf wainí omíñfyo nání úpoyí.’ uríñnigini.

⁸ Sfápi tñni wainí omíñf xiáwo bosíwomi re uríñnigini, ‘Joxi omíñf niarígfáwami “Eini.” nuriri ñgwí mñni níwiríná ríwíyo úfáwami níwia nurí xámi úfáwami níwirí pñni wiárei.’ urfágfá

⁹ o nurí míraxwo uríípa yaríná áamá 5:00 p.m. dání úfáwa níbiríná xixegíni íkwí wináni wináni nímeáa ugíawixini.

¹⁰ Áamá wfá móníñfmi dání úfáwa níbiríná ñgwí seáyí e meapíráfóiniri éfáyí awa eni xixeni axípi íkwí wináni wináni nímeáa ugíawixini.

¹¹ Íkwí wináni wináni nímeáa nuríná míraxwo omíñf xiáwo nání aníñmí ikaxí níriníro

¹² omí re urígfawixini, ‘Sfápi tñni nuro omíñf onímíapi éfáwami none wfá móníñfmi dání nurane yaríná sogwí xaíwí neanaríone tñni xixeni pí nání mñni wíni?’ urfágfá aí

¹³ o awayá womí re uríñnigini, ‘Gf ámaé, nioní sípí wí mñsikárfini. Joxi wfá móníñfmi dání re mñnirípa réinigini, “Joxi íkwí wina niapíri nání omíñf siimíni.” mñnirípa réinigini?

¹⁴ Ñígwí nioní siapfá díxípi nímeámí ui. Áamá sfápi tñni éf ro “Ñígwí xixeni axípi owimíni.” nímónfagi nání joxi siapfápa axípi mñni wíni.

¹⁵ Amípi nioní gfyí níwaníñoní dñf tñni níwirínáyí, “Ayí nípkwíni mani.” ríniawiaríñni? Nioní yanf ewaní nímóniri yaríñagi nání joxi sípí dñf ríniawiaríñni?’ uríñnigini.” Jisaso “None xámi

xídarinagwi aí ríwíyo xídáyí tñni xixeni neiapiníárfani?” oyaiwípoyiniri ewayí xwíyíá api nurimáná

16 re uriniginini, “Agwi ríná xámi xámi imóníáyí ríwéná surímá imónipírfárfani. Agwi ríná surímá imóníáyí xámi imónipírfárfani.” uriniginini.

Xíomi pikipírfárfani nání ámi áwaní uriniginini.

17 Jisaso ófí Jerusaremí nání warigíáyo uminiri nání neríná xegí wiepísarini wé wúkaú síkwí waú awamí níwirimeámí ná dámíne onimíapi ófí e nuróná re uriniginini,

18 “Aríá époyí. Ríxa Jerusaremí nání warinwiní. E rémóaná ámá imóniníáoni nání miyí uráná apaxpánini imónigíá xwéowa tñni nwi ikaxí eáninipi mewegíáwa tñni xwíyíá ninimearíroná nioni nání re rinipírfárfani, ‘Ámá romí opíkípoyí.’ niriniro

19 émayí nioni riperirí nimearíro síkwíá ragí pírfí nuyíkiro íkíáyo niyekwíroárfi epírfí nání mání niníwiro aiwí síá wíyau wíyi óráná xwárfáyo dání ámi wiárfínimeárfárfani.” uriniginini.

Wiepísarini waúmi xinái rixini uriniginini.

20 Jerusaremí nání ófíyo waríná Sebediomí xewaxowáú —Ayí Jemiso tñni xogwáo Jono tñnirini. Awaú tñni xinái tñni “Jisaso ríxa Jerusaremí níremoríná míxí ináyí nimóniri neamenjweaníyírfani?” niyaiwiro níbíro wauní rixini uraníro nání mání xwíáyo síkwíróagíá

21 Jisaso re uriniginini, “Sepíoyíné o pí oneainiri niarini?” uríagi í xegí niaíwowaú wiepísarini wíamí seáyí e owimónipiyiniri re uriniginini, “Joxí ríxa míxí ináyí nimóniri neamenjweanáná gí niaíwí rowáú wífo wé náumi dání njwearí wífo wé onaminíumi dání njwearí epírfí nání reí.” uríagi aí

22 Jisaso re uriniginini, “Sepíoyíné yarini niarigíárfi nání nijíá mimónipa nero nání yarini niarini.” nuriri ewayí ikaxí ámá wa xíomi pikipírfárfani nání áwaní nuriríná yarini re winiginini, “Awagwí iniigí síxí nioni nímfáwá anani nípaxí imónipírfárfani?” uríagi awaú re urigísisixini, “Anani nípaxowawirinini.” uríagi

23 o re uriniginini, “Iniigí nioni nímfáwá awagwí eni nípírfárfani. E nerí aí ‘Wíoxí rími dání njwearí. Wíoxí rími dání njwearí.’ wí earipaxí mimóninini. Waú gowaú mídímídání njwearí nání gí ápo ríxa rárfárfani. Ayínání nioni e earipaxí wí menini.” uríagi

24 wiepísarini wé wúkaú wífa awaú Jisasomí yarini e wíagí aríá níwiro nání wíkfí díní wíaiwíariniagíá aí

25 Jisaso xífo tñni e nání “Eini.” nuriri re uriniginini, “Soyíné nijíárfani. Émayíyá ámá áminá menjweagíáwa seáyí e níwimóniro páimimí wíarigíárfani. Wígí ámá ení rini menjweagíáwa eni seáyí e níwimóniro ‘Xe nonenini símanwíyónini yeáyí oneaurónipoyí.’ niyaiwiro yarigíárfani.

26 ‘Awa seáyí e níwimóniro yarigíárfani soyíné eni axírfi nimóniro mepa oépoyí.’ nimónarini. ‘Gí wíamí seáyí e oimónimíni.’ yaiwíarini goxí goxí awayá omíni wíariniroxíni wimóni.

27 ‘Neaipísarini woni xámi xámi oimónimíni.’ yaiwíarini goxí goxí ámá wí joxí nání re rírfi nání, ‘O wiepísarini wíamí xinárfárfani nimóniri arírfá wíarini.’ rírfi nání joxí e eríni.

28 Ámá imóniníáoni yariniápa axírfi érfárfani. Nioni ámá wí arírfá nírfárfaniri bíjámáni. Nioni ámá níyoní arírfá wírfi nioni nupeiríná gwírfárfani uroayírori eminiri bíjárfani.” uriniginini.

Sijwí supárigííwaúmi nanj ímixíñj nánirini.

²⁹ O tñni wiepísaríñowa tñni anj yoí Jerikoyi ríññjyo dáni waríñá oxí apíxí ayá wí númi waríñá

³⁰ re enjínigini. Ámá sijwí supárigííwaú óf manjpa tñni ñweagííwaú “Jisaso rímaní pwaríni.” ríñaríñagífa arífa ñwiri ríaiwá re urígíisixini, “Ámínaé, negí mixí ináyí Depitomí xiáwoxiní wá yeawianeí.” ráná

³¹ ámá obaxí Jisasomí xámi umeagíáyí rímiñj tñni re urígíawixini, “Awagwí ríaiwá mírípa épiyi.” uríagífa aiwi awaú aríki wíni enj tñni re ríagíisixini, “Ámínaé, joxí negí mixí ináyí Depitomí xiáwoxiní, wá yeawianeí.” uríagífi

³² Jisaso e éf ñirónapimáná óf e dáni ríaiwá re uríñjínigini, “Awagwí o pí oyeainirí raríñji?” uríagífi

³³ awaú anjwí e ñbíri re urígíisixini, “Ámínaóxini, joxí yegí sijwí oyeaxoanirí raríñwi.” uríagífi

³⁴ Jisaso awaú nání wá wuníagí egí sijwíyo wé seáyí e wikwiaráná re egíisixini. Níwaúni sijwí noxoari nanimáná númi uxídígíisixini.

21

Jerusaremíyo ñirémoríñá mixí ináyí rémoarígíípa rémoñj nánirini.

¹ Jerusaremí ríxa anjwí e imónáná díwí Oripí tññj e anj yoí Betípasí ríññjípimi ñirémómáná Jisaso wiepísaríñjyí waúmi nurowáríñá

² re uríñjínigini, “Awagwí anj jíapimi nání nuri dogí xínái xegí miá tñni e yuráríñjagí ñwíñiríná ñíwaúni níkweari ñimeámi bípiyi.

³ Ámá wo sijwí neanirí ‘Awagwí pí nání íkwearíñji?’ earánáyí, re urípiyi, ‘Ámínaó seáyí e éf ññweari ñimeámi umíñirí yearowáríñjoi.’ uráná xiáwo apaxí mé eaiapowárénapíñjoi.” uríñjínigini.

⁴⁻⁵ Wífa rókiamoagí wo ñiríri ríwamíñj rípi eanjpi, “Saioní —Jerusaremí nání ñiríro aiwi díwí bí nání Saioníyi rarígíaríni. E ñweagíáyo re urípoyí, ‘Arífa époyí. Segí mixí ináyo awayíññj nímoníri dogí xwéomi marífa, dogí miá womí aí ññweámáná seyíné tífamíni baríni.’ urípoyí.” ñiríri ríwamíñj eanjpi xíxení imóníni nání Jisaso awaúmi e urowáríñjínigini.

⁶ Wiepísaríñj awaú nuri Jisaso uríípa e neri

⁷ dogí miá tñni xínái tñni níkweari ñimeámi ñbíri wigí iyífa dogí miáomi seáyí e níkwíaríro Jisaso seáyí e ññweari ñimeámi waríñá

⁸ mixí ináyíyo yayí wianíro nání yarígíípa ámá oxí apíxí epíroyí nero númi xídarígíáyí obaxí Jisaso iyíáyo seáyí e nosaxa opunirí wigí iyífa ñipíríro óf e íkwíañwí neapára uro wí wéwí íwí ñidoayiro íkwíañwí neapára uro neríñá

⁹ xámi umeaarígíáyí tñni ríwíyo uxídarígíáyí tñni ríaiwá re nura ugíawixini, “Mixí ináyí Depitomí xiáwo romí yayí seáyí e dání oumeaneyí. Ámá Ámína Górixo urowárénapíñj ro —Negí aríowa o nání weníñj neri ñweañáná xwiogwí obaxí múroagíñj. O Górixoyá dñj tñni seáyí e imóníwíñjini. Górixo seáyí émi ñweañomí yayí seáyími dání oumeaneyí.” Ríaiwá e ñra nuróná oxí níkéa nuro

¹⁰ ríxa Jerusaremí rémóáná e ñweagíáyí mírí mírí neamero re ríñjígíawixini, “Ámá o go nání rífa raríñjoi?” ríñaríñá

¹¹ oxí apíxí xífo tñni warígíáyí re urígíawixini, “Garirí píropenísfyo anj yoí Nasaretí dáño, Górixoyá wífa rókiamoaríñj Jisaso nání raríñwíni.” urígíawixini.

Ámá anj ridiyowá yarigfiwámi ínimí dání bí inarigfáyí emí mímeámí enj nánirini.

¹² Jisaso anj Gorixo nání ridiyowá yarigfiwámi nipáwiri ámá anj iwámi ínimí dání bí inarigfáyo mîxídámí wiowárití ámá nigwí senisí ninayiro tarigfáyíyá íkwianwí mîmîwiárfí erí ámá inj xawiówí ridiyowá nání bí inarigfáyí íkwianwí éfî ñweaarigfápí mîmîwiárfí erí nerí

¹³ mîxí re urîñiniginí, “Anj riwá nání rîfwamîñí re nîrîñirí eánîñí, ‘Anj Gorixoniyáiwá ámá xwíyá rîrîmí nipîrîfá nánîwáriní.’ nîrîñirí eánîñagí aí soyîné íwí meaarigfáyí yarigfápa axîpîñîñí nero nání anj riwá íwí meaarigfáyíyá anjîñîñí imónîñí.” urîñiniginí.

¹⁴ E nurîrî sîñí anj Gorixo nání ridiyowá yarigfiwámi ínimí emearfná sîñwí supárigfáyí wí tîñí sîkwí ikí egfáyí wí tîñí o tîñí e nání báná o nanj imîmîxîmí wíagi

¹⁵ apaxîpánîñí imónigfá xwéowa tîñí ñwí ikaxí eánîñîpí mewegfáwa tîñí Jisaso emîmí e éfîpí sîñwí nîwîñîro niaíwí o nání anjwámi ínimí dání rîfaiwá re nîra warîñagfá, “Negí mîxí ináyí Depitomí xiáwo romí seáyí e oumeaneyí.” nîra warîñagfá arfá e nîwîro nání wikí dîñí nîwîaiwîro

¹⁶ mîxí re urigfawixîñí, “Pîné niaíwí joxí nání rarigfáyí arfá rîwîñîñí?” urfagfá Jisaso re urîñiniginí, “Oyí, arfá nîwirí aiwí soyîné xwíyá Gorixo nání re nîrîñirí eánîñîpí, ‘Dîñí joxíyáyo dání niaíwí onîmiápia tîñí sîñí amîñí narîñîpia tîñí yayí seáyîmí dání rîmepîrîfáriní.’ nîrîñirí eánîñîpí soyîné fá nîrooro aí rîxa agwí xîxení imónîñagí nîwîñîro aí sîñí dîñí mîmoarîñoi.” urîñiniginí.

¹⁷ E nurîmo awamí pîñí nîwiárimí nîpeyearí anj apimí pîñí nîwiárimí nurí anj yoí Betani nání nurí e sá wenîñiginí.

Íkíá pikína ramîxîñí nánirini.

¹⁸ Sá wenj wíápi tîñí ámí Jerusaremí nání nîbîrîfná agwí wíáná

¹⁹ wenîñí éfíyí wîñîñîñiginí. Íkíá pikí wîna óf e jîna roñagí nîwîñîrî “Sogwí bî odanîmîñí.” nîyaiwimí nurí anjwí e dání wenîñí éfíyí wîñîñîñiginí. Sogwí mîwepa íwîñí inárîñagí nîwîñîrî íkíánami nîramîxîrî re urîñiniginí, “Íkíá pikí rînaxí, sogwí wîñí werfámani.” uráná apaxí mé yîweárîñîñiginí.

²⁰ Apaxí mé yîweárîñîñí wîepîsarîñowa e nîwîñîro ududí nîwîro yarîñí re wigfawixîñí, “Íkíá pikí ana arîre nerí apaxí mé yîweárîñoi?” urfagfá

²¹ Jisaso re urîñiniginí, “Nioní nepa seararîñîñí, ‘Soyîné Gorixomí dîñí wîkwîrooro dîñí biaú mîmaxîrîpa ero “Gorixoyá dîñí tîñí íkíá rîna e epaxînamaní.” mîyaiwîpa ero nerîfnáyí, ayí xîxení nioní yarîñápa nimónîñîñoi. Íkíá rîna nánîñí mîrarîñîñí. Dîwí mîñí apimí aí “Rîpîxîñí nurí rawîrawáyo piéroi.” uránáyí xîxení e nimónîñîñoi.

²² Pí pí nání Gorixomí rîxîñí nurîrî dîñí nîkwîrorîfnáyí, xîxení axîpí e simîxîyîñîñîñí.’ seararîñîñí.” urîñiniginí.

“Néní tîñoxí imónei.’ go rîrîñoi?” urigfá nánirini.

²³ O ámí Jerusaremí nîrémorí rîxa anj Gorixo nání ridiyowá yarigfiwámi nipáwiri ámáyo uréwapîyarfná apaxîpánîñí imónigfá xwéowa tîñí wigí Judayí mebáowa tîñí nîwîmearo re urigfawixîñí, “Joxí arîge nimónîrî amîpí nene anj riwámi ínimí dání yarîñwápi pîrîfí wiaíkímí yarîñîñí? ‘Joxí néní tîñoxí imónei.’ go rîrîñagí e yarîñîñí?” urfagfá aí

²⁴ Jisaso re urîñiniginí, “Nioní ení yarîñí bî oseaimîñí. Soyîné nionîyápi áwanj nîránáyí, nioní ení ‘Apí ei.’ nîrîfo nání áwanj searîmîñîñí.” nurîrî

25 re uriniginini, “Yarinji nioniya ripi seaimini. Jono wayf nineameaia ujo wayf Gorixoyá dñj tñi neameainrani? Xegf dñj tñi neameainrani?” Yarinji e wíáná wiwaninowa re rinigfawixini, “‘Jono Gorixoyá dñj tñi enjirini.’ urányf, re nearinijo, ‘Soyné pí nani arfa miwi egfárin?’ nearinijo.

26 E nerf ai ‘O xegf dñj tñi enjirini.’ urányf, áma sipfa re epfroyf egfáyf, ‘Jono Gorixoyá wfa rókiamonjorani?’ yaiwiarigfáyf iwanj neamepepfrixini.” nirinro

27 Jisasomf re urigfawixini, “None majfárin. Jono dñj goyá tñi enjirani?” urfagfa o re uriniginini, “Nionf enf ‘Amipi apf pfrf wiaikimf ei.’ nirfo nani áwanj searimiméini.

Ewayf ikaxf xiraxogwáowaú nani urinji nánirini.

28 “E nerf ai ewayf xwiyfa ripi nani segf dñj arre yaiwiarinjo? Áma wo xegf niaíwí waú tñjo xami xiráomf nurf re uriniginini, ‘Íwe, joxf negf wainf omifyo nani nurf omif ei.’ urfagi

29 o re uriniginini, ‘Oyf, numfni.’ nurmáná muniginini.

30 Xano xogwáomf nurf axfp ‘Omifyo nani nurf omif ei.’ urána o re uriniginini, ‘Oweof, numméini.’ nurmáná rfwyo dñj sipf niyaiwiri ‘Gf ápomf “Oweof.” pí nani rfa urfni?’ niyaiwimf nurf omif enjiginini.” Jisaso ewayf xwiyfa apf nurmáná

31 awamf yarinji re winiginini, “Awaú go go xano urfpa xixeni arfa niwirf enjiginini?” urfagi awa “Xogwáorini.” urfagfa Jisaso re uriniginini, “Nionf nepa seararinini. Apixf ede dánf iyf oikixearigfíwa tñi áma íwf yarigfa, takisf nani nigwf nearaparigfa tñi Gorixoyá xwioxyo ananf nípawiro nweaprfá aiwf soyné páwipaxf mimoninjo.

32 Ayf ripi nani seararinini. Jono nibirf wé rónif oimónifpoyinirf searéwapiyifagi aí soyné xiráo enjpa arfa miwigfawixini. Apixf iyf ede dánf warigfíwa tñi takisf nani nigwf nearaparigfáwa tñi xogwáo enjpa Jonomf arfa niwiro sanif imónarinjagfa soyné sfjwf e niwiniro aí xogwáo enjpa ámf rfwyo dñj sipf niyaiwiro ‘None pí nani arfa miwipa yarinwin?’ niyaiwiro sanif mimónigfawixini.

Ewayf ikaxf wainf omif sfjwf uwiniarigfáyf nánirini.

33 “Ewayf xwiyfa ámf bf ripi arfa nípoyf. Áma xwfa tñj wo wainf uraxf íwfa nurirf xwfná nrorf wainf xegf inigf nifrfá nani wainf sogwf xoyikimf enfa nani sfjáyo of nimorf wainf omifyo áwinimf anf awí nweaprfá nani seáyf émf nimirf nipeyirf néisáná áma wí umeiprfá nani re uriniginini, ‘Wainf sogwf niáf éánáyf, bf soyné segf mearo nionf gf mearf emfa nani nionya omif ripimf ananf sfjwf niwiniprfáranif?’ nurmf anf wíyo ememirf nani nurf niñweanjsáná

34 wainf sogwf rixa niáf éáná xegf omif wiiarigfa wamf re uowáriniginini, ‘Soyné nuro wainf nionf nani nitífapf nurápauipoyf.’ uowárfagi aí

35 omif sfjwf uwiniarigfáwa xfo uowárfawamf womf iwanj mépero womf pikiro womf sfjá earo egfawixini.

36 Omif xiáwo ámf omif wiiarigfáyf obaxf onmiápf wamf uowárfagi aí omif sfjwf uwiniarigfáwa xamínowamf wigfápa axfp wigfawixini.

37 Ámf rfwyo o xegf xewaxo nuowárirf re yaiwiniginini, ‘Nigf íwomiyf xwiyfa xixeni arfa wiprfáoi.’ yaiwifagi aí

38 omiñf sñwř uwiniariğfáwa xewaxo barinagi niwiniro re riniğfawixini, ‘Xanoyá diñf tñño nimóniri amipi meanfo iwo barini. Oya amipi meanfwa nani omi opikianeyi.’ niriñiro

39 omi fá nixero omiñfyo bíaniriwámini nimoairo pikigfawixini.” Jisaso e nuriri Judayf ámináowa re oyaiwípoyiniri “None omiñf sñwř uwiniariñwáonéniñf imóniñagwi nani rineararini?” oyaiwípoyiniri ewayf xwiyfá e nurimána

40 ayo yariñf re wiñnigini, “Omiñf xiáwo nibirfna omiñf sñwř uwiniariğfáwami pí winiğini?” urfagi

41 awa re urigfawixini, “Sipi yariğfáwamiyf eni sipi niwikárimána ámi áma wa ‘Xwiogwř ayf ayo wainf sogwř niáf éána anani nidirane o nani utianfwarini.’ yaiwífáwami re urinfarini, ‘Gf omiñf rípi sñwř niwinirixini.’ urinfarini.” urfagfa

42 Jisaso re uriniñigini, “Ewayf xwiyfá áma Gorixo seyfné yeáyf seayimixemeanfa nani urowárenapinfo nani niriñiri eániñf rípi eni ‘Sñjá añf mirariğfáwa sñjá awiaxf nani pfa nerfna wo “Sipirini.” niriñiro emi mófo nani Gorixo “Sñjá o tñni xami nitirfnáyf, añf enf neániñf nanf imóniniñoi.” niriñiri sñjá o nimeari táná añf enf neániñf nanf imóniñfiriñi. Gorixo e éf enagi nani nene sñwř niwiniñfna aga imiriñf mimóniñagi winiñwini.’ E niriñiri eániñfpi soyfné sini fá miropa egfáranif? Oweoi, fá nirooro aiwi diñf mimoariñoi.

43 Ayinani gf Judayfné re searariñini, ‘ “Gorixo nene xfo xegf xwioxfyo mimeámf nerf píraninñf neameñweanfáranif.” riyaiwiarinñoi? Oweoi! Omiñf sñwř uwiniariğfáwa yapf arfki nera warigfáyfné Gorixo xfo xegf xwioxfyo nipáwiro oñweápoyiniri sñwř seanfnfámani. Áma xewřf wí saninñf nimóniro wé róninñf yariğfáyf opáwípoyiniri sñwř wininfarini.’ searariñini.

44 Xwasfwf yeáyf bimi sñjá nipiérori nearfna yunf wáraninñfpa sñjáoni áma giyo giyo nipiérori nearfna axfpi xwasfwf yunfninñf imiximfarini.” Jisaso xfo sñjáóninñf nimóniri nani e urfagi

45 apaxfpáninñf imóniğfá xwéowa tñni Parisiowa tñni ewayf xwiyfá api wiwaninñowa nani rinariñagi arfa niwiro “None nani rfa rariñi?” niyaiwiro

46 “Omi rixa fá oxiraneyi.” yaiwífáyf oxf apixf nfn Jisaso nani “Gorixoyá wfá rókiamoariñorfanif?” yaiwiarinñagfa nani ámi wáyf nero wí e megfawixini.

22

Ewayf ikaxf aiwá apixf meanf naniñini.

1 Jisaso ámi ewayf xwiyfá wí nurirfna re uriniñigini,

2 “Áma xwiyfá Gorixoyá arfa niwiro saninñf nimóniro xfo xegf xwioxfyo mimeámf nerf meñweante ñweapaxf imóniñfyf, ayf ewayf xwiyfá rípininñf imónini. Mixf ináyf wo xewaxo apixf omeaniri nani aiwá xwé riyamf niyárimána

3 xegf omiñf wiariğfáwami re urowárinñigini, ‘Áma nioni urepeárimenáyó “Aiwá nani bípoyi.” urimépoyi.’ urowáraná awa mixf ináyo urfípa nuro uriméagfa aiwi ayf mibipaxf wimóniñigini.

4 Mixf ináyo xegf omiñf wiariğfá ámi wami re urowárinñigini, ‘Áma nioni aiwá rípi nani urepeárináyó re urimépoyi, “Aiwá rixa riyamf yárinñigini.” nuriro “Xegf burimákaú oxfyf tñni sipisipf memé nanwf xixegfni mininñfrixá tñni rixa nikipiri sfó kikirómf nerf sñjá exárinini.

Xegí xewaxo apixí meani nání aiwá imixfápi nání bfpoyi.” urimépoyi.’ urowáráná awa áwaní e uriméagfa aiwi

⁵ urepeárimeniyí aríkwíkwí níwiro wigí dñí tñi numiro re egfawixini. Wo xegí aiwá omiñyo nání unñigini. Ámi wo xegí nigwí omiñ bñ eminiri nání unñigini.

⁶ Wífa omiñ wiiarigfáwami fá nixiri iwaní nimepero pikigfawixini.

⁷ Mixí ináyo ríxa wikí wónfagi xegí simiñ wínarigfáwami urowáráná awa nuro ámá xegí omiñ wiiarigfáwami pikífáyo eni nípikiro wigí aníyí eni ríá niyárimáná enáná

⁸ mixí ináyo xegí omiñ wiiarigfá wami re urñigini, ‘Gí íwo apixí meani nání aiwá ríxa riyamí ináññagi aiwí ámá aiwá api nání urepeáñyá mibipaxí wimónfagi nání ayí nípaxí mimónigoí.

⁹ Ayínáni soyíné xwamidigíyo nuro ámá óf e nímúrónñiñyo íwo apixí meani nání aiwá imixfá rípi nípñi bípñi nání áwaní urfpoyi.’ urfagi

¹⁰ omiñ wiiarigfáwa óf wíyí wíyo nuro ámá nímúrónñiñyá naní aí tñi sípí aí tñi níwirimeámi nibiro aní aiwá nípñi nání imixáñiwámi dérogfawixini.

¹¹ Aní iwámi ríxa nidéronagfa mixí ináyo ámá oxí apixí aiwá nípñi nání bñyá síñwí wñmñiri nání nípáwiri wenñí éfyí wññigini. Ámá wo aiwá nání nibirfáná aikí síñ yíñi iyfá síñ pánñi nemo nññi mñweapa enagi nññi

¹² re urñigini, ‘Ámáoxini, joxi aiwá rípi nání nibirfáná pí nání aikí síñ yíñi iyfá síñ pánñi nemoxi mibípa éññi?’ urfagi o xwíyá bñ murarñagi

¹³ mixí ináyo xegí omiñ wiiarigfáwami re urñigini, ‘Soyíné omi fá níxero gwí wéyo jiro síkwíyo jiro nemáná sfá yinñí bñaríwámiñi moaipoyi. Sfá yinñeyí rññí ayíkwí mñwípa enagi nání ámá ñwí earo magí íróñro epíññi.’ urñigini.” Jisaso ewayí xwíyá e nurñi

¹⁴ re urñigini, ‘Goríxo ámá obaxíyo nurepeáññi ‘Nioni tfámiñi bfpoyi.’ nurñi aiwí neyírorfáná ámá naní imónñiyí árññí meaníññi.” urñigini.

Nígwí takisí nání émayo wiarigfá nññi.

¹⁵ Parisiowa Jisaso e rarñagi arfá níwimowa nuro mekaxí nññi omi pasáññi numero xwíyápai ñwiráññi nání re rññigfawixini, “Omi yapí re uréwapíyanñwini, ‘Takisí nání nígwí émayí nearáparigfápi síñi mññi wianiréwñni?’ uraññi. O ‘Oweoi, síñi mññi mñwípa époyi.’ ránáyí, émayí omi fá níxero gwí yipíráoi. E mññi nerí ‘Oyí, seyíné mññi níwirfáná apáni yarññi.’ ránáyí, ámá omi xídarigfá ámi arfá bñ mñwí nero pññi wíaríññi.” nññi

¹⁶ wiwanñwayá wiepísarigfá wami tñi ámá mixí ináyí Xeroto níkwimññi emearigfá wami tñi Jisaso nññi uréwapíyanñe nání urowárññi awa nuro Jisasomi re urémeagfawixini, “Nearéwapíyanñoxini, joxi nñnearéwapíyíññi nepáni nearéwapíyanñoxini. Ámá Ámíñáwayá síññyo dání aí xwíyá ámi xegí bñ mññi axíññi rarññi. Sípi rññi naní rññi yarññi. Joxi xwíyá Goríxoyáni nepáni xixeni nearéwapíyanñoxini.” Weyí e numearñro yarññi re wigfawixini,

¹⁷ “Joxi none neareí. Díxí dñí aríre simónarññi? Judayene émayíyá mixí ináyí Sisaoyi rññiññi takisí nání nígwí mññi wiarññi mññi níwirfáná ‘Apáni yarññi.’ rññi? ‘Nípñi mññi yarññi.’ rññi?” urfagi aí

18 Jisaso awa sipí wikáraníro yaríñagta dñf adadf niwirí re uríñinigini, “Nañf riri sipí riri yarigfá royfné, pí nání iwamfó níwapiyaríñoi?”

19 Émáfyá nigwf nene takisf nání wiaríñwá wo síñwf wíñimí síwá nípoiy.” uríagí awa nigwf xfo uríf wo nímearo síwá wíáná

20 o re uríñinigini, “Nigwf romí símímanf imíxiniñf tf tñí yoí eáníñf tf tñí goyáriní?” uríagí

21 awa re urígfawixini, “Ayf émáyf míf ináyf Sisaoyáriní.” uríagfá o re uríñinigini, “Amípi Sisaoyá imóníñagí níwíñirfná ayf Sisaomí míñí wífríxini. Goríxoyá imóníñagí níwíñirfná xewaníñomí míñí wífríxini.” nuríri ámá Goríxo xewaníñóníñf imíxiniñf enagí nání omí dñf owíkwírfpoyiníri e uríagí

22 awa arfá e níwiro dñf ududf nero pñí níwiárimí ugíawixini.

“Ámá ámí wiápnímeapírfáriní.” uríñf nániríni.

23 Sfá axíyimi Judayf Sajusiyí rinigfá wí —Sajusiowa re rarígfáwarini, “Ámá piyíyf ámí wiápnímeapírfámaní.” E rarígfáwa níbíro “None ení o neararíñfpa ewayf xwíyfá bí nurírane majfá owíkíxeáraneyí.” níyaiwiro Jisasomí yaríñf níwíróná

24 re urígfawixini, “Nearéwapiyaríñoxini, Moseso eníná re nírirí ríwamíñf eañrini, ‘Ámá wo níaiwf meméá péánáyf xogwáo náo apíxí aní nímeari xexírfmeáoyá níaiwf wímeaiwíñigini.’ nírirí eañrini.” nuríro

25 ewayf xwíyfá rípi urígfawixini, “Xíráxogwá wé wíúmí dñf waú imónigfá none tñí ñweañwáwa re egíawixini. Xíráo xámíño apíxí nímeari níaiwf meméá péáná

26 xogwáo xfo tñño xíráoyá apíxí aní nímeari aí o ení níaiwf meméá péáná wíá ení ímí wo wo nímearo aí níaiwf meméá penowíánáyf

27 í ení yoparf ríwíyo peníñigini.” Ewayf xwíyfá apí nurímáná

28 Jisasomí yaríñf re wígfawixini, “Ámá níní Goríxo mí ómómíxímí enííná wíápnímeááná xíráxogwá wé wíúmí dñf waú imónigfáwa apíxí go goyá imónínfárfaní? Pí nání? Ayf awa nowaní meagfí enagí nánirini.” uríagfá aí

29 Jisaso re uríñinigini, “Soyfné xwíyfá Goríxoyá níriníri eáníñfpi tñí oyá enf eáníñfpi tñí majfá enagfá nání majímajfá nero xenwíni raríñoi.

30 Ayf rípi nání seararíñini. Ámá pegfáyf níwiápnímearóná añfnajf yapí nero apíxí mearo wíro epírfámaní.

31-32 E nerí aí xwíyfá ámá pegfáyf wíápnímeapírfápi nání Goríxo re searíñfpi ‘Níni Nwíá Ebírfamoyáoní tñí Aísakoyáoní tñí Jekopoyáoní tñí awayáonirini.’ E níriníri eáníñfpi soyné síni fá míropa egíáraní? Oweoi, fá níroro aíwí níjfá mímonípa nero raríñoi. Ayf rípi nání seararíñini. Goríxo ámá pegfáyf nání Nwíáomaní. Ámá síni dñf tñíyf nání Nwíáorini.” nuríri awa dñf re oyaiwípoyiníri, “Negf arfowa pegfá enagí aíwí wígf dñf síni síñf rimónini?” oyaiwípoyiníri e uríagí

33 ámá oxí apíxí e epíroyf egfáyf arfá níwiro o xwíyfá uréwapiyaríñfpi nání dñf ududf níwíga ugíawixini.

Nwí ikaxf seáyi e imóníñfpi nánirini.

34 Jisaso Sajusiowa xwíyfá nímeámí bífapi gwí míñfniñf wákwíagi nání ámí bí muraríñagfá Parisiowa síñwf e níwíñíro awaní axímíni awí neánárimáná

35 wígf wo —O ñwf ikaxf eáníñfpi meweníyf worini. O Jisasomí yapí níwíwapíyirane majfá owíkíxeáraneyiníri yaríñf re wíñinigini,

36 “Nearéwapiyarinoxini, negí ñwí ikaxí eániníyí niyoni gípi seáyí e imónini?” uríagi

37-38 Jisaso re uriniginini, “Ñwí ikaxí re niriniri eáninípi, ‘Dixí Áminá Gorixomi dñí ñinwíríríná dñí sixí uyirí xwioxíyo dání dñí wíkwírori eríini.’ Ñwí ikaxí e niriniri eáninípi seáyí e imónini.

39 Ñwí ikaxí ‘Jíwaninoxí nání dñí sipí sinarínípa áamá joxí sñwí winaríníyí nání eni dñí sipí axípi e wiríini.’ niriniri eáninípi eni seáyí e imóninípi tñí xixeni imónini.

40 Xwíyá Moseso tñí wíá rókiamoagíáwa tñí niri ro ríwamíní eágíá nipi ñwí ikaxí míkí rípiáumi ikwíkwírí inini.” uriniginini.

“Kiraisoyí riníño niaíwí goyáorini?” uríní nánirini.

41 Parisiowa siní awí eaárinínáná Jisaso yaríní bñ nñwirí

42 re uriniginini, “Kiraiso, áamá aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyí rarígíto nání segí dñí arírerini? Niaíwí goyáorini yaiwiaríní?” uríagi awa re uríagíawixini, “Negí mñxí ináyí Depitomi xiáworini.” uríagíá

43 o re uriniginini, “Kiraiso sa Depitomi xiáwo enánáyí, o kwíyí Gorixoyá tñí ríwamíní nearíná o nání aríge ‘Gí Ámináorini.’ niri ríwamíní re eañrini,

44 ‘Áminá Gorixó gí Ámináomi re uriniginini, “Joxí tñí mñxí imónigíáyo xopírírí ríwiimíáe nání gí wé náumi dání ñweaí.” uriniginini.’ niri eañrini?

45 Depito Kiraiso, aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyí rarígíto nání ‘Gí Ámináorini.’ ríníyí aríge neri ámi xegí xiáwo imónini?” nuríni awa re oyaiwípoiñiri “Kiraiso Depitomi xiáwo imóniníagi aiwí seáyí e múroníníagi nání Gorixomi xewaxoríni?” oyaiwípoiñiri e uráná

46 áamá ayí nñni “Kiraiso, áamá aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroní sa Depitomi xiáworini.” niyaiwiro nání wíyíyá nñwiápñimeari murípaxí wimóníagi ámi iná dání yaríní bñ mñwígíawixini.

23

“Ñwí ikaxí eáninípi mewegíáwa yarígíápa mepani.” uríní nánirini.

1 Jisaso xwíyá apí nuríísáná áamá oxí apíxí e epíroyí egíáyo tñni oyá wiepísaríníowami tñni nuríni

2 re uriniginini, “Ñwí ikaxí eáninípi mewegíáwa tñni Parisiowa tñni wiwanínowa nání re rínígíárini, ‘Ñwí ikaxí Moseso ñnearéwapíyirí ríwamíní eañpi newaníníoneni ámányo uréwapíyipaxíriní.’

3 E rínígíá eníagi nání nñni awa searíyí nñxídíro eríini. E neri aí awa naní niri aiwí wiwanínowa píraníní mñxídaríníagi nání wígí yarígíápa seyíné eni mepani.

4 Ámányo ñwí ikaxí nuríóná saní xwé ayá wíníní gwí nñjiro sanwíyo ikwíárarígíárini. E neri aí wiwanínowa ‘Iwamíto wé rení ná woní tñni omíeyoámíni.’ wimónarínímaní.

5 Amípi awa yarígíápi áamá sñwí oneanípoyíñiri yarígíárini. Awa áamá Gorixomi píraníní xídarígíáyí díri xwíyá Gorixoyá nání dñkínarígíári mñíyíyo dñkíníro wígí iyíá sírífíyo dání wayaxíníní nñyíwára puníyí yíníro yarígíápa mé áamá sñwí oneanípoyíñiri díri xwé íá nñwearo dñkíníro wayaxí eni sepiá yíwárapíní yíníro nero emearígíárini.

6 Awa aiwá xwé imíxarígíe nání nurónáraní, rotú aníyo nání nurónáraní, áamá sñwí oneanípoyíñiri sñjánínímíni nñweamero yarígíáwarini.

⁷ Awí eánarigíteranì, makeríá imíxarigíteranì, ‘Nearéwapiyariñoxinì.’ onírípoyinírì emearigíáwarinì.

⁸ Awa e nero aí segí searéwapiyariño ná wonírini. Seyíné niyínénì nionì níníxídíro nánì áamá axí imónigíáyíné ‘Ráre, napíe rínigíáyíné imóniñagi nánì seyíné awa yapí ‘Nearéwapiyariñoxinì.’ onírípoyinírì e mepanì.

⁹ Segí ápo anínamì ñweaño ná wonì onì enagi nánì enì xwíá tío dánj womì ‘Ápoxiní muripanì.

¹⁰ Níseaméra uníto ná wonì Kiraiso, áamá aríowayá xwíá piaxíyo dánì iwiaroníoyì rarigíto enagi nánì enì seyínéyá wo nánì ‘Níseaméra warinorinì.’ míriniipa époyì.

¹¹ Seyíné gíyíné seáyì e seaimóniñoyí segí inókiniñj nimóniní omiñj seaíwinigini.

¹² Áamá gíyí gíyíné sewaniñyíné seáyì e meníáyíné, Goríxo xwíámi seaimíxiníárinì. Gíyí gíyíné ‘Sipíenerinì.’ niyaiwiníro ínimi imóníáyíné, Goríxo seáyì e seameníárinì.

Nwí ikaxí eániñjpi mewegíáwa nanj ero sipí ero yarigíá nánì xwíyá umeárinj nánirinì.

¹³ “E nerì aí ñwí ikaxí eániñjpi mewegíoyíné tñni Parisioyíné tñni, nanj ero sipí ero yarigíoyíné aweyí! Sía wíyi soyíné majíá seaóriniárinì. Soyíné áamá Goríxomì dñj níwíkwíroro oyá xwíoxíyo nípáwiro ñweaanírì éfáyo nuréwapiyiríná píripíriníñj wiarinagíá nánì Goríxo xeaniñj ríá tñj seaikáriníá enagi nánì dñj sipí oseainì. Sewaniñoyíné Goríxomì dñj níwíkwíropa ero mípáwipa ero nero aí áamá enì xe opáwípoyinírì síñwí winarigíámani.

¹⁴ [Ñwí ikaxí eániñjpi mewegíoyíné tñni Parisioyíné tñni aweyí! Sía wíyi soyíné majíá seaóriniárinì. Nanj ero sipí ero yarigíoyíné, síwí yá ríkiníñyí yapí ámayá aiwá pírf níni íwí manariniípa soyíné apíxí aní apianípa nánì dñj sipí míseai wígí amípi íwí nurápiro anípápa wárarigíárinì. Soyíné Goríxomì ríxíñj nuríroná áamá aríá níneairo weyí oneamépoyinírì áamá síñwí anigíe dánì sepiá níra warigíoyínerinì. Ayínáni soyíné xwíyá áamá wí meárinípírfápa axípi meárinípírfámani. Soyíné ríá tñj meárinípírfá enagi nánì dñj sipí oseainì.]

¹⁵ Ñwí ikaxí mewegíoyíné tñni Parisioyíné tñni aweyí! Sía wíyi soyíné majíá seaóriniárinì. Nanj ero sipí ero yarigíoyíné, ‘Áamá ná jíamì ñweagíáyí negíniñj imónírxinì.’ niyaiwíro rawírawáyo xero xwíáyo anj uro neróná segí yarigíápi ayo uréwapiyarigíoyínerinì. Ayí soyíneniñj nimóniníáyí soyíné ríá aníñj weariniíyo ikeáarinípaxí aiwí soyíné ayo wíwapiyariñagi nánì ayí soyíné níseamúro anípaxí ríá aníñj weariniíyo ikeáarinípaxí imóniñoi. Ayínáni Goríxo xeaniñj seaikáriníá enagi nánì dñj sipí oseainì.

¹⁶ Soyíné síñwíniñj supárigíoyíné aweyí! Sía wíyi soyíné majíá seaóriniárinì. Síñwíniñj supárigíoyíné aiwí áamá wíyo óf síwániñj wiarigíoyíné, áamá wo ‘E emíni. Anj Goríxo nánì rídiyowá yariniwá riwámi dánì rírariniñj.’ rariniñj níwinírná re rarigíoyínerinì, ‘Ananirinì. Xíto ríípa mepa nerínáyí, xwíyá meárinípaxí wí mírarininì.’ rarigíoyínerinì. E nerì aí áamá wo ‘E emíni. Síñá gorí anj rídiyowá yariniwáiwámi ínimi wenípimi dánì rírariniñj.’ rariniñj níwinírná re rarigíoyínerinì, ‘Xíto ríípa mepa nerínáyí, xwíyá meárinípaxí rariniñj.’ rarigíoyínerinì.

¹⁷ Majímajíá ikáriníro síñwíniñj supáriro egíoyíné, gímini gípi seáyì e imónini? Síñá gorí anj rídiyowá yarigíiwámi wenípi seáyì e rimónini? Anj rídiyowá yarigíiwá seáyì e rimónini? Anj rídiyowá yarigíá ñwíá iwámi

gorí sɨ́nápɨ sa e wenagɨ nánɨ enɨ ɨwɨ́á imónɨnagɨ nánɨ anɨ iwá seáyɨ e imónɨnɨ. Ayɨnánɨ áamá wo rɨdɨyowá yarɨgɨwámɨ dánɨ ráná pí nánɨ ‘Xwɨyɨ́á meárɨnɨpaxɨ bɨ mɨrarɨnɨnɨ.’ rarɨgɨfárɨnɨ?

18 Soyɨ́né rɨpɨ enɨ rarɨgɨfoyɨ́né rɨnɨ. Áamá gɨyɨ́ gɨyɨ́ aiwá peaxɨ tanɨro nánɨ íráf noa peyɨnɨɨe dánɨ rarɨnagɨ nɨwɨnɨrɨ́ná ‘Ayɨ́ ananɨrɨnɨ. Xwɨyɨ́á meárɨnɨpaxɨ bɨ mɨrarɨnɨnɨ.’ rɨro áamá aiwá peaxɨ seáyɨ e ikwɨárɨnɨɨpɨmɨ dánɨ rarɨnagɨ nɨwɨnɨrɨ́ná ‘Ayɨ́ apɨmɨ dánɨ rɨ́pɨ xɨxenɨ mepa nerɨ́náyɨ, xwɨyɨ́á meárɨnɨpaxɨ rarɨnɨ.’ rɨro yarɨgɨfoyɨ́né rɨnɨ.

19 Sɨ́nɨwɨnɨɨɨ supárɨgɨfoyɨ́né arɨge nerɨ yapɨ e uréwapɨyarɨgɨfárɨnɨ? Gɨ́mɨnɨ gɨ́pɨ seáyɨ e imónɨnɨ? Aiwá peaxɨ ikwɨkwɨárɨmɨ yarɨgɨfárɨ seáyɨ e rimónɨnɨ? Íráf noa peyɨnɨɨpɨ seáyɨ e rimónɨnɨ? Íráf onɨɨpɨ aiwá ɨwɨ́á imɨxarɨnagɨ nánɨ íráfɨ seáyɨ e imónɨnɨ.

20 Ayɨnánɨ áamá íráf onɨɨpɨmɨ dánɨ nɨrɨróná aiwá seáyɨ e ikwɨárɨnɨɨpɨmɨ dánɨ enɨ rarɨnɨ.

21 Áamá rɨdɨyowá yarɨgɨwámɨ dánɨ nɨrɨróná Gorɨxo anɨwámɨ ínɨmɨ ɨweanɨmɨ dánɨ enɨ rarɨnɨ.

22 Áamá ‘Anɨ́namɨ dánɨ rɨrarɨnɨnɨ.’ nɨrɨróná Gorɨxo ikwɨanɨwɨ́ éf ɨweanɨe dánɨ rɨro xewanɨɨo éf ɨweanɨmɨ dánɨ rɨro enɨ yarɨnɨ. Ayɨnánɨ xwɨyɨ́á soyɨ́né ‘E dánɨ nɨrɨrɨ́ná ananɨrɨnɨ.’ rarɨgɨfárɨ́ nɨpɨkwɨnɨ nɨpɨkwɨnɨ mɨrarɨgɨfoyɨ́né rɨnɨ.

23 Nwɨ́ ikaxɨ mewegɨfoyɨ́né tɨ́nɨ Parisoyɨ́né tɨ́nɨ aweyɨ! Sɨ́á wɨyɨ soyɨ́né majɨ́á seaórɨnɨfárɨnɨ. Sɨ́pɨ ero nanɨ ero yarɨgɨfoyɨ́né dɨ́ɨf sɨ́pɨ oseainɨ. Soyɨ́né aiwá nɨmɨróná anɨɨf mɨnɨ́ yɨ́yɨ́ tɨ́nɨ af tɨ́nɨ sɨ́yó amɨ́pɨ píranɨɨɨf fá nɨroro rɨxa wé wúkaú imónɨnɨáná wo Gorɨxomɨ mɨnɨ nɨwɨro aí ɨwɨ́ ikaxɨ xwé rɨnɨɨf tɨ́yó ‘Dɨ́xɨ́ áamá imónɨnɨyó xɨxenɨ wɨ́arɨɨfpa áamá xenɨwɨ́yó enɨ axɨ́pɨ wɨ́rɨ́nɨ. Áamá xenɨwɨ́yó enɨ ayá urɨmɨxɨrɨ́nɨ. Gorɨxomɨ dɨ́ɨf wɨ́kwɨ́rorɨ́nɨ.’ rɨnɨɨf ayo soyɨ́né ogámɨ nero onɨmɨápanɨ xɨ́darɨgɨfárɨnɨ. Segɨ́ anɨɨf mɨnɨ́ yarɨgɨ́á fapɨ pɨ́nɨ mɨwɨárɨpa ero áamáyo nanɨ mɨmɨxɨpa yarɨgɨfárɨ enɨ ero nero sɨ́nɨwɨrɨ́yɨ́, nanɨ imónɨmɨnɨrɨ́ enɨrɨnɨ.

24 Soyɨ́né sɨ́nɨwɨnɨɨɨ supárɨgɨfoyɨ́né aiwɨ́ áamá wɨ́yó óf sɨ́wánɨɨf wɨ́arɨgɨfoyɨ́né, inaiwá nɨnɨro sɨ́dɨrɨ́fá onɨmɨápanɨ wenagɨ nɨwɨnɨróná ananɨ emɨ nɨmamoro aí kamerɨ́ xwé́rɨxa wenáná sɨ́nɨwɨ́ mɨwɨnɨ́ o tɨ́nɨ gwɨ́nárearɨgɨfoyɨ́né rɨnɨ.” nurɨ́rɨ́ awa re oyaiwɨ́poyɨ́nɨrɨ́ “None ɨwɨ́ ikaxɨ xwé eánɨɨf yó ogámɨ neranéná ayɨ́ kamerɨ́nɨɨf gwɨ́nárearɨɨwárɨ́anɨ? Nwɨ́ ikaxɨ onɨmɨápanɨ eánɨɨf yó píranɨɨf nɨxɨ́dɨ́ranéná ayɨ́ sɨ́dɨrɨ́fá emɨnɨɨf mamoarɨ́wárɨ́anɨ?” oyaiwɨ́poyɨ́nɨrɨ́ e urɨ́nɨnɨgɨ́nɨ.

25 Ámɨ́ re urɨ́nɨnɨgɨ́nɨ, “Nwɨ́ ikaxɨ mewegɨfoyɨ́né tɨ́nɨ Parisoyɨ́né tɨ́nɨ aweyɨ! Sɨ́á wɨ́yɨ soyɨ́né majɨ́á seaórɨnɨfárɨnɨ. Nanɨ́ ero sɨ́pɨ ero yarɨgɨfoyɨ́né, Gorɨxo xeanɨɨf seaikárɨnɨ́fá enagɨ nánɨ dɨ́ɨf sɨ́pɨ oseainɨ. Soyɨ́né kapɨ́xɨyó tɨ́nɨ xwárɨ́fá sɨ́xɨyó tɨ́nɨ bɨ́arɨwámɨ dánɨ wayɨ́ nɨroro aí xwɨoxɨ́yómɨnɨ́ segɨ́ fɨ́wɨ́ meaarɨgɨ́fárɨ́ tɨ́nɨ uyɨ́nɨ́ yarɨgɨ́fárɨ́ tɨ́nɨ magwɨ́ enɨ.

26 Parisɨ́ sɨ́nɨwɨnɨɨɨ supárɨgɨfoyɨ́né, kapɨ́xɨ́wámɨ́ tɨ́nɨ xwárɨ́fá sɨ́xɨ́wámɨ́ tɨ́nɨ xámɨ́ xwɨoxɨ́yómɨnɨ́ wayɨ́ róáná bɨ́arɨwámɨnɨ́ enɨ nanɨ́ imónɨnɨnɨɨo.

27 Nwɨ́ ikaxɨ mewegɨfoyɨ́né tɨ́nɨ Parisoyɨ́né tɨ́nɨ aweyɨ! Sɨ́á wɨ́yɨ soyɨ́né majɨ́á seaórɨnɨfárɨnɨ. Nanɨ́ ero sɨ́pɨ ero yarɨgɨfoyɨ́né, Gorɨxo xeanɨɨf seaikárɨnɨ́fá enagɨ nánɨ dɨ́ɨf sɨ́pɨ oseainɨ. Soyɨ́né áamá xwárɨ́páyo seáyɨ e mɨ́fá imɨxáná sɨ́majɨ́yɨ́ nanɨ́ rarɨ́nɨpánɨɨf imónɨnɨɨo. Ínɨ́mɨnɨ́yɨ́ áamá enɨ́ nórówapɨ́rɨ́ pɨ́yanɨ́ eaarɨ́nɨpánɨɨf enáná.

28 Áamá wɨ́ soyɨ́né sɨ́nɨwɨ́ nɨ́seanɨróná ‘Wé rónɨ́gɨ́fáwarɨnɨ.’ seaiaiwɨ́arɨ́nagɨ́fá wɨ́ segɨ́ xwɨoxɨ́yómɨnɨ́ nanɨ́ ero sɨ́pɨ ero yarɨgɨfárɨ́ tɨ́nɨ rɨ́kɨ́kɨ́rɨ́fó yarɨgɨfárɨ́

tíni magwí enagi sínwí miseanarígíárini.

²⁹ Nwí ikaxí mewegíoyíné tíni Parisioyíné tíni aweyi! Síá wiyi soyíné majfá seaóríníárini. Naní ero sípí ero yarígíoyíné, Goríxo xeaníjé seaikárínfá enagi nání díní sípí oseainí. Soyíné Goríxoyá wíá rókiamoagíáyíyá xwárípáyo maní e warípáníjé sínyáyo xegí yoí nearo uráráíro ámá wé rónígíá eníná pegíáwa xwíá weyáriníje ení mífá imíxíro neróná

³⁰ re rarígíárini, ‘None eníná aríowa nweaagíná níjwearane sínwíríyí, awa wíá rókiamoagíáwamí píkíaríná none ení nawíní wí píkianírí enjwámani.’ rarígíárini.

³¹ Sewaníjoyíné e nítróná xwíyíá nímeáríníro réníjé rínaríjoi, ‘Negí aríowa wíá rókiamoagíáwamí píkíagíowamí xiáwoneríní.’ áwaní éníjé rínaríjoi.

³² Soyíné segí aríowa wíá rókiamoagíáwamí nípíkíro yagíápi ní múroro xwíyíá wíní meáríníprí nání ananí éríxíni.

³³ Sidíroyíne, weaxíá miáoyíné Goríxo xwíyíá níseamearírí ríá aníjé wearíjéyo seaíkeaáráná aríge nerí urakínípríárini? Oweoi, wí nurakínípríámáni.

³⁴ Píráníjé aríá époyí. Nioní wíá rókiamoarígíáwamí tíni ámá níjáfáwamí tíni njwí ikaxí eáníjépi mewegíáwamí tíni soyíné tíjé e nání uowárimfá enagi aiwí soyíné awa wamí píkíro wamí ikíáyo yekwíroáíro wamí segí rotú aníyo dání síkwíá ragí prí uyíkíro wa nuro aní bí bímí njweáfe mífá níxída uro epíríárini.

³⁵ Ayí rípi nání awamí soyíné tíjé e nání uowárimfáriní. Soyíné xwíá tíyo xwíyíá ámá wé rónígíá níyoní go go píkígíá nání ríá meáríníprí awamí soyíné tíámíní uowárimfáriní. Iwamíó wé róníjé Aíborfómí píkíje dání yoparí wíá rókiamoagí Sekaraiaomí —O íráf rídíyowá yaníro ikwíkwiárimí yarígíe mídání enáná Goríxoyá aní awawá ‘Njwáxíni.’ ríníje mídání enáná áwínímí e píkígíoríní. Omí píkígíe nání xwíyíá meáríníprí ámá ayo segí tíámíní uowárimfáriní.

³⁶ Nepa seararíníni, ‘Oxí apíxí agwí ríná njweagíáyíné amípi nioní seararíná rípi níseáímeaníárini.’ seararíníni.

Jerusaremí njweáyí nání ríjépi náníríní.

³⁷ Jerusaremí njweáyíné wíá rókiamoarígíáwamí píkíro ámá Goríxo seyíné tíjé e nání uowárenapíjowamí síjé nearo píkíro yarígíáyíné, nioní karíkarí xínáí miá íwíyo ínímí mímeámí yaríjépa nioní ení axípi seaímíníri yaríná seyíné míseaimónaríní.

³⁸ Aríá époyí. Goríxo yeáyí níseayímíxemearíná aní seyíné njweanírí egíe ríxa anípa imónígoí.

³⁹ Ayí rípi nání seararíníni. ‘Seyíné nioní sínwí mánání néfasáná re ríprííná náníní nanípríárini, “Ámínáo uowárenapáná weapínfómí yayí seáyí e oumeaneyí.” ríprííná náníní sínwí nanípríárini.’ seararíníni.” uríjénígíni.

24

“Aní rídíyowá yarígíwá íkwierómíoaníárini.” uríjé náníríní.

¹ Jisaso aní rídíyowá yarígíwámí dání nípeyearí waríná xegí wiepísaríjowa aní Goríxo nání e míríníjéyí awíaxí enagi “Jisaso píráníjé sínwí owíníni.” níyáiwíro áríxá wianíro báná

2 o re uriniginini, “Soyiné sɔ́nǎ anɔ́ tɔ́yɔ́ nɔ́nɔ́ sɔ́nɔ́ rɔ́wɔ́narinɔ́? Nepa seararinini. Rɔ́wɔ́yo sɔ́nǎ kɔ́kɔ́rɔ́nɔ́nɔ́ rɔ́pɔ́yɔ́ wo wɔ́omɔ́ seáyɔ́ e ikwiárɔ́nɔ́nɔ́fámanɔ́. Sɔ́nǎ ikwɔ́kweyárɔ́nɔ́nɔ́ rɔ́pɔ́ nɔ́nɔ́ ikwierómioanɔ́fárɔ́nɔ́.” uriniginini.

Xeaninɔ́ iwamfó wímeanfápi nánɔ́ urinɔ́f nánɔ́rɔ́nɔ́.

3 E nurimɔ́ nurɔ́ dɔ́wɔ́ mɔ́nɔ́ Oripɔ́yo nɔ́yirɔ́ e éf ɔ́weanǎnǎ wiepɔ́sarɔ́nowa Jisaso xegɔ́pɔ́ ɔ́weanǎgɔ́ nɔ́wɔ́nɔ́ro anwɔ́ e nɔ́bɔ́ro yumí yarɔ́nɔ́f re wigɔ́awixɔ́nɔ́, “Joxɔ́ áwanɔ́f neareɔ́. Sɔ́nǎpɔ́ gɔ́nǎ ikwierómioanɔ́fárɔ́nɔ́? Sɔ́nɔ́f ayo nɔ́wɔ́nɔ́rane ‘O rɔ́xa nɔ́weapɔ́nɔ́ anwɔ́ ayorɔ́anɔ́?’ yaiwirane ‘Sɔ́fá yoparɔ́yɔ́ rɔ́xa rɔ́yirɔ́anɔ́?’ yaiwirane yanɔ́wǎ nánɔ́ pí ekɔ́yɔ́nɔ́fyo wɔ́nanɔ́wárɔ́nɔ́? Joxɔ́ neareɔ́.” urɔ́agɔ́a

4 o áwanɔ́f nurɔ́rɔ́nǎ re uriniginini, “Ámá wí yapɔ́ searéwapɔ́yɔ́pɔ́rɔ́xɔ́nɔ́rɔ́ dɔ́nɔ́f fǎ nɔ́xɔ́rɔ́ro éfɔ́rɔ́xɔ́nɔ́.

5 Ayɔ́ rɔ́pɔ́ nánɔ́ seararinini. Ámá obaxɔ́ wo wo nɔ́bayɔ́ro yoɔ́ nionɔ́yǎ nɔ́rɔ́nɔ́ro yapɔ́ re searéwapɔ́yanɔ́ro epɔ́rɔ́fárɔ́nɔ́, ‘Ámá yeáyɔ́ seayimɔ́xemeanfǎ nánɔ́ arɔ́wayǎ xwɔ́fǎ piaxɔ́yo dánɔ́ iwiaronɔ́oyɔ́ rarɔ́gɔ́ imónɔ́nɔ́nɔ́rɔ́nɔ́.’ searéwapɔ́yanɔ́ro éánǎ ámá oxɔ́ apɔ́xɔ́ obaxɔ́ ‘Nepaxɔ́nɔ́.’ nɔ́yaiwɔ́ro xenɔ́wɔ́yo xɔ́dɔ́pɔ́rɔ́fárɔ́nɔ́.

6 Soyiné ‘Anɔ́f nowamɔ́nɔ́ mɔ́xɔ́f ikwɔ́naroarɔ́nɔ́.’ rɔ́nánáyɔ́ xwɔ́yɔ́fǎ imɔ́nɔ́f ‘Anɔ́f wímɔ́ mɔ́xɔ́f inarɔ́nɔ́.’ rɔ́nɔ́méánáyɔ́ wáyɔ́f mepa éfɔ́rɔ́xɔ́nɔ́. Mɔ́xɔ́f ayɔ́ xámɔ́ niga nurɔ́ aiwɔ́ sɔ́fá yoparɔ́ Jisasonɔ́ weapɔ́mɔ́fáyɔ́ sɔ́nɔ́rɔ́nɔ́.

7 Ámá gwɔ́f wírɔ́f nɔ́wiápɔ́nɔ́mearo wínɔ́yɔ́f tɔ́nɔ́ mɔ́xɔ́f inɔ́ro ero mɔ́xɔ́f ináyɔ́f wí nɔ́wiápɔ́nɔ́mearo wínɔ́yɔ́f tɔ́nɔ́ mɔ́xɔ́f inɔ́ro ero anɔ́f wíyɔ́f wíyo pobonɔ́f erɔ́ anɔ́f wamɔ́ agwɔ́f nánɔ́ ikeamónɔ́ro epɔ́rɔ́fárɔ́nɔ́.

8 Apɔ́ nɔ́pɔ́nɔ́ e imónarɔ́nǎgɔ́ nɔ́wɔ́nɔ́rɔ́nǎ re yaiwírɔ́xɔ́nɔ́, ‘Rɔ́wénǎ xwé enfǎ nánɔ́ iwamfó ríyɔ́f rɔ́yarɔ́nɔ́? Oyɔ́nɔ́.’ yaiwírɔ́xɔ́nɔ́. Apɔ́xɔ́f niaíwɔ́f xɔ́rɔ́mɔ́nɔ́rɔ́ nerɔ́nǎ dɔ́nɔ́f re yaiwiarɔ́gɔ́fǎpa, ‘Rɔ́wénǎ rɔ́nɔ́nɔ́f xwé nimɔ́nɔ́rɔ́ nánɔ́ iwamfó rɔ́nɔ́rɔ́nɔ́? Oyɔ́nɔ́.’ yaiwiarɔ́gɔ́fǎpa soyiné enɔ́ nionɔ́ rarɔ́nǎpɔ́ imónarɔ́nǎgɔ́ nɔ́wɔ́nɔ́rɔ́nǎ re yaiwírɔ́xɔ́nɔ́, ‘Rɔ́wénǎ xeaninɔ́f xwé neaímeanfárɔ́anɔ́?’ yaiwírɔ́xɔ́nɔ́.

9 Ínǎ soyiné ámá wí fǎ nɔ́seaxero xeaninɔ́f seaikárɔ́ro seapɔ́kiro epɔ́rɔ́fǎ nánɔ́ ámá wíyo mɔ́nɔ́f wipɔ́rɔ́fárɔ́nɔ́. Ámá gwɔ́f rɔ́xɔ́f wírɔ́f wírɔ́mɔ́f dánɔ́f nɔ́nɔ́f soyiné nionɔ́ nɔ́xɔ́darɔ́nǎgɔ́fǎ nánɔ́ sɔ́mɔ́f tɔ́nɔ́f seaipɔ́rɔ́fárɔ́nɔ́.

10 E seaiarɔ́nǎ ámá obaxɔ́f nionɔ́f nɔ́xɔ́darɔ́gɔ́fǎyɔ́f rɔ́wɔ́f nɔ́nɔ́moro wigɔ́f wínɔ́yɔ́f Jisasonɔ́f nɔ́xɔ́darɔ́gɔ́fǎyɔ́f nánɔ́f ámáyo mɔ́yɔ́f urɔ́ro ayɔ́f tɔ́nɔ́f sɔ́mɔ́f tɔ́nɔ́f inɔ́ro epɔ́rɔ́fárɔ́nɔ́.

11 Ámá wí nɔ́wiápɔ́nɔ́mearo mimónɔ́f wǎf rókiamoarɔ́gɔ́fǎwǎ nimónɔ́ro ámá oxɔ́f apɔ́xɔ́f obaxɔ́fyo yapɔ́f wíwapɔ́yɔ́pɔ́rɔ́fárɔ́nɔ́.

12 Ámá rɔ́kɔ́kɔ́rɔ́fó niga upɔ́rɔ́fǎ enǎgɔ́f nánɔ́f ámá obaxɔ́f wíyo wǎf nɔ́wianɔ́rɔ́ arɔ́rǎf wiarɔ́gɔ́fǎpɔ́f pɔ́nɔ́f wiárɔ́pɔ́rɔ́fárɔ́nɔ́.

13 E nerɔ́f aí gɔ́yɔ́f gɔ́yɔ́f enɔ́f neánɔ́ro nionɔ́f dɔ́nɔ́f nɔ́nɔ́kwɔ́roro nɔ́xɔ́darɔ́gɔ́fǎyɔ́f sɔ́fá yoparɔ́yimɔ́f nionɔ́f ananɔ́f yeáyɔ́f uyimɔ́xemeámfárɔ́nɔ́.

14 Xwɔ́yɔ́fǎf yayɔ́f seainarɔ́nɔ́f ‘Gorɔ́xo xegɔ́f xwioxɔ́fyo mɔ́meámɔ́f nerɔ́f seamenɔ́weanfǎf nánɔ́f segɔ́f fɔ́wɔ́f yarɔ́gɔ́fǎpɔ́f rɔ́wɔ́mɔ́nɔ́f nɔ́mamoro nɔ́sanɔ́ro ɔ́weáfɔ́rɔ́xɔ́nɔ́.’ rɔ́nɔ́nɔ́fǎpɔ́f ámáf nionɔ́f nɔ́xɔ́darɔ́gɔ́fǎyɔ́f nurof ámáf gwɔ́f wírɔ́f wírɔ́f nɔ́yonɔ́f xwɔ́fǎf rɔ́rɔ́f nɔ́rɔ́mɔ́nɔ́f amɔ́f gɔ́mɔ́f ɔ́weagɔ́fǎyɔ́f wǎf nurɔ́memánǎf enǎnǎf sɔ́fá yoparɔ́yɔ́f imónɔ́nɔ́fárɔ́nɔ́.

Xeaninɔ́f rɔ́fǎf tɔ́nɔ́f wímeanfápi nánɔ́ urinɔ́f nánɔ́rɔ́nɔ́.

15 “Soyíné wíá rókiamoagí Daniero níriri eanípí áamá sipí seaikáríño anjé awawá Goríxoyá ñwíá ikwíróníñíwámí xórórí nerí xwíríá ikíxéagi níwíníríná —Ámá gíyíné xwíyíá rípi íá róáyíné, dínjé píráníñjé morfíní.

16 E níwíníríná Judia píropenísíyo ñweagíáyí dífwíyo nání éf yífríxíní.

17 Ámá gíyí gíyí anjé wáiwíyo nípeyiro seáyímní ikwíróníñíwámí níñwearóná ‘Sípí neaikáríño ríxa ñwíá imóníñe xwíríá ikíxearíní.’ rínaríñagíá aríá níwiríná síní mepa éfríxíní. Níwíápínímeámáná amípí íníní ikwíróníñíwámí wenjépi mieaníro nání níwepíníro mípáwípa sa níwepíníro dífwíyo nání anjíní éf yífríxíní.

18 Ámá aiwá omíñíyo yarígíáyí ení aríá e níwiríná ámí iyíá meaaníro nání anjé e nání mupa sa dífwíyo nání éf yífríxíní.

19 Íná apíxí niaíwí agwí egííwa tñní síní niaíwí amíñjé narígííwa tñní anjíní éf upaxí mimóníñagi nání aweyí! Aríge nero dífwíyo nání anjíní éf yífríáríani? Oweoi.

20 Anjíní éf mupaxí neaimónínígnírí Goríxomí ríxíñjé re urífríxíní, ‘Íná imíñjé mírípa éwínígní. Sabarfá ení mimónípa éwínígní.’ urífríxíní.

21 Ayí rípi nání seararíñíní. Goríxo xwíá imíxírí anjína imíxírí enje dání ámá xeaníñjé nimóga bagíá aiwí sipí seaikáríño ñwíá imóníñe xwíríá ikíxéáná xeaníñjé ríá tññjé seaímeanfáriní. Xeaníñjé íná imónínfá rípi tñní ámí wí xíxení imónínfá meníní.

22 Goríxo xeaníñjé imónínfá apí nání ‘Anjíní píní owíáríní.’ míyáiwíárípa nerí síñwíríyí, ámá wíyo yeáyí uyimíxemeapaxímaní. Ámá xíto eyíroáríñjé enjagi nání xeaníñjé apí nání ‘Anjíní anípa oimóníní.’ rínfáriní.

23 Íná ámá wí ‘Síñwí wínípoyí. Yeáyí neayimíxemeanfá nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwíaroníoyí raríñwáo ríworíní.’ re searánáraní, wí ‘Jííworíní.’ searánáraní, aríá míwípa éfríxíní.

24 Ayí rípi nání seararíñíní. Ámá wa níwíápínímeáro ‘Oxí apíxí Goríxo eyíroáríñíyo yapí wíwapíyípaxí ríá imóníní?’ níyáiwíro yapí wíwapíyaníro nání wí ‘Kíraisó, aríowayá xwíá piaxíyo dání iwíaroníoyí rarígíto, ayí nioníríní.’ ríro wí ‘Wíá rókiamoaríñáoníríní.’ ríro nero emímí xwé ámá síñwí míwínarígíápí ero ayá ríwamónípaxí bí ero epífríáríní.

25 Píráníñjé aríá mónípoyí. Amípí ríwéná imónínfáapí nání ríxa áwanjé seararíñagi yapí seaíwapíyífríxínírí nání dínjé nímore éfríxíní.

26 Nioní ríxa píráníñjé áwanjé searfá enjagi nání ámá wí ‘Aríá époyí. O ámá nání dínjé meañe jífamí ñweaní.’ searáná soyíné aríá níwíro mupa éfríxíní. Wí ‘Aríá époyí. O anjío ná íníní yumíí ñweaní.’ searáná aríá míwípa éfríxíní.

27 Ámá imóníñáoní níweapíríná ápíañwí neríná anjé ikwíróníñjé nímní wíá ókíaríñjépa nioní ení wíá nókía weapímíá enjagi nání ámá wí ‘O yumíí e ñweaní.’ searánáyí, aríá míwípa éfríxíní.” nurírí

28 awa re oyáiwípoyínírí, “Nioní weapímíáé nání ámá áwanjé wí rípaxí meníní. Ámá níní síñwí nanífríáríní.” oyáiwípoyínírí ewayí ikaxí rípi uríñjínígní, “Nanwí píyí weñe apurí obaxí pénaríñfáriní.” uríñjínígní.

Ámá imóníño weapínfápi náníríní.

29 Ámí re uríñjínígní, “E nerí aí xeaníñjé apí níní ríxa níseaímeámáná enjáná apaxí mé sogwí sía yínírí emá wíá mónípa erí síñjé anjínámí dání exweánowírí erí amípí enjé eáníñjé anjínámí enjéyí úpíyínírí erí ríxa nemáná enjáná

³⁰ nioní ekiyinqíní niga níweapírí áamá níyoní síngáni wimónáná áamá gwí arí arí níní áamá imóníngáoní níkíními gí ení eáníngí tñí aní píríyo dání agwí tñí weaparíngagí síngwí nínáníroná ñwí eapíríáríni.

³¹ E yaríná pékákí aga ení tñí ríníngagí nioní gí aníngajowa áamá oxí apíxí Goríxo eyíroáríngíyí xwíá rírí nírimíní amí gímí ñweagíáyo wirímeapírí urowárímíáríni.

Ewayí ikaxí íkíá pikína náníríní.

³² “Soyíné ewayí ikaxí íkíá pikína nání ríníngípi nání díní nímoró níjía imónípoyí. Íkíá pikína míngíwí neánowimáná amí iníngí síxí nínírí ríxa míní ináná, ‘Ríxa xwiogwíríani?’ yaiwiaríngíáríni.

³³ Síngwí e níwíníro yaiwiaríngíápa nioní seararíngáyí níní imónaríngagí níwíníríná re yaiwíríxíni, ‘O níweapíní nání ríxa íwí éníngí rírónapíní? Oyíní.’ yaiwíríxíni.

³⁴ Nepa seararíngíni. Áamá ríná ñweagíáyné wiyíné síní mípé ñweanáná amípí nioní seararíngápi nímoníníáríni.

³⁵ Aníngá tñí xwíárí tñí anípá imóníníá enagí aiwí xwíyíá nioníyá wí surímá imóníníámaní.

“Nioní weapímíáyi nání áamá wo níjía maní.” uríngí náníríní.

³⁶ “Nioní amí gíní gíná níweapímíá náníyí áamá níní aiwí wo níjía mímoníní. Aníngájí aiwí nioní aiwí níjía mímoníngwíní. Sa gí áponí níjíaáríni.

³⁷ Áamá imóníngáoní amí weapáná áamá Nowao tñíná yagíápa axípi yaríngagí wínímíáríni.

³⁸ Iníngí waxí síní níróga míwiápínímeapa enáná ayí sía Nowao sípíxíyo páwiné náníní re néra ugíawíxíni. ‘Goríxo iníngí waxí tñí xwíríá wí neaikíxeníámaní.’ níyaiwíro aiwá níro iníngí níro néra nuro apíxí níngwírára uro nímeáa uro néra núsáná

³⁹ ‘Pí pí neaímeaníáríani?’ míyaiwí néra waríná iníngí waxí nímarómi uníngíni. Áamá imóníngáoní amí níweapíríná áamá maiwí axípi e néra waríngagí wímeámíáríni.

⁴⁰ Sía nioní weapímíáyimi áamá waú, aiwá omíngíyo yaríngíwaú gí aníngajowa wíomí níwirímeáro aí wíomí e wárípíríáríni.

⁴¹ Apíxí wípaú ení pírawá yuní ikíxémí yaríná wíími níwirímeáro wíími e wárípíríáríni.

⁴² Ayínání soyíné awíníngí ñwearíni. Díxí Ámínáoní bímíá nání soyíné majía imóníngagí nání díní tñí ñweátríxíni.

⁴³ Ewayí ikaxí rípi nání ení díní mópoyí. Áamá wo, aní xiáwo ‘Íwí meaaríngó sía ríyimi ríná bínrífeníngó?’ níyaiwirí síngwíríyí, awí níngwearíná xe níkwírí opáwinírí síngwí wínímínírí enímaní.

⁴⁴ Áamá imóníngáoní weapímíáyi nání ení soyíné síní majía enagí nání awíníngí ñweátríxíni.” uríngíníngíni.

Ewayí ikaxí bosíwo náníríní.

⁴⁵ Jisaso ewayí ikaxí amí bí urímínírí nání yaríngí re wíngíngíni, “Omíngí wíiaríngíyí wo xegí bosoyá maní aría níwirí díní neñwíperí nerínáyí aríge imóníní? O re imóníní. O omíngí rípi nání bosíwo oimónírí xegí boso rípeanóríni. O xegí bosoyá omíngí wíiaríngíáyo umeírí aiwá yaní umeírí yaríngíni.

⁴⁶ Boso amí dání níbirí xegí bosíwo rípeanó xámi yagípa axípi píraníngí yaríngagí níwínírínáyí, bosíwo yayí owiníní.

47 Nepa seararini. O piranin yarinagi niwinirina, xeg omi ni nni eni mena nani rpeanarin.

48 E ner aiwi bosiw axo 'Gi boso yapapni binimeni.' niyaiwiri

49 xeg omi ni ani wiarigawami iwan ni meperi ama papiki yariga wa tni ini gi niro aiwa niro nera nurina

50 'Boso sa riyimi nibinimeni.' niyaiwiri yarin yi wiyimi, sa xo biniyimi maji nimoniri yarin yimi boso rixa niremonapiri re winarin.

51 Omi mi ni ni wakwiri ama nan ero sipi ero yarigay tni e warinarin. E rinin xwe winarin na nwa eero magi ironiro epirerini." Jisaso eway xwiyi e urinigin.

25

Eway ikax apix apiya we wuka nani rini.

1 Jisaso eway xwiyi re urinigin, "Ama 'Gorixo xo xeg xwioxo mi meami ner oneamejweani.' yaiwiyi apix apiya we wuka riwanin imonini. Iwa 'Negi ama o xeg apix sin meanimi niwirimiamu binini.' rininagi arfa niwiro of e oneairimearoniri wig ramix xixegini nimixaromi nuro of e wenin nero nweagiiwarini.

2 Apix we na wuni iwa majimaji ikarin gi iwarini. We wumi dan wiwa din piranin mogiiwarini.

3 Majimaji ikarin iwa ramix ni maxirina piur six ni maxirigiiwarini.

4 Din piranin mof iwa ramix ni maxirina piur six eni xixegini maxirigiiwarini.

5 Iwa wenin neri nweanana apix sin meano sini sa oripini yarin iwa sa niowar nero rixa sa wenana

6 rixa ariweg imonana raiwa re rininigin, 'Wenin epoyi. Apix sin meao rixa iwo barini. Seyne of e wirimenapoyi.' rininagi arfa niwiro

7 apix apiya niwani niwipin mearo ramix apiaw xwe oweniri fa nikinimiximana

8 maji ikarin iwa wig piur yeay ner ramix supararinagi niwiniro din piranin mof iwami re urigawixini, 'Negi ramix supariminiri yarinagi nani sewayne piur bi neiapoyi.' urigfa aiwi

9 iwa re urigawixini, 'Oweoi, piur newaney ramix sewayne tni newaney tni xixen mimonini. Newaney eni suparinigin. Sewayne nuro segi eni sitwa anyo ama piur bi yarigayo bi epoyi.' urigfa

10 majimaji ikarin iwa piur bi yanro nani unana ama apix sin meao nibiri apiya wiwa piranin nimixiniri wenin nero nweagiiwa o tni nerimeanimi an aiwa apix meani nani imixarfe nani nuro anyo pawiana owan yarinigin.

11 Owan rixa niyarinmana enana apiya piur bi yanro ufiwa nibiro bariwami dani re urigawixini, 'Aminaoxini, Aminaoxini, newane owan neakwiomea.' urigfa ai

12 o re urinigin, 'Nini nepa seararini. Nini sewayne nani majonirini.' urinigin." Jisaso eway xwiyi e nuriri

13 re urinigin, "Sa nini weapimayi soyne maji enagi nani piranin wenin nero awinin nwearixini.

Eway ikax omi ni wiarigfa wa wo nani rini.

14 "Ay rpi nani 'Awinin nwearixini.' seararini. Nini ami niweapirina ama nini ni xidarigayo wig niarigapi xixen wiimfa enagi nani nini ama amipi mimuronin ronin imoninini. O xeg an wiyo

ur'fnaum+n+r+i ner'fná áamá x+náiwán+ñf' nimón+ro om+ñf' wiilar+g'fáwami 'E+ñi.' nur+r+i xeg'f iy'fá fá n+g+w'f am+ípí píran+ñf' umeip'f+r+i nán+i yan'f n+ñwír'fná
 15 om+ñf' xixen'f epaxowa enag'f n+ñw+n+r+i wom'f n+g+w'f K5,000 m+n+i wir'f wom'f K2,000 m+n+i wir'f wom'f K1,000 m+n+i wir'f nemo an'f wíyo ur'fnaum+n+r+i un+ñnig'i+n+i.

16 N+g+w'f K5,000 wíyo apax'f mé nuri n+g+w'f ap'f t'fni om+ñf' ner'fná sayá nim+x+r+i ámi K5,000 b+i sayá im+x+iñ+nig'i+n+i.

17 N+g+w'f K2,000 wíyo en'f n+g+w'f ap'f t'fni om+ñf' ner'fná ámi K2,000 b+i sayá im+x+iñ+nig'i+n+i.

18 E ner'i a'í n+g+w'f K1,000 wíyo n+g+w'f ap'f n+meám+i nuri mín+ñw'f n+r+i p+máná m+iraxwoyá n+g+w'f p'ñf' e t+iñ+nig'i+n+i.

19 M+iraxwo an'f wíyo ur'fnaum+n+r+i wago nemé+ísaná ámi n+ñb+r+i 'G'f n+g+w'f r+ixa sayá nim+xa ug'fár'fani? S+iñw'f ow+n+i m+n+i.' n+iyaiwir'i 'G'f om+ñf' niilar+g'fá n+g+w'f wiñáwa ob'ípoy'i.' ráná

20 áamá n+g+w'f K5,000 wiño n+g+w'f x'fo wiñ'fp+i t'fni n+g+w'f K5,000 x'fo sayá im+x+iñ'fp+i t'fni n+meám+i n+ñb+r+i s+íwá n+ñwír'f re ur'iñ+nig'i+n+i, 'M+iraxwe, jox'i xám+i K5,000 niap+iñ'fp+i ámi nion+i sayá nim+x+r'fná K5,000 ámi b+i im+x+iñá r+i p+i s+iñw'f w+i nei.' ur'fagi

21 m+iraxwo re ur'iñ+nig'i+n+i, 'G'f om+ñf' niilar+iñox+i+n+i, jox'i om+ñf' niir'fná an+ñf' min'f nan'f niilar+iñox+i+n+i, jox'i awiax'f é'f+r+i+n+i. Om+ñf' on+i miá nion+i siap+iñáp+i jox'i an+ñf' min'f píran+ñf' niñf' enag'f nán+i g'f am+ípí obax'fyo mer'fa nán+i "Bos+iwox+i+n+i" n+r+i r+i r+i or+i r'fpeám+i+n+i. Jox'i n'fwiap'f+r+i nion+i t'fni naw'fni n+ñwearn'fná yay'f nion+i ninar+iñ'pa ax'fp+i yay'f osin+i+n+i.' ur'iñ+nig'i+n+i.

22 Áamá n+g+w'f K2,000 wiño n+ñb+r+i re ur'iñ+nig'i+n+i, 'M+iraxwe, jox'i K2,000 niap+iñ'fp+i nion+i sayá nim+x+r'fná K2,000 ámi b+i r+i p+i x+i r+iñá r+i p+i s+iñw'f w+i nei.' ur'fagi

23 m+iraxwo re ur'iñ+nig'i+n+i, 'G'f om+ñf' n+ñniilar+iñox+i+n+i, jox'i om+ñf' niir'fná an+ñf' min'f nan'f niilar+iñox+i+n+i, jox'i awiax'f é'f+r+i+n+i. Om+ñf' on+i miá nion+i siap+iñáp+i jox'i an+ñf' min'f píran+ñf' niñf' enag'f nán+i g'f am+ípí obax'fyo mer'fa nán+i "Bos+iwox+i+n+i" n+r+i r+i r+i or+i r'fpeám+i+n+i. Jox'i n'fwiap'f+r+i nion+i t'fni naw'fni n+ñwearn'fná yay'f nion+i ninar+iñ'pa ax'fp+i yay'f osin+i+n+i.' ur'iñ+nig'i+n+i.

24 Áamá n+g+w'f K1,000 wiño n+ñb+r+i re ur'iñ+nig'i+n+i, 'M+iraxwe, jox'i ar'fá r'fá wé rar+iñox'f+r+i+n+i. Aiwá jox'i j+iwan+iñox'i+i w'fá mur'iñe mir'i+i w'f m+i mó ene mir'i yar'iñox'i enag'f nán+i

25 nion+i wáy'f ner'f n+g+w'f K1,000 jox'i niap+iñ'fp+i n+meám+i nuri xw'fá weyár+iñár'fni. S+iñw'f w+i nei. D+i x'f n+g+w'fp+i rip'f+r+i+n+i.' ur'fagi a'í

26 m+iraxwo re ur'iñ+nig'i+n+i, 'G'f om+ñf' niilar+iñ r'f'f s+iw'fá y'iñ'f rox'i+n+i, jox'i s+i p'fni en'f+r'i+n+i. Jox'i "Xewan+iñe+i w'fá mur'iñe mir'i+i w'f m+i mó ene mir'i yar'iñor'fni." n+ñniawir'i nán+i

27 n+g+w'f nion+i siap+iñáp+i pí nán+i n+g+w'f an'fyo mit'i pa en'f+r'i+n+i. E nit'r'i s+iñw'f r'f'f, n+g+w'f ap'f t'fni ámi b+i seáy'i e ikwiár'fniñáná meám+i+n+r+i éár'fni.' nur'f+i

28 wami re ur'iñ+nig'i+n+i, 'N+g+w'f K1,000 x+r'iñom'f nuráp'f+ro K10,000 x+r'iñom'f m+n+i w'f+poy'f.

29 Ay'f r'f+i nán+i searar'iñ+i+n+i. Áamá g'f'y'f g'f'y'f nion+i wiñáp'i píran+ñf' m+i mepa ner'f kiki'fá ner'fnáy'f ap'f a'í nuráp'f+m'fár'fni.

30 Om+ñf' niilar+iñ s+i p'fom'f fá nixero s'fá y'in+ñf' b'fari+wám+i+n+i moa'f+poy'f. S'fá y'in+iñey'f r'fniñ'f ay'fkw'f m+iwin'fpa en'fá enag'f nán+i áamá ñw'f earo mag'f íron'f+ro ep'f'f+r'fni.' " Jisaso eway'f xw'f'y'fá e ur'iñ+nig'i+n+i.

Áamá n+iyon'f m'f ómóm+i x'f m'f win'fá p+i nán+i ur'fñf' nán'f r'fni.

³¹ Ámí re uríñiniginí, “Ámá imóninǵáoní mǵxǵ ináyǵ nimóniri níknímáná gǵ anǵnájowa tǵnǵ nawínǵ xǵxǵeáninǵ niga nǵweapǵrane íkwiaǵwǵ ámáyo mí ómómǵxǵmǵ emǵánami éǵ ηweááná

³² ámá gwǵ wirǵ wirí nǵnǵ gǵ sǵmǵmanǵmǵnǵ awí eaárǵpǵrǵárǵnǵ. Awí eaáráná nionǵ ámá sipǵsipǵ mearǵgǵáwa sipǵsipǵ tǵnǵ memé tǵnǵ neyíroro sipǵsipǵ mǵdánǵ memé mǵdánǵ wárarǵgǵápa ámáyo axǵpǵ e neyírori mǵdǵmǵdánǵ nǵwárǵrǵnǵ

³³ sipǵsipǵ wé náúmǵnǵ wárǵrǵ memé onamǵηúmǵnǵ wárǵrǵ emǵárǵnǵ.

³⁴ E nemáná mǵxǵ ináyonǵ wé náúmǵnǵ nǵηweagǵáyo re urǵmǵárǵnǵ, ‘Ámá gǵ ápo píranǵinǵ seaimǵxǵfǵyǵné nǵwiapǵro oyá xwioxǵyo ηweápoyǵ. Anǵ o xwǵárǵ imǵxǵrǵ anǵna imǵxǵrǵ eǵe dánǵ seyǵné nánǵ wé roárǵηe nǵwiapǵro ηweápoyǵ.

³⁵ Ayǵ rǵpǵ nánǵ seararǵinǵ. Nionǵ agwǵ niarǵnǵ seyǵné aiwá bǵ nǵiapagǵárǵnǵ. Inǵgǵ nánǵ nináná inǵgǵ bǵ niapagǵárǵnǵ. Nionǵ anǵ mǵdánǵonǵ enáná seyǵné nǵnipemeámǵ wagǵárǵnǵ.

³⁶ Iyǵá mayonǵ enáná bǵ nǵpáragǵárǵnǵ. Sǵmǵxǵ yarǵnǵ seyǵné nǵbǵro nǵmenǵweaagǵárǵnǵ. Gwǵ anǵyo ηweanǵáná seyǵné xwǵyǵá nǵηwénapagǵárǵnǵ.’ urǵmǵárǵnǵ.

³⁷ E uráná ámá wé rónǵgǵáyǵ re nǵrǵpǵrǵárǵnǵ, ‘Ámǵnáoxǵnǵ, gǵnǵ agwǵ nánǵ yarǵnǵ sǵηwǵ nǵranǵrane aiwá siapagwárǵnǵ? Gǵnǵ inǵgǵ nánǵ sináná inǵgǵ siapagwárǵnǵ?

³⁸ Gǵnǵ joxǵ anǵ mǵdánǵoxǵnǵinǵ imóninǵáná nǵsipemeámǵ wagwárǵnǵ? Gǵnǵ iyǵá mayoxǵ emearǵηagǵ nǵranǵrane iyǵá rǵpáragwárǵnǵ?

³⁹ Gǵnǵ joxǵ sǵmǵxǵ yarǵηagǵ rǵmenǵweaagwárǵnǵ? Gǵnǵ gwǵ anǵyo ηweanǵáná xwǵyǵá rǵηwénapagwárǵnǵ?’ nǵráná

⁴⁰ mǵxǵ ináyonǵ re urǵmǵárǵnǵ, ‘Nepa seararǵinǵ, “Seyǵné ámá nionǵ gǵ imónǵgǵá tǵyo sipǵ apiamǵ aiwǵ arǵrá nǵwirǵ e nǵwirǵnáyǵ ayǵ nionǵnǵinǵ niagǵawixǵnǵ.” seararǵinǵ.’ urǵmǵárǵnǵ.

⁴¹ E nurǵmáná wé onamǵηúmǵnǵ nǵηweagǵáyo re urǵmǵárǵnǵ, ‘Gorǵxo nánǵ ramǵxǵinǵgǵáyǵné pǵnǵ nǵnǵwiárǵmǵ nuro rǵá anǵinǵ wearǵinǵ xǵo obo tǵnǵ anǵnáj xǵomǵ fǵwǵ wikárǵgǵáwa tǵnǵ nánǵ imǵxǵrǵinǵrǵmǵ nánǵ úpoyǵ.

⁴² Ayǵ rǵpǵ nánǵ seararǵinǵ. Nionǵ agwǵ nánǵ yarǵnǵ seyǵné aiwá bǵ mǵniapagǵárǵnǵ. Inǵgǵ nánǵ nináná bǵ mǵniapagǵárǵnǵ.

⁴³ Anǵ mǵdánǵonǵ enáná nǵnipemeámǵ wagǵámani. Iyǵá mayonǵ emearǵnǵ iyǵá bǵ mǵnǵpáragǵárǵnǵ. Sǵmǵxǵ wenáná mǵnǵmenǵweaagǵárǵnǵ. Gwǵ anǵyo ηweanǵáná xwǵyǵá mǵnǵηwénapagǵárǵnǵ.’ uráná

⁴⁴ wiwanǵinǵyǵ re nǵrǵpǵrǵárǵnǵ, ‘Ámǵnáoxǵ gǵnǵ joxǵ agwǵ nánǵ eri inǵgǵ nánǵ sinǵrǵ anǵ mǵdánǵoxǵ imóniri iyǵá mayoxǵ eri sǵmǵxǵ werǵ gwǵ anǵyo ηwearǵ yarǵηagǵ nene sǵηwǵ nǵranǵrane arǵrá mǵsipa yagwárǵnǵ?’ nǵráná

⁴⁵ ayo re urǵmǵárǵnǵ, ‘Nepa seararǵinǵ. Seyǵné ámá nionǵ gǵ imónǵgǵá tǵyo sipǵ apiamǵ aiwǵ arǵrá mǵwipa nerǵnáyǵ ayǵ nionǵ enǵnǵinǵ niagǵawixǵnǵ.’ uráná

⁴⁶ ayǵ rǵnǵinǵ anǵinǵ winǵne nánǵ upǵrǵárǵnǵ. E nerǵ aí wé rónǵgǵáyǵ dǵinǵ nǵyǵmǵinǵpǵ tǵgǵáyǵ ηweapǵrǵe nánǵ upǵrǵárǵnǵ.” urǵinǵinǵinǵ.

26

Jisaso nánǵ mekaxǵ megǵá nánǵrǵnǵ.

¹ Jisaso xwǵyǵá apǵ nǵpǵnǵ nurǵsáná xegǵ wiepǵsarǵηowamǵ re urǵinǵinǵinǵ,

² “Soyǵné nǵjǵárǵnǵ. Rǵxa sǵá wǵyáú óráná sǵá Gorǵxoyá anǵnajo negǵ arǵowamǵ mǵpǵkǵ múronǵyi —Enǵnǵ sǵá ayǵ Judayo Isipǵyǵ mǵxǵ ináyó fǵa xenǵwirǵrǵinǵáná Gorǵxo nǵaiwǵ xámǵinǵ nǵyonǵ opǵkǵmǵnǵrǵ anǵnájǵ oyáo uowárǵinǵ aiwǵ Judayǵ o ηwǵ ikaxǵ urǵinǵpǵ tǵnǵ xǵxenǵ nero bisǵkerǵá yǵsǵ

mayf úrapí nimixiro niniro sipisipí miá nipiikiro ówanjyo ragí xópé yárfá enjagi nání anjñajo ayo múronjñigini. Ayinání xwiogwí o o pwéaná sipisipí miá nipiikiro bisíkerfá yisí mayf úrapí nimixiro narigfárini. “Sfá ayi imónáná wa áamá imónñáoni fáfá nini xero émáyf íkfáyo oyekwiroárfpoyiniri miní nipiiráfó.” urinjñigini.

³ Íná apaxfpánñj ímónigfá xwéowa tñni Judayf wigí ámináowa tñni awa nerimeániro anj apaxfpánñj ímónigfáwami seáyí e imónñjo, xegí yof Kaiapasoyi riniñoyáyo awí neániro

⁴ mekaxí re megfawixini, “Jisasomi pikianiyf yumí arige nerane fáfá xiraniréwini?” mekaxí e nimeróná

⁵ re nira ugíawixini, “None á máyo mixí émixamoanigini. Aiwá sfá Gorixo negí aríowami mipiki múronjyi nání imixarfná fáfá mixiripa oyaneyi.” riniñgíawixini.

Jisasomi werixí nanj bí iwayimonj nánirini.

⁶ Jisaso anj Betani ñweañáná anj á má peyiyf yago Saimonoyáyo ñweañáná

⁷ apixí wí werixí dñj nanj eaññj síxí wá —Síxí awá ñigwí aga xwé ronjwáriní. Awá nimeámi nibiri o aiwá niniñiri ñweañáná í omi mñjyoy iwayimonjñigini.

⁸ Iwayimóagi wiepñsarñjowa sñjwí e niniñiro ími wikí dñj niwíaiwiro re riniñgíawixini, “Werixí dñj nanj eaññj apí ñigwí xwé ronjpi pí nání xwirfá íkixearini?”

⁹ Werixí apí ñigwí nání bí nerane sñjwiriyf, ñigwí xwé nimearfná á má uyípeayfyo arírá niwirane miní wipaxfíriní.” rinarñagfá

¹⁰ Jisaso sñjwí e niniñiri re urinjñigini, “Í ayf nanj niarñjagi nání pí nání ayá wí rarñjoi?”

¹¹ Ayf rñpi nání seararñjini, ‘Á má uyípeayf soyfné tñni íníná ñweapfírfá enjagi nání rfwéná aí arírá wipaxfíriní. E nerí aí nioni íníná soyfné tñni ñweámfámani.’ seararñjini.

¹² Í werixí apí nioni niniwayimorfná ayf xwáfá niweyipfiri nání iwamfó nimixarini.

¹³ Nepa seararñjini. Xwáfá rñri nirimini ami gimi xwiyfá nioni nání yayf seinarñjipi wáf nemero nurimerfná apixí rí nioni werixí dñj nanj eaññj rñpi niwayimófpi nání eni repiyf wíáná ‘Jisasomi apixí wí e iyí renjñigini?’ yaiwipfírfáriní.” urinjñigini.

Judasoy ñigwí meáminiri miyf urñj nánirini.

¹⁴ E uráná Isikarioti dñj Judasoy apaxfpánñj ímónigfá xwéowa tñj e nání nuri

¹⁵ re urinjñigini, “Nioni Jisaso nání miyf searánáyf soyfné ‘Omi pí wianfwiní.’ seaimónarini?” urfagi ñigwí siripá 30 fáyoy niroaro re urigfawixini, “Rñpi siapanfwiní.” uráná

¹⁶ o e dání “Xegípi ñweañáná pasá umemi nání sñjwí owínaxfdimemini.” niyaiwirí e enjñigini.

Wiepñsarñjowa tñni aiwá Anjñajo Múronjyi nání nigfá nánirini.

¹⁷ Sfá iwamfó Judayf bisíkerfá yisí mayf úrapí nimixiro narigfáyf iwamfóyi imónáná wiepñsarñjowa Jisasomi nibiro re urigfawixini, “Ge nurane aiwá Anjñajo Neamúronjyimí nání yeañarñjwápi joxí tñni nani imixaniréwini?” urfagfá

¹⁸ o wiepñsarñjyf waúmi re urinjñigini, “Awagwí Jerusaremi nání nuri á má nioni eararñjómí niwimearfná re urípiyi, ‘Yegí yearéwapiyarñjo re rñjoi, ‘Nioni xeanñj nipfiri anjwí ayorini. Gí wiepñsarñjowa tñni joxiyá

an̄yoy aiwá An̄najo negí ar̄owami m̄ip̄ikí wiárí Múron̄yiyi nán̄i nan̄w̄ini.” r̄iñoi.’ ur̄ipiyí.” urowár̄agi

¹⁹ wiep̄isar̄iñowau nuri Jisaso ur̄ípa ax̄ip̄i neri s̄á An̄najo Múron̄yiyi nán̄i sip̄isip̄í miá wo n̄ip̄ikiri r̄iyamí eḡísix̄ini.

²⁰ S̄ápi t̄ni Jisaso xegí wiep̄isar̄iñí wé wúkaú s̄ikwí waú t̄ni n̄b̄iro íkwian̄w̄iyoy éf̄ n̄iñwearo

²¹ aiwá awau nim̄ix̄iri t̄f̄ip̄i n̄in̄róná o re ur̄iñ̄iniḡini, “Nepa searar̄iñini. Soȳné wox̄i nioni nán̄i miȳí nur̄ir̄ini.” ur̄agi

²² awa d̄iñí r̄á uxéagi wo wo re nura uḡawix̄ini, “Ámin̄áox̄ini, nioni nán̄i m̄irar̄iñini. Nioni nán̄i m̄irar̄iñini.” nura úaḡa

²³ o re ur̄iñ̄iniḡini, “Múyo nioni t̄ni ax̄iná eagwiar̄igw̄íio miȳí nur̄inor̄ini.

²⁴ Ámá imón̄iñáoni r̄wam̄iñí neán̄ir̄i r̄in̄iñ̄ipa x̄ixen̄i nip̄ir̄i aiwi ámá nioni nán̄i miȳí nur̄ir̄i pasá n̄imeno Gor̄ixo xean̄iñí r̄á t̄ñí win̄á en̄agi nán̄i aweȳi. X̄ináí omi m̄ix̄ir̄ipa neri s̄iñw̄ir̄iyí, r̄in̄iñ̄í Gor̄ixo win̄ápi win̄m̄in̄ir̄i en̄í men̄agi nán̄i nan̄í imón̄im̄in̄ir̄i en̄ir̄ini.” ur̄agi

²⁵ Judaso, miȳí ur̄ino re ur̄iñ̄iniḡini, “Nir̄ewap̄iyar̄iñox̄ini, ‘Aga nion̄iman̄i.’ nimón̄ar̄ini.” ur̄agi Jisaso re ur̄iñ̄iniḡini, “J̄t̄wan̄iñox̄i aí n̄irar̄iñini.” ur̄iñ̄iniḡini.

“R̄ip̄i ḡí warár̄ini. Ḡí raḡir̄ini.” ur̄iñ̄í nán̄ir̄ini.

²⁶ Jisaso awa s̄ini aiwá n̄in̄róná bis̄iker̄á bi n̄imear̄i api nán̄i Gor̄ixomi yayí n̄iwir̄i kw̄ikw̄ir̄im̄í neri wiep̄isar̄iñowami m̄ini n̄iwir̄i re ur̄iñ̄iniḡini, “R̄ip̄i ayí ḡí warár̄ini. N̄in̄ir̄ápiro n̄ipoyí.” nur̄ir̄i

²⁷⁻²⁸ kap̄ix̄í iniiḡí wain̄í ín̄iñ̄wá n̄imear̄i Gor̄ixomi yayí n̄iwimáná awami m̄ini n̄iwir̄i re ur̄iñ̄iniḡini, “Noȳnéni r̄iwá n̄ipoyí. Ayí r̄ipi nán̄i searar̄iñini. Nioni ámá n̄ini nán̄i n̄ip̄ikíaná raḡí nion̄iyá xw̄íáyo pwar̄iñagi n̄iw̄in̄ir̄iná re yaiwip̄ir̄áoí, ‘Xw̄iyá s̄iñí réroár̄iñ̄ipi r̄ixa yox̄áñiñí yip̄ámoñoi. Nene íwí yar̄iñwáp̄i yokwar̄im̄í neaiin̄i nán̄i r̄á en̄oi?’ yaiwip̄ir̄áoí.

²⁹ E neri aí re searar̄iñini, ‘Nioni re dán̄i iniiḡí wain̄í ámi wí m̄in̄í néra núisáná ḡí ápo x̄íio xegí xw̄iox̄íyo m̄imeám̄í n̄iseair̄i seamen̄wean̄te dán̄i ámi nioni t̄ni nawín̄i anani nan̄wár̄ini.’ searar̄iñini.” nur̄ir̄i

³⁰ son̄í Gor̄ixomi yayí umean̄ro n̄ir̄imowa n̄ipeyero d̄wí Oripip̄ami nán̄i yiḡawix̄ini.

Pitao “N̄isiep̄isamoár̄imi éf̄ um̄iméini.” ur̄iñ̄í nán̄ir̄ini.

³¹ Jisaso wiep̄isar̄iñowami re ur̄iñ̄iniḡini, “S̄á r̄iyimi soȳné noȳnéni n̄niep̄isamoár̄imi up̄ir̄áoí. R̄wam̄iñí neán̄ir̄i ewayí xw̄iyá soȳné nán̄i re r̄in̄iñ̄ipi, ‘Gor̄ixon̄i sip̄isip̄í xiáwom̄i p̄ikioreawár̄aná sip̄isip̄í ami ami umin̄ár̄ini.’ r̄in̄iñ̄ipi x̄ixen̄i imón̄ini nán̄i nioni n̄niep̄isamoár̄imi éf̄ up̄ir̄áoí.

³² Nioni n̄in̄ip̄ikiro aí nioni Gor̄ixoyá d̄iñ̄iyoy dán̄i n̄iwip̄in̄imeámáná Gariri p̄iropen̄is̄íyo nán̄i x̄ami yim̄ár̄ini.” ur̄agi aí

³³ Pitao re ur̄iñ̄iniḡini, “Ámá wa nowani n̄siep̄isamoár̄imi úaḡa aiwi nioni wí n̄siep̄isamoár̄imi éf̄ um̄iméini.” ur̄agi

³⁴ Jisaso re ur̄iñ̄iniḡini, “Nepa r̄irar̄iñini. S̄á r̄iyimi ár̄iweḡim̄i kar̄kar̄í s̄ini r̄aiwá m̄irar̄iná jox̄i nioni nán̄i r̄ipiaú r̄ipi re nur̄ir̄ini, ‘Nioni o nán̄i maj̄ár̄ini.’ nur̄ir̄ini.” ur̄agi

³⁵ Pitao re ur̄iñ̄iniḡini, “Nioni en̄i jox̄i t̄ni n̄in̄ip̄ikiro aiwi ‘O nán̄i nioni maj̄ár̄ini.’ wí r̄im̄iméini.” nur̄ir̄i wiep̄isar̄iñí w̄í en̄i ax̄ip̄ini e nura uḡawix̄ini.

Gesemani dáni Gorixomi xwiyá uríñf nánirini.

³⁶ Jisaso awa tñni omíñf ojìkwí Gesemaniyí rññe nírémoro re uríñfínigini, “Soyñé re ñweañána nioní dae nurí Gorixomi xwiyá rírimí wimíñni.” nuríñf

³⁷ Pitaomi tñni Sebediomí xewaxowaúmí tñni ñwirímeámí nurí dññf ríá uxearíñagí

³⁸ awamí re uríñfínigini, “Nioní dññf ríá ñxearíñagí nání ríxa ñipepaxí niaríñi. Soyñé re ññweámáná nioní tñni nawíni awí oñweaneyí.” nuríñf

³⁹ ñiwáríñf bñ onímiápi nurí sñmímanñfíní ñipfínímeari Gorixomi ríxíñf nuríñfíná re uríñfínigini, “Gf ápoxíñf, ananí e epaxí enánáyf, xeaníñf nioní ñimeaníyf kapíxf nioní ñimíññf imóníñfwá ananí ñññrápíñf emí miwayímoríréñf? Nioní e ríraríñagí aiwí dññf nioníyáyo míxídf joxíyáyo xídei.” nuríñf

⁴⁰ wiepísaríñowa wárfe nání ñbíñf awa sá weñagí ñiwíñf Pitaomi re uríñfínigini, “Soyñé nioní tñni bñ onímiápi awí ññwearane nawíni mññweapaxí ríseaimónaríñf?

⁴¹ Soyñé dññf re ññseaimóníñf aiwí, ‘Jisasomí pí pí wímeáagí aiwí ananí númí xídaníwáríñf.’ ññseaimóníñf aiwí segí wará éf seainíññof. Éf mññseainípa ení nání awí ññwearo Gorixomi ríxíñf re uríñfínigini, ‘Awamí obo yapí owíwapiyíñf sññwí mññeanípa eí.’ uríñfínigini.” nuríñf

⁴² ámí bñ nurí ríxíñf nuríñfíná re uríñfínigini, “Gf ápoxíñf, nioní kapíxf xeaníñf ñimeaní nání imóníñfwá mññpaxí imóníñánáyf, mññmúropaxí enánáyf, joxí simónaríñfpi oimóníñf.” nuríñf

⁴³ ámí ñbíñf weníñf éyf wñññfínigini. Wiepísaríñowa sññwí sipíxfíxfí wiaríñagí sá riwa weñagí ñiwíñf

⁴⁴ ámí awamí pññf ññwiáríñf bñ nurí xámí xanomí ríxíñf nuríñfíná uríñfínigini axípi ámí nuríñf

⁴⁵ ñbíñf wiepísaríñowamí re uríñfínigini, “Soyñé sññf kíkífá nero sá riwoyñé ríweñof? Aríá reñof? Ámá imóníñáoní fwí yarígfáyf pasá ñññmero fí ñññrípíñf ríxa iyíñf.

⁴⁶ Ríxa wiápnímeápoyí. Oweaneyí. Sññwí wññpoyí. Pasá ññmeno ríxa iwo yaparíñf.” uríñfínigini.

Jisasomí fí xíñfíná nánirini.

⁴⁷ Sññf e uraríñf re eníñfínigini. Judaso —O wiepísaríñf woríñf. O ámá obaxí apaxípníñf imóníñfá xwéowa tñni Judayf mebáowa tñni urowáríñf, wigí kirá tñni iwaní tñni ññmaxíñf Judasomí ríwíyo xídfíñfáwa o ññpemaxíñf Jisaso tññf e rémónapíñfínigini.

⁴⁸ E ññrémonapíñfíná óf e dání re uríñfínigini, “Nioní pasá numerí kíyf miaúnáná ayf sññmájóníñf seaiaríñfíní. Soyñé ‘O Jisasoríñf?’ ññyáiwiro fí xíñfíníñf.” uríñfínigini

⁴⁹ Jisasomí ññwímeáríñf aníñf yayf “Gf ññréwapíyaríñfíníñf” nuríñf kíyf miaúníñfínigini.

⁵⁰ Kíyf miaúnáná Jisaso re uríñfínigini, “Ñígf ññkumíxíñfíní emearígwíñfíní, joxí nioní ñimíñfíní baríñfíní ríxa rñññaríñfíní?” uráná awa mññf ññbíro omí fí xíñfíníñf.

⁵¹ fí xíñfíníñf Jisaso tññf rogíñfáwa wo xegí kirá reñf ññmíxearí apaxípníñf imóníñf seáyí e imóníñfóyá omíñf wíñññfómí mññf orómíñfíní éyf pññf ññmoyfíkirí aríá mññf ññwiríñfíníñf mamówáríñfíníñf.

⁵² Aríá mññf ññwiríñfíníñf mamówáráná Jisaso re uríñfínigini, “Kirápá aníwámí ámí sññf íkwaseárei. Xwiyá re rñññfíníñf, ‘Ámá kirá fí ññmaxíñfíníñf

ámá pikianiro emearigfá giyf gíyo wíniyf eni kirá tñni pikipírjárini.' riniñipi diñf rimoariñini?

⁵³ Joxi diñf re riyaiwiarini, 'O xegf xanomi yariñf niwirfnáyf, xano éf umíni nání anfnajf simiñf wínarigfáwa fá mropaxf wí e bi wí e bi miaúrarf wé wúkaú sikwf waú ininiñipi murowárenapipaxf rini.' riyaiwiarini?

⁵⁴ Oweoi, ápo nurowárenapipaxf aiwi nioni apf nání yariñf niwirfnáyf, rfwamiñf nioni nání 'E niwiro pikipírjárini.' niriñiri eániñipi arige xixeni imóniniñoi?" E nurimáná

⁵⁵ xfomi fá xiraniro bfáyo re uriñiniginí, "Soyfné áma fwf xaurapariniñf womi fá xiraniro nání yariñf fá kirá tñni iwanf tñni fá ni maxirimi nioni fá ni xiraniro ribariñoi? Sfá ayf ayo nioni anf ridiyowá nání miriniñiwami niñweámáná searéwapiyariñagi aiwi soyfné wí fá ni xiraniro egfámáni.

⁵⁶ E nerf aí wfá rókiamoagfáwa nioni nání niriñi Bikwfyo eagfapf xixeni imónini nání soyfné e niariñoi." uráná wiepísariñowa nowani omíni niwiepísamoárimi éf ugíawixini.

Jisasomi xwirixf umegfá naniñini.

⁵⁷ Jisasomi fá xirfáyf omi níméra nuro Kaiapasoyá anfyo ñwf ikaxf eániñipi mewegfáwa tñni Judayf mebaowa tñni awí eanarigfe nání nimeámi warfná

⁵⁸ Pitao "Jisasomi pí wipírreoi?" niyaiwiri ná jfami dání aninaxfdf niwiéra númi nuri apaxfpániñf imóniñf seáyf e imóniñoyá anf ákiñáyo ni páwirf porisowa tñni nawini ñweañána

⁵⁹ apaxfpániñf imónigfá xwéowa tñni Judayf mebaowa nowani tñni omi pikipírri nání "Siñwf fwf wí narogfá xwiyfá omi pikipaxf imóniñyf bi ouxekwf mópoyi." niyaiwiro "Xwiyfá omi uxekwf mopaxf bi oimónini." niyaiwiro rayarfná

⁶⁰ áma obaxf ni bayiro omíni nuxekwf moro aiwi omi anani pikipaxf wí mimónf niyayfásáná waú ni biri

⁶¹ omi nuxekwf mori re rigfisixini, "Áma ro re riñoriñi, 'Nioni anf ridiyowá yariñf wá ni pñeari sfá wiyau wiyimíni ámi mri paxoniriñi.' riñoriñi." rigfisixini.

⁶² E niñimáná enána apaxfpániñf imóniñf seáyf e imóniño ni wiápnimeari re uriñiniginí, "Joxini xwiyfá rixekwf moarigfáyf nání xwiyfá wí mri paxf rísiariñi? Sini xwiyfá nri xekwf morfná rarigfipi, ayf pí nání rariñi?" urfagi aí

⁶³ Jisaso xwiyfá bi murariñagi. Xwiyfá bi murariñagi apaxfpániñf imóniñf xwéo siñwf e niwiniñi re uriñiniginí, "Joxi nepa Kiraisoxi, áma yeáyf neayimixemearfa nání arfowayá xwfá piaxfyo dání iwiaronfoyi rariñwáoxi enánáyf, nepa niaíwf Gorixoyáoxi enánáyf, Nwfá aniniñf siñf imóniño tñf e dániniñf niriñi áwanf neareí." urfagi

⁶⁴ Jisaso re uriñiniginí, "Oyi, ayf rixa joxi rariñini. E nerf aí re rirariñini, 'Rfwéná seyfne áma imóniñáoni Gorixo enf sixf eániñoyá wé náumíni ñweañagi siñwf naniñi anfnami dání agwf tñni weaparñagi naniñi epírjárini.' rirariñini." uráná

⁶⁵ Apaxfpániñf imóniñf xwéo wikf niwóniri xewaniño xegf rapirapf yiniñú naxeri ámináowami re uriñiniginí, "Áma ro Gorixomi xewaxoniñiriñi rixa omi riperirf umearini. Áma wíni wíni omi xwiyfá uxekwf mopírri bipaxf mimónini. Ai, o Gorixomi riperirf umearfná sewaniñoyfné rixa arfá wíoi.

⁶⁶ Soyfné dñf pí yaiwiarñoi?” urfagi awa re urigfawixini, “ ‘O rífpí ríxa nípikipaxíriñi.’ neaimónarñi.” nurimána

⁶⁷ omí símimanfyo reañwí úriro wé amímá nemána earo nerfna wa wé piára nupkákwiayiróna

⁶⁸ re urayigfawixini, “Kiraisoxini, dixí imónigfáyo yeáyf uyimixemearfa nani arfowayá xwíá piaxfyo dání iwiaronoxini, áwanf níneariri wíá nearókiamoí. Agwi iwanf go reaarini? Iwanf go reaarini?” urayigfawixini.

Pitao “O nani nioní majfáriní.” urñf nánirini.

⁶⁹ Pitao, añf ákñáyo ínriwámíni ñweañomi apíxí omñf wiiarñf wí re urñnigini, “Joxí Gariri píropenífyo dánf Jisaso tñí emearñf woxirini.” urfagi aiwí

⁷⁰ Pitao “Oweoi.” nuriri “Jíxí rarñfyf nani nioní majfáriní.” nurimí nurí

⁷¹ íwí ákñá tñf e roñána ámi wí níbiri omí sñwí níwiniri áma e ñwixapigfáyo re urñnigini, “Áma royf Nasareti dánf Jisaso tñí emearigfáyf worini.” urfagi aí

⁷² Pitao “Oweoi.” nuririna “Xwíá tñf tñf e dání seararñini. Áma o nani nioní majfáriní.” nurimána enána

⁷³ ríwíyo onimiáp e rówapigfáyf añwí e níbiri Pitaomi re urigfawixini, “ ‘Xwíyá joxiyá Gariri píropenífyo dánfyf rarigfápi axípi rarñagi nani joxí ayfya woxirini.’ neaimónarñi.” urána

⁷⁴ o sípí ikaxí níméperi re urñnigini, “Xwíá tñf tñf e dání re seararñini, ‘Nepa o nani nioní majfáriní.’ seararñini.” urána re enñnigini. Karfkarí rfaiwá rñnigini.

⁷⁵ Karfkarí rfaiwá rana ámi pñé Jisaso urífpí “Karfkarí sini rfaiwá mirñána joxí biaú bí áma wíyo re uririni, ‘O nani nioní majfáriní.’ uririni.” urífpí dñf níwiniri e dání nipeyearí ñwí píf wírinñnigini.

27

Jisasomí Pairato tñf e wárigfá nánirini.

¹ Wfápi tñí apaxfpanñf imónigfá xwéowa tñí Judayf mebáowa tñí Jisasomí nípikipíri nani xwíyá numearimána

² gwí nýiro nimeámi nuro émayf gapimanf Pairato tñf e wárigfawixini.

Judasó gwí yaímññf nánirini.

³ Judaso, Jisasomí míf urfo mebáowa “Jisaso xewanño rífpí nani pikipaxí imónñagi nani émayf opíkípoi.” rarñagfa arfa níwiri dñf sípí wíagi ñgwí sirípa 30 mñí wíáfpi ámi nimeámi nurí apaxfpanñf imónigfá xwéowami tñí Judayf mebáowami tñí mñí wimñiri nerfna

⁴ re urñnigini, “Nioní áma íwf bí méomi míf nuriri nani sípí ikarññanigini.” urfagi aí awa re urigfawixini, “Jíwanñoxí éfpí nani none pí nani neararñini? Jíwanñoxí ikixéini.” uragfa

⁵ Judaso ñgwípi rídiyowá yarigfiwámi e emí nímóánimo nurí xewanño gwí yaímññnigini.

⁶ Judaso peyeáána apaxfpanñf imónigfá xwéowa ñgwí api nímearo re rñigfawixini, “Ñgwí rípi áma opíkípoiñiri wíwápi enagi nani ñgwí Goríxo nani añf riwámi tarigfápi tñí nawíni níkwierorfnáyf, ayf nípikwñni menini.” nírñiro

⁷ ñgwí api nani xwíyá nírñfáwa ñgwí api nimeámi nuro áma midánf imónigfáyf xwíá weyipírfá nani xwíá xegí yoí Xwárfá Síxí Imíxarigfáyfapíyi rññfpi bí egfawixini.

⁸ Nigwí ámá opíkípoi niri wigíápi tñi xwíá api bí éagíá nání yoí Ragípiyi wíragíáriní. Agwí ení siní e nira waríñoi.

⁹ Awa e éaná xwíyíá Gorixoyá wíá rókiamoagí Jeremaiao níwuriyiri ríwamíñí eañí rípi, “Awa nigwí 30 Isireriyí ‘Ámá wo xegí wo nání miyí nearáná wianíwáriní.’ rínigíápi nimearo

¹⁰ xwíá xegí yoí Xwáríá Sixí Imixarigíáyíyápiyi ríníñípi Gorixo sekaxí nírínípi tñi xixeni bí nero miní wigíawixíni.” Xwíyíá e níríníri eáníñípi íná xixeni e imóníñíriní.

Pairato Jisasomí yaríñí wiayíñí náníriní.

¹¹ Jisasomí nimeámí nuro gapímaní Pairato tñí e mearémóáná gapímano yaríñí níwiayiríná re uríñínigíni, “Joxí míxí ináyí Judayíyáoxíraní?” uríagí Jisaso “Joxí e raríñíni.” uríñínigíni.

¹² Apaxípáníñí imónígíá xwéowa tñi Judayíyá mebaowa tñi xwíyíá obaxí omíni uxekwímoaríñagíá aiwí o xwíyíá xixe urípaxí nimóníri aí bí muríñínigíni.

¹³ Xwíyíá bí murí yaríñagí Pairato síñwí e níwíníri re uríñínigíni, “Xwíyíá obaxí ‘Joxíní ríxekwímoayaríyáyo aríá mívípa ríyaríñíni?’ nuríri

¹⁴ Jisaso xíomi uxekwímoarígíá bí nání aí xíto bí murí yaríñagí níwíníri ududí winíñínigíni.

Pairato Jisasomí níkwearí wárimíníri enípi náníriní.

¹⁵ Síá Gorixo Judayo mípíkí wiárfí múroníyi imóníñáná xwiogwí ayí ayo Judayí nuro wigí gwí ñweagíá wo nání émáyí gapímanomí yaríñí wíáná o ayo yayí owimómíníri wigí go go nání wimónaríñíyí wáriagíriní.

¹⁶ Íná wigí ámá gwí ñweañí wo Barabaso yi ríníño Judayí níní yoí oyá níjía imónígíáriní.

¹⁷ Ayínání ámá sípíá ayí gapímaní Pairato tñí e awí eánáná o re uríñínigíni, “Nioní go seawárimíníri? Barabaso seawárimíníriní? Jisaso, ámá Kiraisoyí rarígíto seawárimíníriní?” uríñínigíni.

¹⁸ Ayí rípi nání e uríñínigíni. O níjíáriní. Apaxípáníñí imónígíá xwéowa Jisasomí sípí dñí níwíaiwíro nání xíto tñí e wárfá nání o níjíáriní.

¹⁹ Rípi nání ení “Jisaso seawárimíníriní?” uríñínigíni. O íkwíañwí xwíríxí mearíñínámí éfí ñweañáná xiepí Jisaso nání xwíyíá re uowárenapíñínigíni, “Árfwíyímí ámá o nání oríñá níwíníriná dñí ríá níxéñínigíni. Ayínání ámá wé róníñí omí sípí wí mívímíxípaní.” uowárfí enagí o ámá e epíroyí egíáyo “Jisaso seawárimíníriní?” uríñínigíni.

²⁰ E uríagí aiwí wíá móníñími apaxípáníñí imónígíá xwéowa tñi Judayíyá mebaowa tñi ámá oxí apíxí aiwá api nání epíroyí egíáyo re uríméfá enagí nání, “‘Barabasomí neawárití.’ uríro ‘Jisasomí opíkípoi.’ uríro éfírixíni.” uríméfá enagí nání

²¹ gapímano ámá e epíroyí egíáyo “Ámá rowaú gímíni go seawárimíníri?” uráná ayí re urígíawixíni, “Barabaso neawárití.” uríagíá

²² Pairato re uríñínigíni, “Nioní Jisaso, ámá Kiraisoyí rarígítomí pí wímíni?” uríagí níní re urígíawixíni, “Omí íkíáyo seáyí e oyekwíroárfípoi.” uríagíá

²³ o re uríñínigíni, “Pí nání? Pí fíwí éfí nání yekwíroárimíni?” uríagí aiwí ayí xwamiání nura nuro re urígíawixíni, “Omí oyekwíroárfípoi.” nira waríná

²⁴ Pairato “Gí xwíyíá aríá mínípa epíri enagí nání ámí bí nuríri aí naní wí imónínímeníñoi. Ríxa míxíni épímíxamopíráoi.” níyáiwíri ámá ayí re

oyaiwípoyiniri, “O ‘Jisasomi xe oyekwiroárfpoyi.’ niri ai ‘Reá miroánipa oemini.’ niyaiwiri rfa yarini?” oyaiwípoyiniri wigf sihwf anigfe dani wé wayf nironiri re uriniginini, “Ámá ro manf nioniyáyo dani pikiprímeoi. Sewaninifiné segf manfyo dani pikipríaoi.” urfagi

²⁵ áamá nini re urigfawixinini, “Oyá ragf pí eniñoi xe oneaxénini. Negf niaíwíyo eni xe oxénini.” uraná

²⁶ Pairato re eniginini. Barabaso niwárirí porisowami re uriniginini, “Jisasomi sikwá ragf prf nuyikimána ikfáyo seáyf e yekwiroárfpoyi.” nuriri mni winiginini.

Porisowa Jisasomi riperirf megfá nánirini.

²⁷ Porisowami mni wíaná awa Jisasomi nimeami gapimanfyyá anfyo —Anf yoí Piretoriumiyi rininiforini. Anf ayo nipáwiro porisf nowamini “Eini.” nuriro “Omi riperirf omépeaneyi.” niriniro re egfawixinini.

²⁸ Omi raprapf xegf yinijú niwiriro emi moro ámi ayfá rinj wú, mixf ináyowa yinarigfáyo danyf wú nimearo uyiriro

²⁹ ópiyá eninif imónif wíri níkfkiyimána mixf ináyf aminanwfnif imónif minfyo dfinarigfápa omi enf tni minfyo udkiárfiro xoywá wiyi mixf ináyowa maxirarigfápa fá umiriro nemána agwírwáminini xómif niyikwiro riperirf numerfna re urayigfawixinini, “Judayfya mixf ináyoxini, yayf osianeyi.” nuriro

³⁰ reanwf niwúrayiro xoywáyf nurárfiro minfyo neaayiro

³¹ ríxa riperirf numearfasána raprapf ayfá rinj niwiriro ámi xegú nuyírmána ikfáyo seáyfmi yekwiroáraniro nani níméra ugfawixinini.

Jisasomi ikfáyo yekwiroárfgá nánirini.

³² Yekwiroáraniro nani anf apimi dani níméra nuróna Jisaso ríxa enf meánf yarifagi niwiniro áamá wo, Sairini danyf Saimonomi sekaxf re urigfawixinini, “Yoxáf rípa nimeami wuii.” nuriro

³³ ríxa dífwf mfeyoanf apikwf xegf yoí Gorigotai rininifpimi —Dífwf apf yoí mfkf áamá minf gixweá nánirini. Dífwf apikwinimi nímoro

³⁴ wa Jisaso rfnif minfwinipa oeniri marisinfá yíkf yarinf b iniif wainfyo niwayimómána nawíni oimóniri krfkrf nimeari e nero mni wíaná iwamfó gfgf éána minfpxf wimónifniginini.

³⁵ Porisowa omi ríxa yoxáfyo seáyf e niyekwiroárfmána “Oyá raprapf none go go meanirfeniñoi?” niriniro áwini e nitimána sáru nemána

³⁶ éf ninwearo Jisasomi awi nimenwearo

³⁷ áamá nini “O íwf apf éf nani rípkirfñoi?” oyaiwípoyiniri ikfá wára nimearo “Ámá ro Jisaso Judayfya mixf ináyorini.” niri rfwanif nearo minf tñf e seáyf e pfraugfawixinini.

³⁸ Jisasomi niyekwiroárfina áamá íwf mearigfíwaúmi eni midimidani yekwiroárfawixinini.

³⁹ Ámá óyimi biri uri niyayirfna peayf sihwf niwiniro minf krfkrf nimearo ikaywf numearifóna

⁴⁰ re urayigfawixinini, “Re rinjoxirani? ‘Niwanifoni anf ridiyowá yarigfiwá nifneari gf niwini sfá wyaú wiyimi ámi mifmifárfni.’ rinjoxirani? Joxf nepa niaíwf Gorixoyáoxf enánáyf, jifwanifjoxf enf niyoaárfnini wepfnei.” rayigfawixinini.

⁴¹ Apaxfpánif imónifgá xwéowa tni nwf ikaxf éanifpfi mewegfáwa tni Judayfya mebáowa tni áamá biri uro yayarigfáyf riperirf umeararigfápa awa eni riperirf numero re rigfawixinini,

42 “O ámayo ‘Nioni títámíni báná yeáyí seayimixemeámfáriní.’ uragí aí xewaníño arirá minípaxírini. Íkíáyo dání ení nityoaárími wepínánáyí, ananí díní wíkwíroaníwini.

43 O Goríxomi díní níñwiráriní re rínarínorini, ‘Nioni niaíwí Goríxoyáonirini.’ rínarínorini. Goríxo xewaxí ro nání yayí níwinírínáyí, ríxa éfí oumínini. Arirá winírífenínoinirí síñwí winaníwini.” rígfawixini.

44 fíwí mearígííwaú mídímídání yekwíroárinígííwaú ení Jisasomí ikayíwí numearíríná axípiní rígfísixini.

Jisaso pení nánirini.

45 E néra núfasáná enáná ríxa sogwí áwini e 12:00 imónáná re enínigini. Aní nímíni sía yinárínínigini. Sía nityinárínísáná ríxa 3:00 p.m. imónáná ámi wía ónínínigini.

46 Ámi wía ónáná Jisaso xegí Xibiruyí píné tñí ríaiwá re rínínigini, “Eri, Eri, ramí sabakítaní?” urínípiyí re níriríná urínínigini, “Gí Goríxoxini, gí Goríxoxini, joxí pí nání niepísamoarínini?” ríaiwá e ráná

47 ámá e rówapígíáyí wí Jisaso e ríagi aría níwiro re rínígíawixini, “Wía rókiamoagí Irajao nání ríaiwá ría raríni?” níriníro

48 ayí wigí wo aníni nurí íríkwí bí nímeari wegwía wá tñí ayínwí níkwíroárimáná inígí wainí níaf ení bí íríkwípimí níwayímómáná Jisaso onínirí wimixánimínirí yaríná

49 xegí wíníyí re urígíawixini, “E mepaní. Irajao níwepínirí arirá winírífenínoiní? Arirá míwipa enírífenínoiní? Síñwí owínaneyí.” raríná

50 Jisaso ámi ení tñí ríaiwá bí níriríná xegí díní níyámíga unínigini.

51 Xegí díní níyámíga úáná re enínigini. Rapírapí aní rídíyowá yarígíiwámí awawá ñwía Goríxoyá nání níyimáronirí epaníoárínínú yoparí éde dání xegípi naxega níwepínirí wúkaú imónirí xwía poboní éáná síñá xwé áwinimí níjiga urí

52 ámá xwáripá noxoága úáná ámá Goríxomí díní wíkwíroagía píyíyí wegíe dání síñí ero egíawixini.

53 Píyí ayí Jisaso ríxa níwiápínimeámáná enáná nuro Jerusaremí rémóáná ámá obaxí ayo síñwí winígíawixini.

54 Porisowamí seáyí e imóníño tñí porisí xfo tñí Jisasomí awí mearogíáwa tñí xwía poboní erí amípi e imónirí éagi níwíníro óf níkaríníro re rínígíawixini, “Ámá royí neparíni. Goríxomí xewaxoríni.” rínígíawixini.

55 Apíxí obaxí “Jisasomí saní nurápa númí ouxfdaneyí.” níriníro Gariri píropenísíyo dání bííwa ná jfámí nírómáná síñwí winígííwa ríwaríni.

56 Íwa wí Magídara dání Maríaíriní. Ámí wí Jemisomí tñí Josepomí tñí xínáí Maríaíyí ríníníriní. Ámí wí Sebediomí xewaxowaúmí xínáíriní.

Jisasomí xwía weyárigíá nánirini.

57 Ríxa sogwí nokepá tñí ámá amípi mímúróníní wo —O Arimatia dání Josepoyí rínínorini. O ení Jisaso wiepísíníyí woríni.

58 O émayí gapímaní Pairato tñí e nání nurí Jisaso píyomí xwía weyárimínirí nání yaríní wíaná Pairato porisowamí “Xe omeanirí síñwí winípoyí.” uríagi

59 Josepo nurí píyomí nímeari rapírapí apía xaíwí wenípi tñí xopíxopí nírómáná

⁶⁰ s'ñá óf xewan'ño nánì rìx'ñ'f'iyimì —Ayi áamá s'ñì m'w'ew'ñ'f'iyir'ñì. Ayimì n'imeámì n'páw'irì n'it'máná s'ñá piárá xwé wo m'imegw'ínárf n'íméra nuro s'ñá óf'iyimì n'p'róár'ímì uñ'ínig'ínì.

⁶¹ Mag'ídara dán'f' Mariaí t'ñ'ñ' Mariaí w'í t'ñ'ñ' ípaú s'ñá óf'iyi m'idán'ñe n'ñweámáná Jisaso p'iyomì e tar'ñag'í w'ín'g'f'isix'ínì.

Jisaso p'iyomì awí mearog'f'á nán'ñ'ñ'.

⁶² S'f'á Sabarf'áyo nánì Juday'f' am'p'í pírán'ñ'f' im'ixárar'ig'f'áyi óráná w'f'ap'í t'ñ'ñ' apax'pán'ñ'f' imón'ig'f'á xwéowa t'ñ'ñ' Parisiowa t'ñ'ñ' awa gap'man'f' Pairato t'ñ'ñ' e awí neán'iro

⁶³ Jisaso p'iyomì nánì re ur'ig'f'awix'ínì, “Ám'ínáox'ínì, yap'f' nea'íwap'iy'ño s'ñì m'ip'é n'ñwear'íná re r'ñ'f'p'í, “S'f'á w'iyáú w'iyi óráná am'f' w'íap'f'ñ'meám'f'ar'ínì.” r'ñ'f'p'í nánì d'ñ'f' neainar'ñag'í nánì bar'ñw'ínì.

⁶⁴ Oyá w'iep'sar'ñowá n'íbiro p'iyomì f'w'f' n'imearo p'f'ñ'f' n'it'máná ámáyo re ur'ip'r'ix'ín'ñ'í, ‘O r'íxa w'íap'f'ñ'meám'ñig'ínì.’ ur'ip'r'ix'ín'ñ'í jox'í poris'f' wam'í sekax'f' re uowáre'í, ‘Om'í xw'f'á w'eyár'ig'f'e nánì nuro awí s'f'á w'iyáú w'iyimì mearópoy'í.’ uowáre'í.” uráná

⁶⁵ Pairato re ur'ñ'ñig'ínì, “Sewan'ñoy'f'né poris'f' wa awí mearop'f'f'í nánì n'imeámì nuro soy'f'né f'w'f' m'imeapa oépoy'ñ'ñ'í yar'ig'f'ápa w'iep'sar'ñowá p'iyomì f'w'f' meap'r'ix'ín'ñ'í e e nurára úpoy'í.” ur'f'ag'í

⁶⁶ awa nuro Jisaso xw'f'á w'eyár'ñ'ñe porisowam'í e e nurára numáná s'ík'f' b'í n'imearo s'f'm'maj'f'ó nánì s'ñá p'f'rón'ñom'í seáy'í e ikw'íar'ar'ig'f'awix'ínì. Ap'í m'w'ew'ñáná “Ámá n'páw'iro p'iyomì meám'f'ar'f'ñ'?” yaiwian'f'wán'iro nánì e eg'f'awix'ínì.

28

Jisaso am'í w'íap'f'ñ'mean'f' nán'ñ'ñ'.

¹ Mag'ídara dán'f' Mariaí t'ñ'ñ' Mariaí w'í t'ñ'ñ' Sabarf'á r'íxa w'éáná Sadéyo is'f'áyo ípaú Jisaso'yá xwár'ipáyo s'ñw'f' w'ñan'ñ'ri nánì nuri

² s'ñì m'irémopa yar'f'ná re en'ñig'ínì. Pobon'f' xwé w'í éáná an'ñ'naj'f' Gor'ixoyá wo an'ñnam'í dán'ñ' n'w'ew'p'r'í s'ñá xwár'ipáyo óf'iyimì p'róar'ig'f'ó m'imegw'ínárf néra nuri óf'iyimì n'wiemoár'máná s'ñáom'í seáy'í e éf' ñweáag'í

³⁻⁴ poris'f' awí mearoar'ig'f'áwa an'ñ'najo ápian'w'f' yar'ñ'f'pa w'f'á éñ'ñ'f' nókiri ñweañag'í n'w'ñ'iro xeg'f' rap'r'ap'f' en'í s'ñw'f' m'ím'ñ'f' in'f'f' yín'ñag'í n'w'ñ'iro óf' níkar'ñ'iro p'iy'f'n'ñ'f' nimón'iro xw'f'am'í piér'ñow'ig'f'awix'ínì.

⁵ An'ñ'najo s'ñ'ñ' xwár'ipá t'ñ'ñ' e ñweañáná ípaú rémónap'f'ag'f'í re ur'ñ'ñig'ínì, “A'ípagw'í wáy'f' mepan'í. Nion'í n'ñ'f'ár'ínì. A'ípagw'í Jisaso, p'iyom'í ík'f'áyo yekw'iroar'ig'f'ómi s'ñw'f' w'ñan'ñ'ri bar'ñ'ñ'í.

⁶ O re m'w'ew'ñ'ñ'í. X'f'ó sear'ñ'f'pa r'íxa n'w'íap'f'ñ'meám'í ú'ñig'ínì. A'ípagw'í x'f'om'í tig'f'e n'íbi'ri s'ñw'f' w'ín'f'piy'í.” nur'ñ'í

⁷ am'f' re ur'ñ'ñig'ínì “R'íxa nuri xeg'f' w'iep'sar'ñowam'í re ur'émeápiy'í, ‘O xwár'ipáyo dán'ñ' r'íxa n'w'íap'f'ñ'meám'í ú'ñig'ínì. Ar'f'á épiy'í. O Gariri p'íropen'ís'f'yo nánì xám'í y'íf'm'í soy'f'né e n'iy'oaro s'ñw'f' w'ín'p'r'f'ár'ínì.” ur'émeápiy'í.’ earar'ñ'ñ'í.” ur'f'ag'í

⁸ ípaú an'ñ'ñ' xwár'ipáyo p'f'ñ' n'w'íar'ím'í nur'f'ná wáy'f' íkar'ñ'ñ'ri yay'f' íkar'ñ'ñ'ri néra nuri w'iep'sar'ñowam'í áwan'f' ur'émean'ñ'ri an'ñ'ñ' war'f'ná re en'ñig'ínì.

⁹ Jisaso ípaú'm'í n'w'ímear'í “G'f' áamá a'ípagw'í!” nur'ñ'í yay'f' e w'íáná ípaú an'w'í e nuri m'ñ'ñ'f' xw'f'áyo níkw'írori xeg'f' s'ík'w'f' f'á n'ix'ir'íná om'í seáy'í e umeg'f'isix'ínì.

10 Seáyi e uméáná o re urɨɨnigɨni, “Aɨpagwí wáyɨ mikárɨnɨpanɨ. Sa nuri gɨ áamá imónigɨfáwami áwanɨ re urɨpiyi, ‘“Soyɨné Gariri piropenisɨyo nánɨ yífrɨxɨni.” rɨɨoi.’ nurɨri re urɨpiyi, ‘“Nionɨ e siɨwɨ nanɨpɨrɨfárɨni.” rɨɨoi.’ urɨpiyi.” urɨɨnigɨni.

Porisowami xwapɨrá eaárɨgɨfá nánɨrɨni.

11 Ípaú sɨni wiepɨsarɨɨowa tɨɨ e nánɨ warɨná re enɨnigɨni. Porisɨ awí mearófáwa Jerusalemɨyo nɨrémoro apaxɨpánɨɨ imónigɨfá xwéowami wa winɨfápi nɨpɨni nánɨ repɨyɨ wíáná

12 awa Judayɨyá mebáowami awí neaárɨro xwɨyɨfá nimɨximáná porisowa áwanɨ murɨpa éfrɨxɨnɨri nigwɨ xwé obaxɨ mɨni nɨwiro

13 re urɨgɨfawixɨni, “Áamá wí yarɨɨ seaiáná re urɨfrɨxɨni, ‘Árɨwɨyimi none sá wenáná xegɨ wiepɨsiɨowa nɨbɨro piyomi fɨwɨ nɨmeámi ugɨfawixɨni.’ urɨfrɨxɨni.

14 Gapɨmanɨ Pairato xwɨyɨfá api rɨnarɨɨagɨ arɨfá nɨwirɨnáyɨ, o iwanɨ seaeanɨgɨnɨrɨ samɨɨ imɨxanɨwá enagɨ nánɨ ayá sɨwɨ nɨsearorɨ dɨɨ obɨbaxɨ mimopanɨ.” urɨagɨfá

15 porisowa nigwɨ api nurápiro apaxɨpánɨɨ imónigɨfá xwéowa urɨfápa axɨpɨ e yarɨná pɨné api Judayɨ anɨyo rɨnɨmenɨpi agwɨ sɨni rɨnɨmearɨni.

Jisaso wiepɨsiɨowa tɨni ámi erimeánigɨfá nánɨrɨni.

16 Wiepɨsiɨɨ wé wúkaú sɨkwɨ wo awa Gariri piropenisɨyo dɨwɨ Jisaso urárɨɨpimi nánɨ nɨyoaro

17 omɨ nɨwinɨróná seáyi e numero aiwɨ wa “Jisatorɨni.” yaiwiro wa “Áamá ro nepa Jisatorɨni?” yaiwiro yarɨná

18 o anɨ e nɨbɨrɨ re urɨɨnigɨni, “Gorɨxo ‘Amɨpɨ anɨnamɨ imónɨrɨ xwɨfárɨmɨ imónɨrɨ enɨpɨ nánɨ joxɨ api nɨpɨni nánɨ nénɨ tɨɨoxɨ imónɨrɨfɨni.’ nɨrɨfɨ enagɨ nánɨ

19 re seararɨɨni, ‘Soyɨné nuro áamá gwɨ rɨxɨ wirɨ wirɨmɨ gɨ wiepɨsarɨɨáyɨnɨɨ nɨwimɨxa nuróná re erɨni. Yoɨ ápo Gorɨxoyápimi dánɨ tɨni xewaxonɨyápimi dánɨ tɨni kwɨyɨpimi dánɨ tɨni wayɨ umeairo

20 sekaxɨ nionɨ searɨɨá nɨpɨni xɨdɨpɨrɨfá nánɨ uréwapɨyiro erɨni. Rɨpɨ enɨ arɨfá époyɨ. Nionɨ anɨɨ dɨɨ seakɨkayómɨfárɨni. Sɨfá yoparɨyimɨ e nánɨ aí nɨseakɨkayóa umɨfárɨni.’ seararɨɨni.” urɨɨnigɨni.

Xwiyá yáy neainaríj Mako eanjípirini.

Ríwamíj rípi “Xwiyá yáy neainapaxí Mako eanjípiyi” ríniñjírini. O Jisaso gí wíepísarínáowa oimónípoiñirí urípeañowa wo mimóníñagi aiwi Jerusaremí dání xwé niwiarorí íwí síkíño enáná amípi Jisaso uréwapíyirí erí yaríná síñwí wíniñjorini. Ríwíyo dání Banabaso tñni Poro tñni émayí añíyo wá urímeañná Mako ení uxídíñjorini. Xegí yoí ámi bí Joní Makoyí wírigíárini. O Jisaso ríxa nípémáná níwiápnímeámí añínamí nání nípeyimáná enáná ámi xwiogwí obaxí onímíápi nípwémáná enáná ríwamíj rípi eanjírini. Romíyí ení “Jisaso Goríxomí xewaxoríani?” níyaiwiro díñjí owíkwírópoiñirí amípi Jisaso Goríxoyá ení eáníñjípimi dání enípi nání ríwamíj neáa uníjírini.

Jono wayí numeaiia wago wá uríñj nánirini.

¹ Xwiyá iwamíó Goríxomí xewaxo Jisaso Kiraiso —O nene yeáyí neayimíxemeaná nání Goríxo rípeañjorini. O nání xwiyá yáy seainípaxípi rípirini.

² Eníá Jono wayí níneameaia wago síni meñáná xwiyá Goríxoyá wá rókiamoagí Aisaiayí ríniño Jono ná ríwíyo bíñfo nání Goríxo xegí xewaxomí uríñj rípi ríwamíj eanjínigini, “Aríá ei. Goríxoní gí xwiyá yanjí wiowárimíáo joxí gí íwoxí xámí rímeani nání uowárimíárini. O joxí nání óf simoiníárini.

³ O nurí ámá nání díñj meañe níñwearíná joxí nání ríaiwá re ríníárini, ‘Áminá ríwíyo bíñfo nání segí díñj óf naníñj níwimoiro ñweárixini. Óf píraníñj imoarígíápáníñj segí díñj píraníñj nímoníro ñweárixini.’ Gí xwiyá yanjí wiowárimíáo ríaiwá e ríníárini.” Goríxo e ríñjpa

⁴ Jono wayí níneameaia wago ámá nání díñj meañe níremorí wá nurímerí re uragírini, “Goríxo seyíné íwí niga warígíápi yokwarímí seainí nání segí uyínií yarígíápi ríwímíni nímamoro nísaníro ñweápoi. E neríñáyí, wayí seameaimíni.” uraríná

⁵ ámá obaxí Judayíyá añíyo dáníyí tñni áwini e wigí añj xwé bí xegí yoí Jerusaremí dáníyí tñni Jono tññj e nání nuro wigí íwí niga warígíápi nání waropárf wíáná iniígf Jodaní rapáyo wayí umeaiagírini.

⁶ O Goríxoyá xwiyá yanjí wiowáriño aiwi seáyí e nerí weyí menagomani. Rapírapí awíaxí yínagomani. Kamerí —Ayí osíñíñj imóníñjírini. Kamerí íá aga iyíáníñj imóníñj níyínímáná areríxí agwoníñj íríñíyo níyínirí emeagorini. Aiwá ení awíaxí nagomani. Xópé tñni píkí iniígf tñni nagorini.

⁷ O Jisaso, ríwíyo bíñfo nání wá nemeríná wauní xwiyá re ragírini, “Nioní ení eáníñáoní aiwi ení eáníñj nioníyá tñni ríwíyo bíñfoyá tñni xixenímaní. Oyá ní múroní. Omíñj wíiarígíáyí ananí wigí bosoyá síkwí sú gwí wíkwéaiarígíárini. E nerí aiwi nioní símaníwíyóníñj yeáyí nurínirí o aga seáyí émi ní múroníñagi nání oyá síkwí sú gwí wíkwéaipaxí meníni.” nuríni

⁸ re uragírini, “Nioní wayí níseameairíná sa iniígf tñnini ígfá seaeairíná. Ríwíyo bíñfo wayí níseameairíná kwíyí Goríxoyápi tñni seainíárini.” uríñjigini.

Wayí umeainí nánirini.

⁹ Jono wá uraríná Jisaso Garirí píropenísyó xegí añj Nasaretí ñweañe píní níwíarímí nurí Jonomí wímeááná iniígf Jodaní rapáyo wayí numeairí

10 wen+ηj éfyf w+n+η+nig+ni. Jisaso ini+g+yo dáni nímin+meámi yar+na an+nami dáni óf in+agi kwíyf Gor+xoyá xawiów+n+ηj xfo nán+ weapar+ηagi w+n+η+nig+ni.

11 S+ni e w+nar+na Gor+xo an+nam+ dáni Jisasom+ re urar+ηagi ar+á w+n+η+nig+ni, “Gf íwf d+ηj s+x+ r+y+ñáox+ nán+ aga yayf seáy+ e ninar+ni.” urar+ηagi ar+á n+wimáná enána

12 Gor+xoyá kwíyf Jisasom+ r+xa áma nán+ d+ηj mean+e nán+ n+iméra nuri

13 o e ηweanána s+á 40 nóra war+na Seteno —O im+óyo x+ráon+ηj imón+ηagi nán+ n+ni s+iman+wf+yón+ηj wur+n+g+for+ni. O n+b+r+ Jisaso xanoyá man+ p+r+ owia+kin+r+ iwam+ó wíwap+yar+ηagi aí o f+w+ wí mé s+ni t+ηj e n+ηwear+na an+ñaj+ n+wímearo sim+ηj wínag+ár+ni.

Áma waú waú awami “N+x+d+pyi.” ur+ηj nán+r+ni.

14 R+f+w+na Jisaso, Jono r+xa gw+ ηweanána, o Gariri p+ropen+s+yóm+ni nuri xw+y+á yayf win+pax+ Gor+xo xfo xeg+ xwiox+yo m+meám+ ner+ pírán+ηj umen+wean+ápi nán+ wáf nur+mer+

15 rep+y+ re wiemen+ηig+ni, “R+xar+ni. Gor+xo sey+né xwiox+yo m+meám+ ner+ pírán+ηj seamen+wean+ápi s+ñani imón+ni an+w+ ayo enagi nán+ seg+ f+w+ yar+g+ápi r+f+w+m+ni n+imamoro xw+y+á yayf seain+pax+ nion+ searar+ηá r+pi d+ηj n+kw+r+oro ηweá+r+x+ni.” nur+mer+

16 ipí xeg+ yo+ Gariri r+won+ápm+ n+pur+na áma peyf nán+ yar+g+á waú Saimono t+ni xogwáo Ad+ruo t+ni peyf nán+ uben+ ipíyo mamówárar+ηag+fi n+w+n+r+ n+wímear+

17 re ur+η+nig+ni, “Agwiagwí om+ηj peyf nán+ yar+g+í r+pi p+ni n+wiár+m+ n+x+d+pyi. Om+ηj xeg+ b+ peyf meaayar+g+ípa áma en+ ax+pi e meap+si oeaíwap+yim+ni.” urána

18 agwiaú re eg+fisix+ni. R+xa peyf nán+ yar+g+ípi p+ni n+wiár+m+ númi ug+fisix+ni.

19 Númi war+na Jisaso s+ni ná j+e on+miápi nur+na ámi áma waú, Sebediom+ xewaxowau Jemiso t+ni xogwáo Jono t+ni ewéyo n+ηweámána eg+ uben+ peyf nán+ yar+g+íu ar+kín+ηagi yad+r+ip+nar+ηag+fi n+w+n+r+

20 r+xa “Agwiagwí en+ n+x+d+pyi.” urána agwiaú xano t+ni o xeg+ áma n+gw+ om+ηj wiar+g+á t+ni s+ni ewéyo ηweanána p+ni n+wiár+m+ om+ númi ug+fisix+ni.

Im+ó d+ηj x+xéroar+ηj wom+ m+x+ umá+n+ηj nán+r+ni.

21 Jisaso wir+meáró+wa t+ni nuri an+ yo+ Kapaneam+yo n+rémoro r+xa Sabar+á —S+á ayi Juday+ om+ηj wí mé kiki+á nero xw+y+á Gor+xoyá ar+á wian+ro nán+ awí eánar+g+áyir+ni. S+á ayi imónána rotú an+yo n+páwiro o ámayo uréwap+yar+na

22 ay+ Gor+xoyá ηw+ ikax+ eán+η+pi meweg+áwa uréwap+yar+g+ápa muréwap+yí aga Gor+xoyá ηw+ ikax+ eán+η+pi xiáwón+ηj rar+ηagi n+w+n+ro o uréwap+yar+η+pi nán+ m+ηj s+ñá n+weán+ro yar+na

23 iná áma im+ó d+ηj x+xéroar+ηj wo rotú an+yo in+mi dán+ mak+r+f+w+ n+imor+

24 xwamián+ re ur+η+nig+ni, “Nasaret+ dán+ Jisasox+ im+one pí neaim+n+r+ bar+η+ni? ‘Xw+r+á neaik+xém+n+r+ r+á bar+η+ni?’ nimónar+ni. Nion+ n+j+ár+ni. Jox+ Gor+xo xewaxox+ xfo r+r+pean+ox+r+ni.” urána

25 Jisaso m+x+ numá+n+r+ re ur+η+nig+ni, “P+ni wiárei! D+ηj x+xéroar+η+pi+x+ni n+wáramómi ui!” urána

26 im+ó ámaomi mean+ nea+r+r+ o sinap+xw+nf+ ner+ wenána im+ó nur+na mak+r+f+w+ n+imómi un+η+nig+ni.

27 Makiríwí nímómí úagí áamá níní síḡwí e níwíníro mīḡí síḡá níweáníro xwíyíá níḡa nuro re ríníḡawixíní, “Xwíyíá apimí xiáwóníḡí nearéwapíyaríḡpí xegí bíríní. Eníná aríá wiagwámani. Aga síní síḡí aí aríá wiaríḡwíní. Imíó aí sekaxí uráná aríá wiaríḡoi.” ríníḡá

28 xwíyíá Jisaso éḡpí nání Gariri píropenísíyo ríxa yaní amí amí níwéa uḡíníḡíní.

Símíxí obaxíyo naní imíxíxímí ení náníriní.

29 Jisaso rotú aníyo píní níwíarímí nípeyearí nurí aní Saimonoyá t́níní Adíruoyá t́níní xíraxogwáowaúyá aníyo nípáwiro Jemiso t́níní xogwáo Jono t́níní ení nawíní páwíáná

30 Saimonomí xíneagwí wará ríá pírí wiaríḡagí nání sá wenḡagí Jisasomí ríxa áwaní uríḡá

31 o í wenḡe nání nurí wéyo íá meááná símíxí ríxa píní wíaríḡagí í níwíapínímearí ríxa aiwá ríá níyearí t́níníḡpí nímeari míní níwia uḡíníḡíní.

32 Ríxa śá sísisaní imónaríná sogwí ríxa wéḡmí enáná áamá aní apimí dání símíxí yaríḡáyí t́níní imíó díní xíxéroaríḡyí t́níní nímeamí Jisaso t́ḡí e nání níbíro

33 ríxa oxí apíxí níaiwí aní apimí dáníyí aní Jisaso ḡweaníwámí íwí e awí eaárínaríná

34 o áamá pí pí símíxí yaríḡáyo naní imíxowárírí áamá imíó sayá nímerí xíxéroaríḡyí ení imíó míxí umáínowárírí neríná imíó o Goríxo xewaxo enḡagí níḡá imóníḡagí nání míxí numáínowáríríná xwíyíá wí orípoyínírí síḡwí níwínípa eníḡíní.

Jisaso Gariri píropenísíyo emení náníriní.

35 O wíá móníḡmí síní śá xaíwí yíníḡáná níwíapínímearí nípeyeámáná áamá mīḡweagíe nání nurí e Goríxomí xwíyíá rírímí níwírí ḡweanáná

36 Saimono t́níní níkumíxínírí emearíḡáwa t́níní Jisaso síní aníyo mīḡweanḡagí níwíníro o nání ṕá néra nuro

37 níwímearíná re uríḡawixíní, “Oxí apíxí níaiwí níní joxí nání ṕá yaníro yaríḡoi.” uríḡá

38 o re uríḡíníḡíní, “E nerí aiwí aní wíyo nioní xwíyíá ‘Goríxo píráníḡí seameḡweaní síḡání imóníní anwí ayoríní.’ raríḡapí wáḡ ourímémí nání owaneyí. Xwíyíá apí aní amí amí áwaní urímínírí bíḡáríní.” nurírí

39 Gariri píropenísíyo amí amí nemeríná wíḡí rotú aní iwiwámí nípáwiemerí wáḡ urírí áamá imíó sayá nímerí xíxéroaríḡí t́ḡíyo míxí umáínowárírí nerí e emeníḡíní.

Peyíyí t́ḡí womí naní imíxíḡí náníriní.

40 Áamá peyíyí —Símíxí apí áamá síḡwí níwíníríná neaxímeaníḡínírí éḡ yaríḡápiríní. Símíxí ayí t́ḡí wo, Jisaso emearíná, omí níwímearí símímaníḡmíní xómíḡí níyíkwrí wauní ríxíḡí nurírí re uríḡíníḡíní, “Joxí nísimónírínáyí, ananí píráníḡí nímíxípaxíríní.” uríḡá

41 o wá níwíanírí wé íeapá níwírí omí seáyí e níwikwíarírí re uríḡíníḡíní, “Nioní joxí naní oimóníní.’ nímonaríní. Ríxa naní imóneí.” uráná re eníḡíní.

42 Peyíyí ríxa axíná yímoníḡíní.

43 Ríxa apaxí mé yí móagí Jisaso apaxípáníḡí imóníḡáwa t́ḡí e nání nurowáríríná aríá jiyíkí norí

44 re uríḡíníḡíní, “Naní símíxíyí nání amíná nurí ámayó áwaní murípaní.” nurírí áamá o wíḡí yaríḡáḡpí mé ámayó xewaníḡo áwaní nura

emenigini e nuriri ami re uriniginini, “Amína apaxpániní imónigíáwa tñí e nání nuri womi síwá nwiniri nanwí ridiyowá nání negí arfo Moseso enína nwí ikaxí nearagíyí bí ridiyowá siárirí joxi naní imóníyí nání áwaní riri ení mñí wírixini.” urfagi aiwi

⁴⁵ o Jisasomi pñí nwiárimí nuriná arfíki áwaní rimeniginini. E éagi nání Jisaso ámá arfíki upupígf níríxini aní bí bimí nuriná síjání miremopaxí nwinóniri nání ámá mayí e nweanána ámá ami ami dání o tñí e nání bagfáriní.

2

Ení síwímí ení womi naní imixiní nánirini.

¹ Jisaso, síá wí ríxa nóra núsáná, o ámí aní yoí Kapaneamiyo nání nuri xegí aníyo inimi nweanána ámá obaxí arfá re nwiwo “O ámí xegí aníyo nweani.” rarínagfa arfá e nwiwo nibiro

² awí neániro nipáwiwo aníyo inimi déroro aní íwí e ení pfwípfwí iniro yarfná o ámá ayí niyoní wáí nwiwiri pñé repíyí wiarfná

³ ámá wa ení nñí síwímí ení womi —O aní epaxomani. Omi íkwianwíyo níkwónimí nibiro aí

⁴ ámá aní íwí e pfwípfwí inínagfa nwiniro aníyo nipáwiwo Jisaso tñí e tñíxí menagi nání nimeámi npeyiro aní ríwí seáyíyo dání aní síá bí Jisaso nweane núpiyiro íkwianwí xfo wenfnami midimidáni gwí niyuráriró gwíyo íá nixirimáná aní síá úpiyífe dání awayini mamówáraná

⁵ Jisaso awa xfomi dñí nwiwíwíroro “O negí ámá ení síwímí enomi anani naní imixipaxirini.” yaiwiarínagfa nwiniri omi re uriniginini, “Íwe, joxi íwí ikárininí ríxa yokwarimí siárinini.” uráná

⁶ Goríxoyá nwí ikaxí eáninípi mewegfá wa Jisaso uréwapíyarínípi arfá wianiro nání e ninwearfná Jisaso ení síwímí enomi e urípi arfá nwiwo inimi dñí re nimóo ugíawixini,

⁷ “Pí nání ríá urarini? Nioni Goríxoniniri yokwarimí riwiiarini? Sa Goríxoní íwí yokwarimí wiiarínorini. Ámá ro Goríxomi riperirí nu-meariri ríá yarini?” yaiwiarfná

⁸ Jisaso xegí kwíyíyo dání awa inimi dñí e nimóo warínagfa nwiniri re uriniginini, “Soyfné pí nání nioni nání inimi ‘O íwí ámá yarígfápi yokwarimí wiipaxomani.’ nimóo warínjo?” nuriri

⁹ ámí re uriniginini, “Ámá wo íwí ikárininí nioni yokwarimí wiánáyí inimi imóniníagi nání ámá woxí sínwí tñí sínwí winipaxí menini. E nerí aiwi nioni ámá ení nñí síwímí ení womí ‘Ríxa nwiápnimeari díxí íkwianwí nimeámi ui.’ uránáyí o naní imóníagi ámá niyfnéni sínwí tñí sínwí winipaxirini.” nuriri

¹⁰ re uriniginini, “Niyfnéni nioni nání re yaiwipíri nání, ‘Ámá imóniníjo anani ámá xwíá tñíyo dáníyí íwí ikáriníapi anani yokwarimí wiipaxorini.’ naiwipíri nání píraniní sínwí nanípoiyí.” nuriri

¹¹ ení síwímí enomi re uriniginini, “Nioni re rírarinini, ‘Joxi nwiápnimeari díxí íkwianwí nimeámi aní e nání ui.’ rírarinini.” uráná re eniginini.

¹² O ríxa naní nimóniri nwiápnimeari ámá nñí sínwí anigfe dání íkwianwí xwanwí níkwónimí peyeiginini. E éaná ámá ayí sírí nípikíníro Goríxomi seáyí e numero re rígfawixini, “Nene enína dání aiwi ámá wo ro yarínípa axípi re yarínagí mwinagwáriní.” rígfawixini.

Ripaiomí “Níxídeí.” uríní nánirini.

13 Jisaso ámi aní e píní nìwiárími nuri ipí imanípá tñí e ñweañáná oxí apíxí niaíwí níní o tñí e nání bayaríñagífa o nuréwapíya nuri

14 sìní ipí imanípámi nìpuríná Arípíasomi xewaxo Ripaio —O takisí nání nìgwí uráparíñoríní. O opisí aníyo éf nìñwearí xegí omíñf yaríñagí nìwíníri re uríñnigíní, “Joxí ríwíyo nìxídei.” uráná o nìwiápínimeámi ríwíyo nuxídirí nuro

15 Ripaioyá aníyo nìpáwiro Jisaso tñí xegí wiepísaríñowa tñí nìñwearo aiwá nñíro ámá takisí nání nìgwí uráparígífa wa tñí (Eníná Judayí aníyo takisí nání nìgwí uráparígífa wa takisí nání nìgwí nurápirínáyí wigí meapírfá nání nìgwí seáyí e bí íwí urápagífa enagí nání ámá níní awa nání xwioxíyo dání wikí nìwóníro kíkímí nìwimóníri yagíáríní.) Awa tñí íwí yarígífa wíníyí tñí ámá ayí obaxí Jisasomi nìxídíro nání ayí ení nawíní Jisaso tñí aiwá nñíro yaríná

16 ámá Parisiyí ríníñyí wayá ámá Goríxoyá ñwí ikaxí eáníñpí mewegífa wa Jisaso ámá takisí nání nìgwí uráparígífa wa tñí íwí yarígífa wíníyí tñí aiwá nawíní naríñagífa nìwíníro xegí wiepísaríñowami Jisaso nání re urígíawixíní, “O pí nání ámá takisí nání nìgwí nearáparígífa awa tñí íwí yarígífa ayí tñí nawíní aiwá nñíro iniígí nñíro yaríñoí? O naní ríyaríní?” uraríná

17 Jisaso e uraríñagífa arífa nìwirí ewayí xwíyífa bí nuríri re uríñnigíní, “Ámá simíxí mepa neríná xwírí tñí e nání warígífámani. Simíxí tígíáyí warígíáríní. Nioní ení ámá ‘Nioní nìgípi wé róníñí.’ yaiwinarígíáyí nání mibíñáríní. Ámá ‘Nioní íwí yaríñáoníri.’ yaiwinarígíáyí wigí uyíní yarígíápi yokwarímí wiáná ayí wé róníñí imónípíri nání bíñáríní.” uríñnigíní.

“Pí nání aiwá ñwífa míñweaayaríñoí?” urígífa náníri.

18 Jisaso tñí xegí wiepísaríñowa tñí aiwá ñwífa bí míñweapa yaríñagífa Jono wayí numeáia waríñoyá wiepísaríñowa tñí ámá Parisiyí ríníñowa tñí aiwá nání ñwífa nìñwirárínayiróná Jonoyá wiepísaríñowa tñí Parisiowayá wiepísarígífa wa tñí nawíní nuro Jisasomi nìwímearo re urígíawixíní, “Jonoyá neaiepísaríñone tñí Parisiowayá neaiepísarígíone tñí aiwá nání ñwífa ñwirárínayaríñwíní. Pí nání joxíyá wiepísaríñowa aiwá ñwífa míñwea yaríñoí?” uráná

19 Jisaso ewayí xwíyífa bí nuríri re uríñnigíní, “Ámá apíxí sñí ñwirárífo sìní ñweañáná oyá nìkumíxíníri emearígífa aiwá ñwífa nìxenwiráríníro yarígíárání? Oweoí, o sìní awa tñí ñweañáná aiwá ñwífa xenwirárínípaxí meníní.

20 E nerí aiwí o apíxí nímearí nìñweañísáná enáná ámá wí omí aníñmíxáná íná aiwá ñwífa ñweapírfáríní.” nuríri xewaníño apíxí sñí ñwiráríóníñí imóníñagí nání ewayí xwíyífa e uríñnigíní.

21 Ewayí xwíyífa ámi bí nuríri re uríñnigíní, “Ámá rapírapí enínaní nìyíga bagífa wú axeníñagí nìwínírfíná rapírapí sñí sìní wayí míróníñí wú nímearo nupákiro gwí kiwearígífámani. E yaníro éfáyí wayí róáná sñí upákífu nìkíkaríníri ení nìpíperíná enínanú xwé naxega uníñoí.” nuríri ayí wigí eníná dání “Nene e neríná wé róníñí nímónírane nìperínáyí, ananí Goríxo tñí e nání peyaníwáríní.” nira wagíápi sìní yarígíápi tñí oyá xwíyífa sñí tñí nawíní íkwieropírfíxíníri ewayí xwíyífa e uríñnigíní.

22 Ámi axípi oyaiwípoyíníri re uríñnigíní, “Ámá iniígí wainí sñí nímearo memé wará síxí soyí axíyo iwajífa yarígífámani. Iwajífa yaníro éfáyí

núpiyimi nipurí sɔxí soyíwá eni rɔxa sipí eniŋoí. Wainí sɔŋí memé wará sɔxí sɔŋíyo iwajfá yarígáriní.” urɔŋiniginí.

“Sabarfáyo ɔwáfáxiní.” rɔgá nániriní.

²³ Jisaso tɔnɔ wɛpɔsarɔŋowa tɔnɔ Sabarfáyo aŋí nemero wití aiwá omɔŋí tɔŋí e óyɔ nɔpurɔná wɛpɔsarɔŋowa wití siyí nɔyíraga warɔná

²⁴ áamá Parisiyí rɔnɔŋíyí wa omí yarɔŋí re wigáfawixɔnɔ, “Awa pí nání ‘Sabarfáyo ɔwáfáriní.’ rɔnɔŋíŋpí nɔwɔákiro wití aiwá nɔyírɔro narɔŋoí?” uráfá

²⁵⁻²⁶ Jisaso re urɔŋiniginí, “Soyíné xwíyí fá negí mɔxí ináyí Depito nání eánɔŋíŋpí fá nɔroro aiwí dɔŋí wí mɔmoarɔŋoí. Eníná Depito, áamá Abaiataoyí rɔnɔŋo —O eníná apaxɔpánɔŋí imónɔŋí xwé worɔnɔ. O xegí Judayí Gorɔxomí rɔdɔyowá wianɔro nání senfá aŋí pákínɔŋíyo mewenáná, Depito tɔnɔ xegí áamá nɔkumɔxinɔrɔ emearígáwa tɔnɔ aiwá menagí nání agwí wiarɔná o senfá aŋí pákínɔŋiwámí nɔpáwírí bisíkerfá Gorɔxo nání peaxí tɔnɔŋíŋpí umeáíáná Depito nɔnɔrɔ xegí áamáyo eni nɔnɔrɔ wɔŋiniginí. Bisíkerfá apí apaxɔpánɔŋí imónígáwaní ananɔ nɔpaxɔrɔnɔ. Apí Depito nɔnɔrɔ aiwí Gorɔxo o nání xwíyí fá bí murí enáná gí wɛpɔsarɔŋá rowa eni agwí wiarɔŋagí nání yarɔná pí nání xwíyíání meararɔŋoí?” nurɔrɔ

²⁷ re urɔŋiniginí, “Gorɔxo áamá xámí nimɔxárimáná sfá wíyí kíkí fá ɔwearo dɔŋí sɔxí yínɔro epɔrɔ nání Sabarfá tɔŋíriní. Sabarfá xámí nɔtɔrɔ áamá rɔwíyo Sabarfáyo mewepɔrɔfá nání imɔxɔŋímaní.

²⁸ Ayínání áamá imónɔŋáonɔ Sabarfá ayo aí xiáwonɔrɔnɔ. Nionɔ ‘Sabarfáyo ayí ananɔrɔnɔ.’ rɔpaxí imónɔŋáonɔrɔnɔ.” urɔŋiniginí.

3

Áamá wé kíriní ení womí naní imɔxɔŋí nániriní.

¹ Jisaso áamá rotú aŋí wíwámí nɔpáwírí áamá wé kíriní ení wo ɔweaŋagí nɔwɔnɔrɔ uréwapíyarɔná

² áamá Parisi wa —Awa re rarígáriní, “Sabarfáyo omɔŋí nerɔnáyí ayí ɔwáfáriní. Áamá aí Sabarfáyo naní nimɔxɔrɔnáyí ayí ɔwáfáriní.” rarígáriní. Awa Jisaso áamá wé kíriní ení omí Sabarfáyo naní wimɔxáná omí xwíyí fá mearanɔro nání sɔŋwí nɔwɔnɔro ɔweaŋagí aiwí

³ o wé kíriní ení omí re urɔŋiniginí, “Nɔwɔáŋpínimeámí nɔbɔrɔ áwɔnɔ e éf roí.” nurɔrɔ

⁴ Parisiowámí re urɔŋiniginí, “Segí dɔŋí píó mɔarɔŋoí? ‘Sabarfáyo áamáyo naní nɔwɔirɔnáyí ayí ananɔrɔnɔ.’ rɔyáiwíarɔŋoí? ‘Sabarfáyo sipí nɔwɔkárɔrɔnáyí ayí ananɔrɔnɔ.’ rɔyáiwíarɔŋoí?” nurɔrɔ áamá re urɔŋiniginí, “‘Sabarfáyo sɔmɔxíyo píránɔŋí nimɔxɔrɔnáyí ayí ananɔrɔnɔ.’ rɔyáiwíarɔŋoí? ‘Áamá nɔpíkírɔnáyí ayí ananɔrɔnɔ.’ rɔyáiwíarɔŋoí?” uráfá aiwí awa xwíyí fá bí murígáfawixɔnɔ.

⁵ Xwíyí fá bí murarɔŋagí nɔwɔnɔrɔ sɔŋwí nɔwɔnɔmerɔná wíkfí nɔwóga nurí awa wé íkfí ení omí wá bí mɔwianí dɔŋí kíkí mí nɔwimóga warɔŋagí nɔwɔnɔrɔ awa nání dɔŋí sipí eni nɔwírí omí re urɔŋiniginí, “Wé fɛapá énapéi.” uráná o wé fɛapá nerɔná re enɔniginí. Rɔxa naní imónɔŋiniginí.

⁶ Rɔxa naní imónɔŋagí Parisiowa sɔŋwí e nɔwɔnɔro nɔwɔáŋpínimeámí nɔpɛyero áamá mɔxí ináyí Xeroto tɔnɔ nɔkumɔxinɔrɔ emearígáwa tɔnɔ awí neánɔro Jisasomí píkiánɔro nání ínɔmí mekaxí megáfawixɔnɔ.

Ípíámí dání áamá obaxíyo uréwapíyɔŋí nániriní.

⁷ Jisaso, Parisiowa xfo nani mekaxi mearinagfa, o xegi wiepisarinjowa tni ami ipiwa riwonimni uana ama Gariri piropenisfo dani obaxi omi nuni nuro ama Judia piropenisfo danyf tni

⁸ wigf anj xwe yof Jerusarem i awini e mirinijipimi danyf tni xwfa yof Idumia nweayf tni ama iniigf Jodani rapayo oriwamidani nweayf tni emayf anj biaú Saidoni tni Taia tni tni e nweayf tni ama xwe obaxi ayf Jisaso yarinipi nani arfa niwiro xfo tni e nani bimiarijagfa

⁹⁻¹⁰ Jisaso ama obaxi simixfo nanf imiximf ef enagi nani ama nni simixyf omi amaf ronaniro nani ikwikwierf niga warinagfa nani xegi wiepisarinjowami re uriniginini, “Ama obaxi amaf ninroninina ninxoyipioa nibarino. Eweyo pixemoanimi nani piraninj anwi e nitipoyi.” uriniginini.

¹¹ Ama imfo dnf xixeroarigayf Jisasomi niwininayf smimanimni nipkinimearo waunf niwikarinro “Niaiwf Gorixoyaoxinini.” uranro yarinagfa nani

¹² o mixf numainowarinina mixf rfa tni nurri re uriniginini, “Nioni Gorixomi xewaxoni enagi nani awanj mirowiaropani.” uriniginini.

Xegf wiepisinawami rpeanj naninini.

¹³ Jisaso dfwfo nani niyiri ama xfo xegf wimonarinjowami “Soyne eni yapipoyi.” urana awa eni xfo tni e nani niyiro wimeana

¹⁴⁻¹⁵ o ama we wukaú sikwf wau xfo tni emepifa nani imoniro xfo nani waf nurimero ama imfo xixeroarinjyf mixf umainowaripaxf nimoniro ero epifa nani rpeaniginini.

¹⁶ Ama we wukaú sikwf wau xfo rpeanjowa wigf yof rowarinini. Wo Saimono —O Jisaso yof ami bi Pitaoyi wrinorini. O tni

¹⁷ ami wau Sebediom xewaxowau Jemiso tni xogwao Jono tni —Awaumi Jisaso yof Boanesisowauy —Yof mfkf ayf awau akirwininj imonigfiwau enagi naninini. Yof e wrinowau tni

¹⁸ ami wo Adiruo tni ami wo Piripo tni ami wo Batoromuo tni ami wo Matiyuo tni ami wo Tomaso tni ami wo Arpiasomi xewaxo Jemisoyi rinino tni ami wo Tadiaso tni ami wo Saimono —O yof ami bi Seretoyi rininjyf —Yof mfkf ayf “Emayf ami oxfdowaraneyi.” rarigayf naninini. E rinino tni

¹⁹ ami wo yoparo Iskarioti dnf Judaso —O Jisaso nani miyf rorrimenorini. O tni ama we wukaú sikwf wau awami rpeaniginini.

“O oboya enj eaninj tni yarinini.” rigfa naninini.

²⁰ Jisaso tni wiepisarinjowa tni ami anj e nani nuro nweanana ama obaxi o tni e awi neanro eproyf wiarinagfa nani niyorimoro aiwa minipaxf wimonarinagfa

²¹ Jisasom xexirimeayf ama wi xfo nani “Xewanino rixa majfa nikariniri yarinini.” rarinagfa arfa niwiro omi niwirimeami wanro nani barina

²² Gorixoya nwf ikaxf mewegfa wa anj yof Jerusarem dani nibimana Jisaso tni e remonapfawa amayo Jisaso nani re nura ugawixini, “Imfo xiraoninj imonino Bieseburoyi rinino —O xegf yof bi Setenorini. O Jisasom rfwiminini nromana xixeronagi nani o ama imfo xixeroarinjyf o mixf umainowararinini.” nura warinagfa nani

²³ Jisaso awami “Niwaninoni tni e nani bipoyi.” nurri ewayf ikaxf bi nurinina re uriniginini, “‘Seteno xegf wfami mixf umainowaripaxf imonini. riyaiwiarino?’ nurri

24 ewayí xwiyíá rípi uríñiniginí, “Ámá axowa mǎxí niníro xepíxepá níróníróná ení mǎweánípa nero mimianwí upíríáríní.

25 Ámá gwí axírí ení mǎxí niníro xepíxepá níróníróná ení mǎweánípa nero xwíámí imónípríáríní.” nurírí “Seteno xegí wíamí mǎxí umáinowáripaxí mimóníñagí nání ríá neararíní?” oyaiwípoyínírí ewayí xwiyíá api nurímáná

26 ámí re uríñiniginí, “Seteno ení xegí wíamí tǎnǎ mǎxí niníro xepíxepá nírónírónáyí wiwaníñowa ení meánǎ niníro xopírárí inípríáríní.” nurírí ayí xewaníño nání dǎñǎ re oyaiwípoyínírí “Setenoyá ení eáníñípi tǎnǎ mé omí xopírárí wimínírí ríá yaríní?” oyaiwípoyínírí nání

27 ámí ewayí xwiyíá rípi uríñiniginí, “Ámá wo ámá ríá ríñǎ woyá iyíá íá urápekíxémínírí nání oyá aníyo nípáwiríná amíná aní xiáwomí gwí nǎyírí nítímáná amípi oyá ananí urápekíxeníginí.” nurírí

28 ámí re uríñiniginí, “Nioní nepa seararíñíní. íwí yarígíápírání, ríperírí inarígíápírání, amípi sípi nǎnǎ ámá yarígíápi Goríxo ananí yokwarímí seainíáríní.

29 E nerí aiwí ámá Goríxoyá kwíyí nání ríperírí méfáyí Goríxo e ríapi ámí wí yokwarímí wiiníámaní. Aníñǎ e nimónírí xwíyíá meárínípríáríní.” uríñiniginí.

30 Ayí rípi nání e uríñiniginí. Goríxoyá kwíyí tǎnǎ imíó mǎxí umáinowáraríñagí aiwí awa Goríxoyá kwíyí ríperírí nímearíro “Jisaso imíó dǎñǎ xixéronagí nání imíó wíamí mǎxí umáinowáraríní.” raríñagíá nání Jisaso xwiyíá api uríñiniginí.

Xínáí tǎnǎ xexírímeáowa tǎnǎ náníríní.

31 Jisaso síní aníyo ñweañáná xegí xínáí tǎnǎ xogwáowa tǎnǎ nírémónapíro bǎaríwámíní nírómáná “Jisaso nǎwiapírí síñwí oneaníní.” uráná

32 ámá Jisasomí epíroyí nǎwiro míní míní nǎñweaxa pugíá wí re urígíawixíní, “Ai dǎxí rínáí tǎnǎ ríríxímeáowa tǎnǎ bǎaríwámíní nírómáná joxí nání raríño.” uríagíá

33 o “Ewayí xwiyíá bí ríá neararíní?” oyaiwípoyínírí yaríñǎ re wiñiniginí, “Ámá gíyí gí nókí tǎnǎ gí níríxímeáowa tǎníríní?” nurírí

34 ámá míní míní nǎñweaxa pugíáyo síñwí nǎwínímeríná re uríñiniginí, “Gí inókíwayíné, níríxímeáowayíné ríxa tǎ ñweagíá ayoí.

35 Ámá gíyí Goríxo ríñíyo dǎñǎ nǎkwíroro xídarígíáyí ayí gí inókíwáníñǎ tǎnǎ gí níríxímeáníñǎ tǎnǎ imónígíáyíríní.” uríñiniginí.

4

Ewayí ikaxí wití siyí wiároní náníríní.

1 Jisaso ámí ipí Gariri imaní tǎñǎ e nání nuri nuréwapíyírí ámá xwé obaxí awí neáníro epíroyí wiaríñagíá o ewéyo nǎpíxemoánírí éfí nǎñwearí ámá nǎnǎ síní ipí imaní e ñweañáná

2 o nuréwapíyíríná xixewisí xwiyíá amípi obaxí nání nuréwapíyírí

3 re uríñiniginí, “Aríá époyí. Ámá wo o xegí omíñíyo axípi wití siyí nǎwiáróa umínírí nání nuri

4 xwíá yuní ikíxeáríníñe píráníñǎ nǎwiáróa nuri aiwí wí ófí maníppá tǎnǎ píeróáná iní nǎbíro míméánǎ eníginí.

5 Ámí wí síñá ínímí yapíníñáná xwíá onímíapi seáyí e enáná wiárófíyí xwíá akwíníáná enagí nání apaxí mé nerápmáná

6 sogwí nǎwepínírí xaíwí anaríná pípiñǎ mǎwárinagí nání nǎyíweánírí yeáyí yaríñiniginí.

7 Ámi wí emí pípíñf aríkiárínñe wiárófíf emí pípíñfyo dání nerápiri xenwirárinñagí nání wít siyf apí ná mîwenínigíní.

8 Ámi wí xwíá nanf e wiárófíf pírániñf nerápiri xwé neri ná níkiáreánírná wí xwé onímíápi níweri wí xwé obaxí níweri wí aga dñf nímorí fá mîropaxí wenínigíní.” nuríri

9 ámi re uríñínigíní, “Seyíné wít siyf nání nioní ewayf xwíyíá ríá apí nání aríá ókiarí nímónífoyí.” uríñínigíní.

Eníá ríñíñf tñí xixeni ewayf ikaxí uríñí náníriní.

10 Idáná o xegípi ñweañáná wiepísariñowa wé wúkaú síkwf waú tñí ámá wí xfo tñí emearígfáyf tñí wigípi ewayf xwíyíá xfo rífpí nání yariñf wiaríá

11 o re uríñínigíní, “Xwíyíá Goríxo seyíné xfo xegí xwioxíyo mîmeámí neri seameñweanfa nání eníá dání ínímí imóníñfpi nioní ríxa wíá searókiamoaríñí. E neri aiwi ámá nioní dñf mînikwíró wigí dñf tñí néra warígfáyó nioní uréwapíyaríá míkípi aríá mîní ewayf xwíyíá rariñápiñí aríá niaríñoí.

12 Ayf rípi nání ewayf xwíyíáni uraríñí. Goríxoyá xwíyíá wíá rókiamoagí Aisaiaoyi ríñño ámá nioní dñf mînikwíró wigí dñf tñí néra warígfáyf nání eníá níri ríwamíñf re eañínigíní, ‘Ámá ayf wigí uyíni yariñápi ríwímní mamóánáyf Goríxo yokwarímí wiinígníri ewayf xwíyíá aríá níwiríá aríá níwiro aiwi níjía mîmóní ero síñwí níwínírná síñwí níwíníro aiwi dñf mîmó ero epíri nání ewayf xwíyíáni uríníáríni.’ Aisaiao eníá ríwamíñf e eañípi tñí xixeni nioní xixeni e yariñíni.” uríñínigíní.

Ewayf ikaxí wít siyf wiáronf míkípi náníriní.

13 O ámi re uríñínigíní, “Soyíné ewayf xwíyíá nioní ríápi síni majía rimóníñoí? Ewayf xwíyíá apí níjía mîmónípa neríáyf, ewayf xwíyíá nioní rariñá nípiñí aríge neri níjía imónípírfáríni? Míkípi áwanf osearímíníri rariñíni.

14 Ámá wít siyf wiároaríñoyf xwíyíá Goríxo nání wáf nemi urímeañóníñf imóníni.

15 Ámá wí wít siyf ófpá tñí píerópi ñf níbirí manaríñfíníñf imóníni. Ayf xwíyíá Goríxo nání aríá wíápi Seteno ayf Goríxo nání dñf mopírixíníri añíni níbirí píripírfí níwiri emí mîmeámí yariñíriní.

16 Ámá ámi wí wít siyf síñá ínímí yapíñíñáná seáyí e xwíá onímíápi enáná wiárófífíníñf imóníni. Ayf xwíyíá Goríxo nání aríá níwiróná yayf níwíníri níxídaníro yaríá

17 xwíyíá ná ínímí pípíñfíníñf mîwárinñagí nání añíñf xídarígfámani. Xwíyíá Goríxo nání xídaníro yariñagíá nání ámá wí níbíro nepa ení neáníro ríá xídaríñoíníri iwamíó níwíwapíyiri xeaníñf wíkeáráná apaxí mé píni wiárarígfáríni.

18 Ámá ámi wí wít siyf emí pípíñf aríkiárínñe wiárófífíníñf imóníni. Ayf ení xwíyíá Goríxo nání aríá níwiro aiwi

19 amípi xwíáyo dánf nání dñf obíboxí nímoró ‘Amípi wí nioní mînimúropa oníni.’ níyaiwiro amípi wí nání ‘Aríge nímeanfáríni?’ níyaiwia nuríáyf wít emí nerápiri xenwiráraríñf yapí nímóníro aiwá ná mîkiáreánaríñfíf yapí imónarígfáríni.

20 Ámá ámi wí wít siyf xwíá nanf imóníñe wiárófífíníñf imóníni. Ayf xwíyíá Goríxo nání aríá níwiro dñf níkwíroro pírániñf níxídíroná wít

siyí aiwá ná wí xwé onímiápi weri wí xwé obaxí weri wí aga dñf nímori fá mropaxí weri yarínfýfnñf imónññi.” Ewayí xwíyá mfkípi nání áwanf e urínññi.

Ewayí ikaxí ramíxí nánññi.

²¹ O wiepísariñowa “Ámá ayo anñf yumí winfárññi.” yaiwipírxññi sññi ewayí xwíyá nání áwanf nurírná re urínññi, “ ‘Ámá ramíxí nímíxárómáná síxí xwé wá nímeari upíxákwiáripírxññi.’ riyaiwiarññi? ‘Pienf íkwianwíyo ínñmí tñpírxññi.’ riyaiwiarññi? Oweoi, íkwianwíyo síñánñf e tarígrññi.” nuríññi

²² re urínññi, “Xwíyá enñá dánñ Goríxo xfo xegí xwioxíyo míméámí nerí seameñweanfá nánñ ínñmí imónñfpraññi, amípi pññ imónñfpraññi, nñpññ síñánñ imónñfárññi.

²³ Xwíyá nionñ seararñápi nánñ arfá ókiarí nímónñpoyí.” nuríññi

²⁴⁻²⁵ re urínññi, “Arfá nñnirfná dñf píranñf nímoro arfá nñññ. E nerfnáyí, Goríxoyá dñf tññ nñfá nímónñro sññ dñf píranñf nímoro arfá nññia nurfnáyí, oyá dñf tññ nñfá amí wíññ nímóga upírfárññi. E mepa nerfnáyí, pñné nionñ seararñápi rfwíñññ mamoro íkí nemoro nerfnáyí, xwíyá Goríxo nánñpi nñfá wí imónñpírfámanñ. Xwíyá Goríxo nánñpi nñfá onímiápi imónñgíyáí aí xewanñño amí pñpírf winfárññi.” urínññi.

Ewayí ikaxí wití siyí xegípi erápiñf nánññi.

²⁶ O sññí amá e ñweagfá nñyonñ xwíyá Goríxo xwioxíyo míméámí nerí umeñweanfá nánñpi nurírná amí ewayí xwíyá bí nuríññi re urínññi, “Goríxo xfo xegí xwioxíyo míméámí nerí seameñweanfápi re imónññi. Amá wo omñfyo nánñ nurí wití siyí nñwiároa núñsáná

²⁷ sá weri wiápnímeari yarfná wití siyí ríxa nerápiññi xwé nerí o ‘Aríge nerápiññi ríxa peyarññi?’ yaiwiarfná

²⁸ xegípi xwíyáyo dánñ nñpeyirí ñwí niga nñyirí siyí nerí ná nñkíkíreága nñpeyirí

²⁹ yóf éáná ríxa mipaxí enagí nñwíññfná kirá nímeari mñwákwímí yarññññi.” urínññi. Goríxo xegí xwioxíyo míméámí nerí umeñweanfápi axípi iwamfó nerfná ayí dñf “Aríge nerfná xwé imónñfárññi?” nñyaiwiro aiwí “Xegípi xwé imónñfárññi.” oyaiwípoyñññi nánñ e urínññi.

Ewayí ikaxí masité siyí nánññi.

³⁰ Amí re urínññi, “Pí pí ewayí xwíyá nññirane Goríxo xwioxíyo míméámí nerí neameñweanfápi nánñ ranfwíññi?

³¹ O nñbññi neameñweanfápi masité aiwá siyíññf imónññi. Masité aiwá siyí nurírná aga onímiápiá wiároarígrá aiwí

³² nerápimáná xwé nerí aiwá nñññ negí omñfyo yarññpimi seáyí e nímúrórñ reñf sepiá wiexáraráná ññf nñbññi yéwí ínññwámñññ taríññññi.” urínññi. Ayí “Iwamfóyí nene onímiápi nerí aiwí rfwéná amá xwé obaxene Goríxo neameñweanfárññi.” oyaiwípoyñññi e urínññi.

³³ Xwíyá Goríxo xwioxíyo míméámí nerí umeñweanfápi nánñ nurírná amá ayí arfá wipaxípi tññ xññenñ ewayí xwíyá obaxí axípnññf imónññf nura nurí

³⁴ síñánñí áwanf bí murí ewayí xwíyáññi nura nurí aiwí wiepísariñowa tññññ nññwearfná ewayí xwíyá xfo urarññf mfkípi nánñí áwanf urayññññi.

Ipi imeamfkwí yarññagí samññf imíxññf nánññi.

³⁵ O ewayí xwíyíá nura núísáná sítápi t́nńi axíná xegí wiepísariŋowami re uríŋinígíni, “Ipíyo j́fariwámńi oxemoaneyi.” uráná

³⁶ awa áamá obaxí e awí eánígíáyo pńńi nńwiárińi ewé Jisaso éf nńweari e dánńi pńné uréwapíyaríŋpámńi enńi nńpíxemoánńiro Jisaso t́nńi nuro ewé wí enńi awa t́nńi warńná re enńinígíni.

³⁷ Ríwípí bńri iniígí enńi imeamńkwí eri nerńná ewéyo mńimeámńi yarńná ewéyo iniígí rńxa nńróga wiápńńimeariŋagi nńwńńiro

³⁸ Jisaso ewé íkwémńńmńńi íkwianńwíyo sá wenomńi saiwiárńi nńwiro re urígíawixńńi, “Nearéwapíyaríŋoxńńi, none rńxa iniígí namianńri yaríŋwáyo! Joxń dńŋńi nńmorńi rńwenńńi?” uráná

³⁹ o nńwiápńńimeari re enńinígíni. “Ríwípí samńŋńi oweárńńi.” rńri “Iniígí imeamńkwí yaríŋpńi enńi samńŋńi oweárńńi.” rńri eáná apaxí mé rńwípí samńŋńi werńi iniígí enńi samńŋńi werńi yáráná

⁴⁰ re uríŋinígíni, “Soyńné pí nánńi wáyń seainarńńi? Dńŋńi mńńkwńropa nero nánńi wáyń rńseainarńńi?” urńagi

⁴¹ awa ófńi níkarńńiro nánńi wigńpńi re rńńgíawixńńi, “Pí áamáorńńi? Imńŋńi t́nńi iniígí t́nńi o ráná arńre ámánńŋńi arńá nńwirńi samńŋńi rńa wenńi?” rńńgíawixńńi.

5

Imńó obaxí xńxéroarńŋomńi mńxń umáńńńi nánńrińńi.

¹ Jisaso t́nńi xegí wiepísariŋowa t́nńi nuro ipí yoń Gaririyo j́fariwámńńi áamá wigń yoń Gegesayń anńyo niwíékńńimearo

² o rńxa ewéyo dánńi ayoááná re enńinígíni. Rńxa áamá imńó dńŋńi xńxéroarńŋńi wo áamá xwárńpáyo dánńi nńweapńri Jisasomńi nńwńimeari

³ —O áamá xwárńpáyo anńŋńi e weagorńńi. Áamá wí ainńxń ań t́nńi ań gwń mijárńpaxń yagńorńńi.

⁴ Íńńá ainńxń t́nńi gwń xańwń wńrń t́nńi sńkwńyo t́nńi wéyo t́nńi járariŋagńa aiwńi o narńkiárńńi wagorńńi. Áamá wí enń neánńiro omńi xayńpemńxńpaxń yagńomanńi.

⁵ Xegńpńi anńŋńi xwárńpáyo nńŋwearńńá ikwáwńyńńá árńwńyńńá dńwń tńŋńi e dánńi makńrńwń nńmóá nuri sńŋńá nńimeari pńrń nuyńkńga wagorńńi.

⁶ O Jisaso j́fami barńŋagi nńwńńri mńrń nńwerńi waunń nńwikárńńri

⁷⁻⁸ Jisaso manń t́nńi “Áamá romńi imńoyńné sńńi dńŋńi mńxńxéropanńi. Pńńi wiárńpoyńi.” urariŋagi o xwamiánńi nńwirńi “Jisasoxń pí neaimńńri barńŋńi?” nurńri “Gorńxo ŋwńá amńpń nńyonńi seáyń e múronomńi xewaxoxńńi. Waunń siarńŋagwńi nánńi Gorńxoyá sńŋwńyo dánńi ‘Rńńńŋńi wí seaiapńmńméńńi.’ nearei.” urńagńa

⁹ Jisaso yarńŋńi “Segń yoń píńńi?” wńáná imńowa re urígíawixńńi, “None xwé obaxń mńrónńŋagwńi nánńi yoń Rijonńyi —Yoń mńkń ayń mńxń nánńi xwé obaxń gwń mónarígńá nánńrińńi. Yoń Rijonńyi rńńńŋwńńi.” nurńro

¹⁰ waunń nńwiro arńkń “Xwńá tńyo dánńi imńone mńxń mńneamáńnowarńpanńi.” nurńro

¹¹ odńpńi aga xwé obaxń bń dńwń wńyo miaúrarń ninńro aiwá narńŋagńa nńwńńiro

¹² waunń rńxńŋńi re urígíawixńńi, “Imńone odńpńyo rńwńmńńi nńrómáná dńŋńi oxńxérońpoyńńri sńŋwń neanei.” urńagńa

¹³ Jisaso xe dńŋńi oxńxérońpoyńńri sńŋwń wńńáná imńó áamá omńi dńŋńi xńxérońpńi nńmńxearo ámńi odńpńyómńńi xńxéroáná re egńawixńńi. Pńmanńi

éí roṅí wí e aṅíni wéíáyí wiárí síwá nero aníṅíni ipíyo nípíéroro piyí egíawixíni. Odípi ayí woní maríái, 2,000 piyí egíawixíni.

14 E éána áma odípi mearííáyí aṅíni nuro odípi éfápi nání aṅí e ṅweagíáyo áwaní nurárimí nuro omíṅí tṅí e yarííáyo ení áwaní nura eméána áma nṅíni “Pí ríá enoi?” niyaiwiro síṅwí wínaníro nuro

15 Jisaso tṅí e nírémoro weníṅí éfáyí wíngíawixíni. Áma imíó dṅí xixéroaríṅo xegí yaríṅípa mé dṅí síxí níníri aikí nṅííníri riwo éí ṅweaṅagi nṅíwíniro xámi imíó obaxí dṅí xixérogíá nání “Nepa imíó xixéroago oríani?” niyaiwiro wáyí yarína

16 áma Jisaso imíó mṅíxí umáinowáríagi wíngíáyí repíyí nṅíwiro imíó sayá meago éfípi nání tṅíni odípi éfápi nání tṅíni repíyí wíána

17 Jisasomí wauní nṅíwiro re urííawixíni, “Negí xwíá re pṅíni nṅíneawiárimí ui.” urána

18 o ríxa ewéyo píxemoánímíníri yarína imíó dṅí xixérófo wauní nuríri “Nioní ení joxí tṅíni waníwi.” uraríṅagi aiwi

19 Jisaso nioní tṅíni xe ouníri síṅwí mṅíwíniṅpa nerí re uríṅínigíni, “Díxí aṅí e nání nurí díxí ámáyo Ámínáoní ayá nṅírírí mṅíxíri síápi nání áwaní nura úríxíni.” uríagi

20 o nurí aṅí Dekaporisíyo api api níkwíróga uníṅíyo áwaní nura nemerí amípi Jisaso wíípi nání áwaní nura emearína áma nṅíni dṅí ududí nṅíwíníri “Aríge nerí naṅí éoríani?” yaiwiagíáríni.

Apíxí ragí aníṅí pwaríṅí wími tṅíni miái peṅí wími tṅíni naṅí imíxíṅí náníri.

21 Jisaso tṅíni xegí wiepísaríṅowa tṅíni ámi ewéyo núfasána ipíyo jíaríwámíni níwiékíni mearo ewéyo dání nayoaro ipí tṅí aṅwí e roṅána áma obaxí nṅíbiro Jisaso tṅíni e epíroyí yarína

22 áma wo —O Judayíyá rotú aṅí wíyo ámínáo nímoníri meṅweaṅoríni. Xegí yoí Jairasoyí ríniṅoríni. O nṅíbirí Jisasomí síṅwí nṅíwínírná oyá síkwí tṅí aṅwí e mṅíṅí xwíáyo níkwírorí wauní níwikáríni

23 wauní xwíyíá re uríṅínigíni, “Gí miái ríxa aṅwí ayo nípepaxí ení. Í naṅí nerí síṅí uní nání joxí nṅíbirí wé seáyí e ikwíárei.” uríagi

24 Jisaso o tṅíni nawíní úána áma nṅíni níxídíro íkwíkwierí warína re eníṅínigíni.

25 Apíxí wí —Í xegí ragí aníṅí pwarína xwiogwí wé wúkaú síkwí waú múroníri.

26 Í naṅí onímíxípoyníri xwírí obaxíyo nígwí ayá wí níroaayírí mṅíni nṅíwirí aí ríniṅí wínaríṅípi naṅí bí onímíápi mé níyípeí yaríṅíri. Xegí nígwí anípa imóníṅagi aí ámi wíní mṅíxíniṅí yomíxarííri.

27-28 Í Jisaso nání aríá níwirína “Oyá iyíáyo aí amá níronírnáyí ámi naṅí emíni.” niyaiwia nṅíbirí áma epíroyí egíáyo áwíni e nídakwírí ríwími dání wé íeapá nerí oyá iyíá amá róníṅínigíni.

29 Amá rónána ragí aníṅí pwaríṅípi yeáyí síkiáríṅínigíni. Ragí yeáyí síkiáríagi naineníri re yaiwíṅínigíni, “Ríxa naṅí riyíni réni?” yaiwíarína

30 Jisaso níjía nímoníri “Ení eáníṅí nioníyá bí nínowárimí ipí ruṅoi?” niyaiwirí níkinímóníri re ríṅínigíni, “Gí iyíáyo amá go rónígoi?” rána

31 xegí wiepísaríṅowa re urííawixíni, “Joxí áma epíroyí nísiro íkwíkwierí nísiṅa warína pí nání ‘Go gí iyíáyo amá níronígoi?’ raríṅínigíni?” uríagi

32 apíxí e wími síṅwí wíniṅíníri nání sagagí emearíṅagi

³³ Í “Jisaso pírán+η+ nimixí+r+ni.” niyaiwiri wáy+ neri en+ ó+ néra nibiri Jisasom+ agwí+r+wámi+ni waun+ niwikár+ni+r+ mi+η+ xwí+áyo níkwíror+ xí+ é+pi nán+ wí+á rókiamón+agi

³⁴ Jisaso re ur+η+ni+g+ni, “Ineyi, jíx+ d+η+ ni+n+kwíror+η+pi+mi+ dán+ er+kiemeán+ni. Sim+ix+ ayá sinar+η+pi+ ámi+ wí+ sin+ín+á me+η+agi nán+ ámi+ ayá bi+ m+sin+ kiki+á néra ui.” nur+ri

³⁵ sin+ ím+ e urar+ín+á sin+ miáí sim+ix+ we+η+ mirémopa ner+ín+á áma+ wí rotú an+ mewenoyá an+ e dán+ nibi+ro Jisaso nán+ re urémeag+awix+ni, “Nearéwap+iyar+η+om+ sin+ ayá wí mur+η+weapan+. Dix+ miáí r+ixa pe+η+oi.” urar+ín+á

³⁶ Jisaso ar+á e niwiri rotú an+ mewenom+ re ur+η+ni+g+ni, “E neri aiwi wáy+ mepan+. D+η+ni+ ni+n+kwíróa ui.” nur+ri

³⁷ áma+ n+ni+ e nurakio+η+wír+r+imán+á aiwi “Pitao t+ni+ Jemiso t+ni+ xogwáo Jono t+ni+ awa nioni t+ni+ xe ob+í+poy+ni+r+ si+η+wí ow+ni+m+ni.” niyaiwiri nuro

³⁸ rotú an+ mewenoyá an+ e ni+ré+mo+ro Jisaso yaiwín+η+ ni+ni+r+ r+inar+η+agi ar+á niwiri wí yeyi nira war+ín+á wí ηwapé rar+η+agi+á niw+ni+r+ri

³⁹ an+yo ni+páwiri re ur+η+ni+g+ni, “Pí nán+ ηwí earo yeyi r+iro yar+η+oi? Miáí r+ixa pe+η+oi+r+ri ηwí r+imiear+η+oi? Í sa sá wen+.” nur+ri

⁴⁰ r+ip+á nura war+ín+á o áma+ n+ni+ emi m+im+ixeám+í neri miáí+mi+ xaniyaú t+ni+ om+ kum+ix+inar+ig+á waú wo awa t+ni+ an+ awawá ikwíron+η+ miáí wen+á+wámi ni+páwiro

⁴¹ Jisaso miáí+mi+ wéyo í+á ni+maxi+r+ri+ xeg+ p+né t+ni+ “Tarita kumi.” nur+ri —Ay+ agap+né “Miá ríy+ wiáp+ni+mea+.” urar+η+wápi nán+r+ni+. E urán+ re en+ni+g+ni+.

⁴² Í r+ixa ni+wiáp+ni+mear+ xeg+ xwiogwí wé wúkaú si+kwí waú enagi nán+ r+ixa ni+wiáp+ni+mear+ an+ yar+ín+á ay+ sir+ ni+pi+kíni+ro “Arige ámi r+á wiáp+ni+mean+oi?” niyaiwiro udud+ yar+ín+á

⁴³ Jisaso ηwí ikax+ re ur+η+ni+g+ni, “Nioni é+api áma+ wíyo áwan+ mur+pa épiy+.” nur+ri “Ími aiwá bi+ m+ni+ wípiy+.” ur+η+ni+g+ni+.

6

Áma xeg+ an+ e dán+fy+ r+íw+ umog+á nán+r+ni+.

¹ Jisaso an+ e p+ni+ ni+wiár+mi+ úaná xeg+ wiep+isar+η+owa ni+xí+da nuro o t+ni+ xeg+ an+ e ni+ré+mo+ro ni+η+weag+asán+á

² r+ixa Sabar+á imón+η+án+á o nur+ rotú an+yo ni+páwiri xwi+y+á Gorixoyá uréwap+iyar+ín+á áma+ ar+á wí+áy+ sir+ ni+pi+kíni+ro xwiox+yo dán+ r+á ni+wóróa nuro re r+in+g+awix+ni, “Ro xwi+y+á api ge r+á ni+j+á imón+goi? Nij+á oyá pí nij+áp+ r+á neaiwap+iyar+ni+? Em+im+ o yar+η+pi+ arige nij+á imón+η+tr+ni+? Oweoi, re dán+or+ni+. Nenén+η+ imón+ni+.

³ Áma+ ro xeg+ om+η+ sa an+ m+rar+η+or+ni+. Sa Mariaí xewaxor+ni+. Xeg+ xexi+r+meá+owa wig+ yo+ Jemiso t+ni+ Josiso t+ni+ Judaso t+ni+ Saimono t+ni+r+ni+. Xexi+r+meá+íwa nene t+ni+ en+ nawín+ mi+η+weapa re+η+oi? Arige nimón+ri+ nearéwap+iyar+ni+?” ni+r+ga nuro “Ar+á m+wi+pan+.” ni+r+ni+ro wig+ xwiox+yo dán+ wik+ ni+wóga war+ín+á

⁴ Jisaso xewan+η+o nán+ nur+ín+á wig+ rar+ig+á+pi t+ni+ xi+xeni+ re ur+η+ni+g+ni, “Áma+ an+ m+dán+fy+ Gorixoyá wí+á urókiamoar+ig+á+yo ar+á umónar+ig+á+ aí wig+ e dán+fy+ t+ni+ xexi+r+meá+y+ t+ni+ ‘Sa neg+ áma+or+ni+.’ ni+r+ni+ro ar+á umónar+ig+á+mani.” nur+ri

⁵ e em+im+ m+wi+wap+iyipax+ enagi aí áma+ si+mi+ix+ yar+ig+á+ wíyon+ wé seáy+ e ni+wikwiár+ri+ nan+ im+ix+η+ni+g+ni+.

⁶ E nerfna o ayf dnf m+wikwropa nero arfa mumonar+ngafa nani ududf win+ng+nig+ni.

Wiep+sar+ngowa waf ur+me+poy+n+r+ uowar+ngf nan+r+ni.

O anf apf apf ikwiron+ngf wiyf wiyonf neme+r+ xw+yfa Gor+xoyá nuréwap+ya neme+r+na

⁷ xegf wiep+sar+ngowa wé wúkaú sikw+ waú awami “Awí eán+poy+.” nur+r+ waú waú xixeg+ni up+r+ nani nkum+x+r+ n+wár+r+na imfóyo m+x+ umá+nowá+r+p+r+ enf sixf eán+ngf b+ xixeg+ni enf sixf neám+xowá+r+r+

⁸ ngw+ ikaxf re ur+ng+nig+ni, “Wagwí wagwí anf wiyf wíyo waf neme+r+ ‘Gor+xoyá xwiox+yo ngwean+wá anw+ ayo enagi nani sey+né uy+ni+ néra war+ngfápi rfw+m+ni n+mamoro n+san+ro ngweá+r+x+ni.’ nur+r+na am+pí wí n+meámi mupani. Aiwá b+ranf, árupian+ngf wúranf, n+gw+ wow+ b+ranf, b+ n+meámi mupani. Xoy+wánf eran+ngf nur+ga úpoy+.

⁹ Sikw+ sú n+yin+ro aiw+ iyfa wúkaú m+pán+panf.

¹⁰ Wagwí wagwí anf wí e n+rémor+na áma wo ‘Awagwí anani n+wiap+r+ sá wépiy+.’ earfo o t+n+ni sá n+wém+ úisix+ni. S+n+ an+ngf e ikwiron+ngf+pim+ nuréwap+yir+na an+ngf axiwám+ni sá wé+r+x+ni.” nur+r+

¹¹ re ur+ng+nig+ni, “Anf bim+ soy+né n+seaipemeámi mupa ero arfa miseaipa ero eánáyf, an+ngf apim+ r+xa p+n+ n+wiá+r+m+ nur+na sikw+ sú n+wir+ro xwfa sikf yeáyf xén+ngf+p+ p+r+ n+wiaíkiá+r+m+ ú+r+x+ni. Áma an+ngf apim+ ngweáyf dnf re yaiwip+r+ ‘Newan+ngene iká+r+n+ngwáyf nani awaú Gor+xo nene nani xw+r+fa win+ni nani iyf r+yá+r+i?’ yaiwip+r+ nani xwfa sikf sikw+yo xén+ngf+p+ p+r+ wiaíkiá+r+r+x+ni.” Sekaxf e uowarána

¹² wiep+sar+ngowa waú waú nkum+x+ni+m+ numiro waf nura neme+róna rep+yf re wigfawix+ni, “Sey+né uy+ni+ néra war+ngfápi em+ n+moro n+san+ro ngweá+r+x+ni.” rep+yf e nur+ro

¹³ áma obax+yo imfó rfw+yo n+rómána dnf xixéroar+ngf+p+ m+x+ numá+nowára nuro áma obaxf sim+x+ wiar+ng+yo enf ranf t+n+ g+nif n+wiro nan+ngf nim+xa ug+fawix+ni.

Jono wayf numeaiia unomi pikigfa nan+r+ni.

¹⁴ M+x+ ináyf Xerotoy+ r+n+ng Jisasoyá wiep+sar+ngowa e néra emear+na an+ngf n+yonf “Jisaso e yar+ni. E yar+ni.” r+nar+ngafa o arfa n+wir+ ngweanána áma wí em+m+ Jisaso yar+ngf+p+ nani re n+r+ga ug+fawix+ni, “Jono wayf n+neameaia wago peño ámi n+wiá+p+n+mear+ngf Jisaso nimón+r+ nani em+m+ apf rfa éwapf+nar+ni?” e n+r+ga war+na

¹⁵ áma wí re n+r+ga ug+fawix+ni, “Iraijao —O xw+yfa Gor+xoyá wfa nearókiamoagfa wo s+n+ mipé yar+na Gor+xo n+wir+meámi an+ngf+nami nani pey+ngor+ni. O n+wep+n+r+ em+m+ apf rfa yar+ni?” n+r+ga war+na áma wí re n+r+ga ug+fawix+ni, “Gor+xoyá xw+yfa en+na wfa nearókiamoagfán+ngf imón+ngf wo rfan+ngf?” n+r+ga war+na

¹⁶ m+x+ ináyf Xeroto áma Jisaso nani xw+yfa xixeg+ni n+ra war+ngafa arfa n+wir+ aiw+ re ray+ng+nig+ni, “Jono wayf numeaiia wago, nion+ sinw+ m+ngf wákwináo r+xa n+wiá+p+n+mear+ngf em+m+ apf yar+ni.” ray+ng+nig+ni.

¹⁷⁻¹⁸ Pí nani? Ayf r+p+ nan+r+ni. Xami o xegf xex+r+meáo Piripoy+ r+n+ngoyá ap+x+ngf Xerodiasiy+ r+n+ngf nurá+p+r+ n+mear+ngf ngweanána Jono re uray+ng+nig+ni, “Jox+ d+x+ r+r+x+meáo xiepí nurá+p+r+ n+mear+ngfáyf ‘N+p+kw+ni ená+r+ni?’ r+simónar+ni?” urayar+ngagi m+x+ ináyf Xeroto áma wíyo “Jonomi fá xé+poy+.” uowarána awa nuro Jonomi fá n+xero gw+ n+yiro n+meámi n+biro k+r+pusf an+ngfyo warána

19-20 mîxí ináyí Xerotomî xiepí Xerodiasí Jono nánî símí xwanwí níkwónîrî aríki “Rîxa opíkípoi.” rarîñagî aí Xeroto “Jono áamá wé rónîñorîñî. Áamá ñwá Gorixo uowárenapîñorîñî?” ñiyaiwirî wáyí winarîñagî nánî xiepímî pírí nurakirî Jonomî kírapusí aníyo ñiwáñîrî aiwî omî e dánî éfî numínîrî ñîñwearîñá pîné Jonoyá aríá wimîñîrî nánî ñiwimónîrî “O nepa ñîrarîñî.” ñiyaiwirî aí apíxí nánî wimónarîñagî nánî dîñí ududí ñiwínîrî “Arî emíñî?” ñiyaiwirî ñîñwearîñá

21 síá xínáí xîrîñíyî imónáná Xerodiasí o aiwá xwé rîyamí ñiyárîmáná áamá áminá Gariri pîropenísíyo meñweagíawamî tîñî o xegí símîñí wínarîgíá xîráonîñî imónîgíawamî tîñî o xegí gapîmanowamî tîñî wáí urepearíagî í síñwí e ñiwínîrî re yaiwiñîñîñî, “Rîxa gí oxomî yapí wíwapíyíáná xewanîño Jonomî ñîpíkîñîño.” ñiyaiwirî Xeroto tîñî áamáowa tîñî rîxa awí neánîro aiwá naríñá í xegí xemíámî re uowáñîñîñî, “Jíxî ápo tîñî e nánî nuri símîñîñî eí.” uowáraná

22 í ñîpáwirî símîñîñî yaríñá mîxí ináyí Xeroto tîñî áamá o tîñî aiwá narîgíáwa tîñî símîñîñî í yarîñîpî nánî yayí ñiwínîrî nánî Xeroto ímî re urîñîñîñî, “Jíxî pí pí nánî símónîñîñî nánî yarîñî ñíáná ananî síapîmíñîñî.” nurîrî

23 ámî xwá e dánî re urîñîñîñî, “Jíxî xwá nionî meñweañápi nánî ‘Áwîñî e nepayorî mîdánî ñiapeí.’ ñîránáyí ananî ñîsíapîmíñîñî.” uráná

24 í ñîpèyearî xínáímî re urîñîñîñî, “Inóke, pí nánî yarîñî wimîñîrîñî?” uráná xínáí re urîñîñîñî, “Jono wayí numeaiá warîño nánî ‘Síñwí mîñî ñîwákwîrî ñiapeí.’ ureí.” uráná

25 xemíái ámî mírí ñîpáwirî mîxí ináyomî re urîñîñîñî, “Ñíñî re ñimónarîñî, ‘Aníñî Jono wayí numeaiá warîñomî síñwí mîñî ñîwákwîrî mîño pîrerîxí wînamî ñikwíárîrî ñîmeámî ñîbîrî ñiapeí.’ ñimónarîñî.” uráná

26 o Jono nánî dîñî sípî ñîwirî aiwî miámî xwá e dánî áamá o tîñî aiwá narîgíáwa aríá enáná urîñîñîñî nánî ayá ñiwínîrî “Oweoi.” murîpaxí ñiwimónîrî re enîñîñîñî.

27 Xegí símîñîñî wínarîñîñî womî sekaxí re uowáñîñîñîñî, “Jonomî síñwí mîñî ñîwákwîrî ñîmeámî beí.” uowáraná o nuri kírapusí aníyo ñîpáwirî e síñwí mîñî ñîwákwîrî pîrerîxíyo ñikwíárîrî

28 ñîmeámî ñîbîrî miámî mîñî wíáná í nurápmî nuri xínáímî mîñî wíáná í “Rîxa riwo rîpíkíoi?” yaiwiñîñîñî.

29 E éáná Jonoyá wíepîsarîñowá aríá ñîwîro náonî ñîmèñapîro ñîmeámî nuro xwá weyárîgíawîñîñî. Xeroto Jonomî pîkîñîñî enagî nánî Jisaso ríwíyo emímî yaríñá o re yaiwiagíñîñî, “Nionî Jono wayí numeaiá wago síñwí mîñî wákwîñáo ñîwíápîñîmearî áamá Jisaso yî rîñîño ñimónîrî emímî ríá yarîñî?” yaiwiagíñîñî.

Áamá 5,000 ayo aiwá wiñîñîñî.

30 E yaiwiaríñá áamá Jisaso wáí uowáñîñowá ámî ñîbîro o tîñî ñerîmeánîro aní apî apímî wa emegíápi nánî omî repíyí wîro xwíyíá amípî wa nuréwapíya emegíápi nánî repíyí wîro néísáná

31 Jisaso áamá obaxí omî síñwí wînanîro nánî bîrî uro yayarîñagíá xó tîñî xegí wíepîsarîñowá tîñî aiwá mîñîpaxí wiarîñagî nánî wíepîsarîñowamî re urîñîñîñî, “Nonenî áamá dîñî meañe nánî nurane kíkíá bî onweaneyí.” nurîrî

32 ewéyo ñîpîxemoánîro wígípi áamá dîñî meañe nánî waríñá

33 áamá wí aní ñîyonî dánî wenîñîñî éfáyí awa ewéyo pwarîñagíá ñîwínîro mí nómxîro aníñî xwíáyo nuro xámî ñîrémoro ñweañáná

³⁴ Jisaso ríwíyo nírémori ewéyo dáni nayoari áamá xwé ayá wí epíroyí yárinjagfa níwínirí áamá ayí sipísipí xiáwo mayíninjí nimóniro píraninjí mĩnjweapaxí imóninjagfa níwínirí nání ayá nírímixirí amípí obaxí nání nuréwapíya nuri

³⁵ nuréwapíya núísáná enjáná sáfípi tĩnĩ xegí wiepĩsarĩjowa anjwi e nĩbĩro re urígíawixĩnĩ, “Rĩxa sáfĩnĩ. Re anj wí mayí e enjagĩ nánĩ

³⁶ áamá anjĩ amĩ amĩ mĩrĩnĩnjíyo nánĩ numiro aiwá bĩ nero nĩpĩrĩ nánĩ urowárapi.” uríagfa aĩ

³⁷ Jisaso re urĩnjĩnigĩnĩ, “Aiwá nĩpĩrĩ nánĩ sewanĩjoyĩné mĩnĩ wípoyĩ.” uríagĩ awa re urígíawixĩnĩ, “Aiwá mĩnĩ wianĩ nánĩ nurane bisĩkerfá (Aiwá nĩnĩ nánĩ nĩrĩrĩná Judayĩ bisĩkerfáĩ ragfárinĩ.) bisĩkerfá nánĩ bĩ neranéná óf inĩnjí 200 mĩnĩ nĩwirane urápanĩréwĩnĩ?” uríagfa

³⁸ o re urĩnjĩnigĩnĩ, “Bisĩkerfá ararĩ tígfíoyĩnérĩnĩ? Sĩjwí wĩnaúpoyĩ.” uráná awa sĩjwí nĩwĩnaumi nĩbĩro “Bisĩkerfá wé wú núnĩ enjáná peyí ná waúnĩrĩnĩ.” uríagfa

³⁹ o awamĩ “Ámá nĩyonĩ sekaxí re urípoyĩ, ‘Aráyo miaúrarf niga uro éf nĩjweaxa uro époyĩ.’ urípoyĩ.” uríagĩ

⁴⁰ ayí miaúrarf niga nurĩná wí áamá 50 miaúrarf inĩro wí áamá 100 miaúrarf inĩro néra úáná

⁴¹ Jisaso re enjĩnigĩnĩ. Bisĩkerfá wé wú núnĩ enjĩpĩ nĩmearĩ peyí waúnĩ enjĩwaú enĩ nĩmearĩ sĩjwí anjĩnamĩ nanánĩrĩná Gorĩxomĩ aiwápi nánĩ yayí nĩwimáná kĩkwĩrĩmĩ néra nuri xegí wiepĩsarĩjowa yanjĩ wipĩrĩ nánĩ mĩnĩ nĩwiayirĩ peyĩwaú enĩ nororĩ mĩnĩ wiayarĩná wiepĩsarĩjowa nurápayiro yanjĩ nĩwia nuro

⁴² áamá nĩnĩ nĩnĩro agwí ímĩ uyíagĩ

⁴³ kwĩkwĩrĩmĩ inĩnjí e táfĩpĩ nĩmeamero peyí ororómĩ inĩnjí e táfĩpĩ enĩ nĩmeamero soxí íá wé wúkaú sĩkwí waúmĩ aumaúmĩ nero nĩnĩ magwí miárigíawixĩnĩ.

⁴⁴ Ámá oxí aiwá api nĩgíáwa nĩnĩ ayí áamá 5,000 nĩgíawixĩnĩ.

Jisaso ipíyo seáyĩ e nosaxa unjĩ nánĩrĩnĩ.

⁴⁵⁻⁴⁶ Jisaso, ayí aiwá nĩnĩro nemáná, o wiepĩsarĩjowamĩ re urĩnjĩnigĩnĩ, “Soyĩné ewéyo nĩpĩxemoánĩro ipíyo jĩarĩwámĩnĩ anjĩ yoí Betĩsaidá nánĩ xámĩ nĩmeápoyĩ.” nurĩrĩ awa rĩxa úáná áamá e epíroyí egfáyo yayí nĩwirĩ xixegĩnĩ nurowárapimáná Gorĩxomĩ xwĩyíá urĩnĩ nánĩ dífwíyo nĩyirĩ nĩjweanĩsáná

⁴⁷ árĩwĩyimĩ wiepĩsarĩjowa sĩnĩ ipíyo áwĩnĩ e ewé nĩmeámĩ warĩná xfo sĩnĩ jĩe xwíáyo nĩrómáná

⁴⁸ wĩnĩnjĩnigĩnĩ. Awa enjĩ tĩnĩ reaarĩnjagfa aiwĩ imĩnjí xwé sĩmĩmĩnĩ nĩxemĩ barĩnjagĩ nánĩ ewé anjĩnĩ mĩyarĩnjagĩ níwínirĩ ipíyo xwíáyónĩnjí nosaxa nuri rĩxa isfá yinĩjáná xegí wiepĩsarĩjowamĩ múrómĩnĩrĩ yarĩná

⁴⁹⁻⁵⁰ nowanĩ wenĩnjí éfáyí wĩnĩgíawixĩnĩ. O ipíyo nosaxa warĩnjagĩ níwínĩro “Pĩyĩnjí siwí wo rfa pwarĩnĩ?” nĩyaiwiro óf nĩkárĩnĩro “Yeyĩ!” nĩrĩro wáyí ayĩkwí mĩwĩnarĩná o rĩxa xwĩyíá nurĩrĩ re urĩnjĩnigĩnĩ, “Wáyí mepanĩ. Nionĩrĩnĩ. Dĩnjí sĩxí nĩnĩro enjĩ neánĩro njweápoyĩ. Ananĩrĩnĩ.” nurĩrĩ

⁵¹ awamĩ nĩwĩmearĩ ewéyo pĩxemoánáná re enjĩnigĩnĩ. Imĩnjí enĩ rĩxa pĩnĩ wiárfagĩ sĩjwí e níwínĩro dĩnjí “Imĩnjí axínánĩ pí nánĩ pĩnĩ rfa wiárinjoi?” dĩnjí e nĩpĩkĩnĩro ududf néra nuro

⁵² Jisaso xámi aiwá kwíkwírímí yaríṅagí nìwìnrò aiwí dīṅf wakísí nìnrìṅfípimí dání oyá eṅf eánìṅf mí mómìxí éfá nánì sìnì o nánì dīṅf ududf néra ugáfawixìní.

Genesaretì dāṅf sìmìxí tífíáyo nanf imìmìxìmf eṅf nánìrìní.

⁵³ Dīṅf ududf néra waríná rìxa ipíyo j́arìwámìnì imanf e niwiékínìmearo

⁵⁴ ewéyo dání nayoaro gwí yuráraríná áamá wí Jisasomì rìxa sīṅwí mí nómìxìro

⁵⁵ anṅṅfínì áamá sìmìxí wegíáyí nánì anf ayí ayo nánì numiamoro sìmìxíyí íkwianwíyo níkwíarìro “Jisaso e ṅweanì.” rìnfé nánì nìmeámì nìbìro

⁵⁶ o anf onmíá bì bimìranì, anf xwé bì bimìranì, omìṅf inìṅeranì, pwaríṅagí nìwìnrò sìmìxíyí nìmeámì nìbìro makerfá imìxarìgíe táná áamá sìmìxí gíyí oyá rapìrapí yínìṅú sírífwí mífde amáf rónanìro nánì waunf rìxìṅf nurìro rapìrapí sírífwíyo amáf nìrónìríná nínì axíná nanf egáfawixìní.

7

Píaxí weaarìṅfípì nánì urìṅf nánìrìní.

¹⁻² Parisi wa t́nì Gorìxoyá ṅwí ikaxí eánìṅfípì mewegfá wa t́nì, Jisaso sìnì Garìrì pìropenìsíyo ṅweanáná, awa Jerusaremì dání nìbìro Jisasoyá wìepìsarìṅowa wìgí Judayí xiáwowa yagfápa mé aiwá nìnróná xámi wé igwíá mìwíró wé píaxí weanáná aiwá narìṅagfá nìwìnrò Jisaso t́ṅf e axí e awí neánárìro

³⁻⁴ —Parisiowa t́nì wìgí Judayí nínì t́nì nene píaxí neaeanìgìnrì wìgí xiáwowa yagfápi aiwá nìnróná xámi pírànìṅf wé igwíá wímoarìgíárìní. Ayí makerfáyo nánì nuro aiwá b́f nemì anf e nánì nìbìróná enì píaxí neaeanìgìnrì igfá meánìpa neríná aiwá mìnarìgíárìní. Xiáwowa érowiápínìgíáyí anìṅf miní f́a nìmaxìrìro nìx́dìro sìnì axìpi nero kapìxí t́nì xwárfá sìxí t́nì suyupenìxí t́nì íkwianwí sá wearìgíápì t́nì igfá eaagfápa axìpi igfá eaarìgíárìní.

⁵ Parisiowa t́nì Gorìxoyá ṅwí ikaxí eánìṅfípì mewegfáwa t́nì Jisaso t́ṅf e axí e awí neánárìro yarìṅf re wìgíawixìní, “Dìxí wìepìsarìṅowa pí nánì negí arfowa nero nearéwapìyìgíápì nìwíalìkiro wé píaxí aí t́nì aiwá narìgíárìní?” urfagfá

⁶ Jisaso re urìṅìṅìṅì, “Eṅíná Gorìxoyá xwíyíá wíá rókiamoagf Aisaiaoyì rìnìṅo soyfne nanf rìro sípì rìro yarìgíoyfne nánì xìxenì nìwurìyìrì rfwamìṅf re eaṅrìrìní, ‘Áamá tìyí “Gorìxomì wéyo pírànìṅf mearìṅwìní.” nìrìro aiwí Gorìxonì dīṅf sìxí mìnìyìpa yarìgíárìní.

⁷ E nero ámáyo amìpì áamá wìgí dīṅf t́nì érowiápínìgíápì nánì nuréwapìyìróná yapí re nurìro “Xwíyíá tìyí Gorìxo rìṅrìrìní.” nurìro nánì “Gorìxomì seáyì e mearìṅwìní.” nìrìróná Gorìxonìyá yoínì surf má rarìgíárìní.’ Aisaiao soyfne nánì xìxenì e nìwurìyìrì rfwamìṅf eaṅrìrìní.

⁸ Soyfne áamá érowiápínìgíápì nìx́dìróná ṅwí ikaxí Gorìxo rìṅfípì íkì nìnemoro yarìṅoí.” nurìrì

⁹ re urìṅìṅìṅì, “ṅwí ikaxí Gorìxo rìṅfípì wíalìkiro amìpì segí arfowa érowiápínìgíápì x́dìro yanìro nánì dīṅf obìbaxí nìmoro óf imoarìgíoyfnerìní.

¹⁰ Ayí rìpì nánì seararìṅìṅì. Eṅíná xwíyíá Gorìxo rìṅfípì Moseso nìrìrì rfwamìṅf re eaṅìṅìṅì, ‘Dìxí ápowamì t́nì inókìwamì t́nì wéyo merfìní.’ E nìrìrì nearì ámi rìpì nìrìrì eaṅìṅìṅì, ‘Áamá xanomìranì, xìnálmìranì, ikayfíwí umearfíyí emì pìkímópoyì.’ Moseso e nìrìrì rfwamìṅf eaṅf aiwí

11 soyíné áamá wí xínáiwamírani, xanowamírani, re uraríná ‘Amípí nioni wéyo nírimeríná arírá nísiri siapípxí imóniñyí nání ríxa Goríxomi re urfanigíni, “Nioni nísiapímfaríni.” nuríri nání aríge joxi nísiapírí arírá simíni? Oweoi, aípawí nání wí meníni.’ Parisioyíné áamá wí xaniyaúmi e uraríñagi síñwí níwíníroná ‘O apáni yaríni.’ níriro

12 o xaniyaúmi píraníñí wéyo mímepe yaríñagi níwíníro aiwí o ayaúmi xe bí arírá owíníri síñwí wínarígíamání.

13 E neríná soyíné síwí aríowa érowiápíngíápí níxídiro xwíyá Goríxo ríñí rípi xórórí nero wiaíkiaríñoi. E yarígíapa neríná xwíyá Goríxoyá xwé wí ení níwiaíkiá waríñoi.” Jisaso Parisiowami e nurímáná

14 áamá e epíroyí egíayo “Anwi e bípoyí.” nuríri ayí ríxa anwi e báná o “Níyínéni níjía imóníprí nání píraníñí aría nípoyí.” nuríri

15 ewayí xwíyá rípi uríñigíni, “Aiwá áamá nínríná gwínaréáápi wí piaxí wearíñímani. Pí pí xwioxíyo dání peyearíñípi ámayo piaxí wearíñíri.” nuríri

16 re uríñigíni, “Ewayí xwíyá nioni ría rípi nání aría ókiarí nímonípoyí.” nuríisáná

17 áamá e epíroyí egíayo e níwárimí nurí aníyo nípáwiri níñweari xegí wíepísaríñowa ewayí xwíyá xfo urípi nání yaríñí wíáná

18 o re uríñigíni, “Soyíné ení díñí mayoyínerani? Xwíyá ‘Aiwá áamá nínríná gwínaréáápi wí xíomi piaxí wearíñímani.’ searípi soyíné síni míkí nání díñí mímoaríñí reñoi?” nuríri áwaní re uríñigíni, “Aiwá wí ámayo piaxí eapaxí mímoníni.

19 Pí naniyi? Ayí aiwá gwínaréááná níwerí írífíyo íníñí rífíyo íkí emoarígíá enagi náníri.” nuríri —E nuríriná aiwá níni nání “Anani nípaxíri.” ríñíri.

20 Ámi re uríñigíni, “Aga pípi ámayo piaxí wearíñíri? Ayí pí pí díñí xwioxíyo dání peyeápi, amípí sípi nání mópi ámayo piaxí wearíñíri.

21 Xwioxíyo dání díñí yaiwíápi ní dání rípi rípi yarígíaríni. íwí amípí wí nání díñí moro íwí níro apíxí erápeníro amípí íwí mearo áamá píxíwíró ero oxí apíxí iyí nání niga uro

22 síñwí íwí wíniro ríkíró ero yapí wíwapíyíro ayá bí mé aríkí niga uro sípi díñí wíaiwíro xwíyápámi ñwiríro míxí kíníro majímajíá ikáríro yarígíapi

23 api nípi ní áamá díñíyo íními dání nímoríná piaxí wearíñíri.” uríñigíni.

Gírikíyí apíxí wí díñí wíkwíroní náníri.

24 O ewayí xwíyá míkí api nurími aní e dání nurí aní yoí Taia tíñí e níremorí aní wíwámi nípáwiri áamá e ñweáyí “Aní ríwámi o míñweaníni.” oyaiwípoyíni ní nerí sá ñweañagi aiwí áamá wí omí síñwí níwínímearo

25 apíxí wí “Jisaso aní iwámi ñweani.” raríñagíá aría e níwiri í xegí xemiái imíto xíxéroaríñí enagi nání o tíñí e nání aníni níbirí síkwí tíñí e wauní níwikáríni ní míñí xwíayo níkwírorí

26 —Í Judayí apíxímani. Gírikíyí apíxíri. Pínisiayí aníyo píropenísí Siríayí ríñíge dáníri. Í Jisasomí “Gí miámi imíto xíxéroaríñíyí míxí umáínowarénapéi.” aríkí urayaríñagi

27 o í aní mídání enagi nání “Xámi gí Judayí saní ourápmíni.” níyáiwiri ewayí xwíyá re uríñigíni, “Xámi níaiwí aiwá níniro agwí ími uyini níwirínáyí ayí naníri. Níaiwíyá aiwá nurápi síwíyo níwiríná ayí nanímani.” uráná

28 í “Nepa anj m+dánjini s'wínfnj imónnjini.” niyaiwir re urjnjnigini, “Ámináoxini, nepa rarjnjini. E ner aiwi s'wí re yarjnjrini. Íkwianw'yo dani niaíw' aiwá n'niro yun' mamówár'ap' m'imeán' yarjnjrini.” ur'agj

29 o “Í nepa waun' níkar'nr' d'nj' níkw'roar'ini.” niyaiwir re urjnjnigini, “Jíx' nanj n'r'f'f'y' nán' d'ix' miáim' im'fó x'x'éroar'nj'p' r'ixa m'ix' umá'n'f'ini. D'ix' anj' uí.” ur'agj

30 í ámi xeg' anj'yo nán' nuri s'njw' win'f'f'y' win'njnigini. Xemiái im'fó p'fn' n'wiár'im' ú' en'agj nán' pírán'nj' sá wen'agj win'njnigini.

Ar'fá t'fn' manj' t'fn' p'f'ron'nj' wom' nanj' im'ix'nj' nán'r'ini.

31 Jisaso ámi n'wiáp'fn'imeari anj' yo' Taia t'nj' e p'fn' n'wiár'im' nuri anj' yo' Saidoni t'nj' e áwini e nuri xw'fá yo' Dekaporisiyo nur'ná ipí Gaririyo n'rémori yar'ná

32 áma wí áma ar'fá p'f'ronár'nr' xw'y'fá p'f'ronár'nr' enj' wom' Jisaso t'nj' e nán' n'imeám' n'biro waun' r'ix'nj' re ur'g'fawix'ini, “O nanj' eni nán' wé seáy' e ikwiárei.” ur'ag'fá

33 Jisaso áma awí eánár'ig'f'e dani om' n'imeám' nuri eg'p' ner'f'ná Jisaso xeg' wé oyá ar'fá ó'f'yo w'ixwár'nr' xeg' wéyo reanjw' núr'n'máná oyá aiw'yo ikwiár'nr' nemáná

34 s'njw' anj'nam' nanimáná r'fm'nj' nr'nr' xeg' p'fné t'fn' re urjnjnigini, “Epata.” —Wig' p'fné “Oxoai.” nur'f'f'f'ná “Epata.” rar'g'fár'ini. E uráná re enjnjnigini.

35 Xeg' ar'fá oxoán'nr' aiw' sanj' wiar'nj'p' nay' eri ner' xw'y'fá pírán'nj' n'ra war'ná

36 Jisaso ámi áma awí eánár'ig'fáyo n'wímeari njw' ikax' nur'nr' re urjnjnigini, “Nion' wíáp' áwanj' mur'imepan'.” ur'agj aiwi am' am' nemero ar'f'kí áwanj' n'ra nuro

37 ayá nr'iwamóga nuro re n'ra ug'fawix'ini. “Am'pí o é'f'p'y'f' aga nanj'ni yarjnjrini. Ar'fá p'f'ronar'ig'fá'y' t'fn' aiw' sanj' mear'ig'fá'y' t'fn' aí pírán'nj' im'ixáná ar'fá ero xw'y'fá r'iro yar'g'fár'ini.” n'ra ug'fawix'ini.

8

Áma 4,000 ayo aiwá winj' nán'r'ini.

1 Íná r'w'f'yo Jisaso áma obax' ámi o t'nj' e ep'f'roy' niyá'riro wig' aiwá r'ixa men'agj n'win'nr' xeg' wiep'sar'njowami “Eini.” nur'nr'

2 re urjnjnigini, “Áma t'y'f' s'fá w'yaú w'yi nion' t'fn' re n'njwearóná wig' aiwá r'ixa nowár'ig'fá en'agj nán' wá nonar'ini.

3 Wí anj' aiw'im' dani b'f'ag'fá en'agj nán' nion' ay' s'ini agw'f' nán' yar'f'ná nurowár'f'f'f'ny'f' ‘S'njw' xaxá n'win'nr' enj' s'nr'nr'njw'f' n'win'nr' ná neága up'r'ix'ini.’ niyaiwir rar'nj'ini.” ur'agj

4 xeg'f' wiep'sar'njowa re ur'g'fawix'ini, “Anj' m'im'nr'nr'nj' re aiwá áma t'y'f' xixen' n'p'f'r' nán' ge b'f' yan'w'ini?” ur'ag'fá

5 o re urjnjnigini, “Seg'f' bis'f'ker'fá arar'nr'ini?” uráná “Wé w'f'um'f' d'anj'f' wáu t'njwáoner'ini.” ur'ag'fá

6 o áma ep'f'roy'f' eg'fáyo “Xw'fámi é'f' n'njweaxa úpoy'f'.” nur'nr' bis'f'ker'fá n'imeari Gor'ixom' aiwá ap' nán' yay'f' n'wimáná kw'kw'nr'm'f' ner'f' wiep'sar'njowami m'ini wíáná nurápayiro áma ayo m'ini n'wia nuro

7 wig'f' pey'f' bia en'agj Jisaso apia eni nurá'p'r' Gor'ixom' yay'f' n'wimáná re urjnjnigini, “Pey'f' r'pia eni yanj' n'wia úpoy'f'.” ur'agj x'fó ur'f'p'f' yar'f'ná

⁸ áamá níní ríxa níníro agwí ímí uyíagí wiepísariḡowa ayí aiwá níníro e t́ápiá nímeaayiro soxí íá wé ẃúmí dání waúmí aumaúmí nero magwí miáriǵawixíní.

⁹ Ámá 4,000 aiwá apí niǵawixíní. Jisaso ayí aiwá nínímáná eḡáná wigí aḡí e nání nurowárimí

¹⁰ ewéyo wiepísariḡowa t́níní nípíxemoáníro nímeámí uǵawixíní. Ipíyo oríwámí dání aḡí yoí Darímanuta t́ḡí e niwiékínímearo ayoaǵawixíní.

“Emímí bí neaíwapíyí.” uríǵá náníríní.

¹¹ Parisi wa níwímearo ríxa śmí t́níní úrapí xwíyíá nuríro omí iwamó wíwapíyaníro nání re uríǵawixíní, “Aḡínámí dání emímí bí neaíwapíyí.” uríaǵá

¹² Jisaso awa nání xegí xwioxíyo dání mḡḡí nípénírí “Iní!” nírírí re uríḡnigíní, “Judayí agwí ríná ḡweaǵáyíné pí nání ‘Emímí neaíwapíyí.’ níraríḡoí? E níraríḡaǵá aiwí emímí soyíné níraríḡápi wí nemíméíní.” nurírí

¹³ ayo ṕníní níwiárimí wiepísariḡowa t́níní ewéyo nípíxemoáníro ipíyo oríwámí dání nání uǵawixíní.

Ewayí ikaxí yisí nání uríḡí náníríní.

¹⁴ Nuróná aiwá nání dḡḡí aríá nikeamoro biśkerfá ná b́níní ewéyo wenḡpíní nímeámí warf́ná

¹⁵ Jisaso Parisiowa nanḡí rayiro sipí rayiro yaríḡpa wiepísariḡowa ax́pi yaníro nerf́ná omí dḡḡí mḡkwíropa nero ŕwí nímopíríxínírí ewayí xwíyíá nuríríná sekaxí re uríḡnigíní, “Soyíné píránḡḡí emépoí. Biśkerfá yisí — Biśkerfá síní sḡḡí eḡáná yisí onímíapí t́á aiwí nímíní ikwianḡwí neapínárírí nímíga wíapínímearíḡríní. Yisí Parisiowayá t́níní Xerotoyá t́níní nání wáyí nero emépoí.” uríḡnigíní. Uyíníí yisínḡḡí wigí xwioxíyo ikwianḡwí eapínínigínírí e uraríná

¹⁶ wiwaníḡowa re ríniǵawixíní, “None biśkerfá menḡḡí nání neararíní.” rínaríḡaǵá

¹⁷ o aríá níwirí mḡxí re uríḡnigíní, “Pí nání ‘Biśkerfá mayoneríní.’ rínaríḡoí? Síní sḡḡwí oxoaro dḡḡí moro mepa reḡoí? Segí mḡḡí sḡḡánḡḡí rimóníní?

¹⁸ Sḡḡwí t́ḡḡoyíné aiwí sḡḡwí mḡwínípa ríyaríḡoí? Aríá t́ḡḡoyíné aiwí aríá mḡyaríḡí reḡoí? Nioní biśkerfá wé wú núní kwíkwírímí nerí ámá 5,000yo mḡníní wḡḡá nání dḡḡí mḡseainarínírání?

¹⁹ Aiwá ayí níníro t́ápi soxí íá xwé araríyo aumaúmí yáriǵawixíní?” uríaǵí awa “Wé wúkaú síkwí waú apímí aumaúmí yáriḡwanigíní.” uríaǵá

²⁰ o ámí re uríḡnigíní, “Nioní biśkerfá ámá 4,000yo níkwírírí wḡḡápi soxí íá araríyo miáriǵawixíní?” uríaǵí awa “Wé ẃúmí dání waúmí miáriḡwanigíní.” uríaǵá

²¹ o re uríḡnigíní, “Soyíné síní majf́á rimóníḡoí? ‘Aiwá menḡáná árínone mḡneaiapípa xoríní.’ ríníaiwiaríḡoí?” uríḡnigíní.

Sḡḡwí supáríḡí womí nanḡí imíxíḡí náníríní.

²² E nurf́sáná nuro aḡí yoí Betísaidayo niwiékínímearo nayoaro emearf́ná ámá wí sḡḡwí supáríḡí wo Jisaso píránḡḡí imíxíní nání níméra nḡb́ro wauní ríxíḡí re uríǵawixíní, “Joxí wé seáyí e níwikwíárírí nanḡí imíxíréní?” uríaǵá

²³ Jisaso sḡḡwí supáríḡomí wéyo íá níxírímí aḡí Betísaida e níwárimí nuri yání e dání nírómáná oyá sḡḡwíyo reanḡwí núrírí wé seáyí e níwikwíárírí yaríḡí re wḡḡnigíní, “Joxí amípí wí sḡḡwí ríwíníḡníní?” uríaǵí

²⁴ o sɪŋwɪ nanɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ámá wí aŋɪ emearɪŋagɪ sɪŋwɪ nɪwɪnɪrɪ aɪwɪ íkɪánɪŋɪ imónɪŋagɪ wɪnɪŋɪnɪ.” urɪagɪ

²⁵ ámɪ bɪ wé sɪŋwɪyo seáyɪ e wikwiáráná o rɪxa sɪŋwɪ anɪŋɪ nanárɪrɪ xegɪ sɪŋwɪ rɪxa nanɪ éagɪ amɪpɪ nɪyonɪ xɪxenɪ wɪnɪŋɪnɪgɪnɪ.

²⁶ Xɪxenɪ wɪnáná Jisasó o xegɪ aŋɪ e nánɪ nurowárɪrɪná re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Dɪxɪ aŋɪ e nánɪ nurɪná ámɪ Betɪsaidá tɪyo nánɪ mupanɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

Pitao “Kiraísoxɪrɪnɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

²⁷ Jisasó tɪnɪ xegɪ wiepɪsarɪŋowá tɪnɪ nɪwɪáɪpɪnɪmeámɪ nuro aŋɪ xwé yoɪ Sisaría Piripai tɪŋɪyo ikwɪrónɪŋɪpɪmɪ nánɪ nurɪná awamɪ yarɪŋɪ nɪwɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ámáɪ nionɪ nánɪ arɪre rarɪŋoɪ?” urɪagɪ

²⁸ awá re urɪgɪawɪxɪnɪ, “Wí re rarɪŋoɪ, ‘Jono wayɪ nɪneameaia wago ámɪ nɪwɪáɪpɪnɪmearɪ rɪfá yarɪnɪ?’ rarɪŋoɪ. Ámɪ wí re rarɪŋoɪ, ‘Eŋɪná Gorɪxoyá xwɪyɪfá wɪfá rókiamoagɪ mɪpé aŋɪnamɪ peyɪŋɪ Iraijaoyɪ rɪnɪŋo nɪweapɪrɪ rɪfá yarɪnɪ?’ rarɪŋoɪ. Ámɪ wí re rarɪŋoɪ, ‘Eŋɪná Gorɪxoyá xwɪyɪfá wɪfá rókiamoagɪfá wo nɪwɪáɪpɪnɪmearɪ rɪfá yarɪnɪ?’ rarɪŋoɪ.” urɪagɪfá

²⁹ o sɪnɪ yarɪŋɪ nɪwɪrɪná re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ayɪ e nɪrɪro aɪwɪ sewanɪŋoyɪné nionɪ nánɪ gorɪnɪ rarɪŋoɪ?” urɪagɪ Pitao re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Joxɪ Kiraísoxɪ, nene yeáyɪ neayimɪxemearɪfá nánɪ arɪowayá xwɪfá piaxɪyo dánɪ iwiaronoxɪrɪnɪ.” urɪagɪ

³⁰ o ŋwɪ ikaxɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Soyɪné nionɪ e eŋáonɪ nánɪ áwanɪ murɪpa époɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

Áwanɪ “Nionɪ nɪnɪpɪkipɪrɪfárɪnɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

³¹ Xewanɪŋo nánɪ iwamɪfó nuréwapɪyɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ámá imónɪŋáonɪ rɪnɪŋɪ xwé wí meámɪfárɪnɪ. Negɪ mebáowa tɪnɪ apaxɪpánɪŋɪ imónɪgɪfá xwéowa tɪnɪ Gorɪxoyá ŋwɪ ikaxɪ eánɪŋɪpɪ mewegɪfáwa tɪnɪ nionɪ rɪwɪ nɪmóáná wa nɪnɪpɪkipɪrɪfárɪnɪ. E nerɪ aɪwɪ sɪfá wɪyáú wɪyɪ óráná ámɪ wɪáɪpɪnɪmeámɪfárɪnɪ.” nurɪrɪ

³² pɪné sɪŋánɪ e rɪmóagɪ Pitao Jisasomɪ nɪmeámɪ nurɪ yánɪmɪ nɪrómáná rɪxa mɪxɪ urɪmɪnɪrɪ nánɪ nerɪ “E wí mɪnearɪpanɪ.” urarɪná

³³ Jisasó omɪ rɪwɪ numorɪ wiepɪsarɪŋɪ wɪamɪ sɪŋwɪ nɪwɪnɪrɪná omɪ mɪxɪ nurɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Setenoxɪnɪ, pɪnɪ nɪnɪwɪárɪmɪ uɪ.” nɪrɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Pitaoxɪ amɪpɪ nánɪ Gorɪxo wimónarɪŋɪpɪ nánɪ dɪŋɪ mɪmó ámá wimónarɪŋɪpɪ nánɪ moarɪŋɪnɪ.” nurɪsáná

³⁴ ámá e epɪroyɪ egɪfáyo “Eɪnɪ.” nurɪrɪ xegɪ wiepɪsarɪŋowá tɪnɪ nawɪnɪ awɪ neánɪmáná eŋáná re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Soyɪné woxɪ nionɪ yarɪŋápa emɪnɪrɪ nánɪ nionɪ tɪnɪ nurɪnáyɪ re erɪfárɪnɪ. Dɪxɪ simónarɪŋɪpɪ wí mé rɪwɪmɪnɪ nɪmamorɪ re nɪyáiwɪrɪ ‘Jisasomɪ xɪdarɪŋagɪ nánɪ ámá wa íkɪfáyo nɪnɪyekwɪroárɪro nɪnɪpɪkíróná ayɪ ananɪrɪnɪ.’ nɪyáiwɪrɪ nɪxɪdɪrɪfárɪnɪ.

³⁵ Ámá go go ‘Jisasomɪ nɪxɪdɪrɪnáyɪfá ámá wa nɪpɪkipɪrɪxɪnɪ.’ nɪyáiwɪrɪ nánɪ nionɪ mɪnɪxɪdɪfá xegɪ wará éfá nɪmenɪrɪ nerɪná xewanɪŋo anɪŋɪnɪ ikeamónɪnɪfárɪnɪ. E nerɪ aɪwɪ ámá go go nionɪ nɪnɪxɪdɪrɪ xwɪyɪfá yayɪ seainarɪŋɪpɪ nánɪ wáf emearɪŋagɪ nánɪ pɪkɪánáyɪfá, o anɪŋɪnɪ mɪkeamónɪ nionɪ nɪnɪxɪdɪrɪŋɪpɪmɪ dánɪ erɪkɪemeánɪnɪfárɪnɪ.

³⁶⁻³⁷ Ámá go go nionɪ mɪnɪxɪdɪfá iyɪfá fá nɪgwɪ amɪpɪ emeámɪnɪrɪ nánɪnɪ néra nurɪ nɪmeáɪsáná xewanɪŋo anɪŋɪnɪ ikeamónáná ayɪ nanɪranɪ? Oweoɪ! Amɪpɪ nɪnɪ xwɪfá tɪyo dánɪ mɪmúropa nerɪ aɪwɪ xewanɪŋo anɪŋɪ ikeamónáná amɪpɪ apɪ tɪnɪ xegɪ wará anɪŋɪ ŋweanɪfá nánɪ roayɪrónɪpaxɪmanɪ.” nurɪrɪ

³⁸ re uriniginini, “Seyíne nuro áamá agwi ríná nweagíáyí Gorixomi dñí mīwīkwíró fwi néra warigíáyí tñí e nemeríná nioní nání ayá seainíri píné nioní rarínápi ení nání ayá seainíri yarínagí nání áamáyo yumíí nīwirínáyí, áamá imónínáoní nīweapíríná ikínínáoní weapírí gí ápo xwínfá eearínípa nioní ení xwínfá eanáoní anínají wa tñí weapírí nerí xfo nání ení ayá níniníri ‘Go ríani?’ rímfáriní.” uriniginini.

9

¹ Ámí re uriniginini, “Nioní nepa seararínagí nání píráníní arfá nípoi. Áamá re rogíá wiyíne síní mīpepa neríná ení eáníní Gorixo xfo xegí xwioxíyo mīmeámí nerí píráníní seamenweanfa nání imónínípi imónarínagí síjwí wíníprfáriní.” uriniginini.

Jisaso níkníri xegí bí imóníní náníriní.

² Ríxa sfá wé wíúmi dání wo óráná o Pitaomí tñí Jemisomí tñí Jonomí tñí nīwirímeámí dfwí xwé bimí nīpeyiro wiwíní nījwearíná wigí síjwí anígíe dání re eníniginini. Jisaso wará xegí bí nimóníri

³ xegí rapírapí ení wíá nókiáriní áamá wí wayí nīroríná apfá e wé mīropaxí apfá xáiwí wearíniginini.

⁴ E yaríná Gorixoyá wíá rókiamoagí Iraiyaoyí rínínjo tñí eníná yagí Moseso tñí omí nīwímeari o tñí xwíyíá rínaríná

⁵⁻⁶ wiepísarínjowa wáyí ayíkwí mīwíníagí nání Píao “Píoi urímíiní?” nīyaiwirí úrapí xwíyíá nuríri Jisasomí re uriniginini, “None re nījwearíná naníriní. Ananí re nīweapaxíriní. Aní pípákí wíkaú wí, joxí nání wiwáyí, Moseso nání wiwáyí, Iraiiao nání wiwáyí omíraneyí.” nurímáná enáná

⁷ agwí bí rítí wíaráná agwípimí dání xwíyíá bí re ríníniginini, “O gí íwí dñí síxí yínáoriní. Pí pí xwíyíá searánáyí arfá wípoyí.” uráná

⁸ weníní éfáyí wínígíawixiní. Áamá wo mēpa Jisasoní iwo nīweanagí wínígíawixiní.

Iraiiao nání yaríní wigíá náníriní.

⁹ E nīwínímáná dfwí mīníníyo dání píní nīwíarímí nīweapíróná Jisaso njwí ikaxí re uriniginini, “Rípi naníápi nání áamáyo áwaní murímēpa époyí. Áamá imónínáoní ríxa nīperí xwáripáyo dání nīwíápnímeámáná enáná íná ananí áwaní uríméfiríní.” uríagí

¹⁰ awa dñíní fá nīxíriro xwíyíá “Nīperí xwáripáyo dání wíápnímeámíáriní.” uríipi nání ududí nero “Pí nání ríá nearínjoi?” nīriníro

¹¹ yaríní re wigíawixiní, “Pí nání njwí ikaxí eánínípi mewegíáwa re rarígíáriní, ‘Iraiiao ríxa bíjímí enáná ríwíyo áamá nene yeáyí neayimíxemeanfo aríowayá xwíá piáxíyo dání iwiaronfáriní.’ pí nání rarígíáriní?” uríagíá

¹² o re uriniginini, “Ayí neparíní. Iraiiao xámí nībírí áamá wigí yarígíápi ríwímíní mamoro Gorixomí dñí wíkwíroro epírí nání xwíyíá nuríri aiwí xwíyíá Gorixoyá nīriníri eáníní rípi ‘Áamá imónínomí ríníní nīwiayiro xwíríá wíxepíríáriní.’ xwíyíá apí ení pí nání ríníní?” nuríri

¹³ re uriniginini, “Njwí ikaxí eánínípi mewegíáwa e nīriro aiwí nioní re seararíníni, ‘Iraiiao ríxa bíagí aiwí áamá ríwamíní xfo nání eánínípi omí arfá mīwí wigí dñí tñí sípí nīwíera ugíawixiní.’ seararíníni.” uriniginini.

Íwí imfó xíxéroaríní womí mīxí umáíníní náníriní.

14 Jisaso awa tñni ámi xegí wiepísariñí wíami wímeaníro nání nìweapíro awa tñe áamá epíroyí enagífa nìwiniro awa ñwí ikaxí eáníñípi mewegífa wa tñni xwiyífa símí tñni rínariñagífa nìwiniro

15 ríxa añwí e bání áamá e epíroyí egíáyí Jisaso weaparíñagí nìwiniro sírí nìpíkiniro yayí wianíro nání aññi nuro wímeáána

16 o yaríñí re wiñiniginí, “Awa tñni pí nání xwiyífa símí tñni rínariñoi?” uríagí

17 áamá e epíroyí egíáyí wo re uríñiniginí, “Nearéwapíyaríñoxiñi, gí íwomi imfó xixéoaríñagí nání maní pírónaríni.

18 Imfó meaní eáána meákíkwífáni yáñri maní síwí kírfwiníri síkwí wé síwífa yáñri yáñriñíriñi. Nioní joxí nání nìmeáa bía aiwí joxí mñweañagí nání díxí wiepísariñowami ‘Soyíne mixel umáñnowarípoyí.’ uríagí aiwí awa wí ananí mixel umáñnowarípaxímani.” uríagí

19 Jisaso ríxa anidíñí nìwíaiwiri nání re uríñiniginí, “Agwí ríná ñweagíáyíne nioní tñni nemerane emá obaxí nìseamúróagí aiwí síni Goríxomi díñí mñwíkwíroarígífa reñoi? Aríre searayimíñi?” nuríri “Íwomi nìwirímeámí bípoyí.” uríagí

20 ríxa nìwirímeámí nìbìro imfó Jisasomi síñwí nìwiniñífa re eníñiniginí. Meaní eáána sinapíxwíñí néra nìpiérorí xwíáyo nìwieága urí meákíkwífa pumírí yaríñagí

21 xanomí Jisaso re uríñiniginí, “Sa ararí eníñiñi?” uríagí re uríñiniginí, “Síni onímíáo dání e néra uñíñiñi.

22 Imfó íwomi íníná xwírfá oikíxémíñi re yaríñíñi. Nìxerí ríáyo ikeaaríri nìxerí inígíyo mamówaríri yaríñíñi.” nuríri “Jisaso ení yopa megíñíñeníño?” nìyaiwiri re uríñiniginí, “Joxí ‘Ananí naní imíxipaxoníñi.’ nìyaiwiníñínyí wá nìyeaomíxíri aríra yeai.” uríagí

23 Jisaso re uríñiniginí, “Joxí ‘O naní mimíxipaxoríñi.’ nñiñiñiñi ríñirariñiñi? Jíwaníñoxi Goríxomi díñí wíkwíroi. Áamá gíyí Goríxomi díñí íkwírófáyí amípí aí ananí aríra winíño.” uríagí

24 íwomi xano apaxí mé re uríñiniginí, “Goríxomi díñí wíkwírómíñiñi yaríñagí nání aga píraníñí wíkwírómí nímíxei.” uríagí

25 Jisaso áamá obaxí o tñí e nání mñrí bímíaríñagífa nìwiniñi imfó íwomi xixéoaríñomí mixel numáñnowaríri re uríñiniginí, “Maní pñroaríri arífa pñroaríri enoxí íwomi pñni nìwiárími nurí ámi bí tñni ríwíñíñi nìrorí mixeléropaní.” uráná

26 imfó makírfwí nìmorí meaní nearí íwo sinapíxwíñí nìyáñri weñána omí pñni nìwiárími uñiniginí. Pñni nìwiárími úána íwo ríxa nìperíñíñí weñagí nìwiniro áamá obaxí “Ríxa nìperí rífa weñoi?” raríñagífa aiwí

27 Jisaso xegí wéyo ífa nímáñmána mñeyoáána o wíapñímeaníñiniginí.

28 Nìwíapñímeámána enána Jisaso nurí añíyo nìpáwiri ñweañána xegí wiepísariñowa wigípi ínimi yaríñí re wigíawixíñi, “Pí nání imfó íwomi xixéorómí mixel umáñnowarípaxí mimónípa éwaníñiñi?” uríagífa

29 o re uríñiniginí, “Soyíne segí díñí tñni imfó tñniñí imóníñíyí mixel umáñnowarípaxí meníñi. Goríxomi díñí wíkwíróro yaríñí wiro nerónáyí, ananí oyá díñí tñni mixel umáñnowarípaxí imónípíraoi.” uríñiniginí.

Ámi yumí “Nìñipíkíñíñi.” uríñí náníñi.

30 Awa añí ayo pñni nìwiárími Gariri pñropeníñíyo áwíñími nuríñá Jisaso “Áamá nioní pwaríñagí nání nñífa mimónípa oépyi.” yaiwiñiniginí. Ayí rípi nání e yaiwiñiniginí.

31 Wiep̄sar̄iṅowam̄ni nuréwap̄iyiri re urayin̄niḡini, “Ámá imón̄iṅáoni nán̄i m̄iȳf uráná n̄in̄ip̄ikip̄r̄ár̄ini. N̄ip̄ikíá aí s̄fá w̄iyáú w̄iyi óráná xwár̄ipáyo n̄iwémáná ámi n̄iwíáp̄n̄imeám̄ár̄ini.” urayariṅaḡi aiw̄i

32 awa s̄ni n̄ip̄ikw̄ini n̄ij̄fá mimón̄ipa nero aí mas̄s̄fá n̄iwiro nán̄i yariṅf̄ b̄i m̄wiḡfawix̄ini.

“Go gone seáyi e imónan̄wár̄ani?” rin̄iḡfá nán̄ir̄ini.

33 Awa aṅf̄ yoṅf̄ Kapaneami n̄irémoro aṅf̄yo n̄ipáwiro n̄iṅwear̄fná Jisaso wiep̄sar̄iṅowam̄i yariṅf̄ re win̄niḡini, “Óf̄ e n̄ib̄iranéná pí xw̄iȳfá n̄ir̄iga b̄fawix̄ini?” ur̄fagi aiw̄i

34 awa “Neḡf̄ woxi goxi áminá nimón̄iri neamen̄weañáná w̄f̄one simañw̄yón̄iṅf̄ in̄imi yeáyf̄ rur̄nan̄wár̄ini?” n̄ir̄iga b̄fá en̄aḡi nán̄i ayá nero xw̄iȳfá b̄i mur̄f̄ kikiá yariṅaḡfá

35 o éf̄ n̄iṅweámáná wiep̄sar̄iṅf̄ wé wúkaú s̄ikw̄f̄ waú awami “Soȳfné awí neán̄iro re ṅwénap̄poȳf̄.” nur̄iri re ur̄iṅniḡini, “Ámá ‘Nioni simañw̄yón̄iṅf̄ onur̄fnaȳpoȳf̄.’ n̄iyaiwir̄iṅo re éw̄n̄iḡini. Ámá n̄iyoni x̄in̄áin̄iṅf̄ nimón̄iri ar̄irá w̄iw̄n̄iḡini.” nur̄iri

36 niaíw̄f̄ miá b̄i n̄imeari áwini e éf̄ nur̄ár̄imáná wé n̄imak̄f̄kiyiri ámi re ur̄iṅniḡini,

37 “Ámá wo nioni n̄ix̄d̄ir̄fnáȳf̄ niaíw̄f̄ r̄ip̄fn̄iṅf̄ imón̄iṅf̄yo peaȳf̄ m̄iwian̄f̄ wéyo n̄imer̄fnáȳf̄ apim̄ini wéyo m̄imear̄ini. Nioni wéyo n̄imer̄f̄ ḡf̄ ápo, n̄irowár̄enap̄iṅomi eni wéyo umer̄f̄ yariṅf̄.” ur̄iṅniḡini.

“Aȳf̄ t̄f̄ám̄ini m̄ikum̄ix̄in̄iḡf̄áȳf̄ none t̄f̄ám̄ini imón̄ini.” ur̄iṅf̄ nán̄ir̄ini.

38 Jono re ur̄iṅniḡini, “Neaiep̄sar̄iṅox̄ini, none ámá wo yoṅf̄ jox̄iyá n̄ir̄iri im̄f̄o m̄ix̄f̄ umá̄nowár̄ariṅaḡi n̄iw̄n̄rane o none t̄f̄ni naw̄ini memear̄iṅaḡi nán̄i xe oen̄iri s̄iṅw̄f̄ w̄inaniṅf̄ en̄wámani.” ur̄fagi

39 Jisaso re ur̄iṅniḡini, “Ap̄i e im̄ixáná p̄r̄f̄ m̄iwiaikipani. Ámá go go yoṅf̄ nioniyá n̄ir̄iri em̄im̄f̄ nemi nur̄f̄ aṅf̄ni ikaȳw̄f̄ n̄imear̄ipax̄f̄ imón̄in̄imen̄iṅoṅf̄.

40 Ámá aȳf̄ t̄f̄ám̄ini m̄ikum̄ix̄in̄ipa ner̄fnáȳf̄ aȳf̄ none t̄f̄ni imón̄ini. Aȳfnáni e éf̄ayo b̄i p̄r̄f̄ m̄iwiaikipani.

41 Ámá go go soȳfné Kiraison̄i n̄ix̄d̄iro wáf̄ ur̄imero yariṅaḡfá nán̄i ar̄irá n̄iseair̄i iniṅf̄f̄ b̄i aí niwiri n̄iseaiap̄r̄fnáȳf̄, Gor̄ixo e éo nán̄i wí d̄iṅf̄ ar̄fá mikeam̄o om̄i x̄ixen̄f̄ ar̄irá win̄fár̄ini.

Íw̄f̄ oépoȳn̄ir̄i w̄iwap̄iyariṅf̄áȳf̄ nán̄ir̄ini.

42 “E ner̄f̄ aiw̄f̄ ámá go go niaíw̄f̄ r̄ip̄iam̄i nioni d̄iṅf̄ n̄ikw̄f̄roan̄iro yariṅf̄ápiami p̄r̄f̄ wiaikim̄in̄ir̄i ner̄f̄ íw̄f̄ oépoȳn̄ir̄i w̄iwap̄iyar̄fná Gor̄ixo ‘O xw̄iȳfá mayor̄ini.’ m̄ir̄f̄ r̄ixa n̄ipémáná en̄áná r̄fn̄iṅf̄ xwé win̄fár̄ini. S̄ini niaíw̄f̄piami íw̄f̄ nán̄i m̄iwiepisipa en̄áná ámá wa om̄i f̄á n̄ixero s̄iṅá xwé wo s̄iṅw̄f̄ t̄f̄ni gw̄f̄ nijár̄iro raw̄rawáyo n̄imamówár̄fnáȳf̄, s̄ip̄i en̄aḡi aiw̄f̄ r̄fn̄iṅf̄ Gor̄ixo wim̄in̄ir̄i en̄p̄fn̄iṅf̄ imón̄iṅf̄p̄mani.

43-44 Íw̄f̄ nán̄i wé f̄eapá n̄isin̄ir̄fnáȳf̄ n̄iwákw̄in̄ir̄i em̄i mor̄f̄ini. E nin̄ir̄fná r̄fn̄iṅf̄ xwé n̄isin̄ir̄i aiw̄f̄ wé ras̄fá en̄f̄ t̄f̄ni opéir̄i aí aṅf̄nami nán̄i n̄ipeyir̄fnáȳf̄ aȳf̄ anan̄ir̄ini. Wé núkaúni f̄eapá ner̄f̄ íw̄f̄ meáú s̄ini ú t̄f̄ni ner̄fná r̄fá an̄iṅf̄ wear̄iṅf̄yóm̄ini nur̄f̄ r̄fá n̄ir̄n̄ir̄fnáȳf̄ aȳf̄ nan̄f̄mani.

45-46 ‘S̄ikw̄f̄ rú t̄f̄ni íw̄f̄ nán̄i aṅf̄ oemem̄ini.’ yaiw̄íú s̄ikw̄f̄ ú m̄iṅf̄ n̄iwákw̄in̄ir̄i em̄i mor̄f̄ini. E nin̄ir̄fná r̄fn̄iṅf̄ xwé n̄isin̄ir̄i aiw̄f̄ s̄ikw̄f̄ ras̄fá en̄f̄ t̄f̄ni opéir̄i aí aṅf̄nami nán̄i n̄ipeyir̄fnáȳf̄ aȳf̄ anan̄ir̄ini. S̄ikw̄f̄ ‘Íw̄f̄ nán̄i oum̄ini.’ yaiwiar̄iṅú t̄f̄ni en̄áná n̄iper̄fná Gor̄ixo r̄fá an̄iṅf̄ wear̄iṅf̄yo n̄isikeaár̄ir̄fnáȳf̄ aȳf̄ nan̄f̄mani.

⁴⁷ Sijwí wíníyi t́nì íwí nánì nìmorínáyí sijnwí ayi nìyori emi moríñì. E niníríná rínìñí xwé nìsinírì aiwí sijnwí ná wìyini nanìmi opéírì aí anjnamì nánì nìpeyirínáyí ayí ananírìni. Sijnwí íwí nánì mófyi t́nì néisáná nìperíná Gorìxo ríá anìñí wearìñíyo nìsikeaárìrínáyí ayí nanjmanì.

⁴⁸ Ríá anìñí wearìñe xweamí mìpé anìñí nìsirì ríá enì anìñí rínìrì yarìñerìni.

⁴⁹ “Saxí aiwáyo moarìgíápa Gorìxo ríá enì áamá ńnì nanj oimónípoynìrì saxínìñí e monfárìni.

⁵⁰ Saxí aiwá awíí imìxarìñí enagí nánì nanjírìni. E nerì aí xegí awíí yarìñípi anìpá nerì aiwánìñí imónìñáná arìge nerì ámi awíí enìñot? Soyíné saxínìñí nìmónìro saxí aiwáyo awíí imìxarìñípa áamá nìyonì píránìñí e nìwirínáyí, sewanìñoyné mìmíeyoánìpa nero píránìñí nìkumìxìniro néra úfrixìni.” urìñìniñì.

10

Apìxí emi moarìgíá nánìrìni.

¹ Jisaso nìwiápìnmearì e ṕnì nìwiárìmi nurì Judia pìropenìsìyo nìmúrorì iniñí Jodanì rapáyo jfarìwámì dánì waríná oxí apìxí epíroyí nero o t́ñí e awí eánáná xegí yarìñípa ámi uréwapìyaríná

² Parisi wa nìwímearo omi iwamíó nìwìwapìyiro re urìgíawixìni, “Wa negí ñwí ikaxí eánìñípi íá nìroro re rarìgíárìni, ‘Xegí oxo apìxìmi ananì emi mopaxírìni.’ rarìgíárìni. Wa ‘Emi mopaxímanì.’ rarìgíárìni. Joxiyá dìñí arìge simónarìni? ‘Ananì emi mopaxírìni.’ rìsimónarìni? ‘Ñwíárìni.’ rìsimónarìni?” uríagíá

³ re urìñìniñì, “Moseso enìná segí seárfawéyo ñwí ikaxí nurìríná píoi urìñìniñì?” uríagíá

⁴ re urìgíawixìni, “Moseso áamá apìxí emi moanìro nánì ananì payí re rínìñípi ‘Nionì ímì anìñí emi móárìni.’ rínìñípi nearo owiowárfìpoynìrì sijnwí neanagíárìni.” uríagíá aiwí

⁵ Jisaso re urìñìniñì, “Soyíné segí dìñí t́nì nìxídìro aríkí segí apìxí emi moanìro yarìñagíá nánì Moseso ñwí ikaxí apì nìrìrì enjírìni.

⁶ E nerì aiwí xwíyíá rìpi nìrìrì ríwamìñí enjírìni, ‘Gorìxo enìná xwíá imìxìrì anjna imìxìrì neríná oxí imìxìrì apìxí imìxìrì enjírìni.

⁷⁻⁸ Ayínánì oxo xanìyaúmì ṕnì nìwiárìmáná xegí apìxí t́nì nìkumìxìrìríná ná ayí ná bìnìñíñí imónìpìsírìni.’ E nìrìrìrì eánìñí enagí nánì xìxegíñì imónarìgíímanì. Ná ayí ná bìnìñíñí nìmónìrì emearìgííárìni.

⁹ Ayaú nìmeánìmi nemeríná Gorìxo ñwìrárìñí enagí nánì ṕnì nìwiárìnìmi mupa oépiyì.” nurìmi nurì

¹⁰ anjño nìpáwìrì ñweanáná wiepìsarìñowa ámi o meánìgíá nánì urípi nánì yarìñí wíáná

¹¹ o re urìñìniñì, “Áamá go go xegí apìxí emi nìmorì wí nìmearínáyí, xámì meanjìmi sìpì wikárarìni.

¹² Apìxí gí gí enì xegí xiagwomì ṕnì nìwiárìmi nurì womì nìmeánìrínáyí, xámì meánìñomì sìpì wikárarìni.” urìñìniñì.

Niaíwí onìmiápiami wé ikwìkwìárìmí enj nánìrìni.

¹³⁻¹⁴ Áamá wí Jisaso wigí niaíwí oimónípoynìrì wé wikwìárìni nìmeámì báná wiepìsarìñowa mìxí urarìñagíá Jisaso awa ṕrì urakianìro yarìñagíá nìwìrìrì wikí dìñí nìwìaiwìrì re urìñìniñì, “Soyíné ṕrì murakìpanì. Gorìxo xwìoxíyo mìmeámí nerì píránìñí seameñweanì sijnánì nìmónìríná o

ámá niaíwí tiyí yapí nioní dñí nkwírófáyo menweanfá enagi nání soyfne pírí murakipaní. Nioní tfe nání xe obípoiyí.

15 Nioní nepa seararñini. Ámá giyí giyí niaíwípia xaniyaúmi dñí ikwíroro simañwíyónñí yeáyí urñiro yarígtápánñí Gorixomí e mepa nerínáyí, o xwioxíyo mímeámí nerí píránñí seamenweanfápimi wí páwipírfámani.” nurimáná

16 niaíwípia wími nímeari sáyo niñwirárñimáná wé seáyí e wikwiárñi “Gí ápo píránñí oumeni.” rñi niwía unñigñi.

Ámá amípí mímúrónñí wo nánñini.

17 Jisaso níwiápñimeámi añí wíyo umñiri yarfná ámá wo o tñí e nání mñí nñi sñimaññí dání xómñí niyíkwiri yarñí re winñigñi, “Nearéwapíyarñí nañoxñi, arige nerfná nioní dñí niyimñí tñáoni imónimfárñi?” urfagi

18 o “Jisaso Gorixofani?” oyaiwinñi re urñigñi, “Joxí pí nání ‘Nearéwapíyarñoxñí nñirñfná ‘Nañoxñí nñrñi? Ámá wí naññmani. Sa Gorixo nañorñi.

19 Joxí ñwí ikaxí eánñipi nání ríxa niñfá imónñini. ‘Níwiápñimeari ámá wí mñipípa erñi. Ámá wí tñi fwi minípa erñi. fwi mímeapa erñi. Yapí murípa erñi. Yapí nurepísirí fwi murápípa erñi. Inókími tñi ápomi tñi wéyo merñi.’ E rññipi joxí ríxa niñfá imónñini.” urfagi

20 o re urñigñi, “Nearéwapíyarñoxñi, api nñpñi sñi ononi imónñi e dání pírí miwíai kí píránñí nixfda biñarñi.” urfagi

21 Jisaso sñwí agwí nñwñri wá niwianñi nání re urñigñi, “Nñpñi nixfdrí aiwi ámi bí sñrñi. Joxí nuri díxí iyfá fá tñi xwí tñi amípí díxíyí ñgwí nání bí nerí ñgwí meáfíyí ámá aiwá nání ikeamóniro aikí nání ikeamóniro egfáyo mñi wírixñi. E nemoxí nñbñi nñixfdrímerfnáyí, rñwéná nñpémáná aññami nání nñpeyirfná amípí joxíyá aga xwé nidéronfárñi.” urfagi aiwi

22 o amípí wí mímúrónñi enagi nání dñí sipí niwiri e mepaxí wimónfagi nání sñimaññí kñpñí niyimí unñigñi.

23 Sñimaññí kñpñí niyimí úagi Jisaso xegí wiepísarñowami sñwí nñwñimerí re urñigñi, “Amípí xwé tñgíyí anani Gorixomí dñí nñkwíroro o xwioxíyo mímeámí nerí umenweanfe páwipaxfmani.” nurñi

24 awa xfo rñpi nání ududí yarñagfá nñwñri ámi re urñigñi, “Niaíwoyfné, ámá wí aññí miní yaníro nero aiwi anani Gorixomí dñí nñkwíroro o xwioxíyo mímeámí nerí umenweanfe páwipaxfmani.

25 ‘Kamerí ení rapírapí gwí kiwearígtá ófimi anani páwipaxfñi.’ rñyaiwiarñoi? Ámá amípí xwé tñgíyí kamerí ení ófimi mñpáwipa éfññí Gorixo seamenweanfe nání anani páwipaxfmani.” urfagi

26 awa ududí níkárñiro re urígtawixñi, “E imónñáná ámá giyo Gorixo yeáyí uyimíxemeanfárñi?” urfagfá

27 Jisaso sñwí agwí nñwñimáná re urñigñi, “Ámá wí mepa epaxí nimónimáná aiwi Gorixoyá dñí tñi ananñi. Amípí Gorixo mepa epaxí wí mimónñagí nání oyá dñí tñi epaxfñi.” uráná

28 Pitao re urñigñi, “Ai, none negí amípí ríxa pñi níwiárñi joxí rñixfdrímerñwñi.” urfagi

29-30 Jisaso re urñigñi, “Nepa seararñini. Ámá giyí giyí nioní dñí nñkwíroro xwiyfá nioní nání yayí seainarñipi wá urímero ení éfáyí xexírfmeáyorani, xínáíwamirani, xegí niaíwíyorani, xegí aññani,

xegí aiwá omiñfrani, pñni niwiárimí niñdírínáyí, sñni mipé xwíáyo niñwearíná xexirímeá imóníáyí xínáíwa imóníáyí xegí niaíwí imóníáyí xínáíwa imóníáyí xegí niaíwí imóníáyí xegí añí imóníáyí xegí aiwá omiñí imóníáyí wiwaníñíyí pñni wiárfáyo seáyí émi múróñnífáriní. E nerí aí nioní niñdaríñagíá xeaníñí ení niwímeanfáriní. Ayí ení añí ríwéná imóníñíáyo dñí niyímiñí tígíáyí nimóníro ñweapírfáriní.

³¹ E nerí aiwí áamá ‘Xwéoníríní.’ níríro xámi xámi imónarígfáyí niñperíná surífmá yáripírfáriní. Agwí ríná surífmá ñweagíáyí niñperíná xámiñíyo múropírfáriní.” uríñinígíni.

Ámi yumí “Niñipíkipírfáriní.” uríñí náníríní.

³² Awa ótyo nuro añí yoí Jerusaremí nání niyiríná wiepísaríñowa Jisaso aríki añí apimí nání niyirí xámi umeaaríñagi niwíniro ududí niníro áamá Jisasomí xídarígfáyí wí ení ayá s’wí uoaríñagi o ámi xegí wiepísaríñí wé wúkaú síkwí waú awamí ná dámíni e niñfaurí ámi x’omí wa wipírfápi nání áwaní nurírí

³³ re uríñinígíni, “None Jerusaremí nání niyirane rémóáná áamá imóníñáoní re níkeaáripírfáriní. Áamá wo nioní nání miyí uráná apaxípaníñí imónígfá xwéowa tñni ñwí ikaxí eáníñípi mewegíáwa tñni nioní xwíríxí niñimero xwíyíá niñimeáíro ‘Sa joxíniñí.’ niñíríro niñikímoaníro wauyowamí mñni niwipírfáriní.

³⁴ Míni niwíáná awa ríperírí niro reañwí núríro iwaní nearo niñífasáná niñipíkipírfáriní. Niñipíkiro aiwí s’fá wíyaú wíyi óráná ámi wiápnímeámírfáriní.” uríñinígíni.

Jono tñni Jemiso tñni yaríñí wígfípi náníríní.

³⁵ Sebediomí xewaxowáú Jemiso tñni xogwáo Jono tñni añwí e nuri Jisasomí re urígfísixíni, “Nearéwapíyaríñoxíni, yawawí pí pí nání yaríñí síwíyí joxí ananí niyeaírírfáriní?” uríagí

³⁶ o re uríñinígíni, “Nioní pí eaiimí niñraríñí?” uríagi

³⁷ awaú yawawí ení áminá imóníwinígíniñí wiepísaríñí wíá yawawí símanwíyóníñí yeáyí yeaúríníñíñí re urígfísixíni, “Joxí idáná ámináoxí nimóníñí meñweañáná áamá nñni símanwíyóníñí yeáyí rurínaná yawawí joxíyá wéyo mñni mñni onweápiyíñíñí síñwí yeaníñíréraní?” uríagí aiwí

³⁸ Jisaso re uríñinígíni, “Awagwí yaríñí niarígfípi nání niñfá mimónípa nerí nání yaríñí niaríñí.” nurírí ewayí xwíyíá áamá wa x’omí piñipírfá enagi nání áwaní nuríríná yaríñí re winíñinígíni, “Awagwí iniñgfí síxí nioní niñmíáwá ananí niñpaxí imónípiñíñí? Iniñgfí waxíyo nioní xémíápi awagwí ení ananí xepaxí imónípiñíñí?” yaríñí wíáná

³⁹ awaú re urígfísixíni, “Ananíríní. Yawawí nepaxíñí.” uríagí o re uríñinígíni, “Iniñgfí nioní niñmíáwá awagwí ení niñpiñíñí. Iniñgfí waxí nioní xémíápi awagwí ení xepíñíñí.

⁴⁰ E nerí aiwí ‘Woxí rími dání ñweat. Woxí rími dání ñweat.’ wí earípaxonímaní. Goríxo xewaníño earípaxíñí. X’o wimónaríñí goxí goxí ‘Jisasomí mñni mñni ñweápiyí.’ earípaxíñí.” uraríná

⁴¹ wiepísaríñí wé wúkaú wíá Jemiso tñni xogwáo Jono tñni e uraríñagí aríá niwíro wíki dñí niwíaiwíro yaríná

⁴² Jisaso “Nioní tññí añwí re bípoyí.” nurírí re uríñinígíni, “Émágyá áminá meñweagíáwa seáyí e nimóníro wígfí áamáyo ayá mírímíxí peayí wíanarígfáriní.

⁴³ E neri aiwí awa yarígtápa axípi mimónipani. Go go segí ráróniñf nimónirínáyf wíoyínéyá omiñf sealiaríño nimóniri arirá seaíwinigini.

⁴⁴ Go go xámi xiráóniñf imóníoxi xínáiníñf nimóniri áma niyoní sanf urápmérixini.

⁴⁵ Nioni eni áma imóniñaoni aí áma sanf nírápíprí nání weapiñaonimani. Áma níní nání nupeiri gwíniñf roayíróimiginiñf weapiñarini.” uríñnigini.

Síñwí supáriní Batimiasomí naní imixíñf nánirini.

⁴⁶ Jisaso wiepísaríñowa tñni nawíni sini Jerusaremi nání niyiro añf áwini e bimi xegí yoí Jeriko nírémoro ríxa añf apimi wiárf múroaníro yarína áma síñwí supáriní wo —O omiñf mepaxo enagí nání óf manípa tñni niñweámáná nigwí nání tñni aiwá nání tñni rixíñf uraríñorini. Xano xegí yoí Timiasorini. Xíto xegí yoí Batimiasorini. O óf manípa tñni niñwearína aría wíyí re winíñigini.

⁴⁷ “Nasareti dání Jisaso daiwo pwarini.” raríñagía aría e niwiri ríaiwá ení tñni re rayíñigini, “Jisasoxi, ráríawé míxí ináyf Depitoyáoxini, wá niwianeí.” uraríñagí

⁴⁸ áma wí míxí ría tñf nuríro “Ríxa pñni wiárei.” uríagía aiwí aríki wíni ení tñni ríaiwá re rayíñigini, “Ráríawé míxí ináyf Depitoyáoxini, wá niwianeí.” urayaríñagí

⁴⁹ Jisaso xegí pwaríñe nírómáná re ríñigini, “Omí ríaiwá urípoi.” uríagí ayí omí ríaiwá nuríro re urígtáwixini, “O wiárf nímúroariní ayá síwí míríropani. Joxí nání ríaiwá rírarini. Ríxa Wiápíñimeai.” uráná

⁵⁰ iyíá nípániri ñweañf nípíriri emí nímómí niwíápíñimeámi nuri Jisasomí wímeáaná

⁵¹ o re uríñigini, “Nioni pí simí nání nírariní?” uríagí síñwí supáriní re uríñigini, “Nearéwapíyaríñoxiñf, nioni ríxa síñwí oanímíniri rírarini.” uríagí

⁵² o re uríñigini, “Joxí dñf níníkwírori nání díxí síñwí ríxa naní aníni. Díxí añf ui.” uráná re eníñigini. Ámi ríxa síñwí noxoari naniríná óf e dání Jisasomí ríwíyo númi uníñigini.

11

Jerusaremiyo nírémorína míxí ináyf rémoarígtápa rémoñf nánirini.

¹⁻² Jerusaremi tñf añwi e nírémorína añf onímíá biaú xegí yoí rípiáurini. Betípassi tñni Betani tñni apiaúriní. Añf apiaúyí díwí xegí yoí Oripipá tñf e nírémoro Jisaso xegí wiepísaríñyí waúmi re uowáriníñigini, “Awagwí añf dayo ikwíroníñpimi nání nuri ríxa nírémori dogí sípíkí wo áma wí sini seáyí e éf mññwearígtó gwí yuráriníñagí síñwí niwíniríná níkweari nímeámi bípiyi.

³ Áma wí ‘Pí nání íkweaaríñi?’ yaríñf e eaiánáyf, re urípiyi, ‘Yegí Ámínáo dogí romí seáyí e níxerñweari uní nání íkweaaríñwií. Ríxa níxerñweari nímeámi numáná ámi re wírenapíñiñoi.’ urípiyi.” uowáraná

⁴ awaú nuri áma wíyoyá añf íwí e dogí sípíkí wo gwí niyurárinímáná óf e roñagí niwíniri íkwearína

⁵ áma wí dae rogíáyf yaríñf re wigíawixini, “Awagwí pí nání dogí o íkweaaríñi?” uríagía

⁶ awaú Jisaso “Re urípiyi.” urípi axípi uráná ayí xe oíkweápiyiní síñwí winíagía

⁷ awaú dogí sipiko Jisaso tñj e níméra nìbiri nìwárímáná Jisaso seáyí e éf xenweani nánì wigí iyfá seáyí e ikwiáráná o seáyí e nìxenweari nìmeámi warfná

⁸ áamá obaxí wí enjíná mìxí ináyowami yayí wianiro nánì wigí iyfá nìpírayiro óf e íkwianwí neapára warígfápa axípi wigí iyfá óf e íkwianwí neapára warfná wí ófpá tñj e írímíñj náníñj íkwianwí nìdoro óf e íkwianwí neapára warfná

⁹ Jisaso áwini e enáná xámi warígfáyí tñni ríwíyo warígfáyí tñni ríaiwá re nìra ugáfawixini, “Gorìxomi seáyí e oumeaneyí. Áamá Áminá Gorìxo urowárenapfagi baríñj ro oyá dñj tñni seáyí e imóníwíngini.

¹⁰ Arfowa mìxí ináyí Depitoyá xwioxíyo ñweaagfápa xwioxí nene ñweanfá nánì nimóga baríñjpi Gorìxoyá dñj tñni seáyí e imóníwíngini. Anñnamí seáyí e imóníñomi seáyí e oumeaneyí.” nìra ugáfawixini.

Íkfá pikí wínamí ramíxíñj nánirini.

¹¹ Ríxa Jerusaremí nìrémore Jisaso añj rídiyowá yarígfíwámi nìpáwiri wáf íkwíroníñj e dánì weníñj amí amí nemerí ríxa sfá óraríñagi nìwíñirí xegí wiepísaríñj wé wúkaú síkwí waú tñni nawíni añj yoí Betani nánì nuro sá wegíá

¹² wíapí tñni nìwiápíñimeámi Betani pñni nìwiárími nurfná Jisaso agwí wíagí

¹³ weníñj éfyí wíñíñingini. Íkfá yoí pikíyí ríñíñj wína, iwí iníñfna jfami jfina ronagí nìwíñirí sogwí nánì pfa emíñirí añwi e nurí weníñj éfyí wíñíñingini. Ná míwé iwíñi inaríñagi nìwíñirí xegí ná wearíñíná sini mimóníñagi nánì ná míwenagí nìwíñirí

¹⁴ wiepísaríñowa arfá egíe dánì íkfánami re uríñíñingini, “Íkfá ríñaxini, áamá wí sogwí midanípa epírfá nánì ná míwepa sa aníñj re éríxini.” urarfná wiepísaríñowa arfá wigíawixini.

Añj rídiyowá yarígfíwámi dánì mìxí urowárapíñj nánirini.

¹⁵ Jerusaremí nìrémore añj rídiyowá yarígfíwámi nìpáwiro Jisaso re eníñingini. Áamá añj iwámi íñimi bí inarígfáyo mìxídamí wiowáñirí áamá nìgwí senísí ninayiro tarígfáyíyá íkwianwí mímíwíárí erí áamá iní xawíówí rídiyowá nánì bí inarígfáyí íkwianwí éf ñweaarígfápi mímíwíárí erí

¹⁶ áamá saní amípi xwanwí níkwónimi añj iwámi áwíñimi añwi e imóníñe xemoarígfáyo pírí wíakímí wirí eníñingini.

¹⁷ E nemáná iwamfó nuréwapíyirfná míñj nìrori re uríñíñingini, “Re mírínípa rení, ‘Añj Gorìxoníyáiwá nánì re ríprírfáñini, “Áamá gwí wírí wírí nñni Gorìxomi xwíyíá uríprírfá nánì oyá anjwáñini.” ríprírfáñini.’ mírínípa rení? E nírínirí aiwí soyíné íwí meaarígfáyí yarígfápa axípíñíñj nero nánì añj riwá íwí meaarígfáyíyá aníñíñj imónini.” uríñíñingini.

¹⁸ Apaxípáníñj imónígfá xwéowa tñni ñwí ikaxí eáníñjpi mewegíáwa tñni áamá wí “Jisaso e neararíñi. E neararíñi.” raríñagíá arfá nìwiro ámayí o xwíyíá uréwapíyaríñyí nánì ríxa dñj nìpíkíñiro nñni Jisasonini xídípírfáñirí wáyí nero íñimi omí pikianíro nánì mekaxí níméra ugáfawixini.

¹⁹ Sfá ayí ayo sfá órarfná o wiepísaríñowa tñni Jerusaremí pñni nìwiárími nuro añj wíyo sá weagfáñini.

Píkíña yíweáríñagi wíñígfá nánirini.

20 Jisaso wiep̄sar̄iṅowa t̄n̄i sá weḡá w̄ápi t̄n̄i niw̄iápīn̄imearo Jerusaremi n̄áni nur̄f̄ná wen̄iṅf̄ éf̄áyf̄ win̄iḡf̄awix̄in̄i. Ík̄f̄á pik̄f̄na m̄f̄k̄f̄ aí t̄n̄i r̄ixa yeáyf̄ yár̄f̄agi niw̄in̄iro

21 Pitao Jisaso aḡíná éf̄pi n̄áni d̄iṅf̄ win̄f̄agi m̄iṅf̄ s̄f̄ṅá neán̄r̄i re ur̄iṅin̄iḡin̄i, “Ai, near̄ewap̄iyar̄iṅox̄in̄i, ík̄f̄á pik̄f̄na jox̄i aḡíná ram̄x̄ár̄f̄f̄na r̄ixa ȳiweán̄ar̄in̄in̄i.” ur̄f̄agi

22 o “Em̄im̄f̄ n̄ion̄i éápa awa en̄i epax̄r̄in̄i.” niȳaiwir̄i n̄áni re ur̄iṅin̄iḡin̄i, “Soȳf̄né en̄i Gor̄ixom̄i d̄iṅf̄ niw̄ikw̄f̄róa úpoȳi.

23 Nion̄i nepa searar̄iṅin̄i. Ámá ḡiyf̄ ḡiyf̄ ‘D̄f̄w̄f̄ r̄ipá n̄ija raw̄iraw̄áyo opiéron̄i.’ r̄ir̄i d̄iṅf̄ ná b̄in̄i mor̄i x̄f̄o r̄f̄f̄pi ‘X̄ixen̄i imón̄in̄iṅoi.’ yaiwir̄i ner̄f̄náyf̄, Gor̄ixoyá d̄iṅf̄ t̄n̄i x̄ixen̄i en̄iṅoi.

24 Aȳinán̄i soȳf̄né wox̄i wox̄i Gor̄ixom̄i yar̄iṅf̄ niwir̄f̄ná ‘Nion̄i re em̄f̄ar̄in̄i.’ ur̄iro om̄i d̄iṅf̄ w̄ikw̄f̄roro ‘Gor̄ixoyá d̄iṅf̄ t̄n̄i x̄ixen̄i imón̄in̄if̄ar̄in̄i.’ yaiwiro ner̄f̄náyf̄, oyá d̄iṅf̄ t̄n̄i x̄ixen̄i imón̄in̄if̄ar̄in̄i.

25 Soȳf̄né wox̄i wox̄i éf̄ n̄roro Gor̄ixom̄i yar̄iṅf̄ niwir̄f̄náyf̄, ámá wí sip̄i seaik̄ar̄f̄áyf̄ wik̄f̄ m̄iwón̄ipa nero yokwar̄im̄f̄ wiif̄r̄ix̄in̄i. E ner̄f̄náyf̄, seḡf̄ ápo aṅf̄nam̄i ṅweaṅo sip̄i soȳf̄né wim̄ix̄f̄ápi n̄áni en̄i yokwar̄im̄f̄ seaiin̄f̄ar̄in̄i.

26 E mepa ner̄f̄náyf̄, aṅf̄nam̄i ṅweaṅo soȳf̄né maṅf̄ p̄r̄f̄ wiaik̄iḡf̄ápi n̄áni yokwar̄im̄f̄ seaiin̄f̄aman̄i.” ur̄iṅin̄iḡin̄i.

“Nénf̄ t̄f̄ṅox̄i imónei.’ go r̄ir̄iṅoi?” ur̄iḡf̄á n̄án̄r̄in̄i.

27 R̄ixa Jerusaremi n̄ir̄émoro Jisaso aṅf̄ r̄id̄iyowá yar̄iḡf̄iwám̄i ín̄imi aṅf̄ emear̄f̄ná apax̄f̄pán̄iṅf̄ imón̄iḡf̄á xwéowa t̄n̄i ṅw̄f̄ ikax̄f̄ eán̄iṅf̄pi meweḡf̄áwa t̄n̄i Judayf̄ mebaowa t̄n̄i om̄i niw̄imearo

28 re ur̄iḡf̄awix̄in̄i, “Aga go r̄ir̄f̄agi ámá aṅf̄ r̄id̄iyowá yar̄iṅw̄áiwa riwám̄i b̄f̄ inar̄iḡf̄áyo m̄ix̄f̄dám̄f̄ éin̄iḡin̄i? D̄iṅf̄ goyá t̄n̄i e éin̄iḡin̄i?” ur̄f̄aḡf̄a

29 Jisaso re ur̄iṅin̄iḡin̄i, “Nion̄i en̄i yar̄iṅf̄ b̄i oseaim̄in̄i. Soȳf̄né n̄ion̄iyápi áwan̄f̄ n̄ir̄ánáyf̄, n̄ion̄i en̄i ‘E éir̄ix̄in̄i.’ n̄ir̄iṅo n̄áni anan̄i áwan̄f̄ sear̄im̄f̄in̄i.” nur̄ir̄i

30 re ur̄iṅin̄iḡin̄i, “Yar̄iṅf̄ n̄ion̄iyá r̄ip̄ir̄in̄i. Jono wayf̄ n̄ineameaia wago aṅf̄nam̄i ṅweaṅoyá d̄iṅf̄ t̄n̄i wayf̄ n̄ineameaia waḡf̄ran̄i? X̄f̄oyá d̄iṅf̄ t̄n̄i yaḡf̄ran̄i? Nion̄iyá api n̄áni xám̄i áwan̄f̄ n̄ir̄f̄poȳi.” ur̄áná

31 wiwan̄iṅowa d̄iṅf̄ n̄imoro ín̄imi yar̄iṅf̄ re niga uḡf̄awix̄in̄i, “None ‘Jono Gor̄ixox̄o d̄iṅf̄ uk̄ikayon̄aḡi yaḡf̄r̄in̄i.’ áwan̄f̄ e nur̄ir̄anénáyf̄ o re near̄in̄iṅoi, ‘Pí n̄áni Jono searaḡf̄pi n̄áni m̄ikw̄f̄ropa néra uḡf̄awix̄in̄i?’ near̄in̄iṅoi.” n̄ir̄in̄iro

32 ámi ín̄imi re rin̄iḡf̄awix̄in̄i, “None ‘Jono xeḡf̄ d̄iṅf̄ t̄n̄i yaḡf̄r̄in̄i.’ uran̄iréw̄in̄i? Oweoi. Ámá sip̄f̄á re ep̄f̄royf̄ eḡf̄áyf̄ iwan̄f̄ neaeap̄r̄ix̄in̄i.’ n̄ir̄in̄iro —Judayf̄ n̄f̄n̄i Jono n̄áni “Gor̄ixoyá w̄f̄á rókiamoaḡf̄ wor̄f̄an̄i?” yaiwiar̄iḡf̄á en̄aḡi n̄áni “Api en̄i x̄ixen̄i ur̄ipax̄f̄ mimón̄in̄i.” n̄ir̄in̄iro ámá iwan̄f̄ neaeap̄r̄ix̄in̄ir̄i wáyf̄ nero n̄áni áwan̄f̄ mur̄f̄

33 re ur̄iḡf̄awix̄in̄i, “Oweoi, none maj̄f̄ar̄in̄i.” ur̄f̄aḡf̄a Jisaso “Nion̄i en̄i ‘Jox̄i e éir̄ix̄in̄i.’ n̄ir̄iṅo n̄áni áwan̄f̄ wí n̄isear̄im̄iméin̄i.” ur̄iṅin̄iḡin̄i.

12

Ewayf̄ ikax̄f̄ wain̄f̄ om̄iṅf̄ s̄iṅw̄f̄ uw̄in̄iar̄iḡf̄áwa n̄án̄r̄in̄i.

1 Jisaso ewayf̄ xw̄iyf̄á wí ṅw̄f̄ ikax̄f̄ eán̄iṅf̄pi meweḡf̄áwami t̄n̄i Parisowami t̄n̄i nur̄ir̄i re ur̄iṅin̄iḡin̄i, “Ámá wo wain̄f̄ urax̄f̄ iw̄f̄á nur̄ir̄i xw̄f̄ná n̄ror̄i wain̄f̄ xeḡf̄ in̄iḡf̄ n̄ip̄r̄f̄a n̄áni wain̄f̄ sogw̄f̄ xoȳik̄im̄f̄ en̄f̄a n̄áni s̄f̄ṅáyo óf̄ n̄ir̄ix̄ir̄i wain̄f̄ om̄iṅf̄yo áwin̄im̄i aṅf̄ awí ṅweap̄r̄f̄a n̄áni seáyf̄ émi n̄im̄ira n̄peyir̄i néisáná ámá wí s̄iṅw̄f̄ uw̄in̄ax̄f̄dip̄r̄f̄a n̄áni re ur̄iṅin̄iḡin̄i, ‘Wain̄f̄

sogwí niáf éánáyí bí soyíné segí mearo nioní gí meari emfa nání nioniyá omíñí rípmí ananí sñwí níwínipíríáraní? nuri mí aní wíyo ememíní nání nuri níñweáísáná

² wainí ríxa niáf enáná xegí omíñí wíiarígíá womí re uowáríñínigíni, 'Joxí nioniyá wainí omíñíyo nání nuri inígí wainí awa nioní nání nímixíri iwajíá níaríápi nurápiyauí.' uowáríagí o nuri

³ omíñíyo rémóáná awa re egíawixíni. íá níxero wé neáfásáná anípáomi uowárígíawixíni.

⁴ Anípáomi uowáríagíá nání omíñí xiáwo ámi xegí omíñí wíiarígíá ámi womí uowáráná awa re egíawixíni. Omí xegí mñíyo mñí roro sípí wíkaríro wíagíá

⁵ omíñí xiáwo ámi wo uowáráná omí nípkíro tíagíá o ámi wami uowáráná wíyo iwaníni nearo wáríro wíyo nípkíro tíro néfásáná enáná

⁶ ámi wo xegí xewaxo díñí síxí uyíño síní enagí omí nuowárírná re ríñínigíni, ' "Gí íwo enagí nání sípí wí mñwímíxípa nero aríá wípíráoi." nímonaríni.' ríí aiwí

⁷ xewaxo rémóáná wainí omíñí sñwí uwíníarígíáwa re ríñígíawixíni, 'Íwí ro xanoyá díñí tíño enagí nání omíñí rípi níni negípi meaníwá nání opíkianeyí.' níriníro

⁸ omí íá níxero nípkíro omíñíyo bíaníríwámíni moaígíawixíni." Jisaso ewayí xwíyíá api nuri

⁹ re uríñínigíni, "Omíñí xiáwo omíñí sñwí uwíníarígíáwami pí winíñoi? O níbirí awami xwíríá níxeri ámi sñí wa sñwí uwínipíríá nání wáríñíñoi." nuri

¹⁰ re uríñínigíni, "Ewayí xwíyíá Bíkwíyo eáníñí rípi ení íá míropa egíáraní? 'Síñá aní mñrarígíáwa síñá awíaxí nání pía nerírná wo "Sípíríni." níriníro emí mófo nání Goríxo "Síñá o tíni xámi nítirínáyí aní ení neánírí naní imóníñíñoi." níriní síñá o nímeari táná aní ení neánírí naní imóníñíni.

¹¹ Goríxo e éf enagí nání nene sñwí níwínírná aga naní imóníñagí wínaríñwáríni.' E eáníñípi soyíné íá míropa egíáraní?" uríagí

¹² awa "None nání díñí níneaiaiwírí ewayí xwíyíá api ríá neararíni?" níyáiwíro ríxa íá oxíraneyíni éfáyí ámá sípíá Jisasomí aríá wíaníro nání o tíñí e epíroyí egíá nání wáyí nero nání omí pñí níwíarímí ugíawixíni.

Nígwí émáyo takís nání wíarígíá náníríni.

¹³ Awa nuro ínimi re ríñígíawixíni, "Omí pasáníñí nuri rane yapí re uréwapíyaníwíni, 'Nígwí nání takís émáyí nearáparígíápi síní mñni wíaníréwíni? Mñni mñwípa yaníréwíni?' uraníwíni. O 'Oweoi, síní mñni mñwípa époyí.' ránáyí, wauyowa omí íá níxero gwí yípíráoi. E mñrípa nerí 'Oyí, seyíné mñni níwírírná apáni yaríñoi.' ránáyí, ámá sípíáyí ámi aríá bí mñwí nero pñni wíarípíráoi." níriníro Parísí wa tíni mñxí ináyí Xeroto tíni níkumíxíniro emearígíá wa tíni xwíyíá api tíni pasáníñí uraníro nání Jisaso tíñí e uowáráná

¹⁴ awa omí níwímearo weyí numearíro re urígíawixíni, "Nearéwapíyaríñoxíni, nínearéwapíyírírná nepáni nearéwapíyaríñoxíríni. Ámá ámínáowayá sñwíyo dání aí xwíyíá ámi xegí bí mñrí axípi ní raríñoxíríni. Sípí ríri naní ríri yaríñímaní. Xwíyíá Goríxoyáni xíxeni nearéwapíyaríñíni." nuri yaríñí re wígwíawixíni, "Émáyíá mñxí ináyí Sisaoyí ríñíñomí takís nání nígwí mñni wíaríñwápi síní mñni wíyaníréwíni? Pñni wíaraníréwíni?"

15 Sini anani mini wianirewini? Mini miwipa yanirewini?" uragfa aiwi o "Yapf nirewapiyaniro rinrarinjo?" niyaiwiri re uriniginini, "Soyne pi nani yapf pasaninji niwapiyarinjo? Emayya monf bi sinwf winani nimeami bfpoyi." nuriri

16 rixa nimeami bana o re uriniginini, "Nigwf ripimi yof goya tni smimanj goya tni nweani?" uragi awa re urigfawixini, "Emayya mixf inayf Sisaoya nweani." uragfa

17 o re uriniginini, "Sisaoya smimanj nweanagi nani ayf oyarinini. Ayinani mini wifrixini." nuriri ama Gorixo xewaninoninji imixinji enagi nani omi dinj owikwifropoyiniri ami re uriniginini, "Amipi Gorixoyaninji imoninji Gorixomi eni mini wifrixini." urana awa ududf ayf wi wininiginini.

"Ama ami wiapfimeapfifarinini." urinj nanirini.

18 Ama Judayf wa Sajusiyf rininji wa —Sajusiowa re rarigfawa, "Ama nipemana enanayf wi niwifimeapaxfmanini." rarigfawarinini. Awa nibiro Jisasomf niwimearo

19 minji niroro re urigfawixini, "Nearewapiyarinoxini, Moseso enina nene nani nwf ikaxf bi re niriri rfwaminji enjifinini, 'Ama wo sini niaiwf memea peanayf xegf apixi sini nweanjanayf peomi xexifmeaowa wo niaiwf wiemeaini nani ani meawiniginini.' e niriri enjifinini." nurimana

20 ewayf xwiyfa ripi urigfawixini, "Xexifmeaowa we wfumi danj wau enana wo apixf wi nimeari niaiwf memea peanayf

21 ami xexifmeaowa wo animi nimeari o eni niaiwf memea peanayf

22 xexifmeaowa ami wo awau egfipa axipf nerf

23 nowani eni e nera nuro niaiwf wi memea nipemana enanayf apixi eni peniginini." Ewayf xwiyfa Jisasomi e nuriro yarinji re wigfawixini, "Rfwenana ama pegfa ninyf wiapfimeana xexifmea we wfumi danj wau awa eni niwifimearina apixf aximi meagfawa enagi nani apixi go go meanagi winanifarfani?" yarinji e wiana

24 Jiaso re uriniginini, "Soyne xwiyfa Gorixoya Bkwifo eaninji nani nijfa mimonipa ero enj sixf eaninji Gorixoyapf nani eni nijfa mimonipa ero nero nani xwiyfa wasiwa rarinjo.

25 Pegfayf niwifimearona ami meaniprfamani. Anjanajf anjanami nweawa imonigfapa axipf e nweapfifarinini.

26 E niriri aiwi segf dinj 'Pegfayf ami wiapfimeapaxfmanini.' yai-wiarigfayf nani xwiyfa bi oseariminini." nuriri re uriniginini, "Pegfayf ami niwifimeapfifarinini. Xwiyfa enina Moseso ikfa onimianana rfa minf apiawf wearinagi wininji nani Bkwifo niriniri eaninji sini fa miropa regfawixini? Moseso rfa apimi sinwf winana xegf xiawowa Ebirfamo tni Aisako tni Jekopo tni awa pegfami enana aiwi omi Gorixo re uriniginini, 'Nioni dixf rawowa Ebirfamo tni Aisako tni Jekopo tni awaya Nwfa imoninjanirini.' E uragi nani awa pegfawa aiwi wigf dinj sini sinj imoninjanafa nani Gorixo 'Awaya Nwfaonirini.' ripaxfirinini.

27 O ama xfomi dinj niwkwiforo pefa ai ayf sini wigf Nwfaonirini. Ama xfomi dinj miwkwiforo pegfa tni sini sinj nweagfa tni aiwi wigf Nwfaomani. Soyne dinj aga wasiwa moarinjo." uriniginini.

"Nwf ikaxf gimini gipi seayi e imoninini?" urigfa nanirini.

28 Nwf ikaxf eaninji mewegfa wo nibiri Jiaso Sajusiowa tni xwiyfa ximiximf niniro rinarinjanafa niwiniri Jiaso rixa piraninji urenwipearinagi

aríá n̄wiri yaríñf re win̄ñiginí, “N̄wí ikaxí eánñf n̄yoní ḡm̄n̄i ḡp̄i seáyí e imónñi?” yaríñf e wíagi

²⁹ Jisaso re uríñiginí, “Goríxoyá ñwí ikaxí eánñf seáyí e imónñfpi r̄p̄ir̄ñi, ‘Isireriyíné aríá époyí. Negí Áminá Goríxo ná woní on̄r̄ñi.

³⁰ Goríxomí d̄ñf sixí nuyiríná on̄miápi on̄miápi muyipa époyí. D̄ñf sixí uyiro d̄ñf w̄kw̄r̄oro eñf neán̄ro x̄d̄ro éf̄r̄x̄ñi.’ N̄wí ikaxí seáyí e imónñfpi ap̄r̄ñi.

³¹ Ámí ax̄p̄i n̄r̄ñi eánñf b̄i r̄p̄ir̄ñi, ‘Ámá añf n̄meríná s̄ñw̄f w̄inaríñf̄yí n̄n̄i wará d̄x̄f n̄n̄i d̄ñf sipí siaríñf̄pa ax̄p̄i d̄ñf sipí wir̄ñi.’ Ámí b̄i eánñfpi ap̄r̄ñi. Goríxoyá ñwí ikaxí n̄r̄ñi eánñf̄yí r̄piaúmi wí seáyí e mimónñi.” ur̄fagi

³² ñwí ikaxí eánñfpi mewen̄o re uríñiginí, “Nearéwap̄yaríñox̄ñi, n̄epar̄ñi. Joxí x̄x̄en̄i m̄ñf n̄rori re r̄ñi, ‘Goríxo ná woní on̄r̄ñi. Ax̄p̄i óñf wo mimónñi.

³³ Goríxomí d̄ñf sixí nuyiríná d̄ñf sixí uyiro d̄ñf w̄kw̄r̄oro eñf neán̄ro x̄d̄ro er̄ñi. Ámá añf n̄meríná s̄ñw̄f w̄inaríñf̄yí n̄n̄i wará d̄x̄f n̄n̄i d̄ñf sipí siaríñf̄pa ax̄p̄i d̄ñf sipí wir̄ñi.’ Joxí x̄x̄en̄i e r̄ñi. Ámá Goríxo n̄n̄i sip̄sip̄ b̄i m̄ñf noni r̄fá n̄keaár̄ónáran̄i, b̄i n̄ñi r̄d̄yowá n̄yár̄ónáran̄i, ner̄náyf nan̄f yaríñf̄a aiwí amá Goríxoyá ñwí ikaxí ap̄iaúmi x̄d̄aríñf̄yí seáyí e imónñi.” ur̄fagi

³⁴ Jisaso ñwí ikaxí mewen̄o d̄ñf p̄iránñf n̄mor̄i nan̄f e uraríñaḡi aríá n̄wiri re uríñiginí, “Joxí d̄ñf s̄ñi e n̄móa nur̄náyf n̄ion̄i n̄n̄i d̄ñf n̄ñkw̄r̄ori Goríxo x̄wiox̄f̄yo m̄meám̄f ner̄i neamen̄wean̄te n̄n̄i páwipax̄f imónñfñi.” ur̄fagi amí r̄f̄w̄f̄yo amá n̄ñi ayá uraríñaḡi n̄n̄i wí yaríñf amí b̄i owim̄ñi m̄b̄ipa eḡfawix̄ñi.

“Kiraiso n̄iaíw̄f goyáor̄ñi?” ur̄ñf n̄n̄r̄ñi.

³⁵ O s̄ñi Judayf̄yá añf sip̄sip̄ r̄d̄yowá yaríñf̄iwám̄i d̄n̄i nuréwap̄yir̄ñá amá e ep̄froyf eḡf̄ayo yaríñf re win̄ñiginí, “N̄wí ikaxí eánñfpi meweḡf̄awa pí n̄n̄i re raríñf̄ar̄ñi, ‘Ámá n̄ene yeáyf neayim̄x̄emean̄fá n̄n̄i ar̄fowayá x̄w̄f̄a piax̄f̄yo d̄n̄i niwiaror̄ñá sa xiáwo m̄x̄f ináyf Depitoyáo imónñf̄ar̄ñi.’ pí n̄n̄i raríñf̄ar̄ñi?

³⁶ Depito Goríxoyá kw̄iyf t̄ñi n̄r̄ñi r̄f̄wam̄ñf near̄ñá amá yeáyf neayim̄x̄emean̄fá n̄n̄i ar̄fowayá x̄w̄f̄a piax̄f̄yo d̄n̄i iwiaron̄fo n̄n̄i re n̄r̄ñi eañf̄r̄ñi, ‘Goríxo ḡf Ámináom̄i re uríñiginí, “Joxí wé náum̄ñi n̄ñwean̄i s̄ñw̄f nan̄r̄i ñwean̄áná m̄x̄f sian̄ro b̄f̄ayo xop̄r̄ar̄f r̄wiim̄f̄ar̄ñi.” uríñiginí.’

³⁷ Depito r̄f̄wam̄ñf ap̄i n̄r̄ñi near̄ñá ar̄fowayá x̄w̄f̄a piax̄f̄yo d̄n̄i iwiaron̄fo n̄n̄i ‘Ḡf Ámináoyf r̄fagi n̄n̄i ar̄ige ner̄i sa xeḡf xewaxo imónñi?” ur̄fagi amá e ep̄froyf eḡf̄ayf xeḡf x̄w̄ȳf̄a aríá n̄w̄iróná yayf win̄ñiginí.

“N̄wí ikaxí meweḡf̄awa yaríñf̄apa m̄ep̄ñi.” ur̄ñf n̄n̄r̄ñi.

³⁸ O s̄ñi nuréwap̄yir̄ñá re nura un̄ñiginí, “N̄wí ikaxí eánñfpi meweḡf̄awa yaríñf̄api m̄ep̄a éf̄r̄x̄ñi. Awa amá weyf on̄eamépoyñr̄ñi rap̄rap̄f sepiá n̄yín̄m̄i añf emero amá yayf ‘Ámináox̄ñf on̄ear̄poyñr̄ñi awí eánaríñf añf emero

³⁹ rotú añf̄yo n̄p̄áwir̄ñáran̄i, aiwá im̄x̄aríñf̄e n̄ñwean̄ñáran̄i, s̄m̄f s̄m̄f e ñwean̄o

⁴⁰ ap̄ix̄f aníwam̄i amip̄i n̄ñi f̄w̄f urápan̄ro n̄n̄i ero amá aríá eḡf̄e d̄n̄i Goríxomí x̄w̄ȳf̄a r̄r̄m̄f n̄w̄ir̄ñá anñf n̄w̄ia uro yaríñf̄api seȳñé m̄ep̄a

éfríxini. Ríwéná Goríxo áamá nìyonì mí ómómìxìmí nerfíná awa xwíyíá xwé meárìnípíríárìní.” urìñínìgìní.

Apìxí aní wí nìgwí tìñjípì nánìrìní.

⁴¹ O sìnì aní rìdìyowá yarìgíiwámì ìnìmì aní nemerfíná nurì Goríxo nánì nìgwí tayarìgíe orìwámìnì e éf nìñweámáná áamá obaxí nìmúroayiróná nìgwí tarìñagíá nìwìnìrì nìgwí xwé tìgíáyí xwé tarìñagíá nìwìnìsáná wìnìñínìgìní.

⁴² Apìxí aní uyípeayí wí omì nìmúròrì moní ríá nìñfì biaú tìagì nìwìnìmáná

⁴³ xegí wìepìsarìñowamì “Eìnì.” nurìrì re urìñínìgìní, “Nionì nepa seararìñínì. Apìxí aní amìpì mayí rì Goríxo nánì nìgwí onìmiá ná biaúnì tífì aiwì áamá nfnì tífáyo seáyì e imónìnì.

⁴⁴ Áamá nìgwí xwé tífáyí ná sìnì nìwèñáná obaxí tarìñagíá aiwì apìxí ríyí mayí enagì aiwì xegí nìgwí aiwá nánì bíf epaxípì nfnì tìñjoi.” urìñínìgìní.

13

“Aní rìdìyowá yarìgíiwá pìneapíríárìní.” urìñfì nánìrìní.

¹ Jisaso aní rìdìyowá yarìgíiwámì pfnì nìwìárìmì warfíná xegí wìepìsarìñowa wo re urìñínìgìní, “Nearéwapìyarìñoxìnì, aní awiáxí ìkwírónìrì sìná naní nìñweaxa urì ení eyí sìnjwí wìnei.” uráná

² o re urìñínìgìní, “Aní xwé tìyí sìnjwí rìwìnìñínì? Ríwéná sìná kìkìrónìñfì rìpìyí womì seáyì e ìkwìárìnìnfámanì. Nfnì nìkwierómioanfáranì.” nurìmì ugíawìxìnì.

Xeanìñfì xámì wìmeanfápi nánì urìñfì nánìrìní.

³ O dífwí mìnjì Oripìyì rìnìñfìyo nìñwearì aní rìdìyowá yarìgíá pfnì nìwìárìmì yapfámìnì wenìñfì nero ñweañáná wìepìsarìñfì Pìtao tfnì Jemìso tfnì Jono tfnì Adìruo tfnì wigípì

⁴ yarìñfì re wigíawìxìnì, “Joxì ‘Sìná womì seáyì e ìkwìárìnìnfámanì. Nìkwierónowìnfáranì.’ nearfípì gíná imónìnfáranì? Sìnjwí ayo nìwìnìrane ‘Rìxa nìmónìnì anjwì ayorfanì?’ yaiwianfáwá nánì pí ekìyìñfì neainìnfáranì? Ekìyìñfì neainìnfápi nánì áwanjì neareì.” urfagíá

⁵ o áwanjì nurìrì re urìñínìgìní, “Áamá wí yapfì searéwapìyanìro epíríá enagì nánì dìnjì fá nìxìrìro éfríxìnì.

⁶ Áamá obaxí wo wo nìbayìro yoí nionìyá nìrìnìro yapfì re searéwapìyanìro epíríárìní, ‘Yeáyì seayìmìxemeámíá nánì aríowayá xwíá piáxíyo dánì iwìaronjónìrìnì.’ searéwapìyanìro éáná áamá obaxí ‘Nepaxìnì.’ nìyaiwìro xèñwíyo xífìpíríárìní. Ayìnánì nionì seararìñápì dìnjì fá nìxìrìro éfríxìnì.

⁷ Seyfíne ‘Aní ayo mìxí inarìñjoi.’ ránáyí, xwíyíá imìñfì ‘Aní wúmì mìxí inarìñjoi.’ rìnìméánáyí, wáyí mepanì. Mìxí ayí xámì nìga nurì aiwì sífá yoparfì Jìsasonì weapìmfáyi sìnìrìnì.

⁸ Áamá gwí wìrì nìwìápfnìmearo wìnìyí tfnì mìxí inìro ero mìxí ináyí wí nìwìápfnìmearo wí tfnì mìxí inìro ero aní wíyí wíyo poboní erì aní wámì agwí nánì ikeamónìro yarìñagì nìwìnìrìfná dìnjì re yaiwìpíríá nánì ‘Ríwéná xwé eníá nánì iwámfó ríyí rìyarìnì?’ yaiwìpíríá nánì seararìñínì. Apìxí nìaiwí nìxìrìrìfná dìnjì re yaiwìarìgíápa ‘Ríwéná rìnìñfì xwé nìmìnìrì nánì iwámfó rìnìarìnì?’ yaiwìarìgíápa soyfíne enì nionì rarìñápì nìwìnìrìfná re yaiwìrìxìnì, ‘Ríwéná xeanìñfì xwé neaímeanfáranì?’ yaiwìrìxìnì.

⁹ Nionì ríwfmìnì nìmamopírìxìnìrì nionì seararìñápì sfmfmìnì tìro awìnìñfì ñwearo éfríxìnì. Seyfíne nionì nìxífìdarìñagíá nánì áamá wí pírí

owiaikianeŷin̄iro íá niseaxero negí Judayíyá opisí aŷyoy seawáiro rotú aŷí neneŷáyo dání iwanŷí seamépero epíríáriní. Míxí ináyí t̄n̄i gapimání t̄n̄i ayíyá siŷwíyo dání ení niseaurárimáná xwíríxí seamepíríá enagí aiwí nioní nání s̄n̄i uríríxini.

¹⁰ Xwíyíá nioní nání yayí seainaríŷpí áamá gwí wirí wirí n̄n̄i aríá wigíámi enáná ámi weapímíáriní.

¹¹ Ayí íá niseaxero opisí aŷyoy seawaráná ayá s̄wí nisearorí ‘Píné arire uraniréwini?’ m̄iyaiwipa éríxini. Íná Goríxo pí pí nání searíyí ananí kwíyí oyápmi dání urípíríáriní.

¹² Xexírímeá wo níwiápínimearí xexírímeáomi opíkípoŷin̄irí íá n̄xerí opisí aŷyoy wárirí xanowa ení wigí niaíwí opíkípoŷin̄irí íá n̄xero opisí aŷyoy wáiro niaíwíyí ení xaniyaúmi opíkípoŷin̄irí wáiro epíríáriní.

¹³ Seyíné yoí nioníyá n̄iro xídaríŷagíá nání wikí niseaóniro s̄mí t̄n̄i seaipíríáriní. E seaipíríá enagí aiwí gíyí gíyíné ení neániro nioní n̄íxídro aníŷí d̄iŷí níkwírooro nerínáyí, s̄íá yoparí nioní ámi bimíyí Goríxo ananí yeáyí seayimíxemeaníáriní.

Ámá wo ŷwíá imóniŷe xórórí enííná nání uríŷí nánirini.

¹⁴ “Seyíné áamá sipí seaikáríŷo ŷwíá imóniŷe xórórí nerí xwíríá ikíxéagi níwínirínáyí áamá Judia píropenisíyo ŷweagíyí d̄íwí t̄ŷí e nání éfí yíríxini. Ámá gíyí xwíyíá r̄pí íá roarígíyí d̄iŷí píraníŷí móríxini.

¹⁵ Ámá gíyí gíyí aŷí waiwíyo nípeyiro seáyíminí m̄iríníŷiwámi níŷwearo ‘Sipí neaikáríŷo ríxa ŷwíá imóniŷe xwíríá ikíxéáriní.’ r̄inaríŷagíá aríá níwirínáyí níwiápínimeámáná amípí ín̄mí aŷí m̄iríníŷiwámi wenŷpí meaan̄iro nání m̄ipáwipa sa d̄íwí t̄ŷí e nání aŷíni éfí yíríxini.

¹⁶ Ámá aiwá omíŷyoy yarígíyí ení aríá e níwirínáyí ámi iyíá meaan̄iro nání aŷí e nání mupa sa d̄íwíyo nání éfí yíríxini.

¹⁷ Íná apíxí niaíwí agwí egííwa t̄n̄i s̄n̄i niaíwí amíŷí narígííwa t̄n̄i aŷíni éfí upaxí meŷagi nání aweŷí. Aríge aŷíni d̄íwíyo nání éfí yipíríáríani?

¹⁸ Aŷíni éfí mupaxí neaimónínigínirí Goríxomi ríxíŷí re uríríxini, ‘Íná imíŷí m̄irípa éwínigini.’ uríríxini.

¹⁹ Goríxo xwíá imíxirí aŷína imíxirí ení e dání áamá xeaníŷí nímoáa bagíá aiwí sipí seaikáríŷo ŷwíá imóniŷe xwíríá ikíxéáná xeaníŷí ríá t̄ŷí seaikáríníáriní. Xeaníŷí íná imóníníápi t̄n̄i ámi wí xixeni imóníníá meníni.

²⁰ Goríxo ‘Xeaníŷí apí aŷíni p̄n̄i owiáriní.’ m̄iyaiwipa nerínáyí áamá n̄n̄i m̄iŷweapaxíriní. Ámá x̄fo eyíroáríŷíyí nání d̄iŷí nímorí nání ‘Xeaníŷí apí aŷíni anípa oimónini.’ yaiwiníá enagí nání apaxí mé p̄n̄i wiáríníáriní.

²¹ Xeaníŷí apí seaímeáná áamá wí ‘Ámá yeáyí neayimíxemeaníá nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroní j̄iwo ŷweani.’ ránáyírani, ‘Riwo ŷweani.’ ránáyírani, aríá m̄iwipa éríxini.

²² Wí epaxí enánáyí, áamá Goríxo eyíroáríŷíyo yapí wíwapíyan̄iro neríná nepa mimónípa nero aí ‘Aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníáonirini.’ nurímáná emímí ero ayá r̄iwamónípaxí imóníŷpí ero epíríáriní. Wí nepa mimónípa nero aí ‘Goríxoyá wíá rókiamoaríŷáonirini.’ uríro emímí ero ayá r̄iwamónípaxípi ero epíríáriní.

²³ Amípí r̄fwéná imóníníápi nání ríxa áwanŷí searíagi yapí seaíwapíyíríxini nání d̄iŷí nímorí éríxini.

Ámá imóniŷo aŷínamí dání weapíníápi nánirini.

²⁴ Xeaniñf api nipiñi rixa niseaímeámáná eñáná sogwí sá yiniri emá wá mónipa eri

²⁵ siñf aññami dáni exweánowiri amipi eñf eániñf aññami eñfyf úpiyiniri nemáná eñáná

²⁶ áamá imóniñáoni eñf neániñf agwíyo dáni wá nókía weaparñagi nanipírfáñi.

²⁷ Nanáná aññajf áamá Gorixo eyíroáriñf xwá ririmi nirimini añf gimí ñweagfáyo wirimeamepírfi uowáñmírfáñi.” urññigini.

Ewayf ikaxf ikfá pikf nánirini.

²⁸ E nuriríná ewayf xwíyá rípi urññigini, “Íkfá pikfyi rinñfyf reñf siñf neániro miñf ináná ‘Xwiogwí rixarñani?’ yaiñarígfáñi.

²⁹ Pikfyiññf xwiogwíná nánf niñfá imónipírfi yarñfpa xwíyá nionf ekiyñf nánf searñfyf rixa imónarñagi niwinirínayf diñf re yaiwírfixini, ‘Jisaso rixa niweapírfi nánf riyarñi? Rixa añf íwí éññf rónapñi.’ yaiwírfixini.

³⁰ Nepa seararñini. Áamá gwí axí rírfi siní anpá mimónipa eñáná nionf searñfpi wí surmá mimónipa nerf nipiñf xixení imóninírfáñi.

³¹ Xwá tñf añña tñf anpá imóninírfá eñagi aiwi xwíyá nionfyá wí surmá imóninírfámani.

Jisaso weapñfáyi nánf áamá nñf wo niñfá mimónini.

³² Nionf ámf gínf gíná niweapímfa nányf áamá nñf aiwi wo niñfá mimónini. Aññajf aiwi nionf aiwí majfá imóniñwini. Sa gf áponf niñfáñi.

³³ Ayínánf diñf píranñf niñmoro ñweárfixini. Nionf gínf gíná niweapímfa nánf seyñé majfá imóniñagfa nánf xwayf nanirf ñweárfixini.” nurirf

³⁴ re urññigini, “Nionf niweapímfa nányf réññf imónini. Áamá wo añf wímf urññimíñirf nuríná xínáiwánñf omñf wiñarígfáwa o omí ‘Nionf úáná omñf joxf niñarñfpi píranñf niñrñixini.’ nura urññigini. E neríná womí ‘Añf íwí e awí roarñjoxf xwayf nanirf awí rórfixini.’ urñño eñfpi

³⁵ soyñé axípi érfixini. O ‘Añf xiáwo gínf gíná bññrfenñoi?’ niyaiwirf ‘Sfápi tñf bññrfenñoi? Árfwegíyo bññrfenñoi? Karíkarf rfaiwá raríná bññrfenñoi? Wfá móniñmí bññrfenñoi?’ niyaiwia nurf majfá niñmónirf nánf

³⁶⁻³⁷ o nionf sá weñáná nímeaniginiñf anñf xwayf nanirf awí roarñfpa niñfénf ení nionf weapímfa nánf píranñf diñf niñmoro ñweárfixini. Seyñé ení maiwí níkaríga warñagfa siñwí seanmíginirf nánf seararñini.” urññigini.

14

Jisaso nánf miñf megfá nánirini.

¹ Rixa sá wíyáú óráná sá eñíná aññajo Judayo múroñf nánf bisfkerfá yisf mayf iwamfó narígfáyi —Eñíná sá ayi Judayo Isipfyf miñf ináyo íá xeñwirarñáná Gorixo niáiwf xamiñf nñf opikimíñirf aññajf oyáo uowáññf aiwí Judayf Gorixo ñwí ikaxf urírfi tñf xixení nerf bisfkerfá yisf mayf úrapí niñixiro niñiro sipisipf niñikiro ówanfyo ragf xópé yárfá eñagi nánf aññajo ayo múroññigini. Ayínánf xwiogwí o o pwéáná Judayf Gorixo eñfpi nánf diñf miwinípa eniginiñf sipisipf niñikiro bisfkerfá yisf mayf úrapí niñixiro narígfáñi. Rixa sá wíyáú óráná sá aññajo Judayo múroñf nánf bisfkerfá yisf mayf iwamfó narígfáyi imóninírfá eñáná

apaxípaniñí imónigíá xwéowa tñi ñwí ikaxí eánñípi mewegíáwa tñi awa Jisasomi arige ínimí íá ñixiriro pikianiréwiniro ínimí mekaxí ñimero

² re rñigíawixini, “Sía ayimi áamá ññi aiwá imixanro epíroyí egíayimi ayí mǎxí epími xamoaniginiñi mǎpǎkipa éwaniginiñi.” rñigíawixini.

Apixí wí omí werixí wiwayimonj nánirini.

³ Jiaso ámi añí yoí Betani nání nurí Saimono peyíyí imónagoyá añíyo ññwearí aiwá naríñá apixí wí werixí ññí nanj eaarñí sǎxí wá —Sǎxí awá ññgwí aga xwé roñwárini. Awá ñimeámi ññbirí íá nóxayimixirí Jisasomi mññíyo iwayimóáná

⁴ wa wikí ññí ññwíaiwiro re rñigíawixini, “Í pí nání werixí ññgwí xwé roñpi xwiríá ikǎxearini?”

⁵ Nene werixí apí ññgwí nání bí nerí sññwiríyí, ññgwí K300 seáyí e ññmearane áamá uyípeayíyo arirá ññwirane mññí wipaxirini.” ññññiro ími mǎxí uraríñá

⁶ Jiaso re urññnigini, “Xe oeni. Pí nání ayá wí urarññoí? Í nanj ññarini.

⁷ Áamá uyípeayí sññí seyíñé tññí aññí ññweapírá enagi nání gíñí gíñá ‘Ayo arirá owianeyí?’ ñññññá anani arirá wipaxirini. E nerí aiwí ññññí seyíñé tññí nawíñí aññí re ññweámíamani.

⁸ Í ‘Arige neríñá Jisasomi arirá wimíárñani?’ ññyiwirí xwárípayo ñññññí enagi nání aññññí xámi gí waráyo xópé ññararini.

⁹ Nepa seararññini. Xwíá rññí ñññññí ami gími xwíyíá ññññí nání yayí seainarññí wáí nemero nurímeríñá apixí rí ññññí werixí ññí nanj eaarñí rññí ññwayimóópi nání ení repíyí wíáná ‘Jisasomi apixí wí e iyí reññnigini?’ yaiwipíráññini.” urññnigini.

Judasó mǎyí urññí nánirini.

¹⁰ Jiasoyá wiepǎsarññí wo, Isikariotí ñññí Judasoyí rñññño apaxípaniñí imónigíá xwéowami Jiaso nání mǎyí urñññññí nurí ññwímeari

¹¹ mǎyí uráná awa yayí nero apaxí mé re uríagíawixini, “Ññgwí siapaníwini.” uríagíá Judaso nurí Jiaso xegípi ññweáage awa anani íá xirípiíre sññwí wññarñññññí omí sññwí wññaxíñññññí.

Aiwá Anññají Múronjyí nání ññgíá nánirini.

¹² Bisíkeríá yisí mayí iwamíó narígíñá ríxa añññajo Judayo sía ayimi múronj nání ñññí mopíñí nání sipísipí miá pikiaríñá xegí wiepǎsarññowa Jisasomi re uríagíawixini, “Ge nurane aiwá añññajo neamúronjyí nání ríá yeaarññwápi joxí tññí nawíñí nanípi ríyamí yáraníwini?” uríagíá

¹³ o wiepǎsarññíyí waúmi nurowárññí re urñññññí, “Jerusaremi nání nuri aññíyo áwñññí áamá wo iniíagí sǎxí ññixirími warññagi óróí ñññññíyí ññññí úisixini.

¹⁴ Númi nuri aññí o páwíwámi awagwí ení ññpáwiri aññí xiáwomi yarññí re wíisixini, “Yearéwapíyarñño re ríññññí, “Gí wiepǎsarññowa tññí aiwá Anññajo Neamúronjyí nání ñññññá aññí awawá gíwámi ññññí naníréwini?” ríññññí.” uráná

¹⁵ o aññí awawá seáyimi ikwíróñññíwá íkwianwí ñññí ríxa píranññí imíxarñññíwá sǎwá eainññoí. E eaiáná awagwí e aiwá none nání ríyamí éisixini.” uríagí

¹⁶ awaú ññpeyeari aññpimi nání nuri Jiaso uríípa xíxení nerí aiwá Anññajo Múronjyí nání ríyamí egíisixini.

¹⁷ Sǎpí tññí Jiaso tññí wiepǎsarññí wé wúkaú sǎkwí waú tññí awaú aiwá ríyamí éííe nání nuro

18 an̄yo n̄páwiro n̄n̄wearo aiwá n̄n̄róná Jisaso re ur̄n̄n̄ḡn̄i, “Nepa searar̄n̄i. Aiwá nar̄n̄wá rone wox̄i n̄on̄i n̄n̄i m̄iȳf̄ nur̄r̄n̄i.” ur̄faḡi

19 awa ayá s̄ip̄i w̄iaḡi wo wo re urayiḡf̄awix̄n̄i, “N̄on̄i man̄i. N̄on̄i man̄i.” urayar̄n̄á

20 o re ur̄n̄n̄ḡn̄i, “Wé wúkaú s̄ikw̄f̄ waú eḡoȳf̄né wox̄r̄n̄i. Soȳf̄né n̄on̄i t̄n̄i múyo eagwianar̄n̄wáone wox̄r̄n̄i.

21 Wox̄i xw̄iȳf̄á Gor̄ixoyá áamá imón̄n̄áon̄i n̄n̄i r̄fwam̄n̄f̄ n̄r̄n̄i n̄i eán̄n̄f̄p̄i t̄n̄i x̄ixen̄i n̄r̄f̄n̄i. Áamá imón̄n̄áon̄i n̄n̄i m̄iȳf̄ ur̄f̄ox̄iȳf̄ s̄f̄á w̄iyi jox̄i maj̄f̄á rór̄n̄f̄á en̄aḡi n̄n̄i aweȳi! X̄in̄ái om̄i m̄ix̄r̄p̄a ner̄i s̄n̄w̄r̄iȳf̄, nan̄f̄ imón̄m̄n̄r̄i en̄f̄r̄n̄i.” ur̄n̄n̄ḡn̄i.

“R̄ip̄i ḡf̄ warár̄n̄i.” ur̄n̄f̄ n̄n̄r̄n̄i.

22 S̄in̄i aiwá n̄n̄róná o bis̄ker̄f̄á b̄i n̄imear̄i Gor̄ixom̄i ap̄i n̄n̄i yaȳf̄ n̄iwimáná kw̄ikw̄r̄m̄f̄ ner̄i yan̄f̄ n̄iwia nur̄f̄n̄á re ur̄n̄n̄ḡn̄i, “N̄r̄áp̄oȳi. R̄ip̄i ḡf̄ warár̄n̄i.” nur̄máná

23 wain̄f̄ inīḡf̄ kap̄ix̄f̄ wá n̄imear̄i Gor̄ixom̄i yaȳf̄ n̄iwir̄i awam̄i m̄n̄i wíáná nowan̄i n̄ga war̄f̄n̄á

24 re ur̄n̄n̄ḡn̄i, “Wain̄f̄ r̄ip̄iȳf̄ ḡf̄ raḡf̄r̄n̄i. N̄on̄i áamá n̄n̄i n̄n̄i n̄p̄ikíáná raḡf̄ n̄on̄iyá xw̄f̄áyo pwar̄n̄aḡi n̄w̄n̄r̄f̄n̄á soȳf̄né re yaiwip̄r̄f̄ár̄n̄i, ‘Xw̄iȳf̄á s̄n̄f̄ “N̄on̄i n̄per̄n̄p̄im̄i dán̄i yeáȳf̄ seayim̄x̄emeám̄f̄ár̄n̄i.” réroár̄n̄f̄ȳf̄ nepar̄n̄i.’ yaiwip̄r̄f̄ár̄n̄i.

25 Nepa searar̄n̄i, ‘N̄on̄i inīḡf̄ wain̄f̄ ám̄i wí m̄n̄f̄ néra nútsáná Gor̄ixor̄ixa xw̄iox̄f̄yo m̄imeám̄f̄ ner̄i seamen̄weanf̄e n̄weanf̄áná ám̄i s̄n̄f̄ n̄im̄f̄ár̄n̄i.’ searar̄n̄i.” nur̄r̄i

26 soñf̄ b̄i n̄r̄imowa n̄ipeyero d̄f̄w̄f̄ Orip̄iyo n̄n̄i uḡf̄awix̄n̄i.

“Pitaox̄i r̄f̄w̄f̄ n̄imor̄f̄n̄i.” ur̄n̄f̄ n̄n̄r̄n̄i.

27 Jisaso re ur̄n̄n̄ḡn̄i, “Ewaȳf̄ xw̄iȳf̄á n̄r̄n̄i eán̄n̄f̄ r̄ip̄i ar̄f̄á n̄p̄oȳi, ‘Gor̄ixor̄i sip̄isip̄f̄ mear̄n̄om̄i p̄k̄ioreawár̄áná sip̄isip̄f̄ n̄n̄i w̄iw̄n̄i umiamon̄n̄o.’ E n̄r̄n̄i eán̄n̄f̄p̄i t̄n̄i x̄ixen̄i soȳf̄né wáȳf̄ nero n̄on̄n̄i niep̄samop̄r̄áo.

28 E ner̄i aiw̄i n̄on̄i Gor̄ixoyá d̄n̄f̄ t̄n̄i n̄wiáp̄n̄imeámáná Gariri p̄iropen̄s̄f̄yo xám̄i seameám̄f̄ár̄n̄i.” ur̄faḡi aiw̄i

29 Pitao re ur̄n̄n̄ḡn̄i, “Áamá n̄n̄i siep̄samop̄r̄i aiw̄i n̄on̄i wí e emim̄éni.” ur̄faḡi

30 Jisaso re ur̄n̄n̄ḡn̄i, “Nepa r̄r̄ar̄n̄i. S̄f̄á r̄yim̄i kar̄f̄kar̄f̄ s̄in̄i r̄f̄aiwá biaú m̄r̄p̄a en̄áná j̄wan̄n̄ox̄i biaú b̄i re rayir̄f̄n̄i, ‘Jisaso t̄n̄i n̄kum̄ix̄n̄i emear̄n̄á won̄man̄i.’ biaú b̄i rayir̄f̄n̄i.” ur̄faḡi aiw̄i

31 Pitao ar̄f̄k̄i re ur̄n̄n̄ḡn̄i, “Wa n̄on̄i t̄n̄i naw̄n̄i n̄yeap̄ik̄ir̄i aiw̄i n̄on̄i wí ‘Jisaso n̄n̄i maj̄on̄r̄n̄i.’ r̄im̄im̄éni.” urar̄f̄n̄á wiep̄sar̄n̄f̄ w̄f̄a en̄i ax̄f̄p̄i r̄iḡf̄awix̄n̄i.

Oj̄kw̄f̄yo dán̄i Gor̄ixom̄i r̄ix̄n̄f̄ ur̄n̄f̄ n̄n̄r̄n̄i.

32 Awa oj̄kw̄f̄i yōf̄ Gesemaniyo n̄r̄émoro Jisaso wiep̄sar̄n̄owam̄i re ur̄n̄n̄ḡn̄i, “N̄on̄i Gor̄ixom̄i yar̄n̄f̄ wim̄i n̄n̄i yim̄i soȳf̄né re n̄weáp̄oȳi.” nur̄r̄i

33 Pitaom̄i t̄n̄i Jemisom̄i t̄n̄i Jonom̄i t̄n̄i n̄wir̄imeám̄i nur̄f̄n̄á ayá s̄f̄w̄f̄ nurori d̄n̄f̄ r̄f̄á uxear̄n̄aḡi

34 re ur̄n̄n̄ḡn̄i, “D̄n̄f̄ r̄f̄á n̄ixear̄n̄aḡi n̄n̄i r̄ixa n̄ipepax̄f̄ niar̄n̄i. Soȳf̄né re xwaȳf̄ nan̄ro n̄weáp̄oȳi.” nur̄m̄i

³⁵ jíamini e onimiápi nuri mɨɨ́ xwáyo níkwɨrori Gorixomi yariɨ́ níwiríná imónipaxí enánáyí awa mɨnɨpíkí wiárí onimúrɨpoyɨnɨ́ Gorixomi re urɨɨ́nigɨnɨ́,

³⁶ “Gí ápe, joxí ananɨ́ mepaxí wí mimónɨnɨ́. Nɨpɨkianɨro yariɨ́gá iniɨ́gí yíkí yariɨ́nɨ́ imónɨ́ rɨpɨ́ ananɨ́ emɨ́ nɨmamorɨréɨnɨ́? Nionɨ́ yariɨ́ nɨsirɨ́ aiwɨ́ gí dɨɨ́ xɨ́dɨ́mɨ́mɨ́nɨ́. Dɨ́xɨ́ dɨɨ́ pí pí yaiwíyí nɨrɨ́xɨ́dɨ́mɨ́nɨ́.” Gorixomi e nurɨ́mɨ́

³⁷ nɨbɨrɨ́ wenɨ́ɨ́ éyí wɨnɨ́nigɨnɨ́. Awa sa wenagá nɨwɨnɨ́ Pitaomɨ́ re urɨɨ́nigɨnɨ́, “Saimonoxi sá rɨwenɨ́nɨ́? Wenɨ́ɨ́ nero onimiápi mɨɨ́wepaxí rɨseaimónarɨnɨ́?

³⁸ Obo nɨbɨrɨ́ yapí seaiwapɨyɨnigɨnɨ́. Sɨɨ́wɨ́ nanɨrɨ́ nɨɨ́wero Gorixomi rɨxɨ́ɨ́ urɨ́poyɨ́. Dɨ́ɨ́ tɨ́nɨ́ ananɨ́ ‘Jisasomɨ́ pí pí wímeáyí xɨ́danɨ́wɨnɨ́.’ nɨyaiwiro aiwɨ́ segí wará nánɨ́ ayá nɨrɨ́mɨ́xɨ́nɨ́ro nánɨ́ éf seainɨ́nɨ́ɨ́.” nurɨ́mɨ́

³⁹ nuri Gorixomi yariɨ́ wípi axípi ámɨ́ nɨwimáná

⁴⁰ ámɨ́ nɨbɨrɨ́ awa wigí sɨɨ́wɨ́ sipɨ́xɨ́pɨ́xɨ́ winarɨ́ɨ́gɨ́ nánɨ́ sá órówapɨ́ɨ́gá nɨwɨnɨ́ xwíyá bɨ́ murɨ́gá nɨwɨnɨ́ ámɨ́ Gorixomi yariɨ́ wimɨ́nɨ́ nuri nɨɨ́wepɨ́sáná

⁴¹ nɨbɨrɨ́ re urɨɨ́nigɨnɨ́, “Sɨ́nɨ́ sá riwoyɨ́né rɨwenɨ́ɨ́? Kikiá rɨyarɨ́ɨ́? Rɨ́xarɨ́nɨ́. Ámá imónɨ́ɨ́onɨ́ pasá níáná fɨ́wɨ́ yariɨ́gáwa fá nɨxepɨ́rɨ́ rɨ́xa agwirɨ́nɨ́.

⁴² Wiápnɨ́meápoyɨ́. Rɨ́xa owaneyɨ́. Pasá nino rɨ́xa iwo barɨ́nɨ́.” urɨɨ́nigɨnɨ́.

Jisasomɨ́ pasá umenɨ́ nánɨ́rɨ́nɨ́.

⁴³ Sɨ́nɨ́ e uraríná re enɨ́nigɨnɨ́. Wiepɨ́sarɨ́ɨ́ wé wúkaú sɨ́kwɨ́ waú imónɨ́gáwa Judaso apaxɨ́pánɨ́ imónɨ́gá xwéowamɨ́ tɨ́nɨ́ ɨ́wɨ́ ikaxí eánɨ́ɨ́pɨ́ mewegáwamɨ́ tɨ́nɨ́ Judayɨ́ mebaówamɨ́ tɨ́nɨ́ mɨ́yí uráná awa wigí ámá iwanɨ́ tɨ́nɨ́ kirá tɨ́nɨ́ fá xɨ́rɨ́gáwamɨ́ awí nearo Judaso tɨ́nɨ́ Jisaso tɨ́ɨ́ e nánɨ́ wɨ́renapáná awa nɨbɨ́ro Jisaso wiepɨ́sarɨ́ɨ́ wɨ́amɨ́ uraríná wímeagáwixɨ́nɨ́.

⁴⁴ Jisasomɨ́ nɨwímearoná Judaso óf e nuróná re urɨ́pa, “Nionɨ́ pasánɨ́ɨ́ numerɨ́ omɨ́ kíyí nɨmiaúnɨ́rɨ́ná sɨ́mɨ́majónɨ́ɨ́ re seaiarɨ́nɨ́, ‘O Jisatorɨ́nɨ́.’ Omɨ́ soyɨ́né fá nɨxɨ́rɨ́ro nɨméra úpoyɨ́.” Óf e nuróná e urɨ́pa

⁴⁵ rɨ́xa Jisasomɨ́ nɨwímearíná re enɨ́nigɨnɨ́. Anɨ́wɨ́ e nuri “Nearéwapɨ́yarɨ́ɨ́oxɨ́nɨ́” nurɨ́rɨ́ kíyí miaúnɨ́nigɨnɨ́.

⁴⁶ Kíyí miaúnáná omɨ́ mɨ́rɨ́ nuro fá xɨ́rɨ́gáwixɨ́nɨ́.

⁴⁷ fá xɨ́raríná ámá Jisasoyá xɨ́o tɨ́nɨ́ rogá wo kirá arerɨ́xɨ́yo wérónɨ́ɨ́pɨ́ nɨmɨ́xearɨ́ ámá Jisasomɨ́ fá xɨ́rarɨ́gá womɨ́ —O apaxɨ́pánɨ́ imónɨ́ɨ́ seáyí e imónɨ́ɨ́oyá xɨ́nánɨ́nɨ́ nimónɨ́rɨ́ omɨ́ɨ́ wiarɨ́ɨ́orɨ́nɨ́. Omɨ́ mɨ́ɨ́ orómɨ́nɨ́rɨ́ éyí pɨ́rɨ́ nɨmoyɨ́kirɨ́ ará mɨ́ɨ́ nɨwirɨ́pɨ́earɨ́ mamówarɨ́nigɨnɨ́.

⁴⁸ E éáná Jisaso mɨ́xɨ́ bɨ́awamɨ́ re urɨɨ́nigɨnɨ́, “Soyɨ́né ámá fɨ́wɨ́ yariɨ́gáyo fá xɨ́ranɨ́ro nánɨ́ mɨ́xɨ́ nimónɨ́mɨ́ warɨ́gápa nionɨ́ enɨ́ fá nɨxɨ́ranɨ́ro nánɨ́ mɨ́xɨ́ nimónɨ́mɨ́ rɨ́barɨ́ɨ́?

⁴⁹ Sá ayí ayimɨ́ anɨ́ rɨ́dɨ́yowá yariɨ́gíwámɨ́ sɨ́ɨ́nɨ́ nimónɨ́rɨ́ searéwapɨ́yaríná soyɨ́né wí fá mɨ́nɨ́xɨ́rarɨ́gáwixɨ́nɨ́. Pí nánɨ́? Ayí pɨ́né Gorixoyá nionɨ́ nánɨ́ nɨrɨ́nɨ́rɨ́ eánɨ́ɨ́pɨ́ xɨ́xenɨ́ imónɨ́nɨ́ nánɨ́ yariɨ́ɨ́.” uraríná

⁵⁰ wiepɨ́sarɨ́ɨ́ nowanɨ́ omɨ́ nɨwiepɨ́samoárɨ́mɨ́ ugáwixɨ́nɨ́.

⁵¹ Awa nɨwiepɨ́samoárɨ́mɨ́ úáná niaíwɨ́ sɨ́kɨ́ɨ́ Jisasomɨ́ xɨ́darɨ́ɨ́ wo rapɨ́rapɨ́ apá wɨ́ɨ́nɨ́ xopɨ́xopɨ́ nɨrónɨ́mɨ́ nɨbɨ́rɨ́ Jisaso tɨ́ɨ́ e axí e rónapáná mɨ́xɨ́ bɨ́áyí omɨ́ fá xɨ́ranɨ́ro éfáyí

⁵² rapɨ́rapɨ́ ú nɨpɨ́rɨ́pɨ́arɨ́mɨ́ aikí mayo éf unɨ́nigɨnɨ́.

Áríwíyimi Jisasomi xwíríxí umegíá náníríní.

⁵³ Mixí b'áyí Jisasomi nimeámi apaxípaníñí imóníñí seáyí e imóníño tñí e nání nuro e wáraná apaxípaníñí imónígíá xwéowa tñí Judayí mebaowa tñí ñwí ikaxí eáníñípi mewegíáwa tñí awí eánaríná

⁵⁴ Pitao Jisasomi mixí b'áyí nimeáa waríná ná r'wíyo númi nuri apaxípaníñí imóníñí seáyí e imóníño yá ákíñáyo nípáwiri porisowa tñí níñweámáná r'á imónaríná

⁵⁵ apaxípaníñí imónígíá xwéowa tñí xwíríxí mearígíá nowani tñí awa áamá síñwí f'wí wíñarogíá wí xwíy'á Jisasomi anani nípíkipaxí imóníñí b'í orípoyníri nero aiwi Jisasomi p'kipaxí b'í m'raríñagí n'w'niro ñweañáná

⁵⁶ áamá obaxí omi nuxekwímoayiro aiwi axípiñí m'í b'í b'í n'ra nuríná

⁵⁷ áamá wí éf' n'roro Jisasomíni yapí nuxekwímore re urígíawixíni,

⁵⁸ “Nene o re raríñagí ar'á winwanigíni, ‘Nioni añí r'ídiyowá yarígíá riwá, áamá wé tñí m'rigíá riwá n'pineámáná s'á wíyaú wíyi óráná ámi wiwá, wé tñí m'im'ripa egíá wiwá m'rim'árini.’ raríñagí winwanigíni.” uraríñagí aiwi

⁵⁹ xwíy'á api a'í axípiñí m'í b'í b'í n'ra waríñagí n'w'niro

⁶⁰ apaxípaníñí imóníñí seáyí e imóníño n'wiáp'ni meámi añwí e n'birí Jisasoyá s'mí e n'rómáná yaríñí re winíñigíni, “Ayí xwíy'á ‘Joxiríni.’ r'ixekwímoarígíáyo xwíy'á joxíyá wí ení m'ripaxí r'isariñí?” ur'agí aiwi

⁶¹ Jiaso xwíy'á wákwipaxí aiwi k'k'mí nimóníri xwíy'á b'í muraríñagí apaxípaníñí imóníñí seáyí e imóníño yaríñí ámi b'í n'wiri re uríñigíni, “Joxí n'iaíwí Goríxoyáoxi, nene yeáyí neayimíxemear'á nání ar'fowayá xw'á piáxyo dání iwiaroñoxíraní?” ur'agí

⁶² Jiaso “Nionírini.” nuríri re uríñigíni, “Áamá imóníñoáoni Goríxo ení síxí eáníño yá wé náumíni ñwearí agw'í tñí weap'ri yaríñagí síñwí nanípr'árini.” ur'agí

⁶³ apaxípaníñí imóníñí seáyí e imóníño wik'í n'wóníri n'k'ni m'óníri xeg'í rapírap'í naxeri xwíríxí mearígíá w'ami re uríñigíni, “Síñwí f'wí wíñarogíáy'í r'ápi nání d'ñí wí ikw'iroaníméw'ni.

⁶⁴ Xewaníño Goríxomi r'iper'í umeararíná soy'né r'ixa ar'á wíoi. D'ñí soy'néyá pí ‘Oyaneyí.’ yaiwiaríñoi?” uráná awa “Xwíy'á ámi b'í r'ipaxí mimónígoi. R'ixa op'kipoyí.” n'rfasáná

⁶⁵ wa re egíawixíni. Reañw'í úriro írikw'í síñwíyo rit'í n'yarímáná iwan'í earo re uríro, “W'á rókiamoaríño xíni, am'pí íni m'í éf'ápi áwan'í ragoxi, iwan'í go reaaríni? Áwan'í nearei.” uríro néf'asáná añí r'ídiyowá yarígíiwá awí mearoarígíáwami m'ni wíáná awa ení s'm'mañ'yo wé up'kákwiayigíawixíni.

Pitao “O nání maj'fonírini.” uríñí nánírini.

⁶⁶ Pitao, awa añ'yo íni m'í Jisasomi xwíríxí mépero iwan'í earo yaríná, o m'íde ákíñáyo íni m'í ñweañáná apíx'í apaxípaníñí imóníñí seáyí e imóníño yá omíñí wíiarígíá wí n'birí

⁶⁷ Pitao r'á imónaríñagí n'w'ni r'í síñwí agw'í n'w'ni r'isáná re uríñigíni, “Joxí ení Nasar'í d'ñí Jiaso tñí emearígíáy'í woxírini.” ur'agí

⁶⁸ Pitao “Oweoi.” nuríri re uríñigíni, “Jíxi raríñípi nání nioni maj'árini.” nurími n'werí f'wíyi tñí e éf' roñáná

⁶⁹ apíx'í apíyá axí ení n'werí o e roñagí n'w'ni r'í áamá e rówap'ígíáy'í tñí e dání omí áríxá n'wiri re uríñigíni, “Áamá oy'í Jiaso tñí nawíni emearígíá woríni.” ur'agí aiwi

⁷⁰ o “Oweot. Nionimant.” nuriri roñaná ámi ríwíyo áamá e rówapigíáyí re urígíawixini, “Neparini. Joxi awa tñni emeariñoxirini. Joxi Gariri piropenisíyo dánjoxi enjagi nani Jisaso tñni emeariñoxirini.” uríagífa aiwi

⁷¹ Pitao sipi ikaxi niri xwífa e dani re uriniñigini, “Ámá soyíne rarígíto nani majonirini.” rixa uraná re eniniñigini.

⁷² Karíkarí ríaiwá ámi bi ríagi arífa niwiri Jisaso “Sífa riyimi karíkarí sini ríaiwá biaú miripa enána joxi ‘Jisaso nani nioni majonirini.’ biaú bi rayirini.” urífpí nani dñj niwiniri yapí urífyí nani ayá sipi wíagi ñwí eñiniñigini.

15

Jisasomi Pairato tíñj e wárigífa nánirini.

¹ Wífa móniñimí apaxípaniñj imónigífa xwéowa tñni Judayí mebaowa tñni ñwí ikaxi eániñpí mewegífa tñni awa Judayí xwirixí mearígífa nñni tñni awí neániro xwíyífa nimixárimáná Jisasomi gwí niyiro nimeámi nuro émáyíyá gapimaní Pairatoyi riniñomi mñni wíaná

² o Jisasomi yariñj re wininiñigini, “Judayíyá mixí ináyoxirani?” Yariñj e wíagi Jisaso “Ayí joxi rariñini.” uraná

³ apaxípaniñj imónigífa xwéowa omí símí tñni uxekwímoarína

⁴ Pairato ámi Jisasomi yariñj re wininiñigini, “Xwíyífa joxiyá wí niwiápñimeari miripaxí risiarini? Ayí xwíyífa ‘Joxini.’ rixekwímoarígíáyí onimiápi niriro miyariñoi.” uríagi aiwi

⁵ Jisaso xwíyífa wákwipaxí aiwi ámi pñe bi miríagi nani Pairato dñj ududí niwiga uniniñigini.

Pairato Jisasomi níkweari wáriminiri enjpi nánirini.

⁶ Sífa Anínaajo Judayo Múroníyi imóniñáná xwiogwí ayí ayo Judayí nuro wigí gwí ñweagífa wo nani émáyí gapimanomí yariñj wíaná o ayí nioni nani yayí onípoyiniri nimixeari uwáriagíriní.

⁷ Íná ámá wo Barabaso yiniñjo —O ámá wa tñni niwiápñimearo “Wauyowami mixí oxí dowáraneyi.” niriñiro awa tñni mixí niníroná o ámá womí píkíagi émáyí omí tñni ámá xfo tñni niroro mixí egíawami tñni gwí yíagi nani o íná kírapusí añíyo ñweañorini.

⁸ O nani oxí apixí nñni aiwá api nani awí eániñgíáyí émáyí gapimaní Pairatomí nuro yariñj re wigíawixini, “Xwiogwí ayí ayo negí ámá gwí ñweagífa wo neaiapagípa ámi wo neaiapiréini?” uríagífa

⁹⁻¹⁰ Pairato “Apaxípaniñj imónigífa xwéowa Jisasomi sipi dñj niwíaiwiro nani gwí niyiro nimeámi niñiro niapáoi.” niyaiwiri re uriniñigini, “Segí mixí ináyí Jisaso yiniñjo seawáriminiréini?” uríagi aiwi

¹¹ apaxípaniñj imónigífa xwéowa wífa móniñimí ámá aiwá api nani epíroyí egíayo re rináriméfa nani “Jisaso pí eniñoi! O nani yariñj miwipani. Barabaso nani yariñj wípoyi.” rináriméfa enjagi nani

¹² ayí Pairatomí re urígíawixini, “Barabaso neawárii.” uríagífa Pairato re uriniñigini, “Judayínéyá mixí ináyí urígíomí pí emíini?” uríagi

¹³ ayí xixewiámí re urígíawixini, “Íkíayo yekwíroarei.” uríagífa

¹⁴ Pairato re uriniñigini, “Pí íwí éf nani e emíini?” uríagi aiwi awa xixewiámí nura nuro “Íkíayo yekwíroarei.” urayariñagífa

¹⁵ Pairato ayo oyapemiximiriñi neri re eniniñigini. Barabaso nimixeari nuwárimáná xegí porisowa Jisasomi iwanj xaiwí niñépéfasána enána

awami re uriniginini, “Omi nimeami nuro ikfayo yekwiroaripoyi.” uriniginini.

Omi riperirf umeariro ikfayo yekwiroariro egfa nanirini.

¹⁶ Porisowa Jisasomi nimeami gapimanoyá aniwami —Anf yof ayf Piretoriumiyi rininjawamirini. Anf iwami nipawiro wauyf porisf nowamini “Eini.” nuriro “Omi riperirf omépeaneyi.” nirinro re egfawixini.

¹⁷ Rapirapf ayfa rinj wu mixf inayf yinarigfa wu nimearo omi nuyiriro opiyá enjninj imóninj wírí níkfkiyimána mixf inayf aminanawfininj imóninj minjyo dfkinarigfapa minjyo xaíw udfkiariro nemána

¹⁸ mixf inayfo yayf wiarigfapa riperirf niwiro re urayigfawixini, “Judayfa mixf inayoxirini.” nurayirina

¹⁹ wegwfá tñi minjyo iwanj earo reanjf úriro xóminj niyikwiro minj xwfayo ikwiroro nero

²⁰ rixa riperirf numépéfasána rapirapf ayfa rinj niwiriro ami xegú nuyiriro ikfayo yekwiroarariro nani nimeara nuro

²¹ of e nurina ama obaxf pwarigfa womi xegf yof Saimonoyi —O anf yof Sairini dajorini. Xewaxo yof Arekisadaorini. Xexirfmeao yof Rupasorini. Omi porisowa fa nixero “Jisaso nani ikfa yoxaf ripa nimeami wui.” nuriro

²² Jisasomi nimeara nuro dfwf bi Gorigota rininjipimi —Yof mfkf ayf ama minj gixwea nanirini. Dfwf apimi niremoro

²³ ama wa Jisaso rininj bi minjipa oenri marisina murfy rininj bi inigf wainjyo niwayimori mini wianro yarinjagfa ai o murapf “Oweo.” urana

²⁴ porisowa omi ikfayo niyekwiroariro xegf rapirapf yanj menanro sarúyo dani “None go meanirfenjoi?” nirinro sarú egfawixini.

²⁵ Jisasomi 9:00 a.m. imónána rixa sogwf xaíwf anarfa ikfayo niyekwiroariro

²⁶ ama nini “O fwf ripi ef nani ripikiarjoi?” oyaiwipoyinri ikfa wara nimearo “Judayfa mixf inayorini.” niriro rfwaminj e nearo ikfayo seayf e nipfrauro

²⁷ ama amaya amipi fwf pikioraparigfiwaú eni Jisaso tñj e midimidani niyekwiroariro nani

²⁸ rfwaminj enina Bikwfo nirinri eanjf ripi, “O fwf yarigfa tñi nawini kumixigfarini.” rininjipi xixeni imóninjiginini.

²⁹ Ama Jisasomi mini mini nimuroayiro ikayfwf numeariro payf niwianrona minj kirfirf nimeayiro re rigfawixini, “Re rinjoxirani? ‘Niwanjoni anf ridiyowa yarigfiwa nipineari gf niwini sa wiyau wiyimi ami mirimfarini.’ rinjoxi

³⁰ enj neanri jiwanjoxi enj niyoarimi wepnei.” urayarina

³¹ apaxipanj imonigfa xweowa tñi njw ikaxf eanjipi mewegfawa tñi eni ikayfwf numeariro re rigfawixini, “O enj neanri amayo arira wiago ai xewanjo arira minpaxirini.

³² Ama yeayf neayimixemeanfa nani arfowaya xwf piajyo dani iwaronj ro Isirereneyá mixf inayf rininj royf ikfayo seayf e dani niyoarini wepfnagi sinjw niwiniiranenayf, dinj wikwiroanfwini.” rarina ama Jisaso tñj e midimidani yekwiroarigfiwaú eni omi ikayfwf axipf umearigfisixini.

Jisaso penj nanirini.

³³ Ayí e néra núfasáná enáná ríxa 12:00 ikwawedf imónáná re enjínigini. Anj nímni sá niyináriti sá niyináritisáná sá tni 3:00 dani ámi wá okiána re enjínigini.

³⁴ Jisaso rfaiwá enj tni niriti xegf Xibiruyf pñé tni re rijnigini, “Eroi, Eroi, rama sabakitani?” niriti aga pñé “Gf Gorixoxini! Gf Gorixoxini, pí nani emi nimóni?” urarigfápa Xibiruyf pñé tni e ríagi

³⁵ áma e rówapigfá wa arfá niwiro re rigfawixini, “Ai! Ríxa Gorixoyá wá rókiamoagf mipé anjnamí peyiño Irajao nani rfaiwá rariñi.” niriti

³⁶ áma wo írkwf nimeari iniigf wainf niáf yaripimi igfá neari wegwfá wá tni ayiwf níkiroárimáná wegwfáwámí nímáximáná o bi nini sijnf oenri nani seáyi émi niwimixanri re rijnigini, “Irajao omi íkfá tni enj onijf niyoari nimeámi wepñini anjnamí dani weapñifeniño?” ríagi

³⁷ Jisaso rfaiwá ámi bi enj tni nrimo dijf niyámiga unjigini.

³⁸ Dijf niyámiga úaná rapirapf sepiá anj rdiyowá yarigfiwá awawá njwá tñimni epañioáritinjú áwini e axowáritinjigini.

³⁹ Porisowayá seáyi e imóniño Jisaso nipearfná smimanjñimni niriti Jisaso péagi niwinirfná dijf niyámiga e úagi niwiniri re rijnigini, “Áma royf neparini. Gorixomi xewaxorini.” rijnigini.

⁴⁰ Apixf wíwa eni Jisaso péaná ná jfami nirimáná sijnwf winarogfiwa wigf yoí ríwarini. Mariaí —Í anj yoí Magidara dánjirini. Í tni apixf Mariaíyi rinijf ámi wí —Í Jemiso onaxomi tni Josesomi tni xináirini. Í tni ámi wí Saromíyi rinijf tñirini.

⁴¹ Íwa Jisaso Gariri piropenisíyo emearfná númi nuro arirá wigfiwarini. Ámi obaxf wíwa eni o tni Gariri dani Jerusaremí anjyo nani bigfiwa Jisasomi pikiarfná jfami dani sijnwf winigfawixini.

Jisasomi xwá weyárigfá nánirini.

⁴² Ríxa síapi tni sá ayi Sabarfá nani amipí píranijf imixárarigfáyimi

⁴³ Aramatia dánj Josepo —O Judayf mebá seáyi e imónigfá worini. O Gorixo xwioxíyo míméamf nerí píranijf umenweanfa nani dijf níkkayori wenijf nerí njweañorini. O masísá mwí dijf sixf nini émayf gapimanf Pairato tñf e nani nuri éf nirimáná Jisaso píyo nani “Anani omeámi?” niriti yarijf wíaná

⁴⁴ Pairato Jisaso ríxa rfa péinigini: “Porisowami meariño obini.” niriti poriso ríxa báná yarijf re winjigini, “Jisaso ríxa rípeinigini? Sini mipepa réinigini?” niriti

⁴⁵ poriso “O ríxa péinigini.” ríagi Pairato arfá e niwiri Aramatia dánj Josepo Jisaso piyomi xe omeanri sijnwf winíagi

⁴⁶ Josepo nuri rapirapf apfá wenf wú bf nerí nimeámi nibiri piyomi niyoari nimeámi niwepñiri e nitimáná wigf yarigfápa xopxopf níroa numáná xwáripáyo nani nimeámi nuri —Xwáripá ayi sijnáyo óf rixáritinjyirini. Ayimi nitimáná sijná xwé wo mímegwinarf níméra nipuro óf manfwami ritf nerfná éf ráráritinjigini.

⁴⁷ E yarfná Magidara dánj Mariaí tni Josesomi xinái Mariaíyi rinijf tni “Jisaso ge tífritéoi?” niyaiwiri sijnwf winaxfdigfisixini.

16

Jisaso ámi wiápnimeanjf nánirini.

¹ Sá wegípaú Sabaríá ayi ríxa pwéáná sápaí tñi Saromí tñi awí neáníro wípaí tñi piyomi waráyo xópé wiaúwanínginíri íwa werixí dñí naní eaaríngí bí bí nero nitíro

² sá wegííwa Sadéyo wíá móníngómí níwíápínímeámí Jisaso xwíá weyáriníje nání nuro ríxa sogwí xemónaparíngagí nírémoríná

³ wiwaníngíwa re ríngíawixíní, “Ámá gowa sñá óf mañíwámí píronjo mímegwínárfí neaiipíríréoi?” nírínírná

⁴ weníngí éfáyí wíngíawixíní. Sñá aga xwéó aí ríxa mímegwínárfí niníri ófyi sñání iníngagí níwíníro

⁵ anwí e níbíro ófyimí nípáwíro weníngí éfáyí wíngíawixíní. Aníngí wo rapírapí apíá wení sepiá wú níyínímáná daiwo éfíngíngagí níwíníro ududí wíagíá

⁶ o re uríngíní, “Ududí mepaní. Nioní níjíríní. Sewayíné Nasaretí dájí Jisaso, íkíáyo yekwíroaríngómí sñwí wínaníro baríngó. Síní re míweníní. Ríxa wíápínímeáníngíní. Omí tígíe aníá rí imóníngagí wíngíoyí.

⁷ Ríxa nuro wíepísíngowamí tñi Pitaomí tñi ení áwaní re urémeápoyí, ‘Jisaso Garírí píropenísíyo nání xámí seameanfáríní. Xewaníngó searíngípa xómí e sñwí wíngíawixíní.’ urémeápoyí.” uráná

⁸ íwa nípeyero xwáripáyo píní níwíárímí éfí nuróná ení ófí ero sírfí píkíníro nero wáyí níkáríníro nání ámá wíyo áwaní murí éfíngíawixíní.

Jisaso Mariaímí sñání wimóníngí nánírní.

⁹ Jisaso Sadéyo wíá móníngómí ríxa níwíápínímeámáná nuri Magídara dájí Mariaímí —Apíxí í Jisaso xámí imíó ímí dñí xíxéroaríngíá wé wíúmí dájí waú míxí umáinowáríngíní. Ímí xámí sñání síwá wíngíagí

¹⁰ í nuri ámá Jisaso tñi emeagíáwa o nání dñí sípí níwírí nání ámíxíá yaríngíá níwímearí Jisaso wíápínímeáí nání áwaní nuri

¹¹ re uríngíní, “O ríxa sñíngí ngagí sñwí wíngíawixíní.” uríngí awa aríá níwíro aí dñí níwíkwíroro “Nepa neararíní.” míyáiwíngíawixíní.

Jisaso wíepísíngí waúmí wímeañí nánírní.

¹² E nemáná enáná xegí wíepísíngí waú Jerusaremí píní níwíárímí aní wíyo nání waríná Jisaso xegí wóníngí nímoníri wímeáagí

¹³ awaú ení nuri wíepísíngí wíamí “Jisasomí sñwí wíngíawixíní.” uríngí aiwí dñí níwíkwíroro “Nepa neararíní.” míyáiwíngíawixíní.

Jisaso wíepísíngí wé wúkaú síkwí womí wímeañí nánírní.

¹⁴ E nemáná enáná xegí wíepísíngí wé wúkaú síkwí wo awí neáníro aiwá naríná Jisaso sñání síwá níwíníri awa síní dñí níwíkwíró ero dñí kíkímí imóníro yaríngíá nání míxí nuri re uríngíní, “Ámá nioní níwíápínímearí ámí sñíngí ngagí sñwí nínanímí níbíro áwaní searíáyo aríá níwíro dñí níwíkwíropa pí nání yaríngí?” nuri

¹⁵ re uríngíní, “Xwíá rírí nírimíní amí amí nemero xwíyíá nioní nání yayí seainaríngí ámá níyoní áwaní uríméfríxíní.

¹⁶ Ámá gíyí aríá níseairo nioní nání dñí níwíkwíroro wayí meáíáyo Goríxo yeáyí uyímíxemeanfáríní. E nerí aiwí ámá gíyí nioní nání dñí níwíkwírófáyí xwíyíá meáriníngíawixíní.

¹⁷ Ámá nioní nání dñí níwíkwírófáyí wáí nurímeríná Goríxoyá dñíyo dání emímí rípi epíríngí. Gí yoyó dání ámá imíó dñí xíxéroaríngíyo míxí umáinowáriró píné ámá wíyá majíá aiwí Goríxoyá dñíyo dání wíngí pínéyo dání uríro

¹⁸ sidíríyo íá nítamíxínírná sidíḡ níworí aiwí mípé ero iniḡí ayáí iníḡpí níníri aiwí mípé ero áamá símíxíyo wé seáyí e níkwíáríro nanḡ imíxíro epíríríní.” uríḡiníḡíní.

Jisaso anḡnamí nání peyíḡ náníríní.

¹⁹ E nurímí Jisaso Goríxoyá dḡḡ tḡnḡ anḡnamí nání nípeyíríná ámí o tḡnḡ xíxeni nímonírí nání wé náúmíní éfḡ ḡweanḡiníḡíní. Éfḡ ḡweanḡáná

²⁰ awa nuro Jisasoyá xwíyíá amí amí nurímeróná áamá “Nepa neararíḡoí.” yaiwípírí nání emímí ení Ámíná Goríxoyá dḡḡ tḡnḡ níwíwapiya wagíríní.

Xwiyfá yayf neainarinjf Ruko eanjfirini.

Rfwamijf rjpi “Xwiyfá yayf neainpaxf Ruko eanjfpiyi” rininjfirini. O Jisaso wiepisagfyf womani. Judayf eni womani. Emáyf dokitá worini. O Poro tñni Sairaso tñni emáyf anjyo wáf nurimerfná wirimearogfiorini. O gf amáyf eni amjpi Jisaso uréwapiyiri eri enjpi nání piráninjf nijfá nimóniro djnf wikwírófrixiniri rfwamijf rjpi eanjfirini. Xewanijno Jisaso emearfná sijnwí m+winijno enagi nání wiepisijnowami yarinjf wiri bikwí Jisaso enjpi njwirárininjfyo fá rori nemáná eanjfirini. Rfwamijf ámi bi “Wáf wurimeiarigfáwa egfáriní.” rininjfpi eni niriiri eanjfirini.

1-2 Ámá obaxf amjpi Jisaso xinái xiriñe dáni nene tñnf e imóninjfpi nání “Rfwamijf oeaaneyf.” niyaiwiro amá iwamfó dáni Jisasomí sijnwí winiro arfá wiro egfáyf wáf nemerfná “Jisaso e enjfirini. E enjfirini.” nura úfápi rfwamijf eaqgfa aiwi

3 nioni eni “Gf amináoxi Tiopirasoxi xixeni nijfá imóniri nání rfwamijf awa xámi eagfápi nioni fá nrori sijnwí winagfáyo yarinjf n+wia nuri e nemáná piráninjf djnf nenwiperi rfwamijf neari joxi nání wiowárenapimfñni.’ E nerfná nanjfirini.” nimónarini.

4 Ayf rjpi nání yarinjini. Joxi fá nrori amjpi riréwapiyigfápi aga xixeni nijfá imónirfa nání yarinjini.

Anfnajf wo “Trisabetí Jonoyi rinijno xirinfáriní.” urinjf nánirini.

5 Enjina Judayf mixf ináyf Xerotoyí rinijno menweañáná amá apaxfpaninjf imónigfá wo, Sekaraiayí rinijno njweañfirini. O xegf amáyf Abaijaoyáriní. O xegf amáyf enjina dáni Gorixoyá apaxfpaninjf imónigfáyfirini. Sekaraiayí xegf apixí yof Irisabetirini. Í xegf amáyf arfo Eronoyáyfirini. Í xegf amáyf eni apaxfpaninjf imónigfáyfirini.

6 Ayaú Gorixoyá sijnwíyo dáni wé róninjf eri Gorixo njwí ikaxf riri sekaxf riri enjyo m+wiaíki eri neri aí

7 Irisabetí rfpáiwf enj enagi nání niaíwí mayfyayú e néra nuri rixa xweyanj apianj imónigfáriní.

8 O xegf amáyf Abaijai rinigfáyf Gorixo nání ridiyowá yarigfiwámi ridiyowá nero wigf yarigfápa yarfná xfo tñni eni nawini nero

9 wigf nerfná yarigfápa “None gfmñni go ‘Nwíáxiní.’ rininjfwámi páwinirfenijoi?” niyaiwiro yarigfápa e nero Sekaraiayí Gorixo nání ridiyowá yarigfiwámi awawá Gorixoyá tñnf e “Nwíáxiní.” rinijne nipáwiri rfá awfí djnf eaninjfpi nání oikeariri rípeááná

10 oxf apixf bfanriwámñni rówapigfáyf Gorixomí rixinjf urarfná o awawá Gorixoyá tñnf e nipáwiri Gorixo nání rfá awfí djnf earinjfpi nikearfná

11 weninjf éfyf wininjnigini. Anfnajf wo rfá sijnwírfá wé náumñni peyarinjfmí dáni sijnwí naniri yarijne aí gínáninjf nibiri rónapinjagi sijnwí n+winiri

12 of neri wáyf ikárinarfná

13 anfnajo re urinjnigini, “Sekaraiayí, wáyf mikárinipani. Dixf niaíwí nání yarinjf wípi Gorixo rixa arfá sini. Dixf apixí niaíwí oxf wo rixiriyiáná joxi yof Jonoyí wfrfrixini.

14 Omí nixiráná joxi seáyí e imóniri yayf yarfná oxf apixf obaxf eni yayf epírfáriní.

15 O Gorixoyá siŋwáyo dání áamá ámíná ení eáníŋóníŋí imónínfáríní. O iniígí wainí mìnípa erí papíkí yarígíáyí mìnípa erí enífáríní. O siní xegí xínáiyá agwáyo enáná Gorixoyá kwíyí ukíkayonfáríní.

16 O segí áamá Isireríyo uráná obaxí arfá níwiro íwí yarígíápi ríwíminí nímamoro Gorixo wigí Ámínáomi ámi xfdípírfáríní.

17 Díxí íwo kwíyí Gorixoyápi xegí wfá rókiamoagí Iraijaomi ukíkayonáná ení neánírí yagípíníŋí Jono axípíníŋí e erí rírí enífáríní. Xewaxowa tñní xanowa tñní píyífá wíriníro áamá uyíní yarígíáyí ríwíminí nímamoro wé róníŋí imóníro éfríxínírí Jono Gorixoyá Ámínáomi xámi umeanfáríní. Díxí Isireríyí e ero Gorixoyá Ámínáomi yeáyí wuríníro epírí nání oimónírí xámi umeanfáríní.” uríagi

18 Sekaraiáo aníŋajomí re uríŋínigíní, “Aríge nerí nioní níjífá imónímí níraríŋíní? Nioní ríxa xweyaŋoníríní. Gí apíxí ení ríxa apianíríní.” uríagi

19 aníŋajo ámi nurírí re uríŋínigíní, “Gí yoí Gebírieroníríní. Gorixoyá símímaní e roaríŋáoníríní. Gorixo nioní xwíyífá yayí seainípaxí apí áwaní urínírí nírowárénapíŋoi.

20 Amípi nioní xámi rírífáyí nimóníríná nimónínfáríní. E nerí aiwí xwíyífá nioní rírífáyí joxí ‘Neparíní.’ níyaiwirí díŋí míkíwíroaríŋagi nání joxí ámi xwíyífá bí mírípa imónírí maní pírónírí erí eí. Xámi nioní rírífáyí nimóníríná íná ámi xwíyífá rírífá nányí.” nurírí siní e nura waríná

21 oxí apíxí Sekaraiáo nání weníŋí nero wáf e rogífáyí ayá wí sífá óríníŋagi nání ududí nero “Sekaraiáo pí rífa yaríní?” níyaiwiro

22 o nípeyeááná xwíyífá murípaxí imóníŋagi níwíníro “Gorixoyá awawá tñŋí e neríná oríŋá bí rífa wínígoi?” yaiwiaríná o “Xwíyífá aríge rímíŋíní?” níyaiwirí xegí maní nípírónírí nání wé áríxá néra uníŋíní.

23 Sekaraiáo aní Gorixo nání rídíyowá yarígíiwámi xegí omíŋí yaríŋípi yoparípi nemi xegí aní e nání yoaníŋíní.

24 O aní e nání níyoarí xiepímí níwímearí níŋweagíísáná re eníŋíní. Irisabetí niaíwí agwí nerí aníyo ínímí píní ŋweanáná emá wé wú múróáná

25 í re ríŋínigíní, “Gorixo ayá nínírímíxírí díŋí níkíkayonagi nání nííní agwí enífáríní. Nííní ámáya siŋwáyo dání ayá ninaríŋípi Gorixo yokwarímí níŋírfíní.” ríŋínigíní.

Mariaími “Jisasoyí ríníŋo xírírfáríní.” uríŋí náníríní.

26-27 Gorixo, Irisabetí niaíwí agwí nerí emá wé wíúmí dání wo ríxa enáná o aníŋají xegí yoí Gebírieromí apíxí wí ŋweaŋe nání —Í xegí yoí Mariaíyí ríníŋíríní. Garírí píropenísíyo aní yoí Nasaretíyo ŋweaníríní. Í ŋweaŋe nání urowáríŋínigíní. Í apíxí apíyáí siní oxí tñní memearíŋíríní. Í áamá wo xegí yoí Josepoyí ríníŋo —O míkí ináyí Depitoyá íwiárfawé woríní. O xegí meámínírí nání yaríŋíríní.

28 Gorixo aníŋajo í tñŋí e nání urowaráná o nurí ímí re urémeaníŋíní, “Apíxí ríxí apáníríní. Gorixo díŋí síxí ríyírí díŋí ríkíkayorí siní.” uríagi

29 Mariaí arfá e níwirí ududí níkárinírí díŋí re nípíkíga uníŋíní, “O pí nání rífa níraríní?” yaiwiaríná

30 aníŋajo re uríŋínigíní, “Mariae, wáyí mepaní. Gorixo jíxí díŋí síxí ríyíní.

31 Arfá eí. Jíxí niaíwí agwí nerí niaíwí oxí wo níxírírfánáyí yoí Jisasoyí wírírfáríní.

32-33 O Ámínáo nimónírí áamá níyoní seáyí e múrónínfáríní. Ayí o nání re rípírírfáríní, ‘Niaíwí Gorixo aní seáyí émi ŋweaŋoyáoríní.’ rípírírfáríní. Xiáwo Depito áamá Isireríyí níní yeáyí urínayagífápa díxí niaíwo ení Gorixoyá

dijé tñni e nimóniri fwiárfawé Jekopoyáyo anijé miné umenweanfáriní. O mixé ináyo yapé nimóniri áamá xwioxýyo mímeámé neré numenwearfná wí nipiéronfámani. Anijé umenweanfáriní.” uréagi

³⁴ Mariaí anfnajomí re urinjiginí, “Niíní síní oxé womí mímeánijáyo joxí nírífýf aríre nerí emfárfani?” uréagi

³⁵ anfnajo ámi nuríri re urinjiginí, “Kwíyé Gorixoyápi jíxi tfámíni bíri enjé eánijé Gorixo seáyí émi ηweañoyápi jíxi rikikayorí sínfá enagi nání niaíwé jíxi xirfóyí nání ‘Nwfáoríni.’ ríro ‘Niaíwé Gorixoyáoríni.’ ríro epfárfáriní.” nuríri

³⁶ re urinjiginí, “Arfá eí. Díxé rírówái Irisabetí ríxa apianjé aí niaíwé oxé wo agwé ení. ‘Oxé ronjíríni.’ urarígífi aiwé agwé ríxa agwé tfnjé enána emá wé wfúmi dánjé wo imóníni.

³⁷ Amípi wí Gorixo mimixípa epaxé wí meníni.” uréagi

³⁸ Mariaí re urinjiginí, “Xewaníjini Gorixoyá xináíníni imóníjainí omí dijé níwkwírorí yaríjini. Joxí nírífýf ananí nimixínigíni.” urána anfnajo ímí pfní níwíarími unjiginí.

Mariaí Gorixomí seáyí e umené nániríni.

³⁹ Mariaí, anfnajo e nurárimí úaná, í níwíapnímeámí anjini níyirí dfwíni enje Judia píropenísfýo anjé bimí nání nurí

⁴⁰ níremorfána Sekaraiaoyá anjéyo nípáwirí xírówái Irisabetímí yayé wíaná

⁴¹ í arfá níwirfná re enjiginí. Niaíwé agwé eno xixoyémé wirí kwíyé Gorixoyápi xfími ukikayorí wíagi

⁴² pfné enjé tñni nuríri re urinjiginí, “Apíxé níyoní nání Gorixo jíxini píraníjé simixíjíríni. Díxé niaíwé agwé enomí ení píraníjé wimixírí enjíríni.” nuríri

⁴³ yayé numerí re urinjiginí, “Gé Ámínáomí xináíxí imóníríxí, aríre nerí níni tfámíni bfní?” nuríri

⁴⁴ áwanjé re urinjiginí, “Aí, jíxi yayé níaná arfá nísirfná gé niaíwé agwéyo ínijo yayé nerí xixoyémé níagi nání ríraríjini.

⁴⁵ Jíxi xwíyá Gorixoyá ríriñjépi dijé níkwírorí ‘O nírfýf nepa nimónínfáriní.’ yaiwirí éf enagi nání xewaníjixí yayé sínfwínigíni.” urána

⁴⁶ Mariaí re ríjiginí, “Gé xwioxýyo dání re yaiwiaríjini, ‘Ámínáomí seáyí e oumemíni.’ yaiwiaríjini.

⁴⁷ Gorixo, níni yeáyé neayimíxemeanfo nání aga yayé seáyími dání ninaríni.

⁴⁸ Niíní o xegé xináíníni imónírí omíjé wíaríjainí aiwé o dijé níkwírorí enagi nání níni yayé ninaríni. Ámá agwé ríná ηweagfáyé níni seáyí e nímero rfwíyo ηweapfáfáyé ení seáyí e nímero nerfná re rípfárfáriní, ‘Gorixo ímí píraníjé wimixíjíríni.’ rípfárfáriní.

⁴⁹ Gorixo, enjé síxé eánijo sanjé onímíá mínirápiñoríni. Gorixo ηwfáyo neríjéyo dání wé róníñoríni.

⁵⁰ Ámá gíní gíná ηweagfáyé xfómi wáyé níwíro símanjéyóníjé íními wurfnfáyo wá wíanaríñoríni.

⁵¹ O enjé neánirí wíyo arírá wíemerí wíyo xopíraráf wíemerí nerfná ámá dijé fwf nání níkwírorí ero weyf meníro yarígáfáyé dowiakínirí

⁵² mixé ináyé seáyí émi imónígfáwami mamówárirí ámá sípípiami seáyí e wimixírí nerí

⁵³ ámá agwíni yarígáfáyo aiwá nanjé níniro agwé ímí uyini wimixíyirí nerí ámá amípi múronígfáyo anípa uowárapírí enoríni.

⁵⁴ Amípí nigí aríowayá símímanjýo urínyf dínf yaikiá mimó anínyf dínf morí xegí omínyf wiiarínywaéne Isírerene arírá neairí enjoríni.

⁵⁵ O aríto Ebiríamo nání dínf nímorí nání omí tñní xegí fwiárfawé nenení tñní ayá anínyf nínearímíxa unfáríni.” Mariaí e nira unjínigíni.

⁵⁶ Irisabetí tñní nínweanísáná ríxa emá waú wo múróáná ámi xegí anj e nání unjínigíni.

Jonomí xírínyf náníríni.

⁵⁷ Irisabetí ríxa niaíwí xírímíníri imónínyáná niaíwí sínywí níwanírí oxí wo xírínyfíni.

⁵⁸ Oxí wo xíráná í xegí úríxímeá tñní ámá anj ayo dánjyí tñní arfá re wigíawixíni, “Irisabetími Goríxo ayá urímíxíagí nání niaíwí wo xírínyfí.” Arfá e níwiro í tñní yayí seáyími dání yarfná

⁵⁹ ríxa sfá wé wíúmí dánj waú wo imónáná ayí niaíwí iyí símf sfó wákwaníro níbíro yof axípi xano wírínínyfí Sekaraiaoyí wíraníro nání yarfná

⁶⁰ xínáí “Oweoi!” nuríri re urínyfíni, “Nene ámi yof axípi Sekaraiaoyí wírípaxí meníni. Jonoyí owíraneyí.” uríagí

⁶¹ ayí re urígíawixíni, “Díxí oxoyá xoayowa aí wo yof ‘Jonoyí ríwíríníni? Oweoi.’” nuríro

⁶² xano arfá ení pírónínyagí nání wé áríxá níwiro wé tñní yarínyf re wigíawixíni, “Joxí yof gípi ‘Owírímíni.’ yaiwiarínyfí?” uríagí

⁶³ Sekaraiao píraiporfá nání áríxá wíagí umeaíaná o ríwamínyf re eanjínigíni, “Xegí yof Jonoríni.” e eáagí ayí ududí nero Jonoyí wírífíyí “Pí nání rífa wíraríni?” yaiwiarfná re enjínigíni.

⁶⁴ Ámi Goríxoyá dínf tñní manj nexoarí xwíyíá rípaxí nímonírí Goríxomí seáyí e numerí yarfná

⁶⁵ ámá anj ayo dánjyí ududí néra nuro anj níyoní Judia píropenísí dífwí mínyfyo ámi gímí nyweagíá pfné “Irisabetí niaíwí xíráná xano Sekaraiao manj pírónínyo manj exoanofí.” ríagí arfá níwiro

⁶⁶ dínf aumaúmí níwiro Goríxo Jonomí dínf ukíkayonyagí níwíníro re rínígíawixíni, “Niaíwí o ríwéná pí pí ámá imónínfáríni?” rínígíawixíni.

Sekaraiao wíá rókiamoarínyf wo yapí rínyf náníríni.

⁶⁷ Xano Sekaraiaomí kwíyí Goríxoyápi ukíkayonyáná o wíá rókiamorígíá wónínyf nímonírí Jisaso nání re rínyfíni,

⁶⁸ “Isírereneayá Ámíná Goríxomí seáyí e oumeaneyí. O xegí ámaéne arírá neairí yeáyí neayímíxemearí nínearífná

⁶⁹ nene yeáyí neayímíxemeaníá nání enj eánínyf wo iwiaronofí. O xíoyá xínáínínyf nímonírí omínyf wíagí Depitoyá fwiárfawé woríni.

⁷⁰ Eníná o nání Goríxoyá wíá rókiamoagíáwa xwíyíá Goríxo rínyf níwuríyífná negí aríowamí re urígíawixíni,

⁷¹ ‘Ámá nene míxí neaiarígíáyí nání éf neamínírí wikí tñní neaiarígíáyí nání éf neamínírí enfáríni.’ urígíawixíni.

⁷² Goríxo negí aríowamí re urínyfíni, ‘Nioní wá níseawianírí xwíyíá símímanjýo dání “Nemfáríni.” níríri réroarínyáyí símf e nítinírí níseaimfáríni.’ nuríri

⁷³⁻⁷⁴ negí aríto írínyo Ebiríamomí sínyá tñnyf e dání re urínyfíni, ‘Míxí seaianíro yarígíáyó aiwí éf seamínímfáríni.’ urínyfíni. Míxí neaianíro yarígíáyí emí neamamóáná nene ámi wáyí wí mé amípí o nywí ikaxí nearínyfí níxídirane nínywearane

⁷⁵ sɪnɪ sɪŋɪ nɪŋweaɾɪnɪ wé rónɪŋɪ imónɪrane sanɪŋɪ imónɪrane nerane píránɪŋɪ xɪdanɪwáɾɪnɪ.” Sekaraiao e nɪrɪsáná

⁷⁶ xewaxo Jono sɪnɪ pɪomɪ re umearɪŋɪnɪgɪnɪ, “Niaíwoxɪnɪ, ayɪ re rɪrɪpɪrɪfáɾɪnɪ, ‘Gorɪxo seáyɪ e ŋweaŋoyá wɪá rókiamoarɪŋoxɪrɪnɪ.’ rɪrɪpɪrɪfáɾɪnɪ. Joxɪ Ámɪnáomɪ óf nɪwimoirɪ xámɪ umearɪfáɾɪnɪ.

⁷⁷ Joxɪ óf nɪwimoirɪnɪ xegɪ ámáyo re urayɪrɪfáɾɪnɪ, ‘Seyɪné fɪwɪ yarɪgɪfáyɪ rɪfɪmɪnɪ nɪmamoro éáná Gorɪxo segɪ fɪwɪ yarɪgɪfáyɪ yokwarɪmɪ nɪseaiirɪ “Ananɪ eɪnɪ.” searɪnɪfáɾɪnɪ.’ urayɪrɪfáɾɪnɪ.” Sekaraiao e nɪrɪrɪ ámɪ

⁷⁸⁻⁷⁹ re rɪŋɪnɪgɪnɪ, “Gorɪxo wá neaomɪxɪrɪ ayá neawianɪrɪ neaiarɪŋorɪnɪ. O nene nánɪ aŋɪnamɪ dánɪ sogwɪ wɪá ókɪarɪŋɪnɪŋɪ wɪá neaókɪenapɪnɪfáɾɪnɪ. O nene sɪá yɪnɪŋɪmɪ ŋweaŋwaéne ámá nɪpeanɪrɪ yarɪŋwaéne óf sanɪŋɪyɪmɪ neawáɾɪnɪ ná nɪnɪ nene nɪneaméra nɪneaurɪ wɪá neaómɪxɪyɪnɪfáɾɪnɪ.” Sekaraiao e rɪŋɪnɪgɪnɪ.

⁸⁰ Niaíwɪ Jono xwé nerɪnɪ xegɪ dɪŋɪ enɪ rɪxa enɪ neánɪrɪ dɪŋɪ sɪxɪ níga nurɪnɪ ámá dɪŋɪ meanɪ e nɪŋweaŋɪsáná xegɪ Isɪrerɪyo xewanɪŋo sɪŋánɪ wɪmónɪŋɪnɪgɪnɪ.

2

Jisasomɪ xɪrɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

¹ Jonomɪ rɪxa nɪxɪrɪmáná enáná Romɪyɪ mɪxɪ ináyɪ Sisa Ogasɪtasoyɪ rɪnɪŋo oyá ŋwɪ ikaxɪ bɪ re rɪŋɪrɪnɪ, “Ámá xwɪá nɪrɪmɪnɪ ŋweagɪfáyɪ wigɪ xiáwo írɪŋowayá aŋɪ e nánɪ numiróná gɪ gapɪmanowamɪ yoɪ ŋwɪrɪrɪfáɾɪnɪ.” rɪŋɪrɪnɪ.

² Yoɪ ŋwɪrɪrɪfáɾɪgɪfáyɪ e dánɪ iwamɪfó ŋwɪrɪrɪfáɾɪnɪ. Yoɪ iwamɪfó ŋwɪrɪrɪfáɾɪnɪ gapɪmanɪ xegɪ yoɪ Sairɪnɪasio ínəŋorɪnɪ. O Siria pɪropenɪsɪyo meŋweaŋorɪnɪ.

³ E rɪŋɪ enagɪ nánɪ ámá nɪnɪ gapɪmanowamɪ yoɪ ŋwɪrɪrɪpɪrɪ nánɪ wigɪ xiáwowayá aŋɪ e nánɪ numiróná

⁴⁻⁵ ámá wo, xegɪ yoɪ Josepoyɪ rɪnɪŋo —O mɪxɪ ináyɪ Depitoyá fɪwɪrɪfawé worɪnɪ. O xɪepɪ sɪnɪ xɪomɪ mɪmeánɪŋɪ —Í xegɪ yoɪ Mariaírɪnɪ. Sɪnɪ mɪmeánɪŋɪ aɪwɪ niaíwɪ agwɪ enɪrɪnɪ. Í tɪnɪ nawɪnɪ Garɪrɪ pɪropenɪsɪyo aŋɪ yoɪ Nasaretɪ ŋweagɪfáɾɪ dánɪ nɪwerɪ Judia pɪropenɪsɪyo o xegɪ xiáwo írɪŋoyá aŋɪ e Betɪrexemɪyɪ rɪnɪŋe nɪrémorɪ

⁶ e nɪŋweaɾɪnɪ í niaíwɪ agwɪ rɪxa yóɪ nerɪ

⁷ niaíwɪ oxɪ xámɪ iwamɪfó xɪrɪŋo o xɪrɪŋɪnɪgɪnɪ. Nɪxɪrɪmáná rapɪrapɪ tɪnɪ xopɪxopɪ nɪrorɪ aŋɪ ámá mɪdánɪ nɪbɪro wéɪrɪxɪnɪrɪ mɪrɪnɪŋɪwá rɪxa nɪréroŋagɪfá nánɪ burɪmákau aɪwá narɪŋe bokɪsɪ wámɪ ínɪmɪ sá wɪrɪrɪŋɪnɪgɪnɪ.

⁸ Aŋɪ apɪ tɪŋɪ e ámá wa sɪpɪsɪpɪ awɪ mearoarɪgɪfá wa árɪwɪyɪmɪ amɪyo wigɪ sɪpɪsɪpɪ ará wɪwákɪwɪnɪ yarɪŋe awɪ mearonáná re enɪnɪgɪnɪ.

⁹ Aŋɪnájɪ Gorɪxoyá wo wigɪ sɪmɪmanɪ tɪŋɪmɪ dánɪ sɪŋánɪ rónapáná awa rogɪe mɪdɪmɪdánɪ Gorɪxoyá wɪá ókɪmɪxáná awa óf nɪkárɪnɪro yarɪnɪ

¹⁰ aŋɪnajo re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Wáyɪ mepanɪ. Xwɪyɪfá nanɪ ámá nɪnɪ dɪŋɪ yayɪ wɪnɪpaxɪ bɪ soyɪné tɪŋɪ e nánɪ nɪmeámɪ barɪŋɪnɪ.

¹¹ Xwɪyɪfá nɪonɪ nɪmeámɪ barɪŋápɪ rɪpɪrɪnɪ. Agwɪ rɪnɪ aŋɪ mɪxɪ ináyɪ Depito xwé iwɪaronɪpɪmɪ apɪxɪ wɪ niaíwɪ seyɪné yeáyɪ seayɪmɪxemeanɪfó xɪrɪŋoɪ. O Kiraisoyɪ rarɪgɪforɪnɪ. Yeáyɪ neayɪmɪxemeanɪfá nánɪ arɪowayá xwɪfá pɪaxɪyo dánɪ iwɪaronɪfoyɪ rarɪgɪforɪnɪ. Ámɪnáorɪnɪ.

12 Soyíné nuro niaíwí xiríto rapirapí nixopenimáná burimákaú aiwá narigfámi dání bokisíyo sá wíráriniñagí niwiniiríná 'Orfani?' yaiwírrixini." urítyí re enjiniñini.

13 Anjínají áwanjé uríto roñe Gorixoyá simiñjé wínarigfá obaxí anjínami dájowa eni nironapimáná Gorixomi seáyimi numero re rigfawixini,

14 "Ñwíá anjínami seáyimi ñweañomi seáyí e oumeaneyí. Ámá Gorixó nání dñjé arfá mikeamóagfá —O ayí nání wimónariñfíni. Ayí Gorixoyá xewaxo ríxa rémóaná dñjé wíá wónaná awayini nisaníro ñweárixini." nirimowa

15 sipisipí awí mearoarigfáwami pñni niwiárimí anjínami nání peyíáná awa re rinigfawixini, "Betirexemi niaíwí rémóe iríniñ nurane Gorixó áwanjé nearíí nání siñwí owínaneyí." niriñimowa

16-17 anjíní nuro Josepo tñni Mariaí tñni rípaú ñweañagfí niwiniro ámi weníñjé éfáyí winiñgíawixini. Niaíwo burimákaú aiwá narigfá bokisíyo riwo wíráriniñagí niwiniro pñné anjínajowa niaíwí o nání urítpi nání áwanjé uráná

18 ámá pñné sipisipí awí mearoarigfáwa uríápi arfá wiarigfáyí nñni dñjé ududí nero aí

19 Mariaí xwiýfá íwo nánipi dñjé aumaúmí niniri dñjé nipi kígá waríná

20 sipisipí awí mearoarigfáwa ámi wigf sipisipí awí mearoarigfá nání nuróná anjínajo urítpi xixeni éf enagí winiro arfá wiwo nero nání Gorixomi seáyimi umeró yayí umeró wigfawixini.

21 Niaíwo xínái nixirimáná enjáná ríxa sfá wé wíúmi dñjé waú wo óráná omí iyí símí sfó wákwianíroná yoí anjínajo enjíná xínái siní agwí menjáná "Yoí Jisasoyí wírírixini." uríñjépi wírígwíawixini.

22 Sfá Mariaí "Ñwí ikaxí Moseso enjíná niriñ ríwamiñjé eañjépi tñni xixeni neri igfá oeánimíni." yaiwinjéyi imóniñjáná ayaú Jisaso Gorixoyá wo oimóniri mñni wianiri nání nimeámi Jerusaremí nání nuri

23 —Ámináoyá ñwí ikaxí re niriñiri eániñjépi, "Niaíwí oxí xámi óf imóo Gorixomi mñni niwiro 'Dixorini.' urírixini." niriñiri eániñjépi tñni xixeni

24 í niaíwí xiríí nání igfá eánimíniñ nání Gorixoyá ñwí ikaxí re riníñjépa "Nioni nání xawiówí waúraní, agwiríwí waúraní, rídiyowá niírixini." E riníñjépa ayaú nañwí rídiyowá yaniri nání nuri Jerusaremí niremori añjé Gorixó nání rídiyowá yarigfíwámi nípawiri ñwí ikaxí niriñiri eániñjépa yaríná

25 íná ámá Jerusaremíyo ñweagfáyí wo —O xegí yoí Simionorini. O ámá wé róniñjé imóniri Gorixomi píraníñjé uxídiri yaríñorini. Ámá aríowayá xwíá piaxíyo dání niwiarorí xegí Isireríyo yeáyí uyimíxemeaníto nání xwayí naniri ñweañorini. Kwíyí Gorixoyápi omí ukíkayonjorini.

26 Gorixó Simionomí dñjé nukíkayoríná kwíyí tñni wíá re urókiamonjiniñini, "Joxi siní mipepa enjáná ámá Ámináoniyá dñjé tñni yeáyí seayimíxemeanífa nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníomí siñwí winiñfáriní." uríñjéniñini.

27 Simiono Gorixoyá kwíyí ukíkayonjagí nání añjé Gorixó nání rídiyowá yarigfíwámi nípawiri Jisasomí xaniyaú ñwí ikaxí Gorixó ríñjépa wiianiri nání xíomí nimeámi fwiaparíñagfí niwiniñiri

28 íwomí nurápirí fá nímáxirimáná Gorixomí seáyimi numerí re uríñjéniñini,

29-30 "Ámináoxini, joxi niriñjépa ámá nene yeáyí neayimíxemeaníomí ríxa siñwí tí tñni niwiniñiri nání ayá sfwí mñniró ananí xe pémfáriní.

³¹ Joxi rɪŋɪpa áamá nɪnɪyá sɪŋwɪyo dání dɪxɪ yeáyɪ neayimɪxemeanɪo rɪxa neaiapɪrɪnɪ.

³² Áamá joxi neaiapɪo wɪánɪŋɪ ókiarɪŋɪpa émáyo nuréwapɪyirɪná wɪá wómɪxɪyɪnɪfárɪnɪ. O negɪ Isɪrereneýá anɪ re dání xɪrɪfɪ enagɪ nánɪ áamá nɪnɪ nene seáyɪmɪ neamepɪrɪfárɪnɪ.” urɪagɪ

³³ Íwomɪ xaniyaú Simiono egɪ íwo nánɪ xwɪyɪfá apɪ rarɪŋagɪ arɪfá nɪwiri ududɪ neri mɪŋɪfɪ sɪŋá nɪweánɪri yarɪná

³⁴ Simiono ayaúmɪ “Gorɪxo nanɪfɪ oeaimɪxɪnɪ.” nurɪrɪ íwomɪ xɪnái Mariaímɪ re urɪŋɪnigɪnɪ, “Arɪfá eɪ. Íwɪfɪ romɪ Isɪrerɪyɪfɪ nɪnɪ wɪ arɪfá nɪwiro dɪŋɪfɪ wɪkwɪrófáýɪfɪ seáyɪ e imónɪpɪrɪfárɪnɪ. Wɪ arɪfá mɪwɪfɪ nero dɪŋɪfɪ mɪwɪkwɪrófɪfáýɪfɪ anɪpá imónɪpɪrɪfárɪnɪ. Gorɪxo ‘Áamá nɪnɪ nanɪfɪ oimónɪpoyɪ.’ wimónɪŋagɪ nánɪ íwɪfɪ ro sɪmɪmajɪfónɪŋɪfɪ yárɪnɪŋagɪ nánɪ áamá obaxɪfɪ wɪkɪfɪ nɪwónɪro ikayɪwɪfɪ numearɪro yarɪná ayɪfɪ ínɪmɪfɪ dání dɪŋɪfɪ wɪawɪarɪgɪfáýɪfɪ sɪŋánɪ imónɪnɪfárɪnɪ.

³⁵ Jíxɪ mɪŋɪfɪ mɪxɪfɪ yarɪgɪfápa tɪnɪ rɪróagɪfánɪŋɪfɪ íwɪfɪ ro nánɪ íkɪnɪŋɪfɪ sɪpɪfɪ e sɪnɪfárɪnɪ.” urɪŋɪnigɪnɪ.

³⁶ Gorɪxoyá wɪfá rókiamoarɪgɪfá wɪ —Í Panueromɪ xemíáí xegɪfɪ yoɪ Anairɪnɪ. Xíáwo írɪŋo Asao tɪnɪ gwɪfɪ axɪrɪrɪnɪ. Í rɪxa apianɪrɪnɪ. Oxɪfɪ nɪmeánɪrɪ nɪŋwearɪná xwiogwɪfɪ wé wɪúmɪfɪ dánɪfɪ wáu múróáná

³⁷ xiagwo rɪxa nɪpéáná í apɪxɪfɪ anɪfɪ nimónɪrɪfɪ nɪŋwearɪfɪ xegɪfɪ xwiogwɪfɪ nɪnɪ rɪxa 84 imónɪŋɪrɪnɪ. Í anɪfɪ Gorɪxo nánɪ rɪdɪyowá yarɪgɪfáwámɪfɪ bɪ mɪpeyeá ikwáwɪyiranɪfɪ, árɪwɪyiranɪfɪ, aiwá ŋwɪfá ŋwearɪfɪ Gorɪxomɪfɪ xwɪyɪfá rɪrɪmɪfɪ wiri yarɪŋɪrɪnɪ.

³⁸ Í enɪfɪ anɪwámɪfɪ íwo fáfɪ nɪxɪrɪrɪfɪ ŋweagɪfɪe axínáfɪ nɪrémorɪfɪ íwomɪfɪ sɪŋwɪfɪ nɪwɪnɪrɪná Gorɪxomɪfɪ yayɪfɪ nɪwimɪfɪ nurɪfɪ áamá “Gorɪxo gíná Jerusalemɪ ŋweanɪwaéne gwɪnɪŋɪfɪ nearoayíronɪfárɪnɪ?” yaiwɪarɪgɪfáyo íwɪfɪ o nánɪfɪ áwanɪfɪ nura urɪnigɪnɪ.

³⁹ Xaniyaú Gorɪxo ŋwɪfɪ ikaxɪfɪ rɪŋɪpa rɪxa nɪpɪnɪfɪ nɪyárɪmɪfɪ Gariri pɪropenɪsɪyo egɪfɪ anɪfɪ Nasaretɪyɪfɪ rɪnɪŋe nánɪ íwomɪfɪ nɪmeámɪfɪ nɪyiri e ŋweanɪáná

⁴⁰ íwo xwé nɪwɪarorɪfɪ Gorɪxo omɪfɪ ayáfɪ nurɪmɪxɪrɪfɪ dɪŋɪfɪ ukɪkayonagɪfɪ nánɪfɪ enɪfɪ eánɪrɪfɪ amɪpɪfɪ nánɪfɪ dɪŋɪfɪ enɪwɪperɪfɪ enɪnigɪnɪ.

Xaniyaú Jisaso nánɪ pɪfá egɪfɪ nánɪrɪnɪ.

⁴¹ Xaniyaú xwiogwɪfɪ o omɪfɪ aiwá Gorɪxoyá anɪfɪnajo xíáwowa Isipɪyɪfɪ anɪfɪyo ŋweanɪáná mɪpɪkɪfɪ múronɪfɪyimɪ —Sɪfáfɪ ayimɪfɪ aiwá Pasopayɪfɪ rɪnɪŋɪfɪ imɪxarɪgɪfárɪnɪ. Sɪfáfɪ ayi nánɪfɪ dɪŋɪfɪ winɪnɪfɪ nánɪfɪ Jerusalemɪfɪ nánɪfɪ nuayiri yayarɪná

⁴² Jisaso xwiogwɪfɪ rɪxa wé wúkaúfɪ sɪkwɪfɪ wáu enánáfɪ sɪfáfɪ Gorɪxo múronɪfɪyi rɪxa anɪwɪfɪ ayo imónɪŋánáfɪ xaniyaú yarɪgɪfápa nánɪfɪ Jisaso xɪfofɪ tɪnɪfɪ Jerusalemɪfɪ nánɪfɪ nɪyiro

⁴³ sɪfáfɪ aiwáfɪ apɪfɪ nanɪro nánɪfɪ nɪŋweagɪfásánáfɪ ámɪfɪ anɪfɪ e nánɪfɪ nurɪfɪnáfɪ Jisaso sɪnɪfɪ Jerusalemɪfɪ ŋweanɪánáfɪ xaniyaúfɪ majɪfáfɪ nimónɪrɪfɪ

⁴⁴ re yaiwigɪfɪsɪxɪnɪfɪ, “Jisaso áamáfɪ negɪfɪ wɪfɪ tɪnɪfɪ rɪxa púɪnigɪnɪfɪ.” nɪyaiwiri warɪnáfɪ sɪfáfɪ wɪyɪfɪ órɪagɪfɪ ayaúfɪ egɪfɪ áamáyo tɪnɪfɪ áamáfɪ egɪfɪ imoarɪgɪfáyo tɪnɪfɪ pɪfáfɪ imɪmɪfɪ neri

⁴⁵ pɪfáfɪ yopa nɪmegɪnárɪrɪfɪ ámɪfɪ Jerusalemɪfɪ nánɪfɪ nɪyiri pɪfáfɪ nérafɪ núfɪsáná

⁴⁶ rɪxa sɪfáfɪ wɪyaúfɪ wɪyɪfɪ óránáfɪ wenɪŋɪfɪ éfɪyɪfɪ wɪnɪgɪfɪsɪxɪnɪfɪ. Anɪfɪ Gorɪxo nánɪfɪ rɪdɪyowá yarɪgɪfáwámɪfɪ ínɪmɪfɪ riwo ŋweanagɪfɪ nɪwɪnɪrɪfɪ o Gorɪxoyá ŋwɪfɪ ikaxɪfɪ uréwapɪyarɪgɪfáfɪ wámɪfɪ áwɪnɪfɪ e nɪŋweámánáfɪ yarɪŋɪfɪ wiri arɪfáfɪ wiri yarɪŋagɪfɪ nɪwɪnɪrɪfɪ

⁴⁷ áamá Jisaso píné ráná arfá nîwiro ñweagfáyf nîni aga ududf nero re yaiwigfawixini, “O arire neri nijfá nimóniri rfa rarini?” yaiwiarfna

⁴⁸ xaniyaú omi sîñwî nîwîni ududf nîwiri xínái re urîñiniginî, “Íwe, pí nánî e yeaiwapîyarîñinî? Yaípawi ayá sfwî yearoarîñagî nánî joxî nánî pfa yarîñwiî.” urfagfi

⁴⁹ o re urîñiniginî, “Pí nánî aîpagwî nionî nánî ami ami pfa emearîñiî? ‘Xanoyá dîñf tîni xfoyá añf riwámî ínîmî ñweani.’ miyaiwiarîñf renjî?” urfagî aî

⁵⁰ xwîyíá xfo urfîpî nánî xaniyaú nîpîkwîni nijfá mimónîpa neri

⁵¹ xfo tîni nawîni nuro wigf añf Nasareti nîrémoro Jisaso xaniyaúmi arfá yfmigf nîwiri ñweañáná xínái amîpî nîni o éf nánî dîñf aumaúmî inarfná

⁵² Jisaso sîni xwé nimóga nurfná dîñf enwîperî xwé imóniri néra warfná Gorîxo tîni áamá nîni tîni enî o nánî “Áamá nañorîni.” niyaiwia wagfârîni.

3

Jono xwîyíá wáf urîñf nánîrîni.

¹ Taibiriasî Sisao mîxí ináyf nimóniri xwiogwî wé wúkaú sîkwî wú áamá Romîyo nîmenñweámáná enáná Podiasî Pairato Judia pîropenîsfoyo gapîmanf niyonî nánî xîráónîñf nimóniri menñweañáná Adipasî Xeroto Gariri pîropenîsfoyo gapîmanf ámináo nimóniri menñweañáná xexîrîmeáo Piripo Ituria pîropenîsfoyo tîni Rîrakonaitisî pîropenîsfoyo tîni gapîmanf ámináo nimóniri menñweañáná Raiseniaso gapîmanf ámináo nimóniri Abirini pîropenîsfoyo menñweañáná

² Anaso tîni xîneagwo Kaiapaso tîni apaxîpánîñf imónîgíwaú seáyi e nimóniri menñweañáná Jono —O xegf xano Sekaraiaorîni. O áamá dîñf meañe ñweañáná Gorîxo nîrîpearî re urîñiniginî, “Nionîyá xwîyíá rîpî Isîrerîyo wáf urîmétrîxîni.” urfagî

³ o iniîgî Jodanî rapá tîñf e wáf nemiî re urîmenîñiniginî, “Ámáyné fwf yarîgíáyf rfwîmîni nîmamoro nîsanîro yarfnáyf nionî wayf seameairî Gorîxo fwf yarîgíáyf yokwarîmî seairî enfârîni.” nurîmerî

⁴ enîpa Gorîxoyá wáf rókiamoagfá wo xegf yoí Aisaiaoyî rîniño enîná Jono sîni menáná o nánî nîrîrî rfwamîñf re eañîñiniginî, “Áamá dîñf meañfmî dánî áamá wo rfaiwá re rînfârîni, ‘Ámináo rfwîyo bînfó nánî segf dîñf óf nañîñîñf wimoiro óf píranîñf imoarîgíápánîñf wimoiro neróná

⁵ sfkwioxî imónîñfîyî xwíá xewiároro dfwf xwéranî, onîmiáranî, yîpároro óf nîrîrîworî inîñfîyo nañf imîxârîro óf sîñá nîñwearî xîxoarfwî néra unîyî píranîñf imîxârîro éfîrîxîni.

⁶ E nerfná áamá nîni Gorîxo yeáyf neayimîxemeámîniîrî yarîñagî wîniîpîrfârîni. ‘Áamá wo rfaiwá e rînfârîni.’ Aisaiao enîná Jono nánî e nîrîrî rfwamîñf eañîñiniginî.

⁷ Jono Gorîxo urîñîpa wáf urîmearfná oxî apîxî obaxî Jono wayf neameainîñoîniî o tîñf e nánî barfná o ayf nîsanîro mé wayfni meaanîro yarîñagfá nîwîniîrî re urayîñiniginî, “Sidîrî miaéyné, ‘Rfwéná Gorîxo xeanîñf seaikârînfá enagî nánî éf úpoyî.’ go searfagî seyfné wáyf nero Gorîxo e neaikârîñinîrî nionî tfámîni éf barîñoî?” nurîrî

⁸ re urîñiniginî, “Seyfné fwf yarîgíápî nepa rfwîmîni nîmamorfánáyf píranîñf nero íkfá sogwî nañf nîwerfná yarîñîpa imónîfrîxîni. Seyfné re mîrîniîpa époyî, ‘Negf arfo Ebîrfamoyaéne imónîñagwî nánî Gorîxo wî xeanîñf neaikârînfá menîni.’ mîrîniîpa époyî. ‘Gorîxo Ebîrfamoyá fwiárfawé nánî “Nionî ayo xeanîñf nîwirfná arîge xwé obaxî

imóniníárini?” nīyiwiri ududí winarini. rīyaiwiarīno? Oweoi, Gorixoxo dīñí e yaiwipaxí menini. Anani síñá tīyo dáni Ebiríamo nání íwiárfawé wimixiyipaxíriní.

⁹ Gorixoxo rīxa rapíwé íkíá míkí tīñí e nání íá xirini. Íkíá gini gina sogwí naní mīwéagi nīwiniríná nīdīkáriri ríá ikeaaríníárini.” uríagi

¹⁰ áamá o tīñí e epíroyí egíáyí yariñí nīwiayiro re urígíawixini, “Nene nīsaniri nīñwearanéná pí yaníwáriní?” urayíagíá

¹¹ Jono re urayiniginí, “Áamá iyíá wúkaú tīño wú áamá iyíá mayomi mīni wíwiniginí. Áamá aiwá tīño eni mayomi mīni wíwiniginí.” nuriri yaríná

¹² takisí nání nīgíwí uráparígíá wa wayí meaanīro nībīróná yariñí re wigíawixini, “Nearéwapīyariñoxini, none nīsaniri nīñwearanéná pí yaníwáriní?” uríagíá

¹³ o re uriniginí, “Nīgíwí takisí nání nīnearápimeríná nīgíwí gapīmanowa ‘Urápírrixini.’ searígíapí wiárí nīmúro seáyí e mīnearápīpani.” nuriri yaríná

¹⁴ Porisí wa eni nībīro yariñí re wigíawixini, “None eni nīsanirane nīñwearanéná pí yaníwáriní?” uríagíá o re uriniginí, “Soyíné áamá nīgíwí urápanīro nání iwaní eamero xwíríxí mero yapí uxekwímoro mepa éfírrixini. Segí nīgíwí omīñí nero meáíapīni nīmearíná ‘Ayí apánirini.’ yaiwírrixini. Áamá wayá nání ayá síwí mīsearopani.” nuriri yaríná

¹⁵ oxí apíxí nīni “Áamá Gorixoyá dīñíyo dáni nene yeáyí neayimixemeaní nání aríowayá xwíá piaxíyo dáni iwiaroní gíná imóniníáríani?” nīyaiwiróná xwíyíá Jono wáí urīmearīñpí aríá nīwiro nání dīñí re nīpíkíga ugíawixini, “Áamá Gorixoyá dīñí tīni yeáyí neayimixemeaní nání aríowayá xwíá piaxíyo dáni iwiaroníoyí rariñwáó áamá ro meniraní?” yaiwiaríná

¹⁶ Jono áwaní nuriri re uriniginí, “Nioni sa iniígí tīni wayí seameairiní. Nioni ení neániri aiwí ríwíyo bīnío nioni nīmúrónini. Nioni áamá nanoni aiwí o nioni tīni xixeni mimónīnagi nání áamá omīñí wīarígíáyí bosoyá síkwí sú gwí wíkweaiarígíápa nioni oyá wíkweaipaxímani. O wayí nīseameairíná iniígí tīni seameainíamani. Gorixoyá kwíyí tīni seameairi ríá tīni seameairi eníariní.” nuriri

¹⁷ Gorixoxo áamá naníyo yeáyí nuyimixemeari sípíyo anípa imixiri eníá enagi nání ewayí xwíyíá rīpí uriniginí, “Áamá pokí tīni wití aiwá eyeyírómí ero aiwá ná aníyo tīro mamíwí tīni síyikí tīni ríá ikeaarīro yariígíápa Gorixoxo eni axípi e emíaniri wití mamíwí tīni ná tīni eyeyírómí inīne aiwá náyí aníyo tīri mamíwí tīni síyikí tīni ríá ikeaariri eminiri nání xegí pokí íá nīxiriri roni.” uriniginí.

¹⁸ E nuriri áamá dīñí oyaiwípoyiniri xwíyíá wí wí eni obaxí uriri xwíyíá yayí winipaxípi ríwíyo Gorixoxo uowárenapinío nání uriri neri

¹⁹ gapīmaní Xeroto íwí eri xexírímeáoyá apíxí Xerodiasíyí rīnīñí urápiri yariñagi Jono mīxí nuriri “íwí nīni joxí yariñipi nanímani. Díxí rīrixímeáoyá apíxí nurápiríná ‘Naní yariñini.’ rīsimónariní?” uríagi

²⁰ Xeroto íwí nīni api neñagi aí ámi wīni neri Jonomi gwí nīyiri kírapusí aníyo ñwiráriniginí.

Jisasomi wayí umeainí nánirini.

²¹ Jiaso, Jono síni gwí mīñwiráriní enáná áamáyo wayí nūmeairi yaríná, Jiaso eni nībiri Jono omi wayí umeaíaná Jiaso éfí nīrori xano Gorixomi rīxíñí uraríná re enīniginí. Anínamí dání ófí iniri

22 kwíyí Gorixoyá xawiówíníñí nimóniri o tíñí e nání weapiri añínamí dání xwíyíá wí re rinénapiri “Gí íwí dñí sítí ríyíñáoxini, joxí nání aga yayí ninarini.” rinénapiri eníinigini.

Jisasomi xiáwo íriñowa nánirini.

23 Jisaso ámáyo iwamfó nuréwapiyemeríná xegí xwiogwí 30 imóniñinigini. Oxí apíxí o nání dñí re yaiwiagfáriní, “Josepomi xewaxorini.” yaiwiagfáriní. Josepomi xano Xiraiorini.

24 Omí xano Matatorini. Omí xano Ripaiorini. Omí xano Meríkaiorini. Omí xano Janaiorini. Omí xano Joseporini.

25 Omí xano Matataiasorini. Omí xano Emosorini. Omí xano Neamorini. Omí xano Esíraiorini. Omí xano Nagaiorini.

26 Omí xano Meatorini. Omí xano Matataiasorini. Omí xano Semenorini. Omí xano Josekorini. Omí xano Jodaorini.

27 Omí xano Joananorini. Omí xano Resaorini. Omí xano Serababerorini. Omí xano Siarítierorini. Omí xano Neraiorini.

28 Omí xano Meríkaiorini. Omí xano Edaiorini. Omí xano Kosamorini. Omí xano Erímedamorini. Omí xano Erorini.

29 Omí xano Josuaorini. Omí xano Eriesaorini. Omí xano Jorimorini. Omí xano Matatorini. Omí xano Ripaiorini.

30 Omí xano Simionorini. Omí xano Judaorini. Omí xano Joseporini. Omí xano Jonamorini. Omí xano Eraiakimorini.

31 Omí xano Meriaorini. Omí xano Menaorini. Omí xano Matataorini. Omí xano Netanorini. Omí xano Depitorini.

32 Omí xano Jesiorini. Omí xano Obetorini. Omí xano Bowasorini. Omí xano Sarímonorini. Omí xano Nasonorini.

33 Omí xano Aminadaporini. Omí xano Atíminorini. Omí xano Anaiorini. Omí xano Xesíronorini. Omí xano Peresorini. Omí xano Judaorini.

34 Omí xano Jekoporini. Omí xano Aisakorini. Omí xano Ebírfamorini. Omí xano Tiraorini. Omí xano Nexorini.

35 Omí xano Serakorini. Omí xano Reuorini. Omí xano Perekorini. Omí xano Ebeorini. Omí xano Seraorini.

36 Omí xano Kenanorini. Omí xano Apakísatorini. Omí xano Siemorini. Omí xano Nowaorini. Omí xano Remekorini.

37 Omí xano Metusaraorini. Omí xano Inokorini. Omí xano Jaretorini. Omí xano Maxararerorini. Omí xano Kenanorini.

38 Omí xano Inosorini. Omí xano Setorini. Omí xano Adamorini. Omí xano Goríxorini.

4

Obo iwamfó wíwapiyíñí nánirini.

1 Jisaso kwíyí Gorixoyápi omí níwímearí ukíkayonáná iniígf Jodani rapáyo dání peyaríná kwíyí Gorixoyápi ámá dñí meañe níméra waríná

2 sía 40 óraríná Obo “O ení neániri xano wimónariñípiñi xídnirífeniño?” níyaiwirí omí iwamfó níwíwapiyayirí yaríná sía ayo aiwá míní néra núísáná sía 40 imónáná ríxa agwí wiaríná

3 Obo re uríñinigini, “Joxí nepa niaíwí Gorixoyáoxi enánáyí aiwá niri nání sñá tíyí, ‘Bisíkerfá imónei.’ urei.” uríagi

4 Jisaso re uríñinigini, “Oweoi, wí e emíméini. Gorixoyá Bíkwyo dání re niriñiri eánini, ‘Ámá aiwá nípíri nánini dñí nímorínáyí, wí dñí níyímiñí imóniñípi meapaxí menini.’ ríñíagi nání joxí niriñípi wí emíméini.” uríñinigini.

⁵ Obo Jisaomi seáyí émi nimeáa nipeyiri anjé níní xw'á rírí nírímíní nání imóníng'íyo anjéni axíná síwá n'wirí

⁶⁻⁷ re uríng'ínig'íní, “Anjé níní xw'á rírí nírímíní nání imóníng'íyo joxí síwá siaríng'ápí ayí nioniyáríní. Níní ríxa níng'íní imóníní. ‘Ámá womí m'íní owimíní.’ n'iyaiwiríná ananí m'íní wipaxíríní. Joxí nioní nání m'íng'í xw'áyo níkw'írorí nioní seáyí e níméánáyí ayí níní weyí meararíng'ápí apí t'íní díxí siapím'íní.” ur'ágí aí

⁸ Jisaso re uríng'ínig'íní, “Bíkw'í Goríxoyáyo re nírínírí eáníní, ‘Díxí Ámíná Goríxomíní m'íng'í xw'áyo íkw'írorí seáyí e umerí er'íní.’ ríníng'ágí nání joxí níraráng'ípí wí e emíméíní.” uríng'ínig'íní.

⁹ Obo “Jisaso xeg'í xano Goríxo enjé eáníng'or'fanírí iwam'íto owíwap'iyínírí yap'í owíwap'iyimíní.” n'iyaiwirí omí anjé Jerusaremíyo nání nimeáa nuri anjé Goríxo nání rídíyowá yaríng'íwámí xeg'í ríkw'íyo níng'wirárímáná re uríng'ínig'íní, “Joxí nepa niaíw'í Goríxoyáoxí enjánáyí, xw'ámí nání nímawírí xeamóí.

¹⁰ Ayí rípí nání ríraráng'íní. Goríxoyá Bíkw'íyo xw'íy'á rípí ení nírínírí eáníní, ‘Goríxo xeg'í anjéng'í joxí nání píráng'íng'í awí ng'wep'írí nání re uríníng'í, “Omí awí mearópoyí.” uríníng'í.’ nírínírí eáníng'ágí nání nímawírí xeamóí.” nurírí

¹¹ re uríng'ínig'íní, “Rípí ení nírínírí eáníní, ‘Joxí síkw'í síng'áyo p'írí uyíkíeám'í iníríxínírí ayí íá ríxíríp'írí wé awíá síp'íráoí.’ ení nírínírí eáníng'ágí nání ananí nímawírí xeamóáná ‘Goríxomí xewaxor'faní?’ síai-wim'íní.” ur'ágí

¹² Jisaso re uríng'ínig'íní, “Nioní re dání nípiéror'ínáyí, joxí níraráng'ípa Goríxo anjéng'í nioní íá níxíríp'írí nurowárenap'íx'í aí rípí ení nírínírí eáníní, ‘Díxí Ámíná Goríxoyá enjé eáníng'ípímí iwam'íto m'íwíwap'iyipání.’ eáníng'ágí nání wí nímawírí xeamómíméíní.” uríng'ínig'íní.

¹³ E uráná obo iwam'íto níní e níwíwap'íyí'sáná omí p'íní níwíárímí nuri idáná ámí wíwap'íyíx'í imónáná nání weníng'í nerí ng'weng'ínig'íní.

Jisaso iwam'íto nimerí uréwap'iyemenjé náníríní.

¹⁴ Jisaso kw'íy'í Goríxoyápi ukíkayóng'ágí ámá díng'í meange p'íní níwíárímí nuri ámí Garírí píropen'síyo nimerí p'íné o nání píropen'sí ayo amí amí yaní iwénímear'íná

¹⁵ o anjé apí apímí nimerí wig'í rotú anjéyo uréwap'iyemear'íná ox'í apíx'í níní x'íomí seáyí e umeaag'áríní.

Nasaretí ng'wéy'í Jisasomí r'íw'í umog'á náníríní.

¹⁶ Jisaso Nasaretíyo nání nuri —Anjé ayo x'íto síní onímíá íná níng'wearí xwé iwíaronjéyo nání nuri xeg'í íníná yaríng'ípa Sabarfáyo rotú anjéyo nípáwirí Bíkw'í Goríxoyá íá rómínírí nání éf'í nírórí

¹⁷ ríxa Bíkw'í Goríxoyá w'íá rókíamoag'í Aisaiayo ríníng'í ean'ípí umeaíáná o níparírí xw'íy'á rípí ríníng'í nání p'íá nerí níwínír'íná íá re róng'ínig'íní,

¹⁸ “Kw'íy'í Goríxoyápi nioní níkkayóní. Nioní ámá uyípeayíyo xw'íy'á yayí wíníx'í imóníng'ípí urím'íá nání níng'íng'í ámá íá xeng'wiráríníng'íyo ‘Síní sey'íné íá míseaxeng'wiráríní. Ananí úpoyí.’ urím'íá nání nírowárenapírí ámá síng'w'í supáring'íáyo ‘Ananí síng'w'í noxoarí an'ípoyí.’ urím'íá nání nírowárenapírí ámá iwanjé mépero xop'íráf'í wíro eg'íáyo yeáyí imíxím'íá nání nírowárenapírí

¹⁹ ‘Goríxo xeg'í ámá éf'í umíníng'í anjéyo ayoríní.’ urím'íá nání nírowárenapírí enjéng'í.” Jisaso íá e níroárímí

20 Bíkwí ámi nixopemixárimáná rotú anj́ meariñj́ womi mñni niwimáná éf niñweari áamá rotú anj́yo ñwixapigfáyf omñni siñwí agwí niwíga warf́ná

21 o “Xfo nání rfa raríní?” oyaiwípoyinñri iwamfó nuriri re urññinigini, “Agwiní rfwamñj́ nioní f́a róapf seyfné arf́a niwirfná rixa xixeni imónigoí.” uráná

22 nñni o nání nanñni nira uro xwiyf́a awf́inñj́ yarñj́ xfo rff́ jf́api nání dñj́ ñpíkíga uro nero aí re rññgfwixini, “Ámá royf́ sa anj́ re dñj́ Josepomí xewaxorini. Arige nerí ñj́f́a xwé apf́ imónñj́rf́ani?” rñnarfná

23 o re urññinigini, “Seyfné ewayf́ xwiyf́a rñpi nñññpfráoi, ‘Joxí nepa xwiroxi enánayf́, jfwanñjoxi píránñj́ imixinei.’ nññpfráoi. E nñññróná re nññpfráoi, ‘“Emimf́ amipí anj́ Kapaneamñyo enoi.” rarññagf́a arf́a wiñwápi ámi dñxf́ anj́ re ení emimf́ neaií.’ nññpfráoi.” nuriri

24 re urññinigini, “Nepa seararññini. Wf́a rókiamoarñj́ wo o xegf́ anj́yo nání nurí Gorixoyá xwiyf́a uráná xegf́ ámá e ñweagf́áyf omí mímñnarigf́amaní.

25 E nerí aiwi nioní nepa seararññagf́ píránñj́ arf́a nípoyí. Enj́ná wf́a rókiamoagf́ Irajao emearfná agwí anj́ pñrñni erí iniá meapa erí ámá nñni aiwá nání dfwí ikeamóniro enáná Isireriyf́ apixf́ anf́ obaxf́ ñweaññagf́a aiwi

26 Gorixo Irajao íwami wími arirá wíwññigññri murowárf́ émáyf́ apixf́ wímñni —Í Saidoní tñj́ e anj́ onímiá Seraparí rñññj́ bimí dññj́rñni. Ímñni arirá wíwññigññri wárñññinigini.” nuriri

27 re urññinigini, “Enj́ná wf́a rókiamoagf́ Iraisao nemerfná ení Isireriyf́ obaxf́ peyñyf́ tfgf́áyf egf́a aiwi Iraisao ayo womí nanj́ wimñxagf́maní. Émáyf́ womñni —O Siria dñj́ xegf́ yoí Nemenorini. Omñni nanj́ wimñxññrñni.” uráná

28 ámá nñni rotú anj́yo ñweagf́a arf́a e niwiróná xwioxf́yo dání rfa ápiáwñññj́ niwóroa nuro

29 niwiápnñmearo omí f́a niññññro wigf́ anj́yo dání niñoyf́pióa nuro dfwí mññj́ wigf́ anj́ mñññññpimí dání mamówaranñro nání xixoyf́pií ñiméra yarfná

30 o áwññmí niyékínñmí xegf́ dññj́ tñni unññinigini.

Imf́o dññj́ xixéroarññj́ womí mñxf́ umáññññj́ nánñññni.

31 Jisaso Gariri pñropenññyo nemerfná anj́ xegf́ yoí Kapaneamñyo nñrémori Sabarf́ayo nuréwapñññri yarfná

32 ámá ayf́ arf́a niwiróná o xwiyf́a apf́ xiáwónññj́ rarññagf́ niwñññro mññj́ sf́ñá niweánñro yarfná re enññinigini.

33 Ámá rotú anj́yo ñweagf́áyf wo —O imf́o dññj́ xixéroarññññni. O niwiápnñmearí makñññwí ñimori

34 re urññinigini, “Ai! Nasaretí dññj́ Jisasoxñni, none pí neaimñññri barñññni? Xwñrf́a neaikññémñññri rñbarñññni? Joxí nání nioní ññññññni. Gorixo xewaxoxí xfo rñññpéáoxññni.” uráná

35 Jisaso mñxf́ nuriri re urññinigini, “Ámí bñ mññpa ei. Omí pñni niwiáññmí ui.” uráná re enññinigini. Imf́o ámá omí xwñrf́a wí mikññé ámáyo áwññmí dání meanññni neáñññmí unññññni.

36 Meanññni neáñññmí úaná ámá nñni óf́ nikáñññro re rñññgfwixini, “Xwiyf́a oyá enj́ sñxf́ eánñni. O néní tññónññj́ nñññññá sekaxf́ uráná imf́o aí arf́a niwiwo éf warññoi.” nñññññro yarfná

37 xwiyf́a o yarñññpñ nání pñropenññf́ ayo amí amí yanf́ iwénñmenññññni.

Saimonomí xñneagwími nanj́ imixññññj́ nánñññni.

³⁸ Jisaso n̄wiápn̄imeámi rotú an̄fyo p̄ni n̄wiár̄imi n̄ipeyeari xegí wiep̄sar̄iñ̄ wo Saimonoyi r̄in̄iñoyá an̄fyo nán̄i nur̄i n̄ipáwiri om̄i x̄ineagwí r̄fá p̄ir̄i wiar̄iñaḡi nán̄i ími nan̄j̄ owim̄ix̄in̄ri yar̄iñ̄j̄ wíaḡfá

³⁹ o í sá weñe nán̄i nur̄i n̄irómáná r̄fá p̄ir̄fyo m̄ix̄ uráná re en̄iñiḡin̄i. Sim̄ix̄p̄i ími p̄ni n̄wiár̄imi úáná í r̄ixa an̄ñ̄i n̄wiápn̄imeari aiwá p̄ir̄i n̄imeari n̄wia un̄iñiḡin̄i.

Sim̄ix̄ obax̄f̄ nan̄j̄ im̄im̄ix̄im̄f̄ en̄j̄ nán̄ir̄in̄i.

⁴⁰ Ámá an̄j̄ apimi dán̄j̄yf̄ sogwí r̄ixa nip̄imeááná wiḡí ámá sim̄ix̄ x̄ixeḡni yar̄iḡf̄áȳf̄ n̄imeámi Jisaso t̄ñ̄j̄ e nán̄i báná o ámá aȳf̄ ayo wé seáyi e ikw̄ikwiar̄im̄f̄ eri nan̄j̄ im̄im̄ix̄im̄f̄ eri yar̄fná

⁴¹ im̄fó ámá ayo wíyo obax̄ x̄ixéroar̄iñ̄yf̄f̄ ámá ayo p̄ni n̄wiár̄imi nuróná makir̄w̄f̄ n̄imoayiro re urayiḡf̄awix̄in̄i, “Niaíw̄f̄ Gor̄ixoyáox̄ir̄in̄i.” urayar̄iñaḡfá o im̄fowa x̄fo ar̄fowayá xw̄fá piax̄fyo dán̄i iwiaron̄oyi rar̄iḡfo en̄aḡi nán̄i n̄ij̄fá imón̄iñaḡfá nán̄i o m̄ix̄f̄ nur̄iri “Ámi bi mir̄ipa époyi.” urur̄im̄f̄ neri e néisáná

⁴² sá weño w̄fá món̄iñ̄im̄i n̄wiápn̄imeámi ámá maȳf̄ e nán̄i nur̄i ñweañáná ámá ox̄f̄ ap̄ix̄f̄ n̄ñ̄i o nán̄i p̄fá nemero om̄i n̄wímearoná “Nene p̄ni n̄ineawiár̄imi mupani.” uran̄iro yar̄iñaḡfá aiwi

⁴³ o re ur̄iñ̄iñiḡin̄i, “Gor̄ixo re n̄rowár̄enap̄iñ̄ir̄in̄i, ‘An̄j̄ aȳf̄ ayo re ur̄iméir̄ix̄in̄i, ‘Gor̄ixo xwiox̄fyo m̄imeám̄f̄ neri seamen̄wean̄fá nán̄i seȳné n̄isan̄iro ñweáir̄ix̄in̄i.’ ur̄iméir̄ix̄in̄i.’ n̄rowár̄f̄f̄ en̄aḡi nán̄i an̄j̄ wíyo xw̄iȳfá yaȳf̄ win̄ipax̄f̄ imón̄iñ̄j̄ ap̄i ur̄im̄in̄iri en̄i xe oum̄in̄i.” nur̄im̄i nur̄i

⁴⁴ Judaȳfá an̄j̄ ap̄i apimi rotú an̄j̄ mir̄in̄iñ̄fyo dán̄i nuréwap̄iya un̄iñiḡin̄i.

5

Jisasoyá d̄iñ̄j̄ t̄ñ̄i peyf̄ obax̄f̄ uben̄f̄yo m̄in̄iñ̄j̄ nán̄ir̄in̄i.

¹ Jisaso ip̄i xegí yoí Genesaret̄ipámi éf̄ n̄irómáná xw̄iȳfá Gor̄ixoyá urar̄fná ámá obax̄f̄ ar̄fá wian̄iro nán̄i x̄im̄ix̄im̄f̄ nin̄iro Jisasom̄i ikw̄ikwier̄f̄ winar̄fná

² ewé b̄fxaú, yán̄ipámi t̄fá b̄fxaú weñaḡi n̄w̄in̄iri peyf̄ ápear̄iḡfáwa ewé ap̄fxaúm̄i dán̄i nayoámáná wiḡí uben̄f̄ iḡfá eaar̄iñaḡfá n̄w̄in̄im̄i nur̄i

³ ewé b̄fbá Saimonoyápámi n̄ip̄ixemoán̄iri yar̄iñ̄j̄ re win̄iñiḡin̄i, “In̄ikí t̄ñ̄j̄ re p̄ni n̄wiár̄imi ná j̄e on̄imiápi anani n̄wan̄iréwi?” nur̄iri éf̄ n̄iñweámáná ewé apámi dán̄i ox̄f̄ ap̄ix̄f̄ ip̄i man̄j̄pá t̄ñ̄j̄ e rówap̄iḡfáyo nuréwap̄iyiri

⁴ r̄ixa n̄ip̄ni nurár̄imáná Saimonom̄i re ur̄iñ̄iñiḡin̄i, “Ip̄i ná m̄f̄mi en̄e nán̄i n̄imeámi nuri peyf̄ f̄áyo m̄in̄in̄i nán̄i uben̄f̄ mamówar̄f̄piyi.” ur̄faḡi

⁵ Saimono re ur̄iñ̄iñiḡin̄i, “Neḡf̄ neamemear̄iñox̄in̄i, s̄fá r̄iyimi ár̄fw̄iyimi peyf̄ f̄á wí n̄im̄in̄ir̄fen̄iñ̄oin̄iri an̄iñ̄j̄ min̄f̄ mépear̄iñáná w̄fá neaógoi. E neri aiw̄i joxi e year̄faḡi nán̄i ye iwam̄fó mamówaran̄wi.” nur̄iri

⁶ mamówáráná re en̄iñiḡin̄i. Uben̄f̄ ú peyf̄ obax̄fyo n̄imud̄f̄mor̄i r̄ixa ar̄f̄k̄in̄im̄in̄iri yar̄iñaḡi n̄w̄in̄iri

⁷ wiḡí w̄fwaúm̄i ewé b̄fbámi ñweaḡf̄iwaú san̄j̄ oyearáp̄piyin̄iri wápiá n̄wiri awaú n̄b̄iri uben̄f̄ n̄im̄ixearo ewépf̄xaúm̄i ikwiar̄áná ewépf̄xaú r̄ixa ná ín̄im̄in̄iri yar̄iñaḡi

⁸ Saimoni Pitao s̄ñw̄f̄ e n̄w̄in̄iri nán̄i Jisasoyá s̄ikw̄f̄ t̄ñ̄j̄ e m̄iñ̄j̄ xw̄fáyo n̄ikw̄f̄rori re ur̄iñ̄iñiḡin̄i, “Ám̄ináox̄in̄i, nion̄i f̄w̄f̄ yar̄iñ̄áon̄i en̄aḡi nán̄i p̄ni n̄ñ̄wiár̄im̄i ui.” nur̄iri

⁹ peyf̄ aga xwé n̄imearo nán̄i o t̄ñ̄i xegí ámá n̄ikum̄ix̄in̄iri peyf̄ nán̄i yar̄iḡfáwa t̄ñ̄i udud̄f̄ nikár̄in̄iro

¹⁰ Sebediomí xewaxowáú Jemiso t́nì xogwáó Jono t́nì awáú Saimonomí nìkumìxìnrì peyí nánì yarìgííwáú enì ududí ikárìnaríná Jisaso Saimonomí re urìṅṅìṅìṅì, “Joxì wáyí mikárìṅìṅì. Agwì re dání peyí nánì yarìṅṅìṅìṅì ámá nánì enì e néra uríárìṅì. Ámá nionì nìxíḍìpírífa nánì wirìmearíárìṅì.” nurìmáná enáná

¹¹ awa ewé nìmeámì nìbìro yánì e dání nayoaro ewé peyí amípí e nítìmì omì nìxíḍa ugíawìxìṅì.

Ámá peyí t́ṅṅì womì naní imìxìṅṅì nánìṅìṅì.

¹² Jisaso aní wíyo nemerì aní bimì ṅweanáná ámá wo —O peyíyí pìpírìṅṅì yárìṅṅìṅì. O Jisasomì nìwìnrìṅṅì oyá síkwí t́ṅṅì e símìmaní xwíáyo nìkwírorì wauní re urìṅṅìṅìṅì, “Ámínáoxìṅì, joxì naní nìmìxìṅṅìṅìṅì ananì naní nìmìxìpaxíṅìṅì.” uríagì

¹³ Jisaso wé nìmoaurì omì seáyì e nìkwìárìmáná re urìṅṅìṅìṅì, “Nionì ‘Joxì naní oimónìṅìṅì.’ nìmónarìṅì. Rìxa naní imónèṅì.” uráná re enìṅṅìṅìṅì. Peyíyí apì rìxa naní imónáná

¹⁴ Jisaso “Ámá wíyo nionì simìxíáyí nánì áwaní murìpa eì.” nurìṅì ámá o Moseso eníná ṅwí ikaxí ragíṅṅì mé ámáyo xewanìṅṅì áwaní nura emenìṅṅìṅìṅì e nurìṅì ámì re urìṅṅìṅìṅì, “Amíná apaxíṅṅìṅìṅì imónìṅṅìṅìṅì t́ṅṅì e nánì nurì womì síwá nìwìnrìṅṅì naní rìḍìyowá nánì negí aríó Moseso eníná sekaxí nearagíyí bì rìḍìyowá síárìṅì joxì naní imónìṅṅìṅìṅì nánì áwaní rìṅì enì mìnì wírìxìṅìṅì.” Jisaso sekaxí e uríagì aì

¹⁵ xwíyíá emìṅṅì amípí Jisaso yayìṅṅìṅìṅì nánì yaní rìxa ná jíamì nìwéa nemerì yaríná oxí apìxí obaxí omì aríá wianìro nánì bìro símìxí wiarìṅṅìṅìṅì naní oneaimìxìnrìṅìṅì bìro nero o t́ṅṅì e nìpìnrìro nìṅwearo e yayaríná

¹⁶ o íníná ámá dìṅṅì meañe nánì nìwayìṅì Gorìxomì xwíyíá rìṅṅìṅìṅì wiagíṅṅìṅì.

Ení ńnì síwímí ení womì naní imìxìṅṅì nánìṅìṅì.

¹⁷ O síá wíyìṅì ámáyo uréwapìyaríná ámá wa Parisiyì rìṅṅìṅìṅì wa t́nì Gorìxoyá ṅwí ikaxí uréwapìyarìṅṅìṅìṅì wa t́nì —Awa Garìṅì pìropenìsìyo aní ayí ayo dání bìmiro Judia pìropenìsìyo aní ayí ayo dání bìmiro Isìrerìyí aní xwé Jerusaremì dání enì bìro egíáwarìṅì. Awa Jisaso uréwapìyarìṅṅì éfì nìṅwearo aríá wiaríná Jisaso ámá símìxí wiarìṅṅìṅìṅì naní owimìxìṅṅìṅìṅì nánì ení síxì eánìṅṅì Gorìxoyáṅì ukìkayonáná re enìṅṅìṅìṅì.

¹⁸ Ámá wa wigí ámá womì —O ení ńnì síwímí yárìṅṅìṅìṅì. Omì íkwianṅṅìṅìṅì nítìro Jisaso naní owimìxìṅṅìṅìṅì nìmeámì nìbìro “Nìmeámì nìpáwirane Jisasoyá símìmanìṅṅìṅì anwì e owíráraneyì.” nìrìro éfíáyí

¹⁹ ámá obaxí aní íwì e pìkwìpìkwì inìṅṅìṅìṅì ófì nánì pía nìmegìṅìṅìṅì anjìwámì nìmeámì nìxéga nìpeyìro aní síá t́nìṅṅìṅìṅì wì nìpìneayìro dae nítìmáná íkwianṅṅìṅìṅì t́nì gwì nìyìro ámá aníyo ínìṅì epíroyí egíáyo áwìṅṅìṅì gwíṅì e e nìmamówára nìwepìnrìro Jisaso símìmaní t́ṅṅìṅìṅìṅì táná

²⁰ Jisaso ení ńnì síwímí enoyá ámá ńnì xíó nánì dìṅṅì wìkwíroro “Jisaso ananì naní imìxìpaxíṅìṅìṅì.” waiwìro yarìṅṅìṅìṅì nìwìnrìṅṅì re urìṅṅìṅìṅì, “Ámáoxìṅì, dìxí íwì yarìṅṅìṅìṅì rìxa yokwarìṅṅì sííṅìṅì.” uráná

²¹ Gorìxoyá ṅwí ikaxí eánìṅṅìṅìṅì mewegíáwa t́nì Parisiowa t́nì ikeagìgwí re nìrìga ugíawìxìṅì, “Ámá royí goríani? Gorìxomì rìperìṅṅì numearìṅṅì yarìṅṅì royì? Ámá íwì yarìṅṅìṅìṅì yokwarìṅṅì yarìṅṅì royí goríani? E yarìṅṅìṅìṅì sa Gorìxorìṅìṅì.” rìnarìṅṅìṅìṅì

²² Jisaso xegí dìṅṅì t́nì adadí nìwìrì re urìṅṅìṅìṅì, “Nionì nánì segí xwìoxíyo dání pí nánì dìṅṅì e moarìṅṅìṅìṅì?” nurìṅì

²³ re uriniginini, “Ámá wo íwí ikárininí nioní yokwarimí wiánáyí, ínimi imóninagí nání ámá woxí sɨwí tɨnɨ sɨwí winipaxí menini. E neri aiwi nioní ámá ení nɨnɨ siwímí ení womí ‘Ríxa nɨwiápinimeari díxí íkwianwí nimeámi ut.’ uránáyí, o naní imóníagí ámá nɨyínéní sɨwí tɨnɨ sɨwí winipaxírini.” nuriri

²⁴ re uriniginini, “Nɨyínéní nioní nání re niaiwipíri, ‘Ámá imóninjo anani ámá xwíá tɨyo dáníyí íwí ikáriníapí ení anani yokwarimí wiipaxoríani?’ niaiwipíri nání píraniní sɨwí nanípoyí.” nuriri ení siwímí enomi re uriniginini, “Nioní re rírarinini, ‘Joxí nɨwiápinimeari díxí íkwianwí nimeámi aní e nání ut.’ rírarinini.” uráná re eniginini.

²⁵ O ámá nɨnɨ sɨwí anígíe dání ríxa naní nimóniri nɨwiápinimeari xegí íkwianwí sá wenína nimeari xwanwí níkwónimi nipeyearí Goríxomi seáyí e numéra xegí aní e nání úaná

²⁶ oxí apíxí nɨnɨ óf níkáriníro Goríxomi seáyí e numero wigí xwioxíyo dání sirí nípikíníro re níríga ugíawixini, “Agwí xegí bí éagí ríyí winíwiní.” rígíawixini.

Ripaiomi “Níxídeí.” uriní nánirini.

²⁷ Jisaso e dání nipeyearí nuriná ámá nígwí takisí nání urápariní wo — O xegí yoí Ripaiorini. Xegí yoí ámi bí Matiyuorini. O xegí opisí aníyo éf nweanagí Jisaso sɨwí e nɨwiniri re uriniginini, “Joxí níxídeí.” uráná

²⁸ o nɨwiápinimeari xegí amípí nɨnɨ e píni nɨwiárimí Jisasomi uxídiginini.

²⁹ Jisaso nání xegí aníyo aiwá xwé bí ríyamí neri nweanáná takisí nání nígwí uráparígíá wa tɨnɨ ámá winíyí tɨnɨ nɨbíro nawíní awaú tɨnɨ nɨnweámáná aiwá nɨnro yaríná

³⁰ Parisi wa tɨnɨ Goríxoyá nɨwí ikaxí eáninípi mewegíá wo tɨnɨ Jisaso nání wiepísarínowami anínúmí ikaxí nuríro re urígíawixini, “Soyíné takisí nání nígwí uráparígíá awa tɨnɨ ámá íwí yarígíá winíyí tɨnɨ pí nání inígí nro aiwá nro yarínó?” uríagíá

³¹ Jisaso ewayí xwíyíá rípi uriniginini, “Ámá naní yarígíáyí naní oneaimixiniri xwirí tɨnɨ e nání warígíáraní? Oweoi! Simíxí yarígíáyíni xwirí tɨnɨ e nání warígíáriní.” Ewayí xwíyíá apí nuriri

³² re uriniginini, “Nioní ámá wé róniní imónígíáyí wigí yarígíáyí ríwíminí mamoro saniní imóníro oépoyiniri bíjámáni. Íwí yarígíáyí ríwíminí mamoro saniní imóníro oépoyiniri bíjáriní.” uriniginini.

“Wiepísarínowa pí nání aiwá nɨwíá mɨnɨwíríní yarínó?” urígíá nánirini.

³³ Ámá wa Jisasomi re urígíawixini, “Jono wiepísarínowa íníná aiwá nɨwíá nɨwíríníro Goríxomi ríxiní uríro yayarígíáriní. Parisiowayá wiepísarínowa ení axípi yarígíáriní. E nero aiwí joxí wiepísaríníyí aiwá nɨwíá bí mɨnɨwíríní íníná aiwá nro inígí nro yarígíáriní.” uríagíá

³⁴ Jisaso “Nioní gí wiepísarínáowa tɨnɨ nweanáná awa aiwá nɨwíá nweapaxímaní.” urimíniri nání ewayí xwíyíá rípi uriniginini, “Ámá wo apíxí meámíniri aiwá imíxíyí ámá aiwá apí nípíri nání bíáyí apíxí meáo siní ayí tɨnɨ nweanáná aiwá nɨwíá nɨwíríníarígíáraní? Oweoi!

³⁵ E neri aiwí apíxí meáo síá obaxí wí nórimáná enáná ámá wí omí wanínímíxáná íná ámá ayí díjé sípí wiarínagí nání aiwá nɨwíá nɨwíríníarígíáriní.” uriniginini.

³⁶ Xífo rapírapí sɨjúniní imóninagí nání ewayí xwíyíá ámi rípi uriniginini, “Ámá wo xegí rapírapí urú axeninagí nɨwinírná píróminiri

nání xegí sɨjú nɨmeari naxeri p̄roarɨŋɨrani? Oweoi! Sɨjú naxerɨná xwirɨá ikɨxenɨŋoi. Sɨjú eni naxeri p̄róánáyí urú yapɨ xɨxenɨ axɨpɨ imónɨnɨmenɨŋoi.” nurɨri awa wigí enɨná dánɨ “Nene e nerɨná wé rónɨŋí nimónɨrane nɨperɨnáyí ananɨ Gorɨxo tɨŋí e nání peyanɨwárɨnɨ.” nɨra wagɨápɨ sɨnɨ yarɨgɨápɨ tɨnɨ xwɨyɨá sɨŋí tɨnɨ nawɨnɨ ikwierop̄rɨxɨnɨrɨ ewayí xwɨyɨá e urɨŋɨnigɨnɨ.

³⁷ Ámɨ axí rɨpɨ re urɨŋɨnigɨnɨ, “Ámá wo re yarɨŋɨmanɨ. Memé wará sɨxí urɨyo inɨgí wainɨ sɨŋí iwajɨá yarɨŋɨmanɨ. E nerɨnáyí, memé wará sɨxí awá núpɨyinɨrɨ wainɨ apɨ purɨ memé wará sɨxíwá xwirɨá ikɨxenɨrɨ enɨŋoi.

³⁸ Inɨgí wainɨ sɨŋíyí memé wará sɨxí sɨŋíyo iwajɨá yarɨgɨárɨnɨ.” urɨŋɨnigɨnɨ.

³⁹ Xɨo yarɨŋɨpɨ nání ámɨ ewayí xwɨyɨá rɨpɨ urɨŋɨnigɨnɨ, “Ámá gɨyí inɨgí wainɨ p̄rɨyí nɨnɨmáná sɨnɨ sɨŋíyí nání wimónarɨŋɨrɨnɨ? Oweoi, sɨnɨ sɨŋíyí nání mɨwimónɨ ‘P̄rɨyí apánɨrɨnɨ.’ rarɨgɨárɨnɨ.” urɨŋɨnigɨnɨ.

6

Sabarɨáyo “Nwɨárɨnɨ.” rɨnɨŋɨpɨ yarɨŋí wigɨá nánɨrɨnɨ.

¹ Jisaso xegí wiep̄sarɨŋowa tɨnɨ Sabarɨá wɨyimi wɨtí omɨŋíyo áwɨnɨmɨ óyo nuróná wɨtí siyí yánɨŋí sɨŋí yɨyírɨmɨ nemáná mamɨwɨ nání wé tɨnɨ xwɨyɨxwɨyí nɨroro nɨgápaŋí warɨná

² Parisi wa re urɨgɨawixɨnɨ, “Soyɨné sabarɨáyo ‘Nwɨárɨnɨ.’ rɨnɨŋíyo pí nání aɨwá nɨmiaga warɨŋoi?” urɨagɨá

³ Jisaso re urɨŋɨnigɨnɨ, “Mɨxí ináyí Depito enɨná enɨyí sɨnɨ fá mɨroarɨŋí reŋoi? Oweoi, fá nɨroro aɨwɨ sɨnɨ nɨjɨá mimónɨŋoi. O tɨnɨ ámá xɨo tɨnɨ emearɨgɨáyí tɨnɨ agwɨ nɨwirɨná

⁴ senɨá aŋí Gorɨxo nání peaxí tayarɨgɨíwámɨ o nɨpáwiri ‘Nwɨárɨnɨ.’ rɨnɨŋíyí, bisɨkerɨá Gorɨxo nání peaxí tayarɨgɨáyí nɨmearɨ nɨnɨrɨ xegí ámá nɨkumɨxɨnɨrɨ emearɨgɨáyo mɨnɨ winɨnigɨnɨ. Bisɨkerɨá peaxí tayarɨgɨá apɨ sa apaxɨpánɨŋí imónɨgɨáwanɨ ananɨ nɨpaxɨrɨnɨ.” nurɨri “Depito e yarɨná Gorɨxo mɨxí wí murɨpa enɨ enagɨ nání gí wiep̄sarɨŋáowamɨ pí nání mɨxí urarɨŋoi?” urɨmɨnɨrɨ nání e nurɨri

⁵ “ ‘Sabarɨáyo ayí ananɨrɨnɨ.’ rɨpaxorɨanɨ?” oyaiwípoyɨnɨrɨ re urɨŋɨnigɨnɨ, “Ámá imónɨŋáonɨ Sabarɨáyo xiáwonɨrɨnɨ.” urɨŋɨnigɨnɨ.

Wé kirɨŋí enɨ womɨ nanɨ imɨxɨŋí nánɨrɨnɨ.

⁶ O Sabarɨá ámɨ wɨyimi rotú aŋíyo nɨpáwiri uréwapɨyarɨná ámá wo —O xegí wé náú kirɨŋí enorɨnɨ. O eni e ŋweaŋáná

⁷ Gorɨxoyá ŋwɨ ikaxí eánɨŋɨpɨ mewegɨá wa tɨnɨ Isɨrerɨyíyá Parisiyɨ rɨnɨŋíyí wa tɨnɨ Jisaso ámá wé kirɨŋí enomɨ nanɨ imɨxáná none xwɨyɨá oumeaaraneyɨnɨro omɨ xwayí nɨwɨnɨro ŋweaŋagɨa aɨ

⁸ Jisaso awa xɨomɨ “Xwɨyɨá oumeaaraneyɨ.” nɨyaiwiro ŋweaŋagɨa nání dɨŋí adadɨ nɨwirɨ ámá wé kirɨŋí enomɨ re urɨŋɨnigɨnɨ, “Nɨwiápɨnɨmeámɨ nɨbɨrɨ ámayo áwɨnɨ e rónapeɨ.” urɨagɨ o nɨwiápɨnɨmeámɨ nɨbɨrɨ áwɨnɨ e róáná

⁹ Jisaso ámá e awí eánɨgɨáyo re urɨŋɨnigɨnɨ, “Nionɨ yarɨŋí bɨ oseaimɨnɨ. ‘Sabarɨáyo nanɨ nɨwirɨnáyí, ayí ananɨrɨnɨ.’ rɨyaiwiarɨŋoi? ‘Sɨpí nɨwirɨnáyí, ayí ananɨrɨnɨ.’ rɨyaiwiarɨŋoi? ‘Sabarɨáyo ámá nanɨ oimónɨpoyɨnɨrɨ nanɨ nimɨxɨrɨnáyí, ayí ananɨrɨnɨ.’ rɨyaiwiarɨŋoi? ‘Ámayo xwirɨá nɨkɨxerɨnáyí, ayí ananɨrɨnɨ.’ rɨyaiwiarɨŋoi?” nurɨri

10 áamá e éf ηweagfá niyoní sɨŋwí nɨwɨnɨmemáná wé kirɨŋf enomí re urɨŋɨnigɨnɨ, “Dɨxɨ wé irú pɨmɨxɨeɨ.” urɨagɨ o e éáná re enɨnigɨnɨ. Xegf wé nanf imónɨŋɨnigɨnɨ.

11 Xegf wé nanf imónɨŋagɨ Parisiowa sɨŋwí e nɨwɨnɨro wigf xwioxɨyo dánɨ rɨánɨŋf nɨwóroa úagɨ nuro wigfɨpɨ jɨamɨ dánɨ re rɨnɨgɨfawixɨnɨ, “None Jisasomɨ pí wɨpaxɨrɨnɨ?” rɨnɨgɨfawixɨnɨ.

Xfo nánɨ wáf wurɨmeipɨrɨfáwamɨ rɨpeaŋf nánɨrɨnɨ.

12 Íná Jisaso xano Gorɨxomɨ xwɨyɨfá rɨrɨmɨ wimɨnɨrɨ dɨwɨf mɨŋfyo nɨpeyirɨ sɨfá ayimɨ Gorɨxomɨ xwɨyɨfá nura nurɨ

13 rɨxa wɨánɨ wónáná “Wɨepɨsarɨŋáyɨ obɨpoyɨ.” nɨrɨrɨ ayo wé wúkaú sɨkwɨ waúmɨnɨ nɨrɨpearɨ “Nɨgɨf wáf nurɨmeipɨrɨfoyɨnérɨnɨ.” urɨŋɨnigɨnɨ. Ámá wé wúkaú sɨkwɨ waú rɨpeaŋowa wigf yoɨ rowarɨnɨ.

14 Saimono, omɨ Jisaso yoɨ ámɨ bɨ Pitaoyɨ wɨrɨŋorɨnɨ. O tɨnɨ omɨ xogwáo Adɨruo tɨnɨ Jemiso tɨnɨ Jono tɨnɨ Piripo tɨnɨ Batoromuo tɨnɨ

15 Matɨyuo tɨnɨ Tomaso tɨnɨ Arɨpiasomɨ xewaxo Jemiso tɨnɨ Saimono tɨnɨ —O xegf yoɨ bɨ Seretoyɨ rɨnɨŋorɨnɨ. O tɨnɨ

16 Jemisomɨ xewaxo Judaso tɨnɨ Isɨkariotɨ dánɨ Judaso tɨnɨ —O Jisaso nánɨ mɨyɨf urɨŋorɨnɨ. O tɨnɨrɨnɨ.

Ámáyo uréwapɨyirɨ nanf imɨxɨrɨ enf nánɨrɨnɨ.

17 Jisaso ámá xfo rɨpeáowa tɨnɨ dɨwɨf mɨŋfyo dánɨ nɨwero ayoxɨ nanf e rówapáná oxɨ apɨxɨ obaxɨ íníná xɨomɨ xɨdarɨgɨfáyɨf tɨnɨ ámá obaxɨ Judia pɨropenɨsɨyo dánɨyɨf tɨnɨ wigf anɨf xwé bɨ Jerusaremɨ dánɨyɨf tɨnɨ ámá émáyɨ anɨf biaú Taiayɨ rɨnɨŋɨpɨ tɨnɨ Saidonɨyɨ rɨnɨŋɨpɨ tɨnɨ —Anɨf apiaú rawɨrawá imanɨf tɨnɨ anwɨ e ikwɨrónɨŋɨpiaúrɨnɨ. Anɨf apiaúmɨ dánɨyɨf tɨnɨ

18 ayɨf Jisasomɨ arɨfá wianɨro bɨmiro negf sɨmɨxɨyɨf nanf oneaimɨxɨnɨrɨ bɨmiro oxɨ apɨxɨ imɨfó dɨŋf xɨxérorɨ xɨxeanɨŋf wirɨ egɨfáyɨf bɨmiro éáná o imɨfó mɨxɨf umáɨnɨrɨ ámá nɨyonɨ nanf nimɨxa urɨ yarɨfá

19 oxɨ apɨxɨf nɨnɨ oyá enɨf sɨxɨf éánɨŋɨpɨ ámá nɨyonɨ píránɨŋf imɨxarɨŋagɨ nɨwɨnɨro ayɨf enɨ nɨbɨro omɨ wé amáf rónanɨro egɨfawixɨnɨ.

“Yayf seainɨrɨ dɨŋf sɨpɨ seairɨ éwɨnɨgɨnɨ.” urɨŋf nánɨrɨnɨ.

20 Jisaso xegf wɨepɨsarɨŋfyo sɨŋwí nɨwɨga nurɨ re urɨŋɨnigɨnɨ, “Seyɨné amɨpɨf nánɨ dɨwɨf ikeamónarɨgɨfáyɨné Gorɨxo xfo xegf xwioxɨyo mɨmeámɨ nerɨ seamenɨweanɨf páwɨpɨrɨfá nánɨ yayf seáyɨmɨ dánɨ oseainɨnɨ.

21 Aiwá nánɨ agwɨf ríná dɨwɨf ikeamónarɨgɨfáyɨné ananɨ aiwá nɨro agwɨf ímɨ seayirɨ epɨrɨfá nánɨ yayf seáyɨmɨ dánɨ oseainɨnɨ. Agwɨf seyɨné dɨŋf sɨpɨf nɨseairɨ ŋwɨf oeáɨrɨf aiwɨf rɨwéná Gorɨxo píránɨŋf seamenɨweanɨf nɨpáwiro nɨŋwearɨfáyɨf rɨpɨfá rɨpɨrɨfá nánɨ yayf seáyɨmɨ dánɨ oseainɨnɨ.

22 Seyɨné ámá imónɨŋáonɨ nɨxɨdarɨgɨfáyɨné enagɨf nánɨ ámá wa sɨmɨf tɨnɨ seairɨf xegf wúmɨf nánɨ mɨxɨf seaxɨdowárɨro ikayɨwɨf nɨsearɨro segf yoɨ xwɨraimɨmɨf searɨro seaíáná xwɨrɨfá mimónɨpanɨ.

23 Ámá wɨf sɨpɨf e seaikárarɨŋagɨfá nɨwɨnɨrɨfáyɨf, re yayɨwɨrɨxɨnɨ, ‘Nene sɨpɨf neaikárarɨgɨfápa wigf xiáwowa enɨ Gorɨxoyá wɨfá rókiamoagɨfáwamɨ sɨpɨf wɨkáragɨfárɨanɨ?’ nɨyayɨwiro seyɨné idáná anɨfnamɨ nɨpeyiróná Gorɨxo nanf wɨf seaiapɨnɨfá enagɨf nánɨ nɨmawirɨf nɨxeamorɨf yayf seáyɨmɨ dánɨ néra úɨrɨxɨnɨ.

24 E nerɨf aiwɨf seyɨné amɨpɨf wɨf mɨmúrónɨpa egɨfáyɨné anɨgwɨnɨf aweyɨf! Sɨfá wɨyɨf seyɨné majɨfá seaórɨnɨfárɨnɨ. Agwɨf ríná amɨpɨf yayf seainɨpaxɨf imónɨŋɨpɨf rɨxa nɨmearo sɨrɨf munɨf nɨŋwearo aiwɨf rɨwénáf rɨnɨŋf meapɨrɨfáf enagɨf nánɨf dɨŋf sɨpɨf seaíwɨnɨgɨnɨ.

²⁵ Anigwi íniná aiwá niro agwí ími seayiri yarigfáyíné, aweyi! Sfá wiyi seyíné majfá seaórínfáriní. Rfwená Gorixoyá xwioxfyo mipáwí agwíiná epírfá nání dínf sipí seaíwínigíní. Anigwi yayí ero rípfá ríro yarigfáyíné, aweyi! Sfá wiyi seyíné majfá seaórínfáriní. Rfwená Gorixó ámayo píranínf umenweanfe mipáwipa nerfna dínf sipí niseairí nwí eapírfá enagi nání dínf sipí seaíwínigíní.

²⁶ Seyíné ámá níní seáyími seameararigfáyíné, aweyi! Sfá wiyi seyíné majfá seaórínfáriní. Eníná segf seáwowa mimóní wíá rókiamoagfáwami seáyími umearagfápa agwí seyíné ení seáyími seameararíná dínf re n+yaiwiro, ‘Nene ení ámá Gorixoyá mimónípa enagwi nání oyá xwioxfyo páwianfáwamaní.’ n+yaiwiro dínf sipí seaíwínigíní.

“Sfímf tfní seaiarigfáyí nání wá oseahuní.” urínf nániríní.

²⁷ “E nírírí aiwí seyíné arfá niarigfáyíné re éfrixíní. Ámá seyíné wikí seaónigfáyo nání seaimónírí ámá sfímf tfní seaiarigfáyo nanf wimixíro

²⁸ ámá ikayfwf tfní nírámíxírí seararigfáyo Gorixó píranínf owimixínírí ero ámá xwíraimímf seararigfáyí nanf oimónfpoynírí Gorixomí yarínf wiro éfrixíní.

²⁹ Ámá wo marípnwíyo midání reáaná ámí midání ení ananí xe reáwínigíní. Ámá wo díxí iyfá nírírápírfánáyí, xe onírápínírí díxí sorfá ení ‘Xe onírápíní.’ yaiwíríxíní.

³⁰ Ámá gíyí gíyí yarínf síánáyí, ananí míní wirí gíyí gíyí rírápífáyo ímí tfní ‘Ámí niapfpoyní.’ murípa erí éfrixíní.

³¹ ‘Ámá e onípoyní.’ yaiwiarínfpa joxí ení e wííríxíní.

³² Joxí re n+yaiwirfnáyí, ‘Ámá nioní nání wimónarínfíyí náníní nimónaríní.’ n+yaiwirfnáyí, ámá gíyí seáyími rímepírfáriní? Oweoi! Ámá íwí néra warígfáyí aí ámá wiwanínfíyí nání wimónarínfíyí nání wimónarínfíní. Ayínání seyíné nání wimónarínfíyí náníní niseaimónírfánáyí, weyí ámá wí seamearípfámaní.

³³ Seyíné ámá nanf seaimíxarígfáyóní nanf n+wimíxírfnáyí, weyíyí ámá gíyí seamearípfáriní? Oweoi! Íwí néra warígfáyí aí ámá nanf wiarígfáyo xíxení nanf wiarígfáriní. Ayínání ámá seyíné nanf seaimíxarígfáyóní nanf n+wimíxírfnáyí, weyíyí ámá wí seamearípfámaní.

³⁴ Seyíné woxí ‘O idáná ámí xíxení niapípxíríní.’ yaiwiarínfíyoní míní n+wírfnáyí, weyíyí ámá gíyí seamearípfáriní? Oweoi! Ámá íwí yarígfáyí aí wígf wíamí ‘Idáná ámí xíxení neiapípxíríní.’ yaiwiarígfáyo míní wiarígfáriní. Ayínání woxí ‘O idáná ámí xíxení niapípxíríní.’ yaiwiarínfíyo míní n+wírfnáyí, weyíyí ámá seamearípfámaní.

³⁵ Ámá seyíné sfímf tfní seaiarigfáyí nání seaimónírí nanf wimixíro amípi wí míní n+wírfná ‘Xíoyá ení oniapíní.’ m+yaiwipa éfrixíní. E nerónáyí, niaíwí Nwíá seáyí émi nweanoyá nimóníro oyá nanf wí meapírfáriní. Seyíné xíoyá niaíwí enagi nání ámá xíomí yayí m+wíwífáyo tfní sipíní yarígfáyo tfní wá wianarínfpa éfrixíní.

³⁶ Segf ápo ámayo ayá nurímíxírí yarínfpa seyíné ayá nurímíxíro éfrixíní.

Ewayí ikaxf síyikwf nání urínf nániríní.

³⁷ “Joxí ámá wo yarínagi sínwí n+wínírfná ‘O sipí yaríní.’ mírípaní. E nerfnáyí, joxí nání Gorixó ‘O sipí yaríní.’ rínfámaní. Joxí ámayo xwíyífá numearípaní. E nerfnáyí, Gorixó xwíyífá rímearínfámaní. Joxí ámá wí íwí sífápi yokwarímí n+wíirfnáyí, Gorixó ananí joxíyáyo yokwarímí síinfáriní.

³⁸ Joxi ámáyo mĩni niwirĩná sipĩ mĩwipa nerĩ yarĩĩpa Gorĩxo mĩni siapĩnfárinĩ. Ámáyo mĩni niwirĩná 'Xwé owimĩni.' yaiwiro aiwá sixĩ ímĩmf neróná sixĩ úroro wé tĩni kisĩkisĩ ero nemáná rixa niyurĩnowiáná mĩni niwiróná xegĩ iyfáyo wiároarĩgĩfápa Gorĩxo enĩ xixeni e mĩni siapĩnfárinĩ. Amĩpĩ xixeni joxi wiarĩĩpa Gorĩxo xixeni e siapĩnfárinĩ." urĩĩnigĩni.

³⁹ Jisaso xegĩ wiepĩsarĩĩfĩfĩ nioni urarĩĩná jfayf arfá nikeamoro ámá sĩĩwĩ supáĩĩfĩ imónĩfĩrĩxĩnĩrĩ ewayf xwĩyfá rĩpĩ urĩĩnigĩni, "Seyfne 'Sĩĩwĩ supáĩĩfĩ wo wfomĩ ananĩ nipemeámĩ ófyo unĩĩoĩ.' rĩyawiariĩĩoĩ? Awau nĩwaunĩ xwáĩĩwĩfyo eainĩpĩsfĩi." nurĩrĩ

⁴⁰ xfóyá wiepĩsarĩĩfĩ seáyĩ e nimónĩro wigf dĩĩfyo dánĩ ananĩ epĩrĩxĩnĩrĩ re urĩĩnigĩni, "Niaĩwowa uréwapĩyarĩĩomĩ seáyĩ e múronarĩgĩfámanĩ. Xámĩ nuréwapĩya numáná enáná uréwapĩyarĩĩo tĩni xixeni imónarĩgĩfárinĩ." nurĩrĩ

⁴¹ xfóyá wiepĩsarĩĩfĩfĩ fwf ayf yarĩgĩfáyf pĩnĩ mĩwiáĩpa nero ámá wĩ yarĩgĩfáyf nánĩnĩ "Pĩnĩ wiárfpoyĩ." urĩpĩrĩxĩnĩrĩ ewayf xwĩyfá ámĩ bĩ rĩpĩ urĩĩnigĩni, "Segf sĩĩwĩfyo íkfá xwé wánĩĩfĩ ŋweañagĩ aĩ sĩĩwĩ mainenĩpa nero dĩxĩ imónĩgĩfáyf womĩ sĩĩwĩ sĩyikwĩ onĩmiá bĩ ŋweañáná pĩ nánĩ sĩĩwĩ winĩmeaarĩgĩfárinĩ?

⁴² Íkfá xwé awá segf sĩĩwĩfyo ŋweañagĩ sĩĩwĩ mainenĩpa nerfĩná arĩge nerĩ dĩxĩ imónĩgĩfá omĩ 'Sĩĩwĩ sĩyikwĩ onĩmiá ŋweañĩpĩ orĩmeámĩnĩ.' urĩrĩfárinĩ? Nanf rĩrĩ sipĩ rĩrĩ yarĩĩoxĩnĩ, íkfá xwé joxiyá sĩĩwĩfyo ŋweañfáwá emĩ nĩmamónĩmáná sĩĩwĩ pĩránĩfĩ nanĩmáná dĩxĩ rĩrĩxĩmeáoyá sĩĩwĩfyo onĩmiá ŋweañĩpĩ ananĩ mearfárinĩ." urĩĩnigĩni.

Ewayf ikaxf íkfá sogwf nánĩ urĩĩf nánĩrĩnĩ.

⁴³ Xegf wiepĩsarĩĩfĩfĩ pĩránĩfĩ nero onweápoynĩrĩ ewayf xwĩyfá ámĩ bĩ rĩpĩ urĩĩnigĩni, "Íkfá siyiwĩ rĩĩfĩna sogwf nanf wearĩĩfĩmanĩ. Íkfá onagwá enĩfĩna sogwf sipĩ wearĩĩfĩmanĩ.

⁴⁴ Ámá íkfá sogwf wenagĩ nĩwĩnĩrĩnáyf dĩĩf 'Íkfá yof ayo rĩnĩĩf iyf rĩwenĩ?' yaiwiarĩgĩfárinĩ. Íkfá pikf sogwf nĩdĩrĩnáyf enwĩxĩfyo darĩgĩfáranĩ? Wainf sogwf nĩdĩrĩnáyf ará ekĩrĩkwĩfyo darĩgĩfáranĩ? Oweo!

⁴⁵ Ámá nanfĩyf wigf xwioxĩfyo dánĩ dĩĩf nanf moro pĩránĩfĩ néra uro yarĩgĩfárinĩ. Ámá sipĩyf wigf xwioxĩfyo dánĩ dĩĩf sipĩ moro fwf néra uro yarĩgĩfárinĩ. Ámá xwĩyfá nĩrĩrĩnáyf xwioxĩfyo dánĩ sipĩ nánĩnĩ dĩĩf nĩmorfĩná sipĩnĩ rarĩgĩfárinĩ. Nanf nánĩnĩ nĩmorfĩná nanfĩnĩ rarĩgĩfárinĩ." urĩĩnigĩni.

Ewayf ikaxf sfĩĩf anf mĩrarĩgĩfĩwau nánĩ urĩĩf nánĩrĩnĩ.

⁴⁶ Ewayf xwĩyfá ámĩ bĩ rĩpĩ urĩĩnigĩni, "Pĩ nánĩ 'Ámĩnáoxĩnĩ, Ámĩnáoxĩnĩ,' nĩnĩrĩro aiwĩ nioni seararĩĩapĩ mepa yarĩĩoĩ?

⁴⁷ Ámá gĩyf gĩyf nioni tfámĩnĩ nĩbĩro nioni searfápi arfá nĩnĩro xixeni axĩpĩ yarĩgĩfáyf 'Ámá ónĩfĩ rimónĩnĩ?' oyaiwĩpoyĩnĩrĩ ewayf xwĩyfá bĩ nĩrĩrĩ sĩwánĩfĩfĩ oseaimĩnĩ.

⁴⁸ Ámá o sfĩĩf anf nĩmĩrĩrĩfĩná xámĩ sfĩĩf nĩta yapfĩfĩe xwfá sewiárfónĩfĩ xapĩxapfĩ nĩmirĩ enf tĩnĩ ínĩmĩ nĩmĩga nĩwémáná sfĩĩf yapĩnĩĩagĩ nĩwĩnĩrĩĩne dánĩ sfĩĩf piárá nĩkĩkĩrĩo nĩyapĩrĩ anf mĩrarĩĩnĩfĩ imónĩĩoĩ. Inĩá xwé neáĩsáná inĩĩgĩ waxf nĩwerfĩná anĩwámĩ nĩmĩákwĩrĩ pĩneámĩnĩrĩ éyf o pĩránĩfĩ mĩrĩĩfĩ enagĩ nánĩ wĩwĩf wĩ mimeañĩnigĩni.

⁴⁹ E nerĩ aiwĩ ámá gĩyf gĩyf nioni searfápi arfá nĩnĩro aĩ xixeni axĩpĩ mepa yarĩgĩfáyf ámá rónĩfĩ imónĩĩoĩ. O anf nĩmĩrĩrĩfĩná sfĩĩf piárá yapĩnĩĩne dánĩ

síñá níkíkíróa yapíni nání xwǎá bí mímí úrapí xwǎáyoni seáyí e níta nípurí míráríyí iniigí waxí níweapírí miákwíáná ańńi iniigíyo nípi-neamioari anípa imónáríńńigíni.” nurírí “Nene ení Jisaso nearíípi níwiaíkiríńá anjwá yapí Goríxo anípa neaimíxíníáríńi?” oyaiwípoyíńí nání ewayí xwíyǎa apí uríńńigíni.

7

Porisí woyá omíńńí wíiaríńńomi nańńí imíxíńńí náníńńi.

¹ Jisaso, oxí apíxí arǎa wiaríńá xwíyǎa apí nípińi nurárímáná ańńí wíyo xegí yoí Kapaneamíyo nání nurí ńweańńá

² wauyí porisí ámíńá imóníńńí woyá ámá xínáíníńńí nímonírí omíńńí wíiaríńńo —O porisí ámíńá imóníńńo dńńí síxí wíńńoríńńi. O símíxí nerí ríxa nípémíńńi yaríńá

³ “Jisaso níbíńi ańńí apímí ńweanı.” ríńaríńńagí arǎa e níwírí Judayí ámíńá wa Jisasomí owírímeápoyíńńi re uowáríńńigíńńi, “Soyíne nuro gí inókíníńńí omíńńí níiaríńńí ro nání yaríńńí re níwíípoyí, ‘Joxí ananı níbíńi oyá xínáíníńńí nímonírí omíńńí wíiaríńńo ríxa nípepaxí yaríńńagí nání píraníńńí wímíxíréńńi?’ yaríńńí e níwíípoyí.” uowáráná

⁴ awa nuro Jisasomí níwímearo wauní ríxíńńí re urígíawíxíńńi, “O émayí wo eńagí aiwí píraníńńí neaiaríńńo eńagí nání joxí níbíńi oyá xínáíníńńí omíńńí wíiaríńńomi píraníńńí wímíxíyí.

⁵ O Judayene dńńí níneanńwírírí negí rotú ańńí jáyí míraní nání neaiaríńńoríńńi.” urǎagí

⁶ Jisaso awa tńńi nuro porisí ámíńá imóníńńoyá ańńí tńńí e ańńwí e rémóáná porisí ámíńá imóníńńo xegí ámá níkumíxíńńi emearígí wamí re uowáríńńigíńńi, “Jisasomí níwímearí Porisí ámíńá imóníńńo re nearowáríńńo urípoyí, ‘Ámíńáoxíńńi, nioní síńi upupígí siaríńá nańńímaní. Nioní ámá nańńoní síńagwíńńi. Joxí nioníyá ańńíyo wí íwíapíxímaní.

⁷ Xámí níwaníńńoní “Ámá nańńoní meníńńi.” níyaiwíníńńi nání joxí sírímeámíńńi míbíríńńi. Ayíńání díxí rońe dání pńé ráná gí omíńńí níiaríńńo ámí nańńí imóníńńońńi.

⁸ Nioní ámá “Omíńńí ayí ayí eí.” nírarígíowamí íńmí wuríńńíńńi. Nioní ení porisí wa íńmí nuríńńońńi. Gí porisí womí “Joxí ańńí uí.” uráná sa waríńńíńńi. Womí “Beí.” uráná sa xíxeni baríńńíńńi. Gí inókíníńńí omíńńí níiaríńńí womí “E eí.” uráná xíxeni yaríńńíńńi.” Jisasomí e urípoyí.” uowáráná

⁹ awa nuro Jisaso tńńi óf e óróf níńro e uráná Jisaso ududí níwírí níkínímónírí oxí apíxí epíroyí nero númí uxídígíáyo re uríńńigíńńi, “Wauyí porisí ámíńá imóníńńo dńńí níńkwírorí yaríńńípa nígí Isíreríyíne aí woxí nioní dńńí xíxeni míńkwíroaríńńi.” uráná

¹⁰ xwíyǎa uowáréńńapíáwa ámí wígí ańńí e nání nuro xegí omíńńí wíiaríńńo ríxa ámí nańńí riwo ńweańńagí wíńgíawíxíńńi.

Íwí síkíńńí píyí womí “Wíapńńimeai.” uríńńí náníńńi.

¹¹ Jisaso wauyí porisoyá omíńńí wíiaríńńomi píraníńńí nímíxírí ríxa sǎa wí óráná o ańńí bímí yoí Neníyí ríńńíńńíyo nání nurí xegí wíepísaríńńowa ení o tńńi nuro ámá oxí apíxí obaxí nawíńi nuro

¹² ańńí apímí ákíńńá íwí e rémoaníro yaríńńá Jisaso weníńńí éyí wíńńíńńigíńńi. Ámá píyí wo —O síńi íwí síkíńńoríńńi. Xexírímeáo wo mayoríńńi. Xínáí apíxí aníríńńi. Omí xínáí tńńi oxí apíxí e dánńí obaxí tńńi xwǎa weyaníro ańńí apímí dání nímeámí íwíaparíńńagí Jisaso síńwí e níwíńńi

13 piyomi xinálmí wá nîwianîri re urîñînigîni, “Nwá eearîñîyî pîni wiárei.” nurîri

14 aŋwî e nîbîri íkwianwá piyo wenînamî íá nîxîrîri ámá nîmeámî warîgîáyî sa e rówapîñáná o piyomî re urîñînigîni, “Íwî síkîñî róxinî, rîxa wiápîñîmeaî.’ rîrarîñîni.” uráná re enîñîñîni.

15 Piyo nîwiápîñîmearî éfî nîñwearî iwamîó pîné rarîná Jisaso ámi xináí tîñî e uwáriarîná

16 ámá nîni wáyî níkarîniro Gorîxomî seáyî e numeróná re rîgîawîxîni, “Gorîxoyá wá rókiamoarîñî seáyî e imónîñî wo riwo rîneaurowárênapiyîñî? Gorîxo Isîrere ne nánî dîñî nîmorî arîrá neainîná nánî riwo rîneaurowárênapiyîñî?” nîriro e yarîná

17 Jisaso e éfî nánî xwîyîá Judayî aŋî nîyonî yanî niwéa nuri mîdîmîdání enî rîñîmeñîñîni.

Jono xegî wiepîsarîñowa waúmi Jisaso tîñî e nánî urowárîñî nánîrîni.

18 Jono xegî wiepîsarîñowa Jisaso éfî apî nîpîni nánî áwanî uráná

19 o xegî wiepîsarîñî waúmi “Eîni.” nurîri Áminá Jisaso tîñî e nánî re urowárîñîñîni, “Nuri yarîñî re wîpiyî, ‘Joxî nánî Jono “Nîbîñîfárîni.” neararîñoxîrîni? Wo ámi rîwîyo bîñî nánî síni xwayî nanîri ñweanîwáranî?’ Nuri yarîñî e wîpiyî.” urowárîgî

20 awaú nuri Jisasomî re urémeagîsîxîni, “Jono wayî nîneameaia warîño joxî tîe nánî re yearowárîñî, ‘Omî yarîñî re wîpiyî, “Joxî Jono ‘Rîwîyo nîbîñîfárîni.’ neararîñoxîrîni? Wo rîwîyo bîñî nánî síni xwayî nanîri ñweanîwáranî?’ yarîñî e wîpiyî.’ yearowárîñî.” uráná

21 axíná Jisaso ámá símîxî xîxegîni yarîgîáyî nanî imîxîrî síñwî supárîgîá obaxîyo síñwî anîpîrî nánî wirî imîó ámáyo xîxéroarîñîyo mîxî umáinîri nerî

22 awaúmi re urîñîñîni, “Awagwî nuri amîpî nîni nionî re yarîná síñwî nanîri arîá niri éfîyî nánî Jonomî áwanî urîpiyî, ‘Síñwî supárîgîáyî ámi síñwî anîro síkwî íkî egîáyî ámi aŋî ero peyîyî tîgîáyî wigî wará nanî inîro arîá pîrónîgîáyî ámi arîá ero ámá péfîyî ámi wiápîñîmearo ámá sípîyo xwîyîá yayî winîpaxîpî arîá wiro yarîñî.’ urîpiyî.” nurîri

23 re urîñîñîni, “Rîpî enî urîpiyî, ‘Yeáyî neayimîxemeanîfa nánî arîowayá xwîá piaxîyo dánî iwiaronî e enîfárîni. E enîfárîni.’ yai-wiarîgîápi tîni xîxenî mepa yarîñîgî síñwî nînanîri aiwî nóreámioarî dîñî mîñîkwîropa nerî ‘Ayî omanî.’ mîyaiwipanî. Ámá e yarîgîá gîyî gîyî Gorîxoyá dîñî tîni yayî winîpaxîyîrîni. Jonomî e urîpiyî.” urîñîñîni.

Jisaso Jono nánî urîñî nánîrîni.

24 Jisaso, Jonoyá wiepîsarîñowá rîxa úáná, o ámá e epîroyî egîáyî Jono nánî re urîñîñîni, “Xámî seyîné Jonomî síñwî wînanîro nánî ámá dîñî meañe nánî nuróná pí ámá síñwî wînarîgîawîxîni? Ámá enî meánîñî imîñî yarîná wakwîñwî wîñwî nîmearîñîñî imónîñî womî síñwî wînanîro rîwarîgîawîxîni? Oweoi!

25 Aga pí ámá síñwî wînanîro warîgîawîxîni? Ámá rapîrapî yarapayî enî wú yîñîñî womî wînanîro ámá dîñî meañe nánî rîwarîgîawîxîni? Oweoi! Ámá rapîrapî yarapayî nanîni nîyîniro ñweagîáyî mîxî ináyîyá aŋîyo ñweaarîgîfárîni. Ámá dîñî meañe ñweaarîgîfámani.

26 Aga pí ámá síñwî wînanîro warîgîawîxîni? Gorîxoyá wá rókiamoarîñî womî síñwî wînanîro rîwarîgîawîxîni? Oyi, wá rókiamoarîñî womî síñwî wînanîro ugîá aiwî Jono ámá yeáyî seayimîxemeanîfa nánî xwîá

piaxíyo dáni iwiaronfo nání wáf urimemíniri nání uowárenapíñí enagi nání o Goríxoyá wáf rókiamoarígá nìyonì xìxenì imónìnomani. Seáyì e múroñorini.

²⁷ Jono nání Bìkwí Goríxoyáyo ríwamíñí re nírini eánini, ‘Goríxo xegí xewaxomi re uríñiniginí, “Nioni gí xwíyá yaní wiowárimfáio joxí xámi nírimeari áamá nisaní epíri nání óñiní nísimoia unfa nání uowárimfáriní.” uríñiniginí.’ Ríwamíñí e nírini eánini.” nuriri

²⁸ re uríñiniginí, “Nioni seararíñini. Jono áamá yeáyí seayimixemeanfa nání arfowayá xwáf piaxíyo dáni iwiaronfo nání óñiní imoño enagi nání áamá nínì aiwí wo Jonomi seáyì e imónini nání xírígámani. E nerì aiwí áamá gíyí gíyí nioni nixídiro Goríxoyá xwioxíyo páwiro yarígáyí xwíyá nioni nání wáf nurimeipírípi xwíyá Jono wáf rímenjípimi seáyì e imóninagi nání áamá ayí onípi aiwí Jonomi enì seáyì e imóninoi.” uríñiniginí.

²⁹ Áamá nínì tñni takisí nání nigwí nearáparígáyí tñni Jono wáf urimearínagi arfá nìwiro nisaníro Jono wayí umeaiaríná rípi urígániní imónini, “Goríxoxi wé róninoxi óf nene uyíniñni yaríñwaéne nání imóipi xìxenì neamoírini.” urígániní imónini.

³⁰ E nerì aiwí Parisiowa tñni ñwí ikaxí eáninípi mewegíáwa tñni Jono wayí oneameainiri sñwí mîwîñipa neróná amípi Goríxo ‘Awa oépyot.’ yaiwíipimi ríwí umogfawixini.

³¹ Jisaso ámi re uríñiniginí, “Ewayí xwíyá pípi níriri áamá agwí ríná ñweagíyíñé áamá wo wo Goríxo seyíne nání uowárarínagi aiwí seyíne mîseaimónarínayíñé nání ‘Ayíniní imónini.’ rímíni? Seyíne píniní imóninoi?” nuriri

³² re uríñiniginí, “Seyíne niaíwí rípiániní imóninoi. Niaíwí bia makerfá tññí e nífá neróná niaíwí bfbiamí ríaiwá re urarinoi, ‘Nepiane webí rarinagwi aí sepiayíne simíniní mîyarinoi. Nepiane ñwapé rarinagwi aí sepiayíne ámixfá bî mîyarinoi.’ rinarígápiániní imóninoi.

³³ Seyíne re egfápi nání ewayí xwíyá api seararíñini. Seyíne Jono wayí ñneameaia waríño nîbíríná aiwá naní mîñipa erí iníigí wainí mîñipa erí yarínagi sñwí nîwîñiro nání ‘Áamá royí imfó xixéroarínoríani?’ rarígáriní.

³⁴ Seyíne áamá imónináoni enì nîbíríná aiwá niri iníigí niri yarínagi nînaníro nání re rarígáriní, ‘O aiwá ení nerí narínorini. Iníigí wainí ení narínorini. Áamá takisí nání nigwí nearáparígáwa tñni áamá íwí yarígá wíniyí tñni níkumixiniri emearínorini.’ rarígáriní.

³⁵ E nerì aiwí oxí apíxí wíni wíni dññí píraniní neñwípero Jono tñni nioni tñni nání ‘Awaú naní yarínini.’ yaiwiarígáriní.” uríñiniginí.

Íwí inaríní wími yokwarímí wiíní nánirini.

³⁶ Áamá Parisi wo Jisasomi yaríní re winíniginí, “Joxí ananì nioni tñni gí aníyo aiwá naniréwi?” uríagi Jisaso oyá aníyo nípawiri aiwá naniri nání wigí yarígápa xwápiyi níkrómáná nawíni aiwá naríná re eníniginí.

³⁷ Apíxí íwí inaríní wí, aní apimi ñweañí “Jisaso Parisi oyá aníyo nîñweari aiwá narini.” rinarínagi arfá e nîwiri sñá tñni síxí imíxininí wá iníigí dññí naní eaaríní bî iníñfá nîmeámí aní iwámí nípawiri

³⁸ Jisaso síkwí tññí e ríwí ríwámíni éf nîrómáná ñwí nearíná xegí sñwíríxí Jisasoyá síkwí sosíayo nîyori í xegí dñá sepiá tñni kwíkwírímí nerí síkwíyo kíyí nîmiaúniri iníigí dññí naní eaarínípi niwayímómáná gñni nîwiri e yaríná

39 Parisio, Jisasomi imání ikaxí urfo apixí í e wiarinagí nwiniri ínimí re rininiginí, “Ámá ro nepa Gorixoyá wía rókiamoarino enánáyí, apixí ía wiapiyimixarini nání xixeni nijíá re imónipaxorini, ‘Í apixí íwí inarini wíriní.’ yaiwipaxorini.” Parisio ínimí dání e yaiwinaríná

40 Jisaso o xwioxíyo dání e yaiwiarinagí adadí nwiniri re uriniginí, “Saimone, xwiyíá bí oririminí.” uríagí o re uriniginí, “Nearéwapiyarinoxini, anani nirei.” uríagí

41 Jisaso ewayí xwiyíá ripi uriniginí, “Ámá womí ámá waú nibiri nigwí urápigísisixini. Wífo K500.00 urápirí wífo K50.00 urápirí neri ninweagísisáná

42 awaú ámí xíomí m+wipa enáná o níwaúmíni ayá nurimixiri nigwí míni winipi nání dñí peá nimorí kikiíá eniginí. Ayínáni awaú go go nigwí míni winjo nání xwapí wimóninino?” uríagí

43 Saimono re uriniginí, “ ‘Nigwí K500.00 urápiño, o xwapí wimóninino.’ nimónariní.” uríagí Jisaso re uriniginí, “Joxí dñí xixeni nejpiperi rarini.” nuriri

44 apixí tífamíni níkinimónimáná Saimonomí re uriniginí, “Apixí rí nioní niarini rí síjwí wínei. Nioní dixí aníyo íwíapánáyí joxí negí yarínwápa mínií iniígí bí síkwí sosíá igíá eánimíni nání míniapíini. E neri aiwí apixí ríyí gí síkwí sosíáyo síjwirixí tñí igíá nínearí xegí díá sepiá ení tñí níkwírinno.”

45 Joxí ámá xwiyíá báná negí yarínwápi kíyí mímíamíuíníni. E neri aí í nioní níwíapiri nweááiná dání síkwí sosíáyo kíyí nímíamíúga warini.

46 Joxí negí yarínwápa yayí mínipa neri raní bí míníyo míniwayimóini. E neri aiwí apixí ríyí síkwí sosíáyo iniígí dñí naní eaarini bí míniwayimómáná gíní nino.

47 Ayínáni nioní re rarini. Í íwí xwapí yagíí aiwí nioní ríxa yokwarimí wíá enagí nání í nioní nání xwapí níwimóniri nání naní e niarini. Ámá íwí xwapí mé bí onímíapi yarígíáyí nioní yokwarimí wíáná ayí nioní nání ení onímíapi wimónariníini.” Saimonomí e nuriri

48 apiximí re uriniginí, “Nioní dixí íwí yaríníyí ríxa yokwarimí síárini.” uráná

49 ámá xífo tñí nawíni ninwearo aiwá narígíáyí re rinígíawixini, “Ámá royí ‘íwí yaríníyí yokwarimí wiipaxoniri.’ níyáiwiri ría rarini?” níriníro e yaríná

50 Jisaso apiximí re uriniginí, “Jíxi dñí níkwíroarinagí nání Gorixo yeáyí ríyimíxemeáriní. Ríxa kikiíá néra uí.” uriniginí.

8

Apixí Jisasomi míraní wígfíwa nánirini.

1 Jisaso Saimono tñí aiwá níniri ninweanísáná ríxa sfá wí óráná o aní wíyí wíyo xwiyíá yayí winipaxí Gorixo xwioxíyo mímíamí neri píranini umenweaní nání wáí nurimeri re urimeniginí, “Seyíne íwí yarígíáyí ríwímíni nímamoro nisaníro nweárixini.” urímearíná xífo xegí wiepísarini wé wúkaú síkwí waú o tñí nawíni nemero

2 apixí wíwa ení o tñí nawíni nemero —Wíwa símíxí tígíwami Jisaso naní imíxiri wíwa imífo dñí xixéroarini tígíwami míxí umáiniri wiarini wígfí yoí ríwarini. Wí Maríaíriní. Aní yoí Magídara dání enagí nání ímí yoí Magídara dání Maríaíyí wírininíini. Í Jisaso imífo wé wíúmí dání waú dñí xixéroarini míxí umáinowáriníini.

³ Apixí ámi wí Xusao —O mixí ináy Xerotoyá bosíwí worini. Omí xiepi í xegí yoí Joanaírini. Ámi wí Sasanaírini. Íwa tñni ámi wíwa ení wigí nigwí tñni aiwá b́ imimí ero Jisasomí tñni xegí wiep̄sar̄iñowamí tñni míranj̄ n̄wiayiro númi wagíárini.

Ewayí ikaxí wití siyí wiáronj̄ nánir̄ini.

⁴ Oxí ap̄ixí obaxí anj̄ ayí ayo dání Jisaso tñj̄ e nání n̄b̄imiro awí eánar̄ná o ewayí xwiyá r̄ip̄i ur̄iñ̄inigini,

⁵ “Ámá wo o xegí om̄iñ̄yo wití siyí n̄wiáróa um̄in̄ri nání nurí r̄ixa xwíá yuní ik̄ixear̄iñ̄e píran̄iñ̄ n̄wiárori aí wí ó̄yo piéró̄yí amá wí ó̄yo n̄ipur̄ná xw̄ir̄iñ̄wí osax̄iro iñ̄ n̄b̄iri m̄imání er̄i en̄inigini.

⁶ Ámi wí s̄ñá ín̄imi yap̄in̄iñ̄aná xwíá seáyí e on̄imiápi en̄̄yo piéró̄yí apaxí mé nerápir̄i n̄yap̄ir̄i aiwí iniigí mir̄ún̄iñ̄agí nání apaxí mé ȳiweár̄iñ̄inigini.

⁷ Ámi wí emí p̄ip̄iñ̄j̄ ar̄kiár̄iñ̄e wiáron̄j̄yí emí p̄ip̄iñ̄yo dání nawíni nerápmáná emí xen̄wir̄ár̄iñ̄agí nání wití ayí ur̄i en̄inigini.

⁸ Ámi wí xwíá nan̄̄yo wiáron̄j̄yí nerápir̄i n̄yap̄ir̄i ná n̄wer̄ná aga d̄iñ̄j̄ n̄imori íá m̄iropaxí wen̄inigini.” Ewayí xwiyá e nur̄ir̄ná re uraȳiñ̄inigini, “Aríá t̄iḡáȳné ewayí xwiyá rar̄iñá r̄ip̄i nání aríá ókiar̄t̄ n̄imón̄̄poyí.” uraȳiñ̄inigini.

“R̄ip̄i nání ewayí xwiyá searar̄iñ̄ini.” ur̄iñ̄j̄ nánir̄ini.

⁹ Xegí wiep̄sar̄iñ̄owa ewayí xwiyá ap̄i m̄k̄k̄p̄i nání yar̄iñ̄j̄ wíaná

¹⁰ o re ur̄iñ̄inigini, “Xwiyá en̄iná dání ‘Gor̄ixo xwiox̄̄yo m̄imeámí ner̄i seamen̄wean̄ár̄ini.’ n̄ir̄ir̄i ín̄imi imón̄̄iñ̄p̄i nioní wíá searókiamoar̄iñ̄ini. E ner̄i aiwí amá nioní d̄iñ̄j̄ m̄in̄ikw̄r̄ó wigí d̄iñ̄j̄ tñni néra war̄iḡáyí nioní ewayí xwiyá nuréwap̄̄yir̄ná wíá rókiamoagí Aisaiayōyí r̄in̄iño n̄ir̄ir̄i r̄f̄wam̄iñ̄j̄ ean̄̄pa s̄iñ̄wí nan̄̄ro aríá niro nero aiwí m̄k̄k̄p̄i nání n̄j̄f̄á imón̄̄p̄r̄ix̄in̄ir̄i ewayí xwiyá n̄i uréwap̄̄yar̄iñ̄ini.

Wití siyí wiáronj̄ m̄k̄k̄p̄i nání áwanj̄ ur̄iñ̄j̄ nánir̄ini.

¹¹ “Ewayí xwiyá m̄k̄k̄p̄i r̄ip̄ir̄ini. Wití siyí nání r̄in̄iñ̄p̄i ayí xwiyá Gor̄ixoyán̄iñ̄j̄ imón̄̄ni.

¹² Ámá wí siyí óf̄ man̄̄p̄amí piéró̄̄yíñ̄iñ̄j̄ imón̄̄ni. Ayí xwiyá Gor̄ixoyá aríá n̄wiwo aiwí axíná obo n̄b̄iri ayí xwiyá oyápi d̄iñ̄j̄ móáná o yeáyí uyim̄ixemean̄̄ḡin̄ir̄i m̄ir̄irakí n̄wir̄i xwiyá oyá wigí xwiox̄̄yo dání emí m̄imeámí yárar̄iñ̄ir̄ini.

¹³ Ámá wí wití siyí s̄ñá ín̄imi yap̄in̄iñ̄aná seáyí e xwíá on̄imiápi en̄áná wiáron̄̄yíñ̄iñ̄j̄ imón̄̄ni. Ayí xwiyá Gor̄ixoyá aríá n̄wiróná yayí n̄win̄ir̄i x̄f̄dan̄̄ro yar̄ná xwiyá ná ín̄imi p̄ip̄iñ̄iñ̄j̄ m̄wár̄iñ̄agí nání an̄iñ̄j̄ x̄f̄dar̄iḡámani. Xwiyá oyápi x̄f̄dan̄̄ro yar̄iñ̄agí nání amá wí n̄b̄iro nepa en̄j̄ neán̄̄ro r̄f̄a x̄f̄dar̄iñ̄oñ̄ir̄i iwam̄f̄ó wíwap̄̄yíáná p̄ni wiárar̄iḡár̄ini.

¹⁴ Ámá wí wití siyí emí p̄ip̄iñ̄j̄ ar̄kiár̄iñ̄e wiáron̄̄yíñ̄iñ̄j̄ imón̄̄ni. Ayí en̄i xwiyá Gor̄ixoyá aríá n̄wiwo aiwí wigí yar̄iḡápa s̄ini n̄ix̄f̄d̄iróná am̄ipi xwíáyo d̄an̄j̄ nání d̄iñ̄j̄ ob̄ibaxí moro ‘Am̄ipi wí nioní m̄in̄imúropa on̄ini.’ yaiwiro am̄ipi wí nání n̄wimón̄̄ro ‘Ar̄ige meám̄ár̄ani?’ yaiwiro néra nur̄ínáyí wití emí nerápir̄i xen̄wir̄ár̄iñ̄j̄ yap̄i n̄imón̄̄ro aiwá ná n̄yín̄ir̄i aiwí wí yóf̄ yar̄iñ̄mani.

¹⁵ Ámá wí siyí xwíá nan̄̄j̄ imón̄̄e wiáron̄̄yíñ̄iñ̄j̄ imón̄̄ni. Ayí xwiyá Gor̄ixoyá nání aríá n̄wiwo d̄iñ̄j̄ sip̄i wí m̄imax̄ir̄iñ̄agí nání m̄wáramó an̄iñ̄j̄ d̄iñ̄j̄ n̄ikw̄r̄oro xaiwí íá n̄ix̄ir̄iro ner̄ná aiwá ná wear̄iñ̄p̄n̄iñ̄j̄

imónarigfárini.” Wiep̄sar̄iḡowami ewayf̄ xwiyf̄á m̄k̄k̄p̄i nán̄i áwan̄f̄ e ur̄iḡin̄iḡini.

Ewayf̄ ikaxf̄ uyf̄w̄f̄ nán̄i ur̄iḡf̄ nán̄i r̄ini.

¹⁶ Awa “Jisaso áamá ayo an̄iḡf̄ yum̄f̄i win̄f̄ár̄ini.” yaiwip̄r̄ix̄in̄iri ámi ewayf̄ xwiyf̄á r̄ipi ur̄iḡin̄iḡini, “Áamá wo re yar̄iḡf̄mani. Xegf̄ ram̄x̄f̄ nim̄ix̄árori s̄ix̄f̄ xwé wá nim̄ear̄i up̄ikákwiár̄ar̄iḡf̄mani. Nim̄ix̄árori xegf̄ sá íkwian̄w̄yo ínim̄i éxw̄iroár̄ar̄iḡf̄mani. Nim̄ix̄árománá áamá giyf̄ giyf̄ n̄f̄w̄iap̄r̄fná anan̄i s̄iḡw̄f̄ win̄ip̄r̄i nán̄i aiwá íkwian̄w̄yo seáȳf̄ e tar̄iḡf̄r̄ini.” nur̄iri

¹⁷ re ur̄iḡin̄iḡini, “Am̄ip̄i n̄f̄ni ínim̄i imón̄iḡf̄ aiw̄f̄ w̄f̄á okiáná n̄f̄ni s̄iḡán̄i imónáná áamá n̄f̄ni ‘Tí ayf̄r̄f̄ani?’ yaiwip̄r̄f̄ár̄ini.

¹⁸ Aȳin̄ani seȳné p̄fné ar̄f̄á n̄nirónáȳf̄ ar̄f̄á píran̄iḡf̄ nir̄f̄ini. Áamá giyf̄ giyf̄ nion̄i xwiyf̄á rar̄fná ar̄f̄á niro d̄iḡf̄ n̄kw̄r̄oro nero n̄j̄f̄á b̄i nimón̄i r̄fnáȳf̄ Gor̄ix̄o ámi wí m̄n̄i win̄iḡoi. Giyf̄ giyf̄ ar̄f̄á m̄nipa ero d̄iḡf̄ m̄n̄i kw̄ropa ero ner̄fnáȳf̄ ‘N̄j̄f̄á r̄ipi imón̄iḡf̄ini.’ yaiwinar̄igf̄ápi aí Gor̄ix̄o api aí ámi nur̄ápin̄iḡoi.” ur̄iḡin̄iḡini.

Jisasomi x̄inái t̄f̄ni xogwáowa t̄f̄ni nán̄i r̄ini.

¹⁹ Jisasomi x̄inái t̄f̄ni xogwáowa t̄f̄ni o t̄f̄ni e nán̄i n̄b̄ro áamá xwé obax̄f̄ omi ep̄roȳf̄ wiár̄iḡagf̄a ep̄owa m̄p̄áwipax̄f̄ en̄aḡi

²⁰ áamá wí áwan̄f̄ re ur̄iḡf̄awix̄ini, “D̄ix̄f̄ r̄fnái t̄f̄ni r̄iḡwáowa t̄f̄ni s̄iḡw̄f̄ ranan̄i ro nán̄i b̄f̄ami b̄iraiyf̄ roḡoi.” ur̄f̄agf̄a aí

²¹ o re ur̄iḡin̄iḡini, “Áamá re ḡw̄ixap̄igf̄á t̄iyf̄, xwiyf̄á Gor̄ix̄oyá ar̄f̄á wi ro x̄ixen̄i ero yar̄igf̄áȳf̄, ayf̄ ḡf̄ inókíwán̄iḡf̄ n̄r̄ix̄f̄meáowán̄iḡf̄ imón̄iḡoi.” ur̄iḡin̄iḡini.

Ip̄i imeam̄kw̄f̄ yar̄iḡaḡi sam̄iḡf̄ im̄ix̄iḡf̄ nán̄i r̄ini.

²² Íná s̄f̄a w̄iyimi Jisaso t̄f̄ni xegf̄ wiep̄sar̄iḡowa t̄f̄ni ewéyo n̄p̄ixemoán̄i ro o re ur̄iḡin̄iḡini, “Ip̄iyo j̄far̄iwám̄ni d̄ani oxemoaneȳf̄.” nur̄iri n̄imeám̄i nuro

²³ ip̄iyo n̄imeám̄i war̄fná Jisaso r̄ixa sá win̄f̄aḡi sá wen̄áná re en̄iḡin̄iḡini. R̄f̄wip̄i xwé wí n̄weap̄iri ip̄iyo n̄xemi nur̄i ewéyo iniḡf̄ m̄imeám̄f̄ yar̄fná awa r̄ixa iniḡf̄ namipax̄f̄ yar̄iḡaḡi nainen̄im̄i

²⁴ nuro saiwiár̄f̄ n̄wimáná re ur̄iḡf̄awix̄ini, “Neamemear̄iḡox̄ini, neamemear̄iḡox̄ini, r̄ixa iniḡf̄ namian̄i aḡw̄i ayor̄ini.” uráná Jisaso n̄wiáp̄n̄imear̄i im̄iḡf̄ yar̄iḡp̄imi t̄f̄ni iniḡf̄ reak̄kw̄f̄i yapar̄iḡp̄imi t̄f̄ni m̄ix̄f̄ nur̄iri “P̄f̄ni wiárei.” uráná re en̄iḡin̄iḡini. P̄f̄ni n̄wiár̄r̄fná im̄iḡf̄ mé ner̄i iniḡf̄ sam̄iḡf̄ weár̄iri en̄iḡin̄iḡini.

²⁵ R̄ixa im̄iḡf̄ mé ner̄i iniḡf̄ sam̄iḡf̄ weár̄iri éaná o wiep̄sar̄iḡowami re ur̄iḡin̄iḡini, “Soȳné d̄iḡf̄ m̄n̄i kw̄ropa pí nán̄i yar̄iḡoi?” ur̄f̄aḡi awa wáȳf̄ ero udud̄f̄ ero nero re r̄in̄iḡf̄awix̄ini, “Áamá roȳf̄ im̄iḡf̄ t̄f̄ni iniḡf̄ t̄f̄ni sekax̄f̄ uráná amán̄iḡf̄ ar̄f̄á wíf̄ roȳf̄ gor̄f̄ani?” r̄in̄iḡf̄awix̄ini.

Im̄f̄o m̄ix̄f̄ umáfnáná od̄ipi iniḡf̄ nam̄iḡf̄ nán̄i r̄ini.

²⁶ Awa ewépá n̄imeáa nuro ip̄i Gaririyo j̄far̄iwám̄ni aḡf̄ b̄i xegf̄ yoḡ Gegesayi r̄in̄iḡp̄i t̄f̄ni e niwiék̄n̄imearo

²⁷ Jisaso nayoari r̄ixa xw̄f̄áyo éf̄ roḡáná áamá aḡf̄ apimi d̄án̄f̄ wo —Omi im̄f̄o wí x̄ixéroar̄iḡor̄ini. En̄íná d̄ani iyax̄f̄ aik̄f̄ m̄iyín̄f̄ néra ur̄i aḡf̄ w̄iyo m̄iḡweapa eri áamá xw̄ár̄ipá t̄f̄ni en̄i ḡwear̄i yar̄iḡor̄ini.

²⁸ O Jisasomi s̄iḡw̄f̄ n̄w̄in̄r̄fná xwamián̄f̄ n̄r̄iri Jisasomi agw̄f̄ r̄iwám̄ni n̄p̄k̄in̄imear̄i ím̄f̄ t̄f̄ni re ur̄iḡin̄iḡini, “Jisasoxt̄, niaíw̄f̄ Nw̄f̄á seáȳf̄ émi ḡweaḡoyáox̄i, pí neaim̄in̄iri bar̄iḡin̄i? Nion̄i waun̄f̄ re r̄irar̄iḡin̄i, ‘Xean̄iḡf̄ wí m̄ineaik̄ar̄ipan̄i.’ r̄irar̄iḡin̄i.” nur̄iri

29 Jisaso sekaxí “Imíoyíné áamá romi píní nîwiárîmî úpoyî.” uríí enagi nánî Jisasomî e nurîrî —O imíó íníná dîñf xîxéroarîñf enagi nánî xegí áamá omî íá nîxero gwí wirí tîñî ainîxî ikasíá inîñf wirí tîñî nîjiro awí menweanagíá aiwî gwí jíápî naríkiárîmî imíó áamá dîñf meanje nánî sayá nîméra wayarîñorîñî.

30 Omî Jisaso yarîñf re winîñigîñî, “Segí yoí píxîñî?” uríagî imíowa xwé obaxí mîrónîñagíá nánî re urígfawixîñî, “Negí yoí Rijonîyî —Yoí mîkfí ayí mîxí nánî xwé obaxí gwí mónarîgfá nánîrîñî. Yoí e rîñîñwîñî.” nurîro

31 wauní rîxîñf re urayîgfawixîñî, “Joxî none mîxí nîneamáñowárîrîñá sirîrîkfí yoparf bí mimónîñfîyî tîñf e Gorîxo xeanîñf neaikárîñf e nánî mîxí mîneamáñowárîpanî.” nurîro

32 odîpí xwé obaxí dîwíyo wiároarîñîñagíá nîwîñîro wauní re urígfawixîñî, “Imíone odîpíyo rîwîmîñî oxîxérópoyîñîrî sîñwí neanîrîréñî?” uríagíá o xe oépoyîñîrî sîñwí wîñáná

33 imíowa áamá omî pínî nîwiárîmî nuro ámî odîpíyo xîxéroáná re enîñigîñî. Odîpí ayí imegfí anîñî omíáfíyí sapîpanîmî sîwá néra ipíyo nîpáwîro píyí egíawixîñî.

34 Áamá odîpí awí mearoarîgfáyí wigí odîpí e éagíá nîwîñîro wigí anî apimî nánî éf nuro áamá e ñweagíáyo áwanî urîro áamá omîñfyo yarígfáyo áwanî urîmero wíáná

35 áamá ayí “Pí ríá enoî?” nîyaiwîro sîñwí wîñanîro nánî nîbîro Jisaso tîñf e nîrémore wenîñf éfáyí wîñîgfawixîñî. Áamá imíó xîxéroarîño riwo aikí yîñîrî dîñf sîxí yîñîrî nemáná Jisasoyá sîkwí tîñf e éf ñweanagí nîwîñîro wáyí nero yaríñá

36 áamá Jisaso imíó mîxí umáñowáríagî sîñwí wîñfáyí Jisaso imíó sayá mearîñomî píranîñf wîmîxíí nánî repíyí nîwiróná

37 áamá ayí nîñî anî Gegesa dánfíyí tîñî áamá anî apimî mîdîmîdánî ñweagíáyí tîñî wáyí xwé níkarîñîro nánî Jisasomî wauní re urígfawixîñî, “‘Nene pínî nîneawiárîmî ounî.’ neaimónarîñî.” uríagíá o ámî ewéyo nîpîxemoánîrî umîñîrî yaríñá

38 áamá imíó mîxí umáñfó wauní rîxîñf “‘Nionî tîñî owaiyî.’ nímónarîñî.” urarîñagî aí Jisaso xegí anî e nánî nurowárîrî re urîñîñigîñî,

39 “Dîxí anî e nánî nurî Gorîxo sífîpî nánî dîxí áamáyo repíyí nîwirî ñweari ui.” uríagî o Jisasomî pínî nîwiárîmî nurî anî apimî nîpîmîñî Jisaso wíífîpî nánî repíyí wiemenîñigîñî.

Apîxí ragí anîñf pwarîñf wîmî nanî imîxîrî miáí penîf wîmî nanî imîxîrî enî nánîrîñî.

40 Jisaso ámî ipíyo jíarîwámîñî iwiékîñîmeááná áamá obaxí e epíroyí ero o nánî xwayí nanîrî ñwearo egíáyí omî yayí nîwîro yaríñá re enîñigîñî.

41-42 Áamá ámîñá wigí rotú anî wîwá menweanî wo —O xegí yoí Jairasorîñî. Miáí ná wîmîñî xanorîñî. O nîbîrî Jisasoyá sîkwí tîñf e nîpíkinîmearî xío xegí miáí —Í xwiogwí wé wúkaú sîkwí waú imónîñîrîñî. Í rîxa nîpémîñîrî yarîñagî nánî xano Jisasomî wauní rîxîñf re urîñîñigîñî, “Gí miáímî nanî imîxîrî nionî tîñî gfí anîfyo nánî nîwanîréwî?” uríagî o “Ananîrîñî.” nurîrî awaú óf e waríñá áamá e epíroyí egíáyí nuxídíro Jisasomî íkwíkwierí waríñá

43 apîxí wí —Í xegí ragí anîñf pwaríñá xwiogwí wé wúkaú sîkwí waú múronîrîñî. Áamá obaxí nanî imîxanîro nîyayîrîñf aí nanîf wí mimónîñîrîñî.

44 Í “Jisasoyá iyítáyoní amát nírónírínáyí, ámi nanj ímónímííni.” niyaiwia nixídirí ríwímí dání oyá iyítá sírífwíyo amát rónáná re enjínigíni. Ragí anjé pwaríñpí yeáyí síkiáríñínigíni.

45 Yeáyí síkiáráná Jisaso re ríñínigíni, “Amát go nírónígoi?” ríagí amá níní “Oweoi, nionímaní. Nionímaní.” nira waríná xegí wiepísaríñjé wo Pitaoyí ríñíño re uríñínigíni, “Neamemearíñoxiní, amá epíroyí nísiro íkwíkwierí nísiga waríñoí.” uríagí aiwi

46 Jisaso re ríñínigíni, “Nepa amá wo amát nírónígoí. Nígí enj eáníñjé bí níníwárimí amá womí nanj ímíxíagí nainenírí nání raríñíní.” ríagí

47 apíxí í yumí mepaxí wimóníagí níwínírí óf néra anjwí e níbirí oyá símímanjíríwámíní nípkínímearí oxí apíxí níní síñwíyo dání wíta re rókiamóníñínigíni, “Nííní gí ragí anjé pwaríñagí nání Jisasomí amát rónííni. Omí amát níróníríná ríxa nanj ímónííni.” uríagí

48 o re uríñínigíni, “Miaé, jíxí dñj níníkwírorí nání nanj ímónííni. Ámi ayá mísínípa nerí kíkíá néra ui.” nurírí

49 síní ímí e uraríná amá wo rotú anj meñweañoyá anj e dání níbirí omí re uríñínigíni, “Uréwapíyaríñomí síní ayá wí muríñweapaní. Díxí miáí ríxa péñínigíni.” uríagí

50 Jisaso aría e níwirí re uríñínigíni, “Díxí miáí péf aiwi wáyí mepaní. Nioní dñj níkwíróánáyí, í amí nanj ímóníníñoí.” nurímí nurí

51 anjío nípáwiríná amá wí nawíní opáwianeyínírí síñwí mívínípa nerí sa xegí wiepísaríñjé Pitaó tñní Jono tñní Jemiso tñní miáímí xínáí tñní xano tñní ayí tñníní nípáwiro

52 amá níní ñwí earo amíxíta mero yaríñagíta nání Jisaso re uríñínigíni, “Ñwí eearígtá pñní wíarípoyí. Níperí mívéníní. Sa sá wení.” uráná

53 ayí “Í ríxa píyítíní.” niyaiwiro nání rípfá uríagíta aí

54 o íyá wépámí fá nímaxírímáná ímí tñní “Miá ríxíní, wíápñímeaí.” uráná re enjínigíni.

55 Miáí amí dñj síxí wínáná apaxí mé wíápñímeañínigíni. Ríxa wíápñímeááná Jisaso xaníyaúmí “Aiwá bí umeaípiyí.” uríagí

56 ayaú ududí íkáríníagí Jisaso ñwí íkaxí re uríñínigíni, “Aípagwí nioní éapí nání amá wíyo áwanjé murípaní.” uríñínigíni.

9

Wiepísaríñjío enj síxí weámíxowárírí sekaxí urírí enj náníríní.

1-2 Jisaso xegí wiepísaríñjé wé wúkaú síkwí waú awamí “Awí eánípoyí.” nurírí awa símíxí xíxegíni nanj ímíxíprí nání ero ímó níní míxí umáínowáripírí nání ero epírfa nání kwíyí bí níwirí enj síxí eáníñjé bí níweámíxowárírí re uowáriníñínigíni, “Soyíné anj ayí ayo nemero Goríxo xwioxíyo mímeámí nerí seamenñweañá nání wáf urímero símíxí yarígtáyo nanj ímíxímero éfríxíní.” nuowáriríná

3 re uríñínigíni, “Amí amí wagwí wagwí nuro uríníprí nání segí amípi bí nímeámí mupaní. Erañfraní, fá árupianñfraní, aiwáraní, nígwífraní, iyíta wúkaúraní, nímeámí mupaní.

4 Wáf nemeríná anj bímí níremórínáyí anj iwamíó nuro páwííayo wéfríxíní. Ríxa amá anj apímí ñweagíayo nuréwapíymáná anj axiwámíní níñweagíísáná ‘Ámí anj bímí nání owaiyí.’ niyaiwirínáyí anj axiwámí dání pñní níwíarímí úfísíxíní.

5 Wáf nurímerínáyí anj bímí níremóríná amá e ñweagíáyí ‘Negí anj tío fwiapípoyí.’ mívsearípa éánáyí, amá ayí dñj ‘Newaníñene íkáríníñwáyí

nání awaú nene nání ámi mibipa episi nání iyí riyárfii? yaiwipíri nání síkwíyo xwíá síkí xéninípi pírfí wiaikímí niyárimí úfríxini.” Sekaxí e nuríísáná enáná

⁶ awa omí píní níwiárimí nuro aní bí bimí nání numiro xwíyíá naní yayí winípxípi wáí urímero símíxí egíáyo naní imíxíro néra ugíawixini.

Xeroto Jisaso nání ayá síwí uroñí nánirini.

⁷ Gapímaní Xeroto Jisasoyá wiepísariñowa yarígíápi nípiní nání aríá níwiri ududí níwiniri ñweañáná amá wí emímí apí yaríñagíá nání re nira ugíawixini, “Jono xwáripáyo dání ríxa níwiápnímeari ríá yarini?” nira waríná

⁸ amá amí wí re nira ugíawixini, “Goríxoyá wíá rókiamoagí Iraijaoyí riniño, mípé anínamí peyiño ríxa síñání nimóniri ríá yarini?” nira waríná amá amí wí re nira ugíawixini, “Eníná Goríxoyá wíá rókiamoagíá wo ríxa níwiápnímeari ríá yarini?” nira waríñagíá nání

⁹ Xeroto ududí níwiniri re riniñigini, “Níwaníñoni ráná Jonomí síñwí mñí wákwígíawixini. E nerí aiwí amá nioní aríá e wiaríñá royí goríani?” níriñí Jisasomí síñwí owínímíniñí yayíñigini.

Ámá 5,000 apimí aiwá mñí winí nánirini.

¹⁰ O xegí wáí wurímeiarígíáwa amí xíó tñí e nání níbíro wígí néra ugíápi nání repíyí níwimáná enáná o awa tñiniñí nerímeáníro amá nñí píní níwiárimí nuro wígípi aní wíyo xegí yoí Betísaidayo nání waríná

¹¹ oxí apíxí obaxí Jisaso tñí wiepísariñowa tñí aní apimí nání pwaríñagíá níwiniro númí nuro omí wímeááná o yayí níwiri xwíyíá “Goríxo xwioxíyo mímeámí nerí seameñweaníá nání seyíné nísaníro éfríxini.” uréwapíyirí símíxí egíáyo naní imímíxímí erí waríná

¹² wiepísariñí wé wúkaú síkwí waú sogwí nokepá imónáná Jisasomí níbíro re urígíawixini, “Ámá oní wówí re mñíweañagíá nání amá epíroyí egíá tíyí aiwá níro sá wero epíri nání omíñí aní amí amí mñíñimeñíyo nání uro aní apí apí ikwíroníñíyo nání uro oépoi.” uríagíá aí

¹³⁻¹⁴ o re uríñigini, “Aiwá nípíri sewaníñoyíné mñí wípoi.” uríagi re urígíawixini, “Negí aiwá xwé menini. Bisíkeríá wé wú enáná peyí waúnirini.” níro amá oxí 5,000 e ñweañagíá nání re urígíawixini, “None nurane aiwá bí mepa nerínáyí, aríge mñí wianíwini?” uríagíá o re uríñigini, “Ámá tíyo re urípoi, ‘Seyíné amá 50 50 maxíriní wí e wí e níñweaxa úpoi.’ urípoi.” uríagi

¹⁵ awa axípi e uráná amá nñí 50 50 maxíriní wí e wí e níñweaxa nuro ñweañáná

¹⁶ Jisaso bisíkeríá wé wú tñí peyí awaú tñí anínamí weníñí níyániríñá aiwá apí nání Goríxomí yayí níwiri kwíkwírimí nerí xegí wiepísariñowa yaní níwiaupíri mñí níwia waríná

¹⁷ amá nñí níniro agwí ímí uyíáná aiwá níniro e tíapia wiepísariñowa nímeamero soxí íá wé wúkaú síkwí waú apimí aumaúmí yarígíawixini.

Pitao “Joxí Kiraisoxirini.” uríñí nánirini.

¹⁸ Síá wíyo Jisaso xegípi níñwearí Goríxomí xwíyíá rírimí níwiri xegí wiepísariñowa xíó tñí ñweañáná o yaríñí re winíñigini, “Ámá oxí apíxí nñí nioní nání goríni raríño?” uríagi

¹⁹ awa re urígíawixini, “Wí joxí nání ‘Jono wayí níneameaia unjorini.’ raríño. Ámí wí ‘Goríxoyá wíá rókiamoagí Iraijaorini.’ raríño. Ámí

wí ‘Eníná Gorixoyá wá rókiamoagá wo ríxa wiápnimeáfrini.’ rariñoi.” urfagá

²⁰ o re uriniginí, “Ayí e niro aiwi sewaninoyné nioní nání gorini rariñoi?” urfagi Pitao re uriniginí, “Joxi Kiraisoyi rininixoxi, áamá Isirerene yeáyí neayimixemearfa nání negí aríowayá xwá piaxíyo dání iwiaroníoyi rininixoxirini.” uriniginí.

Jisaso áwaní “Ninipikipíríarini.” uriní nánirini.

²¹ Pitao e urfagi aí o nwi ikaxí nuriri ará jiyikí nori re uriniginí, “Aga bí onimiápi áamá wíyo muripani.

²² Áamá imóniníxoní xeaniní obaxí nikáripíríarini. Negí Judayí mebaowa tñi apaxípaniní imónigá xwéowa tñi nwi ikaxí eáninípi mewegáwa tñi nioní ríwí nimóaná wa nipikipíríarini. E neri aiwi sá wíyau wíyi órání ámi wiápnimeámíarini.” uriniginí.

²³ Xwíyá rípi eni nowamini urayiniginí, “Áamá goxi goxi ‘Jisasomi ouxídimini.’ niyaiwirináyí, re éirixini. Amipi ‘Nioní nigípi nání oemini.’ yaiwíyí dñí peá nimori re yaiwirixini, ‘Nioní Jisasomi xídarinagi nání áamá wí xeaniní niri nipikirí niri aí ayí ananirini.’ niyaiwiri nioní nixídirixini.

²⁴ Áamá goxi goxi nioní Jisasomi dñí nwikwírori xídarinagi nání nipikipíríarini xewaninixoxi éí nimenirináyí dñí niyimíní imóniní aniní nwearfa nání mearámani. E neri aiwi áamá goxi goxi éí mimenipa neri ‘Nioní Jisasomi dñí nwikwírori xídarinagi nání nínipikirónáyí, ayí ananirini.’ yaiwiariní goxi goxi dñí niyimíní imóniní aniní nwearfa nání mearáarini.

²⁵ Áamá wo nioní mñixídí iyá fá nigwí amipi emeáminiri nánini néra nuri nimeásáná xewaninixoxi aniní ikeamónaná oyá amipi aniní nixiriri nweanírani? Oweoi!” nuriri

²⁶ re uriniginí, “Áamá nioní nání ayá siniri xwíyá nioní rariñapi nání ayá siniri neri nání mñixídípa yaríní goxi goxi áamá imóniníxoní ámi nwearírná ikíniníxoní weariri wá nioníyá tñi gí ápoyá tñi anínajowayá tñi npiróa weariri emáoní eni joxi nání ayá niri re rírníarini, ‘Oweoi, nioníyáoximani.’ rírníarini.

²⁷ E neri aiwi wíyné re rogá tiyné siní mipépa egíami enáná Gorixo xwioxíyo mimeámí neri seamenweanípi wíyné siní wírníarini.” uriniginí.

Jisaso nírní xegí bí imóniní nánirini.

²⁸ E nuríáná ríxa sá wé wíumi dñí wá wo órání o Gorixomi xwíyá rírní wírní Pitaomi tñi Jonomi tñi Jemisomi tñi nwirimeámi dñí xwé bimi nání niyiro

²⁹ o Gorixomi xwíyá uraríná re eniginí. Xegí símímaní xegí bí íriri rapírapí yíniní eni apá weri ápianwíniní xwírná eari neri enáná re eniginí.

³⁰ Áamá píné o tñi nawíni xwíyá rarígíwaúyí —Awaú Gorixoyá wá rókiamoagíwaú Moseso tñi Irajao tñirini.

³¹ Awaú ikínigíwaú éí nironapiri Jisaso tñi o xwá tño pñi nwiárimí ámi anínami nání npeyiríná Jerusaremyo perí áamá niyoní nání wiiri eníapi nání xwíyá rírní

³² Pitao tñi níximíximí emearígíwaú tñi xámi sá winarinagi sá wegáwa, sainíowa nwiápnímearo weniní éfáyí wíngíawixini. Jisaso ikíninixoxi rírní áamá nawíni rogíwaú eni nwiníro

³³ awaú Jisasomi ríxa píní nîwiárímî wanîri yarîñagî nîwîñiro Pitao dîñî nîpîkwîñî mîmó “Píoi urîmîñî?” nîrîñîrî Jisasomi úrapí xwîyîfá re urîñîñîñî, “Neamemearîñoxîñî, none re nîñwearîñá nanîrîñî. Anî pîpákî wíkaú wí, joxî nánî wîwáyî, Moseso nánî wîwáyî, Irajao nánî wîwáyî oseamîrîyaneyî.” nurîrî

³⁴ sinî e urarîñá agwî wí nîyapîrî awamî rîtî wîmîñîrî yarîñagî nîwîñiro wáyî yarîñá

³⁵ agwî apimî dánî xwîyîfá bî re rîñîñîñîñî, “Gî nîaíwî royoî, nîwanîñonî rîpeañáomî arfá wípoyî.” ráná

³⁶ wenîñî éfáyî wîñîgîfawîxîñî. Jisaso xegî xewîñî roñagî nîwîñiro xwîyîfá marî wîwanîñowa sîñwî wîñîfápi nánî íná ámá wíyo áwanî murîpa egîfawîxîñî.

Íwî imfó dîñî xîxéroarîñî womî nanî imîxîñî nánîrîñî.

³⁷ Sá e wegîfáwa wîfápi tîñî nîwiápîñîmeámî dîwîyo weapáná oxî apîxî obaxî epîroyî egîfáyî o tîñî órórî nîñiro

³⁸ ámá apî epîroyî egîfápi dánî wo nîwiápîñîmearî rîaíwá re urîñîñîñî, “Nearéwapîyarîñoxîñî, gî íwomî sîñwî owîñîñîrî nánî waunî rîxîñî rîrarîñîñî. O gî nîaíwî ná wonîrîñî.

³⁹ Imfó xîxéroáná o makîrîwî nîmorî ríxa meanî nearî móáná sinapîxwîñî iwénîrî meákîkwîfá erî yarîñá omî xwîrîxwîrîfá nîkîxerî ríxa ayápiñî mewînarîñagî nîwîñîrîñá pínî wîárarîñîrîñî.

⁴⁰ Dîxî wîepîsarîñowamî waunî rîxîñî ‘Imfó gî íwomî xîxéroarîñîyî mîxî umáñowárîpoyî.’ urfá enagî aîwî awa wí e epaxî menîñî.” urfagî

⁴¹ Jisaso re rîñîñîñî, “Ámá agwî tîyîné ñweagîfáyîné, nionî dîñî mîñîkwîropa ero xenwîñî moro yarîgîfáyîné, ‘Jisaso íníná renîñî nene tîñî nîñwearane arîrá neainfáñî.’ rîyaiwîarîñoi?” nîrîrî xanomî re urîñîñîñî, “Dîxî íwo anwî re nîmeámî beî.” urfagî

⁴² íwomî sinî nîmeámî barîñá imfó meanî eááná sîrîrîñwî néra piéroagî aî Jisaso imfomî mîxî numáñowárîmáná nîaíwomî nanî nîwîmîxîrî ámî xanomî mîñî wîñîñîñî.

⁴³ Mîñî wíáná ámá nîñî Gorîxoyá enî eánîñî Jisaso éfîpî nánî ududî nero “Ayîkwîranî?” yaiwîgîfawîxîñî.

Ámî áwanî “Nîñîpîkipîrîfáñî.” urîñî nánîrîñî.

Ámá nîñî Jisaso yarîñîpî nánî ududî yarîñá o wîepîsarîñowamî re urîñîñîñî,

⁴⁴ “Píránîñî arfá nîpoyî. Nionî arfá enîyo searémoarîñîñî. Anîñamî dánî ámá imónîñáonî ámá wíyo mîyî nurîpîrîfáñî.” urfagî aîwî

⁴⁵ awa xwîyîfá apî Gorîxoyá dîñî tîñî ínîmî imónîñagî nánî píranîñî nîjîfá mîmónîpa nero mîkîpî nánî yarîñî wianîrî éfáyî wáyî nîwîro nánî masîfá wîgîfawîxîñî.

“None go go seáyî e imónîrîfenîñoi?” rîñîgîfá nánîrîñî.

⁴⁶ Wîepîsarîñowa xîmîxîmî nîñiro “None go go seáyî e imónîrîfenîñoi?” rîñarîñá

⁴⁷ Jisaso wîgî xwîoxîyo adadî nîwirî awa e yaiwîarîñagîfá nîwîñîrî nánî nîaíwî bî nîmearî xfo tîñî e éfî nurárîrî

⁴⁸ awamî re urîñîñîñî, “Ámá woxî goxî goxî nionî nîñîxîdîrî nánî nîaíwî rîpîmî peayî mîwianî wéyo nîmerîñáyî apîmîñî mîmearîñîñî. Nionî enî wéyo nîmerî gî ápo nîrowárénapîñomî enî wéyo umerî yarîñîñî. Soyîné

woxi 'Nioni awami inimi niwuriniri sanj ourapimini.' yaiwinarigo oyf seayf e imonigorini." uriginigini.

"Ámá midáni miró segf táfámini imónigfáyf rini." urigf nánirini.

49 Wiepisarigf Jono re uriginigini, "Neamemearigoxini, none ámá wo yof joxiyá niri imfó mixf umátnowáragi sngwfi niwinirina o none mineaxidipa neri yarigagi nani mepa oeni urigwanigini." urigagi ai

50 Jisaso re uriginigini, "Ámá orfwami dani miró segf tngfmini imonigorini. Ayinani e mepa oeniri pi nani urigfawixini?" uriginigini.

"Omí miragf mawipa oyaneyi." rigfáyf nánirini.

51 Rixa Gorixo Jisasomi anfnami nani wirimnapini anwi e imonigana Jisaso digf "Nioni Jerusaremyo nani oumni." nikwromi nurina

52 xwiyfá yanf wiowarifi wi xfomi xami umeapiri nani urowarana awa nuro anf ámá wigf yof Samariayf —Ayf Isireriyf tni xepixepa rónigfáyf rini. Ayfá anf bimi nremoro Jisaso rfwfyo bini nani amipi piranigf imixanro éfáyf

53 ámá anf apimi nweyf Jisaso Jerusaremi nani uminiri yarigagi niwiniro "Miragf bi owianeyi." miwimónf yarigagfa

54 xegf wiepisarigf Jemiso tni Jono tni e niwiniri Jisasomi re urigfisixini, "Ámináoxini, yawawi 'Gorixo anfnami dani rfa nimamowárenapiri ámá tfyo rfa nini nani anani ourfpiyi.' risimónarini?" urigagi ai

55 o nikinimóniri awaumi mixf "E miripani." nurimi

56 anf ámi bimi nani ugfawixini.

Ámá "Orixfdimni." urigfá nánirini.

57 Ófyo warina ámá wo Jisasomi re uriginigini, "Ami gimf joxi úfmf nioni eni númi rixfdimemfá rini." urigagi

58 o ámá royf enf neaniri nixfnrfenigoiniri re uriginigini, "Sfwfi sayf xegf siririkf sá wenfa nani tngf rini. Inf eni xegf yéwf tngf rini. E neri aiwi ámá imonigáoniyá sá wémfa nani anf wí menini." uriginigini.

59 Ámi womi re uriginigini, "Joxi nixfdei." urigagi o re uriginigini, "Xami xe nurf gf ápo péána xwfá oweyariniri sngwf naniriréini?" urigagi ai

60 o re uriginigini, "Ámá nioni digf minikwropa yarigfáyf ayf eni ámá piyfnigf imonigagfa nani wigf ámá péána xwfá oweyarinfpoyiniri sngwf winirixini. E neri ai joxi xwiyfá Gorixo xegf xwioxfyo mimeámfi neri umejweanfa nanipi ami ami wáf uriméirixini." uriginigini.

61 Ámi ámá wo nibiri re uriginigini, "Ámináoxini, nioni rixfdimemfá rini. E neri aiwi xami xegf ámayo nurf yayf owiemeniri sngwf nanei." urigagi ai

62 Jisaso ewayf xwiyfá ripi uriginigini, "Ámá omigf mearigf wo nikinimóniri rfwfmf dani sngwf anána xfo omigf mearigfpi xixeni warigfmani." nuriri re uriginigini, "Joxi eni digf ninkwrori nixfdifaná ámi nikinimóniri amipi joxi pini wiarfyf meáminiri nani digf nimori nerfnáyf, omigf Gorixo nani piranigf mwiipa eri oyá xwioxfyo páwipaxf mepa eri imonigini." uriginigini.

10

Ámá 72 nirfpearf yaxwf urowarapigf nánirini.

1 Jisaso e nurimána ámá ámi wíyo 72 nirfpearf anf xfo unfá ayf ayo nani wauni wauni xami umeapiri nani nurowarapiri

2 re uriniginini, “Ámá nioni xwiyá yañí seaiapowáráyí, ayí aiwá yóí pírípírí níní mìnipaxíníjé imónini. E nerí aiwí ámá seyíné aiwá apí mipírí nání obaxí mimóninjoí. Ayínáni Gorixo ámá wíni ení aiwá mipíríníjé nimóniro xwiyá yayí winipaxípi yañí wiowáripírí nání yaríní wípoyí.” nuríri

3 re uriniginini, “Soyíné óf nioni searfáyo úpoyí. Ámá wí s'wí sayí sipísipí roanarígápaníjé seaipíríe nání searowáraríní.” nuríri

4 re uriniginini, “Nuróná nigwí wowí bírani, fá árupianí wúraní, síkwí súraní, nimeámi mupani. Óf e ámayo n'winiríná yayí niníro e éf mìnweapaní.

5 Aní wiwámi nípáwiríná yayí n'wirí xámi re urífríxini, ‘ “Seyíné Gorixoyá díní t'ni n'wayiróniro onweápoyí.” neaimónarini.’ urífríxini.

6 Aniwámi xiáwo saninjo imóninagí n'winiríná xwiyá yayí n'wiríná e urfápí m'íd'íd' mikixepani. Aní xiáwo saninjo mimóninagí n'winiríná yayí apí m'íd'íd' wikixéfríxini.

7 Aní giwí giwámi nípáwiro ninwearíná aiwá t'ni iniigí t'ni seiapfápi anani niníro nweáfríxini. Ayí rípi nánirini. Ámá nigwí omíní neríná nigwí meaarígápa soyíné wáf nemero nioni omíní n'niiríná iniigí t'ni aiwá t'ni seiapfáyí nigwíníjé wayfá n'pírífríxini.” nuríri xegí wiepísarínjowa aiwá oneiapfópoyinirí aní wiwá wiwámi emepíríxini'ri ámi re uriniginini, “Aní wiwámi nípáwiro nweáfíwámi dání aní axfípmi ámi wiwámi nweaníro nání mupa éfríxini.

8 Aní gípi gípmi n'rémoríná aiwá míraní seaianíro ‘Aníyo nání eini.’ nisearími úfáyo númi nuro pí pí aiwá seiapfápi sa anani n'fríxini.

9 Aní apimi s'míxí yarígáyo naní wimíxíro ‘Gorixo xwioxíyo m'imeámí nerí pírániníjé seamenweanfá anwí ayo enagí nání nisaníro nweáfríxini.’ uríro éfríxini.

10 E nerí aiwí aní gípi gípmi n'rémoríná ayí niseairimeámi wigí aníyo nání miseaupa éaná nuro óf aní apimi nání iníníyimi dání re urífríxini,

11 ‘Seyíné díní re mopírí nání, “Gorixo xwioxíyo m'imeámí nerí pírániníjé neamenweámínirí éf aiwí nene apí nání m'neaimónarínagí nání xfo xeaniníjé neiapínfáfráni?” yaiwipírí nání xwíá síkí segí aní rípmi dání aí negí síkwíyo xéniníjé pírí wialkímí seasiarínwini.’ urífríxini.” nuríri

12 re uriniginini, “Nioni aga nepa seararínini. Gorixo ámá n'yoní mí ómómíxímí enfáyimi ámá aní Sodomí nweaagfáyí —Eníná Sodomí nweaagfáyí r'fáni níkiróa warínagfá Gorixo anínamí dání r'fá mamówáraná n'yoní r'fá niniginini. S'fá ayimi ayo Gorixo xeaniníjé xwé n'wirí aiwí ámá soyíné arfá m'sealí xe úpoyinirí síjwí seanfáyo Gorixo xeaniníjé n'wiríná Sodomí nweaagfáyo r'fániníjé winínfápi t'ni xixeni winínfámani. Seáyi e múronfáriní.

Aní bí bimi nweáyí x'fomi díní m'iwíkwíroarínagfá uréwapíyíníjé nánirini.

13 “Isíreríyíné ‘Gorixo nene nání aga wimónarini.’ yaiwinarínagfá aí xeaniníjé o seaikárinfápi ayíkwí menagí nání díní sipí oseainí. Isíreríyíné aní yoí Korasiníyi r'íniníjéyo nweaagfáyíné t'ni aní yoí Betísaida nweaagfáyíné t'ni aweyí! S'fá wíyi seyíné majfá seaórínfáriní. Émayí aní yoí Taiayí r'íniníjéyo nweáyí t'ni Saidoníyi r'íniníjéyo nweáyí t'ni emímí nioni seaíwapíyínápi síjwí n'winíro síjwíríyí, ayí eníná nisaníro iyfá íríkwí wú páníro r'fá uráfíyo iwíeáníro yaníri egfáriní.

¹⁴ Gorixoxo ámá n̄iyoni xeaniñf winfáyimi xeaniñf Taia ñweáyo t̄ni Saidoni ñweáyo t̄ni winfápi t̄ni seyfné seaikárin̄fápi t̄ni ax̄pi imónin̄fámani. Seyfné seaikárin̄fápi seáyí e múronfárini.

¹⁵ Isireriyfné, Kapaneam̄ ñweáyfné ‘Gorixoxo an̄fnami n̄ani n̄ineameám̄ neayin̄fárini.’ n̄iyaiwiro seáyí e r̄iyariñoi? Rfá an̄iñf wear̄iñfyo n̄iseamamówarin̄fárini.” nur̄ri

¹⁶ wiep̄sar̄iñfyo ámi re ur̄iñin̄igini, “Ámá giyf̄ giyf̄ soyfné wáf ur̄imearfná arfá seaífáyf̄ nioni eni arfá niar̄iñoi. Giyf̄ giyf̄ arfá m̄iseaipa éfáyf̄ nioni eni arfá m̄iniar̄iñoi. Nioni arfá m̄inipa éfáyf̄ Gorixoxo, n̄rowár̄enap̄iñomi eni arfá m̄iwiar̄iñoi.” ur̄iñin̄igini.

Ámá 72 imónigfáwa ámi Jisasom̄i wímeagfá n̄an̄r̄ini.

¹⁷ Ámá 72 urowár̄ap̄iñf̄yf̄ ámi d̄iñf̄ yayf̄ n̄iyaiwia n̄ib̄iro Jisasom̄i n̄iwímearo re ur̄igf̄awix̄ini, “Ám̄ináox̄ini, ámá imfó d̄iñf̄ x̄ixéroar̄iñf̄yo aí none yof̄ jox̄iyá n̄ir̄irane m̄ixf̄ umáinowár̄aná anani arfá n̄ineaim̄i éf̄ war̄iñoi.” ur̄fagfá

¹⁸ o re ur̄iñin̄igini, “Soyfné imfóyo m̄ixf̄ umáinowár̄arfná nioni Seteno —O imfóyo x̄iráon̄iñf̄ imóniñoriñi. O ápiañw̄fn̄iñf̄ an̄fnami d̄ani piérónap̄ar̄iñaḡi win̄iñan̄igini.

¹⁹ Arfá nípoyi. Nioni eni sixf̄ eán̄iñf̄ seaipowár̄iñá enaḡi n̄ani soyfné weaxfá t̄ni wáré t̄ni anani xórór̄f̄ ero Seteno, f̄w̄f̄ oépoyin̄ri seaíw̄ap̄iyariñomi anani xórór̄f̄ wirow̄epax̄r̄ini. E yarfná wí xw̄r̄fá seaik̄ixen̄fámani.

²⁰ E n̄isear̄ri aiwi imfó x̄ixéroar̄iñf̄yo m̄ixf̄ umáinowár̄aná arfá n̄iseairo éf̄ war̄igfá enaḡi n̄ani seáyí e nimón̄iro yayf̄ mepani. Sa r̄ipi n̄an̄ini yayf̄ époyi. An̄fnami íkw̄f̄ ámá wé rón̄iñf̄yf̄ n̄ani ñwirár̄in̄iñf̄nam̄i segf̄ yof̄ eni ñwirár̄in̄iñaḡi n̄ani yayf̄ époyi.” ur̄iñin̄igini.

Gorixom̄i seáyí e umen̄f̄ n̄an̄r̄ini.

²¹ Kwíyf̄ Gorixoxoyápi uk̄ikayon̄aḡi n̄ani axíná yayf̄ seáyim̄i d̄ani ner̄i Gorixom̄i re ur̄iñin̄igini, “Gf̄ ápox̄ini, xw̄fá im̄ix̄iri an̄fna im̄ix̄iri enox̄ini, wiep̄sar̄iñow̄a yar̄igfá ap̄i n̄ani ámá seáyí e nimón̄iro ‘Nioni n̄igf̄pi d̄iñf̄ r̄ixa n̄ijfá imóniñáoni n̄ani go níw̄ap̄iyin̄iñoi?’ r̄in̄fáyo jox̄i yumf̄i wir̄i ámá ‘Nioni n̄iaíwon̄fn̄iñf̄ nimón̄iri majfá imóniñáoni n̄ani anani níw̄ap̄iyi.’ r̄in̄fáyo jox̄i wfá rókiamori yar̄iñox̄i enaḡi n̄ani seáyí e r̄imear̄iñini. Ápe, jox̄i ‘E oem̄ini.’ simónar̄iñaḡi n̄ani rar̄iñini.” nur̄ri

²² re r̄iñin̄igini, “Gf̄ ápo am̄ipi xw̄fá r̄ir̄imi n̄ir̄im̄ini yanf̄wá n̄ani f̄an̄iñf̄ niep̄fx̄fn̄iasin̄r̄ini. Ámá wo Gorixom̄i xewaxo n̄ani x̄ixeni n̄ijfá mimón̄ini. Gf̄ áponi x̄ixeni n̄ijfá imón̄ini. Ámá wo ápo n̄ani eni n̄ijfá mimón̄ini. Xewaxon̄ini n̄ijfár̄ini. Ámá ‘Xewaxon̄i gf̄ ápo n̄ani wfá orókiamóm̄ini.’ yaiwífáyf̄, ayf̄ eni gf̄ ápo n̄ani n̄ijfá imóniñoi.” n̄ir̄ri

²³ n̄ik̄in̄imón̄iri xegf̄ wiep̄sar̄iñow̄a wigf̄pi ñwean̄agfá s̄iñw̄f̄ n̄win̄iri awam̄ini re ur̄iñin̄igini, “Am̄ipi nioni eri xw̄yfá r̄iri yar̄iñápi soyfné s̄iñw̄f̄ nanayífápi n̄ani Gorixoxoyá d̄iñf̄ t̄ni yayf̄ seáyí e d̄ani seain̄ipax̄r̄ini.

²⁴ Gorixoxoyá wfá rókiamoagfá obax̄yf̄ t̄ni m̄ixf̄ ináyyf̄ t̄ni am̄ipi soyfné s̄iñw̄f̄ nanar̄igfápi ‘S̄iñw̄f̄ ow̄inaneyi.’ n̄ir̄iro aiwi wí s̄iñw̄f̄ m̄iw̄in̄ipa ero am̄ipi soyfné arfá niar̄igfápi ‘Arfá ow̄ianeyi.’ n̄ir̄iro aiwi wí arfá m̄iw̄ipa ero yagfár̄ini. Ayin̄ani soyfné yayf̄ seáyim̄i d̄ani seain̄ipax̄r̄ini.” ur̄iñin̄igini.

Ewayf̄ ikaxf̄ Samariayf̄ wo x̄eñw̄f̄ wom̄i wá wian̄iñf̄ n̄an̄r̄ini.

25 Ámá ñwí ikaxí eáníñpí mewegíá wo “Jisaso ení eáníñoríani? Iwamíó owíwapiyimíni.” niyaiwirí níwiápínímeari re uríñinigíni, “Nearéwapíyaríñoxíni, nioní aríre nerí dñí niyimíñí tñáoni imónímíáríni?” uríagí

26 Jisaso re uríñinigíni, “Ñwí ikaxí eáníñpí aríre níríníri eáníni? Joxí fá níróríná aríre ríníñagi roaríñíriní?” uríagí

27 o re uríñinigíni, “Re níríníri eáníni, ‘Joxí díxí Ámíná Goríxomi dñí síxí nuyirí neríná díxí xwioxí o nání yayí osiníníri erí ení síxí eáníñí tñí xídírí dñí tñí pírániñí wíkwírorí éiríxíni. Jíwaníñoxí dñí sípí inaríñípa ámá joxí tñí ñweagíáyí nání ení axípi síníwínígní.’ níríníri eáníni.” uríagí

28 Jisaso re uríñinigíni, “Joxí xíxeni raríñíni. E nerínáyí dñí niyimíñí tñíñoxí nimóníri aníñí ñwearíáríni.” uríagí

29 ñwí ikaxí eáníñpí mewenjo ámá níní xewaníño nání re oyaiwípoyíníri “O ñwí ikaxí eáníñpí tñí xíxeni ámá xífo tñí ñweagíáyí nání dñí sípí níwirí arírá wiaríñoríani?” oyaiwípoyíníri ámí yaríñí re winíñinigíni, “Ámá nioní tñí nawíní ñweañwáyí gíyíríani? Ámá gíyí nání níwaníñoni dñí sípí inaríñápa dñí sípí axípi e niníñoi?” Yaríñí e wíáná

30 Jisaso ewayí xwíyíá rípi uríñinigíni, “Ámá wo añí yoí Jerusaremíyi píní níwiárími añí yoí Jerikoyí ríníñíyo nání wearíná re eníñinigíni. Ámá ámáya amípi íwí oxaurápaneyíníro yarígní wa omí fá níxero xegí rapírapí wiríro iwaní mépero ríxa napénímearíná píní níwiárími ugíawíxíni. Ríxa numáná enáná

31 apaxípaníñí imóníñí wo ení óf axíyimi níweríná weníñí éyí wíníñinigíni. Iwaní mépéfo daiwo wenagí níwíníri arírá bí míwí oríwámí dání múroníñinigíni.

32 Ámí Judayí wigí yoí Ripaiyi rínígníyí wo —Ripaiyí Goríxo nání rídiyowá yarígníwámí arírá wiarígníyíríni. Ripaiyí rínígní wo iwaní mépéfo wenje níremorí níwíníri aiwí o ení oríwámí dání múroníñinigíni.

33 E nerí aiwí ámá Samariayí wo —Samaríayí tñí Judayí tñí eníná dání xepíxepá rónagíáríni. Samario ení añí wíyo nání nuríná wíníñinigíni. Ámá iwaní nearí tfo riwo wenagí níwíníri omí wa níwianíri

34 añwí e nurí iniígní wainí bí tñí raní bí tñí iwaní weáíayo gíníí wirí wíá utírí nemáná nímfeyoari xegí dogíyo seáyí e níñwíríríri nímeámí añí ámá amí amí dání níbirí wéíríxíníri míríníñí wíwámí nání nurí e mewenjo

35 wíápi tñí íkwí wíníxaú níroari añiwámí meariñomi níwirí re uríñinigíni, ‘Ámá romí nígwí rínami dání pírániñí méiríxíni. Rína anípa imónáná o nání joxí díxí nígwí xwíríá íkíxéánáyí ámí nioní níbiríná nioníyá xíxeni míní siapímíáríni.’ uríñinigíni.” Jisaso ewayí xwíyíá api nurímáná

36 ñwí ikaxí eáníñpí mewenjomí yaríñí re winíñinigíni, “Joxí dñí aríre yaiwiaríñíni? Iwaní nearí tñomí ámá waú wo níwíníro aí awa go o tñí ñweagíá wóníñí nimóníri arírá winíñinigíni?” uráná

37 ñwí ikaxí eáníñpí mewenjomí re uríñinigíni, “ ‘Ámá níwínírná wa níwianíri naní wiíño o tñí ñweagíá wóníñí imóníñinigíni.’ nimónaríni.” uríagí Jisaso “Joxí ení nurí axípi e néra úíríxíni.” uríñinigíni.

Mataí tñí xínapí Mariaí tñí náníriní.

38 Jisaso wiep̄sar̄iṅȳȳ t̄n̄i ótyo nuróná an̄f̄ bimi rémóáná ap̄x̄f̄ wí Mataíȳi r̄in̄iṅí aiwá míraṅf̄ wini xeḡf̄ an̄f̄yo nán̄i n̄wir̄imeám̄i nur̄i ṅweaṅáná

39 Í xeḡf̄ xex̄ir̄imeái Mariaíȳi r̄in̄iṅí n̄ib̄ir̄i Jisasoyá s̄ikw̄f̄ t̄iṅf̄ e n̄iṅweámáná oyá p̄fné ar̄f̄á wiar̄fná

40 Mataí aiwá r̄iyam̄f̄ em̄in̄ir̄i yar̄fná upup̄ḡf̄ winar̄iṅagi n̄ib̄ir̄i Jisasomi re ur̄iṅin̄iḡin̄i, “Ámináoxx̄in̄i, niin̄i aiwá r̄iyam̄f̄ yar̄fná ḡf̄ n̄ir̄ix̄imeái p̄fn̄i n̄in̄iwiar̄im̄i n̄ib̄ir̄i ‘Aȳf̄ anan̄ir̄in̄i.’ r̄iyaiwiar̄iṅin̄i? Í san̄f̄ n̄ir̄áp̄in̄i nán̄i urowár̄enapei.” ur̄f̄agi

41 Ámináo re ur̄iṅin̄iḡin̄i, “Mataíx̄i, Mataíx̄i, jíx̄i d̄iṅf̄ ob̄ibax̄f̄ mor̄i am̄ip̄í obax̄f̄ nán̄i ayá s̄fw̄f̄ r̄iror̄i yar̄iṅin̄i.

42 E ner̄i aí jíx̄i an̄iṅf̄ min̄f̄ epax̄f̄ imón̄iṅȳȳ obax̄f̄man̄i. Aga ná b̄in̄ir̄in̄i. Mariaí ap̄i nán̄i d̄iṅf̄ neȳiror̄i ar̄f̄á niar̄in̄i. Í d̄iṅf̄ eȳiroar̄iṅf̄p̄i m̄id̄id̄f̄ m̄iwik̄ixepa ner̄i jíx̄i n̄ir̄ífp̄i b̄i ur̄im̄iméin̄i.” ur̄iṅin̄iḡin̄i.

11

Aȳf̄ Gor̄ixomi nur̄ir̄fná r̄ipax̄fp̄i nán̄i uréwap̄iyiṅf̄ nán̄ir̄in̄i.

1 Jisaso wí e nur̄i r̄ixa Gor̄ixomi xw̄iȳf̄á r̄ir̄im̄f̄ n̄iwimáná eṅáná xeḡf̄ wiep̄sar̄iṅȳȳ wo re ur̄iṅin̄iḡin̄i, “Ámináoxx̄in̄i, Jono waȳf̄ n̄ineameaia wago xeḡf̄ wiep̄sar̄iṅowami Gor̄ixomi xw̄iȳf̄á r̄ir̄im̄f̄ wip̄ir̄i nán̄i uréwap̄iyiṅf̄pa jox̄i en̄i e nearéwap̄iyi.” ur̄f̄agi

2 o awam̄i re ur̄iṅin̄iḡin̄i, “Gor̄ixomi xw̄iȳf̄á r̄ir̄im̄f̄ n̄iwir̄fná re ur̄írr̄ix̄in̄i, ‘Ápox̄in̄i, “Ámá n̄n̄i jox̄in̄i ṅw̄f̄áox̄i eṅagi nán̄i wéyo r̄imérr̄ix̄in̄i.” neaimónar̄in̄i. “Jox̄i xw̄iox̄f̄yo m̄imeám̄f̄ ner̄i neamen̄wear̄f̄ap̄i s̄iṅán̄i imón̄f̄w̄in̄iḡin̄i.” neaimónar̄in̄i.

3 Nene aiwá s̄f̄á aȳf̄ ayimi nan̄fw̄á nán̄i neaiaȳírr̄ix̄in̄i.

4 Ámá nene íwf̄f̄ neaíf̄áyo yokwar̄im̄f̄ wiíagwi nán̄i jox̄i nene íwf̄f̄ yar̄iṅwáȳf̄ yokwar̄im̄f̄ neaiírr̄ix̄in̄i. Ámá wí eṅf̄ eán̄iḡf̄áȳrr̄fan̄ir̄i iwam̄f̄ó owíwap̄iȳipoȳin̄ir̄i s̄iṅw̄f̄ m̄inean̄ipa éir̄ix̄in̄i.’ Gor̄ixomi xw̄iȳf̄á r̄ir̄im̄f̄ n̄iwir̄fná e ur̄írr̄ix̄in̄i.” ur̄iṅin̄iḡin̄i.

5-7 E nur̄imáná ewaȳf̄ xw̄iȳf̄á r̄ip̄i ur̄iṅin̄iḡin̄i, “Soȳfné wox̄i d̄ix̄f̄ ámá an̄f̄ wí e d̄án̄f̄ wo ár̄iweḡf̄yo símeááná aiwá men̄agi nán̄i jox̄i ámá n̄ikum̄ix̄in̄ir̄i emear̄iḡf̄áȳf̄ wom̄i nur̄i aiwá nán̄i r̄ix̄iṅf̄ nur̄ir̄fná re ur̄ir̄fn̄i, ‘Ḡf̄ ámá an̄f̄ wí e d̄án̄f̄ wo an̄f̄ wíyo nán̄i ún̄f̄o r̄ixa ár̄iweḡf̄ r̄íná nímeáaḡf̄ om̄i aiwá b̄i m̄in̄i wimi nán̄i men̄agi nán̄i jox̄i t̄f̄e nán̄i r̄ix̄iṅf̄ bar̄iṅin̄i. Aiwá b̄iaū b̄i n̄in̄imeair̄réin̄i?’ uráná an̄f̄yo ín̄im̄i dán̄i, sá wen̄fm̄i dán̄i re r̄ir̄in̄iṅoi, ‘Aiwá nán̄i ayá wí m̄in̄ir̄iṅweapan̄i. An̄f̄ ówan̄f̄ n̄iyár̄imáná n̄iaíw̄f̄pia t̄n̄i íkwian̄w̄f̄yo r̄ixa sá wen̄win̄i. Nion̄f̄ wí n̄iwíáp̄fn̄imear̄i aiwá r̄imeaipax̄f̄ men̄in̄i.’ r̄ir̄in̄iṅoi.

8 Nion̄i re searar̄iṅin̄i, ‘An̄f̄ xiáwo aiwá nán̄i r̄ix̄iṅf̄ b̄f̄o xeḡf̄ n̄ikum̄ix̄in̄ir̄i emear̄iṅf̄ wo aiw̄i n̄iwíáp̄fn̄imear̄i x̄f̄o r̄ix̄iṅf̄ urar̄iṅȳȳf̄ umeaipax̄f̄man̄i. E ner̄i aiw̄i ar̄fk̄i r̄ix̄iṅf̄ urayar̄fná n̄iwíáp̄fn̄imear̄i x̄f̄o wimónar̄iṅf̄p̄i n̄ip̄in̄i m̄in̄i win̄iḡin̄i.’ searar̄iṅin̄i.

9 Aȳfnán̄i nion̄i re searar̄iṅin̄i, ‘Soȳfné Gor̄ixomi am̄ip̄í wí nán̄i yar̄iṅf̄ wíáná o anan̄i m̄in̄i seaiap̄in̄f̄ar̄in̄i. R̄ix̄iṅf̄ nur̄ir̄fná am̄ip̄í wí o t̄iṅf̄ e nán̄i p̄f̄á ner̄fnán̄iṅf̄ anan̄i meap̄rr̄f̄ar̄in̄i. R̄ix̄iṅf̄ nur̄ir̄fná wáf̄ e n̄irómáná wakw̄f̄ óránán̄iṅf̄ o anan̄i ar̄f̄á n̄isiri an̄f̄ ówan̄f̄in̄iṅf̄ r̄fk̄wiin̄iḡin̄i.’ searar̄iṅin̄i.

10 Aȳf̄ r̄ip̄i nán̄i searar̄iṅin̄i. Ámá n̄n̄i Gor̄ixomi r̄ix̄iṅf̄ urayar̄fnáȳf̄ aȳf̄ anan̄i wí meap̄rr̄f̄ar̄in̄i. Ámá ḡiȳf̄ am̄ip̄í wí nán̄i p̄f̄á ner̄fná

anani meapírjárini. Giyí wáf e dáni wakwí óráná o anani aní ówaní wíkwíinjárini.” uriniginini.

¹¹ Ewayí xwiyíá ámi bí rípi nuriri re uriniginini, “Ápoyíné woxi díxí íwo nibiri peyí nání rixinjí ríránáyí, weaxíá nímeari wiriréini? Oweoi, wí e wiriméini.

¹² Iní kímínjé nání eni rixinjí ríránáyí, wáre nímeari wiriréini? Oweoi, e eni nímeari wiriméini.

¹³ Soyíné íwí néra warígíoyíné aiwi segí niaíwí rixinjí searánáyí, anani amípi awiaxíyí anípa mání wiarígíoyínerini. E nerí aí segí ápo anínamí ηweano anípaxírini. ‘Omí giyí giyí rixinjí uránáyí, kwíyí oyápi aí anani mání winjárini.’ seararinini.” uriniginini.

“O ení eáninjé oboyá tñi yarini.” rigíá nánirini.

¹⁴ Jisaso, imíó maní píróninjé womi —O ámá womi dínjé xixéroarinjagí nání ámáo eni maní píróninjorini. Imíomí míxí umáinowáraná imíó éf úáná ámá maní píróninjó ámi píné riniginini. Ámi píné rarinjagí

¹⁵ ámá e epíroyí egíáyí sínjwí e níwíníro ududí nero aí

¹⁶ ámá wí re rigíawixini, “O imíó míxí numáinowáriríná imíó xiráóninjé imóninjó —O xegí yoí bí Bieseuroyí rininjorini. Oborini. O ení weámíxowárfagí nání ení eáninjé oyá tñi umáinowárarinjírini.” raríná ámá ámi wí “Jisaso ení eáninjórani? Iwamíó owíwapíyaneyí.” níríníro níbíro re urígíawixini, “Anínamí dání emímí bí iwamíó neáíwapíyí.” uríagíá aiwi

¹⁷ o wigí yaiwigíá nání adadí níwiri ewayí xwiyíá re uriniginini, “Ámá gwí axírí xepixepá níróníro míxí nínrónáyí, ayí aní míwiárekixinípaxírini. Ámá xiráxogwáowa eni xepixepá níróníro míxí nínrínáyí, ayí eni aní míwiárekixinípírjárini.

¹⁸ Ayínání Seteno tñi xegí imíó axíyí tñi xepixepá níróníro míxí nínrónáyí, arige nero ení neániri ropíráoi? Oweoi! E nerí aiwi seyíné ‘Ení eáninjé Bieseuroyá tñi imíó míxí umáinowárarinjini.’ nírarinjoi.

¹⁹ Nioní nepa Bieseuroyá ení eáninjé tñi imíó míxí numáinowárirí sínjwiríyí, segí ámá ení eáninjé goyá tñi míxí umáinowárarígíárini? Segí ámá imíó míxí umáinowárarígíáwa síá yoparíyimi níwiápínímearo yarinjé re seapírjárini, ‘Nene ámá wo imíó míxí umáinowárarinjagí níwínírane “Ení eáninjé Goríxoyá tñi e yarini.” rínarinjá enjagí nání seyíné pí nání Jisaso axípi yarinjagí níwínírná xwiyíá nímeari “Ení eáninjé oboyá tñi yarini.” urígíawixini?’ Yarinjé e seapírjárini.

²⁰ Nioní ení eáninjé Goríxoyá tñi imíó míxí umáinowárarinjagí aí seyíné ‘Goríxo xíó xegí xwíoxíyo mímeámí nerí neamejweanfápi ríxa rimónini?’ míyaiwiarinjoi. ‘Ámá yeáyí neayímíxemeaníá nání uowárenapíníó, aríowayá xwíá piaxíyo dání iwíaroníoyí rarínwáo ríxa nene tñi rimóninjwíní?’ míyaiwiarinjoi.” nuriri

²¹ ewayí xwiyíá ámi bí rípi uriniginini, “Ámá ení riní wo éwaikí oxá nayiri nítrí awí mejweanáná ámá wo xegí aníyo nípáwiri amípi wí íwí meapaxí menini.

²² E nerí aí ámá ení rinómí ní múrori omí seáyí e imóninjé wo níbíri míxí wímíniri neríná xopírárí níwiri amípi níní míxí nání máxírínjéyí nurápmáná amípi oyá níní eni ríxa nurápiri yaní níwia warínjírini.” Jisaso ení eáninjé xíoyá oboyápipimi múronjagí nání ewayí xwiyíá e uriniginini.

23 Ámá wí ámayí níní Jisasomí dñí wíkwíroro xídíro epírixíní pírí rakiámí wianíro yarígáyí nání ewayí xwíyá ámí bí nurí re uríñíní, “Ámá nioní t́ámíní mimónígáyí, ayí nioní t́níní mîxí imóníñwáyí. Ámá nioní t́níní sipísipí awí meaárípa yarígáyí, ayí sipísipí xídíxídwárí yarígáyí.” uríñíní.

Ewayí ikaxí imíó xegí wíniyo wirímeaní nání.

24 Ámá ayí “Nene Jono nearáná saníñ onímíapí nerane aiwí imíó xíxéroaríñ róníñ imónanígíní.” oyaiwípoyíní ámí xíxewísí ikaxí bí nurí re uríñíní, “Imíó xíxéroaríñyí mîxí umáínowáráná ámá womí píní nîwíárímí nuríná iniígí mayímí ge ge sá onweámíní nemerí ṕá nîmegíníméísáná re yaiwíáríñí, ‘Gí ámí añí axí píní nîwíárímí bíñgé nání oumíní.’ nîyaiwímí

25 nuri añí ríxa síf peáríní píráníñ imíxáríní yáríníñagí nîwíní síní aníá imóníñagí nîwíní nání

26 ámí nurí imíó wé wíúmí dání waú íwí neróná xíomí seáyí e múroo egíáyo nîwirímeámí nuro axomí nîxíxéroro e ñweaarígáríní. Xámí sipí imónago aí ínáyí aga sipí ikeamóníñí.” uríñíní.

Yayí winípxáyí nání uríñíní.

27 Xwíyá apí uraríná apíxí wí ámá e epíroyí egíáyo dání ríaiwá re uríñíní, “Apíxí joxí nîrixíríní amíñí siapíñí Goríxoyá dñí t́níní yayí winípxáríní.” uríagí aí

28 o re uríñíní, “E wí nîyaiwirí mîrípání. Ámá gíyí gíyí xwíyá Goríxoyá aríá wíro axípi ero yarígáyí ámá ayíní Goríxoyá dñí t́níní yayí winípxáríní.” uríñíní.

Ekíyíñí bí nání ríxíñí urígá nání.

29 Ámá obaxí Jiaso t́ñí e epíroyí enáná síní wíní wíní epíroyí yaríñagí o re uríñíní, “Isíreríyíné, agwí ñweagíyíné íwí néra nuro aríki yarígáyíné, emímí nání seaimónaríñagí aiwí nioní emímí wí mîseáíwapíyipa nerí aiwí ná bíñí Goríxoyá wíá rókíamoagí Jonaoyagí píní seáíwapíyímíñí.

30 Eníná Goríxoyá wíá rókíamoagí Jonaoyí ríníño —O śá wíyáú wíyí píyíníñí nimóní peyí agwíyo weagoríní. O ámá añí yoí Ninipayí ríníñíyo ñweaagíáyo Goríxoyá śmímájóníñí wíñípa ámá imóníñáoní ámá agwí ñweagíyíné Goríxoyá śmímájóníñí seainíñí.

31 Goríxo ámá nîyoní mí ómómíximí eníáyímí apíxí eníná Sibayí añíyo menweagí —Í mîxí ínáyí Soromono níj́á seáyí e nimóní rírímí yaríná aríá wímíní nání añí aga ná j́amí dání bíñí. Í ámá woní Soromonómí seáyí e imóníñáoní re éf nîrómáná seararíñagí aiwí seyíné aríá mîniaríñagí nání í śá ayímí nîwíápínímearí xwíyá seameáríníñí.

32 Ámá eníná añí yoí Ninipayí ríníñíyo ñweaagíáyí —Ayí Goríxoyá wíá rókíamoagí Jonaoyí Goríxoyá xwíyá wáf uríméáná ayí wigí íwí egíapí ríwímíní nîmamoro nîsaníro ñweaagíáyíñí. Ayí ámá wo Jonaomí seáyí e imóníñáoní re éf nîrómáná seararíñagí aiwí seyíné aríá mîniaríñagí nání ámá ayí śá Goríxo ámá nîyoní mí ómómíximí eníáyímí nîwíápínímearí xwíyá seameáríñíñí.” uríñíní.

Ewayí ikaxí ramíxí nání uríñíní.

33 O xwíyá Goríxoyá ramíxíñí imóníñagí nání re ríñíní, “Ámá wo ramíxí nîmíxárómáná añí sakwímaníyo taríñímaní. Síxí wá nîmearí

upikákwiárarinímani. Nimixárománá áamá fwiapfá giyí giyí wfá ónínagá sijnwí wínipírí nání ikwianwíyo seáyí e ikwiárarinírini.” nuriri

³⁴ re uriniginini, “Segí sijnwí ení uyfwininí imónini. Segí sijnwí tñi pírániní naníro wé róniní nerónáyí, dñí naníní aumaúmí niníro segí xwioxíyo wániní okímixinarinoi. E nerí aiwí segí sijnwí tñi fwí nání naníroná segí xwioxíyo sfániní yimixinarinoi.

³⁵ Dñí naníní aumaúmí niníro segí xwioxí wániní seaókiarinípi supikíniniginiri dñí tñi éfrixiní.

³⁶ Segí xwioxíyo sfá wí miyiní wání nókiárinína uyfwí wá seaókiarinípaniní segí xwioxí nñi wá seaókiáriníriní.” uriniginini.

Parisiowami xwiyfá umeáriní nánirini.

³⁷ E nuríisaná enáná Parisi wo “Gí aníyo aiwá onaiyí.” nuriri nipemeámi úaná Jisaso nurí aiwá nipíre éf nweanáná

³⁸ Parisio Jisaso xámi wé piáxininí eaní nání wigí yarigfápa wé iniigíyo igwfá miwíro aiwá nipíre éf nweanagá niwíniri ududí yaríná

³⁹ Jisaso re uriniginini, “Parisioyíne fwí mearo rfá kiroro yaníro moarigfápi segí xwioxíyo siní magwí enáná kapixí tñi pírerixí tñi igfá nearínániní kiyí bfaríwámi dánini kwírinarigfóyínéxini.

⁴⁰ Majímají ikárinarigfóyíne ‘Bfaríwámini imixarino íniríwámini mimixinírini.’ riyaiwiarinoi?

⁴¹ Amípi soyíne fá xirigfápi áamá uyípeayíyo ayá nurimíxiro arirá niwiro miní wíánáyí, soyíne igfá neáníroniní imónipíríriní.

⁴² Parisioyíne aweyí! Sfá wíyi soyíne mají seaóriníriní. Goríxo xeaniní rfá tñí seaikárinífa enagá nání dñí sipí oseainini. Soyíne aiwá nimíroná aniní miní yíyí tñi af tñi siyó amípi pírániní fá níro ro ríxa wé wúkaú imónáná wo Goríxomi miní niwiro aí áamáyo wé róniní wiarigfáyí pñi wiáíro Goríxomi dñí sixí muyipa ero yarigfóyínéxini. Soyíne aiwá onímíapia aí segí aniní miní yarigfá jfápi pñi miwíaripa ero áamáyo naní mimíxípa yarigfápi ení ero nerí sijnwíryí, naní imónimíniri eníriní.

⁴³ Parisioyíne aweyí! Sfá wíyi soyíne mají seaóriníriní. Soyíne rotú aníyo áamá sijnwí oneanípoyiniri sfmí sfmí e nwearo makerfáyo awí eánarigfá áamá yayí ‘Ámínáoxini.’ oneanípoyiniri emero ‘Oyaneyí.’ seaimónarinagá nání Goríxo xeaniní seaikáriníriní.” uriniginini.

⁴⁴ Áamá nñi Parisiowami niwíniríná “Nanowarini.” yaiwiarinagfá niwíniri awa wigí fwí yarigfápi áamá piyí xwáripáyo ínimi wení yapí imóninagá nání re uriniginini, “Aweyí! Sfá wíyi soyíne mají seaóriníriní. Soyíne áamá piyí tigfá xwfá emadíronináná áamá ‘Áamá piyí tigfáriní?’ miyaiwí maiwí pwarigféniní imónigfóyínérini.” uráná

⁴⁵ nwfá ikaxí eáninípi mewegfá wo niwiápnimeari re uriniginini, “Nearéwapíyarinoxini, Parisiowami e nuríriná none ení ikayfwí neameararinini.” urfági aí

⁴⁶ Jisaso nwfá ikaxí eáninípi mewegfáwa áamáyo aniní miní sekaxí “E éfrixiní. E éfrixiní.” nuríro aí wiwaninowa wí miyarigfá enagá nání re uriniginini, “Nwfá ikaxí eáninípi mewegfóyíne ení aweyí! Sfá wíyi soyíne mají seaóriníriní. Soyíne áamáyo saní xwé ayá wí niwikwiáíro aí sewaninoyíne saní xwé apí iwamfó mímíeyoarigfóyíne enagá nání Goríxo xeaniní seaikáriníriní.

⁴⁷ Soyíne Goríxoyá wá rókiamoagfáwami segí arfowa pikiárigfáyo xwáripáyo aniní miní mfá imixarigfóyínéxini.

⁴⁸ Soyíné e neríñpimi dání á máyo áwaní réníñí uraríñoi, ‘Negí aríowa Goríxoyá wíá rókiamoagíawami nípikiáríroná apání yagíá enagi nání wigí xwáripáyo míá imíxaríñwíni.’ Éñíñí uraríñagíá nání Goríxo xeaníñí seaikáríñfáríni.

⁴⁹ Ayínání Goríxo díní neñwiperi soyíné nání xixeni re ríñínigíni, ‘Nioni wíá rókiamoarígíá wami tñni xwíyíá wáí urímearígíá wami tñni urowáraná ayí wíyo pípíkímí ero wíyo míxí xídowárapíro epírfáríni.

⁵⁰ Wíá rókiamoagíá níyoní nioni añína imíxiri xwíá imíxiri enína e enjáe dání nípikía bíagíá nání á má agwí ñweagíáyíné nioni ení seameámfáríni.

⁵¹ Aiboríomi xámi xiráo Keno píkiñe dání nípikía níbíasaná yoparí nioniyá wíá rókiamoagí Sekaraiuomi píkiñawixíni. Omí nioní nání íkwianwí rídiyowá yaníro ikwíkwíarímí yarígíe mídání enáná gí añí awawá “Ñwífáríni.” ríniñe mídání enáná áwíními e píkiñíoríni. Omí píkiñíe nání oxí apíxí agwí ñweagíá tíyíné nioni ení seameámfáríni.’ Goríxo e ríñíñíni.” uríñínigíni.

⁵² Ñwí ikaxí eáníñpí mewegíáwa á máyo Goríxo “Oépoysi.” wimónaríñpí mímíwíakí wiaríñagíá nání xixewísí ikaxí re uríñínigíni, “Ñwí ikaxí eáníñpí mewegíoyíné awei! Soyíné amípí Goríxo ‘Á máyo owíwapíyípoysi.’ wimónaríñpí míwíwapíyipa yaríñagíá nání sá wíyi soyíné majíá seaórínfáríni. Soyíné kí añí nájíá nání míríníñiwá nání íá nixíríróro aí sewaníñoysi wí nkwíro mípáwipa ero á má nípáwianíñí éfáyo soyíné pírfí mákímí wíro yarígífáríni.” e nuríísáná

⁵³ añí e píní níwíarímí nurí emearíñá re egíawixíni. Ñwí ikaxí eáníñpí mewegíáwa tñni Parisiowa tñni wigí xwioxíyo dání ríá ápiáwíñíñí níwerí omí símí tñni uríro amípí obaxí wí nání yaríñí wíayíro neróná

⁵⁴ “O xwíyíá sípí ñwí ikaxí eáníñí xixeni mímóníñí bí ráná xwíríxí oungeaneyí.” níríníro aríá wíaxídígíawixíni.

12

“Nañí ero sípí ero mepaní.” uríñí náníñíni.

¹ Á má oxí apíxí obaxí ayá wí epíroyí náyáríroná xokírípí inaríñá Jisaso xegí wíepísaríñowa Parisiowa seáyí e nimóníro sípí yayíro nañí yayíro yarígíápa awa ení e epírxíñíñí awamí xámi re uríñínigíni, “Soyíné bisíkeríá yísí (Bisíkeríá síní sñí enáná yísí onímíapí tía aiwí nímíní íkwianwí eapínáraríñíñí.) Soyíné bisíkeríá yísí Parisiowayá nání wáyí nero emépoysi. Wigí nañí ero sípí ero yarígíápí nání seararíñíni.” nuríñí

² awa sípí ero nañí ero mepa oépoysiñí re uríñínigíni, “Amípí agwí ínímí imóníñíyí ríwéná sñání imóníñfáríni. Amípí ínímí nimóníñí yokwarímí iníñíyí ríwéná á má nñni nájíá imónípírfáríni.

³ Pí pí xwíyíá áríwíyimi yumíí ikaxí ríñfáyí ení á má nñni ikwáwíyíná aríá wípírfáríni. Pí pí xwíyíá añí náyo ínímí dání ikeagígwí ríñfáyí ríwéná añí seáyíyo nñweámáná áwaní rowíaropírfáríni.” uríñínigíni.

Wáyí wípaxo náníñíni.

⁴ O re uríñínigíni, “Gí níkumíxíñíñí emearígíoyíné, nioni re seararíñíni, ‘Segí waráyíñí seapíkiarígíáwa nání wáyí mepaní. Díní ení seaxekwapaxí meñagi nání ayí nání wáyí mepaní.’ seararíñíni.

⁵ Á má wáyí wípaxo nání nioni áwaní osearímíni. Ayí Goríxoríni. O á máyo nípikímáná xewaníño díní ení niseaxekwapíñí ríá aníñí wíaríñíyo seaíkeaárípaxí enagi nání wáyí omíni wírfíxíni. Oyi, o nání aga wáyí wírfíxíni.” uríñínigíni.

⁶ Ámá ayí dɪŋí “Gorixoxo ámaéne nánɪ aŋɪpaxí dɪŋí moarɪŋɪrɪnɪ.” oy-aiwípoyɪnɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ámá makerfáyo nánɪ nurɪ ɪŋí sirfkwá wé wú núnɪ bí nerfíná nɪgwí ríá nɪŋɪpɪa biaú tɪnɪ bí yarɪgɪfárɪnɪ. ɪŋí apɪa aga onɪmɪápɪa nánɪ aiwɪ Gorixoxo wí dɪŋí peá nɪmori arfá ikeamoarɪŋɪfmanɪ.

⁷ Seyfne nánɪ enɪ Gorixoxo wí arfá ikeamoarɪŋɪfmanɪ. Segí mɪŋfyo dɪá aí ararɪ wenfýf nánɪ o nɪjfarɪnɪ. Gorixoxoyá sɪŋwɪyo dánɪ seyfne ɪŋí onɪmɪápɪa tɪnɪ xixenɪ mimónɪŋagfá nánɪ wáyf bí mepanɪ.” nurɪrɪ

⁸ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Nionɪ re seararɪŋɪnɪ, ‘Ámá go go ámáyá sɪŋwɪyo dánɪ ananɪ “Jisasomɪ xɪdarɪŋáonɪrɪnɪ.” urarɪŋo nánɪ ámá imónɪŋáonɪ nɪweapɪrɪfná o nánɪ enɪ Gorixoxoyá aŋɪnájfýá sɪŋwɪyo dánɪ “Gf ámáorɪnɪ.” rɪmfárɪnɪ.

⁹ E nerɪ aiwɪ go go ámá nánɪ wáyf nerɪ sɪŋwɪyo dánɪ “Jisasomɪ muxɪdarɪŋáonɪrɪnɪ.” urarɪŋo nánɪ nionɪ enɪ Gorixoxoyá aŋɪnájfýá sɪŋwɪyo dánɪ “Gf ámáomanɪ.” rɪmfárɪnɪ. seararɪŋɪnɪ.” nurɪrɪ

¹⁰ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ámá go go ámá imónɪŋáonɪ yarɪŋápɪ nánɪ xwɪyá sɪpɪ nɪnɪmearɪrɪ aiwɪ ananɪ Gorixoxo yokwarɪmf wiipaxɪrɪnɪ. E nerɪ aiwɪ go go Gorixoxoyá kwíyá yarɪŋɪpɪ nánɪ ‘Enɪ eánɪŋf Setenoyá tɪnɪ yarɪnɪ.’ nɪrɪrɪ rɪperɪrɪf numearɪrɪfnáyf, Gorixoxo ananɪ yokwarɪmf wiipaxɪ menɪnɪ.” nurɪrɪ

¹¹⁻¹² re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ámá wí fá nɪseaxero rotú aŋfyoranɪ, gapɪmanowa tɪŋf eranɪ, ámfná neameŋweagfáwa tɪŋf eranɪ, nɪmeámɪ nɪseaurónáyf, ‘Arɪge xwɪyá wákwɪnanfwnɪ?’ mɪyaiwɪpa nero ayá sɪwɪf mɪsearopa éfɪrxɪnɪ. Ayf rɪpɪ nánɪrɪnɪ. Sa axɪná Gorixoxoyá kwíyɪpɪ xwɪyá soyfne urɪpɪrɪpɪ seáwapɪyɪnɪ enagɪ nánɪ wáyf mepa éfɪrxɪnɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

Ewayf ikaxf amɪpɪ mɪmúrónɪŋf wo nánɪrɪnɪ.

¹³ Ámá e epfroyf egfáyf wo Jisasomɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Nearéwapɪyarɪŋoxɪnɪ, amɪpɪ ápo nɪperfná nɪtɪmɪ pépɪ gf ráro xegɪpɪ íkwfnaroarɪŋagɪ nánɪ ‘Dɪxf rɪgwáo tɪnɪ píránɪŋf yanɪf menɪpɪyɪ.’ ureɪ.” urfagɪ aí

¹⁴ o re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ámáoxɪnɪ, ámáyo xwɪrɪxf méwɪnɪgɪnɪrɪ go nɪrfpeáfɪrɪnɪ? Go awagwíyá amɪpɪ yanɪf oeameɪnɪrɪ nɪrfpeágɪ nánɪ nɪrarɪŋɪnɪ?” omɪ e nurɪmáná

¹⁵ ámá nɪyonɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Segf iyfá fá amɪpɪ dɪŋf nɪyɪmɪŋf imónɪŋfɪpɪ seaiapɪpaxɪf menɪnɪ. Xwé ayá wí tɪŋoxɪ aiwɪ wí dɪŋf nɪyɪmɪŋf imónɪŋfɪpɪ siapɪpaxɪf menɪnɪ. Ayfnánɪ amɪpɪ nanɪf sɪŋwɪf fɪwɪ nɪwɪnɪrɪfná ‘Nionɪ meapaxɪrɪnɪ.’ yaiwɪarɪgɪfápɪ nɪpɪnɪ enɪ nánɪ wáyf oseainɪnɪ. Seyfne iyfá fá amɪpɪ nánɪnɪ dɪŋf íkwfropɪrɪrxɪnɪrɪ seararɪŋɪnɪ.” nurɪrɪ

¹⁶ ewayf xwɪyá rɪpɪ urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ámá amɪpɪ mɪmúrónɪŋf woyá omɪŋfyo wɪtɪf aiwá xwé pɪrɪpɪrɪf ɪnɪŋagɪ nɪwɪnɪrɪ

¹⁷ dɪŋf neyɪrorɪ re yaiwɪŋɪnɪgɪnɪ, ‘Arɪ emɪnɪréɪnɪ? Aiwá pɪrɪpɪrɪf ɪnɪŋf tɪ tɪmɪ nánɪ gf aŋf apánɪ menɪnɪ.’ nɪyaiwɪrɪ

¹⁸ re rɪnɪŋɪnɪgɪnɪ, ‘Re oemɪnɪ. Aŋf aiwá nánɪ mɪrɪnɪŋfýf emɪ pɪpɪnamɪ nɪyárɪmáná ámɪ aga xwé wɪwɪ wɪwá nɪmɪra numáná gf wɪtɪf aiwá nɪnɪ tɪnɪ amɪpɪ nionfýá tɪnɪ aŋf iwiwámɪ nɪta úmɪgɪnɪ.

¹⁹ E nɪyárɪmáná nɪwanɪŋonɪ re rɪmɪgɪnɪ, “Gf amɪpɪ nɪnɪ rɪxa déronɪ. Aiwá xwɪogwɪf fá ropaxɪf nánɪ mɪwenɪnɪ. Ananɪ kɪkɪfá ŋwearɪ aiwá nɪrɪ ɪnɪgɪf nɪrɪ nerɪ yayf émɪgɪnɪ.” rɪmɪgɪnɪ. rɪnɪfagɪ aí

²⁰ Gorixoxo omɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, ‘Majɪmajfá íkárɪnarɪŋf roxɪnɪ, sfá rɪyɪmɪnɪ joxɪ rɪxa nɪperfnɪ. Nɪpéáná dɪxf amɪpɪ píránɪŋf tɪŋfɪpɪ go meanfárɪnɪ?’ urɪŋɪnɪgɪnɪ.” Ayo e nurɪrɪ

21 re uriniginini, “Ewayí xwiyá apí ámá Gorixo nání dñj mimopa nero ‘Amipí xewanjoní nígí wíní wíní nimeayiri otimíni.’ yaiwiarigáyí nánirini. Ámá e yarigáyí amipí wí mimúroninagí aiwí Gorixoyá sñwíyo dání uyipeayí imónarigáyífrini.” uriniginini.

Aiwá tñi aikí tñi nání ududí winarñj nání uréwapñj nánirini.

22 O xegí wiepísarñjyo re uriniginini, “Ámá e yarigáyí amipí wí mimúronagí aiwí Gorixoyá sñwíyo dání uyipeayí imónarigáyí enagí nání re seararñjini, ‘Aríge píranñj ñweaniréwini?’ nírro aiwá nípíri nání ududí mepa ero waráyo aikí yínipíri nání ududí mepa ero éfríxini.’ seararñjini.

23 Ayí rípi nánirini. Segí wára jáyí aikíyo múronini. Dñj jáyí ení aiwáyo múronini.

24 Soyíné ámi ñj áwí nání dñj moríini. Ñj awa aiwá omñj nero miarigámani. Wigí aiwá nímimí nuro añjyo tñjráyí ení añj wí mímírini. E nerí aí Gorixoní mñni wiarñjirini. Soyíné dñj re riyaiwiarñjoi, ‘Ñjyo mimúroninagwi nání Gorixo none nání ení aiwá neaimixiyipaxomani.’ riyaiwiarñjoi? Oweoi, dñj e wí mimopa époyí.

25 Ámá ‘Sepiá ámi bí oimónimíni.’ niyaiwirí ududí éo sepiá ámi bí imónarñjirani? Oweoi!

26 Soyíné ení apí aí wí mepaxí neríñáyí aikí tñi aiwá tñi nání pí nání ududí yarñjoi?

27 Soyíné adowayí nání dñj moríini. Niyapírñná xegí iyá óí earí aikí yiri yarñjmani. E nerí aiwí eníñá negí mñxí ináyí Soromono okiyá ninírí meáriniño neríñáyí adowayí yapí awiaxí e imónagímani.

28 Gorixo adowayí tñi aráyo —Ará agwi enjyo anani nyoaro sía wiyimí ría ikearípíráyífrini.” uriniginini. Awa “Gorixo ará nání ayá sówí muroarñjini.” oyaiwípoyinírí e nurírí re uriniginini, “Gorixo adowayí tñi aráyo okiyánñj yarñjagí nání soyíné ení añjpaaxí aikí e seayírñjárini.

29 Ayínáni soyíné inígí tñi aiwá tñi nání ‘Pí naniréwini?’ nírro ududí néra mupa éfríxini.

30 Gorixomí mñxí dñpa yarigáyí apí nání anñj miní nero meañro yarigárini. E nerí aí segí ápo Gorixo soyíné apí nípini aiwáraní, aikíraní seainarñjagí nání nijjárini.

31 Apí meañro nání mepa ero Gorixo xó xegí xwioxíyo mñmeámí nerí seameñweañe páwipíri nání amipí xó wimónarñjipi ero neríñáyí, Gorixo anani apí nípini niseainjárini.” uriniginini.

“E e neríñáyí, amipí nanj wí aññjami awínñj eaárarñjoi.” urñj nánirini.

32 Awa xwía tñyo nñwearñná wigí amipí xwé meñagí nání wáyí epíríxini re uriniginini, “Seyíné sipísipí miaúrará inígáyí yapí imónigáyíné, segí ápo Gorixo xwioxíyo mñmeámí nerí seameñweañe páwífríxini wimónarñjagí nání wáyí mepa éfríxini.

33 Segí iyá íá amipí ñgwí nání bí nero ñgwí meááyí ámá uyipeayí imónigáyó arírá wianró nání mñni wífríxini. E neríñáyí, amipí aññjami ayá rimixarigápnñj tarñjoi. Aññjami amipí wí anpá imónarñjmani. fwí yarigáyí wí páwipaxí mimónini. Ípíkwíyí ení wí amipí xwiríá ikixepaxí mimónini. Ayínáni xwía tñyo amipí wíní wíní nimeayiri mñtípa nerí amáyo ayá nurímixiri arírá nñwiríñáyí, aññnamini anñj wené awínñj eaárarñjoi.

³⁴ Segí amipí naní ayá rímixarigfápi xwíá tfoyo wenánáyí, ayí xwíá tfoyo nání dñí mopírfáríní. Anínamí wenánáyí, Goríxo tñí e nání mopírfáríní.” uríñiniginí.

Ewayí ikaxí omíñí wíiarigfá naníyí náníriní.

³⁵⁻³⁶ O gí wiepísaríñáyí wé níróníro ñweáfríxiníri ewayí xwíyá re uríñiniginí, “Ámá xínáíwáníñí nimóníro omíñí wíiarigfáwa wigí boso nání ‘Aiwá apíxí meání nání imíxarigfápi gíná píní níwíarími bínírfeníñoi?’ níyáiwíro rapírapí íríníyó kíkíyínigfú níkíroro nípiómoáníro areríxí níyíníro uyíwí nímíxároro o níremorí wáf e dání wakwí óráná apaxí mé ówaní fkwianeyíníro xwayí naníri ñweaarigfápa seyíné ení e éfríxíní.

³⁷ Boso níremorí omíñí wíiarigfáwa sá míwé wé níróníro ñweañagfá níwínírfánáyí, awa yayí winípaxíriní. ‘Boso omíñí wíiarigfáwa wé níróníro ñweañagfá níwíníri xewaníño rapírapí níkírorí areríxí níyíníri “Aiwá narígíe éf ñweápoýí.” nuríri aiwá míní níwía uníñoí.’ seararíñíní.

³⁸ O áriwegfíyoraní, isfáyoraní, níremorí xegí omíñí wíiarigfáwa síní wé níróníro ñweañagfá níwínírfánáyí, awa yayí winípaxíriní.” uríñiniginí.

³⁹ Ewayí xwíyá ámi bí nuríri re uríñiniginí, “Rípi ení nání dñí mópoýí. Aní iwámí xiáwo fíwí meaní bino nání ‘Sfá ríyímí bíníñoí.’ níyáiwírí síñwíríyí, awí níñwearí fíwí meano opáwiníri síñwí mívínípa emíníri eníriní.” nuríri

⁴⁰ re uríñiniginí, “Seyíné ení wé níróníro ñwearíriní. Sfá ámá imóníñáoní nání ‘O níweapínímeníñoí.’ yáiwífáyímí níweapímfáríní.” uríñiniginí.

Ewayí ikaxí bosíwo náníriní.

⁴¹ Pítao re uríñiniginí, “Ámínáoxíní, ewayí xwíyá apí raríñípi nearéwapíyaríñonení nání ríraríñíní? Ámá níyoní ení nání ríraríñíní?” urfagí

⁴² Jísaaso ámi ewayí ikaxí urímíníri nání yaríñí re winíñiniginí, “Omíñí wíiaríñí wo xegí bosoyá xwíyá arfá níwírí dñí neñwíperí nerfánáyí aríge imóníní? O re imóníní. O omíñí rípi nání bosíwo oimóníri xegí boso rípeañoríní. O xegí bosoyá omíñí wíiarigfáyo umeírí aiwá yaní umeírí yaríñoríní.

⁴³ Boso amí dání níbírí xegí bosíwo xámi yagípa síní axípi píráníñí yaríñagí níwínírfáná bosíwo yayí winípaxíriní.

⁴⁴ Nepa seararíñíní. O píráníñí yaríñagí níwínírfáná xegí omíñí níní ení onímeíníri rípeanfáríní.

⁴⁵ E nerí aiwí bosíwí axo ‘Gí boso yapapíní bínímeníñoí.’ níyáiwírí omíñí wíiarigfáwamí tñí omíñí wíiarigfáwamí tñí iwaní níméperí aiwá níri iníigí níri nemáná papíkí nerfánáyí

⁴⁶ ‘Boso níbínímeníñoí.’ níyáiwírí yaríñíyímí sfá xfo bíníyímí majfá nimóníri yaríñíyímí boso ríxa níremónapíri re enfáríní. Bosíwomí míñí níwákwrí ámá arfíkí yaríñíyáyí tñí wárinfáríní.

⁴⁷ Bosíwí go go xegí boso wimónaríñípi nání níjfá nimóníri aiwí píráníñí mímíxípa nerí wé níróníri míñweapa nerfánáyí boso níbíríná iwaní rípi rípi eámeámí eaayínfáríní.

⁴⁸ E nerí aiwí bosíwí go go xegí boso wimónaríñípi nání níjfá mímónípa nerí sípí o iwaní eapaxí bí nímixírínáyí, boso níbíríná iwaní onímíapí weanfáríní. Ámá níní amipí xwé wí wífáyí ríwéná ayí ení xwé urápírfáríní. Goríxo ení ámá gomí xegí omíñí wíini uríñíyí nání ríwéná yaríñí re winfáríní, ‘Omíñí nioní siapíñáyí xíxení eníraní?’ urínfáríní.”

Jisaso xegí wiep̄sar̄iṅȳf̄ x̄fo miṅweaṅáná úrapí néra up̄r̄ix̄in̄r̄i d̄iṅf̄ móf̄r̄ix̄in̄r̄i ewaȳf̄ xw̄iȳf̄á ap̄i ur̄iṅin̄iḡin̄i.

“Ámá xep̄ixep̄á rón̄ip̄f̄r̄á nán̄i biṅáon̄ir̄in̄i.” ur̄iṅf̄ nán̄ir̄in̄i.

⁴⁹ O re r̄iṅin̄iḡin̄i, “Nion̄i ámá xw̄f̄á t̄f̄yo ṅweaḡf̄áyo xean̄iṅf̄ Gor̄ixoyá r̄f̄án̄iṅf̄ wikeaár̄im̄f̄a nán̄i biṅáon̄ir̄in̄i. ‘Xean̄iṅf̄ ap̄i ápiáw̄f̄n̄iṅf̄ r̄ixa wém̄n̄ir̄i ner̄i siṅwir̄iȳf̄, aȳf̄ nan̄f̄r̄in̄i.’ nimón̄ar̄in̄i.

⁵⁰ E ner̄i aiw̄i xean̄iṅf̄ ámá iniṅf̄ wax̄f̄ máróm̄n̄ir̄f̄n̄iṅf̄ yar̄iṅf̄p̄i nion̄i nímean̄f̄ár̄in̄i. Sin̄i min̄imeapa eṅaḡi nán̄i d̄iṅf̄ r̄f̄á n̄ixear̄in̄i.” Jisaso x̄f̄om̄i p̄ikip̄f̄r̄á eṅaḡi nán̄i e nur̄ir̄i

⁵¹ re ur̄iṅin̄iḡin̄i, “Nion̄i nán̄i ‘O ámá n̄iyon̄i p̄iȳf̄á w̄f̄r̄im̄f̄án̄ir̄i biṅor̄in̄i.’ r̄in̄iaiw̄iar̄iṅo? Oweo! Ámá nion̄i d̄iṅf̄ n̄in̄kw̄f̄roro yar̄iṅf̄áyo t̄f̄n̄i uȳf̄n̄iṅf̄ yar̄iṅf̄áyo t̄f̄n̄i xep̄ixep̄á rón̄if̄r̄ix̄in̄r̄i biṅáon̄ir̄in̄i.

⁵² Ríná dán̄i ná r̄f̄w̄f̄yo en̄i aṅf̄ ná wiwám̄i dán̄i ámá wé wú ax̄f̄ȳf̄ imón̄iṅaḡi aiw̄i xw̄iȳf̄á nion̄iyáp̄im̄i dán̄i xep̄ixep̄á n̄irón̄iro m̄idán̄i waú imón̄iṅáná m̄idán̄i waú wo imón̄in̄f̄ár̄in̄i.

⁵³ Xano t̄f̄n̄i xewaxo t̄f̄n̄i xep̄ixep̄á rón̄ir̄i x̄in̄ái t̄f̄n̄i xem̄iái t̄f̄n̄i xep̄ixep̄á rón̄ir̄i xīf̄ái t̄f̄n̄i xewaxom̄i xiepi t̄f̄n̄i xep̄ixep̄á rón̄ir̄i néra up̄r̄f̄ár̄in̄i.” ur̄iṅin̄iḡin̄i.

S̄m̄imaj̄f̄ón̄iṅf̄ imón̄iṅf̄p̄i nán̄i ur̄iṅf̄ nán̄ir̄in̄i.

⁵⁴ O ámá ox̄f̄ ap̄ix̄f̄ e ep̄f̄roȳf̄ eḡf̄áyo re ur̄iṅin̄iḡin̄i, “Seȳf̄né sogw̄f̄ wear̄iṅf̄m̄i dán̄i agw̄f̄ yapar̄iṅaḡi n̄iw̄in̄ir̄f̄n̄á ‘R̄ixa iniá yapar̄in̄i.’ rar̄iṅf̄ápa nepa eaar̄iṅf̄r̄in̄i.

⁵⁵ Im̄iṅf̄ dam̄i dán̄i en̄i bar̄iṅaḡi n̄iw̄in̄ir̄f̄n̄á ‘Agw̄i ríná r̄f̄á sín̄in̄iṅo.’ rar̄iṅf̄ápa nepa r̄f̄á sín̄ar̄iṅf̄r̄in̄i.

⁵⁶ Nan̄f̄ r̄iro sip̄i r̄iro yar̄iṅf̄oȳf̄né, agw̄f̄ tir̄i im̄iṅf̄ eri yar̄iṅaḡi n̄iw̄in̄ir̄f̄n̄á anan̄i ‘E imón̄in̄iṅo.’ x̄ixen̄i rar̄iṅf̄á aiw̄i am̄ip̄i nion̄i s̄m̄imaj̄f̄ón̄iṅf̄ im̄ixar̄iṅáp̄i siṅw̄f̄ n̄inan̄iro ‘Aȳf̄ Gor̄ixo r̄ip̄i nán̄i s̄w̄á r̄f̄a neaiar̄in̄i?’ m̄iyaiw̄iar̄iṅf̄áyoṅéx̄in̄i.

Ewaȳf̄ ikax̄f̄ ámá xw̄iȳf̄á r̄imear̄ino nán̄ir̄in̄i.

⁵⁷ “Sewan̄iṅoȳf̄né am̄ip̄i sip̄i imón̄iṅȳf̄ nan̄f̄n̄i eyeȳr̄óm̄f̄ er̄f̄in̄i.” nur̄ir̄i

⁵⁸ ewaȳf̄ xw̄iȳf̄á r̄ip̄i ur̄iṅin̄iḡin̄i, “Ámá wo om̄i xw̄iȳf̄á omear̄im̄n̄ir̄i jox̄i t̄f̄n̄i xw̄ir̄ix̄f̄ yan̄ir̄i sir̄imeááná sin̄i óf̄ e nur̄f̄n̄á o t̄f̄n̄i xw̄iȳf̄á nim̄ix̄in̄ir̄i om̄i pírániṅf̄ p̄iȳf̄á w̄f̄r̄ir̄f̄in̄i. E m̄iw̄ipa ner̄f̄n̄áȳf̄, o xw̄ir̄ix̄f̄ mear̄iṅo t̄f̄n̄i e nán̄i f̄á n̄ir̄ix̄ém̄i nur̄i xw̄ir̄ix̄f̄ n̄ir̄im̄éísáná eṅáná xw̄ir̄ix̄f̄ mear̄iṅo jox̄i f̄á n̄ir̄ix̄ir̄ir̄i por̄is̄f̄ wom̄i min̄i wíáná o gw̄f̄ aṅf̄yo r̄iṅwir̄ár̄in̄iṅo.

⁵⁹ Jox̄i n̄igw̄f̄ yopar̄f̄p̄i n̄iroari n̄iroaȳr̄ón̄ir̄f̄n̄áȳf̄, gw̄f̄ aṅf̄yo dán̄i n̄ipeyear̄f̄in̄i. ‘E mepa ner̄f̄n̄áȳf̄, an̄iṅf̄ e ṅwear̄f̄ár̄in̄i.’ searar̄iṅin̄i.” Jisaso aȳf̄ “Xw̄ir̄ix̄f̄ mear̄iṅo Gor̄ixor̄f̄an̄i?” yaiw̄iro s̄f̄á o ámá n̄iyon̄i mí ómóm̄ix̄im̄f̄ en̄f̄áyi sin̄i mimón̄iṅáná “Nene d̄iṅf̄ n̄iyaikiroane om̄i d̄iṅf̄ ow̄ikw̄f̄roaneȳf̄.” yaiw̄iro oépoȳn̄ir̄i ewaȳf̄ xw̄iȳf̄á e ur̄iṅin̄iḡin̄i.

13

“N̄isan̄iro mepa nerón̄áȳf̄, n̄ikeamón̄ip̄f̄r̄ár̄in̄i.” ur̄iṅf̄ nán̄ir̄in̄i.

¹ Jisaso ámá e ep̄f̄roȳf̄ eḡf̄áyo sin̄i ur̄éwap̄iyar̄f̄n̄á ámá wí n̄iw̄iáp̄f̄n̄imearo áwan̄f̄ re ur̄iṅf̄aw̄ix̄in̄i, “Ém̄áȳf̄ gap̄iman̄f̄ Pairato por̄is̄f̄ wam̄i urowár̄áná awa aṅf̄ Gor̄ixo nán̄i r̄id̄iyowá yar̄iṅf̄iwám̄i nuro ámá Gariri p̄iropen̄f̄f̄yo d̄án̄f̄ wí r̄id̄iyowá yar̄f̄n̄á p̄ip̄ikim̄f̄ eḡf̄aw̄ix̄in̄i.” ur̄f̄aḡf̄a

² o re ur̄iṅin̄iḡin̄i, “Seȳf̄né ‘Gariri d̄án̄f̄ aȳf̄ r̄ik̄ik̄ir̄f̄ó néra nuróná ámá n̄iyon̄i múrón̄iṅf̄á eṅaḡi nán̄i e p̄ik̄iḡf̄aw̄ix̄in̄i.’ r̄iyaiw̄iar̄iṅo?”

³ ‘Oweoi, seyíné íwí yarígíáyí ríwíminí nímamoro m̄sanípa nerínáyí, seyíné ení axípi éniñí anínipíríárini.’ searariñini.

⁴ Ámá 18 ayí aní rípiñwá wíwá ipí xegí yoí Siroamíyí ríniñwá tíñí e nípíneamioari ámá apimí píkíñyí nání seyíné re ríyaiwiaríñoi, ‘Ámá ayí ríkíkíríó néra nuro ámá Jerusaremí ñweagí wíníyí níyoní seáyí e múronígíá enagí nání aní iwá nípíerorí píkínigíni.’ ríyaiwiaríñoi?

⁵ Oweoi, seyíné íwí yarígíáyí ríwíminí nímamoro m̄sanípa nerínáyí, seyíné ení axípi éniñí anínipíríárini.” Ámá e epíroyí egíáyí “Xixení e neaímeaníárini.” oyaiwípoyínirí e uríñinigíni.

Ewayí ikaxí ikíá pikína nánirini.

⁶ E nuríríná ewayí xwíyí rípi uríñinigíni, “Ámá wo xegí wainí uraxí omíñíyo íkíá pikí íwí nurárímáná ríwéná sogwí dímínirí n̄bayirí aí p̄á megínayíñinigíni.

⁷ P̄á nímegínayirí nání xegí omíñí ayí wíiaríñomi re uríñinigíni, ‘Íkíá rína xwiogwí waú womí nioní sogwí nání n̄birí p̄á megínayíárini. Ná m̄wearíñina íkwapiñí meaarini. Emí rómoárei.’ uráná

⁸ o re uríñinigíni, ‘Ámináoxini, ámi xwiogwí ro xe opwení. Ná weni nání p̄ipíñíyo ará níyárímáná xwíá p̄iyí wíarómíni.

⁹ Xwiogwí wíomí ná wéagí níwínirínáyí, ayí nanírini. Ná m̄wenagí níwíniríná n̄rorí emí móríxini.’ uríñinigíni.” Jisaso ámá ayí “Nene íkíá pikí anáníñí imóníñagwí nání ríá neararini?” oyaiwípoyínirí ewayí ikaxí e uríñinigíni.

Aníñí ríkwíníñimí naní imíxíñí nánirini.

¹⁰ Jisaso sabaríá wíyimi rotú aníño n̄ñweámáná ámáyo uréwapíyaríná re eníñinigíni.

¹¹ Apíxí wí —Í imíó d̄ñí xixéroaríñagí nání aníñí simíxí nerí n̄rkwínirí emearíná xwiogwí wé wúkaú síkwí wú enáná ámi wíúmí d̄ñí waú wo múronírini. Éf ropaxí wiaríñimani.

¹² Í e ñweañagí Jisaso níwíniríná “Eini.” nurirí re uríñinigíni, “Ineyí, simíxí siaríñipí ríxa p̄ni ríwíaríñoi.” nurirí

¹³ wé seáyí e ikwíaráná re eníñinigíni. Í éf píráníñí n̄rorí Goríxomi yayí seáyí e umeníñinigíni.

¹⁴ E éáná rotú aní meñweño Jisaso Sabaríáyo apíximí naní wimíxíagí nání wikí d̄ñí níwíaiwirí ámá e epíroyí egíáyo re uríñinigíni, “Síá wé wíúmí d̄ñí wíyí omíñí nání imónini. Síá ayo Jisaso naní seaimíxíní nání biríni. Sabaríáyo m̄bipa eríni.” uríagí aiwí

¹⁵ omí Jisaso m̄xí nurirí re uríñinigíni, “Naní eri sípí eri yarígíoyíné, Sabaríáyo aí burímákaú tíni dogí tíni wigí aníño n̄páwirí níkwéami iníñí onínirí iníñí tíñí e nání níméra mupa yarígíárani?” Ayí Sabaríáyo wigí burímákaú nání d̄ñí nímoro aí ámá nání d̄ñí m̄moaríñagí nání e nurirí re uríñinigíni,

¹⁶ “Apíxí rí Ebiríamoyá fwiárfawéyí wírini. Seteno simíxí api níwirí gwíñíñí jaríñíñáná xwiogwí 18 múronírini. ‘Ími Sabaríáyo gwíñíñí níwíkwearí naní níwimíxíríná n̄píkwíni m̄yarínini.’ ríniwaiwiaríñoi?” uraríná

¹⁷ omí wikí d̄ñí wíaiwííáwa ayá winíñinigíni. Ayá winaríná ámá oxí apíxí e epíroyí egíáyí amípi ayá ríwamónípaxí Jisaso yaríñipí nání yayí seáyí d̄ni néra ugíawixíni.

Ewayf ikaxf masité siyf nánirini.

18 O áamá obaxf dñf mîwîkwîropa yarîñagfa nîwînrî re ragfîrîni, “Nionî ewayf xwîyfa bî pîpî nrîrî Gorîxo xwioxfo mîmeámf nerî seameñweanfápi ‘Rîpîñîñf imónîni.’ rîmîñî?” nurîrî

19 re urîñîñîni, “Apî masité siyfñîñf —Masité aiwá xegf siyf aga onîmiárîni. Apî masité siyfñîñf imónîni. Ámá wo masité siyf nîmearî xegf omîñfyo moáráná nerápirî íkfá nimónîrî peyíaná ñf nîbîrî ápaxfyo yéwf tîñîñîni.” urîñîñîni. Ámá “Agwî Jisasomî ámá obaxf dñf mîwîkwîropa yarîñagfa aiwî idáná obaxf dñf wîkwîropfîrîrîni.” oyaiwîpoyînrî Jisaso e uragfîrîni.

Ewayf ikaxf yisf nánirini.

20 Ewayf xwîyfa axfpî ámî bî re urîñîñîni, “Arîge nrîrî Gorîxo xwioxfo mîmeámf nerî seameñweanfápi ‘Rîpîñîñf imónîni.’ rîmîñî?” nurîrî

21 re urîñîñîni, “Apî yisfñîñf —Yisf bisfkerfa sîñî sîñf enáná bî onîmiápi ñîmî táná yarîñfpa nîpîñî íkwianwf eapînarîñfîrîni. Gorîxo xwioxfo mîmeámf nerî seameñweanfápi yisfñîñf imónîni. Apîxf wî bisfkerfa sîñî sîñf ñîramîxf xwé wámi sîxf ñîñáná yisf bî nîmearî ñîmî táná nîmîñî íkwianwf eapînarîñîñîni.” uragfîrîni.

Ewayf ikaxf óf onîgfyîkwî nánirini.

22 O Jerusaremî nánî nurîná anjî apî apimî nuréwapîya warîná

23 ámá wo re urîñîñîni, “Ámînáoxîni, sfá Gorîxo ámá nîyonî mí ómómîximf enfáyîmî o ámá womîñî womîñî nenenî yeáyf neayîmîxemeanfáranî?” urfagî o ámá ayo re urîñîñîni,

24 “Gorîxomî dñf nîwîkwîrorî xfdarîgáfapi óf onîgfyîkwîñîñf ñîñî. Óf ayîmî páwîpîrî nánî anîñf minf éfîrxîñî. Ámá obaxf ananî opáwianeyînrî nerîná yopa megîñîpîrîrîni.” nurîrî

25 ewayf ikaxf re urîñîñîni, “Anjî xiáwo nîwiápnîmearî anjî ówanjî yáráná seyfné nîbîro wáf bîarîwáminî nrómáná wakwf nórîrî ‘Ámînáoxîni, anjî ówanjî neafkwîenapeî.’ uráná re searîñfárinî, ‘Nionî majfárinî. Anjî gîmî dánfýfnéxîñî?’ searáná

26 re uranîrî éfáyf ‘Joxî negf anjî wáfyo nrémorî nene tîñî nawîñî aiwá tîñî ñîñîgî tîñî nîñîrane nearéwapîyîñenerîni.’ uranîrî éfáyf

27 anjî xiáwo re searîñîñî, ‘Anjî gîmî dánfýfnéxîñî? Nionî majfárinî.’ searîñfárinî. ‘fwf yarîgáfýfné nionî pîñî nîñîwiárîmî éf úpoyî.’ searîñfárinî.” nurîrî Gorîxo anjî xiáwónîñf imónîñagî nánî e nurîrî

28 re urîñîñîni, “Seyfné re wîñîpîrîrîni. Segf seáwowa Ebîrfámo tîñî Aisako tîñî Jekopo tîñî awa Gorîxoyá xwîyfa wfá rókiamoagfáwa tîñî xfóyá xwioxfo nîpáwîro ñweañagfa nîwînrî Gorîxo ‘Segfpî bîanîrîwáminî ñweápoyî.’ searfagî nîwînróná seyfné manjî magî nîrónîro ñwf pîyf wîrîñîpîrîrîni.

29 Émáyf oxf apîxf sogwf weaparîñîmî dánfýf weapîro sogwf wearîñîmî dánfýf yapîro mîdîmîdánfýf enî bîro nero Gorîxoyá xwioxfo nîpáwîro aiwá narîñagfa sîñwf wîñîpîrîrîni.” nurîrî

30 xewanîño ámî nîweapîrîná nánî re urîñîñîni, “Émáyf xámi surfímá imónîgáfýf xámi xámi imónîpîrîrîni. Xámi xámi imónîgáfýfné surfímá epîrîrîni.” urîñîñîni.

Jerusaremîyo imónîñfápi nánî áwanjî urîñf nánirini.

³¹ Jisaso xwiyá apí nuríísáná enáná Parisi wa re urémeagfawixini, “Gapimaní Xeroto ríþíkini nání wimónariþagí nání re píní níwiárími ut.” urfagfa

³² o re uríþiniginí, “Soyíné nuro Xeroto, síwí sayíniþí fíwí yariþomi áwaní re urémeáþoyí, ‘Jisaso re raríni urémeáþoyí, ‘Nioni síá áríní wíyo imfó díþí xixéroaríþíyí míxí umáinowáríri símíxíyí píraníþí imímíxímí eri nemáná omíþí (Omíþí ayí xewaníþo áamá níyoní nání upeinfa nániríni.) Omíþí Goríxo o éwiníþiníri nírowárénapíþí yárimfáríni.’ raríni.’ urémeáþoyí.” nurowáríri

³³ áamá e epíroyí egfáyo xewaníþo nání re uríniþiniginí, “Nioni Xeroto nání wáyí míninaríþagí aiwí nioni ríxa úimíþiní. Nioni síá áríní wíyo nuri Jerusaremi rémómfáríni. Seyíné ‘Wíá rókiamoaríþí womí ami ami níþíkíríná ayí nanímani. Jerusaremi níþíkírínáyí ayí ananíríni.’ yaiwiaríþagfa nání waríþiní.” nuríri

³⁴ re uríþiniginí, “Jerusaremi þweáyíné, wíá rókiamoaríþíawami þíkíro áamá Goríxo seyíné nání searowáríþíyó síþá tñí nearo þíkíro yariþíþíyíné, karþkarí xegí miá negírí xwioxíyo mímeámí yariþíþa nioni íníná axíþí e seaíayimíri éagí aí seyíné míseaimónaríni.”

³⁵ Arfá éþoyí. Aní Goríxo yeáyí níseayimíþemearíná seyíné þweanírí egíe ríxa aníþá imóníþo. Nioni síþwí mánaníþa néra nuro ríxa ‘Ámínáo urowáráná weapíní o yá díþí tñí yayí winíþaxoríni.’ níþíroná ámi síþwí naníþírfáríni.” uríþiniginí.

14

Síkwí mínekwíþonómí naní imíxíþí nániríni.

¹ Sabarfá wíyimi Parisiowa wigí ámíná wo Jisasomí “Yawawi nurai nioníyá aníþo aiwá onaiyí.” urfagí Jisaso níþáwírí þweanáná awa omí síþwí wíþaxíþíþáná

² áamá wo —O xegí síkwí aníþí mínekwíþoáríþoríni. O Jisasoyá símímaní tñíþmíni þweanagí Jisaso e níwínírí

³ þwí ikaxí eáníþíþí mewegfáwami tñí Parisiowami tñí xwiyá bí níþírfáná yariþí re winíþiniginí, “Sabarfáyo soyíné áamá símíxí egfáýí naní níþíkírínáyí, ‘Ayí ananíríni.’ ríþaiwiaríþo? ‘Nwíáþíni.’ ríþaiwiaríþo?” urfagí aí

⁴ awa píné marí wimóníþagfa Jisaso síkwí mínekwíþonómí wé seáyí e níwikwíáríri fá níþíriþí naní níwimíþíri xegí aní e nání nurowárímáná

⁵ awami re uríþiniginí, “Soyíné woxí díxí íworani, burímákaúrani, Sabarfá ayo aiwí míníþwí iníþí ríþwóníþo píeróáná apaxí mé míþíþeapíþíþaní?” urfagí

⁶ Goríxoyá þwí ikaxí eáníþíþíþí Sabarfáyo ámayo arírá níwíríná nání ríþwamíþí meáníþagí nání awa xwiyá bí muríþaxí wimóníþiniginí.

“Símf símf e þweaníro mímoníþa éþíxíni.” uríþí nániríni.

⁷ Jisaso awa tñí aiwá níþírí níþwearfáná áamá aiwá nání ureþeárfáyí xámi símf símf e oþweaneyíri níþwíþíro weníþí éagfa Jisaso síþwí e níwínírí ríxa níþí níþwíþíro aiwá naríná o ewayí xwiyá ríþí uríþiniginí,

⁸ “Woxí woxí apíxí meáníni nání aiwá imíxíþí nání ríþeþeárfáná joxí nuri símf símf imóníþe míþweapa éþíxíni. Áamá ureþeárfá wo joxí seáyí e ríþúroþo ení níþírfánáyí,

⁹ áamá aiwá apí nání earepeárfó joxí ñweañe nìbìrì re rìnìñoí, ‘Joxí ñweañé re o ñweañìñoí.’ rìráná joxí ayá néra nuri iwíyífá jfámí ñwearfáriní. ‘Iwíyífá jfámí ñweat.’ rìrìpìrìxìnìrì símí símí imónìñe mìnweapa éirìxìnì.

¹⁰ Rìrepeáraná joxí nuri iwíyífá jfè ñwearfínì. Rìrepeárfó joxí iwímí ñweañagí nìranìrì re rìrìnìgìnì, ‘Gí nìkumìxìnìrì emearìgwííoxìnì, joxí nuri áwìnì dae ñweat.’ rìráná áamá oxí apìxí awí neánìro joxí tñnì aiwá narìgíáyíyá sìnwíyo dání joxí ámináoxìnìñf imónìrìfínì.” Ewayí xwíyífá apí nuri rì

¹¹ re urìñìnìgìnì, “Áamá go go xewanìño weyí menfo ríwéná Gorìxo wimìxáná ayá nerì xwìrífá nimóga unfárinì. Go go weyí míménf waunf ikárinfo omí Gorìxo weyí umenfárinì.” urìñìnìgìnì.

“Aiwá nánì nurepeáriní re éfirìxìnì.” urìñf nánìrìnì.

¹²⁻¹⁴ Ámí xwíyífá rìpì aiwá apí nánì urepeárfómí re urìñìnìgìnì, “Áamá nánì aiwá rìyamí nerínáyí díxí nìkumìxìnìrì emearìgíáyíranì, rìrìxímeáowaranì, díxí áamá axí joxíyáyíranì, áamá anjé axí e dánjé amípí mímúrónìgíáyíranì, ayí ríwéná joxí enì aiwá nánì rìrepeáraná ayíyá enì joxíyá nìgíápa axípì nìmìgìnìrì ayo murepeáripa éirìxìnì. Aiwá rìyamí neríná áamá uyípeayíyo tñnì áamá wará minìñyó tñnì síkwí ikí egíáyó tñnì sìnwí supárigíáyó tñnì nurepeáriníáyí, áamá e imónìgíáyí joxí wí rìyamí nerì siapìpaxí menagí nánì ríwéná áamá wé rónìgíá wiápínimeááná Gorìxo mí ómómìximí neríná xewanìño joxíyá nánì siapínfá enagí nánì yayí seáyími dání osinìnì.” urìñìnìgìnì.

Ewayí ikaxí aiwá apìxí meanì urepeáriní nánìrìnì.

¹⁵ Áamá wo awa tñnì nìñwearo aiwá narìgífo Jisaso e urarìñagí arfá nìwirì nìwiápínimearì omí re urìñìnìgìnì, “Áamá Gorìxoyá xwíoxíyo nìpáwirì nìñwearì aiwá nìpìrfá gíyí gíyí ananì oyá dìnjé tñnì yayí winìpaxíyírinì.” uríagí aí

¹⁶ o ewayí ikaxí re urìñìnìgìnì, “Áamá wo áamá obaxí nurepeárimáná aiwá xwé rìyamí nerì

¹⁷ rìxa rìyamí nìyárfíísáná áamá xegí xìnáínìñf nìmónìrì omìñf wìiarìñomí ‘Áamá nionì urepeárimenáyó “Bípoyí. Aiwá rìxa rìyamí inárinì.” urímeí.’ wáf urowárfagí aí

¹⁸ áamá nñnì áxenwarínìñf nìga nuro ‘Aiwá apí nánì baníméwìnì. Baníméwìnì.’ nurìróná áamá xámí nuri wáf wímeáo re urìñìnìgìnì, ‘Gí xwífá bí bí éáonì nuri sìnwí winímí enagí nánì aiwá nánì bípaxí menìnì. Xe xegí kíkífá ounìrì sìnwí naneí.’ uráná

¹⁹ omìñf wìiarìño nuri áamá ámí womí wáf wímeááná o enì re urìñìnìgìnì, ‘Burímákáú omìñf enífa nánì wé wúkáú bí éáonì nuri waú waú maxìrìní nìkumìxára nuri iwamfó emí enagí nánì aiwá nánì bípaxí menìnì. Xe xegí kíkífá ounìrì sìnwí naneí.’ uráná

²⁰ o áamá ámí womí wáf wímeááná o enì re urìñìnìgìnì, ‘Apìxí sìnjé meááonì enagí nánì bípaxímanì.’ uráná

²¹ omìñf wìiarìño nuri xegí boso, aiwá rìyamí nìyárfìrì ñweañomí áwanjé urémeááná wíkf nónìrì xegí omìñf wìiarìñomí re urìñìnìgìnì, ‘Anjínì nuri anjé rìpì rìpímí ófyo nemerì áamá uyípeayíyo tñnì wará minìñyó tñnì síkwí ikí egíáyó tñnì sìnwí supárigíáyó tñnì nioníyá anjé re nánì nìwirìmeamemí beí.’ urowárfagí

²² o nuri xfo urífpa nememí nìbìrì re urìñìnìgìnì, ‘Bosoxìnì, nionì joxí nìrífpa néagí aiwí íkwianwí wí sìnì anípá imónìnì.’ uríagí

²³ boso re uriniginini, 'Aiwá ripi nani gí aní magwí epíri nuri omiñí óf ami ami ininíyo nemi áma omiñí yarigíayo mixeaamei.' uowáríagí

²⁴ o nuri xixeni éaná boso áma aiwá nani awí eanigíayo re uriniginini, 'Nioni "Áma xami aiwá nani urepeárimenáyí aiwá wí aiwí mepíríméoi." seararinini.' uriniginini." Jisaso Judayí "Nene áma xami aiwá nani urepeáriméfyiníñí imóninagwi nani ríá neararini." oyaiwípoyiniri ewayí xwíyíá api uriniginini.

"Wiepísaríní oyáoni oimónimini." moaríná uríní nánirini.

²⁵ Áma oxí apixí epíroyí egíayí o tñni ófyo nuróná o níkinimóniri re uriniginini,

²⁶ "Áma go go nioni tñamini nibiri 'Wiepísaríní oyáoni oimónimini.' niwimónirínáyí, Jisasoni dñí sxi níyínipí o xegí xanomí uyínipíraní, xínáimí uyínipíraní, xiepímí uyínipíraní, xegí niaíwíyo uyínipíraní, xexíríméayo uyínipíraní, seáyí e mímúropa nerínáyí o gí wiepísarínáyí wo imónipaxí menini. Go go Jisasoni nani dñí sipí wiarínipí xewaníño dñí sipí yaiwinarínipimí seáyí e mímúropa nerínáyí o gí wiepísarínáyí wo imónipaxí menini.

²⁷ Áma go go nioni ninixídíríná 'Nioni Jisasoni xídarínagí nani áma wí xeaníñí níkariri aiwí aníñí xídímíarini.' niyaiwipa nerínáyí o gí wiepísarínáyí wo imónipaxímaní." nuriri

²⁸ ewayí ikaxí re uriniginini, "Seyíné woxí aní sepiá wiwá nimíra opeyimíniríná xami éf níñweámáná aní iwá míriri nani dñí neñwiperi 'Nígwí arariráni?' niyaiwiri 'Nígwí nioniyá anani aniwá tñni xixeniráni?' yaiwinarínirini.

²⁹ 'Nígwí arariráni?' niriri meyíropa neri ríxa síñá níkkíróa nípeyiríná nígwí anipá imóninagí nani aní míramíxwíñí niyárimí úaná áma aní iwámí niwiniríná joxi nani riperiri niyayiro

³⁰ re rípríarini, 'Áma ro aní iwá mírímíniri éf aiwí niwání mírípaxí mímimóníagí mímíramíxwíñárímí unírini.' rípríarini." nuriri Jisaso áma nioni níxídarígíayí aní míramíxwíñí neróníñí nioni pñni níniwiárímí upírinxiniri e uriniginini.

³¹ Ewayí xwíyíá axípi ámi bi re uriniginini, "Míxí ináyí wo xegí simíñí wínarígíayí áma nñni 10,000 imónináná míxí ináyí jfami dánoyá simíñí wínarígíayí áma 20,000 imóninagí nani o xami éf níñweari dñí niyaikirori 'Míxí niniróná anani xopíraráf wimíniréini? Ení mívínípa emíniréini?' yaiwiníñoi.

³² Ríxa 'Míxí ináyo xopíraráf niníñoi.' niyaiwirínáyí wífo síní ná jfami ñweanáná xegí áma wíyo re uowáríníñoi, 'Nuro omí re urémeápoiyí, "Negí míxí ináyo re rarini urémeápoiyí, 'None soyíné tñni míxí xixe seaipaxí menini. Pí pí nearíyí níyaníwáriní rarini.' " urémeápoiyí.' uowáríníñoi." Jisaso ewayí xwíyíá e nuriri

³³ "Seyíné woxí díxí iyíá íá amípi nani dñí yaíkiá mímopa nerínáyí ayí gí siepísarínáoxí imóniríméini." nuriri

³⁴ re uriniginini, "Ayínáni saxí awíí yaríní aiwí awíí yarínipí anipá neri aiwáníñí imónináná ámi aríge éaná awíí eníñoi? Oweoi.

³⁵ Sikí amípi omiñíyo aiwá xwé oeniri wiároarígíá aiwí saxí awíí anipá imónáná aiwá urí enígíniri omiñíyo wiáropaxí menini. Aníñni emí moarígíarini. Áma gíyíné aríá tígíayíné aríá ókiarí nímónípoyí." Jisaso xegí wiepísaríníyí saxíníñí imóninagí nani e uriniginini.

15

Ewayf ikaxf sip+sipf anfa imonijo nanirini.

¹ Ámá takisf nani nigwf uraparigfa —Ayf émayf gapimanowami wiprfa nani wigf Judayo nigwf niwurap+yirona wigf meaprfa nani eni ami bi fwf uraparigfayrini. Ayf tñni fwf yarigfa winyf tñni Jisasomi xwiyfa arfa wianiro nani anwi e barinagfa

² Parisiowa tñni nwf ikaxf eanijipi mewegfawa tñni sijnwf e niwiniro mepi “Iyf tñnarinoi.” nirinro wigipi re rinigfawixini, “Ámá o fwf yarigfayo nimim+niri aiwa nawini eni narigfarini.” rinarná

³ Jisaso ewayf xwiyfa ripi uriniginini,

⁴ “Soyne ama woxi sip+sipf 100 tñoxi wo anfa imonánayf, amf eanfyo dani sip+sipf 99 winyf e niwarimoxi nuri anfa imonfo nani pfa nera nusana rixa winimearfari.

⁵ Niwinimearfana nimeari yaf tñni xwanwf nikwonimi nuri

⁶ anj e nremorana dixf nikumixiniri emearigfayo tñni ama anj axf e nweagfayo tñni rfaiwa re urimerfari, ‘Gf sip+sipf anfa imonfo rixa pfa nerf meagf nani nioni tñni nawini yaf oyaneyf.’ urifari.” Jisaso ama fwf yarigfa o tfaminf barigfayf sip+sipf anfa imonfo yapf imoninagfa nani ewayf xwiyfa apf nuri

⁷ re uriniginini, “Nioni re seararini, ‘Ámá sip+sipf nani pfa nerf nimeari nani yaf épa anfnajowa ama fwf yarinj wo nisani yarinjagf niwinirona yaf nero ai ama 99 “Rixa we roninwaenerini. Nene saninj imonipaxf menini.” yaiwinarigfayf nani anfnajowa yaf yarigfamanf.’ seararini.” uriniginini.

Ewayf ikaxf nigwf anfa imonijo nanirini.

⁸ Ámá ewayf xwiyfa axipi bi ripi uriniginini, “Apixf wi nigwf we wukaú tñni nigwf wo niamiaperfnayf uywf nixároarimána piraninj pfa nerf anj síyf niperf winimeaniginini.

⁹ Niwinimearfana xegf imaninj yarigfiwami tñni anj axf e nweagfayo tñni rfaiwa re uriniginini, ‘Nigwf niini miapéao rixa meagf nani niini tñni nawini yaf oyaneyf.’ uriniginini.” Jisaso ama fwf yarigfa o tfaminf barigfayf nigwf miapéf yapf imoninagfa nani ewayf xwiyfa apf nuri

¹⁰ re uriniginini, “Nioni re seararini, ‘Nigwf apixi niamiaperf pfa nerf ami meao nanininj yaf épa Gorixoyá anfnajowa ama fwf yarinj wo nisani yarinjagf niwinirfná yaf e yarigfari.’ seararini.” uriniginini.

Ewayf ikaxf niaíwf anfnijo nanirini.

¹¹ E nuriáná ami ewayf xwiyfa re uriniginini, “Ámá wo xegf niaíwf oxf waú tñjo

¹² —Xogwáo xanomi niwiapfnimeari re uriniginini, ‘Ápe, joxi nipéána “Amipi omi wimiginini.” yaiwiarinipi rixa niapet.’ urifagf xano ‘Amipi rfwená yanf nimerf nioni wimiginini.’ yaiwiarinifyf rixa awaumf yanf numeirf mifi niwimána enána

¹³ rixa sfá arfnf órana xogwáo o xegfni awi eámeamf nerf nimeami anj wimi ná jfami nani nuri anj ayo ninwearfná uyfnif nerf xegf nigwf amipi xano winifyf xwirixwirfa ikixeniginini.

¹⁴ Xegf nigwf xwirixwirfa nikixerf amáyo niwiememána enána re eniginini. Ámá anj ayo dánifyf aiwa nani dfwf nikeamóniro yarfná o rixa uyipeayo imonff enagf nani o eni aiwa nani dfwf nikeamóniri nani

15 nuri áamá aṅf ayo dánf womi nigwí omiṅf nání rixiṅf urfagi o omiṅf Judayf nṅni xwirfá winariṅfpi nání re uriṅṅinigiṅni, ‘Gf omiṅfyo nání nuri gf odipíyo aiwá nṅwii.’ urfagi

16 o nuri omiṅf e nerfná rixa agwí eṅf mṅwínarfagi aiwá pfa odipi narṅfpi nṅpaxf wimónfagi aiwí áamá wí omi aiwá bi mṅni mṅwigfawixṅni.

17 E eṅáná o ámi diṅf fá nixiriṅf re yaiwiṅṅinigiṅni, ‘Gf ápoyá omiṅf wiariṅfáyf nṅni aiwá apáni nṅpṅri nání múróṅṅagi aiwí nioni re nṅweari aiwá agwí nání nṅpémṅniṅf riyariṅṅni?’

18 Nioni nṅwiápfṅimeámi nuri gf ápomí re urémeáṅmigiṅni, “Ápe, nioni fwí Gorixomi wikáriṅf joxi sikáriṅf éanigiṅni.

19 Nioni naṅf mimónṅagi nání sṅni dixf riwaxoni imónṅpaxf menṅni. Joxi ‘Gf omiṅf niariṅṅoxṅniṅf imónṅoxṅni.’ nṅreṅ.” Ápomí e urémeáṅmigiṅni.’ nṅyaiwirṅ

20 nṅwiápfṅimeámi xano tṅf e nání nuri nuri rixa aṅwi e báná xano xegf xewaxo jṅiwo barṅagi nṅwṅniṅf wá nṅwianṅf mṅrf nuri nṅmakfkiyirṅ kíyf miaúnáná

21 xewaxo re uriṅṅinigiṅni, ‘Ápoxṅni, nioni Gorixomi fwí wikáriṅf joxi sikáriṅf eṅariṅni. Nioni áamá naṅf mimónṅagi nání sṅni dixf riwaxoni imónṅpaxf menṅni.’ urfagi aiwí

22 xano omiṅf wiariṅfáyo rfaiwá re uriṅṅinigiṅni, ‘Soyfné rapṅrapf imiriṅf mimónṅṅu aṅfni nṅimeámi nṅbiri uyirfipoyi. Omi okiyfá numerfná wé ramaxf wá wéyo uyiráro sṅkwf sú uyiréro époyi.

23 E nemáná burimákaú sipikf ikwanf imónariṅo nṅimeámi nṅbiri pikípoyi. Nene nṅnirane íwo nání yayf oyaneyi.

24 Nigf íwf ro peṅónṅf imónṅo ámfniṅf wiápfṅimeanṅo. “Anṅniṅṅinigiṅni.” yaiwiagwá ro ámi neaímeáagi nání yayf yanṅ aiwá oimṅxaneyi.’ urfagi awa o urifpa nero rixa aiwá riyamí nero yayf seáymí dánṅ néra warfná re eṅṅinigiṅni.

25 Xewaxo xámṅo omiṅfyo yariṅṅmí dánṅ nṅbiri rixa aṅf tṅf e aṅwi e dánṅ wenṅf éyf wṅniṅṅinigiṅni. Sonṅ riro sṅmṅniṅf ero yariṅṅfá nṅwṅniṅf

26 omiṅf wiariṅfá womi rfaiwá nuriri o rixa aṅwi e báná re uriṅṅinigiṅni, ‘Ayf pí nání nerṅ rariṅo?’ uráná

27 o re uriṅṅinigiṅni, ‘Dixf rigwáo rixa rémónapṅo. O rṅniṅf wí mṅimeá naṅo emeago dixf ápomí wímeáagi nání o burimákaú sipikf ikwanf imónariṅo pikinṅo.’ uráná

28 o wikf nóniri mṅpáwipaxf nṅwimóniri wáf e roṅáná xano nṅpeyeari piyipiṅf xwiṅfá urfagi aiwí

29 xanomi miṅf nuriri re uriṅṅinigiṅni, ‘Nioni rináínṅniṅf nimóniri omiṅf siiarfná xwiogwí obaxf nṅmúroarfná sekaxf amipi joxi nṅrfyf nání nioni wí mirṅwiaíkinárṅni. E nerṅ aí nioni gf nṅkumṅniṅf emearṅáyf tṅni yayf yanṅ nání memé miá aí wo mṅniapṅriṅni.

30 Nioni mṅniapṅpa nerṅ aiwí dixf riwaxo, apṅxf iyf ede dánṅ oikṅxearṅfiwa tṅni nemerfná dixf nigwí xwé nowariṅo nání burimákaú sipikf ikwanf imónariṅo apáni upṅkiṅni.’ uráná

31 xano re uriṅṅinigiṅni, ‘Gf íwoxṅni, “Nioniyáyf wí ámi o nṅrápṅniṅni.” mṅyaiwipani. Joxi íníná nioni tṅni ṅwearṅoxi amipi áponiyáyf nṅni dixfniṅni.

32 E nerṅ aí dixf rigwáo peṅónṅf imónṅo ámfniṅf wiápfṅimeanṅo. “Anṅniṅṅinigiṅni.” yaiwiagwáo ámi neaímeáagi nání “Yayf mepa oyaneyi.” rṅsimónariṅni? Oweoi, xe yayf oyaneyi.’ uriṅṅinigiṅni.” Jisaso Parisiowa

“None xiráxogwáowaú xiráóniḡ ímóniḡagwi nání ríá neararini?” oy-
aiwípoyiniri nání ewayí xwiýfá apí uriniginini.

16

Ewayí ikaxí bosíwí dḡḡ émi saímí moḡo nánirini.

¹ O ewayí xwiýfá rípi eni xegí wiepísarinḡowami nuriri re uriniginini, “Ámá amípi níní mímúróniḡ wo o xegí bosíwo nání ámá wí nḡbīro áwanḡ re uríḡfawixini, ‘Dixí bosíwo dixí iyfá fá amípi xwirfá ikixearini.’ uríagfá

² o bosíwo nání ‘Obini.’ nuriri o ríxa báná re uriniginini, ‘Pí éagi nání joxi nání xwiýfá wí rarinḡagfá wianiginini? Amípi nioniyá joxi nḡnimeiríná arige nḡnimeia warinini? Amípi nioniyá píní nḡnwiárimí urí nání níní fá nīrorí bīkwíyo nḡḡwirárirí niapeti. Joxi siní ḡf bosíwí nimónirí ḡḡweariméini.’ uríagi

³ bosíwo nurí re yaiwiniginini, ‘Nioní bosíwí roarinḡáyí boso “Joxi kikiíá ui.” nīránáyí arí emíáríani? Bosíwí nimónirí yarḡḡáoní xwíá nḡmiríná enḡ meání emíáríani? Rixinḡ nura nuríná ayá niníníáríani?’ nīyairiri

⁴ re yaiwiniginini, ‘Ai, pí pí éimiginiri ríxa nḡjía ímóniḡini. ḡf boso “Joxi kikiíá ui.” nīránáyí ámá nioní wíḡf anḡyo nání anani nḡmímínipírí nání pí éimiginiri ríxa nḡjía ímóniḡini.’ nīyairiri

⁵ ámá o xegí boso nḡḡwí wayá ríwéná niapíríxiniri winḡyo ‘Bípoyí.’ nuriri awa ríxa báná xámi bīomí re uriniginini, ‘ḡf boso pí siapinḡf nání ríwéná rírápiníárini?’ uríagi

⁶ re uriniginini, ‘Werixí sixí ininḡ dīramixí 100 niapinḡf nání xixeni axípi nīrápiníárini.’ uríagi bosíwo re uriniginini, ‘Dixí bīkwí nḡḡwí nání ḡwirárinḡnamí nḡmearí éf nḡḡweámáná werixí sixí ininḡ dīramixí 100 nání eánḡḡe nīkwíriri 50 ḡwirárei.’ nuriríná xío eni bosoyá bīkwíyo axípi dīramixí 100 nání eánḡḡpí nīkwíriri ámi 50 ḡwiráriniginini.

⁷ Ámá ámi wo báná bosíwo yarḡḡf re winiginini, ‘ḡf boso joxi siapinḡyí araririni?’ uríagi o re uriniginini, ‘O wítí fá 1000 nioní niapinḡf nání xixeni axípi nīrápiníárini.’ uríagi bosíwo re uriniginini, ‘Dixí bīkwíyo wítí fá 1000 nání ḡwirárinḡe nīkwíriri wítí fá 800 ḡwirárei.’ nuriríná bosoyá bīkwíyo eni nīkwíriri axípi nḡḡwirárirí womí womí níní e néra uniginini.

⁸ Boso xegí yapí wíwapiyarinḡf bosíwo nání ‘O “Nioní onímímínipoyí.” nīyairiri e érinini.’ rarḡḡagfá arfá e nīwirí o nání ‘Dḡḡf émi saímí moḡorini.’ nīyairiri seáyí e umeniginini.” Jisaso ewayí xwiýfá apí nuriri wiepísarinḡyo ámi bī rípi uriniginini, “Ámá agwi ríná amípi xwíá tḡyo wenḡpí nání dḡḡf nīkwíroro yarḡḡáyí wíḡf wíníyí tḡnḡ niniróná dḡḡf émi saímí nḡmoro nero nání ámá nioní dḡḡf nḡnīkwíroro yarḡḡáyo seáyí e ímóniḡoi.

⁹ Ayínáni re seararinini, ‘Nḡḡwípi ámá wí apí tḡnḡ sipí imixarḡfá aiwi soyíné uyípeayí wí negí nīkumixiniri emearḡḡwáyinḡf ímónipírí nání nḡḡwípi tḡnḡ arírá wíríxinini. E nerínáyí ríwéná sía yoparíyimi nḡḡwí níní ríxa anípa ímónáná Goríxo soyíné xegí anḡf iníná ḡḡeapíríá nání enḡyo páwipíríá nání seamímíníníárini.’ seararinini.

¹⁰ Ámá omḡḡf onímíapia neríná píraninḡf dḡḡf nīkwíroro xixeni yarḡḡfá ḡiyí ḡiyí xwé eni xixeni yarḡḡfárini. Ámá omḡḡf onímíapia neríná dḡḡf nīkwíroro mé ámáyá sinḡwíyo dání nīwiepísiro omḡḡf yarḡḡfá ḡiyí ḡiyí omḡḡf xwé nání aí axípi yarḡḡfárini.

¹¹ Ayínáni nḡḡwí ámá wí nḡmearo ayí tḡnḡ sipí imixarḡfáyí soyíné nḡḡwí ayí aí tḡnḡ ámáyo mḡnḡ mḡwipa ero arírá mḡwipa ero nerínáyí ‘Goríxo

anani xegí amípí naní anínamí weníyí none píraníñí umeianíwá nání neaiapíníáríni.’ riyaiwiaríño? Oweoi.

12 Soyíné amípí áamá woyáyí síñwí muwínaxídipa nerínáyí omíñí soyínéyápi mepíríáyí go seaiapíníáríani? Oweoi.

13 Áamá wo áamá waúyá xínáíníñí nimóníri omíñí wiipaxí meníni. E nerínáyí wíomí díñí síxí nuyirí wíomí díñí peá nímorí nerí wíomí píraníñí ayá tñni níxídirí wíomí peayí níwianíri eníñoi. Soyíné nígwíyíyá omíñí wíiaríñíñí nimóníro ‘Nígwí wí mínímúropa oeni.’ níyaiwirínáyí, Goríxoyá omíñí wíiaríñí woxíñíñí imónípaxí meníni.” uríñínigíni.

Jisaso xwíyíá uríñíyí wí náníriñi.

14 Jisaso xegí wiepísaríñowami e uraríná Parisiowa —Awa nígwí nání xwapí wimónaríñowaríni. Awa aríá e níwiróná damí dání ríperírí umeararíñagíá

15 Jisaso e níwíníri re uríñínigíni, “Soyíné áamáyá síñwíyo dání ‘Wé róníñwáoneríni.’ níriro yapí níwiepísiro rarígíoyíné aí Goríxo amípí segí xwioxíyo ínimi imóníñípi nípiñi níjía imóníni. Amípí nání áamá ‘Rípi ayá tñípi imóníni.’ ríápiyí Goríxoyá síñwíyo dání xwíríá winaríñíyí imóníni.

16 Goríxo Ebíríamo xíomí díñí níwíkwírorí píraníñí xídaráñagí nání re uríñínigíni, ‘Díxí seáríawé áamá obaxí nimóga úáyí gí ayá tñíñíñí nimóga upíríáríni.’ uríñí enagí nání Moseso tñni wíá rókiamoagíáwa tñni api nání Bíkíyó níriro eagíáríni. Seyíné píné api nísearéwapiya bígíáríni. E nerí aiwí Jono wayí níneameaia unjo níremóríná xwíyíá yayí seainípaxípi re searayíñínigíni, ‘Seyíné Goríxoyá xwioxíyo páwipírí nání íwí yarígíápi ríwímníni nímamoro nísaníro ñweáíríxíni.’ searayíñínigíni. Áamá níní aní ayómíni ení tñni óf nímoá páwianíro yaríñoi.

17 E nerí aiwí amípí níní Moseso tñni wíá rókiamoagíáwa tñni Goríxoyá Bíkíyó eagíápi bí onímíápi aí surímá imóníníámáni. Awa níriro eagíápa xíxeni imóníníáríni. Anína tñni xwíá rírí tñni ananí anípá nimóníri aiwí Bíkíwí Goríxoyá ñwí ikaxí eáníñípi anípá imónípaxí meníni.

18 Go go xegí xiepi xámí meanímí emí nímorí ámí wíní nímearínáyí ayí íwí inaríñí. Go go apíxí áamá wo nímeari emí monímí nímearínáyí ayí ení íwí inaríñí.” uríñínigíni.

Rasaraso tñni amípí mímúróníño tñni náníriñi.

19 Jisaso áamá ayo re uríñínigíni, “Áamá wo amípí mímúróníño —O nígwí xwé tígíáwa rapírapí awíaxíni yínarígíápa íníná rapírapí ayíá ríñíni níyíníri síá ayí ayo aiwá naníni níniñi aníñí sírí muní ñweañáná

20 áamá wa wígfí áamá wo xegí yoí Rasarasoyí ríñíño —O uyípeayí imóníñáná uraní xegí wí pípírímíó enoríni. Omí nímeámí níbíro amípí mímúróníñoayá ákíñá íwí e wírírígíoríni.

21 Amípí mímúróníño íkwianíwíyo éf níñwearí aiwá níniñi yunípia píeróyí uraní tñño ‘Mímeání oemíni.’ níyaiwirí yaríná síwí wí níbayiro xegí uraníyo aíwí meayígíawixíni.

22 Uyípeayo ríxa nípéagí aníñají Goríxoyáyí oyá díñípi nímeámí níyiro Ebíríamo tññí e wárígíawixíni. Amípí mímúróníño ení péagí omí ení xwíá níweyárimáná enáná

23 o ríá aníñí wearíñíyo dání ríñíñí xáiwí inaríná síñwí anaúyí wíñíñínigíni. Ebíríamo ná jíamí ñweañáná Rasaraso xíó tñámíni kínímónénapíñagí níwíníri

²⁴ ríaiwá re uriniginini, 'Arfo Ebirfame, ríá tíf mimeninwí ayikwí minirarinini. Rasarasomi re uowárenapei, "Wé símpini iniigíyo igíá neámáná aíwí iminí urini nání wikwiároui." uowárenapei.' uríagi aí

²⁵ Ebirfamo re uriniginini, 'Arfoe, joxi síni sínoxí ninwearíná amipi nanini símeari Rasarasomi sípini wímeari yagírini. E nerí aiwí agwí o sa kikiá yaríná joxi ríniní nání niwieániri nwearini.

²⁶ Rípi eni piní eariri segí tífamini eadrori negí tífamini eadrori enagi nání seyíné wí nene tífamini mixemónapipaxírini. Nene eni wí seyíné tífamini mixemónapipaxírini.' uríagi

²⁷ ríá xaiwí weánarinjo re uriniginini, 'Nioni tífamini Rasarasomi re nání uowárenapipaxí mepa enánáyí, wauní rixiní re oririmini, "Gí ápoyá anímini uowárei." oririmini.

²⁸ Gí nrixímeáowa wé bi nipini imónigíáwa nioni ríniní meeariní rími dání bipírixiniri Rasaraso xwiyíá nijíá wino uowárei.' uríagi aiwí

²⁹ Ebirfamo re uriniginini, 'Awa ríwaminí Moseso niri eaní tíni wíá rókiamoogíáwa niri eagíá tíni anani íá niroro nijíá imónipaxírini. Xwiyíá api ríninípimi anani aríá wírixinini.' uríagi aí

³⁰ ríá xaiwí weánarinjo re uriniginini, 'Arfo Ebirfame, xwiyíá apimi aríá umónipaxí menagi nání rirarinini. Ámá piyí wo níwiápnimeari nijíá wíánáyí, anani aríá níwiro nisaniro nwearipaxírini.' uríagi aí

³¹ o re uriniginini, 'Xwiyíá Moseso niri eanipi tíni wíá rókiamoogíáwa niri eagíapi tíni aríá mumónipa nerónáyí, ámá piyí wo níwiápnimeari nijíá wimíniri yarínagi aí ayí aríá wí wipaxí menini.' uriniginini." Jisaso xwiyíá api e uriniginini.

17

Íwí oépoyiniri wíwapiyarígíáyí nání uriní nánirini.

¹ O xegí wiepísarinowami re uriniginini, "Ámá wí wí íwí oépoyiniri iwamíó níwíwapiyipíríá aiwí ámá e wíwapiyíáyí aweyí! Síá wíyi ayí majíá wóriníarinini. Ayí xeaniní ríá tíní wímeaníá enagi nání díní sípí wíwíniginini.

² Ayí niaíwí rípiami nioni díní níkwíroanro yarígíápiami pírí wíákiaró nero íwí oépoyiniri wíwapiyaríná Goríxo 'Ayí xwiyíá mayírini.' mírí ríxa nípémáná enáná ríniní xwé winíarinini. Síni niaíwípiami íwí nání míwiepísipa enáná ámá wa ayo íá níxero sínjá xwé wo sínwí tíni gwí níjáró rawírawáyo nímamówarínáyí, sípí enagi aiwí ríniní Goríxo wimíniri enípíniní imóninímani.

³ Ayínáni píraniní éríxinini.

Íwí sípí yokwarimí níwiiríná epaxípi nánirini.

"Joxi ámá wo, Goríxomi níxídírí nání rírixímeá imóninjo íwí síánáyí míxí urírixinini. O ríxa díní neyírori nisaniro nerínáyí íwí sípí yokwarimí níwiiri 'Ananirini.' urírixinini.

⁴ O íwí nisiri piáxí weánarinagi nání níbirí 'Ríxa díní neyírori íwí ámi wíní simíamani.' rírémeááná joxi yokwarimí níwiiri 'Ananirini.' urírixinini. Síá axíyimi o sípa axípi wé wíúmí dání waú rírémeaayíánáyí, joxi eni yokwarimí wiayírixini." uríagi

⁵ wáí wurímeiarígíáwa Ámináomi re urígíawixinini, "Joxi díní ríkwíroarinwáyí ámi bí díní ríkwíroani nání neaií." uríagíá

⁶ Jisaso re uriniginini, "Soyíné nijíarinini. Masité aiwá siyí negí omíníyo íwí urarinwáyí aga onímíapia nerí aiwí segí díní nioni nání níkwíroarígíáyí ayíniní nerínáyí, 'Íkíá xé roxiní níyoámiga rawírawáyo e

dáni roi.' uránáyť anani arfánıńť seainfárını. Amıpı 'Nionı epaxfmanı.' yaiwiarıgfa aı anani epfırfárını.

Ewayf ikaxf omıńť wııarıgfaýf nánırını.

⁷ “E nerı aı soyfne woxı dıxı rınáınıńť nimónırı omıńť sııarıńť wo xwfa nımırı yunf ikikémf yarıńe dánıranı, sıpısıpı pıránıńť nıméra warıńe dánıranı, pfnı nıwıarımı nıbırı rémónapána joxı ‘Ayá tfnı anıńı nıwıapırı nıńwearı aıwá neı.’ urıréını? Oweoı, o sa dıxı rınáınıńť omıńť sııarıńo enagı nánı

⁸ xámı re urırfnı, ‘Amına aıwá rfa nınıyeairı dıxı rapırapı nıkfkiyinımána aıwá nıxerı niapána nionı inıgı nırı aıwá nırı nemána enána joxı rfwıyo nırfnı.’ urırfnı.

⁹ O joxı sekaxı urfıpı tfnı xıxenı sıáná omı weyf umerıréını? Oweoı, dıxı omıńť sııarıńo enagı nánı yayf wırméını.” Jıaso ewayf xwıyfa apı nurırı

¹⁰ re urıńınıgını, “Gf seaıepısarıńáoıne enı sekaxı amıpı nionı searfáyf xıxenı nerfnáyf seáyf e mimónıpa nero re rfırıxını, ‘None xınáıwanéıńť nimónırane oyá omıńť wııarıńwáonenırını. Omıńť negını nearfıyını enwárını.’ rfırıxını.” urıńınıgını.

Peyıf tfgfá wé wúkaú nanf imıxıńť nánırını.

¹¹ Jıaso Jerusaremı nánı nurı Garırı pıropenısı tfnı Samarıa pıropenısı tfnı mıdımıdánı enána o áwınımanı nıpurfná

¹² anı bımı rémóána ámá wé wúkaú peyıf tfgfáwa ná jfamı nırómána

¹³ rfaiwá re urıgıawıxını, “Jıasoxı, negı neamemearıńoxını, none nánı wá orunını.” urfagfa

¹⁴ o sıńwı nıwınırfná re urıńınıgını, “Soyfne nuro apaxfpanıńť imónıgıawamı sıwá wınaúpoyı.” urfagı awa sıńı óf e warfná re enıńını. Wıgı wará nanf imónıńınıgını.

¹⁵ Nanf imónána awa wo wenıńť inıyıf wınıńınıgını. Xegı wará nanf imónıńagı nıwınırı nıkınımónımı nurı Gorıxomı yayf numerfná rfaiwánıńť nıra nurı

¹⁶ Jıasoyá sıkwı tńı e nıpıkınımearı omı yayf wıńınıgını. Ámá oyf Samarıayf worını.

¹⁷ O yayf wıarfná Jıaso ámá e rówapıgıfayo re urıńınıgını, “Ámá wé wúkaú nanf imónıawıxını. Wfa gımınırını?”

¹⁸ Pı nánı ámá anı mıdánı rónı Gorıxomı yayf umemınırı bıńoı? Wfa Judayowa ámı mıbıpa pı nánı éoı?” nurırı

¹⁹ Samarıaomı re urowárıńınıgını, “Nıwıapfnımeámı uı. Joxı dıńf nınıkwırorıńpımı dánı erfıkiemeánfnı.” urowárıńınıgını.

“Gına Gorıxo xwıoxıyo mımeámf nerı neameńweanfárını?” urıgfa nánırını.

²⁰ Parisıowa “Gorıxoyá dıńf tfnı ámá nene yeáyf neayımıxemeanfa nánı gına arfowayá xwfa pıaxıyo dánı iwıaronıarfanı?” nıyaiwıro Jıasomı yarıńf re wıgıawıxını, “Gorıxo xwıoxıyo mımeámf nerı neameńweanfapı gına imónınıarfını?” Yarıńf e wıagfa nánı o re urıńınıgını, “Sfmımajónıńť seainarfna sıńwı nıwınıro re rıpırfámanı, ‘Gorıxo xwıoxıyo mımeámf nerı neameńweanfapı rıxa rıyırını.’ rıpırfámanı.” nurırı

²¹ “Ámá Gorıxoyá dıńf tfnı yeáyf neayımıxemeanfa nánı arfowayá xwfa pıaxıyo dánı iwıaronıoyı rarıńwáo negı tfnı áwınımı re rıwo rıronı?” oy-aiwıpoyınırı re urıńınıgını, “Wı re rıpırfámanı, ‘Sıńwı wınıpoyı. Rıyırını. Sıńwı wınıpoyı. Jfıyırını.’ rıpırfámanı. Ayf rıpı nánı seararıńını. Gorıxo

xwioxíyo mímeámí neri seamenweáwínigíniri yariño ríxa seyíné t́ni áwínimí re roní enagi nání rariñini.” nuriri

²² xegí wiepísariñowamí re uríñinigini, “Ríwéná soyíné ‘Śá ámá imóniño ámí śñáni nimóniri emenfáyi aníni oimónini.’ yaiwipírfá aiwí aníni imónifagi śñwí wínipírfámani.

²³ Ámá wí nioni nání ‘Śñwí wínípoi. J́iworini. Śñwí wínípoi. Riworini.’ searáníyí, nepa nearariñoíniri númi muxídipa éfrixini.

²⁴ Ápianwí neríná wíá aní ikwíroniñí nímíni ókiaríñípa ámá imóniñáoni níweapírfáná ámá níníyá śñwíyo dání śñáni imónimfá enagi nání númi mupa éfrixini.

²⁵ Xámí ámá agwí ríná ñweagfáyí ríwí nimóáná nioni ríníñí xwé wí meámfáriní.

²⁶ Ámá eníná Nowao t́ñí íná néra wagfápa ámá imóniñáoni weapímíniri yaríná axípi epírfáriní.

²⁷ Ayí ‘Goríxo iniigí waxí t́ni xwírfá wí neaikíxenfámani.’ níyaiwiro o nání d́ñí peá nímoró aiwá níro iniigí níro néra nuro apíxí níñwirára uro nímeága uro yaríná Nowao ríxa sipíxíyo ínimi páwíáná re eníinigini. Iniigí waxí xwé níróga níwiápínimeari oxí apíxí níní iniigí namigfawixini.

²⁸ Nowao t́ñí íná dání ná ríwíyo Roto t́ñí íná ení Sodomí ñweagfáyí axípi e yagfáriní. Ayí ení Goríxo nání d́ñí peá nímoró aiwá níga uro iniigí níga uro nero amípi bí bí níga uro omíñí néra uro aní nímirá uro yaríná re eníinigini.

²⁹ Śá Roto Sodomí ṕni níwiárimí éf úyimi Goríxoyá d́ñí t́ni ríá t́ni śñá t́ni anínamí dání nípiérorí ámá aní apimí ñweagfáyí níní ríá níñinigini.

³⁰ Ríwéná ení ámá axípi e néra nuro ‘Goríxomí xewaxo níweapínfámani.’ níyaiwia waríná ámá imóniñáoni śñáni imónimfáriní.

³¹ Śá ayimí ámá aní pákíki nímiríga peyíñíyo seáyí eníwámí ñweagfá gíyí gíyí níwepíníro ‘Nígí iyfá f́a aní xwfá eníwámí weníyí nímeámí éf oumíni.’ níyaiwiro mípáwipa éfrixini. Aiwá omíñíyo yarígfá gíyí gíyí ení wigí amípi meaníro nání ámí aní t́ñí e nání mupa éfrixini.

³² Rotomí xiepí nání d́ñí oseainini. Í xegí iyfá f́a amípi nání d́ñí sipí wíagi níkinimóniri weníñí éfyí re eníinigini. Níperi śñá imóniñinigini.

³³ Ámá xegí amípi d́ñí t́ñípi nánini d́ñí móf go go o d́ñí níyímíñí imóniñí aníñí ñweanfá nánipi síxí ínínfámani. Ámá xegí amípi d́ñí t́ñípi nání aí ‘Pí eníño!’ yaiwíf go go o d́ñí níyímíñí imóniñípi aníñí ñweanfá nání síxí ínínfáriní.

³⁴ Śá ámá imóniñáoni weapímfáyimi ámá waú aní ikwianwíyo sá wenáná Goríxoyá aníñajowa wfo, Goríxomí d́ñí wíkwíroaríñomí níwirímearo wfo d́ñí míwíkwíroaríñomí e wáripírfáriní.

³⁵ Ayimí apíxí wípaú ení pírawá yuní ikíxémí yaríná wfími níwirímearo wfími e wáripírfáriní.

³⁶ [Ámá waú ení omíñíyo yaríná wfómi níwirímearo wfómi wáripírfáriní.”] Jisaso e urfagi

³⁷ xegí wiepísariñowa re urígíawixini, “Ámínáoxini, joxí nearariñípi gími imónínfáriní?” urfagfá Jisaso “O weapíníe nání ámá áwaní wí nearípaxí menini. Ámá níní śñwí t́ni wínipírfáriní.” oyaiwípoiñiri ewayí xwíyfá re uríñinigini, “Píyí wenje apurí obaxí pénaríñíriní.” uríñinigini.

18

Ewayf ikaxf apixf aní tñi xwirixf meariño tñi nánirini.

¹ Jisaso xegf wiep̄sar̄iñowa Gor̄xomi xwiyfá r̄r̄imf̄ n̄wirfná an̄iñf̄ win̄fagi p̄fn̄ wiár̄p̄r̄ix̄in̄r̄i ewayf̄ xwiyfá b̄i nur̄r̄i

² re ur̄iñ̄iniḡini, “An̄f̄ bim̄i opis̄f̄ an̄f̄yo dán̄i xwir̄ix̄f̄ eyeyíróm̄f̄ yar̄iñf̄ wo —O Gor̄ixo nán̄i wáyf̄ mepa eri ámá n̄n̄iyo d̄iñf̄ sip̄í m̄iwipa eri yar̄iñor̄ini.

³ Om̄i ap̄ix̄f̄ an̄f̄ wí —Í en̄i an̄f̄ ap̄imi d̄an̄j̄ir̄ini. Í ín̄iná o t̄ñf̄ e nán̄i n̄ibayir̄i re uraȳiñ̄iniḡini, ‘Ámá niñ̄i p̄fné n̄imearar̄igf̄áyf̄ jox̄i t̄ñi n̄irorai san̄f̄ n̄in̄r̄ap̄ir̄i xwir̄ix̄f̄ b̄i oyaiyi.’ uraȳiaḡi aí

⁴ o ‘San̄f̄ mur̄ap̄ipa oem̄ini.’ n̄iyaiwia núisáná r̄f̄wéná í nán̄i r̄ixa an̄iñf̄ win̄fagi re yaȳiwin̄iniḡini, ‘Nion̄i Gor̄ixo nán̄i wáyf̄ mé ner̄i ámáyo d̄iñf̄ sip̄í m̄iwiar̄iñáon̄i aiw̄i

⁵ ap̄ix̄f̄ an̄f̄ í an̄iñf̄ nimoayar̄iñaḡi nion̄i í an̄iñf̄ min̄f̄ bayarfná an̄iñf̄ nin̄in̄iḡin̄r̄i ím̄i oumearóm̄ini.’ yaȳiwin̄iniḡini.”

⁶ Jisaso ewayf̄ xwiyfá e nur̄r̄i re ur̄iñ̄iniḡini, “Ámá xwir̄ix̄f̄ eyeyíróm̄f̄ yar̄iñf̄ sip̄ío en̄j̄p̄i nán̄i d̄iñf̄ mópoȳi.

⁷ O ámá sip̄ío aiw̄i ap̄ix̄f̄ an̄f̄ ín̄iná bayar̄iñaḡi nán̄i san̄f̄ ur̄ap̄iñ̄iniḡini. Gor̄ixo ámá óñ̄iñf̄ wí mimón̄iñaḡi aí re r̄iyaiwiar̄iñoi, ‘Gor̄ixo ámá x̄fo xeḡin̄i eyiron̄f̄ȳf̄ om̄i ár̄f̄wiyiran̄i, ikwáw̄iyiran̄i, “Jox̄i san̄f̄ nearápēi.” urayarfnáyf̄ o kikiáf̄ néra núisáná ná r̄f̄w̄f̄yo dán̄i san̄f̄ ur̄ap̄in̄iḡini.’ r̄iyaiwiar̄iñoi?

⁸ Oweoi! ‘An̄f̄ni san̄f̄ ur̄ap̄in̄f̄ar̄ini.’ searar̄iñini. E ner̄i aiw̄i ámá imón̄iñáon̄i n̄iweap̄irfná ámá sin̄i d̄iñf̄ nin̄ikw̄r̄oro yar̄iñaḡfa s̄iñw̄f̄ win̄im̄f̄ar̄f̄ani? R̄ixa p̄fn̄i n̄in̄wiár̄im̄i war̄iñaḡfa win̄im̄f̄ar̄f̄ani? Aȳin̄áni p̄ir̄an̄iñf̄ d̄iñf̄ mópoȳi.” ur̄iñ̄iniḡini.

Ewayf ikaxf Parisio tñi takisf nán̄i nigwf urápariño tñi nánirini.

⁹ O ewayf̄ xwiyfá r̄ip̄i en̄i wan̄i d̄iñf̄ n̄ikw̄r̄ón̄iro “None wé rón̄iñwáoner̄ini.” yaȳiwiro ámá w̄f̄yo peayf̄ n̄iwian̄iro “Sip̄íowar̄ini.” yaȳiwiro yar̄igf̄áyo nur̄irfná re ur̄iñ̄iniḡini,

¹⁰ “Ámá waú —W̄fo Parisior̄ini. W̄fo takisf̄ nán̄i nigwf̄ nearápar̄iñor̄ini. Awáú Gor̄xomi xwiyfá r̄r̄imf̄ wian̄iri nán̄i an̄f̄ Gor̄ixo nán̄i nan̄w̄f̄ r̄id̄iyowá yar̄igf̄iwám̄i nán̄i axíná nuri

¹¹ Parisio xeḡf̄p̄i an̄wi e n̄irómáná xeḡf̄ d̄iñf̄ t̄ñi ín̄imi dán̄i re r̄r̄imf̄ win̄iniḡini, ‘Gor̄ixox̄ini, nion̄i ámá wa yap̄i sip̄ion̄i men̄aḡi nán̄i yayf̄ osim̄ini. Wa yap̄i ámáyo f̄w̄f̄ urápar̄iñáon̄imani. Wa yap̄i rik̄ik̄ir̄ó yar̄iñáon̄imani. Wa yap̄i ap̄ix̄f̄ t̄ñi f̄w̄f̄ inar̄iñáon̄imani. Takisf̄ nán̄i nigwf̄ nearápar̄iñf̄ dao yap̄i mimón̄iñini. Aȳin̄áni yayf̄ osim̄ini.

¹² Sabarfá ayf̄ ayo s̄f̄a w̄iyaúmi aiwá ñw̄fá ñwir̄ár̄inar̄iñáon̄ir̄ini. Am̄ip̄i nion̄i meááyf̄ en̄i yan̄f̄ n̄imer̄i wé wúkaú en̄áná wo jox̄i nán̄i tar̄iñáon̄ir̄ini.’ Parisio Gor̄xomi e urarfná

¹³ takisf̄ nán̄i nigwf̄ urápar̄iñoi ná j̄fam̄ini e n̄irómáná piax̄f̄ weánar̄iñaḡi nán̄i s̄iñw̄f̄ n̄im̄f̄eyoar̄i an̄ñnam̄i man̄f̄ ayá f̄a n̄ix̄ir̄in̄imáná Gor̄xomi r̄r̄imf̄ re win̄iniḡini, ‘Gor̄ixox̄ini, nion̄i f̄w̄f̄ yar̄iñáon̄ir̄ini. Wá n̄iwianei.’ ur̄iñ̄iniḡini.” Jisaso ewayf̄ xwiyfá e nur̄r̄i

¹⁴ re ur̄iñ̄iniḡini, “Ámá o Gor̄ixoyá s̄iñw̄f̄yo dán̄i wé rón̄iñf̄ nimón̄im̄i xeḡf̄ an̄f̄ e nán̄i úaḡi aiw̄i w̄fo wé rón̄iñf̄ mimón̄iñ̄iniḡini. Ámá go go xewan̄iño seáȳi e men̄foyf̄ Gor̄ixo xw̄f̄am̄i im̄ix̄in̄f̄ar̄ini. Go go ‘Sip̄ion̄ir̄ini.’ n̄iyaiwir̄i ín̄imi imón̄foyf̄ Gor̄ixo seáȳi e umen̄f̄ar̄ini.” ur̄iñ̄iniḡini.

Niaíw̄f̄ on̄imiápiami wé ikw̄ikw̄iar̄im̄f̄ en̄f̄ nánirini.

15 Wiep̄sar̄iḡowa áamá wí wiḡt̄ niaíw̄p̄iam̄i Jisaso wé owikwiár̄in̄iri n̄imeám̄i bar̄iḡaḡa n̄iw̄in̄iro “N̄imeám̄i m̄ib̄ip̄an̄i.” uran̄iro yar̄iḡaḡa Jisaso s̄iḡw̄t̄ e n̄iw̄in̄iri

16 niaíw̄p̄iam̄i r̄f̄aiw̄á “B̄ípoḡt̄.” nur̄iri wiep̄sar̄iḡowam̄i re ur̄iḡiḡiḡin̄i, “Áamá niaíw̄t̄ on̄imiáp̄ia xan̄iyaúmi d̄iḡt̄ n̄iw̄ikw̄r̄oro yar̄iḡf̄ápa Gor̄ixomi d̄iḡt̄ w̄ikw̄r̄óf̄áȳt̄ o xwiox̄t̄yo m̄imeám̄t̄ ner̄i p̄írán̄iḡt̄ umen̄wean̄f̄a en̄aḡi nán̄i niaíw̄t̄ r̄ip̄ia xe ob̄ípoḡt̄in̄iri s̄iḡw̄t̄ win̄ípoḡt̄. P̄írf̄t̄ m̄iw̄iaík̄ipa époḡt̄.

17 ‘Áamá go go niaíw̄t̄ on̄imiáp̄ián̄iḡt̄ mimón̄ipa eri Gor̄ixomi yeáȳt̄ mur̄f̄n̄ipa eri ner̄f̄n̄áȳt̄, oyá xwiox̄t̄yo wí n̄ip̄áw̄iro ḡweap̄f̄r̄f̄aman̄i.’ searar̄iḡin̄i.” ur̄iḡiḡiḡin̄i.

Am̄ip̄i m̄imúrón̄iḡt̄ wo yar̄iḡt̄ win̄íḡt̄ nán̄ir̄in̄i.

18 Judaȳt̄ ám̄in̄á wo n̄iw̄imear̄i yar̄iḡt̄ re win̄iḡiḡin̄i, “Nearéwap̄iyar̄iḡt̄ nan̄ox̄in̄i, nion̄i p̄i ner̄f̄n̄á d̄iḡt̄ n̄iȳm̄iḡt̄ t̄f̄ḡáon̄i an̄iḡt̄ ín̄in̄á ḡweám̄f̄a nán̄i imón̄im̄f̄ár̄in̄i?” yar̄iḡt̄ e wíaḡi

19 Jisaso áamá o “X̄fo en̄i nan̄o en̄aḡi nán̄i Gor̄ixo t̄n̄i x̄xen̄t̄ imón̄iḡor̄f̄an̄i?” oyaiwin̄iri re ur̄iḡiḡiḡin̄i, “Jox̄i p̄i nán̄i ‘Nan̄ox̄in̄t̄ n̄irar̄iḡin̄i? Áamá n̄iyon̄i nán̄i Gor̄ixon̄i nan̄t̄ imón̄in̄i.

20 N̄w̄t̄ ikax̄t̄ eán̄iḡt̄p̄i jox̄i n̄ijf̄ár̄in̄i. ‘Ap̄ix̄t̄ t̄n̄i f̄w̄t̄ min̄ip̄an̄i. N̄iw̄iáp̄n̄imear̄i áamá m̄ip̄ik̄ip̄an̄i. f̄w̄t̄ m̄imeapan̄i. Áamá wo nán̄i xwiȳf̄á n̄iyim̄árón̄iri yap̄t̄ mur̄ip̄an̄i. R̄in̄iyaúmi wéyo mer̄f̄in̄i.’ N̄w̄t̄ ikax̄t̄ e eán̄iḡt̄p̄i jox̄i n̄ijf̄ár̄in̄i.” ur̄f̄aḡi

21 yar̄iḡt̄ wíó re ur̄iḡiḡiḡin̄i, “Nion̄i s̄in̄i niaíw̄t̄ imón̄iḡaḡé dán̄i n̄ip̄in̄i n̄iméra b̄iḡár̄in̄i.” ur̄f̄aḡi

22 Jisaso ar̄f̄á e n̄iw̄ir̄i re ur̄iḡiḡiḡin̄i, “N̄w̄t̄ ikax̄t̄ ap̄i p̄írán̄iḡt̄ n̄iméra n̄ib̄ir̄i aí b̄i s̄in̄i men̄f̄r̄in̄i. D̄ix̄t̄ iȳf̄á f̄á am̄ip̄i n̄f̄n̄i n̄iḡw̄t̄ nán̄i b̄f̄ nemán̄á áamá uyipeaȳt̄yo m̄in̄i n̄iw̄ia nur̄f̄n̄áȳt̄, an̄f̄nam̄i am̄ip̄i ayá t̄f̄ḡt̄ t̄f̄ḡox̄i imón̄ir̄f̄ár̄in̄i. E nemán̄á n̄ib̄ir̄i nion̄i n̄ix̄f̄d̄f̄ir̄ix̄in̄i.” ur̄f̄aḡi aí

23 o ar̄f̄á e n̄iw̄ir̄f̄n̄á am̄ip̄i xwé wí m̄imúrón̄iḡo en̄aḡi nán̄i aga xwiox̄t̄yo dán̄i d̄iḡt̄ r̄f̄á nuxer̄i xwir̄f̄á nimón̄iri k̄ip̄iḡt̄ n̄iyir̄i ron̄aḡi

24 Jisaso e n̄iw̄in̄iri re r̄iḡiḡiḡin̄i, “Áamá am̄ip̄i m̄imúrón̄iḡf̄áȳt̄ nene Gor̄ixomi nux̄f̄dir̄ane oyá xwiox̄t̄yo páwian̄i nán̄i an̄iḡt̄ min̄t̄ oyaneȳin̄iri nero aiwi n̄ip̄áwipax̄t̄ mimón̄iḡo.

25 Kamer̄t̄ en̄t̄ rap̄irap̄t̄ gw̄t̄ kiwear̄iḡf̄á óf̄ aȳikw̄in̄im̄i páwipax̄t̄ mimón̄in̄i. Áamá am̄ip̄i m̄imúrón̄iḡf̄áȳt̄ kamer̄t̄ en̄t̄ óf̄yim̄i m̄ip̄áwipa yar̄iḡf̄ȳt̄ yap̄i Gor̄ixoyá xwiox̄t̄yo n̄ip̄áwiro ḡweapax̄t̄ mimón̄iḡo.” r̄f̄aḡi

26 áamá e n̄iḡweámán̄á ar̄f̄á wiḡf̄áȳt̄ —Judaȳt̄ n̄f̄n̄i “Am̄ip̄i m̄imúrón̄iḡf̄áȳt̄ Gor̄ixoyá d̄iḡt̄ t̄f̄n̄i am̄ip̄i meaar̄iḡaḡf̄a nán̄i Gor̄ixo yaȳt̄ winar̄in̄i.” yai-wiaḡf̄áȳr̄in̄i. Áamá e n̄iḡweámán̄á ar̄f̄á wiḡf̄áȳt̄ udud̄t̄ win̄f̄aḡi om̄i re ur̄iḡf̄awix̄in̄i, “Jox̄i near̄f̄f̄p̄i nepa en̄án̄áȳt̄, Gor̄ixo áamá ḡiyo yeáȳt̄ uyim̄ixemean̄f̄ár̄f̄an̄i?” ur̄f̄aḡf̄a aiwi

27 o re ur̄iḡiḡiḡin̄i, “Am̄ip̄i áamá mepax̄t̄ imón̄iḡf̄ȳt̄ Gor̄ixo anan̄i e nepax̄f̄r̄in̄i. Gor̄ixo anan̄i áamá yeáȳt̄ uyim̄ixemeapax̄f̄r̄in̄i.” ur̄f̄aḡi

28 Pitao re ur̄iḡiḡiḡin̄i, “Ai, áamá o xeḡt̄ am̄ip̄i p̄f̄n̄i m̄iw̄iár̄ipa ner̄i r̄ix̄f̄d̄ipax̄t̄ m̄iwimónar̄iḡaḡi aiwi none neḡt̄ an̄t̄ t̄f̄n̄i am̄ip̄i n̄f̄n̄i p̄f̄n̄i n̄iw̄iár̄im̄i jox̄i núm̄i r̄ix̄f̄d̄iḡw̄in̄i.” ur̄f̄aḡi

29-30 Jisaso awami re ur̄iḡiḡiḡin̄i, “ḡiȳt̄ ḡiȳt̄ nion̄i d̄iḡt̄ n̄in̄ikw̄r̄oro win̄iȳt̄ en̄i Gor̄ixoyá xwiox̄t̄yo páwif̄r̄ix̄in̄iri wát̄ r̄imep̄f̄r̄i nán̄i wiḡt̄ an̄f̄ran̄i, xiep̄im̄iran̄i, xex̄ir̄f̄meáowam̄iran̄i, xan̄iyaúm̄iran̄i, wiḡt̄ niaíw̄yoran̄i, p̄f̄n̄i n̄iw̄iár̄im̄i n̄in̄ix̄f̄d̄ir̄f̄n̄áȳt̄, an̄f̄á imón̄ip̄f̄r̄f̄aman̄i. Agw̄t̄ r̄in̄á Gor̄ixo aȳt̄ p̄f̄n̄i

n̄wiár̄im̄i úfá ax̄ipi w̄in̄i m̄in̄i n̄iwimáná áamá n̄fn̄i mí ómóm̄ix̄im̄í éíná ayf̄ d̄in̄j̄ an̄in̄j̄ ín̄íná n̄weap̄r̄f̄a nán̄i en̄i win̄f̄ár̄in̄i.” ur̄in̄j̄in̄iḡin̄i.

Ám̄i áwan̄j̄ “N̄in̄ip̄kip̄r̄f̄ár̄in̄i.” ur̄in̄j̄ nán̄ir̄in̄i.

³¹ O xeḡf̄ wiep̄sar̄in̄j̄ wé wúkaú síkw̄f̄ waú awam̄i j̄fam̄in̄i e n̄imeáa numáná re ur̄in̄j̄in̄iḡin̄i, “Jerusarem̄i nán̄i war̄in̄j̄w̄in̄i. E rémóáná am̄ip̄í Gor̄ixoyá xw̄iȳf̄á w̄f̄á rókiamoaḡf̄áwa áamá imón̄in̄j̄áon̄i nán̄i n̄ir̄iro eaḡf̄ap̄i x̄ixen̄i nímean̄f̄ár̄in̄i.

³² Neḡf̄ Judaȳf̄ m̄iȳf̄ n̄ror̄f̄ráná émáyf̄ wa f̄á n̄in̄ixero ikaȳf̄w̄f̄ n̄imear̄iro iwan̄j̄ n̄imépero rean̄w̄f̄ núr̄iro

³³ síkw̄f̄á raḡf̄ p̄r̄f̄ nuȳkiro n̄nimáná n̄ip̄kip̄r̄f̄ár̄in̄i. E ner̄i aiw̄i r̄ixa s̄f̄á w̄iyáú w̄iȳí óráná ám̄i n̄wiáp̄f̄n̄imeám̄f̄ár̄in̄i.” áwan̄j̄f̄ p̄írán̄in̄j̄f̄ e ur̄f̄aḡi aiw̄i

³⁴ xw̄iȳf̄á ap̄i awam̄i ín̄im̄fn̄in̄j̄f̄ imón̄in̄j̄aḡi nán̄i n̄j̄f̄á w̄í mimón̄ipa nero x̄fo r̄f̄yf̄ “Ayf̄ nán̄i r̄f̄a nearar̄in̄i?” m̄iyaiwiḡf̄awix̄in̄i.

S̄in̄j̄w̄f̄ supár̄in̄j̄f̄ wom̄i nan̄j̄f̄ im̄ix̄in̄j̄f̄ nán̄ir̄in̄i.

³⁵ O an̄j̄ xeḡf̄ yōf̄ Jeriko r̄in̄in̄j̄p̄i t̄n̄j̄f̄ e r̄fm̄ine rémoar̄fn̄á áamá s̄in̄j̄w̄f̄ supár̄in̄j̄f̄ wo óf̄ man̄j̄pá t̄fn̄i n̄in̄j̄weámáná áamá e pwar̄iḡf̄áyo aiw̄á nán̄i r̄ix̄in̄j̄f̄ nur̄ir̄fn̄á

³⁶ ar̄f̄á w̄íyf̄f̄ win̄in̄iḡin̄i. Ox̄f̄ ap̄ix̄f̄ obax̄f̄ ikw̄kw̄ier̄f̄ pwar̄in̄j̄aḡf̄a ar̄f̄á n̄iwir̄i yar̄in̄j̄f̄ re win̄in̄iḡin̄i, “Pí nán̄i yar̄in̄j̄o?” ur̄f̄aḡi

³⁷ áamá w̄í áwan̄j̄f̄ re ur̄iḡf̄awix̄in̄i, “Nasaret̄i d̄án̄j̄f̄ Jisaso pwar̄in̄j̄aḡi yar̄in̄j̄o.” ur̄f̄aḡf̄a

³⁸ o r̄f̄aiw̄á re r̄in̄in̄iḡin̄i, “Jisasoxt̄i, m̄ix̄f̄ in̄áyf̄ Depitom̄i xiáwox̄in̄i, jox̄i wá n̄iwianēi.” rar̄in̄j̄aḡi

³⁹ áamá Jisasom̄i xám̄i umeaḡf̄áyf̄f̄ o r̄f̄aiw̄á e rar̄in̄j̄aḡi ar̄f̄á n̄iwiro m̄ix̄f̄ nur̄iro “P̄fn̄i wiárēi.” ur̄f̄aḡf̄a aiw̄i r̄f̄aiw̄á en̄j̄f̄ t̄fn̄i ám̄i w̄in̄i w̄in̄i n̄ir̄ir̄i re r̄in̄in̄iḡin̄i, “Jisasoxt̄i, Depitom̄i xiáwox̄in̄i, jox̄i wá n̄iwianēi.” urar̄in̄j̄aḡi

⁴⁰ Jisaso e n̄irónap̄imáná sekax̄f̄ re ur̄in̄j̄in̄iḡin̄i, “Om̄i n̄iwir̄imeámi b̄fpoȳf̄.” ur̄f̄aḡi áamá w̄í r̄ixa n̄iwir̄imeámi an̄j̄w̄i e b̄áná

⁴¹ Jisaso yar̄in̄j̄f̄ re win̄in̄iḡin̄i, “Nion̄i pí on̄in̄ir̄i n̄irar̄in̄j̄in̄i?” ur̄f̄aḡi re ur̄in̄j̄in̄iḡin̄i, “Ám̄ináox̄in̄i, nion̄i ám̄i s̄in̄j̄w̄f̄ oan̄im̄in̄ir̄i r̄irar̄in̄j̄in̄i.” ur̄f̄aḡi

⁴² Jisaso re ur̄in̄j̄in̄iḡin̄i, “D̄ix̄f̄ s̄in̄j̄w̄f̄ anan̄i oxoar̄fn̄i. D̄in̄j̄f̄ n̄in̄ikw̄ror̄in̄j̄p̄imi d̄án̄i er̄f̄kiemeán̄ir̄fn̄i.” uráná

⁴³ re en̄in̄iḡin̄i. Xeḡf̄ s̄in̄j̄w̄f̄ noxoar̄i s̄in̄j̄w̄f̄ an̄in̄j̄in̄iḡin̄i. S̄in̄j̄w̄f̄ nan̄ir̄i Jisasom̄i nux̄f̄d̄ir̄i Gor̄ixom̄i seáȳf̄ e umear̄fn̄á áamá n̄fn̄i o e éaḡf̄ n̄iw̄in̄iro ayf̄ en̄i Gor̄ixom̄i seáȳf̄ e meḡf̄awix̄in̄i.

19

Sakiaso en̄j̄p̄i nán̄ir̄in̄i.

¹ Jisaso r̄ixa Jeriko n̄irémor̄i an̄j̄f̄ ap̄imi áw̄in̄im̄i pwar̄fn̄á

² áamá wo Sakiasoȳf̄ r̄in̄in̄j̄o —O áamá takis̄f̄ nán̄i n̄igw̄f̄ urápar̄iḡf̄áyo x̄iráowán̄in̄j̄f̄ imón̄iḡf̄á wor̄in̄i. Am̄ip̄í w̄í m̄imúrón̄in̄j̄or̄in̄i.

³ O “Ámá Jisasoȳf̄ r̄in̄in̄j̄o gor̄fan̄i?” n̄iyaiwir̄i s̄in̄j̄w̄f̄ w̄in̄im̄in̄ir̄i ner̄i aiw̄i r̄ip̄f̄wo en̄aḡi nán̄i ox̄f̄ ap̄ix̄f̄ uyimároar̄in̄j̄aḡf̄a o yopa n̄imeḡin̄im̄i

⁴ ayo xám̄i numear̄i an̄fn̄i nur̄i “Jisaso óf̄ r̄iyim̄i pun̄in̄j̄o.” n̄iyaiwir̄i om̄i s̄in̄j̄w̄f̄ w̄in̄im̄in̄ir̄i nán̄i ík̄f̄á wom̄i n̄ipeyir̄i wen̄in̄j̄f̄ ner̄i ron̄áná

⁵ Jisaso n̄ib̄ir̄i e n̄irónap̄imáná s̄in̄j̄w̄f̄ anán̄f̄yf̄f̄ Sakiasom̄i n̄iw̄in̄ir̄i re ur̄in̄j̄in̄iḡin̄i, “Sakiaso, an̄fn̄i wep̄f̄nēi. S̄f̄á r̄iyi jox̄i t̄fn̄i n̄j̄weám̄fn̄i. D̄ix̄f̄ an̄j̄f̄ e nán̄i owaiȳf̄.” ur̄f̄aḡi

6 o anjñi niwepñiri yayí tñi niwirimeámi xegí anj e nání ni-meáa unjñigñi.

7 Xegí anj e nání niwirimeámi úagi áma nñi sñwí e niwiniro wikí dñj niwiaiwiro re rñigfawixñi, “Áma íwí yarñj o tñi ñweáminñi nání pí nání unjoi?” rñarñá

8 Sakiaso éf nírómáná Jisasomi re urññigñi, “Ámináoxñi, ñigí iyfá fá amipí nñi bi biaú kikírñ nepayómáná bi áma uyípeayí imónigfáyo mñi wimfárñi. Áma gñyí gñyo nioní yapí niwíwapñyirí ñigwí íwí urápnjáyó wigí íwí urápnjáyí tñi nioniyá wí tñi seáyí e nikwiárñi mñi wimfárñi.” urfagi

9 Jiaso re urññigñi, “Agwí áma ro arfo Ebírñamo Gorixomi dñj niwikwírori yagípa axípi nerí nisanñi éagi nání Gorixo rixa yokwarimí niwiirí yeáyí uyimixemeañoi.

10 Ayí rñpi nánirñi. Áma imónñjáoni áma íwí néra nuro anñj ikeamónniro yarigfáyo nání pñá nerí yeáyí uyimixemeáminñi biñjónirñi.” rññigñi.

Ewayí ikaxí omñj wiarigfá wé wúkaú nánirñi.

11 Áma ayí xwiyfá api arfá niwiro Jerusaremi Jiaso warñje nání rixa anjwí e imónñjagi niwiniro dñj re nímóa ugíawixñi, “Gorixo nene xwioxfyo ni-meámí nerí neameñweaní rixa nimónññjoi. Jiaso Jerusaremi nírémorñá émáyo mñxí nuxfí dowárñmáná mñxí ináyí nimónñrñ xwioxfyo ni-meámí nerí neameñweañjoi.” Dñj e nímóa warñná Jiaso “O negí mñxí ináyí apaxí mé nimónñmenñjoi.” oyaiwípoyñiri ewayí xwiyfá bi nurñrñ

12 re urññigñi, “Áma áminá wo mñxí ináyí imónaurí ámi niñbirí xegí ámayo meñwearí emfánñrñ anj ná jfami imónññmí umññrñ nerñá

13 xegí xñnáiwanññj nimónniro omñj wiarigfá wé wúkaú awami ‘Eññ.’ nurñrñ ñigwí gorí áma anñj miní omñj emá waú wo nero meaarigfo woní woní niwia nurí re urññigñi, ‘Ñigwí nioní seaiaparñj rñpi sayá imixíprfá nání bisñnisí nimíxa warñná seaímeáimígní.’ nurñmí úaná

14 áma anj e xfo tñi ñweagfáyí wigí xwioxfyo dání wikí dñj niwiaiwiro wigí áma wíyo re urowárñgíawixñi, ‘Mñxí ináyí imimíximí yarñjomí nuro “O nene neameñweanfa nání mñneaimónarñi.” urfipoyí.’ urowárñgífa awa nuro mñxí ináyí imimíximí yarñjomí e urfagífa aiwí

15 o áminá bñomi mñxí ináyí nimíxirñ xegí anj e nání urowárññigñi. O rixa mñxí ináyí nimónñrñ anj e nírémorñá awa bisñnisí nimíxirñá ñigwí sayá rñfa imíxíawixñirñ sñwí owññimññrñ re rññigñi, ‘Gí omñj niarigfá ñigwí winjawa obípoyí.’ ráná

16 wo niñbirí re urññigñi, ‘Negí neameñweañjoxñi, ñigwí gorí joxi niapñjo tñi bisñnisí nimíxa nurñná rixa wé wúkaú sayá imíxñjárñi.’ urfagi

17 o re urññigñi, ‘Gí omñj niarññ nanjoxñi, ayí awiaxñrñi. Joxi ñigwí nioní siapñjáo tñi nioní rñrñjapa xixeni enj nání gapñmaní nimónñrñ anj wé biaúmñ meñweáñrññi.’ urññigñi.

18 Ámi wo niñbirí re urññigñi, ‘Negí neameñweañjoxñi, ñigwí gorí joxi niapñjo tñi bisñnisí nimíxa nurñná rixa wé wú sayá imíxñjárñi.’ urfagi

19 mñxí ináyo re urññigñi, ‘Joxi ení gapñmaní nimónñrñ anj wé bimí meñweáñrññi.’ urññigñi.

20 Ámi wo niñbirí re urññigñi, ‘Negí neameñweañjoxñi, ñigwí joxi niapñjo nioní írñkwíyo wowí nerí tñjáo sññi riworñi.

21 Joxi xeaniḡ rariḡoxi enagi nani wáy ninḡagi “Niḡwí ro xwiríá ikixéanáy, iwanḡ neaníárfani?” niyaiwiri bisinisi wí mimixiḡári. Joxi amipi áma wa tḡáy dixí meari aiwá áma wa iwíá uríáy dixí miri yariḡoxi enagi nani rirariḡini.’ uríagi

22 o re uriḡinigiḡi, ‘Omḡi niiriḡi sumi roxiḡi, jiwaniḡoxi niriḡiyo dani xwiyíá rimeariḡini. Nioni xeaniḡ rariḡaoni amipi áma wa tḡáy niḡi meari aiwá wa iwíá uríáy niḡi miri yariḡaoni enagi nani joxi niḡiá imoniḡagi nani

23 pi nani niḡwí nioni siapḡáo niḡwí aḡiyo miniḡi tipa enḡri. E niriḡi siḡwiriḡi, niḡwí o tḡi ámi bi seáy e ikwiáriḡiḡiḡi meámiḡi éari.’ nuriḡi

24 áma aḡi e roḡiáyo re uriḡinigiḡi, ‘Áma romi niḡwí ro nurápiro niḡwí wé wúkaú tḡiḡomi mini wípoi.’ uríagi

25 awa re uriḡiḡawixiḡi, ‘Ai, neḡi neameḡweaḡoxiḡi, o rixa wé wúkaú tḡiḡori. Pi nani ámi wo wiríḡi?’ uríagi

26 o re uriḡinigiḡi, ‘Nioni re seariḡiḡi, “Áma ḡiḡi ḡiḡi nioni wiḡipi píriḡiḡi niḡero xwé nimixiriḡiḡi ámi wíni meapíriḡiḡi. ḡiḡi ḡiḡi nioni wiḡipi miḡepa neri kikiá neríḡiḡi api ai ámi nurápiḡiḡi.” seariḡiḡi.

27 E neri aiwi nioni tḡi niḡi imoniariḡiḡi “O neḡi niḡi ináy niḡoniḡi neameḡweani nani niḡeaimoniḡi.” yaiwíáyo niwiriḡeámi niḡiḡo ḡi siḡwí aḡiḡe dani piḡiḡi.’ uríagiḡiḡi.”

28 Jisaso ewayí xwiyíá api nurámi Jerusaremi nani niyiriḡi xámi umeḡniḡiḡi.

Jerusaremiyo niḡemoriḡi niḡi ináy re moariḡiḡi pa re moḡi naniḡi.

29 Jisaso aḡi onimiá biaú —Aḡi apiaú dḡwí Oripi riḡiḡipi dani aḡi e imoniḡi. Apiaú yoḡi Betipasi riḡiḡipi tḡi Betani riḡiḡipi tḡi tḡi e aḡi e niḡemoriḡi wiepiḡariḡi waumi re uowáriḡiḡiḡi,

30 “Awawí aḡi jipimi nani nuri niḡemoriḡi dogi siḡiḡi e yuráriḡiḡi winiḡi —Siḡi áma seáy e éḡi niḡweariḡiḡi. Omi níḡweari niḡeámi biḡiḡi.

31 Áma wo siḡwí neariḡi ‘Awawí pi nani ikweariḡi?’ earanáy, re uríḡiḡi, ‘Ámiḡo seáy e éḡi niḡweari niḡeámi umiḡi nani yearowáriḡi.’ uríḡiḡi.” uowáriḡiḡi

32 awaú nuriná xḡo uríḡiḡi aḡiḡi enagi niwiniḡi

33 rixa dogi siḡiḡi ikweariḡi xiáwowa re uriḡiḡawixiḡi, “Pi nani dogiḡi ikweariḡiḡi?” uríagiḡi

34 awaú “Yegí Ámiḡo seáy e éḡi niḡweari niḡeámi uni nani ikweariḡiḡi.” nuriḡi

35 Jisaso pwarḡe nani niḡeámi nuri e nurámiḡi wigi rapirapí seáy e yiniḡiḡi seáy e niwiriḡiḡi Jisasomi seáy e niwiriḡiḡi

36 dogiḡi éḡi niḡweari niḡeámi waríḡi oxí apixí xḡo tḡi waríḡiḡi niḡi ináyyo yayí wianiḡo yariḡiḡi wigi iyíá saḡwíyo riḡiḡiḡi niḡeámi oḡi e ikwianḡi neapára nuro

37 o rixa Jerusaremi tḡi aḡi e niḡemoriḡi dḡwí niḡi Oripiḡi riḡiḡipi ipimiḡiḡi xegí wiepiḡariḡi obaxí xḡo tḡi e epíroyí egíḡi re egíḡiḡi. Emimi Jisaso yariḡi niḡi siḡwí winiḡiḡi nani yayí seáyimi dani nero Gorixo nani riḡiḡiḡi niḡi yayí numero

³⁸ re nira ugíawixini, “Míxí ináyí Ámináo neurowáriní ro oyá díní tñni seáyí e oimónini. ‘Anínamí ηweaηoxini, joxi níwayíróniri onweani.’ neaimónarini. Omíni seáyimi dání yayí oumeaneyi.” nira warína

³⁹ Parisi wa áamá epíroyí egíáyo áwinimi dání re urígíawixini, “Nearéwapiyaríηoxini, díxí wiepísaríηíyo míxí nuriri ‘E mírípa époyí.’ urei.” uríagíá aí

⁴⁰ o re uríηiniginí, “Wí pñni wiáripíríméoi. Pñni níwiárirínáyí, síñá tíyí eni ríaiwáníηí níriro nioní nání Goríxomi seáyí e umepíráoi.” uríηiniginí.

Jisaso Jerusaremí nání ηwí earí nánirini.

⁴¹ Jisaso ríxa Jerusaremí tñí e anwi e níremorína aní apimí níwinírína ηwí neari

⁴² re ríηiniginí, “Jerusaremí ηweáyíné nioní éí píraníηí seanwiráripaxí imóníηápi nání níjía nimóniro síηwiríyí, ayí naní imónimíniri enírini. E nerí aiwí nioní segí síηwí anígíe dání pñíníηí imóníηagi nání seyíné majía imóníηoi.

⁴³ Ríwéná áamá seyíné tñni míxí inarígíáyí awí níseamero segí ákíηápipimi píxemoánaníro nání xwía waiwíníηí níta nípeyiro awí xapíxapí níseamudímómána

⁴⁴ segí aní pípinamí néra uro niaíwí pípíkímí ero nero aní nímirírína síñá níkíkíróníga peyiníηíyí bí xe okíkíróníniri síηwí wínipíríámani. Yeáyí seayimíxemeámía nání seaímeáagi aiwí seyíné mí mímómíxípa yaríηagía nání e e seaikáripíríárini” ríηiniginí.

Aní rídíyowá yarígíwámí dání míxí urowárapíηí nánirini.

⁴⁵ Jisaso ríxa Jerusaremí níremori aní nanwí Goríxo nání rídíyowá yarígíwámí nípáwiri áamá makería nímixíro nanwí rídíyowá nání bí yarígíáyo míxídámí níwirína

⁴⁶ re uríηiniginí, “Bíkwí Goríxoyápimi xegí aní riwá nání re níriniri eánini, ‘Aní nioníyáyí áamá níbíro xwíyía rírímí nípíríwárini.’ níriniri eáníηagi aiwí seyíné aní áamá yapí níwiepísiro íwí uráparígíáyíyáiwáníηí imíxaríηoi.” uríηiniginí.

⁴⁷ O síá ayí ayo aní iwámí dání áamáyo uréwapiyarína apaxípaníηí imónígíá xwéowa tñni ηwí ikaxí eáníηípi mewegíáwa tñni Judayí ámína seáyí e imónígíáwa tñni omí “Opíkianeyi.” níriro aiwí

⁴⁸ oxí apíxí nñni oyá xwíyía aría wianíro aga níwimónaríηagi nání omí píkipaxí bí mímóníηagi nání síηwí wínaxídímegíawixini.

20

“Joxi néné tñηoxi imónei.’ go ríríηoi?” urígíá nánirini.

¹ Síá Jisaso aní Goríxo nání rídíyowá yarígíwámí nípáwiri áamáyo xwíyía yayí wínipaxí imóníηípi uréwapiyaríηí wíyimi apaxípaníηí imónígíá xwéowa tñni ηwí ikaxí eáníηípi mewegíáwa tñni Judayí mebáowa tñni omí níwímearo

² re urígíawixini, “ ‘Joxi néné tñηoxi imónei.’ go ríríagí joxi áamá aní riwámí makería nímixíro nanwí rídíyowá nání bí yarígíáyo míxídámí éiniginí?” uríagíá

³ o re uríηiniginí, “Nioní eni yaríηí bí oseaimini. Soyíné áwaní níránáyí, nioní yaríηí níarígíápi nání eni anani áwaní searímíini.” nuriri

⁴ yaríηí re wíηiniginí, “Jono wayí níneameaia unjo Nwía anínamí ηweaηo uríagí ría eníηiniginí? Xegí díní tñni ría eníηiniginí?” uríagí

⁵ wiwaninowa yarini niniro re rinigfawixini, “None ‘Gorixoyá dñf tñi enjiginini.’ urána re nearinjo, ‘Soyné pí nani o rñipi nani arfa niwiro dñf mikwiropa egfariini?’ nearini enagi nani wi e uripaxi menini.” niniro

⁶ ami re rinigfawixini, “E neri ai none ‘Jono xegf dñf tñi waf nurimeri wayf niseameaia unfrini.’ uranayf ama nni ‘Jono Gorixoyá dñf tñi wfa rókiamonf worini.’ niyaiwiro nani sná nnearo neapkipfrini. Api eni wi muripa oyaneyi.” niniro

⁷ Jisasomi re urigfawixini, “None majfariini. Gorixoyá dñf tñi yagfrani? Xegf dñf tñi yagfrani?” uragfa

⁸ o re uriniginini, “Soyné Jono nani dñf yaiwiarigfapi nani awanf miniragfa nani nioni eni ‘Joxi e efrini.’ nini nani awanf wi seariméini.” uriniginini.

Ewayf ikaxf wainf omif uwfnaxfdiarigfawa nanirini.

⁹ O ewayf xwiya rpi uriniginini, “Ama wo wainf uraxf omif bi iwfa nura nusana ama wami re uriniginini, ‘Gf omif rpi piranif snwf nuwfnaxfdiffrini.’ nurimi anf wimi urfnmnrini nani nuri ema obaxf nñweanfana

¹⁰ rixa wainf sogwf yof éana xegf omif wiarigfa wo xfo xegf wi ourapauinirini uowaragi aiwi omif snwf uwfnaxfdiarigfawa omi fa nixero iwanf nimepero anfomi warigfawixini.

¹¹ Omif xiawo ami xegf omif wiarigfa womi uowarana omif snwf uwfnaxfdiarigfawa omi eni iwanf nimepero o ayá owinirini riperif numero anfomi warigfawixini.

¹² Omif xiawo ami omif wiarigfa womi uowarana omi mif niro bfariwamini moaigfawixini.

¹³ Omif xiawo awa inina xegf omif wiarigfawami iwanf nimepero anfowami uowararigfa nani re yaiwiniginini, ‘Nioni arre eminireini? Gf iw dñf sixf uynomi ouowarimini. “Omi xixeni arfa wipfrini.” nimonarini.’ niyaiwiri uowaragi ai

¹⁴ awa xegf xewaxo barinagi snwf niwiro re rinigfawixini, ‘Xanoya dñf meanfo jfiwo barini. Omif amipiyf negf imonifa nani omi opikianeyi.’ niniro

¹⁵ omi fa nixero bfariwamini nimoaimana pikigfawixini.” Jisaso ewayf xwiya e nuriri yarini re winiginini, “Omif xiawo xewaxomi pikigfa nani awami pi winfariini?” Yarinif e niwiri

¹⁶ re uriniginini, “Omif xiawo nibrini omif snwf uwfnaxfdiarigfawami ppikimf niyarinana omif ami wa snwf onifwfnaxfdipoyinirini mni winfariini.” uragi ama e rowapigfa arfa e niwiro “Jisaso ‘Judayné omif snwf uwfnaxfdiarigfayf yapf imonjo.’ rfa neararini?” niyaiwiro re rigfawixini, “‘Oweoi! Wi e enfamani.’ neaimonarini.” uragfa ai

¹⁷ o snwf agwf niwinirini re uriniginini, “Seyné ‘Wi e epaxi menini.’ yaiwiarigfa ai pi nani Bikwyo ewayf xwiya rpi enina niro eagfawixini, ‘Sná anf mirarigfawa sná awiaxf wo nani pfa nerina wo “Sipixini.” niro emi mof Gorixo “Awiaxorini.” niri nimeari anf xfo mirariniwami iwamfo nitwayrori mirinirini.’ xwiya wfa rókiamoagfawa e niro eagfapi pi nani rinini? Seyné dñf rimoinjo?

¹⁸ Sixf botorixf snayo nipiérori pfrf miyeamf inarini pa ama giyf giyo snáo nipiérori xawf nearinayf axipi imonipfrini. Xwaswf yeayf bimi sná nipiérori nearina yunf wararini pa snáo ama giyf giyo nipiérori

nearíná axípi xwasíwí yuníníjí imiximfáriní.” Jisaso xfo síñáóníjí nimóniri nání e uríñinigini.

Nígwí takisf nání émáyo wiayigfá nánirini.

¹⁹ Nwí ikaxí eáníñipi mewegfáwa tñni apaxípáníjí imónigfá xwéowa tñni awa “Jisaso ewayf xwiyfá níneariríná ‘Soyfne omíñí xiáwomí xewaxo pikífániñí imóniñoi.’ rfa neararini?” niyaiwiro axína “Ríxa ía oxiraneyi.” niyaiwiro aiwi oxí apíxí e epíroyf egfáyf nání wáyf niwiro ía mixirípa nero

²⁰ síñwí niwínaxída nemero ámá wa yapf niwíwapíyiro síñwí niwínaróa oupoyiniri nurowáiro re urígfawixini, “Soyfne ámá nañoyfneñíñí nimóniro yapf niwíwapíya nuríná pasáníjí níméra úpoyi. Xwiyfá omí anani gwí yipaxf wí ránáyf, ríxa omí ía xepíri nání gapímanomí áwanf urani nání re urfípoyi, ‘Takisf nání nígwí émáyf nearáparígfápi síní mñni wianiréwini? Mñni miwipa yaniréwini?’ urfípoyi. O ‘Oweoi, síní mñni miwipa époyi.’ ránáyf émáyf omí ía níxero gwí yipíráoi.” urowáfagfa

²¹ awa nuro Jisasomí niwímearo pasáníjí níméra nuríná weyf re umearígfawixini, “Nearéwapíyaríñoxini, joxi xwiyfá níriri nínearéwapíyiríná náyoní nearéwapíyaríñoxi enagí nání nene níjfarini. Ámá gíyf gíyf símeágfa aí símímanf síñwí niwíniri síñwí nání wáyf mé xwiyfá Goríxoyá nepáni uraríñípi nearéwapíyaríñoxirini.” nuríro

²² yaríñí re wigfawixini, “Díñf joxiyá píoi yaiwiaríñini? ‘Nene émáyf mixf ináyf Sisaomí takisf nání nígwí mñni niwiayiranéná apáni wiaríñwini.’ rísimónarini? ‘Nípikwini miyaríñwini.’ rísimónarini?” urfagfa aiwi

²³ Jisaso yapf wíwapíyaníro yarígfápi nání díñf adadf niwiri níjfa nimóniri nání re uríñinigini,

²⁴ “Émáfyá monf bi síwá nípoyi.” nuriri ríxa síwá wíáná yaríñí re wíñinigini, “Nígwí rípi mi yof goyá eániri símímanf goyá ñwiráriniri inini?” urfagí awa “Émáyf mixf ináyf Sisaoyá eánini.” urfagfa

²⁵ o re uríñinigini, “Nígwí rípi mi símímanf Sisaoyá ñwiráriníñagí nání xewaníñomí mñni wírixini. Amípi nñni oyá imóníñíyf eni xewaníñomí wírixini. E neri aí amípi Goríxoyá imóníñíyf xfomí wírixini.” Jisaso Goríxo ámá xewaníñóníñí imixiníñí enagí nání omí díñf owíkwírfípoyiniri e urfagí

²⁶ awa yapf niwíwapíyiro pasáníjí e uméfa aí émáfyá síñwíyo dání Jisaso xwiyfá meárínipaxf wí míraríñagí arfá niwiro ámá nñni eni Jisaso píraníñí e renwípearíñagí arfá niwiro nání ududf nero xwiyfá bi murígfawixini.

“Ámá ámi wiápnimeapírfáriní.” uríñí nánirini.

²⁷ Ámá Judayf wa, Sajusiyf ríñíñí wa —Sajusiowa re rarígfáwarini, “Ámá nípémáná enánáyf wí niwiápnimeapírfámaní.” rarígfáwarini.

²⁸ Awa níbiro Jisasomí yaríñí wianíro nání re urígfawixini, “Nearéwapíyaríñoxini, eníná Moseso ñwí ikaxí níneariríná nene nání níriri rfwamíñí re eañrini, ‘Ámá go go apíxí nímearí niaíwí meméá péánáyf ámi xexírfmeáo apíxí anímí nímearí penjoyá niaíwí wo wiemeaíwíñigini.’ Moseso e níriri eañrini.” nuríro

²⁹ ewayf xwiyfá rípi urígfawixini, “Xíráxogwá wé wífúmi dánf waú egfáwa xíráo apíxí wí nímearí niaíwí meméá péána

³⁰ xogwáo wo anímí nímearí niaíwí meméá péána

³¹ ámi wo nímearí niaíwí meméá péána wé wífúmi dánf waú imónigfáwa nowani o o ími nímearíyiro aiwi niaíwí wí meméá nowani ríxa péána

³² apixí eni xiráxogwá nowamini nimeániri nipemixárimáná xí eni peniginini.” Ewayí xwiýá Jisasomi e nurimáná

³³ omi majfá wikixeáraniro nani yariñf re wigfawixini, “Gorixo áamá niyoní mí ómómiximf winfa nani pegfá nini niwiápnimearíná í xiráxogwá wé wúmí dánf waú nowani meagfí enagf nani goyái imóninfarfani?” urfagfa

³⁴ Jisaso re uriniginini, “Ríná áamá apixí ηwiráraniro mearo inarigfáriní.

³⁵ E nerí aí rfwéná Gorixo menweañaná áamá oyá sñwfyó dání anani niwiápnimearo ηweaprfáyf apixí ηwiráraniro meánro iniprfámani.

³⁶ Íná ámi bí nipepaxf imóniprfámani. Ayf rípi nánirini. Anfnajowa yarigfápa nero ηweaprfáriní. Gorixoyá dñfyó dání xwáripáyo dání wiápnimeaprfá enagf nani ayf Gorixoyá niaíwí nimónro anñf íniná ηweaprfáriní.

³⁷ Soyfne dñf ‘Pegfáyf wí niwiápnimeapaxf menini.’ yaiwiarñagfa aiwi anani niwiápnimeaprfáriní. Xwiýá eníná Moseso íkfá onimíánána íwí rfá minf ápiáwí wearñagf winñfpi nani rfwamñf nearfná Gorixo xewañño nani urinñfpi re nriri eañfíni, ‘Gorixoní dñf ráwowa Ebrfámo tñf Aisako tñf Jekopo tñf awayá Nwfáonirini.’ Moseso rfwamñf e nearfná xiáwowa ríxa pegfá aiwi o rfwamñf e nriri eañfíni.

³⁸ Gorixo omi e nurirfná omi xiáwowa ríxa pegfámi aiwi Gorixoyá sñwfyó dání wigf dñf sñf sñf enagf nani e ripaxfíni. Gorixo áamá pegfáyf nani Nwfáomani. Sñf egfáyf nani Nwfáorini. Oyá sñwfyó dání áamá nñf wí pegfá aiwi, wigf dñf sñf sñf enagf nani nñf sñf sñfíni.” urarfná

³⁹⁻⁴⁰ ηwí ikaxf eánñfpi mewegfáwa ámi dñf síxí mínipa nero yariñf ámi wíni bí míví re urigfawixini, “Nearéwapñyariñoxini, joxi wigf yariñf sífápi nani nurirfná aga nanf urañfíni.” urigfawixini.

“Kiraiso niaíwí goyáorani?” urñf nánirini.

⁴¹ Jisaso re uriniginini, “Áamá pí nani re rarigfáriní, ‘Áamá nene yeáyf neayimixemeanfa nani arfowayá xwfa piaxfyó dání iwiaronfo sa míf ináyf Depitoyá xiáwo imóninfarfani.’ pí nani rarigfáriní?

⁴²⁻⁴³ Bíkfw Samiyf rinñfyó Depito xewañño áamá arfowayá xwfa piaxfyó dání iwiaronfo nani nriri rfwamñf rípi eañfíni, ‘Gorixo gf Ámináomi re uriniginini, “Joxi wé náúmíni éf nñweari joxi tñf míf infáyo xoprarf rwiimfae nani xwayf nanri ηweárixini.” Gorixo gf Ámináomi e uriniginini.’ Depito rfwamñf api nearfná

⁴⁴ xegf xiáwo nani ‘Gf Ámináorini.’ nriri nani aríge xegf xiáwo imónini?” Jisaso áamá nñf “Áamá yeáyf neayimixemeanfa nani arfowayá xwfa piaxfyó dání iwiaronfoyi rarñwáo anani Depitomi seáyf e nimónri nepa Gorixoyá xewaxorfani?” oyaiwípoyinri e uriniginini.

“Nwf ikaxf eánñfpi mewegfáwa yarigfápa mepani.” urñf nánirini.

⁴⁵ Áamá nñf o e rarñagf arfa wiarfná xegf wiepñsarñnowami re uriniginini,

⁴⁶ “Nwf ikaxf eánñfpi mewegfáwa yarigfápa mepa érixini. Awa áamá weyf oneamépoyinri raprapf sepiáni niyínimi añf emero áamá makerfa imixarigfe dání ‘Ámináoxini.’ onearpoyinri emero rotú añfyó nípawirónarani, aiwá imixarigfe nrémorónarani, ‘Áamá niyfya sfmí sfmí e onweaneyf.’ niyaiwiro ero

⁴⁷ síwí yáf rfkínñfyf yapí ámayá aiwá píf nñf íwí manarigfápa apixí aníwayá amípí íwí urápanro nani ero ámayá sñwfyó dání Gorixomi

xwiyá rírímí niwiróná aníhí miní nira uro yarígápa soyné ení axípi mepa éríxini. Ríwéná Goríxo áamá niyoní mí ómómíxímí yaríná awa xwiyá xwé meárinípríárini.” uríhínigini.

21

Apíxí aní wí nígwí waúni tíhí nánirini.

¹ O siní aní Goríxo nání rídíyowá yarígíwámí ínimí nuréwapíya nemeíná síhíwí anííyí wíníhínigini. Amípí mímúronígááyí nígwí Goríxo nání tayarígíe taríhíagá níwínirí

² apíxí aní uyípeayí imóníhí wí ení nígwí ríá iníhí waú nímeáa níbirí tágí níwínirí

³ xegí wiepísaríhíyo re uríhínigini, “Nioní nepa seararíhíni, ‘Apíxí aní uyípeayí imóníhí rí Goríxo nání nígwí onímíá sípípkwí nítirí aiwí Goríxoyá síhíwíyo dání amípí mímúronígááyí táyó seáyí e imónígoí.

⁴ Amípí mímúronígááyí wígí nígwí xwé ayo dání bí nímearo nítiro aiwí apíxí aní ríyí xegí aiwá nání bí yanípaxí ówí tágí nání íyá seáyí e imónígoí.’ seararíhíni.” uríhínigini.

“Rídíyowá yarígíwá píneapíárini.” uríhí nánirini.

⁵ Xegí wiepísaríhí wa aní Goríxo nání rídíyowá yarígíwá nání re rígfawixini, “Aní riwá nímirírná síhí awíaxí níkkíróa nuro aní riwá imírhí mimónípa oenirí amípí naní áamá Goríxo nání wígááyí nímearo okiyá egíárini.” raríhíagá

⁶ Jisaso aríá e níwirí re uríhínigini, “Amípí naní soyné síhíwí wínarígá rípi ríwéná áamá wa aní riwá nípínearíná síhí níkkíróníga uní rípi nípíneaayiro emí nímeámí éáná síhí wo womí siní seáyí e ikwíáríníámani.” uríagí

⁷ awa yaríhí re wígfawixini, “Nearéwapíyaríhíoxini, joxí neararíhí apí gíná imóníníárini? Pí símímájíóníhí neaináná ‘Ríxa nímoníní ayoríani?’ yaiwianíwáriní?” uríagá

⁸ o re uríhínigini, “Áamá wa yapí seaíwapíyipírxinirí dhí píraníhí moríni. Obaxí níbiro gí yoí níriníro re rípríárini, ‘Nioní onirini. Ríxa ínariní.’ searáná aríá níwiro númí muxídípani.

⁹ Soyné ‘Aní wíyo míxí inaríhoí.’ raríhíagá aríá wiro ‘Áamá nípaní míxí íkwínaróaríhoí.’ raríhíagá aríá wiro neríná wáyí mikárinípani. Apí xámí imóníníárini. E ehíagí aiwí apí ríxa nímonímáná eháná soyné ‘Síá yoparíyi, o weapíníyí ríxa nímoníníhoí.’ míyaiwípa éríxini.” nurirí

¹⁰ ámi re uríhínigini, “Áamá gwí axírí níwíápínímearo áamá xehíwí wí tñní míxí iníro míxí ináyí woyá woyáyí tñní míxí iníro

¹¹ poboní xwé néra urí aní niyoní aiwá nání dífí ikeamóníro aní wí e wí e símiárfí wímeari aní pírhíyo dání xegí bí nímonírí ekíyíhí ináná áamá wáyí ikáriníprí nání imónírí eníárini.

¹² Ayí e eníá imóníhíagí aiwí siní mimónípa eháná íá níseaxero xeaníhí seaikárinípríárini. E níseairíná xwíríxí seameprí nání awí énarígíe nísearowátiro gwí aníyo níseahíwíríro nioní níxídaríhíagá nání xwíyá seamearíprí nání míxí ináyíyá síhíwí tñhí e nání tñní gapímaníyíyá síhíwí tñhí e nání tñní níseameámí seaupíárini.

¹³ E seaipírfá ehíagí aí ananirini. Ayí rípi nánirini. Xwíríxí seamearíná nioní nání áwaní uríprí imónípríárini.

¹⁴⁻¹⁵ Xwíríxí seamearíná nioní dhí níseakíkayorí níjía níseaiapírí xwíyá uríprí nání imóníprí seaimíxímí ehíagí nání soyné xwíríxí

seamepíríáyí wí pírí seawiaikipaxí meníni. Ayínáni soyíné siní fá miseaxirípa enánáyí, díní re mófrixini, 'Ananirini. Xwiyá pírí wiaíkíminírí nání menwípepa oemini. Sa Gorixoyá díníyo dání uríimigini.' yaiwíríxini.

16 Segí sénáíwarani, sénowarani, séríxímeáowarani, nawíni minígíáyírani, níkumíxínírí emearígíáyírani, miyí seaurána segíyí wíami pikipíríárini.

17 Soyíné nioní níxídaríngagá nání áamá níní wikí níseaóníro símí tñni seaipíríá aiwí

18 Gorixo yeáyí seayimíxemeaná enagí nání soyíné anípá wí imónipíríámáni. Segí dífá wí aí anípá imóníníámáni.

19 Soyíné ení neáníro nioní aníní níníxídirónáyí, segí dínípi eríkiemeánipíríárini.

"Jerusaremí xwíríá ikíxepíríárini." uríní nánirini.

20 "E nerí aí míxí nímeámi bíáyí aní Jerusaremí rípimi awí mudímóagá níwíníroná 'Ríxa aní rípi xwíríá ikíxepírí aní ayoráni?' yaiwíríxini.

21 E níwíníroná áamá Judia píropenísóyo nweagíáyí dífá miníyo nání éfí yiro áamá Jerusaremí apimí nweagíáyí píní níwíárímí uro áamá apimí bíaríwámíní omíníyo amí amí yarígíáyí aní apimí ámí mírémopa ero éfíxini.

22 Ayí rípi nánirini. Ínáyí Gorixo xeaníní ríá tñní seaikáríníá apírini. Íná amípí níní nání Bíkwíyo nírinírí eánínípi xixení imóníníárini.

23 Íná xeaníní ríá tñní xwíá tío seaímeaná enagí nání apíxí níaiwí agwí egííwa tñni siní níaiwí amíní wiarígííwa tñni éfí aníní mupaxí imóníníagi nání aweyí! Gorixo áamá tío wikí níwónírí xeaníní wikáríná

24 míxí nímeáa bíáyí Jerusaremí nweáyo kirá tñni pípíkímí ero íwí meaaníro nání nípíkíomearo wígí aní ayí ayo nání nímeámi umíro epíríárini. E nemáná émayí níbíro Jerusaremí dáníyíné seáyí e níseaimóníro xwíraimímí níseaikíxéa nuro Gorixo 'Yoparí e imóníwínígini.' yaiwíárínje imónínáná ríxa re imóníníárini.

Áamá imóníní nweapíríná nánirini.

25 "Sogwí tñni emá tñni siní tñni ekíyíníní ináná áamá xwíá tío níyoní gwí ararí nweagíáyí ayá s'wí nurorí díní ríá uxeníárini. Rawírawá ení xwé ayá wí níróga níwíápínímeáísáná níjírí moarínagí níwíníroná ududí wíníníárini.

26 Siní sogwí amípí aní píríyo eníyí aníní míxénapíagi níwíníroná 'Xwíá tío nweanwaéne pí neaimínírí ríá yaríní?' níyaiwíro wáyí níkáríníroná eaníramoro wepíríárini.

27 E neróná síngwí re nanípíríárini. Áamá imóníníáoní níkínímáná ení neánírí agwí tñni nawíni weaparínagí nanípíríárini.

28 E nerí aí soyíné sogwí emá amípí ekíyíní inarínagí níwínírná 'Gwíníní nearoayíroní aní ayoráni?' níyaiwíro píráníní éfí nírómáná nioní nání weníní níyánírí rófíxini." urínínigini.

Ewayí ikaxí íkíá pikína nánirini.

29 O awamí ewayí xwíyá bí re urínínigini, "Íkíá pikí tñni íkíá níní ení yarínípi nání díní mópoyí.

30 Íkíá miní inarínagí níwíníroná 'Ríxa xwiogwíríani?' yaiwíarígíápa

31 siní amípí ekíyíníní ení axípi inarínagí níwíníroná 'Gorixo nene xwioxíyo nímeámí nerí neameñweani ríxa aní ayoráni?' yaiwíríxini.

³² Nioní nepa seararíñiní, ‘Ámá agwí ríná ñweagíáyí siní mipepa enáná amípí níní nioní Jerusaremí nání searíápi xixení nimónínfáríní.’ seararíñiní.

³³ Aníña tñí xwíá rírí tñí ananí anípa nimónírí aiwí xwíyíá nioníyá wí surí má imónínfámaní.

“Awíníñí ñweáfríxíní.” uríñí náníríní.

³⁴ “Míríxí maiwí ñipúísáná mírogwí ríxa íá ñíwiárímíxíríná ñípiérorí nearíná yaríñípa soyíné ení segí waráyo náníní ñíyaiwiníro aiwá xwé ñíro iniígí wainí xwé ñíro yaníro nání yaríñáyí sía nioní weapímíáyí axípi e seaímeanígínírí díní tñí ñweáfríxíní.

³⁵ Sía nioní weapímíá nání imóníáyí ámá xwíá rírí ñírímíní ñweagíáyo ñíwimónínfáríní.

³⁶ Soyíné íníná awíníñí ñíñwearóná Goríxomí yaríñí re wífríxíní, ‘None amípí neaímeááná ení neánírane múrorane ámá imóníñoyá símímaníñmíní éf rorane yaníwá nání ení bí síxí neaímíxeí.’ urífríxíní.” uríñínigíní.

³⁷ Ikwáwíyíná aní rídíyowá yarígíwámí dání ámáyo nuréwapíya núísáná síápi tñí ñípeyearí díwí míñí Oripíyí ríníñípi mí sá wémínírí nání yagíríní.

³⁸ O sía ayí ayo e yaríñá ámá níní wíá móníñí mí ñíwiápínímearo omí aní rídíyowá yarígíwámí dání aríá wianíro nání bayagíáríní.

22

Jisaso nání mekaxí megíá náníríní.

¹ Sía Judayí bisíkeríá yisí mayí úrapí ñímíxíro narígíáyí, sía Aníñajo Wíarí Neamúroagoí ríníñíyí —Eníñá sía ayí Judayo Isípíyí míxí ínáyó íá xenwírírínáná Goríxo ñíaiwí oxí xámíñí níní opíkímínírí aníñají oyáo uowáríñí aiwí Judayí Goríxo ñwí ikaxí uríñípi bisíkeríá yisí mayí úrapí ñímíxíro ñíníro sipísipí ñípíkiro ówaníyo ragí xópé yáríá enagí nání aníñajo ayo múronínigíní. Ayínání xwiogwí o o pwéáná sía ayí nání díní mopírí nání sipísipí ñípíkiro bisíkeríá yisí mayí úrapí ñímíxíro narígíáríní. Ríxa sía ayí anwí e imónáná

² apaxípaníñí imónígíá xwéowa tñí ñwí ikaxí eáníñípi mewegíáwa tñí oxí apíxí níní nání wáyí nero nání “Jisasomí aríre yumí ínímí píkianíwíní?” ñíra waríñá

³ Isíkariotí dání Judaso —O Jisaso yá wiepísaríñí wé wúkaú síkwí waú imónígíáyí woríní. Omí Seteno ríwímíní ñírorí díní uxíxéroáná

⁴ o nurí apaxípaníñí imónígíá xwéowa tñí Judayíyá porisowa tñí xwíyíá ñírínáñíro Judaso re uríñínigíní, “Soyíné omí íá xírípírí nání nioní aríre nerí pasáníñí umemíáríní?” uráná

⁵ awa yayí ñíwiníro re urígíawíxíní, “Joxí e neaiáná ñígwí sia-paníwáríní.” uríagíá

⁶ Judaso “Ananíríní.” nurímí nurí ámá oxí apíxí epíroyí míwípa enáná omí pasá umemínírí nání weníñí wíaxídíníñigíní.

Aiwá Aníñajo Múroagí nání imíxígí náníríní.

⁷ Jisaso, sía bisíkeríá yisí mayí úrapí ñímíxíro iwamíó ñígíáyí —Ayí sía Aníñajo mípíkí Wíarí Múroní nání sipísipí miá ñípíkiro narígíáyíríní. Sía ayí imónáná

⁸ o Pitaomí tñí Jonomí tñí re uríñínigíní, “Awagwí none aiwá aníñajo eníñá neamúroagí nání naní nání nuri neaimíxípiyí.” uríagí

9 awaú re urígfísixini, “Joxi ‘Awaú ge nuri píraniní oimixípiyi.’ simónariní?” uríagfi

10 o re uriniginini, “Awagwí aní e niremoríná iniigí sixí maxiríní wo tñni órorí niniríná númí nuri aní o páwíwámí awagwí ení nípawiri

11 aniwámí xiáwomí re urísisixini, ‘Yearéwapiyarínjo re riní, “Nioní gí seaiepisariníáoyíné tñni aiwá Anínají Wiárí Neamúroagíyi nání aní awawá ikwíroníní gíwámí dání naníwini?” Jisaso e riní.’ nuríri

12 o aní awawá seáyí émi ikwíroníní xwé wámí aiwá narígfáyí aiwá yeaanípíri mímiauríwí yáriníníwámí síwá eaiáná e aiwá ríá neayeáisixini.” urowáraná

13 awaú nuri Jisaso uríípi xixeni níwíga nuri aiwá Anínajo Wiárí Múroagíyi nání imixígfísixini.

“Rípi gí waráriní.” uríní nániríní.

14 Ríxa aiwá nípirí bíiná Jisaso tñni wáí wurímeiarígfáwa tñni aiwá naníro nání nawíní níjwearo

15 o re uriniginini, “Nioní síní ríniní mínimeapa neríná ‘Gí seaiepisariníoyíné tñni xámí aiwá Anínají Neamúroagí nání rípi onímíni.’ aga nínimóníagí bíáriní.

16 Ayí rípi nání searariníni. ‘Aiwá rípi ámi bí bí nioní tñni xwíá tíyo dání naníwámaní. Goríxo xwioxíyo míméamí nerí seamenjweaníe dání aiwá rípi nání míkípi xixeni imóníníáriní. Íná dání nioní ámi níweapíri nioní tñni nawíní naníwáriní.’ searariníni.” nuríri

17 kapíxí wá nímeari Goríxomí yayí níwimáná re uriniginini, “Kapíxí ríwá yaní niníro níga úpoyí.

18 ‘Iniigí wainí ámi bí xwíá tíyo dání nímfámaní. Ríxa Goríxo soyíné xwioxíyo míméamí nerí píraníní seamenjweaníe dání iniigí wainí ámi íná nímfáriní.’ searariníni.” nuríri

19 bisíkerfá bí nímeari Goríxomí yayí níwimáná níkwíríri yaní níwia nurí re uriniginini, “Nioníyá wará tíyí soyíné arírá seaimífa nání rídíyowá neríniní imóníni. Ríwéná nioní nání díní seainínífa nání nioní éapa bisíkerfá kwíríri seaiapíri éapa axípi éríxini.” nurímáná

20 awa ríxa aiwá nínimáná enáná bisíkerfá nímearíná éípa kapíxí iniigí wainí ríwoní wá nímeari re uriniginini, “Goríxo xwíyíá síní bí réoárínípi nání nioní níperíná gí ragí púyí iniigí wainí sixí ríwáníní imóníni.

21 E nerí aiwí aríá nípoyí. Ámá nioní nání míyí nuríno nioní tñni níjwearane aiwá narínwini.

22 Ámá imóníníáoní Goríxo riní jíayo axípi nínpíkiro aiwí ámá nioní nání míxíyo míyí nurínomí Goríxo xeaníní xwé winíá enagí nání aweyí!” uríagfi

23 wiepísariníowa yaríní re níga ugíawixini, “None go go e winí nání ríá raríní?” níra ugíawixini.

“None gíminí go seáyí e imóníríeníní?” rínígfá nániríní.

24 Wiepísariníowa xwíyíá rípi ení níró símí tñni re rínígfawixini, “None wo go go seáyí e neaimóníri enáná wone símanjwíyóníní wurínaníwáriní?” níriga waríná

25 Jisaso re uriniginini, “Émáyíyá míxí ináyíyí amáyíyá sínwí e dání seáyí e nímoníro wá ení bí mé sekaxíni nuríro aiwí wíwanínowa nání re rínarígfáriní, ‘Síwí níáíwí níni nioní tífáminí imónígfáyí arírá wíaríníáoníriní.’ rínarígfáriní.

26 Soyíné eni awa yarígápa axípi e mepani. Segí ráróniḡ ímónfoyí ségwáóniḡ ímónfwiniḡini. Segí bosóniḡ ímónfoyí sénáiniḡ omiḡ seaiariḡóniḡ ímónfwiniḡini.

27 Diḡ pírániḡ mópoyi. Nene píoi rariḡwáriní? Ámá kikiíá niḡweámáná aiwá narḡo seáyi e imóniḡoríani? Aiwá ríá nuyeari yanḡ wiarḡo seáyi e imóniḡoríani? ‘Ayí kikiíá niḡweámáná aiwá narḡo seáyi e imóniḡoríani.’ rariḡwáriní. Nioni e imóniḡáoni aiwi soyíné tíni niḡwearíá anani segí ókíníniḡ nimóniri arírá seaiariḡáoniríni.

28 Soyíné wa iwamó níwapíyaníro yaríá nioni tíni éf nírooro píni niḡwiárimí úfámani.

29 Ayínáni gí ápo ‘Joxi míxí ináyí nimóniri ámá ayo menweáiríxini.’ níriḡpa

30 nioni eni re searariḡini, ‘Nioni ríxa míxí ináyí nimóniri menweanáná soyíné nioni tíni nawíni aiwá nímfáé aiwá níro iniḡ níro nero negí Isireríyí gwí wirí wírí wé wúkaú síkwí waú enḡyo xiráowayíneniḡ nímoníro menweapíríáriní.’ searariḡini.” uríḡiniḡini.

“Pitaoxí ríwí nímoríni.” uríḡ níniḡini.

31 O re uríḡiniḡini, “Saimonoxini, Saimonoxini, Seteno soyíné nani Goríxomi símí tíni re uraríni, ‘Ámá wítí aiwá síkí tíḡyí neyíroríá yarígápa nioni Jisaso wiepísaríḡ awa enḡ ríá eániḡoniri iwamó owíwapíyimi.’ Obo Goríxomi e uraríni.

32 E nerí aiwi diḡ soyínéyá níkwíroarígápi samíḡ mepa oeniri Goríxomi ríxiniḡ seauríyanigíni. Saimonoxini, ríwéná joxi ámi diḡ nímorí níkinímóniri nioni tíámini níbiríá ámá nioni níxídaríḡagá nani díxí ríríxímeáowa simónarígáyo enḡ síxí eámíxíríxini.” uríḡi

33 Pitao re uríḡiniḡini, “Ámináoxini, gwí ríyíferani, rípkíferani, níwawini yeapíríáriní.” uríḡi

34 o re uríḡiniḡini, “Pitaoxini, síá ríyimi karíkarí síni ríaiwá mírípa enáná xwíyíá biaú bí nioni nani re urayíríni, ‘Jisaso nani nioni majíáriní.’ urayíríni.” uríḡiniḡini.

Nígwí tíni íá tíni kirá tíni níniḡini.

35 O awami re uríḡiniḡini, “Nioni xámi ‘Xwíyíá wáí emépoyi.’ nísearowáriní ‘Nígwí wowí tíni árupianḡ wú tíni síkwí sú ámi bí tíni nímaxírími memepa époyi.’ searowáragi aiwi soyíné amípí wí nani díwí níkeamóníro remegíawixini?” uríḡi awa “Oweoi, amípí wí nani díwí níkeamóniḡwanigíni.” uríḡi

36 o re uríḡiniḡini, “E nerí aiwi agwí soyíné goxi goxi nígwí wowí tínoxí nímaxírími uí. Árupianḡ enánáyí eni nímaxírími uí. Goxi goxi kirá míxí nani enḡyí mayoxi enánáyí díxí iyíá nípirí bí éiríxini.

37 Ayí rípi nani searariḡini. Bíkwíyo nioni nani re níriniri eáni, ‘Ríá kíroarígáyo mépearígápa omi eni níkumíxíro axípi mépepíríáriní.’ níriniri eáni. Amípí nioni nani níriniri eániḡpi xixeni nímoníniḡoi.” uríḡi

38 awa re uríḡiawixini, “Ámináoxini, none míxí nani mḡí bíxaú ríxa rípxaúrini.” uríḡi o “Xwíyíá ríxa apánirini.” uríḡiniḡini.

Díwí Oripíyo dani Goríxomi xwíyíá rírímiḡ wíḡ níniḡini.

39 E nírinimi anḡyo nípeyearí xegí yaríḡpa díwí mḡí Oripíyi ríniḡpimi nani yaríá xegí wiepísaríḡowa eni númi níyiro

⁴⁰ rixa niremorfná awami re uriniginini, “Seteno iwamfó miseaíwapiyipa oeniri nani Gorixomi rixinj urípoyi.” nurimi

⁴¹ áamá sñá anani iwanj mopaxí imónije numána xwíayo xómijé niyíkwimána Gorixomi xwíyá ririmí niwirí

⁴² re uriniginini, “Ápe, joxi nisimónirfnáyé xeanijé nioni nímeanipi kapixí nioni nimfninjé imónijéwá anani emi mwiárimopaxirini. E neri aiwi nioni nimónarinjé mé dixí djé tñi xixeni anani imónwíniginini.” urarfná

⁴³ aññajé wo sñání niwimóniri enjé sixé weámixiniginini.

⁴⁴ E éaná Jisaso rfninjé agwé esinwfninjé wímeáagi Gorixomi xwíyá enjé tñi nurirfná xegí okinjé nipwerfná ragfninjé nipuri xwíayo niyóísána

⁴⁵ Gorixomi xwíyá ririmí wiaríje dani éf niwíearómi nuri xegí wiepísaríjowa tñjé e weninjé éyí wíniniginini. Djé sipí wiaríjagi nani enjé saminjé niwóroa nuro sá órówapíjagá niwíniri

⁴⁶ re uriniginini, “Pí nani soyfné sá wenoi? Seteno iwamfó miseaíwapiyipa oeniri nani niwiápnímearo Gorixomi rixinj urípoyi.” uriniginini.

Jisasomi íá xegí nánirini.

⁴⁷ Sini e urarfná re enjiginini. Áamá wí ikwíkwierí bímíarfná áamá Judasoyi riniño —O wiepísaríjé wé wúkaú síkwí waú imónigá worini. O áamáyo nipemeámi niyapiri Jisasomi kíyí miaúnimniri nani añwi e bána

⁴⁸ Jisaso re uriniginini, “Judase, áamá imónijáoni pasá nínimeri kíyí nímiaúnimniri ríbarinini?” uraná

⁴⁹ Jisaso tñi rogíawa omi rixa íá xíraníro yaríjagá niwíníro re urígíawixini, “Ámínáoxini, ‘Awami mñjé orópoyi.’ rísimónarini?” nuríro

⁵⁰ wo re enjiginini. Apaxípninjé imónijé seáyí e imóníjoyá xínáinjé nimóniri omíjé wíiaríjomi mñjé rómínrí éyí pírí nímoyíkirí aríá wé náúmi dáño mñjé wirípieanjiginini.

⁵¹ Aríá mñjé wirípieáagi Jisaso “Píni wíarípoyi. E mepani.” nuriri áamá aríá mñjé wirípieáomi wé seáyí e níkwíariri nanjé imíxiniginini.

⁵² Omi nanjé nimíximána apaxípninjé imónigá xwéowa tñi porisí añjé rídiyowá yarígíiwámi awí mearoarígíawa tñi Judayí mebaowa tñi awa xíomi íá xíraníro bíayo re uriniginini, “Soyfné mñjé tñi iwanjé tñi íá maxírígíayé áamá íwé xauráparígíayo íá xíraníro yarígíapa nianíro ríbaríño?”

⁵³ Nioni sá ayí ayo añjé sipísipí rídiyowá yarígíiwámi nweañána soyfné íá wí mñnirarígíawixini. E neri aiwí áríwíyíná obo emearfná soyfné íá níxíraníro nani ríseaimónigo?” uriniginini.

Pitao “O nani majfonirini.” urinjé nánirini.

⁵⁴ Jisaso e uríagi aí awa omi íá níxero nímera nuro apaxípninjé imónijé seáyí e imóníjoyá añjé e mearémóána Pitao awami ríwíyo yaxídí néra nuri

⁵⁵ áamá wí ákíjáyó añrívámi dani ríá níkearo nweañagá niwíniri o eni nípáwiri níwímeari e éf nweañána

⁵⁶ apíxé omíjé wíiaríjé wí ríá wíá ónínána Pitaomi símímanjé síjwé níwíniri síjwé agwé níwíga nípeyiri áamá e nwiáparígíayo re uriniginini, “Áamá ro eni Jisaso tñi emearíjé worini.” uríagi aí

⁵⁷ Pitao “Oweoi.” nuriri re uriniginini, “Íne, jíxi raríño nani nioni majfárinini.” nuriri

⁵⁸ niηweámáná enáná ámi wo omi siηwí niwiniiri re uriηiniginí, “Joxi eni áamá Jisasoyáowa woxíniηí imónarini.” uríagi aí Pitao “Royí, nioni xeiwonirini.” nuriri

⁵⁹ niηweanísáná enáná áamá ámi wo áamáyo aríki “Áamá ro eni Gariri piropenisíyo dáño enagi nání nepa Jisaso tñni emeariηorini.” urayaríná

⁶⁰ Pitao re uriηiniginí, “Royí, joxi rariηíyí nioni majíarini.” sini e uraríná re eniniginí. Karíkarí wo ríxa ríaiwá riηiniginí.

⁶¹ Karíkarí ríaiwá ráná Jisaso níkinimóniri Pitaomi siηwí wináná o Jisaso píné xámi re uríipi “Karíkarí sini ríaiwá mirí enáná joxi biaú bí ayo ‘Jisaso nání nioni majíarini.’ urayirini.” uríipi nání diηí winíagi

⁶² nipeyeari ákiηá bíariwámi dání ηwí piyí wíriηiniginí.

Iwaní mépero xwíríxí mépero egíá nánirini.

⁶³ Áamá Jisasomi íá xirírígíyí ikayíwí numeariro iwaní niméperíná

⁶⁴ xegí siηwíyo wíá nitárimáná iwaní nearo re nura ugíawixini, “Wíá nearókiamoariηoxini, iwaní go ríá rearini? Joxi wíá rókiamoariηoxi enagi nání ríxa áwaní neareí.” nuriro

⁶⁵ ikayíwí numeariróná ayá wí nuríásáná

⁶⁶ ríxa wíá ónáná Judayí mebéowa xwíríxí imixarígíyí, ayí apaxípaniηí imónigíá xwéowa tñni ηwí ikaxí eániηípi mewegíáwa tñni awí eánáná Jisasomi awa tíamini niméra nibiro wáríagíá

⁶⁷ awa re urígíawixini, “Joxi yeáyí neayimixemeaní nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyí rariηwáoxi enánáyí, áwaní neareí.” uríagíá aiwi o re uriηiniginí, “Nioni nisearíagi aiwi soyíné ‘Neparini.’ niyaiwiro aríá nipiíriméoi.

⁶⁸ Nioni eni yariηí bí seaíanáyí, soyíné áwaní wí niriπíriméoi.

⁶⁹ E nerí aiwi re searariηini, ‘Áamá imóniηáoni Goríxo, ení síxí eániηoyá wé náumini ηweámi nání aηwi ayorini. Íníná o tñni niηweari óniηí imónimíarini.’ searariηini.” uríagi

⁷⁰ nowani re urígíawixini, “Joxi niaíwí Goríxoyáoxirani?” uríagíá o “Soyíné api niriariηoi.” uríagi

⁷¹ awa re rinígíawixini, “None xewaníηo xwíyíá meárinipaxípi rariηagi aríá wíwáyí nání siηwí winarogíá ámi wí nibiro xwíyíá mearipaxí mimónini.” rinígíawixini.

23

Omi Pairato tíηí e wáríagíá nánirini.

¹ E niriñiro nowani niwiápiñimearo Jisasomi gapímaní Pairato tíηí e nání niméra nuro

² niriémómáná Jisaso nání nixekwímoro Pairatomi re urígíawixini, “O yapí nineaiwapiya nurí Judayene yariηwáyí nineawiaíkirí ‘Emáyíyá míxí ináyí Sisaomi nígwí takisí nání mñni mñwipani.’ nineariri xewaníηo nání re rariñi, ‘Nioni áamá yeáyí seayimixemeámí nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoni, míxí ináyí imóniηáonirini.’ rariηagi aríá wíwáriní.” uríagíá

³ Pairato Jisasomi yariηí niwía nuríná yariηí re wininiginí, “Joxi Judayíyá míxí ináyí imóniηoxirani?” uríagi o “Joxi díxí ríxa api niriariηini.” uríagi

⁴ Pairato apaxípaniηí imónigíá xwéowami tñni áamá e epíroyí egíáyo tñni re uriηiniginí, “Xwíyíá mearipaxí imóniηí bí nání píá megíariηini.” uríagi aiwi

⁵ awa aríki re urayigíawixini, “Jisaso Judia piropenisí re ami ami nemi áamá nini re oyaiwípoyiniri, ‘O negí mixí ináyí imónáná émáyo mixí xídwáraníwáriní.’ oyaiwípoyiniri nuréwapiya warinorini. Gariri piropenisíyo dání néra biñíyí re ení aí nearéwapiyariní.” uríagía

⁶ Pairato aríá e niwiri awami yariní re wininiginí, “O Gariri piropenisíyo dánjorani?” uríagi

⁷ awa re urigíawixini, “Oyi, Jisaso piropenisí gapimaní Xeroto menweañyo dánjorini.” uríagía Xeroto ení iná Jerusaremí ñweañagi nání Pairato o tñí e nání wiowáriniginini.

Omi Xeroto tñí e nání wiowárigía nánirini.

⁸ Judayowa Jisasomi gapimaní Xeroto tñí e nání níméra úaná o enína dání amipí Jisaso yariníyí nání aríá niwiri “Omi siñwí owinimini.” niyaiwia bagí nání omi siñwí niwiniríná yayí niwiniri “Jisaso emimí bi oníwapiyini.” niyaiwiri

⁹ yariní obaxí niwiayarñagi aiwi xíoyá bi muriniginini. Muripa yaríná

¹⁰ apaxípaniní imónigía xwéowa tñí ñwí ikaxí eáninipi mewegíawa tñí xwiyíá ríá tñí xekwímogía

¹¹ Xeroto tñí xegí porisowa tñí uyínií mero ikayíwí meariro nemána rapirapí awiaxí wú mixí ináyowa yinarigía imóniní wú nuyíro ámi Pairato tñí e nání wiowáriniginini.

¹² Xeroto tñí Pairato tñí xámi xepixepá rónagíwaú sía ayimi nawíni imónigíisixini.

“O pí éagi íkíáyo yekwíroárimini?” uriní nánirini.

¹³ Jisasomi ámi Pairato tñí e nání níméra úaná Pairato “Apaxípaniní imónigía xwéowa tñí Judayí mebaowa tñí áamá nini tñí obípoi.” niri

¹⁴ awa ámi báná re uriniginini, “Soyíne xámi áamá ro nimeámi nibiri re níríawixini, ‘O áamá nini “Émáyo mixí xídwáraníwáriní.” oyaiwípoyiniri nisearéwapiya emearinorini.’ níríá aiwi soyíne xwiyíá umeararigíapi nání nioni segí siñwí anigíe dání yariní wiayíagi aiwi omi xwiyíá mearipaxí wí mimóniniginini.

¹⁵ Xeroto ení pía niwiri aí omi xwiyíá mearipaxí bi mimónipa enagi nání ámi none tñí e nání seapowárenapíriní. Aríá époyí. None omi pikiani nání uyínií ení bi aga mimónini.

¹⁶ Ayínáni ‘Nioni yarinápi nání ríneariní?’ oyaiwiniri sa iwanini níméperi wárimini.” urána

¹⁷ Judayí xwiogwí ayí ayo aiwá Anínajo Múroagí nání narigíayimi “Émáyi gapimano negí áamá gwí ñweañ wo oneawáriní.” niyaiwiro nání

¹⁸⁻¹⁹ áamá e epíroyí egía nawíni nini xixewiámí re urigíawixini, “Jisasomi nikipiri Barabasomi —O Jerusaremí ñweagíayí wa tñí niwiápínimearo ‘Émáyo mixí oxídwáraneyi.’ niriro mixí niwiróná áamá pikíagía omi émáyi íá nixero gwí añíyo ñwirárigíforini. “Omi neawárii.” urána

²⁰ Pairato “Jisasomi owárimini.” niyaiwiri áamá ayo ámi bi uríagi aiwi

²¹ ayí ríminí tñí re urayigíawixini, “Íkíáyo yekwíroárei. Íkíáyo yekwíroárei.” urayaríná

²² Pairato ríxa biaú uríí aiwi ámi bi re uriniginini, “Pí nání? O pí íwí éf nání íkíáyo yekwíroárimini? Xwiyíá omi nimeariri pikipaxí wí imóniníagi miwinimeáini. Ayínáni iwanini níméperi wárimini.” uríagi aí

²³ áamá ayí Pairato omi íkíáyo oyekwíroáriniri aríki ámi wíni símí tñí nurayiróná píné Pairatoyá xórórí wigíawixini.

24 Píne oyá xórórí wíagá nání re uríñiniginí, “Segí seaimónaríñipi xe oimóniní.” nurírí

25 áamá níní wiwaníñíyí “Neawárii.” uríto —O Jerusaremi ñweagíáyí wa tñí nìwiápínimeari “Émáyo mîxí oxí dowáraneyí.” níríro mîxí nìwiróná áamá píkíagá omí émáyí íá nîxero gwí ańyó ñwirárígíforíní. O nání ayí “Neawárii.” uríto Pairato nìwárírí Jisaso nání wigí dñí yaiwííáyo nîxídrí porisowa íkíáyo yekwíroárípírí nání mîní winíginí.

Jisasomí yekwíroárígá náníríní.

26 Mîní wíaná porisowa omí níméra nuríná Jisasomí iwaní mépeayíá enagi nání ríxa ení meánipa nerí ná neága waríenagi nìwíníro áamá wo Saimonoyí ríníño —O ańí xegí yoí Sairini dánoríní. O maiwí amíyo dání Jerusaremi nání baríñomí óf e órórí níníro “O íkíá yoxátpá níkwónímí Jisasomí oxídrí.” nìyaiwíro omí íkíá yoxátpá sanwíyo nìwikwíáríro níméra waríná

27 áamá oxí apíxí obaxí íkwíkwierí ríwímíní nuro apíxí obaxí wíwa ení ríwíyo númí nuróná ñwapé tñí ámíxá nìwiaxída waríenagi

28 Jisaso nìkínímónírí re uríñiniginí, “Jerusaremi dání apíxí riwayíné nioní ñwí mînímieapa époyí. Sewaníñíwayíné nání mieainíro segí niaíwíyo miearo éfríxíní.

29 Ayí rípi nání seararíní. Ríwéná xeaníñí ríá tñí seáimeaná enagi nání apíxí niaíwí tígííwa wigí niaíwí nání aga dñí sípí winíá enagi nání áamá re rípríáríní, ‘Apíxí oxí rogííwa tñí síní apíyá niaíwí mîxírígííwa tñí apíxí síní niaíwí amíñí mîní mîwípa yarígííwa tñí íwa yayí owiníní.’ rípríáríní.

30 Xeaníñí apí aga xaíwí seáimeaná enagi nání áamá díwí mîñíyo ‘Nípiérorí neáikwarímoí.’ uríro díwí mîñí onímíápía wími ení ‘Seáyí e rítí neaí.’ uríro epípríáríní.

31 Wé róníñáoní íkíá sññíníñí imóníñáoní aí xeaníñí níkáráyí nání seyíné íwí yarígííyo dání íkíá kíríníñíñí imónígíáyíné ańípaxí seáikáríníáríní.” uríñiniginí.

32 Áamá ríkíkíríto yarígííwaú ení Jisaso tñí nawíní píkianíro nání nìkumíxíro níméra nuro

33 ríxa yoí áamá Míñí Gíxweái ríníñe nírémoro omí íkíáyo nìyekwíroárímáná mídímídání ríkíkíríto yarígííwaúmi ení yekwíroáraríná

34 Jisaso Goríxomí re uríñiniginí, “Ápe, nioní niarígíá tíyí awa majíá nímónímáná niaríenagi nání joxí yokwarímí wíí.” uraríná porisowa Jisasoyá rapírapí goní goní meámíníréínírí sárú nero yaní inaríenagi

35 áamá númí bíáyí e nírówapíro síñwí nìwíníro Judayí ámínáowa ení aí ríperírí numero re rígfawíxíní, “O áamá wíyo arírá wiagoríní. O nepa áamá aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyí raríñwáo enánáyí, Goríxo nírípearí nene yeáyí neayímíxemeaní nání urowárenapíníoyí raríñwáo enánáyí, xewaníño arírá oíníní.” nìra waríná

36 porisowa ení ikayíwí numearíroná iniígí wainí mîxí yaríñipi mîní wianíro nání ańwí e nìbíro

37 re urayígíawíxíní, “Joxí Judayíyá mîxí ináyoxí enánáyí, jìwaníñoxí éf mînínei.” urígfawíxíní.

38 “Áamá royí mîxí ináyí Judayíyáoríní.” níríro íkíá wárayó ríwamíñí e neámáná oyá yoxáíyo xwápíyí seáyí émi píraugíawíxíní.

39 Ríkíkíríto yarígííwaú, Jisasomí mídímídání íkíáyo yekwíroárííwaú wíto Jisasomí ikayíwí nurírí re uríñiniginí, “Joxí nepa áamá yeáyí neayímíxemearí nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyí

rariŋwáoxirani? Jiwanŋoxi éf mǎnŋiri yawawi eni yeamŋiri ei.” urŋagi aí

⁴⁰ wíŋo “E murŋpani.” nurŋiri mǎxŋ re urŋŋnigŋni, “Rŋnŋŋf o mearŋŋŋpi joxi axŋŋpi nŋmeari aiwi Gorŋxo nánŋ wáyŋf mŋsinarŋŋrani?”

⁴¹ Yawawi yeapŋkíáná ayŋf ananŋrŋni. ŋwŋf yarŋgwŋíyo dánŋ xixeni yeapŋkiarŋŋoŋ. Ámá royŋf ŋwŋf bi méagi aiwi pŋkiarŋŋoŋ.” nurŋiri

⁴² Jisasomi re urŋŋnigŋni, “Joxi rŋxa mǎxŋf ináyŋf nimónŋrŋi nŋmenŋwearŋná nionŋ nánŋ dŋŋf móŋrŋxŋni.” urŋagi

⁴³ Jisaso re urŋŋnigŋni, “Nepa rŋrarŋŋni. Agwŋf nionŋf tŋŋf aŋŋnamŋ ŋweanŋwiŋ.” urŋŋnigŋni.

Jisaso penŋf nánŋrŋni.

⁴⁴ Rŋxa sogwŋf áwŋni e ŋweanŋáná re enŋnigŋni. Sogwŋf nŋsŋkwirŋf aŋŋf nŋmŋni sŋá xaiwŋf nŋyinára nuri rŋxa 3:00 p.m. imónáná sogwŋf ámŋi noxárorŋ anŋŋnigŋni.

⁴⁵ Sogwŋf sŋkwiárŋŋáná rapŋrapŋf sepiá aŋŋf sipŋsipŋf rŋdŋyowá yarŋgŋiwá ŋwŋfá tŋŋfŋmŋni epanŋoárŋŋŋú áwŋni e naxŋnowárŋrŋf wúkaú epanŋoárŋŋŋnigŋni.

⁴⁶ Jisaso rŋaiwá re rŋŋnigŋni, “Ápoxŋni, gŋf dŋŋf orŋŋwirŋrŋmŋni.” nurŋmŋi dŋŋf yánŋŋnigŋni.

⁴⁷ Jisaso dŋŋf yánŋŋŋŋŋ porisowamŋf seáyŋf e imónŋŋo amŋpí ayŋf e éagi sŋŋwŋf e nŋwŋnŋrŋf Gorŋxomŋf yayŋf numerŋf re rŋŋnigŋni, “Ámá ro nepa wé rónŋŋo, sŋpí wí mimŋxŋpa enomŋf aí pŋkíwŋni.” rŋŋnigŋni.

⁴⁸ Ámá oxŋf apŋxŋf nŋŋni Porisowa Jisasomi yekwŋroárŋrŋná sŋŋwŋf wŋnanŋro bŋmíŋáyŋf sogwŋf sŋkwiárŋrŋf ámŋi oxárorŋf nerŋf Jisaso perŋf éagi nŋwŋnŋro ayá fá nŋxŋrŋnŋmŋf wigŋf aŋŋf e nánŋf umigŋfawixŋni.

⁴⁹ Ámá Jisasoyá xegŋf imónŋŋyŋf tŋŋni apŋxŋf Gariri pŋropenŋsŋyo dánŋf o tŋŋni nawŋni bigŋíwa tŋŋni ná jŋamŋf onŋmiáŋf nŋrómáná omŋf pŋkiarŋná amŋpí apŋf e éagi sŋŋwŋf wŋnigŋfawixŋni.

Jisasomi xwŋfá weyárŋgŋfá nánŋrŋni.

⁵⁰⁻⁵¹ Ámá wo xegŋf yoŋf Josepoyŋf rŋnŋŋo —O Judia pŋropenŋsŋyo aŋŋf xegŋf yoŋf Arimatia dánŋorŋni. O Judayŋyá xwŋrŋxŋf mearŋgŋfá mebáyŋf worŋni. O wé rónŋŋo enagi nánŋf xegŋf wŋfá Jisasomi pŋkianŋro nánŋf mekaxŋf nŋmero yarŋgŋfáŋf nánŋf “Apánŋrŋni.” mŋwimónŋŋorŋni. “Gorŋxo xwioxŋyo mŋmeámŋf nerŋf neamenŋweanŋfáŋf gŋni gŋná imónŋnŋfárŋani?” nŋyaiwiro wenŋŋf nerŋf ŋweanŋorŋni.

⁵² O émayŋf gapŋmanŋf Pairato tŋŋf e nánŋf nuri Jisaso pŋyomŋf xwŋfá weyárŋmŋnŋrŋf nánŋf yarŋŋf nŋwiri Pairato “Oyŋf.” urŋagi nuri

⁵³ Jisaso pŋkíŋomŋf nŋmeámŋf nŋwepŋnŋrŋf xwŋfá e dánŋf rapŋrapŋf apŋfá wenŋŋŋŋf tŋŋni xopŋxopŋf nŋrorŋf sŋŋáyo ámá óf rŋxŋgŋfáyimŋf —Ayŋf ámá sŋni mŋtagŋfáyirŋni. Ayimŋf tŋmŋnŋrŋf nánŋf nŋmeámŋf nurŋf ínŋmŋf tŋŋnigŋni.

⁵⁴ Sabarŋfá nánŋf amŋpí píránŋŋf nimŋxŋro tarŋgŋfáyimŋf nŋtŋrŋf aiwi Sabarŋfá náyi rŋxa aŋwŋf e enáná tŋŋnigŋni.

⁵⁵ Apŋxŋf Gariri pŋropenŋsŋyo dánŋf númŋf bŋíwa “Jisasomi arŋge rŋfá tarŋni?” nŋyaiwiro sŋŋwŋf wŋnanŋro númŋf nuro sŋŋá ófŋyimŋf sŋŋwŋf nŋwŋnŋróná xŋomŋf tarŋná enŋf sŋŋwŋf nŋwŋnŋmŋf

⁵⁶ wigŋf aŋŋf e nánŋf nuro Sadéyo Jisasoyá wará xópé éwanŋŋnŋrŋf íkŋfá dŋfá dŋŋf nanŋf earŋŋf bi tŋŋni gŋnŋf bi tŋŋni píránŋŋf nimŋxŋro nŋtŋro sá wegŋíwa Sabarŋfáyo ŋwŋf ikaxŋf eánŋŋŋŋŋf rarŋŋŋpa kikiŋfá ŋweagŋfawixŋni.

24

Jisaso ámi wiápínimeañf nánirini.

¹ Sadéyo aga wíá móninimí íwa íkíá d'á t'ni g'nií t'ni xámi píraninif imixárigfápi nimeámi nuro

² ríxa Jisaso xwíá weyárininje niremoró s'íná xwáripáyo manf e éf rárárininjo mímegwinárf nímega nuri yáni e wenagí n'winiro

³ óf'imi n'páwiro aí Áminá Jisaso m'wenagí n'winiro

⁴ “P'íyo gerfani?” niyaiwiro ududf niniro rojáná re eniniginí. Ámá waú egf rapírapf xwinfá eagfíwaú s'ímimanf e rónapigfísixini. S'ímimanf e rónapána

⁵ ap'xíwa wáyf níkariniro s'ímimanf xwíáyo ikw'róána awaú re urigfísixini, “S'ínf úo nání ámá xwíá weyárarigf'e pí nání p'fá yarínjoí?”

⁶ S'ini re m'wenini. Ríxa wiápínimeáiniginí. O s'ini sey'né t'ni Gariri piropenisf'yo neme'f'ná searínf'pi nání d'ínf mópoyi.

⁷ Re searínf'riini, ‘Negf Judayf ámá imónin'jóni m'iyf ninir'roná ámá f'wf yarigf'áyf f'á ninixero íkíáyo niyekw'roárip'f'f'á enagí aí ámi s'fá w'yaú w'yi ríxa nórimáná enáná wiápínimeám'f'arini.’ r'ínf'riini.” urf'agf'i

⁸ íwa Jisaso xw'iyfá eníná urínf' apí nání d'ínf n'winiri

⁹ xwáripáyo p'f'ni n'wiárimí nuro wiep'sarínf' wé wúkaú síkwf wo awami íwa winfápi nání rep'iyf n'wiro ámá Jisasoyá xegf imónin'f'yo ení n'yoní rep'iyf wigfawixini.

¹⁰ Ap'xí rep'iyf wiarigf'íwa Magídara d'ánf' Mariaí t'ni Joanaí t'ni Jemisomí x'ínáí Mariaí t'ni ámi wíwa t'ni'riini. Íwa wáf wur'meiarigf'áwami wigf winfápi nání áwanf urf'agf'a aí

¹¹ “Íwa wigf xw'iyfá íkíá f'w'f'yo dánin'ínf' rarínjoí.” niyaiwiro “Nepaxini.” niyaiwipa nero aí

¹² Pitao n'wiápínimearí an'f'ni nurí xwáripáyo niremómáná n'p'kwíniri inimi wenin'f' éf'yf winin'íniginí. Rapírapf Jisasomí xop'xopf rónin'úní wí e wenagí n'winiri ámi xegf an'f' e nání nurf'ná e enagí win'f'f'pi nání ududf néra un'iginí.

Wiep'sin'f' waú Emeasí nání warf'ná wímeanf' nánirini.

¹³ Jisasoyá xegf ámá imónin'f'yf waú s'fá ax'f'ym'ni an'f' Emeas'yi rinin'f'pimi nání nuri —An'f' apí Jerusaremí dání ná j'f'am'ne on'imiápirini. 11 kiromita imónin'jerini.

¹⁴ Awaú óf'yo nuri Jerusarem'yo am'p'í Jisasomí wífápi nání rep'iyf niga nuri

¹⁵ xw'iyfá n'ri'ga warf'ná Jisaso xewanin'jo an'wi e n'birí n'wímeari awaú t'ni nawíni nuro

¹⁶ awaú Jisasomí s'ínw'f' n'winiri aiwi omí mí móm'x'f' yar'f'ná

¹⁷ Jisaso yarínf' re win'iginí, “Awagwí an'f' nurf'ná xw'iyfá n'ri'ga warigf'f'pi pí éf nání n'ri'ga warínji?” uráná awaú éf n'rómáná s'ímimanf k'ipínf' niyiri

¹⁸ w'fo, Kiripasoyi rinin'jo re un'iginí, “Ámá n'f'ni Jerusaremí urf'nan'iro úf'áyo sa jox'ni e imón'f'f'pi nání majf'áraní?” urf'agí

¹⁹ o yarínf' re win'iginí, “Jerusarem'yo pí imón'f'iginí?” urf'agí awaú re urigf'ísixini, “Nasaretí d'ánf' Jisaso nání r'inarin'wií. O Gor'xoyá s'ínw'f'yo dání ámá n'f'nyá s'ínw'f'yo dání ení w'fá rókiamoarínf' en'f' eánin'f' wo nimón'ri emim'f' erí xw'iyfá píranin'f' ur'merí yarínjo nání r'inarin'wií.

20 Omi apaxípániní imónigíá xwéowa tñni negí áminá neamenweagíáwa tñni xwíríxí numero omi íkíá seáyiyo oyekwíroárípoynírí émáyo mñni wíoi.

21 Xámi nene dñí re kíkayówáriní, ‘Goríxo nene émáyíyá gwí ηweanwaénéniní imóninwaéne neaikweanfa nání urowárenapínfo áamá oríani?’ Dñí e kíkayówáriní. Xwíyíá apí aí ámi bí rípiríní. Omi ríxa nípíkímáná enáná sfá wíyau wíyi óráná

22 agwí sfá ríyimi neneyá apíxíwa ayá nearemóoi. Íwa wíá móninímmi áamá xwáripá tñí e nání nuro aí

23 piyí tfo míwēnagí nīwīnīro nene ηweanwaé nání nībīro re nearáoí, ‘Newané xwáripáyo dání oríná nīwīnīranéná anínají wau nīrónapīri “O sñí unoi.” nearííi.’ nearíagíá

24 negí áamá wa áamá piyo tfe nání nuro apíxíwa nearíápi sñni axípi e imóninagí nīwīnīro aiwí piyomí sñwí bí mīwīnáoi.” Jisasomí repíyí e wíagí

25 Jisaso re uríniniginí, “Awagwí majímajíá yarígííwagwíríní. Amípi wíá rókiamoagíáwa nīrīro ríwamíní eagíápi aríá nīwīri aiwí aníní ‘Neparíní.’ nīyaiwīri dñí mīkwíropa yarígííwagwíríní.

26 Awagwí áamá yeáyí seayimíxemeanfa nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyí rarígíó nání re ríyaiwīaríní, ‘O ríniní bí mīmeá anani mīxí ináyí nimónírí níknímí Goríxo tífáminí ηweapaxíríní.’ ríyaiwīaríní? Oweoi, xámi ríniní nīmeámáná ríwíyo níknípaxíríní.” nurírí

27 ríwamíní Goríxoyáyo amípi xfo nání nīrínírí eáninípi Moseso eaje dání repíyí píraníní nīwiéra urí amípi wíá rókiamoagíáwa ríwíyo eagíe dání ení repíyí píraníní nīwiéra urí eníniginí.

28 Aní awau warígíie ríxa anwí e nīrémoríná Jisaso awau “O wíarí nīmúrorí unínoi.” oyaiwípiyínírí wíwapíyaríná

29 awau urakionwíránírí nání re urígíisixíní, “Joxí mīyeamúropaní. Sogwí ríxa wéf enagi nání sfá rórínínoi. Yawawí tñni sá re oweaneyí.” uríagí awau tñni sá wémínírí nání nawíní aníyo nípáwiro

30 nīnweagíasáná ríxa aiwá nanīro neríná Jisaso bisíkeríápi nīmearí Goríxomí yayí nīwimáná níkwírírí mñni wíaríná

31 awau ríxa sñwí mí wómíxípaxí nimónírí omí sñwí mí wómíxáná re eníniginí. O awau sñwí anígíie dání aníniniginí.

32 O aníníagi nīwīnírí re rínígíisixíní, “O tñni óíyo nībīranéná o xwíyíá Goríxoyá ríwamíní eáninípi píraníní repíyí nīyeaiéra baríná yegí xwioxíyo dání ríxa dñí nífá yealíríní.” nīrínírí

33 axíná Jerusaremí nání nīwíápnímeámí nuri wíepísaríní wé wúkaú síkwí wo egíáwamí tñni áamá awa tñni nawíní ηweagíáyo tñni nīwímearí

34 ayí “Ámináo ríxa wíápnímeániginí. Saimonomí sñání wimóníniginí.” rínarínagíá aríá nīwīri

35 amípi óíyo néra úfípi nání áwaní nurírí re urígíisixíní, “O ríxa bisíkeríá kwíráná yawawí ríxa sñwí mí wómíxíwíisixíní.” urígíisixíní.

Wíepísíníyo áwíní e éf rónapíní náníríní.

36 Sñni Jisaso nání áwaní e uraríná re eníniginí. Xewaníno áamá nīyoní áwínímí dání sñání rónapíníniginí.

37 Sñání rónapáná ayí sírí nípíkínīro wáyí níkarínīro “Píyíní siwí womí sñwí ríá wíninwíní?” yaiwíaríná

38 o re uríniniginí, “Seyíné óf níkarínīro ‘Jisatoríani?’ mīyaiwí dñí obíbaxí pí nání nīmóá warínínoi?”

39 ‘Ayí Jisasorfaní?’ yaiwipírí síkwíyo t́nì wéyo t́nì síḡwí nanípoyí. ‘Gíwí t́nì ení t́nì ení rí rení?’ yaiwipírí wé seáyí e níkwíarípoyí. Píyíḡḡ síwí gíwí t́nì ení t́nì t́ḡḡraní?’ nurírí

40 xegí wé t́nì síkwí t́nì síwá wíagí

41 ayí yayí seáyíḡmí dání winaníro nero aí síní “Aga Jisasorfaní?” míyayíwí ududí níwíga waríná o ayí “Píyíḡḡ síwímaní. O aiwá naríní.” oyaiwípoyínírí re uríḡḡnigíní, “Nioní níḡmí nání aiwá bí meníraní?” uríagí

42 ayí peyí pírí bí umeaíaná

43 o nurápirí wíḡí síḡwí aníḡḡe dání níḡḡnigíní.

44 O re uríḡḡnigíní, “Xámí nioní síní seyíné t́nì nemeríná xwíyíá rípi searíḡḡnigíní, ‘Ríwamíḡḡ amípí nioní nání Moseso ḡwí ikaxí nírirí earípi t́nì wíá rókíamoagíáwa níriró eagíápi t́nì Bíkwí Samíyo nírinírí eáníḡḡpi t́nì wí suríḡmá mé aga xixení níḡmóníníáríní.’ searíḡḡnigíní.” nurírí

45 awa ríwamíḡḡ xíó nání Bíkwí Goríxoyáyo eáníḡḡpi níḡḡá oimónípoyínírí wíḡí dḡḡḡ jíayo naní níwímíxírí

46 re uríḡḡnigíní, “Eníná dání Bíkwíyo ríwamíḡḡ re nírinírí eáníní, ‘Ámá yeáyí seayímíxemeaníá nání aríowayá xwíá píaxíyo dání iwiaroníó ríníḡḡ níḡmearí níperí aiwí síá wíyau wíyí óráná amí xwárípáyo dání wíápínímeaníáríní.’ nírinírí eáníní.

47 Rípi ení nírinírí eáníní, ‘Ámá omí dḡḡḡ níwíkwíroríḡḡpímí dání xegí imóníḡḡyí xwíyíá rípi wáí wurímeipíríáríní, “Segí íwí yaríḡḡáyí ríwímíní níḡmamoro saníḡḡ imónánáyí, Goríxo yokwarímí seaiíníḡḡ.” Jerusaremí dání aní níḡmíní wáí e wurímeipíríáríní.’ nírinírí eáníní.

48 Seyíné amípí nioní nání wíníá rípi nání áwaní uríméfríxíní.

49 Aríá époyí. Gí ápo eníná segí seáwowayá síḡmíḡḡḡ e dání ‘Nioní segí seáríawéyo gí kwíyípi wímíáríní.’ uríḡḡpi seyíné seaímeaníá nání nioní ríxa seaiapowárímííní. Seyíné Goríxoyá kwíyí éḡmí dání síní ení míseaeámíxípa neríná aní rípímí píní níwíárímí amí amí mupaní. E nerí aí ríxa ení seaeámíxáná nioní nání amí amí wáí uríméfríxíní.” uríḡḡnigíní.

Anínamí nání peyíḡḡ náníríní.

50 O Jerusaremí dání ayo níwirímeámí nurí aní xegí yoí Betaniyí ríníḡḡpímí níréḡḡmáná xegí wé seáyí e níḡmíxírí ayí Goríxoyá dḡḡḡ t́nì píraníḡḡ onḡweápoyínírí amípí yaríḡḡ níwirí

51 síní níwíaríná Goríxo omí níḡménapímí ríxa anínamí nání peyíḡḡnigíní.

52 Ríxa anínamí nání peyíagí ayí e síḡwí níwínímí amí Jerusaremí nání nuro seáyíḡmí seáyíḡmí níḡmóga nuróná

53 íníná aní rídíyowá yaríḡḡíwámí nípáwíayíro Goríxomí seáyí e umeagíáríní.

Xwiyá yáy neainaríñ Jono eañpírini.

Ríwamíñ rípi “Xwiyá yáy neainapaxí Jono eañpíyí” riniñpírini. O Jisaso wiepísagowa worini. Xewaníño nani níriri nearfna yumí “Wiepísaríñ Jisaso díní sixí uyiño” níriri eañorini. O Jisaso ríxa nípémána níwiápnimeámi añnamí nani nípeyimána eñána ámi xwiogwí aga obaxí nípwémána eñána ríwamíñ rípi eañrini. Áma “Goríxo aríre imóníñoríani?” yaiwiarfna Jisaso ríri erí eñpimi dani nijfá imóníñixiniri níriri eañrini. “Óf Goríxo táfaminíñ iníñyi Jisadoríani?” niyaiwiro díní níwíkwíroríñpimi dani díní níymíñ imóníñpí tífáyf ení imóníñixiniri níriri eañrini.

Xwiyáoyi riniño áma imóníñpí nánirini.

¹ Iwamíó xwíá rírí siní meñána Xwiyáoyi riniño ína ñweañrini. O Goríxo tñni nawíni niñweari o tñni xixeni imóníñrini.

² Aga iwamíó dani Goríxo tñni ñweagfíorini.

³ O Goríxo neríñpimi dani amípí imóníñ nípini imóníñrini. Pí pí imóníñpí wí xegpí mimóní xfo neríñpimi dani imóníñrini.

⁴ O díní áma amípí síñí imóníña nani tññorini. Díní o tññpí, ayf ámayo Goríxo imóníñpí nani wíá wókiní nánirini.

⁵ Wíá apí sfá yináríñe wíá ónarfna sfápi wí sfá uyimíxíñmaní.

⁶ Áma wo —O wayf neameainí Jonoyi riniñorini. Goríxoyá xwiyá yaní wiowáríñorini. Omí Goríxo urowárenapána

⁷ o áma nñni wíá apí nani arfá níwiro díní íkwíropfí nani áwaní urimíniri nani biñiniginí.

⁸ O ámayo wíá wókiaríñomaní. Sa wíá wókiaríño nani áwaní nearimíniri biñorini.

⁹ Aga nepa wíá wókiaríño, ayf rorini. Xwíá tñyo nani nibírfna Goríxo imóníñpí nani díní mopfí nani wíá wókímíxíñorini.

¹⁰ O xwíá tñyo ñweañána xwíarí tñni amípí tñni xfo neríñpimi dani imóníñ aiwi oxí apíxí mí míwómíxíñgíawixini.

¹¹ O áma xegí Judayf tññí e nani úagí aiwi mumímíñgíawixini.

¹² E nerí aiwí áma omí numímíñro díní wíkwírófáyf niaíwí Goríxoyá oimóníñpoyíniri síñwí wíñíñrini.

¹³ Ayf niaíwí áma emeaarígfá yapí imóníñgíámani. Apíxí xirarígfá yapí imóníñgíámani. Ámayá díníño dani ení imóníñgíámani. Sa Goríxoyá díníño dani xegf niaíwíyí imóníñgíámani.

¹⁴ Xwiyáoyi riniño aga áma nimóníri xwíá tñyo nene tñni ñweañána nene seáyí e o imóníñpí aga xegf bí imóníñagí wíñíñwaniginí. O, Goríxoyá síñíñíñ émiaño xfo tñni xixeni seáyí e imóníñagí wíñíñwaniginí. Ámaéne wá ayá wí neawianaríñagí wíñíñwaniginí. Goríxo imóníñpí nepa xixeni síwá neainaríñagí ení wíñíñwaniginí.

¹⁵ O nani wayf neameainí Jono áwaní nírírfna wáf re ríñiniginí, “O nioni re ríñáorini, ‘Ríwíyo bínfo nioni siní meñána o xamí ñweañagí nani nioni seáyí e nimóníni.’ ríñiniginí.” ríñiniginí.

¹⁶ Ayf rípi nani “Ámaéne wá ayá wí neawianaríñagí wíñíñwane Goríxo imóníñpí nepa xixeni síwá neainaríñagí wíñíñwane eñwaniginí.” raríñini. O wá níneawianírfna bí onímíapi míneawianí xwapf ayá wí níneawianíri arírá ámi ámi neainírfini.

17 Ayí rípi nánirini. Moseso Gorixoyá dñj tñi ñwí ikaxí níriri ríwamñj eañj enagí aiwi ayí Jisasi Kiraiso neaiwapiyñj pimi dáni Gorixo wá neawianarñjpi nání ñjía imónirane nepa xfo imónñjpi nání ñjía imónirane enwáriní.

18 Wainá aiwi Gorixomi áma go sñwí winñjriní? E nerí aí Ñwá sñññj émiaonjo —O íníná xanoyá sáyo ñweañorini. Nene “Xano imónñjpi apírñani?” yaiwiani wá neaókímixñjriní.

Wayí neameañj Jono xewanñjo nání rñjpi nánirini.

19 Judayí wí Jerusaremí dáni re ñyaiwiro, “Wayí umeaiarñj Jono áma Gorixoyá dñj tñi yeáyí neayimixemeanfa nání aríowayá xwá piaxíyo dáni iwiaroníoyí rarñjwáorñani? Worñani?” ñyaiwiro apaxípanñj imónigfa wa tñi áma Ripaiyí rññjyí wa tñi —Ripaiowa añj Gorixo nání rídiyowá yarigíwámí mewegíawamí sanj uráparigíawarini. Awa tñi nuro Jonomí “Goxirini?” urípoiñirí uowáraná

20 awa nuro omí ñwímearo yarñj “Goxirini?” wíáná o yumí bí míví waropárí ninirí “Aga nepa seararñjini.” nurirí “Nioní áma yeáyí seayimixemeanfa nání Gorixoyá dñj tñi aríowayá xwá piaxíyo dáni iwiaroníoyí rarigíonimani. Kiraisoyí rarigíonimani.” uríagi

21 awa yarñj re wigíawixini, “Joxí ayí o meñánáyí, goxirini? Joxí wá rókiamoagí Eraijaoxirani?” uríagfa o “Ayí nionimani.” uríagi awa “Joxí wá rókiamoagí Isirerene xwayí nanirí ñweañwáoxirani?” uríagfa o “Oweoi.” uríagi

22 awa “Joxí ‘Gonirini.’ simónarini? Áma none nearowárenapfáyo áwanj uranirí rarñjwini. Jíwanñjoxí píoi rñnarñjini?” uríagfa

23 o re urññjini, “Nioní wá rókiamoagí Aisaiao rñjpi tñi xixeni áma dñj meañe dáni ríaiwá re rarñjónirini, ‘Óf Ámínáo nání píranñj wimoípoyí.’ rarñjónirini.” uríagi

24 awa —Parisiowa uowáráwarini.

25 Awa yarñj re wigíawixini, “Joxí áma yeáyí neayimixemearfa nání aríowayá xwá piaxíyo dáni iwiaroníoyí rarñjwáoxí mimónipa erí wá rókiamoagí Irajaoxí mimónipa erí wá rókiamoagí nene xwayí nanirí ñweañwáoxí mimónipa erí enánáyí, pí nání ámayo wayí numeaiarñjini?” uríagfa

26 Jono re urññjini, “Nioní ámayo wayí numeairfna iniigí tññi umeaiarñjónirini. E nerí aí seyíne tññi áwinimí roñj wo soyíne sñwí mí mómíxíorini.

27 Áma nioniyá ríwíyo bñfo nání rarñjini. Áma nioní nání ‘Wé rónñjorini.’ ñaiwiarñjagfa aí o aga seáyí e nimónñjagí nání oyá síkwí sú gwí wikweaipaxonimani.” urññjini.

28 Jono iniigí Jodani rapáyo jfaríwámíni añj yoí Betani tñj e wayí umeaiarfná ñwímearo yarñj api wigíawixini.

Jisaso sipísipí rídiyowá nánññj imónñj enagí nánirini.

29 Wayí neameañj Jono, sá weño Jisaso xfo tñj e nání barñjagí ñwinirí re rññjini, “Sipísipí miá rídiyowánñj áma ñneneni uyíñí yarñjwápi yokwarímí neaiñfa nání Gorixo neaiapñjo iworini.

30 O re rñjónirini, ‘Áma nioniyá ríwíyo bñfo nioní sññi meñána o ñweaagí enagí nání nioní seáyí e nimónñjorini.’ rñjónirini.

31 Xámí nioní ení áma ñbirí yeáyí neayimixemeanfwinigíñirí xwayí nanirí ñweañwáomí mí mívómíxípa nerí aiwi o nání gí Isireríyo wayí numeaiarñj pimi dání wá urókiamómíñirí bñjarini.” rññjini.

³² Wayf neameainf Jono Gorixomi xewaxo wímeanfpí nání mfkó nimónirí áwanf re nearifiniginí, “Nioní kwíyf Gorixoyápi anfnami dání xawiówí yapí niweapirí omí xenweáagi wininjaniginí.” nínearirí

³³ re nearifiniginí, “Xámí nioní ení áamá nibirí yeáyf neayimixemeanfwíniginirí xwayf nanirí nweanwáomí mí mívómixipa nerí aiwí iniigf tñní wayf numeaiá ounirí nrowárenapinjo re nifiniginí, ‘Áamá joxí kwíyf niweapirí wímeáagi winirfo nání dñf re yaiwírrixiní, “Ámáyo wayf numeairfná kwíyf tñní numeairí sixf umímonfo, ayf orfaní?” yaiwírrixiní.’ nifiniginí.

³⁴ Gorixó nifinifpí tñní xixení niwaninoní omí sñwí nifinirí nání nímeanfpí nání mfkoní ‘O niaíwí Gorixoyáoriní.’ searariní.” nearifiniginí.

Wiepísarinf waú waú awamí nifirimeáa unf nánirini.

³⁵ Wayf neameainf Jono, sá weño wíápi tñní xegf wiepísarinf waú tñní nawíní éf nifirfná

³⁶ weninf éfyf wininiginí. Jisaso anf warinagf nifinirí re rfiniginí, “Sipísipf miá ridiyowá nání Gorixó neaipinjo iworiní.” ríagf

³⁷ wiepísarínowaú Jono e ríagf arfá nifirí Jisasomí númí warfná

³⁸ o nifinimónirí wininiginí. Awaú númí barinagfí nifinirí re urifiniginí, “Pí yanirí númí nifariní?” urfagf awaú re urifisixiní, “Rabai —Negf agapfné nifirfná ‘Nearéwapiyarinoxirini.’ rarinwápiriní. Rabai, joxí anf giwámí wearinfriní?” urfagfí

³⁹ o re urifiniginí, “Awagwí nibirí sñwí winfpiyf.” urfagf awaú tñní nuro anf xfo wearinwá sñwí nifinirí ríxa sfápi tñní 4:00 p.m. imóninagf nání sfá ayí o tñní e sá wegíawixiní.

⁴⁰ Wayf neameainf Jono Jisaso nání ríagf arfá nifirí númí úfíwaú wfo Adifruoriní. O Saimoní Pitaomí xexirimeáoriní.

⁴¹ O xámí nurí xexirimeáo Saimono nání pía nerí re urémeaniginí, “Yawawi áamá negf Xibiruyf pfné tñní Mesaiaoyf rarinwáo —O áamá yeáyf uyimixemeanfa nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaronfoyf rarigforiní. Kiraisoyf ení rfininoriní. Omí ríxa sñwí winimeáwit.” nurimí

⁴² nifirimeámí Jisaso tñf e nání nuri wímeááná Jisaso omí sñwí agwf nifinirí re urifiniginí, “Joxí Jonomí xewaxoxí Saimonoxirini. Ríná dání yof Sipasoxí —Yof apí Girikíyf pfné nifirfná Pitaoyf rarigfápiriní. (Yof mfkfpi sñjá rfininí.) Yof Sipasoxí riripráoi.” urifiniginí.

Piripo tñní Nataniero tñní nánirini.

⁴³⁻⁴⁴ Jisaso, sá weño wíápi tñní Gariri pifopenisfyó nání uminirí nerfná áamá womí —O Piripoyf rfininoriní. Anf yof Betísaida dánoriní. Anf apí ayf Adifruo tñní Pitao tñní ení anf apimí dánowaúrini. Jisaso Piripoyf rfininomi nifímeanf “Joxí nixídei.” urfagf

⁴⁵ Piripo nurí xegf áamá womí —O xegf yof Natanieroyf rfininoriní. Omí nifímeanf re urifiniginí, “Áamá Moseso enfná nifirí ríwaminf earí wíá rókiamoagfáwa nifiro ríwaminf earo egfo ríxa sñwí winimeáwiní. O Nasaretí dánf Josepomí xewaxo Jisadoriní.” urfagf

⁴⁶ Nataniero áamá Gorixó Isireríyo yeáyf uyimixemeanfa nání urowárenapinfo nání re urifiniginí, “Joxí re riyaiwiariní, ‘Nasaretí dání nene ayá sfwí nearopaxf imóninf bí imónipaxfirini.’ riyaiwiariní?” urfagf Piripo re urifiniginí, “Joxí nibirí sñwí wínei.” nurimí nuri Jisaso tñf e barfná

⁴⁷ o Nataniero barinagí niwiniiri o nani re riniginini, “Isireriyí wo ámayo yapí bi miwíwapiyaríño iworini.” ríagí

⁴⁸ Nataniero ududí niwiniiri re uriginigini, “Arige nerí joxí nioní nani nijfá imóninini?” uríagí Jisaso re uriginigini, “Piripo siní rfaiwá miriripa éimi joxí íkfá pikínamí íkwapiníyo nweanáná sinwí raníanigini.” uríagí

⁴⁹ Nataniero re uriginigini, “Nearéwapiyaríñoxiní, joxí niaíwí Goríxoyáoxirini. Isirerene negí mixí ináyoxirini.” uríagí

⁵⁰ Jisaso re uriginigini, “Nioní ‘Joxí íkfá pikínamí íkwapiníyo nweanáná sinwí raníanigini.’ ríragí nani joxí ‘Goríxomí xewaxoríani?’ niniawiri díní riníkwíroaríniní? Nioní apimí seáyí e imóniní bi yaríagí sinwí naniríarini.” nuríri

⁵¹ omí re uriginigini, “Aga nepa seararíniní. Anínamí dani óf inána Goríxoyá anínají ámá imónináoni tíní e nani yiri weapíri yaríagí sinwí winipíríarini.” uriginigini.

2

Aga iniigí iniigí wainí oimóniri imixiní nánirini.

¹ Sífá wíyau pwéaná Gariri píropenisíyo aní bi xegí yoí Kenai rininípimi ámá wo apíxí mearíagí nani aiwá apí nimíxíro yaríná Jisasomí xinái aní ayo nweanáná

² omí tñni xegí wiepísarínowami tñni urepearíá enagí nani awa ení nibíro nweanáná re eniginini.

³ Ámá aiwá apí nani awí eáníayí iniigí wainí nñni nowaráná Jisasomí xinái re uriginigini, “Íwe, wainí nñni ríxa nowaráoi. Bi siní miwenini.” uríagí

⁴ Jisaso re uriginigini, “Ineyí, jíxi nioní pí oeniri nírarinini? Nioniyá ení eániní sináni imóniníyí rínámani.” uríagí

⁵ xinái ámá aiwá níxero yaní wiarígíawami re uriginigini, “O pí pí searíyí xixeni xídípoyí.” uríagí

⁶ Jisaso síná tñni xwáríá síxí imixiníní wé wíumí dání wo —Apí wáni wáni iwajfá nerfá 100 ritá iwajfá epaxípirini. Judayí wigí yarígíapí tñni xixeni nerfá Goríxoyá sinwíyo dani amípí wé rónígíá imónaníro igwá wímoarígíápa yaniri yarígíapirini. Jisaso síxí wé wíumí dání wo apí wenagí niwiniiri

⁷ ámá aiwá yaní wiarígíawami re uriginigini, “Iniigí niwiro iwajfá nerfá magwí époyí.” uríagí awa aga iniigí iwajfá neróná magwí imimí yaráná

⁸ o awami re uriginigini, “Xwáríá síxí tíyo dani niwiro nímeámi nuro seáyí wiarígíoyíné seáyí e seaimóniníomí miní wípoyí.” uríagí awa nímeámi nuro miní wíáná

⁹ seáyí wiarígíawami bosí umiearíño aga iniigí ríxa wainí imónípi gígí nerí —O awa iwífe nani majfá nerí aiwí aiwá yaní wiarígíáwa nijfáriní. O gígí nerí apíxí mearíníomí “Eini.” nuríri

¹⁰ re uriginigini, “Ámá nñni iniigí wainí yaní niwia nuróná re yarígíarini. Xámí awiaxípi yaní niwia núsáná ámá wainí apí ríxa nínimáná enáná naní onímíapí imóninípi yaní niwia warígíarini. E yarígíá enagí aiwí joxí e méini. Joxí xámí wainí naní imóninípi yaní nínealaparí aiwí wainí aga awiaxípi yómíní nímerí agwíni nealaparíniní.” uriginigini.

¹¹ Jisaso Gariri píropenisíyo aní Kenayo nínwearfá emimí apí iwamóo níwíwapíyirínípmi dani ení eániní xío imóninípi síwá winarfá xegí wiepísarínowa sinwí niwiniro díní wíkwírogíawixini.

¹² E nemo anj xegí yoí Kapaneami rininjipimi nání niweri xegí xínái tñi xexirímeáowa tñi xegí wiepísarinjowa tñi eni nawíni niwero e sía áríní wí wegíawixini.

Jisaso anj rídiyowá yarígíwámí nípáwiri enjipi nánirini.

¹³ Jisaso sía Anjínajo Neamúroagoi rininjíyi anwi e imóninjána Jerusaremi nání niyoari

¹⁴ anj rídiyowá yarígíwámí ákínyáyo nípáwiri weninjí étyí wininjínigini. Nígwí nání wa burímákaú bí ero sipísipí bí ero xawiówí bí ero yarínagáa níwiniri nígwí senisí wiarígíáwa eni éf níjwearo yarínagáa níwiniri re enjínigini.

¹⁵ Sámí nímeari síkwáa níyírearíná sipísipí tñi burímákaú tñi míxí xídwáriri xiáwowami eni míxí xídwáriri nígwí senisí yarígíáwayá nígwípi nímeari emi noyaximori wigí íkwianwí eni míwiárori nemána

¹⁶ xawiówí bí yarígíáwami míxí re urínjínigini, “Nímeámí úpoyí. Anj gí ápoyá riwá makería anjwáninjí pí nání imíxarínjoi?” uríagi

¹⁷ xegí wiepísarinjowa Bíkwíyo ríwamínjé re níriniri eáninjipi nání dínj wininjínigini, “ ‘Ápoxíníyá anjwámí píranínjé éríxiniri símí níxeadípenínjipimi dání míyíóyo uríkwínarínjini.’ nímonarini.” níriniri eáninjipi nání dínj wininjínigini.

¹⁸ Judayí ámináowa Jisaso éjipi sínjwí níwiniro míxí re urígíawixini, “Nene ‘E epaxoríani?’ síaiwiani nání emímí bí ríxa ríneaíwapíyarínjini?” uríagáa

¹⁹ Jisaso re urínjínigini, “Soyíné anj riwá píneápoyí. E nerínáyí, nioni ámi sía wíyau wíyimi mírímíarini.” uríagi

²⁰ Judayí ámináowa re urígíawixini, “None anj riwá mírariná xwiogwí 46 neamúronjwáriní. Joxi anani sía wíyau wíyimi mírípaxoxirani?” uríagáa aiwí

²¹ o e nuriríná ewayí ikaxí xewanínjo nání níriniri e urínjínigini.

²² Ayínáni ríwéná Jisaso Goríxoyá dínjyó dání píyí wenje dání níwiápnímeámáná enáná wiepísarinjowa ewayí ikaxí xío anjwá nání uríninjipi nání dínj níwiniri “Bíkwíyo xío nání níriniri eáninjipi tñi xwíyíá xío rininjipi tñi neparini.” níyaiwiro dínj wíkwírogíawixini.

Jisaso ámá nñi xwioxíyo dání yaiwiarígíápi nání níjía imóninjé nánirini.

²³ Sía Anjínajo Neamúroagoi rininjíyi nání aiwá imíxarígííná Jisaso síni Jerusaremi níjwearíná emímí yarínagáa ámá obaxí e njweagíáyí sínjwí níwiniro omi dínj níwíkwíroro apaxí mé “Oríani?” yaiwiarínagáa aiwí

²⁴ xewanínjo nepaxínjo nímoniri síjání “Onirini.” níriniri áwanj mírowiáronjínigini. O ámá nñi yarígíápi nání níjía imónínjo enagá nání áwanj mírowiáronjínigini.

²⁵ Ámá wigí yaiwiarígíápi xwioxíyo adadí níwiri níjía imónínjo enagá nání wí ámá níbéro api nání áwanj urípaxomani.

3

Jisaso tñi Nikodimaso tñi xwíyíá rinígíí nánirini.

¹ Ámá wo —O xegí yoí Nikodimasoyí rinínjorini. Gwí mónígíá yoí Parisiyi rininjíyí worini. Axo Judayí meba worini.

² O sía wíyimi áríwíyimi nuri Jisasomi níwímeari re urínjínigini, “Rabai, ‘Joxi nearéwapíyarínjé Goríxo rírowarénapijnóxi imóninjini.’ neaimónarini.

Gorixoyá siññinñí émiaonjomi dññí m̄iwikw̄roarigfá enagí nán̄i r̄ix̄a xw̄iyfá umeár̄ipaxf̄ imón̄in̄joi.

¹⁹ Sa m̄fkf̄ t̄fyo dán̄i Gorix̄o ‘Xw̄iyfá t̄ñjox̄in̄i.’ ur̄ir̄i ‘Xw̄iyfá mayox̄in̄i.’ ur̄ir̄i en̄fár̄in̄i. O xw̄fár̄im̄i ñweagf̄áyf̄ e éf̄r̄ix̄in̄ir̄i wimón̄ar̄in̄j̄p̄í wf̄án̄in̄j̄ wók̄iagí aiw̄i ámá wigf̄ yar̄igf̄áp̄i sip̄ín̄i imón̄in̄j̄ enagí nán̄i wf̄á ók̄in̄j̄p̄i nán̄i m̄iwimón̄ipa ner̄i sf̄á yin̄in̄j̄p̄i nán̄i wimón̄ar̄in̄j̄r̄in̄i.

²⁰ Ayf̄ r̄ip̄i nán̄i ámá sip̄ín̄i yar̄igf̄áyf̄ n̄ñ̄i wf̄á ók̄in̄j̄p̄i nán̄i aga m̄iwimón̄i sf̄á yin̄in̄j̄p̄i nán̄i wimón̄ar̄in̄j̄r̄in̄i. Wigf̄ yar̄igf̄áp̄i wf̄á ók̄im̄ix̄inan̄iḡin̄ir̄i wf̄á ók̄in̄e nán̄i bar̄igf̄áman̄i.

²¹ E ner̄i aiw̄i ámá yad̄im̄in̄j̄ yar̄igf̄á ḡiyf̄ ḡiyf̄ Gorix̄o wimón̄ar̄in̄j̄p̄i oem̄in̄ir̄i ar̄fá n̄wir̄i yar̄in̄j̄p̄i siñ̄án̄i oimón̄ir̄i wf̄á ók̄in̄e nán̄i anan̄i bar̄igf̄ár̄in̄i.” ur̄in̄in̄iḡin̄i.

Wayf̄ umeain̄j̄ Jono Jisaso nán̄i r̄in̄j̄p̄i nán̄ir̄in̄i.

²² E nemán̄a Jisaso t̄ñ̄i wiep̄isar̄in̄j̄owa t̄ñ̄i Judia p̄iropen̄is̄fyo nán̄i nuro wí e awa t̄ñ̄i naw̄in̄i n̄in̄j̄wearón̄a ámáyo wayf̄ numeaīa war̄f̄ná

²³ wayf̄ neameain̄j̄ Jono an̄j̄ yof̄ Inon̄iyf̄ r̄in̄in̄j̄p̄im̄i —An̄j̄ ap̄i Serim̄i dán̄i an̄j̄wi er̄in̄i. Jono an̄j̄ apim̄i n̄in̄j̄wearf̄ná e in̄igf̄ obaxf̄ wear̄in̄j̄e enagí nán̄i o en̄i ámá b̄im̄iar̄igf̄áyo wayf̄ numeaīa war̄f̄ná

²⁴ —Íná Jono s̄in̄i gw̄f̄ an̄j̄yo m̄in̄j̄w̄r̄ár̄in̄in̄j̄n̄ár̄in̄i.

²⁵ Íná Jono x̄f̄o xegf̄ wiep̄isar̄in̄j̄owa re egf̄awix̄in̄i. N̄iw̄iáp̄ñ̄im̄earo wigf̄ Judayf̄ wo t̄ñ̄i xw̄iyfá n̄ir̄in̄ir̄on̄a Gorix̄oyá siñ̄w̄f̄yo dán̄i nan̄j̄ imón̄an̄ir̄o nán̄i in̄igf̄yo igf̄á eán̄ar̄igf̄áp̄i nán̄i xw̄iyfá x̄im̄ix̄im̄f̄ nin̄iro

²⁶ e nemowa wayf̄ neameain̄j̄ Jono t̄ñ̄j̄ e nán̄i nuro re ur̄igf̄awix̄in̄i, “Near̄éwap̄iyar̄in̄j̄ox̄in̄i, ámá jox̄i t̄ñ̄i in̄igf̄ Jodan̄i rap̄áyo j̄f̄ar̄iwám̄in̄i ñweagf̄ío —O jox̄i áwan̄j̄ near̄in̄j̄or̄in̄i. O re yar̄in̄i. Ámáyo wayf̄ numeaīa war̄in̄i. E yar̄f̄ná ox̄f̄ ap̄ix̄f̄ n̄iaíw̄f̄ n̄ñ̄i o t̄ñ̄j̄ e nán̄i war̄in̄j̄oi.” ur̄f̄agf̄a

²⁷ wayf̄ neameain̄j̄ Jono re ur̄in̄in̄iḡin̄i, “Ámá wigf̄ d̄in̄j̄yo dán̄i seáȳi e imón̄ar̄igf̄áman̄i. An̄ñ̄nam̄i ñweañ̄o ‘Ámá o e ner̄i seáȳi e oimón̄in̄i.’ m̄iyaiwipa ner̄f̄n̄áyf̄, wí e ner̄i seáȳi e imón̄ipaxf̄man̄i.

²⁸ Xám̄i nion̄i áwan̄j̄ re searar̄in̄j̄agí ar̄fá nigf̄ár̄in̄i, ‘Nion̄i Kiraison̄i, ámá yeáyf̄ seayim̄ixemean̄fa nán̄i ar̄fowayá xw̄fá pīax̄f̄yo dán̄i iwiaron̄f̄oyf̄ rar̄igf̄on̄iman̄i. Om̄i xám̄i umeáw̄in̄iḡin̄ir̄i n̄rowár̄enap̄in̄on̄ir̄in̄i.’ searar̄in̄j̄agí r̄ix̄a ar̄fá nigf̄ár̄in̄i.” nur̄ir̄i

²⁹ ewayf̄ xw̄iyfá b̄i r̄ip̄i ur̄in̄in̄iḡin̄i, “Ap̄ix̄f̄ ñw̄ir̄ár̄f̄oyf̄ ayf̄ ap̄ix̄f̄ oyáir̄in̄i. Ap̄f̄ wáf̄ wīñj̄oyáíman̄i. E ner̄i aiw̄i o dam̄i dán̄i éf̄ n̄ror̄f̄ ap̄ix̄f̄ meáo yayf̄ yar̄in̄j̄agí ar̄fá n̄wir̄f̄ná x̄f̄o en̄i yayf̄ seáȳim̄i dán̄i yar̄in̄j̄r̄in̄i. Aȳin̄án̄i d̄in̄j̄ nífá n̄in̄in̄ir̄i b̄i on̄im̄iápi m̄in̄inar̄in̄in̄i.

³⁰ Nion̄i r̄ix̄a yf̄w̄f̄ nimóga war̄f̄ná xewan̄in̄j̄o niwiaror̄i aga nepa néra nun̄in̄j̄oi.” nur̄ir̄i

³¹ ámi re ur̄in̄in̄iḡin̄i, “Ámá eram̄i d̄an̄j̄o ámá n̄yon̄i seáȳi e wimón̄in̄j̄or̄in̄i. Ámá xw̄fá r̄ir̄im̄i d̄an̄j̄on̄i aga ámá imón̄ir̄i am̄ip̄i xw̄fá t̄fyo d̄an̄j̄ nán̄i r̄ir̄i yar̄in̄j̄áon̄ir̄in̄i. E ner̄in̄j̄ aiw̄i an̄ñ̄nam̄i d̄an̄j̄o aga n̄yon̄i seáȳi e wimón̄in̄i.

³² Xewan̄in̄j̄o an̄ñ̄nam̄i dán̄i siñ̄w̄f̄ w̄in̄ir̄i ar̄fá wir̄i en̄j̄yf̄ nán̄i ámáyo áwan̄j̄ nura war̄in̄j̄agí aiw̄i wí o áwan̄j̄ rar̄in̄j̄p̄i mum̄im̄inar̄in̄j̄oi.

³³ E searar̄in̄j̄agí aiw̄i ámá áwan̄j̄ o rar̄in̄j̄p̄i ar̄fá n̄wir̄i ‘Nepar̄in̄i.’ yaiw̄ífá ḡiyf̄ ḡiyf̄ réñ̄in̄j̄ rar̄in̄j̄oi, ‘Nepar̄in̄i. Gorix̄o x̄f̄o rar̄in̄j̄p̄i t̄ñ̄i x̄ixen̄i yar̄in̄j̄or̄in̄i.’ rar̄in̄j̄oi.

³⁴ Ayf̄ r̄ip̄i nán̄ir̄in̄i. Ámá Gorix̄o urowár̄enap̄in̄j̄omi xewan̄in̄j̄oyá kw̄iyf̄ aȳikw̄f̄ m̄iw̄in̄j̄ enagí nán̄i x̄f̄oyá xw̄iyfá n̄ira war̄in̄j̄or̄in̄i.

35 Xano xewaxomi dñj sîxî nuyiri amîpî nîni fânñj wiewxñniasinñrîni.

36 Ámá xewaxomi dñj wîkwîroarigíá giyî giyî dñj niyimñj imónñjpi tîgíáyîrîni. E nerî aiwi xewaxomi arîkwîkwî wiarigíáyo dñj niyimñj imónñjpi wímeaníá menîni. Wikî Gorîxo ámá ayo wónarñjpi anñj wîkwîmonfârîni.” urñjnigîni.

4

Jisaso tñi Samariayî apîxî wî tñi xwiyíá rîñgî nânîrîni.

1-3 Parisiowa aríá re wigíawixîni, “Jisaso wiewsarñjyî imîxîri wayî umeairî yaríná oyáyî wayî umeaiarñj Jonoyá wiewsarñjyo rîxa wiárî múroarñjoi.” aríá e wíagíá aiwi Jisaso xewanñj amáyo wayî umeaiarñjagi maríáî, sa xegî wiewsarñjowa wayî umeaiarñjagíá nânî Parisiowa aríá e wigíawixîni. Áminá Jisaso Parisiowa aríá e wíá enagi nânî nijíá nimónîrî ámi Gariri pîropenîsîyo nânî umînrî nânî Judia pîropenîsîyo pñî niwiarîmî nuri

4 “Aga Samariayî anî tñjimanî oumîni.” niyaiwimo imanî nuríá

5 Samariayî anî bî xegî yoî Saikaî rîññjpi —Anî apî xwíá eníná Jekopo xewaxo Josepomî winñjpi tñj e anwi erîni.

6 Mîññwî Jekopo iniîgî iwiníá nânî rîpîñwá erîni. Anî apî tîe nîrémómáná sogwî áwîni e ñweanáná anî éf nânî enî samñj uwéagî iniîgî nânî mîññwî rîpîñwá tñj e sá nñjewarî

7-8 wiewsarñjowa aiwá bî yanîro nânî anî apimî nânî rîxa numáná enáná Samariayî apîxî wî iniîgî iwimînrî barñjagi niwînrî re urñjnigîni, “Iniîgî iwîpî bî onîmîni.” urfagi

9 í re urñjnigîni, “Arîge simónfagi joxî ‘Iniîgî bî niapeî.’ nîrarñjîni? Joxî Judayî woxîrîni. Niîni Samariayî apîxî wîni enagi nânî rîrarñjîni.” —Judayî Samariayî tñi wî kumîxînarigíá menagi nânî í e urfagi

10 Jisaso re urñjnigîni, “Jîxi Gorîxo amáyo aníá wiarñjpi nânî nijíá imónîrî nionî ‘Iniîgî bî niapeî.’ rîrîáonî nânî nijíá imónîrî nerî sñjwîrîyî, jîxi yarñj níáná nionî iniîgî dñj sñj sieweapaxî imónñj bî siapîmînrî éárîni.” urfagi

11 í re urñjnigîni, “Ámînáoxîni, iniîgî ayî ná mîmî rîwonî. Iniîgî iwirî nânî enî mîmaxîrñjagi nânî iniîgî iwirî mimónñjîni. Ayînáni joxî iniîgî dñj sñj eweapaxî imónñjpi ge iwîrîni?”

12 Joxî ‘Negî aríó Jekopomî —O mîññwî rîwá nîrîpîrî iniîgî xewanñj nîrî xewaxowa nîro xegî sipîsipî burîmákaú amîpî nîro enorîni. Omî ananî wiárî múroañonîrîni.’ rîyaiwînarñjîni?” urfagi

13 Jisaso re urñjnigîni, “Ámá iniîgî rîwámî nîá giyî giyî nîni ámi iniîgî nânî winayínfârîni.

14 E nerî aiwi amá iniîgî nionî wíápi nîá giyî giyî ámi iniîgî nânî winayínfá menîni. Ayî rîpî nânîrîni. Iniîgî nionî mîni wíápi amá xwioxíyo iniîgî simñj mearñje dánî úrúrîmî yarñjpanñj nimónîrî dñj niyimñj imónñjpi íníná ñweapîrîá nânî wîmîxînfârîni.” urfagi

15 apîxî re urñjnigîni, “Ámînáoxîni, niîni ámi gwînfî yeáyî mînipa oenîrî iniîgî joxî rarñjpi niapeî. Iniîgî iwimînrî mîbîpa emíá nânî enî niapeî.” urfagi

16 o re urñjnigîni, “Jîxi nuri dîxî oxomî niwîrîmeámî re nânî bîpiyî.” urfagi

17 apîxî re urñjnigîni, “Oxî mayínîrîni.” urfagi Jisaso re urñjnigîni, “Jîxi ‘Oxî mayínîrîni.’ nîrarñjîpî xîxenî nîrarñjîni.

18 Ayí ripi nánirini. Jíxi oxí wé bi nipiñi rimeagíxirini. Jíxi áamá agwi meániño díxí oxo meñagi nání xixeni nepa nírariñini.” uríagi

19 apixí re uriniñini, “Ámináoxini, ‘Joxi e nírariñagi nání wía rókiamoarigía woxirfani?’ nimónarini.” nuriri

20 re uriniñini, “Eníná negí aríowa Gorixomi yarini wirowi yayí wirowi yaníro nání díwí ripimi nání bagfáriní. E nerí aiwi Judayiné re rarigfáriní, ‘Wí e marfái, sa Jerusaremí dánini yayí níwirfána ayí apání yarini.’ rarigfáriní.” uríagi

21 Jisaso re uriniñini, “Ineyí, píranini arí ní. Sía wiyi díwí ripimi dánirani, Jerusaremí dánirani, ápo Gorixomi yayí míwipíra nání parimonfáriní.

22 Seyné yayí wiarigíto arigénini imóniniñipi nání majfá imónino. E nerí aiwi yayí wiariniwáo arigénini imóniniñipi nání Judayene nijfáriní. Ayí ripi nánirini. Gorixo áamá yeáy uyimixemeámirini yariniñipi gwí Judayene imóniniwárimí dání yariniñipi enagi nání o, yayí wiariniwáo nene nijfáriní.

23 E níririñi aiwí sía áamá e nero yayí níririxirini wimónariniñipi tñni xixeni wiarigíayí ápo Gorixomi xegí kwíyíyo dání yayí wirowi xixeni xfo imóniniñipi nání dñiñi nímoro yayí wirowi wipírfíyi ríxa añwi e nerí ríxa parimonoi. Ayí ripi nánirini. Áamá xfo nání e nero yarigíayí nioni gí yayí niarigíayí imónirixirini wimónariniñipi enagi nání rariniñini.

24 Gorixo kwíyíni enorini. Ayináni omi yayí wiarigíayí xegí bi epaxímani. Sa kwíyíyo dání yayí wirowi xixeni xfo imóniniñipi nání nepa dñiñi nímoro yayí wirowi epaxíriní.” uríagi

25 apixí re uriniñini, “Mesaiio —Áamá Gorixo yeáy neayimixemeañfa nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyi rariniwáorini. O áamá nimónirini bñifápi nání níñi nijfáriní. O níbirfána amípi nñni áwaní nearinifáriní.” uríagi

26 Jisaso re uriniñini, “Oyí, jíxi tñni xwíyá rínarigwí ronirini.” uriniñini.

27 E urarína xegí wiepísariniowa, añi jfapimi nání úfáwa ámi níbiro wenini éfáyí wñigíawixini. Apíxí wí tñni xwíyá rínariniñipi níwiniro ududí nero aiwí wo níwiápnimearí xwíyá bi re muriniñini, “Joxi pí urápmirini urariniñini? Pí nání í tñni xwíyá rínariniñini?” murípa éaná

28 apixí xwárfá síxí e nitímí añi jfapimi nání nurí áamá re uriniñini,

29 “Áamá níñi eníná dání néra bñifápi nipiñi nání áwaní nírariñomi nurane síñwí owínaneyi. O Kiraiso, áamá yeáy neayimixemeañfa nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyi rariniwáo menirani?” urémeáaná

30 ayí añipimi pñni níwiárimí Jisasomi síñwí wñíe nání ugíawixini.

31 Wiepísariniowa apixí áamá wirimeámirini úaná “Nearéwapíyariniñini, aiwá bi nei.” urariniñini

32 o re uriniñini, “Aiwá nímí nání soyiné majfápi tññonirini.” uríagi

33 wiepísariniowa nepa aiwá nání neararirini re rñigíawixini, “None jfami úaná áamá wo níbirini aiwá nñni nání mñni rífa wñoi?” rínarína

34 Jisaso re uriniñini, “Nioni nírowárenapino e éwiniñirini wimónariniñipi eri xfo ‘Joxi e éirixini.’ nírinipiñipi xixeni yáririni neríñáyí, ayí gí aiwáñiniñipi imónini.

35 Seyné ewayí xwíyá ripi mirípa yarigfáriní, ‘Emá waú waú sínirini. Ríxa múróaná aiwá mianfáriní.’ mirípa yarigfáriní? Seyné e níbiro aiwí nioni re searariniñini, ‘Níwiápnimearo omíñíyo mñni mñni weniniñipi emiamópoyi. Aiwá ríxa yofí nerí mipaxí imónini.

³⁶ Agwi aiwá miarínj go go omínj neríná xegí éfpí nání nígwí nímearí ayí dínj níyímínj imónipíría nání ríxa yaríní. Aiwá iwíá urarínjo tñí miarínjo tñí nawíní níwaúní yayí episi nání e yaríní.

³⁷ Xwiyfá seyfné re rarígápi, ‘Wo iwíá urírí wo mirí yarígáríní.’ rarígápi, ayí nioní rírítápi tñí xixení ríníní.

³⁸ Nioní gí seaiepisarínáoyfné, aiwá soyfné iwíá murígápi mipírí nání searowárínjíní. Soyfné aiwá wa iwíá urígápi nímironá awa anínj miní egápi miarínjoi.” urínjíní.

³⁹ Samariayí, anj jfapimí dánjyí apíxí áwanj re urfagi “Ámáo nínní enjíná dání néra bínjapí nípíní nání áwanj nírínjoi.” urfí enjagí nání obaxí o nání dínj níwíkwíroro nání

⁴⁰ níbíro níwímearóná nene tñí onweaneyíníro yarínj wíagfa o sfá wiyáú e wenjíní.

⁴¹ Ámá obaxí wíní wíní ení xwiyfá o rarínjpi arfá níwíro nání dínj níwíkwíroro

⁴² apíxímí re nura ugáfawixíní, “Jíxí nearfípi arfá níwirane náníní omí dínj níwíkwíroarínjwíní. Newanínene ení o xwiyfá rarínjagí arfá níwirane ríxa níjfa nímónírí re yaiwiarínjwíní, ‘Ámá níyoní yeáyí uyímíxemeámfanírí bínjorfaní?’ yaiwiarínjwíní.” urígáfawixíní.

Gapímanf woyá niaíwomí nanj imíxínj náníríní.

⁴³ Sfá wiyáú wenjo anj apimí pñí níwíarímí Gariri píropenisfyo nání unjíní.

⁴⁴ Jisaso xewanínjo re rínjo enjagí nání, “Wíá rókiamoarínj gomí ámá xegí anj e dánjyí wé íkwianjwíyo unjwírírígáraní? Oweoi.” rínjo enjagí nání ámí Gariri píropenisfyo nání unjíní.

⁴⁵ Ayínání Gariri píropenisfyo rémóáná Gariri njweáyí ení aiwá sfá Anfnajo Múroagfíyí nání Jerusaremíyo nání níyíro níjwearóná amípí xfo yarínjpi wínígfa enjagí nání wigf anjyo rémóáná umímínígáfawixíní.

⁴⁶ Jisaso Gariri píropenisfyo anj Kená ríníje —E xámí aga iníngf aí wainf imíxínj eríní. E nírémorí njweanáná gapímanf wo xegí íwo símíxí nerí anj yoí Kapaneamíyo njweanáná

⁴⁷ xano arfá re winjíní, “Jisaso Judia píropenisfyo pñí níwíarímí níbírí Gariri píropenisf tíyómíní rémónapínjoi.” rarínjagfa arfá e níwirí Jisaso tñj e nání níyapírí xegí niaíwo ríxa nípémínírí anjwí ayo enjagí nání o níweapírí gí íwomí nanj oimíxínírí yarínj wíagí

⁴⁸ Jisaso re urínjíní, “Seyfné nioní emímí mepa erí amípí ayá ríwamónípaxí mepa erí yarínjagí nínanírínáyí, wí dínj níkwíropíríméoi.” urfagi

⁴⁹ gapímano re urínjíní, “Ámínáoxíní, gí íwo penígínírí joxí anjíní weapeí.” urfagi

⁵⁰ Jisaso re urínjíní, “Díxí anj uí. Díxí íwo sínj unínjoi.” urfagi o xwiyfá Jisaso urfípi “Neparíní.” níyaiwirí dínj níkwírorí xegí anj e nání nurí nurí

⁵¹ óf e sá wenjo wíápi tñí síní ófyo warfná xegí xínáíwánínj nímóníro omínj wíarígáfawa óf e órórí níníro re urígáfawixíní, “Díxí íwo ríxa sínj únígní.” urfagfa

⁵² o yarínj re winjíní, “Gíná nanj imónínígní?” urfagi awa re urígáfawixíní, “Agíná 1:00 p.m. imónáná wará rfá pírf pñí wíarínjíní.” urfagfa

⁵³ xano re yaiwiñ+nigini, “Aginá Jisaso ‘Dixí íwo siñí uninoi.’ níríná simixí pñi wiárfárfani?” niyaiwiri xñomi diñí niwikwírori xegí íwiaxé eni diñí wikwírogíawixini.

⁵⁴ Jisaso Judia piropenisíyo pñi niwiárimí ámi Gariri piropenisíyo nemeríná emimí ámi bi api eniginini.

5

Sikwí ikí ení womi naní imixiñí nánirini.

¹ Jisaso e nemo niñweañsáná Judayí wigí yariğfápa Gorixo nání diñí moanro aiwá Jerusaremíyo imixaríná o e nání niyoari nírémómáná

² —Jerusaremíyo ákiñá íwí wíyi Sipisipíyi rininiñíyi tíñí e ipí wá Xibíruiyí pñé tíni xegí yoí Betesaidai rininiñíwá e riwoñíwáriní. Midimidáni ríwíyi nání añí wiámfó wé wú mirininiñerini.

³ Añí wiámfó wé bi api mirininiñe ámá simixí yariğfáyí tíni siñwí supárigfáyí tíni sikwí ikí egfáyí tíni sikwí wé kiriniñí egfáyí tíni ayí obaxí e niñwearo [iniğí yaromí éipi siñwí owinaneyiniri ñweaarigferini.

⁴ Wainí wainá aññají Gorixoyá wo niweri ipíwami yaromí méáná ámá simixí tíğfáyí go go xami páwíaná xegí wará naní imónariniñí enagi nání ñweaarigferini.]

⁵ Jisaso e nírémori ámá e ñweaarigfáyí wo —O xegí simixípi yaríná xwiogwí 38 múronorini.

⁶ O e wenagi siñwí niwiniri “Simixí eníná dání néra biñorfaní?” niyaiwiri niğfá e nimóniri nání re uriniñigini, “Joxí ‘Naní oimónimini.’ risimónarini?” uríagi

⁷ simixó re uriniñigini, “Ámá roxini, ipíwá yaromí éáná ámá ipíyo ninimeari niwáripiri nání mayonirini. Niwaniniñoni niwiápnimeami nuri páwimiri yaríná ámá wa xami páwiarigfáriní.” uríagi

⁸ Jisaso re uriniñigini, “Niwiápnimeari dixí íkwianwí niñoperi niñeami ui.” uráná re eniginini.

⁹ Naní nimóniri xegí íkwianwí niñeami añí uniginini.

Síá ayi Sabarfá ayimirini.

¹⁰ Ayínáni Judayí ámináowa naní imónfomi re urigfawixini, “Sabarfáyimi enagi nání dixí íkwianwí xe niñeami ouniri siñwí ranipaxí mimóniñwini. Nwífarini.” uríagfá aí

¹¹ o re uriniñigini, “Ámá nioni naní simixó, o ‘Dixí íkwianwí niñeami ui.’ níríagi niñeami wariniñí.” uríagi

¹² awa yariñí re wigíawixini, “‘Dixí íkwianwí niñeami ui.’ go ririnoi?” yariñí e wíagfá aí

¹³ ámá o xñomi naní wimixfó nání niğfá mimónipa neri nání áwaní uripaxí mimóniñigini. Ayí rípi nánirini. Jisaso ámá e epíroyí egfáyo áwinimi dakwíagi nánirini.

¹⁴ E nemáná enáná Jisaso ámá o añí ridiyowá yariğfiwami ronagi niwiniri re uriniñigini, “Arfá nií. Simixí joxí yariñípi ríxa naní imóniniñigini. ‘Xami sípimi ámi bi wiárfá múroniñípi siniginiri nání íwí ámi mepa éirixini.’ rírariniñí.” uráná

¹⁵ o nuri Judayí ámináowami Jisaso nání re uriniñigini, “Naní simixó, ayí orini.” uríagi nání

¹⁶ Jisaso Sabarfáyo omi naní wimixí enagi nání awa “Ririxiniñí wikárfwanigini.” niyaiwiro iwamfó e wianro egfawixini.

17 E wianiro éagfa aiwi Jisaso re uriniginini, “Amipi gf apo bi pini miwiarf aninj miní nera binjpi nioni eni axipi e nerí amáyo aríra wiarinini.” urfagi nani

18 Judayf amináowa rixa mekaxf nimeró “Omí pikíwaniginini.” rinigfawixini. O “Sabarfáyo nwfárinini.” rininjpi niwialkiri éyf nánini marfái, xewaninjo Gorixo nani “Gf áporini.” níríná ayf réninj ríyf, “Nioni Gorixo tñi xixeni imóninini.” éninj ríyf nani eni e rinigfawixini.

“Ápo amipi faninj niepfxfniasinjrinini.” urinj náninini.

19 Ayinani Jisaso niwiápnimeari “Xaminoni bi osearimini.” nuriri xewaninjo nani re uriniginini, “Aga nepa seararinini. Xewaxo xegf dinjyo dani amipi wí epaxf menini. Xano yarinjipimi snjwf niwiniri apini yarinjrinini. Pi pi xano yarinjpi xewaxo eni axipi e yarinjrinini.

20 Ayf rípi nani seararinini. Xano xewaxomi dinj sixf nuyiri amipi xfo yarinjpi síwá wiarinjinini. Soyfné ududf epírfá nani emimf xewaxo agwi yarinjipimi seáy e imóninj bi éwiniginiri wiepfsinírinini.

21 Xano amá piyíyo amí snj nimixiri dinj sixf umímoarinjpa xewaxo eni xfo xegf dinjyo dani amá xfo wimónarinjyo anani dinj sixf umímoarinjrinini.

22 Rípi eni xano amá womi xwiyfá umeararinjmani. Xewaxo amá niyoní xwiyfá mearfwiniginiri winj enagf nani oni xwiyfá meararinjrinini.

23 Amá nñni xanomi wé ikwianjwíyo unjwirárarigfápa xewaxomi eni axipi e érixiniri amá niyoní xwiyfá mearfwiniginiri miní winjrinini. Amá xewaxomi wé ikwianjwíyo munjwiráripa yarfáyf xano, uowárenapinomi eni wé ikwianjwíyo munjwirárarigfárinini.” nuriri

24 re uriniginini, “Aga nepa seararinini. Amá xwiyfá nioni rarinjapi arfá niro nioni nirowárenapinomi dinj wíkwíroro éfá giyf giyf ríxa dinj niyiminj imóninjpi tífáyrinini. Wí xwiyfá meárinjpirfá nani mimóninjo. Sini of pearigfáyimini miwarinjo. Dinj niyiminj imóninj ininá njeapírfáyimini warinjo.” nuriri

25 re uriniginini, “Aga nepa seararinini. Sfá amá piyfninj imónigfáyf manj Gorixomi xewaxoyá arfá niwiro xfdpírfyi ríxa anjwi e nerí ríxa parimono. Amá arfá niwiro xixeni éfáyf dinj niyiminj imóninjpi ininá njeapírfá nani meapíráfó.

26 Ayf rípi náninini. Xano dinj niyiminj imóninjpi mfkf tñjo nimóniri amá xfo wimónarinjyo wiarinjpa xewaxo eni dinj niyiminj imóninjpi mfkf tñjo oimóniri winjrinini.

27 Rípi eni xewaxo amá imóninjo enagf nani anani amá niyoní mí omómiximf winfá nani eni imóníwiniginiri faninj wiepfxfniasinjrinini.

28 Nioni searfápi nani dinj ududf miseainipanini. Ayf rípi nani seararinini. Sfá amá xwáripáyo wegí nñnyf xewaxoyá manj ráná arfá niwiro wiápnimeapírfáyi anjwi e nimóga barinagf nani seararinini.

29 Arfá niwiro xwáripáyo dani niwiápnimearóná nanj yarfáyf dinj niyiminj imóninjpi ininá píraninj njeapírfá nani mearo sipí yarfáyf xwiyfá meáriniro epírfárinini.

30 Niwaninoni gf dinjyo dani amipi wí epaxf mimóninini. Apomi arfá wiarinjapi tñi xixeni amáyo xwiyfá umeararinjrinini. Nioni gf nimónarinjpi mixdipa nerí nirowárenapinjo wimónarinjpi nixdirí nani amáyo xwiyfá numearíná xixeni ayo umeararinjrinini.” uriniginini.

Jisaso nani áwanj rígfá náninini.

³¹ Ámi re uriniginini, “Soyíne dñf re naiwiarinagfa aiwi, ‘Xewaninjo nani awanf nearana “Neparini.” waiwipaxf menini.’ naiwiarinagfa aiwi

³² ami wo nioni nani awanf seararinfrini. Nioni nani nisearirina ‘Ayf neparini.’ yaiwipaxfrini.” nuriri

³³ re uriniginini, “Xami segf wami wayf neameainf Jono tinimni uowarana o nioni nani awanf nisearirina nepaxinj imoninjfpf tñi xixeni seariniginini.

³⁴ Soyíne re riseaimonarinini, ‘Xewaninjo nani awanf rinarinjfpf aga ama wí rarigfapimi dani sopinj ononiri rarini.’ riseaimonarinini? Oweoi, seyíne Gorixo yeayf seayimixemeanfa nani wayf neameainf Jono nioni nani searinjfpf mñf nirori seararinjini.

³⁵ O uywf apiawf wearinjfpáninjf neri amayo wfa okimixarina soyíne xegf xwiyfá uywf wfaninj imonijnana yayf axinani egfawixini.

³⁶ O nioni nani awanf nisearitagf aiwi nioni nani awanjininj searipaxf imoninjf bi omi seayf e wimonini. Emimf amipi gf apo e epaxf imonifwiniginirini niarinjfpf nani rarinjini. Nioni emimf niseairina apf nioni nani awanf reninj seararinfrini, ‘Xegf xano uowarenapinjorini.’ eninj seararinfrini.

³⁷ Gf apo, nioni nirowarenapinjo eni nioni nani rixa awanf searinfrini. Omi soyíne arfa bi wiro xfo imoninjfpf sinwf bi winiro megfarini.

³⁸ Xwiyfá xfo searinjyf segf xwioxfo mwenini. Ayinani ama o nirowarenapinjoni dñf minikwfronoi.

³⁹ Soyíne dñf niyiminj imoninjfpf meawaniginiro Gorixoyá Bikwfo fa roro pariro yarigfarini. Rfwaminjf ayo niriniri eaninjfpf nioni nani awanf rininagf ai

⁴⁰ soyíne dñf niyiminj imoninjfpf tgfayf imoniprfa nani nioni tfamini mibipaxf seaimonarinini.” nuriri

⁴¹ re uriniginini, “Nioni ama weyf nimefrixiniri binjoni menjagi aiwi

⁴² nioni soyíne nani njfarini. Soyíne Gorixomi dñf sixf uyarigfoynemani.

⁴³ Nioni gf dñfyo dani binjoni mani. Gf apo niniripeari nirowarenapinjoni aiwi soyíne minimiminarinjo. Ama wo xfo xegf dñfyo dani banayf, anani numiminipaxoyfnerini.

⁴⁴ Soyíne ama weyf oneamepoyiniri ero Gorixo —Oni njwfa imoninjorini. O weyf oneameniri xfo wimonarinjfpf mixdipa ero yarigfoyne, soyíne sini e nerona arige nero dñf nikwropfrafo? Oweoi!” nuriri

⁴⁵ re uriniginini, “Nioni nani re miniaiwipa epoyi, ‘Xanoyá sinwfyo dani nene xwiyfá neaxekwifmonfarini.’ miniaiwipa epoyi. Ama seyíne seaxekwifmonfo, ayf Mosesorini. Soyíne omi dñf niwikwifmofa nuro re yaiwiarigfarini, ‘O arira neainfarini.’ yaiwiarigfarini.

⁴⁶ Amipi Moseso niri eanjfpf dñf nikwfroro sinwriyf, nioni nani niri eanjf enagi nani nioni eni dñf nikwfroanro egfarini.

⁴⁷ E neri ai xfo niri eanjfpf nani dñf mikwifropa yarigfoyne, soyíne arige nero xwiyfá nioniyapi eni dñf ikwropfrafo? Oweoi wí e epaxf menini.” uriniginini.

6

Jisaso oxf 5,000 awí eanigfayo aiwá mñf winf nanirini.

¹ Jisaso e nurárimo neméísáná ipí Gariri ríniníwámí —Ipí awá xegí yof ámi bí Taibiriasiyí ríniníwáríní. Awámí jfaríwámí dání nání nuri nweanáná

² áamá obaxí emímí xfo símíxí yarígfáyo wiarínípi sínwí níwíga nuro nání epíroyí nero omí númí uxídaríná

³⁻⁴ sáá Judayí aiwá Anínajo Neamúroagoí ríniníyí nání imíxíprí ríxa anwí e imónináná Jisaso dífwíyo nání níyirí xegí wiepísarínjowa t́níní e éf nínjwearo

⁵⁻⁶ Jisaso sínwí aníyí wíniníniginí. Ámá aga ayá wí epíroyí nero xfo t́ámíní bímíarínagá níwínírí xfo enípi nání níj́á nimónírí aiwí re yaiwíniniginí, “Gí wiepísaríná Piripo nepa ení neánírí díní ŕa níkwíroní? Iwamfó owíwapíyímíní.” níyáiwírí re uríniniginí, “Ámá tíyí aiwá níprí nání ge bí nerí wíaníwíní?” uríagi

⁷ Piripo re uríniniginí, “None aiwá óf iníní 200 t́níní bí nerane yaní níwiranénáyí, áamá re epíroyí egfáyí aga obaxí imóninagá nání woní woní bí onímíapí aí meapaxí imónínímenínjoi.” uríagi

⁸ wiepísaríníyí wo —O Saimoní Pitaomí xogwáo Adíruoyí ríniníníní. O re uríniniginí,

⁹ “Íwí woyá bisfkerfá pírawá barí t́níní imíxíníní wé wú t́níní peyí orá biaú t́níní neyagi aiwí áamá obaxí epíroyí egfá t́yo yaní wípaxí rimóníní? Oweoi!” uríagi

¹⁰ Jisaso ará xwapí ene nání wiepísarínjowamí re uríniniginí, “Ámá ńníní éf onweápoynírí urípoyní.” uríagi wiepísarínjowa Jisaso urípa éáná oxí ńníní éf nweanáná f́a rófáyí 5,000 imóniníniginí.

¹¹ Jisaso áamá ńníní éf nweáagá níwínírí bisfkerfá pírawá barí t́níní imíxínínípi nímeari Goríxomí yayí níwimáná áamá e éf nweagfáyo yaní nímerí níwia uníniginí. Peyí orápiáú ení nímeari axípi nerf́ná wigí onaneyíníro wimónarínípi t́níní xíxení níwia uníniginí.

¹² Ríxa apání níníro agwí ímí uyíagi níwínírí wiepísarínjowamí re uríniniginí, “Wí xwíríá míkíxepa oépoynírí níníro t́ápiá awí eamépoyní.” uríagi

¹³ awa bisfkerfá pírawá barí t́níní imíxíníní wé wú apí ámáyí níníro t́ápiá awí neaemero soxí f́a xwé wé wúkaú síkwí waúmí aumaúmí nero magwí miárigfawixíní.

¹⁴ Ámáyí emímí Jisaso wíwapíyípi sínwí níwíníro nání re rínigfawixíní, “Neparíní. Wíá rókiamoaríní xwíá t́yo bínfo oríní.” rínarínagá

¹⁵ Jisaso xfómí míxí ináyí imíxíprí nání mímimónarínagí aí ayí “f́a nuxerane míxí ináyo oimíxaneyí.” yaiwiarínagá díní adadí níwirí níj́á nimónírí nání ayo e níwárímí xegípi dífwí míníyo nání yíniniginí.

Jisaso ipí Gaririyo xwírínwí nosaxa uní náníníní.

¹⁶ Sífapí t́níní xegí wiepísarínjowa ipí imaní e nání níwero

¹⁷ ewéyo nípíxemoáníro Kapaneamí nání oríwámí dání xemoaníro nání nímeámí nuro ríxa sáá yínináná Jisaso awamí síní mímíwímeáfímí enáná re eníniginí.

¹⁸ Ríwípí xwé erí ipí imeamfkwí erí yarf́ná

¹⁹ wiepísarínjowa ewéyo níreaxa nuro síní ipíyo áwíní e kiromita wé wúrání, wé wíúmí dání worání, núfásáná weníní éfáyí wínigfawixíní. Jisaso ewé t́ámíní ipíyo xwírínwí nosaxa barínagí wínigfawixíní. Sínwí e níwíníro éf yarínagá aí

²⁰ o re uríniniginí, “Ananíre. Nioníníní. Wáyí mepaní.” uríagi

21 awa omi rixa “Re xemónapei.” uranïro yarfná re enjïnigini. Rixa ipíyo jfaríwámïni anj wígf dïnj nïyawiwo warígte iwiékïni meagfawixini.

Ámáyf Jisaso nánï pía egfá nánïrini.

22 Ámá oriwámï dáni bisfkerfá nfe sá wegíayf wíapï tñni nïwiápñni mearo re yaiwigfawixini, “Aginá ewé ámi wí re mïwé ná báni wenjagi winíwanigini. Nene sïjwí winíjána Jisaso xegí wiepïsarïjowa tñni ewépámi mïpïxemoánarijagfá nïwinirane wiepïsarïjowani nïpïxemoánïro warïjagfá winowárfwanigini.” yaiwiarfná

23 ewé wí anj yoí Taibiriasï dáni bisfkerfá Ámínáo xegí xanomï yayf nïwirï wíagi nfe nánï bána

24 ámá e epíroyf egíayf Jisaso sïni wigí tfe mïjweanagï winïro wiepïsarïjowa eni mïjweanagfá winïro nerï nánï ewé bfáyo nïpïxemoánïro Jisaso nánï Kapaneamïyo pía yanïro ugíawixini.

“Nionï aiwá anjnamï dánïñnjf imónïjáonïrini.” urïnjf nánïrini.

25 Ayf ipíyo jfaríwámïni Jisaso Kapaneamïyo ñweanána nïwímearo re urígfawixini, “Nearéwapïyarïjoxini, joxi re nánï gíná bfoxinini?” uríagfá

26 Jisaso re urïnjïnigini, “Aga nepa seararïjini. Seyfné emimf nionï seaíwapïyíapï sïjwí nïwiniróná siwánïjï nïseairï seaíwapïyimïniri éapï nánï nïjfa nimónïro nánï nionï nánï pía rïyarïjoi? Oweoi, seyfné bisfkerfá nïwiniróná agwí ïmi seayíf enjagi nánï nionï nánï pía yarïjoi.” nuriri

27 ewayf xwíyíá re urïnjïnigini, “Aiwá pïyf pénarïjfpï meaanïro nánï mepa nero aiwá nïwinirïpimï dáni dïnjf nïyimïnjf imónïpaxïpï meaanïro nánï éfrixini. Aiwá apï ámá imónïjáonï ananï seaipaxïrini. Ápo Gorïxo ‘Mïmïwiároarïjorfanï?’ nïniawirï xfo e éwinigïniri nïrfpeañonï aiwá apï ananï seaipaxïrini.” uríagi

28 ayf re urígfawixini, “Nene pí nerfná Gorïxo ámá e oépoyïniri wimónarïjfpï yaníwini?” uríagfá

29 Jisaso re urïnjïnigini, “Seyfné rïpï neróná Gorïxo wimónarïjfpï yarïjoi. Ámá xfo nïrowárenapïjoni dïnjf nïnikwírorónáyf, xfo wimónarïjfpï yarïjoi.” uríagi

30 ayf re urígfawixini, “Nene sïjwí nïwinirane dïnjf rïkwíroani nánï pí emimf neaíwapïyirïni? Joxi aga píyf erïni?”

31 Bïkwíyo xwíyíá re nïwiniri eánïjïpa, ‘O aiwá nïpïrï nánï anjnamï dáni winïnjïnini.’ nïwiniri eánïjïpa negf arfowa ámá dïnjf meañe nemeróná aiwá maná rïnjïpï —Aiwá apï Gorïxoyá dïnjïyo dáni xegfpï weagfpïrini. Arfowa ámá dïnjf meañe nemeróná aiwá apï nagfárinini.” uríagfá

32 Jisaso re urïnjïnigini, “Nionï aga nepa seararïjini. Aiwá enjína anjnamï dáni seaiparïjoi, ayf Mosesomani. Agwí eni aga aiwá nepaxïjfpï anjnamï dáni seaiparïjoi, ayf gfá áporini.

33 Aiwá nepaxïnjf ápo Gorïxo seaiparïjfpï, ayf aiwá anjnamï dáni nïweapïri ámá xwíá tïyo ñweagfá dïnjf nïyimïnjf tïgfáyf imónïpïrfa nánï sïxí umímoarïjorini.” uríagi

34 ayf re urígfawixini, “Ámínáoxini, aiwá joxi neararïjfpï íníná neapïrïxini.” uríagfá

35 Jisaso re urïnjïnigini, “Aiwá nepaxïnjf dïnjf nïyimïnjf imónïpïrfa, ayf nionïrini. Ámá nionï táfamini bfá giyf giyf ámi agwí wipaxf menini. Nionï dïnjf nïkwírófá giyf giyf ámi iniigf nánï bï gwíntf yeáyf wipaxf mimónini.

36 E nïsearïri aiwí nionï re searfánigini, ‘Seyfné emimf nionï enjapï sïjwí nïnanïro aiwí “Orfanï?” nïniawiro dïnjf mïnikwíroarïjoi.’ searfánigini.

37 E nerî aí áamá ápo ‘Dixîrîni.’ nînrîrîrî niapîñîyîf nîni xîxenî dîñîf nînikwîrîro nionî tîámîni bîpîrîfîrîni. Nionî tîámîni bîáyîf mîxîf wî umáîni mîfámani.

38 Nionî añînamî dánî nîweapîrîfná nionî gîf nimónarîñîpî emîfánîrî weapîñáonîmani. Nionî nîrowárênapiño wimónarîñîpî emîfánîrî nîweapîrî nánî áamá xîoyá dîñîf tîni nionî tîámîni bîáyîf mîxîf wî umáîni mîfámani.

39 Nionî nîrowárênapiño e éwîniñîniñîrî wimónarîñîpî, ayî rîpîrîni. Nionî áamá xîo niapîñîyîf wîyo mîyorîrîpa erî sîfá yoparîyî imónáná ámî wiápîni meapîrîfá nánî dîñîf sîxîf umímorî emîfá nánî wimónarîñîrîni.

40 ‘Gîf ápo e éwîniñîniñîrî wimónarîñîpî, ayî rîpîrîni.’ seararîñîni. O áamá xewaxonî sîñwî nînanîro dîñîf nîkwîrófá gîyîf gîyîf dîñîf nîyîmîñîpî tîgîfáyîf imónîpîrîfá nánî wimónîrî nionî sîfá yoparîyîmî ayî ámî wiápîni meapîrîfá nánî dîñîf sîxîf umímómîfá nánî wimónîrî yarîñîrîni.” urîñîniñîni.

41 Judayî xewanîño re rîniñîpî nánî, “Aiwá añînamî dánî weapîñîpî, ayî nionîrîni.” rîniñîpî nánî anîñîmîf nîrîniñîro o nánî

42 re rîniñîfawîxîni, “Jisaso ro Josepomî xewaxo menîrani? Xanîyaú nánî nene majîfîrani? O arîge nerî ‘Añînamî dánî wepîniñáonîrîni.’ rîfá rarîni?” rînarîñîgîfá

43 Jisaso re urîñîniñîni, “Pî nánî anîñîmîf nîrîniñîro rînarîñîo?”

44 Áamá wo aí xewanîñoyá dîñîyo dánî nionî tîámîni bîpaxîf menîni. Ápo, nîrowárênapiño xe o tîámîni ounîrî dîñîf ukîkayonánánî nionî tîámîni bîpaxîrîni. Ayî sîfá yoparîyîmî wiápîni meapîrîfá nánî nionî dîñîf sîxîf umímómîfîrîni.

45 Rîwamîñîf wîfá rókiamoagîfáwa eagîfáyo re rîniñîni, ‘Gorîxo áamá nîyonî wîwapîyîniñîrîni.’ rîniñîni. Ayînánî áamá ápo wîwapîyarîfná arîfá wigîfá gîyîf gîyîf nîni nionî tîámîni barîgîfîrîni.

46 Gorîxo wîwapîyîñîf aiwîf ayîf wî Gorîxomî sîñwîf wîniñîfá nánî mîrarîñîni. Ná wonî Gorîxo tîñîf e dánî bîñáonî ápomî sîñwîf wîniñîrîni.

47 Aga nepa seararîñîni. Nionî dîñîf nîkwîrófá gîyîf gîyîf dîñîf nîyîmîñîf íníná ñweapîrîfá nánî tîgîfáyîrîni.

48 Aiwá nîniñîñîpîmî dánî dîñîf nîyîmîñîf imónîpaxîpî, ayî nionîrîni.

49 Enîná segîf seárfawéyîf áamá dîñîf meañe nemeróná aiwá manáf rîniñîpî nîniñîro aiwîf niñweagîfásáná pegîfawîxîni.

50 Aiwá añînamî dánî weapîñîf rîpîf xegîf bîxîni. Áamá nîniñîfáyîf, nîpepîrîfámani.

51 Aiwá dîñîf nîyîmîñîf imónîpîrîfá nánî añînamî dánî weapîñîpî, ayî nionîrîni. Áamá gîyîf gîyîf aiwá rîpîf nîniñîfáyîf, anîñîf íníná ñweapîrîfîrîni. Aiwá áamá xwîfá rîrîmî ñweagîfá nîni dîñîf nîyîmîñîf tîgîfáyîf nimónîro íníná ñweapîrîfá nánî mîniñîf wimîfápî, ayîf gîf warápîrîni.” urîñîniñîni.

52 Judayî wigîpî xwîyîfá xîmîxîmîf nîniñîro re rînarîñîgîfá, “Áamá ro arîge nerî xîoyá wará nanîwá nánî neaiapîniñîfîrîni?” rînarîñîgîfá

53 Jisaso re urîñîniñîni, “Aga nepa seararîñîni. Seyîné áamá imónîñáonîyá warápî mîniñîpa ero ragîpî mîniñîpa ero nerónáyîf, dîñîf nîyîmîñîf imónîñîpî tîgîfáyîné menîni.

54 Gîf wará nîro gîf ragîf nîro éfá gîyîf gîyîf dîñîf nîyîmîñîf imónîñîpî tîgîfáyîf enîgîfá nánî sîfá yoparîyîmî owîápîni meapoyîniñîrî dîñîf sîxîf umímómîfîrîni.

55 Gîf wará rîpîf aiwá nepaxîñîf imónîrîfá gîf ragîpîf iniñîgîf nepaxîñîf imónîrîfá enîgîfá nánî seararîñîni.

56 Áamá gîf wará nîrîf ragîf nîrîf éf go go nionî tîni nîkumîxîniñîrai nawîni imónîñîwiîf. Nionî enîf xîo tîni nîkumîxîniñîrai nawîni imónîñîwiîf.

⁵⁷ Ápo, dñj n+yimñjþi mþkþ tñjo nrowárenapñjþrñni. Ápo e enj enagi nán nion eni dñj n+yimñjþi mþkþ tñjåoni imónñjñni. Ayñnani go go nibiri nion nñnñrñnýf, nion eni dñj mþkþ tñjåoni enagi nán xfo eni dñj n+yimñjþ inína ñweanfa nán tñj wo imónñfárñni.

⁵⁸ Aiwá añnamí dání weapñj rþi nán seararñjñni. Rþi aiwá enína negí arfowa nññro nñweagfasána pegþapi yapi mimónñni. Go go aiwá rþi nññrñnýf, dñj inína ñweanfa nán tñj wo imónñfárñni.” urññnigñni.

⁵⁹ Jisaso rotú añj Kapaneamiyo mñrñññiwámí dání nuréwapñyirñná e nura urññnigñni.

Xwiyfá dñj ñkwfóóaná dñj n+yimñjþ imónñpaxþi urññ nánññni.

⁶⁰ Ayñnani xegí wieþsarñjþyþ obaxþ amþpí o nuréwapñyirñná nura úþi arfá nñwiróná re rþgþawixñni, “Xwiyfá o rarñjþi ududþ inñjþi rarñni. Ámá go xixeni arfá winñrñenñjoþ?” rarñjagfa aiwi

⁶¹ Jisaso xegí wieþsarñjþyþ obaxþ o rþþi nán aññjómþ irñnarñjagfa nñjþá nimónñrñ re urñññnigñni, “Xwiyfá ududþ seainþpaxþ searþapimi dání róreámioarñjoþ? Nion þñni nññwiárñmi upþrñ rñseaimónarñni?”

⁶² Seyñné ámá imónñjåoni xewanñjoni weapñjagé nán ámi peyarñjagi nñnanñrñnýf, pí wipþrñ seaimónññfárñani? Sñni þñni nññwiárñmi upþrñ nán seaimónññfárñani?” nurñrñ

⁶³ re urñññnigñni, “Dñj n+yimñjþ inína ñweapþrfa nán wiarñjþi, ayþ kwýþ Gorixoyapñrñni. Ámáþ wigþ enj éánþgþá tñni wí e imónñpaxþ menñni. Xwiyfá nion searþapi ámá dñj ñkwfrorñjþpimi dñj inína ñweapþrfa nán kwýþ ewearñjþrñni.

⁶⁴ E nerí aí wiyñné xwiyfá nionþyá sñni dñj mññkwfroarñjoþ.” urñññnigñni. Jisaso iwamþó dání ámá xfomi dñj mñwñkwfóóányþ nán nñjþá imónñrñ xfo nán mþyþ urññfo nán eni nñjþá imónñrñ eno enagi nán e nurñrñ

⁶⁵ re urñññnigñni, “Wiyñné dñj mññkwfroarñjagfa nán re searñanigñni, ‘Ápo ámá go go nion tñj e xe ounñrñ sññwþ mñwññpa nerñnýf, o nion tñámñni wí bþpaxþ menñni.’ searñanigñni.” urñññnigñni.

⁶⁶ Xwiyfá api nura úþ enagi nán xegí wieþsarñjþyþ obaxþ omi þñni nñwiárñmi nuro ámi o tñni nawñni bñ añj memegþawixñni.

⁶⁷ Ayñnani Jisaso xegí wieþsarñjþ wé wúkaú sþkwþ waú awami re urñññnigñni, “Soyñné eni ‘Rixá þñni nñwiárñmi owaneyi.’ rñseaimónarñni?” urfagi

⁶⁸ Saimoní Pitao re urñññnigñni, “Ámñnáoxñni, none go tñámñni wanþwñni? Xwiyfá dñj n+yimñjþ tññwåone imónñni nán imónñjþi joxñni tñjoxñrñni.

⁶⁹ None rixá dñj nñrñkwfrorane nñjþá re imónññwñni, ‘Joxí sþyikwþ mínñjþ Gorixó rñrñþeanoxñrñani? Yeáþ neayimñxemeanfa nán arfowayá xwþá piaxþyo dání iwiaronþoyþ rarññwåo, ayþ joxñrñni.’ nñyaiwirane nñjþá imónññwñni.” urfagi

⁷⁰ Jisaso re urñññnigñni, “Nion ámá wé wúkaú sþkwþ waú soyñné mñsearþþeapa reñanigñni? E nerí aí woxþ oboxññjþ imónññjñni.” urñññnigñni.

⁷¹ Isþkariotí dñj Saimonomí xewaxo Judaso —O wieþsarñjþ wé wúkaú sþkwþ waú awa worñni. O xfo nán mþyþ urññfo enagi nán e urñññnigñni.

7

Jisasomí xogwåowa xfomi dñj mñwñkwfóóányþ nánññni.

1 Jisaso e niyárimo néisáná Judayí ámináowa xíomi pikianíro nání mekaxí meariḡagí nijiá nimóniri nání “Judia piropenisíyo oememini.” miwimóni Gariri piropenisíyo aní emearína

2 aiwá Judayí aní pákí pákí iníḡíyo niḡwearína imixayaríḡápi —Aiwa api, ayí enína íwiárafawé Moseso tñni nemeróna sení aníyo niḡweaxa wagíápi nání dñí winini nání xwiogwí ayí ayo Judayí wigí aníyí pñni niwiárimí nuro sía wé wíumi dání waú wo aní pákí pákí iníḡíyo niḡwearo aiwá imixaríḡápirini. Aiwa api ríxa anwi e imóniḡána

3 xogwáowa re uríḡawixini, “Dixí wiepísariḡí wíniyí eni emimí amipi joxi yaríḡipi siḡwí winipíri nání aní re pñni niwiárimí Judia piropenisíyo nání ui.

4 Ayí rípi nání ríraríḡwini. Ámá wo ámá nñni xío nání nijiá oimónipoyiniri niwimónirínáyí, xegí yaríḡipi inimi yaríḡimani. Emimí joxi yaríḡipi nepa nerínáyí, jiwaniḡoxi nurí ámá niyíyá siḡwíyo dání síwá winiríni.” uríḡawixini.

5 Awa xegí xogwáowa aí dñí miwíkwíropa nero nání e uríḡawixini.

6 Jisaso re uríḡinigiini, “Soyíne upírína anani gini gína upírífa nání imóniḡagí aiwi nioni umíáina sini mimónini.

7 Ayí rípi nání searariḡini. Ámá xwíá tíyo dání nñniyí soyíne tñni símí tñni inípaxí mimóniḡoi. E nerí aiwi nioni wigí yaríḡápi nání ‘Sipírini.’ nuriri waroparí wiarariḡagí nání símí tñni niariḡoi.

8 Segípi aiwá nene xwiogwí o omi imixayaríḡwápi nání yoápoi. Nioni gí umíáina sini mimóniḡagí nání wí umíméini.”

9 nurárimí Gariri piropenisíyo ḡweanigiini.

Jisaso aiwá aní pákí pákí iníḡíyo niḡwearóna imixaríḡápi nání yoaní nánirini.

10 Jisaso, xexirímeáowa ríxa aiwá api nání yoáíamí enána xío eni ámáyá siḡwíyo dání miyoá yumí inimi niyiri Jerusaremí nírémori ḡweanána

11 Judayí aiwá imixaríḡíe xío nání píá nera nuro “O gerini?” níríga nuro

12 ámá e epíroyí egíáyí ikeagígwí ayá wí níríga nuro wí “Ámá nanorini.” ríro wí “Oweoi, nanomaní. Ámá niyoni dñí nukinimixiri xewími nipemeámi waríḡorini.” ríro nero aiwi

13 Judayí ámináowa nání wáyí nero nání ámá wí o nání ámá símimaḡí e dání míriniḡawixini.

14 Jisaso síá aiwá imixaríḡáyí ríxa áwini e imóniḡána aní rídiyowá yaríḡíwámi nání nurí nípáwiri ámáyo uréwapíyarína

15 Judayí ámináowa dñí ududí niwiníro re ríḡawixini, “Aríre nerí nijiá o raríḡipi nimóniri rífa rarini? Sikuríá meḡoyo.” raríḡagí

16 Jisaso re uríḡinigiini, “Xwíyá nioni searéwapíyaríḡápi nioni gípimani. Nioni nirowárenapiḡoyápirini.

17 ‘O wimónariḡipi oemini.’ wimónariḡí giyí giyí nioni searéwapíyaríḡápi nání nijiá nimóniri re yaiwipaxirini, ‘Goríxoyá dñíyo dání rífa nearéwapíyarini? Xío xegí dñíyo dání rífa nearéwapíyarini?’ niyaiwirí nijiá imónipaxirini.

18 Ámá go go xío xegí dñíyo dání nírínáyí, ámá weyí onímépoiiniri yaríḡirini. E nerí aí ámá nñni ámá xíomi urowárenapiḡomi weyí oumépoiiniri yaríḡo, o aga nepaxiḡorini. Yadímiḡí yaríḡorini.

19 Enína Moseso ḡwí ikaxí nírini eániḡipi míseaiapi reḡinigiini? E nerí aí soyíneyá wo aí ḡwí ikaxí eániḡipi píraníḡí xídariḡimani. Pí nání soyíne nioni nípkianíro yaríḡoi?” uríḡí

20 ámá e epíroyí egíáyí re urígíawixini, “Imó xixéroaríñí roxini, ámá gíyí rípiikianíro yaríñagíá raríñini?” uríagíá

21 Jisaso re uríñinigini, “Nioni emímí ná bini éagí seyíné sini ududí ikárinariñoi.

22 Moseso ñwí ikaxí ‘Segí niaíwíyo nixirímáná sía wé wíúmi dání waú wo múróáná sía ayimi iyí símí sío wákwiírixini.’ ríñirini. E niseariri aiwi ayí Moseso maríái, negí aríowa síwí api érowiápíñigíáriní. Ayínáni seyíné segí niaíwíyí ñwí ikaxí ríñiníñipi nixídiríñipimí dání naní ñañí oimónípoyniri Sabaríáyo aiwi iyí símí sío wákwiarígíáriní.

23 Seyíné ‘Ñañí nerane ñwí ikaxí Moseso niriñi eañipi pírf mívíaíkípa oyaneyí.’ niyaiwiro Sabaríáyo ení iyí símí sío wákwiarígíáriní. Seyíné e yarígíá enagí nani pí nani nioni ámá womí Sabaríáyo ñañí wimíxíápi nani wikí nónaríñoi?

24 Síñwí tñini níwínaxídiro mirípa époyí. Xíto yaríñagípi ení mí nómixiríná rírixini.” uríñinigini.

Jisaso nani “Kiraisoríani? Woríani?” ríñigíá nánirini.

25 Ámá Jerusaremí ñweagíáyí wí re níra ugíawixini, “Ámá ro ámá nípíikianíro egíto menirani?

26 Síñwí wíñipoyí. Ámá níni aríá egíe síñáni nírori raríñagí aí mebá neamenweagíáwa omí xwíyíá bí muraríñoi. Awa ‘Ámá ro Kiraiso, ámá yeáyí neayimíxemeaníá nani aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyí raríñwáo, ayí oríani?’ miyaiwipa ríyaríñoi?

27 E nerí aí ‘Ámá o Kiraiso, ámá aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyí raríñwáoríani?’ wíaiwipaxí menini. Ayí rípi nánirini. Nene xínái xíomí xiríñe nani níjía imóníñwini. E nerí aiwí Kiraiso, ámá Goríxo yeáyí neayimíxemeaníá nani urowárénapiñíto imóníníñiyí ámá wo ‘E dánorini.’ rípaxí menini. Ayínáni ‘O Kiraisoríani?’ wíaiwipaxí mimóníñwini.” raríñagíá

28 Jisaso añí rídiyowá yarígíiwámí dání nuréwapíyiríná ení tñini níriñi re uríñinigini, “Seyíné nepa nioni nani níjía ero ‘O e dánorini.’ rípaxí imóníro yarígíáyínerani? Nioni gí dñí tñini bíñámani. Nepaxíñí imóníño —O soyíné majíorini. O nioni nírowárénapiñirini.

29 O tñí e dání bíñáoni enagí nani o nioni níjíáriní. O nioni nírowárénapiñirini.” uríagí nani

30 omí íá xíraníro nero aiwí íá xirípaxíná sini mimóníñagí nani íá bí míxirígíawixini.

31 E nerí aí ámá e epíroyí egíáyí obaxí wí dñí níwíkwíroro re níra ugíawixini, “Kiraiso, ámá yeáyí neayimíxemeaníá nani aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyí raríñwáo nímóníñá emímí ámá ro yaríñipimí ní múrori eníarani? Oweoi.” rígíawixini.

Jisasomí íá oxirípoyniri urowárígíá nánirini.

32 Parisiowa ámá e epíroyí egíáyí Jisaso nani ikeagígwí e raríñagíá aríá níwiro nani awa tñni apaxípániñí imónígíá xwéowa tñni dñí axípi níxiríro Jisasomí íá oxirípoyniri rídiyowá yarígíiwámí awí mearorígíá wamí urowáríagíá awa nuro o uréwapíyaríñe rémóagíá

33 Jisaso re uríñinigini, “Seyíné tñni re bí onímíápi níñweámoni gí nírowárénapiño tñe nani umíáriní.

34 Ríxa úaná seyíné nioni nani píá níniro aiwí wí síñwí nanípírfámani. Seyíné nioni ñweámíáé upaxí wí mimóníñoi.” uríagí

³⁵ Judayí ámináowa re rinigíawixini, “O gimí nání uminiri rarini? Aga gimí nání uáná nene o nání pía meginaníwáriní? Negí ámayí Girikiyí aníyo nweagíami nání nuri émayo uréwapiyimániri ría neararini?”

³⁶ Xwiyíá o re rípi, ‘Seyíné nioní nání pía niniro aiwi wí sñwí nanípríámaní. Seyíné nioní nweámíáé upaxí wí mimóniñoi.’ rípi pí niyaiwirí ría riñoi?” rinigíawixini.

Inigí oyíá tñí nání uríñí nánirini.

³⁷ Sía aiwá api imíxarigíáyí yoparíyi —Ayi seáyí e imóniñíyirini. Sía ayi imóniñáná Jisaso éf nírori ení tñí re riñiniginí, “Ámá inigí nání gwíni yeáyí wí gíyí gíyí nioní tñáminí nírro inigí onípoi.”

³⁸ Nioní dñí níkwírófá gíyí gíyí Bíkwyo nírini eániñí rípi tñí xixeni imónipíráoi, ‘Wigí xwioxíyo ná iními dání inigí dñí niyimíñí imíxaríñípi oyíá tñí pweníáriní.’ nírini eániñípi tñí xixeni imónipíráoi.” uríñiniginí.

³⁹ Jisaso e nírini kwíyí Goríxoyá xíomi dñí wíkwírófáyí meapírápi nání e uríñiniginí. Iná Jisaso siní anínamí nipeyirí mikínípa éiná enagi nání Goríxo siní xegí kwíyípi ámayo síxí mumímopa yagináriní.

Jisaso nání dñí xixegíni tñí nepayoro rigíá nánirini.

⁴⁰ Ámá e epíroyí egíáyí o e raríñagi aríá níwiro wí re níra ugíawixini, “Aga neparini. Ámá ro wíá rókiamoagí nene xwayí naniri nweañwáorini.” níra waríná

⁴¹ wí re níra ugíawixini, “ ‘Ámá ro Goríxo yeáyí neayimíxemeaní nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwíaroníoyí raríñwáo, Kiraisorini.’ neaimónariní.” níra waríná wí re níra ugíawixini, “Gariri píropenísíyo dñí wo Kiraiso, ámá aríowayá xwíá piaxíyo dání iwíaroníoyí raríñwáo imónipaxíraní? Oweoi, e dñí wo ámá aríowayá xwíá piaxíyo dání iwíaroníoyí raríñwáo imónipaxí menini.”

⁴² Bíkwyo re mírini pa rení, ‘Kiraíso, aríowayá xwíá piaxíyo dání iwíaroníoyí raríñwáo negí aríoi Depitoyá íwiárfawé wo imóniníáriní. Aní Betírexemi —Eníiná Depito xegí nweaagerini. Omi e dání xiríníáriní.’ mírini pa rení?” níra nuro nání

⁴³ ámá e epíroyí egíáyí o nání dñí xixegíni tñí nepayoro nírini

⁴⁴ wí “Ríxa íá oxíraneyí.” níwimóniri aiwi omí íá bí míxirígíawixini.

Judayí mebáowa Jisasomi dñí míwíkwírogíá nánirini.

⁴⁵ Rídiyowá yarígíiwámí awí mearoarígíáwa ámi nuro apaxípaníñí imónigíá xwéowami tñí Parisiowami tñí wímeááná awa re urígíawixini, “Pí nání omí íá míxirí anípáoyíné baríñoi?” uríagíá

⁴⁶ awí mearoarígíáwa re urígíawixini, “Eníiná aiwi ámá o nearéwapíyaríñípa wo mínearéwapíyagíriní.” uríagíá

⁴⁷ Parisiowa ikayíwí nuríro re urígíawixini, “Soyíné ení ríxa dñí níseakínímíxiri xenwími níseaipemeámi mupa reñoi?” nuríro

⁴⁸ re urígíawixini, “Seamenñwéawáone worani, Parisione worani, omí dñí bí wíkwírófáraní? Oweoi!”

⁴⁹ E nerí aí ámá epíroyí egíá jíayí nwi ikaxí nírini eániñípi nání píraníñí níjía mimónípa nero nání Goríxoyá sñwíyo dání anípríá nání ramíxaríñíyíriní.” uríagíá

⁵⁰ Nikodimaso —O ení Parisi worini. Xámi áríwíyimi nuri Jisasomi níwímeari yaríñí wíñorini. O níwiápnímeari re uríñiniginí,

51 “Negí ñwí ikaxí nírínirí eániníyo bi rípi ríríniní, ‘Ámá womi xfo rínarinípi arfá miwipa eri o yarínípi pírániní nijfá mimónipa eri nemáná anani xwiyfá umeáripaxírini.’ ríríniní?” urfagi

52 awa ikayfwi re urígfawixini, “Joxi eni Gariri dání iwoxíríani? Bíkwíyo pírániní fá rori pífá meri nerfnáyí, joxi re niyaiwirí nijfá imóniríini, ‘Wfá rókiamoariní wo Gaririyo dání imónarinímani.’ niyaiwirí nijfá imóniríini.” urígfawixini.

Apixí fwí ininí wími xwirixí umeagfá nánirini.

53 Ámá níní wigí aní xixegíniyo umiágfá aiwi

8

1 Jisaso dfwí xegí yoí Oripíyo nání nurí

2 sá weño wfá móniními ámi niwiápnimeámi nibiri aní rídiyowá yarígfíwámi nípwiri ámá níní xfo tfámíni bariníagfá nání o éf nínweámáná uréwapiyarfná re eniniginí.

3 Ñwí ikaxí eáninípi mewegfáwa tñni Parisiowa tñni awa apixí ámá wí fwí inariníagi wínimeáfá wími níméra nibiro áwini e éf nurárarimáná

4 omi re urígfawixini, “Nearéwapiyariníoxini, apixí rí fwí inariníagi wínimeáfíriní.

5 Apixí ríniní imóniníyí nání ñwí ikaxí Moseso níriri eanípimi dání re ríniní, ‘Síná tñni iwaní nearo pikíríxiní.’ ríniníagi aí joxi píoi ríríniní?” urígfawixini.

6 Rfwená o Moseso rínípi niwialkiri xegí bí ríipimi dání xwiyfá uxekwímoaneyiníro iwamfó niwíwapíyiro e urfagfá aiwi o ípfpá éf nínweámáná xwíáyo webfá tñni rfwaminí nearí

7 awa arfki ámi ámi yaríní wiayaríníagfá o ámi éf nírori re urínigininí, “Soyfné woxi goxi fwí bí miyaríníoxi xámi ími síná eai.” nurími

8 ámi ípfpá éf nínweari xwíáyo rfwaminí eearfná re eniniginí.

9 Awa Jisaso e urfagi arfá niwiro woni woni Jisaso tñni e pñni niwiárimí nuróná ámináowa xámi numearo níní ríxa núáná apixini xegí xewini Jisasoyá sfmí e éf roníagi niwiniri

10 ámi éf nírori ími re urínigininí, “Ineyi, ámayí gíminirini? Ayí wo xwiyfá mirímearfíraní?” urfagi

11 í re urínigininí, “Ámináoxini, wo xwiyfá minímearfíriní.” urfagi Jisaso re urínigininí, “Nioni eni xwiyfá wí rímearfíméini. Dixí aní ui. Re dání ámi fwí bí minípa éiríxiní.” urínigininí.

“Nioni ámá nání uyfwíniní imóniníáonirini.” uriní nánirini.

12 Jisaso ámi re urínigininí, “Nioni ámá xwíá tñyo ñweagfá niyoni uyfwí wfániní wókímíxariníáonirini. Ámá nioni níxídfáyí sfá yinínimíni aní emepfírá menini. Wfá dñni niyíminí tfgfáyí imíxípxí imóninípi wókímíxínfáriní.” urfagi nání

13 Parisiowa re urígfawixini, “Joxi e ríipi jíwanínoxí símeaní mfkoxíniní nímoniri áwaní rínariníagi nání ‘Neparini.’ niyaiwirane arfá seaianíméwini.” urfagfá

14 Jisaso re urínigininí, “Nioni aí niíwanínoni nání áwaní rínariníapi, ayí neparini. Ayí rípi nání seararininí. Ge dání rfa bíjaniginirí gími nání umfárfánirí imóninípi nání nijfá nímoniri nání seararininí. E neri aí soyfné nioni bíñae nániraní, nioni umfae nániraní, majfá nímoníro nání níraríníoi.

15 Soyíne áamá xwíá t́yo dánfyf yarigfápa sñwí t́nini niwínaxfdiro rarñagfa aí nioni áamá womi aí sñwí t́nini niwínaxfdiri xwiyfá numeararñini.

16 Nioni xwiyfá numeariri sñwiriyf, nioni gf dñf t́ni mepa neri ápo, nirowárenapñoyá dñfyo dani neri nani nepa xixeni imónñfpi t́ni umearipaxfñini.

17 Segf ñwí ikaxf eánñfyo aí re nirñiri eánini, ‘Áamá waú xwiyfá áwanf niriríná axfñini nirirínáyf, xwiyfá apñ nepa imónini.’ nirñiri eánini.

18 ‘Nioni niwanñoni nani áwanf searñiri ápo, nirowárenapño eni nioni nani áwanf searñiri yarñagf nani soyíne nioni seararñapñ nani “Neparñini.” yaiwipaxfñini.’ urñagi

19 awa re urigfawixini, “Dixf ápo ge ñweani?” urñagfa o re urññigini, “Soyíne nioni nani ñjfa mimónipa ero gf ápo nani ñjfa mimónipa ero yarñoi. Soyíne nioni nani ñjfa nimóniro sñwiriyf, gf ápo nani eni ñjfa imónanro éfñini.” urññigini.

20 Anf ridiyowá yarigfiwami Gorixo nani ñgwí tarigfa t́ñf e dani nuréwapñiríná xwiyfá apñ urarñagf aiwi omi fá xiripfñíná sñni mimónñagf nani fá bi mixirigfawixini.

“Nioni umfae nani soyíne wí upaxf menini.” urñf naniñini.

21 O ámi re urññigini, “Nioni pñni niseawiárñmi úaná soyíne nioni nani pfa nñiro aí segf fwí yarigfapñ sñni yokwarñmñ minñáná pepfñfñini. Nioni umfae soyíne bipaxf wí mimónñoi.” urñagi

22 Judayf ámináowa re nñra ugfawixini, “O ‘Nioni umfae soyíne bipaxf mimónñoi.’ rñagi nani xewanño pikñmññiri nani mñnearipa rñyarñini?” nñra waríná

23 o re urññigini, “Nioni eramñi dññonñini. Soyíne bñramñi dññoyñerñini. Soyíne xwíá t́yo dññoyñerñini. Nioni xwíá t́yo dññonñmani.

24 Ayñnani re searñini, ‘Segf fwí yarigfapñ sñni yokwarñmñ minñáná pepfñfñini.’ searñini. Ayf rñpi seararññini. Soyíne dñf nññkwfñoro ‘Ayf orñni.’ mñniawipa nerónáyf, segf fwí yarigfapñ sñni yokwarñmñ minñáná pepfñfñini.’ urarñagf

25 awa re urigfawixini, “Goxññini?” urñagfa Jisaso re urññigini, “Nioni iwamfó dani searagáonñ onññini.

26 Soyíne yarigfapñ nani xwiyfá searñmearñmi nani xwiyfá xwapf xirñáonññini. Soyíne arfa mñniarñagfa aiwi nioni nirowárenapño nepaxñorñni. Amñpi omi arfa winapñi áamá nñni arfa egfe dani rarñarñini.” urñagi aiwi

27 ayf majfa nimóniro “Ápo Gorixo nani rfa neararñini?” mñyaiwiarñagfa nani

28 Jisaso re urññigini, “Soyíne áamá imónñáonñi íkfaýo niyekwñroárñfñi seáyf e nññmñeyoaríná ñjfa ‘Ayf orñni.’ imónñpñfñini. Nioni gf dñf t́ni amñpi bi yarñámani. Ápo nñréwapñyñfñini rarñarñini.

29 Íníná nioni nirowárenapño yayf winipaxfñini yarñagf nani nioni pñni nññwiárñmi mñnú sñni dñf ñkñkayonñi.” urññigini.

30 Xwiyfá apñ uraríná áamá obaxf dñf wñkwfñrogfawixini.

Áamá áxenwarf inigfayf nani urñf naniñini.

31 Jisaso Judayf omi dñf wñkwfñrófayo re urññigini, “Seyíne gf xwiyfá rarñapñi dñf fá ñixirónáyf, nionñyá gf seaiepsarñá nepaxñfñine imónñoi.

³² Xwiyá nepaxiñí imóniñipi nání nijá nimóniro e nemána xwiyá api dñí ía nixiriñipi dání áxenwarí minigáyíne imónipírárini.” urtagí

³³ wa re urigáwixini, “Negí arío Ebirfamoyá íwiárfawenerini. Eñiná dání áamá wayá xináíwanéniñí nimónirane omiñí mîwiiagwaéne, joxí arige nerí ‘Áxenwarí minigáyíne imónipírárini.’ nearariñini?” urtagía

³⁴ Jisaso re uriñinigiñi, “Aga nepa searariñini. Áamá íwí yariñí go go íwí xío yariñipi yá xináíniñí nimóniri áxenwarí wini.

³⁵ Áamá xináíwaniñí nimóniro omiñí wiariğáyí aniñí aniwámi xiáwo tñi ñweaarigíamani. E nerí aí xewaxo íníná aniñí e ñweaariniñi.” nuriri áamá e rówapigáyí re oyaiwípoyiniri, “‘Seyíne xináíwayíneniñí nimóniro omiñí wiariğáyíne yapí imóniñoi.’ ría nearariñi?” oyaiwípoyiniri ewayí xwiyá api nuriri

³⁶ re uriñinigiñi, “Ayináni xewaxoni xináíwayíneniñí nimóniro omiñí wiariğáyíne áxenwarí seainiñipi anipá seaimixiyáná aga áxenwarí minigáyíniñí imónipírárini.” nuriri

³⁷ re uriñinigiñi, “Nioni nijárini. Seyíne arío Ebirfamoyá íwiárfawéyínerini. E nimóniro aí seyíne gí xwiyápi segí xwioxíyo aumaúmí miní enagi nání nioni nipiikianiro nání yariñoi.

³⁸ Nioni ápo tñi niñwearná siñwí winiñapi nání rariñariñi. Seyíne eni amipí segí ápo rariñagi aría wigíapi yariğárini.” uriñinigiñi.

“Segí ápo oborini.” uriñí naniñini.

³⁹ Awa re urigáwixini, “Negí arío Ebirfamoriñi.” urtagía Jisaso re uriñinigiñi, “Nepa Ebirfamoyá íwiárfawéyíne enánáyí, xío yagípa epaxíriñi.

⁴⁰ E nerí aí nioni xwiyá nepáni Gorixomi aría wiñapi searariñaoni nipiikianiro yariñoi. Soyíne nianiro yariğápa arío Ebirfamo wí e meninigiñi.

⁴¹ Ayináni re searíni, ‘Segí ápo yariñipi yariñoi.’ searíni.” urtagí ayí re urigáwixini, “Negí inókíwa íwí niniro neaxirigíamani. Negí ápo imóniño ná woni Gorixorini.” urtagía

⁴² Jisaso re uriñinigiñi, “Nioni gí dñí tñi biñámani. Gorixo nirowárenapíagi o tñí e pñi niwiárimí biñá enagi nání Gorixo nepa segí ápo enánáyí, soyíne nioni dñí sixí niyipaxíriñi.

⁴³ Soyíne nioni xwiyá rarína aría nero aí pí nání nijá mimónipa yariñoi? Ayí rípi naniñini. ‘Xwiyá aría owianeyi.’ miseaimónariñagi nání nijá mimónipa yariñoi.

⁴⁴ Soyíne niaíwí segí ápo oboyáoyíne enagía nání xío wimónariñípa niaíwíyíne eni ‘Axípi oyaneyi.’ seaimónariñiriñi. O eníná dání áamáyo pikíxwiríó yagorini. Nepa bi mriřpaxí imóniño enagi nání pí pí xwiyá niriřína yapíni rariñorini. O yapí rariño imóniri áamá yapí rariğá niyíyá xanóniñí imóniri enagi nání gíni gína yapí niriřína sa mřkí xío imóniñipi tñi xixeni rariñiriñi.

⁴⁵ E nerí aí nioni nepaxiñí imóniñipiñi searariñagi nání ‘Nepariñi.’ niyaiwiro dñí mñikwíroariñoi.

⁴⁶ Soyíne goxi íwí nání xwiyá nimeáripaxíriñi? Oweoi, wí xwiyá nimeáripaxímani. E nerí aí nioni nepáni searína pí nání ‘Nepariñi.’ niyaiwiro dñí mñikwíroariñoi?

⁴⁷ Áamá Gorixoyáyí xwiyá xíoyápi aría wiarigíariñi. Soyíne Gorixoyáoyíne mimóniñagía nání xwiyá oyápi aría miniarinoi.” uriñinigiñi.

“Arfo Ebirfamo sini menjána nioni ηweaagáriní.” uríηf nániríní.

⁴⁸ Judayf ámináowa omi ikayfwf re urígfawixíní, “None joxi re níríríranéná, ‘Ámá sipí roxiyf Samariayf woxíríní. Imfó xixéroaríηf roxíní.’ níríríranéná xixeni mírírípa réwíní?” uríagfa

⁴⁹ Jisaso re uríηínigíní, “Nioni imfó díηf mínixixéroaríníní. Gf ápomí wé íkwiaηwíyo uηwiráraríηagi aí soyfné wé íkwiaηwíyo míníηwiráraríηoi.

⁵⁰ Nioni gf díηf tfní seáyí e imónímfanírí mīyaríηagi aiwí wo nioni nání ‘Seáyí e oimóníní.’ niaiwíoyf soyfné tfní nioni tfní neapayonfo ηweaní.

⁵¹ Aga nepa seararíηíní. Ámá gīyf gīyf xwīyfá nioniyápi níxídírfnáyf, wí nípepírámání.” uríagi

⁵² Judayf ámináowa re urígfawixíní, “Joxi e raríηagi nání ríxa níjfa re imóníηwíní, ‘Joxi imfó xixéroaríηf woxíní.’ níjfa e imóníηwíní. Arfo Ebirfamo tfní wfá rókiamoagfáwa tfní pegfáríní. E éagfa aí joxi re raríηíní, ‘Ámá gīyf gīyf xwīyfá nioniyápi níxídírfnáyf, wí nípepírámání.’ raríηíní.

⁵³ ‘Joxi negf arfo Ebirfamo pejomí seáyí e mīwimóníηoxíríní.’ neaimónaríní. Wfá rókiamoagfáwa ení pegfáríní. Joxi goníríní yaiwinaríηíní?” uríagfa

⁵⁴ Jisaso re uríηínigíní, “Níwaníηoni seáyí e nímfeyoánírfnáyf, surfma imónárípaxfíní. Seáyí e nímfeyoaríηo, ayf gf áporíní. O nání soyfné ‘Negf Nwfáoríní.’ rarígfáríní.

⁵⁵ E níriro aí xfo nání nepa níjfa mimóníηoi. E neríηf aiwí nioni níjfaríní. ‘O nioni majfáríní.’ nírírfnáyf, nioni soyfnéníηf yapf raríηáoni imónípaxfíní. E nerí aí o nioni nepa níjfa nímonírí nání xwīyfá oyápi xfdaríηáríní.

⁵⁶ Segf arfo Ebirfamo sfá nioniyáyi nání ‘Síηwf wínímfarfani?’ níyaiwírí nání yayf winíηínigíní. Oyí, o síηwf nínanírí yayf seáyími dání winíηínigíní.” uríagi

⁵⁷ Judayf ámináowa re urígfawixíní, “Joxi síni xweyaηoxi menjyf ‘Arfo Ebirfamomí síηwf wínagáoníríní.’ ríraríηíní?” uríagfa

⁵⁸ Jisaso re uríηínigíní, “Aga nepa seararíηíní. Arfo Ebirfamo síni menjána nioni xámi ηweaagáriní.” uríagi

⁵⁹ awa “ ‘Goríxo tfní xixeni imóníηorfani?’ oniaiwípoyínírí rfa neararíní?” níyaiwíro omi sfhá eaníro nání sfhá meáagfa aiwí xewaníηo re eníηínigíní. Yumfí nímonírí anf rídīyowá yarígfíwámí dání peyeaηínigíní.

9

Síηwf supáríηf womí nanf imíxíηf nániríní.

¹ E nemo nípurfná weníηf étyf wíníηínigíní. Ámá wo xinái xíríηe dání síηwf supáríηf néra uηo ηweaηagi wínáná

² xegf wiepísaríηowa ení síηwf níwíníro yaríηf re wígfawixíní, “Nearéwapíyaríηoxíní, íwf go enípimi dání xinái síηwf supáríηf ro xíríηfíní? Xfo éagi náníraní, xaníyaú éagfí náníraní?” yaríηf e wíagfa

³ Jisaso re uríηínigíní, “Ámá ro íwf éagi marfái, xaníyaú ení íwf éagfí marfái, sa omí dání emímf Goríxoyá síwáníηf inínfa nání e eηo xíríηfíní.

⁴ Agwí síni íkwáwíyíná imóníηáná emímf nírowárenapíηo ‘E éwínigíní.’ yaiwiaríηípi éwaníηíní. Árfwíyíná ámá wo emímf mepaxf imóníηíná ríxa aηwí e enagi nání raríηíní.” uríηínigíní. Díηf re oyaiwípoyínírí, “Xfomí píkiáná árfwíyíníηf imónínfáríní.” oyaiwípoyínírí e nurírí

⁵ ámi re uríηínigíní, “Nioni xwfá tfyo níηwearfná ámá nfníyf nání wfá wókímíxíηíní.” nurárími

6 xwítáyo reanwít núrímáná xwítá t́nı́ reanwít t́nı́ yiyít nı́dırı́ áamáoyá sı́nı́wıtı́yo xópé nı́wımáná

7 re urı́nı́nı́gı́nı́, “Joxı́ nurı́ ipı́ Sı́roamı́yı́ rı́nı́nı́wámı́ nánı́ —Yoıt́ mıkı́ ayıt́ mewárı́nı́nı́ nánı́rı́nı́. E rı́nı́nı́wámı́ nánı́ nurı́ sımı́manı́yo wayıt́ róneıt́.” urowárı́agı́ o nurı́ sımı́manı́yo wayıt́ nı́rónı́máná re enı́nı́gı́nı́. Rı́xa sı́nı́wıtı́ anı́no bı́nı́nı́gı́nı́.

8 Rı́xa sı́nı́wıtı́ anı́no bı́nı́nı́agı́ áamá anı́ xı́o t́nı́ e nı́weagıt́áyıt́ sı́nı́wıtı́ e nı́wı́nı́ro sı́nı́wıtı́ supárı́no enı́agı́ nánı́ éıt́ nı́nı́weámáná aı́wá nánı́ rı́xı́nı́ urı́go bı́nı́nı́agı́ sı́nı́wıtı́ nı́wı́nı́ro re nı́ra ugıt́awı́xı́nı́, “Ámá royıt́ e nı́nı́weámáná aı́wá nánı́ rı́xı́nı́ nı́rarı́no menı́ranı́?” nı́ra warıt́ná

9 wı́ re nı́ra ugıt́awı́xı́nı́, “Ayıt́ orı́nı́.” nı́ra warıt́ná wı́ “Oweoıt́, ayıt́ o yapıt́ imónı́nı́yıt́ worı́nı́.” nı́ra warıt́ná xewanı́no arıt́kı́ re urı́nı́nı́gı́nı́, “Nı́onı́ onı́rı́nı́.” urarı́nı́agı́

10 ayıt́ re urı́gıt́awı́xı́nı́, “Joxı́ arı́ge nerı́ dı́xıt́ sı́nı́wıtı́ oxoáı́nı́?” urıt́agıt́a

11 o re urı́nı́nı́gı́nı́, “Ámá Jı́sasoı́ rarı́gıt́o xwıt́a bı́mı́ reanwıtı́ núrı́rı́ yiyıt́ nı́dırı́ gıt́ sı́nı́wıtı́yo xópé nı́nı́máná re nı́rı́noıt́, ‘Joxı́ ipı́ Sı́roamı́wámı́ nánı́ nurı́ wayıt́ róneıt́.’ nı́rıt́agı́ nı́onı́ nurı́ wayıt́ nı́rónı́rıt́ná re éı́nı́. Sı́nı́wıtı́ noxoarı́ anı́nı́.” urıt́agıt́

12 ayıt́ re urı́gıt́awı́xı́nı́, “Ámá o ge nı́weanı́?” urıt́agıt́a o “Nı́onı́ majıt́árı́nı́.” urıt́agıt́

13-14 ámá ayıt́ sıt́a Jı́saso xwıt́ápı́mı́ reanwıtı́ núrı́rı́ yiyıt́ nı́dırı́ omı́ sı́nı́wıtı́ nanıt́ wımı́xı́nı́yı́ Sabarıt́ayı́ enı́agı́ nánı́ ámá xámı́ sı́nı́wıtı́ supárı́agomı́ Parisı́owa t́nı́ e nánı́ nı́mıra nuro wáráná

15 Parisı́owa enı́ omı́ yarı́nı́ re wı́gıt́awı́xı́nı́, “Joxı́ arı́ge nerı́ sı́nı́wıtı́ oxoáırı́nı́?” urıt́agıt́a o re urı́nı́nı́gı́nı́, “O xwı́rı́nı́wıtı́ bı́ t́nı́ gıt́ sı́nı́wıtı́yo xópé nı́áná nı́onı́ nurı́ wayıt́ nı́rónı́rıt́ná sı́nı́wıtı́ oxoáı́nı́.” urıt́agıt́

16 Parisı́yıt́ wıt́a re nı́ra ugıt́awı́xı́nı́, “Ámá o Sabarıt́a nánı́ nı́wıtı́ ikaxıt́ rı́nı́nı́pı́mı́ xopı́rarıt́ nı́yayırı́ nánı́ Gorı́xo t́nı́ e dánı́ bı́nı́omanı́.” nı́ra warıt́ná wıt́a re nı́ra ugıt́awı́xı́nı́, “Ámá fı́wıt́ yarı́nı́yıt́ wo enı́ánayı́, arı́ge nerı́ emı́mıt́ o yarı́nı́pı́nı́nı́ imónı́nı́pı́ epaxıt́rı́nı́?” nı́ra nuróná dı́nı́ xı́xegıt́nı́ t́nı́ nı́payoro nánı́

17 ámı́ sı́nı́wıtı́ supárı́agomı́ re urı́gıt́awı́xı́nı́, “O dı́xıt́ sı́nı́wıtı́ roxaóıt́ enı́agı́ nánı́ pı́ ámáoxı́nı́ rarı́nı́nı́?” urıt́agıt́a o re urı́nı́nı́gı́nı́, “O Gorı́xoyá wıt́a rókı́amoarı́nı́ wo menı́ranı́?” urı́nı́nı́gı́nı́.

18 O xegıt́ sı́nı́wıtı́ oxoáı́yıt́ nánı́ pı́ránı́nı́ áwanıt́ urarı́nı́agı́ aı́wı́ xámı́ sı́nı́wıtı́ supárı́agomı́ aı́wı́ Judayı́ ámı́náoowa arıt́a mı́wı́pa nero re yaiwı́gıt́awı́xı́nı́, “Nı́pa sı́nı́wıtı́ supárı́ago ámı́ sı́nı́wıtı́ manı́nı́orı́nı́.” nı́yayı́wı́ro “Ámá sı́nı́wıtı́ oxoáoyá xanı́yaú obıt́pı́yıt́.” nı́rı́ro ayáú rı́xa bı́nı́

19 yarı́nı́ nı́wı́róná re urı́gıt́awı́xı́nı́, “Nı́aı́wıt́ ayagwı́yáoranı́? Ayagwı́ re rı́rarı́nı́, ‘Xı́nı́ nı́xı́rı́rıt́ná sı́nı́wıtı́ supárı́no xı́rı́nı́rı́nı́.’ rı́rarı́nı́? E xı́rı́nı́ enı́ánayı́, arı́ge nerı́ agwı́ sı́nı́wıtı́ noxoarı́ anarı́nı́?” urıt́agıt́a

20 xanı́yaú re urı́gıt́ısı́xı́nı́, “Ayıt́ yegıt́ íwo enı́agı́ nánı́ yayawı́ nı́jıt́árı́nı́. Xı́nı́ nı́xı́rı́rıt́ná sı́nı́wıtı́ supárı́nı́ enı́yıt́ nánı́ enı́ yayawı́ nı́jıt́árı́nı́.

21 E nerı́ aı́ agwı́ o sı́nı́wıtı́ oxoáı́yıt́ nánı́ yayawı́ majıt́árı́nı́. Sı́nı́wıtı́ supárı́nı́yıt́ woxoáo nánı́ enı́ yayawı́ majıt́árı́nı́. Xewanı́nomı́ yarı́nı́ wı́poyıt́. Sı́nı́ onomanı́. Xewanı́no nánı́ áwanıt́ osearı́nı́.” urı́gıt́ısı́xı́nı́.

22 Xanı́yaú Judayı́ ámı́náoowa nánı́ wáyıt́ wı́nıt́agıt́ nánı́ e urı́gıt́ısı́xı́nı́. Ayıt́ rı́pı́ nánı́rı́nı́. Judayı́ ámı́náoowa re rı́nı́arıt́gıt́a enı́agı́ nánı́, “Ámá gı́yıt́ gı́yıt́ Jı́saso nánı́ waropárıt́ nero ‘O Kı́raı́so, ámá yeáyıt́ neayımı́xı́mı́nı́ nánı́

aríowayá xwíá piaxíyo dáni iwiaroníoyi rariñwáorini.” neaimónarini.’ ránáyí, rotú añíyo dáni yoí emi kwírimoaníwáriní.”

²³ rinárigíá enagí nání xaniyaú re urigísisixini, “Onomani. Xewaninjomí yariñí wípoýí.” uríagí

²⁴ Parisiowa ámi “Sínwí supárago obini.” niri o ríxa báná re urigíawixini, “Joxi Goríxomini seáyí e numíeyoari waropárí inei. Ámá ‘Naní nimíxíñoi.’ rariño íwí yariñíyí wo enagí nání none nijíáriní. Ayínáni waropárí inei.” uríagí

²⁵ o re uriniginini, “O íwí yariñorani? Nanorani? Nioni majíáriní. E neri aí rípi nání nioni nijíáriní. Xámi sínwí supáragáoní aiwí agwí o nífpimi dání sínwí noxoari aninini.” uríagí

²⁶ awa re urigíawixini, “O pí síriní? Aríge neri díxí sínwí roxoáíriní?” uríagí

²⁷ o re uriniginini, “Nioni ríxa áwaní searíagí aí aríá miniariní. Aríge niyaiwiro ‘Ámi aríá osianeyí.’ niriñoi? Soyíné ení ríxa xegí wiepísaríñíyíñí imónaníro mírípa riyariní?” uríagí

²⁸ awa ikayíwí numearíro re urigíawixini, “Xewaninjomí xegí wiepísaríñíyí woxirini. None neaiepisagí Mosesoyáonerini.

²⁹ None Mosesomí xwíyíá Goríxo urinípi nání nijíá imóninwiní. E neri aí ámá oyí e dánoríanirí none majíáriní.” uríagí

³⁰ ámá o re uriniginini, “Soyíné rariñípi ududí ninípañí rariñoi. Soyíné o bñe dání majíá enagí aiwí o gí sínwí noxaóíriní.

³¹ Ámá íwí yariñíyí Goríxomí ríxíñí uráná aríá míwípa yariñí enagí nání nene nijíáriní. E neri aí ámá go go Goríxomí wéyo numerí xío wimónaríñípi níxídírináyí, Goríxo ámáomí aríá níwírí xío ríxíñí uraríñípi nání arírá wípañíriní.

³² Aga eníná dání aí nene aríá wí re míwinwáriní, ‘Ámá wo níwíapíñímearí xínái xiríñe dání sínwí supáriní womí sínwí oxoáíñiní.’ rariñagí aríá míwinwáriní.” nurí

³³ re uriniginini, “Ámá o Goríxo tíñí e dání míbípa neri sínwíríyí, xío yariñípi bí epaxí imónimínirí éfmaní.” uríagí

³⁴ awa míxí re urigíawixini, “Íwí ninírinípimi dání ríxíñíñí, joxi none rínearéwapíyariñí?” nurímáná xegí yoí emi kwírimogíawixini.

Sínwí supáriníñí imóníyí nánirini.

³⁵ Jisaso “Ámá sínwí supáragoyá yoí kwírimóoi.” rariñagí aríá e níwírí o nání pía nemerí níwímeámáná re uriniginini, “Joxi ámá imóninjomí díñí ríwíkwíroní?” uríagí

³⁶ o re uriniginini, “Ámináoxini, ámá imóninjo gorini. Nioni díñí wíkwíromí nání áwaní nírei.” uríagí

³⁷ Jisaso re uriniginini, “Omí joxi ríxa sínwí winíñíriní.” nurí sínání re uriniginini, “Joxi tíni rínarígwí roní, ayí oníriní.” uríagí

³⁸ o re uriniginini, “Ámináoxini, nioni ríxa díñí ríkwíroní.” nurí xío tíñí e xómíñí níyíkwírí yayí winíñiní.

³⁹ Jisaso re ríñiniginini, “Ámá níyoní epayómífa nání xwíá tíyo nání bíñáriní. Ámá sínwí supáriníñí imóniníyí sínwí aníprí imóníro sínwí aníyíñíñí imóniníyí sínwí supáriníñí imóníro epírfá nání bíñáoníriní.” ríagí

⁴⁰ Parisi xío tíni añwí e rówapíyí re urigíawixini, “None nání ení ‘Sínwí supáriníñí.’ ríneararíñí?” uríagí

41 Jisaso re uriniginini, “Soyine sijnwí supárigíoyíne sijnwiriyí, ríwí nimoarigíápi nání xwiyíá meárinipaxímani. E nerí aí soyíne ‘Sijnwí anijnwáonerini.’ niriro nání ríwí nimoarigíápi nání xwiyíá meárinipírárini.

10

Ewayí ikaxí sipísipí awí mearoaríño nánirini.

1 “Aga nepa seararini. Go go sipísipí xwíná íwíyo mipáwipa nerí wí e dání ogámí nerí nípíxemoánirínáyí, íwí mearíní wo imónini. íwí xauráparíní wo ení imónini.

2 E nerí aí xwíná íwíyo páwiaríño, ayí sipísipí xiáworini. Awí mearoaríñorini.

3 O xwíná róníje nání báná íwí e íníná awí roño ówaní wíkwíáná xiáwo xegí sipísipí nání yoí ráná xiáwoyá maní aríá níwirí uxídaná níméa nípeyarí

4 ríxa xíoyá níni bíaríwámíni enáná o xámi umearíná sipísipíyí xiáwoyá maní umínaríní enagí nání númi warígíárini.

5 Xejwí womí wí númi uxídípíriméoi. Maní áamá xejwí woyá umínarínagí níwíniro nání númi muxídípa nero éf upíráoi.” uriniginini.

6 Jisaso ewayí xwiyíá api uríagí aiwí xíoi api nání níjía oimónípoynirí uréwapíyiminirí yarínípi nání níjía mimónígíawixini.

“Sipísipí píraníní awí mearoaríño nionirini.” uríní nánirini.

7 O ayí níjía mimónípa yarínagí nání ámi ewayí xwiyíá re uriniginini, “Aga nepa seararini. Nioní sipísipí xwíná íwíníní imónínáonirini.

8 Nioní siní mibípa enáná bigíá gíyí gíyí íwí meaarígíáyíníní imóníñoi. íwí xauráparígíáyíníní ení imóníñoi. E nerí aí sipísipíyí wigí maní aríá míwigíárini.

9 Nioní níwaníñoni íwíníní imónínáonirini. Gíyí gíyí nioníyáyómíni íwiapáná yeáyí uyimíxemeámíárini. Ará wíwákwíní epírá nání íwiapíro peyero nero epírárini.

10 íwí mearíño sipísipíyo pípi wimínirí barínímani. íwí xaurápirí pípíkímí erí xwiríá ikíxerí wimínirí barínagí aiwí xewaníñoni rípi wimínirí bíjární. Ewáráníní éríxínirí díní níyímíní imónínípi síxí umímómínirí bíjónirini.

11 Sipísipí nání píraníní awí mearoaríño, ayí nionirini. Sipísipí nání awí píraníní mearoaríño sipísipí arírá wimínirí neríná ‘Nioní nípíkíáná ayí ananirini.’ yaiwiaríníárini.

12 Nígwí meámínirí awí mearoaríní wo —O sipísipí xiáwo nimónirí píraníní awí mearoaríño maríái, o síwí sayí sipísipí roanímínirí barínagí níwíniríná sipísipí píni níwiárimí éf úáná síwí sayí rírómi erí xídxídwárí erí yaríníriní.

13 O sa nígwí nání meámínirí yaríño enagí nání sipísipí nání nepa díní moarínímani.” nuríri

14-15 re uriniginini, “Sipísipí píraníní awí mearoaríño, ayí nionirini. Ápo tñni nioní tñni xixe mí ómíxínarígwípa nioní tñni sipísipí nioníyáyí tñni ení xixe mí ómíxínarínwárini. ‘Nioní gí sipísipí imóníníyo arírá wimínirí nání nupeiríná ayí ananirini.’ yaiwiarínáonirini.” nuríri

16 re uriniginini, “Nioní sipísipí ámi wí —Sipísipí xwíná tíyo dání imóníníyí maríái, ámi wí ení tñjónirini. Ayí wí aníní e xe njweáríxínirí

sijwí wɪnɪpaxí mimónɪɪnɪ. Ayo enɪ wɪnɪyí tɪɪɪ e awí neaárɪmɪgɪnɪ. Ayí gí maɪɪ arɪá nɪniro xwɪná tɪyo dánɪyí tɪnɪ nawɪnɪ imónɪro awí mearoarɪɪɪ ná wonɪ axonɪ tɪɪɪ imónɪro epɪrɪárɪnɪ.

17 Ámɪ sɪɪɪ nimónɪrɪ wɪáɪnɪmeámɪ ná nɪnɪ sipɪsipɪyo arɪrá wɪmɪnɪrɪ nerɪná ‘Nionɪ nɪperɪná ayí ananɪrɪnɪ.’ yaiwɪarɪɪagɪ ná nɪnɪ ápo dɪɪɪ sɪxɪ nɪyɪnɪ.

18 Nionɪ ámá xe onɪɪkɪpoyɪnɪrɪ sɪɪwɪ mɪwɪnɪpa nerɪnáyɪ, wɪ nɪnɪɪkɪpaxɪmanɪ. Xe onɪɪkɪpoyɪnɪrɪ sɪɪwɪ wɪnarɪɪɪyɪ gɪyɪ marɪáɪ, nɪɪwanɪɪonɪrɪnɪ. Perɪ ámɪ wɪáɪnɪmearɪ emɪ ná nɪnɪ enɪ sɪxɪ eánɪɪɪpɪ tɪɪáonɪrɪnɪ. Gí ápo o e éwɪnɪgɪnɪrɪ sekaxɪ nɪrɪɪɪ éagɪ ná nɪnɪ apɪ e epaxonɪrɪnɪ.” urɪɪɪnɪgɪnɪ.

19 Judayɪ ámɪnáowa Jɪsaso e rarɪɪagɪ arɪá nɪwɪro ná nɪnɪ dɪɪɪ xɪxegɪnɪ tɪnɪ nepayoro bɪ bɪ nɪrɪnɪróná

20 wɪa obaxowa re nɪra ugɪawɪxɪnɪ “Imɪó dɪɪɪ uxɪxéroarɪɪagɪ ná nɪnɪ xóxwɪ nerɪ rarɪnɪ. Pí ná nɪnɪ arɪá wɪarɪɪɪoɪ?” nɪra warɪná

21 wɪa re nɪra ugɪawɪxɪnɪ, “Xwɪyɪá o rarɪɪɪpɪ imɪó xɪxéroarɪɪɪ wo yapɪ mɪrɪnarɪnɪnɪ. ‘Ámá imɪó dɪɪɪ xɪxéroarɪɪyɪ ámá sɪɪwɪ supárɪgɪáyo sɪɪwɪ woxoapaxɪ imónɪɪoɪ.’ rɪseaimónarɪnɪ? Oweoɪ.” nɪra ugɪawɪxɪnɪ.

Jɪsasomɪ rɪwɪ umogɪá nánɪrɪnɪ.

22 Sɪá Judayɪ enɪná émáyɪ wa anɪ rɪdɪyowá yarɪgɪwámɪ xórórɪ nero xwɪrɪá ikɪxegɪá enagɪ ná nɪnɪ ámɪ píránɪɪɪ imɪxárágɪáɪpɪ sɪá apɪ ná nɪnɪ dɪɪɪ wɪnɪnɪ ná nɪnɪ awí neánɪro yayɪ yayarɪgɪáɪpɪ imónɪɪáná

23 —Ayɪ iniá earɪ imɪɪɪ rɪrɪ yarɪɪnárɪnɪ. Íná Jɪsaso anɪ rɪdɪyowá yarɪgɪwámɪ nɪpáwɪrɪ anɪ wɪámɪó wɪgɪ enɪnanɪ mɪxɪ ináyɪ Soromono ná nɪnɪ rɪnɪɪpɪmɪ emearɪná

24 Judayɪ ámɪnáowa nɪwɪmearo mɪnɪ mɪnɪ xapɪxapɪ numero re urɪgɪawɪxɪnɪ, “Gíná jɪwanɪɪoxɪ ná nɪnɪ xe nɪjɪá oimónɪpoyɪnɪrɪ nearɪrɪárɪnɪ? Anɪɪɪ yumɪí nearɪáránɪ? Joxɪ Kiraisoxɪ, ámá yeáyɪ neayɪmɪxemearɪ ná nɪnɪ arɪowayá xwɪá pɪaxɪyo dánɪ iwiaronɪoyɪ rarɪɪwáoxɪ enánáyɪ, sɪɪánɪ áwanɪ nearɪneɪ.” urɪagɪá

25 Jɪsaso awamɪ re urɪɪɪnɪgɪnɪ, “Nionɪ rɪxa áwanɪ searɪagɪ aɪwɪ soyɪné ‘Nepa neararɪnɪ.’ nɪyáiwɪro dɪɪɪ mɪnɪkwɪroarɪɪoɪ. Emɪmɪ gí ápo e éwɪnɪgɪnɪrɪ nɪrɪɪɪ nionɪ yarɪɪáɪpɪ sɪɪánɪ áwanɪ ayɪ orɪnɪnɪɪɪ seararɪɪagɪ aɪ

26 soyɪné gí sipɪsipɪyɪnénɪɪ mimónɪpa nerɪ ná nɪnɪ nionɪ dɪɪɪ mɪnɪkwɪroarɪɪoɪ.

27 Sipɪsipɪ nionɪyáyɪ gí maɪɪ arɪá nɪniro nɪxɪdarɪgɪárɪnɪ. Nionɪ ayo mɪ nɪwómɪxɪrɪ

28 dɪɪɪ anɪɪɪ ínáná ɪweapɪrɪá ná nɪnɪ mɪnɪ wɪarɪɪagɪ ná nɪnɪ wɪ anɪnɪpɪrɪá menɪnɪ. Sipɪsipɪ nionɪyáyɪ nɪnɪwéú tɪnɪ íá xɪrɪɪagɪ ná nɪnɪ ámá gɪyɪ nɪrɪáɪpɪrɪárɪnɪ?

29 Gí ápo sipɪsipɪyɪ nɪapɪɪrɪnɪ. O ámá nɪyonɪ seáyɪ e wɪmónɪɪagɪ ná nɪnɪ nionɪyá gí imónɪɪyɪ ápo nɪnɪwéú tɪnɪ enɪ íá xɪrɪɪagɪ ná nɪnɪ ámá gɪyɪ uráɪpɪrɪárɪnɪ?

30 Nionɪ tɪnɪ ápo tɪnɪ axowawɪrɪnɪ.” urɪagɪ

31 Judayɪ ámɪnáowa xámɪ yanɪro egɪápa sɪɪá tɪnɪ Jɪsasomɪ opɪkɪaneyɪnɪro meaarɪɪagɪá

32 Jɪsaso re urɪɪɪnɪgɪnɪ, “Nionɪ emɪmɪ ápo e éwɪnɪgɪnɪrɪ nɪrɪɪɪpɪ obaxɪ seaɪwáɪyɪárɪnɪ. Gí mɪnɪ gɪpɪ seaɪwáɪyɪáɪpɪ ná nɪnɪ sɪɪá tɪnɪ nɪpɪkɪanɪro yarɪɪoɪ?” urɪagɪ

³³ Judayf ámináowa re urigfawixini, “Amipi nanf joxi yarinqpi wi nani sná tni ripikianri miyarinqwini. Joxi aga ámaxi enagf aiwi Nwáonirinininj nirinrinjipimi dani Gorixomi riperirf umeararinqagf nani ripikianri yarinqwini.” urfagfa

³⁴ Jisaso xfomi wikf wónarigfápi piyfá owépoiñiri re urinqnigini, “Segf nwf ikaxf eáninqpimi Gorixo re rinjpi nirinri meánipa reni, ‘Nwáoni re rinanigini, ‘Seyfne eni nwfáéyfné imóniñoi.’ rinanigini.’ nirinri meánipa reni?”

³⁵ Soyfne nijfárin. Xwiyfá Bikwíyo eáninqpi wi surfma rinipaxf mimónini. Ayinani Gorixo segf arfowami ‘Seyfne eni nwfáéyfné imóniñoi.’ urinqf enagf nani

³⁶ soyfne pí nani ápo nirinrífeari xwfá tfo nirowárenapiñoni re searána, ‘Nioni Gorixomi xewaxonirini.’ searána pí nani mixf nirinriro ‘Joxi Gorixomi riperirf umearinqini.’ ninarinñoi?

³⁷ Nioni emimf gf ápo e éwiniginiri nirinjpi mepa nerfnáyf, dñf ninkwíroro ‘Nepa orini.’ miniaiwiipa éfrixini.

³⁸ E niseariri aiwi nioni emimf ápo e éwiniginiri nirinjpi nepa nerfnáyf, soyfne xwiyfá nioni seararinqapi arfá niniro dñf minikwíropa nero aí emimf nioni yarinqagf snwf ninanro nani dñf ninkwíroro ‘Ayf orini.’ niaiwífrixini. ‘Ápo tni nawini imónigfíwaúrini. Axowaúrini.’ niaiwiwo nijfá imónipfri nani emimf nioni yarinqapi dñf ikwírópoyi.” urfagi

³⁹ xami yanro egfápa omi fá oxiraneyinro yarfná anani éf múronjñigini.

⁴⁰ Jisaso ámi nuri iniigf Jodani rapáyo nixeri Jono xami ámayo wayf umeainje nani nuri e nweañána

⁴¹ áma obaxf xfo tñf e nani nibiro re rinayigfawixini, “Wayf neameainj Jono emimf wi mepa neri aiwi amipi áma ro nani rinjyf rixa xixeni imónini.” nirinayiróna

⁴² ámi obaxf wi dñf wikwírogfawixini.

11

Rasaraso penf nánirini.

1-2 Áma wo, Betani dñf Rasarasoyi rinñjo simixf yarfná —Anf ayf xfo xegf xexirfmeáipaú Mariaí tni xnapí Mataí tni ípaúyá anf eni erini. Mariaí ayf apixf rfwíyo Ámináoyá sikwíyo werixf niwiwayimómána dfa tni kwírinjirini. Imi xexirfmeáo Rasaraso simixf wiarinqagf nani

³ xnapixaninqpaú Jisaso tñf e nani xwiyfá re uowárigfisixini, “Ámináoxini, arfá ei. Áma joxi dñf sixf uyarinqoyf simixf yarini.” uowárfagfi aí

⁴ Jisaso arfá e niwirfná re rinñigini, “Simixf o yarinqpi nipeni nánimani. Ámayf enf sixf eáninj Gorixoyá snwf winaniri ero Gorixomi xewaxoni yayf seáyf e dani nimeaniri ero epírfá nani simixf api wimeañfirini.” urinqnigini.

⁵ Jisaso Mataími tni xnaninjimi tni ípaúmi xexirfmeáo Rasarasomi tni ayo dñf sixf nuyiri aiwi

⁶ “Rasaraso simixf yarini.” urfagfa arfá niwirfná ámi sfá wíyaú xfo nweañje nweañnigini.

⁷ E nñweañsána xegf wiepisarinqowami re urinqnigini, “Ámi Judia piropenisfo nani owaneyi.” urfagi

8 wiepisariḡowa re urigfawixini, “Nearéwapiyariḡoxini, ayf xámi sfḡá tḡni ripikianiḡi egfe nání ámi numiniḡi rḡnearariḡini?” urfagfa xfo ikwáwiyiniḡi imóniḡagi nání

9 ewayf xwiyfá re uriḡiniḡini, “Sogwf fwiapfe dání wée nání awá wé wúkaú síkwf waú tḡriḡini. Ámá ikwáwiyiná aḡf nerfná ná eánariḡfámani. Xwfá tḡyo wfá ókiḡagi nání siḡwf píraniniḡi nḡwinaxfda nuro nání ná eánariḡfámani.

10 E nerí aí amá árḡwiyimi aḡf nerfná ná eánariḡfáriḡini. Siḡwf niwiga upriḡi wfá mókiḡagi nání ná eánariḡfáriḡini.” nuriri ayf re oyaiwipoyiniḡi “Gorixoxo wimónariḡiḡi niḡfdirfná ayf ikwáwiyiná aḡf nemiḡnaniḡi rfa imóniniḡi?” oyaiwipoyiniḡi

11 e nurimáná awami re uriḡiniḡini, “Negf níkumixiniḡi emeariḡwáo Rasaraso simixf nerí sá wení. E nerí aí nioni saiwiárf wiminiḡi wariniḡi.” urfagi

12 wiepisariḡowa re urigfawixini, “Ámináoxini, sa sáni niwerfná anani naní imóniniḡoi.” nuriro

13 awa “Rasaraso sa sá weḡagi nání rfa nearariḡi?” niyaiwiro e urfagfa aí Rasaraso rixa péf nání inimi nuriri nání

14 ámi nipikwiniḡi siḡáni áwanf re uriḡiniḡini, “Rasaraso rixa piyriḡini.

15 E nerí aí soyfne siḡwf winipriḡiḡi nání yayf ninarini. O simixf yarfná nioni xfo tḡni miḡweáa eḡagi nání soyfne nioni emfápi siḡwf ninaniróna dḡf níkwíropriḡi nání yayf ninarini. O tḡf e nání owaneyi.” urfagi

16 Tomaso —O xegf yoḡ amí bḡ Didimasoyf rarigforini. O xfo tḡni wiepisariḡi wfami re uriḡiniḡini, “O tḡni nawini peanfá nání none eni owaneyi.” uriḡiniḡini.

17 Jisaso Rasarasoyá aḡf tḡf e nání aḡwi e nibirfná arfá re wiḡiniḡini, “O rixa niperi xwáripáyo tḡfámí eḡáná sfá wiyáú wiyáú pwéfriḡini.” arfá e wiḡiniḡini.

18 Aḡf Rasarasoyá Betaniyi riniḡe Jerusaremi dání aíwimiḡani. Sa kiromita waú wo imóniḡerini.

19 Ayináni Judia piropenisfyo dḡf obaxf wí xexirfmeáo Rasaraso péf nání Mataími tḡni Mariaími tḡni ípaúmi oḡaḡf wianiro nání nibiro ípaú tḡni ḡweaḡáná

20 Mataí “Jisaso barini.” rinariniḡafa arfá niwiri of e wirimiaminiḡi nuri xinaniḡi Mariaí sini aḡfyo ḡweaḡáná

21 í Jisasomi re urémeaḡiniḡini, “Ámináoxini, joxi re niḡweari siḡwiriḡiḡi, gḡf niḡxímeáo nipéminiḡi eḡmani.

22 E nerí aí niini re nipimónariḡini, ‘Gorixomi pí pí nání yariḡf wíyḡ agwi aí anani xixeni siiniḡoi.’ nipimónariḡini.” urfagi

23 Jisaso re uriḡiniḡini, “Díxí ririxímeáo amí niwiápnimeaniḡoi.” urfagi

24 Mataí re uriḡiniḡini, “O sfá yoparfyi amá nḡni niwiápnimearoná o eni wiápnimeanfápi nání niini nijfáriḡini.” urfagi

25 Jisaso re uriḡiniḡini, “Ámá piyḡ egfáyḡ amí niwiápnimearo siḡf epriḡi nání dḡf síxí umímoariḡáyḡ, ayf nioniriḡini. Nioni dḡf níkwírófá gḡyḡ gḡyḡ nipero aí amí siḡf upriḡáriḡini.

26 Ámá siḡf nero dḡf níkwírófá gḡyḡ gḡyḡ wí aninipriḡfá meniḡini. Jixi dḡf ninikwírori ‘O nepa rfa niriariḡini?’ rniaiwiariḡiniḡi?” urfagi

27 í re uriḡiniḡini, “Oyi, Ámináoxini, niini joxi dḡf niḡkwírori re siaiwiariḡiniḡi, ‘Kiraisoxi, niaíwf Gorixoyáoxirfaní? Eḡiná dání re rigfoxirfaní,

“Arfowayá xwítá piaxíyo dání áamá wo yeáyí neayimixemeanfa nání iwiaronárání.” rigíoxírání? siaiwiaríníni.” uríniginíni.

²⁸ E nurímí nuri xínaníní Mariaími “Eíní.” nuríri yumí re uríniginíni, “Nearéwapíyarínjo nírémónapírí jíxi nání ‘Obíní.’ raríní.” uríagi

²⁹ Í aríá e níwiríná aníní níwiápínimeámi Jisaso tíni e nání uríniginíni.

³⁰ Jisaso síní aní e mírémónapí síní Mataí tíni órórí íníe nweanáná

³¹ Judayí aníyo Mariaí tíni nawíní níñweámáná oganí wiarígíáyí í aníní níwiápínimeámi peyeáagi níwíníro xexírímeáoyá xwáripáyo ámixtá emíníri nání waríníri númi úagía

³² Mariaí Jisaso roñe nírémorí níwínírná xíoyá síkwí tíni e nípíkinímeari re uríniginíni, “Ámináoxíní, joxí re níñwearí síñwiríyí, gí níxímeáo péminíri enímani.” uríagi

³³ Jisaso í ámixtá yarínjagi níwíníri Judayí í tíni barígíáyí ení ámixtá yarínjagía níwíníri wá níwunírí xwioxíyo dání díní ríá uxearínjagi

³⁴ re uríniginíni, “Seyné omí ge tígíawixíní?” uríagi re urígíawixíní, “Ámináoxíní, níbirí síñwí wínei.” uríagía

³⁵ Jisaso ení ñwí eaníniginíni.

³⁶ Ñwí eáagi Judayí síñwí e níwíníro re rigíawixíní, “Omí aga díní síxí uyíño enagi nání ríá eaaríní?” raríná

³⁷ wí re rigíawixíní, “Ámá royí síñwí supárinjomi síñwí míwoxoapa eníraní? Rasaraso síní síñí eními níbirí síñwiríyí, píyí mepa oenírí síñí imíximíníri mepa epaxírání?” rigíawixíní.

Jisaso Rasaraso píyomi síñí imíxíní náníri.

³⁸ Jisaso ámi wá bí níwuníríná oyá xwáripá —Awá síñá óyí enagi nání síñá wo píroáríníwáriní. Awá tíni e nírémorí

³⁹ re ríniginíni, “Síñá ro ríwómópoyí.” uráná peñomi xexírímeái Mataí re uríniginíni, “Ámináoxíní, nene omí tíñwaé dání sfá wíyáú wíyáú ríxa óríní enagi nání ríxa píyaní neaeanínjoi.” uríagi

⁴⁰ Jisaso re uríniginíni, “Nioní re mírírípa réaniginí, ‘Jíxi díní nínikwírorínáyí, ení eáníní Goríxoyápi síñwí wínírní.’ mírírípa réaniginí?” uríagi

⁴¹ wa síñá emí ríwómóáná Jisaso anínami síñwí nanáníri re ríniginíni, “Ápoxíní, Rasaraso nání ríxíní wuriyápi aríá níagi nání yayí siaríníni.

⁴² Nioní ríxíní ríránáyí, joxí íníná aríá níarínjagi nání nioní níjía aiwi oxí apíxí re rogía tí díní nínikwíroro ‘Goríxo uowárenapínjorání?’ oní aiwípoyíníri ríraríníni.” nírimáná re eníginíni.

⁴³ Ení tíni nírirí ríaiwá re ríniginíni, “Rasarase, fwiapeí.” ráná

⁴⁴ re eníginíni. Peño fwiapíniginíni. Peño fwiapáná íríkwí wí wéyo tíni síkwíyo tíni xopíxopí róníri rapírapí wú tíni míníyo xopíxopí róníri enagi nání Jisaso re uríniginíni, “Xopíxopí róníníyí íkwíweámí níwíro wáripoyí.” uríniginíni.

Judayí ámináowa “Jisasomí opíkianeyí.” rínárigíá náníri.

⁴⁵ Judayí obaxí wí Mariaí tíni e nání bíáyí Jisaso e éagi níwíníro omí díní wíkwíróagía aiwi

⁴⁶ wí Parisiowa tíni e nání nuro Jisaso éfpí nání áwaní uríagía nání

⁴⁷ Apaxípaníní imónígíá xwéowa tíni Parisiowa tíni Jisaso nání xwíyá ímíxaníro nání Judayí mebaowami awí neaáiro re níriga ugíawixíní, “Ámá oyí emímí ayá wí yarínjagi nání aríre yaníwáriní?” níra nuríná

⁴⁸ re riniḡfawixini, “None o xegf yariniḡpi xe aninḡf néra ouniri sinḡwfi niwinárirináyfi, áma nini omi diḡf niwikwíroro neróna Romi dánḡyo —Áma Romiyfi riniḡfáyfi Judayfi simanḡwíyoninḡf inimi wuriniḡfáyfirini. ‘Áma ayo miḡf oxídownaneyi.’ rarína ayfi nibiro negf anḡf ridiyowá yariniḡwáiwá pipinamfi ero negf ámayo eni xwirfá ikixero epírixiniri nani ari yaníwárfani?” rinarína

⁴⁹ wigíyfi wo, Kaiapasoyfi riniḡo —O xwiogwfi omi dani apaxípaninḡf imóniḡfawami seáyi e wimóninḡorini. O niwiápnimearfi miḡf nuriri re urinḡnigini, “Soyíne aga nijfá bi mimóniḡfoyinérini.

⁵⁰ Ripfi nani eni diḡf nenwipero miḡmoarinḡoi, ‘Negf áma nini pepírixiniri ayfi riniḡf meaaniri éfápi nani áma ná woni riniḡf api nimearfi niḡperináyfi, negf diḡfyo dani nanfirini.’ miḡmoarinḡoi.” urinḡnigini.

⁵¹ O rinḡpi xegf diḡfyo dani mirinḡnigini. O xwiogwfi omi dani apaxípaninḡf imóniḡfawami seáyi e wimóninḡo enaḡi nani wífa nirókiamori réninḡf rinḡnigini, “Jisaso negf Judayo arifá niwirína upeininḡoi.

⁵² Negf Judayfi naniḡi marfáfi, Gorixoyá niaíwfi imóniḡfá ami ḡimi ḡweaḡfáyfi eni áma axíyinḡf imóniḡpírfá nani upeininḡoi.” éninḡf rífaḡi nani

⁵³ sfá ayimi dani xíomi pikianiro nani mekaḡf nira ugíawixini.

⁵⁴ Jisaso xíomi pikianiro mekaḡf nira warinḡaḡá nani Judayfi tḡnḡf e ámi sinḡániḡe memepa neri áma diḡf meanḡf tḡnḡmimi omiḡf tḡnḡf e nani nuri anḡf onimiá bi Ipíremiyfi riniḡpimi xegf wiepísarinḡowa tḡni nawini ḡweanáná

⁵⁵ sfá Anḡnajo Neamúroaḡoi riniḡfyi anwi e imóninḡaḡi nani áma obaxí sfá ayi sinḡ mimónipa enáná Judayfi wigí yarigfápa Gorixo oneamimimiri igfá eánaniro nani wigí omiḡf tḡnḡmimi pini niwiárimfi Jerusaremíyo nani nuro

⁵⁶ e dani Jisaso nani pía nemero anḡf ridiyowá yarigíwáyá ákinḡáyo iniríwámini éf niromeróna re niriḡa ugíawixini, “ ‘O aiwá rípi nani wí mibipa epaxfirini.’ riḡeaimónarinḡi?” niriḡa ugíawixini.

⁵⁷ Apaxípaninḡf imóniḡfá xwéowa tḡni Parisiowa tḡni Jisasomi fá oxíraneyiniróna re rinárigfá enaḡi nani “Jisaso ge ge ḡweanḡaḡi áma go go niwinirína nibiro áwanḡf nearírixini.” rinárigfá enaḡi nani e niriḡa ugíawixini.

12

Mariaí weríxí nanḡf bi Jisasomi síkwíyo iwayimonḡf naniḡi.

¹ Jisaso sfá Anḡnajo Neamúroaḡoi riniḡfyi imóninḡfa nani sfá wé wíumi dánḡf wo sinḡ enáná o anḡf Betaniyfi riniḡe Rasaraso, ámi sinḡf imíxḡnḡo ḡweanḡpimi nani nuri ḡweanáná

² áma anḡf apimi dánḡf wí aiwá Jisaso nani rfá niyearo Mataí aiwá niḡxeri yanḡf niwia warína Rasaraso áma Jisaso tḡni aiwá narigfáyfi tḡni nawini niḡweámáná aiwá narína re eninḡnigini.

³ Mariaí weríxí awiaḡf niḡwfi xwé ronḡf wá —Siḡf wíxaú enáná xegf sanḡf kiro wo imónipaxíwáriní. Awá nimearfi Jisasomi síkwí sosfáyo niwayimómáná xegf dfá tḡni kwíkwírimfi yarína xegf sinadinḡf áma aniwámi ḡweaḡfáyo niyonḡ weaárfagi aí

⁴ Isikarioti dánḡf Judaso —O wiepísarinḡowa eni worini. Jisaso nani miyfi wurimfániri imóninḡo, ayfi orini. O niwiápnimearfi re rinḡnigini,

⁵ “Pí nani weríxí diḡf nanḡf eaarinḡf awá ámayo K300.00 nani bf nerane niḡwfi meáwápi áma uyípeayíyo arifá wiani nani mini miwipa réwini?” rinḡnigini.

⁶ O uyípeayíyo díní sípí níwiri nání e murí íwí meaaríjoríní. Ayínání nígwí wowíyí o íá níxírírí nání nígwí wa tífápi bí íwí meaaríjoro enagí nání e ríagi

⁷ Jisaso re ríniginí, “Í niarínípi xe owinírí síjwí winípojí. Sífá nioní nítipírífáyimi e nání xe oxíríní.

⁸ Ámá uyípeayí síní seyíné tíní aníjé ñweapírífá enagí nání ayo gíní gíná ‘Arírá owianeyí.’ níseaimónírínáyí, ananí arírá wípaxíríní. E nerí aiwí nioní seyíné tíní nawíní aníjé re ñweámífá menagí nání seararíní.” uríniginí.

Apaxípaníjé imónigífá xwéowa “Rasarasomí ení píkíwaniginí.” rínigífá náníríní.

⁹ Judayí obaxí “Jisaso aní apimí ñweaní.” rínaríjagífa arífá níwiro Jisasomíní síjwí wínaníro marífá, Rasaraso, síjé imíxíjomi ení wínaníro bíagífa aiwí

¹⁰ Apaxípaníjé imónigífá xwéowa xwíyífá nímixíro “Rasarasomí ení píkíwaniginí.” rínigíawixíní.

¹¹ Jisaso Rasaraso píyomí síjé imíxíjé enagí nání Judayí obaxí wígí ámináowa tífáminí pínní níwiárímí nuro Jisasomí díní wíkwíroaríjagífa síjwí níwíro nání e níriníro mekaxí megíawixíní.

Jisaso Jerusaremíyo níremóríná míxí ináyí rémoarígífa rémoní náníríní.

¹² Ámá obaxí aiwá sífá Anínajo Neamúroagoi ríníjéyí nání imíxarígíapí nání Jerusaremíyo epíroyí egíáyí sá wegífa wífápi tíní arífá re wígíawixíní, “Jisaso Jerusaremíyo re nání baríní.” arífá e níwiro

¹³ Írímíjé eaarígíáyí wí nídoro o tíní óf e órófí inaníro nání nímeámi nuróná apí re níra ugíawixíní, “Goríxomí seáyí e oumeaneyí. Ámá Goríxo uowárenapíjé royí oyá díní tíní seáyí e oimóníní. O míxí ináyí Isírerene negoríní.” O tíní óf e órófí inaníro apí e níra waríná

¹⁴⁻¹⁵ Jisaso Bíkíwíyo re nírinírí eáníjépi tíní xíxeni eníginí, “Saioní — Jerusaremí nání dífá yoí bí Saioníríní. Apimí ñweáyíné síjwí winípojí. Segí míxí ináyo dogí sípíkíyo níñweámáná iwo baríjagí nání amípí wí nání wáyí mepaní.” nírinírí eáníjépi tíní xíxeni o dogí sípíkí wo nímearí seáyí e níxerwearí nímeámi bíjiginí. E éagi aiwí

¹⁶ axínáyí wíepísaríjowa xíto yarínípi nání “Ayí nání rífa yaríní?” míyáiwí majífá néra núfásáná Jisaso ríxa níkínírí níwiápínímeámi anínamí nání nípeyimáná enáná xíto nání e nírinírí eáníjépi nání díní winírí ámá ayí xítomí seáyí e número wígíapí nání ení díní winírí egíawixíní.

¹⁷ Ámá Jisaso Rasaraso xwáripáyo wenáná “fíwíapeí.” nurírí síjé imíxaríná xíto tíní e níñwearo síjwí wínarogíáyí o éfípi nání repíyí níwiéra emearíjagífa nání

¹⁸ ámá epíroyí egíáyí emímí xíto ení apí nání repíyí néra waríjagífa arífá wífá enagí nání o tíní óf e órófí inaníro nání ugíawixíní.

¹⁹ Ayínání Parisiowa re rínigíawixíní, “Síjwí winípojí. Ámá obaxí tíní baríjagífa nání none o nání rínárfwápi aríge yaníwíní? Síjwí winípojí. Oxí apíxí sífá níaiwí nínní omí ríxa númí baríjoi.” rínigíawixíní.

Émáyí wí Jisasomí síjwí wínaníro egífa náníríní.

²⁰ Ámá sífá aiwá apí imíxarígíapimí Goríxomí seáyí e umeaníro nání úfáyí wí ámá Gíríkíyí ríníjéyíríní.

²¹ Ayí Píripomí —O wíepísaríjowa wo aní Betísaida ríníjé Garírí píropenísfíyo íkwíroníjépipimí dánjoríní. Ayí omí níwímearo ríxíjé re

urígíawixini, “Rároxini, ‘Jisasomi sɨŋwɨ owɨnaneyi.’ neaimónarini.” uríagí

22 Piripo nuri xexirímeáo Adiruomi áwanjɨ nurimi awaú nuri Jisasomi áwanjɨ uríagí

23 Jiaso áamá ayo re uriniɨnigini, “Áamá imóniɨáoni seáyɨ e nimóniri ikínimífa náni rixa aɨwi ayorini.” nuriniri

24 ewayɨ xwiyífa bi xfo penfápi náni re uriniɨnigini, “Aga nepa searariɨnini. Wití siyɨ wo urí nerɨ xwíayo mɨpiéropa nerínáyɨ, xegípi ropaxríni. Urí nerɨ xwíayo nɨpiérorínáyɨ, ná obaxɨ wepaxríni.

25 Áamá xewanɨno nánini ayá rimixiní go go anínimixininífarini. Áamá xewanɨno nánini ayá mirimixiní áamá wíyo náni eni ayá urimixiní go go manínimixiní dɨɨɨ nɨyɨmɨɨɨ imóniɨpɨ tɨɨno imóninífarini.

26 Áamá ‘Jiaso wimónariɨpɨ éimigini.’ yaiwiarɨɨ go go nioni nixídfwinigini. Nioni amɨ gimɨ ɨweáamɨ ‘Jiaso wimónariɨpɨ éimigini.’ yaiwí go go xfo eni e ɨweanfárinini. Áamá nioni e éirixiniri nimónariɨpɨ yariɨ gomi gomi ápo wé íkwianɨwíyo uɨwirárinífarini.

Jiaso xfomi pikipíríapɨ náni uriniɨ náninini.

27 “Agwɨ ríná rixa dɨɨɨ rífa nixearɨɨagi ápomɨ píoi urimíini? ‘Ápoxini, xeanɨɨ nioni nímeanpɨ “Miwímeapa oeni.” osimónini.’ urimíniréini? Oweoi, ríná apɨ onímeaniri náni biɨá ɨɨagi náni wí e urimiméini.

28 ‘Ápoxini, dixɨ yoɨ seáyɨ e imixiri ɨɨ sɨxɨ eániɨɨ joxiyápi ámayo siwá wirɨ éirixinini.’ rirariɨnini.” ráná re ɨɨnigini. Anínamɨ dánɨ xwiyífa bi re rínénapiɨnigini, “Nioni emimɨ joxɨ nɨwíwapɨyirɨpimɨ dánɨ gí yoɨ rixa seáyɨ e nimixiri gí ɨɨ sɨxɨ eániɨpɨ siwá nɨwirɨ aiwi ámi bi tɨni siwá wimíini.” rínénapiɨnigini.

29 Xwiyífa e rínénapiɨagi áamá e epíroyɨ nero rówapigíáyɨ arífa e nɨwiro náni wí “Sa akiríwɨ rariɨni.” rariɨná wí “Anínajɨ wo xfomi uriniɨoi.” rariɨná

30 Jiaso ayɨ e rinarɨɨagífa arífa nɨwirɨ re uriniɨnigini, “Manjɨ apá nioni náni mirínénapiɨoi. Seyíné dɨɨɨ mopíri náni rínénapiɨoi.

31 Gorixoi áamá xwífa tɨyo dánɨyo xwiyífa umeárinɨ rixa aɨwi ayorini. Xwífa rirími meɨweano —O oborini. Omi xopírárɨ winɨ eni aɨwi ayorini.

32 Niwanɨnoni xwíamɨ dánɨ seáyɨ e nɨmíeyoáaná nioniyá dɨɨɨyo dánɨ áamá nínini nioni táfamini bipírífarini.” nuriri

33 xewanɨnomɨ íkíayo nɨyekwíroárírná penfápi náni dɨɨɨ omópoyiniri e uríagí

34 áamá e epíroyɨ egíáyɨ re urígíawixini, “Negí ɨwɨ ikaxɨ eániɨɨyo dánɨ ‘Kiraiso, áamá yeáyɨ neayimixemeanífa náni aríowayá xwífa piaxíyo dánɨ iwiaroníoyɨ rariɨwáo, anɨɨ íniná ɨweanfárinini.’ riniɨagi arífa winwá ɨɨagi náni joxɨ arige nerɨ ‘Áamá imóniɨnomɨ nɨpikiro íkíayo nɨɨwiráriro seáyɨ e umíeyoapírífarini.’ nearariɨnini? Áamá imóniɨoyɨ gorini?” uríagí

35 Jiaso xewanɨno wánɨɨɨ ɨɨagi náni ewayɨ xwiyífa bi nuriri re uriniɨnigini, “Wíapɨ sífa árínɨ wíyo seyíné tɨɨɨ e óniniɨoi. Sífa seaóriniɨniri sinɨ wífa óniɨnáná aɨɨ époyɨ. Áamá sífa yiniɨmɨ yariɨgíáyɨ ‘Amɨ iyɨ ríwariɨnini?’ miyaiwiarígífa ɨɨagi náni searariɨnini.

36 Wíapɨ sinɨ seyíné tɨni nɨɨwearɨ seaóniɨnáná wíapiyá niaíwíyínénɨɨ wimónipírífa náni wíapimɨ dɨɨɨ wíkwírópoyɨ.” uriniɨnigini.

O xwiyífa apɨ nurárimɨ pínɨ nɨwíárimɨ nuri pínɨ ɨweanɨnigini.

Judayɨ obaxɨ Jisasomɨ dɨɨɨ mɨwíkwírogífa náninini.

³⁷ Judayí Jisaso wigí sñwí tññ e dání emimí ayá wí wíwapiyíagi aí sññ dññ mñwíkwíró nero “Ayí orñani?” mñyaiwigíawixññ.

³⁸ Ayí rñpñ nánñ e egíawixññ. Xwiyíá wíá rókiamoagí Aisaiaoyí rññño xegí Judayí nánñ nñrñrñ eaññ rñpñ, “Ámináoxññ, negí repiyí wiarñwápi gñyí ‘Neparññ.’ nñyaiwiro dññ neakwírogíárññ? Oweoí. Ámináoxññyá eññ sixí eánññpñ gñyo síwá wíáná mí nómixiro nñjía imónñgíárññ? Oweoí.” nñrñrñ eaññpñ xixenñ imónññfa nánñ Judayí Jisasomñ dñññ mñwíkwírogíawixññ.

³⁹⁻⁴⁰ Xwiyíá ámi bñ Aisaiao nñrñrñ eaññ rñpñ, “Ámá ayí píranññ sñwí wññro dñññ píranñññ moro neróná sanñññ nimónñro wigí íwí yaríggíápñ emñ nñmamoro ámi Goríxo tñámññ upñrñxñññ sñwí upñrorñ dñññ sññánññ wimñxññ eññrñññ.” Aisaiao e nñrñrñ eaññpñ xixenñ imónññfa nánñ Judayí Jisasomñ dñññ mñwíkwíropaxí imónñgíárñññ.

⁴¹ Aisaiao orññá nñwññrññá Goríxo urowárènapññño nñkñññññ ñweañagñ nñwñññññ nánñ o nánñ e rññññññ.

⁴² Judayí nñññ Jisasomñ dñññ mñwíkwíroarññagíá aiwñ Judayí áminá obaxí wí aí omñ dñññ nñwíkwíroro aiwñ Parisiowa negí rotú aññyo dání yoí emñ neakwíromopñrñxññññ wáyí nero nánñ waropárí nññro “Jisasomñ xñdarññáonññññ.” mñrñññgíawixñññ.

⁴³ Weyí Goríxo umearññpññ nánñ mñwimónñpa nerñ weyí ámá umearíggíápñ nánñ nñwimónñññ nánñ waropárí nññro “Jisasomñ xñdarññáonññññ.” mñrñññgíawixñññ.

“Nionñ rarññápimñ dání ámá nñññ epayónñpñrñárñññ.” urññññ nánñññññ.

⁴⁴ Jisaso eññ tñññ rñaiwá nñrñrñ re rññññññññ, “Nionñ dñññ nñkwíroaríggíá gñyí gñyí nionñññ dñññ mñññkwíroarññño. Nñrowárènapññomñ enñ dñññ wíkwíroarññño.

⁴⁵ Nionñ sñwí nanaríggíá gñyí gñyí nñrowárènapññomñ enñ sñwí wññarññño.

⁴⁶ Ámá nionñ dñññ nñkwírófáyí anñññ sñá yinññe mññweapa éfñrñxññññ xwíá tñyo wñánñññ wókímñxñmñññññ bññárñññ.

⁴⁷ Nionñ ámá xwíá tñyo ñweagíáyo xwiyíá umearññmñññññ mñbñ ámá nñyonñ yeáyí uyimñxemeámññññññññ bññárñññ. Ayññánñ ámá xwiyíá nionñ rarññápñ arñá nññiro aí mñññxñdñá gñyí gñyo nionñ wí xwiyíá umeararññámánñ.

⁴⁸ Ámá nionñ rñwí nñññmoro xwiyíá nionñ rarññápñ peayí nñwianñro éfáyí wonñ wonñ xwiyíá meárñññpaxípñ rñxa wenñ. Xwiyíá nionñ uráná arñá mñññgíáyo dání sñá yoparñyimñ xwiyíá meárñññpaxí eñagñ nánñ rarñññññ.

⁴⁹ Nionñ gñ dñññyo dání wí mñrñ ápo, xewanñño nñrowárènapñño amñpñ nionñ urñmñápñ nánñ sekaxí nñrñññ eñagñ nánñ gñ dñññyo dání rarññámánñ.

⁵⁰ Ápo sekaxí rñññpimñ ámá dñññ nñkwírorñññpimñ dání dñññ nñyñmñññññ tñggíá anññññ ññññ ñweapñrñfa nánñ imónñpaxí eñagñ nánñ nionñ nñjñárñññ. Ayññánñ amñpñ nionñ seararññápñ, ápo nñrñññpñññ seararññárñññ.” urññññññññññ.

13

Jisaso wiepñsarññowamñ síkwí sosíáyo igíá weañññ nánñññññ.

¹ Aiwá sñá Anññnajo Neamúroagoñ rññññññññ nánñ sñññ mñmñxñpa eñáná Jisaso xwíá tñyo pñññ nñwíárñmñ xano tñe nánñ yinñ añwñ ayo eñagñ nánñ o nñjñárñññ. Ámá xño xegí imónñgíáyo dñññ sixí nuya nñbññsáná xño pene nánñ aí nuya uññññññññññ.

2 Síaþi tñni xío tñni wieþsaritjowa tñni aiwá api naniro nání awi neánimáná Obo re enjñigini. Saimonomi xewaxo Isikarioti dánj Judaso nuri Jisaso nání miyí ouriniri diñj niwíkwírómáná enjáná

3 Jisaso xegí xano amipi nñni íaññj wieþxñiasinñ enagi nání nijfá imóniri Gorixo tñmíni biñþpi nání nijfá imóniri ámi xío tñmíni unfápi nání eni nijfá imóniri neri nání

4 aiwá narigfe dáni niwiáþñimeari xegí rapirapí e pániñyí niþírárímáná roarixf wú niñmeari íriñyoyo niþkñiyinimáná

5 iniñgí þrerixí winami niwayimori wieþsaritjowami sñkwí sosfáyo igfá niweáa nuri roarixf kñkñiyinñú tñni niþkwíra nuri

6 rixa Saimoni Pitaomi wimñiri yaríná re urññigini, “Ámináoxini, joxi gí sñkwíyo igfá neámñiri riyarñini?” urfagi

7 Jisaso re urññigini, “Nioni simþi nání agwi joxi majfá nimóniri aiwi rfwéná ‘E niwapiyimñiri rfa enjñigini?’ niyaiwiri nijfá imónirfáñini.” urfagi

8 Pítao re urññigini, “Ná rfwíyo aiwi joxi gí sñkwíyo wí igfá nearfá menñi.” urfagi Jisaso re urññigini, “Nioni dixí sñkwíyo igfá miñreapa nerfnáyí, joxi nioni tñni nawíni kumixinipaxí mimóniñini.” urfagi

9 Saimoni Pítao re urññigini, “Ámináoxini, sñkwíyoní igfá miñeapani. Gí wéyo tñni miñyoyo tñni aí igfá neat.” urfagi

10 Jisaso re urññigini, “Igfá eánñj go go kíyí bi meñagi nání sa sñkwíyoní igfá eánipaxí imónini. Soyfne kíyí bi meñagi aiwi noyfnéni marfá.” urññigini.

11 Xío nání miyí wurino nání nijfá nimóniri nání “Noyfnéni kíyí mayoyfneñani.” urññigini.

12 Rixa sñkwíyo igfá niweáa núísáná xegí rapirapí niñmeari niyini aiwá narigfe ámi éf niñweari re urññigini, “Nioni seaíþi nání diñj ‘Ayí nání rfa neaiarini?’ rimoñoi?”

13 Soyfne ‘Nearéwapiyarñoxini niñiro ‘Ámináoxini niñiro yarigfáñini. E imóniñáoni enagi nání e niñiriróná xixeni niñarigfáñini.

14 Nioni Ámináoni imóniri searéwapiyarñáoni imóniri enagi aiwi segí sñkwí sosfáyo igfá seaeáñi. Ayináni soyfne eni segí sñkwíyo xixe igfá eánñrixini.

15 Nioni rixa siñwepigí seaíwapiyáagi nání nioni seaíþa soyfne eni axípi e niga úfrixini.

16 Aga nepa seararñini. Ámá xináññj nimóniri omñj wiñarñyí go xegí bosomi seáyí e wimónarñirini? Xwiyfá yanñ wiowarñyo eni urowarñomi seáyí e wimónarñirani?” nuriri

17 re urññigini, “Soyfne nioni siñwepigí seaíwapiyá api nání nijfá nimóniro xixeni nerfnáyí, yayí seainipaxí seaimeañini.

18 Nioni noyfnéni nání miñseararñini. Searþearñáoyfne imónigfápi nání nioni nijfá aiwi Biñkwíyo re niñiri eánñj rþi, ‘Ámá nioni tñni aiwá nawíni narigwílo nioni xopirarí niñmíni sñkwí niñmíeyoari sosfá neañini.’ niñiri eánñþi xixeni imónwiniñini noyfnéni searþearñini.

19 Soyfne amipi rfwíyo imóninþi imónarñagi niwiniñóná ‘Ayí orfani?’ niñiwirini nání agwi re dáni amipi siñi mimónipa éfmi áwanñ seararñini.

20 Aga nepa seararñini. Ámá nioni urowarñáyo umíniñþrfá giyí giyí nioni eni niñmíniñarñoi. Nioni niñmíniñþrfáyí nirowarñarñomi eni umíniñarñoi.” urññigini.

“Miyí nurino Judasorini.” inimi urijí nánirini.

²¹ Jisaso e nurí+sáná dñí ríá uxéagí sñáni áwaní nuriri re urijinigini, “Aga nepa seararini. Soyíné woxí miyí nurinijoi.” uríagí

²² xegí wiepísaríjowa o ríó nání majíá enjagí nání kíkími nimóniro sñwí nainega nuróná

²³ wiepísaríjowa wo —O Jisaso xíó dñí síxí uyíjorini. O xíó tíñí e añwi e éfí ñweañagí nání

²⁴ Saimoní Pitao omí símímajíó níwiríná rénijí urijinigini, “Joxí yaríñí níwirí ámá xíó ríó nání áwaní rei.” Éñijí uríagí

²⁵ wiepísaríjowa xíó tífáminí níkinímónaumaná yaríñí re winijinigini ‘Ámináoxini, joxí ríó, ayí gorini?’ uríagí

²⁶ Jisaso re urijinigini, “Aiwápipí múyo neagwirí wimo, ayí orini.” nurimáná aiwápipí múyo neagwirí Isikariotí dájí Saimonomí xewaxo Judasomí miní winijinigini.

²⁷ Miní wíáná Seteno Judasomí dñí xixéroagí Jisaso re urijinigini, “Joxí erípi añni ei.” uríagí aí

²⁸ xíó tíni aiwá narígíáwa o Judaso e oeniri urípi nání majíá nero

²⁹ wí dñí re yaiwigíawixini, “Judaso nigwí wowí xiríño enjagí nání re ríá urijoi, ‘Aiwá Aníñají Neamúroagí rípi nání nanípi joxí bí neai.’ ríá urijoi? ‘Uyípeayíyo arírá wiminiri nání amípi bí miní wi.’ ríá urijoi?” yaiwiaríná

³⁰ Judaso, múyo neagwirí wípi nurápanimo áríwiyimi peyeañinigini.

Jisaso ñwí ikaxí sñípi urijí nánirini.

³¹ O ríxa peyeááná Jisaso re ríñinigini, “Ámá imóníñáoní ríxa seáyí e imóníagí ámáyí sñwí nanípirí ríxa rínáriní. Nioní e éagí nínaníríná Goríxoyá ení síxí eáníñípi nání ení níjía imónípiráoí.

³² Nioní e nimóníríñípipí dání Goríxoyá ení eáníñí sñáni nimónírínáyí, nioní ení seáyí e nínimíxírí níniníñoi.

³³ Gí niaíwoyíné, síní soyíné tíni bí onímíápi ñweámíni. Soyíné nioní nání píá nípiríá enjagí aiwí negí Judayo re uríñápa, ‘Nioní umíáé soyíné ení wí upaxí menini.’ uríñápa agwí soyíné ení axípi seararini.” nuriri

³⁴ re urijinigini, “Nioní ñwí ikaxí sñí bí osearímíni. Nioní dñí síxí seayaríñápa soyíné ení axípi xixe dñí síxí yiníríxini.

³⁵ Sewaníñooyíné dñí síxí xixe níyinírínáyí, ámá sñwí níseaníro re seaiaiwípiríárini, ‘Oyá wiepísinowaríani?’ seaiaiwípiríárini.” urijinigini.

“Pitaoní, joxí ríwí nímoríni.” urijí nánirini.

³⁶ Saimoní Pitao re urijinigini, “Ámináoxini, joxí gími umíniri nání neararini?” uríagí Jisaso re urijinigini, “Agwí nioní ume agwí joxí wí míníxídípaxí enjagí aí ríwéná joxí ananí níxídíríárini.” uríagí

³⁷ Pitao re urijinigini, “Ámináoxini, pí nání ‘Agwí joxí míníxídípaxí ríni.’ nírarini? Joxí éfí rímínímíniri nání yaríná nioní nípipírínáyí, ananirini.” uríagí

³⁸ Jisaso re urijinigini, “Joxí nepa nioní éfí níminíri nání rípipaxoxí rani? Aga nepa rírarini, ‘Karíkarí síní ríaiwá mírípa enáná joxí biaú bí nioní nání “O nání nioní majíárini.” ríríni.’ rírarini.” urijinigini.

14

“Goríxo tíñí e nání ófíñíñí imóníñáonirini.” urijí nánirini.

1 Wiep̄sar̄iñ̄fyo “Soȳné d̄iñ̄f r̄fá m̄iseaxepant̄.” nur̄iri re ur̄iñ̄niḡini, “Gor̄ixom̄i d̄iñ̄f w̄ik̄r̄oro nion̄i en̄i d̄iñ̄f n̄ikw̄r̄oro é̄tr̄ix̄ini.

2 An̄f ḡf ápoyáyo awawá obax̄ ikw̄r̄on̄ini. Nion̄i soȳné nán̄i an̄f wé searoárim̄fá en̄aḡi nán̄i an̄f awawá aȳf mikw̄r̄on̄ipa ner̄i s̄iñw̄riȳf, anan̄i áwan̄f sear̄m̄in̄iri en̄ár̄ini.

3 Nion̄i nur̄i an̄f wé n̄isearoárim̄i ámi n̄ib̄iri soȳné en̄i nion̄i ñweám̄fáé nion̄i t̄n̄i nawín̄i ñweap̄r̄fá nán̄i n̄iseair̄im̄en̄ap̄imi um̄fár̄ini.

4 Óf nion̄i an̄f apim̄i nán̄i um̄fáyi nán̄i soȳné n̄ij̄fár̄ini.” ur̄faḡi

5 Tomaso re ur̄iñ̄niḡini, “Ámin̄áox̄ini, jox̄i ur̄fē nán̄i none maj̄fá nerane nán̄i ar̄ige óf ur̄fáyi nán̄i n̄ij̄fá imón̄iñw̄ini?” ur̄faḡi

6 Jisaso re ur̄iñ̄niḡini, “Ámá ‘Gor̄ixo t̄ñ̄f e nán̄i úim̄iḡini.’ wimón̄ar̄iñ̄fyo nán̄i n̄iwan̄iñ̄on̄i óf̄ȳin̄iñ̄f imón̄iñ̄áon̄ir̄ini. Am̄ip̄i Gor̄ixo nán̄i nepa imón̄iñ̄p̄i ámá ayo s̄iwá wir̄i d̄iñ̄f n̄iȳim̄iñ̄f imón̄iñ̄p̄i s̄ix̄f um̄imori yar̄iñ̄áon̄ir̄ini. Ámá wo óf w̄iyim̄i d̄an̄i ápo t̄ñ̄f e nán̄i w̄imeapax̄man̄i. Nion̄ini óf ápo t̄fē n̄an̄iȳin̄iñ̄f imón̄iñ̄áon̄ir̄ini.

7 Soȳné nion̄i nán̄i ‘Or̄fan̄i?’ n̄in̄iaiwiro p̄irán̄iñ̄f n̄ij̄fá nimón̄iro s̄iñw̄riȳf, ḡf ápo nán̄i en̄i p̄irán̄iñ̄f n̄ij̄fá imón̄an̄iro eḡfár̄ini. E n̄isear̄iri aiwi agw̄i r̄iná d̄an̄i soȳné o nán̄i n̄ij̄fá nimón̄iro s̄iñw̄f w̄in̄iḡfár̄ini.” ur̄faḡi

8 Piripo re ur̄iñ̄niḡini, “Ámin̄áox̄ini, jox̄i ápo s̄iwá neaíáná ‘Aȳf apán̄ir̄ini.’ neaimón̄ar̄ini.” ur̄faḡi

9 Jisaso re ur̄iñ̄niḡini, “Piripe, nion̄i soȳné t̄n̄i en̄j̄n̄á d̄an̄i emen̄á aiwi jox̄i nion̄i nán̄i s̄in̄i p̄irán̄iñ̄f n̄ij̄fá mimón̄ipa reñ̄ini? Ámá nion̄i s̄iñw̄f nan̄fá ḡiȳf ḡiȳf ápom̄i en̄i w̄in̄fáȳf en̄aḡi nán̄i jox̄i pí nán̄i ‘Ápo en̄i s̄iwá neai.’ n̄irar̄iñ̄ini?

10 Ápo xewaxon̄i t̄n̄i nawín̄i imón̄irai xewaxon̄i ápo t̄n̄i nawín̄i imón̄irai en̄agw̄f̄i nán̄i jox̄i s̄in̄i ‘O xano t̄n̄i axowaúr̄fan̄i?’ n̄in̄iaiwir̄i d̄iñ̄f m̄in̄ikw̄roar̄iñ̄f reñ̄ini? Xw̄iȳfá nion̄i searar̄iñ̄ap̄i ḡf d̄iñ̄fyo d̄an̄i searar̄iñ̄aman̄i. Am̄ip̄i nion̄i yar̄iñ̄ap̄i en̄i ápo, nion̄i t̄n̄i nawín̄i imón̄igw̄f̄ioyá d̄iñ̄fyo d̄an̄i yar̄iñ̄ár̄ini.

11 Xw̄iȳfá nion̄i re sear̄fap̄i, ‘Ápo nion̄i t̄n̄i nawín̄i imón̄irai nion̄i ápo t̄n̄i nawín̄i imón̄irai en̄wī.’ sear̄fap̄i nán̄i ‘Nepar̄ini.’ n̄iȳaiwiro d̄iñ̄f n̄ikw̄rópoȳi. ‘E oyaneȳi.’ m̄iseaimón̄ipa ner̄f̄n̄áȳf, em̄m̄f am̄ip̄i nion̄i n̄iseaíwap̄iya bar̄fná soȳné s̄iñw̄f w̄in̄iḡfap̄i nán̄ini ‘Nepar̄ini.’ n̄iȳaiwiro d̄iñ̄f n̄ikw̄rópoȳi.

12 Aga nepa searar̄iñ̄ini. Nion̄i d̄iñ̄f n̄ikw̄roar̄iḡfá ḡiȳf ḡiȳf am̄ip̄i nion̄i seaíwap̄iyar̄iñ̄ap̄i en̄i ep̄r̄fár̄ini. Oyi, nion̄i ápo t̄fē um̄fá en̄aḡi nán̄i am̄ip̄i nion̄i seaíwap̄iyar̄iñ̄ap̄imi wiár̄f seáyi e imón̄iñ̄p̄i aí ep̄r̄fár̄ini.

13 Xewaxon̄i en̄f eán̄iñ̄f ápoyá amáyo s̄iwá n̄iwir̄iñ̄p̄imi d̄an̄i ‘Ápo seáyi e imón̄iñ̄or̄fan̄i?’ w̄iaiw̄ir̄ix̄in̄iri soȳné pí pí nán̄i ápom̄i r̄ix̄iñ̄f nur̄ir̄fná xeḡf xewaxon̄imi d̄an̄i nur̄iri r̄ix̄iñ̄f ur̄ánáȳf, nion̄i anan̄i x̄ixeni n̄iseaiim̄fár̄ini.

14 Am̄ip̄i ápom̄i r̄ix̄iñ̄f nur̄ir̄fná nion̄imi d̄an̄i nur̄iri r̄ix̄iñ̄f ur̄fap̄i nion̄i anan̄i n̄iseaiim̄fár̄ini.

“Nion̄i Kw̄iȳf Gor̄ixoyápi urowár̄im̄fár̄ini.” ur̄iñ̄f nán̄ir̄ini.

15 “Soȳné nion̄i d̄iñ̄f s̄ix̄f n̄in̄iyir̄fnáȳf, nion̄i sekax̄f sear̄iñ̄ap̄i x̄ixeni x̄f̄d̄ip̄r̄fár̄ini.

16 Nion̄i ápom̄i r̄ix̄iñ̄f ur̄áná ar̄ir̄á seaipax̄f imón̄iñ̄f ámi wo soȳné t̄n̄i nawín̄i an̄iñ̄f íníná ñweáw̄in̄iḡin̄iri seḡf t̄fám̄ini urowár̄en̄ap̄in̄fár̄ini.

17 Kw̄iȳf x̄fo nán̄i nepa imón̄iñ̄p̄ini seaíwap̄iyar̄iñ̄p̄i nán̄i rar̄iñ̄ini. Ámá x̄fom̄i d̄iñ̄f m̄iw̄ikw̄roar̄iḡfáȳf kw̄iȳf x̄foyápip̄imi mí n̄iwóm̄ix̄iro n̄ij̄fá

mimónipaxí enagi nání arirá wimínri eníapí umímínipaxí meníní. E nerí aí kwíyípi ríxa soyíné tíní nawíní imóninagí nání apí nání nijfá imóninjoí. Idána soyíné ení níseaimearí xwioxíyo seanweanfáriní.

¹⁸ Nioní wimiáoyínéniní segípi níseawárimí umfámani. Ámí soyíné tíní e nání bimfáriní.

¹⁹ Ámá nioní díní miníkwíroarígíyí sínwí minanipa epíri nání anwi ayoríní. E nerí aí soyíné ámí sínwí nanípírfáriní. Nioní ámí síníf emfa enagi nání soyíné ení síníf epírfáriní.

²⁰ Sfá soyíné nioní ámí síníf éaná nanípírfáyimí re níyaiwiro nijfá imónipírfáriní, ‘O xano tíní imóniri enána none xfo tíní imónirane xfo none tíní imóniri enagwi nání xfo tíní axoneríní.’ níyaiwiro nijfá imónipírfáriní.

²¹ Ámá go go gí sekaxí rarínápi ía níxíriri níxfdirínáyí, nioní díní síxí níyarínoríní. Nioní díní síxí níyaríní gomí gomí gí ápo díní síxí uyirí nioní uyirí nerí níwaninjoní nání yumí bí míví xixeni síwá winímfáriní.” urfagi

²² Judaso —Isikariotí dání Judaso marfáí, wiepísarínjowa Judasoyí riníní woríní. O re uríniginíní, “Ámínáoxíní, pí éagi nání ámá níní xwíá tíyo nweagfáyo síwá mívwinipa nerí newaninjoneni síwá neainírfáriní?” urfagi

²³ Jisaso re uríniginíní, “Ámá go go nioní díní síxí níniyirínáyí, xwíyá nioní rarínápi xfdínírfáriní. Omí gí ápo díní síxí nuyirí yawawí o tfámíní níbirai o tíní nawíní aníní nweanfáriní.

²⁴ Ámá nioní díní síxí mívniyarígíyí nioní rarínápi xfdarígíámani. Xwíyá nioní seararíná soyíné arfá niarígíápi, ayí nioní gí díní tíní rarínápmání. Ápo nírowárenapínjoya díní tíní rarínápiríní.” nuríri

²⁵ re uríniginíní, “Nioní síní soyíné tíní níjwearíná amípi apí nání searfíní.

²⁶ E nerí aí rfwéná arirá seainfo —O kwíyí Goríxoyápiríní. Xfo ámá nioní níxfdarígíáyo nání urowárenapínírfápiríní. Apí amípi níní nání seaíwapiyíáná nioní níseara waríná nípiní nání díní seainírfáriní.

²⁷ Nioní soyíné píní níseawiárimí nurí aiwí soyíné nioniyá díní tíní níwayíróniro nweapírfáriní. Nioniyá díní tíní níwayíróniro nweapírfápi nání níriríná ámá xwíá tíyo dání wigí díní tíní yarígíápi nání mívraríní. Nioniyá díní tíní aga níwayíróniro nweapírfá nání imónipírfáriní. Ayínání díní rfá níseaxerí wáyí bí minípa éfiríxíní.

²⁸ Xwíyá nioní searfá rípi, ‘Nioní píní níseawiárimí nurí ámí seyíné tíní e nání bimfáriní.’ searfápi soyíné ríxa arfá níoi. Nioní ápo tíní e nání umí enagi nání soyíné nepa díní síxí níniyirínáyí, yayí seáyimí dání seainímíní éfiríní. Ápo seáyí e nímuño enagi nání raríní.

²⁹ Soyíné nioní searfápi xixeni imónifagi níwínírfá díní níkwíroro ‘Ayí o nearínírfáriní?’ yaiwiro oépoyníri síní mimónipa éfmí seararíní.” nuríri

³⁰ re uríniginíní, “Xwíá tíyo menweño —O oboríní. O ríxa barínagí nání nioní soyíné tíní níjwearí ámí ayá wí searímíméíní. O nioní ení mívneáninjo enagi aiwí

³¹ ámá xwíá tíyo dáníyí níní re níaiwírfíxíníri, ‘O xanómí díní síxí uyínorfaní?’ níaiwírfíxíníri ápo sekaxí nírinípi tíní xixeni oemíní.” nuríri re uríniginíní, “Re dání níwiáfnímeámí ríxa owaneyí.” uríniginíní.

“Wainí uraxí nepaxiḡḡ imóniḡḡpḡḡniḡḡ imóniḡḡáoniriḡḡniḡḡ.” urḡḡḡ nániriḡḡniḡḡ.

¹ Jisaso ewayí xwiyíá nuriri re urḡḡḡnigiḡḡniḡḡ, “Wainí uraxí nepaxiḡḡ imóniḡḡpḡḡ, ayí nioniriḡḡniḡḡ. Wainí omiḡḡḡ xiáwo gí áporiḡḡniḡḡ.

² Wireḡḡḡ nionimi dáni neániri ná miwéyí níni ápo emi wiximoariḡḡḡriḡḡniḡḡ. Wireḡḡḡ ná wearḡḡḡyí níni xwiogwí wíomí ná xwé wéwiniḡḡḡniḡḡriḡḡniḡḡ o emi wíwákwímí niyárimáná míá imixárarḡḡḡriḡḡniḡḡ.

³ Xwiyíá nioni seararḡḡḡpimi dáni soyíné rixa míanḡḡḡ inḡḡḡoi.

⁴ Soyíné uraxí wireḡḡḡ eániḡḡḡpa axḡḡḡ nioni neánírixiḡḡniḡḡ. E neríináyí, nioni wireḡḡḡniḡḡḡ axḡḡḡ soyíné seaeániḡḡfáriḡḡniḡḡ. Wainí mḡkomí wireḡḡḡ meániḡḡpa neríináyí, ná miwepaxí imóniḡḡḡpa soyíné eni nioni wireḡḡḡniḡḡḡ miḡneániḡḡpa neríináyí, ná wepaxí menḡḡniḡḡ.

⁵ Nioni uraxí wainí mḡkḡḡniḡḡḡ imóniḡḡáoniriḡḡniḡḡ. Soyíné uraxí wainí wireḡḡḡniḡḡḡ imóniḡḡḡoyíneriḡḡniḡḡ. Ámá nioni wireḡḡḡniḡḡḡ neániḡḡḡ go go nioni xíoyá mḡkḡ imóniḡḡáoní enagí nání ná xwéniḡḡḡ wearḡḡḡriḡḡniḡḡ. Ayí riḡḡḡ nániriḡḡniḡḡ. Soyíné nioni pḡḡniḡḡ niḡniwiáriḡḡmi nuríináyí, amiḡḡḡ wí epaxí menḡḡniḡḡ.

⁶ Wireḡḡḡ emi móyí yeáyí yárarḡḡḡpa ámá nioni wireḡḡḡniḡḡḡ miḡneániḡḡpa éf gomi gomi emi móáná yeáyí yárarḡḡḡriḡḡniḡḡ. Wireḡḡḡ axḡḡḡniḡḡ e enḡyí awí neáriḡḡriḡḡ ríá ikeáaráná ríá nowárarḡḡḡriḡḡniḡḡ.” nuririḡḡ

⁷ re urḡḡḡnigiḡḡniḡḡ, “Soyíné nioni wireḡḡḡniḡḡḡ neániḡḡḡ xwiyíá nioniyáḡḡ xíḡḡriḡḡ neríináyí, soyíné pí pí seaimónariḡḡḡyí nání ápomí rixiḡḡḡ uráná anani seaiiníáriḡḡniḡḡ.

⁸ Soyíné e nero ná xwéniḡḡḡ nerḡḡḡḡpimi dání enḡḡ sixí eániḡḡḡ gí ápoyáḡḡ ámáyo siwá wíáná ‘O seáyí e imóniḡḡorḡani?’ wíaiwipíriḡḡáriḡḡniḡḡ. Soyíné e nerḡḡḡḡpimi dání eni ‘Xegí wieḡḡsiḡḡyí wírḡani?’ wipimóniníáriḡḡniḡḡ.

⁹ Ápo diḡḡḡ sixí niyiniḡḡpa nioni eni diḡḡḡ sixí seayiniḡḡniḡḡ. Ayináni nioni diḡḡḡ sixí seayiniḡḡḡpimi anḡḡḡ neayíwiniḡḡḡniḡḡriḡḡniḡḡ éfrixiniḡḡ.

¹⁰ Soyíné nioni sekaxí searíáyo xixeni niḡxíḡḡirónáyí, nioni gí ápo sekaxí niḡriḡḡḡpimi píranḡḡḡ xíḡḡariḡḡḡḡḡ nání diḡḡḡ sixí niyariḡḡḡpa nioni eni axḡḡḡ anḡḡḡḡ soyíné diḡḡḡ sixí seayimíáriḡḡniḡḡ.

¹¹ Diḡḡḡ níá bi onimiáḡḡ seairi yayí bi onimiáḡḡ seainiri oeniri nání miḡseararḡḡḡniḡḡ. Diḡḡḡ níá niḡniri yayí ninariḡḡḡpa soyíné eni diḡḡḡ níá ayá wí seairi yayí seainiri oeniri seararḡḡḡniḡḡ.

¹² Sekaxí nioni rariḡḡḡḡḡ riḡḡriḡḡniḡḡ. Nioni diḡḡḡ sixí seayariḡḡḡpa soyíné eni axḡḡḡ xixe diḡḡḡ sixí yinírixiḡḡniḡḡ.

¹³ Ámá wo xegí ámáyo diḡḡḡ sixí nuyiríná arírá wimḡḡniḡḡriḡḡ nání upeíḡḡḡ diḡḡḡ sixí uyaríḡḡḡḡḡ bi tíni xixeni mimóniniḡḡ. Aga seáyí e múroniniḡḡ.

¹⁴ Soyíné nioni sekaxí seararḡḡḡḡḡ xixeni axḡḡḡ nerónáyí, gí ámáyíné imóniḡḡḡoi.

¹⁵ Xináiwániḡḡḡ nimóniro omiḡḡḡ wiariḡḡḡáyí wigí boso ‘E emíániḡḡ nání ríá nearariḡḡniḡḡ?’ miyaiwí majíá imónariḡḡḡḡḡ enagí nání siḡḡniḡḡ ‘Inókiwayíneniḡḡḡ imóniḡḡḡoyínéyí searimiméniḡḡ. Amiḡḡḡ ápo niḡraríná aríá wiḡḡḡ niḡḡḡniḡḡ áwanḡḡ niḡseariri nání ‘Gí ámáoyínéyí seararḡḡḡniḡḡ.

¹⁶ Soyíné nioni íá niyamixíḡḡámaní. Ayí nioni soyíné nuro ámáyo nuréwapiyiriḡḡḡpimi dání aiwá niyimiḡḡniḡḡḡ wéfrixiniḡḡriḡḡniḡḡ íá yiyamiximí niḡseairi searípeariḡḡriḡḡniḡḡ. Ayináni pí pí nání ápomí rixiḡḡḡ nuririḡḡniḡḡ nionimiḡḡ dání nuririḡḡ uránáyí, anani xixeni seaiiníáriḡḡniḡḡ.

¹⁷ Sekaxí nioni rariḡḡḡḡḡ riḡḡriḡḡniḡḡ. Aga xixe diḡḡḡ sixí yinírixiḡḡniḡḡ.

“Gí seaiḡḡḡsarḡḡḡáoyíné enagí nání ámá símí tíni seaiḡḡḡriḡḡriḡḡniḡḡ.” urḡḡḡ nániriḡḡniḡḡ.

18 “Ámá xwíá tío enípi nánini moarigíáyí soyíné símí tñi seiaríηagía nîwînríná dîñí re móríxini, ‘None siní símí tñi mîneaipa neríná xámi Jisasomi wigíáraní?’ móríxini.

19 Soyíné ámá xwíá tío wenípi nánini moarigíáyí tñi nawíni nimóniri sîñwiríyí, soyíné wigíyí imónaniri éfá enagi nání dîñí sixí seayipaxíriní. E nerí aí soyíné ámá xwíá tío wenípi nánini moarigíáyí tñi nawíni mimónipa ero ayí tñi axípi mimónipa éríxinirí íá yiyamíximí seairí ená enagi nání ayí símí tñi seiaríηoi.

20 Ewayí xwíyíá nioní searíá rîpi, ‘Ámá xînáiniηí nimóniri omíηí wiiariηí go go xegí bosomi seáyí e wimónariηímaní.’ searíápi nání dîñí móríxini. Nioní xeaníηí nînikárirónáyí, soyíné ení xeaníηí seaikáripírfáriní. Xwíyíá nioníyápi aríá nîniro nînixídirónáyí, soyínéyápi ení aríá nîseairo seaxídirírfáriní.

21 E nerí aí nioní nîrowárenapiηo nání nijíá píraníηí mimónipa nero nání soyíné nioní nînixídiro ‘Jisasoyáonerini.’ raríηagía nání xeaníηí rîpi nîpini seaikáripírfáriní.” nuriri

22 re uríηiniginí, “Nioní nîbirí xwíyíá murípa nerí sîñwiríyí, wigí íwí nero nioní ríwí nîmófápi nání xwíyíá meárinípaxí imónaniri éfámaní. Nioní ríxa bîñá enagi nání ayí re wí rípaxí menini, ‘Negí enwápi neríná íwí mîyaríηwînrí enwáriní.’ rípaxí menini.

23 Ámá nioní símí tñi niarigíáyí gí ápomí ení símí tñi wiaríηoi.

24 Nioní emímí amípi ámá eníá dání aiwí mîwíwapíyigíá bî mîwíwapíyipa nerí sîñwiríyí, wigí íwí nero nioní ríwí nîmófápi nání xwíyíá meárinípaxí menini. E nerí aiwí nioní emímí wíwapíyínápi sîñwí nînaníro aí nioní tñi gí ápo tñi ení nîwawini símí tñi yeaiaríηoi.

25 Ríwamíηí nioní nání wigí ηwí ikaxí eáníηíyo dání eáníηí rîpi, ‘Míki meñagi aiwí símí tñi nigíáriní.’ nîriniri eáníηípi xixeni imónini nání niaríηoi.” uríηiniginí.

26 Ámí re uríηiniginí, “Arírá seainíto —O Goríxoyá kwíyípirini. Api nioní ápo tíηí e dání soyíné tíηí e nání urowárenamíápirini. Api kwíyí Goríxoyápi xíto tíηí e dání nîbirí xíto nání nepa imóníηípiní seaíwapíyaríηípi nání raríηini. Api nîbiríná nioní nání áwaní seariníáriní.

27 Soyíné nioní ámáyo iwamíto nuréwapíya uñáé dání nioní tñi emeagíoyíné enagi nání seaímeaní míkyóyíné ení ámáyo nioní nání áwaní urírfáriní.

16

1 Soyíné axínáni dîñí nînikwíroro nemáná óreámioapírxinirí api nîpini searíηini.

2 Ayí re seaipírfáriní. Rotú aníyo dání segí yoí emí nîseakwírimoro aiwí ríwéná xe nimóniríná ámá seapíkiíáyí Goríxo wimónariηípiní yaríηwînrí seapíkipírfáriní.

3 Ápo nání nijíá píraníηí mimónipa ero nioní nání ení axípi e mimónipa ero nero nání api seaipírfáriní.

4 Xwíyíá nioní searíápi, ayí rîpi nání searíini. Xeaníηí api ríxa nimónaríná nioní nîseara úápi nání dîñí mopírfá nání searíini. Api nání iwamíto soyíné tñi emeñwáé dání áwaní mîsearíηaniginí. Siní soyíné tñi nemerí nání áwaní mîsearíηaniginí.

Kwíyípi eníápi nání uríηí nánirini.

5 “Rixa nirowárenapiño tñj e nání warinagí aí soyfne woxi ‘Joxi gimí nání urfíni?’ minirariñoi.

6 Nioni ‘Rixa numfíni.’ searíagi nání soyfne íkíniñj sipí seaiaríni.

7 E nerí aí aga nepa searariñi, ‘Nioni soyfne tñi aníñj re niñwearfna arirá niseaipaxí aiwi pñi niseawiárimí nurfna arirá aga seáyí e imóniñipi seaipaxíriñi.’ searariñi. Ayí rípi nániríni. Nioni pñi niseawiárimí mupa nerfnyáí, arirá seainfomi —Kwíyípi nání rariñi. Omí murowárenapi epaxíriñi. Nioni nurfnyáí, omí soyfne tfámíni urowárenapimfá enagí nání rariñi.

8 Kwíyípi nibirfna áma xwíá tfo dánjyí re yaiwírixiníri, ‘Nene “fwípi, ayí apíríani?” moariñwápi tñi “Wé róniñipi, ayí apíríani?” moariñwápi tñi “Goríxo ámayo xwíyá numeárirfna e winfárfani?” moariñwápi tñi apiaú api xenwíni moariñwárfani?’ yaiwírixiníri wíwapíyinírfani.

9 Ayí nioni dñj miníkwíropa yaríñagí nání kwíyípi ‘fwípi, ayí apíríani?’ oyaiwípoyiníri wíwapíyiri

10 nioni ápo tñj e nání yíana o nínimíminimána soyfne siní sñwí ámi wí minanfá enagí nání kwíyípi ‘Wé róniñipi, ayí apíríani?’ ení oyaiwípoyiníri wíwapíyiri

11 Goríxo obo, áma xwíá tfo menweañomí ríxa xwíyá umeárinj enagí nání kwíyípi ‘Goríxo xwíyá numeárirfna e winfárfani.’ ení oyaiwípoyiníri wíwapíyiri enfárfani.” uríñiniginí.

12 Ámi re uríñiniginí, “Nioni xwíyá xwapí ámi bí tñi ‘Osearimíni.’ nimónariñagi aiwi agwi soyfne arfá nipaxí mimóniñoi.

13 E nerí aiwi kwíyí amípi nepaxíñj imóniñipi nání rariñipi nibirfna Goríxo nání nepáni imóniñipi nñi seíwapíyinírfani. Api xegí dñj tñi wí mīsearipa nerí ápomíni arfá wiaríñipíni rínfá enagí nání amípi Goríxo nání imóniñipi xixeni searéwapíyinírfani. Amípi ríwíyo imónínfapi nání ení wíá searókiamonírfani.

14 Kwíyípi xwíyá nioni rariñapi wíá nīsearókiamorí nioni nání nīseariri nání nioni seáyí e nimíxínírfani.

15 Ápo nioni fáníñj niepíxíniasíñj enagí nání amípi nñi oyá imóniñipi nioníyárfani. Ayínáni nioni re searfíni, ‘Kwíyípi nioni rariñapi arfá níniri wíá searókiamonírfani.’ searfíni.” uríñiniginí.

“Íkíniñj sipí nīseáísfaná yayí seainírfani.” uríñj nániríni.

16 Jisaso ámi re uríñiniginí, “Nioni bí onímiápi soyfne tñi niñweámána enána sñwí naníprímeói. Soyfne segípi ámi bí onímiápi niñweámána sñwí naníprírfani.” uríagi

17 wiepísaríñyí wa re ríñigíawixíni, “O pí enípi nání rífa re áwanj neararíni, ‘Nioni bí onímiápi niñweámána enána sñwí naníprímeói. Soyfne segípi ámi bí onímiápi niñweámána sñwí naníprírfani.’ Rípi ení ‘Ápo tñj e umíniri rariñi.’ nearariñipi pí enípi nání rífa neararíni?’ níríníro

18 re ríñigíawixíni, “ ‘Bí onímiápiyí rariñyí pí nání rífa neararíni? None xfo rariñipi nání níjfa mimóniñwiní.” rínaríñagí

19 Jisaso awa yaríñj owianeyiníro wimónariñagi nání níjfa nimóniri nání re uríñiniginí, “Nioni ‘Bí onímiápi niñweámána enána sñwí naníprímeói. Segípi ámi bí onímiápi niñweámána sñwí naníprírfani.’ searfápi nání yaríñj níniro rírinariñoi?

20 Aga nepa searariñi. Soyfne ámíxíá nero ñwí piyí wírinípríri aiwi áma xwíá tfo dánjyí —Ayí Goríxo tñi xepíxepá rónigíáyírfani. Ayí yayí

seáyimi dání wininñoi. Ríná soyíné íkññí sípí niseairi aiwi ríwéná dñí nífá seainñárini.” nuriri

²¹ ewayí xwiyfá bi rípi urinñigini, “Apixíwa niaíwí nixiríná yarigfápi nání dñí mópoyi. Apixí niaíwí sñwí wanaríná ‘Rinñí nñiniri niaíwí xirimi nání ríxa rínárani?’ niyaiwiri nání íkññí sípí wiarñíri. E neri aí ríwéná niaíwí ríxa nixirímáná niaíwí xífo nání dñí nífá winarñagí nání rññí winípi nání arfá ikeamoarñíri.

²² Soyíné eni axípiññí seaimónini. Agwi soyíné íkññí sípí niseairi aiwi nioni ámi sñwí seanáná xwioxíyo dñí nífá seainñárini. Yayí api ámá wí amípi wí niseaikáriro aí píri searakipaxí mimónñipi nání rarñini.

²³ Dñí yayí seainñe dání nioni ámi amípi bi nání yarñí nipírfámani. Aga nepa seararñini. Ápomi amípi bi nání rixñí nuriríná nionimi dání uránáyí, anani niseaiapñárini.

²⁴ Ínina dání ápomi nionimi dání rixñí murípa néra nibfásaná aí dñí nífá seainñápi bi onímíapi miseainípa éwññigñiri omi anani rixñí urírixiñi. Rixñí uráná seiapñárini.” urinñigini.

“Nioni ámá Gorixo tñi xepixepá rónigfáyo ríxa xopírari winárini.” urinñi

²⁵ Ámi re urinñigini, “Xwiyfá nioni niseara úapi ewayí xwiyfá tñi niseairi aiwi ríwéná ewayí xwiyfá tñi ámi bi miseari ápo nání sñjani áwanñ searímfáiná nimónñárini.

²⁶ Íná Gorixomi rixñí nuriríná nionimi dání urípírfári. Sewanñoyíné rixñí uráná anani arfá seainfá enagi nání ‘Íná nioni soyíné nání ápomi rixñí seuriyimfári.’ miseararñini.

²⁷ Xewanñjo dñí sixí niseayiri nání arfá seainfári. Soyíné nioni dñí sixí niyiro ‘Ápo tñí e dání biñorani?’ niaiwiro yarñagfa nání xewanñjo dñí sixí niseayiri nání arfá seainfári.” nuriri

²⁸ re urinñigini, “Enína nioni ápo tñi ñweaagáoni aí o tñí e dání píni niwiárimi xwí tfo nání biñári. Re niñweañsáná xwí tfo píni niwiárimi ámi o tñí e nání umíni.” uríagi

²⁹ xegí wiepísarñjowa re urigfawixini, “Ayí apirini. Agwi joxi ewayí xwiyfá tñi mñeararñini. Ríxa sñjani áwanñ neararñini.

³⁰ Agwi none dñí re nisaiwirane niñfá imónñwini, ‘Amípi nñni nání niñorani? Ámá yarñí mñwipa émi aiwi wigí xwioxíyo “Yarñí api owimni.” yaiwiarígfápi nání niñfá imónñorani?’ nisaiwirane niñfá imónñwini. Ayínani dñí re nisaiwirane dñí ríkwíroarñwini, ‘Joxi Gorixo tñí e dání biñoxirini.’ ríkwíroarñwini.” uríagfa

³¹ Jisaso re urinñigini, “Agwi soyíné dñí rñkwíroarñoi?

³² Soyíné xídxídwárf seaíaná nioni niñpi píni niñwiárimi segí añmi nání xixegñi umipíriná ríxa añwi e neri ríxa imónni. Soyíné nioni píni niñwiárimi núagfa aí ápo dñí níkwíroarñagí nání nioni niñpi ñweapaxímani.

³³ Soyíné ayá síwí mñearó ‘O tñi ikárññwáonerani?’ niyaiwiniro kiki farixiñiri xwiyfá nioni niseara bíapi searfári. Soyíné xwí tfo ñweañaná ámá Gorixo tñi xepixepá rónigfáyí xeanñí seaikáripírfá enagi aiwi nioni ayo ríxa xopírari wía enagi nání dñí sixí níniro ñweárixini.” urinñigini.

17

Wiepisariñyo nani rixiñf wuriyiñfp naniñi.

¹ Jisaso xwiýá apí nura núśáná añnamí nani síñwí nananiñi re riñiniñi, “Ápoxini, nimónini nani rixa rínarini. Dixí riwaxoni ení sixí eániñf joxiyápi ámáyo siwá wimi nani joxi ‘O ámá niyoní seáyi e imóniñorfaní?’ oniaiwiñpoyiniñi nírixiñi.

² Ámá joxiyá dñfyo dani nioni niñdarigfáyo dñf niyimñf imóniñfpi sixí umímopaxo imónwiniñiniñi ‘Ámá níni nani néniñf tñoxi imóneí.’ niñf enagi nani rirariñini.

³ Ámá riñini nerñfipimi dani dñf niyimñf imóniñfpi tñgáyf imónarigfárini. Joxi nani ‘Nwá imóniño, ayf Gorixorini. Ámi wo miñweanini.’ dñf rimoro Jisasi Kiraisoni, joxi nirowarénapiñoni nani ‘Nepa ayf orini.’ dñf niñmoroyarigfáyf, ayf dñf niyimñfpi imónarigfárini.

⁴ Joxi o e éwiniñiniñi niñfpi xiñeni niñini niyáriñá ení sixí eániñf joxiyápi niwíwapiyiñfipimi dani seáyi e joxi imóniñfpi ámá xwá tño dñfyo siwániñf wiarini.

⁵ Ápoxini nioni e éa enagi nani xami xwá ririñi mimónipa eními joxi tñi niñwearfna níñiniñi ñweaagapi ‘Ámi nioni tñi niñwearfna nioni tñi nawini seáyi e nimóniniñi axfpi oikñini.’ osimónini.” nurini

⁶ re uriniñiniñi, “Ámá xwá tño dñf joxiyá dñf tñi nioni niñdarigfáyf joxi imóniñfpi nani xiñeni niñfá oimónipoyiniñi wíwapiyiñarini. Ayf ámá dixí nioni niapiñf niñi rirariñini. Dixí xwiýá nioni niñfipimi píraniniñf niñdañiñi

⁷ rixa niñfá re imóniñoi, ‘Amipi joxi faniñf niepññiasiniñi nioni niñfpi yaríñfpi niñiniñi joxi niapiñfñini.’ Niñfá e imóniñoi.

⁸ Xwiýá joxi niñfpi xewanñoni rixa urfá enagi nani niñfá e imóniñoi. Xwiýá nioniyápi arfá niñiróna dñf niñkwíroro xiñeni re niñsiawiro niñfá imóniñoi, ‘Gorixo tñamiñi biñorini.’ niñsiawiro ‘Gorixo urowarénapiñorfaní?’ niñwiáriñoi.” nurini

⁹ re uriniñiniñi, “Ámá xwá tño dñf ápoxi tñi xepñepá rónigfáyo aríra owiniñi yaríñf mñsiariñini. Ámá joxiyá dñf tñi dñf niñkwíroarigfáyf dixí imóniñfpi nani yaríñf siariñini.

¹⁰ Amipi ámá aí nioniyáyf ayf joxiyá imóniniñi. Amipi ámá aí joxiyáyf ení ayf nioniyá imóniniñi. Ayf dñf niñkwíroriñfipimi dani ámáyo réniñf urariñoi, ‘Seáyi e imóniño, ayf orini.’ urariñoi.

¹¹ Nioni joxi tñamiñi bimi enagi nani xwáyo re biñf tñi sini ñweámiméini. E nerí aí ámá rowa sini xwá tño re ñweapfírfá enagi nani ápoxini, — Joxi siyikwí mñniñf imóniñoxiñini. Joxi dixí ení eániñfpi —Ení eániñf joxi neámixowáriñfpi nani rariñini. Apí tñi píraniniñf umérixiniñi. Yawawi nawini imónigwípa ayf ení axfpi nawini imónipfífa nani píraniniñf umérixiniñi rirariñini.

¹² Nioni awa tñi emearfna ení sixí eániñf joxi neámixowáriñfpi tñi niñméra niñfiri awiniñf numearóa barfna awa wo niñyorfíriñipiñi nemána aiwi Bíkwiyo dani rfwaniñf eániñfpi xiñeni imóniniñi nani awa wonini xewanñoni nerñfipimi dani yorñiniñiniñi yarini.

¹³ Agwi nioni joxi tñf e nani bimiñi. E nerí aí dñf niñfá nioni niñariñfpa awa ení biñniñfpi mñwiniñf xwé wíwiniñiniñi sini xwá tño niñwearfna nioni niñwaríñfpi rirariñini.” nurini

14 re uriniginini, “Nioni áamá ápoxi dñj ríkwíroarñjyo xwiyá joxiyápi uriná enagi nání áamá xwá tño dánjyí ayo símí tñi wiarñjoi. Nioni xwá tño dánjoni mimónipa enápa awa eni xwá tño dánñññ mimónññagá nání símí tñi wiarñjoi.

15 Awami joxi xwá tño dáni owirimeaniri mirrarñjini. Sipí wikáranñjoi xwirá miwikixepa ená nání joxi píranñññ méwiniginiri rirarñjini.

16 Nioni xwá tño dánjoni mimónipa enápa awa eni xwá tño dánñññ mimónipa enagá nání áamá xwá tño dánjyí tñi axíyí mimónñjoi.

17 Xwiyá joxiyápi aga nepáni imónññagí nání áamá rowa joxi simónarññpi nání xixeni kumixinipíri nání xwiyá api nuréwapiyirññpimi dání píranñññ imixírxini.

18 Joxi xwáyo nání úwiniginiri nrowárenapññpa xamñjoni eni awami uowáñññini.

19 Joxi áamáyí nání wiíwiniginiri nrowárenapññpi tñi xixeni niñwanñjoni owiimñññ nání okumixinimññ. Áamá rowa eni joxi e érixiniri simónarññpi nání okumixinipoyiniri nání joxi wiíwiniginiri nrowárenapññpi tñi xixeni owiimñññ.” nuriri

20 re uriniginini, “Nioni awa nánini rixññ mirrarñjini. Awa uréwapiyáná dñj níkwírófáyí nání eni ápoxin rirarñjini.

21 Ayí nñni axíyñññ imónipírfá nání yarñññ siarñññ. ‘Ápoxi nioni tñi imóniri nioni joxi tñi imóniri egwípa ayí eni yawawi tñi nawíni oimónipoyí.’ nimónarññni. Áamá nñni dñj nñnikwíroro ‘Gorixo uowárenapññagí weapñññorññni?’ niaiwírxiniri ‘Áamá tiyí axíyñññ oimónipoyí.’ nimónarññni.

22 Enj sñxí eánññ joxi neámixowárññpi awa eni yawawi axowawi imónñgwiípa axowánñññ oimónipoyiniri nání weámixowárñññini.

23 Awa aga xixeni axowánñññ oimónipoyiniri nioni awa tñni nawíni imóniri joxi nioni tñni nawíni imóniri enwini. Áamá nñni re niyaiwiro niñfá imónipírfá nání e imónññwini, ‘Gorixo omi uowárenapñññini. Omi dñj sñxí uyinñpa awami eni dñj sñxí uyini.’ niyaiwiro niñfá imónipírfá nání e imónññwini.” nuriri

24 re uriniginini, “Ápoxini, áamá joxiyá dñj tñni nixídaríggá rowa nioni xami joxi tñni niñwearññá níkniri ñweaagápa ámi níkniri ñweaññá sññwí nanipírfá nání nioni ñweámíae awa eni nioni tñni ñweárixiniri nání nimónarññni. Ápoxiniyá dñj tñni níkniri ñweaagápi nání rirarññni. Ayí rñpi nánirñni. Xwá rñri sñni mimónññá dñj sñxí niyññoxi enagi nání rarññni.

25 Ápoxini, joxi wé rónññoxirñni. Joxi nání áamá xwá tño dánjyí niñfá xixeni mimónipa enagá aiwi nioni joxi nání niñfá xixeni imónññni. Rowa eni joxi nání ‘O omi uowárenapñññorññni?’ nñsiaiwiro niñfá imónññoi.

26 Joxi imónññpi nání awami rñxa niñwíwapiyiri wá urókiamonññni. Dñj joxi sñxí niyarññpa awa eni wñnyo axípi uyipírfá nání ámi bi tñni wíwapiyimññni. Nioni eni awa tñni nawíni imónñmí nání ámi bi tñni wíwapiyimññni.” uriniginini.

1 Gorixomi rixiñf e nurárimo xegf wiep̄sar̄iñowa t̄ñni nuro ír̄iren̄f xegf yoŋ Kid̄iron̄iyi r̄in̄iñf̄p̄ámi n̄ixemoro om̄iñf oj̄ikw̄í b̄i or̄iwámi dán̄i in̄iñf̄pi t̄fe rémoḡfawix̄ini.

2 Judaso, Jisaso nán̄i m̄iyf ur̄ino eni Jisaso t̄ñni xegf wiep̄sar̄iñowa t̄ñni íníná e awí eán̄ayariġfá en̄agi nán̄i om̄iñf oj̄ikw̄í api nán̄i n̄ijfár̄ini.

3 O émáyf porisf wami awí eari añf r̄id̄iyowá yar̄iġfiwámi awí mearoar̄iġfáwami eni Parisiowa t̄ñni apax̄f̄p̄ániñf imón̄iġfá xwéowa t̄ñf e dán̄i awí eari nemáná awa ram̄ixf t̄ñni uyf̄w̄f t̄ñni m̄ix̄f̄náp̄ t̄ñni n̄ix̄ir̄imáná oj̄ikw̄í̄ipim̄i nán̄i nuro rémóáná

4 Jisaso x̄fom̄i wikár̄ip̄r̄f̄p̄i n̄ip̄ini nán̄i r̄ixa n̄ijfá nimón̄ir̄i nán̄i añwi e nuri re ur̄iñ̄niḡini, “Soȳné go nán̄i p̄fá yar̄iñoi?” ur̄fagi

5 awa re ur̄iġfawix̄ini, “Nasareti dán̄f Jisaso nán̄i p̄fá yar̄iñwini.” ur̄fagfa Judaso x̄fo nán̄i pasániñf umeariño awa t̄ñni roñáná Jisaso “Ayf nion̄ir̄ini.” ur̄iñ̄niḡini.

6 “Ayf nion̄ir̄ini.” uráná awa re eḡfawix̄ini. Óf nero r̄fwim̄inan̄f úfáyf xw̄fáyo p̄kín̄imeaḡfawix̄ini.

7 Xw̄fáyo p̄kín̄imeaḡfa o ámi re ur̄iñ̄niḡini, “Go nán̄i p̄fá yar̄iñoi?” ur̄fagi awa “Nasareti dán̄f Jisaso nán̄i p̄fá yar̄iñwini.” ur̄fagfa

8 Jisaso “ ‘Ayf nion̄ir̄ini.’ r̄ixa sear̄faniḡini. Aȳnán̄i nion̄i nán̄i p̄fá n̄inir̄fnáyf, ámá rowayf xe oúpoȳin̄r̄i s̄iñw̄f win̄f̄poyi.” ur̄iñ̄niḡini.

9 Xám̄i Gorixomi re ur̄f̄pi, “Ámá joxiyá d̄iñf t̄ñni x̄d̄f̄r̄ix̄in̄r̄i niap̄iñf̄yf womi m̄iwior̄f̄r̄iñár̄ini.” ur̄f̄pi x̄ixeni imón̄ini nán̄i e ur̄iñ̄niḡini.

10 E urar̄fná Saimoni Pitao kirá bá n̄im̄ixeari re en̄niḡini. M̄r̄f nuri apax̄f̄p̄ániñf imón̄iġfáwami seáyf e wimón̄iñoyá om̄iñf wīiar̄iñomi —O xegf yoŋ Mar̄ikasoyi r̄in̄iñor̄ini. Om̄i m̄iñf róm̄in̄r̄i éyf̄f p̄r̄f noyf̄kiri ar̄fá m̄iñf wir̄f̄pieañ̄niḡini.

11 P̄r̄f noyf̄kiri ar̄fá m̄iñf wir̄f̄pieaḡi Jisaso Pitaomi m̄ixf re ur̄iñ̄niḡini, “Kirápá xegf añfyo ámi up̄rōi. Xeaniñf kap̄ix̄f̄niñf ápo o on̄in̄r̄i nia-par̄iñf̄pi ‘M̄in̄pa oeni.’ r̄isimón̄ar̄ini?” ur̄iñ̄niḡini.

Jisasomi Anaso t̄ñf e nán̄i n̄iméra nuro wár̄iġfá nán̄ir̄ini.

12 Émáyf porisowa t̄ñni wiḡf seáyf e wimón̄iño t̄ñni Judayf añf r̄id̄iyowá yar̄iġfiwámi awí mearoar̄iġfáwami t̄ñni Jisasomi fá n̄ixero gw̄f n̄ijiro

13 xám̄i Anaso t̄ñf e nán̄i n̄iméra uḡfawix̄ini. Anasomi x̄ineagwo Kaiapasor̄ini. Xwiogw̄f om̄i o apax̄f̄p̄ániñf imón̄iġfáwami seáyf e wimón̄iñor̄ini.

14 Xám̄i xegf Judayo re ur̄iño, ayf or̄ini, “ ‘Negf ámá n̄ñni pep̄r̄ix̄in̄r̄i ayf r̄ñniñf meañ̄r̄i éf̄ap̄i nán̄i ámá ná woni r̄f̄niñf api n̄imeari n̄iper̄fnáyf, anan̄ir̄ini.’ nimón̄ar̄ini.” ur̄iñor̄ini.

Pitao “Oyá niep̄sar̄iñf won̄imani.” r̄iñf nán̄ir̄ini.

15 Om̄i x̄ineagwo, Anasoyi r̄in̄iño t̄ñf e nán̄i Jisasomi n̄iméra war̄fná Saimoni Pitao t̄ñni wiep̄sar̄iñf̄yf ámi wo t̄ñni awaú Jisasomi r̄fw̄fyo n̄ix̄fda nuri apax̄f̄p̄ániñf imón̄iġfáwami seáyf e wimón̄iñoyá añf t̄ñf e n̄irémómáná wiep̄sar̄iñf w̄fom̄i apax̄f̄p̄ániñf imón̄iġfáwami seáyf e wimón̄iño s̄m̄iman̄f oyá n̄ijfá en̄agi nán̄i o Jisaso t̄ñni añf ák̄iñáyo ín̄im̄i n̄ip̄awiri

16 Pitao s̄ini b̄far̄iwámin̄i f̄w̄i e roñagi nán̄i nuri ap̄ix̄f ák̄iñá f̄w̄iyimi awí roar̄iñim̄i Pitao nán̄i nur̄imo n̄ipeyari n̄wir̄imeám̄i f̄wiapar̄fná

17 ap̄ix̄f ák̄iñá f̄w̄iyimi awí roar̄iñi Pitao re ur̄iñ̄niḡini, “Jox̄i eni ámá royá wiep̄sar̄iñf woxi men̄iran̄i?” ur̄fagi o “Nion̄imani.” nur̄im̄i n̄ip̄awiri

18 x̄ináiwan̄iñf nimón̄iro om̄iñf yar̄iġfáyf t̄ñni añf r̄id̄iyowá yar̄iġfiwámi awí mearoar̄iġfáwami t̄ñni e n̄irówap̄ro im̄iñf rar̄iñagi nán̄i r̄fá n̄ikeámáná r̄fá

imónaríná Pitao eni ríá oimónimíniri anwi e nuri awa tñni nawíní nírori ríá imónariñagíni.

Anaso Jisasomi yariñf nñwia urf nánirñni.

¹⁹ Apaxípanñf imónigfáwami seáyí e wimóniño Jisasoyá wiepñsarñfyf nání yariñf wirí xwiyfá ámayo uréwapñyarñfpí nání yariñf wirí éagi

²⁰ Jiaso re urññinigñni, “Nioni áamá nñyoní sññánñe dání uréwapñyarññarñni. Nioni gíní gíná nuréwapñyirñná rotú anñyo dññrani, anñ rñdiyowá yarigñiwámi dññrani, sa negí Judayf awí eánarigñe dññ uréwapñyarññá enagñ nání

²¹ joxí pí nání nioni yariñf niarññni. Nioni xwiyfá urarñná arfá niarigñáyo yariñf wií. Pí pí urarññapí nání ayf ananí nññárñni.” uráná

²² anñ rñdiyowá yarigñiwámi awí mearoarigñáyf wo anwi e éf nñrómáná Jisasomi wé tñni nupñkákwiñni re urññinigñni, “Apaxípanñf imónigfáwami seáyí e wimóniñomi e nurñrñná ‘Apání urarññni.’ rñsimónarñni?” urfagi

²³ Jiaso re urññinigñni, “Nioni xenwññni nñrññi sñpíní rarñnýf, xenwñ rñfapí nání áwanñf neareí. Nioni nanñ rarñnýf, pí nání iwanñf nearññni?” urfagi

²⁴ Anaso Jiaso sñni gwñ jinññaná apaxípanñf imónigfáwami seáyí e wimóniñf ámi wo, Kaiapasoyí rññiño tññf e nání wiowárññinigñni.

Pitao “Oyá niepñsarñf wonñmani.” ámi urñf nánirñni.

²⁵ Saimoní Pitao ríá ikeaarñññe éf nñrómáná ríá imónaríná e rówapigñáyf wí re urigñawixñni, “Joxí eni xegñf wiepñsarñfyf woxí menñrani?” urfagi aí o “Oweoi.” nurññi “Nioni eni wonñmani.” urfagi

²⁶ Apaxípanñf imónigfáwami seáyí e wimóniñoyá xñnáiwánñf nímónñro omññf wiñarigñáyf wo —O Pitao arfá mññf wirñpieañomi xexñrñmeá worñni. O eni Pitaomi re urññinigñni, “Nioni ojñkwññyo Jiaso tñni nawíní ronagí sññwñ ranñáoxí menñrani?” urfagi

²⁷ Pitao ámi “Oweoi.” uráná re enññinigñni. Karñkarñ rñaiwá rñññinigñni.

Jisasomi Pairato tññf e nání wiowárñgñá nánirñni.

²⁸ Wfá mónññmñ Kaiapaso tññf e dññí émáyf gapñmanowayá anñwámi nání Jisasomi nñméra nuro aiwí Judayf ámináowa none nñpáwirññpimi dññí xwirfá ikñxenáná aiwá Anññnajo Neamúroagoí rññññfyi nání mññpaxñf imónanññññni mñpáwí yariññagñá

²⁹ gapñmanñf pññimiá imóniño —O émáyf wo xegñf yoñ Pairatoyí rñññorñni. O awa tññf e nání nñwiapññi re urññinigñni, “Omí pí xwiyfá nání xwiyfá mearaññro nñmeámi barññoi?” urfagi

³⁰ awa re urigñawixñni, “Ámá ro fñwñ mñyarñño enñánáyf, joxí tñe nání nñmeámi banññi éwámani.” urfagi

³¹ Pairato re urññinigñni, “Sewanññoyñné nñmeámi nuro segñf ñwñ ikaxñf rarññpí tñni xñxení xwiyfá umearñpoyí.” urfagi Judayowa re urigñawixñni, “Émáoyñné fñwñ yarigñáyo opñkípoyñññi sññwñ neanarigñámani.” urfagi

³² Xwiyfá Jiaso xámi re urñññpí, “Nioni nññpñkírñná e nññiro nññkípñrññarñni.” urñññpí xñxení imónñni nání Judayowa Pairatomi xwiyfá e urigñawixñni.

³³ Pairato ámi gapñmanowa wigñf anñ iwámi nñpáwímáná “Jiaso obñni.” nññññi re urñññinigñni, “Joxí mñxñf ináyf Judayfñyáoxñrani?” urfagi

³⁴ Jiaso re urñññinigñni, “Dñxñf dññf tñni rñññarñññni? Wa rñññagñá rñññarñññni?” urfagi

³⁵ Pairato re uriniginini, “Nioni dixí Judayí wonirani? Dixí gwí axírí imónigfáyí tñni apaxípániñí imónigfá xwéowa tñni joxi niriimeámi nĩbĩro nioni tññí re riwáráoi. Joxi pí éagi nimeámi ribáoi?” uríagi

³⁶ Jisaso re uriniginini, “Ámá mixí ináyí nimónĩro xwíá tĩyo menweaarigfáyí yapĩ mimónĩñini. Nioni xwíá tĩyo dánĩyí mixí ináyí imónĩwiniginirĩ mĩnĩrĩpeagfá enagi nání xwíá tĩyo menweaarigfáyĩnĩñí mimónĩñini. Mixí ináyí xwíá tĩyo dánĩ wonĩ nimónĩrĩ sĩñwirĩyí, gí Judayowa fá mĩnĩxĩrĩpa oépayĩnĩrĩ gí sĩmĩñí nĩnarigfáyí mixí nĩwiipaxĩrĩnĩ. E nĩrĩrĩrĩ aí mixí ináyí nioni imónĩñapĩ xwíá tĩyo dánĩmanĩ.” uríagi

³⁷ Pairato re uriniginini, “Ayĩnání ‘Joxi mixí ináyí woxĩrĩnĩ.’ nimónarĩnĩ.” uríagi Jisaso re uriniginini, “ ‘Mixí ináyoxĩrĩnĩ.’ joxi xixeni nĩrarĩñini. Nioni nepaxĩñí imónĩñĩpĩ ámáyo áwanĩ urĩmĩgĩnĩrĩ gí ókĩ nĩxĩrĩrĩ xwíá tĩyo nání bĩrĩ enárĩnĩ. Ámá nepaxĩñí imónĩñĩpĩ xĩdarigfá gĩyí gĩyí nĩnĩ nioni arfá niarigfárĩnĩ.” uríagi

³⁸ Pairato re uriniginini, “Nepaxĩñí imónĩñĩpĩ pĩrĩnĩ?” uriniginini.

Pairato “Anani yekwĩroárfoyĩ.” rĩñĩ nánírĩnĩ.

E nurĩmo Judayí nĩnĩ tññí e nání nĩpeyearĩ re uriniginini, “O xwĩyfá meárĩnĩpaxĩ bĩ rarĩñagi arfá mĩwĩnĩ.

³⁹ E nerĩ aí xwiogwí ayí ayo sáfá Anĩnajo Neamúroagoĩ rarigfáyĩ nání aiwá imĩxarĩná ámá gwí ñweañí wo seawáriarĩñarĩnĩ. ‘Judayeneyá mixí ináyí imónĩño oneawárinĩ.’ rĩseaimónarĩnĩ?” uríagi

⁴⁰ ayí xwamiánĩ nĩwiéra nuro “Omĩ mĩneawáripañĩ. Barabasomĩ —O ámáyá amĩpĩ pĩkioráparĩñí worĩnĩ. Omĩ neawáriĩ.” nura ugíawixĩnĩ.

19

¹ Ayí Pairatomĩ e urarĩñagfá nání porisowa Jisasomĩ nĩmeámi nuro sĩkwfá nearo ragí pĩrĩ nuyĩkiárĩmáná

² ópiyá enĩnĩñí imónĩñí wirĩ nĩkĩkĩyimáná mixí ináyí amĩnanñwĩnĩñí imónĩñí mĩñĩyo dĩkĩnarigfápa mĩñĩyo udĩkiárĩro rapĩrapĩ ayfá rĩñí mixí ináyí yĩnarigfá wú nĩmearo omĩ uyĩrĩro nĩyárimáná

³ xfo tññí e añwi e uro “Ámĩnáoxĩnĩ, Judayfáyá mixí ináyoxĩrĩnĩ.” urĩro wé upĩkákwiro nĩyayimáná enáná

⁴ Pairato amĩ nĩpeyearĩ re uriniginini, “Arfá nĩpoyĩ. ‘Xwĩyfá meárĩnĩpaxĩ bĩ mĩrarĩñagi arfá nĩwirĩ nĩmeámi rĩwiaparĩnĩ?’ oniaiwĩpoyĩnĩrĩ nĩmeámi fwiaparĩñini.” nurĩrĩ

⁵ Jisaso, ópiyá enĩnĩñí imónĩñĩrĩ udĩkiárĩro rapĩrapĩ ayfá rĩñú uyĩrĩro éfo fwiapáná Pairato ámá e awĩ neárĩmáná rogíayo re uriniginini, “Ámá royoĩ. Sĩñwí winĩpoyĩ.” uríagi

⁶ Apaxípániñí imónigfá xwéowa tñni añí ridiyowá yarigfĩwámĩ awĩ mearoarigfáwa tñni omĩ sĩñwí nĩwinĩroná xwamiánĩ nĩwiro “Íkíayo yekwĩroárfoyĩ. Íkíayo yekwĩroárfoyĩ.” uríagfá Pairato re uriniginini, “Nioni o xwĩyfá meárĩnĩpaxĩ bĩ mĩrarĩñagi arfá nĩwirĩ nání sewanĩñoyné nĩmeáa nuro yekwĩroárfoyĩ.” uríagi

⁷ Judayowa re urigíawixĩnĩ, “O nání negí ñwí ikaxí eánĩñĩyo dánĩ bĩ rĩnĩnĩ. Ayo dánĩ ‘Xe sĩñí ounĩ.’ rĩpaxĩ mimónĩnĩ. O ‘Niaíwí Gorĩxoyáonĩrĩnĩ.’ rĩnĩñí enagi nání xe sĩñí ounĩrĩ sĩñwí winĩpaxĩ menĩnĩ. Xe pĩkoĩ.” uríagfá

⁸ Pairato xwĩyfá apĩ arfá nĩwirĩná wáyí amĩ bĩ tñnĩ nĩwinĩrĩ

9 ámi gapimanowayá aniwámi nípawiri Jisasomi yariñí re wiñiniginí, “Joxi gimi dānoxirini?” uríagi aí Jiaso xwiyfá bi muriniginini.

10 Xwiyfá bi murariñagi niwiniri nani re uriniginini, “Joxi xwiyfá bi miniri riyarinini? ‘O ikfayo niyekwiroariri níkwewariri mepa epaxorini.’ riniaiwiarinini? Gí diñí tñi nriyekwiroaririna nriyekwiroaripaxirini. Nriwaririna nriwaripaxirini.” uríagi

11 Jiaso re uriniginini, “Erami ηweaño api xe oimóniri sñwí miranipa nerí sñwiriñí, joxiyá diñí tñi wí e ripaxí imónimiri éfmaní. Ayinani sipí joxi nirípí xwé nerí aiwí nioní joxí tfe nání niwiowárfoypá aga seáyí e imónini.” uríagi

12 Pairato arfá e niwiri nani omi wárimiri éyí Judayí xwamiání niwiayiro re urigfawixini, “Joxi áma romi níkweari niwaririnañí, émaynéyá mǐxí ináyí Sisao tñi níkwixiniri emeariñí woxi mimóninini. Áma go go xewanijo nani ‘Mǐxí inayoniri.’ nriñirinañí, Siasomi mamówarimiri yariñí enagi nani rariñini.” urariñagía

13 Pairato xwiyfá api arfá e niwiri nani Jisasomi nimeámi wá e nipeyari sñá tñi wá imixinije —Ayí Xibiruyí pñé tñi Gabatai rininjerini. E ikwianwí xwirixí numerina éf ηwearigfánami éf niñwari

14 —Sfá ayi Judayí Anijnajo Múroniyi nani aiwá imixáragfáyirini. Ayimi sogwí rixa áwinimi ηweámiri enána Pairato re uriniginini, “Sñwí winípoi. Segí mǐxí ináyo riworini.” uríagi

15 Judayí xwamiání re wigfawixini “Xe nimeáa xe nimeáa oúpoi. Nimeáa nuro ikfayo yekwiroarípoi.” urariñagía Pairato re uriniginini, “Segí mǐxí ináyo ‘Íkfayo oyekwiroarini.’ riseaimónarini?” uríagi apaxípaniñí imónigfá xwéowa re urigfawixini, “Negí mǐxí ináyí ámi wo menini. Émaynéyá mǐxí ináyí Sisao eni negorini.” uríagía

16 Pairato Jisasomi oyekwiroaripoyiniri porisowami tñi wiowariniginini.

Jisasomi yekwiroarigfá nanirini.

17 Jisasomi añí apimi dání niméra nuróna xewanijo ikfá yoxáfpá xwanwí níkwónimi nurí wí e xwfá yoí bi Mñí Gixweái rinije —Xibiruyí pñé Gorigotaí rininjerini. E niremo

18 e Jisasomi yekwiroarigfawixini. Niyekwiroariróna Jiaso áwini e enána áma waú eni midimidáni yekwiroarigfawixini.

19 Pairato rfwamñí bi re niriñi neari yoxáfpámi seáyí e pñrauniginini, “Nasareti dání Jiaso, Judayí mǐxí inayorini.” rfwamñí e neari pñraúagi

20 Jisasomi yekwiroaríte añí apimi ná jfami mimóninagi nani Judayí obaxí nipuróna rfwamñípi —Api nearina Xibiruyí pñé tñi eari Romiyí pñé tñi eari Girikiyí pñé tñi eari enípirini. Api fá roarinagía nani

21 Apaxípaniñí imónigfá seáyí e imónigfáwa Pairatomí re urigfawixini, “Joxi rfwamñí re niriñi meapani, ‘Judayí mǐxí inayorini.’ niriñi meapani. Sa re niriñi eai, ‘Xewanijo “Judayí mǐxí inayoniri.” rininjerini.’ niriñi eai.” uríagía aí

22 Pairato re uriniginini, “Nioní eáapi xe oéanini.” uriniginini.

23 Porisowa Jisasomi rixa niyekwiroarimána rapirapí amipi o yinñipi yaní nimeró biaú biaú nitiro nowani xixeni nimearo aí xegí sorfá gwí bi mikiwéninijú —Ú nimixirina axúni imixárigfúrinini.

24 Ú nani re rinigfawixini, “None maxepa oyaneyi. Áwini e nitimána go go meanirfeninoiniri sárú oyaneyi.” rinigfawixini. Bkwíyo xwiyfá

nirini eániņi ripi, “Rapirapí nioni seáyí e yínariniáyí yaní niniro gí sorfá meapíri nání go go meanirfeniņoiniri sárú egfawixini.”

²⁵ nirini eániņipi xixeni imónini nání porisowa e egfawixini.

Jisasomi xinái tñi xinisimái tñi Kiriopasomi xiepi Mariai tñi Magidara dani Mariai tñi iwa ikfá yoxái Jisasomi yekwiroarininiņipami anwi e roņaná

²⁶ Jiaso xegí xinái e roņagi niwiniri wiepisarini xfo diņi sixí uyiņo eni anwi e roņagi niwiniri xináimi re uriniņigini, “Ineyi, dixí iwo iworini.” nirimána

²⁷ wiepisarino re uriniņigini, “Dixí rinái iyirini.” uragi wiepisarino sfá ayimi dani xegí anfyo nání piraniņi numera uniniņigini.

Jiaso peņi nánirini.

²⁸ E nurarimo nijfá re nimónirina “Xano e ewiniņiniri niriniņipi rixa nipi ni yáirini.” nijfá e nimónirina Bikwíyo xfo nání nirini eániņi nipi ni xixeni oimóniri re riniņigini, “Iniņi nání ninarini.” rana

²⁹ sixí wainí mixel yariniņipi magwí inini wá wenagi nání wa irikwí bi nimearo iniņi wainí apimi igfá neámána xisopíyí riniņi wegwfániņi imóniniwami nikiroarimána xegí maņi tñi e wimixfagi

³⁰ Jiaso wainí mixel yariniņipi ninimána “Rixa pixwiniņi.” nirini mni wari niniri diņi niyámiga uniniņigini.

Porisowa Jisasomi miwíyo ayiņwí ikirogfá nánirini.

³¹ Sfá Jisasomi yekwiroarigfáyi —Ayi aninajo Judayo múroņi nání aiwá amipi piraniņi nimixiro tarigfáirini. Ayi rixa sfá óráná Sabarfá aga seáyí e imóniniņi nimónini enagi nání porisowa Jisasomi tñi awaumi tñi awi meņweanána sabarfá imóniniņiniri Judayf ámináowa nuro Pairatomi re urigfawixini, “Apaxí mé diņi simigwí niyini opépoi ni sikkwíyo eni pírí jeapoyi. Nipeána wigí warapi oyoaneyini eni pírí jeapoyi.” uragfá

³² porisowa nuro midimidáni yekwiroarigfáwáumi sikkwíyo pírí ni jearo aí

³³ Jiaso yekwiroarinine wenini éfáyí winigfawixini. O rixa nipeagi niwiniro nání xegí sikkwí pírí ni jeapa nero aí

³⁴ porisí wo wákwirixá tñi ayiņwí ikiróána axína iniņi tñi ragí tñi fiwapiņigini.

³⁵ Ámá Porisowa e yarína siņwí winaroni áwaní niririna xixeni aga nepa riņarini. Nioni rariņapi nijfá xixeni e nimóniri nání seyiné “Neparini.” yaiwiro diņi ikwíro efrixini áwaní seararini.

³⁶ Bikwíyo re nirini eániņipi xixeni imónini nání porisowa omi e wigfawixini, “Xegí eni bi pírí jeapirfámani.”

³⁷ Bikwíyo ámi bi re nirini eániņipi, “Ayiņwí ikiroarigfómi siņwí winipirfáirini.” riniņipi eni xixeni e imóniniņigini.

Jisasomi xwíyo weyárigfá nánirini.

³⁸ E niyárimána enána ámá wo —O Arimatia dani Josepoi riniņorini. O Jiasoyá wiepisariniņi wo aí Judayf ámináowami wáyí niwiri nání inimi xfdarini. O Pairato tñi e nání nuri “Jiaso piyo omeámini.” urána Pairato xe omeaniri siņwí winifagi o nuri piyomi xwí weyáriminiri nání nimeámi úána

³⁹ ámá ámi wo —Xegí yof Nikodimasoyi riniņorini. O xami arfwiyimi Jiaso tñi xwiyfá riniņi. O eni nibiri ikfá dfa biaú —Bi muríyí riniņipi tñi bi earosíyí riniņipi tñi apiaurini. Apiaú xami nawini nífá megfápiá xegí saní 30 kiro imóniniņirini. Api tñi piyomi xopé oemini nimeámi nibiri

40 awaú piyomi nimeari Judayí wigí áamá piyí nítiríná yarígápa rapirapíyo rígwírígwí níróríná íkíá díá díní naní earínípi tñi xópe niyárimáná

41 nimeámi omíní anwi e inínípiimi nání —Omíní api Jisasomi yekwíroáríe dání anwi e enípiríní. Síná óf sñi áamá mítarígáyi ténípiríní. Omíní apimi nání nimeáa nuri

42 sía ayi Sabaríá nání Judayí amípi píraníní nimixíro tarígáyi imónínagi nání síná óf anwi e iníníyimi nání nimeámi nuri e tígísisixíní.

20

Jisaso wiápnímeaní nániríní.

1 Sadéyo wía móníními sñi sía yinínáná Magídara dání Mariaí síná óyimi Jisaso wenje nání nuri weníní éyí wínínínigíní. Síná xwé óyimi éf ráráriníno sñi mípíroní ríxa wí e wenagi níwíními

2 aníní nuri Saimoní Pitaomi tñi wiepísiní wío, xío díní síxí uyiñomi tñi níwímeari re urínínigíní, “Ámináomi ríxa nexwearo gími ría táfawixíní? Newané majíaríní.” uríagi

3 Pitao tñi wiepísiní wío tñi aní e pñi níwiárimí xwáripáyo nání nuri

4 ananíní nuri wío Pitaomi nímurorí xwáripáyo xámi níremorí

5 nírkwínírí íními weníní yáníyí wínínínigíní. Rapirapí Jisasomi xopíxopí rónínjúní wenagi níwínírí aiwí íními mípáwí weníní yaríná

6 Saimoní Pitao ení ríwíyo níbirí bíaríwámíní éf nírómáná weníní mé xwáripáyo íními nípáwírí weníní éyí wínínínigíní. Rapirapí xopíxopí rónínjúní wenagi níwínírí

7 rapirapí míníyo xopíxopí rogíú wíu tñi nawíní míwé xegí wí e níkrónírí wenagi wínaríná

8 wiepísiní wío, xámi xwáripáyo rémóo ení nípáwírí rapirapí e imónínagi níwínírí “Neparíní.” níyaiwirí díní wíkwíronínigíní.

9 Íná awaú Bíkwíyo Jisaso ámi xwáripáyo dání níwiápnímeaníapi nání nírinírí eánínípi nání sñi píraníní díní mímopa neri majíá neri nání

10 ámi egí aní e nání ugísisixíní.

Magídara dání Mariaí Jisasomi síñwí wíníní nániríní.

11 Mariaí xwáripá tñí e anwi e nírómáná ñwí nearí e neríná xwáripáyo íními nírkwínírí weníní yáníyí wínínínigíní.

12 Jisaso tígíe anínají waú rapirapí apíá wení níyínímáná wío míní tígíámíní ñwearí wío síkwí tígíámíní ñwearí enagí wínáná

13 awaú Mariaími re urígísisixíní, “Ineyí, jíxí pí nání ñwí eaaríníní?” uríagí í re urínínigíní, “Gí Ámináo nexwearí tfe nání níiní majíá enagi nání ñwí eaaríníní.” nurímáná

14 níknímónírí weníní éyí wínínínigíní. Jisaso daiwo ronagi níwínírí aiwí mí mívómíxínínigíní.

15 Mí mívómíxíagí Jisaso re urínínigíní, “Ineyí, pí nání jíxí ñwí eaaríníní? Go nání pía yaríníní?” uríagi Mariaí omíní xiáwo nírarínírí re urínínigíní, “Ápoxíní, joxí piyomi nimeámi nuri wí e tírá oenwiríyí áwaní níreí. Níiní nuri nímeari nimeámi umíiní.” uríagi

16 Jisaso “Mariaíxíní!” uríagi í níknímónírí Xíbírúyí pñé tñi Rabonaiyi —Api “Nearéwapíyarínnoxíní.” níriníná rarígápiríní. E uríagi

17 Jisaso re urínínigíní, “Nioní sñi gí ápo tfe nání mípeyíá enagi nání jíxí fá mínixepaní. Jíxí nuri áamá nioní gí nírixímeá imónígíáyo re ureí, ‘O

re riḡoi, “Nioni gí ápo Gorixo tḡe nání peyarini. O seyíne eni segí ápo Gorixorini.” riḡoi. urémea. uráagi

¹⁸ Magidara dánj Mariai nurí xegí wiepisiḡoyo áwanj re urémeanigini, “Niini Ámináomi rixa sḡwí winíini. Xfo niriḡpi, ayí apirini. Ayí apirini.” nura unigini.

Xegí wiepisiḡowa xíomi sḡwí winigíá nánirini.

¹⁹ Sadéyo síá axíyimi síápi tḡni wiepisiḡowa Judayí ámináowa nání wáyí nero nání anj wíḡ ḡweagíiwámí ówanj xaiwí niyárimáná ḡweanáná re enigini. Jisaso awami áwini e nironapiri re uriniginini, “Gorixoyá dḡnj tḡni niwayironiro onweápoi. nimónarini.” nurimáná re eniginini.

²⁰ Wé niri ogíúkaú síwá wiri miwí wákwirixá tḡni ikirogíayi síwá wiri éagí wiepisiḡowa Jisaso ámi sḡnj enagi sḡwí niwiniro nání dḡnj níá winaríná

²¹ ámi re uriniginini, “Soyíne Gorixoyá dḡnj tḡni niwayironiro onweápoi. nimónarini. Ápo nioni xwíá tḡyo nirowárenapinipa nioni eni soyíne searowarini.” nurimáná

²² awami pírámf imímf niwiowárirí re uriniginini, “Kwíyí Gorixoyápi numíniro api tḡni nawíni emérixini.

²³ Soyíne ámá íwí yarigíapi yokwarimí nerínáyí, ayí Gorixo eni yokwarimí wiirini. Soyíne yokwarimí miwiipa nerínáyí, ayí Gorixo eni yokwarimí miwiirini.” uriniginini.

Tomaso Jisasomi sḡwí wininí nánirini.

²⁴ Wiepisiḡowa wo, Tomaso —O wiepisiḡ wé wúkaú síkwí waú imónigíáwa worini. Xegí yoí ámi bi Didimasorini. O miḡweanáná wía Jisaso wiwanḡowamini wímeáf enagi nání

²⁵ Tomasomi re urigíawixini, “None Ámináomi rixa sḡwí winíwini.” urágiá aí o re uriniginini, “Nioni wéyo niri ogíáyaú miwinipa eri niri ogíáyaúmi wé miwíxímoa eri miwí wákwirixá tḡni ikirogíayimi gí wé miwíxímoa eri nerínáyí, dḡnj wí ‘Nepa orini.’ niyaiwiri wíkwírómiméini.” uriniginini.

²⁶ Síá wé wíúmi dánj waú wo nórimáná enáná ámi xegí wiepisiḡowa anjyo inimi ḡweanáná Tomaso eni wía tḡni nerimeániro ḡweanáná Jisaso anj ówanj niyárinḡagi aiwi awami áwini e nironapimáná re uriniginini, “Gorixoyá dḡnj tḡni niwayironiro onweápoi. nimónarini.” nurimáná

²⁷ Tomasomi re uriniginini, “Dixí wé símf re ninimixénapiri gí wéyo sḡwí nanei. Dixí wé re ninimixénapiri gí miwíyo niwíxímoí. Sini dḡnj minikwíró mepani. Aga dḡnj níkwíró.” uráagi

²⁸ Tomaso re uriniginini, “Joxi gí Ámináoxirini. Gí Nwíáoxirini.” uráagi

²⁹ Jisaso re uriniginini, “Joxi sḡwí ninaniri nání rixa ‘Neparini.’ niyaiwiri dḡnj rinikwíróini? Ámá nioni sḡwí minanipa nero aí ‘Neparini.’ niyaiwiro dḡnj níkwírófáyí yayí wininíyírinini.” uriniginini.

“Bíkwí rípi ámayí dḡnj wíkwírórixiniri eánini.” uriní nánirini.

³⁰ Jisaso emímf ámi ayá wí wiepisiḡowa sḡwí anigíe dáni enj aí api nání bíkwí rípi ríwamḡnj bí meánini.

³¹ E nerí aí seyíne Jisasomi dḡnj wíkwíroro “O Kiraiso, ámá yeáyí neayimixemeaná nání Gorixoyá dḡnj tḡni aríowayá xwíá piaxíyo dáni iwiaroníoyi rariḡwáoríani?” wiaiwiro “Gorixoyá xewaxoríani?” wiaiwiro érixiniri ríwamḡnj rípi niriniri eánini. Omi dḡnj niwíkwírorinipimi dáni dḡnj niyimḡnj imóninipí tḡgíayí imónírixiniri niriniri eánini.

21

Wiep̄siñj wé w̄úm̄i d̄ánj wáú ámi Jisasom̄i s̄iñw̄f̄ win̄iḡf̄á n̄án̄ir̄in̄i.

¹ Jiaso e né̄sáná xeḡf̄ wiep̄siñowam̄i ip̄i Taibirias̄iȳi r̄in̄iñ̄f̄wá —Xeḡf̄ yōf̄ b̄i Gaririȳi r̄in̄iñ̄f̄wár̄in̄i. Awá r̄iwon̄je ámi s̄iñán̄i s̄iwá n̄iw̄in̄ir̄fná r̄ip̄i en̄j̄n̄iḡin̄i.

² Saimon̄i Pitao t̄fn̄i Tomaso, Didimasoȳi r̄in̄iñ̄o t̄fn̄i Gariri p̄iropen̄s̄f̄yo añ̄f̄ yōf̄ Kena d̄ánj̄ Nataniero t̄fn̄i Sebediom̄i xewaxowáú t̄fn̄i wiep̄siñj̄f̄ ámi wáú t̄fn̄i awa ner̄imeán̄iro naw̄in̄i n̄iñ̄wearóná

³ Saimon̄i Pitao re ur̄iñ̄in̄iḡin̄i, “Nion̄i uben̄f̄ ip̄iyo mamówár̄im̄i um̄f̄in̄i.” ur̄f̄aḡi awa re ur̄iḡf̄awix̄in̄i, “None en̄i jox̄i t̄fn̄i wan̄f̄w̄in̄i.” nur̄iro n̄ipeyero ewéyo n̄ip̄ixemoán̄iro s̄f̄á ayim̄i ár̄f̄w̄iyim̄i peȳf̄ nán̄i néra nuro aiw̄i s̄im̄i eḡf̄awix̄in̄i.

⁴ R̄ixa sogw̄f̄ xemónap̄im̄in̄ir̄i yar̄iñ̄f̄ t̄fn̄i Jiaso n̄ib̄ir̄i ip̄i iman̄j̄p̄á t̄fn̄i ron̄aḡi aiw̄i xeḡf̄ wiep̄siñowa om̄i mí m̄iwóm̄ix̄f̄ éaḡf̄a

⁵ Jiaso re ur̄iñ̄in̄iḡin̄i, “Niaíw̄ȳfné, seḡf̄ uben̄f̄ mamówár̄ar̄iḡf̄áyo peȳf̄ f̄á m̄im̄in̄ipa reñ̄o?” uráná awa “Oweoi.” ur̄f̄aḡf̄a

⁶ o re ur̄iñ̄in̄iḡin̄i, “Uben̄f̄ ewé nám̄in̄i mamówár̄áná peȳf̄ b̄i m̄in̄in̄iñ̄o.” ur̄f̄aḡi o r̄f̄f̄p̄i t̄fn̄i xixen̄i yar̄fná re en̄j̄n̄iḡin̄i. Peȳf̄ xwé obax̄f̄ ayá w̄i m̄in̄f̄aḡi nán̄i m̄im̄ixeapax̄f̄ wimón̄iñ̄iḡin̄i.

⁷ M̄im̄ixeapax̄f̄ wimón̄f̄aḡi wiep̄siñj̄f̄ Jiaso d̄iñ̄f̄ six̄f̄ uyiñ̄o Pitaom̄i re ur̄iñ̄in̄iḡin̄i, “E near̄fo neḡf̄ Ám̄ináor̄in̄i.” ur̄f̄aḡi Saimon̄i Pitao ar̄f̄á e n̄iwir̄i Jisasom̄i xám̄i ow̄imeám̄in̄ir̄i xeḡf̄ rap̄irap̄f̄ seáȳi e ȳinar̄iñ̄ú —Ú n̄iwir̄ár̄imáná yar̄iñ̄úr̄in̄i. Ú n̄imear̄i n̄iȳin̄imáná ip̄iyo n̄imawir̄i xeamon̄iñ̄iḡin̄i.

⁸ Ip̄iyo n̄imawir̄i xeamóaḡi aí wiep̄siñj̄f̄ w̄f̄a ip̄i iman̄j̄p̄á t̄ñ̄f̄ e añ̄w̄i e sa 100 mita imón̄iñ̄aḡi nán̄i ewép̄am̄i peȳf̄ uben̄f̄ magw̄f̄ m̄in̄iñ̄ú ú t̄fn̄i n̄im̄ixeáa n̄ib̄iro

⁹ iman̄j̄p̄am̄i niwiék̄fn̄imearo wen̄iñ̄f̄ éf̄áȳf̄ win̄iḡf̄awix̄in̄i. R̄f̄á n̄ikeán̄imáná peȳf̄ b̄i r̄f̄kwam̄iñ̄f̄yo wer̄i bis̄f̄ker̄f̄á b̄i en̄i wer̄i en̄aḡi w̄inar̄fná

¹⁰ Jiaso re ur̄iñ̄in̄iḡin̄i, “Peȳf̄ soȳfnéyá uben̄f̄yo m̄in̄f̄f̄p̄i b̄i n̄imeám̄i yap̄f̄poȳi.” ur̄f̄aḡi

¹¹ Saimon̄i Pitao ewéyo n̄ip̄ixemoán̄ir̄i uben̄f̄ peȳf̄ magw̄f̄ m̄in̄iñ̄ú iman̄j̄p̄á t̄f̄e nán̄i n̄im̄ixeáa b̄iñ̄in̄iḡin̄i. Peȳf̄ xwér̄ixan̄i 153 m̄in̄iñ̄aḡi aiw̄i uben̄f̄ ú w̄i mar̄f̄k̄in̄iñ̄aḡi win̄iñ̄in̄iḡin̄i.

¹² Jiaso re ur̄iñ̄in̄iḡin̄i, “Soȳfné añ̄w̄i e n̄ib̄iro aiwá n̄f̄poȳi.” ur̄f̄aḡi xeḡf̄ wiep̄siñowam̄i om̄i r̄ixa mí n̄iwóm̄ix̄iro “Neḡf̄ Ám̄ináor̄in̄i.” n̄iwiaiwiro nán̄i wo yar̄iñ̄f̄ “Gox̄ir̄in̄i?” wipax̄f̄ mimón̄ipa yar̄fná

¹³ Jiaso r̄f̄á wear̄iñ̄e añ̄w̄i e nur̄i bis̄f̄ker̄f̄á n̄imear̄i yan̄f̄ n̄iwia nur̄i peȳf̄ en̄i ax̄f̄p̄i e n̄iwia uñ̄in̄iḡin̄i.

¹⁴ Jiaso xwár̄ip̄áyo dán̄i n̄iwíap̄fn̄imeámáná wiep̄siñowam̄i xám̄i biaú s̄iwá n̄iw̄in̄imáná ámi s̄iwá win̄iñ̄f̄ b̄i ap̄ir̄in̄i.

Pitaom̄i “Nion̄iyáyo p̄irán̄iñ̄f̄ uméir̄ix̄in̄i.” ur̄iñ̄f̄ nán̄ir̄in̄i.

¹⁵ R̄ixa aiwá n̄in̄im̄i Jiaso n̄iwíap̄fn̄imear̄i Saimon̄i Pitaom̄i re ur̄iñ̄in̄iḡin̄i, “Jonom̄i xewaxo Saimonox̄in̄i, jox̄i d̄iñ̄f̄ six̄f̄ n̄in̄iyir̄fná d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ámá rowa n̄iyiḡf̄ápim̄i wiár̄f̄ n̄imúr̄or̄i r̄in̄iyin̄in̄i?” ur̄f̄aḡi o re ur̄iñ̄in̄iḡin̄i, “Oȳi, Ám̄ináox̄in̄i, nion̄i d̄iñ̄f̄ six̄f̄ r̄is̄iñ̄ap̄i nán̄i jox̄i n̄ij̄f̄ár̄in̄i.” ur̄f̄aḡi o re ur̄iñ̄in̄iḡin̄i, “Sip̄sip̄f̄ miá n̄imer̄fná aiwá wiar̄iḡf̄ápa jox̄i ámá nion̄i t̄f̄ám̄in̄i b̄f̄áyo ax̄f̄p̄i ner̄i p̄irán̄iñ̄f̄ uréwap̄iȳir̄ix̄in̄i.” ur̄iñ̄in̄iḡin̄i.

16 Jisaso ámi bi nuriri re uriniginini, “Jonomi xewaxo Saimonoxini, joxi dñf sixf riniyini? Miniyinj reñini?” urfagi o “Oyi, Ámináoxini, nioni dñf sixf riniyini náni joxi nijárini.” urfagi Jisaso “Ámá sipisipf awí mearoarigfápa joxi axfpf nerí amá nioni gf imóniñyo píraniñf umérixini.” uriniginini.

17 Jisaso ámi bi nuriri re uriniginini, “Jonomi xewaxo Saimonoxini, joxi dñf sixf riniyini? Miniyinj reñini?” urfagi Pitaos Jisaso rixa biaú bi “Joxi dñf sixf riniyini?” urfpf náni dñf sipí niwiniri re uriniginini, “Ámináoxini, amípi níni náni joxi nijoxirini. Nioni dñf sixf riniyini náni eni nijoxirini.” urfagi Jisaso re uriniginini, “Sipisipf aiwá wiarigfápa joxi eni amá nioni nixdarigfáyo axfpf nerí píraniñf uréwapiyirixini.

18 Aga nepa rirariñini. Joxi sini íwí sikñf nerfna jiwaniñoxi arerixf niyini díx simónifmíni wagfiri. E nerí aí joxi rixa xweyanf nerfna díx wé wúkaú wimixána amá wí gwí niriñiro joxi ‘Mupa oemini.’ yaiwariñfmini nimeáa rupirfárinini.” uriniginini.

19 Wiepisiñowa re oyaiwípoyiniri, “Pitaos penfápi náni rfa neararini? O e nerí niñeriniñpimi dani seáyi e Gorixo imóniñpí náni siwá neainfárfani? Oyi.” oyaiwípoyiniri e uriniginini. E nurimána re uriniginini, “Joxi nixfdei.” uriniginini.

Jisaso wiepisiñf xfo dñf sixf uyino náni riniñf nániñini.

20 Pitaos niñiniñmóniri wiepisiñf Jisaso dñf sixf uyino —O xami nerimeániñmána aiwápi niñiróna Jisaso tfámini niñiniñmónauri yariñf re winorini, “Ámináoxini, miyf rurino gorini?” urinorini. O awaúmi númi barinagf niwiniri

21 Jisasomi re uriniginini, “Ámináoxini, amá romi eni pí wipirfárfani?” urfagi

22 Jisaso re uriniginini, “O nioni ámi añnamí dani weapiñfáina náni xe ñweáwiniginiñf niñimónirfnáyf, ayf dñf joxiyá meñagf náni pí náni niñeriniñf? Jiwaniñoxini sa nixfdei.” uriniginini.

23 Ayináni amá Gorixoyá imónigfáyf rípi riniñmegfárinini, “Wiepisiñf o wí niñenfámani.” riniñmegfá aiwí Jisaso “Joxi niñenfámani.” wí murf rípiñf uriniginini, “O nioni ámi weapiñfáina náni xe ñweáwiniginiñf niñimónirfnáyf, ayf dñf joxiyá meñagf náni pí náni niñeriniñf?” uriniginini.

24 O Jisaso wiepisiñf Pitaomi e urinorini. O amípi api náni áwanf niñiriñf rfwaminiñf eañorini. Nene o náni niñfá re imóniñwini, “O áwanf riniñfpi nepáni riniñf.” niñfá e imóniñwini.

25 Amípi Jisaso eñf ámi obaxf ayá wí eni eñagf aiwí nioni re niñonarini, “O eñfpi niñini náni bikwíyo rfwaminiñf píraniñf nearfnáyf, xwfá tfyo bikwí api déropaxfiriñf.” niñonarini.

Wáf wurimeiarigfáwa egfápi nánirini.

Rf>wamijf rípi, “Wáf wurimeiarigfáwa egfápiyi” rinijipi Ruko níriri eanjpirini. O Jisasoyá wiep+sagíyí womani. Judayí eni womani. Émáyi dokítá worini. Poro tñni Sairaso tñni émáyi anjyo wáf nurimerfna wirimeárogfiorini. O Tiopiraso amipi wáf wurimeiarigfáwa Jisaso rixa anjnamí nání nipeyimáná enjáná egfápi nání nijfá oimóniri rf>wamijf rípi eanjrini. Rf>wamijf nearfna Tiopiraso re oyaiwiniri eanjnigini, “Iwamfó ámá Jisasoyá siyikf imónigfáyí sa Jerusaremi dání nimóniróná ayf Judayfni imónagfá aiwi Gorixo xfoyá kwíyípi sixf umímóáná anj apimi wáf nura neméfasáná e dání wáf nura numiro Samariayf anjyo nura neméfasáná ámi nuro émáyi anjyo eni nura neméfasáná enjáná émáyi obaxf eni Jisasoyá siyikf nimóga nuróná ayá wí nimóga nuro Judayo múrogfawixini.” oyaiwiniri rf>wamijf neari rípi eni oyaiwiniri, “Pitaomi tñni Poromi tñni eni Gorixo nurípeari enj sixf weámixiñowaúrani?” oyaiwiniri emimf amipi Jisaso enjpa Pitao xámi néra unjpi nání níriri eari ámi rf>wfyo Poro néra unjpi nání níriri eari enjnigini.

1-2 Tiopirasoxini, rf>wamijf nioni xámi níriri eanjápi, ayf Jisaso iwamfó eri wíwapíyiri enjpi tñj e dání sfá xegf wáf wurimeiarigfáwami —Awa xfo rípeañowarini. Awami Gorixoyá kwíyíyo dání sekaxf nurimáná xfo anjnamí nání peyijíyi tñj e nání níriri eanjáriní.

3 O rfinijf nimeari niperi niwiápfnimeámáná sfá 40 nóra warfna awa “O ámi sinj rfa ñweani?” oyaiwípoyiniri ámi ámi siwá winayiri Gorixo ámá xfoyáyf xwioxfyo mímeámf nerí umenñweanfápi nání uréwapíyiri nerfna awa siní ududf mé “Ayf orfani?” niyaiwiro niwipimónimáná enjáná re enjnigini.

4 Awami awí neárimáná sekaxf re urijnigini, “Ápo ‘Niseaiapimfáriní.’ searíjipi —Api, ayf nioni searána soyfne arfá niarigfápirini. Api siní miseaímeapa enjáná anj Jerusaremi tfyo dání niwárimí mupa nero api nání wenijf nero ñweáfrixini.

5 Ayf rípi nánirini. Jono wayf niseameairfna iniigf tñni seameainj aiwi siní sfá obaxf mórípa enjáná Gorixo xfoyá kwíyí tñni wayf seameainfáriní.” urijnigini.

Jisaso anjnamí peyijf nánirini.

6 Awa rixa awí neánimáná omí yaríj re wigfawixini, “Ámináoxini, enjina negf wa míf ináyf nimóniro negf nearfawéyo umenñweaagfápa rína dání joxi eni axípi míf ináyf nimóniri Isirerene xwioxfyo mímeámf nineairi neamenñwearfáraní?” Yaríj e wíagfa

7 o re urijnigini, “Sfá seyfne yaríj niarigfápi nání parímonfáyi —Ayi ápo Gorixo xfo xegf nénf tñño nimóniríjipimi dání níriri tagíyirini. Ayi nání seyfne nijfá imónipfiri mimóníjagi nání áwanj searimiméini.

8 E nerí aiwi rípi nání nijfá imónipfiri nání áwanj searimfíni. Kwíyí oyápi niseaímeari enj sixf seaímíxáná soyfne nioni seaímeañá mfkoyfne nimóniro ámá Jerusaremi ñweagfáyo áwanj urímero ámá Judia píropenífyo tñni Samaria píropenífyo tñni amí amí ñweagfáyo urímero ámá xwáf yoparf íkwíroníjimi ñweagfáyo aí urímero éfríxini.”

9 E nurárimáná awa siní sinjwí winarfna o Gorixoyá dñj tñni nipeyiri wigf sinjwí anigfe dání agwf bimi aíníjnigini.

10 Nipeyiri agwí bimi aínáná awa sɪni aɲɪnamɪ sɪɲwɪ anánɪɲáná re enɪnigɪni. Ámá rapɪrapɪ apɪfá wenɪ yɪnɪgɪfíwaú awa tɪɲɪ e nɪrónapɪri

11 re urɪgɪsɪxɪni, “Gariri pɪropenɪsɪyo dánɲoyɪné, pí nánɪ re éfɪ nɪrómáná aɲɪnamɪ wenɪɲɪ yánɪɲoɪ? Ámá o, Jisasoyɪ rɪnɪɲo seyɪné tɪe dánɪ Gorɪxoyá dɪɲɪ tɪnɪ aɲɪnamɪ nánɪ rɪxa nɪpeyɪrɪ aí soyɪné sɪɲwɪ wɪnarɪná peyɪfpa ámi axɪpɪ wepɪnɪnɪfárɪni.” urɪgɪsɪxɪni.

Ámá womɪ Judaso nánɪ wayɪfá urɪpeagɪfá nánɪrɪni.

12 Awa dɪwɪ Oripɪyɪ rɪnɪɲɪpɪmɪ —Apɪ Jerusaremɪ dánɪ aɲwɪ e enɪpɪrɪni. Sabarɪfáyo Judayɪ ná jɪamɪ mupa nero aí Jerusaremɪ dánɪ dɪwɪ mɪɲɪf apɪ tɪɲɪ e nánɪ ananɪ wagɪfápɪrɪni. Apɪmɪ pɪnɪ nɪwɪárɪmɪ nuro

13 rɪxa Jerusaremɪ nɪrémoro aɲɪ pákɪkɪ seáyɪ émi mɪrɪnɪɲiwámɪ —Iwá awa sá wearɪgɪfíwárɪni. Iwámɪ nánɪ waɪwɪyo nɪpeyɪro páwigɪfawɪxɪni. Awa wigɪ yoɪ rowarɪni. Pitao tɪnɪ Jono tɪnɪ Jemiso tɪnɪ Adɪruo tɪnɪ Piripo tɪnɪ Tomaso tɪnɪ Batoromuo tɪnɪ Matɪyuo tɪnɪ Arɪpɪasomɪ xewaxo Jemiso tɪnɪ Saimonɪ Sereto tɪnɪ Jemisomɪ xewaxo Judaso tɪnɪ awarɪni.

14 Ámá awa dɪɲɪ ná bɪnɪ tɪgɪfáwa nimónɪro ámá wɪ ámi tɪyɪf enɪ apɪxɪ wɪwa tɪnɪ Jisasomɪ xɪnái Mariaɪ tɪnɪ Jisasomɪ xexɪrɪmeáowa tɪnɪ enɪ awa tɪnɪ nawɪnɪ awɪ neánɲyɪro anɪɲɪ minɪ Gorɪxomɪ xwɪyɪfá rɪrɪmɪ wɪayarɪná

15 sɪfá wɪyɪf ámá awɪ eánɪfáyɪf nɪnɪ ámá 120 enɪnáná Pitao áwɪnɪmɪ éfɪ nɪrómáná re urɪɲɪnɪgɪni,

16 “Gɪ nɪrɪxɪmeáyɪné, enɪnáná mɪxɪf ináyɪf Depito kwɪyɪf Gorɪxoyápɪmɪ dánɪ Judaso nánɪ —O ámá ‘Jisasomɪ fá oxɪraneyɪ.’ yaiwɪfáyo o tɪɲɪf e nánɪ nɪpemeámɪ uɲorɪni. O nánɪ nɪrɪrɪ Bɪkwɪyo eanɪpɪ surɪmá imónɪpaxɪ mimónɪɲagɪ nánɪ amɪpɪ Judaso enɪpɪ ayɪnánɪ xɪxenɪ imónɪɲɪrɪni.

17 O none tɪnɪ nemerane yanɪwá nánɪ urɪpeanɪf enɲagɪ nánɪ o enɪ nearɪpeanɪyɪf worɪni.

18 (O sɪpɪ wikárɪɲɪpɪmɪ dánɪ nɪgwɪ meanɪpɪ tɪnɪ xwɪfá bɪ bɪf nemáná e dánɪ ná neánɪrɪná xegɪ agwɪyo áwɪnɪmɪ narɪkɪnɪrɪ agwɪ amɪpɪ nɪpɪnɪ mɪxeánowɪɲɪnɪgɪni.

19 Jerusaremɪ ɲweagɪfáyɪf nɪnɪ o e inɪf nánɪ arɪfá nɪwɪro nánɪ wigɪ pɪné tɪnɪ xwɪfá apɪ yoɪ Akerɪdamayɪ —Yoɪ mɪkɪf ayɪf ámá nɪperɪ ragɪ xwɪfáyo punɪf nánɪrɪni. Yoɪf e wɪrɪgɪfárɪni.)

20 “Xwɪyɪfá rɪpɪ Bɪkwɪ Samɪyɪ rɪnɪɲɪyo nɪrɪnɪrɪ eánɪɲagɪ nánɪ Judaso xɪo enɪpɪ enɪrɪni, ‘Aɲɪf oyá yɪwɪf imónɪwɪnɪgɪni. Ámá wɪ e mɪɲweapa éfɪrɪxɪni.’ Xwɪyɪfá apɪ surɪmá imónɪpaxɪ mimónɪɲagɪ nánɪ amɪpɪ Judaso enɪpɪ xɪxenɪ imónɪɲɪrɪni. Xwɪyɪfá ámi bɪ rɪpɪ Bɪkwɪf axɪyo enɪ nɪrɪnɪrɪ eánɪni, ‘O e nimónɪrɪ éwɪnɪgɪnɪrɪ rɪpeanɪpɪf ámá wo xe nimónɪrɪ éwɪnɪgɪni.’ eánɪɲagɪ nánɪ

21-22 noneyá wo anɪpá imónɪɲáná ‘Ayɪf ananɪrɪni.’ rɪpaxɪf menɪni. Ayɪnánɪ ámá none Jisasoo tɪnɪ emearɪná ínɪnáná nawɪnɪ wagwáyɪf wo none tɪnɪ nawɪnɪ Jisasoo wɪápɪnɪmeanɪpɪf nánɪ áwanɪf uranɪwá nánɪ aga orɪpeaaneyɪ. Ámá iwamɪfó Jono wayɪf nɪneameaia wage dánɪ Jisasoo xegɪ xanoyá dɪɲɪf tɪnɪ aɲɪnamɪ nánɪ peyɪɲe nánɪ o tɪnɪ emeagwáyɪf wo nánɪ rarɪɲɪni.” Pitao e urɪfagɪ

23 ayɪf ámá waú nánɪ —Wɪfo Josepɪ Basabasoyɪ rɪnɪɲorɪni. Oyá yoɪ ámi bɪ Jasɪtasorɪni. Wɪfo Mataiasorɪni. Awaú nánɪ re rɪnɪgɪfawɪxɪni, “Ámá rowaú ananɪ womɪ Judaso nánɪ wayɪfá rɪpeapaxowaúrɪni.” nɪrɪnɪro

24 Gorixomi yaríηf n+wirowe urigfawixini, “Ámináoxini, joxi áamá n+ni wigf xwioxíyo sipí t+ni nanf t+ni n+ni imóniηfpí nijfoxi enagi n+ni áamá awaú gímini go joxi simónfagi rípeáo síwá neait.

25 Jisaso awa wáf nurimeifrixiniri nearípeáagi aí Judaso xfo ‘Aniηf api oimónimini.’ m+wiwimónf p+ni n+wiár+rí xegf ‘Oumini.’ wimónariηfm+ni ríxa úf enagi n+ni joxi o n+ni wayfá oimóniri síηf rípeáo síwá neait.” Yaríηf e n+wiwimáná

26 Judayf wigf yarigfápa neróná “Rowaú gímini go xixeni ayo imónirfeniηoi?” niyaiwirowe sárúniηf nero Mataiasomi wáf wurimeiarigfá wé wúkaú síkwf wo awa t+ni axípi imónini n+ni síηomi kumixarigfawixini.

2

Kwíyfpí Gorixomi d+ηf w+kwíroarigfáyo wímeanfpí n+ni r+ni.

1 Sfá Pedikosiyi rarigfáyi —Sfá ayi Judayf aiwá omiηf síηíyo dánf mífápi Gorixomi yayf wianiro n+ni n+meáa n+birowe peaxf tarigfáyirini. Sfá ayi imóniηáná áamá Jisasomi d+ηf w+kwíroarigfáyf anj wíwá axiwámí awí eán+ηáná re en+niηini.

2 Anjnamí dánf ríwípi xwén+ηf íwí n+ni ra weapfíyí anj ayf ηweagfiwámí niwám+ni árfo inár+niη+niηini.

3 Árfo inár+niηáná síηwí w+niáfáyf w+niηgíawixini. Rfá ápiáw+niηf imóniηf b+ni aíp+nanwí néra nuri womini womini n+niηweaxa úagi xixe síηwí ainenigfawixini.

4 Síηwí e ainenarfná re en+niηini. Ayo niyoní Gorixó kwíyí xfoyápi ayá wí síxí umíom+niηini. Síxí umímóáná kwíyfpí wim+xífpí t+ni xixeni nero p+ne xegf wí wíniyf m+ri+paxf imónigfáyf aí anani r+ipaxf nimónirowe n+ni ra ugíawixini.

5 Judayf wí —Ayf anj xwíá ríri nírímini amí gími ikwíron+niηíyo xirigfáy+rini. Gorixomi píran+niηf oxídaney+n+nirowe an+niηf minf yarigfáy+rini. Ayf n+biwimáná Jerusaremí ur+niηgífná ríwípi xwén+ηf íwí n+ni ra weap+niηfpí inárini.

6 Íwí n+ni ra weapáná áamá xwé ayá wí epíroyf nero Jisasomi xídarigfáyf wigf aga p+ne xixegfni t+ni n+ni ra war+niηagfá arfá n+ni wirowe n+ni ududf nero

7 ayá n+ni r+niwamónirowe d+ηf síηá n+ni weán+nirowe re r+niηgíawixini, “Áamá aga p+ne xixegfni t+ni rarigfá rowa nowaní Gariri píropenisíyo dánf menirani?

8 Nowaní e dán+niηe enagi aiwí aríge nero negf aga p+ne oníná dánf arfá n+ni wia uηwá xixegfni t+ni neararfná arfá n+ni wia war+niηwini?

9 Nene wiene Patiyf r+niηwaéne wiene Midiayf r+niηwaéne wiene Iramiyf r+niηwaéne wiene Mesopotemia dán+niηe wiene Judia dán+niηe wiene Kapadosa dán+niηe wiene Podasí dán+niηe wiene Esia dán+niηe

10 wiene Pírigia dán+niηe wiene Pabiria dán+niηe wiene Isipi dán+niηe wiene Sairini t+niηm+niηí Ribia píropenisíyo dán+niηe wiene Romí dán+niηe nene n+ni birane re ur+niηwaéne —Wiene aga nepa Judayenerini. Wiene Judayf yarigfápi n+ni xídirane n+ni nawíní imóniηwaénerini.

11 Ámí wiene Kírítí dán+niηe wiene Arebia dán+niηenerini. E e dán+niηe aiwí n+ni nenení wine wine awa amípi Gorixó eníná enj neán+rí yagfíyí n+ni n+ni near+rfná negf aga p+ne xixegfniyo dánf rar+niηagfá arfá wiar+niηwini.” E n+ni ríga nuróná

12 ududf néra nuro ududf níkar+n+nirowe n+ni wí re n+ni ríga ugíawixini, “Pí neámeaní n+ni rífa yaríηoi?” n+ni ríga war+niηagfá aiwí

13 wí ríper+rí n+ni wirowe re n+ni ra ugíawixini, “Awa wainf síηfpí xwé n+ni n+ni máná papíkkí nero n+ni raríηoi.” n+ni ra ugíawixini.

Pitao Jisaso nání xwiyfá urijf nánirini.

14 E nira warfná Pitao Jisasoyá wiepisagf wé wúkaú síkwf wo imónigfá wfa tñni éf nírómáná enj tñni repiyf nerf re urijiniginf, “Gf Judia pïropenisfyo dánfyfné tñni áamá amf amf dánf nïbïro Jerusaremï urfnigfáyfné tñni nionf repiyf seaiarfná píraninjf arfá ókiarf nïmónïro none neaímeáfpi nánf nijfá imónfpoyf.

15 Ayf rïpi nánf seararinjini. Agwf sinf 9:00 a.m. áamá wainf xwapf minïpa yarfgfná imóninagf nánf soyfné áamá nionf tñni re rogfa rowa nánf yaiwiarigfápï nepa papïkf nero mïrarinjoi.

16 Awa yarigfápï, ayf enfná wfa rókiamoagf Joeroyf rinïño nïriri eaagf rïpi, ayf apïrini,

17 ‘Gorïxo re rarini, “Sfá yoparfyf tñjiná kwïyf nioniyápi tñni áamá nfnf wïyf wïyonf ayá wï síxï umímóáná segf niaíwï oxï tñni apïxï tñni xwiyfá nioniyápi wfa urókiamoaro segf íwï síkinjyf íkwïkwï yáïro segf xweyanjyf oriñá winïro epïrfárinf.

18 Íná áamá wïyá xináíwáninjf nimónïro omïnjf wiïarigfá oxowamf tñni apïxíwamf tñni ayo aí gf kwïyfpï tñni síxï umímóáná xwiyfá nionf nánf wfa rókiamopïrfárinf.

19 Nioniyá dnj tñni anj pïrfyo dánf ayá rïwamónïpaxf imóninjfyf inïrï xwfa rïrïmf dánf ekïyinjyf inïrï nerfná re enfárinf. Xwfarïmf ragf purf rfa werf síñwïrfá awïminjninj imóninjf tïrï yarfná

20 anj pïrfyo sogwf sfá yinïrï emá ragf rinj imónïrï enfárinf. E nemáná enáná sfá Ámináonf áamá nïyonf mí ómómïxïmf wimfa nánf seáyf e imóninjfyi parïmonfárinf.

21 Ayf sinf mïparïmopa enáná áamá dnj nïnikwïro ‘Ámináoxïnf, yeáyf neayimïxemeaf.’ nïrfá nïyonf yeáyf uyimïxemeámfárinf.” Gorïxo e rarini.’ wfa rókiamoagf Joero e nïriri eaagfpi áamá rowa yarfná seyfné axfpï xïxenï winarinjoi.

22 “Gf Isïrerïyfné, xwiyfá nionf searïmf rïpi enf arfá nípoyf. Nasaretï dnj Jisaso nánf rarïnjini. O Gorïxoyá dnj tñni emïmf tñni ayá rïwamónïpaxf imóninjfpï tñni amïpï bï áamá mepaxf imóninjfpï tñni néra unjpmï dánf Gorïxo síwá rénïnjf neainjïrini, ‘O nionf nïrïpearï urowárenapïñáorini.’ síwá éniñf neainjïrini. O seyfné tñni nïñwearfná néra unj apï nïpïnf nánf seyfné nijfá imóninjoi.

23 Enfná Gorïxo xewanïño ‘Apï nerïnjpimï dánf áamáyo yeáyf uyimïxemeáfïmïginf.’ nïyaiwïarïrï ipïmoárïnjfpï tñni xïxenï segf manjyo dánf omï áamá Gorïxo nánf dnj wï mïmoarigfáyf yoxáfpámf enj noro nïyekwïroáïro pïkigfawixini.

24 Omï pïkigfá aiwï pïyfpï omï anïnjf gwfnïnjf yinïpaxf menagf nánf Gorïxo níkwearïnjpimï dánf sínjf wimïxáná ámf wiápnïmeanïniginf.

25 Mïxï ináyf Depito o nánf nïriri rfwamïnjf re eaagfpi nionf seararinjapi tñni xïxenïrini, ‘Ámináo nionf ñweañafé ínfná ñweañagf winarïñaniginf. O nionf tñnjf e añwï e nïñweañagf nánf óf bï emfámani.

26 Ayïnánf gf xwioxfyo dánf dnj nífá nïninïrï yayf xwiyfáni rarïnjini. Apïnf marfá, gf wará urf epaxf rïrï “Nïrïnf nïyïmïnjf imónïmfá nánf nïmïxïnfáranf? Oyï, e nïmïxïnfárinf.” nïyaiwïrï dnj nïsíkwïmori ñweañini.

27 Ayf rïpi nánirini. Joxï dnj nioniyá pïyïnjf síwï tfámïnf, Xedisïyï rinïnjf tfámïnf nïntwárimï onunïrï mïniú erf áamá joxï anïnjf minf rïxfdarïñáonï

xwáripáyo dáni piyí oeniri síjwí mīnaní erí erífa nání dīñí nīsikwímori ŋweañini.

28 Óf dīñí nīyīmīñí imónīñipí íníná ŋweámfa nánīyi joxí rīxa síwá nīñírini. Joxí dīñí nīnīkīkayoríná nioní tñí nīñwearīñoxínīñí imónīñagí nání dīñí nīfá bī onīmīápi mīniní aga xwé nīnīñjoi. Depito e ragírini.

29 Gí ámayíne ‘Negí aríto Depito nání xwīyífá bī oseareñwīpémīni.’ nīmónarini. O nīpéagí xwífá weyárigfo xwáripá síni jīe rīpīnini.

30 Ayínáni eníná o wífa rókiamoarīñí wo imónīñagí nání re nīyaiwiri ‘Gorixó síñáyo dání “Dixí rárfawéyí wo mīxí ináyí nīmónirí joxí menweaarīñípa axípi menweañfáriní.” nīñjoniñfani?’ nīyaiwiri nání

31 ná ríwíyo imónīñfápi nání nījífá nīmónirí Kiraiso, aríowayá xwífa piaxíyo dání iwiaronfoyi rarīñwáo xwáripáyo dání wiápñimeañfápi nání rīñírini. Xwīyífá o rīñí rīpi ‘Joxí gí dīñí piyīñí síwí tífámīni nīñwárimí onunirí mīnīí erí xwáripáyo dání piyí oeniri síjwí mīnaní erí erífarini.’ rīñípi, ayí xfo nání mīrí Kiraiso nání rīñírini.

32 Ámá Jisasoyí rīñjoi Gorixoyá dīñí tñí xwáripáyo dání wiápñimeañfápi nēnení neaímeañí mīkonerini.

33 Ayínáni o Gorixoyá dīñí tñí xfo tífámīni nīpeyirí seáyi e o imónīñfápi tñí xīxení nīmónirí wé náúmīni nīñweámáná xano xfoyá kwíyí ‘Nioní ámayo wīmífáriní.’ ráriñfápi wíagí o ení nene kwíyípi síxí neaímóagí nání seyíne ududí seainarīñí rīpi arífa neairo síjwí neanīro yarīñjoi.

34 Ayí rīpi nání seararīñini. Ámá aññamí nání peyīño, ayí Depitomaní. Xewanīño re rīñírini, ‘Ámíná Gorixó gí Ámínáomí re urīñjini,’ “Joxí gí wé náúmīni ŋweaí.

35 Joxí mīxí síanīro bífáyo xopírárí rīwiimífaé nání síjwí nanirí ŋweáirīxini.” omí Gorixó e urīñírini. Depito xewanīño e rīñí enjagí nání ‘Aññamí nání peyīño, ayí omaní.’ yaiwīpaxíriní.

36 Ayínáni gí Isireriyí nīñí aga nījífá rīpi xīxení oimónífoyí. Jisaso, seyíne íkfáyo yekwīroárigfo, o ayí aññamí nání peyīñorini. Gorixó o ámínáo oimónirí wīmīxirí ámá yeáyí neayīmīxemeañfa nání aríowayá xwífa piaxíyo dání iwiaronfoyi rarīñwáo oimónirí wīmīxirí eníriní.” Pítao e urīñjini.

37 Pítao e uraríná ayí arífa nīwīro íkñīñí sípí nīwiri nání Pítaomí tñí wáf wurimeiarigfá wíamí tñí re urīgíawixini, “Nīrīxímeáoyíne, nene arí yaníwini?” uríagífa

38 Pítao re urīñjini, “Segí íwí yarīgíáyí ríwífmīni nīmamoró ámá nñí ‘Jisasi Kiraisomí dīñí rífa wīkwīroarīñjoi?’ seaiwīpírí nání wayí meáfoyí. E éaná Gorixó segí íwí yarīgíáyí yokwarímí nīseaiirí xfoyá kwíyípi nīseaiapīñjoi.

39 Ayí rīpi nánirini. Kwíyí eníná dání Gorixó ‘Ámayo wáinini nání uowárenapímífáriní.’ ráriñfápi, ayí re ronwáoneni nání rīñímaní. Seyíne tñí segí nīaíwí tñí ámá ná jfámí aññí gīmí ŋweagífáyo —Ámá Gorixó xfoyá oimónífoyí nīñí wéyo fá umírínfá gíyí gíyo —Ayo nīyoní nání Gorixó e rīñí enjagí nání rarīñini.” urīñjini.

40 O xwīyífá ámí ayá wí tñí woákíki nīwiri ení rīrémíxí nīwīa nuri re urayīñjini, “Xeanīñí ámá uyíñí yarīgífá tíyo wímeañfápi nene ení neaímeañgíñirí wáyí nīseainirí Gorixó yeáyí oneayīmīxemeañirí kīñīmóníñfáriní.” urayīñjini.

41 Ayínáni ámá Pítao rarīñfápi nání dīñí nīkwíroro “Ayí nepaxini.” wīaíwífáyí wayí nīmeáro nání sfá ayīmí Jisasomí xídarīgíáyí tñí ámá síñí

ámi 3,000 kumixinárígfawixini.

⁴² Sijí kumixináríáyí anijí miní rípi néra ugáfawixini. Wáf wurimeiarigfáwa uréwapiyaríná aríá wiayiro xixe arírá inayiro Jisaso penjípi nání díní wimoní nání aiwá nawíní nayiro Gorixomi xwíyá rírímí wiayiro néra wagfáriní.

Jisasomi uxídarigfáyí egfápi nánirini.

⁴³ Wáf wurimeiarigfáwa Gorixoyá díní tñni emímí ayá wí ero ayá ríwamónipaxí imónijípi ayá wí ero yaríngáfa nání ámá nñni wáyí nero “Pí oépyinrí ríá neáwapiyaríno?” nýaiwiro e yaríná

⁴⁴ Jisasomi díní wíkwíroarigfáyí nñni ní kumixiníro nawíní nemero amípí wigí imónijípi aí tñni ríxa nawíní níxiríro

⁴⁵ wigí wo amípí bí nání dífwí ikeamóníagi níwínírná wigí xwíáraní, amípíraní, nígwí nání bí nero dífwí ikeamóníomí arírá níwiro e néra wagfáriní.

⁴⁶ Sfá ayí ayo nawíní nemeróná aní rídíyowá yarígfíwámí awí neánayiro wigí wíníyí tñni aiwá ní nayiróná aiwá ní nírí ní níríro wíkwí tñni bí onímíápi miní aga yayí seáyímí dání ní níríro

⁴⁷ Gorixomi yayí seáyí e numero e yaríná ámá nñni yayí níwíníri “Ayí naní inaríno.” yaiwiagfáriní. E yaríná Áminá Gorixo sfá ayí ayo ámá xíomí díní wíkwíróagfá nání yeáyí uyimíxemeaarínyí xámí díní wíkwírógá wíníyí tñni nawíní kumíxagíriní.

3

Pitao síkwí ikí ení womí naní imíxíjí nánirini.

¹ Sfá wiyimí 3:00 p.m. Judayí Gorixomi xwíyá rírímí wiarígfíná Pitao tñni Jono tñni e yaníri nání aní rídíyowá yarígfíwámí nání yaríná

² ámá wo —O síni xínáiyá agwíyo dání síkwí ikí eníriní. Sfá ayí ayo xegí ámá yí omí íkwíawíyo nítmáná nímeámí nuro aní rídíyowá yarígfíwámí íwí Awiaxoí rínínyímí níwíraráyigíforíní. Ámá aní rídíyowá yarígfíwámí páwiarígfáyo nígwí nání ríxíjí ouríníri óf ayimí níwíraráyigíforíní.

³ O Pitao tñni Jono tñni aní rídíyowá yarígfíwámí páwianíri yaríngáfi níwíníri awaúmi nígwí nání ríxíjí uraríná

⁴ Pitao tñni Jono tñni omí síjwí agwí níwínáriní Pitao re uríngíní, “Joxí síjwí yeaneí.” uríagi

⁵ o “Nígwí bí níapaníri raríjí.” níyáiwírí síjwí wínénápíagi aí

⁶ Pitao re uríngíní, “Nioní nígwí siríparaní, goríraní, mayoní aiwí nioní xírínápiní bí osiapímíní. Ení síxí eáníjí Nasaretí dájí Jisasi Kiraisoyáyo dání joxí ananí naní imónipaxí enagi nání ‘Níwíápnímearí aní ei.’ rírariní.” nuríri

⁷ xegí wé náúmíní íá níxíríri míeyoááná síni mé re eníngíní. Xegí síkwí sosíápiáú tñni xómíjípiáú tñni ríxa síwíá níyírí re eníngíní.

⁸ Ení tñni níwíápnímearí píráníjí éf nírómáná iwamíó aní nerí awaú tñni nawíní aní rídíyowá yarígfíwámí ní páwírí ní mawírí ní mawírí ní xeamóá nemeríná Gorixomi yayí seáyímí dání ní méra uníngíní.

⁹ Ámá nñni o aní emerí Gorixomi yayí seáyímí dání umerí yaríngáfi síjwí níwíníro

¹⁰ omí ríxa mí níwómíxíro “Ámá aní íwí Awiaxoí rínínyímí níjwearí nígwí nání ríxíjí neararíno ayí ro oríní.” níyáiwiro nání “Aríge nerí naní ríá imóníno?” níyáiwiro ududí bí onímíápi mé o imónípi nání díní níyága ugáfawixini.

Pitao anj ridiyowá yarigfiwámi dání urinj nánirini.

11 Omí nanj wimixfagfi nání Pitaomí tñni Jonomí tñni nímakfkiyiri anj wiámfo Soromonoyá rñnjfipimi rojáná áamá nñni mfrf nímimiro ududf ikárinaríná

12 Pitao ámayf e yarinjagfa nñwñrñ nání nñwiápnñmeari re urinjñigñni, “Gf Isireriyfne, pí nání ududf ayá wí nikárinñro sñjwí agwf yeanarñjo? ‘Egf enj sixf eáninjyo dánirani, sñwí wé róninjf yarigfipimi dánirani, omí nanj wimixfagfi anj yarini.’ rñyeaiiwiarñjo? Oweoi!

13 Njwá negf arfowa Ebirfamo tñni Aisako tñni Jekopo tñni awayáomí xewaxo Jisaso ámi seáyf e oimónñrñ wimixarñni. O seýfne émayf opíkípoynñrñ wiowaráná Pairato ‘Jisaso íwí bñ méf enagf nání gwí nñwíkweari owárimñni.’ wimónfagi aí seýfne Pairatoyá sñjwíyo dání rñwí umogforñni.

14 Áamá aga wé róninjorñni. Siyikwí bñ míninjorñni. Omí seýfne rñwí numoro áamá pikíxwíró yarinj wo nání ‘Neawárit.’ urigfawixñni.

15 Seyfne ñinj nñyimñj mfkf ikinjpi xiáwomí nñpikiro tñagfa aiwi Gorixoyá ñinjyo dání xwáripáyo dání nñwiápnñmeari neáimeanj mfkone wawirñni.

16 Jisasomí yawawi ñinj wíkwíroarigwíipimi dání áamá síkwf ikf enj ro —O seýfne sñjwí wññro njfá imónñro egforñni. O apimí dání rñxa síkwf síwfa yñjo. Oyi, yawawi Jisasomí ñinj nñwíkwírorai éwí enagf nání áamá ro segf sñjwíyo dání rñxa nanj nimónñrñ sixf kwíyññnj onjo.

17 Ai nñrñxfmeáyfne, nionñ njfárñni. ‘Seyfne Jisasomí rñwí numoróná majfá nero “Gorixó uowárenapññorñani?” mñyaiwí wiarfná segf ámná seameñweagfáyf enñ axfpi wigfárñni.’ nimónarñni.

18 E nerí aiwi xwíyfa eníná Gorixó xegf wfa rókiamoagfáwayá manjyo dání áamá nene yeáyf neayimixemeanfa nání xwfa piáxfo dání iwiaronfoyi rarñjwáo nání re ragfpi, ‘O rññnjf nñmeari penfárñni.’ ragfpi, api seýfne wíkarigfápimi dání xñxenñ imónññrñni.

19-20 Ayínánñ Gorixó seýfne segf íwí egfápi yokwarimf oneaiinñrñ nání ñinj sipí nñseairi rñwímnñ nñmamoro xfo tñámñni kññimónñpoyi. Gorixó ámi Jisasomí —O arfowayá xwfa piáxfo dání iwiaronfoyi rarñjwáo, nene yeáyf neayimixemeanfa nání urñpeañorñni. Omí nene nání ámi neawárienapñyiri ñinj sixf neamímorñ enfayi parimówinñgññrñ nání segf íwí egfápi rñwímnñ nñmamoro xfo tñámñni kññimónñpoyi.

21 O xegf ñinj tñni ámi waínf waíná weapíxáf menñni. Gorixó amípí sñnj bñ imixñnfayi nání —Ayi eníná dání xegf wfa rókiamoagfáwayá manjyo dání ragfyirñni. Ayi nání sñni anñnamí wenñnj nerñ ñweanñ.

22 Moseso o nání nñrñfná re ragf enagf nání rarññni, ‘Arírá seainfa nání Ámná Gorixoyá ñinj tñni segf imónññyí wo wfa rókiamoarñnj nionññnjñ nimónñrñ iwiaronfárñni. Amípí o searñf nñni seýfne arfa nñwiro xñxenñ éfrññni.

23 Áamá wfa rókiamoarñnj imónñomí arfa mñwífáyf sñni wigf Isirerñ wñnyf tñni nawínñ nñkumixññro ñweapñrñññrñ Gorixó áamá ayf ayo nñyonñ emí pipíkímñ enfárñni.’ Moseso e ragf enagf nání rarññni.

24 Gorixoyá wfa rókiamoagfa nowanñ, Samueroyñ rññño wurñyñe dání oyá rñwíyo dání nñwurñya bigfáwa enñ amípí Jisaso sfa nene ñweañwá ríná enjpi nání ragfa enagf nání segf íwí yarigfápi rñwímnñ mamópoyi.

25 Xwíyfa Gorixoyá wfa rókiamoagfáwa nñwurñya bagfápi tñni xwíyfa Gorixó xewanñño negf arfowamí nurñfná Arfo Ebirfamomí sñmñmanjyo dání ‘Dñxf iyf axfámí dání áamá gwí wñrñ wñrñ nñni xwfa tñyo ñweagfáyo

píráníḡ wimiximfáriní.' réroáragfipi t́nńi apiaú, ayf seyfné nání rńinḡagi nání rarinḡiní.

²⁶ Gorixo xegf xewaxomí nurfpearí nurowárenapirfná niyfnení píráníḡ seaimixinfpimí dání segf uyfní yarigfápi pfní niwiárimí kikiá éfrixinirí nurfpearí xámí seyfné t́ḡ e nání urowárenapinḡ enḡagi nání rarinḡiní." urinḡiniginí.

4

Pitaomí t́nńi Jonomí t́nńi gwí yigfá nániríní.

¹⁻² Awaú áamá ayo siní urarfná apaxfpáninḡ imónigfá wa t́nńi anḡ ridiyowá yarigfiwámí awí mearoarigfáyo seáyí e imóninḡo t́nńi Sajusiowa t́nńi awa nńbıro awaú nuréwapıyiri "Jisaso wiápnimeanḡ nání áamá nńnı enı wiápnimeaprfárinı." urarinḡagfi arfá wífá enḡagi nání wigf xwioxfyo dánı dḡḡ rfá ápiáwfninḡ nńwóroa nuro

³ fá nıxırıro rıxa sfá enḡagi nání wfáriná xwırxıf uméwanıḡinirı gwı anḡyo ḡwirárigfawixinı.

⁴ E éagfá aiwı Pitaó urarfná arfá wífáyı obaxı wı Jisasomı dḡḡ wıkwırogfawixinı. Sfá ayı dḡḡ wıkwırófáyı áamá xámı dḡḡ wıkwırogfáyı t́nńi nńkumixinımáná oxı nńnı 5,000 imóninḡiniginı.

Pitaomí t́nńi Jonomí t́nńi xwırxıf umegfá nániríní.

⁵ Sá wegfáwa wfá t́nńi Judayf wigf umenḡweagfáwa t́nńi ámináowa t́nńi ḡwı ikaxı eáninḡipi mewegfáwa t́nńi Jerusaremıyo awı neánıróná

⁶ apaxfpáninḡ imónigfáyo seáyı e wimóninḡo —O Anasoyı rńinḡorını. O t́nńi oyá áamá axıḡwiowa Kaiapaso t́nńi Jono t́nńi Arekisadao t́nńi agwiówa enı awı eánfáwa t́nńi awı neánıro ḡweanáná

⁷ Pitaomı t́nńi Jonomı t́nńi gwı anḡyo dánı nımeámı nńbıro awı eánıgfáyo áwını e éf uráraná yarınḡ re wigfawixinı, "Sıkwı ikı enomı píráníḡ nıwimixırfná arıḡe wífırını? Pı enı eáninḡipimı dánıranı, yoı goyápipimı dánıranı, nerfná awagwı éfıpi éfırını?" urfagfá

⁸ Pitaó kwıyf Gorıxoyápi ayá wı sıxıf wıninḡagi nání nıwiápnımearı re urinḡiniginı, "Isırerene neamenḡweagfıoyfné t́nńi negf ámináoyfné t́nńi

⁹ yawawi sıkwı ikı enı romı nanḡ imıxıfwıfıpi arıḡe neri nanḡ imıxıfırfanıri agwı nıjıfá imónanıro nání yarınḡ yeaiarinḡagfá nání

¹⁰ api nání soyfné nıjıfá xıxenı imónıpıri nání áwanḡ bı osearımını. Áamá nanḡ imónıfı re éf roḡı ro yawawi Nasareti dḡḡ Jisasi Kiraisomı dánı —Omı Isırerene rfwf umóáná ikfáyo yekwıroárfagfá aiwı Gorıxo ámı sıḡıf wımıxfagi nání wiápnımeanorını. Omı dánı áamá ro nanḡ imónıfırinı.

¹¹ 'O gorfanı?' mıyaiwıpa époyı. Bıkwıyo nırınırı eáninḡıpi t́nńi xıxenı sıḡá anḡ mırarıḡfıoyfné 'Sıpıorını.' nırırı emı mogfo Gorıxo nımearı anḡ xfo mırarınıwámı iwamfo nıtıwayırorı eno, ayf ná wonı onırını.

¹² Áamá nene yeáyı neayımıxemeapaxı imóninḡı ámı wo menını. Gorıxo áamá nene yeáyı neayımıxemeapaxı imóninḡo nání nınearıfná áamá nńnı xwfá rırı nırımını ḡweagfáyo aiwı yoı ámı wo nání nırırı nearınḡımanı. Ayf ná wonı onırını." urinḡiniginı.

¹³ Xwırxıf umearıgfáwa Pitaó t́nńi Jono t́nńi masısfá bı mıwı rarınḡagfi nıwınıróná awaú sıkurfá megfiwaú aga kınıxowau enḡagfi nání nıjıfá nımónıro nání ududı nero "Awaú arıḡe neri nıjıfá awaú rarıḡıfıpi imónıḡırfanı?" nıyaiwiróná rıxa sıḡwıf mı nıwómıxıro re yaiwigfawixinı, "Awaú Jisaso t́nńi emegfiwaúrfanı?" nıyaiwıro

14 áamá síkwí ikí enj nanj imónfo awaú tñni nawíni ronagí nání ámi xwiyfá bñ muripaxí imónigfawixini.

15 E neri aiwi awaúmi sekaxí “Awagwí xwirixí eamearñwá re pñni nñwiárími bñaríwámíni bñ ñweápiyi.” nurimáná wigípi xwiyfá nimixiro

16 re rñingfawixini, “None awaúmi pí wianfwiní? Ámá oxí apíxí nñni Jerusaremí re ñweagfáyí emímí seáyí e imónñjé éfípi nání ríxa nñjé imónñjoí. Ayínání none wí ‘Awaú méfírini.’ urípaxí mimónñjagí aiwí

17 xwiyfá awaú rarigfípi ámi sñni bñ tñni nñriga nuro ámá nñni rñnimepñrñxinñri awaúmi íkwairí nñwirane ‘Awagwí ámi arfíki bñ tñni ámá Jisasoyí rñnñjo nání muréwapíyipa eri xwiyfá murípa eri épiyi.’ ouraneyí.” nñrñiro

18 “Awaú ámi obfípiyi.” nñrñimáná ñwí ikaxí re urigfawixini, “Awagwí ámi arfíki bñ tñni Jisaso nání muréwapíyipa eri xwiyfá murípa eri épiyi.” uríagfá aiwí

19 Pitao tñni Jono tñni re urigfísixini, “Gfímíni gípi Gorixoyá sññwíyo dání xixení rífa imónini? Yawawí Gorixoyá yearñjépi nñxídrírai nerfína ‘Awaú Gorixoyá sññwíyo dání nanj yarñji.’ rñseaimónarini? O yearñjépi mé soyfne yeararigfápi nñxídrírai nerfína ‘Awaú Gorixoyá sññwíyo dání nanj yarñji.’ rñseaimónarini? Sewanñjoyfne dñj nñmoro rñpoyí.

20 Ayí rñpi nání rarññwií. Yawawí wññgwípi tñni arfá wigwípi tñni wí pñni nñwiáríri mñrípaxí meñagí nání rarññwií.” uríagfí

21 awa iwanj mépepaxí imónñjépi nání pñá nñmegñniro nání ámi íkwairíri bñ tñni nñwia núfásaná ámá nñni awaú éfípi nání Gorixomí yayí seáyími umearñjagfá nání awaúmi sa wárigfawixini.

22 Ámá emímí neri nanj imíxífo, o xegí xwiogwí ríxa 40 nñmúrorí ámínáo enjagí nání ámá nñni Gorixomí yayí seáyími numéra ugíawixini.

Gorixomí xwiyfá rñrimí wigfá nánñrñni.

23 Xwirixí umearigfáwa awaúmi wáraná awaú egí nñkumíxinñro yarigfáyí tñj e nání nuri apaxfpanñjé imónigfá xwéowa tñni wigí Judayí ámínáowa tñni urfá nñpñni nání repíyí nñwia úagfí

24 ayí arfá e nñwimáná dñj ná bñni tgfáyí nimóniro Gorixomí xwiyfá rñrimí nñwiwo re urigfawixini, “Ámínáoxini, joxí anñna tñni xwárí tñni rawírawá tñni imíxiri amípi nñni ayo nñyoní yarñjépi imíxiri enoxirini.

25 Xwiyfá joxiyá rñpi díxí kwíyípi dání negí arfo Depito —O díxí rñnáníñjé nimónirí omñjé siigorini. O nñrñri Bìkwíyo rñwamñjé re eanñrini, ‘Émáyi pí nání mñxí rífa ápiáwí nñwerññjé imónigfawixini? Pí nání wigí surfma imónñfápi nání ipñmoárigfawixini?

26 Ámíná Gorixomí tñni ámá xfoyá dñj tñni xiáwowayá xwífa piaxíyo dání niwiarorí yeáyí uyimíxemeáwññgññri urfpeañomí tñni awaúmi mñxí ináyí xwífa tñyo dñj tñni ámáyo umenweagfáwa tñni mñxí wianñro nání mñxí épmíxamoro xopñrárí wianñro nání awí neánñro egíawixini.’ Depito díxí kwíyípi tñni e nñrñri eanñrini.

27 Apí tñni xixení anj rñpimi dání mñxí ináyí Xeroto tñni gapñmaní Podiasi Pairato tñni émáyi ámi wa tñni negí Isñreríyí tñni díxí riwaxo Jisasomí —O díxí rñnáníñjé nimónirí siarññorini. Sñyikwí bñ mínññorini. Omí xopñrárí wianñro nání awí eánñgíawixini.

28 E neri aiwí joxí majfá imónñjépi yanñro nání awí reánñgíawixini? Oweoi, sa Gorixoxí enjína enj neánñrñna pí pí e éfñrñxinñri ipñmoáragfápi yanñro nání awí eánñgíawixini.

29-30 Ámináoxini, agwi joxi awa ikwairiri nineairo nearápimi dñj kikayo. Nene dixi rináíwaneniñi nimónirane siarñwaéne dixi eni eaniñyo dani simixi tífáyo píranñi wimixirane dixi riwaxo Jisaso, siyikwi mññomi dani emimí bi tñni ayá riwamónipaxi bi tñni wíwapiyirane nerfna ayá igigí mé xwiyfá joxiyápi xixeni uranfwa nani eni sixi bi neaeámixeí.”

31 Gorixomi xwiyfá e nurimána enána re enñigini. Aní ayí awí neánro ñweagfiwá sirí nuga unñigini. Sirí nuga warfna kwíyí Gorixoyápi ayá wí sixi wñññigini. Ayá wí sixi wñññána xwiyfá Gorixoyápi ayá bi mé xixeni nuréwapiya ugíawixini.

Jisasoyá siyikí imónigfáyí xixe ñnowiayí inigfá nánirini.

32 Ámá Jisasomi dñj ñiwikwiroro axipi imónigfáyí dñj xixegini bi bi mimó axipini ñimóa nuróna re yayagfáriní. Wigíyí wo xegí amipi bi enána “Ayí aga ñigñirini. Negí imóniñyí womi aríra ñwirfna api wipaxi menini.” yaiwiagfámani. “Wone wone negí amipi, ayí ñneneniyáññi imónini.” yaiwiagfáriní.

33 E nero wáf wurimeiarigfáwa eni sixi eaniñi Gorixo imóniñipi ámáyo síwá ñwirfna Jisaso xwáripáyo dani ñwiápnimeámi emearñgagi síñwí wñnarogfápi nani repiyí wiayarfna Gorixo naní ayá wí ñwikára unñigini.

34 Ayí rípi nánirini. Wigíyí wí amipi bi nani anñi dñwí ñikeamóga warñgá síñwí mñwñpa yagfáriní. Xwá tñni aní tñni surfma enipi tífáyo ñigwí nani bí nero ñigwí xéfapi ñimeámi ñbiro

35 wáf wurimeiarigfáwami mñni wíána awa wigí wí dñwí ikeamónarigfáyo wipaxipi tñni xixeni yaní ñwía wagfáriní.

36 E nera nuróna wigí wo Josepoyi rññño —O Judayí aiwi xiáweyí Ripaiyí enagi nani siyikí Ripaiyí worini. Píññwí Saipírasí dani xirñorini. Wáf wurimeiarigfáwa yof síñ bi Banabaso —Yof mñkí ayí eni ríremixí yarñño enagi nánirini. Yof e wñññorini.

37 O eni xwá surfma bi tññorini. Api bí nemána ñigwí xéfapi ñimeámi ñbiri wáf wurimeiarigfáwa negí uyípeayíyo yaní owípoyññi mñni wñññigini.

5

Ananiaso tñni Sapairái tñni xiapíxiagwí ayáú nánirini.

1 Ámá wo xegí yof Ananiasoyi rññño tñni xiepi xegí yof Sapairáiyi rñññi tñni egí xwá surfma bi ámáyo ñigwí nani bí neri

2 xiagwo xiepi ññfá imóniñána ñigwí xéfi bi xegí yumíi ñitimána bi wáf wurimeiarigfáwa “Ñigwí xéfi ñpñni api neaiaparini.” oyaiwípoyññi ñimeámi nurí mñni wíagí aiwi

3 Pítao re urññigini, “Ananiasoxini, Obo xfo wimónarñipi oenri dñj rixixérooxini, pí nani kwíyí Gorixoyápi yapí wíwapiyimññi xwá bí nerfna ñigwí xéfapi bi dixi pñni ñitimána bñni neaiaparññi?

4 Síni bí mepa nerfna dixi mimóniñpíraní? Xwá api bi nerfna ñigwí xéfapi dixi dñj tñni pí pí ‘Oemini.’ ñsimónirfna anani mepaxpíraní? E nimóniri aí joxi pí nani dñj íñimi ñkwíronimána ‘Wáf wurimeiarigfáwami yapí owíwapiyimññi.’ yaiwíññigini? Yapí joxi neaiwapiyimññi éfpi, ayí ámáone marfái, Gorixomi wíwapiyimññi éñigini.” urfagi

⁵ Ananiaso xwiyfá apí arfá n̄wimáná re en̄nigini. Xwíayo n̄piérori d̄iñf̄ n̄iyámiga un̄nigini. D̄iñf̄ n̄iyámiga úaná áamá o éf̄pi nán̄i arfá wífáyf̄ n̄f̄ni wáyf̄ níkariga uḡfawixini.

⁶ O d̄iñf̄ n̄iyámiga nuri piyf̄ wenagi íwf̄ sík̄iñowa n̄wiáp̄n̄mearo rap̄rap̄f̄ t̄f̄ni wowf̄ nero n̄imeám̄i nuro xwíá weyárigfawixini.

⁷ Ananiasomi xiepí xegf̄ wí e sepiá b̄i on̄miáp̄i n̄iñweañisáná xegf̄ xiagwomi win̄f̄f̄pi nán̄i sín̄i majf̄í nimón̄r̄fná Pitaó t̄ñf̄ e nán̄i n̄ib̄r̄i páwíáná

⁸ o re ur̄iñ̄nigini, “N̄igw̄f̄ xwíá b̄f̄ nerfná xéf̄f̄pi n̄p̄n̄p̄i, ayf̄ r̄ip̄i ap̄irani? Jíxi n̄irei.” ur̄f̄agi “Ayf̄ r̄ip̄i ap̄irini.” uráná

⁹ Pitaó re ur̄iñ̄nigini, “Ayagwí pí nán̄i ‘Kwíyf̄ Ámináoyápi en̄f̄ eán̄iñ̄p̄r̄fan̄r̄i yapf̄ n̄wíwap̄iyirai iwamf̄ó owíwap̄iyaiyi.’ r̄n̄f̄isixini? Ámá d̄ixf̄ ragwo xwíá weyárfáwa r̄ixa f̄wí e riwa rónap̄iñoi. Jíxi eni xwíá r̄iweyárip̄r̄i n̄imeám̄i rup̄ráoi.” uráná re en̄nigini.

¹⁰ Í eni Pitaoyá síkwf̄ t̄ñf̄ e n̄piérori d̄iñf̄ n̄iyámiga un̄nigini. D̄iñf̄ n̄iyámiga úagi íwf̄ sík̄iñowa n̄wiap̄i ro í piyf̄ wenagi n̄w̄n̄i ro n̄imeám̄i n̄ipeyero xegf̄ oxo xwíá weyárf̄e m̄idán̄iñf̄ e xwíá weyárigfawixini.

¹¹ E éaná Jisasoyá síyikf̄ imón̄igfáyf̄ n̄f̄ni t̄f̄ni ayaúmi wímeáf̄pi nán̄i arfá wífá giyf̄ giyf̄ t̄f̄ni wáyf̄ níkariga wagf̄árini.

Wáf wurimeiarigfáwa emimf̄ x̄ixegf̄ni ayá wí egfá nán̄r̄ini.

¹² Wáf wurimeiarigfáwa áamá wigf̄ t̄f̄am̄ni mimón̄igfáyf̄ t̄f̄e n̄emerfná emimf̄ t̄f̄ni ayá r̄iwamón̄ipaxf̄ imón̄iñf̄ t̄f̄ni néra nuro ax̄f̄pi nawíni nimón̄i ro añf̄ r̄id̄iyowá yarigf̄iwám̄i ín̄im̄i awí neán̄r̄fná añf̄ wíámf̄ó Soromonoyá r̄n̄iñ̄p̄imi awí neán̄i ro yayíagfá aiwi

¹³ Jisasomi d̄iñf̄ m̄iwikw̄roarigfáyf̄ wáyf̄ nero nán̄i “Awa t̄f̄ni awí b̄i oéananeyi.” m̄iyaiwipa yagf̄árini. E nero aí awa nán̄i xwiyfá n̄ir̄róná “Ámá nañowarini.” ragf̄árini.

¹⁴ Ámá ámi ayá wí ayá wí Ámináomi d̄iñf̄ w̄ikw̄rófáyf̄ ox̄f̄ t̄f̄ni ap̄ixf̄ t̄f̄ni íníná sfá ayf̄ ayo wí t̄f̄ni wí t̄f̄ni kum̄x̄inayigf̄árini.

¹⁵ Ámá emimf̄ wáf wurimeiarigfáwa néra warigf̄ápi síñw̄f̄ n̄w̄n̄i ro nán̄i “Negf̄ áamá sím̄ix̄f̄yo Pitaoyá onapám̄igf̄ eni aí wíáná nañf̄ imón̄ip̄ráoi.” n̄iyaiwiro wigf̄ áamá sím̄ix̄f̄ yarigfáyf̄ n̄imeám̄i nuro óf̄ e Pitaó n̄ipurfná onapám̄igf̄ in̄ipax̄m̄ini íkwian̄w̄f̄yo w̄f̄r̄aragf̄árini.

¹⁶ Ámá Jerusaremi t̄ñf̄ e añf̄ m̄ini m̄ini ikw̄rón̄iñf̄yo ñweagfáyf̄ eni wigf̄ áamá sím̄ix̄f̄ x̄ixegf̄ni t̄f̄ḡfáyf̄ t̄f̄ni imf̄ó x̄ixéron̄f̄yf̄ t̄f̄ni n̄imeám̄i wáf wurimeiarigfáwa t̄ñf̄ e nán̄i b̄imíáná píran̄iñf̄ im̄im̄ix̄imf̄ wiagf̄árini.

Wáf wurimeiarigfáwami xean̄iñf̄ wigfá nán̄r̄ini.

¹⁷ Apax̄p̄aniñf̄ imón̄igfáyo seáyi e wimón̄iño t̄f̄ni xegf̄ níkum̄xin̄iri emearigfáwa t̄f̄ni —Awa xegf̄ gw̄f̄ món̄igfáwa Sajusiyi r̄n̄igfáwarini. Awa t̄f̄ni wáf wurimeiarigfáwami sípí d̄iñf̄ b̄i on̄miáp̄i m̄iwaiwí aga sípí d̄iñf̄ xwé ayá wí n̄w̄iawiro nán̄i n̄wiáp̄n̄mearo re egfawixini.

¹⁸ Awami fá n̄ixero gw̄f̄ añf̄yo ñw̄r̄arigfawixini.

¹⁹ Gw̄f̄ añf̄yo ñw̄r̄arf̄agfá aiwi ár̄f̄w̄iyimi Ámináoyá añfnajf̄ wo n̄weap̄r̄i gw̄f̄ añf̄yo ówanf̄ n̄fk̄wir̄i awami n̄im̄ix̄eám̄i n̄wiap̄r̄i re ur̄iñ̄nigini,

²⁰ “Soyfné nuro añf̄ r̄id̄iyowá yarigf̄iwám̄i éf̄ n̄irómáná áamá e rówap̄igfáyo xwiyfá áamá d̄iñf̄ n̄iȳm̄iñf̄ imón̄ip̄r̄i nán̄i r̄n̄iñ̄f̄ n̄p̄n̄i nán̄i uréwap̄iyípoi.” ur̄f̄agi

²¹ arfá n̄wimowa nuro wíá nóga war̄iñf̄ t̄f̄ni añf̄ r̄id̄iyowá yarigf̄iwám̄i n̄p̄awiro áamá éf̄ rówap̄igfáyo uréwap̄yarfná apax̄p̄aniñf̄ imón̄igfáyo seáyi

e wimóniño tñi xegí nikumixiniri emearigfáwa tñi awí neánimáná negí Isireriyí meba pariment imónigfá nowani tñi xwiýfá oimixaneyinro nani “Eini.” nuriro rixa awí neánarimáná aní ridiyowá yarigfiwami awí mearoarigfá wa wáf wurimeiarigfawami wirimiauþri nani gwí aníyo nani urowaríagfa aiwi

²² gwí aníyo niremorfná awa nani pfa nimeginro ami Judayí mebaowa awí eanigfe nani nibiro repiyí niwiro

²³ re urigfawixini, “Gwí aníyo niremománá ówaní sini xaiwí yariniri awí mearoarigfáwa fwí tñí e awí roro enagfa niwinirane aí ówaní nkwirane niþawirane siñwí winíwáyí sini inimi nweanagfa miwiníwini.” uríagfa

²⁴ aní ridiyowá yarigfiwami awí mearoarigfáyo seáyí e wimóniño tñi apaxípa imónigfá xweowa tñi arfá e niwiróna ududí ayá wí nero re rinigfawixini, “Agwí pí imónimniri nani rfa yarini?” rinarná re eninigini.

²⁵ Ámá wo niremonapiri áwaní re uriniginini, “Ai, ámá aginá soyfne gwí aníyo nwirarigfáwa aní ridiyowá yarigfiwami éf nrománá amáyo uréwapiyarinoi.” uráná

²⁶ aní ridiyowá yarigfiwami awí mearoarigfáwa tñi wigí seáyí e wurinigfo tñi awami ami fá xiripiri nani nuro aí awa uréwapiyarfná arfá wiarigfáyí síñá neaeaprixiniri wáyí niwiro nani awami fá nixero nimeera nibirona uyñif wí mímépegfawixini.

Wáf wurimeiarigfáwa Judayí mebaowami masifá miwí urigfá nani rini.

²⁷ Wáf wurimeiarigfawami nimeáa nibiro Judayí mebaowa awí eanigfe éf uraráná apaxípaniñí imónigfáyo seáyí e wimóniño xwiýfá numearirfná

²⁸ re uriniginini, “None arfá jiyikí niseaorane sekaxí ‘Segí uréwapiyarigfo nani sini muréwapiyipa époyi.’ searíagwi aí soyfne arfki o nani nuréwapiyiróna segí uréwapiyarigfapi rixa Jerusaremi tíyo niyoní fá menarinigoí. None xenwone nani re oneaiawipoyiniri, ‘Awa omi niþikiro nani reá roánigfawarfní?’ oneaiawipoyiniri uréwapiyarigfoynérini.” uríagi aí

²⁹ Pitao tñi wáf wurimeiarigfá wfa tñi re urigfawixini, “Ámá neararigfapi marfái, Gorixo nearariniþini þrí wiaikipaxí mimóniñwini. Ayinani soyfne arfá jiyikí nineaori nearigfapi wiaikiariniñwini.

³⁰ Ayí ripi nani rini. Jisasomi soyfne niþikiróna yoxáyo yekwíroarigfa aiwi Nwfa negí arfowa enina dani nixfda bagfoya diñyo dani o ami wiapnimeanirini.

³¹ O ayí Gorixo gí wé náumini oninweaniri seáyí e niwimixirfná ‘Xiáwowayá xwfa piaxíyo dani iwiaroní wo imoniri mixí ináyí wo imoniri éwiniginí.’ niyaiwiri wimixinirini. Isirerene negí fwí yariniwapi ríwímini mamorane yokwarimí neaiipaxí imonirane yaníwá nani o rixa e nimoniri xanoyá wé náumini nweani.

³² None searariniwá api siñwí niwinirane nani mfkonerini. Kwíyipi eni ‘Api neparini.’ oyaiwipoyiniri neaiwapiyarinirini. Noneni marfái, ámá Gorixomi maní þrí miwiaiki arfá wífa gíyí gíyo eni xegí kwíyipi rixa mni winirini.” urigfawixini.

³³ Xwirixí mearigfáwa xwiýfá e rariñagfa arfá niwiro wikí rfa ápiawinini niwero opiikianeyinro wimóniniginini.

³⁴ Opiikianeyinro wimónarfná ámá wo —O xegí yoí Gamerieroyi rininorini. O Parisi worini. Nwí ikaxí eaniniþi uréwapiyariniñí worini. Nuréwapiyirfná nanini nenwiperi rariño enagi nani ámá nni

wé íkwianwíyóniní nírírígforiní. O xwiyfá uriní nání awí eánigé éf nírómáná sekaxí re uriniginí, “Ámá rowamí bí onímiápi bíamí wáfípoi.” nurírí ríxa bíamí wáráná

³⁵ re uriniginí, “Gí Isíreroyfne xwiyfá bí osearimíní. ‘Ámá rowamí owianeyí.’ yaiwiarigfápi síní mepa neróná xámí díní píraníní mópoyí.

³⁶ Ayí rípi nání seararíniní. Eníná onímiápi ámá Tiudasoyí ríninjo enípi nání díní mópoyí. O xewaninjo nání re ríniniginí, ‘Áminá seáyí e imóninjá woníríní.’ nírínirí yarfná ámá 400 xwiyfá o rínípi arfá níwiro nání gwí numóniro yarfná émáyí omí píkiáná xegí gwí mónigfáwa wíwíní éf umigfawixiní. Éf umiagfá nání o oemínirí enípi surfímá yáriniginí.

³⁷ E nemáná enáná ámá ámí wo —Gariri píropenisfyo dání Judasoyí ríninjo nání raríniní. O gapímanfíyí ámá níní yoí nírírígfná níwíapfnímearí xegí díníyó dání ámá wí o tfní gwí numóniro ‘Émáyo míxí oxfdowáraneyí.’ níríro yarfná omí anfnímíxíagfá omí arfá wigfáyí ení wíwíní éf umi-amogfawixiní.

³⁸ Ayínání ámá rowa yaníro yarigfápi pírfí mívíaíkípa nero wé ía umíxeánípoi. Ámá rowa Goríxoyá díníyó dání marfái, wigí díníyó dání nípi-moáríro nerfnáyí, wa awamí xopírarfí wípírfá enagí nání xe éfríxinírí síjwí wínípoi.

³⁹ E nerí aí awa wigí díníyó dání marfái, Goríxoyá díníyó dání nerfnáyí, soyfne xopírarfí wí wípaxí meníní. E owianeyíníro nerfnáyí, Goríxo tfní míxíniní iníagfá síjwí ainenípírfáriní.” uriniginí.

Wáf wurimeiarigfáwamí rfníní wíagfá aí yayí egfá nániríní.

⁴⁰ Xwíríxí umearigfáwa Gameriero “E époyí.” urípi arfá níwiro níxídro nání wamí “Wáf wurimeiarigfáwamí níwíríméamí fwiapípoi.” nurímáná ríxa nímera fwiapáná síkwfá ragí pírfí uyíkímí nero njwí ikaxí re urigfawixiní, “Jisaso nání síní bí muréwapíyípa éfríxiní.” nuríro wáfíawixiní.

⁴¹ Wáráná awa xwíríxí umearigfáwa tfní e dání nípeyearo nuróná re níyaiwiro nání, “Goríxo Jisasomí xfdarínwáone ayá neaimoariní neaíkarfápi xixení meapaxowarfnírí xe ía xero iwaní mépero éfríxinírí síjwí neanfírfání?” níyaiwiro nání yayí néra nuro

⁴² Iníná sfá ayí ayo aní rídíyowá yarigfíwámí dáníraní, ámá aní wíwá wíwámí dáníraní, arfíki uréwapíyíro wáf urímero neróná “Ámá Goríxo yeáyí neayímíxemeanfá nání urowárenapinjo, arfowayá xwíá píaxíyó dání íwíaronfoyí rarínwáó, ayí Jisasoríní.” urigfawixiní.

6

Seáyí wípírfá nání ámá wé wúúmí dání waú rípeagfá nániríní.

¹ Iná Jisasomí xfdarigfáyí ámí wí tfní sayá nímogá nuróná wigí Judayí émáyí tfnímíní xírigfáyí wí níwíapfnímearo Judayí aní ná tfní e xírigfáyo anínúmí ikaxí re urigfawixiní, “Negí yarínwápa sfá ayí ayo aiwá yaní níwia nuróná negí apíxí aníwamí soyfne pí nání múroarinjo?” anínúmí ikaxí e nura warfná

² Jisasoyá wíepísagí wé wúkaú síkwí waú imónigfáwa níwíapfnímearo ámá Jisasomí xfdarigfá síyíkí imónigfá níyoní “Eíní.” nuríro re urigfawixiní, “None aiwání yaní seaiapaní nání xwiyfá Goríxoyá searéwapíyarínwápi pfní níwíarfífná ‘Ayí naní meníní.’ neaimónaríní.

³ Ayínáni negf níríxímeáyíné, negf áamá naníni yarígfápi nání fá roáríniñowa náníni yeyimá nearo wé wáfúmi dánf waú nání nearáná none aiwá yanf níseaiapa emepírfa nání rípeaanfwiní. Áamá kwíyí Goríxoyápi ayá wí sixí wínírí dñf émf saímí moro egfáwa nání rariñwiní.

⁴ Awa aiwá api yanf mearínná noneyí rípiñi mimáyo nítinirane aníñf miní yanfwaríni. Goríxomi ríxíñf urírane áamá xwíyí oyápi nání xixeni níjfa oimónfpoynírí uréwapíyirane yanfwaríni.” urfagfa

⁵ áamá Jisasoyá síyikí imónígfá níní “Apáníríni.” níyaiwiro áamá wé wáfúmi dánf waú rowami eyírogáfawixíni. Wo Sítipenoyí ríniñjo —O Jisasomi ení neánírí dñf wíkwírorí kwíyípi ayá wí sixí wínírí enjoríni. Ámi wo Píriporíni. Ámi wo Pírokorasoríni. Ámi wo Naikenaoríni. Ámi wo Taimonoríni. Ámi wo Pamenasoríni. Ámi wo Nikorasó —O émayí aní yoí Adiokí dánf wo aiwí eníná dání síwí xegf imónígfáyí yarígfápi píni níwiárímo Judayí yarígfápiñi yaríñoríni.

⁶ Áamá awami neyírooro wáf wurimeiarigfáwa tñf e nání nímeámi úáná wáf wurimeiarigfáwa awa nání Goríxomi ríxíñf nurímáná ení neáníro píraníñf éríxíniñí wígf wé seáyí e wíkwíarfawixíni.

⁷ Xwíyí Goríxoyápi síni nírga nemeínná áamá Jerusaremi ñweagfá Jisasomi xídarígfáyí ámi wíní ayá wí sayá nimóga nuro apaxfpaníñf imónígfá obaxí ení arfá níwiro dñf níwíkwírómáná xixeni egfawixíni.

Sítipenomi fá xírígfá náníríni.

⁸ Sítipeno, Goríxo xíomi wá ayá wí wianírí ení sixí weámíxírí ení enagi o áamá síñwí anígfé dání emímí seáyí e imóníñfpi tñí ayá ríwamónípaxí imóníñfpi tñí níwíwapíya warínná

⁹ Judayíyá rotú aní áamá Áxenwarí Minígfá ríniñfyo awí eánarígfá wa — Wa aní yoí Sairini dánjowaríni. Wa aní yoí Arekísadíria dánjowaríni. Awa tñí wígf Judayí wíníyí —Wa Sirisia píropenísíyo dánjowaríni. Wa Esia píropenísíyo dánjowaríni. Awa tñí níwíápínímearo Sítipeno tñí xwíyí xímíxímí níniro míxí nírinírónná

¹⁰ kwíyí Goríxoyápi sixí wíníñf enagi nání o dñf émf saímí nímorí píraníñf renwípwearíñagi nání wí xopíraráf níwirí murípaxí imónígfawixíni.

¹¹ Xopíraráf níwirí murípaxí nímoníro nání wígf wáfami yumí íními re urígfawixíni, “Omí nuxekwímoro re rípoyní, ‘O negf arfo Mosesomi ríperíríniñf umerí Goríxomi umerí yaríñagi arfá wíwáríni.’ rípoyní.” nurárími nuro

¹² omí wíkf níwóníro fá oxírípoynírí áamá sípáfayo tñí ámínáowami tñí ñwí ikaxí eáníñfpi mewegfawami tñí símírírí xwíyí nura nemero éáná ayf wíkf wónfagi níbiro omí fá níxero nímeámi nuro Judayí mebáná awí eánígfé wárgfawixíni.

¹³ E nemáná áamá omí yapf ouxekwímópoynírí uríyáf éf nírooro re urígfawixíni, “O negf aní ñwáf riwá nání sípí rírí negf ñwí ikaxí eáníñfpi nání ení sípí rírí arfíki yaríñoríni.

¹⁴ Rípi rariñagi arfá wíwá enagi nání rariñwiní, ‘Nasareti dánf Jisaso aní riwá nípiñearí síwí nene xídanfá nání Moseso nérowiápnírí nearagfpi xwáf iwení nání ámi síñf bí érowiápnínfáríni.’ rariñagi arfá wíwá enagi nání rariñwiní.” urarínná

¹⁵ mebáná xwíríxí umearígfé ñweagfáwa nowani omí síñwí agwí níwínírónná xegf símímaní aníñajowayá símímaníñf xwínfá eearíñagi wíñígfawixíni.

7

Sitipeno xwirixí umearigfáwami rirímí wiñf nánirini.

¹ Apaxípaniñf imónigfáyo seáyf e wimóniño Sitipenomi yarñf re wiñinigiñf, “Xwiyfá joxf rixekwímoarigfápi neparani?” urfagi

² o re urñinigiñf, “Nigf nrixímeáyfné tñf ápoyfné tñf xwiyfá bíf searimi nánf arfá nípoyf. Eníná negf arfo Ebirfamo añf yof Xaraniyo nánf mú sñf xwfá Mesopotemia rññfipimi ñweañáná Nwfá añnamf aññf seáyf e nimónirf ñweaño xfo tñf e nírónapirf

³ re urñinigiñf, ‘Joxf xwfá dixf rináf rixirñe tñf dixf rrixímeáyo tñf pñf nñwiárimf xwfá nionf síwá simfáe nánf úrrixñf.’ urfagi

⁴ Karidiayf añfyo xfo ñweañe pñf nñwiárimf nurf Xaraniyo nírémorí nurñnrfná xano e nípémáná enáná Gorixoyá dñfyo dánf ññweaxa nñbirf xwfá agwf seyfné ñweagfárimf ñweaagfirñf.

⁵ Apimf ñweaagf aiwf Gorixo xwfá apf onimíá bikwf nánf aí ‘Aga joxf dixfirñf.’ nurirf mñwiagf enagf nánf o sñf sñf ññwearf nemerfná ‘Xwfá rñf nionf gñf.’ wí rñpaxf imónagfmanf. E nerf aí o sñf niaíwíf memea enáná Gorixo símñañfyo dánf re urñinigiñf, ‘Joxf tñf dixf ráríawé tñf segf imónnfa nánf seaiapmfarñf.’ nurirf aiwf

⁶ rñpññf enf urñinigiñf, ‘Dixf ráríawé nuro ámá añf mñdánfñf nimóniro émayf añf wíyo ñweañáná omñf rfá tñf nñwiuro numépero yarfná xwiogwf 400 múronfárimf.

⁷ Dixf ráríawéyo ámá gwíf axfirñf omñf rfá tñf wipfirfáyo xamñfyo nionf rfá umearáná dixf ráríawéyf e ññweagfasáná e pñf nñwiárimf nñbñro xwfá rñpimf dánf Gorixonf yayf nñnñmero seáyf e nñmepfirfárimf.’ Negf arfomf xwiyfá e nurmáná

⁸ re urñinigiñf, ‘Nionf “E seaiimfarñf.” réoráfápi nánf dñf morfa nánf símñmajfo rñf érixñf.’ urfagi Ebirfamo xewaxo Aisakomf nemearfná rñxa sfá wé wífumf dñf waú wo nórimáná enáná iyf símf sfó wákwiñinigiñf. Aisako e dánf Jekopomf nemearf iyf símf sfó wákwiñinigiñf. Jekopo e dánf negf arfo írñnowa wé wúkaú síkwf waú awamf nemearfná enf iyf símf sfó wákwiñinigiñf.

⁹ Arfo írññf awa Josepomf sípí dñf nñwíaiwiro ‘Isipyf añfyo xñnánññf nimónirf omñf nñwiirfná, ananrñf.’ nñwíaiwiro ñgwíf xeaniro nánf bíf egfawixñf. Omf e sípí wíagfa aí sñf Gorixo aññf dñf nukikayorf

¹⁰ Isipyf xeanñf wikárigfe dánf éf numínrfná oyá dñf tñf Isipyf mñxf ináyf Peroyf rñññoyá sñwíf tñf e dánf Josepo dñf nífá winñpaxf rñf píránññf ññwñperf rñf yarññagf nñwññf nánf gapñmanf ámñáo oimónirf Isipyf añf nñyonf tñf xfoyf añf tñf ññweañf nánf rñpñññf.

¹¹ Josepo gapñmanf nimónirf ññweañáná Isipyf añfyo tñf Kenañyf añfyo tñf aiwá nánf dñwíf ññeamóniro síyikf eánigfawixñf. Negf arfowa enf aiwá nánf pñf neróná bíf mñmanñpaxf nimóniro aiwf

¹² arfo Jekopo xwiyfá ‘Isipyf añfyo aiwá wenf.’ rñnarññagf arfá nñwirf nánf negf arfo írñnowa iwamfo nuro meapfirfa nánf uowárñññf.

¹³ Ámñ rñwñyo aiwá bíf yanñro úáná Josepo xewanñño nánf áwanñf nurirf ‘Segf séríxímeáonrñf.’ urfagi Isipyf mñxf ináyf Peroyf rññño Josepomf xanñmñrówa tñf xexirfmeáyf tñf nánf nñjfa imónñññf.

¹⁴ Josepo gf ápñmñrówa weapfirñññf xwiyfá yanñf wíowárññagf epówa o tñf e nánf nñweróná oxíf apñxf niaíwíf nññf ayf ámá 75 nñwero

¹⁵ Bikwfyo nñrññf eánññpa Jekopo Isipyf añfyo nánf nñwerf e dánf nñpémáná enáná negf arfo írñnowa enf e dánf pegfawixñf.

16 Piyf awami xwfa weyaraniro nani nimeami Kenaniyf anoyo Sekemiyf rininje nani nimeami niyiro sifa of arfo Ebirfamo Xamomi fwiarfaweyo nigwf niwiri bf enfyimi tiffawixini.

17 Rixa Gorixo arfo Ebirfamomi smimanoyo dani 'Dixf rarfaweyo e niwiimfarini.' urifipi parimonfayi rixa anwi e imonarfa negf arfowa Isipiyf anoyo dani sayá nimoga warfa re eninigin.

18 Ámá arfo Josepo enipi nani majfa imonif wo mixf inayf nimoniri Isipiyf anoyo nimenwearfa

19 negf arfowami nepaxif pákíní nimoniri wíwapiyiri wigf niaíwí sif xiráfayf yfwf timearigfapimi dani piyf oeniri sipi wikariri enorini.

20 O ayo e wikararfa niaíwí wo —O negf arfo Mosesoyf rininorini. Gorixoyá sifwifo dani niaíwí awiaxorini. Omi xinaí nixiriri xaniyaú egf anoyo emá waú wo nimenweargisana

21 Pero urarifipa neri piyf oeniri nani wí e xegfpi wírarana xfomi xegf xemiái íwo wí e wírarinifagi niwiniri nimeari piranif nimerfa xegf xewaxonif nimerá unigin.

22 Ayinani negf arfo Moseso Isipiyf anoyo sikurfa yagfipi xfo eni sikurfa néisana Isipiyfa nijfa imonagfapi xixeni nipi ni nifá nimoniri xwiyfa riri omif eri enfa nani dif sif niga wiapfni meanigin.

23 E neri ai xegf xwiogwf nini rixa 40 imonana re wimoninigin, 'Gf niximeá Isirerifo bi nuri sifwf owinimini.' niwimoniri nani nuri

24 wenif éyf winigin. Isipiyf wo xfo xegf xeximeayf womi sipi niwikariri iwanf mépearifagi niwiniri 'Gf niximeáomi ourakiowarimini.' niyaiwiri Isipiyomi xfomi eni iwanf bi oeaminiri éyf piyf nipikiri tinigin.

25 Piyf nipikiri nitirfa gf niximeayf re niaiwiprafoiniri éyf, 'O yarifipimi dani Gorixo gwifif nwearwaéne neaikwearimini nani rfa yarini?' niaiwiprafoiniri éyf xewanifo yaiwifpa axfpi e miwaiwigfawixini.

26 Sá wefo wafpi tni xegf Isireriyf tif e nani nuri waú mixf inarifagi niwiniri piyfá owriminiri nani re urigin, 'Ámá axf rowagwi, pi nani axowagwini iwanf xaiwí eanarifi?' urfagi

27 wíomi xaiwí neari xopiraf wiminiri éo arfo Mosesomi nixoyfpiowariri re urigin, 'Go simxfagi joxi neamenwearoxi imoniri xwiyfa piranif yeaimixipaxoxi imoniri neri yarini?'

28 Joxi agina Isipiyomi pikifipa nion eni nipikiminiri riyarini?' urfagi

29 arfo Moseso arfa e niwimo éf nuri anf midanf wo nimoniri Midianiyf anoyo nifweari apixf nimeamana niaíwí waú nemeari nifwearisana

30 rixa xwiogwf 40 múroana ámá dif meafe dfwf Sainai tifimini emearfa re enigin. Íkfa enj tif winana rfa ná minf ápiawini wearife dani anifajf wo sifani wimoninigin.

31 Arfo Moseso íkfa ana rfa ná minf ápiawini wearifagi niwinirina xfo winarifipi nani ududf neri 'Piranif sifwf owinimini.' niyaiwiri anwi e warfa Ámináo re urigin,

32 'Nioní Nwfa dixf arfowa Ebirfamo tni Aisako tni Jekopo tni awa nixfdagfonirini.' urfagi arfo Moseso sif nipikiniri of nikarini nani 'Ámi sifwf bi tni owinimini.' miwimonipa yarifagi aiwi

33 Ámináo re urigin, 'Xwfa joxi roje nwfá imonife enagi nani dixf síkwf sú yoarei.

³⁴ Isipiyí anjyo dání gí á máyo umépeaníro wikárarigfápi síñwí winírí amípí níní wikárarigfápi nání “Yeyi!” raríñagfá arfá wirí enjóní yeáyí wimixfímigínírí nání weaparíñíní. Ayínání joxí wiápínímeaí. Nioní “Isipiyí anjyo nání orírowáraumíní.” nimónaríní.’ uríñnigíní.”

³⁵ Sítipeno e nurírí á mí re uríñnigíní, “Á má o —O xámí re urígíloríní, ‘Go simixfíagí joxí neamenjweañoxí imónírí xwíyífá píráñíñfí yeaimixípaxoxí imónírí nerí yaríñíní?’ urígíloríní. O anjñajfí íkfá onímíánáína tñfí e dání síñání wimóníño enjí síxí weámixáná arfowamí yeáyí uyimíxemearí umenjwearí éwínigínírí urowáríño, ayí axo negí arfo Mosesoríní.

³⁶ Negí arfowamí Isipiyí anjyo dání nipemeámí unjoríní. Anjí ayo dání nipemeámí umínírí nerfíná ayá ríwamónípaxí bí tñní emímí bí tñní níwíwapíya urí ipí ayfá ríñfí ríwónfí tñfí e dání wíwapíyírí á má dñfí meañe nemeróná xwiogwí 40 múroarfná wíwapíyírí enjoríní.

³⁷ Rípí ení negí arfo Isírerowamí uríño axoríní, ‘Segíyí wo wfá rókiamoaríñfí nionfñíñfí imóníñfá nání Goríxo rípeañfáríní.’ uríño, ayí axoríní.

³⁸ Negí arfowéyí á má dñfí meañe awí neáníro njweañáná dñwí mññfí Sainaiyí ríñíñfípímí nñyírí roñáná anjñajfí Goríxoyáo xwíyífá uragoríní. O seyfné nñfífá imónípírfá nání ení xwíyífá Goríxoyá anpá mimónfí anñfí íníná ríñpaxfí imóníñfípí anjñajo raríñagí arfá níwirí rfwamíñfí nearí wíñnigíní.

³⁹ E nerí aí negí arfowéyí ‘Mosesomí awayíní arfá owianeyí.’ mñwimónfí nero rfwífí numoro amípí Isipiyí anjyo wenfípí nání ayá sípí níwirí nání ‘Á mí e nání mupaxenerfání?’ nñyáiwíníro

⁴⁰ arfo Mosesomí xogwáo Eronomí re urígíawixíní, ‘Joxí njwífá bí nene negí xfdanfíwá nání neaimíxeí. Nene re dání apí xwanjwí níkwónímí nuranéná apí xámí neameaní nání neaimíxeí. Ayí rípí nání ríraríñwíní. Á má Moseso ro, nene Isipiyí anjyo dání nñeapimeámí bñño dñwí rípímí peyíáná pí wímeáagí á mí ríxa mñweaparíníní? Nene majfáríní.’ nurárimáná

⁴¹ síñá gorfí bí awí neáaríro apí tñní burímákaú míá xopaikígfí nimíxíro nanjwífí bí burímákaú míápi nání rídíyowá yaníro nání nñmeámí nñbíro wígfí wé tñní imíxífápi nání yayí seáyímí dání néra ugíawixíní.

⁴² Ayínání Goríxo rfwífí numorí emá tñní sogwí tñní síñfí tñní nání xe dñfí nñkwíróa úfírxínírí wáríñnigíní. Wáríagí ayí wfá rókiamoagfáwa Bíkwíyó Goríxo nání nñwuríyíro eagfá rípí tñní xíxeni egíawixíní, ‘Isíreríyfné, á má dñfí meañe nmero xwiogwí 40 múroarfná nanjwí nñpíkíro rídíyowá wiagfo, ayí Goríxoníraní? Oweoí, nionímaní.

⁴³ Isipiyí anjyo pñní nñwíarímí nuróná senfá anjí njwífá xegí yof Morokíyí ríñíñfípíyá tñní njwífá síñfñíñfí imíxíñíñfí Repaníyí ríñíñfípí tñní —Njwífá apiaú sewaníñfíyfné xfdaníro nání imíxígfápiáúríní. Apiaú nñmeámí ugífá enjagí nání nioníyá dñfí tñní míxífí wa nñbíro xwírfá nñseaikíxero seapíkíomeáfáyo nñwirímeámí nuro anjí xegí yof Babironí tñfí e oríwámí dání wárípírfáríní.’ Wfá rókiamoagfáwa Goríxo nání e nñwuríyíro rfwamíñfí eagfápi tñní negí arfowéyífí xíxeni egíawixíní.

⁴⁴ Negí arfowa á má dñfí meañe nemeróná senfá anjí —Senfá anjí iwá Goríxo Mosesomí ‘Á má nimíxíróná e éfírxíní. E éfírxíní.’ urírí nimíxíróná iwá síñwífí nñwínaxfída úfírxínírí síwá wirí éáná imíxagfíwáríní. Iwá Goríxo nání nepaxíñfí imóníñfípí síwá wiagiwá ení nñmeámí emeagfáríní.

⁴⁵ Á má dñfí meañe nñmeámí emeagfáwa pegfámí dání á mí wígfí nñaiwíyífí xamíñfíyí Josuao tñní senfá anjwá nñmeáro é má gwífí wírfí wírí negí xwífá

ripimi ηweaagfáyo Gorixo mixf xfdowárinje dání wiwaniníyí nurápíro senfá aní Gorixomi seáyí e umepírfíwá nimeámí nibiro nípákíroná ayf negf mixf ináyf Depito tñf e nání nípákía bagfáriní.

⁴⁶ Depito nání Gorixo yayf winfagi xfómí Depito rixiní re uriniginí, ‘Nwáfá gí arfo Jekopo rixfdagoxí, aní joxí ηwearfa nání wiwá onímíriyiníri síñwí nanéi.’ uriní aí

⁴⁷ aní iwá Depito xamíño mumíriyiniginí. Umíriyíño, ayf xewaxo Soromonoriní.

⁴⁸ E nerí aí Gorixo, seáyí émi imóníño aní áamá mirarigfáyo ηweaaríñomani. O nání wáf rókiamoagf wo xwíyáfá níriri rfwamíní re eanfíní,

⁴⁹ ‘Ámináo re riní, “Anína gí éf ηweámfa nání íkwianwfnaríní. Xwáfárimí gí síkwf íkwíarímfa nániríní. Nioní seáyí e seaimóníñáoní enagi nání pí aní nímíriyipíráoi? Wí e nioní sá ηweámfaé gíyí eríní?”

⁵⁰ Re riníaiwiaríñoí, ‘Xwáfárimí tñí anína tñí xewaníño mimíxípa eníriní?’ riníaiwiaríñoí?” Ámináo e riní.’ Wáf rókiamoagf wo e níriri eanfíní.” Sítipeno e nurímáná

⁵¹ re uriniginí, “Míní síwáfá níyiro áamá Gorixomi muxfdarigfáyí yarigfápa aríkwíkwí néra uro arfá míví ero yarigfóyfné íníná kwíyí Gorixoyápi síwá seainímíníri yarfná mirírakí inarigfáriní. Segf arfowa néra bagfápa axípi e yarigfóyfnéríní.

⁵² Wáf rókiamoagfáyo negf arfowa xeaníní mívíkarigfá wo rimóníní? Oweoi. Eníná ‘Gorixoyá wé róníño bínfáriní.’ xwíyáfá yaní e níwiro áwaní uragfáwamí negf arfowa nípákía bagfa aiwí riná soyfné awa eníná dání ragfómí rfwí numero míyí nuríro nání píkgíoyfnéríní.

⁵³ Gorixoyá ηwí ikaxf ríninípi anínajowa Mosesomí urigfápimi dání tfgfáyfné imóníñagfa aí nepa mimáyo nítíníro mífdarigfóyfnéríní.” Sítipeno e uriniginí.

Sítipenomí síñá nearo píkgíá nániríní.

⁵⁴ Xwíríxí umeaníro nání awí eánigfáwa Sítipeno e raríñagi arfá níwiróná wíkf ríá ápiáwfníní níwero nání makírfwí nímoreo yaríñagfa aiwí

⁵⁵ Sítipeno Gorixoyá kwíyípi ayá wí síxí umímoño enagi nání anínami síñwí agwí anáníyí wíniniginí. Wáf Gorixo tñf e dání pírónaparíñagi síñwí wíníri Jisaso oyá wé náúmíní éf ronagi wíníri nerí

⁵⁶ re uriniginí, “Aí, nioní ríxa anína oxoáníri enagi wíníri áamá imóníño Gorixoyá wé náúmíní éf ronagi wíníri eníní.” uráná re egfawixíní.

⁵⁷ Arfá nípíróníro xwamiánf neróná omí fá xíraníro nání axíná mífí nípumíro

⁵⁸ fá níxero xíxoyípi níméra nuro ríxa aní apimí ákíñáyo bfaríwámí dání síñá tñí eaníro yarigfáwa wígf iyáfá nípírayíro áamá wo, Soroyí ríníño oneameiníro xfóyá síkwí tñf e nítayimáná

⁵⁹ Sítipenomí síñá tñí neáa ugíawixíní. Síñá tñí neáa warfná o rfaiwá re riniginí, “Áminá Jisaxíní, gí dínípi oríñwírarímíní.” nírimí

⁶⁰ xómíní níyíkwírí ámi ení tñí rfaiwá níriríná re riniginí, “Ámináoxíní, ‘Omí sípí wíkarfápi nání yokwarímí wíimfámani.’ míyáiwípa eí.” nurárimí peníniginí.

8

¹ Soro xegf ámáowa Sítipenomí píkiarfná díní sípí bí míví “Apání yaríñoí.” yáiwíniginí.

Soro áamá Jisasoyá siyikí imónigfáyo xeaniḡí wikárḡí nánirini.

Sfá ayimi dání áamá Jisasoyá siyikí imónigfá Jerusaremí ḡweagfáyo xeaniḡí ríá tḡḡí wikáraríná ayí nḡnḡ éf numiamoróná wí Judia pḡropenisfyo ami ami ḡwearo wí Samaria pḡropenisfyo ami ami ḡwearo nero aiwi wáf wurimeiarigfáwa Jerusaremí dání éf mugfawixini.

² Áamá Gorixomi píránḡḡí xfdanḡro nání anḡḡí miní yarigfá wí Sitipeno piyomi nimeámi nuro xwáfá nḡweyárimáná ámi xfá nḡmero enḡ tḡnḡ ḡwí mieáagfá aí

³ Soro re enḡnigini. Áamá Jisasoyá siyikí imónigfáyo paimimí nḡwia nuri anḡ wiwá wiwámi nḡpáwiri pḡfá nemerí oxḡraní, apixḡraní, fá nḡxeri níropémi nuri ḡwí anḡyo nḡḡwirára unḡnigini.

Samaria pḡropenisfyo xwiyfá yayí neainarḡḡpi nání wáf urimegá nánirini.

⁴ Áamá ami ami xfdxfadowárí éfáyí éf numiamoróná xwiyfá Jisaso nání wáf nurimero

⁵ wigí wo, Piripoyí rinḡḡo anḡ yoí Samaria rinḡḡpimi nḡrémori áamá Gorixoyeáyí neayimixemeanfa nání urowárénapḡḡo nání wáf uraríná

⁶ áamá ayá wí o tḡḡí e epḡroyí nero o nura unḡḡpi arfá wiwo emimí o néra unḡḡpi sḡḡwí wḡnḡro neróná dḡḡí nawíní nimónimáná arfá ókiarí mónigfawixini.

⁷ Ayí rḡḡpi nánirini. O yarḡḡpimi dání imfó dḡḡí xixéroarigfáyí áamá ayo pḡnḡ nḡwiárimí nuróná xwamiání nḡyárimí uro enḡ sḡwímí egfáyí nanḡ imóniro sḡkwí ikí egfáyí nanḡ imóniro yarḡḡagfá nḡwḡnḡro nání omí arfá ókiarí numóniro

⁸ anḡ apimi dání yayí seáyimi dání néra ugḡawixini.

⁹ Áamá wo —O xegí yoí Saimonorini. Anḡ apimi dání xegí ikayfwí tḡnḡ ayá mḡkí nikirí xegí yarḡḡḡpi yaríná áamá Samaria pḡropenisfyo ḡweagfáyí ududí wiagḡorini. O e nerí nání “Nioní seáyí e mimónḡḡanonirfani?” rinagorini.

¹⁰ Áamá seáyí e nimónirí meḡweagfáyḡraní, inimi wurínigfáyḡraní, anḡ apimi dánḡ nḡnḡ omí arfá ókiarí numóniro re ragḡorini, “Enḡ sḡxí eánḡḡ Gorixoyái rarḡḡwápi xfo imónḡḡḡpi, ayí axḡḡpi o imónini.” ragḡorini.

¹¹ Ayá mḡkí nikirḡḡfyo dání xegí néra warḡḡḡpi yaríná ududí nikárḡḡro nání arfá ókiarí numóniro e ragḡorini.

¹² O nání áamá anḡ apimi dánḡyí sḡnḡ e yaiwiaríná Piripo xwiyfá Gorixoye xwioxfyo mḡmeámí nerí umeḡweanfá nání rinḡḡḡ yayí neainarḡḡḡpi nání wáf urirí Jisasi Kiraiso nání wáf urirí yarḡḡagḡ arfá nḡwiróná dḡḡí wḡkwḡrogḡawixini. Dḡḡí wḡkwḡrófáyí oxḡraní, apixḡraní, wayí meagḡawixini.

¹³ Saimono ení aí xwiyfá Piripo nḡra unḡḡḡpi nání “Neparini.” nḡyaiwiri dḡḡí nḡwḡkwḡrorí wayí meḡḡnigini. E nemáná Piripomi wí pḡnḡ mḡwiárf anḡḡ sḡḡwí nḡwḡnaxí dḡmerí Piripo emimí tḡnḡ ayá rḡwamónḡpaxí seáyí e imónḡḡḡḡpi tḡnḡ yarḡḡagḡ nḡwḡniríná ámi ámi ududí nikárḡḡga unḡnigini.

¹⁴ Wáf wurimeiarigfáwa wigí Jerusaremí ḡweagfámi dání arfá re nḡwiro nání, “Samariayí xwiyfá Gorixoyá rḡxa arfá nḡwiro umímínáoi.” arfá e nḡwiro nání wigí waú Pitaomi tḡnḡ Jonomi tḡnḡ urowárḡagfá

¹⁵ awaú nḡweri kwíyí Gorixoyápi Samariayo ení wímeaní nání Gorixomi rḡxḡḡ urigḡisixini.

16 Ayí rípi nánirini. Ámá ayí Jisasomi díní nìwìkwíróro nánì wayí nìmearo aiwì kwíyípi sínì mìwainígfáyírinì. Sínì mìwainíff enagí nánì awaú Gorìxomi rìxìnjí nurimáná

17 o omì wé seáyì e ikwìkwíarímí éáná kwíyípi ayo aínìnjìnjì.

18 Saimono wáf wurimeiarigfíwaú wé seáyì e wikwíararigfípimì dání Gorìxo xegí kwíyípi ayo mìnì wiarìnjagí nìwìnrì nìgwí bì nìroarì awaúmi mìnì wimìnrì nerì

19 re urìnjìnjì, “Awagwí yarìgfípa nionì enì ámá gíyí gíyí nìyonì wé wikwíaráná kwíyí Gorìxoyápi aínì nánì ení sìxí éánìnjí awagwí imónìgfípi nionì enì bì neámìxípiyì.” uríagí aí

20 Pitaó re urìnjìnjì, “Joxì ení sìxí éánìnjí imónìgwí Gorìxo anìpá yeaiarìnjí rípi ‘Nìgwí tìni bí epaxonìrìni.’ yaiwiarìnjagí nánì joxì dìxí nìgwí aí tìni anínrìxìni.

21 Díní joxìyá ‘Awaú yarìgfípa oemìni.’ yaiwiarìnjípi Gorìxoyá sìnwíyo dání aga naní wí mimónìnjagí nánì joxì yawawì tìni nawínì nìkumìxìnrì yawawì yarìgwípi epaxí mimónìnjì.

22 Ayínánì sipí joxì emìnrì éf rípi ríwíminì nìmamorì jìwanìjoxì dìxí díníyo dání ‘E oemìni.’ yaiwípi nánì ‘Gorìxo ananì yokwarímí rífa niinìrìfenìjoi?’ nìyaiwirì rìxìnjí ureì.

23 Joxì yawawì sipí díní yeaiarìnjípi ayá wí díní sìxí rìyìnjagí sìnwí nìranìrì fíwí joxì yarìnjìpimì dání gwínrìnjí yárìnjagí sìnwí nìranìrì nánì rarìnjì.” uríagí

24 Saimono re urìnjìnjì, “Awagwí nìrarìgfípi wí mìnimeapa oenìrì nánì aiwanìjowagwí Ámínáomì yarìnjí nìwípiyì.” urìnjìnjì.

25 E nemowaú egí sìnwí tìni Jisaso emearíná wìnjípi nánì urìri xwíyíá Ámínáo nánì urìri nìyárìmì aní e pínì nìwíarìmì Jerusaremì nánì nuríná Samariayí aní obaxí wíyo xwíyíá yayí neainarìnjípi wáf nura múrogfìsìxìni.

Piripo ámá Itiopia dání womì uréwapìyìnjí nánìrìni.

26 Piripomì anínaní Ámínáooyá wo nurìrì re urìnjìnjì, “Joxì nìwíarìmìmeámì óf Jerusaremì dání aní Gasayì rìnjìpimì nánì inìnjìyì —Óf ayì ámá díní meanje inìnjìyìrìni. Ayì tìnjí e nánì uì.” uríagí

27 o nìwíarìmìmeámì nurì ófì tìnjí e nìrémoríná wenìnjí éfìyí wìnjìnjì. Gapìmaní Itiopia dání wo —O Itiopiayí aníyo menjweanjí Kadesíyí rìnjìyá amìpí ayá tìnjí imónìnjí nìpìni mewenjo, ayí orìni. O Jerusaremì dání Gorìxomi yayí seáyìmì numemo barìnjagí wìnjìnjì.

28 O ámi xegí aní e nánì nuríná karí osí íropearìnjìpimì éf nìjweámáná xwíyíá Gorìxoyá wíá rókiamoagí Aisaiao nìrìrì eanjìpi fá nìróa warìnjagí

29 kwíyí Gorìxoyápi Piripomì re urìnjìnjì, “Joxì nurì osí íropearìnjìpimì njweanjomì wímeatì.” uríagí

30 Piripo aníni mírí nurì anwì e dání aríá wíyí wìnjìnjì. O wíá rókiamoagí Aisaiao nìrìrì eanjìpi fá nìróa warìnjagí aríá nìwirì re urìnjìnjì, “Joxì fá roarìnjìpi míkìpi nánì rìxa nìjía nìmónimáná rìroarìnjì?” uríagí

31 o re urìnjìnjì, “Ámá wo mìnìepìsipa nerínáyí, arìge nerì míkìpi nánì nionì nìgfìpi nìjía imónimíni?” nurìrì re urìnjìnjì, “Joxì nìxemónapìrì nionì tìni onweaaiyì.” urìnjìnjì.

32 Xwíyíá Bìkwíyo éánìnjí o fá roarìnjagí aríá wìnjìpi, ayí rìpìrìni, “Sìpìsipì nìpìkianìro nánì nìméra warìgfápa omì enì axìpi nìméra ugíawìxìni. Sìpìsipì miáyo fá wìwákíwímí yaríná ogení bì mìrarìnjìpa o enì axìpi maní bì mìyoámonìnjì.

33 Ayá imimí wikáraríná áamá wo nurakiri ‘fwi bi menjorini.’ muriniginini. Nipikíáná xwíá tíyo bi tñni mñweañt nání xegí áamá imónigfáyo wiwaniníyí wikárigfápi nání go áwanj urínfárfani?” xwiyíá o íá roarinjagi wímeanjpi ayí apirini.

34 Itiopia dánj gapimano Piripomi yarinj nñwirí re uriniginini, “Wíá rókiamoago nñriri eanj api xewaninjo nání nñriri eanjrani? Áamá wo nání nñriri eanjrani? Joxi ananí áwanj nñririéini?” uríagi

35 Piripo xwiyíá Bìkwíyo eáninjí áamáo íá rófpimi dání iwamfó nuréwapiya nuri Jisaso nání repiyí winiginini.

36 Awaú sñni nerimeánimi óf ayimi nuri iniigí wú wearinj e nñremori Itiopia dánj gapimano re uriniginini, “Sñwí wñnei. Iniigí e wearini. Nioni ‘Wayí omeámini.’ nñnimónirínáyí, pí nñrakionwírárarinjagi nání wayí mñmeapa epaxí imónimñini?” uríagi

37 [Piripo re uriniginini, “Joxi dñj bi bi mamó Jisasomini dñj nñwikwírorínáyí, ananí wayí meapaxí imónirini.” uríagi o re uriniginini, “‘Jisasi Kiraiso Gorixomi xewaxorini.’ nñyaiwiri nání dñj wikwíronini.” nñriri]

38 osí íropearinjipimi ominj mearinjomí “Re íkwíroárei.” nñriri Piripo tñni Itiopia dánjo tñni nayoari iniigíyo nání nñweri nñpáwiri e dání Piripo áamá omí wayí umeainiginini.

39 Wayí numeairi awaú iniigíyo dání nímñimeámí peyaríná re eniginini. Kwíyí Ámináoyápi Piripomi aññni ménapiniginini. Aññni ménapáná Itiopia dánj gapimano Piripomi ámi sñwí bi mñwinipa nerí aiwí óf xegí wariníyimi nñríná yayí néra uniginini.

40 Piripo weninj éfyí wininiginini. “Añj xegí yoí Asidotí ríá rémóini?” nñyaiwiri e dání nñríná añj óf e api apí ikwíroninjíyo xwiyíá yayí neainarinjpi wáf nura nñmúrorí añj yoí Sisaria rñninjipimi rémoniginini.

9

Soro Jisasomi dñj wikwíroníyi nánirini.

1 Soro sñni áamá Jisasomi xídarigfáyí pñni wiárrírixiniri éf nñremori re nñra nemeríná, “Jisasomi aninj nuxídíronáyí, mñyíó rárárininjíyóninj uríkwínáná pñpíkímí wianfáwáni.” nñra nemeríná apaxfáninj imónigfáyo seáyí e wimóninjo tñj e nání nuri

2 omí re uriniginini, “Nioni añj yoí Damasíkasí nání nuri Judayene negí rotú añjyo awí eánigfáyí oxfrani, apixfrani, gñyí gñyí óf Jisaso tñámñni ininjíyimi xídarinagí nñwiniríná íá nñxiriri gwí nñjiri Jerusaremi re nání nñmeámí bñmí nání joxi payí bi Judayenyá rotú añj wiwá wiwámí mewegfáwa nání nñriri rñwaminj nearí niapowárei.” nñriri o payí nearí mñni wiowáraná

3 Soro payí nurápiri nñmeámí nuri nuri nuri ríxa Damasíkasí tñj e añwi e rémóaná re eniginini. Aññnami dání wíá nókiénapiríná omí wíá wókiáriniginini.

4 Wíá wókiáraná o xwíáyo pñkínimeáaná re eniginini. Aññnami dání xwiyíá re rñnénapiniginini, “Soroxini, Soroxini, joxi pí nání nioni rñkikifó níkárarinini?” uríagi

5 Soro re uriniginini, “Ámináoxini, joxi goxirini?” uríagi “Nioni Jisasoni joxi rñkikifó níkárarinonirini.” uriniginini.

6 E nuriri re uriniginini, “E neri aí joxi niwiápnimeámi aní api ikwíroninipimi nání nuri e nweanána ámá wo joxi aga nerípi nání áwaní ririninoi.” urarína

7 Soro tñni warigfáyí e nírwapimáná xwiyfá bi miripaxí nimóniro xwiyfá rinénapariniipi arfá niwiro aiwi ámá womi sijnwí mîwinigfawixini.

8 Soro xwíáyo píkínimeae dáni niwiápnimeari xegí sijnwí noxoari naniri aiwi amipi wí sijnwí winipaxí mimóninagí nání omi wéyo fá nimaxiriro niméra nuro Damasikasi nírémoro

9 ninwearína o sini sijnwí mîwinipaxí neri iniigí niri aiwá niri mepa yarína sfá wiyau wiyi óriniginini.

10 Ámá Damasikasi nweaníyí wo —O xegí yoí Ananiasorini. Jisasomi uxídariní worini. Omi Ámináo oriná nupáiri “Ananiasé!” urána o “Ámináooxini, nioni nweanini.” urfagi

11 Ámináo re uriniginini, “Joxi niwiápnimeámi óf Awiaxoi rininíyimi nání nuri aní Judasoyáiwámi dáni ámá aní xegí yoí Tasasi dání Soroyi rinino nání yarini wi. ‘O re rinweani?’ Yariní e wi. Ai agwi o nioni xwiyfá ririmí niarinagí nání rarinini.

12 O oriná niwinirína re winífrini. Ámá wo, Ananiasoyi rinino nwiapiri xfo ámi sijnwí anini nání wé seáyi e wikwiárfagi winí enagí nání eni rarinini.” urfagi aí

13 re uriniginini, “Ámináooxini, ámá obaxí ámá joxi ninarino nání xwiyfá rarinagfa arfá winárinini. O ámá joxiyá imónigfáyo Jerusaremi dáni sipi wikárinipi nání arfá winárinini.

14 Apaxípaniní imónigfá xwéowa payí nearo wiowárenapfagfa nání ámá joxi xwiyfá ririmí nisirína yoí Jisasoyi rarigfáyo gwí yipaxí nimónimi bñorini.” urfagi aí

15 Ámináo re uriniginini, “O gí inókininí omíní niarinno imóniri yoí nioniyápi nání émayo tñni wigí mîxí ináyíyo tñni díxí Isireríyo tñni wáf uriri enfá nání rixa rípeanáo enagí nání joxi ananí o tñni e nání uí.

16 O nioni nání wáf urimearína rñniní wímeaníapi nání xamínoni nijfá niwiri wíwapiyimíarinini.” urfagi

17 Ananiaso arfá e niwimi nuri aniwámi nipáwiri wé seáyi e niwikwiárimáná re uriniginini, “Jisasomi dñni niwikwírorai nání gí nrixímeá imóniní Soroxini, Áminá Jiaso, óf joxi bariníyimi sijnáni simónino joxi ámi sijnwí aniri kwíyí oyápi sixí rimímorini eni nání nirowárenapfagi barinini.” urána axína re eniginini.

18 Sijnwíyo yániní imóniní upárinipi ríxeámioaniginini. Ríxeámioáná o ámi píraniní sijnwí naniri nání niwiápnimeari wayí nimeámáná

19 aiwá niniri ení sixí eániginini.

Soro Damasikasiyo ninwearína uréwapiyiní nánirini.

Soro ámá Jisasomi xídarigfá Damasikasiyo nweagfáyí tñni sfá wí ninwearína kikiíá bi mé re eniginini.

20 Apaxí mé xegí Judayíyá rotú aní wí e wí e miriníníyo nipáwiemeri Jiaso nání “Ayí Gorixomi xewaxorini.” urimeiginini.

21 E urimearína xfo rarinagí arfá wiarigfáyí nñni aniní ududí niwiniro re nriiga ugíawixini, “Jerusaremi dáni ámá Gorixomi xwiyfá ririmí niwirína yoí Jisasoyi rarigfáyo rikikíró niwikárimí bñno, ayí ro menirani? Ámá re dání axípi yarigfáyo eni gwí niyiri nimeámi nuri apaxípaniní imónigfá xwéowa tñni e wáriminiri bñno, ayí ro menirani?” nriiga warína

22 Soro wáf nurimeri píraninji nirenwipéa nurína xegí Judayo ududí winí nurekáriri “Ámá Gorixo yeáyí neayimixemeanfa nání urowárenapiño, ayí Jisasorini.” urarína ayí o e urarinjipi xopírará wipaxí bí mimónigfawixini.

Judayí Soromi mekaxí umegfá nánirini.

23 Sífá ayá wí ríxa nímúrománá enáná xegí Judayí Soromi pikianiro nání awí neániro mekaxí méagfa aiwi

24 Soro ayí xfo nání mekaxí méfápi nání arfá wíagí nání ayí o éf uminiri nání peyeáná opikianeyiniro anj apí nípimini ákináyo midimidáni fwí ge ge iníne ikwáwiyimiraní, áríwiyimiraní, ínina aninjí awí niroa pwarinagfa aiwi

25 xegí uréwapiyarinjyí re egfawixini. Ríxa sfá yinináná Soromi soxí fáfá xwé wúmi nímíarimáná gwí nípimáná ákináyo seáyí émi dání awayini nímamówára wepínáná o xwífa mífde dání niroámínimeámí unjinigini.

Soro ámi Jerusaremí nání unj nánirini.

26 Soro ríxa Jerusaremí nání nuri e nírémómáná xewaninjo ámá Jisasomí xfdarigfáyí tñi gwiaumí oinimniri yarína ayí “O ení nene tñi Jisasomí xfdarinjwáyí womaní.” niyaiwiro wáyí niwiéra warinagfa aiwi

27 Banabaso omí sanj nurrápiri wáf wurimeiarigfáwa tñj e nání níríwimeámí nuri Soro óf e nuri Ámináomí sinjwí winiri o tñi xwíyífa riniri enjpi nání repiyí wiri o Damasíkasi ninjweari Jisaso nání wáf nurirína ayá igigí mé urarinjipi nání repiyí wiri enjinigini.

28 E enina dání Soro Jisasomí dñj wíkwíroarigfáyí tñi gwiaumí niniro anani Jerusaremí anj nípimini nemerína ayá igigí mé Áminá Jisaso nání nuréwapiya nuri yarína

29 Judayí émayí tfámini xirigfáyí niwiápnimearo re egfawixini. O tñi xwíyífa ximiximí niniro mixí nírínfasáná ríxa “Omí píyo dání pikianiréwini?” níriniro e yaniro warinagfa aiwi

30 Jisasomí dñj niwíkwíroro nání xegí xexirímeá imónigfáyí omí owikáraneyiniro rinarigfápi nání nijfá nimónimáná omí nimeámí anj yoí Sisaria nání niwero e dání anj Tasasi tñjmi nání urowáraugfawixini.

31 Ayínáni ámá Jisaso yá sýikí imónigfá Judia píropenisýo njweagfáyíraní, Gariri píropenisýo njweagfáyíraní, Samaria píropenisýo njweagfáyíraní, nñni niyopiýárirí ninjwearo dñj síkíki nomixiga nuróná Ámináo nání wáyí wiro kwíyí Gorixoyápi arirá wiri yarína ámá sinj wíni wíni níkumixiga ugíawixini.

Pitao Iniasomí nanj imixinj nánirini.

32 Pitao anj apí apí ikwíroninjyó nemerína anj yoí Ridayí rininjipimi nání níreri nírémori ámá Gorixoyá imónigfá e njweagfáyí tñi ninjwearína

33 ámá wo —Xegí yoí Iniasoyí rininjorini. Xegí enj nñni síwímí eno enagi nání ikwianjwíyo wenáná xwiogwí wé wúmi dánj waú wo múronjorini. O ikwianjwíyo wenagi Pitao sinjwí niwiniri

34 re urinjinigini, “Iniase, Jisasi Kiraiso píraninjí simixfagi nání niwiápnimeari díxí ikwianjwí kíroarei.” uráná re enjinigini. O axína wiápnimeanjinigini.

35 Niwiápnimeari emearinjagi ámá anj apí Ridayí rininjipimi dánjyí tñi ámá ayoxí Saroniyí rininjipimi njweagfáyí tñi omí sinjwí e niwiniro nání níkinimóniro Ámináo tfámini dñj wíkwírogfawixini.

Pitao uráná Tabitái wiápnimean nánirini.

36 Anj yof Jopayi rininjyo apixj Jisasomi xdarinj wí —Í xegj yof Tabitaíriní. Gírikíyí píné tñní Dokasíríní. Í kikiá bí mé aninj miní áamá uyípeayí imónigfáyo nání ayá níwianírí nání sanj nurápa warinjíríní.

37 Í Pitao siní Ridayo ηweañána simixí níwerí penjíniginí. Péagi piyími píraninj ígfá nearo anj awawá ikwíroninjyo seáyí émi nítimána

38 “Pitao anj yof Ridayo ηweani.” rinarinjagfa arfá níwiro Jopa anj apimi dání anjwí e enagi nání Jisasomi xdarigfáyí wigí waúmi uowaráná awaú nuri wauní rixinj re urigfísixíní, “Joxi nene tñj e nání bei. Siní mepaní.” urfagi

39 Pitao níwiápnímeami awaú tñní níbīro anj e rémóána ayí anj awawá seáyí émi ikwíroninjwami nání nipemeami nípeyiro apixj aní imónigfíwa xfo roñe anjwí e éf nírómáná ηwí nearo raprapf aikf amípí nñní í siní wíyí tñní níηwearfna imixagfpi síwá níwia warfna

40 Pitao ayo “Wáfmi nání peyeápoýí.” nurowárimána xómíñj níyíkwirí Gorixomi yaríñj níwimána apixj piyí wenjminí níkinimónírí re uríniginí, “Tabitaíxí, wiápnímeai.” urána re enjíniginí. Í ríxa síñwí noxoari Pitao ηweañagi níwinírí sá wírarínñe dání níwiápnímeari éf ηweañíniginí.

41 Níwiápnímeari éf ηweáána Pitao ími wéyo íá níxírímána nímfeyoari áamá Gorixoyá imónigfáyo tñní apixj aníwami tñní ení rfaiwá nurírí ríxa fíwíapána í ámi síñj úagi nání ayo miní winjíniginí.

42 Pitao e éfpi nání áamá anj Jopayi rinñe níminí ηweagfáyí arfá níwiárróná obaxí wí Ámínáomi dñj níwíkwíróa ugáwixíní.

43 O sfá ayá wí Jopa níwerfna áamá wo tñní —O xegj yof Saimonoyí rinñoríní. Burímákau wará enj eri yeáyí imixírí yarñoríní. O tñní ηweagfíríní.

10

Anjñajf wo Koniriasomi síñání urónapíñj náníríní.

1 Anj yof Sisariayí rinñjpmi áamá wo —O xegj yof Koniriasoyí rinñoríní. Émáýf porisf símíñj níwínīro axe gwí mónigfá Itariyí rinñjyo seáyí e imóninjyí woríní.

2 “Gorixomi píraninjf ouxfdmíní.” níyaiwirí aninj miní yarñoríní. O tñní áamá xegj anjyo ηweagfáyí tñní Gorixo nání wáyí níwinīro nání Judayí uyípeayfyo sanj urápayírí nígwí miní wiayírí yarñoríní. Íníná Gorixomi xwíyíá rírímí wiayarñoríní.

3 O sfá wíyimi 3:00 p.m. imónínána oríñá wínarfna anjñajf Gorixoyá wo níwímeari re uríniginí, “Koniriasoxíní!” urfagi

4 O síñwí agwí níwínárinjísána sírf nípíkínírí re uríniginí, “Ámínáoxíní, píriní?” urfagi anjñajo re uríniginí, “Gorixo xwíyíá joxi rírímí wiayarñjpi arfá sírf uyípeayfyo sanj nuráprfna miní wiayarñjpi síñwí ranírí nerí nání yayf wínarñagí nání nírowárenapñojí.

5-6 Agwí joxí áamá wo Saimonoyí rinñomí —O xegj yof bí Pitaoríní. O áamá burímákau wará enj eri yeáyí imixírí yarñj Saimonoyí rinñoyá anj rawírawá imanjpá tñní mírínñiwami ηweani. Omi wírímiaupírí nání Jopa nání áamá wami uowárei.”

7 Anjñajo e nurími úána Koniriaso xegj anjwami omíñj wíiarigfáyí waúmi “Eíní.” nurírí símíñj wínaríñj xfo tñní aninj miní emearíñj womí ení —O “Gorixomi píraninjf ouxfdmíní.” níyaiwirí aninj miní yarñoríní. Omi ení “Eíní.” nurírí awami

8 amípi níní anínajo uríípi nání repíyí níwimáná Jopa nání urowáríniginí.

Pitao ikwákwá níyáírí wíníjípí náníríní.

9 Sá wegíáwa wíápi tíní níwiápínimeámi nuro nuro síní óf e nuróná Jopa tíní e anwí e rémoaníro yaríná Pitao ikwawedí imónínáná Goríxomi xwíyá rírímí wimínírí nání aní xfo wearíníwámí wáiwíyo níxéga nípeyírí aní ríwí seáyiyo ikwíróníje dání e yaríná

10 agwí wíagi “Aiwá onímíní.” níwimónírí aí ayí aiwá síní ríyamí yaríná ikwákwá níyáírí

11 weníní yáníyí wíníniginí. Anínami dání óf nínímáná rapírapí xwé wúníní imóníní bí mídání biaú mídání biaú fá níxírímáná xwíáyo nání awayíní nímamówára wépínínarínagi níwínírí

12 ríxa xwíáyo ikwíárínáná weníní éyí wíníniginí. Nanwí xwé xíxegíní tíní amípi agwí tíní napéa warínípi tíní iní xíxegíní tíní iwáfpimí wenagi wínaríná re eníniginí.

13 Xwíyá bí nírinénapírí re uríniginí, “Pitaoxíní, níwiápínímearí nanwí apí nípíkírí neí.” uríagi aí

14 Pitao re uríniginí, “Ámínáoxíní, aga oweoi. Nanwí Judayene nǵwí ikaxí eánínípmí dání ‘Nwíáríní.’ rínínípi, ayá nínínírí piáxí neánípaxí imónínípi síní múnfáoní enagi nání joxí nírfípi wí emíméíní.” uríagi

15 xwíyá ámi bí re rínénapíniginí, “Goríxoní ríxa ‘Nwíá mimóníní.’ rárípi nání síní díní re míyaiwipantí, ‘Nínírínáyí, síní ayá nínínírí piáxí neánípaxí imónínípirífaní?’ míyaiwipantí.” rínénapíniginí.

16 Pitao síjwí wínírí arfá wirí éfí axípi biaú bí níwínayimáná enáná re eníniginí. Iwáfpí apaxí mé nípeyírí anínami aíníniginí.

17 Pitao ikwákwá níyáírí wíníípi nání “Pí nání rífa wínííní?” níyaiwirí ududí ayá wí níkáriga waríná re eníniginí. Ámá Koniriaso xfo tíní e nání wáf urowáríáwa aní wíyo Saimonoyá aní nání yaríní níwiéra níbímáná ríxa ákíná fíwí e nírónapíro

18 rfáiwá re rígfawixíní, “Ámá Saimono ámi yoí bí Pitaoyí rínínjo re rínweaní?” rfáiwá e raríná

19 Pitao ikwákwá níyáírí mfkípi nání “Pí nání rífa wínííní?” níyaiwirí díní e píkínaríná Goríxoyá kwíyípi omí re uríniginí, “Arfá ní. Ámá wáu wo joxí símeaníro nání páfá siarínjoí.

20 Wígí díníyo dání marfái, níwanínjoni awa joxí siríménapírí urowárenapáfá enagi nání joxí níwiápínimeámi níwépínírí díní obíbxí ‘Pí nání rífa yaríníní?’ mímó ananí awa tíní níkumíxínírí nawíní úpoyí.” uríagi

21 Pitao awa rogíe nání níwépínírí re uríniginí, “Arfá nípoyí. Ámá soyíné páfá yarígfo, ayí nioní nání yarínjoí. Soyíné pí nání bfoyínéríní?” uríagi

22 awa re urígfawixíní, “Koniriaso —O porísí 100 imónígfáyo seáyi e wimónínjoríní. Ámá wé rónínjo níwimónírí Goríxomi wáyí wiarínjoríní. Díxí Judayí níní ‘O ámá nanjoríní.’ rarígoríní. Omí anínají wo re urénapíniginí, ‘Joxí xwíyá o rírínfápi arfá wirífa nání omí wirímiaupírí nání díxí wamí urowárei.’ urénapíní nání bfwáoneríní.” uríagfá

23 Pitao “Ananí níwiapíro nioní tíní sá oweaneyí.” uríniginí.

Pitao Koniriasoyá aníwámí nání uní náníríní.

Sá weño wáfpi tñni niwiápñimeari awa tñni nuróná áamá Jopa dánj Jisasomi dñj niwikwírooro nání xexirímeá imónigfáwa tñni nawíni nuro

²⁴ ófmi sfá wiyi wegfáwa niwiápñimeami warfna Koniriaso xegf xexirímeáyf tñni xegf níkumixiniri emearigfáyf tñni awí neaárímáná wenñj nerí ñweañáná Pitao añj apimi Sisariayí rññjñpimi nírémorí

²⁵ añj Koniriasoyáiwámi páwimñiri éfyf o Pitao tñni nerimeánrfná oyá síkwf tñj e nípíkinimeari mñj xwíayo íkwíroññigñi.

²⁶ E éagf aiwi Pitao omí árúwí numearí re urññigñi, “Joxi niwiápñimeari éf roí. Nioní ení sa áamá wonrñni.” nurí

²⁷ o tñni xwíyá nírñiri nerimeánmí nípáwirfná áamá obaxf awí neánro ñweañagfa niwñni

²⁸ re urññigñi, “Judayene re rñnarñwápi nání émayfné xamñyfné ení nñfá imónñoi, ‘Nene émayf tñni gwiaumf nñranénarani, xwíyá nñwearanénarani, apimi dání negf ñwí ikaxf rñnarñwápi wiañkiarñwñi.’ E rñnarñwápi nání xamñyfné nñfá imónñoi. E nerí aí Goríxo nioní re oyaiwiníri orñj nípárññigñi, ‘Émayf aí wo tñni gwiaumf minípxf mimónñi.’ E oyaiwiníri orñj nípárññj éagf nání ‘Émayf tñni gwiaumf nñrñná piáxf eánípxfñni.’ wí sñni rípxonímani.

²⁹ Goríxo síwá éññj níf éagf nání áamá rowa nioní nírimeanro báná nioní urakímñiri wí murf sa arfá niwiri númi bñanigñi. Ayñání yarñj bñ oseaimñi. Pí nání nírimeáñonrñni?” urfagf

³⁰ Koniriaso re urññigñi, “Nioní agíñá ayímñi sfápi tñni xixeni reyáíñá 3:00 p.m. imónñáná añj riwámi dání Goríxomi xwíyá rññmí wiarfná re enñigñi. Áamá rapírapf xwñfá eaarñj yíññj wo nñronapíri

³¹ re nñññigñi, ‘Koniriasoxñi, joxi Goríxomi yarñj wiarññpi arfá sirí joxi áamá uyípeayfyo arírá wiayarññpi síñwí raníri nerí nání yayf winarññagf nání nñrowárénapñoi.

³² Agwí joxi áamá wo Saimonoyí rñññomi —O xegf yoí bñ Pitaorñni. O áamá burímákau wará ení erí yeáyf imíxiri yarñj Saimonoyí rñññoyá añj rawírawá imanñpá tñni mñrñññwámi ñweaní. Omí wirímiaupfñi nání Jopa nání díxf wamí uowárei.’ nñfagf

³³ nioní sñni mé aññni áamá wa joxi sirímeapfñi nání uowáráná joxi nanj nerí awa tñni bñni. Agwí nene Ámñáo ‘Xwíyá ayo uríñññni.’ rñññpi nññni arfá wianírane nání Goríxoyá síñwí anñje dání awí neánárírane ñweañwñni.” urññigñi.

Pitao añj Koniriasoyáiwámi dání uréwapññj nánñni.

³⁴ Pitao manj nñyoámorí re urññigñi, “Xámi nioní Goríxo yarññpi nání majfá nerí aiwi agwí ríxa nñfá imónññni. O wí sfm sfm e nñmerí anímí yarfánñj epaxomani.

³⁵ Omí wáyf wiwo wé rónñj imónññpi ero yarígfá gñyf gñyf gwí wirí wirími dánj imónigfáyf aiwi xfo tfámñni báná ananí yayñni niwiri umímñnarñññni.

³⁶ Xwíyá Goríxo Isírerene yanj neaiapñj rñpi nání seyfné ríxa nñfárñni. Jisasi Kiraisomi —O Ámñáo nímónñni áamá nñyoní seáyí e wímónññorñni. Omí dñj wíkwíroarññwápi dání Goríxo tñni píyá wñrññpxf imónññni.

³⁷ Jono xámi wayf xegf umeaññpi nání wáf nememáná enáná Gariri dání iwamfó nimóga bññi Judia píropenísfyo amí amí imónñmerí enñpi nání xamñyfné nñfárñni.

³⁸ Nasareti dánj Jisaso nání rariñini. Omí Gorixo nírípearí xegí kwíyípi wirí enj síxí weámixiri éaná o Gorixo dñj ukikayonagí nání nemeríná á máyo nanñini níwiiri á má obo dñj níxixérorí sipí wikáraríñíyo níyoní nanj imíxímenjpi nání seyíné ríxa níjfaríni.

³⁹ Amípi o negí Judayí anjyo erí negí anj xwé Jerusaremipimí dání erí enjpi wone síñwí wíñaronwáone riwoneríni. Omí nípikiróná yoxáíyo yekwíroáríagfá aí

⁴⁰ sía wíyaú wíyi nórimáná enjáná Gorixoyá dñjyo dání níwiápnimeari á má síñwí anigfe dání síñání wimóníñiniginí.

⁴¹ Gí á má Judayí nñni síñwí anigfe dání marfái, á má Gorixo enjáná dání síñwí wíñarófríxíñni neaeyíronone —None o xwáripáyo dání níwiápnimeamáná enjáná o tñni iniigí nírane aiwá nírane enwáoneríni. Noneyá síñwí aníñwáé dání síñání níneaimóníni

⁴² sekaxí re nearíñiniginí, ‘Soyíné nioní nání á máyo wáf urímero “Á má síñj ñweagfáyo tñni ríxa pegfáyo tñni níyoní áwíni e níñweámáná wigí yarígfápi eyeyírómf enfa nání Gorixo rípeañ, ayí oríni.” Áwanj e urímero éfríxíni.’

⁴³ E nearíño nání wíá nearókiamoagfá nñni re nearagíoríni, ‘Á má omí dñj wíkwírófáyí nñni xfo wíñjipimí dání Gorixo ananí yokwarímf wíiaríñíñni.’ nearagíoríni.” uríñiniginí.

É máyo Kwíyí Gorixoyápi waíníñj náníñni.

⁴⁴ Pitao xwíyíá apí síní nura waríná re enjñiniginí. Á má xwíyíá o rariñjpi arfá wíarígfáyo níyoní kwíyí Gorixoyápi waíníñiniginí.

⁴⁵⁻⁴⁶ Kwíyí Gorixoyápi waínáná Judayí Jisasomí dñj wíkwíroarígfá Pitao tñni bíáyí weníñj éfáyí wíñigfawixíni. Xwíyíá arfá wíarígfá tíyí ríxa pñé xixegíni ayí majfá imónígfáyí ríro Gorixomí seáyí e umero yaríñagfá níwíñiro nání re yaiwigfawixíni, “Gorixo xegí kwíyí é máyo sipí míví nene xwé ayá wí neaiapíñpa ayo ení anfá axípi rífa wíaríni?” níyaiwíro ududí níkáriğa waríná Pitao re uríñiniginí,

⁴⁷ “‘Á má kwíyí Gorixoyápi waíníñj tíyí iniigí tñni wayí meapaxí mimóníñoi.’ go ríñíñoi? Oweoi, kwíyípi nene neaainíñpa axípi waíníñj enjagí nání á má wo e rípxí mimóníni.” nuríni

⁴⁸ sekaxí re uríñiniginí, “Á má tíyo Jisasi Kiraisomí dñj wíkwíroaríñagfá nání wayí umeaipoyí.” uráná ayí “‘Joxí nene tñni sía á mí wíni re onweaneyí.’ neaimónaríni.” urígfawixíni.

11

Pitao Koniriasoyá anjwámí enjpi Jerusaremí dání áwanj uríñj náníñni.

¹ Wáf wurimeiarígfáwa tñni á má Jisasomí dñj níwíkwíroro nání xexírímeáníñj imónígfá Judia píropeníñyo wí e wí e ñweagfáyí tñni xwíyíá rípi ríñaríñagí arfá níwíro “É máyí ení Gorixoyá xwíyíápi arfá níwíro dñj wíkwírogfáñni.” ríñaríñagí arfá níwíro ñweañáná

² Pitao Jerusaremí nání níyirí rémóáná xegí Judayí wí —Ayí Jisasomí dñj níwíkwíroro aiwí re rarígfáyíñni, “É máyí Jisasomí dñj níwíkwíroróná iyí símf sfo níwákwíñiro nene imóníñwápa nímóníróná, ayí ananíñni.” rarígfáyíñni. Ayí wí Pitaomí míxí nuríro

³ re urígfawixíni, “Joxí pí nání negí yaríñwápi ogámí nerí é máyí, iyí símf sfo níwákwíñipa egfáyí tñni gwíaumí níñni nawíni aiwá níñiniginí?” urfagfá aí

4 Pitao xámi imóníe dání repiyí nīwiéra nurī nurenwīpéa nurfna re urīñiniginī,

5 “Nionī añí yoí Jopayo nīñwearī Gorixomī xwīyá rīrīmī nīwirfna íkwíkwí nīyārīrī orīñá nīpáráná wenīñf yánfáyf wīnīñaniginī. Rapīrapí xwé wúnīñf imónīñf bī mīdání biaú mīdání biaú nīxīrīmáná añīnamī dání awayinī nīmamówārīga weaparīñagi nīwīnīrī nionī tñf e ik-wiárīnénapáná

6 rapīrapí iwáf inīñúmī píránīñf sīñwí owīnīmīnīrī ínīmī sīñwí agwí wīnīfáyf wīnīñaniginī. Nanwí ámá iwí mearīgífáyf tñnī sayf tñnī agwí tñnī níropéa warīñfýf tñnī inī tñnī ínīmī wenāgī nīwīnīrīfna

7 añīnamī dání xwīyá re rīnénapfagi arfá wīñaniginī, ‘Pitaoxīnī, nīwiápnīmearī nanwí apī nīpīkīrī net.’ nīrīfagi arfá nīwirī aī

8 nionī re urīñaniginī, ‘Ámīnáoxīnī, amīpī “Nwáfārīnī.” rīnīñfīpī, nīnīrīfna pīaxf éánīpaxf imónīñfīpī sīnī iwamfó gīgí bī méáonīrīnī. Aga wī nīmīméfnī.’ urīfagi aī

9 xwīyá añīnamī dání rīnénapfīpī ámī bī nīrīnénapīrī re nīrénapīñiniginī, ‘Gorīxonī rīxa “Nwáfá mīmónīnī.” rārīfapī nánī joxī sīnī dīñf re mīyāiwīpanī, “Nīnīrīfnaíf, sīnī ayá nīnīnīrī pīaxf neánīpaxf imónīnī.” mīyāiwīpanī.’ Xwīyá e nīnīrénapīmáná

10 xwīyá apī axfīpī biaú bī nīnīrénapīmáná írīrīwáfīpī ámī añīnamī nánī mīxeánénapīnīñiniginī.

11 Mīxeánénapáná axíná re enīñiniginī. Ámá waú wo —Awa Sisaria dání nionī tñf e nánī uowáfáwarīnī. Awa añí none wearīñwáiwámī rémónapīgíawīxīnī.

12 Rémonapáná kwíyf Gorīxoyápī re nīrīñiniginī, ‘Joxī awa tñnī ananī uī. Awa tñnī nawínī nuróná dīñf kfkfīmī nīmóga nurī “Pī nánī ámá rowa tñnī warīñīnī?” mīyāiwīpanī.’ nīrīfagi nionī tñnī ámá Jīsasomī dīñf nīwīkwíroro nánī nīrīxīmeá imónīgíá wé wíúmī dāñf wo rowa tñnī nurane ámá nionī nánī uowárénapfóyá añīwámī páwíáná

13 o xegf añíyo añīnajf wo sīñánī nīwīmónīrī urīñfīpī nánī repiyí nīneairī re nearīñiniginī, ‘Añīnajo re nīrīñiniginī, “Dīxf ámá wa Saimonomī —Oyá yoí bī Pītaorīnī. Omī wīrīmīaupfīrī Jopa nánī uowárei.” nīnīrīrī

14 re nīrīñiniginī, “Xwīyá o nībīrī rīrīnīfapī joxī tñnī ámá joxīyá añīwámī wearīgífáyf tñnī arfá wīpīrīfapīmī dání Gorīxo yeáyf seayīmīxemeanfārīnī.” Añīnajo e nīrīñiniginī.’ nearīfagi

15 nionī xwīyá iwamfó uréwapīyarīfna re enīñiniginī. Kwíyf Gorīxoyápī nene xámi nīneaímearfna neaínīñfīpa ayo enī axfīpī waínīñiniginī.

16 Axīpī waínīfagi nīwīnīrī xwīyá Ámīnáo nearagí rīpī nánī dīñf nīrónīñiniginī, ‘Jono inīgí tñnīnī wayf seameáfagi aīwī Gorīxo seyfné xegf kwíyfīpī tñnī wayf seameainfārīnī.’ rīñfīpī nánī dīñf nīrónīñiniginī.

17 Gorīxo nene Ámīná Jīasī Kiraisomī dīñf nīwīkwírómáná enáná xegf kwíyfīpī anfá neaīapīñfīpa ámá ayo enī axfīpī wīfagi nánī ‘Nionī Gorīxo xegf dīñfyo dání yarīñfīpī pīrī urakīpaxorīnī.’ rīseaimónarīnī?’ urīfagi

18 awa xwīyá Pitao urīfīpī píránīñf arfá nīwīro omī ámī xwīyá bī murf Gorīxomī seáyf e numeróná re rīgíawīxīnī, “Gorīxoyá dīñf tñnī émáyf enī wīgí fwf yarīgífapī rīfwīmīnī nīmamoro dīñf nīyīmīñf imónīñfīpī meapaxf imónīñoi.” rīgíawīxīnī.

Adiokī ηweáyf wī Jīsasomī dīñf wīkwíróáná imónīñfīpī nánīrīnī.

19 Xámi Sītipenomī nīpīkīróná Jīsasomī dīñf wīkwíroarīgífáyo xeanīñf nīwīkārīro xīdīxīdowārī éagíá émáyf añīmīnī numīamoróná wī xwáfá

rawirawápami enípi xegí yoí Pinisia ηwearo wí pirinwí Saipirasi rininíyimi ηwearo wí aní bí xegí yoí Adioki ηwearo neróná xwiýfá Gorixoyápi émáyo muréwapíyí wigí Judayoni nuréwapíya nuro aí

²⁰ wigí wa pirinwí xegí yoí Saipirasí dání xirigfáyí tñní aní yoí Sairini dání xirigfáyí tñní Adioki nírémoro wáf nurimeróná émáyo ení xwiýfá Áminá Jisaso nání yayí winipaxípi nura emegfawixíni.

²¹ E yarfná Áminá Gorixo dñí ukikayori ení sixí weámixiri yarínagi nání amá obaxí wigí ηwíá nání yarigfápi arfá nikeamoro Ámináo tífamini níkinimóniro dñí wíkwírogfawixíni.

²² Amá Jerusaremí dání Jisasoyá siyikí imónigfáyí xwiýfá rípi rinarinagfá arfá níwiro “Adiokiyo émáyí obaxí Jisasomí dñí wíkwíroarínjo.” rinarinagfá arfá níwiro nání Banabasomí Adioki nání urowáfagfá

²³ o nuri aní apimi nírémori wininiginíni. Gorixo émáyo wá níwianiri ayo wimixarínipi níwinirfná dñí nífá níwiniri ení rírémixí níwiri re uriniginíni, “Gorixomí wí ríwí mumó aniní miní ayá tñní xídírixíni.” uriniginíni.

²⁴ O amá naní yarínjo imóniri Gorixoyá kwíyípi ayá wí sixí winiri Jisasomí dñí ayá wí wíkwírori yarínjo enagi nání e uriniginíni. Amá obaxí Ámináomí dñí wíkwírófáyí axíniní nimóniro níkumixíga warínagfá

²⁵ Banabaso Soro nání pífá eminiri aní yoí Tasasí nání nuri

²⁶ apimi ηweanagi níwiniri níwirimeámí bífíwaú nawíni Adiokiyo níηwearíná amá e dñí Jisasoyá siyikí imónigfáyí tñní awí neánayiro obaxí wíyo nuréwapíya nuríná xwiogwí wo awaúmí e múroniginíni. Adiokiyo e íná dání amá wí amá Jisasí Kiraisomí uxídarigfáyí nání yoí Kirisiteniyí iwamfó wírigfáriní.

²⁷ Íná wíá rókiamoarigfá wa Jerusaremí pñní níwiárimí Adioki nání níweapíro

²⁸ wigí wo Agabasoyí rininjo éfí nírori Gorixoyá kwíyíyo dání wíá nurókiamori re uriniginíni, “Aiwá nání xwíá tíyo níyoní aga dífwí ayá wí ikeamónanfáriní.” E urinípi Romíyí mixí ináyí Kírodiasoyí rininjo menweanáná dífwí apí ikeamónagfá nání

²⁹ Jisasomí xídarigfáyí woní woní xixegíni níwipaxí imóninípa wigí dñí re yaiwigfawixíni, “Negí nírixímeá Judia píropenisíyo ηweagfáyo arírá wianíwá nání nígwí apí apí nítirane wiowáfwaniginíni.” níyaiwiro

³⁰ xixeni e nero nígwí awí eáfápi Banabaso tñní Soro tñní awaú nímeámí nuri Jisasoyá siyikí imónigfá Jerusaremí ηweagfáyo wípenweagfáwami mñní wípísí nání wiowáfawixíni.

12

Mixí ináyí Xeroto Jemisomí píkiri Pitaomí gwí uyiri ení nánirini.

¹ Íná Judayí mixí ináyí Xeroto Jisasoyá siyikí imónigfáyí wíyo ríkiríró wíkaríni nání fá níxiríni

² porisí wamí uráná kirá tñní Jonomí xiráo Jemisomí píkigfawixíni.

³ Jemisomí píkíagfá nání Judayí yayí yarínagfá níwiniri Xeroto sípí amí bí nerí re eniginíni. Pitaomí ení fá xiríniginíni. Sífá Pitaomí fá xiríníyí tñíná Judayí Gorixo eníná múronípi nání dñí mopíri nání bisíkerfá yisí mayí úrapí nímixiro narigfíná omí Xeroto fá xiríniginíni.

⁴ Omí fá níxirimáná re yaiwiniginíni, “Sífá Anínajo Neamúroagoí rininí rípi ríxa pwéáná omí gwí aníyo dání nímixearí amá nñní síñwí anigfáe dání

xwirixí numeri pikíimigini.” niyaiwiri gwí anjyo niñwirárirfná porisí awí eánigfá biaú biaú xixegíni waú waú awí mearoayiprí nání wáriniginini.

⁵ E wáráná Pitaomi gwí anjyo awí mearoarínagfa aí Jisasoyá sityikí imónigfáyí Gorixo omí arírá owininiri aninjí miní arfá rfa wé yarinjé niwiéra ugíawixini.

Anjnajf wo Pitaomi gwí anjyo dání mixelanjf nánirini.

⁶ Sfá Xeroto “Ayimi omí nimixeari áamá sñwí anigfe dání xwirixí uméimigini.” yaiwinjyí siní wfa mónináná Pitaos senfá wírfkau niyárimáná áwinimi sá wenáná porisí waú midimidáni ñweari wa gwí anjé ówanjé niyárimáná bfaríwami dání awí roro enáná re eniginini.

⁷ Ámináo yá anjnajf wo nironapiri gwí anjyo wfa ókiaráná Pitaomi miwíyo saiwiárf wiminiri nání ayinwí núrórí re uriniginini, “Joxi anjni wiápnímeat.” uráná re eniginini. Senfá arfkaú xegí wéyo dání ikweámioaniginini.

⁸ Senfá arfkaú ikweámioáagi anjnajo ámi re uriniginini, “Dixí arerixí yiniri sikwí sú yiniri ei.” nuriri o ríxa e éaná re uriniginini, “Dixí iyfá níkfkiyinimi níxfdei.” urfagi

⁹ gwí anjé awámi dání omí númi nipeyeari númi nurfná “Anjnajo niri xwiyfá niri yarinjépi, ayf nepa rfa niariní?” miyaiwí “Sa orinjá rfa wininini?” niyaiwiri

¹⁰ awaú porisí xfo tñjé anjwí e awí rogíawami múrori jfami awí rogíawami ení múrori nemáná ákinjá ówanjé ainixí tñni imixininjfnami — Anami pñni niwiárimí nipeyearfná gwí anjyo pñni niwiárimí ríxa anjé api ikwíroninjépi emearigfánariní. Ana tñjé e rémoáná re eniginini. Xegípi íkwimniniginini. Xegípi íkwimnáná nipeyeari óf wiyimí nuríná re eniginini. Anjnajo ríxa pñni niwiárimí úaná

¹¹ Pitaos xegí dñjé fá níxiriri re riniginini, “Ámináo nioni éf nimínimniri nání xegí anjnajo nurowárenapiri Xeroto ‘Gf enjé eáninjyo dání e wikárfimigini.’ yaiwiarinjépi pfrf urakiri gf Judayf ‘Xeroto omí e wikárfwiniginini.’ niyaiwiro dñjé wikwímoarigfápi pfrf urakiri nerí gwí anjyo dání nimixeáonirfani? Oyi, e níonirini.” riniginini.

¹² Dñjé e fá níxirimo anjé apixf Mariaíyí rininjé wíyá —Ími xewaxo Joni Makorini. Omí xinái Mariaíyí rininjyá anjé iwámi nání nuri áamá obaxf anjwámi awí neánárimáná Gorixo xfomi arírá owininiri nání yarinjé niwia warfná niremori

¹³ ákinjá íwí mífde dání iwanjé nearí ikaxf rimákíaná apixf wí, anjé iwámi xináininjé nimóniri ominjé wiarinjé wí —Í xegí yoí Rodairini. Í iwanjé neániri ikaxf rimákínfagi nání gorfaniri sñwí owinimniri nuri

¹⁴ “Goxirini?” nuriri Pitaoyá manjé uminjínfagi nání dñjé nífá wíagi re eniginini. Xámi ówanjé miwíkwíomeá anjni nuri ayá tñni re uriniginini, “Pitaos ákinjá ówanjé bfaríwáminí dání biraiwo roní.” urfagi

¹⁵ áamá ayf re urigíawixini, “Jíxi xaxá nerí rarinini.” urfagfa aí í axípi arfki ámi bí tñni urarfná ayf re urayigíawixini, “Pitaoyá anjnajo rfa roní?” urayarinjagfa aiwi

¹⁶ Pitaos siní ówanjé iwanjé nearí ikaxf rimákiarinjagi ayf nuro ówanjé níkwiro winigíawixini. Pitaos riwo ronjagi niwiniro dñjé niyága úagfa aí

¹⁷ Pitaos ayf xwiyfá mriipa oépoyniri wé ówanjé nuyimáná Ámináo niwiiri gwí anjyo dání nímeámi nupeyearfná éfpi nání repiyf niwiéra nuri re uriniginini, “Jemisomi tñni negí nírixímeá imónigfáyo tñni nioni níf api nání áwanjé urírfrixini.” nurárimí nipeyeari mí nání uniginini.

18 Rixa wáf ónáná porisf Pitaomi awí mearoarigfáwa o mñweañagi nñwiniro “Pitao arige neri rfa uñoi?” nñriniro ayá ípfpfá nñwiráriga warfná

19 mñxf ináyf Xeroto Pitao nánf pfa néra nuri pfa nñmeginárímáná porisf awí mearogfa awami yarñf imímf nñwiárímáná wfamf sekaxf re urññinigññf, “Awami nñmeámf nuro pikípoyf.” Sekaxf e nuri mo Judia pñropenifyo pññf nñwiárímí añf yof Sisaria nánf nñweri e urñññinigññf.

Mñxf ináyf Xeroto penf nánññññf.

20 Xeroto ámá Taia ñweáyo tññf Saidoni ñweáyo tññf wikf bñ onñmiápi mñwónf ayá wí wónarññagf wigf wí awí neánárímáná o ñweañe nánf nñbñro xámf Xerotoyá gapñmanf seáyf e imónigfá wo tññf —O xegf yof Bñrasitasorññf. O tññf xámf Xeroto wikf wónarññpñf nánf xwñyfá nñmñxñro re urigfawixññf, “Joxi Xeroto wikf neónarññpñf nánf omñ xwñyfá nñneaurñyirñf pñyfá neawñriñf. Ámá ðixf mñxf ináyomñ simañwñyónññf wurññigfáyo aiwá bf yarññwáone enagf nánf rñrarnñwññf.” uráná o re urñññinigññf, “Soyñé tññf nawíñf nñrorane seaurñyimfárññf.” urñagf awa wenññf nero ñweañáná

21 sfá Xeroto xwñyfá imñxinñfá nánf rñrarnñyñf parñmóáná o mñxf ináyowa yñnarigfápñf okiyfá nññmáná xegf siá íkwianñwñf seáyf e imñxñññññf nññwearnñ xwñyfá rñrarnñf wiarfná

22 ámá awí eánigfáyf rñaiwá nññro re rayigfawixññf, “Xwñyfá apñf ámá woyá mñññnarññññf. Apñf añññamñf ðañf ñwñfá imónññf woyánññf rññarñññf.” rayarfná re enñññññf.

23 Ayf urarññgñfápñf nánf xewanñño pñrñf nñrakññññf “Gorñxomññf seáyf e numerñf rñpoyf.” murñpa éagf nánf Gorñxoyá añññajf wo rñññññf wíáná agwñf ayññwñf norññá pñyf omonñññññf.

24 E neri aí xwñyfá Ámñnáoyá surñmá mimónf sññf nññrñga nuri nánf ámá obaxf nñkumñxñga ugñfawixññf.

25 Banabaso tññf Soro tññf awaúmi ñgñwñf rñpñf negf nññxñmeá imónigfá Jerusaremñf ñweagfáyo mññf wñsñxññññf wñowárññgñfápñf rñxa nñyárímáná Jonñf Makomñf nñwirñmeámñf Jerusaremñf pññf nñwiárímñf ámñf Adiokñf nánf yigñfawixññf.

13

Banabasomñf tññf Soromñf tññf wáf urñmepñsññf nánf nññpñearo urowárññgñfá nánññññf.

1 Jisasoyá sñyikf imónigfá Adiokñyo ñweáyf wigf wa wáf rókiamoarññgñfá imónñro wa uréwapñyarññgñfá imónñro egñfáwa rowarññf. Wo Banabasarññf. Ámñf wo Simiono xegf yof bñ Naijeroyñf wñrñgññorññf. Ámñf wo Sairini ðañf Rusiasorññf. Ámñf wo Maneyeno —O gapñmanf Xeroto tññf nñmerññá xwé iwñarorññf. Ámñf wo Sororññf.

2 Ayf awí neánñro Ámñnáomñf yayf nñwiro aiwá ñwñfá ñweañáná kwñyf Gorñxoyápñf re urñññññf, “Banabaso tññf Soro tññf nionñf awaú e éisñxññññf wéyo fá umñrñrñññfápñf xñxenñf emepñsññf nánf nurñpñearo urowárññpoyf.” uráná

3 ayf aiwá ñwñfá ñwearno Gorñxomñf xwñyfá rñrarnñf wiro néñfásáná awaúmi wé seáyf e nñwikwiárímáná urowárññgñfawixññf.

Banabaso tññf Soro tññf pññññwñf Saipñrasñpimñf ðañf wáf urñmegññf nánññññf.

4 Awaúmi kwñyf Gorñxoyápñf urowárññagf nñweri añf yof Serusia rñññññf pñññññf ðañf sñpñxf womñf nñpñxemoánñri nññweámáná pññññwñf Saipñrasi rñññññf yimñf nánf nuri

5 sipixoxo anj yof Saramisiyi riniñipimi iwiékñimeáána awaú sipixfoyo dani nayoari Judayíyá rotú anj wí e wí e miriniñíyo dani Gorixoyá xwiýápi wáf nurimeriná Joni Mako eni sanj nurápi meri

6 rixa pirinwáf miwáf midáni dani midáni nani wáf nura neméfisána anj yof Peposiyi riniñipimi niremore winigfawixini. Áma ayáf mfkf ikinj wo —O Judayí worini. Mimóní wáf rókiamoarinj worini. Xegí yof Ba-Jisasoyi wírigforini.

7 O tñi piropenisf apimi dani pirimiáo —O xegí yof Sejiyasi Porasorini. Dñj neyírori aumaúm ininorini. O tñi nikumixiniri ñweagfíorini. O anj apimi ñweañagi Banabaso tñi Soro tñi sñwáf e niwiniri wáf urimearfná pirimiáo xwiýfá Gorixoxo nani wáf rarigfípi arfá owimniri awaúmi “Eini.” urfagi ai

8 ayáf mfkf ikinjo —Girikiyí wigí pñé tñi Erimiasoyi riniñorini. O pirimiáo Jisasomi dñj mwikwíropa oeniri awaúmi xegí dñjyo dani prf rakimniri éagi aiwi

9 Soro —O xegí yof bi Poroyi urigforini. O kwíyí Gorixoyápi ayá wí sixí wininagi nani ayáf mfkf ikinjom rixa sñwáf agwáf niwináriti

10 mixí re uriniginini, “Oboyá niaíwñinñí imóninñí roxiní, áma wé róninñí yarigfá giyí giyo prf urakimniri yarinoxirini. Arfki yapí wíwapiyiri íwí urápiri néra warinoxirini. Ámináo nani nepaxinñí riniñipí joxi anñj miní yapini imoriréini?” nuriri

11 re uriniginini, “Agwí nioni re rirarinñi, ‘Ámináo rixa dñj rikikayóagi nani joxi sñwáf nisupáriti sfá obaxí wíyo sogwáf sñwáf winirfámani.’ rirarinñi.” uraná re eniginini. Agwí wñanñj úrariri sfá uyináriti éagi nani “Áma go go wéyo ía ninixiriri óf siwá ninirfeninjo?” niyaiwiri áma nani pfá emeniginini.

12 E éagi pirimiáo sñwáf niwiniri Jisasomi dñj wikwíroniginini. E neri Ámináo nani uréwapiyarigfípi nani ududf niwiga uniginini.

Banabaso tñi Soro tñi Pisidia piropenisfoyo nani nuri Adiokíyo wáf urimegfí nanirini.

13 Poro tñi nikumixiniri emearigfíwaú tñi Peposi pñni niwiáriti nuro sipixí womi nipixemoániro niñweámaná nuro Pabiria piropenisfoyo anj xegí yof Pega riniñipimi iwiékñimeáána nayoaro e dani Joni Mako awaúmi pñni niwiáriti ámi xegí axí Jerusarem nani úagi aiwi

14 Poro tñi Banabaso tñi awaú Pega nimúrori Pisidia piropenisfoyo anj xegí yof Adiokíyi riniñipimi niremore Sabarfáyo Judayíyá rotú anjyo nipáwiri éf ñweañána

15 ñwáf ikaxí eáninñipimi bi ía roro wáf rókiamoagfáwa eagfápimi bi ía roro niyárimáná rotú anj iwámi mewegfáwa áma womi awaú éf ñweagfíe nani nurowáriti re urigfawixini, “Re urei, ‘Negí nixímeá imónigfíwagwí, awagwí xwiýfá enj rirémixí neaipaxí bi enánáyí, anani nearpiyi.’ urei.” urowarána o nurí awaúmi axfpi e uraná

16 Poro niwiáritimeari wé ówanj nuyimáná re uriniginini, “Gí Isireriyfne tñi émayí Gorixomi wáyí niwiro nani nene tñi nawini awi neánirane Gorixomi yayí wiarñwáyfne tñi arfá nípoi.

17 Ñwáf Isirereneýa arfowéyí uxídagfo, o enina negí arfowami neyírori ayf anj midánjyí nimóniro Isipiyí anjyo ñweañána oyá dñj tñi sayá nimóga numáná enána o enj sixí neániri emimí niwíwapiya unñipimi dani anj ayo dani niwirimeámi biniginini.

18 Níwirimeámi báná ayí áamá díní meaje nemeróná xwiogwí 40 pwearfíná o ayá nurimixiri wé íá numixeánfísáná

19 Kenaniyí aníyo áamá gwí wirí wirí wé wúmi dání waú apimi xwirfá níxeri xwíá wigí nweagfápi nurápiri negí arfowamí míní winínigíni. Api nípi ní yaríná xwiogwí 450 pwenínigíni.

20 Gorixo e níwíísáná oyá díní tñí áamá wa aníwá nimónayiro wíá rókiamoagí Samueroyi ríníño tñíná nání nímenweága níbásáná

21 negí arfowa Gorixomi re urígíawixíni, 'Míxí ináyí neamenweani nání neaimónaríni.' uráná o Kisomí xewaxo, Soromí —O xiáwo íríño Bejimanoyáoríni. Omí míxí ináyí nání urípeááná o numenwearfíná xwiogwí ámi 40 pwenínigíni.

22 Gorixo omí surfímá nímixiri ámi Depito xamíño míxí ináyí nimóniri oudenweaniri imíxíño nání woákíki nerí re nearíníínigíni, 'Jesomí xewaxo Depito áamá nioní díní unwiráripaxí wo imóníñagí wíníñáoríni. Nioní nimónaríní nípi ní xixeni enforíni.' nearíníínigíni.

23 O 'Depitoyá fwiárfawéyí wo Isireríyo yeáyí uyimíxemeanfa nání oimíximíni.' níyáiwiri negí arfowamí sfmímaníyo dání urínípa xixeni nerí áamá Jisasoyí ríníño imíxííníni.

24 O síní áamáyo píaumímí míwiníñáná Jono xámí Isireríyo níyoní wáf nemi 'Segí íwí yarígíápi rfwímíni mamóáná wayí seameaimíni.' nurímerí

25 ríxa Gorixo e éwinígíni rí wímíxíyínípi yoparípi urímfániri nerfíná re rayíníni, 'Seyfne nioní nání "Goríni." yaiwiaríño? Seyfne weníñí nerí níñweagfónímaní. E nerí aí arfá nípoyí. Áamá nioníyá rfwíyo bíño nioní aga seáyí e ní múroño enagí nání xegí síkwí sú gwí wíkwéaipaxí mímoníñíni.' rayíníni.

26 Gí nírixímeá imónígíáyíné, Ebírfamoyá fwiárfawéyíné tñí éamá Gorixomí wáyí níwiro nání ayí tñí re awí eánígíáyíné tñí rípi osearímíni. Xwíyíá áamáyo yeáyí uyimíxemeapaxo nánípi nínenení arfá wianí nání Gorixo ríxa uowárenapííníni.

27 Áamá Jerusaremí nweagfáyí tñí wigí meba nímoníro umenweagfáwa tñí omí ayí orfaníri mí míwómíxípa ero eníná dání wíá rókiamoagfáwa o nání níri ríwamíñí eagfápi —Api Sabarfá ayí ayo dání íá roarígíápi ríni. Api míkí nání díní mímó surfímá íá níro nání 'Ayí o nání rfa ríníni?' míyáiwípa ero néfásáná wíá rókiamoagfá awa níro eagfápi tñí xixeni omí wíkarígíawixíni. Wíá rókiamoagfá awa níro eagfápi tñí xixeni níwíkaríróna 'Sípíoxíríni.' nuríro xwíyíá umearígíawixíni.

28 E nemowa nímeámi nuro omí xwíyíá numearíri píkipaxí imóníñí bí nání píá nímegíni rí aiwí gapímaní Pairatomí 'Píkoí.' urígíawixíni.

29 Omí nípíkiróná wíá rókiamoagfáwa o nání níro eagfá nípi ní xixeni níwímáná enáná wa yoxáfámí dání níyoámí níwepíniro xwáripáyo weyárfagfa aiwí re enínigíni.

30 Gorixoyá díní tñí xwáripáyo dání ámi wíapínímeanínigíni.

31 Níwíapínímeámáná sfá ayá wí áamá Gariri píropenísfíyo dání o tñí nawíní Jerusaremí nání bígfáyo síñání wímónayíníínigíni. Ayínání síñání wímónayíníyí negí Isireríyí imóníñíyo áwaní urímepíri nání imónígíáyííníni.

32-33 Yawawi ení xwíyíá yayí seainípaxí rípi searanírai níyáiwímí baríñwí. Gorixo negí arfowamí sfmímaníyo dání nurírfíná 'Níseaimífáriní.' urínípi Jisaso xfóyá díní tñí wíapínímeanípi ní dání awayá fwiárfawene ríxa xixeni api, xfo urínípi neainííníni. Xwíyíá

Bikwí Samiyo sonf biaúyí ríninfpimi nírínirí eáninfpí, 'Joxi Gorixoniya íwoxíríní. Agwí nioní simixáná imóníoxíríní.' Xwiyfá e nírínirí eáninfpí ení xixení imóninfpíní.

³⁴ Nene dínf re yaiwianfwa nání 'O Gorixoyá dínf tñní wiápnimeáfyí nání ámí niperí wí piyf epaxí meníní.' yaiwianfwa nání Bikwíyo nírínirí eáninfpá Gorixo re urínfiríní, 'Depitomi símimanfyo dání nurínfá "Ayá nírínim+xírí píráninfpí siimfáríní." urínápi joxi ení axípi nísiiimfáríní.' urínfiríní.

³⁵ Ayínání o nání Bikwí Samiyo sonf ámí bimi Depito re rínfiríní, 'Gorixoxí ámá e wíiwínigínirí urínfpí anínf minf xfdarínjo joxi xwárfpáyo dání xe piyf oenírí síñwí wínirfá meníní.' rínfiríní.

³⁶ Depito imóninfpí nání nene nijfáríní. O Gorixo e éwínigínirí wimónarinfpí néra núsfáná péáná negf arfowa xwíá weyárinfnfyo weyáraná piyf eníniginí.

³⁷ E nerí aí ámá Gorixoyá dínf tñní wiápnimeañjo wí piyf menjíniginí.

³⁸ Ayínání gf níríxímeá imónigfáyíné, yawawi seararigwífpí nání xixení nijfá re imónfpoyí. Jisaso enfpimí dání Gorixo negf fwf yarínwápi yokwarímí neaiipaxíríní.

³⁹ fwf yarínwá ñwí ikaxí Moseso nírírí eanfpi xfdarinfpímí dání yokwarímí neaiipaxí mimóninfpí Jisasomí dínf wíkwírówá gene gene xegf xewaxo neaiinfpimí dání ananí yokwarímí neaiirí gwíninfpí neajinfnfpí neaikweawárirí epaxíríní.

⁴⁰⁻⁴¹ Ayínání wíá rókiamoagfáwa níríro eagfá rípi xixení seaimóniniginirí wáyí niseainírí dínf mófríxíní, 'Gorixo rínfpimí ikayfwf umeararigfáyíné, xámí síñwí níwíníro ududf nemáná anínfírxíní. Ayf rípi nání seararinfní. Nioní seyíné tñíná yarínápi ámá wa áwanf searfagfá aiwí seyíné agwí aí ná rfwíyo aí bí "Neparíní." yaiwipfífa meníní.' xwiyfá apí wíá rókiamoagfáwa níríro eagfápi xixení seaimóniniginirí wáyí niseainírí dínf mófríxíní." uríniniginí.

⁴² Poro tñní Banabaso tñní e nura numowáú peyearfná ámá arfá wífáyí ríxínf re urayigfawixíní, "Awagwí ámí Sabarfá wíomí dání xwiyfá agwí neararigfípi axípi ananí nearéwapiyípsífrání?" urayigfawixíní.

⁴³ E nemáná ríxa rotú anf tñnf e pñní níwiárimí amí amí numiamoróná Judayf obaxí wí tñní émáyf Gorixomí wáyí níwiro nání Judayfninfpí imónigfáyí wí tñní Poromí tñní Banabasomí tñní númí warínagfá awáú amí nura nuríná enf ríremíxí níwiri re urígfisixíní, "Seyíné Gorixo wá níneawianírí neaiinfpí fá níxíríro ñweáfírxíní." urígfisixíní.

⁴⁴ Sabarfá wo ríxa parímóáná ámá anf apimí ñweáyí nápi xwiyfá Gorixoyápi arfá wianíro nání awí eánigfá aí

⁴⁵ ámá ayá wí awáú rarígfípi arfá wianíro nání epíroyf yarínagfá Judayf síñwí e níwíníro sípí dínf bí onímíápi míwíaiwí ayá wí níwíaiwiro nání Poro uréwapiyarínfpí pírípríf ero ikayfwf umearíro egfawixíní.

⁴⁶ E yarínagfá aí Poro tñní Banabaso tñní ayá igígf bí míwinf re urígfisixíní, "Yawawi aga xwiyfá rípi yegf Judayfné níseamúroraí émáyo xámí urípaxí menjagi nání seyíné xámí seararinfní. E nerí aí xwiyfá rípi arfá míyeaí aríkwíkwí neróná seyíné áwanf réninfpí níyearíro yarínjoí, 'Dínf níyímínf imóninfpí meapaxí imónigfáyí tñní xixení mimóninfní.' Áwanf éninfpí níyearíro yarínagfá nání agwí yawawi seyíné pñní níseawíárimí émáyo uréwapíyaníraí warínfní.

⁴⁷ Ayí rípi nánirini. Ámináo sekaxí neariñí rípi ñwí ikaxí eániníyo re eánini, ‘Gorixoni joxi émayo uyíwiniñí wíá wókímixiríá nániriniñwíráríarini. Joxi nioni nániriniñwíráríarini dání áamá xwíá nírímíni gími ñweagfáyo yeáyí uyimixemeámíá nánirini e oimóniri rírowáríarini.’ Gorixo e ñnearírná yawawi nániriniñwíráríarini eníñwíráríarini eníñwíráríarini émayo uranírai wariniñwíráríarini.” urigfísixini.

⁴⁸ E urariñwíráríarini émayí arfá ñwiróna dñí nífá ñwiniriñwíráríarini xwíyíá Ámináoypí naní e rinariniñwíráríarini re riniñwíráríarini, “Apí seáyí e imónini.” ñiriniñwíráríarini áamá Gorixo dñí eyíroariniñwíráríarini dñí wíkwírogfawixini.

⁴⁹ Xwíyíá Ámináoypí aní apí tñí e ñimíni rinarimearírná

⁵⁰ Judayí re egfawixini. Apíxí seáyí e imónigfá ayí tñí rotú ñweaarigfíwámí tñí aní apimí seáyí e nimóniro menweagfáwamí tñí símírí wíagfá ayí Poromí tñí Banabasomí tñí sípí ñwikáiro wígf tñí e dání míxí xídwáríagfawixini.

⁵¹ Wígf tñí e dání míxí xídwáríagfá awaú “Nene sípíni wikárariniñwíráríarini?” oyaiwinípoyniri egf síkwíyo xwíá síkí xéniniñwíráríarini pírí wíáikímí ñyárimí aní yoí Aikoniamíyí riniñwíráríarini nániriniñwíráríarini ugfísixini.

⁵² E ñerí aí aní apimí dání Jisasomí dñí ñwikáiro uxiñwíráríarini yayí bí onímíapí mwiní yayí seáyí dání niga uro kwíyí Gorixoyapí ayá wí síxí winiñwíráríarini dání ení neága uro néra wagfáriní.

14

Poro tñí Banabaso tñí Aikoniamí dání egfí nánirini.

¹ Awaú xámí egfípa Aikoniamíyo ñrémómáná Judayíyá rotú aníyo ñpáwiri ñwirírná píraniniñwíráríarini reñwíráríariniñwíráríarini nániriniñwíráríarini áamá xwé ayá wí, Judayí tñí Gírikíyí tñí áamá gwí apiaú dñí wíkwírogfawixini.

² E ñerí aiwí Judayí arfá ñwíro dñí mwikáiro éfáyí Gírikíyí áamá Jisasomí dñí wíkwíroarigfáyo símí tñí owípoyniriñwíráríarini símírí ñwíro yariniñwíráríarini nániriniñwíráríarini

³ awaú e ayá wí ññwíráríarini “Áamá tñí wí míxí ñyeaipaxí aí Ámináo anani yeameníñoi.” ñyáiwiri ayá igígf bí mwiní sa ñra ugfísixini. E yarírná Ámináo “Awaú ñnearigfípiñwíráríarini nepa ríá ñneariniñwíráríarini?” owipímónípoyniriñwíráríarini gí dñíyo dání xe ñwirí emímí tñí ayá ríwamónípaxí imóniniñwíráríarini tñí owíwápiyípiyiniñwíráríarini ení síxí ñweámíxa uníniñwíráríarini.

⁴ E ñerí aí áamá aní apimí ñweagfáyo dñí bí biaú ñwiríro wí Judayí, dñí mwikáiroarigfáyo tñí kumíxiniñwíráríarini wí wáf wurimeiarigfíwá tñí kumíxiniñwíráríarini ñeróna re eníniñwíráríarini.

⁵ Gírikíyí wí tñí Judayí wí wígf seáyí e nimóniro umenweagfáyo tñí ayí ñwíwápiñwíráríarini mearo “Awaúmí sípí ñwikáirane síñá tñí opíkianeyí.” ñiriniñwíráríarini yarírná

⁶ e owianeyiniñwíráríarini yarigfápiñwíráríarini nániriniñwíráríarini awaú ñjífá nimóniri nániriniñwíráríarini Raikonía píropeníñwíráríarini aní símí biaú xegf yoí Risítirapimí tñí Debipimí tñí nániriniñwíráríarini éf uri aní mídímídání ikwíroniniñwíráríarini ení nániriniñwíráríarini éf uri ñerí

⁷ aní ayo dání xwíyíá yayí ñneariniñwíráríarini wáf urimegísisixini.

Poro tñí Banabaso tñí Risítirapimí dání egfípiñwíráríarini.

⁸ Awaú aní yoí Risítirai riniñwíráríarini emearírná áamá e dñí wo —O xínái agwíyo dání síkwí ikí ení xiriniñwíráríarini. Xegf síkwíyo ení bí meániniñwíráríarini nániriniñwíráríarini o bí onímíapí irú ñpímíxiriñwíráríarini aní yagomaniñwíráríarini. O éf ññwíráríarini

9 Poro urariñpí arfá wiarfná re enñigini. Poro sñwí agwí niwínarirfná winíyí winñiniginí. Xegí síkwí sípí enñyí nanñ wimixini nání Jisasomi dññ wíkwíroarñagí niwínari

10 ímí tñni niriñi “Niwiápnimeari dixí síkwí tñni píranññ éf roí.” urána re enñigini. Úrapí éf niroamori aññ enñigini.

11 Poroyá manñyo dání éf niroamori aññ yarñagí amá e epíroyí egfáyí sñwí apí niwínro xwíyá nímfeyoaro niriñóná wigí Raikoniyá pñné tñni re rígtawixini, “Negí ñwíá aññami ñweagfáwa ríxa amá nimóniro nene tññ e nání riwaú weapñi.” niriñro

12 “Banabaso, o negí ñwíáo Susoyí wírinñorini.” riro Poro xwíyá yanñ umeaiarñño enñagí nání “O negí ñwíáo Xemisoyí wírinñorini.” riro neróná

13 Susoyí wírinñño —O nání aññ rídiyowá yarígtíwá aññ apimí ákñáyo bñaríwami dání umiriyinñorini. Oyá apaxípnññ imónñño urfá íwí yeyí inññ bñ nímaxirimi burímákaú oxí wo tñni nímera nñbiri ákñá íwí e éf niriñóná amá e epíroyí egfáyí tñni “Awaú nání rídiyowá owianeyí.” niwimóniro e wianiro yarfná

14 wáf wurimeiarigfíwaú, Banabaso tñni Poro tñni ayí “Awaú nání e owianeyí.” rinarñagfá arfá niwiri re egfísixini. Ayí “Nene wianiri yarñwápní awaú aga mñwimónarini.” oyaiwípoyniri egí iyfá naxeri amá epíroyí egfí áwinimi aññni nuri xwíyá ímí tñni nira nuri

15 re urígtísixini, “Amá tñyíné, pí nání e yeianiro yarñño? Yawawi eni seyfné imónígtápa amáwawirini. Yawawi sa rípní nání yarñwií. Seyfné segí ñwíápní níxídróná surfmá yarígtápní pñni niwiárimí Gorixomi —Ñwíá nepa dññ tñño ayí orini. O aññna imixiri xwíá imixiri rawírawá imixiri neri amipí nñni ayo yarññpí imixñorini. Omi seyfné xídpñri nání yawawi xwíyá yayí seainipaxí rípní wáf seararñwií.

16 Amá gwí wirí wirí nñni aga enñná dání niñweaxa bigfáyí Gorixó wigí síwíyo xe oxídfpoyñri niwíga nñbiri aiwi

17 xewanñño imónññpí nání yumí mñseainí xegí nanñ nñseairññpimi dání síwánññ nñseaiğa bññrini. Segí omññ ná wearññná wenfa nání oyá dññ tñni iniá eaénapñri aiwá pñrípñri inñri yarfná seyfné nñniro yayí niga warígtárini. Ayínání o e nñseairññpimi dání xewanñño imónññpí nání síwánññ nñseaiğa bññrini.”

18 Xwíyá e nuriri aiwi amá ayí arfíki “Awagwí nání xe rídiyowá oépoyniri sñwí neanñpiyi.” urarñagfá awaú anññ miní pñrñ urakianiri néfísáná enñná ayí kikií egfawixini.

Poromi sññá nearo tigfá nánirini.

19 Judayí wí Adioki dání biro Aikoniamí dání biro nero amá obaxí e ñweagfáyo dññ ukñimixáná “Poromi sípí e owikáraneyí.” wimónarññpí níxídro re egfawixini. Omi sññá tñni nearo “Ríxa pñyírfani?” niyaiwiro aññ apimí dání níropémi nñpeyearo e wáríagfá aí

20 amá Jisasomi dññ niwíkwíro xídarígtáyí piyo wenñ midimídáni rówapáná re enñigini. O amí wiápnímeanñigini. Amí niwiápnimeari aññ apimí nání nurí sá wenñ wíápní tñni Banabaso tñni aññ yoí Debi rñññpimi nání nuri

21 aññ apimí dání xwíyá yayí neainarññpí wáf nurimerfná amá obaxí Jisasomi dññ niwíkwíro oxídfpoyñri niwimixárimí amí Risññra nání nuri e ení nurára múrori Aikoniamí e ení nurára múrori Adioki e ení nurára múrori nerfná

22 awaú xámi nura púána Jisasomi ux̄digfáȳf en̄f neán̄iro omi p̄n̄i m̄wiár̄f an̄iñ̄f min̄f x̄d̄ip̄r̄fá nán̄i en̄f r̄irém̄ix̄f n̄wiéra nuri re ur̄iḡfisix̄n̄i, “Xean̄iñ̄f ayá wí n̄nealmeáa numáná en̄jáná Gor̄ixoyá xwiox̄yo páwian̄fwar̄n̄i.” nur̄iri

23 áamá wa Jisasoyá siyik̄f imón̄igfáyo wipeñweap̄r̄fáwa an̄f ap̄i apimi n̄wur̄peaária n̄weri xámi aiwá ñw̄fá ñwirár̄n̄ri Gor̄ixomi xwiȳfá r̄ir̄im̄f wiri néfisáná Ám̄náo, wiḡf d̄iñ̄f w̄kw̄roar̄iḡfo pírán̄iñ̄f oumen̄n̄ri wéyo n̄wim̄f uḡfisix̄n̄i.

Poro t̄n̄i Banabaso t̄n̄i áami eḡf ax̄m̄n̄i uḡfí nán̄ir̄n̄i.

24 E nemowaú Pisidia p̄ropen̄is̄yo áwin̄im̄f n̄ipuri Pabiria p̄ropen̄is̄yo n̄irém̄ori

25 an̄f yōf Pega r̄in̄iñ̄pimi xwiȳfá Gor̄ixoyá p̄i nurára n̄imúr̄ori an̄f yōf Ateria r̄in̄iñ̄pimi nán̄i n̄weri

26 e dán̄i s̄ip̄x̄f wom̄i n̄ip̄xemoán̄ri n̄iñweámáná nuri Adiok̄iyo nán̄i nuri —E aȳf awaú r̄ixa emé̄ip̄f wáf emear̄n̄á Gor̄ixo wá wian̄fapimi dán̄i é̄fisix̄n̄ri omi wéyo n̄wiro wár̄iḡer̄n̄i. E nán̄i nuri

27 n̄irémómáná Jisasoyá siyik̄f imón̄igfáyo awí neaár̄ri am̄ip̄i awaú n̄emeríná Gor̄ixo en̄f̄p̄i nán̄i rep̄iȳf n̄wiéra nuri Gor̄ixo émáyf̄f n̄k̄n̄imón̄iro d̄iñ̄f on̄kw̄r̄f̄poȳn̄ri ówan̄iñ̄f w̄kw̄iñ̄p̄i nán̄i rep̄iȳf n̄wiri

28 e nemowaú Jisasomi ux̄dar̄igfá an̄f apimi ñweáȳf t̄n̄i nawín̄f s̄fá ayá wí e ñweaḡfisix̄n̄i.

15

Émá Jisasomi x̄dar̄igfáyf̄f nán̄i xwiȳfá im̄ix̄igfá nán̄ir̄n̄i.

1 Áamá wa Judia p̄ropen̄is̄yo dán̄i n̄weap̄ro Adiok̄i n̄irémómáná áamá Jisasomi d̄iñ̄f n̄w̄kw̄r̄oro nán̄i wiḡf xex̄ir̄meá imón̄igfáyo nuréwap̄yiro re ur̄iḡfawix̄n̄i, “Seȳné Judayene t̄n̄i x̄ixen̄i imón̄ip̄r̄i nán̄i neḡf ar̄fo Moseso r̄iñ̄p̄i iȳf s̄m̄f s̄fo m̄wákwin̄pa nerónáȳf, Gor̄ixo yeáȳf seayim̄xemeapax̄f men̄n̄i.” urar̄iñaḡfá

2 Poro t̄n̄i Banabaso t̄n̄i xwiȳfá s̄m̄f t̄n̄i x̄im̄ix̄im̄f nin̄iro xwiȳfá ayá wí n̄r̄iga n̄wiáp̄n̄imearo néfasáná áamá e dán̄f Jisasoyá siyik̄f imón̄igfáyf̄f re r̄in̄iḡfawix̄n̄i, “Poro t̄n̄i Banabaso t̄n̄i neḡf wa t̄n̄i Jerusarem̄i nán̄i nuro wáf wur̄meiar̄igfáwa t̄n̄i áamá e dán̄f Jisasoyá siyik̄f imón̄igfáyo wipeñweagfáwa t̄n̄i ner̄imeán̄imáná ‘Iȳf s̄m̄f s̄fo wákwin̄f̄poȳf.’ nearar̄igfá r̄ip̄i nán̄i xwiȳfá nim̄ix̄róná, aȳf nan̄r̄n̄i.” n̄ir̄n̄iro

3 uowárauáná awa xw̄fá Pinisiaȳf r̄in̄iñ̄pimi t̄n̄i Samaria p̄ropen̄is̄yo t̄n̄i n̄ipur̄fná an̄f ap̄i apimi Jisasomi d̄iñ̄f n̄w̄kw̄r̄oro nán̄i xex̄ir̄meá imón̄igfá wíyon̄i wíyon̄i émáyf̄f Gor̄ixo t̄fám̄n̄i k̄n̄imón̄igfá p̄i nán̄i e e áwan̄f nura n̄imúr̄oróná yaȳf n̄wim̄fóa uḡfawix̄n̄i.

4 E nemowa r̄ixa Jerusarem̄i n̄irém̄oro an̄f e dán̄f Jisasoyá siyik̄f imón̄igfáyf̄f t̄n̄i wiḡf wipeñweagfáwa t̄n̄i wáf wur̄meiar̄igfáwa t̄n̄i yaȳf wiemeááná Poro t̄n̄i Banabaso t̄n̄i awaú émáyf̄f t̄ñf e emear̄n̄á Gor̄ixo eḡf wéyo dán̄i néra un̄f n̄ip̄n̄i nán̄i rep̄iȳf wiar̄fná re en̄in̄iḡn̄i.

5 Parisi imón̄igfá Jisasomi d̄iñ̄f w̄kw̄roar̄igfá wa n̄wiáp̄n̄imearo re r̄iḡfawix̄n̄i, “Émá Jisasomi d̄iñ̄f w̄kw̄roar̄igfáyf̄f neḡf iȳf s̄m̄f s̄fo wákwin̄ar̄iñwá p̄i mepa epax̄f wí mimón̄n̄i. Aȳf ñw̄f ikax̄f neḡf ar̄fo Moseso ean̄f̄pimi m̄ix̄d̄ipa ner̄fná, ‘Aȳf anan̄r̄n̄i.’ ur̄ipax̄f mimón̄n̄i. Ayo nuréwap̄yirane ‘Apimi an̄iñ̄f min̄f x̄d̄f̄r̄ix̄n̄i.’ ur̄fwan̄iḡn̄i.” r̄iḡfawix̄n̄i.

6 Aȳnán̄i wáf wur̄meiar̄igfáwa t̄n̄i Jisasoyá siyik̄f imón̄igfáyo wipeñweagfáwa t̄n̄i ap̄i nán̄i xwiȳfá im̄ix̄an̄iro nán̄i awí neán̄iro

⁷ ríxa xwiyfá ayá wí rírowiágí ninfasáná enáná Pitao níwiápnimeari re uríñiginí, “Gí níríxímeá imónigfoyíné, xámi dání émáyí xwiyfá yayí neainaríñipi arfá wiro dñí wíkwíroro epírfa nání soyínéyá wo iwamfó wáf uríwíniginí Goríxo eyíroño, ayí nioní enagí nání soyíné níjfaríni.

⁸ Nioní ayo wáf urimeááná Goríxo —O ámayá xwioxíyo imóníñipi tñí nání níjfa imóníñoríni. O xegí kwíyípi nene neaiapíñipa axípi mñí níwiríñipimi dání síwá réníñí neainíñíni. Émayí ení dñí nínikwíroróná, ayí ananíñíni. Síwá éníñí neainíñíni.

⁹ Judayene xegí bí neaiirí émáyo xegí bí wiirí enímaní. Nene neaiiñípa axípi ayí ení dñí wíkwíroaríñagí níwíníni yokwarímí wiíñíñíni.

¹⁰ Ayínání soyíné Goríxo wíkwí oneaóníni pí nání yaríñoi? Nwí ikaxí Moseso eañípiimi dání saní negí arfowa ananí nímeámí upaxí mimóníñipi —Api, ayí nwí ikaxí negí arfowa oxídaneyíníroná níxídpaxí mimóníñipíni. Api pí nání émá Jisasomí dñí wíkwíroaríñagí wíkwíwíraníro yaríñoi? Soyíné Goríxo ayo míwikwíaríñipi wíkwíwíraníro neríñipimi dání Goríxo nene wíkwí oneaóníni yaríñoi.

¹¹ Nene dñí wí re mímó, ‘Nwí ikaxí eáníñipi xídaríñwápimi dání yeáyí neayímíxemeapaxíñíni.’ wí mímó dñí re neaipímóníni, ‘Ámíná Jisaso émáyo wá níwianíni ayo nání wayfá upeíñíyo dáníni Goríxo yeáyí uyímíxemeaaríñipa Judayene ení axípi e yeáyí neayímíxemeaaríñíni.’ Dñí e neaipímóníni.” uríñiginíni.

¹² Awí eánigfáwa xwiyfá bí mírí síni arfáni níwiro yarína Banabaso tñí Poro tñí éf nírori xwiyfá nuríni emímí tñí ayá ríwamónípaxí imóníñí tñí awaú émáyí tñí e wáf urímearfána Goríxo egí wéyo dání wíwapíyíñipi nání repíyí níwiri

¹³ ríxa nírarímáná enáná Jemiso níwiápnimeari re uríñiginíni, “Gí níríxímeá imónigfoyíné, xwiyfá nioniyá bí ení arfá nípoyí.

¹⁴ ‘Goríxo émáyí nání wí dñí mímóaríni.’ yaiwiagwá aiwí xewaníño émáyí wí nioniyá imóníñíni níwíeyíroríñipimi dání ámayí ayí nání monípi iwamfó síwá neainíñíni. Api nání Saimono ríxa repíyí neainíñoi.

¹⁵ Agwí o nearípi, ayí wí rókiamoagfáwa Depitoyá fíwíaríawé nání níroro eagfá rípi tñí xixení imóníni,

¹⁶ ‘Api nípiñí nimónímáná enáná Goríxoní ámi níbirí añí segí míxí ináyí Depitoyá píneamioagíwá ámi mírímífaríni. Aníwá xwírfá ikíxéníñipi ámi nímiríni síñí imíxímífaríni.

¹⁷ Ayí rípi nání e emífaríni. Judayí gwí axírí marfáí, ámayí gwí wírí wírí nñí Ámínáoní táfamíni obípoyíni nání ámi api e mírímífaríni. Ayí émá nioniyá imóníñíni wéyo fá umíñíyí nioní táfamíni obípoyíni ámi mírímífaríni.

¹⁸ Ámínáoní xwiyfá rípi seyíné níjfa oimónípoyíni eníiná dání searíñáoní seararíñíni.’ Xwiyfá wí rókiamoagfáwa eagfá api tñí Saimoní nearípi tñí xixení imóníni.

¹⁹ Ayínání dñí nioniyá ení rípiñíni. Émá Goríxo táfamíni ukíñímónaríñagí upupíggí míwikarípa oyaneyí.

²⁰ Nwí ikaxí eáníñí nípiñí nání míwikwíarípa nemáná aí sa payí wí nearane re uríwaníñíni, ‘Judayene xwírfá neainípaxí imóníñí rípi rípi mepa éfrixíni. Ámayí wí mimóní nwí ímóníñipi nání rídiyowá yaríñípi mñípa éfrixíni. Apíxí nímearfána sewíni nímeánípa éfrixíni. Nanwí gwí síñwíyo xíráná ragí síni enípi mñípa éfrixíni. Rakiwí ení mñípa éfrixíni.’ Apíni payí nearane uríwaníñíni.

21 Ámá enjíná dání néra nĩbĩro nene ñweaŋwá ríná eni Sabarťá ayí ayo aŋj apĩ apimĩ ámá wa ñwí ikaxí Moseso eaŋpimĩ dánĩ f́á roro uréwapĩyiro yarĩŋagf́a nánĩ émányí Judayene xwirf́a neainarĩŋpĩ nánĩ ñijf́a imónĩŋoĩ. Ayínánĩ rfwamĩŋf́ apĩnĩ nearane e urfwanĩgĩnĩ.” urĩŋĩnigĩnĩ.

Émányí nánĩ payí nearo wiowárĩgf́a nánĩrĩnĩ.

22 Wáf wurimeiarigf́awa t́nĩ Jerusaremĩ dánĩ Jisasoyá siyikí imónĩgf́a ńnĩ t́nĩ wigí wipenweagf́awa t́nĩ eni d̄ŋf́ ná b̄nĩ ñixĩrĩro re rĩnĩgíawixĩnĩ,

“Negí wí Poro t́nĩ Banabaso t́nĩ payí ñĩmaxĩrĩmĩ upĩrĩ nánĩ ñĩrĩpearanénáyí naŋf́rĩnĩ.” ñĩrĩnĩro Judasomĩ —O xegí yoí ámĩ bĩ Basabasorĩnĩ. Omĩ t́nĩ ámĩ wo Sairasomĩ t́nĩ —Awaú Jisasomĩ d̄ŋf́ ñĩwĩkwĩroro nánĩ xexĩrĩmeá imónĩgf́ayo seáyĩ e imónĩgíwaúrĩnĩ. Awaúmĩ ñĩrĩpearo

23 payí re ñĩrĩnĩrĩ eánĩŋpĩ wiowárĩgíawixĩnĩ, “Wáf wurimeiarĩŋwáone t́nĩ Jisasoyá siyikí imónĩgf́ayo umenweaŋwáone t́nĩ nene segí sérĩxĩmeá imónĩŋwaéne seyĩné negí ñĩrĩxĩmeá imónĩgíáyĩné nánĩ —Wiyĩné aŋj yoí Adiokĩyo ñweagíáyĩné, wiyĩné Siria pĩropenĩsĩyo ñweagíáyĩné, wiyĩné Sirisia pĩropenĩsĩyo ñweagíáyĩnerĩnĩ. Seyĩné nánĩ payí rĩpĩ nearĩ wiowárenaparĩŋwĩnĩ. Seyĩné ñĩyĩnéni yayí oseainĩnĩ.

24 None rĩxa arf́a re wíwárĩnĩ, ‘Negíyí wí none “Soyĩné nuro e urf́poyĩ.” murfwámĩ ayí seyĩné t́e nánĩ ñĩbĩro searéwapĩyarf́ná d̄ŋf́ rf́a seaxerĩ d̄ŋf́ simĩgwf́a seayĩnĩrĩ enĩrĩnĩ.’ arf́a e wíwá enagĩ nánĩ

25-26 none rĩxa d̄ŋf́ ná b̄nĩ t́nĩ ñimónĩmáná ‘Ayí rĩpĩ neranéná naŋf́rĩnĩ.’ neaimónĩrĩnĩ, ‘Ámá negí wamĩ ñĩrĩpearane Banabasomĩ t́nĩ Soromĩ t́nĩ —Awaú nene d̄ŋf́ s̄xĩ uyĩŋwáwaúrĩnĩ. Negí Ámĩná Jisasĩ Kiraiso nánĩ wáf nurĩmeríná yoí mayí ñimónĩrĩ urĩmegíwaúrĩnĩ. Awaúmĩ t́nĩ negí wamĩ t́nĩ seyĩné t́ŋf́ e nánĩ nurowárenapĩrĩná, ayí naŋf́rĩnĩ.’ neaimónĩrĩnĩ.

27 Ayínánĩ rfwamĩŋf́ re eaarĩŋwápĩ Judaso t́nĩ Sairaso t́nĩ awaú maŋf́ t́nĩ eni ananĩ áwanĩ searf́isixĩnĩrĩ urowárarĩŋwĩnĩ.

28 None xwĩyf́a ñimĩxĩranéná kwíyí Gorĩxoyáyo dánĩ re rĩnfwanigĩnĩ, ‘Ñwí ikaxí ayá wí saŋf́nĩŋf́ imónĩŋpĩ mĩwikwiárĩpanĩ.’ rĩnfwanigĩnĩ. Ñwí ikaxí émányĩné aga p̄nĩ mĩwiárĩpaxí imónĩŋpĩ, ayí rĩpĩnĩrĩnĩ.

29 Ámá wigí mimónf́ ñwíf́a imónĩŋpĩ nánĩ rĩdĩyowá yarĩgíapĩ mĩnĩpa éf́rĩxĩnĩ. Rakiwí mĩnĩpa éf́rĩxĩnĩ. Naŋwí gwí siŋwíyo xĩráná ragí s̄nĩ enagĩ nánĩ mĩnĩpa éf́rĩxĩnĩ. Apĩxĩ ñimearóná sewĩnĩ mĩmeánĩpa éf́rĩxĩnĩ. Seyĩné nene rfwá apĩnĩ e nerónáyí, ayí apánĩ yarĩŋoĩ. Negí xwĩyf́a apĩrĩnĩ.” E ñĩrĩro payí eagíawixĩnĩ.

30 E nemowa mĩnĩ wiowáraná awa payí ñĩmeámĩ Adiokĩ nánĩ ñĩwero ñĩrémómáná ámá e d̄ŋf́ Jisasoyá siyikí imónĩgíayo awí neaárĩmáná payí mĩnĩ wíagf́a

31 ayí f́a ñĩroróná xwĩyf́a enĩ rĩrémĩxĩ ñĩwĩro eánĩŋagĩ nánĩ d̄ŋf́ ñif́a winĩŋĩnigĩnĩ.

32 D̄ŋf́ ñif́a winarfná Judaso t́nĩ Sairaso t́nĩ awaú eni wf́a rókiamoarĩgíwaú enagí nánĩ wigí xexĩrĩmeá imónĩgíayo xwĩyf́a ayá wí b̄ t́nĩ enĩ rĩrémĩxĩ ñĩwĩro enĩ s̄xĩ ñĩwĩmĩxĩrĩ egf́isixĩnĩ.

33 E nemowaú sf́a wí e ñĩŋweagf́isáná enáná awaúmĩ ámĩ wigí urowárĩgíf́awa t́ŋf́ e nánĩ nurowáriro yayí wiowárĩagf́a nánĩ xexĩrĩmeá imónĩgíf́a e ñweagíayo p̄nĩ ñĩwiárĩmĩ kikiíf́a néra ugf́isixĩnĩ.

34 [Jerusaremĩ nánĩ nuri aiwĩ Sairaso “Adiokĩyo ámĩ bĩ t́nĩ ñĩŋwearfná, naŋf́ emf́ĩnĩ.” yayĩŋĩnigĩnĩ.]

³⁵ Awaú e éagí aí Poro tñi Banabaso tñi Adiokiyo niñweari áamá obaxí wí tñi nawíni xwiyfá Ámináooyápi wáf urimeri uréwapiyiri egfísixini.

Poro tñi Banabaso tñi ewáramónigfí nánirini.

³⁶ E nemowaú ríxa sá wí múróána Poro Banabasomí re uriniginini, “Yawawi ámi nurai anjé api apimi xwiyfá Ámináooyápi wáf nurimeraína áamá Jisasomí diñjé niwíkwírooro nání yegí níríxímeá imónigfáyé arige ríá ñweañoniri síñwí owini meaiyi.” urfagi

³⁷ Banabaso “Ayé ananirini.” niyaiwiré “Joní Mako ení yawawi tñi nawíni owaneyi.” wimónfagi aiwi

³⁸ Poro aríki re uraríñagi nání, “Xámi wáf urimeanirane nuranéná síni nápi oyaneyiniri nání mú Pabiria piropenisíyo dání pñi niyeawiárimí unjo ámi yawawi tñi nawíni niwirimeámí mupa oyaiyi.” uraríñagi nání

³⁹ míxí nírínowieánfísáná apimi dání newáramóniri Banabaso Joní Makomí niwirimeámí nuri sípíxí womí nípi xemoániri niñweari píriñwí Saipirasiyi riniñjépi nání ugfísixini.

⁴⁰ E nání úagí aí Poro Sairasomí nímearí xexirímeá imónigfáyé awaú wáf emearfána Ámináo wá niwianiri uméwiniginiri omí wéyo mñi wíáná e dání pñi niwiárimí nuri

⁴¹ Siria piropenisíyo tñi Sirisia piropenisíyo tñi áwini e nuri anjé api apimi nírémómáná áamá Jisasoyá síyikí imónigfá wíyí wíyo nuréwapíya nurína enjé síxí wímíxigfísixini.

16

Poro Timotiomí niwirimeámí unjé nánirini.

¹ Poro anjé Debiyi riniñjépi nírémorí ámi nuri Risitíraí riniñjépi nírémorí nání winiñjiginini. Áamá Jisasomí xídarigfáyé wo —O xegí yoí Timotiorini. Xínái Jisasomí diñjé wíkwíroaríñjé wírini. Í Judayé enagi aí omí xano Gírikíyíriní.

² Áamá Risitíra ñweáyé tñi Aikoniamí ñweáyé tñi Jisasomí diñjé niwíkwírooro nání xexíxexirímeá imónigfáyé Timotio nání “Áamá nanjé worini.” rarigforini.

³ O nání Poro “Yawawi tñi nawíni omeaneyi.” niwimóniri nání omí nímearí iyí símí síó wákwíñjiginini. Ayé rípi nání e enjiginini. Judayé aríwámídání ñweagfáyé nñi o xegí xano Gírikíyí enagi nání xó iyí símí síó míwákwíñjépi nání nijfá e imónigfá enagi nání Poro negí Judayo wáf urimearí nání omí arfá míwipa epíríxiniri iyí símí síó wákwíñjiginini.

⁴ Anjé api apimi nurára nímúroróná xwiyfá wáf wurimeaiarigfáwa tñi Jerusaremíyo Jisasoyá síyikí imónigfáyo wipenweagfáwa tñi awa xwiyfá nímíxíroná rínarigfá rípi, “Negí ñwí ikaxí eáníñjé rípi mñi é má Jisasomí diñjé niwíkwírooro nání negí níríxímeá imónigfáyé ogámí mepaxí imónini. Apimíni níxídiróná apánirini.” e rínarigfápi nání áwanjé nurára múroaríñagfá nání

⁵ anjé api apimi áamá Jisasoyá síyikí imónigfáyé diñjé wíkwíroarigfápi enjé neáníro xáiwí fá níxíriro nání sá ayé ayo áamá ámi wí Jisasomí diñjé niwíkwírooro wíniyí tñi kumíxinagfáriní.

Poro Tirowasíyo niñwearí nání oríñjé winiñjépi nánirini.

⁶ E nemowa piropenisí biaú Pírgia tñi Garesia tñi riniñjépi nání warfána kwíyí Goríxoyápi xe Esia piropenisíyo nání nuro áamá

e ηweagfáyo xwiyfá yayf winipaxfpi wáf urimétrixxinri sɨwáf mɨwinf urakiowárɨɨnigini.

⁷ Awa ámi wimɨni nánɨ nɨkɨnimónɨro nuro rɨxa Maisia pɨropenisfyo nɨrémómáná Bitinia pɨropenisfyo nánɨ owaneyɨnri yarfná ámi kwíyf Jisasoyápi xe oúpoyɨnri sɨwáf mɨwinf urakiowárɨɨnigini.

⁸ Awa Maisia pɨropenisfyo nɨmúroro anj Tɨrowasɨyi rɨnɨɨpimi nánɨ nɨwero

⁹ nɨrémómáná sá ayimi árfwiyimi Poro sá weɨjáná orɨɨ wɨnɨyf wɨnɨɨnigini. Ámá Masedonia pɨropenisfyo dánj wo éf nɨrori waunf rɨxɨɨj “Joxɨ Masedonia re nánɨ nɨbɨrɨ arɨrá neaiɨ.” urarɨɨɨɨ orɨɨ e nɨwinɨri nánɨ

¹⁰ none (rfwamɨɨj rɨpɨ eaɨónɨ tɨnɨ) re yaiwɨɨwanigini, “Gorɨxo rɨxa ámá ayo e dánɨ wáf ourimépoɨnri sɨwá nɨneairɨ orɨɨ rfa neapárarɨnɨ?” nɨyairane Masedonia táfamɨni nánɨ píyo wanɨréwɨnri pfa neranéná sɨpɨxɨ wo e nánɨ umɨnri yarɨɨɨɨ wɨnɨɨwanigini.

Ridiaí nɨkɨnimónɨri Jisasomɨ dɨɨɨ wɨkwɨronɨɨ nánɨri.

¹¹ E nemone sɨpɨxomɨ nɨpɨxemoánɨrane nɨɨwearane anj Tɨrowasɨyi rɨnɨɨpimi dánɨ pɨnɨ nɨwiárɨmɨ nurane pɨrɨɨwáf Samotiresɨyi rɨnɨɨpimi tɨɨɨ e nánɨ nɨmeámɨ nurane nɨmúrorane sá weɨwáone wáfapi tɨnɨ anj Niaporisɨyi rɨnɨɨpimi tɨɨɨ e nánɨ nɨmeámɨ nurane wiárɨ nɨmúrómáná

¹² e dánɨ anj Piripaiyi rɨnɨɨpimi —Anj Masedonia pɨropenisfyo ikwɨronɨɨ seáyɨ e imónɨɨyf, ayf bɨ Piripairɨnɨ. Romɨyf nɨbɨro anj apimi dánɨ anj nɨmɨrɨro ηweagfápirɨnɨ. Apimɨ none nɨrémómáná sá obaxɨ wɨ e nɨɨwearane

¹³ Sabarfáyo “Iniɨɨɨ wearɨɨú tɨɨɨ e ámá Gorɨxomɨ xwiyfá rɨrɨmɨ wiarɨɨɨɨnɨ.” nɨyairane anj apimɨ nánɨ ákɨɨá fwiyo nɨpeyearane iniɨɨɨ e wearɨɨɨ ú tɨɨɨ e nánɨ nɨwerane éf nɨɨweámáná apɨxɨ e awɨ neánɨro ηweagfíwamɨ xwiyfá yayf neainarɨɨpɨ urarfná

¹⁴ apɨxɨ wɨ —Í xegɨ yoɨ Ridiaírɨnɨ. Anj Taiatairai rɨnɨɨpimi dánjɨnɨ. Í rapɨrapɨ ayfá rɨɨɨ nɨɨwáf xwé ronɨpɨ nɨɨwáf xenɨ nánɨ bɨ yarɨɨɨrɨnɨ. Judayf mimónɨɨɨ aɨ Gorɨxomɨ wáyf nɨwirɨ nánɨ yayf wiarɨɨɨ wírɨnɨ. Í xwiyfá Poro rarɨɨpɨ arfá nɨwirɨ Gorɨxo í xwiyfá apɨ dɨɨɨ ikwɨropaxɨ oimónɨri xwioxfyo píránɨɨ wimɨxáná í “Poro neararɨɨpɨ neparɨnɨ.” nɨyairɨ Jisasomɨ dɨɨɨ wɨkwɨronɨɨnigini.

¹⁵ Jisasomɨ dɨɨɨ nɨwɨkwɨrorɨ rɨxa wayf nɨmearɨ ámá xegɨ anjwámɨ í tɨnɨ nawínɨ ηweagfáyf enɨ wayf nɨmearo e nemáná í re nearɨɨnigini, “Soyfné re nɨnɨiawirónáyf, ‘Neparɨnɨ. Ámɨnámomɨ dɨɨɨ wɨkwɨróf wírɨnɨ.’ nɨnɨiawirónáyf, gɨ anjwámɨ nánɨ nɨbɨro ananɨ sá wepɨrɨréoi?” Anɨɨ minf e nearayfagɨ nánɨ í tɨnɨ unɨwanigini.

Poromɨ tɨnɨ Sairasomɨ tɨnɨ gwɨ anjyo ηwɨrárɨgfa nánɨri.

¹⁶ E nemone sá wɨyi Gorɨxomɨ xwiyfá rɨrɨmɨ wiarɨɨɨ nánɨ warfná apɨxɨ wɨ —Í ámá wíyá xɨnálnɨɨ nɨmónɨri omɨɨ wɨiarɨɨrɨnɨ. Imóo xɨxéroarɨɨpimi dánɨ ámá sɨnɨ majfá imónɨɨɨpɨ áwanj urékweaarɨɨrɨnɨ. Ámá imɨ xiáwowánɨɨ imónɨɨfáwa í ámáyo áwanj urékweaarɨɨpimi dánɨ nɨɨwáf xwé urápayarɨɨrɨnɨ. Í none tɨnɨ ófɨyimi óróf nɨnɨranéná

¹⁷ í Poro tɨnɨ none númɨ nɨneaxfdirɨ arfkɨ rfaiwá re nɨra neaxfdɨɨnigini, “Ámá rowa Nwfa wíyo nɨmúrorɨ aga seáyɨ émɨ imónɨɨomɨ xɨnálnánɨɨ nɨmónɨro omɨɨ wɨiarɨɨfáwarɨnɨ. Óf Nwfa e imónɨɨo nene yeáyf

neayimixemeanfa nání ininɣyi nání wáf neararigfáwarini.” nira neaxfdiniginini.

18 Ámí ámí sía ayá wíyo axípi e nneaxfdirfná e rayarinɣagi nání Poro ríxa aninɣi bi onimiápi miwinipa yarɣagi nání nikinimóniri imfó ími xixéroarinɣipimi mixí re uriniginini, “Jisasi Kiraisoyá enɣi eáninɣyo dáni sekaxí re rírarinini, ‘Apixí rími píní nwiárimí uí.’ rírarinini.” urána re eniginini. Siní mé imfó api ími píní nwiárimí uniginini.

19 Ími píní nwiárimí úaná xanowaninɣi imónigfáwa re niyaiwiro, “Óf apixí rí áwanɣi rékwearinɣipimi dáni nɣwí meayarinɣwáyi ríxa anipá imónigoí. Ámí bi siní meapaxí mimónini.” niyaiwiro Poromí tñni Sairasomí tñni íá nixero makerfá imixarigfe nání níropémi nuro gapimanowa sinɣwí anigfe dáni xwirixí oumeaneyiníro nimeámi nuro

20 awa tɣnɣi e niwáriro re uxekwímogfawixini, “Ámá Judayɣi rowaúyí ámá negí anɣi rípiimi nweagfáyo nearakiowáripaxí yarɣagi nání nene píraninɣi minweapaxí neaimónarinini.

21 Siwí nene Romiyene imóninɣagwi nání gapimanɣifnéyá sinɣwíyo dáni ananini íá xirirane xdirane epaxí wí mimóninɣipi ámá rowaú wáf neararinini.” urána re eniginini.

22 Ámá e epíroyí egfáyí eni niwiápinimearo awaúmi mixí wianíro yarfná gapimanowa egí iyfá nupíriro porisí wami sekaxí re urigfawixini, “Soxí mépépayí.” urfagfa

23 iwanɣi rípi rípi nimepeayimáná niméra nuro gwí anɣyo niwáriróná gwí anɣyo awí mearoarɣinomi re urigfawixini, “Joxi awaúmi éf mupaxí imóninɣi nɣwirárinɣwápi ninɣwirárimáná píraninɣi awí mearórixini.”

24 Sekaxí e urána awaúmi gwí anɣyo nimeámi nipáwiri awawá ná inimi ikwíroninɣipimi nání nimeámi nipáwiri e ninɣwirárirfná re eniginini. Egí sikwí íkíá wára winami niwíxímorí wára wina tñni niwakirfwiárimáná rokimi yariginini.

25 E wikárfagfa aí ríxa áriwegí imóninɣáná Poro tñni Sairaso tñni Gorixomi xwiyfá ririmí wiri yayí umeaniri nání sonɣi riri yarɣagfi ámá gwí anɣyo nweagfáyí arfá wiarfná re eniginini.

26 Poboní xwíá aí tñni yaiwiámí méáná gwí aniwá nimirfná sɣjá piará xwíámi eapinɣiyí riwómimimiri nerfná re eniginini. Gwí anɣi ówanɣi nñni íkwínowiri senfá ámáyo yárinɣiyí nñni íkweánowiri eniginini.

27 Gwí aniwámi awí mearoarɣo sá weɣe dáni niwiápinimeari weninɣi éyí wñniniginini. Gwí anɣi ówanɣi íkwínowinɣagi niwñniri “Gwí nweagfá nñnyí ríxa éf úfawixini.” niyaiwiri ámá ayí éf úfá nání gapimanowa nioni nipikipírixiniri xegí kirá nimixeari ríxa pikínimiri éyí

28 Poro enɣi tñni rfaiwá nuriri re uriniginini, “Jiwaninɣoxi mipikínipani. Gwí nweanɣwáone ninoneni siní riwone nweanɣwini.” urfagi

29 o awí mearoarigfá wíamí “Uyíwí nimixáromeaénapípayí.” nura mírí nipáwiri wáyí winfagi enɣi óf níkaríga Poro tñni Sairaso tñni tɣgíe nipikínimeari

30 awaúmi nimixeámi nipeyari bíaríwáminí nírómáná re uriniginini, “Ápowagwí Gorixo yeáyí niyimixemeaní nání pí emíini?” urfagi

31 awaú re urigfisixini, “Áminá Jisasomí dinɣi wíkwíróáná Gorixo yeáyí nriyimixemeari ámá dixí aniwámi joxi tñni nweagfáyo eni yeáyí uyimixemeaninɣoí.” urigfisixini.

32 E nuriri omí tñni ámá xegí aniwámi nweagfá niyoní tñni xwiyfá Ámináo nánipi ririmí wíáná

³³ siní áriwegí imóninagí aiwi o awaúmi “Eini.” nuriri iwaní mépéfáyo igfá níweámáná re eniniginí. Wayí meari áamá xegí aniwámi nweagfáyí eni wayí mearo nemáná enáná

³⁴ o awaúmi xegí aniwámi nímeáa nípáwiri aiwá níxeri m+ní níwirfáná xfo tfiní áamá xegí aniwámi ínimi nweagfáyí tfiní “Rixa Gorixomi dñí wíkwírówaénerfaní?” níyaiwiro nání yayí seáyimi dání néra ugíawixini.

³⁵ Gapimanowa wáfpi tfiní níwiápnimearo porisí wami awí mearoarñjo tñí e nání xwiyfá yaní re wiowárigíawixini, “Omi ‘Áamá awaúmi wárei.’ urípoi.” wiowárigfá awa nuro uráná

³⁶ o xwiyfá api Poromi áwaní nuriri re uriniginini, “Gapimanowa nioni nání xwiyfá yaní re wiowárenapói, ‘Awaúmi owáriní.’ wiowárenapfá nání awagwí anani níwiapiri kikiá néra úpoi.” uríagi aí

³⁷ Poro re uriniginini, “Yawawi Romiyfawawi imóninagwí aí mfkí wí meñagi aí gapimanowa, xwirixí níyeamero áamá obaxí síñwí anigíe dání iwaní yeamépero gwí aníyo yeañwiráiro egfáwa ínimi níyeamíxearo yeawáraníro rirarñoi? Oweoi, aga wí e yeaipaxí mimónini. Wiwaninowa níbíro ‘fwiapípoi.’ yearáná peyeañwi.” uríagi

³⁸ porisowa xwiyfá Poro urípi ámi nímeáa nuro gapimanowami repiyí níwiro “Awaú Romiyfá waúriní.” uríagi awa arfá níwiróná wáyí níkariníro

³⁹ nuro awaúmi piyípiyí nuríro gwí aníyo dání nímiexearo níwárinóná arfkí wauní rixiní re urayigíawixini, “Awagwí aní rípmi pñí níneawiárimí nurfáná ‘Ayí naníriní.’ neaimónariní.” urayarñagfá

⁴⁰ awaú gwí aníyo dání nípeyari aní apíxí Ridiáiyí riniñiyáiwámi nání nuri nípáwiri áamá Jisasomi dñí níwíkwíróro nání egí xexirímeá imónigfáyí tfiní e nawíní nerimeániro xwiyfá ámi bí tfiní ení rirémixí níwiárimí ugíawixini.

17

Tesaronaika nweáyí Poromi tfiní Sairasomi tfiní iwaní weaníro egfá nánirini.

¹ E nemowa e dání nuro aní biaú Abiporisí tfiní Aporonia tfiní riniñípiáumí nímuróa nuro aní Tesaronaikaí riniñípimi —Aní apimí Judayí wigí rotú aní wiwá m+riniñípimiri. Apimi níremómáná

² Poro xegí íníná yaríñpa e ení axípi neri Sabarfá wíyaú wíyimi Judayí wigí rotú aníyo awí neáníro nweañáná níwímeari Bíkwí Gorixoyáyo dání nureñwípea nurfáná

³ ayí re oyaiwípoiñiri urayiniginini, “Bíkwíyo dání api api níriniri eáninagí nání áamá yeáyí neayimíxemeanfa nání Gorixoyá dñí tfiní arfowayá xwíá piaxíyo dání iwíaronfoyi raríñwáomi wa píkiáná rñiní o nímeari xwáripáyo dání wiápnimeañpi apimi wí ní múropaxí mimónini.” oyaiwípoiñiri mfkípi nání uréwapíyiri mñí níróa uri nerfáná re urayiniginini, “Áamá Jisasoyí riniñí ro, nioni wáf seararñáo, o ayí áamá yeáyí neayimíxemeanfa nání arfowayá xwíá piaxíyo dání iwíaronfoyi raríñwáorini.” urayiniginini.

⁴ E nuririniñipi mí dání Judayí wíyo dñí ukínimíxíagi ayí dñí “Neparini.” níwipimóniri nání Jisasomi dñí níwíkwíróro Poro tfiní Sairaso tfiní nawíní ní kumíxiníro Gírikíyí Gorixomi wáyí níwiro nání yayí umearigfáyí obaxí tfiní aní apimi seáyí e ní móníro meñweagfáwayá apíxí wíwa tfiní ení dñí níwíkwíróro nání awaúmi ní kumíxiníyiro yarfáná

⁵ Judayí Jisasomí dñí mîwîkwîrófáwa awaúmi sîpî dñí nîwîaiwîro nánî nîwîápnîmearo re egfawixîni. Makerfá imîxarîgîe dánî áamá sîpîyí wa Poromî tîni Sairasomî tîni wikí nîwónîro mîxí wîpîrî nánî sîmîráxwîró nîwiemero ayí rîxa íkwîkwîerí nîga uro wikí nîwóga uro yarîñagfá nîwîniro nîwirîmeámî aní apimî áwîniîmî nîpuróná mîxîni nêpîmîxamóa nîpuro Poro tîni Sairaso tîni aní Jesonoyáiwámî rîa ñweañîniro e nánî nuro awaúmi áamá negí aní rîpimî ñweagfáyíyá sîñwí anîgîe dánî xwîrîxí oumeaneyîniro aní iwámî pîrî íkwîeámî néra nîpáwîro

⁶ awaú nánî pîfá nîmegîniro nánî Jesonomî tîni Jisasomî dñí nîwîkwîroro nánî xexîrîmeá imónîgífá wamî tîni ía nîxero aní apimî dání gapîmanowa tîñî e nánî níropémî nuróná rîaiwá re nîra ugíawixîni, “Áamá aní xwífá nîmîni íkwîrónîñîyo ñweagfáyí wigí yarîgíápî mé pîni owiárîpoyîni sîpîni urekárarîgífáwa rîxa nene enî nînearekárîro yarîñî.

⁷ Awa Jesono numîmîni xegí anîwámî nánî nîpemeámî uñowarîni. Awa ñwí ikaxí negí mîxí ináyí Sisao rîñîpî nîwiaíkiro xegí bî néra nuro re rarîgífáwarîni, “Segí mîxí ináyí Sisao, ayí surîmá mîxí ináyorîni. Wo omî seáyí e wimónîño xegí yoí Jisasorîni.” rarîgífáwarîni.” rîaiwá e nîra nuro

⁸ áamá e epíroyí egífáyí tîni aní apimî dání gapîmanowa tîni ayí rîaiwá e rarîñagfá arfá nîwîro sîmî níronîro wikí nîwóga nîwîápnîmearo

⁹ gapîmanowa xwîrîxí numéfasáná Jesonowa ámi axîpî bî mepa oépoyîni nîgwí bî nurápiro wárîgíawixîni.

Poro tîni Sairaso tîni Beriayo egípi nánîni.

¹⁰ Sîfá ayimî árîwîyimî Jisasomî dñí nîwîkwîroro nánî xexîrîmeá imónîgífáyí Poromî tîni Sairasomî tîni ía xîrîpîrîxîni rîxa aní Beriái rîniñîpimî nánî éf urowárîagfá awaú nuri aní apimî nîrémoríná Judayíyá rotú aní e mîrîniñiwámî nîpáwîri xwîyífá yayí neainarîñîpî wáf urîgíisixîni.

¹¹ Judayí Beriá ñweáyí —Ayí Judayí Tesaronaika ñweagfáyí yapî mimónîño. Dñí píránîñî eyíroarîgífáyí enagî nánî seáyí e wimónîño. Ayí sîmî nîxeadîpénîro “Xwîyífá Poro neararîñîpî arfá owianeyí.” nîwimónîro sîfá ayí ayo re nîyaiwîro, “O neararîñîpî, ayí Bîkwíyo nîrîni eánîñîpî tîni nepa xîxeni rîa imónîni?” nîyaiwîro Bîkwîpî ía níroa uro pîfá nîméra uro neróná

¹² obaxí wí Jisasomî dñí wîkwîroro Gîrikîyí aní apimî dání seáyí e imónîgífáyí wí oxí tîni apîxí tîni enî dñí wîkwîroro yarîná re enîñîgîni.

¹³ Judayí Tesaronaika ñweagfáyí xwîyífá rîpî, “Beriayo enî Poro xwîyífá Gorîxoyá wáf urarîni.” rînarîñagî arfá nîwîro re egíawixîni. Aní apimî nánî nuro áamá e dáníyí Poromî mîxí owîpoyîni sîmîráxwîró wieméáná áamá obaxí rîxa epíroyí nero wikí nîwóga wîápnîmeagfawixîni.

¹⁴ Áamá obaxí rîxa epíroyí nero wikí nîwóga wîápnîmeaarîñagfá Jisasomî dñí nîwîkwîroro nánî xexîxexîrîmeá imónîgífáyí sîñwí e nîwîniro re egíawixîni. Apaxí mé Poromî rawîrawá tîñî e nánî éf urowárîgíawixîni. Poromî rawîrawá tîñî e nánî éf nurowárîro Sairaso tîni Timotio tîni sîni e ñweañáná

¹⁵ áamá Poromî éf nîmîga úfáyí omî sîfá obaxíyo nîméra núfasáná aní Atenîsîyî rîniñîpimî nîrémoro e dánî wáraúáná o ámi sekaxí re urowárîñîñîgîni, “Sairaso tîni Timotio tîni nionî tîñî e nánî bîpaxí imónîñánáyí, anîni bîsîxîni.” urowáráná omî e nîwárîmî ugíawixîni.

Poro Atenîsî dánî wáf urîñî nánîni.

16 Poro Atenisi dání awaú nání weniní neri ninwearíná aní apimi mimóní nwfá imóniníyí —Ayí xopaikigí xixegíní áamá imixigfáyíriní. Ayí aga ayá wí ami ami nimíní éf nurárára uniníagi níwiníri nání símí nírónimí nemeríná

17 Judayíyá rotú aníyo nípáwiayiri ayí tñí éamá Goríxo nání díní moarigfáyí tñí xwíyá ríníro síá ayí ayo makerfá imixarigfáe nání nuayiri áamá o eméiná e rówapigfáyí tñí xwíyá ríníro néra nuríná

18 áamáyo uréwapiyarigfá Epikurianíyí rínigfá wa tñí Sítoikiyí rínigfá wa tñí Poro tñí xímíxímí xwíyá rínigfawixíní. O wáf nuríná Jisaso nání uríri áamá xwáripáyo dání wiápínimeapírfá nání uríri yaríníagi nání wa peayí níwianíro re rígfawixíní, “Áamá xwíyá rírowiárf emeariní ro pí xwíyá nearíníri ríá raríní?” ríro wa “O anínami díní nwfá imónigfá áamá aní mídáníyíyá nání nearíníri ríá raríní?” ríro nero

19-21 omi níwirimeámí nuro —Áamá Atenisi díníyí tñí áamá aní mídání aní apimi urínigfáyí tñí kikiá bí mé aniní miní pí pí xwíyá síní rínífpí arfá wíro áwaní uríro yaníro nániní yarigfáyíriní. Ayí omi níwirimeámí nuro Ariopagasiyí ríninípámí dání xwíyá réwapínarigfáe nání níwirimeámí nuro re urígfawixíní, “Xwíyá síní joxi wáf neararínípi nene píraníní arfá nísirane níjía imónani nání áwaní neareí. Ayí rípi nání ríraríníwiní. Xwíyá joxiyá nínearíná nene síní arfá míwiaríníwápi raríníagi nání xwíyá mfkípi nání níjía imónani nání ríraríníwiní.” uríagfá

22 Poro Ariopagasi tñí e dání éf nírómáná re uríniniginí, “Atenisi díníyíné, segí nwfá imóninípi nímeróná awayiní ayá tñí wéyo umearíníagfá síníwí seaníní.

23 Ayí rípi nání seararíní. Xámí nioní aní rípi mí nemeí segí nwfá éf nurárára uniníyo —Ayo seyíné yaríní níwíro seáyí e umearígfáyíriní. Ayo píraníní síníwí mí nómixa nuríná wínífaniginí. Éf urárániní bimi ríwamíní rípi ‘Nwfá nene majfáó náníriní.’ eáníníagi wínífaniginí. Ayínání nwfá seyíné majfá nímoníro aiwí yaríní níwíro seáyí e umearígfá nání áwaní bí osearíní.

24 Nwfá xwíá rírí nírimíní imíxíri amípi níní arímí eníyí imíxíri ení, o anínami tñí xwíárimí tñí Ámínáo seáyí e wimóníní eníagi nání díní re yaiwipaxí mimóníní, ‘O aní naníwí rídiyowá yaníwá nání negí wé tñí mírariníwáyo nweaaríníriní.’ díní e yaiwipaxí wí mimóníní.

25 Xewaníní áamá níyoní wigí dínípi síxí umímori síní nímoníro aní upaxí imóníní nání wímíxíri amípi níní áamá nípíri náníraní, yínípíri náníraní, wímíxíyiri yaríní eníagi nání rípi ení yaiwipaxí mimóníní, ‘O amípi wí nání dífí ikeamónaríníagi nání negí wé tñí arírá wipaxóriní.’ Díní api ení yaiwipaxí wí mimóníní.

26 Nwfá o xewaníní re níyaiwiri, ‘Áamá gwí arí arí e e nweapírfáriní. Gwí arí arí xíáíwa xíripírfíná íná íná imónínírfáriní.’ níyaiwiri aníní níneyíroárímáná áamá ná woní imíxínípími dání áamá gwí wírf wírf níní nímogá bíwáriní.

27 Áamá gwí arí arí níní xewaníní nání pía néra nuro ámírfíní neróná síníwí wínímeapírfá nání xfo ení api e eníriní. E neri aí o nene xixegíní nweanwá gene gene tñí e dání ná jfami míneaimóníní.

28 Ayí rípi nání seararíní. Segí soríxowa aí re rígfápi, ‘Nene ení Nwfáó neaemeañeneríní.’ rígfápi tñí xixeni nene ení eáníní oyáyo dání imónírane nwearane aní emerane yaríníwiní.

29 Nene Nwfá o neaemeañene imóníníagi nání díní re míyaiwipa oyaneyí, ‘Nepa Nwfá imóníní imónínípi, ayí ámaéne díní nímorane wé

tíni xopaikígí imóniḡḡ ḡwáf sḡḡáyo dání imixariḡwápḡrani, sḡḡá ḡorḡyo dání imixariḡwápḡrani, sḡḡá siripáyo dání imixariḡwápḡrani, sa apḡniḡḡ ría imónini?’ miyaiwipa oyaneyi.

³⁰ Ayináni Nwáf o —O Gorixorini. O ámá xámí o nání majfá nero wigḡ ḡwáfḡpini níméra bigfápi nání peá nímori kikiáfá niwia nibiri aiwi agwi ámá ami ḡimi ḡweagfá niyoní re neararini, ‘Segí íwí yarigfápi nání ríwḡmíni nímamoro sanigḡ nimóniro ḡweápoyi.’ neararini.

³¹ Ayí rípi nání e neararini. O sfá wiyimi ámá xwáf riri nirimini ḡweaḡwáyo xwiyfá píranigḡ nineameariríná woní woní negí yarigwápi nání yarigḡ imimí neainfa nání ríxa ráriḡḡrini. Nene xwiyfá neamearínó eni ríxa rípeáriḡḡrini. Nene ‘Rípeáriḡo, ayí orfaní?’ yaiwianfwa nání o péo ámi sḡḡḡ nerí owiápnímeanirí ení sḡḡḡ weámixáná wiápnímeanḡḡrini.” Poro e uráná re eniginigini.

³² Ámá e awí eánigfáyí Poro xwiyfá “Xwáripáyo dání wiápnímeanḡḡrini.” ríagí arfá niwiróná wí ríperirí wigfawixini. Wí “Xwiyfá joxi neararigḡpi ríwéná ámi bi tíni arfá sianfwarini.” urigfawixini.

³³ E uráná Poro réwapḡnarigfáe dání pḡni niwiárimí úagi aí

³⁴ ámá wí —Oxí wo xegí yoí Daionisiasoyi riniḡorini. O Ariopagasi dání réwapḡnarigfáyí worini. Apixí wí xegí yoí Damarisíyi riniḡirini. Ámá ámi wí eni nawínirini. Ayí omí níkumíxiníro númí nuro Jisasomí dḡḡḡ wíkwírogfawixini.

18

Poro Koriniyo niḡwearíná enḡpi nánirini.

¹ Poro e nemí Atenisi pḡni niwiárimí anḡ yoí Korini riniḡipimi nání nuri e

² niremómáná ámá Judayí wo —Xegí yoí Akwiraoyi riniḡorini. Xinái Podasi píropenisfyo dání xiriḡorini. Xiepi xegí yoí Pírisirairini. Romiyí mǫxí ináyí Kírodiaso Judayí anḡ apimi ḡweagfá niyoní sekaxí re urigḡ enagí nání “Romí anḡ rípiimi dání pḡni nineawiárimí úfrixini.” urigḡ enagí nání ayaú Itari píropenisfyo pḡni niwiárimí Korini nání sḡḡḡ bigfíyaúrini. Ayaúmi Poro niwímeari

³ nigwí omigḡ o yarigḡpi ayaú eni yarigfí enagí nání ayaú tíni nawíni niḡwearo senfá anḡ pákiprfá nání imimíximí nero niḡwearóná

⁴ Poro Sabarfá ayí ayo Judayfá rotú anḡyo nání nuri ayí tíni ḡirikiyí tíni eni re owipimóniri, “Xwiyfá Gorixoyápiimi dání Jisaso nání neararigḡpi neparini.” owipimóniri ayí tíni nawíni rotú anḡyo dání xwiyfá ximíximí niníro riniyigfawixini.

⁵ E néra nuríná Sairaso tíni Timotio tíni Masedonia píropenisfyo dání nibiri Poromi wímeáná o xegí nigwí omigḡ yarigḡpi pḡni niwiárimáná Sabarfáyoni marfái, sfá ayí ayo Judayí tíḡḡ e nání nuayiri píranigḡ uréwapiyimíniri neríná woákíki re wiayiginigini, “Ámá yeáyí neayimíxemeanfa nání arfowayá xwáf piaxfyo dání iwiaronfoyi rariḡwáo, ayí Jisasoni.”

⁶ E urayaríná ayí ríxa xixewiámí nuríro ikayfíwí uráná Poro xegí iyfá nípiriri síki xeniḡpi pḡrí wiaíkímí yariḡiginini. Pḡrí wiaíkímí niyáriti re uriginigini, “Seyfne anfnánáyí sewanigḡyfné ría meárinfáyo dání anfníprfárinini. Seyfne arfá mniariḡagfá nání nioni wí níxímeapaxímani. Agwi nioni seyfne pḡni níseawiárimí ríxa émáyo wáf urimíniri riwoni wariginini.” uráriniginini.

⁷ E nurárimo pfní nwiárimí nuri anj ámá woyá —O xegí yoí Titiasi Jasitasoyi rininjorini. Gorixo nání wáyí nwiwiri nání yayí umeariñj worini. Xegí anj Judayíyá rotú anjyo dání oriwámi dání mirininjorini. Oyá aniwámi nání nuri e dání xwiýfá uraríná re enjigini.

⁸ Judayí wo —Xegí yoí Kirisipasorini. Judayíyá rotú anjyo awí eánarigfáyo seáyí e umenweañorini. O tñí ámá o xegí aniwámi wearigfáyí tñí Poro urariñjpi arfá nwiwiro Jisasomi diñj nwiwkwroro émayí Korini ñweagfáyí obaxí eni arfá nwiwiro diñj wikwroro wayí mearo yaríná

⁹ sfá wiyimi Ámináo re enjigini. Poromi oriñá nupárirí re urinjigini, “Joxí wáyí msinipa oeni. Xwiýfá nioni nání joxí nura warinjpi pñí mwiárfí siní aninjí nura úirixini.

¹⁰ Ayí rípi nání rirarinjini. Nioni joxí diñj rikikayonagí nání ámá mixí sífapimi dání wí rñinjí sininfámani. Ámá anj rípimi nioni diñj ninikwríprírfá nání nigí imóninjíyí obaxí enagí nání rirarinjini.” urfagí nání

¹¹ o anj apimi niñweari Gorixo nání nuréwapíya waríná emá 18 múronjigini.

¹² Judayí Koriniyo ñweagfáyí, Romiyí wo xegí yoí Gario pñimíáo nimóniri Girikiyí piropenisí e menweañáná, Judayí diñj axípi tñiní nimóniro nwiápnímearo Poromi xwiýfá oumeáraneyiníro wáf pñimíáo Gario xwiríxí umeariñe nání nimeámí nuro

¹³ Poromi nuxekwímoro re urigfawixini, “Ámá ro ámá Gorixomi yayí numeróná ñwí ikaxí rininjipimi nwiwáikiro xegí bi nero éfirixiniri diñj xejwfmíni ukinimixarinjorini.” urfagfá aí

¹⁴ Poro ríxa manj exoámíniri yaríná pñimíáo Gario Judayí ayo re urinjigini, “Poro íwí éfí sñwiriýí, rikikírfó éfí sñwiriýí, nioni re yaiwimíniri éáriní, ‘Ámá rowa uxekwímoarigfápi arfá nwiwírfná, ayí ananirini.’ yaiwimíniri éáriní.

¹⁵ Soyíné uxekwímoarigfápi, ayí xwiýfá tñí yoí tñí segí ñwí ikaxí eáninjipimi dání rininjipi nání o tñí mixí rñarinjagfá nání segípi xwiýfá nimixíro eyírópoyí. Nioni ‘Xwiýfá api oseaeýíroimini.’ minimónariní.” nuriri

¹⁶ xwiríxí umeariñe dání mixídfámí wiowáraparíná ámá wí re egfawixini.

¹⁷ Judayí wigí rotú anjyo awí eánarigfáyo seáyí e umenweañomí —O xegí yoí Sotenisorini. Omí íá nixero pñimíáo Gario xwiríxí umeariñe mídánñe iwanj mépearinjagfá aí o diñj sipí wí mwiwí kikiíá enjigini.

Poro ámi Siria piropenisíyo nání nuri Adiokíyo rémonj nánirini.

¹⁸ Poro siní sfá ayá wí e niñweañsáná ámá e dñj Jisasomi diñj nwiwkwroro nání xexirímeá imónigfáyo yayí nwiárimo Siria piropenisíyo nání úimiginiri sipíxí womí npiñxemoániri Pñisiráí tñí Akwirao tñí eni nawíní npiñxemoániri o tñí nuro Poro Gorixomi diñj nwiwkwrori nání ñwíá ñweañpi nání anj xegí yoí Segíria rininjipimi dání dfá nironiri

¹⁹ ríxa anj Epesasi rininjipimi nírémoro Poro ayaúmi anj apimi nwiárimí Judayíyá rotú anj e mirininjiwámi nání nuri nípáwiri ayí tñí xwiýfá níríníro

²⁰ ayí “ ‘Joxí siní bi tñí niñweámoxi úirixini.’ neaimónariní.” urfagfá aiwí o “Ananirini.” mwiwimóní

²¹ yayí nwiárimí nuríná re urinjigini, “Gorixo nwiwimónirfnáyí, nioni anani ámi re seaíménapi mfarini.” nurárimí nuri sipíxíyo npiñxemoániri Epesasi pñí nwiárimí nuri nuri nuri

22 sipixo ríxa anj Sisaria rininjipimi iwiékínimeááná Poro nayoámínimeámi Jerusaremi nán niyiri Jisasoyá siyikf imónigfáyo yayf níwiára nímúroairi anj yoí Adiokiyo nírémori

23 e sía wí niñweañsáná píní níwiárimí nuri xwíá yoí Garesia riniri Pirigia riniri ene —Ayí xfo xámi wáf urimeñerini. E nipurfná áamá Jisasomi dñf wíkwíroarigfáyo xwíyíá ámi bí tñni nuriri enj sixf níweámixára múroñnigini.

Aporoso Epesasiyo tñni Koriniyo tñni dání uréwapiyinj nánirini.

24-25 Judayí wo —Xegí yoí Aporosorini. Anj yoí Arekisadria dání xirinj worini. Xwíyíá nírirfná neñwiperi émf saímí rarinjorini. Bíkwf Gorixoyáyo nírini eáninjipi nípiní aumaúmí injorini. Óf Ámináomi xfdipaxfyi nání píraninj uréwapiyigfo enagi nání á máyo Jiaso nání uriri píraninj uréwapiyiri nerfná símf níxeadípeniri uréwapiyarinjorini. E nerí aí wayf Jono umeaiagfpi nánini níjía imóninjorini. O Epesasiyo nírémori

26 Judayíyá rotú anjyo iwamfo nípawiri ayá igigí mé xwíyíá Gorixo nání urarinjagi aí Pírisirai tñni Akwirao tñni o apini nání rarinjagi arfá níwiriná omí níwirimeámi nuri óf Gorixomi xfdipaxfyi nání bí, o sini majía enjpi nání áwanj nuriri ámi bí tñni píraninj uréwapiyigfisixini.

27 Aporoso “Nioní Gírikíyí píropenisíyo nání úimigini.” wimónáná áamá Epesasi dánj Jisasomi dñf níwíkwíroro nání xexirfmeá imónigfáyí omí dñf sixf numímowáriro payí bí nearo Gírikíyí píropenisíyo ñweagfá Jisasomi dñf wíkwíroarigfáyí nání rfwaminj re eagfawixini, “Ámá ro seaímeááná yayf tñni nípemeámi úrrixini.” Rfwaminj e nearo wíowaráná o nuri e nírémómáná áamá Gorixo wá wianarinjagi nání Jisasomi dñf wíkwíroarigfáyo xegí nuréwapiyirinjipimi dání arírá níwirfná arírá bí onímiápi míwijnigini.

28 Ayí rípi nánirini. O áamá obaxí síñwí anigfe dání Judayí xenwí nímoró rarigfáyí tñni xímíxímí niníro nírini róná o Bíkwf Gorixoyáyo dání mñf nírori “Ámá yeáyf neayimíxemeanfa nání aríowayá xwíá píaxfyo dání iwíaronfoyi raríñwáo, ayí Jiasorini.” nurirfná xwíyíá mímúropaxí imóninjipi nurirí xórórf bí onímiápi míwijnigini.

19

Poro ámi Epesasiyo nírémori e dání enj nánirini.

1 Poro, Aporoso sini anj yoí Koriniyi rininjipimi ñweañáná, o dfwíni enjmi áwinimi nípumáná ámi anj yoí Epesasiyo nírémori Jisasomi xfdarigfá wíyo níwímeari

2 yarinj re winigini, “Soyné Jisasomi dñf wíkwíróáná kwíyí Gorixoyápi seaímeañoyfnerani?” urfagi awa re urigfawixini, “Xwíyíá re rininjipi, ‘Gorixoyá kwíyí bí ñweani.’ rininjipi aí rinarinjagfa sini arfá bí míwijnwáonerini.” urfagfa

3 o re urinjigini, “Wayf nímearoná pí wayf meagfoyfnerini?” urfagi awa “Wayf Jono umeaiagfpi axfpi meañwáonerini.” urfagfa

4 o re urinjigini, “Wayf Jono umeaiagfpi, ayí áamá re oyaiwípoyiniri umeaiagfirini, ‘Ámá ayí wígf íwf yarigfápi rfwíminí mamófáyírfani?’ oyaiwípoyiniri umeaiagfirini. O á máyo wayf api numeairfná re uragfirini, ‘Ámá nioniyá rfwíyo bínfomi dñf wíkwíróríxini.’ O e urago, ayí Jiaso nání uragfirini.” urfagi

5 awa Poro e uríípi arfá niwiro wayí áamá Áminá Jisasomi dñí niwíkwírorfá meaarigfápi meagfawixini.

6 Wayí api meáaná Poro wé seáyi e wikwiáraná re enjini. Kwíyí Gorixoyápi áamá awami waíninjini. Kwíyípi waínáná awa xwíyí mfkf api apimi dani anani riro wá rókiamoarigfáni riro egfawixini.

7 Áamá e egfáwa nowani wé wúkaú síkwí waú awarini.

8 Poro anj api apimi niñweari Judayíyá rotú anjyo nipáwiri ayá bi mé xwíyí nura nuri áamá ayí re owipimóniri, “Ayí áamá Gorixo xfo xegí xwioxíyo míméamí neri umenweanípi nani áamá ro neararinjipi, ayí neparini.” owipimóniri nurenwípea nuri ñweanáná emá waú wo ríxa ni múrómáná enáná

9 Judayí wí dñí wakísí niniro Poro rarinjipi pírf niwíakiro áamá obaxí epíroyí egfá síñwí anigíe dani óf Gorixo tñí e nani injiyi nani Jisasomi xídarigfáyi nani ikayíwí rarína o ayo píni niwíarimi nuri áamá Jisasomi dñí niwíkwíroro nani wiepísarinjí wíniñí imónigfáyo niwíimeamí xfo tñí nawíni nuro síf ayí ayo anj xwíyí réwapínarigfá Tiranasoaiwami dani nurenwípea unjini.

10 O e yarinjagi nani áamá Judayírani, Gírikíyírani, Esia píropenisíyo ñweagfáyí níni Poroyá manjyo dani xwíyí Ámináo nani pi arfá wíarína xwíogwí waú múroninjini.

Sipaomi xewaxowa imfó míf ousánowáraneyinro egfá nani rini.

11 Poro Gorixoyá dñí tñí emimí xegí bi áamá síñwí mívínarigfá imóninjipi yarinjagi nani

12 iríkwírani, roaríxírani, o kwírinarinjipi áamá nurápi nuro áamá símíxí yarigfáyí tñí e nani níméamí úaná símíxí ayí píni wíaríni áamá imfó dñí xixéoarinjíyí tñí e nani níméamí úaná imfó píni niwíarimi uri yagíriní.

13 Judayí anj wí e wí e nemero “Imfó míf umáinipaxonerini.” rinarigfáyí wí re yagíarini. “Imfó áamá romi xixéoarinjíyí míf umánowáraneyí.” niyáiwiro iwamfó yoí Jisasoyáyo dani míf umánowáranero neróná imfóyo re nura wagíarini, “Nioni yoí Poro wáf neararíño, Jisasoyi riníñomi dani rírarinjagi nani áamá xixéoarinjí romi píni niwíarimi úi.” nura nuro nemeína

14 Judayíyá apaxípaninjí imóninjí xwé wo —Xegí yoí Sipaoyi riníñorini. Omí xewaxowa wé wíumí dñí waú imónigfáwa ení axípi e yaníro yarína

15 imfó awa urarigfó re urinjini, “Nioni anani Jisasomi mí ómíxiri Poro nani nijfá imóniri enagi aiwi soyíne goyínerini?” urána re enjini.

16 Áamá imfó dñí xixéoaríño nimawiri níxeamomeri awami xopírarí wíaná ríniñí xaiwí winíagfá anj iwámi dani éf nuróná aikf urírfáwa ugíawixini.

17 Anj iwámi dani éf nuróná aikf urírfáwa úfáyí nani áamá Judayírani, Gírikíyírani, Epesasi ñweagfáyí níni arfá niwíaríro nani wáyí níkaríniro Áminá Jisasoyá yoí níróná seáyi e numero

18 Jisasomi dñí wíkwírófáyí obaxí wí níbayiro wigí yarigfápi waroparí wiro wáf urókiamóniro niyáiro

19 wigíyí obaxí wí ayáf xixegíni yarigfáyí wigí ikayíwí síñwí wí naxídfwaninjiri bíkwíyo ñwíaríniñíyí níméamí níbiro áamá níniyá síñwíyo dani rfá níkeaárimáná nígwí bíkwí rfá íkeaárápi bí neróná tarigfápi íf níróná níni K50,000 imónimíni éagi wíniñgíawixini.

20 Apí nípini nimóga warfna xwiyfá Ámináo nánipi surfma mimóní wí e wí e siní xwé níríga emeariḡagi nání áamá ámí ámí ayá wí kumixinayigfawixini.

Epesai ḡweagfáyf simimiákwf nero egfá nánirini.

21 Apí ríxa nimónimáná enáná Poro Gorixoyá kwíyfpimi dání re yaiwinigini, “Nioní nurí Masedonia píropenisfyo áwinimi urí Gírikíyí aḡfyo áwinimi urí níyárimoni Jerusaremí nání úimigini.” E níyairífná re riniḡini, “Nioní ríxa Jerusaremíyo nání nurí níremorfányf e dání wí e nání xámí mupaxf nimónirí nurí aḡf Romíyí riniḡipimi síḡwí winimigini.” nírí

22 áamá xfomi seáyf wiirigfíwaúmi —Egí yoí Timotiomí tñní Erasitasomí tñní awaúmi Masedonia píropenisfyo nání nurowárirí aí o siní ámí bí tñní Esia píropenisfyo ḡweañáná

23 áamá wí níwiápnimearo óf Gorixomí xfdarigfáyí nání míxí nírinowieánirfná simimiákwf onimiápi megfawixini.

24 E egfina áamá wo —Xegí yoí Demitriatorini. O xegí níḡwí omiḡf nerfna amípi sfḡá sirípa tñní imixarigfápi yaríḡfí worini. Esia píropenisfyo ḡweáyf wíḡf ḡwáf xwépi —Apí xegí yoí Atemisiyí riniḡipirini. Apí wíḡf aḡf rídiyowá yaríḡfíwámí éf uráraríḡfípníḡf imóniḡfípi sirípa tñní wíḡf ḡwáf onimiá bia ananí nímeámí nuro wíḡf aḡf xixegfniyo típírfá nání imixarigfáyf worini. Áamá omiḡf xfo yaríḡfípa axípi neróná níḡwí onimiá mearigfámani.

25 O áamá omiḡf xfo yaríḡfípa axípi yaríḡfáwamí tñní áamá omiḡf xegí bí onimiápi yaríḡfáwamí tñní awí neáríri re uríwinigini, “Gf áamáoyfne, soyfne níjfarini. Omiḡf none yaríḡwá rípi nánini níḡwí wí míneamúroarinini.

26 Áamá Poroyí riniḡo negí aḡf Epesasiyoní marfái, negí Esia píropenisfyo níminí ení yaríḡfípmí soyfne síḡwí winíro arfá wíro yaríḡfáriní. O áamá wíḡf ḡwáf íá xírarigfá imóniḡfípi rfwf oumópoyinirí nerfna re uraríḡorini, ‘ḡwáf áamá wé tñní imixarigfápi nepaxiḡf mimónini. Mímónf ḡwáfarini.’ E uraríḡagi nání áamá obaxf arfá níwíro ḡwáf nene imixaríḡwápi ríxa rfwf umogfáriní.

27 None o raríḡfípi xe orinirí síḡwí níwiníranénáyf, níḡwí omiḡf none nerane níḡwí míneamúroaríḡfípi peayf wianípaxf imónínfápiní marfái, rípi ení imónínfáriní. Aḡf rídiyowá yaríḡwáiwá, negí ḡwáf Atemisiyí riniḡipí nání míriníḡiwá nání ení peayf níwianíro ‘Sípíriní.’ rípaxf imónirí ḡwáf apíxí imóniḡf í, áamá Esia píropenisf tfo ḡweagfá nñní tñní xwáf níminí ḡweagfáyf tñní yayf umearigfí ení surfma nimónirí xwáf iwerí enfáriní.” urfagi

28 awa arfá níwíroná wíkf bí ayíkwf míwónfagi ení tñní rfáiwá re níra ugfawixini, “Epesai ḡweañwaéneyá ḡwáf Atemisípi, ayf seáyf e imóniḡfípirini.” níra nuro

29 aḡf nípmíní rfáiwá rírowiámí niga nurfna áamá nñní re egfawixini. Wáf áamá awí eánarigfíe nání nawíni xwamiání néra mífí nuro áamá Masedonia píropenisfyo dání Poro tñní emearigfíwaú —Egí yoí rowaúmi Gaiasoyí riniḡomi tñní Arisítakasoyí riniḡomi tñnirini. —Awaúmi íá níxero níropémí úáná

30 Poro áamá wíkf tñní awí eánarigfíe píyáf xwiyfá bí ourímínirí yarfna áamá Jisasomí xfdarigfáyf xe ounirí síḡwí míwinarfna

³¹ gapimanaf Esia piropenisaf ayo umenweagfa wa —Awa Poro tñni nikumixiniro emearigfawarin. Awa xwiyfa Poro nani nurowarirona re urayigfawixin, “Arfki ama awi eanigfe nani mupani.” urarfná

³² ama awi eanigfe dani xwamiánf nero wa wigf bi nani riro wa wigf bi nani riro nerona arikikf niniro nani ama napi arfa kwíkwfkwíkwf nero “Ayf rípi nani awi eanfwaenerfani?” miyaiwipa nero

³³ wa Judayf wigf wo Arekisadaoyi rinijo xwiyfa ririmf oneaiiniri warana ama e epfroyf egfayf wí “Ayf o nani awi eanfwaenerfani?” yaiwiarfná o re oyaiwipoyiniri, “Judayf rfa api neamearigfaman.” oyaiwipoyiniri xwiyfa ouriminiri nani we ówanf uyiminiri éfyf re egfawixin.

³⁴ Awa o Judayf wo enagi sñwaf mí niwómixiro nani nawini axina nrayiro ayá wí rfaiwá re nura ugfawixin, “Epesasf ñweañwaéneyá ñwfa Atemisipf, ayf seayf e imónini.” Anñf minf e nira nuro nira nuro

³⁵ gapimanowayá payf weaiarñjo nibirf ama epfroyf egfayo pfrf wiaikimf niyárimána re uriniginini, “Episaf ñweagfoyfné, ama wo sinf majfa re rimónini, ‘Episaf ñweagfayf añf ridiyowá yarigfiwá wigf ñwfa xwe Atemisíyfi rinñpfi nani mirinñiwá tñni ñwfa api añfnami dani pieronapñpfi tñni menweagfayfrini.’ Ama wo sinf majfa e rimónini? Oweoi.

³⁶ Nioni searfá api ama wo ‘Ayf nepamani.’ rípxaf mimónñagf nani soyfné niyopyára oseauri. Úrapí mikárinipa époyi.

³⁷ Ayf rípi nani seararñini. Ama soyfné fá nixemi bfa rowaú negf añf ridiyowá yarñwáiwami dani amípi bi fwf mimeapa eri negf ñwfa imónñfi nani ikayfwf aí bi miripa eri éfiwaúrin.

³⁸ Xwirixf nani mimónipa nerf gapimanowa xwirixf arfa wianiro nani mñweapa reñoi? Ayfnani Demitriaso tñni omñf axpfi yarigfáwa o tñni nawini kumixinigfáwa tñni ama womi xwiyfa oumearaniro nerónayf, xwiyfa umeararigfe nani rixa nuro e dani xixe oxekwímonfpoyi.

³⁹ Soyfné xwiyfa sinf wí tfgfayfné enánayf, xwiyfa nani sfá awi eanarñwáina dani rfrixini.

⁴⁰ Ayf rípi nani seararñini. Agwi none éwapfnfwá rípi mfkf mayf enagi nani gapimanowa ‘Píyo dani awi neanro rrowiamf niniro simimiákwf éoi?’ nearana ‘Xwiyfa anani urípxaf imónanfwini.’ riseaimónarini? Oweoi, rixa gapimanowa xwiyfa neamearípxaf imónñwini.”

⁴¹ Gapimanowayá payf weaiarñjo e nurfisaná ama e awi eanigfayo xixegfn urowarapñiginini.

20

Poro ámi Masedonia Piropenisfyo emerf Grikíyfanfyo emerf enfnanirini.

¹ Ama xwiyfa rrowiamf niniro simimiákwf yarigfa pñni niwiáiro kikiá yarfná Poro ama Jisasomi xdarigfayo xfo tñf e nani “Eini.” nurri rixa baná enf rremixf niwirf yayf niwiárimf Masedonia piropenisfyo nani úmiginiri e dani pñni niwiárimf

² nuri piropenisf apimi áwinimi nipurfná ama e ñweagfa Jisasomi dñf wíkwfrogfayo enf rremixf ayá wí niwiéra nipuri Grikíyfanfyo nremori

³ e ñweañána emá waú wo rixa nimúromána enána rixa Siria piropenisfyo nani úmiginiri sipixf womi pixemoánminiri éfyf Judayf wí o nani mekaxf rinarñagfa nani ámi dñf re yaiwñiginini, “Ámi Masedonia piropenisfyo nioni bñáimani oumni.” niyaiwirf imani nuri

⁴ áamá rowa eni o tñni nawíni ugfawixini. Wo Beria dánj Pirosomi xewaxo Sopataorini. Ámi waú Tesaronaika dánj Arisitakaso tñni Sekadaso tñni awaúrini. Ámi wo Debi dánj Gaiasorini. Ámi wo Timotiorini. Ámi waú Esia pïropenisïyo dánj Tikikaso tñni Tïropimaso tñni awaúrini.

⁵ Awa nioni tñni Poromi tñni xámi niyeamearo Tïrowasi dánj yawawi nánni weninj nero ñweañána

⁶ Judayí Gorixo múroniyi nánni dñj mopri nánni sía bisikería yisí mayí nimixiro narigíayí rixa pwéána yawawi Piripai e dánj pñni niwiárimi nurai sipixí womi nïpïxemoánirai niñwearai sía rixa wé wú yeamúróána awami Tïrowasiyo niwíwearai e ñweañána sía wé wíumi dánj waú neamúroninigni.

Yutikaso piyomi Poro sijn imixinj nánirini.

⁷ Sadéyo nene aiwá nïrane rosapá imixirane yani nánni awí neániranéna Poro áamá e dánj awí eáníayo xwiyá nurirína “Wíarína rixa anj úimigini.” niyaiwiri nánni xwiyá aninj miní xwía nïmiri nïra nurí rixa áriwegí imónána

⁸ anj awawá seayi e ikwíroninj nene awí neánimáná xwiyá aría wiarñwáwami ramixí obaxí mixároárinñagí aí

⁹ íwí sikiñj wo —O xegí yoí Yutikasorini. O pípwíyo niñweámána Poro aninj miní xwiyá xwía nïmiri nura warína aría niwiri sá niásí niyayísána rixa sá dñj mamó niweariri re eninigni. Pákíkí wíxaú wá ikwíroninj seayi e enowami dánj pírimioañnigni. Pírimioána áamá niwepñiro nïmearína xwíami piyí wenjagí meágí aiwi

¹⁰ Poro niwepñiri íwí sikiñj seayi e nupíkákwiniri nïmíkwiyínimáná re urinigni, “Seyíne dñj sipí mïseaipani. Ámi sijn enñoi.” nurimi

¹¹ ámi nipeyiri ayí tñni nawíni aiwá níkwiri nïnimáná ayí tñni xwiyá nïriga núfasána rixa wía nóga warinj tñni Poro pñni niwiárimi úagi

¹² ayí íwí sikiñj o ámi sijn éagi nïmeámi wigí anj e nánni nuro dñj wía bi onimíapi mïwóninigni.

Poro Tirowasiyo pñni niwiárimi Mairitasïyo nánni unj nánirini.

¹³ Poro “Awa anj Asosiyi rinñjipimi nánni sipixíyo warína nioni xwíayo úimigini.” niyaiwiri none sipixí womi nïpïxemoánirane Asosïyo nánni nurane xfo nánni weninj nerí ñweañwá nánni óf neaimoí enjagí nánni none omi xámi numearane sipixomi nïpïxemoánirane Asosi nánni nurane nïrémorane ñweañána

¹⁴ Poro rixa xwíayo nïbiri anj apimi neámeána o tñni nerimeánimi sipixíyo nurane anj Mitirini rinñjipimi nïrémorane

¹⁵⁻¹⁶ e dánj pñni niwiárimi nurane sipixomi sá wenwáone pirñjwí Kaiosiyi rinñjipimi oriwami dánj nïmúrorane ámi sá wenwáone pirñjwí Semosiyi rinñjipimi nïrémorane Poro nioni Esia pïropenisïyo nïrémori niñwearína sía ayá wí nïmúroninñiri re yaiwiárinigni, “None anjni nuranéayí, sía Judayeneyá Pedikosiyi rinñjiyi sñni mïpwémi enána Jerusaremi rémoanwáfaní? Ayínáni Epesasi múróimigini.” yaiwiárinj enjagí nánni none Epesasi miwiékñimeá nïmúrorane ámi sipixomi sá wenwáone anj Mairitasiyi rinñjipimi rémonwanigni.

Poro Jisasoyá siyikí imónigía Epesasi ñweáyo wipenñweagíawami urinj nánirini.

17 Poro Mairitasíyo nírémómáná e dání áamá Jisasoya síyikí imónigfá Epe-sasíyo ñweagfáyo wipenweagfáwa nání re uowáríñínigíni, “Awa obípoyí.” nurowáríni

18 awa ríxa o tñí e nání báná re uríñínigíni, “Sfá nioní segí Esia píropenisí tfoyo iwamfó rémonáyimi dání pñí niseawiárími unáyí nání seyíné tñí nawíni nñwearfána pí pí enápí nání soyíné níjfaríni.

19 Seyíné tñí nñwearfána Ámínáoyá xínáíníñíñí nimóníni o nání wáf nñwurimeiri nñsearírfána seáyí e mimónípa nerí íními nñseaimóníni enáríni. Seyíné nání dñí sípí niaríñagí nání waíní waíná ñwí nñseaeayiri enáríni. Judayí nioní nání mekaxí nñrinaríñagí nání xeaníñí obaxí nímeaní aiwí

20 nioní wé íá mímíxeání xwíyí seyíné arfá nñwiro nñxídiróná naní seaimíxípaípi wí yumí mñseáí nerí áamá obaxí síñwí anígíe dáníraní, aní xixegíyo íními dáníraní, nñsearéwapíyiri enáríni.

21 E nerfána Judayínerani, Gírikíyínerani, ayá nñsearemori re searayíñaríni, ‘Segí fíwí yarígíapí ríwíminí nñmamoro Goríxo táfamíni nñkínímónírfána negí Ámíná Jisasi Kiraisomí dñí wíkwírópoyí.’ searayíñaríni.

22 Arfá nípoyí. Agwí kwíyí Goríxoyápi o Jerusaremí nání úwíñíníñí nñkíkayonagí nání aní apimí rémóáná pí pí nímeanfápi nioní majfá aiwí, sa e nání waríñíni.

23 E rémóáná pí pí nímeanfápi nioní majfá enagí aiwí aní apí apimí múroarfána Goríxoyá kwíyípi ayá re nñremoaríñíñí, ‘E rémóáná gwí ríyiro xeaníñí seaikáñíro epírfaríni.’

24 Ayá e nñremoaríñagí aiwí, nioní dñí mññwíraríñíñíni. Ayínáni mññí yíwí nírimí e nání ananí waríñíni. Síñí umfá nání ‘Ayí seáyí e imóníñíñíñí?’ mñyáiwí, pí pí níkaríñíñí aí gí xámí néra bñjapa síni axípi néra nurí rípiñí nerfánáyí, ‘Ayí seáyí e imóníñíñíñí?’ nímonaríni. Ámíná Jiaso re nñyáiwiri sekaxí nñrññípi, ‘O Goríxo ámayo wá wianíñí enagí nání xwíyíyá yayí winípaípi wáf nñrimeíwíñíñí.’ nñyáiwiri sekaxí nñrññípi yoparípi nñpíni wáf nurárímerfána ‘Ayí seáyí e imóníñíñíñí?’ nímonaríni.

25 Arfá nípoyí. Nioní seyíné tñíñí nimerí xwíyíyá áamá Goríxomí dñí wíkwíroaríñíyáyo xegí xwioxíyo mñmeámí nerí umenweanfápi nání wáf searímearíñáyíné, nñyíñéní ámí gí símímaní bñ síñwí naníñíñí menípi nání nioní níjfaríni.

26-27 Ayínáni ayá re searemoaríñíni, ‘Eníñá dání Goríxo “Re éimíñíni.” yáiwíñíñípi nání nioní áwaní nñsearírfána wé íá mímíxeání nñpíni xixení searíñí enagí nání áamá nñyíyá wo aníñáná “Poro ríá nñmeáríñí.” rípaí imóníñíñí meníni.’ seararíñíni.

28 Áamá Jisasoyá imónigfá sewaníñoyíné umenweagfápi mñ ríkíkíró wiarígíoyíné imóníñíñíñí wáyí seainfíwíñíñí. Áamá Goríxoyá síyikí imónigfá nñyoní —Ayí nání yoxáípaími dání nupeirfána xewaníño gwíñíñí roayíroaríñíñí. Ayo nñyoní numenwearfána Goríxoyá kwíyípi sípísípí awí mearoaríñíyá axípi awí umearóñíñíñí seaimíxaríñoyíné xixení píraníñí umenweáñíñíñí.

29 Ayí rípi nání seararíñíni. Nioní ríxa pñí nñseawiárími úáná áamá síwí sayí sípísípí roaríñíñíñí nimóními seyíné táfamíni nñbñro áamá soyíné umenweagfáyo xe naní oépoyíñíñí síñwí mñwíñí xwírfá seaikíxeayíñíñí.

30 Ayí rípi nání ení seararíjíní. Segíyí wa ení níwíápínímearo re níyaiwiro yapí wíwapíyípríxíní, ‘Jisasomí xídariǵfáyí wigí wíníyo píní níwíárimí nioníní oníxídípoiyí.’ níyaiwiro yapí wíwapíyípríxíní.

31 Ayínání nioní seyíné t́níní níjwearí xwíogwí waú wo ní múroaríná woxíní woxíní nání díní sípí níseairí jwí t́níní ení rírémíxí searíjápí bí píní míwíárfí aníjé miní yayíjápí nání ŕwímíní mímamó síjwí t́níní aníjé miní étríxíní.

32 Agwí nioní Goríxo seamenfa nání xegí wéyo seawárirí soyíné xwíyíá o ámá níyoní wá níwianírí enípi nání díní wíkwíropírí seawárirí yaríjíní. Xwíyíá apí ananí síkíkfí seaomíxírí amípi naní Goríxo ámá nioní gí imóníjéyo wímíǵínírí imóníjépi meapaxíyíné seaimíxírí epaxí imóníní.

33 Nioní seyíné t́níní níjwearíná segí woyá síjé goríraní, síjé sirípáraní, rapírápáraní, wí síjwí íwí míwíníjáríní.

34 Nioní seyíné t́níní níjwearíná enápi sewaníjeyíné níjfaríní. Amípi wí mísearápí ‘Pí yínírí pí nírí emííní?’ níyaiwirí neríná wé gí rúmí dání nígwí omíjé nerí nígwí nímearí bí neríná nioní gí bí erí ámá nioní t́níní njweaaríǵfáyo ení bí wíírí enáríní.

35 Amípi níní nioní enápi neríná ríxa re seaíwapíyíjáríní. Ámá sípíyí seáyí nerí mínípaxí imóníjéyo arírá wíríxíní. Xwíyíá Ámíná Jisaso ríjé rípi, ‘Yayí míní wiaríjé winaríjépi yayí uráparíjé winaríjépipímí seáyí e imóníní.’ xwíyíá apí ení ŕwímíní mímamó díní mófíríxíní.” uríjíníǵíní.

36 Poro xwíyíá apí nípíní nurárimí xómíjé níyíkwírí awa t́níní Goríxomí xwíyíá rírímí níwiro

37-38 awa xwíyíá Poro “Gí símímaní ámí bí síjwí nanípírífámaní.” urí enáǵí nání díní sípí níwirí jwí nearo omí nímakíkyayíro kíyí nímiaúnayíro xómí nímeáa nuro sípíxí t́jé e wárigfawíxíní.

21

Poro ámí sípíxíyo nípíxemoánírí uní náníríní.

1 E nemone awamí píní níwíárimí ámí sípíxíyo nuranéná níyakía mú íríní píríjwí yoí Kosíyí ríníjépipímí nírémorane sá wenwáone nurane píríjwí Rosíyí ríníjépipímí nírémorane e dání nurane aní yoí Patará ríníjépipímí níwíékínímearane

2 e nayoarane sípíxí ámí wo Pinisia píropenísíyo nání umínírí yaríjéǵí níwínírane omí nípíxemoánírane níjweámáná nímeámí nurane nurane

3 píríjwí yoí Saírásíyí ríníjépi wé onamíjúmíní enáná ní múrorane nurane nurane xwíyíá re rínáríjé enáǵí nání, “Aní yoí Taiayí ríníjépipímí sípíxí royá saní e t́waníǵíní.” rínáríjé enáǵí nání none Siria píropenísíyo aní apímí níwíékínímeámáná

4 e nayoarane ámá Jisasomí xídariǵfáyí nání pía nemerane ayí t́níní síá wé wíúmí dání waú njweanáná ayí kwíyí Goríxoyáyo dání Poromí re urayíǵfawíxíní, “Joxí Jerusaremíyo nání wí nurí xwíríjwí mosaxípaní.” nurayíro

5 síá none ayí t́níní njweaní imóníjéyí níní ríxa óráná aní apímí píní níwíárimí nurane ayí t́níní wigí apíxí t́níní wigí níaíwí t́níní níneameámí nuro rawírawá imaní e dání xómíjé níyíkwírane Goríxomí xwíyíá rírímí níwímáná yayí nínowárimí

6 none sípíxomí píxemoánáná ayí wigí aní e nání ugíawíxíní.

Agabaso Poromí íkwairíwí wíjépi náníríní.

7 E nemone Taia pñni n̄wiár̄imi nurane aṅf̄ yoṱ Toremestyi r̄in̄iṅf̄pimi n̄irémómáná nayoarane áamá Jisasomi d̄iṅf̄ n̄iw̄ikw̄r̄oro nán̄i negf̄ n̄ir̄ix̄ímeá imón̄igf̄áyo yayf̄ n̄iwirane ayf̄ t̄ñni s̄f̄a ayi sá wen̄wáone

8-9 w̄f̄ap̄i t̄ñni e d̄áni pñni n̄wiár̄imi nurane aṅf̄ Sisariaȳ r̄in̄iṅf̄pimi n̄irémómáná nayoarane aṅf̄ xw̄iȳf̄a yayf̄ win̄ipaxf̄ wáf̄ urar̄iṅf̄ Piripoyi r̄in̄iṅo —O en̄íná wáf̄ wurimeiarigf̄awami seáyf̄ w̄ir̄ix̄in̄r̄i wé w̄úmi d̄aṅf̄ waú r̄ípeán̄iṅowa wor̄ini. O xegf̄ xemiáíwa —Íwa Gor̄ixo nán̄i wáf̄ rókiamoar̄igf̄iwar̄ini. Ap̄iyá w̄ipaú w̄ipaú íwa t̄ñ̄or̄ini.

10 Oyá aṅf̄yo n̄ipáwirane o t̄ñni s̄f̄a wí ṅweañáná wáf̄ rókiamoar̄iṅf̄ wo —Xegf̄ yoṱ Agabator̄ini. O Judia p̄iropen̄is̄f̄yo pñni n̄wiár̄imi n̄iweap̄iri

11 none nineaímeari or̄iṅá ikaxf̄ n̄inear̄ir̄i re en̄in̄iḡini. Poroyá arer̄ix̄i nurápir̄i xegf̄ wéyo t̄ñni s̄ikw̄f̄yo t̄ñni nijár̄in̄r̄i re r̄iṅ̄in̄iḡini, “Kw̄iyf̄ Gor̄ixoyápi r̄iṅf̄pi r̄ip̄ir̄ini, ‘Arer̄ix̄i r̄ir̄i xiáwomi Judayf̄ Jerusarem̄i d̄áni ax̄f̄pi re gw̄f̄ nuyiro émáyo m̄ini wip̄r̄f̄ár̄ini.’ Kw̄iyf̄ Gor̄ixoyápi r̄iṅf̄pi ap̄ir̄ini.” nearf̄agi

12 none arf̄a e n̄iwiranéná none t̄ñni áamá e ṅweáyf̄ t̄ñni Poromi waun̄f̄ r̄ix̄iṅf̄ re uraȳiṅwaniḡini, “Joxi Jerusarem̄i nán̄i miȳipani.” urf̄agwi aí

13 Poro re near̄iṅ̄in̄iḡini, “Seȳné pí nán̄i ṅw̄f̄ni ṅw̄f̄ni nearo ík̄n̄iṅf̄ s̄ip̄i n̄ipaxf̄ nikár̄ar̄iṅoi? Awa nion̄i gw̄f̄ nijár̄ánáyf̄, ‘Ayf̄ anan̄ir̄ini.’ n̄iyaiwiri nán̄ini e nán̄i m̄iwar̄iṅ̄ini. Áminá Jisasomi x̄f̄dar̄iṅagi nán̄i n̄ip̄ik̄iánáyf̄, ‘Ayf̄ anan̄ir̄ini.’ n̄iyaiwiri nán̄i en̄f̄ war̄iṅ̄ini.” nearf̄agi

14 none om̄i urakipaxf̄ mimón̄f̄agi n̄iw̄in̄irane om̄i xw̄iȳf̄a ámi bi murf̄ re r̄in̄iṅwaniḡini, “Ámináo ‘Om̄i wímeáw̄in̄iḡini.’ yaiwiar̄iṅf̄pi re wímeáw̄in̄iḡini.” r̄in̄iṅwaniḡini.

Poro Jerusarem̄iyo n̄irémori Jisasoyá s̄iyikf̄ imón̄igf̄áyo umen̄weagf̄áwami rep̄iyf̄ win̄f̄ nán̄ir̄ini.

15 E nemone s̄f̄a ayf̄ r̄ixa neamúr̄óáná none yúr̄arf̄ nemáná raw̄rawá pñni n̄wiár̄imi Jerusarem̄iyo nán̄i n̄iyirane

16 Sisaria d̄áni áamá none pñni n̄wiár̄imi yar̄iṅwaé d̄aṅf̄ Jisasomi x̄f̄dar̄igf̄áyf̄ wa t̄ñni n̄iyirane awa none aṅf̄ Nesonoyá —O Saip̄irasi p̄ir̄iṅw̄f̄pimi d̄aṅf̄ wor̄ini. En̄íná d̄áni Jisasomi d̄iṅf̄ n̄iw̄ikw̄r̄or̄i x̄f̄dagf̄ wor̄ini. “Oyá aṅf̄yo sá owépoiȳ.” n̄iyaiwiro nán̄i n̄ineaipemeám̄i n̄ineayiro e neawár̄igf̄awix̄ini.

17 E nemone r̄ixa Jerusarem̄i nán̄i n̄iyirane e rémóáná áamá Jisasomi d̄iṅf̄ n̄iw̄ikw̄r̄oro nán̄i negf̄ n̄ir̄ix̄ímeá imón̄igf̄áyf̄ yayf̄ n̄ineairo n̄ineam̄im̄in̄f̄agf̄a

18 sá wen̄wáone w̄f̄ap̄i t̄ñni Poro t̄ñni none n̄wiápn̄imeám̄i Jemiso t̄ñf̄ e nán̄i nurane Jisasomi d̄iṅf̄ w̄ikw̄r̄oar̄igf̄áyo wipen̄weagf̄áwa en̄i Jemiso t̄ñni awí eán̄iṅáná

19 Poro r̄ixa yayf̄ n̄iwimáná x̄fo émáyf̄ t̄ñf̄m̄ini wáf̄ nur̄imerf̄ná Gor̄ixo x̄foyá wéyo d̄áni wiemen̄f̄ bi bi nán̄i rep̄iyf̄ n̄iwiera úagi

20 awa arf̄a n̄iwiróná Gor̄ixomi seáyf̄ e numero re ur̄igf̄awix̄ini, “Gw̄f̄áox̄ini, negf̄ Judayf̄ s̄ip̄i ayá xwé wí Jisasomi d̄iṅf̄ w̄ikw̄r̄on̄agf̄a joxi r̄ixa n̄ijf̄a imón̄iṅ̄ini. Ayf̄ n̄ñni negf̄ ṅw̄f̄ ikaxf̄ en̄íná d̄áni n̄ir̄in̄r̄i eán̄iṅf̄pimi x̄f̄dan̄ro nán̄i s̄m̄f̄ xead̄pénar̄iṅoi.

21 Ayo áamá wí joxi nán̄i re ur̄igf̄awix̄ini, ‘Poro émáyf̄yá aṅf̄yo n̄emerf̄ná negf̄ Judayf̄ émáyf̄ t̄f̄ám̄ini ṅweagf̄áyo re uréwap̄iyar̄iṅf̄r̄ini, “ṅw̄f̄ ikaxf̄ negf̄ arf̄o Moseso n̄ir̄ir̄i ean̄ipimi pñni wiár̄iro s̄iw̄f̄ negf̄ arf̄owa érowiápn̄igf̄ápimi m̄ix̄f̄d̄ipa ero nero segf̄ niaíw̄f̄ iyf̄ s̄m̄f̄ s̄f̄o m̄iw̄ákw̄ipa éf̄rix̄ini.” Áamá ayo Poro e uréwap̄iyar̄iṅf̄r̄ini.’

22 E urigfá enagi nání ari yanfwiní? Negf Judayf Jisasomí xfdarigfá anj rípimi tfámíni nweagfáyf ananí joxi bfpí nání ríxa arfá níwiprf enagi nání

23 xwiyfá none ríranf rípi axípi éirixíni. Negf áamá nwfá nweagfá wáu wáu nweanoí.

24 Joxi awa tñni níkumíxíniro nene xwíraimímf neainarínpí anípá imónínfá nání yaríhwápi awa tñni nawíni nero ámi nanf imónírxíni. E nerfná wáu wáu awa wigf dfá níróniro xwíraimímf winarínpí anípá imóni ro nanwf Goríxo nání rídiyowá wiíro epírfá nání bf wíírxíni. Joxi none ríraríhwápi axípi e nerfná áamá nñni re yaiwiprfáoí, ‘Poró nání neararígfápi mfkf mayfríni. O ení negf nwf ikaxf eánínpími níxídrí píranínpí yarínoríni.’ yaiwiprfáoí.

25 E nísearírane aí eníná xwiyfá nímxíranéná ‘Émá Jisasomí dnj wíkwíroarígfáyf negf nwf ikaxf eánínpí nípíni xdfírxíni rí uraníréwíni?’ nírxíranéná re rínaríhwanígíni, ‘Nwf ikaxf rípiáú rípiáú pñni wíarípaxf mímoníni.’ nírxírane payf re nearí wáríhwanígíni, ‘Nanwf áamá wí mímoní nwfá imónínpí nání rídiyowá éfápi mñnípa éfríxíni. Rakiwf ení mñnípa éfríxíni. Nanwf sínwíyo gwf xíráná ragf síni enagi nání mñnípa éfríxíni. Apíxf nínearóná sewíni míméánípa éfríxíni.’ Apíáú apíáú nání nearí wíowáríhwanígíni.” urfagfá

26 Poró sá weño wáfápi tñni áamá nwfá nweagfá wáu wáu awamí níwíríméamí nurí xwíraimímf winarínpí anípá imóníwínígíni rí yarígfápa xfo tñni nawíni wigf yarígfápa nemáná o anj rídiyowá yarígfíwámí nípáwírí apaxfpanínpí imónígfáyo áwanf re uríhínígíni, “Sfá áamá awa xwíraimímf winarínpí anípá imónínfá nání yarígfápi nípíni néfasáná Goríxo nání xíxegfíni woní woní rídiyowá wíprfáyi sfá ayímírxíni.” uríhínígíni.

Judayf Poromí anj rídiyowá yarígfíwámí dání míf wigfá nánírxíni.

27 E nemo sfá wé wáfúmi dánf wáu awa xwíraimímf winarínpí anípá imónínfá nání yarígfápi ríxa yoparfpi anwf e imónímñni rí yarfná Esia píropenísfyo dánf Judayf wí Poró anj rídiyowá yarígfíwámí nweanagi níwíniro re egfawíxíni. Áamá e epíroyf egfáyo sfmírírf níwiemero omí fá níxero

28 rfáiwá re rígfawíxíni, “Negf Isíreríyfné ríxa símínpí neainfpoyí. Áamá re ronf royf áamá xwfá nímníni nweagfáyo nuréwapíyemeri áamá negf gwf axí imóníhwárf nání uréwapíyírí negf nwf ikaxf eánínpí nání uréwapíyírí negf anj rídiyowá yaríhwá ríwá nání uréwapíyírí nerfná apí nípíni nání ‘Sípíríni.’ urarínoríni. Sa apíni ní marfáí, áamá Gírikíyí wí anj rídiyowá yaríhwá ríwámí nípéméamí níwíapírxínpími dání nwfá imónínpí re ríxa xórórf enírxíni.” nírxíro

29 —Xámí áamá Esia píropenísfyo dánf Tíropimasoyí ríniño Poró tñni anj apími nawíni emearíhagfí wínfá enagi nání xenwf re mogfawíxíni, “Poró omí rídiyowá yaríhwáiwámí ínímí nípéméamí fwiapínoríni.” xenwf nímoró nání rfáiwá enf tñni nírxíróná e nírxíro

30 áamá anj apími nweagfá nñni símímíákwf e yarígfápi arfá níwíro míf rí níbímíro Poromí fá níxero rídiyowá yarígfíwámí dání níropémí peyéááná apaxf mé ówanf nñni níyára ugfawíxíni.

Romíyf porisowa Poromí uráfígfá nánírxíni.

31 E nemowa Poromí nípíkianíro nání yarfná áamá wí porisowámí seáyí e imóníhómí xwiyfá re uréméagfawíxíni, “Jerusaremí nweáyf nñni símímíákwf inaríni.” uréméagfá

³² o ananin xegí porisí wami tñni awami seáyí e wimónigfáwami tñni nîwirimeámi Poromi pikianiro yarigfe nání wéaná ayí porisowa tñni wigí seáyí e wimóninjo tñni weaparinagfa nîwiniro ámi Poromi iwanj meá pñni wiárigfawixini.

³³ Pñni wiárigfáwa porisowami seáyí e wimóninjo anjwí e nîbiri Poromi fá nîxeri xegí porisí wami re uriniginini, “Gwí senfá wirkaú tñni yípoi.” nuriri ayo yarinj re wiarinagini, “Ámá ro gorini? O pí éfrini?”

³⁴ Yarinj e wiarinagí aiwí ámá e epíroyí egfáyí xwamiání nîriro wí xegí bî nání riro wí xegí bî nání riro nero arikikí yarínagfa o arfá kwíkwíkwíkwí nîwiri nání o yarinj wiarinjipi e dání nijfá píraninj imónipaxí menjagi nîwiniri re uriniginini, “Porisoneyá aniwámi nání nîmeámi úpoi.” urfagi

³⁵⁻³⁶ omí nîméra warfná ríxa ámá e epíroyí egfáyí númi nuro ríaiwá ímí tñni “Ruráparikiarinjo?” nîrîga warfná awa ríxa anj íwámi sínjá waíwí tñnj e nîrémorfná ámá Poromi pikianiro yarigfáyí porisowami uráparikianiro yarínagfa nání omí seáyí e nîmfeyoaro nîxirimi peyigfawixini.

Poro Judayí xfómi umeararigfápi owákwimniri urinjipi nánirini.

³⁷ Porisowa ríxa wigí aniwámi nîmeáa páwianiro yarfná awami seáyí e wimóninjomí Poro re uriniginini, “Nioní xwiyfá bî ananí ririmniréini?” urfagi o re uriniginini, “Aí, joxí Gírikíyí pñné ananí rarini.”

³⁸ Ayínáni re nimónariní, ‘Joxí ámá Isipíyí xámi re riño, “Émáyo mîxí xfdwanigini.” nîriri ámá 4,000 gwí mónigfá, Iríkiarigfá rîninowami nîwirimeámi ámá dînj meanje nání unjo, ayí joximani.’ nimónariní.” urfagi

³⁹ Poro re uriniginini, “Ámá joxí rarinjo, ayí nionimani. Nioní anj onimíá yoí mîrîninj bimi dánonimani. Sirisia píropenisfyo anj Tasasíyí rîninjipimi dánj Judayí wonirini. Wauní rîxinj bî oririmi. Ámá tfyo xwiyfá ouriniri ananí síjwí naniriréini?” nuriri

⁴⁰ o ríxa ananí xe ouriniri síjwí wináná Poro sínjá waíwíyo e nîrómáná ámá ayí xwiyfá mîrîpa oépoi nîrî wé ówanj nuyiri ríxa rinjifá imónaráná wigí Xibiruyí pñné tñni nuriri re uriniginini,

22

¹ “Rárowayfné, ápowayfné, xwiyfá ámá wí nîxekwímoarigfápi wákwimniri searfná ananí arfá nipriréoi?” urfagi

² arfá wífáyí Poro nurirfná wigí Xibiruyí pñné tñni rarínagí arfá nîwiro erówarí aí bî mé aga rinjifá imónarfagfa Poro ámi re uriniginini,

³ “Nioní Judayí wonirini. Sirisia píropenisfyo anj yoí Tasasíyí rîninjipimi gí nókí nîxirînoní aí anj rîpimi dání xwé iwiaronáonirini. Negí nearéwapíyagí Gameriero nînréwapíyirfná njwí ikaxí eáninjipi negí arfowa neaiapigfápi nání aga xîxeni píraninj nîréwapíyinj enagi nání agwí seyfné Goríxomi oxfdaneyniri símí nîxeadfpénro yarigfápa nioní ení axípi e imóninjáonirini.

⁴ Ayínáni enjfná nioní ámá Óf ‘Goríxo tfámíni imóninjoí.’ rîninjyimi dînj wíkwíroarigfá anfnimîximniri nání xeaninj nîwiri oxfyoraní, apíxfyoraní, gwí nîyiri gwí anjyo wáragáonirini.

⁵ Negí apaxípaninj imóninj xwé tñni negí ámífná mebá imónigfáwa tñni ení ‘O nepa e yagorini.’ searipaxí imóninjoí. Awa negí Judayí anj yoí Damasíkasíyí rîninjipimi njweagfáyí nání payí nearo niapowaráná nioní ámá e njweagfá óf axíyimi xfdarigfáyí ení anj rîpimi dání rîninj meáfrîxiniri ayo fá nîxeri gwí nîyimáná ámi re nání nîmeámi bîmfá nání anj rîpimi pñni nîwiárimí nurí Damasíkasíyo nání unjaniginí.

Poro “Api yarfná Gorixo níkinimixijfrini.” urijf nánirini.

6 “E nemoni nuri nuri Damasikasi tñf anwi e rémómínri neri rixa ikwawedf enáná re enjiginí. Anjnamí dání wáf síjwí mímíjif iní xwé bí nókiárénapijiginí.

7 Wáf api nókiárénapáná nioni xwáfáyo nípkínimeari arfá wíáyf xwíyáf bí re nírinénapfagi wíjanigini, ‘Soroxini, Soroxini, pí nání xeaníjif níkararíjini?’ nírinénapfagi

8 re uríjanigini, ‘Ámináoxini, joxi goxirini?’ urfagi o ‘Nioni Nasareti dání Jisasoni joxi xeaníjif níkararíjonirini.’ nírfagi

9 —Ámá nioni tñf warigfáwa wáf nókiárénapfípi píraníjif síjwí níwinaxídro aiwi o tñf xwíyáf rínarígwííomí arfá nípkwíni míwigfawixini.

10 ‘Joxi xeaníjif níkararíjonirini.’ nírfagi re uríjanigini, ‘Ámináoxini, nioni pí oeniri níraríjini?’ urfagi Ámináo re níriníjiginí, ‘Joxi níwiápínimeámí Damasikasi jíapimí nání nuri e rémóáná amá wo ní símeari e éwiníginiri rírféanápí nání áwaní ríriníjoi.’ nírfagi

11 nioni wáf api síjwíyo nínpírori síni síjwí mímíjif níniniri síjwí manípaxí níaríjagí nání amá nioni tñf warigfáwa wéyo árfwí nínimaxídro Damasikasiyo nání níniméra nuro e níremori njweanáná

12 amá wo, xegí yoí Ananiasoyi ríniño —Judayí aní apimí njweagfáyf níni ‘Ámá awíaxí worini.’ rínagíforini. Negí njwí ikaxí ríniñfpi bí múroagomani. Aníjif miní nípini xixeni axípi xfdagorini.

13 O níbirí nioni tñf anwi e nírómáná re níriníjiginí, ‘Gí nírixímeáo imóníjif Soroxini, díxí síjwí amí anei.’ níráná re enjanigini. Gí síjwí amí naniri omí síjwí wínijanigini.

14 Omí síjwí wínáná o re níriníjiginí, ‘Njwáf negí arfowa xfdagfo joxi e éwiníginiri wimónaríjfpí nání níjáf eri Wé Róníjomi ení síjwí wíni rí xfoyá maníyo dání xwíyáf raríná arfá wirí oeniri rírféanáfri.

15 Amá níyoní xfo nání áwaní nuriríná jíwaníjoxi wáf nírókiárirfná síjwí wíni rí arfá wirí éfpi nání repíyí wirí nání rírféanáfri.

16 Ayínáni joxi pí nání síni yómíjif yaríjini? Rixa níwiápínimeari wayí meai. Joxi Ámináomí ríxíjif urírfpimí dání díxí íwí yaríjfpí yokwarímí nísiirí wayí píraníjfníjif ríroníjoi.’ nírfagi nioni axípi e enjanigini.

“Gorixo Poroni émayí tñfmíni nírowaríjiginí.” urijf nánirini.

17 “E nemoni amí Jerusaremi nání níbirí aní rídiyowá yaríjwá riwámí dání xómíjif níyíkwiri Ámináomí xwíyáf rírímí níwirfná íkwíkwí níyárití weníjif éáyí

18 Ámináo re níraríjagí wínijanigini, ‘Joxi síjwí naniri arfá níri enípi nání aní ríipimí dání uráná arfá mí sípa epírf enagí nání joxi síni mepani. Aníni aní ríipimí pñí níwiárimí ui.’ nírfagi

19 nioni re uríjanigini, ‘Ámináoxini, nioni éwapfnagápi amá re njweáyf níni níjáf imóníjoi. Amá joxi nání díjif ríkwíroarígfáyo nioni fáf níxeri gwí aníyo níjwirárití iwaní níméperi yagáoni enagí nání wíwaníjfyf ríxa níjáf imóníjoi.

20 Joxi nání wáf urimeagí Sítipenomí píkgífná nioni anwi e nírómáná “Ayí omí nípkiróná apáni yaríjoi.” níyáiwirí omí píkiarfná wigí iyáf awí mearonjanigini.’ urfagi aí

21 Ámináo re níriníjiginí, ‘Joxi ui. Nioni ná jíamí émayí tñfmíni nírowarímí enagí nání joxi anani ui.’ níriníjiginí.” uríjiginí.

Porisí seáyí e imóniŋo Poromi éf umíníŋf nániríní.

²² Ámá e epíroyí egfáyí Poromi arfá niwía nibfásáná aiwí xwíyá “Émáýf tñfíní rirowárimfáriní. níríŋfíní.” rfe nání arfá niwimáná xwíyá xwamiání níríro ímí tñí re rigfawixíní, “Ámá e imóniŋo xe onjweanírí síŋwí winípaxí m+neaimónaríní. Ríxa rurápapíkiaríŋo?”

²³ Xwamiání e nira nuróná wikí ayíkwí niwóga m+waríŋagi nání wigí iyfá niwirayiro úpiríxá m+meámí yáníro xwfá síkí úpiríxá m+meámí yáníro yaríŋagfá

²⁴ porisí seáyí e imóniŋo sekaxí re uríŋínigíní, “Omí porisone negí aní riwámí ni+meáa nípáwiro ámá ayí xwamiání niwiróná rfá tñfí wianíro yaríŋgápi m+kípi nání waropárí oneainírí nání síkwfá ragí pírí nuyíkíro yaríŋf imímí wípoyí.” urfagi

²⁵ awa omí ni+meáa nípáwiro síkwfá ragí pírí uyíkianíro nání gwí jíáná Poro Porisí anwí e roŋomí re uríŋínigíní, “Romíyfyá ŋwí ikaxí re ríníní, rísimónaríní, “Ámá Romíyí womí m+kípi nání pífá mé xámí síkwfá eápyí.” ríníní. rísimónaríní?” urfagi

²⁶ poriso arfá e niwimáná seáyí e wimóniŋo tñfí e nání nurí re uríŋínigíní, “Ámá Romíyí romí joxí pí wimínírí yaríŋíní?” urfagi

²⁷ porisí seáyí e imóniŋo Poro tñfí e nání nípáwírí re uríŋínigíní, “Jíwaníŋoxí nírei. Joxí Romíyí woxíraní?” urfagi o “Oyí.” urfagi

²⁸ porisí seáyí e imóniŋo re uríŋínigíní, “Nioní gapímanowamí nígwí xwé wíáná ‘Romíyí woxíríní.’ níníríro nim+xígfáriní.” urfagi Poro re uríŋínigíní, “Gí inókí tñí ápo tñí eníná dání Romíyí wimíxígfípaú enagí nání nioní gí nókí níxíríŋe dání Romíyí imóniŋá woníríní.” urfagi nání

²⁹ porisí síkwfá ragí pírí nuyíkíro yaríŋf wianíro nání gwí jáfáwa wáyí niwínírí omí wáramogfawixíní. Wigí porisí seáyí e wimóniŋo ení “Poro Romíyí worfání?” niyáiwírí níjáfá nimónimáná “Omí senfá tñí gwí jípyí.” urfí enagí nání wáyí winíŋínigíní.

Poro xwíyá wákwínimínírí nání Judayí mebáowa awí eánigfíe dání uríŋf nániríní.

³⁰ Poriso, sá weŋo wáfápi tñí Judayí omí uxekwímoaríŋfápi nání xixení níjáfá oimónimínírí omí níkwewárimáná wamí sekaxí re urowárapíŋínigíní, “Apaxfáníŋf imónigfá xwéowa tñí Judayí mebáowa tñí awí oeánfpyí.” nurowárapírí awa ríxa awí eánaráná Poromi níméra niwepfínírí awa síŋwí anigfíe éf uráraríŋínigíní.

23

¹ Poro mebáowamí síŋwí agwí niwínárírí re uríŋínigíní, “Gí nírixímeáoyfné, Goríxo síŋwí aníŋáná amípi nioní iwamfó dání sfá riyimí nání enápi nípiní aí nání dñfí níyaikírorfáná bí nání ayá sfwí míníró dñfí peá nunaríní.” urfagi

² apaxfáníŋf imóniŋf xwéowá, Ananiasoyí ríníŋo ámá Poro tñfí e anwí e rogfáyo “Omí wé maŋfyo upíkákwpoyí.” urána

³ Poro Ananiasomí re uríŋínigíní, “Kíkéróniŋf ínimí pfpfíwí enagí aí seáyí e xwfá nanfíníŋf eáníŋf roxíní, Goríxo joxí ení wé nírupíkákwiníŋo! Joxí negí ŋwí ikaxí nírinírí eáníŋfpa xwíríxí nímémínírí e éf níŋwearfáná ŋwí ikaxí apimí ogámí nerí ‘Omí wé upíkákwpoyí.’ urfípi nání ‘Ayí apání yaríŋíní.’ rísimónaríní?” urfagi aí

⁴ ámá e rówapígfáyí m+xí re uríŋfawixíní, “Joxí ananí apaxfáníŋf imóniŋf xwéomí ikayfíwí uraríŋoxíraní?” urfagfá

5 Poro re uriniginini, “Nriximeáoyné, ‘Apaxpániní imóniní xwé worfani?’ miyaiwí nerí ríini. Xwiyfá Bikwíyo re niriniri eáninagí nání, ‘Joxi segí seáyí e nimóniri seamenweagfá wo nání xwiyfá sipí bi miripani.’ niriniri eáninagí nání o seáyí e imóniní nání nijfá nimóniri sinwiriyf, wí e riminiri éamaní.” nuriri aí

6 mebáowa wa Sajusi imóniri wa Parisi imóniri enagfá niwiniri gí Parisi rowa gwí onimónipoyiniri ení tñni re uriniginini, “Nriximeáoyné, nioní Parisi wonirini. Parisi imónigí wiyauyá xewaxonirini. Nioní ‘Ámá pegfáyí ámi niwiápinimeapfáriní.’ niyaiwiri dñí kíkayonagí nání xwirixí nimearigfonirini.” uraríná

7 Parisiowa tñni Sajusiowa tñni wiwini mixf nirinowieániro dñí bi biaú nixiriro yaní epayónigfawixini.

8 Ayí rípi nánirini. Sajusiyf re rarigfáyirini, “Ámá pegfáyí ámi wiápinimeapaxf menini. Anínajf wí menini. Kwíyí ení menini.” rarigfáyirini. E nerí aí Parisiyf “Nipini anani imónipaxf imónini.” rarigfáyirini. Apimi dání dñí bi biaú nixiriro yaní nepayóniro

9 xixewiámí nirinowieága nuro nwf ikaxf eáninípimí mewegfá Parisiwayá wa niwiápinimearo Sajusiowa tñni ximiximí niniro nirinóná re urigfawixini, “Ámá ro fwf bi éo mimóninagí wininwiní. Anínajf worani, kwíyí birani, omí xwiyfá uránáyf, ayf pí enínoi?” nuriro

10 xixewiámí ayá wí nirinowieága wiápinimearíná porisf seáyí e imónino Poromí midmidáni mimixeawiámí niniróná omí didiyimí nero pikipirixiniri xegf porisowami sekaxf re uowárainiginini, “Soyfne niwepiníro ení neáníro ayo Poromí nurápiro negf porisf aní riwámi nání nimeámi yapfpoi.” uowáraináná awa xixeni o urípa e egfawixini.

11 Poro sfá ámi ríxa wiyimí aríwiyimí sá wenáná Ámináo miwmidáni nurónapiri re uriniginini, “Joxi dñí sixf ínei. Jerusaremi tñyo dání xwirixí rimearíná joxi nioní nání ‘Sinwí e winiri arfá e wiri enáriní.’ urarínípa émáiyfá aní xwé Romíyo ení axípi urirfá enagí nání dñí sixf ínei.” uriniginini.

Judayf Poro nání mekaxf megfá nánirini.

12 Wfápi tñni Judayf wí Poro nání mekaxf nimeróná awá nwfá ninwiráriníro sfhá womí dání re rinigfawixini, “None iniigf minípa erane aiwá minípa erane néra nurane Poromí píkíwaé dání ámi nípaxf imónaníwáriní.” niriníro

13 —Ámá mekaxf nímero “Sfhá romí dání rarinwiní.” rigfáwa ámá 40 wiárf múrogfáwarini.

14 E nemowa apaxpániní imónigfá xwéowa tñni Judayf ámináowa tñni tfgf e nání nuro yumí re urigfawixini, “None awá nwfá ninwirárinírane sfhá womí dání re riníwáriní, ‘Poromí siní mipíkípa neranéná aiwá bi aíwí mímepaxf imóninwiní.’ Sfhá womí dání e rinárfwá enagí nání

15 soyfne tñni mebáowa tñni ámi xwirixí niwiro yaríní wiayaniróniní nimóníro porisfyo seáyí e wimóninomí wáf re urepearfpoi, ‘Joxi none Poromí ámi píraniní yaríní wiani nání nimeámi weapeí.’ urfpoi. None omí nípikiani nání yumí áyá eánaníwiní. Poromí nimeáa niwepiri siní anjwi e mibípa enáná nípikianíwáriní.” urigfawixini.

16 Poromí xexirfmeáiyá niaíwo “Awa yumí áyá eánariníoi.” rinariníagfá arfá niwiri porisowayá anjwámi nání nuri nípáwiri Poromí áwaní urfagí

17 o porisí womi “Eini.” nuriri re uriniginini, “Íwí síkíni ro díxí porisí seáyí e simóninomi xwiyfá wí áwaní urini nání o tñí e nání nipemeámi ui.” urfagi

18 o íwí síkínomi nipemeámi porisí seáyí e wimóninjo tñí e nání nurí re uriniginini, “Poro, gwí ñweaño ‘Eini.’ niniriri re niriñoi, ‘Íwí síkíni ro xwiyfá wí díxí seáyí e simóninomi urini nání o tñí e nání nipemeámi ui.’ nifagi nipemeámí bariñini.” urfagi

19 porisíyo seáyí e wimóninjo omi wéyo fá nixiriri nimeámi aigí wí e nání nurí aigípi nñweámáná yarini re winiginini, “Xwiyfá joxi áwaní niriñipi pí xwiyfárinini?” urfagi

20 o re uriniginini, “Judayí xwiyfá ná bini símí e nita nuróná re riníawixini, ‘Poromi ámi míkípi nání yarini bí wianíniñí nimónirane porisíyo seáyí e wimóninomi yapí re uréwapiyiwaniginini, ‘Wfáriná joxi Poromi mebáowane xwirixí ámi bí umeanfáwá nání nimeámi weapírixini.’ uríwaniginini.’ riníawixini.

21 Ámá 40 wiárí múrogfáwa awá ñwí nñwiráriniro síñá womi dání re riníawixini, ‘Omi pikíwáé nání aiwá minipa erane iniigí minipa erane éwaniginini.’ niriñiro omi pikianiro nání ríxa yumí áyá neániro ñweañagfá nání awa nurowárenapíro yarini síáná arfá mīwipani. Awa joxi ríxa re uráná, ‘Wfáriná nioní Poromí soyíné tñí e nání anani nimeámi weapímárinini.’ uráná nání xixeni niriñáriniro weniniñero ñweañoi.” urfagi

22 porisí seáyí e imóninjo íwí síkínomi arfá jiyikí nori re uowáriniginini, “Xwiyfá joxi repiyí niniri áwaní niriñipi nání ámá womi aí ‘Nioní omi e uríni.’ muripani.” uowáriniginini.

Poromi Pirimiá Piriso tñí e nání wiowárinini.

23 Porisí seáyí e imóninjo xegí porisí áminá imónigfáyí waúmi “Eini.” nuriri re uriniginini, “Awagwí porisí éf tñí míxí yarigfáyí 200 apimi ‘Nikíriní ñweápoi.’ uriri osíyo nñweámáná míxí yarigfáyí 70 apimi ‘Nikíriní ñweápoi.’ uriri wákwirixá tñí míxí yarigfáyí 200 apimi ‘Nikíriní ñweápoi.’ uriri nemáná ríxa árfwiyimi 9:00 p.m. imónáná añí yoí Sisariayí rininiñipimi nání upíri nání awí eaáripíyí.

24 Osí wí eni Poro seáyí e éf nñweámáná uní nání nimeari omi éf numíga nuro pirimiá Piriso tñí e wáripoyí.” nuriri

25 payí re rininiñí winániniñí ríwaminiñí eañiniginini,

26 “Nioní Kirodiasí Risiasoní payí rina pirimiá Pirisoxí tñí e nání neari wírenaparinini. Negí áminá seáyí e imóninjoxi nioní yayí bí osimini.

27 Judayí ámá romí fá nixiriro ríxa nipiñianiro yariniñagfá nioní arfá ‘Romiyí worini.’ nñwirínná gí siminiñí ninarigfáyí tñí mírí nurane omi éf umíniñwaniginini.

28 Nioní omi uxekwímoarigfápi míkípi nání nijfá imónimí nání wigí Judayí mebáowa xwiyfá imíxarigfá nání nimeámi nurí aiwí

29 omi xwiyfá nuxekwímoróná none pikipaxí bí uríro gwí yipaxí bí uríro miyariniñagfá nñwinirí xwiyfá wigí ñwí ikaxí eániñipimi dání wiwaniniñiyí míxí rinariñigfápi nánini uxekwímoariniñagfá wininiñaniginini.

30 Ámá wo nibiri áwaní re níráná, ‘Judayí Poromí pikianiro nání yumí mekaxí meariñoi.’ níráná nioní siní mé omi joxi tñí e nání nñwiowárenapiri ámá omi uxekwímoarigfáyo sekaxí re uríaniginini, ‘Nuro pirimiáoyá síñwí aníñe dání uxekwímórixini.’ uríaniginini. Ayí xwiyfá ríxa apirini.”

31 Porisowa wigí seáyí e wimóniño sekaxí uríípa axípi nero áríwiyimi Poromí níméra nuro aní yoí Adipatirisíyí ríníñípmí nírémoro

32 ríxa wáf ónáná porisí síkwí tñí warígfáwa xe osíyo nñweámáná míxí yarígfáwa Poromí ananí re dání níméra oupoyíní rí pñí nñwiárímí ámí wigí porisí aniwámí nání úagfa

33 awa níméra nuro ríxa Sisariayo nírémoro pírimíáo tñí e nání nuro payí mñí nñwiro Poromí ení xío tñí e nñwáríroná “Ayí roríní.” uríagfa

34 pírimíáo payína nurápirí ríxa ía nírómáná “Ro ámá nioní umenweañáyo dání worfaní? Mí dánorfaní?” nñyairí Poromí yaríñí re winíñigíní, “Píropenísí gíyo dánoxíríní?” uríagí Poro “Sirisia píropenísíyo dánoníríní.” uríagí

35 o re uríñigíní, “Ananíríní. Ámá joxí ríxekwímoarígfáyí rémónapáná díxí xwíríxí arfá simfáríní.” nurí wamí sekaxí re uríñigíní, “Omí gapímaní aní míxí ináyí Xeroto míragiwámí nñwíráríro menweápoýí.” uríñigíní.

24

Piriso Poroyá xwíríxí arfá winí náníríní.

1 Ríxa sfá wé wú óráná apaxípáníñí imóníñí xwéo, Ananiaso tñí Judayí mebá imónígfáyí wa tñí ámá womí —O xwíríxí neróná xwíyíá wuríyaríñí woríní. O xegí yoí Tetarasoríní. Omí nñwirimeámí Sisaria nání nñwero pírimíáomí nñwímearo xwíyíá Poromí xwíríxí umeaníro nánípi uríagí

2 Poromí “Eíní.” nuríro o ríxa báná Tetaraso Poromí nuxekwímorfná pírimíáomí re uríñigíní, “Negí áminá awíaxí seáyí e imóníñí Pírisoxíní, joxí neamenweañagí nání nene míxí bí miní kíkíání nñweañáná xwiogwí ríxa obaxí pwéñigíní. Joxí dñí píráníñí nñwíperí nñeamenwearfná amípí eníná dání nñpíkwíní mimóníñípi dñí joxíyá tñí gwí axírí imóníñwaéne neaeyíroiaríñagí nání agwí ríxa nañí nimóga waríñwíní.

3 Negí aní gímí gímí apí nñpíní e neaiaríño, ayí joxíní enagí nání nene nñjfaríní. Ayínání yayí tñí ríraríñwíní.

4 E nerí aíwí nioní ayá wí áxémá síaráná aníñí siníñigíní rí joxí neaiñípi nání ayá wí rírimíméíní. Sa wauní ríxíñí rípiní orírímíní, ‘Joxí ayá nñnearímíxírí pñé bí onírípoyíní ríñwí neané.’ orírímíní.

5 Ámá Poroyí ríníñí royí sfwí arfíkioníñí neaikáraríñoríní. Negí Judayí xwíá nñyoní nñweagfáyo míxí épímíxamoaríñoríní. Negí ámá arfowa nñneaíwapíya bígfápi arfá níkeamoro yoí síñí Nasaretene nñríníro kumíxinayífápi, ayí o mfkí ikíñí ríní.

6 Negí aní rídíyowá yaríñwáiwá aí xórórí emíní rí yaríñagí nñwíníranéná ía xíríñwanigíní. [Negí nñwí ikaxí eaníñípi ríníñípa xwíríxí oumeaneyínírane ía xíríagwí aíwí

7 porisí seáyí e imóníñí Rísiasoyí ríníño míxí nimónímí nñbírí ení neání rí omí xío nñnearápiwerí

8 sekaxí re nearíñigíní, ‘Ámá romí xwíríxí umeanírí éfáyíné pírimíáo síñwí tñí e dání uméfríxíní.’ nearowáfagí nání baríñwíní.] Ayínání amípí none ríraríñwápi nání xewanínoxí yaríñí nñwia nuríñípmí dání ananí none uxekwímoaríñwápi nání xíxéní nñjfa imóníríní.” Tetaraso e nurí rí

9 Judayowa ení Poromí nuxekwímoró pírimíáomí re urígfawíxíní, “Amípí Poro nání rírfípi neparíní.” urígfawíxíní.

10 Pírimíáo Poro ríxa xwíyíá oríní rí nñkínímóní rí síñwí wináná Poro re uríñigíní, “Joxí ámá gwí rírímí nñmenwearí xwíríxí nñmeámí

bayífáyo arfá n̄wiéra warfná xwiogwí obaxí r̄múroŋoxi enagi nán̄i nioni n̄j́fár̄in̄i. Ayínán̄i joxiyá s̄ŋwíyo dán̄i xwiyfá wákwin̄im̄i nán̄i n̄r̄r̄fná ‘Ayf anan̄ir̄in̄i.’ n̄yair̄ir̄i yayf ninar̄in̄i.

11 Ámá rowa re r̄ir̄ipax̄r̄in̄i, ‘O Gor̄ixom̄i yayf wim̄in̄ir̄i nán̄i Jerusarem̄iyo rémoŋe dán̄i sfá ayá wí marfái, wé wúkaú síkwí waúni wór̄f̄in̄iḡin̄i.’ r̄ir̄ipax̄r̄in̄i.

12 Nion̄i an̄f r̄id̄iyowá yar̄igf̄iwám̄i dán̄iran̄i, rotú an̄fyo dán̄iran̄i, an̄f apim̄i wí e dán̄iran̄i, wa t̄n̄i xwiyfá m̄ixí r̄inar̄in̄aḡi s̄ŋwí n̄inan̄ro m̄ixí ép̄m̄ixam̄oar̄in̄aḡi n̄inan̄ro megf̄awix̄in̄i.

13 Agwí n̄ixekw̄moar̄igf̄á ren̄f̄ip̄iyf̄ p̄rimiaoxi ‘Nepax̄in̄i.’ yair̄ir̄i nán̄i en̄i m̄fkí b̄i s̄wá sipaxí mimón̄in̄o.

14 E ner̄i aí awa r̄ir̄fá r̄ip̄in̄i, ayf nepar̄in̄i. Nion̄i Nw̄fá negf̄ arfowa x̄idagf̄om̄i nux̄f̄d̄ir̄fná Óf Gor̄ixom̄i x̄f̄dar̄igf̄áȳiyi r̄in̄in̄f̄yim̄i dán̄i x̄f̄dar̄in̄ár̄in̄i. Ámá óf ayim̄i x̄f̄dar̄igf̄áyf̄ nán̄i awa re rar̄igf̄ár̄in̄i, ‘Negf̄ arfowa n̄ineaíw̄ap̄iya b̄igf̄áp̄i arfá n̄ikeamoro p̄f̄n̄i wiar̄igf̄ár̄in̄i.’ rar̄in̄agf̄a aí nion̄i s̄in̄i am̄ip̄i negf̄ ŋwí ikaxí Moseso n̄r̄ir̄i ean̄f̄p̄i t̄n̄i x̄ixen̄i imón̄in̄f̄p̄im̄i d̄in̄f̄ w̄ikw̄r̄or̄i am̄ip̄i wfá rókiamoagf̄áwa n̄r̄iro eagf̄ap̄im̄i d̄in̄f̄ w̄ikw̄r̄or̄i en̄in̄i.

15 ‘Ámá pegf̄áyf̄ n̄f̄n̄i wé rón̄igf̄áyf̄ran̄i, uyf̄n̄if̄ egf̄áyf̄ran̄i, n̄f̄n̄i ámi n̄wiáp̄f̄n̄imeap̄r̄f̄ár̄in̄i.’ n̄yair̄ir̄i Gor̄ixom̄i d̄in̄f̄ uk̄ikayon̄in̄i. Wiwan̄in̄jowa en̄i ax̄f̄p̄i e n̄yair̄iwo d̄in̄f̄ uk̄ikayon̄o.

16 Nion̄i d̄in̄f̄ e n̄yair̄ir̄i nuk̄ikayor̄i nán̄i Gor̄ixoyá s̄ŋwíyo dán̄iran̄i, ámáyá s̄ŋwíyo dán̄iran̄i, pí pí ner̄fná ayá sip̄i m̄n̄ipa oen̄r̄i an̄in̄f̄ min̄f̄ wé n̄r̄ón̄ir̄i oem̄in̄r̄i yar̄in̄ár̄in̄i.

17 Wí e emeaḡon̄i xwiogwí wí r̄ixa n̄múr̄óf̄m̄i ámi ḡf̄ an̄f̄ e nán̄i n̄ib̄ir̄i n̄igwí b̄i ḡf̄ ámá gwí ax̄r̄i imón̄igf̄áyf̄yá uyípeayf̄yo m̄in̄i wir̄i Gor̄ixo nán̄i r̄id̄iyowá n̄wiir̄i éim̄iḡin̄r̄i n̄imeám̄i n̄ib̄ir̄i

18 r̄ixa xw̄raim̄m̄f̄ nin̄in̄f̄p̄i an̄ipá éw̄in̄iḡin̄r̄i yar̄in̄wápi n̄iyár̄imáná an̄f̄ r̄id̄iyowá yar̄in̄wáiwám̄i n̄ipáwir̄i e éim̄iḡin̄r̄i b̄in̄áp̄i yarfná ayf̄ s̄ŋwí nan̄imeagf̄awix̄in̄i. S̄ŋwí nan̄imeááná nion̄i ámá ayá wí t̄n̄i ep̄f̄royf̄ ner̄i s̄im̄imiákwí mé aga kikiá yar̄in̄aḡi aí Judayf̄ Esia p̄t̄ropen̄s̄f̄yo dán̄f̄ wí

19 —Ayf̄ nion̄i nán̄i xwiyfá b̄i t̄gf̄áyf̄ en̄ánáyf̄, n̄b̄iro joxiyá s̄ŋwí t̄ŋf̄ re dán̄i n̄n̄ixekw̄moro s̄ŋwir̄iyf̄, nan̄f̄ imón̄im̄in̄r̄i éf̄r̄in̄i.

20 Ayf̄ joxi t̄ŋf̄ re m̄b̄ipa éagf̄a nán̄i nion̄i Jerusarem̄iyo mebaowa awí eán̄ḡf̄e dán̄i xw̄r̄ixí n̄in̄imeróná xw̄r̄ixí nápi s̄ŋwí w̄in̄igf̄áp̄i nán̄i re rogf̄a rowa wiwan̄in̄jowa áwan̄f̄ ‘Ná rip̄ir̄in̄i.’ or̄r̄f̄poyf̄.

21 Mepa oen̄wir̄iyf̄, awa Jerusarem̄iyo dán̄i xw̄r̄ixí n̄imearfná xwiyfá nion̄i im̄f̄ t̄n̄i re ur̄in̄á r̄ip̄in̄i ‘Nion̄i “Ámá pegf̄áyf̄ ámi wiáp̄f̄n̄imeap̄r̄f̄ár̄in̄i.” n̄yair̄ir̄i k̄ikayon̄aḡi nán̄i agwí soyf̄né xw̄r̄ixí n̄imear̄in̄o.’ ur̄in̄á ap̄in̄i nán̄i joxiyá s̄ŋwí t̄ŋf̄ e dán̄i n̄ixekw̄mopax̄r̄in̄i.”

22 Poro e ur̄f̄aḡi aí p̄rimia Piriso ámá Óf Gor̄ixo T̄f̄ám̄in̄iyi r̄in̄in̄f̄yim̄i x̄f̄dar̄igf̄áyf̄ nán̄i b̄i n̄j́f̄a imón̄if̄ enagi nán̄i sfá xw̄r̄ixí pírán̄in̄f̄ wim̄ix̄in̄f̄ayi nán̄i ná j̄e n̄ita nur̄i re ur̄in̄in̄iḡin̄i, “Porisf̄ seáyf̄ e imón̄in̄o, Risiaso weapáná segf̄ xw̄r̄ixí pírán̄in̄f̄ seaim̄ix̄iyim̄f̄ár̄in̄i.” nur̄ir̄i

23 porisf̄ Porom̄i awí mearoar̄in̄om̄i re ur̄in̄in̄iḡin̄i, “Joxi om̄i awí n̄imearor̄i aiwi gw̄f̄n̄i m̄iyár̄ipa éir̄ix̄in̄i. Xe er̄ir̄f̄o eméw̄in̄iḡin̄i. Xegf̄ n̄ikum̄ix̄in̄r̄i emear̄igf̄áyf̄ om̄i ar̄ir̄á wian̄ro b̄ánáyf̄, p̄r̄f̄ murakipan̄i.” ur̄in̄in̄iḡin̄i.

Piriso t̄f̄n̄i xiep̄i D̄irusir̄aí t̄f̄n̄i Porom̄i arfá wigf̄l̄ nán̄r̄in̄i.

24 Sfá wí ríxa nórímáná enjáná Piriso tñi xiepí Dirusirai —Í Judayí apixí wírini. Í tñi ípaú Poromi awí mearogfe nírémori “Ámá wa omí nimeámi obípoi.” nuriri Poro ríxa nibiri “Kiraisi Jisasomi dñf niwíkwírorfna, ayf apirini.” repiyf niwiéra warinagi arfá wiarfna

25 o “Wé rónif nerfna, ayf apirini.” uriri “Nipreániri nerfna, ayf apirini.” uriri “Gorixo ámá niyoní mí ómómíximí nerfna, ayf apirini.” uriri yarfna Piriso ríxa wáyf winfagi re uriniginí, “Joxi ámi awí rimearoarogfe nání ui. Rfwená nioní ámi ananí arfá simfa nání ninimónifnfna ‘Eini.’ ririmfárfni.” nurárimí

26 ninwearfna Poro nigwí bi oniapiniri dñf e nukikayori waínf waíná re yayagrfni. “Ámá wa Poromi niwirimeámi obípoi.” nuriri Poro báná o tñi xwiyfá rinayagrfni.

27 E yayarfna xwiogwí waú ríxa pwéáná ámá sñf wo, xegf yoí Posiasi Pesitasoyf rininjo pirimiáo nimóniri Piriso imónifpi urápáná Piriso re eniginí. Judayí nioní nání yayf owinfpoiiniri wíwapiyiminiri nání Poro xe gwí onjweaniri wáriniginí.

25

Poro Romiyf mixf ináyo xwirixf píranif nimixiyíwiniginiri urif nánirini.

1 Pesitaso, pirimiá sñf imóninjo piropenif o menjweanfyo nírémómáná ríxa sfá wíyaú wíyi óráná anj Sisaria rinifpimi pñf niwiárfmí Jerusaremí nání niyirí rémóáná

2 apaxifánif imónigfá xwéowa tñi Judayí wigf seáyí e wimónigfáwa tñi omí niwímearo Poro nání áwanf nuríroná nuxekwímoayiro awayini ríxñf re urifawixini,

3 “Poromí negf neaimónarinfpi wianí nání ananí ‘Oyí!’ neariréini? ‘Poromí Jerusaremí tñf re nání wa nimeámi yapírfixini.’ neaimónarini.” nuriro ayf inimi “Óf e áyá neánirane pikíwaniginí.” niyaiwiro e urfagfa aiwi

4 Pesitaso re uriniginí, “Poro siní Sisaria gwí njweaní. Niwaninoní e nání umfa nání anjw e imónini.

5 Ayínáni segf Judayíné seáyí e seaimónigfáwa nioní tñi nawíni úwaniginí. Ámá o íwf seaikárinjo enánayf, ananí xwiyfá umearifrfni.” uriniginí.

6 Pirimiá Pesitaso e nurfnifnfna sfá wé wúkaúrani, wé wúmi dñf waú worani, siní mímúronáná Jerusaremí pñf niwiárfmí Sisaria nání niwerí e nírémori sá weño wfápi tñi siá íkwianjwí xwirixf mearigfánami éf ninweámáná sekaxf re uowáriniginí, “Poromí niwirimeámi bípoi.” uowáraná

7 wa nuro Poromí nimeámi báná Judayí Jerusaremí dání weapfáyf Poromí midimidáni nírówapimáná xwiyfá míwákwínipaxf imónif ayá wí nuxekwímoayiro aiwi Pirimiáo “Neparini.” yaiwini nání mfkf bi síwá wipaxf mimónipa egfawixini.

8 E yarfna Poro xwiyfá owákwínimniri nuriri re uriniginí, “Nioní negf Judayí njwí ikaxf eánifpi bi prf míwíakí eri rídiyowá yarigfíwámi ení xórorf bi mé eri Romiyf mixf ináyf Sisaomí ení sipí bi míwikárf eri enárfni.” urfagi ai

9 pirimiá Pesitaso Judayí xfo nání yayf owinfpoiiniri Poromí re uriniginí, “Nioní díxf xwirixf Jerusaremí dání arfá sirí xwiyfá awa

rìxekwímoarigfápi eyeyírómf eri emfa nání ‘E nání ananí oumíni.’ rìsimónaríni?” urfagi aí

10 Poro re uríñinigíni, “Siá íkwianwí xwíríxí mearigfá Sisaoyá manjyo dání imíxáríniñf rínamí dání xwíríxí nínímepaxí imóníne ríxa re roñíni. Ayí wí e dání xwíríxí ananí nímepaxí mimóníni. Joxí nífáríni. Nioní gí Judayo íwí bí míwikáríñanigíni.

11 Íwí eri sípí imóníñf nípíkipaxípi bí eri enáoní enánáyí, ‘Mínípiikipaní.’ rípaixonímaní. E nerí aí awa xwíríxí nímearigfápi mfkí mayí imóníñánáyí, áamá wo awa omí wigí dñf tñí owípoyínrí mñí níwípaxí mimóníni. Ayínání yaríñf re osimíni, ‘Míxí ináyí Sisao xewaníño nígf xwíríxí arfá níwínigíni.’ nímónaríni.” urfagi

12 pírimíá Pesitaso xegí gapímaní yaríñf wiemeanfa nání ínímí wurínigfá wa tñí xwíyfa nírinímáná re uríñinigíni, “Joxí ‘Sisao arfá níwínigíni.’ ríyíyí nání o tñf e nání rírowáraníwáríni.” uríñinigíni.

Poro nání Pesitaso Agíripaomi áwanf uríñf náníni.

13 Ríxa sfá wí órífímí enáná Judayíyá míxí ináyí wo —O xegí yoí Agíripaoyí ríníñoríni. O tñí xexírímeái Benaisí tñí ípaú pírimíá síñf Pesitasomí yayí owíaiyínrí Sisaria nání níbirí e nerí

14 sfá obaxí e ñweanáná pírimíá Pesitaso xwíríxí Poroyá nání míxí ináyí Agíripaomí áwanf nuríni re uríñinigíni, “Áamá wo, Píriso gwí ñwirárago ñweaní.

15 Nioní Jerusaremíyo nání nurí uríñíñáná apaxfpaníñf imónigfá xwéowa tñí Judayí wigí mebáowa tñí omí xwíyfa nuxekwímore re nírigfawíxíni, ‘Joxí omí “Nepa sípí ayíkwí míwikáríñoxíríni.” nuríni negí neaimónaríñfpi wianí nání neaiapeí.’ nírfagfá aí

16 nioní awamí re uríñanigíni, ‘Romíyene re yaríñwámaní. Áamá xfomí uxekwímoarigfáyí tñí síní nawíní axí e awí neáníro omí xwíyfa ayí uxekwímoarigfápi nání wákwínímíníni síní mírípa enáná amíná áamá wigí wimónaríñfpi xe owípoyínrí wiaríñwámaní.’ uríñanigíni.

17 Ayínání awa re nání níweapíro awí eánáná nioní síní mé wfápi tñí xwíríxí nání siá íkwianwínamí éf níñweámáná wamí re uríñanigíni, ‘Áamá omí níwirímeámí bípoyí.’ urfagi

18 omí nímeámí báná uxekwímoarigfáwa éf nírooro nuxekwímoróná íwí mívákwínípaaxí imóníñf nioní ‘Apí nání uxekwímopfíréoi?’ yaiwíñápi nání muxekwímó nero

19 sa wigí ñwífa imóníñfpi nímépero ‘Apí neríná apí neríná, ayí ananíni.’ rínarigfápi nání míxí ríníro áamá píyí wo Jisasoyí ríníño —O nání Poro ‘Síní síñf ñweaní.’ raríñoríni. O nání míxí ríníro egfawíxíni.

20 E yaríñagfá níwíníni nioní re yaiwíñanigíni, ‘Xwíríxí nápi níjfa imónímí nání aríge nerí píraníñf yaríñf wíayímíníréíni?’ níyáiwírí dñf ududf níñaríñagí nání omí re uríñanigíni, ‘Nioní díxí xwíríxí Jerusaremí dání arfá sirí xwíyfa awa rìxekwímoarigfápi eyeyírómf eri emfa nání “E nání ananí oyímíni.” rìsimónaríni?’ urfagi aí

21 Poro yaríñf re níñinigíni, ‘ “Míxí ináyí Sisao xewaníño gí xwíríxí arfá níñfa nání fá níxíríni onímenweaní.” nímónaríni.’ nírfagí porísí wamí sekaxí re uríñanigíni, ‘Nioní Sisao tñf e nání wíowárimfaé nání awí mearóríxíni.’ uríñanigíni.” Pírimíá Pesitaso e urfagi

22 Agíripao re uríñinigíni, “Nioní ení áamá omí arfá bí owímíni.’ nímónaríni.” urfagi “Wíaríná joxí ení ananí arfá wírífaríni.” uríñinigíni.

Agíripao tñí Benaisí tñí Poromí arfá wigí náníni.

²³ Sá wegfá wáfapi tñni Agiripao tñni Benaisí tñni ípaú okiyfá ninfisáná wá nimóniga wigf anj xwé awí eánarigfiwámí nípawiri porisíyo seáyí e wimónigfáwa tñni áamá anj apimí seáyí e nimónirí menjweagfáwa tñni ení nawíní nípawiro éf njweañáná pírimiá Pesitaso wamí sekaxí nurírí Poromí ríxa níríwírimeámí báná

²⁴ re uríñiniginí, “Míxí ináyí Agiripaoxí tñni áamá nñni yawawi tñni re awí eánigfáyíné tñni xwíyíá bí osearímíni.” nurírí re uríñiniginí, “Áamá ro nání Judayí nñni nioní anj rípimí njweañánáraní, Jerusaremí nání úánáraní, gí arfá enjé dání ímí tñni ‘Xe síñí ouní.’ mñneaimónaríní.’ nírayarigfá romí síñwí wínípoýí.

²⁵ Omí yaríñí níríwía nurí aiwí fíwí o enjípí nání píkipaxí imóníñí bí nání pífá megínaríñaniginí. Xewaníño ‘Sisao xwíríxí nioníyá arfá níwíniginí.’ níríñagí nání nioní omí Sisao tññí e nání wiowárímífa nání ríxa ráríñáríní.

²⁶ E nerí aí xwíyíá negí míxí ináyí ámíná Sisao nání ‘Poro e enjíríní. E enjíríní.’ nírírí payí nearí wiowárímífa nánípí síní pífá nímegínírí nání nioní omí áamá níyínéní yaríñí wiayiro míxí ináyí Agiripaoxí anjípaxí wiayírí mfkí iperí epírípimí dání o xwíyíá nioní ananí payí eapaxí bí searíní nání omí seyíné tññí re nání ‘Eíní.’ uríñí.

²⁷ Ayí rípí náníríní. ‘Gwí njweañí wo xfómí uxekwímoarigfápí nání ríwamíñí meá sa níwiowárírínáyí, ayí xaxáníñí nerí emíñí.’ nimónaríní.” uríñiniginí.

26

¹ Agiripao Poromí re uríñiniginí, “Joxí díxí ení ananí reí.” uríñagí Poro wé nímómáná xwíyíá wákwínímínírí nání re ríñiniginí,

²⁻³ “Míxí ináyí Agiripaoxíní, joxí síwí Judayene yaríñwápí nñni níjfé erí nene ‘Apí nerínáyí, Goríxomí píráníñí xfdaríñwíní.’ nírínírane díñí xíxegíní moaríwápí nání níjfé erí enjíní. Apí níríní aga níjfé xíxeni imóníñoxi enjagí nání nioní joxí arfá enjé dání amípí Judayí níxekwímoarigfápí nání níwákwínímínírí rímí nání aga yayí ninaríní. Ayínání wauní ríxíñí rípí orírímíní, ‘Gí xwíyíá níwákwínímínírí raríñápí joxí arfá níníríná aníñí mísínípa oení.’ nimónaríní.

⁴ Nioní enjíná síní onímíáiná dání agwí re nání néra bíñápí nání Judayí nñni níjfaríní. Oníná dání gí gwí axírí imónigfáyí tñni níñwearí Jerusaremí dání xwé iwiaronjáríní.

⁵ Enjíná dání nioní Parisiyí —Judayí Goríxomí oxídaneyíníro neróná díñí xíxegíní bí bí moarigfápimí dání gwí nímóga ugfá ayí ayo níyoní Parisiyí rínigfáyí njwíá xenjwirárínigfápí wíníyíyáyo seáyí e múroní. Ayí Goríxomí níxífdíroná yaríñgíápa nioní ení níxífa bíñápí nání Judayí nñni níjfaríní. Áamá ayí ‘Áwanj oraneyí.’ níwimónírínáyí, ‘Nepa Poro e yagoríní.’ nírípaxíríní.

⁶ Agwí nioní Goríxo negí arfowamí nurírí símímanjío tññíñpí nání ‘Neparíní.’ níyaiwirí díñí ukíkayonjagí nání ayí xwíyíá nímeararíñoí.

⁷ Negí Judayí gwí wírí wírí wé wúkaú síkwí waú ení ikwáwíyímíraní, áríwíyímíraní, íníná Goríxomí yayí umeró xfdíro neróná re níyaiwiro nání, ‘Nene Goríxo negí arfowamí nurírí símímanjío tññíñpí imónaní nání éwanígní.’ níyaiwiro nání díñí axípí ukíkayonjagí. Míxí ináyoxíní, axí apí nání nioní díñí ukíkayonjagí nání nígní Judayí xwíyíá níxekwímoaríñoí.

⁸ Goríxoyá díñí tñni pegfáyí wiápnímearigfápí nání seyíné pí nání ‘Wí “Neparíní.” yaiwipaxí mímóníní.’ yaiwiarigfáríní?

⁹ Eníná ni+wan+ñoni eni re yaiwiagáon+rini, 'Yoí Nasareti dánj Jisasomi dñj wikwíroarigfáy xe oépoyniri sñwí win+paxí mimónini. Xwiríá oikixém+niri nání ayá wí neríná, ayí nanj yarini.' yaiwiagáon+rini.

¹⁰ E niyairiniyo dani Jerusaremyo rípi yagáriní. Apaxípaniñ imónigfá xwéowa 'Ámá Jisasomi dñj wikwíroarigfáyo gwí yipaxoxirini.' niniriro nírípeáná nioni nuri ayo gwí yemerí gwí anjyo ñwirárirí neríná apini yagámani. Xwiríxí numeranéná 'Opíkípoi.' ríáyí tñni nioni eni ní+kum+x+niri 'Opíkípoi.' ragáriní.

¹¹ Rotú anj ayí ayo nipáwiemerí rñniñj niwiemeríná 'Jisasomi sñni dñj m+wikwíroarini.' niri ikayíwí umearípoyniri wíwapiyagáriní. Nioni ámá ayí nání wikí ríá ápiáwiniñj nónariniagi nání ayí nuro émayí anjmí aí ñweañáná nioni eni númi nuri fá n+xíra wagáriní.

Poró "Nioni apí ni+winiriniñj dani kinimóniniñj." uriniñj naniñj.

¹²⁻¹³ "Míxí ináyoxini, nioni e néra nurí ná apaxípaniñj imónigfá xwéowa nioni Damasikasí nání nuri ámá anj apimi Jisasomi dñj wikwíroarigfáyo eni fá xiríwiniginiñj ninirípearo payí nearo niapowaráná nioni anj apimi nání nuri sñni ófyo nurí ná ríxa ikwawedí enáná wíá bí añnamí dani ókiénapfagi wininiganini. Sogwí wíá nókirí ná anariniñj tñni xixeni marfái, aga seáyí e imóniniñj m+id+m+dani nókiárfagi wininiganini. Nioniñj marfái, ámá nioni tñni ugíáwa eni winigíawixini.

¹⁴ Niñonení xwíáyo nipíkinimeámáná nioni arfá wíáyí Xibiruyí pñé tñni xwiyfá bí re rinénapfagi winiganini, 'Soroxini, Soroxini, joxi pí nání nioni xeaniñj níkarariniñj? Joxi Jisasomi rñniñj owim+niri nerí ná j+wan+ñoxi ayíñwíniñj omónariniñj.' rinénapfagi arfá niwiri

¹⁵ yarini re winiganini, 'Ámináoxini, goxirini?' uríagi o re niriñjigini, 'Nioni Jisasoni joxi xeaniñj níkarariniñj.

¹⁶ E nerí aí joxi niwiápnimeari éf roí. Nioni rípi emí nání joxi tñmíni simónini. Joxi nioni nání ámáyo wáf nuriyemerí agwí sñwí nanariniñj rípi nání áwanj uríá nání rirípeáini. Apini áwanj uríá nání marfái, amípi ríwíyo síwá simfápi nání eni áwanj uríá nání rirípeáini.

¹⁷ Nioni díxí gwí axírí imónigfáyí sípi sikáraniro yarí ná éf ríminiri émayí —Ayí joxi nioni nání wáf uríá nání rírowármfáyrini. Ayí sípi sikáraniro yarí ná éf ríminiri simfáriní.

¹⁸ Ayí rípi nání joxi émayí tñmíni rírowármfáriní. Joxi wáf nura wariniñj dani ayí niwiápnimearo sñwíniñj noxoaro wigí nerí ná sía yiniñmíni yarigfápi pñni niwiármí wíá óniñmíni nání kinimóniro Seteno menweañmí dani pñni niwiármí Goríxo menweañmíni kinimóniro yarí ná nioni wigí íwí yarigfápi yokwarímí wiiri ámá nioni dñj ninikwíro nání nioni gí imónigfáyí tñni kumixárirí emíá nání joxi émayí tñmíni rírowármfáriní.' niriñjigini." nuri

¹⁹ re uriniñjigini, "Míxí ináyí Agiripaoní, ayínáni oríñá añnamí dani nipárenapípi wí pírí mívaiáki nerí

²⁰ re néra unáriní. Iwamíó Damasikasiyo dani uréwapiyiri Jerusaremi dani eni uréwapiyiri Judia píropenisíyo niyoní dani uréwapiyemerí émayí tñmíni eni uréwapiyemerí nerí ná re nura unáriní, 'Segí íwí yarigfápi ríwímiñj mamoro Goríxo tñmíni ukimóniro nero ámá sñwí niseanaxdímerí ná "Wigí íwí yarigfápi ríxa ríwímiñj nimamoro nání ríá yarini?" seaiawipaxí imóniniñj éríxini.' nura unáriní.

²¹ Nioni e néra unáoní enagi nání Judayí wí niwiápnimearo anj rídiyowá yariniwáiwámi dani fá ninixiriro nipíkianiro éagíá aiwi

22 Gorixo arirá níf enagi nání agwí nioní onixwéyíné síñwí anigfe dání éf nírómáná ‘Wáf rókiamoagfáwa tñí Moseso tñí “E nimónínfáríni.” ragfápi ní ríxa imónínfáríni.’ seararíníni.

23 ‘Awa re ragfáríni, “Ámá yeáyí neayimíxemeanía nání Goríxoyá díñf tñí aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníomi ríníñf wímeanfáríni.” níró ámí rípi ragfáríni, “Xewaníño xwárípayo dání wiápnímeanfá enagi nání o iwamíto xwíyíá wíáníñf imóníñf Goríxo ámayo yeáyí uyimíxemeanfápi nání Judayo tñí émayo tñí wáf urínfáríni.” ragfápi ní ríxa axípi e imónínfáríni.’ seararíníni.” urínígníni.

24 Poro xwíyíá wákwínímíníri nání e nura warfíná pírimíáo Pesitaso ímí tñí re urínígníni, “Poroxíni, joxí xaxá nerí raríníni. Díxí níjféá xwé imónínfápi xaxá rímearíni.” uríagi aí

25 Poro re urínígníni, “Ámíná seáyí e imóníñf Pesitasoxíni, nioní xaxá nerí míraríníni. Nepaxíñf imóníñfápi ní seararíníni. Díñf síxí níyínmáná seararíníni.

26 Ayí rípi náníri. Míxí ináyí ro amípi nioní seararínápi nání níjféá imóníñagi nání díñf síñá neánaríni. Api, ayí ínímí pínf mimóníñf enagi nání ‘Omí wiárf mímúropaxí imóníni.’ nímonarínagi nání omí nítamíxwíníri murí nípi ní repíyí níwiéra waríníni.” Pesitasomí e nurímáná

27 re urínígníni, “Míxí ináyí Agírípaoxíni, ‘Wáf rókiamoagfáwa níró eaagfápi nepa ríníni.’ ríyáiwíni? Joxí díñf e yáiwínoxí enagi nání nioní níjfaríni.” uríagi

28 Agírípao Poromí re urínígníni, “Axínání ná bíní nínírírífá ‘O Jisasomí díñf wíkwíropaxoríni.’ ríníaiwíaríníni?” uríagi

29 Poro re urínígníni, “Nioní ‘Goríxomí ríxíñf bí oseauríyímíni.’ nímonaríni. Joxí náníni marfáí, ámá sfá ríyímí arfá níarígfá níní nioní ná bíní searánaríni, aníñf míní searánaríni, nioní Jisasomí díñf wíkwíroarínápa níyínéní ení axípi níwíkwíroro nioní imóníñápa axípi oimónífoyíníri nímonaríni. Nioní gwí níyígfá rípi seyíné ení axípi oseayífoyíníri míseararíníni.” urínígníni.

30 Míxí ináyo tñí pírimíáo tñí Benaisí tñí níwiápnímearo ámá ayí tñí nawíní éf ñweagfáyí ení níwiápnímearo

31 wíwíní wí e éf nírómáná re rínígfawíxíni, “Ámá o ananí nípikipírí náníraní, gwí ñwírírípi ní náníraní, íwí bí menfáríni.” níróniro

32 Agírípao pírimíá Pesitasomí re urínígníni, “Ámá o ‘Míxí ináyí Sisao xwíríxí nioníyá níeyíróíwínígníni.’ mírípa nerí síñwíríyí, ayí ananí kíkíá wárípaxíríni.” urínígníni.

27

Poromí Romíyí aníyo nání sípíxíyo wíowarígfá náníri.

1 Ríxa none nání re ráríníñáná, “Romíyí aníyo Itariyí ríníñfípímí nání sípíxíyo owíowáraneyí.” ráríníñáná porísí 100 bímí seáyí e wímóníñf wo —O símíñf wínarígfá Sisaoyá ríníñfípi woríni. O xegí yoí Juriasoyí ríníñoríni. O Poromí tñí gwí ñweagfá wámí tñí níméra ouníri wíowáraná

2 Adíramítíamí dáníyíyá sípíxí wo Esia píropenísfí tñf ríríwámíní umíníri yarínagi níwínírane ámá wo xegí yoí Arísítakaso —O Masedonia píropenísfíyo aní yoí Tesaronáika dánoríni. O tñí nawíní nípíxemoánírane níñwearfíná xwíápímí píní níwíarímí nurane

3 sipixomi sá wenwáone wíápi t́ni ańf yoś Saidoniyi rinńńpimi niwiékńmearane ayoáána Juriaso Poromi ayá nurimixiri nání xegf nikumixiniri emearigfáyf mırańf owípoyiniri ayf tńńf e nání xe ouniri sńńwáf winńńnigini.

4 Ámi sipixomi nįpįxemoánirane ańf apimi pńni nįwiárimi nuranéná imńńf sńmńmńni nįneaxemi barńńagf nání nįyakía nurane nání pńrńńwáf Saipńrasiyi rinńńpimi oriwámf dánf nįmeámf nurane

5 imañńpámf nuranéná Sirisia pńropenńsńyo tńni Pabiria pńropenńsńyo tńni nįmúróa nurane Risia pńropenńsńyo ańf yoś Mairańf rinńńpimi niwiékńmearane nayoámána

6 porisf 100 bimi seáyf e wimónńńo Arekisadńria dánńyńyá sipixf wo Itari pńropenńsńyo umńńrńf yarńńagf nįwńńrńf nįmeámf nįneaurf o tńni sipixomi nįpįxemoánirane

7 ańf apimi pńni nįwiárimi nurane sipixo awayini awayini warńńagf nání sńá ayá wí nóróa nurane rńá meakńroarńńagf nįwńńirane anńńf minf nerńńpimi dánf ańf yoś Naidasiyi rinńńpimi tńńf e ańwńf e nńrémómána imńńf sńmńmńni nįneaxemi barńńagf nání nįyakía nurane xwńá simńńf imónńńf Sarńmoniyi rinńńpimi nįmúrórane pńrńńwáf yoś Kńritiyi rinńńpimi oriwámf dánf nįyakirane

8 sipixf omńńf mearigfáwa rńá nįmeakńro sa anńńf minf nerńńpimi dánf Kńriti tńńf imañńpámf nįxńda nįpurane wí e “Rawńrawá simńńf rńwonńf Nańf Imónńńo” rinńńe —E ańf Rasia rinńńpimi dánf ańwńf erńni. E rémonńwanigini.

9 Sńá ayá wí rńxa nórńmána eńána Judayf fńwńf yarigfápi Gorńxo yokwarimf wińńf nání dńńf mopńrńf nání aiwá ńwńá ńwirárńnarigfáyi eni rńxa múróńmńf eńána xwiogwáf nání rawńrawá samńńf mńwearńńńa eńagf nání Poro arńá jńyikf norf

10 re urńńńigini, “Ámáoyńé, gf dńńf re nimónarńni, ‘Agwń none re pńni nįwiárimi ámf sipixomi nįmeámf nuranénáyf, xwirńá ikńxénįpaxńrńni.’ nimónarńni. ‘Sańf nįmeámf warńńwápńf tńni sipixo tńni anńńńńa nání marńáńf, none eni anńńanńwárńni.’ nimónarńni.” urńagf aí

11 porisf 100 bimi seáyf e wimónńńo sipixomi omńńf mearńńo tńni sipixomi xiáwo tńni awáu rarigfńpi nání dńńf nńá wńagf nání omf Poro yopa murigńńńigini.

12 Ayf ipf simńńf rńwonńf sipixo ńweañńpimi xwiogwáf nání rawńrawá sńwńá yńána sipixf pńrńńńf wepaxe mimónńńagf nání ámf ná sipixńyo ńweagfápi re rńńarigfawixini, “Anani e epaxf eńánayf, re dánf pńni nįwiárimi sipixomi nįmeámf nurane ipf simńńf rńwonńf yoś Pinikasiyi rinńńńwámf —Simńńf rńwonńf awá pńrńńwáf Kńritipimi axf rńwámńni rńwonńwárńni. Xwńá mńdánf mńdánf wiáńńńmeanńf eńagf nání e rawńrawá wińńf mé eńerńni. Sogwńf wearńńmńf dánf rńwónapńńwárńni. Awámf nńrémórane rawńrawá sńwńá yarńńa awámf ńweáwanigini.” rńńarigfawixini.

Rńwńpń xwé éána rawńrawá imeamńkwf eńf nánírńni.

13 Imńńf rawńrawá tńńf rńwámf dánf sipixomi Pinikasi tńńf e awayini nįxemf upaxńpi barńńagf nįwńńróná “Simńńf rńwonńf none rńrńwáwámf nání anani sipixomi nįmeámf upaxńrńni.” nįyaiwiro ainńxf gwńyo dánf mamówárńńńf ípeañńpi nįmńxearo sipixomi nįmeámf nuróná pńrńńwáf Kńriti imañńpá tńńf e ańwńf e dánf nįxńda nįpuro

14 sńni ná jńamńni e munńńána re eńńńigini. Rńwńpń ikńá jńjimf epaxf bi —Imńńf apf yoś Miwńmńni Barńńpńyńf rinńńpńrńni. Apf tńńńmńf dánf nįweapńrń

15 sipixomi xenweááná sipixí símí imiñf barinimni mémopaxí enagi nání negí waniri yarinjwaé nání pñí nwiáirirane “Imiñf xe niméra oneauni.” niyaiwirane e yaríná

16 none pirinjwí yoí Kodayi rininjipimi oriwámi dání nipuríná imiñf bi onimiápi yimáronáná ewé sipixomi dánf níropémi warinjwápi aninjf miní nerinjipimi dání nimixeáa nibirane sipixo tñf e enáná

17 sipixomi ikwiáranirane nání nimixeáa niyapirane nikwiárimáná sipixí xwéo orónowiniginri sámí tñí xegí sipixí miwí midmidání nixemi nibiro gwí nija nipwémáná sipixo enj tñí nixemi nurí xwíá ipí seáyí e riwonáná inimi anwi e imóninjipimi —Apí yoí Sairitasiyi rininjipi Apirika dání anwi erini. Apimi sipixo anjñí nuríná sixí úroniginri wáyf winfagi sipixo awayini ouniri ainixí gwí yurárininjf ípearinjipi nimamówariro níropémi nuróná imiñf xe nneaxemi oneauniri wininjwaniginí.

18 Sipixomi sá wenwáone wápi tñí sipixo wiápinimeari eámorei néra warinjagi awa sipixo nayf oeniri sanj wí emí míméámí nero

19 sá wenwáone wápi tñí sipixí omiñf mearigfáwa wiwaninjowa sipixomi sanj uninjf íkweari njwiráirri yarigfáyf bi emí míméámí egfawixini.

20 Ríwipi símí tñí aninjf sipixomi xenweaaríná sfá obaxí ayá wí órifagi aí sinj tñí sogwí tñí bi anarinjagi sinjwí mwinipa nerane nání “Ámni riwarinjwini?” niyaiwirane sinjwí mwinaxídiripa nerane nání diñf “Wí e niwiékñimearane sinjf wanfwarini.” niyaiwia warinjwápi diñf peá nímónirane “Rixa nanfnanfwarini.” niyaiwia nurane

21 awa sfá ayá wí neamúroaríná nimeamwiároniginri ayá sfwí uroarinjagi nání aiwá mñf néra numáná enáná Poro nwiápinimeari ámáyo áwini e nírómáná re urinjiginí, “Ámáoyné, nioní searinjapimi arfá nñiro nñixfdiro pirinjwí Kiritiyo pñí nwiárimí sipixo nimeámí mupa nero sinjwiriyf, segí amipi xwirfá ikixénri anipa imóniri éfpiyf wí e eminiri éfmani.

22 E seararinjagi aiwi sipixí ro xwirfá nikixénri aí ámáone wí anfnanfwa menjagi nání diñf peá mímóní siní diñf sixí oseainíni.

23 Ayf rípi nání seararinjini. Sfá riyimíni árfwiyimí Gorixo —Nioní ámá oyáyf imóninjá wonirini. Oyá anjñajf wo nioní tñf e nírónapiri

24 re niriniginí, ‘Poroxini, joxi Romiyf anjyo anani nremori mixí ináyf Sisao xwirixí rimenfe símimanj e urorfáirini. Ayináni siní wáyf misinipani. Arfá ni. Gorixo joxi tñí ámá sipixí romí njweagfáyf tñí niyfñeni xe sinjf ópoyiniri yaiwíf enagi nání woxí aí iniñgf namipaxímani.’

25 Anjñajo e níríf enagi nání soyfne diñf sixí oseainíni. Ámáoyné, nioní Gorixomi diñf re wíkwíronini, ‘Nioní nírífpi xixeni nimóninjoí.’ níwíkwírorí nání e seararinjini.

26 E neri aí imiñf siní nneaxemi waríná pirinjwí bimi sixí úroanfwarini.” urinjiginí.

27 None ríwipi rawírawá Ediriayi rininjwámi sipixomi nneaxemi waríná rixa sfá wé wúkaú síkwí waú waú imóníyimi áriwegí imónáná sipixí omiñf mearigfáwa “Xwíá bi tñf e rixa anwi erfani?” niyaiwiro

28 gwí e e kíkwríá neáriga puñrí tñí iwamfó neróná “Xwíá siní ná mímíraní? Sa mímí onimiápiraní?” yaiwiarigfári nimearo nimamówariro iwamfó sinjwí nwinaxídiróná xwíá siní ná mímí enagi nání 40 mita imóninjagi nwiniro ámi bi tñí núfasáná ámi bi nimamówariro xwíá tñf e rixa 30 mita enagi nwiniro

29 sipixí iminjí nixemi nuríná wí e sñáyo sixí úroniginri sipixí ámi bi tñni nixemi mupa oenri íkwémínyo dání ainixí ípeaarinjí wírkau wírkau nímamówárimáná wía anjini oóninri wigí ikayíwí nira ugíawixini.

30 Sipixí ominjí mearigfáwa sipixomi pñni niwiárimí éf owaneyinro ámáyo yapí niwíwapiyiro “Sipixí sñmíyo dání eni ainixí ípearinjí bi mamówáranri yarinjwini.” nuriro ewépa rawírawáyo ikwiárináná apámi nípíxemoánri éf owaneyinro ríxa mamówárarfá

31 Poro porisí 100 bimi seáyí e wimóninjomi tñni xegí porisowamí tñni re urinjiginini, “Ámá sipixí ominjí mearigfá rowa sipixí romí none tñni mñweapa nerínáyí, soyíné sñj nuro xwía tñj e rémopíriméoi.” uráná

32 porisowa mñrí niwiápñnimearo ewépa gwí niyimáná awayini mamówárarigfári mñj niwákwirowí rawírawáyo mamówárigfawixini.

33 Wía ónne nání Poro enj ríremíxí niwía nurí re urayinjiginini, “None ríwípí rípi nání ayá sñwí nearoaríngi nání aiwá mñn mñmíwíáikí ninírane yaríná sía obaxí ríxa nóra nurí agwí ríxa wé wúkau síkwí wáu wáu imóninjíyirini.

34 Ayínáni nioní enj ríremíxí níseairí ‘Aiwá bi nímearo nípoyí.’ seararinjini. Sewaninjíyíné aiwá niníro oerfkiemeánípoyinri seararinjini. Woxí aí bi manñipa epírf enagi nání seararinjini.” nurímáná

35 bisíkerfá bi nímearí wigí sñjwí anigíe dání aiwá api nání Goríxomi yayí numemáná níkwíriri ríxa naríná

36 ámá nñni eni ríxa dñj wía bi wónfagi aiwá bi nímearo niníro

37 —Ámá sipixíyo ñweañwáene ayí 276 enerini.

38 Nene ríxa apáni ninimáná sipixó nayí oenri wí aiwá mñn wápi rawírawáyo emí míméamí egíawixini.

Sipixó sixí núrori orónowinjí nánirini.

39 Ríxa wía ónáná áríwíyimi “Xwía bi anjwí erini.” yaiwíápi sñjwí niwíniróná mí mómíxípa nero aí sñmíni ríwónj bi iníkiní wíaronagi niwíníro e epaxí enánáyí, sipixó níméa niyirane e oiwiékñnimeaneyinri éfáyí

40 wa gwí ainixí ípeaarinjí mamówárininjípi rawírawáyo ípeañe amí xe oépeanri níkwéawára pwaríná wa iminjípi sñmíni ríwónjímí nání nixemi oneaunri sipíxoyá rapírapí nemíméa nípeyiro soná eni níkwéaro iníkiní wíaronje nání ominjí níméra waníro yaríngfá aí re enjiginini.

41 Sipixó xwía ínimi enáná rawírawá akwínfáná ríwónje sixí núrori sñmí xwíáyo xaíwí noranjárinri nání wíjwí bi mepaxí imóninjáná rawírawá sipixí íkwémínyo miákwiayíáná sipixó ríxa orónowiaríngi wínigfawixini.

42 Sipixó ríxa orónowiaríngi niwíníro porisowa xámí re rínarigfá enagi nání “Sipixó sipí éánáyí, ámá gwí ñweagfá none awí mearoaríngwáowa iníbé neáa éf upírixinri pípíkímí éwaníginí.” rínarigfápa “Ríxa opíkianeyí.” rínaríngfá aiwí

43 porisowamí seáyí e wimóníño “Poromí níméra nurí Romíyí anjío xixeni rémówaníginí.” niyairi nání awa wianíro yaríngfápi pñrí nurakiri sekaxí re nearíngíginini, “Ámá iníbé waríngfáyíné ríxa nímawiri níxeamoro iníbé neáa nuro imaní e iwiékñnimeápoiyí.

44 Iníbé míwaríngfáyíné íkíá wáraní, sipixó ororómí iníppirani, fá nixírimáná níkwíaríga nuro imaní e iwiékñnimeápoiyí.” nearfagi nene axípi e nerane nání wo aí iníngí mñnamí nñneni imaní e iwiékñnimeañwaníginini.

28

Poromi Moritayo ηweañáná wimóniηfpí nánirini.

¹ Nene wo maníní ninenení imaní e niwiékínimeámáná áamá e dáníyí “Piríηwí riyi xegí yoí Moritai riniηfyiriní.” raríηagíá aríá niwirane roñáná

² ayí none neaiapaniro nání ayá tñní nero iniá aníηí siyamíó erí imíηí riri yaríηagi nání ríá nikeámáná ninenení nineaipemeámi nuro ríá tñí e neawáríagíá aí

³ Poro ríá kiríηí bia awí nearí saríwá nerí nimeáa nibiri ríá ikeaáraríná re eníηiginí. Weaxíá wo ríá usíníagi nírémimeámi níwiaríri Poroyá wéyo sidíηí norí ririwíηiginí.

⁴ Ririwíagi wé éí míxeááná sidíro siní yekwiríηagi áamá piríηwí ayimi dáníyí síηwí e niwiniro wiwini re riniηíawixini, “Áamá ro rawírawáyo mīnamío aí áamá pikíxwiríó ení woríani? Ayínáni ηwíá anínamí dání imóniηíyí ‘Xe síηí mupa oeni.’ yaiwiaríηíapimi dání weaxíá sidíηí ríá oηoi?” riniηagíá aiwi

⁵ Poro weaxíáomi wiwíá nrorí ríá nikeaárímáná ríniηí bikwi onímiápi aí mīwiniηiginí.

⁶ Ríniηí bikwi onímiápi aí mīwiniηagí aiwi áamá ayí “O xegí wé ríxa nīmīniniηoi.” yaiwiro “Ríxa nīpiérorí piyí neníηoi.” yaiwiro nero nání síηwí niwiniro niηwearo ayá wí síηwí niwiniro niηweagíásáná “Sipí api wímeaníηoi.” yaiwiaríηíapí mīwímeáagi niwiniróná ámi dñí síηí bī nīmoro re níríga ugíawixini, “Áamá ro ηwíá anínamí dání imóniηíyí woríani?” níríga ugíawixini.

⁷ None iwiékínimeáwaé áamá piríηwí apimi áamá niyoní seáyí e nimóniri menweañoyá omíηí bī iníηí erini. O xegí yoí Pabiriasoyí riniηorini. O yayí nīneairí nīneaipeameámi nurí none sía wíyau wíyi o tñní niηwearane mīraní neaiaríná

⁸ Pabiriasomi xano ríá pirí wiayiri agwí xoxí urorí wiaríηagi nání “O simíxí weni.” raríηagíá Poro aríá e niwiri o weñe nání nurí nīpáwiri Gorixomi yaríηí niwimáná wé seáyí e niwikwiáriri naní imíxiniηiginí.

⁹ Naní nimíximáná enáná áamá piríηwí apimi ηweagíá simíxí yaríηíyí nñní Poro omí naní imíxífpí nání aríá niwiro o tñí e nání bayaríná naní imíximímf eníηiginí.

¹⁰ E yaríná áamá ayí wéyo nīneamero aiwá amípi naní bī nīneaiapa nuro none ríxa piríηwí apimi pñní niwíarimi waníri yaríná ó e sipíxíyo nuranéná aiwá naníwá nání anípa bī neaiapowáríηíawixini.

Poro Romiyo rémoní nánirini.

¹¹ None piríηwí apimi emá waú wo ηweañwáone sipíxí Arekisadiria dání wo —Rawírawá xwiogwí nání síwíá yíηagi nání piríηwí apimi e niηweañísáná umíniiri yaríηorini. O sipíxí símf ikayíwí tñní imíxiniηífpí áamá ayá waúniηí sipíxomi símf e imíxiniηorini. Sipíxomi nīpíxemoánirane piríηwí apimi pñní niwíarimi nurane

¹² aní yoí Sairakusiyí riniηífpimi niwiékínimearane sía wíyau wíyi e weñwáone

¹³ ámi sipíxomi nīpíxemoánirane niyakía nurane aní yoí Rijiamiyí riniηífpimi nírémorane e sá weñwáone wíapí tñní imíηí rawírawá tñímfí dání yaparíηagi niwiniirane sipíxomi nīmeámi nurane omí sá weñwáone wíapí tñní simíní ríwóní yoí Putioraiyí riniηíwámi nírémorane nayoámáná

14 re yaiwɨwanigɨni, “Ámá Jisaomɨ dɨɨɨf nɨwɨkwɨroro nánɨ nɨrɨxɨmeá imónɨgɨáyɨf anɨf rɨpɨmɨ re wɨ rɨá ηweanɨoɨ?” nɨyaiwirane pɨfá nerane wɨ tɨnɨ rɨxa nerɨmeánɨrane ayɨf “Sɨfá wé wɨúmɨ dánɨf waú nene tɨnɨ ananɨ re ηweapaxɨranɨ?” nearɨagɨfá ayɨf tɨnɨ wɨnɨyɨf nearɨápa e ηweanɨwanigɨni. Apɨ apɨ néra nɨbɨwasáná Romɨ anɨf tɨɨɨf e rémonɨwanigɨni.

15 Romɨyo ηweagɨfá nɨrɨxɨmeá imónɨgɨáyɨf wɨ none nánɨ “Awa óɨyɨmɨ barɨɨoɨ.” rɨnarɨɨagɨfá arɨfá nɨwɨro óf e owɨrɨmeaneyɨnɨro nɨbɨróná wɨ anɨf Apɨasɨ tɨɨɨf e makerɨfá imɨxarɨgɨf e awɨ roro wɨ Ámá Anɨf Mɨdánɨf Nɨbɨro Sá Wearɨgɨfá Wíkaú Wɨwáyɨf rɨnɨɨɨpɨf tɨɨɨf e awɨ roro egɨfáyo Poro sɨɨɨwɨf nɨwɨnɨrɨfná Gorɨxomɨ yayɨf numerɨ dɨɨɨf sɨxɨf ɨnɨɨɨnɨgɨni.

16 None rɨxa Romɨ náyo rémóáná gapɨmanowa Poromɨ gwɨf anɨyo mɨɨɨwɨrárɨf anɨf wɨwámɨ xegɨfɨpɨ ηweanɨáná porɨsɨf awɨ mearoarɨɨo xe awɨ omearonɨrɨ sɨɨɨwɨf wɨnɨgɨfawɨxɨni.

Poro Romɨyo dánɨ wáf urɨɨɨf nánɨrɨnɨ.

17 Poro sɨfá wɨyaú wɨyɨ rɨxa nóráná “Judayɨf ámɨná imónɨgɨfá Romɨyo re ηweagɨfá obɨpoyɨ.” nɨrɨrɨ awa rɨxa o tɨɨɨf e awɨ eánáná re urɨɨɨnɨgɨni, “Gɨf Judayɨné, nɨonɨ negɨf Judayo xwɨrɨfá wɨkɨxémɨnɨrɨf wɨ mepa erɨ sɨwɨf enɨná dánɨ negɨf arɨowa érowɨápɨnɨgɨfápɨf pɨrɨf wɨaɨkímɨnɨrɨf wɨ mepa erɨ éagɨf aɨwɨ Jerusalemɨyo dánɨ gwɨf nɨyɨgɨonɨ negɨf Judayɨf Romɨyo mɨnɨf nɨwɨgɨfárɨnɨ.

18 Romɨyo mɨnɨf nɨwɨagɨfá ayɨf xwɨrɨxɨf nɨnɨmero yarɨɨɨf nɨnɨayɨróná fɨwɨf nɨonɨ nɨpɨkipaxɨf bɨf meɨáonɨf imónɨɨagɨf nɨnanɨro nánɨf rɨxa Poromɨ kɨkɨfá owáraneyɨnɨrɨf éagɨfá aɨwɨ

19 negɨf Judayɨf pɨrɨf wɨaɨkímɨf nero ‘Wárɨpaxomani.’ rɨgɨfawɨxɨni. E rarɨɨagɨfá nɨonɨ sɨɨɨwɨf e nɨwɨnɨrɨf ‘Go arɨfá enɨf dánɨf ráná xe kɨkɨfá ounɨrɨf nɨmɨxɨpɨrɨfárɨfani?’ nɨyaiwirɨf nánɨf re urɨɨɨnɨgɨni, ‘Romɨyɨf mɨxɨf ɨnáyɨf Sisao gɨf xwɨrɨxɨf arɨfá nɨwɨnɨgɨni.’ urɨɨɨnɨgɨni. Nɨonɨf negɨf Judayɨf nánɨf xwɨyɨfá bɨf uxekwɨmómɨfá nánɨf mɨrarɨɨɨnɨ.

20 E nɨgɨfá apɨf nánɨf áwanɨf searɨmɨnɨrɨf nánɨf ‘Awamɨ sɨɨɨwɨf nɨwɨnɨrɨf xwɨyɨfá urɨmɨf nánɨf obɨpoyɨ.’ rɨfanɨgɨni. Ámá Isɨrerene yeáyɨf neayɨmɨxemeanɨfá nánɨf dɨɨɨf ukɨkayoarɨɨwáomɨf nɨonɨf dɨɨɨf ukɨkayoɨagɨf nánɨf gwɨf aɨnɨxɨf rɨrɨf nɨyɨnɨnɨ.” urɨɨɨnɨgɨni.

21 E urɨagɨfá awa re urɨgɨfawɨxɨni, “Judia pɨropenɨsɨfyo dánɨf joxɨf nánɨf payɨf bɨf mɨmeanɨwárɨnɨ. Negɨf wo e dánɨf enɨf nɨbɨrɨf repɨyɨf nɨnearɨfnáranɨ, áwanɨf nɨnearɨfnáranɨ, joxɨf nánɨf sɨpɨf bɨf mɨnearɨɨfɨrɨnɨ.

22 E nerɨf aɨf ‘Dɨɨɨf joxɨf yaiwɨarɨɨɨf rɨpɨf, “Gorɨxomɨ píránɨɨf xɨdarɨgɨfáyɨf apɨf apɨf nerɨɨɨpɨmɨf dánɨf píránɨɨf xɨdarɨgɨfárɨnɨ.” yaiwɨarɨɨɨpɨf arɨfá osianeyɨf.’ neaɨmónarɨnɨ. Ayɨf none rɨpɨf nánɨf arɨfá nɨwirane nɨɨfáfá imónɨɨagwɨf nánɨf rɨrarɨɨwɨnɨ. Ámá Óf Gorɨxo tɨfámɨnɨf ɨnɨɨfɨyɨyɨf rɨnɨɨfɨyɨmɨf nɨxɨfɨro gwɨf mónɨgɨfáyɨf nánɨf ámáf amɨf amɨf ηweagɨfáyɨf ‘Ayɨf nanɨf mɨyarɨɨoɨ.’ rɨnarɨgɨfá nánɨf none nɨɨfárɨnɨ.” urɨgɨfawɨxɨni.

23 Judayɨf ámɨná awa “Sɨfá ayɨmɨf Poro xwɨyɨfá nearɨnɨfá nánɨf awɨf eánɨfwanɨgɨni.” nɨrɨnárɨro sɨfáf ayɨf rɨxa imónáná obaxɨf anɨf xɨf o ηweanɨwámɨf nánɨf bánáf wɨfáf mónɨɨfɨmɨf dánɨf sɨfápɨf tɨnɨf nánɨf Gorɨxo ámáyɨf xegɨf xwɨoxɨfyo mɨmeámɨf nerɨf umenɨweanɨfápɨf nánɨf áwanɨf nurɨfnáf repɨyɨf nɨwɨéraf urɨf nɨonɨf Jisasomɨf dɨɨɨf wɨkwɨfɨroarɨɨnápáf ayɨf enɨf owɨkwɨfɨrɨpoyɨnɨrɨf o nánɨf nuréwapɨyɨrɨfnáf ηwɨf ɨkaxɨf Moseso nɨrɨrɨf eanɨpɨmɨf dánɨf tɨnɨf wɨfáf rókiamoagɨfáwa nɨrɨro eagɨfápɨmɨf dánɨf tɨnɨf mɨɨɨf nɨróaf urɨf nerɨf nuraf warɨfná

24 wa xɨf urarɨɨpɨf arɨfáf nɨwɨro “Neparɨnɨ.” wɨpɨmónɨfagɨf aɨwɨf wa arɨfáf nɨwɨro dɨɨɨf mɨkwɨfɨrogɨfawɨxɨni.

25-27 Awa e nero Poro uraríŋpí nání dīŋí bī biaú nīmoro nání xwíyá ná bīnī rīnárīpaxí mimóní yaríná Poro xwíyá yoparí rīpí uráná omī pīnī nīwīárīmī ugáfawixīnī, “Kwíyí Goríxoyápi wá rókiamoagí Aisaiaoyi rīnīŋomī ‘Joxí áamá ayo nurí e uríírixīnī.’ uráná o nurí negí aríowéyo aga xīxenī re uríŋíŋīnī, ‘ “Seyíné aríá nēra nuro aí nījía wí imónípríámanī. Sīŋwí naga nuro aí dīŋí ‘Ayí apírīanī?’ wí mopíríámanī.” ’ uríírixīnī. Ayí rīpí nánīŋīnī. Wigí dīŋí tīnī nēra warígíáyí mīŋí sīŋánīŋí imoŋagía nánī rīrarīŋīnī. Wigí sīŋwí mīsupárīpa ero aríá mīpírónīpa ero nero sīŋwírīyí, wigí sīŋwí tīnī sīŋwí anīro aríá ero dīŋí píránīŋí neyíro moro wigí íwí yarígíáyí ríwíŋmīnī mamoro éánáyí, Goríxonī píránīŋí wīmīxīpaxírīnī.’ Aisaiao Goríxo nánī e nīwurīyírīnā negí aríowéyo imónagíápi tīnī aga xīxenī nīrīrī wurīyīŋíŋīnī.

28 Ayínánī seyíné aga nījía re imónípoyí, ‘Goríxo xío nene yeáyí neayīmīxemeámīnīrī enīpī nánī wáƒ urarígíáwa rīxa émáyo ourípoyīnīrī nánī urowárīŋíŋīnī. Ayí aríá wīpíríárīnī.’ yaiwípoyí.”

29 [Poro e uráná Judayí mīxīmīxeawiámí nīga nuro omī pīnī nīwīárīmī ugáfawixīnī.]

30-31 Poro e aŋí xío bī enīwámī nīŋwearī áamá xíomī xwíyá oŋweaaneyīnīrī bīáyo yayí nīwīmorī xwíyá Goríxo ámányí xegí xwíoxíyo mīmeámí nerī umenŋweaníápi nánī wáƒ nurīrī ínīmī bī mimóní Ámíná Jīsasi Kiraiso nánī uréwapīyaríná áamá wí pírí urakianīro mēpa egáfawixīnī. E yaríná xwíogwí waú múroŋīnīgīnī.

Payí Poro Romíyo ñweáyí nání eañnaríni.

Payí rina Jisasoyá siyikíyí aní yoí Romíyo ñweagíyí nání Poro níriri eañnaríni. Aní apí, Itari p̄ropenisiyo ikwíróniñpí aní amí amí ikwíróniñyo seáyí e imónini. E Romíyí m̄ixí ináyí Sisaoyí riniño ñweaagípirini.

Payí rina Poro Koriniyo niñweámána apixí Pibíyí riniñimí neari wiowáriñnarini. Sini Romíyo bi memé eními neari wiowáriñnarini. Ayí niñjá nimóniro re oyaiwípoyiniri níriri eañnigini, “Ámá n̄ni íwí yarigíyí imóniño. Wigí íwí nerinipimi dani Gorixo t̄ni xepixepá róniño. Nwí ikaxí Moseso níriri eañpí nix̄dirinipimi dani ámá wé róniñ wí imónipax̄maní. Sa Gorixomi xewaxo Jisasomí d̄ñf̄ niw̄kw̄rorinipimi dani oyá siñw̄yo dani wé róniñ imóniro amí o t̄ni nawíní imóniro epax̄rini.” oyaiwípoyiniri níriri eañnigini.

¹ Poroni payí rina neari mónaparini. Nioni Kiraisi Jisasoyá xináin̄niñf̄ nimóniri yaríña wonirini. Gorixo wáf̄ nur̄meiariní wo imón̄w̄niñgini wéyo ía numiriri oyá xw̄yíá yayí neainarinipí nur̄meiw̄niñgini n̄r̄f̄pearí niñonirini.

² Xw̄yíá apí o enína xegí wáf̄ rókiamoagíáwa nírro r̄fwamínf̄ ñw̄f̄ái riniñyo eagíapimi dani n̄neariri s̄mí e t̄niñp̄rini.

³ Xw̄yíá yayí neainariní apí xegí xewaxo nání riniñp̄rini. O aga ámá nimónir̄ná imóniñp̄rini nání d̄ñf̄ nimoranéna re yaiwiarinw̄arini, “M̄ixí ináyí Depitoyá iyí ax̄pá imóniñyí wor̄ani?” yaiwiarinw̄arini.

⁴ Kwíyí xegí bi o imóniñp̄rini nání d̄ñf̄ nimoranéna re yaiwiarinw̄arini, “Gorixo ení sixí eániní x̄o imóniñp̄rini ayá wí siwá neairi xw̄aripáyo dani owiápn̄meaniri amí siñf̄ wim̄ixiri nerinipimi dani réniñf̄ nearin̄r̄f̄ani, ‘Gí niwaxorini.’ nearin̄r̄f̄ani?” yaiwiarinw̄arini. O Jisasi Kiraiso negí Ámináo nání rariñini.

⁵ Omí daniñi Gorixo wá niñeawianiri xegí wáf̄ wur̄meiarigíáwa oimónipoyiniri near̄f̄pearini. None wáf̄ wur̄meiarina émayí x̄ixegini n̄ni wí wí d̄ñf̄ “Xw̄yíá apí neparini.” yaiwiro sini p̄r̄f̄ m̄iwiaíki aríá ȳm̄igí wiro é̄rixiniri near̄f̄pearini. Kiraisomí e wīr̄ixiniri near̄f̄pearini.

⁶ Seȳné eni ayí wiȳnériñi. Jisasi Kiraiso x̄oyá imónip̄rini nání wéyo ía seaumirínf̄ wiȳnériñi.

⁷ Aní Romíyo ñweagíyíñé —Ámá Gorixo d̄ñf̄ sixí seayiri nioniyá oimónipoyiniri wéyo ía seaumiriri eníȳnériñi. Seȳné nání nioni payí rina neari mónaparini. “Negí ápo Gorixo t̄ni Áminá Jisasi Kiraiso t̄ni awaú wá seawianiri seȳné niwayiróniro ñweap̄rini nání seairi éisixini.” nimónarini.

“Romíyíñé siñw̄f̄ sean̄im̄igini.’ nimónarini.” urin̄f̄ nánirini.

⁸ Payí rina nearina xami r̄p̄i osearimini. Aní nimini xw̄yíá r̄p̄i ía menárinagíá nání gí Gorixomi yayí wiarinini, “Romíyo ñweagíá Jisasomí x̄idarigíyí pirániní d̄ñf̄ w̄kw̄roarino.” Xw̄yíá apí aní nimini ía menárinagíá nání seȳné niȳnéni nání yayí wiarinini. Jisaso neaiñp̄imi dani seȳné e yaríñagíá nání Gorixomi yayí wiarinini.

⁹ Xewanino —O e éw̄niñgini n̄rinip̄rini aniní miní niwiirina xw̄yíá xegí xewaxo nání yayí neainarinipí wáf̄ ur̄im̄iniri nání yaríñaorini. Xewanino

nioni xíomi rixiñf nuriríná sá bi miñweá íníná seyíne nání yariñf seawi-iarinãpi nání anani sopiñf opaxíriní.

¹⁰ Omi rixiñf nuriríná seyíne tñf e nání mibipaxí imónayinã enagi aiwi agwi anani oyá diñf tñf bi ipaxí imónimigínirí anipaxí yariñf wiarinãriní.

¹¹ Ayí rípi nániríní. Nioni seyíne tñf e niseaimeari searéwapiyaríná seyíne kwíyípmi dání ámi bi tñf yóí imóniro síkíki ámi bi tñf nomixiga upíri nání nioni aga nibiri siñwí seanimi nání nimónariní.

¹² Nioni seyíne niseaimearíná nioniní ení sixí seaímiximi nání marfáí, seyíne ení Jisasomi diñf niwíkwíroro píraniní xídarinãgá seaniri nioni ení diñf niwíkwíroro píraniní xídarinãgá naníro nerinípmi dání xixe ení sixí ímixinani nání rariñiní.

¹³ Gí nrixímeáyíne, seyíne rípi nání majfá epírxinirí nání áwaní osearimíní. Ayá wí seyíne tñf e nání bímigínirí nerí aí amípi bi pírfí nírakiayíagi nání seyíne bi siní siñwí mipseaninãriní. “Nioni éma amí gimí ñweagáyí tñf e nimeri wáf uraríná wí arfá níníro Jisasomi diñf wíkwírográpa segí wí ení nioni uraríná axípi wíkwírórixinirí segí tfámíní bímigíní.” nimónariní.

¹⁴ Nioni áma niyoní kinxí imónigáyoraní, wauyí imónigáyoraní, diñf émf saímí mogáyoraní, majfá imónigáyoraní, áma ayo niyoní xwiyfá yayf neainarínipi urímfa nání yoxáñiní inárininí.

¹⁵ Ayínáni nioni áma Romí ñweagáyíne ení xwiyfá yayf seainipaxípi wáf searímfa nání símf dípénariní.

“Xwiyfá yayf neainarínipi dání Goríxo yeáyf neayimixemeaaríniríní.” uriní nániríní.

¹⁶ Xwiyfá yayf neainarínipi dání Goríxo diñf wíkwírófáyo niyoní — Xámí Judayo yeáyf uyimixemeari émayo ení yeáyf uyimixemeari epaxí enagi nání xwiyfá api nání nioni ayá bi mé anani wáf rímearinãriní.

¹⁷ Ayínáni nene “Goríxo arige nerí áma ámi wé róniní xfo imóninípi wimixinífaní?” niyaiwirane ududf neainipaxímani. Ayí rípi nániríní. Xwiyfá yayf neainarínipi dání Goríxo wáf réniní neaókimixáriní. Áma Jisasomi iwamfó dání diñf niwíkwíroa numáná ámi xegí bi mé sa aniní wíkwíroarigáyí, ayf wé rónigáyí wimixariní. Bíkwíyo dání re nírínirí eáninípi, “Áma Goríxoní diñf níkwíroagá nání ‘Wé rónigáríní.’ rarináyf diñf niyimíní tígáyí imónipírfáriní.” nírínirí eáninípi nioni seararinãpi tñf xixeni imóninãgá nání searariní.

Áma Goríxomi ríwí umogfá nániríní.

¹⁸ Goríxo áma wé róniní xfo wimónarinípi mé ríki kírfó yarigfáyí — Ayf wigí ríki kírfó yarigfápi neróná Goríxo nání níjfa imónipaxí imóninípi ríwímíní mamoarigfáyíriní. Áma ayf nání Goríxo anínamí dání wíki wónfagi nání pírfí umamonípi ríxa siñání piaumímí iníní.

¹⁹ Ayí rípi nání rariñiní. Goríxo áma xfo nání re yaiwipaxípi, “O imóninípi, ayf api rfa imóniní?” yaiwipaxípi yumí mímimóní siñání imóniní. Goríxo xewaninjo imóninípi nání síwá wininí enagi nání rariñiní.

²⁰ Xewaninjo imóninípi — Api siñwí tñf siñwí winipaxí mimóninãgá aí eníná anína imixiri xwíarí imixiri ene dání áma apimí siñwí niwiniríná “Xfo imóninípi, ayf apírfani?” yaiwipaxíriní. “Ení amípi api imixinjo eáninípi ná ríwíyo aí wí saminí wenfámani.” yaiwiri “Xfo imixinípmi xegí bi niwimónirí nání aga seáyí e rfa wimóniní?” yaiwiri epaxíriní. Ayínáni áma Goríxomi wí yapf re uréwapíyipaxí meníní. “Nioni joxi

imóniḡipi nání majíá nimóniri nání nipiḡwini mimóniḡi enáonirini.” uripaxí menini.

²¹ Eníá áamá ayí sini xixeni “Gorixo api ría imónini?” niyaiwiro aiwi re egíawixini. O Nwíáo enagi nání wé íkwianwíyo tipaxípa mítica ero amípi xfo imixiḡipi nání yayí mīwipa ero wigí diḡi nimoríná majimajíá ikáriniro diḡi xenwini nimóá núfasáná diḡi ría xeyánigíáyí imóniro egíawixini.

²² “Diḡi émf saímf monḡwaénerini.” niriro aiwi majimajíá ikárinigíáyí nimóniro

²³ Nwíá mipé anḡi imóniḡomi mumíminí ríwí numero mimóní ḡwá bī íá oxiraneyiniro ámarani, inḡrani, odipirani, nanwí onimiápiarani, xopaikigí bī nimixiro “Negí ḡwá imóniḡipi, ayí ripirini.” rigíawixini.

Áamá Gorixomi ríwí numoríná egíápi nánirini.

²⁴ Gorixo áamá e majimajíá níkáriniro yarḡagíá niwiniríná wigí íeapá winariḡipimi dání sipí imóniḡipimi xe oikiriḡeánḡoyiniri siḡwí winiḡinigiḡi. Siḡwí e winḡagi wiwanḡiyí piaxí eámixinigíawixini.

²⁵ Ayí rīpi nání Gorixo e enḡrini. Áamá ayí nepa imóniḡi Gorixo nánipi ríwí umoro yapí imóniḡipi íá xiriro nemáná amípi níni imixiḡomi —O anḡi miní yayí umepaxorini. “Áamá níni e érixini.” nimónarḡorini. Omi yayí numero íá mīxirí xfo imixiḡipimi íá xiriro wéyo umero yarḡagíá nání Gorixo e enḡrini.

²⁶ Ayínáni Gorixo wigí íeapá winariḡipimi dání piaxí weánipaxí imóniḡipi xe oikiriḡeánḡoyiniri siḡwí winḡagi apixíwa oxí nímeániríná xirinírrixiniri imóniḡipi pīni niwiáriro apixí wí tīni nipiḡwini mimóniḡipi niga ugíawixini.

²⁷ Oxowa eni apixí nímearo xirírrixiniri imóniḡipi pīni niwiáriro “Oxí wíá tīni íwí oinaneyi.” niyaiwiro aga símf níxeadḡpéniróná oxí wíá wíá tīni íwí niniro piaxí weánipaxí imóniḡipi inigíawixini. Ayínáni “Wigí néra ugíápi tīni xixeni pirí Gorixo umamonḡipi ríxa wímeanḡrini.” rariḡini.

²⁸ Áamá “Gorixo api imóniḡoríani?” niwíaiwiro símf e mītiniḡa yarḡagíá nání o wigí “Sipí e e oyaneyi.” yaiwiarigíápi nání xe mḡiḡi niga útrixiniri siḡwí winiḡinigiḡi. Siḡwí e winḡiḡi enagi nání ayí amípi nipiḡwini mimóniḡi áamá mepaxí imóniḡipi néra nuro re yarigíáriní.

²⁹ Nipiḡwini mimóniḡi níni nání mḡiḡi iniro ríkikiríó epaxí imóniḡi níni nání mḡiḡi iniro “Áamá wí ría omeárinḡoyi.” yaiwiarigíápi nání mḡiḡi iniro yarigíáriní. Apini yarigíámani. Ripi eni ayá wí yarigíáriní. Siḡwí íwí winiro “Amípi api nioní meapaxḡirini.” bī onimiápi niyaiwí ayá wí yaiwiro niwiápnimearo áamá pikiro símf ráxwíró ero yapí wíwapiyi áamá wí nání nuriríná sipí owímeaniri uriro únuniḡi wikáriro mīmayíó wiro

³⁰ xwiyíápai uḡwiráriro Gorixo nání símf tīni ero áamáyo xixewiámí riniro mīxí kīnīro mīxí meakīnīro sipí imóniḡi áamá sini níjía mimónigíápi éwapīnīro xínáixaneyo manḡi wiaíkiro yarigíáriní.

³¹ Ripi eni yarigíáriní. Majíá ikáriniro diḡi uḡwiráripaxí mimóniḡa ero wíyo diḡi sipí mīwipa ero wá mīwianiḡa ero yarigíáriní.

³² E yarigíáyí Gorixo re ráriḡipi nání níjía nimóniro aiwi, “Áamá sipí api yarigíáyí wí siḡi upaxímani. Pepaxirini.” ráriḡipi nání níjía nimóniro aiwi sipí api imóniḡipimi níxída nuro apini mé sipí seáyí e imóniḡi rīpi eni nero íwí api néra warigíáyo weyí ayá wí meararigíáriní.

2

“Gorixo áamá nìyonì mí ómómìxìímí neríná wigí egíápi tínì xìxenì wìiníárinì.” urìjé nánìrìnì.

¹ Ayínánì áamá wíyo xwíyíá umeararígíá wiyínénì wiyínénì bì osearìmìnì. Sía yoparíyimì Gorixo áamá nìyonì mí ómómìxìímí yaríná “Ayí nánì íwí apì enárìnì.” urìpaxí imónìjépi tígíáyínemanì. Ayí rìpi nánìrìnì. Áamá íwí yarígíápi nánì xwíyíá umeararígíáyíné, seyíné enì íwí axípi yarígíáyíné enagì nánì wínìyo xwíyíá numearíroná sewanìjéyíné enínìjé mearìnarígíá enagì nánì Gorixo mí ómómìxìímí seaiaríná xwíyíá bì urìpaxí imónìpíríámanì.

² Rìpi nìyairìrì nìjéá imónìjéwìnì, “Áamá sipì e yarígíáyo Gorixo xwíyíá numearìrì pírí numamoríná xejwínì bì mé xìxenì ayo ríá wiarìnì?” yairìjéwìnì.

³ Íwí axípi nero aí segí wínìyí íwí yarígíápi nánì xwíyíá umeararígíáyíné, wínìyo numearíroná segí axípi egíápi nánì píoi yairìwìnarìjé? “Xwíyíá Gorixo neamearìnfápipì ananì múropaxenerìnì.” rìyairìwìnarìjé?

⁴ Gorixo segí íwí yarígíápi ríwímìnì omamópoyìnrì wá nìseawianìrì seaijépi nánì majíá nimónìroná rìpi enì rìseaimónarìnì, “O wá ayá wí neawianìrì pírí apaxí mé mìnèamamó erì okìnimónìpoyìnrì xwapí ayá wí xwayí nanìrì jwearì yarìjépi peayí wianìpaxí imónìjépi yarìnì.” rìseaimónarìnì?

⁵ Oweoi, seyíné dìjé wakìsì nìnróná segí íwí yarígíápi ríwímìnì mìmamoarígíáyo dánì sía Gorixo sipì áamá yarígíápi nánì wikí ríá ápiáwínìjé nìwerì pírí umamoníáyi nánì xfo pírí seamamoníápi wínì wínì íkwìkwarìmìnìjé yárarìjé.

⁶ Bìkwíyo re nìrìnrì eánìjépa, “Gorixo áamáyo pírí numamoríná wonì wonì xìxegínì wigí néra ugíápi tínì xìxenì pírí umamoníárinì.” nìrìnrì eánìjépa eníárinì.

⁷ Áamá Gorixo yayí neamerì seáyì e neaimìxìrì negí wará urí mepaxí neaimìxìrì dìjé nìyìmìjé tìjéwéne neaimìxìrì éwìnjéjénrì epaxípi tínì xìxenì nero pínì mìwiárf anìjé miní yarígíáyo o pírí numamoríná dìjé nìyìmìjé tígíáyí imónìpírì nánì wimìxìnfárinì.

⁸ E nerì aí áamá wìwanìjéyí nánìnrì dìjé nìmónìro xwíyíá nepaxìjé imónìjépi arìkwìkwí nìwìro nìpìkwìnì mìmónìjépipì xídarígíáyo pírí numamoríná xegí wikí ríá ápiáwínìjé wearìjépipì dánì pírí umamoníárinì.

⁹ Áamá sipì yarígíá ayí ayo xeanìjé mìmènjéwí ayìkwí mìrìpaxí imónìjépi wímeaníárinì. Judayí e yarígíáyo anìpaxí nìwímearì aí émáyí e yarígíáyo enì wímeaníárinì.

¹⁰ Apì e nìwìrì aí áamá nanì yarígíá ayí ayo seáyì e umerì wé íkwianjéyo njwirárinì nìwayìronìro njweapírì nánì wìrì eníárinì. Judayí e yarígíáyo anìpaxí e nìwìrì aí émáyó enì wìiníárinì.

¹¹ Gorixo áamáyo pírí numamoríná símí símí e nìmerì pírí umamoníámanì. Sa áamá wigí egíápi tínì xìxenì pírí umamoníá enagì nánì rarìjé.

¹² Áamá Gorixoyá njwí ikaxí eánìjépi mayí nimónìro íwí yarígíáyí anìpírì nánì xwíyíá numearìrìná njwí ikaxí eánìjépipì dánì numearìrì “Joxì xwíyíá e eánìjé apì nìwiaíkirì enírfanì?” nurìrì umearìnfámanì. E nerì aí njwí ikaxí eánìjépi tígíá íwí yarígíáyo o apìmi dánì xwíyíá nurìrì umearìnfárinì.

13 Ayí rípi nánirini. Ámá xíoyá ñwí ikaxí eáninípimi nepa mîxídf suríamá aríá wiárfáyí nání Goríxo díní re yaiwiníámani, “Nioniyá síñwíyo dání wé róniní ímónigíáyírfani?” yaiwiníámani. Ámá aríá nîwimáná xîxenî xídarigíáyí nánini “Wé róniní ímónigíáyírfini.” ráriníárfini.

14 Émáýí —Ayí ñwí ikaxí eáninípí mayí ímónigíáyírfini. Ayí wigí díní tîni ñwí ikaxí eáninípí rîninípa nerónáyí, ñwí ikaxí eáninípí mayí ímóninagíá aiwi wigí díníyo dání re yaiwiarigíárfini, “Mepaxí ímóniri anani nepaxí ímóniri enípi, ayí apírfani?” yaiwiarigíárfini.

15 Ayí pí pí neróná wigí díníyo dání “Nioní e neríná sípí ríá yarínini?” yaiwiníro “E neríná naní ríá yarínini?” yaiwiníro yarigíápi síwá réniní inarigíárfini. Ñwí ikaxí Bîkwíyo eáninípa negí xwioxíyo ení axípi éniní reánini? Síwá éniní inarigíárfini.

16 Xwíyíá yayí neainaríní nioní rarínápi rîninípa síá Goríxo xegí xewaxo Jisasomí dání ámá wigí egíápirani, díní ínimí ikwíroarigíápirani aí, píriro winíáyi ímónáná ámá nîyoní wigí egíápi tîni xîxenî pírf umamoníárfini.

“Judayí ñwí ikaxí eáninípimi díní nîwîkwíroro aí wiákiarigíárfini.” uríní nánirini.

17 E nerí aí wiyíné “Nene Judayí wírininwaénerini.” rînarigíáyíné re yarigíárfini. Ñwí ikaxí Moseso eanípimi díní nîwîkwíroróná “Negí apimí xídarinwápimi dání Goríxo yeáyí neayimîxemeaníárfini.” ríro seáyí e nîmeníro “Ámá Goríxoyá ayá tîñwaéne ímóninwini.” ríro yarigíárfini.

18 Seáyí e nîmeníro “Goríxo ámá e éríxíniri wimónarinípi tîni xîxenî ríxa nîjía ímóninwini.” ríro “Ñwí ikaxí eáninípimi dání nearéwapíyigíene enagi nání naní ímóninípimi síñwí mí nómixirane ‘Apí naní ímóninípírfini.’ rípxenerini.” ríro yarigíárfini.

19 “Ámá síñwí supárigíáyo nene síñwí tîñwaéne anani nipemeámí upaxenerini.” yaiwinarigíápa seyíné díní re nîyaiwiníro díní síñá eáníro, “Émáyo uréwapíyipaxí ímónigíáyí ámá wímani. Ayí nenenirini.” nîyaiwiníro díní síñá eáníro “Émáýí Goríxo nání majía nero síá yinínímfíniní emearigíáyo wíá wókímîxípxaxí ímónigíáyí ámá wímani. Ayí nenenirini.” yaiwiníro yarigíárfini.

20 “Ámá díní mamó nerí aríkí yarigíáyo ayíyumí wípxaxí ímónigíáyí, ayí nenerini.” yaiwiníro “Ámá síní niaíwí díní mogíáyo uréwapíyipaxí ímónigíáyí, ayí nenerini.” yaiwiníro “Ñwí ikaxí eáninípí tîñwaéne enagwí nání mîkí amípi nání nîjía ímónirane nepaxiní ímóninípírfini rírane yarínwaénerini.” yaiwiníro yarigíárfini.

21 Seyíné e e nîyaiwiga warigíápi nepa nîmónirínáyí, ámá wíyo uréwapíyarigíáyíné pí nání sewaníníyíné mîréwapíní yarigíárfini? Ámáyo “Íwí mîmeapaní.” nuríro aí seyíné ení íwí mîmeá yarigíáyínérfani?

22 “Meánigíáyíné, íwí minípaní.” nuríro aí seyíné ení íwí miní yarigíáyínérfani? “Ámá xopaikígí nîmîxíro ‘Negí ñwíápi, ayí rípirini.’ rarigíápi nání xwírfá neainarini.” nîríro aí seyíné aní ñwíá xopaikígí nání mîríniníyo nîpáwíro íwí mîmeapa yarigíárfani?

23 Weyí nîmeníro “Ñwí ikaxí eáninípí tîñwaéne mîmónípa renwini?” rarigíáyíné, apimí nîwiaíkiríná pí nání “Ayí Goríxomí ayá mîwimó wé íkwianwíyo unwírararinwini.” yaiwiarigíárfini?

24 Judayíné “Goríxomí xídarinwini.” nîríro aí sípí apí apí yarigíáyíné enagi nání Bîkwíyo xîxenî rípi nîriniri eánini, “Sípí seyíné yarigíápi

dáni émayí Gorixomi ikayíwí umeararigfárini.” E niriñipi eániñipi seyíné nani xixeni riniñi.

“Ámá iyí símí sfo wákwínarigfápimi dani Gorixoyá imónarigfámani.” urinñiñi.

²⁵ Judayíné ñwí ikaxí eániñipimi xixeni nixídirónáyí, segí síwí “Ámá o Gorixoyá imóniñi worfani?” yaiwipíri nani iyí símí sfo wákwínarigfápi naní seaiipaxí aí ñwí ikaxí eániñipimi niwíakirínáyí, iyí símí sfo niwákwíníro aí naní seaiipaxí mimóní nerí m+wákwínigfáyí yapí imóniño.

²⁶ Ámá iyí símí sfo m+wákwínigfáyí ñwí ikaxí eániñipi xixeni nixídirónáyí, iyí símí sfo m+wákwínigfá aí Gorixo “Ayí ámá nion+yáyíriñi.” yaiwiarñagí nani wákwínigfáyíñiñi imóniño.

²⁷ Judayíné ñwí ikaxí eániñipi tígíáyíné imóniño iyí símí sfo wákwíníro egíáyíné aí apimi wíakíánáyí, émayí —Ayí iyí símí sfo m+wákwínarigfáyíriñi. Ayí m+wákwínigfá aí ñwí ikaxí eániñipi tñi xixeni yarigfápimi dani seyíné xwiyfá seaxekwímopaxí mimónipa epírfáraní? Oyi, xwiyfá seaxekwímopaxí epírfáraní.

²⁸ Ayí rípi nani searariniñi. Segí waráyo igí wegíá bimi dani ámá Gorixoyá imónarigfámani. Wákwínariniñi ámá Gorixoyá wimixipaxí imóniñipi eni iyí símí seyíné sfo wákwínarigfápiñi.

²⁹ Oweoi, ámá nepa Gorixoyá imónigfáyí wigí xwioxíyo íniñi dani e imónarigfáraní. Wákwínariniñi ámá xfoyá wimixipaxí imóniñipi, ayí wigí diñíyo dani imónarigfáraní. Ñwí ikaxí eániñipi xídarigfápimi dani marfáí, kwíyí Gorixoyapimi dani ámá oya imónarigfáraní. Ámá e imónigfáyo wíniyí seáyí e umepírfámani. Gorixoní umenfáraní.

3

“Judayí xwiyfá Gorixoyá eániñipi tígíáyíriñi.” urinñiñi.

¹ Ámá iyí símí sfo wákwínarigfápimi dani Gorixoyá imónipaxí menagí nani píyo dani Judayene émayo múronwini? Negí wákwínariniñipi dani aga pí naní neaiiariniñi?

² Ai, nene Judayene enagwi nani amipi naní bi bi obaxí neaimeañíriñi. Naní bi bi obaxíyí xiráni imóniñipi, ayí rípiñi. Gorixo xwiyfá xfoyápi Judayí nixídiro mewérixiniñi neaiapiniñi.

³ Judayí diñí niwíkwíroro xwiyfá apimi xaíwí fá m+xirípa egíá enagí nani píoi rípañíriñi? “Ayí diñí niwíkwíroro xaíwí fá m+xirípa egíá nani Gorixo ‘Naní e niseaimfáraní.’ urariniñipi arfá ikeamonfáraní. Xixeni e enfámani.’ rípañíriñi.” ríseaimónariniñi?

⁴ Aga oweoi! Ámá nini yapí rarigfá imóniñagíá aí Gorixo nani wí e rípañí menini. Nepáni niriñi xegí rariniñipi tñi xixeni yáraniniñi. Bíkwiyo dani axípi re riniñi, “Ámá ‘Gorixoxi fwi nene enwápi nani xwiyfá neamearariniñipi xixeni neamearariniñi.’ rirípiñi. Joxí xwiyfá rimeáraníro yarfná xopírarí wirfáraní.” riniñagí nani re yaiwíñwini, “Gorixo rariniñipi tñi xixeni yáraniniñi?” yaiwíñwini. Ayínani “O xegí Judayo ‘E niseaimfáraní.’ urariniñipi wí arfá ikeamonfámani.” searariniñi.

⁵ E nerí aí Judayene Gorixomi maní niwíakirane sipí enwápimi dani o neariniñipi tñi xfo xixeni píraniniñi xídariniñipi siñani piaumimí niniñí, píoi rípañíriñi? Ámá wí nene niwíakirane sipí yariniñagwi siñwí nianiniñi dani “Nepariniñi. Ámá wímani. Sa Gorixoní xfo riniñipi tñi xixeni yáraniniñi.” yaiwiariniñagíá nani nene re rípañíraní, “Gorixo

Judayene wikí n+neaóniri pirí n+neamamorína n+pi+kwini miyarinini.” rí+paxí+raní? “Ámá díní n+pi+kwini mamó rarigí+ápa n+imori rí+ra rari+iní?” nímónarini.

⁶ Oweoi, wí e rí+paxí menini. “Judayene sipí enwápi nání Goríxo pirí n+neamamorína n+pi+kwini miyarinini.” rí+paxí enánáyí, o arí+ge nerí ámá n+yoni ení pirí umamopaxí imónini? O ámá n+yoni ení pirí umamopaxo enagi nání wí e rí+paxí menini.

⁷ Ámá wo re n+rini+gini, “Ámá wí nioni Goríxomi maníyo niwialkiri sipí yari+agí sñwí n+naniro re yaiwipí+raoi, ‘Ámáyo xíto xegí urari+inípi símí e nítiniri xixeni xídari+ño, ayí ámá wímaní. Sa Goríxorini.’ E niyaiwiro omí yayí numerí+náyí, pí nání o nioni íwí éapi nání xwí+yíá n+nimeariri pirí n+mamopaxí+raní? Sipí nioni éapimi dání ámá Goríxo yari+inípi nání díní naní nímoro yari+agíá nání nioni arí+ge pirí n+mamopaxí+raní?” Ámá wo e n+rini+gini.

⁸ Ámá o e n+rini+inípi nepa enánáyí, ámá wí nioni yapí n+nixekwí+moro repí+yí “Poró e nira warí+ñorini.” rarigí+ápa axípi re oraneyi, “Naní imóni+inípi sñání imixani nání ne sipí néra owaneyi.” oraneyi. E niseariri aí ámá e rarigí+áyí xixeni xwí+yíá mearini+pi+rí+arini.

“Ámá wé róni+iní imóni+gí+áyí wí menini.” urí+iní nánirini.

⁹ Ayináni píoi rani+réwini? “Judayene seáyí e imóni+iní bi neaí+meañí enagi nání émáyo seáyí e wimóni+iníwini.” rani+réwini? Wí e rani+méwini. Ayí rípi nánirini. Nioni xámi n+riri+na “Ámá n+nineneni Judayenerani, Gíriki+yenerani, negí íwí yari+ñwápi neaí+kwari+peaarini.” ríxa ráríá enagi nání wí e rí+paxí menini.

¹⁰ Bík+wíyo dání rípi rípi nira uní+iní+yí nioni searari+iní+apimi sopí+iní nonini. Bík+wíyo wí e rípi n+rini+rí eánini, “Ámá wí aga wé róni+gí+á mimóni+ño. Wo aí e mimónini.

¹¹ Ámá wí nijíá nímóni+ro ‘Arí+ge nerí Goríxomi ínimi wurí+n+míniréini?’ yaiwiarí+gí+amaní.

¹² Níni omí ríwí umó+agíá nání oyá sñwí+yo dání ríxa sipí imóni+ño. Wí wé róni+iní imóni+inípi yari+gí+amaní. Wo aí e miyarini+rini.” n+rini+rí eánini.

¹³ Ámi wí e rípi ení n+rini+rí eánini, “Wigí maníyo dání rarigí+ápi xwá+ri+pa oxoámio+añána piyaní eari+iní+pi+ní+iní imónini. Yapí owíwapi+yaneyiníro ayá wí nira warí+gí+arini. Weaxíá sidí+iní norí+na ámá pi+kiari+iní+pa wigí xwí+yíá n+riri+óna axípi yari+iní+rini.” ení n+rini+rí eánini.

¹⁴ Ámi wí e rípi ení n+rini+rí eánini, “Xwí+yíá ámáyo ikayí+wí umeari+ro ramixi+ro yari+gí+ápi wigí maníyo magwí rároni.” ení n+rini+rí eánini.

¹⁵ Ámi wí e “Ayí ámá opí+kianeyiniri aga símí xeadí+penari+gí+arini.

¹⁶ Ayí nemi+gí+e aga uyí+ní níwí+ká+rí+asána ríxa ‘Yeyi!’ rarí+na píni níwí+arimi warí+gí+áyí+rini.

¹⁷ Óí ámá níwayi+roni+ro ñweapí+rí nání imóni+iní+yimi wí warí+gí+amaní.” ení n+rini+rí eánini.

¹⁸ Ámi wí e “Ayí ‘Goríxo seáyí e imóni+ñorí+ani?’ niyaiwiro wí wáyí wiarí+gí+amaní.” ení n+rini+rí eánini. Api api nira uní+iní+yí nioni searari+iní+apí tíni xixenirini.

¹⁹ Nene nijíá re imóni+iníwini. Ámá nímíni ñweagí+áyí Goríxomi xwí+yíá maní nexoámoro murí+paxí imóni+ro oyá sñwí+yo dání xwí+yíá mearini+paxí imóni+ro epí+ríá nání pí pí ñwí ikaxí eáni+iní+pi dání rini+iní+pi Judayene, apimi xídí+rí+xiniri nearepeari+ñene neararini.

20 Ayí rípi nánirini. Ámá wí “Nwí ikaxí eáninípimi píraniní oxídimini.” niyaiwiro éfáyí apí tñni xixeni mé wiwaniníyí “Nioni niwiaíkirí íwí éáonirfaní?” niyaiwinirí nijfá e imónarigfárini. Ayínáni ámá nwí ikaxí eáninípimi níxídirinípimi dání wí Gorixoyá sinwí tñní e dání wé rónigfáyí imónipfá menini.

“Ámá Jisasomi dñí wíkwírófáyí wé róninjoí.” uriní nánirini.

21 E neri aí agwí ríná ófí Gorixo xíoyá sinwí tñní e dání ámá wé róniní oimónipoyinirí wimixáriníyí xewaninjo ríxa síwá neainirini. Nwí ikaxí Moseso eníná níriri eanípí tñni xwiyfá wíá rókiamoagfáwa nírro eagfápi tñni apiaú ófí agwí ríná Gorixo ámá wé róniní oimónipoyinirí wimixáriníyí nání níriri sopiní nori aiwi wé róniní apí ámá wiwaniníyí nwí ikaxí eáninípimi níxídirinípimi dání imónipaxípimani. Xegí bí imóninípíriní.

22-23 Ayí rípi seararinini. Gorixo ámá go go Jisasi Kiraisomi dñí wíkwíroarínagí níwiniríná “Gí wé róniní worini.” rárarinirini. Ayí rípi nánirini. Ámá nineneni íwí nerane Gorixo seáyí e imóniní apí éfrixinirí imóninípí mé písfí weárinwá enagwi nání o Judayo xegí bí wiiri émáyo xegí bí wiiri neri yeáyí uyimixemeanfámani. Dñí wíkwírófá gíyí gíyí nñni nání o “Dñí wíkwíroarigfáyí, ayí gí wé rónigfáyíriní.” rárarinirini.

24 Gorixo winíyí ení xixe bí onípoyinirí mneaií wá nneawianirí Kiraisi Jisaso nneapeiríná nearoayíronípimi dání “Gí wé rónigfáyíriní.” rárarinirini.

25-26 O ámá “Jisaso nene anínaniginirí nání wayfá neapeinirfaní?” niyaiwiro dñí wíkwíroarigfápipimi dání wigí íwí yarigfápi yokwarimí wíimiginirí omí amáyá sinwí anigíe dání ridiyowániní wiárinirini. E neríná “Niwaninjoní wé róniní imóninípí tñni xixeni yarínáriní.” éniní níriri síwá neainirini. Ayí rípi nání rarínini. Eníná dání Gorixo kikiániní neri “Ámá íwí éfápi nání axíná pírfí oumamómíni.” miyaiwí sa nímuróa núísáná agwí ríná ámá nñni “Neparini. Gorixo wé róniní imóninípí tñni xixeni yarínorini.” yaiwipírfá nání xewaxomí e wiárinirini. Ayínáni Jisasomi dñí wíkwírófá gíyí gíyí nání anani “Wé rónigfáyíriní.” rípxorini.

27 Ayínáni ámá go “Nwí ikaxí Moseso níriri eanípimi xídarínápipimi dání wé róniní imóniníáonirini.” níriri míxí meakínipaxí imóniní? Oweoi, nwí ikaxí eáninípí xídarigfápipimi dání marfái, sa Jisasomi dñí wíkwíroarigfápipimi dání wé rónigfáyí imónarigfá enagí nání ámá e rípxí imónigfáyí wí menini.

28 Ayínáni re neaimónarinirini, “Gorixo ‘Ámá ayí wé rónigfáyíriní.’ nírariríná wigí nwí ikaxí eáninípí xídarigfápipimi dání rárarinímani. Jisasomi dñí wíkwíroarigfápipimi dánini e rárarinirini.” E nneaimónirí uréwapiyarinwáriní.

29 “Gorixo Judayoni yeáyí uyimixemeanfá nání imóniníorini.” riyaiwiarinjoí? “Émáyo ení yeáyí uyimixemeanfá nání mimóniníorini.” riyaiwiarinjoí? Oweoi, émáyo nání ení imóniníorini.

30 O ná woní imóninjo enagí nání “Ámá ayí gí wé rónigfáyíriní.” níriríná bí bí yarínagfá níwinirínípimi dání e rárínfámani. Iyí símfí síó wákwínigfáyíraní, síó míwákwínigfáyíraní, sa Jisasomi dñí wíkwíroarínagfá níwinirínípimi dánini “Wé róniní imónigfáyíriní.” rárínfáriní.

31 Nene re níriranénáyí, “Ámá Jisasomi dñí wíkwíroarigfápipimi dánini Gorixo ‘Ayí wé rónigfáyíriní.’ rárarinirini.” níriranénáyí, “Nwí ikaxí

eáníḡpí xwíá oiweníníri yariḡwíni.” ríseaimónaríni? Aga oweoi! E níriiranénáyí, nepa ḡwí ikaxí eáníḡpími síkíki nomíxíri yariḡwíni.

4

“Ebíríamo Goríxomi diḡí wíkwíróagi nání ‘Wé róniḡoríni.’ ráriḡíri.” uríḡí

¹ Negí arífo íríḡo, Ebíríamo —O nene yapí imóniḡoríni. O xegí eḡpí nání diḡí nímorane “Goríxo apími dání ‘Ámá wé róniḡíáyíri.” ráraríḡíri?” níriiranéná píoi raníwíni?

²⁻³ Arífo Ebíríamo xewaníḡo eḡí neáníri eḡpími dání Goríxo “Gí wé róniḡoríni.” níráriri síḡwíríyí, xewaníḡo ananí míxí meakíníniḡaxíri. E nerí aí Bíkwiyo dání píoi níriíníri eáníni? “Ebíríamo ‘Goríxo nepa níraríni.’ níyáiwírí diḡí wíkwíróagi nání o nání Goríxo ‘Wé róniḡoríni.’ yáiwíaríḡíri.” níriíníri eáníḡagi nání Goríxoyá síḡwí tḡí e dání míxí meakíníniḡaxí wí mimóníni.

⁴ Nene níḡfá rípi imóniḡwápi nání diḡí omoaneyí. Ámá wo o xegí níḡwí omíḡí épi nání níḡwí wíáná, “Anípa wípiíri.” yáiwíaríḡwámani. “Xegí omíḡí épi nání xixeni wípiíri.” yáiwíaríḡwámani.

⁵ Níḡwí omíḡí yariḡwápi nání diḡí e níyáiwírane aí ámá Goríxo “Wé róniḡíáyíri.” ráraríḡíyí nání diḡí nímorané “Ayí wíḡí eḡfápi tḡni xixeni rífa wíaríni?” wí yáiwíḡaxímani. Ámá níoni gí eḡí neáníri yariḡápi dání Goríxo “Wé róniḡoríni.” oríni mé sa omí —O ámá íwí yariḡíáyí xíomi diḡí wíkwíróagí níwíniíná ananí “Wé róniḡíáyíri.” ráraríḡoríni. Omí diḡí níwíkwírorínyí, o “Ayí diḡí níkwíroariḡagí nání gí wé róniḡíáyíri.” yáiwíaríḡíri.

⁶ Níoni seararíḡápi tḡni xixeni eḡíná míxí ináyí Depito yayí ámá níwaníḡoni eḡí neáníri píraníḡí oemíni yariḡfápi dání maríái, yayí diḡí wíkwíroariḡfápi dání Goríxo “Gí wé róniḡíáyíri.” ráragí nání wíaríḡpí nání xwíyá bí ení níri re ríḡíri,

⁷ “Ámá wíḡí ríkíkíríto yariḡfápi Goríxo yokwarímí wíḡí gíyí gíyí yayí owíníni. Ámá wíḡí íwí eḡfápi Goríxo ríxa yokwarímí wílagí nání ámi ríwéná xwíyá mímeáríniḡí ríá imóniḡfá gíyí gíyí yayí owíníni.

⁸ Ámá wíḡí íwí eḡfápi nání Ámínáo ríxa diḡí peá nímorí nání ámi ‘Sípi e eḡoríni?’ míwíawípa eníáyí yayí owíníni.” Depito e ríḡíri.

⁹ “Yayí ámá Goríxo ‘Wé róniḡíáyíneríni.’ urárípi dání wíniḡaxí imóniḡpí, ayí ámá iyí símí síto wákwíniḡíáyíni níriíníni.” ríseaimónaríni? Síto míwákwíniḡíáyí nání ení meníriani? Bíkwiyo xwíyá re níriíníri eáníḡpí, “Goríxomi Ebíríamo diḡí wíkwíróagi nání ‘Gí wé róniḡí woríni.’ yáiwíaríḡíri.” níriíníri eáníḡpí nene míḡí íroariḡwá eḡagi nání re nímoríni, “Yayí apí síto míwákwíniḡíáyí nání eníriíníni.” nímoríni.

¹⁰ Ebíríamo aríge eḡáná Goríxo “Wé róniḡoríni.” ráriḡíri? Iyí símí ríxa síto wákwíniḡmíriani, síni síto míwákwíniḡmíriani? Ríxa síto wákwíniḡáná maríái, síni síto míwákwíniḡáná ráriḡíri.

¹¹ Ayí ríwíyoní Goríxo sekaxí re uríḡíniḡíni, “Ígí wenípi níneníri “Níoni Goríxoyá woníriani?” yáiwírífa nání iyí símí síto wákwíni.” uríagi o diḡí síni síto míwákwíniḡáná wíkwíróagi nání “Goríxo ‘Wé róniḡoríni.’ ráriḡoríriani?” yáiwíni nání ígí apí eḡíriani. Ayínáni Ebíríamo ámá iyí símí síto míwákwíniḡfá aí Goríxomi diḡí wíkwíróagí nání “Wé róniḡíáyíri.” ráraríḡpí nání íwamíto épeḡo eḡagi nání wíḡí xíáwo íríḡoníḡí imóníni.

12 Sító wákwínigfáyí nání eni wigí xiáwo írìḡónìḡí imónìni. Dìḡí mìwìkwíró sóni wákwínigfáyí marfái, áamá sító nìwákwínìro aí Ebìrfámo sító mìwákwínìḡáná Gorìxomi dḡí wìkwíroḡpa axípi wìkwíroarìgíáyí nání eni wigí xiáwo írìḡónìḡí imónìni.

“Ebìrfámo dḡí wìkwíroarìḡpimi dání Gorìxo sḡmìmaḡfyo dání urìḡpì wímeaḡfḡrìni.” urìḡf nánìrìni.

13 Ebìrfámo ḡwí ikaxí rìḡḡpìmi xídarìḡḡḡ nánìrànì, oyá iyí axípa imónìgíáyí xídìpírfá eḡḡḡ nánìrànì, Gorìxo xegí sḡmìmaḡfyo dání “Dìxí iyí axípa imónìgíáyí tḡnì aḡf nìmìni segí imónìḡfárìni.” urìḡfmanì. Xíomi dḡí wìkwíróḡḡ nání “Wé rónìḡorìni.” rárìrì sḡmìmaḡfyo dání e urìrì eḡfḡrìni.

14 Áamá dḡí mìwìkwíró ḡwí ikaxí eánìḡpìmìni xídarìgíáyó Gorìxo Ebìrfámomi sḡmìmaḡfyo dání “E nìseaiimfárìni.” urìḡpì nēpa nìwímeaḡf sḡḡwìrìyí, áamá Gorìxomi dḡí wìkwíroarìgíáyí surfímá ero xwìyífá Gorìxo urìḡpì surfímá xwífáni uxewieárìrì epaxfḡrìni.

15 Ayí rìpì nánìrìni. Áamá ḡwí ikaxí eánìḡpìmìni xìxeni oxídimìnìrì éfáyí wigí nìwìalìkìrìḡpìmi dání Gorìxo pìrf umamonfápi nání yarìgífárìni. E nerì aí ḡwí ikaxí mìrìḡpa eḡánáyí, nìwìalìkipaxí imónìḡpì eni menìni.

16 Ayínáni Gorìxo Ebìrfámomi “Joxìmi dání áamá nìyonì naḡf wíimfárìni.” urìḡpì áamáyo nìwímeaḡf nà xegí bì mìmónf ìnìná áamáyo wá nìwìanìrì anìpá wíiarìḡpì tḡnì xìxeni oimónìrì nání ámányf nḡnì xíomi dḡí wìkwíroarìgífapìmi dáníni owímeanìrì eḡfḡrìni. ḡwí ikaxí eánìḡpì tìgíáyoni owímeanìrì eḡfmanì. Ebìrfámo Gorìxomi dḡí wìkwíroḡpa wìkwíroarìgífá gíyí gíyo eni owímeanìrì eḡfḡrìni. O dḡí wìkwíroarìḡwápi épeḡo eḡḡḡ nání nḡnenenìyá negí aríto írìḡónìḡí imónìḡorìni.

17 Bìkwíyo xwìyífá rìpì “Gorìxonì áamá ḡwí wìrf wìrí obaxí ayá wí nání xiáwo írìḡoxì imónìwìḡḡḡnìrì simìxíḡnì.” nìrìnìrì eánìḡpì nionì seararìḡpì tḡnì xìxeni imónìḡḡḡ nání rarìḡnì. Ayínáni Gorìxo —O áamá pegíáyí ámi wíápñìmeapfḡrì nání dḡí sìxí uyìrì amìpì sḡnì mìmónìḡpì oimónìrì rìrì yarìḡo, ayí orìni. Ebìrfámo dḡí wìkwíroḡo, ayí axorìni. Ayínáni o “E nìseaiimfárìni.” urìḡpì bì arífá mìkeamonìni. Sḡnì sḡmìmaḡf e tḡnìni.

18 Ebìrfámo Gorìxo “Dìxí ráríawéyí obaxí e imónìpírfárìni.” nìrìḡpì xìxeni nìnímeaḡf áamá ḡwí wìrf wìrí obaxíyíyá xiáwo írìḡoni imónìmìḡḡḡnìrì yagfḡrìni. E nerì Gorìxo “E nìseaiimfárìni.” urìḡpì nání dḡí nìmorfná “ ‘Apìmi dání xìxeni e nímeanfárìni?’ nìyaiwìrì dḡí wìkwíropaxfmanì.” wimónfagí aí nímeáwìḡḡḡnìrì anìḡf Gorìxomi dḡí nìwìkwírorì nìwìkwírmóa uḡḡḡḡnì.

19 E nerì xewaniḡo imónìḡpì nání dḡí nìmorfná “Xwìogwí nionìyá 100 nání aḡwì e eḡḡḡ nání rìxa yíwí imónìḡáonìrfani?” yaiwìrì “Gí apìxí Seraí eni rìxa rípaíwí imónìḡfḡrìni?” yaiwìrì nerì aìwì Gorìxomi dḡí wìkwíroḡpì bì mìwáramó anìḡf ífá nìxìra nurì

20 Gorìxo xegí sḡmìmaḡfyo dání “Dìxí apìxí Seraí nìaiwí wo xìrìḡfárìni.” urìḡpì nání dḡí nìwìkwírorfná dḡí bì bì mìmó omì yayí numerì eḡf neága nurì xegí dḡí wìkwíroḡpì xaiwí ífá nìxìra uḡḡḡḡnì.

21 Xaiwí ífá nìxìra nurfná re yaiwìḡḡḡnì, “Gorìxo ‘Nìseaiimfárìni.’ nìrìḡpì e mēpaxorìni? Oweoi, aga xìxeni e epaxorìni.” yaiwìḡḡḡnì.

22 Ayínáni Bìkwíyo nìrìnìrì eánìḡpa Gorìxo Ebìrfámo dḡí e wìkwíroarìḡḡḡ nìwìnìrì nání “ ‘Gí wé rónìḡf worìni?’ yaiwìḡḡḡnì.”

²³ Bìkwíyo dání “ ‘Gí wé róniḡf worfani?’ yaiwiḡnigini.” niriḡniri eániḡfpi, ayí Ebiríamo nánini mirinini.

²⁴ Nene diḡf neaimonfa nání eni niriḡniri eáni. Gorixomi —Oyá diḡf tñni Áminá Jisaso xwáripáyo dání wiápnimeañrini. Omí diḡf wìkwíroariḡagwi nání “Gí wé róniḡfáyf rini.” ráriníene diḡf neaimonfa nání eni niriḡniri eáni.

²⁵ Negí íwí yariḡwápi yokwarimí neaiifa nání ridiyowániḡf wiri nene nání “Wé róniḡfáyf rini.” riniḡfa nání xíoyá diḡf tñni xwáripáyo dání wiápnimeari eno, ayí Jisaso diḡf wìkwíroariḡwáorini.

5

“Gorixo ámá xfo tñni nawini imóníírixiniri Kiraiso enípimi dání piyá neawíriḡrini.” uríḡf nánirini.

¹ Ayináni Gorixo nene Jisasomi diḡf wìkwíroariḡagwi siḡwí nñeaniri “Wé róniḡfáyf rini.” rárarinḡf enaḡf nání re rípaḡrini, “Nene negí Áminá Jisasi Kiraiso neaiiḡpimi dání ríxa Gorixo tñni nawini piyá wírinḡwini.” rípaḡrini.

² Jisasomi diḡf wìkwíroariḡwápi dání Gorixo xfo ámáyo wá nñwianiri wiarinḡfpi nání xe niḡfá imóniro api wímeáfyí imóniro oépoyniri siḡwí neanḡenerini. E imóniḡwaéne seáyí e Gorixo imóniḡfpi siwá neaiwiniḡniri diḡf wìkwímoariḡwápi nání diḡf niḡfa neainarini.

³ Api nánini diḡf niḡfa neainariniḡmani. Xeaniḡf nene neaiḡmearinḡfpi nání eni diḡf niḡfa neainariniḡrini. Ayí rípi nánirini. Xeaniḡf neaiḡmearinḡfpi, ayí xaiwí neaimixini nání rífa neaiḡmeariniri diḡf niḡfa neainariniḡrini.

⁴ Nene pí pí neaiḡmearinḡfpi xaiwí nñneaimixa úaná Gorixoyá siḡwíyo dání mimiwiáro yariḡwaéne imónariḡwárinini. Mimiwiáro yariḡwaéne imóniḡagwi naineniranená “Seáyí e Gorixo imóniḡfpi siwá neainíḡfáfaní?” niyairirane diḡf ikwímoariḡwárinini.

⁵ Diḡf e nikwímoranená rípaíwiniḡf wí meañwámani. Ayí rípi nánirini. Gorixo xegí kwíyí siḡf neaimiḡpimi dání xewaniḡo siwá réniḡf neainiḡf enaḡf nání, “Nioni seyíne nání aga wá nonariḡonirini.” Siwá éniḡf neainiḡf enaḡf nání diḡf nikwímoranená wí rípaíwiniḡf meañwámani. Diḡf “E neaiḡmeariní?” niyairirane wìkwímoariḡwápi xixeni neaiḡmearinini.

⁶ Ayí rípi nání “Diḡf wìkwímoariḡwápi nání rípaíwiniḡf meañwámani.” seararinini. Xami Gorixomi ríwí umoagwaéne ení ófniḡf nerane xewaniḡene yeáyí yimíxemeánirane nání wí mimóniḡáná Gorixo xe oeniri wimóniḡíná ámá Kiraiso yeáyí neayimíxemeámánirini nání neapeinirini.

⁷ Ámá wé róniḡf wo nání arirá wimíḡniri anani pepaxí imóniḡfáyf obaxíraní? Oweoi, aga wini winá árini wa ámá naḡf wo nání arirá wimíḡniri miḡf winipaxí imónariḡfárinini.

⁸ E nerinḡf aiwi nene ríxa ámá wé róniḡf nimónimáná enána maríái, nene sini uyíni wiariná Kiraiso neapeinipimi dání Gorixo nene nání diḡf siḡf neaiḡfpi nání neaiwapiḡrinini.

⁹ Ayináni re niyairirane aiwi, “Jisaso niḡperíná xegí ragí púpi iḡfániḡf neaeámóaná nene nání Gorixo ‘Wé róniḡfáyf rini.’ rárinirini.” niyairirane aiwi rípi aḡipaxí yaiwiḡwini, “Ríwéná Gorixo ámáyo pirí numamoríná Kiraiso enípimi dání yeáyí neayimíxemeañrini.” yaiwiḡwini.

20 Ámá re oyaiwípoyiniri, “Ai, bi on+miápi m+wiaíkiar+ñwini. Aga ayá wí wiaíkiar+ñwini.” oyaiwípoyiniri Gorixo Mosesomi ñwí ikaxí n+ri+niri eán+ñpi wéyo fá um+ri+ñrini. E neri aí xfo ámá ayá wí n+wiaíkiá ug+ápi tñni xixeni wá n+wiaga mú wiárf n+múrori n+wiaga uñrini.

21 Ámá nñni wigí fwí ner+ñpimi dáni pearig+ápa nñni eni Gorixo wá n+wianiri “Wé rón+ñf imón+g+áy+rini.” rárar+ñpimi dáni diñf niy+im+ñpi — Api negí Áminá Jisasi Kiraiso en+ñpimi dáni neaímeaar+ñp+rini. Api t+g+áyf imón+p+rfa náni wigí n+wiaíkiá ug+ápi tñni xixeni wá n+wiaga mú wiárf n+múrori n+wiaga uñrini.

6

“Kiraiso tñni nawíni ikár+ñ+ñwaéne xfo tñni perane wiáp+ñ+mearane enwaénen+ñf imón+ñwini.” ur+ñf nán+rini.

1 Gorixo fwí ámá ayá wí n+wiaíkiá warig+ápi tñni xixeni wá n+wiaga ú+im+g+ñri yar+ñgagi náni píoi ran+ñwini? “ ‘Gorixo ámi bi tñni wá oneaw-ianiniri ámi fwí bi tñni néra owaneyi.’ oraneyi.” riseaimónariní?

2 Oweoi, aga wí e m+ri+pa oyaneyi. Sini fwí mepa oépoyiniri rixa piy+ñ+ñf imón+ñwaéne arige nerane fwí néra wan+ñwini?

3 Ripi náni sey+ñé sini maj+á rimón+ñoi? Nene Kiraisi Jisaso tñni ikár+ñ+ñwaéne imónani náni wayf n+mearanénáyf, nene eni xfo pen+ñpán+ñf n+perane xfo tñni nawíni ikár+ñnani náni wayf meanwáriní.

4 Ay+náni negí wayf meanwápimi dáni Kiraiso tñni nawíni nikár+ñ+r+ñá xfo n+peri xw+áyo weyár+ñ+ñpán+ñf nene eni n+perane xw+á neaweyár+ñ+ñenén+ñf imón+ñwanig+ñi. Kiraiso n+pémáná xanoyá ení eán+ñf múron+ñf imón+ñpimi tñni ámi siñf neri wiáp+ñ+mear+ñpa nene eni xámi fwí náni diñf si+x uyagwápi pñni n+wiá+rane siñf imir+ñf mimón+ñpimi ox+raneyiniri wayf n+mearanéná xw+á neaweyár+ñ+ñenén+ñf imón+ñwanig+ñi.

5 Nene xfo tñni nawíni nikár+ñ+rane náni xfo pen+ñpa nene eni penwaénen+ñf imón+ñgawi náni r+pi eni añ+paxí imón+ñni. Xfo wiáp+ñ+mear+ñpa nene eni ax+pi wiáp+ñ+mear+ñwáriní.

6 Nene nij+á re imón+ñgawi náni e r+pax+rini. fwí náni sini áxenwarí min+pa yan+fwá náni xámi diñf si+x uyagwápi sini muyipa é+r+x+niri nene Jisaso tñni nikár+ñ+rini náni xfomi yoxá+pámi niyekw+roár+róná xámi fwí náni diñf si+x uyagwápi eni yoxá+pám+ñ+ñf yekw+ron+ñ+ñig+ñi.

7 Ayf ámá rixa péf+áyf sini fwí náni áxenwarí miní gw+ñ+ñf wíkweawár+á enagi náni rar+ñ+ñi.

8 Kiraiso péáná nene en+ñ+ñf penwá enagi náni diñf n+wikw+rane r+pi eni yaiwin+ñni, “O tñni nawíni diñf niy+im+ñf imón+ñpimi tñ+ñwaéne imónan+ñwáriní.” yaiwin+ñni.

9 Ayf nij+á r+pi imón+ñgawi náni e yaiwin+ñni. Kiraiso n+pémáná xwár+páyo dáni n+wiáp+ñ+meari náni ámi bi pen+ñamání. Piyf ámá pearig+ápimi sini ar+á wiax+d+ñ+fa náni mimón+ñni.

10 Ayf r+pi nán+rini. O n+per+ñá ná wínáni fwí ámá yarig+ápi náni pen+ñig+ñi. E neri aí rixa n+wiáp+ñ+meari siñf nimón+rini n+ñwear+ñá Gorixomi wé ikwianw+yo ouñwirár+m+ñ+rini náni ñweaní.

11 Ay+náni sey+ñé eni “Nene rixa penwaénen+ñf imón+ñwaéne fwí náni sini áxenwarí miní enwaéner+ñni?” yaiwin+ro “Kiraisi Jisaso tñni nawíni ikár+ñ+ñwápimi dáni Gorixomi wé ikwianw+yo uñwiráraní náni siñf imón+ñwaéner+ñni?” yaiwin+ro é+r+x+ñni.

Siyikwí bi mínigfáyíné seaimixiri dñj nityimñjpi tfgfáyíné imóniprí seaimixiri yarini.

²³ Ayí rípi seararñini. Ámá nígwi omñj neróná wigí éfápí nání nígwi mearigfápa ámá fwi éfápimi dání anñiprfárini. E nerí aiwi Gorixo xixe nání mñiapí anipá neaiaparñjpi —Apí dñj nityimñj imóniñjpirini. Apí negí Áminá Jisasí Kiraiso tñi nawíni ikárinñwaéne neaiaparñjpirini.

7

“Peñwaénenñj imóniñwaéne ñwí ikaxí eánñjpi sini fánñj mñeaxeñwirárini.” urñj nánirini.

¹ Gí nixímeáyíné, ámá mipé sini sñj nñwearfá ñwí ikaxí rññjpi xídiptífa nání uxewirárinñjpi nání sini majfá rimóniño? Ñwí ikaxí rññjpi nání nijfá imónigfáyíné enagí nání rarñini.

² Ewayí ikaxí rípi nání dñj nñmoranéna nioní seararñjpi anani dñj mopaxrini. Apixí oxí nimeánirfá ñwí ikaxí “Oxí nimeánirfá o tñi anñj kumixinrini.” rññjpi dání oxo sini ñweañána o tñi nawíni ñweanfá nání fánñj xewirárini. E nerí aí oxo nñperfáyí, ñwí ikaxí ími xegí oxo nání fánñj xewirárinñjpi rixa rakiowárini.

³ Ayínáni íyá oxo mipé sini sñj ñweañána omí pñi nñwiárími nuri womi meánána “Ámá o oyá apixirini.” ríprfárini. E nerí aí íyá oxo péanfáyí, ñwí ikaxí o nání fánñj xewirárinñjpi rixa rakiowárinfé enagí nání í nuri womi meánfagi aí “Ámá o oyá apixirini.” ríprfámani.

⁴ Ayínáni gí nixímeáyíné, ámá pegfáyí pí pí ñwí ikaxí rññjpi sini fánñj mñxewirárinñjpi seyíné ení Kiraiso tñi nawíni ikárinñgáyíné, xfo peñjpi dání rixa pegfá enagí nání sini ñwí ikaxí eánñjpi dání wé rónñj oimónaneyñro xídiptífa nání fánñj mñseaxeñwirárini. Seyíné ení ámá wo tñi —O nñpémána ámi sñj nerí wiápnimeañorini. Seyíné ení ámá o tñi nawíni nñkumixinñro Gorixo nání neróná íkfá sogwí nanj wearñfna yapí imónirixinri ñwí ikaxí nñrini eánñjpi sini fánñj mñseaxeñwirárini.

⁵ Ayí rípi nánirini. Nene sini Jisasomí dñj mñwíkwíró ámá wigí dñjyo nixídiróna yarigfápa neranéna fwi nání feapá neainarñjpi ñwí ikaxí eánñjpi dání síwánñj neapiomeaagfárini. E yagí enagí nání anñnanfwa nání íkfá sogwí sípí wearñfna yapí yagwárini.

⁶ E nerí aí rixa peñwaénenñj nimónirane nání ñwí ikaxí eánñj xámi fánñj neaxeñwirárinñjpi dání gwññj neaíkweawárinñenerini. Ayínáni agwi nene Gorixomí nuxídiranéna xámi ñwí ikaxí rfwamñj eagfápinini sñjwí nñwí naxídirane yagwápimi mé ámi sñj bi, xfoyá kwíyí neaíwapiyarñjpi nixídirí yarñjwini.

“Ñwí ikaxí nñrini eánñjpi fwi nání síwá neapiomeaarñjpirini.” urñj nánirini.

⁷ Ayínáni píoi raniréwini? “Ñwí ikaxí eánñjpi sípíini.” raniréwini? Oweoi, wí e rípxí menini. Nñwanñjoni ñwí ikaxí eánñjpi fá mñropa nerí sñjwíyí, aríge nerí “E nerfána ayí fwi rfa yarñjini?” yaiwimñri enárini? Ñwí ikaxí “Amípi wayá sñjwí fwi mñwñipa erfíini.” rññjpi meánipa nerí sñjwíyí, nioní aríge apí nání nijfá nimónirí “Sñjwí fwi nñwñirfána ayí fwi rfa yarñjini?” yaiwimñri enárini?

⁸ Fwi nání feapá ninarñjpi ñwí ikaxí “Sñjwí fwi mñwñipa erfíini.” rññjpi dání anani amípi xixegíni sñjwí fwi owññri nání síwá nipiomeañrini. Sñjwí fwi wñmfa nání apí apí síwánñj nipiomeaagi

apí e enjárini. Nwí ikaxí “E mepani. E mepani.” rininjípi m+riniþa nerí sñwiriþí, íwí nání feapá neainarinjípi síwá wí mineaiþiomeapaxí imónim+nirí ení meþagi nání seararinjini.

9 Eníá nioní ñwí ikaxí eáninjípi nání majfá nimónirfná “Ananí nañonirini.” n+yaiwiniri maiwí ñweaagarini. Íná íwí nání feapá ninarinjípi n+nimeami sáninjí nimeweagi aiwi nioní ñwí ikaxí eáninjípi nání rixa nijfá nimónirfnáyí, íwí nání feapá ninarinjípi saiwiárfninjí ninjirini. E níagi nání nioní “Íwí yarínáonirfani?” n+yaiwiniri “Gorixoyá sñwíyo dání anfnimiginiri yarínáonirfani?” yaiwininjanigini.

10 “Ñwí ikaxí eáninjípi nioní n+xídarfná dñj n+yiminjí imónimfa nání imóninjípirfani?” xami dñj e n+yaiwiri aí píraninjí nijfá nimónirfná apí síwá reninjí ninjirini, “Joxí dñj n+yiminjí imóninjoxímani. Nanfnirfarini.” Síwá éninjé ninjirini.

11 Íwí nání feapá ninarinjípi ñwí ikaxí eáninjípimi dání síwá n+nipiomearfná yapí n+níwapiyiri nánimfa nání ninjé enagi nání rarinjini.

12 Ayínáni re n+yaiwirane nijfá imóninjwini, “Ñwí ikaxí eáninjípi Gorixo tífamini imóninjagi nání awiaxí imóninjípirini. Nwí ikaxí eáninjípimi dání sekaxí rininjíyí nfní awiaxí imónini. Wé róninjí imóninjípi nání riniri nañí imóninjípi nání riniri yarínjyirini.” E n+yaiwirane nijfá imóninjwini.

13 Ayínáni “Nañí imóninjé apí nioní anfnimfa nání nim+xinjirini.” rim+niréini? Oweoi, wí e ríþaxí mimónini. Gorixo nioní ríþiaú yaiwíwiniginiri íwí nání feapá ninarinjípi xe íwí enfa nání wíwapiyiri anfnimfa nání wim+xiri oeniri sñwí naninjiginini, “Íwí nání feapá ninarinjípi re enjirfani? Nwí ikaxípimi dání —Apí nañí imóninjípirini. Apimi dání anfnimfa nání nim+xim+nirí enjirfani?” yaiwiri “Ñwí ikaxí rininjípimi dání síwá nipiomeaarinjagi nání íwí ayí aga xwirfá ninþaxí imóninjípirfani?” ení yaiwiri éwiniginiri íwí nání feapá ninarinjípi xe íwí enfa nání wíwapiyiri anfnimfa nání wim+xiri oeniri sñwí naninjiginini.

“Íwí nání feapá neainarinjípi áxenwarfninjí neaiárarinjirini.” urinjé nánirini.

14 Nene nijfáriní. Nwí ikaxí eáninjípimi dání kwíyí Gorixoyápi xfo wimónarinjípi nání síwá neaiarinjagi aí íwí nání áxenwarí ninárinjoní enagi nání nioní gí nimónarinjípimi xídarinjáriní.

15 Ayí rípi seararinjini, “Nioní yarínápi nání ududí ninarini. ‘Apí oemini.’ nimónarinjípi mé sípípi, xwirfá ninarinjípi aí yarínáriní.” seararinjini.

16 Nioní “Sípi apí mepa oemini.” nimónarinjípi nerfnáyí, ayí “Ñwí ikaxí rininjípi nañí imónini.” rininjípi tñn xixenfninjí n+riri woákfkí yarínini.

17 Ayínáni “Nioní sípi apí oemini.” nimóninagi nání e yarínámani. Íwí feapá ninarinjé gí xwioxíyo nronjípimi dání ninána sípi e yarínáriní.

18 Nioní “Nañí imóninjípi oemini.” n+nimóniri aiwi wí mepa nerí nání dñj re n+yaiwiri nijfá imóninjini, “Gí xwioxíyo —Nioní gí dñjyo dání n+nimóniri xídarinjápi nání rarinjini. Gí xwioxíyo nþikwini mimóninjípirini rífa nínini?” n+yaiwiri nijfá imóninjini.

19 Ayí apirini. “Nañí imóninjípi oemini.” nimónarinjípi mepa nerí sípi “Mepa oemini.” nimónarinjípi yarínáriní.

20 Nioní “Sípi mepa oemini.” nimónarinjípi yaríná enagi nání ayí niþwaninjoní “Sípi apí oemini.” nimóninagi nání e yarínámani. Íwí feapá ninarinjé gí xwioxíyo níninjípimi dání yarínáriní.

²¹ Ayínání nioní íníná yarínápmi dání sñwí re anímeáníní. “Nañí oemíní.” nimónarínóní sipí nání feapá ninaríní gí xwioxíyo nínínípi pírí nírakiaríníriní.

²² Gí díní tñí ñwí ikaxí Goríxo rínípi nání díní nímoríná “Ayí naníriní.” niyaiwirí yayí ninarínagí aiwí

²³ gí xwioxíyo nínínípmi dání niarínípi xegí bí imónínagí anímeáníní. Gí xwioxíyo nípkwíní mimóníní nínínípi, ayí ñwí ikaxí Goríxoyá gí díní tñí “Apí naní ríá ríníní?” yaiwiarínápi tñí apiaú mǐxíníní inaríní. Apí nínínípi íwí nání feapá ninarínípi nání gwíníní níjárníní.

²⁴ Ai, nioní e imónínáoní enagí nání ikíníní sipí nimíxárníní. Wará anínímíá nání imóníní rí tñáoní íwí nání feapá ninaríní gwíníní járnínípi go níkwewáripaxí imóníní?

²⁵ Ai, negí Ámíná Jisasi Kiraiso neainínípmi dání Goríxo neaíkwewáripaxí imónínagí nání omí yayí owianeyí. Ayínání nioní níra úapi, ayí rípi seararíní, “Nioní gí díní tñí ‘Ñwí ikaxí Goríxo rínípi oxídímíní.’ nínimónírí aiwí íwí nání feapá ninaríní nání gwíníní járnínípmi —Apí nípkwíní mimóníní gí xwioxíyo nínínípiríní. Apimi xídarínáríní.” seararíní.

8

“Goríxo wimónarínípmi xídaníwá nání oyá kwíyípi neaiaríníriní.” uríní náníriní.

¹ Ayínání Kiraisí Jisaso tñí ikáríníníwaéne omí díní wíkwíróáná “Wé rónígíáyíriní.” rínínípi tñí xíxeni nimónírane nání sñí xwíyíá bí neameáripaxí mimóníníwíní.

² Goríxoyá kwíyípi —Apí Kiraisí Jisaso tñí ikáríníníwaéne díní niyímíní tñíwaéne imónaní nání neaimíxarínípiríní. Apí díní neaxíxéroarínípmi dání íwí nání feapá neainaríní nene neaanínímíxarínípi neaíkwewáriní enagí nání “Síní xwíyíá neameáripaxí mimóníníwíní.” seararíní.

³ Ñwí ikaxí eánínípi tñí xíxeni oxídaneynínírná nípkwíní mimóníní xwioxíyo neainínípmi dání ení míneaeánarínagí nání nene mepaxí imóníníwápi, ayí Goríxo neainíriní. Xegí xewaxo —O wará íwí nání feapá neainaríníne iníwápa axípi iníñoríní. O negí íwí yaríníwápi yokwarímí neainí nání Goríxo rídíyowáníní oenírí níwírenapíríná feapá neainarínípi nání gwíníní neajárnípmi xwíyíá umeáriníriní.

⁴ Agwí nene nípkwíní mimóníní negí xwioxíyo neainínípmi níxídínípmi dání maríái, xegí kwíyípi e éríxínírí e éríxínírí síwá neaiarínípmi níxídínípmi dání ñwí ikaxí Goríxo xó rínípi tñí xíxeni xídaní nání feapá nání gwíníní neajárnípmi xwíyíá umeáriníriní.

⁵ Ámá nípkwíní mimóníní wigí xwioxíyo ínínípmi xídarígíáyí apíní símí e tinarígíáríní. Ámá Goríxoyá kwíyípi síwá wiarínípmi xídarígíáyí ení apí símí e tinarígíáríní.

⁶ Ámá nípkwíní mimóníní wigí xwioxíyo ínínípi símí e tinarígíáyí nanínípiríá aiwí ámá Goríxoyá kwíyípi síwá wiarínípi símí e tinarígíáyí díní niyímíní tígíáyí imóníro níwayíróníro ñwearo epíríáríní.

⁷ Ayí rípi náníriní. Ámá nípkwíní mimóníní xwioxíyo ínínípi símí e nítinírí yarígíáyí “Ñwí ikaxí Goríxoyápi xídípaxeneríani?” niyaiwí nero nání omí símí tñí níwiro yarígíáyíriní. E yarígíáyí ñwí ikaxí Goríxoyá wí epaxí mimónígíáyíriní.

⁸ Nîpîkwîni mimónîñf xwioxfyo íñîñfîpi yani nánî imónîgáfáyf Gorîxo yayf winînfá nánî enî wí epaxf menîni.

⁹ Nîpîkwîni mimónîñf xwioxfyo íñîñfîpimi xfdarîgáfáyf e nimónîro aí seyíne axfîpi gwîñîñf mîseajárîñf Gorîxoyá kwíyîpi apî éfrîxinîrî apî éfrîxinîrî síwá seaiarîñfîpimi xfdarîgáfáyfñerîni. Kwíyî Gorîxoyá nepa segf xwioxfyo searónánáyf, e imónîgáfáyfñerîni. Ámá go gomî Kiraisoyá kwíyîpi mîronánáyf, ayf oyáo mimónîñagî nánî seararîñîni.

¹⁰ Kiraiso xegf kwíyîpimi dánî segf xwioxfyo searónánáyf, íwí egfápî nánî segf wará nîpepîrfá nánî rîxa imónîñagî aí Gorîxo “Wé rónîgáfáyfñerîni.” rîxa rárfîñf enagî nánî segf dîñfîpi rîxa nîyîmîñf imónîni.

¹¹ Kwíyî Gorîxoyápi —Apî Jisaso xwárîpáyo dánî wiápîñîmeañfîpîrîni. Apî segf xwioxfyo searónánáyf, Kiraisî Jisaso, pîyî éaná ámî síñf wimîxîño seyíne enî segf warápi —Apî urí epaxf imónîñfîpîrîni. Segf warápi xegf kwíyî seyíne searónfîpimi dánî síñf seaimîxîñfárîni.

“Kwíyî Gorîxoyápi xfóyá niaíwî imónani nánî neaimîxîñfîrîni.” urîñf nánîrîni.

¹² Ayînanî gf nîrîxîmeáyíne, rîpi osearîmîni, “Gorîxo nanf bî rîxa e neaiirî bî síñî neaiirî enfá enagî nánî nene nîpîkwîni mimónîñf negf xwioxfyo íñîñfîpimi xfdanî nánî síñî fánîñf mîneaxenwîrárîñf rîxa xegf kwíyîpi síwá neainarîñfîpimi xfdanî nánî fánîñf neaxenwîrárîñîni.” osearîmîni.

¹³ Ayf rîpi nánî seararîñîni. Seyíne nîpîkwîni mimónîñf íñîñfîpimi nîxîdîrónáyf, nanfñîpîrfárîni. E nerî aí Gorîxoyá kwíyîpi seaiwapiyarîñfîpimi nîxîdîrîñfyo dánî íwí nánî feapá seainarîñfîpi pîkîmoarîgáfápîñf nerînýyî, dîñf nîyîmîñf tîgáfáyíne imónîpîrfárîni.

¹⁴ Ámá Gorîxoyá kwíyîpi xe nîneaipemeámî úwîñîgîñîrî xîxenî xfdarîgáfáyf, ayf Gorîxoyá niaíwîñîñf imónîñoî.

¹⁵ Ayf rîpi nánîrîni. Kwíyî Gorîxo síxî seamímonfîpi, ayf ámî xfómî wáyf owípoyîñîrî gwí omîñf yarîgáfáyínenîñf imónîpîrfîrî nánî seaimîxîñfmanî. Oweoi, kwíyî o neiapîñfîpi niaíwî xfóyá piaxf mearîñf wîñîñf oimónîpoyîñîrî seaimîxîñfîrîni. E neaimîxîñfîpimi dánî Gorîxomî “Ápoxîñî, Raráoxîñî.” urarîñwárîni.

¹⁶ Nene negf dîñf nîmorane “Niaíwî Gorîxoyaénerfani?” nîyaiwinîranéná oyá kwíyî xamîñfîpi sopîñf neawarîñfîrîni.

¹⁷ Nene niaíwî Gorîxoyaéne enagwî nánî o mîñî neiapîmîfánîrî tîñfîpi meanfwarîni. Apî nîmearanéná Kiraiso tîñî nawîñî meanfwarîni. Rîñîñf o meanfpa agwí ríná nene enî xe oneaímeáwînýyî, rîwéná o tîñî neiapîmîfánîrî tîñfîpi nîmearanéná o tîñî nawîñî níknîrane seáyî e imónanîwárîni.

“Ríwéná Gorîxo tîñî nîñwearane seáyî e imónanîwárîni.” urîñf nánîrîni.

¹⁸ Nionî añînamî dánî seáyî e imónîñf nene neaímeanfápî nánî dîñf nîmorîñá dîñf re yaiwiarîñárîni, “Apî aga seáyî e imónîñf enagî nánî rîñîñf agwî ríná nímeaarîñfîpi, ayf sípîpiarfani?” nîyaiwirî paimîmî wiarîñárîni.

¹⁹ Amîpî Gorîxo xwáfá tîyo nîmîxîrî tîñf íkîfaranî, nanwîranî, ámáranî, nîpîñî xegf niaíwî imónîgáfáyf piaumîmî winîñfápî nánî símî nîxeadfpenîro wenîñf nero ñweañoî.

²⁰⁻²¹ Ayf rîpi nánî e nerî ñweañoî. Amîpî o imîxîñfîpi Adamo íwí épéaná urí néra úwîñîgîñîrî ramîxîñfîyî anîñf mîramîxárîñîpa erî seáyî e imónîñf niaíwî Gorîxoyaéne gwîñîñf neaíkweawáráná imónanîwápi tîñî axfîpi imónîrî éwîñîgîñîrî ramîxárîñfîrîni. Amîpî xfo imîxîñfîpi

xegípi ramixárininímani. Ríwéná ámi píraniní imixíimiginiri Gorixo ramixárininí.

22 Nene nijfáriní. Apíxí niaíwí xiriminiri nání “yeyi” riri ríniní winiri yarínípa amípi níni Gorixo imixiníyí ení ámi miramixárininí imónimániri nání axípininí “yeyi” riri ríniní winiri yaríniní.

23 “Yeyi” riri ríniní winiri yarínipi, ayí apini maríái, ámaéne Gorixoyá kwíyípi —Apí amípi ná ríwíyo neiapimániri níwákwíniní neiapinipirini. Apí tñwaéne ení Gorixo negí warápi siní inani nání nearoayírorí xío xegí piaxí neamení nání neaimixiri eníiná nání “yeyi” nírirane xwayí nanirane ñweañwini.

24 Gorixo yeáyí neayimixemeáagi nání amípi naní xío neaiiníapi nání díní níwikwímorí ñweañwini. E nerí aí amípi nene díní níwikwímóa warinwápi ríxa níneaimearí siníwiríyí, siní apí oneaimearí díní wikwímopaxí menini. Ámá díní wikwímoarígíapi ríxa wímeááná siní apí nání díní níwikwímopa yarínagíta nani raríniní.

25 E nerí aí nene “Gorixo seáyí e imóniní apí neaimixínfáriní.” yaiwiarínwápi siní níneaiméapa enáná díní níwikwímoranénáyí, símí níxeadípenirane gíní gíná neaimearífeninoniri aniní miní xwayí naniri ñweañwíniní.

26 Negí díní wikwímoarinwápipimí dání díní síxí ínarinwápa Gorixoyá kwíyípi ení omí díní owíkwíroaneyiniri neríná ení meáninwaéne arírá neaiarininí. Omí rixiní nuríranéná “Apí urípaxífaní?” míyaiwí majíá yarínagwi aí kwíyí xaminípi xwíyíá tñni murípaxí imóniní araríxí níriríná apaxípániní nímoniri neauriyarininí.

27 Neauriyaríná Gorixo —O anani ámáyá xwioxíyo adadí níwiri pí pí díní moarígíapi nání nijíá imónarinoniri. O xegí kwíyípi xíoyá ámaéne nání níneauriyírná gí ámáyí e imónírxiniri wimónarinipini neauriyarinagí nání pí pí urarinípi nání anani nijíá imónini.

28 Nene nijíá re imóninwini. Amípi níni Gorixomi díní síxí uyarígíayo wímeaarínipi naní imóninipirani, sípi imóninipirani, oyá díní tñni naní wimíxinífa nání wímeaaríniní. Ámá xíoyá imónírxiniri yaiwiaragípi tñni xixeni imónírxiniri wéyo íá umíriníyo e wíiaríniní.

29 Ayí rípi nánirini. Ámá amípi níni siní mímonínáná xío yeáyí uyimixemeanífa nání xámí nijíá imóniníyí xewaxo imóninípa ayí ení axípi nímonírná Kiraiso xiráoniní imóniri xogweá obaxíniní tñño imóniri enífa nání repearíniní.

30 Repearíníyo apini níwiri píni míwiarí ámá xíoyá imónírxiniri wéyo íá umírininí. Wéyo íá umíriníyo apini níwiri píni míwiarí “Gí íwo upeinípimí dání díní wíkwíroarinagíta nání wé róniní imónígíáyíriní.” rarininí. E rariníyo apini níwiri píni míwiarí seáyí e xío imóninípa ayí ení axípi imónírfífa nání wimíxininí.

“Díní sípi Gorixo nene nání neaiarinípi wí pírfí rakípaxí mímonini.” uriní nánirini.

31 Gorixo apí apí e neaiiní enagi nání píoi raniréwini? O nene tñni nawíni imóninagwi nání go símí tñni neaipaxí imónini? Oweoi, wí e mímonini.

32 O xegí xewaxomí kíyí mímiaúní nene nání xe opíkípoyniri urowáreniní enagi nání nene re míyaiwípaxí renwini, “O ayí ení xíxe onípoyiniri míyaiwí xíoyá xewaxo anípa wírenapíagi nání amípi xíomi píraniní xídípaxí imónani nání imóninípi ení anani neaiapínfáriní.” míyaiwípaxí renwini?

³³ Goríxo fá yiyamiximí neaiñene go xwiýfá neaxekwímopaxí imónini? Oweoi, wí e mimónini. Nene nání “Wé róniñf imónigfáyfrini.” ráriño, sa Goríxo enagi nání

³⁴ áamá go negí fwí enwápi nání xwiýfá neamearípaxí imónini? Oweoi, ayí rípi nání wí e mimónini. Jisasi Kiraiso —O nene nání peñorini. Apini mé ámi niwiápínimeari xano tñi xixeni nimóniri xegí wé náumini ñwearorini. E niñwearína apaxpániñf nimóniri rixiñf neauriyarñorini. O apaxpániñf nimóniri rixiñf neauriyarñagí nání áamá xwiýfá neamearípaxí wo menini.

³⁵ Kiraiso nene nání dñf sipí niwirí neaiñfpi pí pfrí rakipaxí imónini? Xeaniñf neaímeánáraní, rímewá niñeairfnáraní, áamá wí xwiraimimí neaikixéánáraní, aiwá nání dfwí nikeamóníranénáraní, íkwauyxí nimóníranénáraní, áamá wí mýfó rárfáyo nene nurfkwinífnáraní, kirá tñi rírómí neaiarfnáraní, api nipiñi niñeaimearí aiwi Kiraiso dñf sipí niwirí neaiñfpi wí pfrí rakipaxí mimónini.

³⁶ Nioni seararñápi Bikwíyo niriñiri eániñf rípi tñi xixeni imónini, “Nene Goríxoxiniyaéne imóniñagwi nání ínina pipikimí neaianro yarigfáriní. ‘Ñañwí nipiñianfá nání rfa imónini?’ niyaiwiro pikiarigfápa neaiapikiarigfáriní.” Niriñiri eániñf api nioni seararñápi tñi xixeni imónini.

³⁷ Api nipiñi neaímeaarñagí aiwi negí dñf sixí neayinomi dání xopirárñiñf niwiranéná migí niwimixirane xopirárí wiarñwáriní.

³⁸ Nioni rípi aga nipiñini, “Nene niñperfnáraní, sini xwfá tño niñwearfnáraní, aññajfraní, imfórani, amipi agwi ríná imóniñfpiraní, amipi rfwéná imóninfpirani, añf pirfyo dánf ení eániñf imónigfáyfraní,

³⁹ aññajf tñfñmíni imóniñfpiraní, xwánajf tñfñmíni imóniñfpiraní, ai amipi nñni Goríxo imixiñfýf wí dñf sipí o nene nání neaiarñfpi —Api Áminá Jisasi Kiraiso neaiñfpmi dání síwá neaiñfpirini. Api wí pfrí rakipaxí menini.” nipiñini.

9

“Gf Judayf obaxf Jisasomi rfwf umogfa enagi nání gf dñf rfa niñxearini.” urñf naniñini.

¹ Nioni Kiraiso tñi ikárinñáoni enagi nání agwi nioni searimfpi nepa searimfni. Goríxoyá kwíyípi neaiwapiyarñfpmi niñdírñá dñf niñyaikirori “Ayf ananirfani? Sipirfani?” niyaiwiri pikinarñápi nioni yapf miñseararñagí nání sopñf niñarini.

² “Gf Isireriyf Jisasomi rfwf numero ‘Yeáyf neayimixemeanfa nání uowárenapíno, ayf omani.’ yaiwiarñagfa nání ínina nioni dñf rfa niñxeri íkñiñf nuyimíniñi eri niarini.” seararñini.

³ Goríxo Poroni sini Kiraiso tñi nawini mikárinpa oenri peá niñimori emi niñmoarñfpmi dání nioni gf niñixímeáyf —Ayf gf áamá gwí axrí imónigfáyf nání rarñini. Ayf Kiraisomi dñf wíkwíropri nání aríra wipaxí enánayf, “Xe peá onimoni.” nimónipaxfrini.

⁴ Ayf gf Isireriyf nání rarñini. Goríxo xegí piaxf menjf wimixiñfýfrini. Moseso tñi áamá dñf meanf e nemeírná Goríxoyá apákfkf inarñfpi síñwí wíñagfáyfrini. Goríxo “E niñseaiimfáriní.” réroarñfpi arfa wiagfáyfrini. Nwf ikaxí Moseso eañfpi meagfáyfrini. Omí yayf wianro nání epaxí imóniñfpi nání niñfá imónigfáyfrini. Símiñañfyo dání Goríxo “E niñseaiimfáriní.” urñfýfrini.

⁵ Xiáwo írinq̄ xámi imónigfáwa, ayf ayfýarini. Ayfya xiáwyo dani yeáyf neayimixemeanfa nani imóniño amá imóniñrini. Amipi niyon seáyf e wimóniño, ayf orini. O Gorixo, aninq̄ ínina nene yayf umepaxf imóniñorini. “E éwanigini.” nimónarini.

Ámá Gorixo fá yamixárinq̄yf nani urinq̄pi nani rini.

⁶ Gf Judayf nápi Jisasomi rfwf umogfá enq̄gi aí “Xwiyfá Gorixo ayo ‘E niseaimfárinini.’ urinq̄pi pisfí weárinini.” rípxámani. Ayf rípi nani rini. Negf arfo Jekopoyá fwiárfawéyf nfin omi dani nemeága nuro nani Isireriyf aiwi wí Gorixoyá mimóniñagfa nani nfin nepa Isireriyf imónigfámani.

⁷ Ebirfamoyá fwiárfawéyf nfin eni xfoyfá enq̄gi aí nfin Gorixoyá niaíwfninq̄ imónigfámani. Oweoi, enina Gorixo Ebirfamomi re urinq̄nigini, “Dixí ráráwé nepaxinq̄ imónigfáyf segf niaíwf wami dani marfái, Aisakomi dani nemeága uprfárinini.” urinq̄nigini.

⁸ Ayf rípi nani seararinq̄ini. Gorixo niaíwf Ebirfamo emeanq̄yf nfin nani “Ayf niaíwf nepaxinq̄ imónigfáyrfani?” miyaiwí sa niaíwf xfo Ebirfamomi smimanq̄yo dani xwiyfá urinq̄pimi dani emeanq̄yf nani “Ayf nepaxinq̄ imónigfáyrfani?” niyaiwiri rinq̄rini.

⁹ Ebirfamomi smimanq̄yo dani re urinq̄ enq̄gi nani, “Xwiogwf wfomi rínaninq̄ imónaná Seraí niaíwf wo rixa xirinq̄aná ami bmfárinini.” urinq̄ enq̄gi nani rarinq̄ini.

¹⁰ “Gorixo apini enq̄ enq̄gi nani seararinq̄ini.” marfái, Rebeaí amá ná woni, negf arfo Aisakoyá niaíwf ayáf agwf enaná enq̄pimi dani eni axípi síwá réninq̄ neaiarini. Amá nepa xfoyfá imónigfáyf amá eméanarigfápimi dani imónarigfámani.

¹¹ Niaíwf ayáf Iso tfin Jekopo tfin siní mixirf agwyo neriná siní nanf bi eri sipí bi eri mepa enaná Gorixo amá xfo yarinq̄pi nani re oyaiwípoyiniri, “O amá nioniyá oimónpoyiniri fá niyamixárirfnáyf, wíwaninq̄yf wigf nanf epírfápirani, sipí epírfápirani, api nani dinq̄ nimori fá yamixárinq̄mani. Sa xewanño e emfániri enwípeáragfpi nani dinq̄ nimori amáyo fá yamixárinq̄rini.” Dinq̄ e oyaiwípoyiniri

¹² Rebeaími re urinq̄nigini, “Xiráo xogwáomi ínimí wurfnfnárinini.” urinq̄nigini.

¹³ Bkwíyo dani re rinq̄ipi, “Gorixoní xogwáo Jekopo nani ninimóniri aí xiráo Iso nani minimónarini.” rinq̄ipi nioni “Gorixo xfo wimónarinq̄piní yárarinq̄rini.” seararinq̄api tfin xixeni rini.

¹⁴ Ayinani píoi raniréwini? “Gorixo amáyo fá niyamixárirfná enq̄pi nipi kwini menjrini.” raniréwini? Oweoi, wí e rípxá mimónini.

¹⁵ Ayf rípi nani rini. Moseso Gorixomi rixinq̄ uraná Bkwíyo niriniri eáninq̄pa Gorixo re urinq̄nigini, “Amá nioni wá owianimnirfná anani wá wianimfni. Amá nioni ayá urimiximnirfná anani ayá urimiximfni.”

¹⁶ Gorixo e urinq̄ enq̄gi nani ayf amá wigf dinq̄ tfin “E oimónaneyi.” yaiwiarinq̄agfa nani fá yamixárinq̄yf imónarigfámani. E i oimónaneyiniro aninq̄ miní yarinq̄agfa nani fá yamixárinq̄yf imónarigfámani. Sa Gorixo wá wianarinq̄pimi dani fá yamixárinq̄yf imónarigfárinini.

¹⁷ Bkwíyo dani Moseso tfinina Gorixo Isipyf mixf ináyomi re urinq̄ enq̄gi nani nene anani dinq̄ axípi mopaxrini, “Nioni xopírarf síapimi dani enq̄ eáninq̄ nioniyá snání piaumimf iniri yof nioniyá xwfa nríminí yaní niwéa uri éwinigini nioniyá dinq̄ tfin joxi mixf ináyf nimóniri menjweañoxirini.”

18 Gorixo e uríñf enagí nání nene re nıyairirane nıjıfá imónıñwını, “Ámá ‘Wá owianımını.’ wimónıñfyo wá wianarıñfırını. Ámá ‘Dıñf wakısf oınıfıoyınırı owımıxımını.’ wimónıñfyo dıñf wakısf inıfırı nánı wımıxarıñfırını.” nıyairirane nıjıfá imónıñwını.

“Gorixo nıpıkwını mıyarınını.’ rıpaxf mimónını.” urıñf nánırını.

19 Seyfne re nırıpıráoi, “Joxı neararıñfı nıpa enánáyf, Gorixo pí nánı ámá wıgf sıpı egfápi nánı sıni ayairırıf wıarıñfırını? O ‘Ámá xe apı apı oımónıfıoyı.’ yaiwıarıñfıpı ámá go pırıf urakıpaxf imónını? Oweoi, wı e mimónıñagı nánı rarıñwını.” E nırána

20 re searımfını, “Seyfne pí ámáfné nımónımána Gorıxomı xıxewıámıf wıarıñoi? ‘Xwárfa sıxıf xwfa tını imıxıfwá imıxarıñomı “Nıwánı imónıñapı pí nánı e nımıxıfını?” urınıñoi.’ rıseaimónarını?

21 ‘Xwárfa sıxıf imıxarıño xwfa axıf xéfıpımı dání xwárfa sıxıf wıxau nımıxırına wfwá ayıf aıwá rfá nánı imıxırı wfwá ráf sıxıf yınınfa nánı imıxırı epaxıf mimónını.’ rıseaimónarını?” searımfını.

22 Gorixo “Ámá fwıf egfápi nánı wıkf nónıñfıpı owıwapıyımını.” wımónırı “Pırıf umamómı nánı gf enıf eánıñfıpı sıwá owıwapıyımını.” wımónırı nerı aıf ámá xwárfa sıxıf xwırfa ikıxenfwınıgınırı ipımoárınıñfıfınıñf imónıgfáyo apaxıf mé pırıf mumamó kıkıfá nerı sa sıñwıf nıwıga warıñagı nánı ámá go xıxewıámıf nıwirı “Joxı nıpıkwını mıyarıñını.” urıpaxıf imónını?

23 O ámá xwárfa sıxıf wá wıanfımıgınırı ipımoárınıñfıfınıñf imónıgfáyo — Ayıf enı seáyıf e xfo imónıñfıpı bı imónıfırıxınırı enına dání ipımoárınıñfıfırını. Ayo wá wıanarına ámá nını sıñwıf nıwınıro re yaiwıfırıxınırı, “Seáyıf e Gorıxo imónıñfıpı, ayıf xegıf bı imónıñfıf apırıfını?” yaiwıfırıxınırı wınıyo apaxıf mé pırıf mumamó kıkıfá néra uñfırını.

24 Ámá xwárfa sıxıf wá wıanfımıgınırı ipımoárınıñfıfınıñf imónıgfáyf, ayıf nenenırını. Nıonıyá oımónıfıoyınırı wéyo fáf neaumırıñenerını. Gıf Judayıf wıenenı fáf neaumırıñfımanı. Émá wıyo enı fáf umırıñfırını.

25 Nıonı “Gorıxo émayıf enı nıonıyáyıf oımónıfıoyınırı wéyo fáf umırıñfırını.” seararıñapı enına xwıyıfá wáf rókıamoagı Xoseao Bıkwıyo nırırı eanfı rıpıf tını xıxenı rınırı, “Ámá Gorıxonıyá mimónıgfáyf nánı ‘Gıf ámá rını.’ rırıf ámá dıñf sıxıf mıyıpa enáyıf nánı ‘Gıf dıñf sıxıf uyıñáyıfırını.’ rırıf emfırını.

26 Anıf nıonı ‘Ámá nıgfıfnémanı.’ urıñapı nánı re rıpırıfırını, ‘Nıaıwıf Nwáf dıñf nıyımıñfıf tıñoyáyıfırını.’ rıpırıfırını.” Xoseao e nırırı eanfıfırını.

27 Enına wáf rókıamoagı Aısaıoyı rınıño Isırerıyıyá fwıarıfawéyf nánı nırırına re rıñfırını, “Isırerıyıyá fwıarıfawéyf ámá obaxıf inıkı rawırawápamı enıyfıf imónıñfıpa imónıñagı aıwıf Gorıxo árınıfıpımı yeáyıf uyımıxemeanıfırını.

28 Ámına Gorıxo ‘Xwáf tıyo ñweagıfáyo pırıf umamómıgını.’ rıñfıpı nıyırırına sıni mé pırıf umamóarınıfá enagı nánı rarıñını.” Aısaıao e nırırı eanfıfırını.

29 “Gorıxo xegıf Judayo wá mıwıanıpa nerınáyıf, wı yeáyıf uyımıxemeanıyfıf imónıpaxıf menını.” oyaiwıfıoyınırı nánı Aısaıao ámıf rıpıf enıf rıñfırını, “Ámınao —O anınajıf nını sımıñfıf wınarıgıforını. O Isırerene negıf ámá bı xe onıweáfıoyınırı sıñwıf mıneanıpa nerıf sıñwıfıyfıf, ámá anıf Sodomıyıf rınıñfıpımı ñweáyıf tını Gomorayıf rınıñfıpımı ñweáyıf tını nını anıfá imónıgfápa nene enıf imónanırıf enıwırını.” nırırıf eanfıfırını.

“Judayî xewwî xîdarîgîfâ enagi nânî wé rónîgîfâyî mimónîgîfârinî.” urîñîf nânîrinî.

³⁰ Ayînanî nene píoi ranîréwinî? Sa rîpi ranîwinî. Êmâyî wî “Gorîxo áamá nânî ‘Gîf wé rónîgîfâyîrinî.’ nîrârîrîná ayî apimî dánî rárarîñîfîrîfanî?” nîyaiwîro “Wé rónîñwáyî” oimónaneyîñro anîñîf minîf mepa nero aî apî tîñî xîxenî imónîgîfawixîñî. Wé rónîñîf Gorîxo áamá Jisasomî dîñîf wîkwîroarîñagîfâ nîwinîrîná rárarîñîfîpî apî tîñî xîxenî imónîgîfawixîñî.

³¹ E imónîñagîfâ aî Isîrerîyîf ñwîf ikaxîf rîñîñîfîpimî nîxîdîrîñîfîpimî dánî wé rónîñîf oimónaneyîñro anîñîf minîf neróná wé rónîñîf ñwîf ikaxîf eánîñîfyo rîñîñîfîpî tîñî xîxenî mimónîgîfawixîñî.

³² Ayî pí nânî apî tîñî xîxenî mimónîgîfawixîñî? Ayî Jisasomî dîñîf nîwîkwîrorîñîfîpimî dánî oimónaneyîñro mé wigîf dîñîf tîñî ñwîf ikaxîf rîñîñîf rîpimî nîxîdîrane oimónaneyîñro yarîñagîfâ nânî wé rónîñîf apî tîñî xîxenî mimónîgîfawixîñî. Ayî Jisasomî —Judayîf Jisasomî nîpîkiro aî “Gorîxomî xewaxomî wî pîkipaxenemanî. Ayînanî o Gorîxomî xewaxomanî.” rarîgîfâ enagi nânî o sîñá áamá nîkîrîpeaánîrî ná eánarîgîfónîñîf imónîñorîñî. Omî nîkîrîpeaánîro nânîñîf eánîgîfawixîñî.

³³ Bîkwîfyo dánî apî nânî xîxenî re nîrîñîrî eánîñî, “Arîfâ époyî. Gorîxonî dîwîf Saionîyî rîñîñîfîpimî —Apî Jerusaremîyo rîñîñî. Apimî áamá nîkîrîpeaánîrî ná eánîro sîmirîrîf wirî epîrîfâ nânî sîñá wo e tîñî. E nerî aî omî dîñîf wîkwîrófâyîf xîo rîñîfîpî tîñî xîxenî wiinîfâ enagi nânî ayá wî epîrîfâmanî.” Bîkwîfyo dánî xîxenî e nîrîñîrî eánîñî.

10

“Judayîf nâpî Kiraisomî dîñîf mîwîkwîrogîfâ enagi nânî Gorîxo yeáyîf uyimîxemeañîmanî.” urîñîf nânîrinî.

¹ Gîf nîrîxîfmeáyîné, Gorîxo gîf Isîrerîyo yeáyîf uyimîxemeáwîñîgîñîrî íkîñîñîf sîpî niarîñagîf nânî omî rîxîñîf anîñîf minîf wurîyarîñârîñî.

² E nerî aî ayî yeáyîf mîyimîxemeáñîñoi. Nionî ayî yarîgîfâpî nânî píranîñîf dîñîf ífâ nîxîrîrîf nânî áwanîf rarîñîñî. Ayî Gorîxomî oxîdaneyîñro sîmîf nîxeadîpénîro nero aî píranîñîf dîñîf neñwîpémáná mîyarîñoi.

³ Ayî rîpi nânî seararîñîñî. Ayî “Áamá e yarîgîfâpimî dánî Gorîxo ‘Wé rónîgîfâyîñérîñî.’ urarârîñîfîrîfanî?” nîyaiwirîná xewwîf yaiwîarîgîfârinî. Xewwîf dîñîf re nîyaiwîro, “Negîf píranîñîf yarîñwâpimî dánî Gorîxo ‘Wé rónîgîfâyîñérîñî.’ nearîñîfârinî.” nîyaiwîro apîñî nîxîdîro nânî Gorîxomî yeáyîf sîmanñwîfyonîñîf mîwurîñîpa ero “Apî neróná wé rónîgîfâyîné imónîpîrîfârinî.” rárîñîñîfîpimî mîxîdîpa ero egîfâ enagi nânî seararîñîñî.

⁴ Gîf Judayîf dîñîf re moarîgîfâpî, “Ñwîf ikaxîf rîñîñîfîpimî nîxîdîrîñîfîyo dánî wé rónîñwáene imónanîwârîñî.” Dîñîf e moarîgîfâpimî Kiraiso pírfî wîaîkîmonîfîrîñî. E enîf enagi nânî omî dîñîf wîkwîrófâf gîyîf gîyîf nânî Gorîxo “Wé rónîgîfâyîrîñî.” rárîñîfârinî.

⁵ Moseso áamá wé rónîgîfâ imónîpîrîfî nânî ñwîf ikaxîf eánîñîfîpimî xîdarîgîfâyîf nânî nîrîrîfî rîfwamîñîf nearîfná rénîñîf rîñîfîrîñî, “Áamá wé rónîgîfâ imónîpîrîfî nânî ñwîf ikaxîf eánîñîf rîpi nîpîñî yarîgîfâyîf xîxenî e nerîñîfîpimî dánî dîñîf nîyîmîñîf tîgîfâ imónîpîrîfârinî.”

⁶ Wé rónîñîf áamá ñwîf ikaxîf eánîñîfîpimî xîdarîgîfâpimî dánî imónîñîfîpî nânî Moseso e rîñîf enagi aîwîf dîñîf wîkwîrówâpimî dánî “Áamá wé rónîgîfâyîrîñî.” rárîñîñene Kiraiso yeáyîf neayimîxemeañîfâ nânî rîxa nîweapîrîfî nîpémáná ámî wîápîñîmeanîf enagi nânî Bîkwîfyo dánî nîrîñîrîfî eánîñîfîpa re rarîñwârîñî, “Re mîyaiwinîpanî, ‘Anîñamî nânî gene

peyaníwáríani?’ miyaiwinípani. Ayí xwiyíá ‘Apimi dáni Goríxo á máyo yeáyí uyimíxemeaníárini.’ riniñipi aríá wianíwá nani Kiraisomi anínamí dáni gene nipeyirane nipemeámi weapaníwá nani rariñini.

7 Ripi eni miyaiwinípani, ‘Sirírkí síríwí mayí imóniñími nani gene weaníwáríani?’ miyaiwinípani. Ayí Kiraisomi ami dáni gene niwepíniirane nipemeámi yapaníwá nani rariñini.”

8 Bíkwiyo xwiyíá Goríxoyápi nani píoi riniñi? Ripi re riniñi, “Xwiyíá api ná jíami mimónini. Anwi e segí símimañí tñí e imóniñagi nani api anani xwiyíá ríro dñí moro epaxí imónini.” Bíkwiyo e riniñi. Xwiyíá á má Jisasomi dñí wíkwíróríxiniñi none wá rariñwápi nani rariñini.

9 Xwiyíá api, ayí rípiñini. Á máyíné ayá mé Jisaso nani “Ámináorini.” niriñi woákíki erí “O Goríxoyá dñí tñi xwáripáyo dáni wiápiñimeañirini.” niyaiwiri dñí wíkwírori nerínyí, Goríxo yeáyí seayimíxemeaníárini.

10 Ayí rípi searariñini, “Goríxo á má wo Jisasomi dñí wíkwíroariñagi niwiniríná ‘Wé róniñorini.’ rariñi mañíyo dáni woákíki yaríñagi niwiniríná yeáyí uyimíxemeari yaríñirini.” searariñini.

11 Nioni searariñápi Jisaso nani Bíkwiyo dáni re niriñiri eániñipi tñi xixeni searariñini, “Á má omi dñí niwíkwírorínyí, xfo ríñipi tñi xixeni wiiníá enagi nani ayá wí winíná menini.” niriñiri eániñipi tñi xixeni rariñini.

12 Ayí rípi naniñini. Áminá dñí nineneni wíkwíroariñwáo —O á má arirá neaíwiniñiriñi yaríñi wiarígtá niyoni wá bi onimiápi miwianí ayá wí wianariñorini. O ná woni enagi nani Judayo xegí bi wiiri é máyo xegí bi wiiri yaríñimani.

13 Bíkwiyo re niriñiri eániñi rípi “Giyí giyí Ámináo yeáyí oniyimíxemeaniri yaríñi wífáyo yeáyí uyimíxemeaníárini.” niriñiri eániñipi nioni searariñápi tñi xixeni axípi riniñagi nani searariñini.

14 Á má wo gí Judayí nani re niranáyí, “Kiraisomi dñí miwíkwírogíá enagi nani aríge nero yeáyí oneayimíxemeaniri yaríñi wipíráoi? O nani aríá miwigíáyí enagi nani aríge nero dñí wíkwíropíráoi? Á má wo o nani wá muríñi enagi nani aríge nero aríá wipíráoi?”

15 Goríxo á má wa wá urípírá nani murowáriñi enagi nani aríge nero wá urípíráoi?” Á má wo Poroni rariñápi píri niriñiriñi nani e niranáyí, re urimíni, “Bíkwiyo dáni ‘Á má xwiyíá yayí winípaxí imóniñipi wá urimearígtáyí nurémearíná ayí awiaxirini.’ niriñiri eániñagi nani wá urípírá nani Goríxo ríxa murowáripa reniñigini?”

16 Wá ourimépoiñiri uowáragi aí Judayí nani xwiyíá yayí winípaxípi píraníñi xixeni aríá niwiro miñidígtawixini. Wíá rókiamoagí Aisaiao Bíkwiyo re niriñi eañirini, ‘Ámináoxini, none áwaní urariñwápi giyí aríá niñeairi dñí ikwíroariñoi? Oweoi, wí e miyaríñoi.’ Niriñi eañi api nioni searariñápi tñi xixeni imóniñagi nani rariñini.

17 Ayínani nene niñí rípi imóniñwini. Á má xwiyíá Kiraiso nani aríá niwiriñíyo dáni dñí wíkwíroariñíárini. Á má wí xwiyíá api wá urarígtápi dáni aríá wiarígtárinini.” urimíni.

18 Á má wo “Xwiyíá Kiraiso nani wá rariñápi Judayí nepa aríá ríá wigíawixini?” niranáyí, re urimíni, “Aga ríxa aríá wigíawixini. Bíkwiyo dáni re niriñiri eániñi, ‘Á má xwíá ríri niriñini ñweagíáyí wigí mañí ríxa aríá wigíawixini. Á má añi niñini ñweagíáyí wigí xwiyíápi ríxa

aríá wigíawixini.' niriñiri eániñagi nání 'Judayí rixa aríá wigíawixini.' rariñini." urimíini.

¹⁹ Ámí áamá wo "Xwiyíá wáí uragíápi nání Judayí majíá imónagíáríani?" níránáyí, re urimíini, "Oweoi, émayí aí nijíá imóniñánáyí, 'Judayí nijíá mimónagíárini.' rípxí menini." urimíini. Moseso Goríxo nání re níwuriyiri eañí eñagi nání rariñini, "Judayíné Goríxoní áamá xenwí wíyo píraníñí meariñagi síñwí nínaniñná sípí dñí wíaiwipííárini. Ámá seyíné 'Majíá imónigíáyííni.' wíaiwiarigíáyo píraníñí meariñagi síñwí nínaniñná wíki wónipííárini." Moseso e níwuriyiri eañí eñagi nání rariñini.

²⁰ Judayí "Goríxo émayo maríái, nenení neamímíniñíárini." yaiwiaríñagíá aí wíá rókiamoagí Aisaiao ení xwiyíá Goríxo nání níwuriyiríni ayá igigí mé nerí re níwuriyiri eañííni, "Ámá omí ge dání wíniñneaniréwíniñí miiyarigíáyí Goríxoní rixa síñwí nanímeagíáyííni. Ámá Goríxoní nání yariñí míwipa egíáyo níwaníñoní xámí piaumímí wíniñárini." Émayí nání Aisaiao e níriñí rífwamíñí nearí aiwí

²¹ gí Isíreriyí nání Goríxo ríñí rípi rífwamíñí eañííni, "Ayí Goríxoní tíámíni obípoyníñí aníñí miní wé awiá níwíaxídiríni ná mé áamá maní níwíakiri ríwí síwíá yiri yariñí wé awiá wíaxídiríni." níriñí eañííni.

11

"Isíreriyí áríniñí bimi Goríxo wá wianaríñípi wímeaarini." uríñí náníñini.

¹ Ayínáni "Goríxo xegí Isíreriyó rixa aníñíni ríwí umonííni." rímiñiréni? Oweoi, wí e rípxí menini. Nioní ení Isíreriyí wonííni. Ebírfamoyá íwiárfawéyí wonííni. Síyikí Bejímano tíni imóniñá wonííni. Nioní e imóniñáoní aí Goríxo wí ríwí míniñmoní eñagi nání " 'Isírerí níyoní rixa aníñíni ríwí umonííni.' rípxí menini." searariñini.

² O xegí ámayo —Ayí amípi síni mimóniñáná íá yiyamíximí eñyííni. Ayo wí ríwí umonímaní. Wíá rókiamoagí Irajao nání Bíkwiyo níriñiri eániñípi síni majíá rimóniño? O Goríxo ayo ení xixe ríwí umówiníñini xegí Isíreriyí nání aníñumí ikaxí nurííni re uríñiniñini,

³ "Ámínáoxini, díxí wíá rókiamoarigíáwamí nowamíni píkiro joxí nání rídiyowá epííra nání íráf oníñyí pípinamí ero éfá eñagi nání joxí dñí ríkwíroná yoparoní ñweañini. Nioní ení nípiñianíro nání rixa píá niaríño." uríagi aí

⁴ Goríxo píoi uríñiniñini? "Joxíni maríái, áamá níni nioniyá imóniñyí 7,000 imónini. Ayí wayá ñwíá xopaikí gí imóniñí Bíariyí ríniñípi mí xómíñí níyíkwiyo yayí mumeariñííni." uríñiniñini.

⁵ Ayínáni eñiná e imóniñípa agwí ríná ení axípi áríniñí wí Goríxo xegí wá wianaríñípi tíni xixeni neríni íá neayamíxíñí áríniñí wiene ñweañwíni.

⁶ Goríxo ámayo íá nuyamíxííni xegí wá níwianaríñípi dání íá uyamíxíñí eñagi nání "Ámaéne naní bí yariñagwí níneaníni nání íá neayamíxííni." yaiwipaxí menini. Ámá naní yariñagíá nání íá nuyamíxííni síñwííni, wá wianaríñípi mimóní, mimóní wá wianaríñípi imónimíniñí eñííni.

⁷ Ayínáni píoi rípxííni? Isíreriyí wé róniñí api oimónaneyini aníñí miní yariñípi mimónípa egíá aiwí áamá Goríxo xegí dñí tíni íá

uyamixinjyfní xixení imónigfárini. Wíniyí Gorixoyá dñjyo dání wigf dñj ríxa wakísí inigfárini.

⁸ Nioní seararñápi tñni xixení Bìkwíyo dání re nírini eániñpa, “Ayf dñj píranñj nimoro ‘Gorixo apí neáiwapíyiminí ríá yarini?’ mýaiwí éfrixiní káká sñwí aníri aríkwíkwí arfá wirí dñj xaxá merí epíri wimixinj enagi nání apí e néra núbíásaná agwí ríná ení siní yaríñoi.” Bìkwíyo dání e nírini eániñpa agwí ríná xixení dñj wakísí inaríñoi.

⁹ Depito ení re rñjñini, “Ayf ‘Níwayíroní ñweañwini.’ nýaiwiro maiwí ñweañaná aiwá yayf yaníro nání nimixíro narigfápi dñj Gorixoxíníyá tñni xe sipogwññj imóníri mfrénñj imóníri éwínigini. Xe níkirípeaáníri ná eánarigfápnñj imóníri ríá meaárnarigfápnñj imóníri éwínigini.

¹⁰ Gorixoxí yaríñpi nání sñwí anopasínipíri nání joxiyá dñj tñni sñwí xe sfá uyiníri joxí yaríñpi nání majfá nero íkárinarigfápi xe anñj aiwá fá xwénñj nímearfkwínimí emero éfrixini.” Depito e rñjpa gí Judayf nápi xixení apí nero dñj wakísí inaríñoi.

“Judayf manf wiaíkgfá enagi nání Gorixo émayíné yeáyf seayimixemeaarini.” uríñ nánirini.

¹¹ Ayínání amá wo yaríñ re níánáyf, “Judayf Jisasomí dñj míwíkwíropa nero níkirípeaáníri ná neánífnñj neróná anñj axípi e imónarfwanigínirí egfáraní?” Yaríñ e níánáyf, re urímíni, “Aga oweoi, ayf wiaíkgfá enagi nání Gorixo émayo yeáyf uyimixemeaarini. Judayf o émayo nanf wíiarñagi sñwí níwíníroná sipí dñj níwíaiwiro Jisasomí dñj owíkwírópoyiníri nání e yarini.” urímíni.

¹² Ayf manf wiaíkgfá enagi nání agwí ríná Gorixo amá xwíá tñyo ñweagfá wíniyo nanf ayá wí níwiiri aiwí Judayf Gorixo fá uyamixinj nñni ríxa Jisasomí dñj níwíkwírorfnáyf, émayo ení nanf xwapf ayá wí wíinfárini. Judayf níkirípeaáníri ná eánigfá enagi nání Gorixo émayo nanf ayá wí níwiiri aiwí Isírerí Gorixo fá uyamixinjyfní nñni Jisasomí dñj níwíkwírorfnáyf, émayo níwiirfná xámí nanf wíinñpa mé amí seáyf e imóníñpi wíinfárini.

¹³⁻¹⁴ Agwí Romíyo ñweagfá émayíné xwíyá bí osearímíni. Gorixo émayo wáf ouriníri nírowárenapíñoní enagi nání nioní e nerfná rípi ení yaríñarini. Gí amá gwí axíri imónigfáyf “Gorixo émayo nanf ríá wíiarini?” nýaiwiro sipí dñj wíaiwiarigfápnimí dání wíerfkiemeáimigínirí xfo émayo ouriníri nírowárenapíñpi yaríñarini. E nerfná “Gorixo e éwínigínirí nírowárenapíñpi seáyf e imóníñpirfani?” nýaiwirí yayf tñni néra waríñarini.

¹⁵ Ayf rípi seararñini, “Gorixo Isíreríyo rfwf umonípnimí dání amá xwíá tñyo ñweagfá wíniyí tñni xfo nawíní piyá wírinigfáyf imóníñagfá nání Isíreríyo amí numímínífná ayf ríxa xwárfpáyo dání wíápnímeáfáyññj imóníprfárini.

¹⁶ Bísíkerfá iwamfó nimixífná xámí bí onímíapi níxerí ‘Rípi, ayf Gorixo nánipíri.’ nýaiwirí táná nápi nípní Gorixoyánñj imónarñpa Judayf fwiárfawéwa Gorixoyá imónigfá enagi nání rfwíyo imónigfáyf ení axípi oyá imóníprfárini. Íkfá pípnñj wíri ‘Gorixo nánirini.’ nýaiwirí nítrfnáyf, reñf ení oyá imóníñpa Judayfá xiáwo írñyí Gorixoyá imónigfá enagi nání rfwíyo imónigfáyf ení axípi oyá imóníprfárini.” seararñini.

¹⁷ E nerí aí ewayf xwíyá rípi osearímíni, “Gorixo xegf Judayo rfwf numófná íkfá orípí reñññj bí nóreari émayíné —Seyíné reñf orípí amá iwíá urarigfá marfái, orípí xegfpi yaparñpnimí dánññj reñf eánigfáyfnérini.

Seyíné Goríxo nímeari wíniyí reñí eánigíe seanwíráríí enagi nání seyíné oripí pípíñípmi dání iniigí níníríná Judayíyá xiáwo íríníyo Goríxo naní wílagípmi dání iniigíníñí nínírí reñí wíniyí tñí píráníñí reñí onarígíáríni.

18 E nerí aiwí Judayo Goríxo ríwí numoríná reñíníñí óreaníyí nání wárixayíné mimónípa époyí. Wárixane oimónaneyíníronáyí, xámí píráníñí dñí níyaikirorí re móríxíni, ‘Rejene pípíñí nání iniigí ímíxarínwámani. Pípíñíyí —Ayí Judayíyá xiáwo íríníyítríní. Ayí nene nání iniigí ímíxarínítríní.’ móríxíni.” osearímíni.

19 Émá Jisasomí dñí wíkwíroarígíáyíné re níránáyí, “Nene neanwírárímínírí nání ayo óreanítríní.” níránáyí,

20 re searímíni, “Seyíné ananí raríñoí. Ayí Jisasomí dñí míwíkwíroarínagíá nání óreanítríní. E nerí aí seyíné ení píyo dání maríái, sa dñí wíkwíroarígíápími dání óreáé seanwíráríníyíné imónígíáyíné enagi nání wá mimónípa ero wáyí ero étríxíni.” searímíni.

21 Goríxo “Reñí íkíá bimí dání nóreari ñwíráríní maríái, íkíá ná apámí dání eáníñípi xe oeáníni.” míyaiwí óreaní enagi nání émáyíné ení “Xe oeáníni.” míyaiwí axípi neaóreanígínírí “Wáyí étríxíni.” seararíníni.

22 Ayínání Goríxo ámáyo wá níwianíríná wirí wikí tñí níwiríná wirí yarínípi nání dñí móríxíni. Jisasomí dñí míwíkwíropa nerínípmi dání níkirípeaánírí náníñí eánígíáyo Goríxo wikí tñí níwirí aiwí émáyíné wá seawianaríní. Seyíné dñí wíkwíroarígíápími dání aníñí wá seawianípxí imóníñánáyí, ayí ananí wá níseawiaga unfáríni. E mepa nerínáyí, seyíné ení seawákwímo náníyí.

23 Reñí óreámoníñíñí imónígíáyí ení dñí míwíkwíró yarígíápi ríxa emí nímore dñí wíkwíróánáyí, Goríxo wigí óreane dání ámi ñwírárínítríní. Goríxo ananí ámi ñwírárípxí enagi nání raríníni.

24 Émáyíné Goríxo íkíá oripí xegípi yaparínínamí dání nóreari áma aiwá omíní neríná mepa yarígíápa nerí ámáyánami seanwíráríní enagi nání xegí ananí dání óreanípi anípxí ámi wigí axínamí ñwírárípxí imóníñagí nání seararíníni.

“Goríxo ámi Isíreriyo yeáyí uyimíxemeanfáríni.” uríní náníríni.

25 Gí nírixímeáyíné, seyíné “Nene dñí émí saímí monwaéneríní.” níyaiwiníro “Goríxo xegí Judayo aníníni emí monítríní.” yaiwítríxínírí xwíyíá yumí imóníñí rípi nání majíá oimónípoynírí mínimónaríní. Xwíyíá yumí imóníñípi, ayí rípiríní. Émá Goríxo íá uyamíxíñíyí níní xó títámíni bípíríe nání Isíreríyí nápi dñí wakísí niga upítrítríní.

26 E néra numáná enáná Goríxo Isírerí níyoní yeáyí uyimíxemeanfáríni. Nioní seararínápi Bíkwíyo dání xwíyíá nírinírí eáníñí rípiáú sopíñí níwaríní, “Éfí neamínínífo díwí Saioní —Díwí Saioníyí ríníñípi Judayíyá aní e nání ríníñípiríní. Éfí neamínínífo díwí Saioní ñweanwaéneyáo nímonírí Jekopoyá fwiárfawene uyíní yarínwápi emí neawiaíkímonfáríni.” nírinírí eánírí

27 ámi wí e “Goríxoní wigí íwí egíápi yokwarímí níwiiríná ‘Rípi níwiimítríní.’ réroárimíni.” nírinírí eánírí enípiáú nioní seararínápi tñí xíxeníríní.

28 Judayí xwíyíá yayí neainípxí imóníñípi ríwí número nání Goríxomí símí tñí wiarígíáyí imóníñagíá nání Goríxo émáyíné naní seaiiaríní. E nerí aí Goríxo wigí xiáwo íríníyo íá uyamíxíñí enagi nání xíoyá dñí síxí uyíníyí imóníñoí.

29 Gorixo wá nîwianîrîná anîpá nîwirî nionîyá oimónîpoyînrî wéyo fá numîrîrîná ámi yarápîmîtó mîwiarîño enagi nánî rarîñînrî.

30 Émáyîné enîná Gorixomî wiaíkiagîfa aiwî agwî ríná Judayî xamîñîyîf wiaíkiarîñagîfa nánî Gorixo seyîné ayá searîmîxarînrî.

31 Judayî Gorixo émáyîné ayá searîmîxarîñagî nîwînrîná sipî dîñî nîseaiawîrî ámi xîto tîámînrî kînrîmónáná xamîñîyo enî ayá urîmîxînrîfa nánî émáyîné wiaíkiagîfápa ayî enî axîpî nero xîtomî wiaíkiarîñoî.

32 Gorixo áamá nîyonî Judayorani, émáyorani, ayá urîmîxîmîgînrî “Ámá nrînrî gî mañî nîwiaíkiarîgîfáyrînrî.” nîrârînrî gwînrîñîf yârîñîrînrî.

“Gorixo dîñîf émîf saímîf moño enagi nánî yayîf uméwanîgînrî.” urîñîf nánîrînrî.

33 Gorixo dîñîf émîf saímîf morî nîjîfá imónînrî enîpî aga seáyî e imónîñagî nánî nionî mîñîf sîñá weánîpaxîrînrî. Nene ámaéne dîñîf o “E éimîgînrî.” nîyaiwirî moñîpî nánî anîñîf minîf yarîñîf nîga nurane aí “E rîfa monî?” yaiwîpaxene menînrî. Nene dîñîf o nîmorî yarîñîpî nánî anîñîf minîf “Arîge nîmorî rîfa yarînrî?” nîyaiwirane aí mîkîpî nánî xîxenî dîñîf mopaxene menînrî.

34 Nionî seararîñápi Bîkwîyo dánî re nîrînrî eánîñîpî tînrî xîxenîrînrî, “Ámînáo dîñîf moarîñîpî nánî áamá wî nîjîfá rimónîñoî? Oweoî. Omî áamá wî píranîñîf dîñîf ureñwîpegîfáranî? Oweoî.

35 Áamá gîyîf wînrîyîf xámî wîfápi nánî xîto wîpaxî imónîñorînrî? Oweoî.” nîrînrî eánîñîpî nionî seararîñápi tînrî xîxenî imónînrî.

36 Amîpî nrînrî oyá dîñîf tînrî imónînrî xegî imónîñîpa oyá dîñîf tînrî sînrî imónînrî o nánînrî imónînrî enagi nánî rarîñînrî. Nene ínîná omî seáyî e numéra úwanîgînrî. “E éwanîgînrî.” nîmónarînrî.

12

“Rîdiyowá Gorixo wimónarîñîpî inîwanîgînrî.” urîñîf nánîrînrî.

1 Ayînrînrî gî nîrîxîmeáyîné, Gorixo wá neawianayarîñagî nánî enî rîrémîxî bî osearîmînrî. Nañwî nonî Gorixo nánî rîdiyowá yárarîgîfápa sewanîñîyîfîné enî o nánî rîdiyowá sîñîf sîyîkwî mînrîñîf xîto wimónarîñîpînrîñîf oimónaneyînrînrî “Negî dîñîyo oxîdînaneyî.” mîyaiwî “Oyá dîñîyonî oxîdaneyî.” nîyaiwîro xamîñîyîfîné mînrî wînrîrîxînrî. E neróná Gorixomî yayîf umeanîro nánî epaxîpî tînrî xîxenî yarîñoî.

2 Gorixomî mîxîdarîgîfáyrî yarîgîfápa axîpî mé “E éfrîxînrî.” wimónarîñîpî nánî nîjîfá imónîpîrî nánî segî dîñîf xámî moagîfápi xe sîñîf bî oneaimîxînrînrî sîñwîf wînrîrîxînrî. Xe dîñîf sîñîf bî oneaimîxînrînrîná xîto wimónarîñîpî —Api awîaxî imónînrî oyá sîñwîyo dánî apánî imónînrî wé rónîñîf imónînrî enîpîrînrî. Api nánî ananî nîjîfá imónîpaxîrînrî.

3 Nionî Gorixo wá nînrîwianîrî nîñîpîmî dánî nîyîfînénrî woxînrî woxînrî rîpî osearîmînrî, “‘E imónîñáonîrîfanî?’ nîyaiwînrîná dîxîf imónîñîpî nánî nîmúrórî ‘Seáyî e imónîñáonîrîfanî?’ mîyaiwînrîpanî. ‘E imónîñáonîrîfanî?’ nîyaiwînrîná dîñîf wîkwîroarîgîfá woxînrî woxînrî Gorixo e epaxo e epaxo oimónînrî simîxîñîpî nánî dîñîf nîmorî dîxîf nepa imónîñîpî tînrî xîxenî ‘E imónîñáonîrîfanî?’ yaiwînrînrî.” osearîmînrî.

4 Negî wará ná wîrîmî dánî wéranî, sîkwîranî, bî bî inîñwînrî. Bî bî inîñwápi tînrî axîpînrî yarîñwámanî. Xîxegînrî yarîñwárinî.

5 E imónîñîpa axîpî Kiraiso tînrî ikárînrîñwáéne enî re imónîñwînrî. Obaxene aiwî omî dîñîf wîkwîroarîñagwî nánî nînenenî axîpî wará ná bimî dánî sîkwîf wé ayîf imónîñîpánîñîf nîmónînrî îkwîrónîñwînrî.

6 Nineneni wá neawianin̄p̄i t̄ni xixeni n̄ineair̄n̄á xixeḡni e epax̄ e epax̄ oimón̄poyin̄ri neaim̄xin̄j̄ enaḡi n̄ani xixeḡni epax̄ imón̄in̄wápi t̄ni xixeni oyaneyi. Gorixo xwiȳfá x̄oyápi w̄fá urókiamófr̄ixin̄ri neaim̄xánáȳ, neḡi d̄in̄j̄ w̄ikw̄froarin̄wápi t̄ni xixeni e éwan̄igin̄i.

7 Neḡi w̄in̄yo arir̄á w̄ir̄xin̄ri neaim̄xánáran̄i, w̄in̄yo w̄iwap̄iȳl̄r̄ixin̄ri neaim̄xánáran̄i,

8 en̄j̄ r̄irém̄ix̄t̄ w̄ir̄xin̄ri neaim̄xánáran̄i, xixeni e éwan̄igin̄i. Neḡi w̄in̄yo neḡi am̄ip̄i n̄inowiȳt̄ in̄fr̄ixin̄ri neaim̄xánáȳ, sip̄í m̄iw̄i éwan̄igin̄i. Neḡi w̄in̄yo oumen̄weápoyin̄ri neaim̄xánáȳ s̄m̄f̄ n̄ixead̄pén̄irane éwan̄igin̄i. Neḡi w̄in̄yo wá wian̄fr̄ixin̄ri neaim̄xánáȳ, k̄ip̄in̄j̄ m̄iȳi yaȳt̄ t̄ni éwan̄igin̄i.

“Kiraiso t̄ni ikár̄in̄iḡf̄áȳné api api n̄era úfr̄ixin̄i.” ur̄in̄j̄ n̄an̄ir̄in̄i.

9 Seḡi w̄in̄yo d̄in̄j̄ sip̄i n̄iwir̄n̄á mimón̄f̄ m̄iw̄iwap̄iȳipa éfr̄ixin̄i. Sip̄i imón̄in̄j̄p̄i r̄f̄w̄m̄in̄i n̄imamori nan̄j̄ imón̄in̄j̄p̄i f̄á xir̄fr̄ixin̄i.

10 Xex̄ixex̄ir̄meáȳ ayá r̄ir̄m̄ix̄t̄ nin̄iro pírán̄in̄j̄ menar̄iḡf̄ápa in̄fr̄ixin̄i. Neḡi w̄in̄yo w̄éyo umeaneyin̄iro s̄m̄f̄ xead̄pén̄fr̄ixin̄i.

11 R̄f̄w̄f̄ s̄iw̄fá m̄iȳi n̄ir̄kw̄in̄ri éfr̄ixin̄i. Ámin̄áomi n̄ix̄d̄iróná x̄oyá kw̄iȳp̄i e nīfr̄ixin̄ri seaim̄xar̄in̄j̄pimi s̄in̄wir̄f̄án̄in̄j̄ wiax̄d̄fr̄ixin̄i.

12 Ámin̄áo seain̄f̄ápi n̄ani d̄in̄j̄ ikw̄moar̄iḡf̄ápi d̄ani d̄in̄j̄ nīfá seain̄f̄w̄in̄igin̄i. Xean̄in̄j̄ seaímeááná xwámám̄f̄ w̄ir̄xin̄i. Ín̄iná Gorixomi r̄ixin̄j̄ uraȳl̄r̄ixin̄i.

13 Ámá Gorixoyá imón̄iḡf̄áȳf̄ w̄i d̄f̄w̄f̄ ikeamónar̄in̄j̄aḡf̄a n̄iw̄in̄r̄n̄á seḡi b̄i m̄in̄i w̄ir̄xin̄i. Ámá an̄j̄ m̄id̄án̄j̄f̄ w̄i seaímeááná seḡi an̄j̄yo n̄ani nipemeám̄i úfr̄ixin̄i.

14 Ámá r̄ímewá seaiar̄iḡf̄áyo Gorixo nan̄j̄ w̄iwin̄igin̄ri r̄ixin̄j̄ ur̄fr̄ixin̄i. Ayo uram̄x̄f̄w̄in̄igin̄ri r̄ixin̄j̄ mur̄f̄ nan̄j̄ im̄ix̄f̄w̄in̄igin̄ri r̄ixin̄j̄ ur̄fr̄ixin̄i.

15 Ámá yaȳf̄ yar̄in̄j̄aḡf̄a n̄iw̄in̄iróná aȳf̄ t̄ni naw̄in̄i yaȳf̄ ero n̄w̄f̄ eaar̄in̄j̄aḡf̄a n̄iw̄in̄iróná aȳf̄ t̄ni naw̄in̄i n̄w̄f̄ earo éfr̄ixin̄i.

16 Seḡi w̄in̄yo n̄ani “W̄fo sip̄ior̄in̄i. W̄fo nan̄or̄in̄i.” m̄iyaiwipani. Ná b̄in̄i ax̄p̄in̄i mófr̄ixin̄i. “Seáȳf̄ e imón̄in̄j̄waéner̄f̄an̄i?” m̄iyaiwin̄ipa nero ámá yun̄iḡf̄áȳf̄ t̄ni anani gwiaum̄f̄ nin̄iro eméfr̄ixin̄i. “Nene d̄in̄j̄ ém̄f̄ saím̄f̄ mon̄waéner̄f̄an̄i?” m̄iyaiwin̄ipa éfr̄ixin̄i.

17 Sip̄i seaikáráná seȳné eni xixe sip̄i m̄iwikár̄ipani. Ámá n̄ni “Api ner̄f̄n̄á xixeni r̄f̄a yar̄in̄i?” yaiwiar̄iḡf̄ápi n̄ani d̄in̄j̄ n̄imoro éfr̄ixin̄i.

18 D̄in̄j̄ m̄ix̄m̄in̄i nikw̄imori mepa éfr̄ixin̄i. Anani nepax̄f̄ en̄ánáȳf̄, ámá n̄ni t̄ni p̄iȳfá n̄iw̄r̄in̄iro n̄weáfr̄ixin̄i.

19 Ḡf̄ d̄in̄j̄ six̄f̄ seayin̄áȳné, r̄ik̄ik̄ir̄f̄ó seaikár̄f̄áyo seȳné eni “P̄ir̄f̄ oumamoaneyi.” n̄iyaiwiro mé Gorixo wik̄f̄ r̄f̄á ápiáw̄in̄in̄j̄f̄ wón̄in̄j̄p̄i xe ayo w̄imeáw̄in̄igin̄ri s̄in̄w̄f̄ win̄fr̄ixin̄i. Bikw̄f̄yo d̄ani r̄ip̄i n̄ir̄in̄ri eán̄in̄j̄aḡi n̄ani searar̄in̄i, “R̄ik̄ik̄ir̄f̄ó yar̄iḡf̄ápi n̄ani “Gorixon̄i p̄ir̄f̄ umamó̄m̄igin̄i.” nimónar̄in̄i. R̄ik̄ik̄ir̄f̄ó seaikár̄f̄áȳné mar̄f̄ái, n̄iwan̄in̄on̄i p̄ir̄f̄ numamori r̄in̄in̄j̄f̄ wim̄f̄ár̄in̄i. Ámin̄áo e r̄in̄j̄r̄in̄i.” Bikw̄f̄yo d̄ani e n̄ir̄in̄ri eán̄in̄j̄aḡi n̄ani “Sewan̄in̄j̄f̄ȳné ‘P̄ir̄f̄ oumamoaneyi.’ n̄iyaiwiro xixe m̄iw̄ipa éfr̄ixin̄i.” searar̄in̄i.

20 E mepa nero Bikw̄f̄yo d̄ani re n̄ir̄in̄ri eán̄in̄j̄pa éfr̄ixin̄i, “Jox̄f̄ t̄ni s̄m̄f̄f̄ t̄ni inar̄iḡf̄áȳf̄ agw̄f̄ wiar̄in̄j̄aḡi n̄iw̄in̄r̄n̄á aiwá m̄in̄i wir̄f̄in̄i. Gw̄n̄f̄ yeáȳf̄ wiar̄in̄j̄aḡi n̄iw̄in̄r̄n̄á iniiḡf̄ niwiri wir̄f̄in̄i. E n̄iwir̄n̄á wiḡf̄ sip̄i seaiar̄iḡf̄ápi n̄ani ayá wimor̄f̄in̄i.” Bikw̄f̄yo d̄ani e n̄ir̄in̄ri eán̄in̄j̄pa éfr̄ixin̄i.

21 Rikikírfo seaikárfáyo xixe sipí niwirónáyf, ayf seyfné xopírárínñf seaiarñoi. Sewanñfñé pírí oumamoaneyñri nerónáyf, sewanñfñé samñññf imixinarñoi. Seyfné e mepa nero nanñni niwirónáyf, xopírárínñf wiarñoi. Ayináni sa apñni éfrixñni.

13

“Gapimanfyo simañwfyónñf yeáyf wurññwanigñni.” urñf nánññni.

1 Ámá ayf ayf gapimanfyo simañwfyónñf yeáyf wurññfrixñni. Gapimanf wí nimóniróná wigf dñfyo dáni imónarigfámani. Gorixoyá dñfyo dáni imónarigfárñni. O xe oimónfpoyñri sñw wñarñfññ gapimanfyf imónarigfá enagf nánñ rarññni.

2 Ayináni gapimanfyo ámá gfyf wiaikianiro nerfnáyf, ayf Gorixo “E oimónfpoyf.” yaiwinfpñ eni pírí rakianiro yarñoi. Ámá e éfáyf rfa meááñññni yarñoi.

3 Ayf rñpñ nánñ seararññni. Gorixo gapimanf nimóniro seameñweagfáyf nanf yarigfáyo enf óf wimixfrixññri wimixñfmani. Sipí yarigfáyo enf óf wimixfrixññri wimixñfñri. “Neameñweagfáyf nánñ wáyf mepa oemñni.” niseaimónñfnáyf, nanñni erñni. E yarñagfa sñw niseaññfnáyf, yaf seamepfrárñni.

4 Seameñweagfáyf Gorixo seyfné nanf seaññfrixññri wimixñf enagf nánñ seararññni. E nerñ aiwñ seyfné sipí nerfnáyf, enf óf erñni. Gapimanfyf kikiá éwanigññri iwanf fá rñññoi? Oweoi, Gorixo sipí nera warigfáyf re oyaiwfpoyñri, “O nene nánñ wikf wónñagf nánñ gapimanfyf pírí e rfa neamamoarñoi?” oyaiwfpoyñri seameñweagfáyf sipí yarigfáyo pírí umamófrixññri wimixñf enagf nánñ seararññni.

5 Ayináni nene ayo simañwfyónñf yeáyf wurññwanigñni. “Pírí mñeamamopa epírfá nánñni simañwfyónñf yeáyf wurññwanigñni.” marfái, “Nene wonñ wonñ negf yarñwápnñ nánñ nyaiwinñfná ‘Ayo simañwfyónñf niwirññfná, apánñ yarñwñni.’ yaiwianfwá nánñ eni simañwfyónñf yeáyf wurññwanigñni.” seararññni.

6 “Apánñ rfa yarñwñni?” yaiwianfwá nánñ eni gapimanfyo nñgwf takisf nánñ mñni wiarñwárñni. Gorixo neameñweáfrixññri wimixñnowa píránñf neameñweaññni nánñ aññf minf yarñagfa nánñ seararññni.

7 Seameñweagfa gfyo pí pí mñni wipaxf imónñfñpñ ananñ mñni wífrixñni. Takisf nánñ pí pí nñgwf wipfrfa nánñ imónñgfyó sa ananñ mñni wífrixñni. Simañwfyónñf yeáyf wurññpfrfa nánñ imónñgfyó e wurññfrixñni. Wé ikwanfyo umepfrfa nánñ imónñgfyó e uméfrixñni.

“Wñfyo dñf sipí niwirfná ñwf ikaxf rñññfñf tññ xixenñ yarñoi.” urñf nánññni.

8 Seyfné fwf éfápnñ dánñ “Nñgwf neaiapñ.” searñpaxfyfné mimónñpa éfrixñni. Apñ mimónñ “Dñf sipí neañ.” searñpaxpñni imónñfrixñni. Pí nánñ marfái, ámá wo wíyo dñf sipí niwirfná ñwf ikaxf eaññfñf tññ xixenñ yarñf enagf nánñ rarññni.

9 Bñkwfyo dánñ rñpñ rñpñ rñññfyf, “Meañgfyfné wí tññ fwf minñpanñ. Niwíápnñmearñ ámá mñpñkpanñ. fwf mñmeapanñ. Amñpí wayá nánñ sñwfw fwf mñwññpanñ.” apñ apñ rñññfyf tññ sekaxf ámi bñ eni rñññf enánáyf, nññ nawíni nñkwierorfná sekaxf ná bimñni, Jisaso “Jñwanññoxñ nánñ dñf sipí inarñfpa ámá wíyo nánñ dñf sipí wífrixñni.” rññfñmñ ñkwñkwfrñ inñagf nánñ seararññni.

10 Ámá wo womi nepa dñj sîpî nîwiríná sîpî bî wiarîñfmanî. Ayínánî “Ámá wigf wínîyo dñj sîpî nîwirínáyf, ñwá ikaxf rîñîñyfyf tññî xîxenî yarîñoî.” seararîñîñî.

“Jisaso weapîñfáyi añwi e enagî nánî píránîñj éwanîgîñî.” urîñj nánîñîñî.

11 Rîpî enî osearîmîñî. Agwî ríná nene ñweañwáíná nánî seyñné ñîjñá imónîñoî. Sfá Kiraiso nîweapîrî yeáyf neayimîxemeanfáyi nene dñj iwamfó wîkwîróáná ná jfami imónîñjpa sîñî e mimónîñagî nánî sá wegíáyñé wiápnîmeapaxíná rîxa rínárñî.

12 Sfá ñiyîga nútsáná rîxa wíá nókía warîñjpa sfá nene xwíá tfyo ñweañwá nánî imónîñyfyf rîxa nóra warîñî. Kiraiso weapîñfá nánî añwi e imónîñagî nánî ámá aikf ñîrîrîñî tarîgíápa amîpî sîpî árñwîyíná yarîgíápnî pññî wiárîrane ámá mîxf nánî ikñnarîgíápa amîpî ñañj ikwáwîyíná yarîgíápnî íá xîrîrane oyaneýî.

13 Ámá ikwáwîyíná píránîñj yarîgíápa neranéná papîkî erane uyññî erane mepa éwanîgîñî. Ámá wí tññî fwî inîrane iyf ede dánî onarîgíápnî monîpa éwanîgîñî. Xeanîñj rîñîmerane sîpî dñj yaiwinîrane mepa éwanîgîñî.

14 E mepa nerane negf Ámíná Jisasi Kiraiso wimónarîñjpnî aikññîñj ñîyínîrane fwî nánî feapá neainarîñjpnî yanî nánî wí dñj mîmopa éwanîgîñî.

14

“Sérîxîmeáyo xwîyíá numearîro ‘Sîpî yarîñoî.’ murîpanî.” urîñj nánîñîñî.

1 Ámá Jisasomî dñj nîwîkwîroríná wigf dñj samîñj nîwero ududf nîwinîro “Apî nerfínáyf, Gorîxo negf yarîñwápnî nánî yayf enîrñenîñoî?” yaiwinarîgíáyo seyñné ananî umímîñîpoyî. Ayf tññî xwîyíá xîmîxîmî inîpñrî nánî umímîñîpñrî nánî mîseararîñîñî. Ñaññî nero umímîñîpñrî nánî seararîñîñî.

2 Ámá Jisasomî dñj nîwîkwîroríná wigf dñj enj neánîro wí ududf mîwinîpa nero “Apî nerfínáyf, Gorîxoyá sîñwíyo dánî ananî yarîñwîñî.” yaiwinarîgíáyf pí pí reaxf winîfñî ananî narîgíárñî. Ámá Jisasomî dñj nîwîkwîroríná wigf dñj samîñj wearîgíáyf ñañwá mîññî aiwánî narîgíárñî.

3 Ámá “Pí pí reaxf winîfñî ananî ñîpaxfñîñî.” ñîyaiwîro narîgíáyf ámá “Ñañwá ñîñîpaxfmanî.” ñîyaiwîro mînarîgíáyo peayf mîwianîpa oépoyî. Ámá ñañwá mînarîgíáyf enî pí pí reaxf winîfñî ananî narîgíáyo xwîyíá numearîro “Ñîpîkwîñî mîyarîñoî.” murîpa oépoyî. Ayo Gorîxo rîxa umímîñîñj enagî nánî rarîñîñî.

4 Pí pí ananî narîgíáyo xwîyíá numearîro “Ñîpîkwîñî mîyarîñoî.” urarîgíá gîyñné ámá woyá xîñáíwánîñj ñîmónîro omîñj wîiarîgíáyo xwîyíá numearîranénáyf, “Apánî yarîñwîñî.” rîseaimónarîñî? Oweoî, xwîyíá numearîríná “Sîpî yarîñoî.” urîñî numímîñîñî “Ananî yarîñoî.” urîñî epaxo ná wonî wigf bosîworîñî. Ayf ñañwá ñîñîñfñáranî, mîñîpa nerfñáranî, wigf bosîwo —O Ámíná Gorîxorîñî. Oyá dñj tññî xfomî dñj nîwîkwîróa upaxf enagî nánî o ananî umímîñîñfñîñî.

5 Ámá wí “Sfá ayî wí tññî xîxenî mimónîñî. Gorîxoyá sîñwíyo dánî ayá tññîyî ríá imónîñî?” yaiwiarîgíárñî. Wí “Sfá wîyî seáyf e mimónîñîñî Gorîxomî yayf umeañwá nánî apánî ríá imónîñî?” yaiwiarîgíárñî. Ámá ayf ayf “Sfá wîyî seáyf e imónîñjñîñî? Nññî axfñî imónîñjñîñî?” ñîyaiwîríná “Ñîñî e rîyaiwiarîñîñî?” ñîyaiwîrî ipîmónîñfñîñî.

6 Ámá “Sfá ayi seáyí e imóniñfyríani?” niyaiwiro xfdarigfáyí Ámináo nene yariñwápi nání yayf owininiri nání e yariñfáriní. Ámá pí pí reaxf winípi narigfáyí ení Ámináo nene yariñwápi nání yayf owininiri nání narigfáriní. Ayf anani níniróná wigf narigfápi nání Ámináomi yayf wiarigfá enagi nání rariñiní. Ámá nanwí mñnarigfáyí ení Ámináo nene yariñwápi nání yayf owininiri nání “Api mñnupa oyaneyí.” niyaiwiro xfdarigfáriní. Ayf ení wigf narigfápi nání Gorixomi yayf wiarigfáriní.

7 Ayf rípi searariñiní. Negíyí wo xfomíní yayf wininí nání siñf ñweapaxfmaní. Xfomíní yayf wininí nání “Opémíní.” yaiwipaxfmaní.

8 Nene siní siñf niñwearíná ayf Ámináo nene yariñwápi nání yayf owininiri yariñwáriní. Pí pí nerfná Ámináo yayf owininiri yariñwáriní. Niñperfná ení yayf owininiri peariñwáriní. Ayínáni nene niñperfnáraní, siní siñf niñwearínáraní, newaniñene yayf inanfwaniri mé sa Ámináo yayf wininífa nání éwanigíní.

9 Ayf rípi nání searariñiní. Kiraiso ámá pegfáyo tñni mípé siní siñf ñweagfáyo tñni wigf Ámináo imónimfániri ríxa niñperi ámi wiápnimeañf enagi nání searariñiní.

10 Kiraiso ámá niyfyá Ámináoni imónimigíniri niñperi wiápnimeañf aí diñf samíñf wegíayíné pí nání segf séríxímeá diñf ení eáníñf tífíayó xwiyfá numearíro “Sípí yariñoi.” urariñoi? Diñf ení eáníñf tífíayíné ení pí nání segf séríxímeá diñf samíñf wegíayó peayf wianariñoi? Gorixó ámá niyoní xwiríxí umenfáyi niñnenení neamenfá enagi nání searariñiní.

11 Bíkwyó dání re niñiniri eániní, “Ámináo re riñfíriní, ‘Aníñf nonf ñweañáoni, niñwaníñoni imóniñápimi dání searariñiní. Ámá nñni Gorixoní nání xómíñf niyíkwiróná yayf niñimero woákíki niñiróná “Niñyoní nání Ámináoxí, ayf joxiríní.” niñipírfáriní.’ Ámináo e riñfíriní.” Bíkwyó dání e niñiniri eáníñagi nání “Ámá niñnenení xwiríxí neamenfáriní.” searariñiní.

12 Ayínáni nene niñfá re imóniñwini. Pí pí newaniñene enwápi nání Gorixó xwiríxí neamearfná “Ayf api nání e enwáriní. E enwáriní.” nura waníwáriní.

“Séríxímeáyo óreámioapaxf imóniñfpi mñwíwapíyipaní.” uríñf nániríní.

13 Ámá niyoní xwiríxí umenfo, ayf Gorixó enagi nání Jisasomí diñf wíkwíronwaéne xwiyfá xixe niñmearinirane “Niñikwini mñyariñoi.” riñariñwápi siní mñriñnupa nerane diñf pírániñf re neyírori éwanigíní, “Negí niñríxímeá sípí epírxiniri níkiñpeañpaxf imóniñfpiraní, nóreámioapaxf imóniñfpiraní, bi mñwíwapíyipa éwanigíní.” Diñf e neyírori éwanigíní.

14 Nioní Áminá Jisaso tñni ikáriníñápimi dání niñfá niñmóniri diñf re niyaiwirí niñimóniní, “Pí pí ámá narigfápi niñirfná bi piáxf weánipaxf meniní.” niyaiwirí niñimóniní. E neríñf aí ámá “Api niñirfná piáxf neánipaxírfani?” yaiwiarigfá giyf giyf ayfní aiwá api piáxf weánipaxf imóniní.

15 Segf diñf tñni “Api anani niñpaxípiriní.” niyaiwiro niñiróná wíwapíyariñfápimi dání séríxímeá axípi nemáná “Sípí imóniñfpi nñáonírfani?” niyaiwirí xwiríxí níkiñénírfányf, “Ayo siní diñf sípí niñwirane pírániñf umeariñwini.” riñseaimónariñí? Kiraiso yeáyf uyimíxemeámfániri upeíñf enagi nání séríxímeáyo segf narigfápi dání xwiríxí mñwikíxepaní.

¹⁶ Ayínání segí “Ananí nípaxípríní.” niyaiwirí narígíápimí séríxímeá wí niseaxídro axípi neríñípimí dání piaxí níweánírnáyí, áamá wí segí yarígíápi nání “Ayí sípí imóníñípi yaríñoi.” ríprírxíníri apí e mepaní.

¹⁷ Ayí rípi nání seararíñíní. Goríxo, xwioxíyo páwianíwáomí ínímí níwurníranéná ayí xwíyá íniígí t́níní aiwá t́níní nání “Apí nípaxípríní. Apí mínípaxípríní.” raníwá nání ínímí wurínaríñwámaní. Ayí wé róníñí imóníñípi xídírane áamá t́níní píyá wírnírane kwíyí Goríxoyápipimí dání d́ñí nífá neainíri yaníwá nání ínímí wurínaríñwáriní.

¹⁸ Áamá e nero Kiraisomí x́darígíá gíyí gíyí Goríxo “Ayí apání yaríñoi.” yaiwirí áamá “Ayí mímíwiáro x́xení yaríñoi.” ríro yarígíáyí enagí nání raríñíní.

¹⁹ Ayínání “Nene yaríñwápipimí dání áamá níwayíroníro ñwearo wigí d́ñí wíkwíroarígíápi yóí imóníro epaxí imóníñípiní oyaneyí.” niyaiwiro xáíw ífá xírírxíní.

²⁰ Aiwá segíyí wí “Ñwáriní.” yaiwiarígíápi níníñíñípipimí dání Goríxo emíníri yaríñípi mípíneamóníñí oyaneyí. Pí pí áamá narígíápi Goríxoyá síñwíyo dání ananí nípaxí imóníñagí aí áamá bí níníri wíyo óreámioanírí wímíxáná ayí sípí yaríní.

²¹ Nanwí nínírnáraní, iniígí wainí nínírnáraní, pí pí nerírná apimí dání segí séríxímeá óreámioapaxí imóníñípi mepa nerónáyí, ayí naní yaríñoi.

²² Seyíné woxíní woxíní Goríxo síñwí raníñe dání “Iniígí wainí t́níní nanwí t́níní nání emíápi nání e ipí ríyaiwiníñí?” niyaiwiro ipímónírxíní. Áamá iniígí wainí t́níní nanwí t́níní nání d́ñí níyaikirómáná “E nerírná ayí ananíriní.” yaiwinarígíápiní x́darígíáyí wigí d́ñípi “Nioní sípíní yaríñíní.” míyaiwinípa yaríñagí nání yayí winaríñíriní.

²³ E nerí aiwí áamá wigí d́ñí t́níní “Nioní apí nínírná Goríxoyá síñwíyo dání nípíkwíní mimóníñáná rífa naríñíní?” yaiwinarígíápi níwíakíníri nerírnáyí, wigí d́ñíyo dání “Sípí rífa yaríñíní?” yaiwinarígíáriní. Ayí “E nerírná apáníriní.” yaiwinarígíápi t́níní x́xení mé níwíakíníri nání wigí d́ñípipimí dání “Nioní sípíní yaríñíní.” yaiwinarígíá enagí nání raríñíní. “Goríxoyá síñwíyo dání ayí e ananí epaxeneríní.” míyaiwiní enípi aríki nerírnáyí, ayí íwí yaríñoi.

15

“Negí neaimónaríñípipimíní míxídíní wíníyí wimónaríñípipimí ení xídíwanígíní.” uríñí náníriní.

¹ Nene Jisasomí d́ñí níwíkwíroranéná d́ñí ení eáníñí t́ñwaéne negí neaimónaríñípi náníní míxídíní re yaiwíwanígíní, “Áamá Jisasomí d́ñí níwíkwíroro aí wigí d́ñí samíñí wegíáyí amípi Goríxoyá síñwíyo dání ananí epaxí imóníñípi nání ududí nero ‘Nepa e epaxímaní.’ niyaiwiro x́darígíáyírfaní?” níwíaiwimáná níyunírane éwanígíní.

² E neranéná nene d́ñí samíñí wegíáyo naní wíiaríñwápipimí dání śkírkí oomíxaneyíníri wigí yayí winípaxí imóníñípipimí xídíwanígíní.

³ Ayí rípi nání seararíñíní. Kiraiso aí xegí wimónaríñípipimíní míxídíní x́fo Goríxomí uríñípi nání Bíkwíyo re níríníri eáníñípa, “Áamá joxí ikayíwí rímeararígíápi ayí nioní ení níríáriní.” Bíkwíyo dání apí níríníri eáníñípa Goríxo wimónaríñípipimíní x́d́ñí enagí nání re seararíñíní, “Negí neaimónaríñípipimí míxídíní d́ñí samíñí wegíáyí wimónaríñípipimí xídíwanígíní.” seararíñíní.

4 Xwiyá enína Bikwíyo níriri eagtá giyá giyá nene fá nroranéná éwapíníwanigíniri eagtáriní. fá nroranéná aníjé miní xídipaxí imónirane dínjé sixí ínirane enwápimi dáni dínjé Goríxo neaiiníápi nání ikwímófríxiníri eagtáriní.

5 “Goríxo —O áamá dínjé sixí íniro xfómí aníjé miní xídíro epírí nání ananí wimíxaríjoríní. O seyíné ‘Kiraisí Jisaso enjépa nerane oxídaneyí.’ níyawiironá dínjé axípiní xíríro nawíní nimónímáná píráníjé jwearo éfríxiníri seaimíxíwínigíní.” nimónariní.

6 “Seyíné dínjé axípiní tígíáyíné nimóníro nání manjé ná bámi dáníníjé níríro omí —O negí Ámíná Jisasi Kiraisomí xanoríní. Omí seáyí e uméfríxiníri e seaimíxíwínigíní.” seararíní.

“Kiraiso ‘Émáyo ení yeáyí uyimíxemeáimígíní.’ yaiwinjépi téní xixení e enjériní.” urínjé náníriní.

7 Ayínáni Kiraisomí dínjé wíkwíroaríjwaéne yaríjwápimi dání áamá Goríxomí seáyí e umepíríá nání “Kiraiso neamímíníjépa negí wíníyo ení oumímínaneyí.” níyawiirane xíxe mímíníwanigíní.

8 Nioní seararínápi, ayí rípiríní. Kiraiso “Goríxo dínjé unjwiráripaxí imóníjoríani?” yaiwinírane “Aríowamí Goríxo wigí símímanjéyo dání ‘Níseaiimíáriní.’ réroarínjépi xixení neaiinjériní?” yaiwinírane yaníwá nání xfo iyí símí sfó wákwiníjwaéneyá inókíníjé nimónírí arírá neaiinjériní.

9 Judayene arírá neaiinjériní maríái, émáyí ení Goríxo wá níwianírí winjé enjagí nání xfómí yayí uméfríxiníri ayo ení Kiraiso arírá winjériní. Émáyí nání nioní seararínápi Bikwíyo níríníri eáníjé tíyí téní xixení imóníjagí nání seararíní. Wí e ayí re níríníri eáníni, “Ayínáni áamá émáyí aríá egíe dání Goríxoxí nání woákíki wirí díxí yoí nírírná sonjéyo dání rírí emíáriní.” níríníri eáníni.

10 Ámí wí e ení re níríníri eáníni, “Émáyíné Goríxo xegí Judayí téní yayí éfríxiní.” níríníri eáníni.

11 Ámí wí e ení re níríníri eáníni, “Émáyíné níyínéní Ámínáomí yayí uméfríxiní. Áamá nímíní jweagíáyí níní yayí uméfríxiní.” níríníri eáníni.

12 Ámí wíá rókiamoagí Aisaiáo níríri eanjépimi ení re níríníri eáníni, “Xíáwo Jesioyá piáxíyo dání wo níwiaroríná míxí ináyí nimónírí émáyo umenjweanfáriní. Émáyí dínjé ‘Píráníjé neaiinífo, ayí oríani?’ níyawiwo wíkwímopíríáriní.” níríníri eáníjagí nání seararíní.

13 “Goríxo —O áamá dínjé ‘O nanjé e neaiiníáriní?’ níyawiwo wíkwímoarígíápi nání wimíxaríjoríní. O seyíné xfómí dínjé níwíkwíroríná dínjé nífá seainírí níwayíroníro jwearo epíríá nání xwapí ayá wí seaiíwínigíní.” nimónariní. Seyíné enjé eáníjé oyá kwíyípi enjé sixí seaeámíxíjépiní dání “Goríxo e neaiiníáriní?” níyawiwo dínjé níwíkwímoríná ayá wí wíkwímófríxiníri “Goríxo apí seaiíwínigíní.” nimónariní.

Poro xfo émáyo wá uríméjépi nání yayí winíjé náníriní.

14 Gí nírxímeáyíné, nioní ení seyíné nání dínjé re níseaiawírí nípímóníni, “Ayí wigí wíníyo nanjé wíipaxí imóníjépi nání níjéá imóníro wíwíní xíxe éwapínípaxí imóníro egíáyí enjagí nání wíníyo nanjé imóníjépi onímíápi bí míwíi xwapí ayá wí níwíia warígíáriní.” níseaiawírí nípímóníni.

15 E nísearírí aí seyíné xwiyá bí bí dínjé seaimómí nání payí rína neáa nuríná ayá ígígí mé nírirí eááriní. Ayí rípi náníriní. Goríxo wá níwianírí

16 Kiraisi Jisaso nani émayo wá uríwiniḡini niriḡeaniḡini. Émayí xegí kwíyí áamá xíoyá wimixariḡipimi dani aiwá peaxí tiniḡ Gorixo wimónariḡipiniḡ oimónipoyiniḡ nioni áamá apaxípa nimóniri yarigíaniḡ neríiná xwíyíá Gorixo tíamini imóniḡí yayí neainipaxí imóniḡipi wá urariḡariḡini.

17 Ayinani Kiraisi Jisaso tni ikarinḡani enagi nani Gorixomi nuxídiríiná yariniḡipi nani mixí meakiniḡipaxíriḡini.

18-19 Nioni seáyi e nikariniri amipi wí nani mirí sa Kiraiso nioni yariniḡipimi dani enipi naniḡ orimini. Nioni émayí tniḡmimi wá uriri Gorixoyá kwíyípi ení nímixiniḡipimi dani emimí tni ayá riwamónipaxí imóniḡipi tni wíwapiyiri yaríiná ayí aríá niniro nani Jisasomi diḡí wíkwírogíariḡini. Ayinani iwamó Jerusaremi dani néra neméísaná Iririkami piropenisí tni e nani ami ami nemeríiná xwíyíá Kiraiso nani yayí neainipaxípi nimini íá meariḡanigini.

20 Api e neríiná “Kiraiso nani niḡíá imónigíami ourimemini.” minimóní “Majíá imónigíami ourimemini.” niyaiwiri e enariḡini. “Áamá wo síḡá aní nani xami tiwayiroḡíyo omirimini.” minimóniḡí enagi nani e enariḡini.

21 “Majíá imónigíami ourimemini.” ninimóniri enapi Bíkwiyo re niriḡiri eaniḡipi tni xixeni imónini, “Áamá o nani sini murémeaniḡíyí síḡwí winipíríariḡini. O nani xwíyíá aríá miwigíayí niḡíá imónipíríariḡini.” E niriḡiri eaniḡipi tni nioni enapi tni xixeni imónini.

“Sipeni nani nuríiná Romíyo imani seamúrómíariḡini.” uriniḡí naniḡini.

22 Ayinani seyíné tíamini obiminiḡiri xwapí ayá wí ninimóniri aí e enapi áxenwarí niniḡa wariniḡagi nani wí nibipaxí nimóniḡímani.

23 E neri aí nioni tíá rímini wí e sini urimepaxí mimónipa eri xwiogwí obaxí nimúroaríiná eni ámi ámi “Romíyí tíamini úimigini.” nimónayiri ení enagi nani

24 nioni “Sipeni piropenisíyo nani nuríiná seyíné eni síḡwí niseaga seamúrómíigini.” nimónariḡini. “Seyíné tni xwíyíá niseanwaxa seamúroaríiná gí diḡí bi yayí oniniḡiri óf e nani aiwá bi niapowaríriḡini.” nimónariḡini.

25 “E éimigini.” ninimóniri aí anigwi áamá Gorixoyá imónigíá Jerusaremi ḡweagíayo arírá wiminiḡiri e nani wariniḡini.

26 Áamá Gorixoyá imónigíá Masedonia piropenisíyo tni Griki piropenisíyo tni ḡweagíayí, ayí áamá Gorixoyá Jerusaremiyo ḡweagíá díwí ikeamónariḡíayo arírá wíwaniginiḡiri raúroariniḡíá enagi nani nioni nigwí api nimeámi e nani wariniḡini.

27 Wiwaniniḡíyí wigí diḡí tni yayí nero “E éwanigini.” riniḡíawixini. E neri aí “Émayí ayo arírá miwipaxí imónigíayíriḡini.” riseaimónariḡini? Oweoi, Judayí Jisasomi diḡí wíkwírogíayo dani émayí xwíyíá yayí neainariḡipi aríá niwiro diḡí niwíkwíroríiná kwíyí tniḡíyí nimóniro nani wiwaniniḡíyí eni ayo wigí amipi bi tni arírá wipaxí enagi nani rariḡini.

28 Ayinani wigí raúroariniḡíapi nimeáa nurí mimi niwirí “E niremoríiná éimigini.” nimónariḡipi nipiḡini niyárimoni Sipeni piropenisíyo nani nuríiná seyíné tniḡimani seamúrómíariḡini.

29 Nioni re niyaiwiri niḡíá imóniḡini, “Seyíné tniḡmimi nibiri seaimeáána Kiraiso naní nianeairíiná bi onimiápi mianeaiḡí ayá wí neaiḡíariḡini.” niyaiwiri niḡíá imóniḡini.

30 Gí niriḡímeáyíné, anigwi ení rirémixí bi ripi oseaimini. Seyíné negí Áminá Jisasi Kiraiso nani diḡí moro negí niriḡímeá nani diḡí sipí wianíwá

nání kwíyíþimí dání imóniþwáþi nání dñþ moro nero Poroní tñní nawíní gwí nímóniro nioní nání anþñ miní Goríxomí ríxñþ nuríyífríxñí.

³¹⁻³² Nioní Goríxo níwimóniþñþimí dání seyíné tífámíní yayí tñní nibíri seyíné tñní xwíyíá nñþweariþñþimí dání dñþ sixí ínimíá nání ríxñþ re nuríyífríxñí, “Judia þíropeniþíyo ñweagíá xwíyíá yayí neainariþñþi aríá míwí wiaíkiaríþíyí omí wííþimí dání éí umíneí.” nuríyífríxñí. Nioní Jerusaremí nírémoríá ení ámá Goríxoyá e ñweagíáyí arírá nioní wimíþapi nání yayí winíwiniþññi Goríxomí ríxñþ nuríyífríxñí.

³³ Goríxo —O ananí ámá níwayíróniro ñweapíri nání wimíxariþññi. O seyíné dñþ seakíþkayówiníþññi. “Apí e éwiníþññi.” nimónariñí.

16

Yayí Poro wiowáriþñþi nániríñí.

¹ Nioní negí níríxímeaí Pibíyí ríññí —Í Jisasoyá síyikí imóníþíá Segíria ñweagíáyo saní wuríþnaroaríþñí wíríñí. “Í apíxí awiaxí wíríñí.” searariþññí.

² Í seyíné tífámíní nibíríá seyíné “Í ení Ámínáo tñní ikáriññí wíríñí?” níyaiwiwo umímíñfríxñí. E neríá úrapí míwí ámá Goríxoyá imóníþíá wigí winíyo umímíñþaxí imóniþñpa axíþi numímíniro pí pí nání ikeamóníþagí níwiniþróna arírá wífríxñí. Ayí ríþi nániríñí. Í ámá ayá wíyo arírá wirí nioní ení arírá niri yaríññi enagí nání raríññí.

³ Þirisiraímí tñní xiagwo Akwiraomí tñní “Poro yayí eaiwárenapiþñoi.” uríþoyí. Ayaú nioní Kiraisí Jisasomí níxídirí yaríþapi nání gwí nímóníþíyaúríñí.

⁴ Nioní éí nínímíníri nání yoí mayí nimóníri egííyaú enagí nání Goríxomí yayí wiaríþaríñí. Nioníñí maríáí, émá Jisasoyá síyikí imóníþíá nímíñí ñweagíáyí ení ayaú nání yayí wiaríþaríñí.

⁵ Jisasoyá síyikí imóníþíá xíomí yayí wianíro nání aní ayaúyaiwámí awí eánariþíáyo ení “Poro yayí seaiwárenapiþñoi.” uríþoyí.

Epinitasomí —O gí dñþ sixí uyiþáoríñí. Esia þíropeniþíyo ámá nñní sñní enáná xámí Kiraisomí dñþ wíkwíronþo, ayí oríñí. Omí ení “Poro yayí siowárenapiþñoi.” uríþoyí.

⁶ Mariaímí —Í seyíné arírá oseaimíññi aníþñ miní eníñí. Ímí ení “Yayí siowárenapiþñoi.” uríþoyí.

⁷ Adíronikasomí tñní Juniasomí tñní awaúmmí ení “Yayí eaiwárenapiþñoi.” uríþoyí. Awaú nioní tñní axígwíoneríñí. Awaú nioní tñní nawíní gwí aníyo ñweañwáwaúríñí. Nioní sñní Kiraisomí dñþ míwíkwíronáná awaú xámí o tñní ikáriñíþíwaú imóníþíñí. Wáí wurímeiaríþíá seáyí e imóníþíáyí waúríñí.

⁸ Abírietasomí —O Ámínáoýá wo nioní dñþ sixí uyiþáoríñí. Omí ení “Yayí siowárenapiþñoi.” uríþoyí.

⁹ Ebanomí —O Kiraisomí níxídirí yaríþwáþi nání gwí nímóniþñyí woríñí. Omí tñní gí dñþ sixí uyiþáo, Sítekisomí tñní awaúmmí ení “Yayí Eaiwárenapiþñoi.” uríþoyí.

¹⁰ Aperisomí —O Kiraisomí níxídiríñá mímíwiáró píraníþñ xídaríþagí winariþñwá woríñí. Omí ení “Yayí siowárenapiþñoi.” uríþoyí.

Arisítoburasoyá aniwámí wearíþíáyo ení “Yayí seaiwárenapiþñoi.” uríþoyí.

¹¹ Yegí axowawi Xerodionomí ení “Yayí siowárenapiþñoi.” uríþoyí.

Nasisasoyá imóníþíáyo —Ayí Ámínáoýá wí imóníþíáyíñí. Ayo ení “Yayí seaiwárenapiþñoi.” uríþoyí.

¹² Tíraipinaími tñni Tíraiposaími tñni —Ípaú Ámináomi nixídíríná áamá wí eni oxídfpoyiniri ríwí nirkwíniri aníñf miní yarigípaúrini. Ípaúmi eni “Yayf eaiwárenapiñoi.” urfpoyi.

Gí dñf sxi uyiñáo, Pesisomi —O Ámináomi nixídíríná wíniyf eni dñf owikwírfpoyiniri aníñf miní yaríñorini. Omi “Yayf siowárenapiñoi.” urfpoyi.

¹³ Rupasomi —O Ámináomi nixídíríná mowifá xídaríñomani. Omi “Yayf siowárenapiñoi.” nuriróná xináimi —Í omi xinái gí inókínñf imóníñirini. Ími eni e urfpoyi.

¹⁴ Asigiritasomi tñni Pírigonomi tñni Xemisomi tñni Patírobasomi tñni Xemasomi tñni negí níríxímeá awa tñni ñweagfáyo eni “Yayf seaiwárenapiñoi.” urfpoyi.

¹⁵ Pirorogasomi tñni xiepi Juriaími tñni Neriasomi tñni xinapími tñni Oribasomi tñni áamá Goríxoyá imónigfá ayf tñni ñweagfáyo eni “Yayf seaiwárenapiñoi.” urfpoyi.

¹⁶ Jisasoyá siyikf imónigfáyíné yayf niniróná yayf óf eánenírxini. Jisasoyá siyikf imónigfá ñweagfá api api nípini yayf seaiwárenaparíñoi.

“Áamá xepíxepá orónaneyiníro seaiwapíyarigfáyf síñwí wíñaxídfírxini.” uríñf nánirini.

¹⁷ Gí níríxímeáyíné, eñf rirémíxí bí rípi oseaimini. Seyíné áamá míxí orínfpoyiniri seaiepiñiro óreámioáfpoyiniri seaiwapíyiro yarigfáyo —Ayf none seaiwapíyíñwápi níwiaíkiro xegf bí seaiwapíyaníro yarigfáyírxini. Ayo síñwí wíñaxídfpoyi. Síñwí níwíñaxídfiróná ayf tñni gwiaumf minípa époyi.

¹⁸ Ayf rípi nání seararíñini. Áamá e yarigfáyf nepa Áminá Kiraisoyá xináiwáníñf nimóníro omíñf wíiarigfáyímani. Reaxf wíñaríñipi nánini dñf nímore yarigfáyírxini. Ayf díyimánf ikaxf nuríro weyf umeararigfápimi dání áamá maíwí “E neaiwapíyaníro ríña yaríñoi?” míyáiwí egfáyo yapf wíwapíyarigfárini.

¹⁹ “Romí ñweáyf xwíyíá yayf neainaríñipi ríwí mumó píraníñf xídaríñoi.” ríñíñipi añf nímini yanf iwénímení eñagi nání nioní seyíné nání yayf ninarini. E nerí aí áamá nioní seararíñáyf yapf seaiwapíyipírxiniri seyíné nañf imóníñipi nání dñf émf saímf moro sípí imóníñipi nání majfá ero oimónfpoyiniri nimónaríñagi nání raríñini.

²⁰ Nioní seararíñápi seyíné xíxeni nerínáyf, Goríxo —O anani áamá níwayiróníro ñweapírfá nání wímíxaríñorini. O síni mé obomi xopírarf níwimáná seyínéyá suyímanñwíyo wárinfárini.

“Áminá Jisaso wá seawianfwinigini.” nimónarini.

“Áamá tíyf yayf seaiwárenapáoi.” uríñf nánirini.

²¹ Timotio —O Kiraisomi nixídírí yaríñápi nání gwí nímoníñf worini. O yayf seaiwárenapiñoi. Nioní tñni axígwíowa, Rusiaso tñni Jesono tñni Sosipatao tñni eni yayf seaiwárenapáoi.

²² Tetiasomi —Nioní Poro áwanf nírarfíná payf ríña eaaríñáonirini. Nioní eni Ámináoyáyíné yayf seaiwárenapíini.

²³ Gaiaso —O Poroní xegf añfyo ñweañáná píraníñf nímeañorini. Jisasoyá siyikf imónigfá añf rípimi ñweagfáyf xegf añfyo awí eáníprí nání umímíñaríñorini. O eni yayf seaiwárenapiñoi. Erasitaso —O añf rípimi dánf gapímaníyíyá nígwí menñweañorini. O tñni xogwáo Kwotasó tñni awáu eni yayf seaiwárenapíini.

²⁴ [Ámíná Jisasi Kiraiso seyíné niyínéní wá seawianíwínigíní. “E imóníwínigíní.” nimónaríní.]

“Goríxomí seáyímí uméwanígíní.” uríhí náníríní.

²⁵⁻²⁶ Seyíné xwíyíá yayí neainaríhípí —Xwíyíá apí Jisasi Kiraiso nání nioní wáí uraríhápí tíní xixeníríní. Apí eníná dání ínimí yumíí imóníhípíríní. Ínimí yumíí nimóga bagí aiwí agwí ríná ríxa wíá wókímíxíníhípíríní. Émá nímíní ηweagíáyí wí aríá níwiro díní owíkwírópoyínírí Goríxo —O aníhí noní ηweaηoríní. O eníná dání “E imóníwínigíní.” ráríhípa wíá rókiamoagíáwa eagíápí wáí urímearíhíwápímí dání émá nímíní ηweagíáyí tíhí e ríxa síhání áwaní rínáríníhípíríní. Xwíyíá apí xaiwí íá oxírípoyínírí seaimíxípxo, ayí Goríxoríní.

²⁷ Díní émí saímí morí ηwíá imónírí eno, ayí oníríní. Omí Jisasi Kiraiso neaiíhípí nání díní nímoríhípímí dání yayí seáyí émí oumeaneyí. “E éwanígíní.” nimónaríní.

Payí Poro Koriníyo ñweáyí nání xámi eañinaríni.

Payí rina Jisasoyá sɔyikíyí aní yoí Koriníyo ñweagfáyí nání Poro xámi níriri eañinaríni. Aní apí Gírikíyí píropenístíyo xwé bí imóníñpírini. Poro émayí aníyo wá nurímeríná aní apimi ení nírémori (Wáí wurímeiarígá 18:1-17) xwiogwí wo nínwearí nuréwapíyiri ámi wo síní enáná áwini e dání wí e nání nurí nínwearíná arfá re wiñiniginí, “Jisasoyá sɔyikí imónígá Koriníyo ñweáyí nípíkwini miyaríño.” rinaríñagá arfá níriri payí ayí Poromí yaríñí owianeyíniro nearí wiowárinípi ení nímearí nání payí rina nearí wiowáriníniginí. Ayí Jisasomí díní nírirkwíro aiwí síní niaíwí pópia yapí imóníro íwí síní Jisasomí díní mírirkwíropa neríná egfápi íá xíríro yaríñagfápi nání mírí nuríri eañiniginí. Xfómí yaríñí payí nearíñpimi dání wigfápi nání ení áwaní nuríri eañiniginí.

1 Poroní —Nioní Goríxo xegí nírímónírínipimi dání gí íwí Jisasi Kiraisoyá wáí wurímeiaríñí wo imóníwíniginírí wéyo íá numírínionírini. Nioní negí níríxímeáo, Soteniso tñí nawíní nínwearíná

2 sɔyikí Jisasoyá imónígá aní Koriníyo ñweagfáyíné nání —Seyíné Kiraisí Jisaso tñí nawíní ikárínígáíné enagi nání sɔyikwí míní imóníríxinírí searípeañíyínérini. Seyíné áamá aní nímíni gími gími ñweagfá negí Áminá Jisasi Kiraisomí —O Áminá ayí tñí nene tñí nání nawíní imóníñorini. Omí yayí wiarígáíyí níní tñí nawíní xewaníñoyá imóníríxinírí wéyo íá seaumíríníyínérini. Seyíné nání payí rina nearí mónaparíñini.

3 “Negí ápo Goríxo tñí Áminá Jisasi Kiraiso tñí awaú wá seawianírí seyíné nírwayíroníro ñweapírí nání seaiiri éisixini.” nímónarini.

“Goríxo seaiapíñpí nání yayí wiaríñárini.” uríñí nánírini.

4 Seyíné Kiraisí Jisaso tñí ikárínígáíné enagi nání Goríxomí nurírná xfo wá niseawianíríná naní seaimíxinípi nání díní nímori íníná seyíné nání yayí wiaríñárini.

5 Ayí rípi nání raríñini. Kiraiso tñí ikárínígáíné Goríxo wá niseawianírí naní imóníñí bí bí niseaimíxiníná réwapínípaxí imóníro níjía imónípaxí imóníro epíría nání bí onímíapi síxí míseamímó nírini ayá wí seamímonírini.

6 Xwíyá Kiraiso nání yaní seaiapíñwápi xwioxíyo sfkfkíníñí seaimíxiníñagi nání

7 negí Áminá Jisasi Kiraiso ámi xwía tíyo nání nírweapírí piaumímí iníwíniginírí xwayí nanírí nínwearóná e e epaxí imóníríxinírí xegí kwíyípimi dání síxí seamímonípi nání díwí wí míkeamóníño.

8 Jisasi Kiraiso síá xfo áamá nírioní mí ómómíximí eníayi nání sfkfkí niseaomíxa nunfá enagi nání xwíyá míseaxekwímopaxíyíné imónípíríñarini.

9 Goríxo —O seyíné xegí xewaxo, negí Áminá Jisasi Kiraiso tñí nawíní gwiaumí inígáíyíné oimónípoyínírí wéyo íá seaumírínorini. O ananí áamá ikwiárínípaxí imóníño enagi nání “O xíxeni e neaiínáríani?” yaiwípaxírini.

“Jisasoyá sɔyikí imónígáíyíné yaní mepayónípaní.” uríñí nánírini.

10 Gí níríxímeáyíné, gí dínjé t́nì marf́ái, negí Ámíná Jisasi Kiraiso e wíwapíyíwínigínírì nírípeanípímì dání enjé rírémíxí bí oseaimínì. Seyíné níyínéni xwíyíá axípi ríro píranínjé níríróro ñweapírí nání xíxegínì yanjé mepayónipa ero dínjé axípi moro dínjé aga ná bínì íá xíríro nero ñweáfríxínì.

11 Gí níríxímeáyíné, ámá Kírowíoyá wí níbíro seyíné nání níníróná “Ayí mīxí rírowíágí inarínjotì.” níríá enajì nání seararínjínì.

12 Wíyíné wíyíné rípi rípi rarígíá enajì nání seararínjínì. Wíyíné “Poró neaiepísiarínjenerínì.” rarí ná wíyíné “Aporoso neaiepísiarínjenerínì.” rarí ná wíyíné “Pitao neaiepísiarínjenerínì.” rarí ná wíyíné “Kíraiso neaiepísiarínjenerínì.” rarígíá enajì nání enjé rírémíxí seaiarínjínì.

13 “Kíraiso ná woní imónínjagì aì síyíkí oyá imónígíáyí xíxegínì yanjé epayónípaxírínì.” ríseaimónarínì? “Poró nene arírá neainíá nání íkíáyo yekwíroáarígíárínì.” ríyáiwíarínjotì? Seyíné wayí níseameairí ná Poromì oxídípoyínírì yoí nioníyá níríro wayí seameaigíáranì?

14-15 Nionì segíyí wíyo wayí mumeaipa nerí aì Kírísípasomì t́nì Gaiasomì t́nì awaúmínì wayí numeairì nání Goríxomì yayí wíarínjínì. Ayínání ámá wí re rípaxí menínì, “Poroyá yoí nírífríná wayí neameaigíenerínì.” rípaxí menínì.

16 Ayí neparínì. Ámá Sítepanasoyáyo ení wayí umeainjápì nání ríxa dínjé níníagì aiwí ámì wíyo ení wayí umeainjáranì? Nionì ríxa dínjé mìninarínínì.

17 Ayí rípi nání rarínjínì. Kíraiso ámáyo wayí umeaíwínigínírì nírówárenapínjémanì. Xwíyíá yayí neainarínjé x́fo nánìpi wáí nurímeíwínigínírì nírówárenapínjérinì. Kíraiso yoxáfpámì níperí ná neainjépi surí má enígínírì wáí nurímeíwínigínírì nínírówárenapífríná ámá wígí dínjéyo dání émí saímí nímoro uréwapíyarígíápi uréwapíyíwínigínírì nírówárenapínjémanì.

“Enjé éánírì níj́f́á seáyì e imónírì Goríxo enjépi Kíraiso síwá neainjéfrínì.” urínjéfrínínì.

18 Xwíyíá Jisaso yoxáfpámì nene nání neapeínjépi nání ámá nanínanìro yarígíáyí re rarínjagíá aì, “Xwíyíá apí majíá níkárínìro rarígíápirínì.” rarínjagíá aì nene Goríxo yeáyí neayímíxemeaarínjéne re yáiwínjwínì, “Jisaso íkíá yoxáfpámì penjépipímì dání Goríxo enjé éánínjé xegí imónínjépi síwá neainjéfránì?” yáiwínjwínì.

19 Nionì rarínjápímì Bíkíwíyo re nírínírì éánínjépi sopínjé níwarínì, “Goríxonì ámá ‘Dínjé émí saímí moarínjwaénerínì.’ yáiwínarígíáyo mírírakí wímíárinì. ‘Dínjé imegí yegí monjwaénerínì.’ yáiwínarígíáyo dínjé míxíxeyaíkí wímíárinì.” E nírínírì éánínjépi nionì rarínjápímì sopínjé níwarínì.

20 Ayínání Goríxo e wíníá enajì nání ámá ríná dánjé imónígíá “Dínjé émí saímí moarínjwaénerínì.” yáiwínarígíáyí arírerínì? Njwí ikaxí éánínjépi mewegíáyí ení arírerínì? “Xwíyíá xímíxímí nínírì mírarínjwaénerínanì?” yáiwínarígíáyí ení arírerínì? Ámá Goríxomì dínjé míwíkíwíroarígíáyí “Dínjé émí saímí nímorane rarínjwaénerínì.” rarígíápi nání o ríxa re oyáiwípoyínírì míneaiwápíyipa enjéfránì, “Nepa dínjé émí saímí nímoro rarígíápirínì. Majíá níkárínìro rarígíápirínì.” oyáiwípoyínírì míneaiwápíyipa enjéfránì?

21 Ayí rípi nání rarínjínì. Goríxo xewanínjé dínjé émí saímí nímorf́nà ámá xíomì dínjé míwíkíwíró “Dínjé émí saímí nene negí moarínjwápímì níxídíranéná ananì xíoyá ámaéne imónípaxírínì.” yáiwíarígíáyí apí

xe oimónþpoyiniri siþwí miwíní xwiþfá none wáf rarinþwápimí —Aþi “Majfá ikárininþþiriní.” rarigfáþiriní. Apimí dániní áma nepa dñf wikwíroarigfáyo Gorixo “Yeáyf uyimixemeámigini.” wimóninþþiriní.

22 Gf Judayf xwiþfá apí neparfaniri ipimónaní nání emímf bi oneaíwapþyíþoyiniri wimónarínþiriní. Émáyf xwiþfá apí neparfaniri ipimónaní nání nijfá seáyí e imóninþf bi onearéwapþyíþoyiniri wimónarínþiriní.

23 E e wimónfagi aiwi none wáf nurimeranéná xwiþfá ríþi wáf urarinþwáriní, “Áma Gorixo yeáyf uyimixemeáwiniginiri nání uowárenapinomi yoxáþámi yekwíroarigfawixiní.” urarinþwáriní. E uraríná émáyf “Xwiþfá majfá ininþþi rfa rarinoi?” yaiwiarigfáriní. Gf Judayf “Símírírf neaiarinþþi rfa rarinoi?” yaiwiarigfáriní.

24 E nerí aí xfoýá imónanþwá nání wéyo fáf neaumirinene Judayeneraní, Girikiyeneraní, xwiþfá apí arfá niwiranéná re yaiwiarinþwáriní, “Kiraiso niþerí niwiáþnimearinþþimí dání Gorixoyá ení sixf eáninþf tñní dñf émí saímf o monþþi tñní siwá neainþrfaní?” yaiwiarinþwáriní.

25 Ayf ríþi nániriní. Áma dñf re yaiwiarigfáþi, “Gorixo majfá níkáriniri yaríní.” yaiwiarigfáþi, apí aí pí pí nijfá áma imónigfáyo wiárf nimúrori seáyí e wimóniní. “Gorixo ení saminþf niwerí yaríní.” yaiwiarigfáþi, apí ení aí pí pí ení eáninþf áma imónigfáyo wiárf nimúrori seáyí e wimóniní.

26 Gf nírixímeáyíné, Gorixo gf áma oimónþpoyiniri wéyo fáf seaumíráná íná seyíné imónigfáþi nání dñf nimoróná “Poró ayf apí nání rfa nearariní?” yaiwipaxþiriní. Nionþyáyf oimónþpoyiniri wéyo fáf niseaumíríná segýyf obaxf wí nijfá áma wigf dñfyo dání imónarigfáþi xwé bi imóninþáná wéyo fáf seaumírínþraní? Segýyf obaxf wí xwéríxayíné imóninþáná wéyo fáf seaumírínþraní? Segýyf obaxf wí ení rñþf nimóniro ámayo umeþweañáná wéyo fáf seaumírínþraní? Oweoi.

27 O ámayo yeáyf uyimixemeámániri nání neríná áma “Negf dñfyo dání dñf émí saímf monþwaéneriní.” yaiwinarigfáyo ayá wimómániri nání “ ‘Majfá ikárininþf imóninþþiriní.’ rarigfáþimí oxfdimíni.” niþaiwiri enþiriní. Áma “Ení sixf eáninþwaéneriní.” yaiwinarigfáyo ayá wimómániri nání “ ‘Ení meáninþþiriní.’ rarigfáþimí oxfdimíni.” niþaiwiri enþiriní.

28 Áma xfomi míxídarigfáyf “Aþi seáyí e imóninþþirfaní?” yaiwiarigfáþi anþpá imixímániri nání “Amþí ayf peayf niwianiro ‘Sípíriní.’ rarigfáþimíraní, ‘Mipimóninþþiriní.’ rarigfáþimíraní, sa apimí oxfdimíni.” niþaiwiri enþiriní.

29 Áma wo aí Gorixoyá siþwí tñf e dání míxí meakíninþpaxf mimónþpa éwiniginiri apí apí niþaiwiri enþiriní.

30 E nerí aí xewaninþo neaiinþþimí dání Kiraisi Jisaso tñní nawíní ikárininþwaéneriní. Omí dání Gorixo dñf émí saímf xfo moarinþþi dñf sixf neamímori xfoýá siþwíyo dání áma wé róninþwaéne neaimixiri áma nionþyá siþikwí míninþf imónírxiniri wimóninþþi neaimixiri negf íwf yarínþwápimí dání gwíninþf nearoayírori enþiriní.

31 Gorixo Kiraisomi dání apí apí neaiinþf enagí nání Bikwíyo re níriniri eáninþþi, “Áma míxí niþmeakíniróná áma wí nání míxí niþmeakíní Ámináo nání míxí meakínþpoyí.” níriniri eáninþþi xixeni xfdírxiní.

2

“Niþealmearíná Jisaso nániní searéwapþinþariní.” urinþf nániriní.

1 Gí níríxímeáyíné, nioní iwamíó niseaímearí xwíyíá Goríxoyá ínimi imóníñpí wáf nisearíríná “Poró nījítá seáyí e imóníñorítani?” oní-aiwípoyínírí xwíyíá xwé imóníñ rariğítápi tñní searírí ámaéne negí dñítyo dání dñí émf saímí moaríñwápi tñní searírí mé

2 dñí rípiñi mojaríní, “Ámí bí gí dñí tñní gíwí nímiñírí murípa oemíní. Sa Jisasi Kiraisomí íkítá yoxáfpámi yekwíroaríğítápi náníní ouréwapíyiminí.” nímori apíní seaíwapíyínáríní.

3 Nioní seyíné tñní nññwearíná ení samíñ níníwerí ñweañáríní. Wáyí erí óf erí nerí ñweañáríní.

4 Nisearéwapíyirínáraní, wáf nisearírínáraní, xwíyíá ámá “Apí seáyí e imóníñpírítani?” yaiwiaríğítápi bí tñní níkumíñíríñpimí dání dñí oseakínímíñínírí nerí mīsearí emímí ení eáníñ Goríxoyá kwíyípimí dání niseaíwapíyiríná searéwapíyínáríní.

5 E enápi, ayí rípi nání enáríní. Seyíné Goríxomí dñí níwíkwíroróná ámaéne “Dñí émf saímí moaríñwíní.” yaiwinaríñwápi mīwíkwíró Goríxoyá ení eáníñpimí dñí owíkwírópoyínírí e nerí seaíwapíyínáríní.

“Nījítá Goríxoyápi xegí kwíyípimí dáníní imóníñpaxíríní.” uríñ náníríní.

6 E nisearírí aí none ámá Goríxomí dñí wíkwíroaríğítá yóf imóníğítáyo níjítá dñí émf saímí móníñpimí dání imóníñ bí uraríñwáríní. Nījítá apí ámá ríná dñí imóníğítápi dánimani. Nījítá apí ení ámá ríná dñí seáyí e nímoníro menweagítáyí —Ayí anínaníro yaríğítáyíríní. Ayíyá imóníğítápi dánimani.

7 Nījítá dñí émf saímí móníñpimí dání imóníñ nioní seararíñápi, ayí Goríxoyá yumí imóníñpíríní. Apí ínimi imóníñagí nání ámá “Goríxo enítápi nání níjítá oimónaneyí.” níwimóníro aiwí wíwaníñyí dñí mopaxí mimóníní. Apí Goríxo anína tñní xwíarí tñní sñní mímíñpa ene dání yumí dñí enwípeáríñpíríní. Nene xífo tñní anínamí ñweañwá nání enwípeaaríñpíríní.

8 Ámá ríná dñí seáyí e nímonírí menweagítáyí wí Goríxo yumí dñí enwípeáríñpíríní nání níjítá mimóníğítáríní. Ayí níjítá nímoníro sññwíríyí, Ámíná ení eáníñ nene yeáyí neayímíxemeanífa nání Goríxo imóníñpíríní neaíwapíyínomí wí íkítáyo yekwíroáraníro egítámani.

9 None rariñwápi nání Bíkíyíyo dání xíxení re níñíní eáníní, “Amípí Goríxo ámá xíomí dñí sñxí uyaríğítáyo wípímoaríñpíríní, ayí ámá wí sññwí mīwínípa ero arítá mīwípa ero ‘Neaipímoaríñpíríní, ayí apírítani?’ níyairí dñí mīmopa ero yaríğítápiríní.” E níñíní eáníñpíríní none seararíñwápi tñní xíxení imóníní.

10 Goríxo nene nání neaipímoaríñpíríní ámá wí dñí tñní dñí mīmopaxí imóníñagí aiwí Goríxo xegí kwíyípimí dání ríxa wíá nearókiamoníríní. Ayí rípi náníríní. Xegí kwíyípi nemerí amípí nñní nání níjítá imóníní. Amípí Goríxo yumí enwípeáríñpíríní nání aí níjítá imóníní.

11 Ámá go ámá wo yumí dñí moaríñpíríní nání níjítá imóníní? Oweoi, ámá o yumí dñí moaríñpíríní xewaníñoyá dñíñpíní apí nání níjítá imóníní. Kwíyí Goríxoyápi ení axípi imóníní. Ámá wo aí dñí Goríxo moaríñpíríní nání níjítá mimóníñpaxí nerí aí xegí kwíyípíní níjítá imóníñ enagí nání Goríxo yumí neaipímoaríñpíríní nání ananí wíá nearókiamopaxíríní.

12 Goríxo wá níneawianírí e e epaxí imóníñríníní síwíá sñxí neamímoní nípíní nání níjítá imóníñwá nání o kwíyí ámá xwíá tñyo xíomí mímídaríğítáyíyá imóníñpíríní sñxí mīneamímó xífo tñí e dñípi sñxí neamímoníríní.

13 Ayínáni none Gorixo wá nīneawianiri siwiá sixí neamímonjipi nání nīsearéwapiyiríná xwiyfá áxwínajeneyá dñj émf saímí nīmorane réwapínariñwápimi dání mīsearéwapiyí xwiyfá Gorixoyá kwíyípi nearéwapiyífo dání searéwapiyariñwárini. Ámá Gorixoyá kwíyípi tfgfáyo kwíyípi nearéwapiyípi píranñj ureñwipariñwárini.

14 E nerí aí ámá kwíyí Gorixoyápi mayí imónigfáyo o wá nīneawianiri e e paxí imónifrixiniri xegí kwíyípimi dání sixí neamímonjipi nání nurirínayí wí mímínipaxímani. Ayí rípi nánirini. Ámá ayí ámá wí Gorixoyá kwíyípimi dání yariñagfa nīwíniróná kwíyípimi dání mí ómīxīpaxí imóniñagi nání dñj píranñj neyíro “Gorixoyá kwíyípimi dání rfa yariñoi?” yaiwipaxí mimóniñoi. Ayínáni api e miyaiwí majfá neróná “Ámá ayí majfá nikárinīro rfa yariñoi?” yaiwiarigfárini.

15 E nerí aí ámá Gorixoyá kwíyí tfgfáyí amípi bí nání dñj neyíro “Ayí mfkf apimi dání rfa imónini? Apimi dání rfa imónini?” yaiwipaxírini. Kwíyípi tfgfáyí e yaiwipaxí aiwi mayíyí eni kwíyípi tfgfáyí imónigfápi nání wí dñj eyíropaxí menini.

16 Nioní searariñápi tñi xixeni Bīkwfyo re nīriniri eánini, “Ámá giyf Ámináo dñj moariñjipi nání nijfá imóniñoi? Oweoi. Giyf omi uréwapiyipaxí imóniñoi?” E nīriniri eániñagi aiwi nene oyá kwíyípi tñjwaéne dñj Kiraiso moariñjipi axípi moariñjwaénerini.

3

*“Searéwapiyariñwáone sa Gorixomi xínáíwanéñj imóniñwáonerini.”
urñj nánirini.*

1 Gí nīrixímeáyíné, nioní e nīseariri aí xámi seyíné tñi niñweari nīsearéwapiyiríná ámá kwíyípi tfgfá wiyónñj searéwapiyipaxí mimónigfárini. Ámá kwíyípi mayí imónigfá Gorixomi mīxídarigfáyo uréwapiyariñwápa axípi searéwapiyiñárini. Ámá Kiraisomi iwamfó nīxídiríná o tñi rīxa ikárinīgíyíné aiwi sñi pfofia yapí imóniñáná searéwapiyiñárini.

2-3 Seyíné niaíwí pfofia aiwá mīnīpaxínñj imóniñagfa nání xwiyfá ínimi imóniñjipi nīsearéwapiyiríná aiwá mīseaiapí amñññj seaiapiñárini. Agwí ríná aí seyíné kwíyípi oseaiwapiyimíniri yariñjipi mīxídf segí dñj tñi feapá seainariñjipi nīxídiró sñi aiwá nīpaxínñj mimóniñoi. Seyíné segí wíniyo sñi sipí dñj wiaiwiro símf tñi inīro nerónáyí, “feapá neainariñjipi xídirane sipí ámá Gorixomi mīxídarigfáyí yariñgápa erane mēpa yariñwini.” rīseaimónarini?

4 Ayí rípi nání e searariñini. Seyíné yanj nepayóniro wiyíné “Nene Poromini xídarīñwáénerini.” rīro ámi wiyíné “Aporosomini xídarīñwáénerini.” rīro nerónáyí, re rīseaimónarini, “Ámá Gorixomi mīxídarigfáyí yapí mēpa yariñwini.” rīseaimónarini?

5 Seyíné píranñj dñj yaikirópoyí. Aporoso pí rfa imónini? Poroní pí rfa imóniñini? Sa Ámináo yá xínáípwínñj nimónirai yawawi xīxegfñ pí pí éisixiniri ía yeaumíráná yariñgwíwawirini. Yawawi apini yariñgwíipimi dání seyíné Gorixomi dñj wīkwíro gífarini.

6 Nioní iwamfó wáf nīseariríná aiwá iwánñj seauriñárini. Aporoso rfwíyo nīsearéwapiyiríná aiwá api yeáyí enīgíniri iniñgínñj seapīseamenjirini. Yawawi e egwíwawi aiwi seyíné Gorixoyá dñjyo dání aiwá ná nerápirínñj yapigfárini.

⁷ Ayínáni gímini go aiwá iwá uríñrani, gímini go iniigí piseañrani, ayí ananirini. Sa Gorixoyá diñyo dani aiwá ná yaparíñ enagí nani xfo naniñi “Seáyí e imóniño, ayí orfaní?” yaiwipaxirini.

⁸ Aiwá iwá uríño tñni iniigí piseañño tñni awaú wfo wíomi seáyí e miwimónini. Niwaúni xixeni axípi imóniñi. Sía Gorixo amáyo yayí wimonfáyimi awaúmi yayí niwimoríña wfo xegí enípi tñni xixeni wiiri wfo xegí enípi tñni eni xixeni wiiri enfáriní.

⁹ Yawawi Gorixomi xináipawíññi nimónirai e éisixiniri wimónaríñpi yanirai nani gwí nawíni mónigwíiwawi enána seyíne oyá aiwá omíñyíñeníñi imóniñagí nani raríñni.

Uréwapiyarígíáyí nani añí mirarígíáyí tñni ríramíñyí ení naniñi.

Seyíne Gorixoyá xegí aniwáníñ eni imóniñoi.

¹⁰ Nioni Gorixo wá niníwianiri e nimóniri éwinigíniri sixí nimímonípiimi dani amá síñá añí miranero nani diñí émi saímí moarígíapáníñ neríña píraníñ ni searéwapiyiri síñá xámi tíwayíronanigíni. Síñá xámi nítiwayírómáná enána amá amí xamíñí wo e dani nimíra peyarini. E nerí aí seyíne síñá xámi tíwayíróniñomi dani omíraneyíñíróna úrapí mé woxíni woxíni xixegíni píraníñ diñí nimori miríñixini.

¹¹ Seyíne níñá re imóniñoi. Síñá iwamífo tíwayíróniño, ayí Jisasi Kiraisorini. Síñá amí síñí wo tíwayíróniñpaxí mimónini. Omí daniñi seáyí e nimíra peyipaxirini.

¹² Omí dani añí nimíra nípeyiríña amá wí síñá gorí tññrani, síñá sirípa tññrani, síñá ayá tíñí imóniñyí tññrani, miríro wínyí íkí tññrani, ówí tññrani, ará síyikí tññrani, miríro yaríñoi.

¹³ Amá xixegíni nimíra ugíapi sía Kiraiso weapíñfáyimi amá nineneni síñwí wínaní nani síñani imóníñfáriní. Síñani imónána re yaiwianfáriní, “Añí nimíróna ayí tñni mirígíárani?” yaiwianfáriní. Ayí rípi naniñi. Sía ayimi ríá ninípiimi dani síñwí wíñaxídanfáriní. Xixegíni mirígíapi wíyíyá ríá nana “Ayí Gorixomi diñí níwíkwíroro aí ríá nípaxí imóniñí tññniñí mirígíárani?” yaiwirane wíyíyá ríá níminiri éfí aí síni miríñiñagí níwíñíranénáyí, “Ayí Gorixomi diñí níwíkwíroróna píraníñ níxídíro ríá míniñpaxí imóniñpi tññniñí mirígíárani?” yaiwirane yanfáriní.

¹⁴ Añí amá gíyí gíyí síñá xámi tíwayíróniñomi seáyí e nimíra peyigíapi ríá míniñ síni miríñiñánáyí, amá ayo Gorixo yayí wimonfáriní.

¹⁵ Añí amá gíyí gíyí nímirá peyigíapi ríá nowáranáyí, “Añí riwá miraríñni.” yaiwigíapi anípa imóníñ enagí aiwí Gorixo yeáyí nuyimíxemearíña añí xiáwíyo ríá níminiri yaríña ríayo daniñiñí umíxearíñni.

“Seyíne Gorixoyá añí wiwáníñí imóniñoi.” uríñí naniñi.

¹⁶ Añí Gorixo tñni awí eánarígíiwáníñí imóníñfáyíne imóniñpi nani seyíne síni majíá rimóniñoi? Oyá kwíyípi seyíne aniwáníñí imóniñpiimi íniñi seañweañpi nani eni síni majíá rimóniñoi?

¹⁷ Amá gíyí gíyí añí Gorixo tñni awí eánarígíiwámi xwiríá seaikíxéánáyí, iwá nioníyáiwáni imóníwíñigíniri imíxíñí enagí nani xíomi eni xwiríá wíxixeníñni. Seyíne níyíñeni, ayí añí iwáníñí imóniñagí nani raríñni.

“Segíyí wone míneamíeyoapani.” uríñí naniñi.

¹⁸ Amá woxí “Níwaníñoni diñí émi saímí monáonirini.” níyaiwiniri yapí méwapíñpani. Segíyí wo “Nioni amá rína daniñyíyá síñwíyo dani diñí

píráníŋí émf saímí moŋáoníríní.” nīyáiwínírínáyí, nepa Gorixoyá síŋwíyo dání dīŋí émf saímí moŋo imónínífa nání dīŋí apí píní nīwíárímáná wigí síŋwíyo dání majíá ikárínaríní wo imóníwíníŋíní.

¹⁹ Ámá Gorixomí mīxídaráŋíáŋí “Nene dīŋí émf saímí moarínwáríní.” yáiwínaríŋíáŋí, ayí Gorixoyá síŋwíyo dání majímajíá níkáriníro yaríŋíáŋí enaŋí nání seararíní. Bíkíwíyo dání nioní seararínáŋí tíní xixení ríŋí nírínírí eáníŋaŋí nání raríní, “Ámá ‘Dīŋí émf saímí moarínwáríní.’ yáiwínaríŋíáŋí dání sípogwí wioáríníáyo opíkíníŋíŋí yarínŋo, ayí Gorixoríní.” nírínírí eáníŋaŋí nání raríní.

²⁰ Ámí wí e ení bī ríŋí nírínírí eáníní, “Ámíná Gorixo níŋíáríní. Ámá ‘Dīŋí émf saímí moŋwaéneríní.’ yáiwínaríŋíáŋí wigí dīŋí tíní enwípearíŋíáŋí suríŋmá imóníní.” nírínírí eáníní.

²¹ Ayínání negí nearéwáŋíŋíáŋí womí seáŋí e numíeyoarane “Omíní xídaráŋwaéneríní.” mírípa oyaneyí. Ayí ríŋí nání seararíní. Amípí níní ayí seyíné arírá seainífa náníríní.

²² Poronírání, Aporosorání, Pitaorání, xwíá rírírání, seyíné síní síŋí nínwéarínáraní, nípérínáraní, amípí agwí ríná imóníníŋíŋí, ríwíyo imóníníáŋíŋí, níníŋí ayí seyínéŋí imóníní.

²³ Seyíné ení Kiraisoyá imónínŋo. O ení Gorixoyá imónínŋo enaŋí nání “Negí nearéwáŋíŋíáŋí womí seáŋí e mímíxípa oyaneyí.” seararíní.

4

“Gorixo ámá xíoyá imóníŋíáyo yaríŋíáŋí nání píríró umeníáríní.” uríníŋí náníríní.

¹ Seyíné wáŋí rímearínwáone nání dīŋí nímoróná ríŋíní móríxíní, “Awa Kiraiso apí éfíríxínírí wimónaríníŋí epírí nání xegí xínáíwáníŋí imóníŋíáwarání? Xwíŋíá oyá yumíŋí ríníŋíŋí áwaní wuríŋíŋí nání xegí bosíwówáníŋí imóníŋíáwarání?” yáiwíŋíxíní.

² “Bosíwí nímóníro yaríŋíáŋí wigí dīŋí tíní amípí ayá wí nerínáyí, ayí apání yarínŋo.” yáiwíarínwámaní. “Sa ná bíní boso uraríníŋíŋí tíní xixení dīŋí unwírírípaxí imóníníŋíŋí nerínáyí, ayí apání yarínŋo.” yáiwíarínwáríní.

³ Ámá opisí aníŋíyo dání xwíríxí mearíŋíá wírání, seyínéraní, segí dīŋíyo dání nioní gí yarínáŋí nání píríró nínímerínáyí, ayá síwí bī míníró “Apí, ayí ananíríní.” yáiwímíní. Níwanínŋoní aí gí yarínáŋí nání píríró níménírí “E éáŋí naníríní? E éáŋí sípíríní?” yáiwínarínámání.

⁴ Nioní dīŋí peá nunírí “ŋwí bī méáoníríní.” nīyáiwínírí aiwí “Xwíŋíá mayoní imóníníŋí.” wí ríŋíŋí meníní. Nioní yarínáŋí nání píríró epaxí imónínŋo, ayí ná woní Ámíná Gorixoríní.

⁵ Ayínání síní imónínáná seyíné ámá wíyo xwíŋíá mumeárípaní. Ámínáo —O nībíríná amípí síá yíníŋíŋíŋíŋí imóníníŋíŋí wíá ókímíxírí ámá dīŋí íníní níkwírómáná egíáŋíŋí, ríŋíáŋíŋí, nípíní síŋání imíxírí eníforíní. O weapíníe nání xwayí naníro ŋweáŋíxíní. Íná dání xixegíní womíní womíní yayí nīneameríná wo xegí néra uníŋíŋí tíní wo xegí néra uníŋíŋí tíní xixení nearíníáríní.

“Seyíné seáŋí e seáŋí e níméníróná naníŋímaní.” uríníŋí náníríní.

⁶ Gí níríxímeáŋíŋí, payí ríná nearíná ewayí xwíŋíá nioní tíní Aporoso tíní nání nírí warínáŋí, ayí seyíné dīŋí píráníŋí nímoro “Poró nene yarínwáŋí nání ríá neararíní?” oyáiwíŋíŋíŋí nání nírí waríníŋí. Seyíné yawawí nání nírí warínáŋí nání dīŋí nímoróná Bíkíwíyo nírínírí eáníŋíŋíŋí

ogámí mepa nero seáyí e mimónípa nemáná wíyo imímí wimíxíro wíyo seáyí e umíeyoaro mepa éríxíxíní seararíní.

⁷ Seyíné nání áamá gíyí “Seáyí e imónígíáyíriní.” yaiwiaríní? Oweoí, wí e míseaiwiaríní. Amípí seyíné imónígíápí Goríxo wí síxí míseamímoní reñoí? Oweoí, amípí seyíné imónígíápí o síwiá síxí seamímoníriní. O síwiá síxí seamímoní enagi nání pí nání seáyí e nimóníro síxí míseamímopa ení náníní míxí meakínínaríní.

⁸ Neparífaní? Seyíné ríxa aiwá xwé níníróní agwí ímí rífa seayíní? Ríxa amípí wí mímúrónígíáyíné nimóníro rífa ñweañoí? None síní sípíání ní nimónírane ñweańáná seyíné ríxa míxí ináyí nimóníro rífa ñweañoí? Aí, none ení seyíné tńí nawíní míxí ináyí nimónírane seáyí e imónáníwá nání re neaimónaríní, “Seyíné nepa ríxa míxí ináyí nimóníro, síñwiríyí naní imónímíní eníriní.” neaimónaríní.

⁹ Nioní díní re nimónarínagi nání seararíní, “Wáí wurímeaiarínwáone Goríxo aga síwiá neawarínoneríní. Áamá xwíríxí numemáná ‘Ríxa opíkípoí.’ ráríníyíyíní imóníñwáoneríní. Pí pí nńí síñwí tígíáyí —Aníñajíraní, ámáraní, nńí síñwí nńeaniro rípíá neamearípírí nání áwínímí yarínwáone imóníñwíní.” nimónaríní.

¹⁰ None Kiraisomí níxídirane nání majímajíá ikáríníñwáone aí seyíné o tńí nawíní níkáríníro nání ríxa díní naní imóníñpíní tígíáyíneríní. None ení samíní neawenone aí seyíné ríxa ení eánígíáyíneríní. None peayí neawianígíone aí seyíné seáyí e seaimíxígíoyíneríní.

¹¹ Eníná dání agwí ríná nání none agwí nání erane inígí nání neainíri iyíá íríkwíní pánírane áamá wé tńí neaupíkákwiarígíone imónírane aní sá weaníwá nání wí mayone enagi nání aní xwírínímerane

¹² negí wé tńí omíní aníní miní erane áamá ríperírí neaíaná píraníní naníní umearírane xeaníní neaíaná xwámámí wirane

¹³ ikayíwí neamearáná píyíá xwíyíá urírane yarínwáoneríní. Xwíá rírí nńrímíní dáníyí ráfí neaimoarígíoneríní. Áamá nńí none piaxí eaní íyanwíní neaimoarígíoneríní. Agwí ríná ení apí síní e neaimoaríní.

“Poroní ikaníní níaxídíríxíní.” uríní náníriní.

¹⁴ Ríwamíní nioní neáa waríná apí seyíné ayá oseaimómíní meá níaiwí gí díní síxí seayínáyíneníní díní fá oxírípoyíní eaaríní.

¹⁵ Seyíné Kiraisomí píraníní xídípírífa nání yayíwí seamearígíáyí nepa fí míropaxí enánáyí, segí áponíní imóníñáoní ayí obaxí meníní. Nioní xwíyíá yayí seainípaxí imóníñpí iwamíó wáf nísearíríná seyíné Kiraisí Jisaso tńí nawíní ikárínípírí nání nioní seameañáyíneníní imóníñagífa nání seararíní.

¹⁶ Segí áponíní imóníñáoní, ayí nioní enagi nání ení rírémíxí rípí oseaimíní, “Nioní yarínápa axípi ikaníní níaxídíríxíní.” osearímíní.

¹⁷ Nioní seararínápi oépoyíní xámí Timotiomí —O gí díní síxí uyírí díní uñwirírí enáoríní. Kiraiso nání wáf urínápmí dání díní wíkwíróagi nání gí íwóníní imóníñoríní. Omí seyíné tńámíní urowárenapíní. O ríxa níseaiméaríná nioní Kiraisomí níxídiríná yarínápi —Apí nioní amí amí nemeríná Jisasoyá síyíkí imónígíá níyoní uréwapíyarínápiríní. Apí nání o dirírí seainíñoí.

¹⁸ Wíyíné nioní míbípa emífa náníní seáyí e seáyí e nímeníro wárixáyíné imónaríní.

19 E neri aí Áminá Gorixó nîwimónîrîná nionî sîni mé seyîné tîámîni nîbîri wárixayînéyá xwîyîápi arîá mîsealî segî enî neánîro seáyî e imónîgîápi apimî dání rî rimónarîgîawixîni rî sîñwî seanaxîdimîárîni.

20 Ámá mañîpáni rarîñagîa nîwîniîranéná “Ayî Gorixoyá xwioxîyo páwipîrîáyîrîani?” yaiwiarîñwámani. Enî neánîro uxîdarîñagîa nîwîniîranéná “Ayî oyá xwioxîyo ñweáyîrîani?” yaiwiarîñwá enagi nání seararîñîni.

21 Seyîné gîmîni gîpi nání seaimónarîni? “Poró sîyikî nearanî nání iwanî nîmeámî bîwîniîgîni.” rîseaimónarîni? “Dîñî sîxî neayarîñîpi neaîwapîyîni nání nîpenî nimónîmáná bîwîniîgîni.” rîseaimónarîni?

5

Wîgî wo xanoyá apîxî tîni îwî ninîri meánîgîîpi nání mîxî urîñî nánîrîni.

1 Xwîyîá bî rîpi seyîné nání rîniîmearîni, “Jisasoyá sîyikî imónîgîa Korinîyo ñweagîáyî wî îwî inarîñoî.” rîniîmearîni. Îwî apî émá Gorixomî mîxîdarîgîáyî aí xe oinîpoyîni rî sîñwî mîwînarîgîápi nání seararîñîni. Segî wo xanoyá apîxî tîni îwî ninayîîsáná meánîgîî enagi nání rarîñîni.

2 Îwî apî sîni enáná pí nání wárixayîné imónarîñoî? Sîpî apî yarîñomî segî sîyikî imónîgîápi dání nîparîro mopaxî enagi nání apî e nemáná ñwî nearo sîñwîrîyî, ayî nañî yanîrî egîárîni.

3 Nionî ná jîamî nîñwearî aí gî dîñîpi seakîkayonáonî seyîné tîni ñweaarîñápîni sîpî apî enomî rîxa xwîyîá umeárîñárîni.

4-5 Áminá Jisaso nîrowarîñîpimî dání dîñî re moárîanîgîni, “Ayî awî neánîróná nionî sîni dîñî ukîkayonáná enî eánîñî Áminá Jisasoyápi dání xwîyîá axî rîpi rîniîrîxîni, ‘Xe îwî apî yarîño náomîni xwîrîá wikîxenîa nání Seteno tîni owáraneyî. Rîwîyo sîá Ámináo bîniîyîmî xegî dîñîpi yeáyî uyîmîxemeanîa nání agwî Seteno tîni owáraneyî.’ rîniîrîxîni.” dîñî e moárîanîgîni.

“Ámá sîpî enomî emî parîmóîrîxîni.” urîñî nánîrîni.

6 Seyîné wárixá imónarîgîápi aga nañî menîni. Yisî bî onîmiápi tîagi aí bisîkerîá nîpimîni îkwianwî eapînárarîná nîpîni nîmîga warîñîpi nání seyîné nîjîá mimónîpa reñoî?

7 Yisî onîmiápi táná bisîkerîá nîpimîni îkwianwî eapînárarîñîpa axîpi xámî îwî ná wonî éfî aí ámá obaxî axîpi xénîpaxî enagi nání seyîné bisîkerîá sîñîñîñî imónîpîrî nání yisî xámîñîñîñî imónîñîpi emî kwîrîmópoyî. Seyîné rîxa bisîkerîá yisî mayî sîñîñîñî imónîñagî aí seararîñîni. Ayî rîpi nánîrîni. “Judayene Gorixoyá anîñajo neamúroagîpi nání dîñî moanî nání sipîsipî rîdîyowá yarîñwápa Kiraiso enî nene nání rîxa rîdîyowá inîñî enagi nání seyîné rîxa bisîkerîá yisî mayî sîñîñîñî imónîñoî.” nimónarîni.

8 Ayînání nene Kiraiso neaiñîpi nání dîñî moanî nání aiwá apî nîniîrane yayî neranéná bisîkerîá yisî xámîñîpi —Apî sîpî wikîrîro rîkîkîrîó ero yarîgîánîñî imónîñîpîrîni. Apî tîni nîmîxîrî mîni bisîkerîá yisî mayîpi —Apî dîñî nañîpîni íá xîrîro nepa imónîñîpîni nání rîro yarîgîápi rîni. Bisîkerîá yisî mayî apî tîni nîwanîgîni.

9 Nionî xámî payî wîna re nîrîrî nearî mónapîñárîni, “Seyîné ámá îwî inarîgîáyî tîni nawîni gwiaumî minîpanî.” nîrîrî nearî mónapîñárîni.

10 E nîrîrî nearîná ámá Gorixomî mîxîdarîgîá îwî inîrórani, sîñwî îwî wîniîrórani, îwî urápîrórani, wîgî ñwîápimî xîdîrórani, yarîgîáyî nání mîsearîñanîgîni. “Ámá Gorixomî mîxîdarîgîá apî apî e yarîgîáyî tîni

gwiaumí wí minípa oemíni.” nìyaiwirónáyí, xwíá rírímí píní nìwiáríri nání e epaxí imóníḡagí nání wí e mīsearíḡanigíni.

¹¹ Payí xámí níríri nearíiná ayí rípi imóníḡípi nání searíḡanigíni, “Ámá ‘Jisasomí nìxídirí nání segí séríxímeáoníríni.’ raríḡí wo apíxí wí t́ni íwí iníríraní, síḡwí íwí wíníríraní, xegí ḡwíápimi xídiríraní, ámáyo ikayíwí umearíḡraní, iníḡí xwapí nínímáná papíkí eríraní, ámáyá amípi wí íwí urápíḡraní, e yaríḡo t́ni gwiaumí minípaní. Aiwá aí o t́ni nawíní níkumíxínírí mínípaní.” níríri eanḡanigíni.

¹²⁻¹³ Ayí rípi nání seararíḡíni. Ámá Jisasoyá síyikí imóníḡwaéne t́ni síní nawíní mimóníḡfáyo nioní síḡwí nìwínaxídirí xwíyíá urípaxí rimóníḡíni? Oweoí, ayo Goríxo síḡwí nìwínaxídirí xwíyíá urípaxíḡíni. E nerí aí ámá Goríxomí dḡḡí nìwíkwírooro nání seyíné t́ni nawíní imóníḡfáyo síḡwí nìwínaxídirí sípi yaríḡagíá nìwíníríiná xwíyíá uríḡíxíni. Ámá sípi eḡomí emí parímóḡíxíni seararíḡíni.

6

“Segí wíyo xwíríxí mumeapaní.” uríḡí náníríni.

¹ Segíyí wo xegí imóníḡí wo t́ni xwíyíá imíxípsi nání nimóníríiná, aríge nerí “Ámá Goríxoyá imóníḡfáyí t́ni nírírane píraníḡí oyeaimíxípoyi.” mīyaiwí ayo nímúrorí “Ámá Goríxoyá mimóníḡfáyí t́ni nírírane píraníḡí oyeaimíxípoyi.” nìyaiwirí wigí opisí aḡí t́ḡí e nání waríḡíḡíni?

² Goríxoyá ámá imóníḡwaéne Kiraiso nìweapíríiná xó t́ni nawíní nene ámá Goríxoyá mimóníḡfáyo xwíríxí umeaníwápi nání síní nḡfá mimónípa reḡoí? Seyíné xwíríxí seáyí e imóníḡí apí umeḡíḡfá eḡagí nání “Xwíyíá onímíá agwí ríná rínaríḡwápia xwíríxí mīmēnípaxí imóníḡwaéneríni.” rīyaiwinaríḡoí? Ananí xwíríxí menípaxí imóníḡfáyíḡíni.

³ Aḡínají maḡí Goríxoyáyo pírí wíakíḡfáyo xwíríxí nene umeaníwápi nání síní nḡfá mimónípa reḡoí? Seyíné e epíríá eḡagí nání xwíyíá xwíá t́yo rínaríḡwáyo aḡípaxí xwíríxí umeḡaxíḡíni.

⁴ Ayínání wíyíné xwíyíá b́ t́ḡfáyíné nimóníróná pí nání ámá Jisasoyá síyikí imóníḡfáyínéyá síḡwíyo dání sípíá imóníḡfáyí wí píraníḡí oneaimíxípoynírí ayí t́ḡí e nání waríḡfáríni?

⁵ Ayá seaimopaxí b́ rípi yaríḡí oseaimíni. Jisasoyá síyikí imóníḡfáyíné, segíyí wo wo t́ni xwíyíá t́ḡí nimóníríiná segíyí dḡḡí t́ḡí wo xwíyíá aríá nìwirí píraníḡí wímíxíyipaxí imóníḡo meníraní?

⁶ Séríxímeáníḡí imóníḡí wo wíomí xwíríxí oumemíníríiná, ayí naḡí mimóníḡí nerí aí Jisasomí dḡḡí mīwíkwíroaríḡfáyí píraníḡí oyeaimíxípoynírí ayí t́ḡí e nání nìmeámi nuríináyí, ayí aga sípi imóníḡípi yaríni.

⁷ “Jisasomí píraníḡí oxídaneyí.” yaiwiaríḡfáyíné xwíríxí nīmēníróná apímí dání ríxa rípaíwíníḡí meáararíḡoí. Dìxí womí xwíríxí mumé xe oníkáríni neríináyí, “Ayí apání yaríḡoí.” searímíni. Xwíríxí mumé amípi xe íwí onírápíni neríináyí, “Ayí apání yaríḡoí.” searímíni.

⁸ E nerí aí seyíné wí e mēpa nero sípi ikáríniro íwí rápeníro yaríḡoí. Séríxímeáníḡí imóníḡfáyo aí apí e wíkararíḡoí.

⁹ Goríxo ámá ríkíkíríó yaríḡfáyí xe xíoyá xwíoxíyo opáwípoyíni síḡwí mīwínípa eníápi nání seyíné síní nḡfá mimónípa reḡoí? Seyíné xenwíní nímoro yapíniḡí méwapíni. Ámá íwí níníri rípeánaríḡfáyíḡíni, wigí ḡwíápimí íá xíraríḡfáyíḡíni, oxí wo apíxí wí t́ni íwí inaríḡfáyíḡíni,

oxí wo wío tñni “íwí oinaiyi.” wimónarigfáyíraní, oxí wo wío tñni iyí onarigfáyíraní,

¹⁰ íwí urápekixearigfáyíraní, amípí wayáyo síñwí íwí wínarigfáyíraní, iniigfá xwé níníro papíkí yarigfáyíraní, ikayíwí umeararigfáyíraní, majfá n+wikárímaná íwí uráparigfáyíraní, áamá e yarigfáyí wí Goríxo gí xwioxíyo xe onweápoyníri wí síñwí wínínfá meníní.

¹¹ Xámí wiyíné apí bí yagfáyíné imóníñagfá aí Ámíná Jisasi Kiraiso tñni kwíyí negí ápo Goríxoyápi tñni egfípimí dání Goríxo segí yagfápi ríxa igfáníñfí seaeámori síyikwí míníñfíyíné imónítríxíníri seaimíxíri xwíyá mayí imónigfáyíné imónítríxíníri seaimíxíri enjíríní.

“Áamá náomi dání pí pí neróná Goríxomí seáyí e umepaxí imóníñfípi ní époyi.” uríñfí náníri ní.

¹² Seyíné re níyaiwiaríñagfá aiwí “Pí pí ‘Oemíní.’ níneaimónítríná ananí epaxeneríní.” níyaiwiaríñagfá aiwí apimí nípimíní dání nanjí seaimíxípaxí meníní. Amípí nioní “Oemíní.” nínimónítríná apí ananí nepaxoní aiwí wí náníní xe mñfí níñiga ouníri síñwí wínímfámaní.

¹³ Áamá íwí inarigfá wí íwí wiwaníñfíyí yarigfápi nání re oyaiwípoyníri, “Ananíriní. Áamá nápi, ayí apí nání meníraní?” oyaiwípoyníri ewayí ikaxí rípi rarigfáriní, “Aiwá ayí agwú náníriní. Agwú ení ayí aiwá náníriní.” E rarigfápi nepa ríñíñagí aiwí Goríxo agwú tñni aiwápi tñni anípa imíxínfáriní. E nerí aí ámaéne íwí inaníwá nání meníní. Ámínáo wimónaríñfípi ní yaníwá nání imóníñwíní. Ámínáo ení áamá nápi nanjí oimónípoyníri yaríñfíriní.

¹⁴ Goríxo sa negí Ámíná Jisaso owiápnímeaníri síñfí wimíxíñfímaní. Nene ení wiápnímeaníwá nání xegí enjí eáníñfípimí dání síñfí neaimíxínfá enagí nání raríñfíriní.

¹⁵ Seyíné Kiraisoyá síyikfípi imónigfáyíné enagí nání xíoyá nápimí dání seyíné bí bñíñfí imónigfápi nání síñfí majfá rimóníñoi? Ayínání nioní oyá nápimí dání bñíñfí imóníñáoní níyónímí nurí apíxí iyí ede dání warigfá wímí níkumíxínítríná “Ayí ananíriní.” ríyaiwiaríñoi? Oweoi, wí e yaiwípaxí meníní.

¹⁶ Áamá apíxí iyí ede dání warigfímí kumíxínigfá gíyí gíyí, ayí xíí tñni nawíní nimóníro ná ayí ná bñíñfí imónigfápi nání seyíné síñfí majfá rimóníñoi? Bíkwíyo dání xwíyá rípi “Ayaú níkumíxínítríná ná ayí ná bñíñfí imónigfíriní.” níriníri eáníñagí nání seararíñfíriní.

¹⁷ E nerí aí áamá Ámínáo tñni nawíní kumíxínfáyí o tñni nawíní nimóníroná kwíyí axfípi tfgfáyí imónarigfáriní.

¹⁸ Áamá wí tñni íwí inanígníri wáyí nero éfí útríxíní. Pí pí íwí áamá yarigfá wíníyí náomi bfaríwámíní nero aí apíxí tñni íwí inarigfápi xegí bí imóníní. Náomi ínímí dání nero nání wiwaníñfíyí xwírfá ikíxenarigfáriní.

¹⁹⁻²⁰ Segí ná xíxegíní imónigfápi, ayí kwíyí Goríxoyápi nání —Apí Goríxo síxí seamímóaná seaainíñfípi níriní. Apí nání segí wará aníñfí imónigfápi nání seyíné síñfí majfá rimóníñoi? Goríxo Jisaso neainíñfípimí dání ríxa bñíñfí neainí enagí nání ríxa xíoyá imóníñwíní. Síñfí sewaníñfíyínéyá mimóníñoi. Ayínání seyíné segí nápimí dání pí pí neróná Goríxomí seáyí e umepaxí imóníñfípi ní étríxíní.

7

Áamá meánigfáyí nání uríñfí náníri ní.

1 Seyíné payí nearo yaríηí nigítápi nání áwaní bi osearímíni. Oyi, áamá apíxí bi mímeapa nerínáyí, ayí naní yaríηoi.

2 E nísearíri aí íwí xixegíní áamá inarígítápi dání íeapá seainípaxí enagi nání oxí woxí woxí díxí apíxí mearí apíxí wíyí wíyí ení díxí oxí meáníri éíríxíni.

3 Apíxí wíyí “Gí oxo íá oníxíriini.” nísimónírná xiagwoxi ími xe íá xíríríxíni. Oxí woxí “Gí apíxími íá oxírímíni.” nísimónírná xiepíyí ení “Xe íá oníxíriini.” yaiwíríxíni.

4 Xiagwoxi, ayí díxí nápi nání xiáwoxímani. Díxí apíxí díxí nápi nání xífáíríni. Xiepíyí ení, ayí díxí nápi nání xífáíyímani. Díxí oxo, ayí jíxyá nápi nání xiáworíni.

5 Ayínání wíyagwí wíyagwí “Íá oxírínaiyí.” nírinírná aríá mé miní xixe “Oyi.” rínísisíxíni. Síá áríní Goríxomi xwíyíá rírímí wiani nání xixe “Oweoi.” nírinírná, ayí ananíriini. E nísearíri aí síá “‘Oweoi.’ orínaiyí.” yaiwíípi ríxa nórimáná enáná ámi íá xírínísisíxíni. Ayí rípi náníriini. Woxí woxí “Áamá wí tñí íwí inanípi nání míηí minípa oemíni.” nísimóníri aí xixení api emíni nání ení míreáníηagi nání Seteno áamá wí tñí íwí iníri nání rírípeáwínígíni “Ámi íá xírínísisíxíni.” seararíηíni.

6 “Síá áríní Goríxomi ríxíηí urípíri nání xixe ‘Oweoi.’ nírinírná, ayí ananíriini.” seararíηápi sekaxí e éíríxíni míseararíηíni. Níseaimónírná xe e éíríxíni síηwí seanaríηíni.

7 “Áamá níní nioní apíxí mímeapa enáoni yapí nímonírná, ayí ananíriini.” nímonaríni. E nerí aí Goríxo áamá o omí xixegíníyo wá níwianíri níwiiríná wíyo meánípaxí oimónípoyíníri wiiri wíyo mímeánípaxí oimónípoyíníri wiiri ení enagi nání seararíηíni.

8 Segí áamá síní mímeánígíyí tñí apíxí aníyí tñí nání rípi osearímíni. Ayí mímeáníηáoni yapí síní aníηí e nímonírná naní yaríηoi.

9 E nísearíri aí rípi ení osearímíni. “Áamá wí tñí íwí inaní nání míηí míneainípa oyaneyí.” níseaimóníri aí xixení api yaníro nání ení míseaeánípa nerónáyí xe meáníírxíni. “Nímeánípi nání díηí sípí níwia nurínáyí, naní meηagi nání xe meáníírxíni.” seararíηíni.

10 Ríxa meánígíyíné nání ηwí ikaxí rípi —Api nioníyápi maríáí, Ámínáo ríηípiini. Api osearímíni. Apíxí meánígííwa wígí oxowamí níwárimí mupani.

11 E mepa nerí níwárimí nurínáyí, ámi oxí mímeání kíkíá ηweáírxíni. “Kíkíá onweámíni.” míwimónípa nerínáyí, ámi xiagwo tñí kumíxíníírxíni. Xiagwowa ení wígí apíxíwamí emí mímopa éíríxíni.

12 Áamá xamíηí wíníyíné xwíyíá rípi —Api Ámínáo ríηípiini. Nioníyápiini. Api ení osearímíni. Ámínáomí díηí wíkwíroníyí woxí apíxí díηí míwíkwíroní wí rímeáníηáná í síní “Ananí meáníηáomíni omeánímíni.” níwimónírná xiagwoxi ími emí mímopa éíríxíni.

13 Apíxí Ámínáomí díηí wíkwíroníxi, oxí díηí míwíkwíroní womí meáníηíxi enánáyí, o síní “Gí apíxí meáníí ríni aníηí onweámíni.” níwimónírná omí níwárimí mupa éíríxíni.

14 Ayí rípi nání raríηíni. Oxí Ámínáomí díηí míwíkwíroní wo aríge nerí Goríxoyá wo imónípaxíriini? Ayí xegí xiepí díηí wíkwíroní tñí nawíní nemeríηípiini dání Goríxomí díηí níwíkwírorí áamá xíoyá wo imónípaxíriini. Apíxí díηí míwíkwíroní wí ení xegí xiagwo, díηí wíkwíroní tñí nawíní nemeríηípiini dání áamá Goríxoyá wí imónípaxíriini. Api mepa nero píni níwíarínímí nurónáyí, segí niaíwí Goríxoyá wí mímoní oyá síηwíyo dání

piaxíninǵ eánigǵáyǵ imónipǵrǵxinǵ. Nionǵ seararǵnǵapǵ xixenǵ nerǵnáyǵ, oyǵ imónipǵrǵárǵinǵ.

¹⁵ E nǵsearǵrǵ aǵ Gorǵxomǵ dǵnǵ mǵwǵkwǵronǵ meánigǵíio “Gǵ apǵxǵ Gorǵxomǵ dǵnǵ wǵkwǵronǵ rǵmǵ nǵwǵárǵmǵ oumǵnǵ.” nǵwimónǵrǵnǵá xiepǵxǵ xe pǵnǵ nǵwiárǵmǵ onunǵrǵ sǵnǵwǵ wǵnǵfǵrǵxinǵ. Dǵnǵ mǵwǵkwǵronǵ meánigǵíí “Gǵ oxǵ Gorǵxomǵ dǵnǵ wǵkwǵronǵ romǵ nǵwǵárǵmǵ oumǵnǵ.” nǵwimónǵrǵnǵá xǵagwoxǵ xe pǵnǵ nǵwiárǵmǵ onunǵrǵ sǵnǵwǵ wǵnǵfǵrǵxinǵ. Nǵseawǵrǵmǵ ugǵáyǵné sǵnǵ áxenwǵarǵ inǵgǵáyǵ yapǵ mimónǵnǵoǵ. Gorǵxo nǵwayǵrónǵro nǵweáǵrǵxinǵrǵ nǵnǵpǵ rǵxa wéyo fǵa neaumǵrǵnǵene enǵagǵ nǵnǵ rarǵnǵinǵ.

¹⁶ Oxǵ dǵnǵ mǵwǵkwǵronǵ womǵ xiepǵxǵ, jíxǵ dǵxǵ oxomǵ pǵnǵ mǵwiárǵpa nerǵ o tǵnǵ nǵnǵwearǵnǵá sǵnǵwepǵgǵ nǵwirǵnǵpǵmǵ dánǵ wierǵkiemearǵárǵanǵ? Mǵwierǵkiemearǵ erǵárǵanǵ? Jǵxǵ majǵárǵinǵ. Apǵxǵ dǵnǵ mǵwǵkwǵronǵ wǵmǵ xǵagwoxǵ, joxǵ enǵ í tǵnǵ nǵnǵwearǵnǵá sǵnǵwepǵgǵ nǵwirǵnǵpǵmǵ dánǵ wierǵkiemearǵárǵanǵ? Mǵwierǵkiemearǵ erǵárǵanǵ? Joxǵ enǵ majǵárǵinǵ. Ayǵnǵnǵ segǵ ámá Gorǵxomǵ dǵnǵ mǵwǵkwǵrogǵá meánigǵáyǵo nǵwǵárǵmǵ mupa éǵrǵxinǵrǵ seararǵnǵinǵ.

“Segǵ imónǵfǵrǵxinǵrǵ yanǵ seadǵmǵxǵnǵpǵ imónǵfǵrǵxinǵ.” urǵnǵ nǵnǵrǵinǵ.

¹⁷ Seyǵné woxǵnǵ woxǵnǵ Ámǵnǵá Gorǵxo ayǵ xǵxegǵnǵ apǵ apǵ e imónǵfǵrǵxinǵrǵ yanǵ seadǵmǵxǵnǵpǵ, o ayǵ nionǵyǵá ámá oimónǵpoyǵnǵrǵ wéyo fǵa seaumǵrǵnǵá imónǵgǵápǵ axǵ apǵnǵ “Xe oimónǵmǵnǵ.” nǵyǵaiwiro imónǵfǵrǵxinǵ. Gorǵxoyǵá sǵyǵlkǵ nimónǵrǵ amǵ gǵmǵ nǵweagǵá nǵyonǵ sekaxǵ axǵpǵ urǵmearǵnǵárǵinǵ.

¹⁸ Segǵyǵ wo Judayo enǵagǵ nǵnǵ iyǵ sǵmǵ sǵo wǵkwǵnǵnǵáná Gorǵxo o ámá nionǵyǵá oimónǵrǵ wéyo fǵa numǵrǵrǵnáyǵ, ámá o “Iyǵ sǵmǵ sǵo wǵkwǵnǵnǵpǵ arǵge nerǵ yo mǵyimǵnǵrǵéǵnǵ?” mǵyǵaiwipa éwǵnǵgǵnǵ. Segǵyǵ wo iyǵ sǵmǵ sǵo mǵwǵkwǵnǵnǵáná Gorǵxo nionǵyǵá oimónǵrǵ wéyo fǵa numǵrǵrǵnáyǵ, ámá o Judayǵ wonǵnǵnǵ oimónǵmǵnǵrǵ iyǵ sǵmǵ sǵo mǵwǵkwǵnǵpa éwǵnǵgǵnǵ.

¹⁹ Ayǵ rǵpǵ nǵnǵrǵinǵ. Iyǵ sǵmǵ sǵo nǵwǵkwǵnǵrǵnǵarǵnǵ, mǵwǵkwǵnǵpa nerǵnǵarǵnǵ, Gorǵxoyǵá sǵnǵwǵyo dánǵ ná ayo mimónǵnǵ. Oyǵá sǵnǵwǵyo dánǵ “Ná ayo imónǵnǵ.” yǵaiwǵarǵnǵpǵ, ayǵ sekaxǵ xǵo rǵnǵpǵmǵ xǵdarǵgǵápǵnǵrǵinǵ.

²⁰ Ayǵnǵnǵ ámá woxǵnǵ woxǵnǵ, seyǵné Gorǵxo ámá nionǵyǵá oimónǵpoyǵnǵrǵ wéyo fǵa seaumǵrǵnǵá pí pí xǵxegǵnǵ imónǵgǵápǵ xe apǵnǵ nimónǵro nǵweáǵrǵxinǵ.

²¹ Woxǵ Gorǵxo ámá nionǵyǵá oimónǵrǵ wéyo fǵa rumǵrǵnǵá ámá woyǵá xǵnǵáǵǵnǵnǵ nimónǵrǵ omǵnǵ wǵiarǵnǵoxǵ nimónǵrǵnáyǵ, ududǵ bǵ mirǵnǵpa nerǵ “Nionǵ sǵnǵ axǵ apǵnǵ nimónǵrǵnǵá, ayǵ ananǵrǵinǵ.” yǵaiwǵrǵxinǵ. E nerǵ aǵ xǵnǵáǵǵnǵnǵ nimónǵrǵ omǵnǵ wǵiarǵnǵoxǵ ámá áxenwǵarǵ minǵgǵáyǵnǵnǵ imónǵpaxǵ enǵánáyǵ, ananǵ xǵnǵáǵǵnǵnǵ nimónǵrǵ omǵnǵ wǵiarǵnǵpǵ pǵnǵ nǵwiárǵrǵ kǵkǵfǵá úǵrǵxinǵ.

²² Xǵnǵáǵǵnǵnǵ nimónǵrǵ omǵnǵ wǵiarǵnǵoxǵ, ayǵ rǵpǵ nǵnǵ “Ududǵ bǵ mirǵnǵpanǵ.” rǵrarǵnǵinǵ. Gǵyǵ Ámǵnǵá Gorǵxo ámá nionǵyǵá oimónǵpoyǵnǵrǵ wéyo fǵa umǵrǵnǵá ámá wǵyǵá xǵnǵáǵwǵnǵnǵ nimónǵro omǵnǵ wǵiarǵgǵáyǵ enǵánáyǵ, ayǵ sǵnǵ apǵ imónǵnǵagǵa aǵ Gorǵxo rǵxa gwǵ roayǵronǵyǵrǵinǵ. Gǵyǵ Ámǵnǵáo ámá nionǵyǵá oimónǵpoyǵnǵrǵ wéyo fǵa umǵrǵnǵá áxenwǵarǵ minǵgǵáyǵ enǵánáyǵ, ayǵ xǵo wimónǵarǵnǵpǵ epǵrǵfǵa nǵnǵ xegǵ xǵnǵáǵwǵnǵnǵ omǵnǵ wǵiarǵgǵáyǵ imónǵnǵagǵa nǵnǵ “Ududǵ mirǵnǵpanǵ.” seararǵnǵinǵ.

²³ Jǵsaso neaiǵnǵpǵmǵ dánǵ Ámǵnǵáo bǵnǵnǵ nǵseairǵ gwǵ searoayǵronǵ enǵagǵ nǵnǵ ámá wǵyǵyǵá xǵnǵáǵwayǵnǵnǵnǵ mimónǵpa éǵrǵxinǵ.

24 Gí nri+xímeánijí imónigfáyíné, Gorixo áamá nioniyá oimónfpoyiniri wéyo íá seaumíráná pí pí xixegíni imónigfápi o xegí síjwíyo dáni apini imónírxini.

Áamá mímeánigfáyí nání urijí nánirini.

25 Seyíné áamá siní mímeánigfáyí nání payí neari yarijé nigfápi nání Ámináo sekaxí bi mñirijé aiwi nioni —Nioni Ámináo wá nñiwianiri niijípmi dáni xwíyá dñjé uñwirárpaxí imónijépi seararíjónirini. Nioni gí dñjéyo dáni bi osearimini.

26 Xeanijé neámeámñiri yarijépi ríxa neámeaarijé enagi nání nioni dñjé re moaríjini, “Áamá agwí pí pí imónarigfápa anijé axípi e imónírxini. ‘E nerínáyí, ayí nanjirini.’ nimónarini.” Nioni dñjé e moaríjini.

27 Woxi ríxa apíxí meañoxi enánáyí, “Ími arige wárimñiréini?” niyaiwirí mepani. Woxi apíxí mímeañoxi enánáyí, “Apíxí arige neri meámñiréini?” niyaiwirí mepani.

28 E niseariri aí woxi apíxí nímearíná ayí íwí bi miyaríjini. Apiyáixi eni oxí nímeániríná ayí íwí bi miyaríjini. E neri aí xeanijé meánigfáyí siní xwíá tío ñweañáná wímeanfápi seaímeanigñiri seararíjini.

29 Gí nri+xímeáyíné, e niseariríná rípnijé seararíjini, “Jisaso weapínfáyí nání ríxa añwi ayo enagi nání áamá apíxí ríxa meagfáyíné re nimóniro éfrixini. Apíxí mayowa áxenwarí minípa nero nání ‘Gorixo wimónaríjépi oemini.’ niyaiwiro yarijéawa yapí nimóniro éfrixini.

30 Ámíxíá yarijéáyíné ámíxíá miyarigfáyí yapí nimóniro éfrixini. Dñjé nífá seainaríjéáyíné dñjé nífá mwinaríjéáyí yapí nimóniro éfrixini. Amípi bí nero tífáyíné amípi mayíyí yapí nimóniro éfrixini.

31 Omíjé neríná amípi xwíá tío wenjépmi dáni omíjé yarijéáyíné áamá apí nání wí ududí mwinarigfáyí yapí nimóniro éfrixini.” Amípi agwí ríná xwíá rírímí enjéyí imónijépa anijé imónínfá menini. Xegí bi imónínfá nání añwi ayo enagi nání seararíjini.

32 “Amípi ayá wí nání ududí mirínípa oépoi.” nñimóniri nání seararíjini. Áamá apíxí mímeagfáyí Ámináo nioni yarijépi nání yayí owinñiri nání o yayí winípaxí imónijépi nání dñjé nímóá warigfáriní.

33 E neri aí áamá apíxí meagfáyí “Gí apíxí yayí owinñiri nání arige emñiréini?” niyaiwiro apí nání dñjé nímóá nuro

34 dñjé bi biaú íá xirarigfáriní. Apíxí siní oxí mímeánigfíwa tñi apiyáíwa tñi íwa wí wí re yaiwiaríjirini, “Níini gí nápi tñi dñjépi tñi síyikwí mínijé Ámináo gí áamá e oimónfpoyiniri wimónaríjépi tñi xixeni oimónmíni.” niyaiwirí o nání wiipaxí imónijépi nánini dñjé moaríjirini. E neri aí apíxí ríxa oxí meánigfíwa wí wí axípi e yarijémaní. “Gí oxo yayí owinñiri nání arige emñiréini?” niyaiwirí xwíá tío dáni imónijépi nání dñjé nímóá waríjirini.

35 Nioni seararíjépi nanjé oniiniri mñseararíjini. Sewanijéáyíné nixídiríná nanjé oseainiri seararíjini. Nioni áxenwarí oseaimñiri miraríjini. Seyíné nanjé imónijépi nero amípi pí pí imónijépi nání mñmíwiaíkf mñseainípa yaríná “Ámináo wimónaríjépi oyaneyí.” niyaiwiro oépoiñiri nání seararíjini.

36 Áamá go go “Apiyá nioni nání ríxijé nuríyigfími nñpkwini mñwikáraríjini.” niyaiwirínáyí, í xwé nimóniri ríxa meapaxí imónijépi síjwí winiri “Ími ríxa omeámni.” niyaiwirí mñjé niniri nání “Kikíá

bi epaxonimani.” yaiwiniri nerfnayf, xe o xegf wimonariripi neri imi omeani. E nerfna, ayf sipi bi miyaririni. Ananirini.

³⁷ E neri ai go go “Na biri api oemini.” ririripi nani dirif sixf iniri feapa winipaxf imoniripi xe mirif oniniririmi mimonipa erf xewanifo xegf dirifyo dani “Apifa nioni nani rixirif nuriyigfi kiki fa onweani.” yaiwirf nerfnayf, ayf nanf yarini.

³⁸ Ayinani ama apixf xegf rixirif wuriyigfimi nimearfná, ayf nanf yarini. Ama apixf xegf rixirif wuriyigfimi mimeapa nerfná, ayf eni nanf neri seayf e imoniripi yarini.

³⁹ Apixf wifa oxo sini mipé nweanana anirif re yaiwifirigini, “Oya apixini rimonirini?” yaiwifirigini. E neri ai xegf oxo rixa niperfnayf, sini omi mimeanf “Go gomi omeanirini?” niwimonirfná, ananif meanfwinigini. E neri ai ama sipfa imonirif womi mimeanf Jisaso tni ikaririgfayf womini meanfwinigini.

⁴⁰ Ami nimeanirfná, ananif enagf aiwi nioni gf dirif ayf riripi nimonarini, “I ami mimeanf sini anirif apixf anif nifwearfnayf, yayf oxf tni nifwearfná winirifapimi seayf e imoniripi winirifarinif.” nimonarini. “Nioni eni Gorixoya kwif tifaonirfanif?” niyaiwirf seararirini.

8

Nanwf mimonf nwfápi nani ridiyowa iniripi nani urif nani rini.

¹ Seyfne payf nearo nanwf ama wigf mimonf nwfá imoniripi nani ridiyowa yarigfápi nani yaririf nigfápi nani bi osearimini. Ayf neparini. Seyfne rfwamirif nearo nifrigfápa Jisasomi dirif wikwifronwaéne nineneni rixa nijfa imonirifaénerini. Ayf nepa imonirifagf aiwi riripi osearimini. Ama “Rixa nijfa imonirifaonirfanif?” niwimonirfná, dirif apimi dani warixa imonarigfárinif. E neri ai ama wifo dirif sipi nifwirf arirá nifwirfná apimi dani Jisasoya siyikf imonirifaéne sfkfkf amf bi eamixinaririfwarini.

² None go go “Amipi bi nani rixa nijfa imonirifaonirfanif?” niyaiwinirfnayf, nijfa Gorixo “Ama nini e oimonifpoyf.” wimonariripi tni sini xixeni wí mimoniriforini.

³ E neri ai go go “Nijfa imonirifaonirfanif?” niyaiwinif Gorixomi dirif sixf nuyirfnayf, Gorixo “Ama o nionifa imonirif worfanif?” yaiwini.

⁴ Ayinani gfwf ama wí wigf nwfápi nani ridiyowa nemana amf makerfa imixarfná Jisasoya imonirifayfne bf nero narigfápi nani riripi osearimini. Nene nijfarini. Xwfa tyo mimonf nwfápi obaxf enagf aiwi bi nepaxirif imonirifirini. Nifirini nepa nwfá mipimonirifirini. Nwfá nepa imonirifirini, ayf na woni Gorixonirini.

⁵ Ama wí re rarigfarini, “Nwfá riripi anfnamf dafiririni.” Wí “Xwfarimif dafiririni.” rarigfarini. Nwfá rarigfa api bi “Nepa nwfá imonirini.” riririfirini. Bi “Kwif seayf e imonirif tiferini.” riririfirini. Api api obaxf ayf wí imonirifagf aiwi

⁶ nene nani nwfá imonirifirini, ayf na woni Gorixorini. O negf aporini. Amipi nani mfkf ikihorini. Ama xfo nani imonirifaéne ayf onirini. Nene nani seayf e imonirifirini eni “Pirini?” marfa, ayf na woni Aminá Jisasi Kiraisorini. Omi dani Gorixo amipi nini imixirif sirif nene imonirifapif neaimixirif enorini.

⁷ E neri ai ama Jisasomi dirif wikwifroarigfayf nini nijfa api nimoniro “Negf nwfá xfdagwapf na mfkf mayf imonirifirfanif?” yaiwifirigfamani.

Segíyí wí Jisasomi sɪnɪ dɪŋɪ mɪwɪkwɪró nerɪná wigɪ ɲwáɪpɪ fá nɪxɪra nɪwagɪfásáná yarɪgɪfáyɪ enagɪa nánɪ mimónɪ ɲwáɪpɪ nánɪ gɪwɪ rɪdɪyowá inɪfɪpɪ nɪnɪróná “Ayɪ gɪwɪ ɲwá imónɪɲɪpɪ nánɪ rɪdɪyowá éfáɪpɪ rɪa narɪɲɪnɪ?” nɪyaiwiro wigɪ dɪŋɪ pɪwɪnɪɲɪ imónɪgɪfáɪpimɪ dánɪ “Nɪpɪkwɪnɪ mɪyarɪɲɪnɪ.” nɪyaiwiro nánɪ apimɪ dánɪ piaxɪ nɪweánɪrɪ udunarɪɲɪrɪnɪ.

⁸ E nerɪ aiwɪ aiwá mɪnɪpa yarɪɲwáɪpimɪ dánɪranɪ, narɪɲwáɪpimɪ dánɪranɪ, Gorɪxo neamímɪnarɪɲɪmanɪ. Mɪnɪpa nerɪná oyá sɪɲwɪyo dánɪ sɪyɪkwɪpianénɪɲɪ imónarɪɲwámanɪ. Nɪnɪrɪná enɪ oyá sɪɲwɪyo dánɪ seáyɪ e imónarɪɲwámanɪ.

⁹ E nerɪ aí áamá Jisasomi dɪŋɪ nɪwɪkwɪroro aí wigɪ dɪŋɪ yóɪnɪɲɪ mimónɪgɪfáyɪ wiyɪné ananɪ nɪpaxɪ imónɪɲɪpɪ narɪɲagɪa nɪseanɪro nánɪ ayɪ enɪ nɪnɪmáná “Nɪpɪkwɪnɪ mimónɪɲɪpɪ rɪa éwɪnɪ?” nɪyaiwirɪɲɪpimɪ dánɪ óreámioapɪrɪxɪnɪrɪ dɪŋɪ tɪnɪ nɪfɪrɪxɪnɪ.

¹⁰ Áamá Jisasomi dɪŋɪ nɪwɪkwɪroro aiwɪ sɪnɪ dɪŋɪ yóɪnɪɲɪ mimónɪgɪfáyɪ segɪ áamá “Nwá rɪnɪɲɪ rɪpɪ ná mɪkɪ mayɪrɪnɪ.” yaiwiarɪɲɪ wo ɲwá imónɪɲɪ apɪ nánɪ aɲɪ rɪdɪyowá yarɪgɪfáɪwamɪ nɪɲweámáná aiwá rɪdɪyowá éfáɪpɪ narɪɲagɪ nɪwɪnɪróná “Nene enɪ ananɪ nɪpaxenerɪanɪ?” nɪyaiwinɪro enɪ sɪxɪ nɪnɪmáná nɪpɪráoɪ.

¹¹ Rɪxa nɪnɪro wigɪ xwioxɪyo dánɪ wá mɪwókɪpa nerɪ udunáná re searɪmɪfɪnɪ, “Seyɪnéyá nɪjɪá imónɪgɪfáɪpimɪ dánɪ sɪnɪ yóɪnɪɲɪ mimónɪgɪfá tɪyɪ —Ayɪ segɪ sérɪxɪmeánɪɲɪ imónɪgɪfáyɪrɪnɪ. Kiraiso upeɪɲɪyɪrɪnɪ. Áamá ayɪ seyɪné nɪjɪá nimónɪro ‘Pí pí ɲwá áamá mewegɪá nepa mimónɪnɪ.’ yaiwiarɪgɪfáɪpimɪ dánɪ rɪxa xwɪrɪfá ikɪxenáoɪ.” searɪmɪfɪnɪ.

¹² Ayɪnánɪ nene negɪ nɪrɪxɪmeá dɪŋɪ sɪnɪ yóɪ mimónɪgɪfáyo sɪpɪ e wikárɪrane ayɪ wigɪ dɪŋɪ “Apɪ neranéná nɪpɪkwɪnɪ mɪyarɪɲwɪnɪ.” yaiwinarɪgɪfáɪpimɪ wiaɪkirane nerɪɲɪpimɪ dánɪ Kiraisomɪ enɪ sɪpɪ wikárarɪɲwɪnɪ.

¹³ Ayɪnánɪ nionɪ gɪwɪ narɪɲáɪpimɪ dánɪ gɪ nɪrɪxɪmeá imónɪgɪfáyɪ óreámioapaxɪ enánáyɪ, ayɪ nóreámioaro udunɪnɪgɪnɪrɪ nionɪ aga ná rɪwɪyo dánɪ aiwɪ ámi gɪwɪ bɪ nɪmɪfámanɪ.

9

“Wáɪ wurɪmeiarɪɲwáone nɪsearáɪpaxɪpɪ Poronɪ wí searáɪɲámanɪ.” urɪɲɪfánɪrɪnɪ.

¹ “O áxenwarɪ inɪɲorɪnɪ.” rɪnɪaiwiarɪɲoɪ? “Jisasoyá wáɪ wurɪmeiarɪɲɪ wo mimónɪnɪ.” rɪnɪaiwiarɪɲoɪ? “O negɪ Ámɪná Jisasomi sɪɲwɪ mɪwɪnɪɲorɪnɪ.” rɪnɪaiwiarɪɲoɪ? “O Ámɪnáo nánɪ wáɪ neararɪɲɪpimɪ dánɪ dɪŋɪ wɪkwɪronɲwaéne menɪnɪ.” rɪyaiwinarɪɲoɪ?

² “Poró Jisasoyá wáɪ wurɪmeiarɪɲɪ womanɪ.” nɪaiwiarɪgɪfáyɪ wí enánáyɪ aí seyɪné aɲɪpaxɪ nionɪ wáɪ wurɪmeiarɪɲá imónɪɲáɪpɪ nánɪ “Rɪxa xɪxenɪ nɪjɪá imónɪɲoɪ.” nimónarɪnɪ. Poronɪ wáɪ searáná seyɪné rɪxa Gorɪxo tɪnɪ nawɪnɪ ikárɪnɪgɪfáyɪné nimónɪrɪɲɪpimɪ dánɪ ámányo áwanɪ rɪnɪɲɪ urarɪɲoɪ, “O nepa Jisasoyá wáɪ wurɪmeiarɪɲɪ worɪnɪ.” urarɪɲoɪ.

³ Áamá pairɪrɪ nɪarɪgɪfáɪpɪ wiaɪkímɪnɪrɪ nánɪ rɪpɪ nura warɪɲárɪnɪ,

⁴ “Jisasoyá wáɪ wurɪmeiarɪɲwáone nánɪ re nɪneaɪaiwiro rɪrarɪɲoɪ, ‘Awa yarɪgɪfáɪpɪ nánɪ nɪgwɪ nánɪ wayɪfá inɪgɪfá nɪro aiwá nɪro epaxɪ mimónɪɲoɪ.’ nɪneaɪaiwiro rɪrarɪɲoɪ?”

⁵ ‘Wáɪ wurɪmeiarɪgɪfá wáɪ tɪnɪ Ámɪnáoɪ xogwáowa tɪnɪ Pitao tɪnɪ awa apɪxɪ nɪmearo apɪxɪ tɪnɪ nawɪnɪ emearɪgɪfápa Porowa axɪpɪ wí e epaxɪ mimónɪɲoɪ.’ nɪneaɪaiwiro rɪrarɪɲoɪ?

6 Apí niyaiwiro rirariñoi? Ríminí rípi niyaiwiro rirariñoi? ‘Wáf wurimeaiarigfá wfa wigf nigwf omiñf pñni wiáripaxf aiwi Poro tñni Bannabaso tñni awaúni aiwá nipiñsi nánni nigwf omiñf yariñfipi pñni wiáripaxf mimóniñi.’ niyeaiawiro rirariñoi?

7 Simiñf wínarigfá áamá wo miñf oniipoyinri wirimeáf giyf rixa enj nimeámáná wiwanñf upfrowárinarigfáriní? Oweoi, wí e epaxf menini. Áamá giyf aiwá omiñf nurimáná mimianf yariñfáriní? Oweoi, api eni wí epaxf menini. Áamá giyf burimákaú nimeróná wiwanñfyf amñf minipa yariñfáriní? Oweoi, api eni wí epaxf menini.

8 Nioni áamá diñf moarigfárimini niñfdiri rfa rariñini? Oweoi, ñwf ikaxf Moseso niriñi eañpimi dani eni axipi e rinini.

9 Apimi dani re niriñi eániñi, ‘Burimákaú tñni wítf aiwá exwexwimf nerfna bi minipa oeniñi manf gwf mijáripanti.’ niriñi eaniñipi ‘Gorixo burimákaú naniñi diñf nimori rñfñini.’ riseaimónarini?

10 ‘Ayf ámaéne nani eni diñf nimori miripa enjñani?’ miseaimónipa reñoi? Oyi, ayf ámaéne nani eni rñfñini. Moseso áamá aiwá iwfa uripfri nani xwfa yunf nikixéa warigfáyf tñni aiwá yof éaná miarigfáyf tñni nñni nawini wigf bi nifrfá nani diñf nikwf moro éfrixinri e rariñfñini.

11 Wáf wurimeiarñwáone xwiyfá Gorixoyapi nisearirfna aiwá iwfanñf seaurarñagwi aí re riseaimónarini, ‘Aiwá iwfanñf neaurarigfárimini dani bi nimiro aiwá niffri nani ninearápirónáyfñani, aikf yinifri nani ninearápirónáyfñani, ayf nanf miyarñoi.’ riseaimónarini?

12 ‘Áamá wí anani nisearápiro nipaxf enánáyf, ayf none añipaxfñini.’ nimónarini.” rariñarini.

E nerí aí none nisearápipaxf imóniñipi misearápiñwáriní. Áamá xwiyfá yayf neainipaxf urarfna “Amipi wí nearápaniro nani rfa yariñoi?” niyaiwiro diñf miwkwíropa efrixinri nisearápipaxf nimónirane aí wí misearápf dfwf ikeamóniñwárimini xwámámf wiñwáriní.

13 Áamá amipi añf ridiyowá yariñfiwámi inimi enjyo mearigfáwa aiwá niffri nani iwámi wenfpi mearigfápi nani seyñe niñfá mimónipa reñoi? Áamá nanwf Gorixo nani nimeámi báná ridiyowá wiariñfáwa ridiyowá wiífápi bi nimearo narigfápi nani eni seyñe niñfá mimónipa reñoi?

14 Axipi Áminá Jisaso sekaxf re rñfñini, “Áamá xwiyfá yayf seainipaxipi wáf nurimeiarigfáwa apimi dani aiwá niffri nani meáfrixiní.”

15 Ámináo sekaxf e rñf aí nioni seyñe tñni niñwearfna wí misearápf nerí agwi eni api bi nioni oniapfipoyinri payf nearí miseamónapariniñi. Ayf rípi nani searariniñi. Nioni aiwá nisearápiri minf nerí nera unápi nani miñf meakñinariniñápi áamá wo aiwá niniapirfna nisanionwírariniginiñi nani “Nioni xami pémiñini.” nimónarini.

16 Arfá nípoyi. Nioni xwiyfá yayf neainipaxipi wáf nisearirfna Gorixo e éwiniginiñi sekaxf nirowárenapiñf enagi nani e yariñápi nani niwanñoni miñf meakñinipaxf wí menini. Nioni Gorixo e éwiniginiñi nirowárenapiñipi mepa nerfñáyf, sfá wí nioni majfá nóripaxfñini.

17 Gf diñf tñni “Wáf ourimemini.” ninimóniri siñwíryf, “Gorixo yayf nimopaxipi eminri yariñini.” rípariniñi. Gf diñf tñni “Wáf ourimemini.” minimóni Gorixo sekaxf nirowárenapiñf enagi nani nerfñáyf, arige niyaiwirí “O yayf nimopaxipi yariñini.” rimfñini?

18 Ayinani pipimi dani nioni yayf nimopaxfñini? Nioni áamáyo xwiyfá yayf neainipaxipi wáf nurirfna apimi dani urápipaxf imóniñipi murápi pa nerñfyo dani yayf nimopaxf imóniñipi yariñini.

“Ámá pí pí imónigfápa nioní ení imónarijaríni.” uríjé nániríni.

¹⁹ Nioní nepa ámá womí xínáíníníjé nimónírí omíjé wíiaríjéoní menjagí aí ámá ayá wí Jisasomí oxídífoyínírí nání nioní gí díjéyo dání ámá níyíyá xínáíníníjé nimónírí omíjé wíiaríjéoní imóníjéni.

²⁰ Nioní gí Judayí tñní níjwearíná Jisasomí díjé owíkwírópoyínírí ayíníjé nimónírí yaríjaríni. Njwí ikaxí ríníjéjéjé níjwá míxenjwíráríníjéoní aiwí gí Judayí apimí njwá xenjwíráríníjéyí tñní nawíní níjwearíná, “Nioní aríge yaríná ayí Jisasomí díjé wíkwírópíráoí.” níyáiwírí nání nioní ení apimí njwá xenjwíráríníjéoní imónarijaríni.

²¹ Gí Judayí tñní níjwearíná ayíníjé nimónírí aiwí ámá Goríxoyá njwí ikaxí ríníjéjéjé níjwá míxenjwíráríníjéyí tñní nawíní níjwearíná, ayí Jisasomí díjé wíkwírópíráoí nioní ení njwá míxenjwíráríníjéoní imónarijaríni. Nioní njwí ikaxí ríníjéjéjé míxídí nerí marfáí, Kiraiso ríjéjéjé xídarijéoní enjagí nání raríjéni.

²² Nioní ámá ení samíjé wegíyí tñní nawíní níjwearíná ayí Jisasomí díjé wíkwírópíráoí nání nioní ení ení samíjé níwéjéoní nimónírí uréwapiyaríjaríni. Ámá níní wíyo erfkiemeáimíjéjé ayí pí pí imónigfápa nioní ení axíjé e imónarijaríni.

²³ Nioní apí níjéjé yaríjaríjé, ayí ríjéjé nání yaríjaríni. Xwíyíyá yayí neainíjé imóníjéjé uráná arfá níjéjé nání yaríjaríni. Xwíyíyá apí ámáyo naní wímíxaríjéjé nioní ení onímeaní e yaríjaríni.

“Goríxo yayí neaimoníwíníjéjé Jisasomí píráníjé ouxídaneyí.” uríjé nániríni.

²⁴ Ámá yamíyamúróníjé inaríjéyí níní aníjé nero aí ná woní, múróo xíto díjé níyáiwírí níyírí meaaríjéjé nání seyíné níjéjé mimóníjéjé rejé? Ayínání seyíné ení Jisasomí níxídíróná yamíyamúróníjé nero xámí rémoaríjéjéjé éfíjéjé.

²⁵ Ámá re yaiwíaríjéyí, “Nífá xíjéjé yaníro nání awí éanaríjé nání nurí wíníyo múróimíjéjé.” yaiwíaríjéyí wíwaníjéyí ení síxí ímíxínáníro nání pí pí míjéjé wínaníjéjé arfá níkeamoro ení síxí éámíxínaríjéjé. E yaríjéyí urí ímíxíníjéjé imóníjéjé bí meaaníro nání yaríjéjé aí nene urí ímíxíníjéjé mimóníjéjé meaanírane nání yaríjéjé.

²⁶ Ayínání nioní Jisasomí níxídíróná yamíyamúróníjéjé níjéjé níjéjé irfíjéjé xíjéjé wíjaríni. Wé neáníróná xaríxarí nerí meá píráníjéjé sopíjéjé norí nírómáná xíjéjé eajaríjéjé.

²⁷ Níwaníjéjé ení síxí oímíxínímíjéjé nání náoní íwaníjéjé éanírí pí pí nioní míjéjé nínaníjéjé arfá oíkeamómíjéjé nání íwaníjéjé éanírí yaríjaríni. Ayí ríjéjé nání e yaríjaríni. Nioní ámá wíyo wáf re nuríméjéjé, “Kíraisomí níxídíróná yamíyamúróníjéjé níjéjé níjéjé xídíjéjé.” nuríméjéjé enáná Goríxo “Ayí tñní yamíjéjé mimóníjéjé.” níjéjéjé e yaríjaríni.

10

“Sípí Judayeneyá nearfawéyí yagfápa mepa éwaníjéjé.” uríjé nániríni.

¹ Gí níjéjé meáyíjé, negí nearfawéyí yagfájé nání díjéjé mopíjéjé nání bí osearímíjé. Ayí níní Moseo Isípíyí aníjéjé dání níwírí meámí nuríjéjé agwí Goríxo níjéjéjé úwíníjéjéjé níjéjéjé símaníwíyóníjéjé ínímí níjéjéjéjé nómí wagfájéjé. Níní ení ípí Ragí ríjéjéjé níjéjéjé níxeróná mídíjéjéjé eadíkíowaríjéjéjé áwínímí níxéa ugíawíjéjé.

2 Níni agwípmi símanwíyóniñí nñweaxa uro ipíwámi xero neróná Moseso tñni nawíni ani níkarínro néra ugíawixíni.

3 Aiwá mayí e nemeróná aiwá manát rñniñí Goríxoyá kwíyíyo dání imóniñípi ayí níni níga wagíaríni.

4 Iniígí mayí e nemeróná Goríxoyá kwíyíyo dání símiñí meanú ayí níni nagíaríni. Síñá iniígí símiñí meaago —O wíniyí úfámi númi emeagoríni. O, ayí Kiraiso nání raríniñi.

5 E neríñí aiwí ayí nápi yarígfápi nání Goríxo wikí níwónirí áamá dñí meanje dání ami ami opépoynirí níwikára wagíaríni.

6 Ayí amípi api api néra nuróná pegíapimí dání nene nání síñwepígí neainíni. Ayí sípi imóniñípi nání mñí inagíapa nene ení axípi mñí minípa éwanígíniñi síñwepígí neainíni.

7 Ayí wí wigí ñwíapimí níxíróná Bíkwiyo dání re níriní eáníñípi tñni xixeni re egíawixíni, “Ámayí aiwá níro iniígí níro epíri nání níñweagíásaná ríkíkiríó inaníro nání wíapíni meagíawixíni.” níriní eáníñípi tñni xixeni e egíawixíni. Nene ayí yagíapa nerane mimóní ñwíá imóniñíyo wí níxírópa éwanígíni.

8 Ayí wí íwí inígíapa —íwí e inígíapi nání Goríxo píri umamópoyiníri uráná áamá xíomi píraníñí xídarígíayí síá axíyimi áamá íwí inarígíayo, níni 23,000 imónígíayo pípíkímí emegíapi nání raríniñi. íwí ayí e inagíapa nene ení axípi e minípa éwanígíni.

9 Ayí wí Áminá Goríxo nepa eñí eáníñoríanirí iwamíto wíwapíyagíapa — E wíwapíyáná oyá dñí tñni áamá ayo weaxíá sídñí óagi nání pegííni nání raríniñi. E iwamíto wíwapíyagíapa nene ení míwíwapíyipa éwanígíni.

10 Ayí wí Goríxomi aníñúmí wirínagíapa —Aníñúmí e wirínáná aníñají ámayo xwíríá wikíxearíño píkinípi nání raríniñi. Goríxomi aníñúmí wirínagíapa nene ení axípi e mepa éwanígíni.

11 Api api e níwímeáa unípi wigí wíniyí éf oweayímeánípoynirí síñwepígíniñí wirí nene agwí ríná síá yoparíyí ríxa nímónííni ñweañwaéne íkwairíri neainífa nání Bíkwiyo ñwiráriníñípiñi.

12 Ayínáni “Goríxomi píraníñí xídaríñáoni ayí yagíapa wí epaxonímani.” yaiwinaríñí goxi goxi, jíwaníñoxi axípi nerí aníñimígíniñi píraníñí meníñíxiñi.

13 “Eñí eánígíayíríanirí ámayo iwamíto wíwapíyarígíapi axípi míneáimeá xegí bí imóniñípi neáimeaaríni.” míyaiwipani. Goríxo —O áamá dñí wikíwírínípxí imóniñoríni. O iwamíto áamá seaíwapíyáná seyíne xwámámí míwípxí imóniñípi xe oseaíwapíyípoynirí wí síñwí seaníñí meníni. Áamá wí xe iwamíto oseaíwapíyípoynirí síñwí níseaníñí seyíne xopírírí wípxí nání ení xwámámí wípxíyíne seaimíxiyíníaríni.

Rídiyowá mimóní ñwíapi nání iníñípi nání uríñí náníniñi.

14 Gí níxímeáyíne, Goríxo negí neáíawéyo naní wíagi aiwí obaxí ayá wí wigí sípi neríñíyo dání xwíríá ikíxenagíá eñagi nání nene dñí nímorane mimóní ñwíapi wí níxíriipa nerane api tñí e dání éñíñí owaneyí.

15 Dñí tígíayíne, níni dñí tígíayo uraríñápa axípi nísearímínirí yaríñápi nání sewaníñíyíne dñí níyaikiroro “Sípíríani? Naníñíani?” yaiwípoyní.

16 Kapíxí iniígí wainí iníñípi —Api Áminá Kiraiso nene nání níneapeiríni ragí punípi nání dñí neainíñí nání imóniñípiñi. Nene níñíranéni Goríxomi yayí wíaríñwápiñi. Iniígí api níñíranéni o tñni mímíñíniipa

yaríñwáraní? Aiwá o nínapeiríná xío náo ríníñf winíñfpi —Apí nání dñf neainínfa nání níkwírírí naríñwápiríní. Aiwá apí níníranéná ení o tñí nawíní mímíñínípa yaríñwáraní?

17 Aiwá níkwírírí naríñwá apí ná bíní enagí nání nene áamá obaxene imóníñagwí aiwí ná bímí dáníní níkwírírí naríñwáyo dání síyikf ná bíní mímónípa renwíní?

18 Gí Isíreríyí yaríñfápi nání ení dñf mópoyí. Rídiyowá éfápi naríñfáyí Goríxo, e íráf oníño tñí míñínaríñfáríní.

19 Nioní searímínírí yaríñfápi seyíné ríxa dñf rímoní? “Rídiyowá áamá Goríxomí míxídaríñfáyí wíñf mímóní ñwáfápi nání yaríñfápi, ayí nepaxíñf imóníñfpi nání rífa neararíní?” ríyáiwíaríñfó? “Wíñf ñwáfá imóníñfpi ení, ayí nepaxíñf imóníñfpi nání rífa neararíní?” ríyáiwíaríñfó?

20 Oweoí, wí e searímínírí míyaríñíní. Rípi oyáiwípoyínírí seararíñíní, “Áamá Goríxomí míxídaríñfáyí wíñf rídiyowá yaríñfápi Goríxo nání rídiyowá mé wíñf mímóní ñwáfá kwíyí sípí tñfpi nání rídiyowá yaríñfáríní?” oyáiwípoyínírí seararíñíní. Seyíné wíñf rídiyowá éfápi níníroná kwíyí apí tñí nawíní míñíníñfíríxínírí seararíñíní.

21 Wí re míyáiwínípa éfríxíní, “Nene ananí kapíxí Ámínáo neaiñfpi nání dñf moaníwá náníwá nírane mímóní kwíyíyí náníwá nírane epaxeneríní. Nene ananí aiwá Ámínáo nánípi nírane mímóní kwíyíyí nání rídiyowá éfápi nírane epaxeneríní.” míyáiwínípa éfríxíní.

22 “Rídiyowá mímóní ñwáfá nánípi naríñwápipí dání Ámíná Goríxo wíñf dñf neaiwíní nání símirírí wíwaníñíní.” ríseaimónaríní? “Ení eáníñf nene eáníñwápi xíoypímí seáyí e imóníñagí nání pírfí neamamopaxenemání.” ríyáiwíaríñfó?

“Goríxomí yayí umepaxí imóníñfíní éwaníñíní.” uríñf náníríní.

23 Wíyíné re raríñfápi, “Pí pí ‘Oyaneyí.’ nínéaimóníríná nene ananí epaxíríní.” raríñfápi nepa níríro aiwí apí bí neríñfípímí dání píráníñf imíxínaríñfámaní. Goríxomí dñf wíkwíronwaéne “Pí pí ‘Oyaneyí.’ nínéaimóníríná ananí epaxeneríní.” yáiwíaríñwápi nepa imóníñagí aiwí apí bí neríñfípímí dání síkíkf omíxínaríñwámaní.

24 Segíyí wo “Naní níwaníñoníní nímeaní nání aríge emíníréíní?” míyáiwípa erí “Naní áamá tío ení wímeaní nání aríge emíníréíní?” yáiwírí éwíníñíní.

25 Pí pí gíwí áamá wí makerfá imíxaríñfíe dání bí yaríñfápi seyíné ananí bí nero níníroná ayá síwí searoníñínírí “Mímóní ñwáfápi nání rídiyowá éfápirání? Rídiyowá mepa éfápirání?” yaríñf mínípa éfríxíní.

26 Bíkíwíyo dání “Xwáfá rírírání, amípí xwáfá tío eníñfírání, níní Ámínáo yá imóníní.” nírínírí eáníñagí nání “Pí pí gíwí enípi ananí nípaxeneríní.” seararíñíní.

27 Áamá Jisasomí dñf míwíkwíronf wo “Aiwá bí onaneyí.” searepearáná seyíné “Ananí Owaneyí.” niseaimóníríná, sa nuro ayá síwí searoníñínírí pí pí aiwá seaiapfípi nání “Wíñf mímóní ñwáfápi nání rídiyowá éfápirání? Mepa éfápirání?” míyáiwípa nero ananí nífríxíní.

28 E nerí aí áamá wo áwaní re nísearírínáyí, “Gíwí rípi ñwáfá imóníñfpi nání rídiyowá iníñfíríní.” nísearírínáyí, áwaní searío nání dñf nímoró o seyíné naríñagfá níseaníríná “Gíwí apí Jisasomí dñf wíkwíroaríñfá tíyí mínípaxí imóníñfpi pí nání rífa naríñfó?” níyáiwírí ayá síwí uroníñínírí mínípa éfríxíní.

29 Seyíné níniróná “Nípikwini miyarinwini.” niyaiwiro ayá s'wí searoniginiri mirarinini. Áwaní searí “Ayí nápikwini miyarinjoí.” niseaiawiri ayá s'wí uroniginiri rarini. E seararinjagi nání áamá wo níwiápinimeari re nirinijoí, “Nene anani nepaxí imóninipi pí nání áamá wí ayá s'wí uropaxí imóninipimi dání áami mepaxí imóninwini?”

30 Nioni g'wí api niniiri Gorixomi yayí niwirínáyí, g'wí nioni yayí wíápi nání m'k'k' píyo dání pairiri nipaxí imóninini?” Áamá wo e niriini aí

31 rípi osearimini, “Seyíné g'wí nínirónarani, iniigí nínirónarani, pí pí nerónarani, áamá wí sinwí niseaniróná ‘Gorixomi diñí níwíkwíroro nání r'á yarinjoi?’ oseaiawipoyiniri omi seayi e um'eyoapaxí imóninipi érixini.” osearimini.

32 Judayirani, G'rikirani, áamá Gorixoyá siyikí imónig'áyirani, ayí omi sini x'dipaxí enánáyí, nene oyá sinwíyo dání anani epaxí aí ayo óreámioapaxí imóninipi mepa éwanigini.

33 Nioni yarinjapa seyíné eni axípi érixini. Nioni pí pí ner'ná niwaninoní nánini ayá t'ni mimení “Áamá obaxíyo Gorixo yeáyí uyimixemean'á nání omi diñí owíkw'íropoyiniri arige neri ayo ayá t'ni umem'áraní?” niyaiwiri ayí yayí winipaxí imóninipini yarinarini.

11

1 Nioni Kiraiso yag'ipi ikaniní wiarinjapa seyíné eni nioni ikaniní nírixini.

“Apixíwa minj'yo wí pán'rixini.” uriní nánirini.

2 Seyíné nioni nání ininá diñí ar'á mikeamó Jisasomi x'darinwaéne yarinjwápi nání nioni seaiékw'kw'iyinapi xáiwí f'á níxir'ro yarinjag'á nání yayí bi oseaimini.

3 Seyíné seaiékw'kw'iyinapi xáiwí f'á níxir'ro aí “Rípi nání eni nij'á oimón'poyi.” nimónarini. Kiraiso áamá oxí niyoní seayi e wimóniri oxowa xiepíwami seayi e wimóniro Gorixo Kiraisomi seayi e wimóniri eni.

4 Ayináni oxí go go Gorixomi rixiní nurirínarani, oyá xwiy'ápi w'á nurókiamorínarani, wí minj'yo nípákínimáná e nerínáyí, o xegí seayi e wimóninjomí —O ayí Kiraisorini. Omi ayá wimoarini.

5 E neri aí apixí gí gí minj'yo wí m'd'kínipa nemáná Gorixomi rixiní nurirínarani, oyá xwiy'ápi w'á nurókiamorínarani, í xegí seayi e wimóninjomí —O ayí xegí xiagworini. Omi í ayá wimoarini. Apixí e yarig'íwa re imónig'íwa t'ni xixeni imóninjoí. Íwami gwí niyir'ná ayá xwé owininiri d'á n'ni róáná minj' wá' nero nání ayá winarinj'wa t'ni xixeni imóninjag'á nání rarini.

6 Apixí giyí “Minj'yo wí m'pákínipa oemini.” níwimónirínáyí, wigí d'á n'ni eni rón'rixini. E níseariri aí apixí d'á n'ni róánáyí minj' wá' nimóniri nání ayá níwinirínarani, úrapí róánáyí wiwíá f'á níweri nání ayá níwinirínarani, minj'yo wí pákín'rixini.

7 Ayí rípi nání rarini. Gorixo áamá oxí iwam'ó nimixiri nitir'ná seayi e xewaninjoniní imóninipa wimixiní enagi nání oxíyí Gorixo x'ó imóninipi síwániní níwiniri nání omi rixiní nurirínarani, oyá xwiy'ápi w'á nurókiamorínarani, amípi wí minj'yo m'pánipa érixini. E neri aí apixíyí wigí f'wiagwíyí imónig'ápi síwániní níwiniri nání ayí Gorixomi rixiní nurirínarani, oyá xwiy'ápi w'á nurókiamorínarani, amípi wí minj'yo pán'rixini.

8 Ayí rípi nánirini. Enína Gorixo áma oxí nimixirína apixími dání bi niyori imixinjímani. Apixí nimixirína oxomi dání bi niyori imixinjírini.

9 Apixími oxo aríra wíwinigíniri imixinjímani. Oweoi, apixí oxomi aríra wíwinigíniri imixinjírini.

10 Ayínani “Oxíyí apixíyo seáyí e ríra wimóniŋoi?” yaiwipírí nání imóninjípi wí apixíwa mĩŋíyo páníríxini. Íwa pí pí yarígápi anjínají sĩŋwí wĩnaxídarígá enagi nání rarĩŋini.

11 E seararĩgagi aiwi oxí Ámináo tĩni nawíni nikárinirína “Nioni apixí mayoni neri aĩ sopĩŋí noniri yarĩŋaonirini.” rĩpaxí menini. Apixí eni Ámináo tĩni nawíni nikárinirína “Oxí mayíni neri aĩ sopĩŋí noniri yarĩŋáinirini.” rĩpaxí menini.

12 Neparini. Gorixo apixí iwamíto nimixirína ayí oxíyo dání niyori imixinjírini. E neri aĩ rípi eni neparini. Oxí nĩni apixíwa xĩrarígárinini. E neri aĩ apixíraní, oxíraní, píraní, amípi nĩpini mĩkĩ ikinjo, ayí Gorixorini.

13 Sewanĩŋíyíné xwĩyíá nioni seararĩŋá rípi nání dĩŋí niyaikiroo “Sĩpírĩani? Nanĩrĩani?” yaiwípoyi. Apixíwa amípi bi mĩŋíyo mĩpákinĩpa nemána Gorixomi rĩxĩŋí nurĩrĩnáyí, “Anani yarĩŋoi.” rĩseaimónarinini? “Anani mĩyarĩŋoi.” rĩseaimónarinini?

14 Ámaéne negí imóniŋwápimi dání síwá rénĩŋí neainarĩŋírini. Áma oxí dĩá sepiá xĩrá enána ayí ayá winĩpaxí imónini.

15 E neri aĩ apixí dĩá sepiá enána ayí dĩŋí níá winĩpaxí eni. Negí imóniŋwápimi dání síwá énĩŋí neainarĩŋírini. Pí nání maríá, Gorixo apixíwa rĩtĩ inĩríxini dĩá sepiá wiŋí enagi nání sepiá enánáyí “Dĩŋí níá winĩpaxí eni.” seararĩŋini.

16 Áma wí “Xwĩyíá Poro rarĩŋí rípi nání xixewiámí ouraneyi.” nĩwimónirína rípi urimĩni, “None ámi xegí bi yarĩŋwámani. Siyikí Jisasoyá imónigíá ami ami ŋweagíáyí eni xegí bi xĩdarígámani. Ayí nioni rĩápiní yarígárinini.” urimĩni.

“Aiwá Ámináo nání dĩŋí oneainirini imixarĩŋwápi úrapí mĩnimepani.” urĩŋí nánirini.

17 Seyíné Gorixomi yayí wianiro nání awí neániróná nanĩ mimóní sĩpĩpiní nimóniri yarígá enagi nání ámi sekaxí rípi nĩrĩrĩna segí yarígápi nání weyí nĩmeariri searimĩmĩni.

18 Xámi rípi searimĩni. Nioni áma wí re rarĩŋagá aríá wiŋárinini, “Jisasoyá siyikí imónigíá Korinĩyo ŋweagíáyí Gorixomi yayí umeanĩro nání awí neániróná nawíni mimóní yanĩ epayónarígárinini.” rarĩŋagá aríá nĩwirí “Bi nepa e ríra yarĩŋoi?” yaiwiarĩŋárinini.

19 Ayí neparini. “Seyíné dĩŋí ná bini nimoro axĩpini mimónigíáyínerini.” nimónarinini. Seyíné re yaiwinĩpírí nání “Negíyí wiene Jisasomi xixeni nĩxĩdirane mĩmĩwiároarĩŋwaéne, ayí anerĩani?” yaiwinĩpírí nání xixegíni yanĩ nepayónĩro yarĩŋoi.

20 Ayínani seyíné awí neániróná “Aiwá Ámináo nání ‘Dĩŋí oseainirini nĩríxini.’ nearĩŋípi narĩŋwini.” nĩyaiwiro aiwi nepa mĩnarĩŋoi.

21 Ayí rípi nánirini. Awí neánĩro aiwá nĩniróná niyíneni sini mé aiwá xixegíni ríá yeaárĩpi anĩni niyoaro xixegíni nĩnĩro nání wiyíné agwíni ŋweanána wiyíné iniigí wainí xwapí nĩnimáná papĩkí yarígárinini.

22 Pí nání e yarígárinini? Aiwá nĩro iniigí nĩro epírfá nání segí anĩ menĩranini? Jisasoyá siyikí seyíné imónigíápi mĩ peayí owiananeyiniri

e yarigfáraní? Séríxímeá aiwá nání dífwí ikeamónarigfáyo ayá owimoaneyiní e yarigfáraní? “Poró weyí neamearípaxí imóníñpí yaríñwíni.” ríseaimónaríni? Oweoi, apí néra waríñagfá nání wí weyí seamearímfámani.

Aiwá Ámináo xfo nání díní winíwinígníni imíxíñpí nání uríñí nániríni.

²³ Xwiyfá nioní eníiná searéwapíyíñápí gí díníyo dání mísearéwapíyíñáríni. Ámináo níréwapíyíñíyo dání searéwapíyíñápí, ayí rípiríni. Sfá Áminá Jisaso nání Judaso pasá uméyími Ámináo aiwá bí nímearí

²⁴ aiwá apí nání Goríxomi yayí níwimáná níkwíríni re ríñínigíni, “Rípi gí waráríni. Seyíné nání rídíyowáníñí inímípiríni. Soyíné nioní seaiimípi nání díní seainíntá nání nioní éapa axípi e yayíríxíni.” uríñínigíni.

²⁵ Awa ríxa aiwá nínímáná kapíxí iníngí wainí íníñí wá nímearí xegí yaríñpa axípi nemáná re ríñínigíni, “Goríxo xwiyfá síñí ‘E níseaiimfáríni.’ raúroaáríñpí ‘Nepa xíxeni níneaiinífaríni?’ oyaiwípoyiní nioní níperfíná gí ragí púyí iníngí wainí síxí ríwáníñí imóníni. Íníná soyíné iníngí ríwá níñíríná nioní nání díní seainíntá nání níríxíni.” uríñínigíni.

²⁶ Seyíné o ríñípi nero aiwá apí níro iníngí awá níro neríñípími dání o ámi weapínte nání wáf ríníñí níra warígfáraní, “Ámináo nene nání ríxa neapeíñíni.” Éñíñí níra warígfáraní.

“Ámináooyá aiwápi gíyíné úrapí níñíríná xwiyfá meáríñípaxí yaríñoi.” uríñí nániríni.

²⁷ Ámá gíyí xámi píraníñí díní míyaikiró Ámináo ayá winípaxí imóníñpí ero aiwáraní, iníngíraní, xfo nání díní winíni nánípi úrapí níro nerónáyí, warápi tñí ragípi tñí xóróríníñí nero nání xwiyfá meáríñípaxí imóníñoi.

²⁸ Ayínání ámá woxí woxí, “Naní imóníñpí rífa yaríñíni? Sípi imóníñpí rífa yaríñíni?” níyaiwirí yaríñí niga núsáná aiwá apí tñí iníngí awá tñí xe níríxíni.

²⁹ Ayí rípi nániríni. Ámá aiwá apí tñí iníngí awá tñí níñíríná “Ámináo xegí warápími dání neaiñí enagí nání rífa naríñíni?” míyaiwípa nerfínáyí, ayí xwiyfá meárínaníro nání naríñagfá nání raríñíni.

³⁰ Sa míkí apími dání segí obaxí wí símíxí nero níyípe nímoníri ero wí ríxa píyí ero egfáraní.

³¹ Nene xámi negí yaríñwápi nání yaríñí niga nurane “Naní rífa yaríñíni? Sípi rífa yaríñíni?” níyaiwirane díní píraníñí nímíxíñmáná aiwá apí níñírane síñwíríyí, Kiraiso xwiyfá bí níneamearíri síyikí neareáminíri enímani.

³² E nerí aí agwí ríná Ámináo xwiyfá níneamearíríná ríwéná nene ámá xfómi míxídarígfáyo tñí nawíní xwiyfá umeárímígníni ríxa xwiyfá níneamearíri síyikí neareaaríni.

³³ Ayínání gí níríxímeáyíné, aiwá nioní seararíñápí naníro nerímeáníríná axíná nawíní píraníñí onaneyiní ríwíyo rémoarígfáyí nání weníñí nerí ñwearfíni.

³⁴ Seyíné aiwá apí níñíróná úrapí nero xwiyfá meáríñípiríxíni segíyí wí agwí ení míweáníñánáyí síni míbipa neróná wígfí añiwámi dání aiwá níríxíni. Aiwá apí nání xwiyfá bí síni níwenagí aí ámi níseáimearíná searímfáraní.

12

“Kwíyíþimi dání epaxí imónigfáþi bi bi imónini.” uríþf nánirini.

¹ Gí níríxímeáyíné, seyíné payí nearo Goríxo xegí kwíyíþi síxí seamímoníþimi dání e e epaxí imónífríxínirí seaimíxíþí seyíné yaríþf nigfáþi nání “Seyíné xe majfá nero oéþoyí.” mímimónarini.

² Seyíné síni Goríxomi míxíþípa neróná seaigfáþi nání nijfá imóniþoi. Ámáya mímóní þwáfá imóniþíyo —Ayí xwíyáfá bi ríþaxí mímóniþíyífrini. Ayo oxfíþíþoyínirí yapí pí pí seaieþísíáná seyíné nepaxínirí xídagfáþi nání nijfá imóniþoi.

³ Ayínáni “Seyíné nijfá re oimóníþoyí.” nímónarini. Ámá wí Goríxoyá kwíyíþimi dání nírífríná wí re ríþaxí menini, “Jisaso xewaníþo roapíkíníþorini.” ríþaxí menini. Ámá wí Goríxoyá kwíyíþimi dání míríþa nerínáyí, “Jisaso negí Ámínáorini.” eni wí ríþaxí menini.

⁴ Kwíyíþimi dání e e epaxí imónífríxínirí síxí umímoaríþíþi xíþegíni imóniþagí aiwi kwíyí axíþi ná þini imóniþíþimi dánini yaríþfárini.

⁵ E neríþíyo dání ámáyo seáyí e e wífríxínirí Ámínáo wímíxaríþíþi xíþegíni eþagí aiwi Ámínáo, ayí ná woni axorini.

⁶ Anani nepaxí imónigfáþi xíþegíni imóniþagí aiwi Goríxo, ayí ná woni e e epaxí imónífríxínirí eþf síxí weámíxaríþíþini.

⁷ E neríþf aiwi o ámá xíoyá imónigfá þíni xíþe arírá inífríxínirí womíni womíni xegí kwíyíþíyo dání epaxí imóniþíþi bi bi þaní wiaríþíþini.

⁸ Bi bi þaní níríwífríná ámá wo kwíyíþimi dání xe díþf émf saímí nímori ámáyo þíráníþf uríþaxí oimónirí wírí wo kwíyí axíþimi dání xe nijfá seáyí e nímónirí þíráníþf uréwapíyíþaxí oimónirí wírí

⁹ ámi wo kwíyí axíþimi dání xe díþf ayá wí oníkwíronirí wírí ámi wo kwíyí axíþimi dání xe eþf síxí neánirí ámá símíxí yaríþfáyo þíráníþf owímíxínirí wírí

¹⁰ ámi womí emímf epaxí oimónirí wírí ámi womí xíoyá xwíyáfá wáfá urókíamopaxí oimónirí wírí ámi womí ámá wí kwíyí þimi dání raríþagfá arfá níríwífríná adadf níríwírí “Ayí kwíyí apími dání rífa raríþoi?” yaiwíþaxí oimónirí wírí ámi wo ámá gwí wírí wírí xwíyáfá mfkf apí apími dání anani ríþaxí oimónirí wírí ámi womí xwíyáfá mfkf apí apími dání arfá níríwírí þaní wímeaíþaxí oimónirí wírí yaríþíþini.

¹¹ Goríxo ámá wíyí wíyo þaní xíþegíni e e níríwía nurí aiwi kwíyí axí ná þimi dánini e e epaxí imónífríxínirí níríwímíxíríná womí þíþi owímínífríná apí wiaríþíþini. Ámi womí þíþi owímínífríná apí wiaríþíþini.

“Obaxene imóniþagwi aiwi wará ná þíníþíþf imóniþwíni.” uríþf nánirini.

¹² Ámáya wará ná þini eþagí aiwi náþimi dání wé síkwí amíþí xíþegíni bi bi imónini. Waráþimi dání amíþí xíþegíni bi bi imóniþíyí þíni obaxí imóniþagí aiwi náþi ná þínirini. Ámá Kiraisoyá síyíkíþi imónigfáýf ámá waráþi þíni ríramíþíyí imóniþaxífrini.

¹³ Ayí ríþi nánirini. Nene —Wiene Judayenerani, wiene Gíríkíyenerani, wiene xínáíwanéníþf nímónírane omíþf wíiaríþwaénerani, wiene áxeþwarí míneainí negí díþf þíni emearíþwaénerani, —Níneneni eni kwíyí axíþimi dánini síyíkí ná þini imónani nání wayí neameairo kwíyí axíþíni neaainirí eþf eþagí nání raríþíþini.

¹⁴ Nene nijfá re imóniþwíni. Ámá waráþi, ayí ná þini mímóní síkwífrani, wéraní, míþífrani, xíþegíni bi bi imónini.

15 Si kwú xwi yá rí paxí nimóniri re ránáyí, “Niúni wéúni mimóni jagi nání nápiyá bini maní.” ránáyí, “ ‘Ná pimi dání bi imóni iþi maní.’ yai wipaxí rini.” riseaimónarini? Oweoi.

16 Aríána ení re ránáyí, “Ni naní si i wí yini me jagi nání nápiyá bini maní.” ránáyí, “ ‘Ná pimi dání bi imóni iþi maní.’ yai wipaxí rini.” riseaimónarini? Oweoi.

17 Nápi níni si i wí ni enánáyí, arige nerí aríá epaxí rini? Nápi nípi ní aríáni enánáyí, arige nerí di i weáni paxí rini?

18 Nápi, ayí axí pi ná bini mimónini. Si i wí rani, aríarani, api api e nimóga úwini i i ni rí Gorixo xfo wimóni i i pa di i neyírori nimi xiri ti i rini.

19 Wará pimi dání amí pi si kwí rani, wérani, xixegíni imóni i i pa mimóní axí ná bini nimóni rí ránáyí, warápi arige imóni paxí rini? Oweoi, e nerí ránáyí, wará xegí imóni i i pa bi imóni paxí menini.

20 Negí wará imóni i i pi, ayí rí pi rini. Wará pimi dání amí pi xixegíni wérani, si kwí rani, imóni i i pi ayí obaxí aiwi warápi, ayí ná bini rini.

21 Si i wí yi xwi yá rí paxí nimóni maná wéúmi wí re urí paxí menini, “Ná sa i ni mni rí rari i i xí, pí nání júxi tíni nawíni imóni mni ni? Ni i yini anani ní gí pi i i weapaxí yini rini.” urí paxí menini. Mi i yi ení si kwúmi wí re urí paxí menini, “Ná sa i ni mni rí rari i i xí, pí nání júxi tíni nawíni i i weámni ni? Ni i yini anani ní gí pi i i weapaxí yini rini.” urí paxí menini.

22 Oweoi, pí pí ná pimi dání imóni i i “Ení meáni i i pi rí rani?” yai wiarí wá pi me jánáyí, omi i i amí pi nene ná pimi dání yarí wá pi ní pi kwini epaxí menini.

23 Ná pimi dání imóni i i “Na i ni oní miá pi imóni i i pi rí rini.” yai wiarí wá yi nene anani pí rani i i okiyá meari wá rini. Ná pimi dání imóni i i si i jani mme paxí imóni i i yí pí rani i i rí rí yarí wá rini.

24 E nerí aí pí pí ná pimi dání imóni i i “Awi axí imóni i i pi rí rani?” yai wiarí wá pi, ayí rí rí me paxí imóni i i jagi nání wí e yarí wá maní. Gorixo á má wará pi nimi xiri pí pí ná pimi dání ení pi ní wí rí rí rí ná “Na i ni oní miá pi imóni ni.” yai wiarí wá pi seá yi e imóni wini i i ni rí wí rí rí rí rini.

25 Ná pimi dání imóni i i yí mdi mdi dání mmearoni pa ero xixe pí rani i i meniro epí rí rí nání e wí rí rí rí rini.

26 Ná pimi dání imóni i i bi rí ni i i winána ná pimi dání imóni i i ní pi ní rí ni i i winá rari i i rini. Bi imóni i i pi mni yayí uméána ní pi ní di i ní fá ní wiga warí i i rini.

27 Kiraisoyá si yikí pi imóni gí yá yí né oyá wará pi ni i i imóni ro wí yí néni wí yí néni oyá ná pimi dání si kwí ni i i rani, wéni i i rani, xixegíni imóni ro enoi.

28 Gorixo á má xí oyá si yikí pi imóni gí yá yí xixegíni bi bi nimóga ú rí xini rí rí rini. Wí wá wí wurí meari gí yá yí imóni ro wí xewaní o yá xwi yá pi wí uró kiamoari gí yá yí imóni ro wí uré wá pi yarí gí yá yí imóni ro epí rí rí nání rí rí rini. Xi rani xi rani imóni i i api api ní rí rí rí rí rí rí ámi wí emí mí epí rí rí nání imóni ro wí si mi xí yarí gí yá yí na i ni wimi xí pi rí rí nání imóni ro wí di wí i keamónari gí yá yí arí rí wí rí rí nání imóni ro wí pí pí omi i i yarí gí yá yí me pi rí rí nání imóni ro wí á má gwí wí rí wí rí xwi yá yí mí kí api apimi dání rí pi rí rí nání imóni ro epí rí rí nání rí rí rini.

29 Níni wá wurí meari gí yá yí rimóni i i? Níni wá ró kiamoari gí yá yí rimóni i i? Níni uré wá pi yarí gí yá yí rimóni i i? Níni emí mí yarí gí yá yí rimóni i i?

30 Níni si mi xí yo na i ni imi xí pi rí rí nání rimóni i i? Níni gwí wí rí wí rí xwi yá yí mí kí api apimi dání rí pi rí rí nání rimóni i i? Níni xwi yá yí mí kí api

apimi dani rarigfapi yanf umeaiprfa nani rimoninjo? Oweoi.

³¹ E niseariri ai seyine woxini woxini, "Gorixo ama e e epaxi imonirixinri kwiyipimi dani sixi umimoarinji api api enagi ai sa seayi e imoninjipi oimomini." niyaiwiri smf xeadpenirixini.

13

"Amayo nepa dinji sipi niwirina riri riri yarigfaringi." urinjaninini.

"Arige neri Gorixo wimonarinjipi tni xixeni yanirewini?" niseaimonirina epirfapi nani awanj bi osearimini.

¹ Nioni gwfi wiri wiri xwiyfa mfkf amaran, anfnajfrani, rarigfapimi dani anani ripaxi nimoniri ai amayo dinji sipi miwipa nerinayf, surima ninariri berf ikaxi nirinina yaiwininji yararinjipaningi imonimini. Sonji udfa xami minwiraripa nemana eana rarinjipaningi eni imonimini.

² Nioni xwiyfa Gorixoyapi wfa rokiamopaxi imoniri amipi nni o emiginiri enwipearinji inimi moninjipi nani nijfa imoniri amipi nni ama "Ayf api rfa imonini?" niyaiwiro nijfa imonigfapi nani nijfa imoniri neri ai amayo dinji sipi miwipa nerinayf, surima imonimini. Nioni Gorixomi dinji enj neaniri niwkwrorinjipimi dani "Dfwf ririxi na jfe ui." uripaxi nimoniri aiwi amayo dinji sipi miwipa nerinayf, surima imonimini.

³ Nioni gf iyfa fa amipi yanf ni meri uyipeayfo niwiri ai amayo dinji sipi miwipa nerinayf, wi nanf nimixipaxi menini. Negf womi pikianiro yarina niaiwomi waripiri nani re nuriri ai, "Nioni fa ninixi ro rfa niwoaripoyf." nuriri ai amayo dinji sipi miwipa nerinayf, nioni eapi wi nanf nimixipaxi mimonini.

⁴ Ama winiyo dinji sipi niwirina pipi marfa, riri yarigfaringi. Sipi winiyf wifapi apaxi me pirf umamoarigfamani. Ayf nurimixiri nanf imoninjipini wiarigfaringi. Winiyo sipi dinji wi waiwiarigfamani. Winiyo dinji sipi wiarigfayf wiwaninjiyf mixf meakininiro warixa imoniro

⁵ uyinif wikariro yarigfamani. Amipi nenen arige neri neaimenirfeninoniri mepa ero apaxi me smf rningf miwinipa ero fwf winiyf wikarfapi nani smf xwanwf nikwonmi memepa ero yarigfaringi.

⁶ Nipikwini mimoninji yarigfapi nani dinji nifa miwinf we roninji imoninji yarigfapi nani dinji nifa winarinjirini.

⁷ Ama winiyo dinji sipi wiarigfayf pi pi wimeana "Xe oneaimeni." yaiwiro dinji wkwroarigfapi wi pini miwiaripa ero amipi nni Gorixo niwirina nani dinji nikwimoro nwearo pi pi sipi imoninji wimeana xwamamf wiro yarigfaringi.

⁸ Amayo dinji sipi wiarinwapi na rfwyo ai wi anipa imoninfa menagi nani aninji fa xiripaxirini. E neri aiwi Gorixoyf kwiyipimi dani wfa rokiamopaxi imoninwapi rani, xwiyfa mfkf api apimi dani ripaxi imoninwapi rani, pi pi nijfa imoninwapi rani, api nipini anipa imoninfarini.

⁹ Nioni seararinjapi nani awanj bi osearimini. Agwf rina nene Gorixoyf kwiyipimi dani nijfa imoninwapi sa bini bini imoninwini. Oya xwiyfa wfa rokiamoarinwapi nipini marfa, bini bini rokiamoarinwarini.

¹⁰ E nerinji aiwi Kiraiso niwepiri amipi Gorixo emiginiri yarinjipi rixa yof imonana agwf rina nene bini bini imoninwapi anipa imoninfarini.

¹¹ Nioni seararinjapi niaiwf tni rframiniyf oemini. Enina nioni sini niaiwf nimonirina niaiwf rarigfapa xwiyfa axipi riri niaiwf yaiwiarigfapa axipi yaiwiri niaiwf dinji moarigfapa axipi mori nesana ai rixa aminani nimonimana niaiwf yarigfapi sini fa mixirf pini wiarinjarini.

¹² Agwí nene Goríxo éimígínirí yaríñpí nání nijfá bíní bíní imóníñwápi xixíeá sía yikíníñyó dání nene síñwí nípikwíní mainenaríñwápi tñí ríramíñyí oemíní. Agwí ríná xixíeáyo símímanjñí roñagi níwínirane aiwí ríwéná nepa o tñí xixení símímanjñyó síñwí ainenanfwaríní. Agwí ríná nene bíní bíní nijfá nimónírí aí ríwéná xfo nene nání xixení nijfá imóníñpa nene ení xfo nání nijfá imónanfwaríní.

¹³ E neríñj aiwí agwí ríná Goríxomi dñj wíkwírorane o neainfápi nání dñj íkwímorane wíníyo dñj sípí wirane yaríñwá biaú bí apí aníñní imónínfápiríní. Biaú bí apí bí seáyí e imóníñpí, ayf ámayo dñj sípí wiaríñwápiríní.

14

Kwíyípmí dání epaxf imóníñpí nání ámí bí uríñf náníríní.

¹ Seyfne “Ámayo dñj sípí owianeyí.” nīyáiwiro aníñf minf xdfírixíní. E nero aí Goríxo apí apí e imónírixínírí kwíyípmí dání seaimíxaríñpí “Apí apí oimónaneyí.” nīyáiwiro símf níxeadfpeníro aiwí ná bíní ayf oyá xwíyíá ámayo wíá urókiamopaxf imóníprí nání añpaxf símf xeadfpenírixíní.

² Ayf rípi nání seararíñní. Ámá gíyí gíyí gwí wírí wírí xwíyíá mfkf wíníyí majfá imónígápmí dání nírírnáyí, ayf ámayo muraríño. Wíníyí xwíyíá mfkf apí nání majfá imóníñagíá nání Goríxomíní nurírí kwíyípmí dání yumí imóníñpí raríño.

³ E nerí aí gíyí gíyí xwíyíá Goríxoyápi wíá nírókiamorónáyí, ayf ríapímí dání ámayo síkfkf womíxíro ení ríremíxí wiro dñj wíá wókímíxíro epaxfpi urarígáriní.

⁴ Ámá xwíyíá mfkf xegf wíyo dání raríñf go go, ayf xewaníño síkfkf omíxínaríní. Ámá Goríxoyá xwíyíápi wíá rókiamoaríñf go go, ayf Goríxo wimónaríñpí urífpímí dání Jisasoyá síyikfpi imónígíáyo síkfkf womíxaríñríní.

⁵ Nioní “Seyfne nīyfnéní xwíyíá mfkf bí bímí dání orípoi.” nīnimónírí aiwí aga añpaxf ayá wí nimónaríñpí, ayf rípiríní. “Goríxoyá xwíyíápi wíá orókiamópoyí.” nimónaríní. Ayf rípi náníríní. Wíá rókiamoaríñf go go Jisasoyá síyikfpi imónígíáyo nuríríná xfo urífpímí dání síkfkf níwomíxírí nání xwíyíá mfkf xegf wíyo dání raríñf go gómí seáyí e wimóníñagi nání raríñní. Xwíyíá mfkf xegf wíyo dání raríñf go go ráná ámá wo níwíápnímearí Jisasoyá síyikfpi imónígíá wíníyo o rífpímí dání síkfkf owomíxínírí yaní numeairfná ení ananíríní.

⁶ Gf nírixímeáyfné, rípi nání píraníñf dñj mópoi. Nioní seyfné tñj e nání níbirí xwíyíá mfkf wíyo dání nísearírnáyí, “Apí wí naní neaimíxípaxf imóníní.” ríseaimónaríní? Oweoi. Nioní xwíyíá Goríxo wíá nírókímíxírí níñpí mīsearípa nerfnáraní, nijfá o nání nioní imóníñá bí mīsearípa nerfnáraní, xwíyíá oyápi bí wíá mīsearókiamopa nerfnáraní, bí mīsearéwapíyipa nerfnáraní, sa xwíyíá mfkf wíyo dání níseara nurfnáyí, aríge nerí naní wí seaimfáriní? Oweoi, wí e epaxfmaní.

⁷ Dñj mayf imóníñpí, pékákraní, gitáraní, ayf axfpi imóníní. Yaiwíníñf níyáriní nípkwíní irf mīrépepa nerfnáyí, ámá aríge “Ayf apí ríá raríní?” yaiwípxfíní? Ámá kwíyípmí dání xwíyíá mfkf wíyo dání ení nírxírnáyí, ámá arfá mīwiarígíáyí aríge nerí “Ayf apí ríá raríní?” yaiwípxf imóníní?

⁸ Ámá míxí nání awí roño xowienómí dání ríaiwá orínírí pírámf nípkwíní mepa nerfnáyí, ámá gíyí “Míxí nání ríaiwá iyf ríráoi?”

níyawiwo éwaikí tñní níkíñíñí tñní aríkipaxíñí? Oweoi, pírámf nípíkwíni mepa neríñáyí, wí e epaxí meníni.

⁹ Seyíné ení ámá wíyo kwíyípmi dání xwíyíá míkí xegí wíyo dání nuríñáyí, ámá aríá seiarígíáyí aríge nero “Apí nání ríá neararíñoi?” níyawiwo níjía imónipaxíñí? Oweoi, seyíné urarígíápi mímianjwí upaxí imóníni.

¹⁰ Ayí neparíni. Xwíá rírími xwíyíá míkí xixegíni tññí rarígíápi obaxí imóníni. Xwíyíá bí míkí mayí imóníñímaní. Níni míkí tññí imóníni.

¹¹ E nerí aí ámá wo xwíyíá míkí nioní majía imóníñípmi dání raríñagí aríá níwiríñá “Émá yí woríani?” yaiwimíni. Xífo ení nioní aríá míwiaríñagí nínaníríñá “Émá yí woríani?” níaiwiníñoi.

¹² Seyíné Goríxo apí apí imóníñíñíni kwíyípmi dání síxí seamímoaríñípi “Oimónaneyí.” níyawiwo símí níxeadípeníro yarígíáyíné imóníñagíá nání pí pí neróná rípi éríxíni. Kwíyípmi dání epaxí imóníñwápmi dání Jisasoyá síyíkí imóníñwaéne ení síkíkí omíxíñípaxí imóníñípi oyaneyíniro ayá wí néra úríxíni.

¹³ Ayínání segíyí wo kwíyípmi dání xwíyíá míkí seyíné majía imónígíápmi dání nísearíñáyí, aríá míwiarígíáyíné yaní seameaimíni nání Goríxomí ríxíñí uríwíñíñíni.

¹⁴ Ayí rípi nání seararíñíni. Nioní gí ámá aríá níarígíe dání xwíyíá míkí xegí bimi dání Goríxomí ríxíñí nuríñáyí gí dññí aí tñní murí sa manípámi dání nuríñáyí, “Apí ourímíni.” níyawiwo murípa éá enagí nání nioní ríápi bí naní míniaríni.

¹⁵ Ayínání nioní pí emíñíréni? Nioní Goríxomí ríxíñí nuríñáraní, soní níñíni omí yayí numeríñáraní, xwíyíá míkí bí bimi dání manípá tñní nuríni aí “Ayí apí ríá uraríñíni?” níyawiwo gí dññí tñní ení nawíni uríñíñíni.

¹⁶ Seyíné e mepa nero Goríxomí yayí níwiríñá dññí tñní nawíni murí xwíyíá míkí bí bimi, seyíné majíápmi dání nuríñáyí, ámá sípía imónígíá seyíné tñní nawíni awí éanarígíáyí aríge nero “Ayí ríápi xixení e imóníwíñíñíni.” rípaxíñíni? Oweoi, xwíyíá míkí seyíné rarígíápi aríá míwipaxí nímoníro nání wí e rípaxí meníni.

¹⁷ Seyíné e neríñáyí, Goríxomí píraníñí yayí níwíro aiwí wínyo síkíkí míwomíxí ududí iní wíkararíñagíá nání seararíñíni.

¹⁸ Seyíné kwíyípmi dání xwíyíá míkí wíyo dání ayá wí níñíro aí nioní ení kwíyípmi dání xwíyíá míkí bí bimi dání seáyí e níseamúrorí nání Goríxomí yayí wíaríñáriní.

¹⁹ E nímoníni aí Jisasoyá síyíkí imónígíá bí tñní nerímeáníni wígí aríá egíe dání xwíyíá míkí bí bimi dání nuríñáyí “íá míropaxí imóníñípi ourímíni.” mímímonaríni. Oweoi, “Poró ipí rínealíwápiyaríni?” oyaiwípoyníni sa “Xwíyíá míkí nioní níjía imóníñápmi dání nuríni ‘Ayí apí ríá uraríñíni?’ yaiwimípi áríñí ourímíni.” nímonaríni. “E neríñá seáyí e imóníñípi yaríñíni.” nímonaríni.

²⁰ Gí níñíxímeáyíné, seyíné níaiwí onímía dññí mímáxípa époyí. E nísearíni aí níaiwí píopia íwí oyaneyíniro síni dññí mímóarígíápa seyíné ení axípi imónípoyí. E nero dññí nímoríñá ámíñá yapi móríxíni.

²¹ Isíreryí aríá míwiaríñagíá nání Goríxo ámá wí e dáníyí mímíxí nímeámí níñíro xwíyíá wíxíñíñíni ríñípi nání njwí ikaxí éaníñíyo re níñíni éaníni, “ ‘Goríxoní ámá míkí wí e dáníyíyá xwíyíá míkí bí tñní ámá tíyo uríni wí e dáníyíyá manípmi dání uríni emía enagí aiwí nioní wí aríá nípírámani.’ Ámíñáoní e raríñíni.” níñíni éaníni.

²² Ayínáni nene re yaiwiñwini, “Gorixoyá kwíyípmi dání xwíyá mfkf nene majtá nimóniri aí rariñwápi, ayf ámá omi ríxa diñf wíkwíroarigfá wínyf arfá níneairóná óf níkariníro ‘Ayf enf eániñf Gorixoyápmi dání ríxa yaríño?’ oyaiwípoyniri mimónini. Sa omi diñf míwíkwíroarigfáyf óf níkariníro ‘Ayf enf eániñf Gorixoyápmi dání ríxa yaríño?’ oyaiwípoyniri imónini.” yaiwiñwini. E nerí aí oyá xwíyápi, nene wfá urókiamoaríñwápi, ayf ámá xfómi diñf míwíkwíroarigfáyf arfá níneairóná “Enf eániñf Gorixoyápmi dání ríxa rariño?” oyaiwípoyniri mimónini. Sa xfómi diñf wíkwíroarigfáyf e oyaiwípoyniri imónini.

²³ Ayínáni ámá Jisasoyá siyikf imónigfáyfné awí neániróná niyfnéni xwíyá mfkf seyfné majtá bi bimi dání nira warfná ámá sipfá imónigfáyf wíraní, ámá sini Gorixómi diñf míwíkwírogfáyf wíraní, níseáimearo níñwearóná “Ámá tiyf xóxwí yarigfáyf menirani?” ripírfáriní.

²⁴ Seyfné wí e mepa nero niyfnéni xwíyá Gorixoyápi wfá nírókiamóa warfná ámá sipfá imónigfáyf wíraní, ámá sini Gorixómi diñf míwíkwírogfáyf wíraní, níseáimearo níñwearóná seyfné rarigfá nípmi dání “Íwf awa rarigfápi miyaríñwaénerfani?” niyaiwiro wairírf iníro “Api nene nání ení ríxa rariño?” niyaiwiro ayá mñimñf roro nemáná

²⁵ sipí imóniñf wigfpi yumí egfápi nání waropárf nero mñf xwíyáo níkwíróniro Gorixómi yayf número “Neparini. Gorixo seyfné diñf seakikayoni.” ripírfáriní.

Gorixómi yayf umeaníro nání nerimeániróná epaxfpi nání uríñf nánirini.

²⁶ Gf nírxímeáyfné, pí oyaneyiniri nearariní? Seyfné awí neániróná woxí soñf searéwapíyini nání imóniri woxí xwíyá bi searéwapíyini nání imóniri woxí xwíyá Gorixo wfá wókímíxípi bi searini nání imóniri woxí xwíyá mfkf bi bimi dání rínfpi bi yanf seameaini nání imóniri nerí aí nípmi nerfná Jisasoyá siyikf imónigfáyfné sfkfkf omíxínfpi nání éfríxini.

²⁷ Segíyf wí “Xwíyá mfkf bimi dání ouraneyí.” níwimónirfná obaxowa xe onearfpoyniri síñwf míwínipani. Waúnirani, waú worani, ayf apánirini. Axíná nawíni orfpoyniri síñwf míwínipani. Wo xámi nírmáná wo rfwíyo rfwínigini. E yarfná wo yanf seameáiwínigini.

²⁸ Ámá wo xwíyá yanf seameaipaxf menjányf, xwíyá mfkf api apimi dání rarigfáwa Jisasoyá siyikf imónigfáyfnéyá arfá egfá dání manfpa tñf síñáni mñipa nero wigf diñfyo dání Gorixo tñf nawíni ínimí rínfírxini.

²⁹ Awí neániróná segf xwíyá Gorixoyápi wfá rókiamoarigfáyf waúraní, waú worani, awa xe xwíyá searfírxini. Ríxa searfná wínyf o nepa kwíyípmi dání ríxa rarinírf pfa nímero mí omíxírxini.

³⁰ E nerí aí segíyf wo éf níñwearí wfá rókiamoaríñf womi arfá wiarfná Gorixo xwíyá bi wfá wókímíxánáyf, o xwíyá api áwanf searini nání dao xámi rariño pñf wíarfíwínigini.

³¹ Nioní seararíñapi níxídróná seyfné niyfnéni níjta imóniro enf ríremíxí iníro epírfá nání woxí woxí anani wfá nírókiamóa upaxf imóniño.

³²⁻³³ Nene níjtarani. Gorixo yaiwíñf yaríñomani. “Xwíyá níxeayiri nerí orfpoi.” míwimóní “Nítwayírorí orfpoi.” wimónaríñagi nání wfá rókiamoarigfáwa kwíyípmi dání rókiamopaxf imóniñfpi tñf úrapí mñf píraníñf diñf ía níxiríro rírfírxini.

Gorixoyá siyikf imónigfá wí e wí e ñweagfá nñf yarigfápa

³⁴ siyikf oyá Koriníyo ñweagfáyfné ení awí neániróná apíxíwa xwíyá wí mñipa oépoi. Awí neániranéna apíxíwa xe xwíyá onearfpoyniri síñwf

míwínípa yariṅwá eṅagi nání rariṅiní. Nwí ikaxí eáníṅyó dání ríníṅfpa oxoyíné simaṅwíyóníṅí seauríníṅíṅí.

³⁵ Íwa Jisasoyá síyikí imóníṅfáyí awí eáníṅfē dání xwíyíá níríríná ayá winípaṅxí yariṅagíá nání wíní wíní “Apí nání níjía oimónímíní.” níwimóníríná aṅí xixegíníyó dání oxomí yariṅí wíwíníṅíní.

³⁶ Seyíné seáyí e seáyí e mimónípaní. “Xwíyíá Goríxoyápi nene tífámíní mṅkí imóníṅwaéneríní.” ríyáiwinaríṅoi? “Xwíyíá oyápi Koriníyó ṅweaṅwaénení tífámíní ríníṅíṅí.” ríseaimónaríní?

³⁷ Ámá goxí goxí “Nioní Goríxoyá xwíyíápi wíá rókiamoaríṅá woníríní.” níyáiwínírínáraní, “Oyá kwíyí síxí nímímóṅfímíní dání e epaxí nímonírí yariṅáoníríní.” níyáiwínírínáraní, xwíyíá nioní níríṅí eaaríṅá rípi nání dṅí re yáiwíríṅíní, “Poró sekaxí Ámínáo uríṅfímíní dání ríá níríṅí eañíṅfání?” yáiwíríṅíní.

³⁸ Ámá go go e míyáiwípa yariṅagi níwínírínáyí, seyíné ení “O nepa Goríxoyá wíá rókiamoaríṅí wo meníní.” yáiwíríṅíní.

³⁹ Ayínání ḡ níríxímeáyíné, Goríxoyá xwíyíá wíá orókiamoaneyínírí símí xeadípeníro oyá kwíyí tíní xwíyíá mṅkí bí bímí dání seyíné raríṅfápi píṅfí mírakínípa ero éṅíṅíní.

⁴⁰ E nero aí Goríxomí yayí umeaníro nání awí neáníróná pí pí seyíné yaríṅfápi nípiní níṅíwayíroro píráníṅí éṅíṅíní.

15

Jisaso níṅémáná xwáíṅpáyo dání wíáṅfínímeaníṅfí náníríní.

¹ Ḡ níríxímeáyíné, xwíyíá yayí neainaríṅí nioní wáṅ searíṅápi —Apí seyíné aríá níníríná “Neparíní.” níyáiwíro dṅí níwíkwíroro íkíá xwíá aí tíní neríná síkíṅkí nonírí roaríṅfpa seyíné ení axíṅf xwíyíá apí tíní síkíṅkí nonírí rogíṅfíríní. Apí nání díṅíṅf oseaimíní.

² Seyíné nioní wáṅ searíṅápi aníṅf míní xaíwí íá níxíra nurónáyí, Goríxo apímí dání yeáyí seayímíxemeaníṅfíní. Seyíné síní xaíwí íá ríxíríṅoi? E mepa nerínáyí, surímá wíkwíropaxíríní.

³ Nioní wáṅ nísearíríná xwíyíá xírání xírání imóníṅf searíṅápi —Apí nioní ení eṅíná aríá wíṅáṅfíríní. Apí, ayí ríṅfíríní. Kíraiso nání eṅíná Bíkwíyó dání níríṅíṅí eáníṅfpa o nene íwí yariṅwápi yokwarímí neainíṅá nání níperí

⁴ xwíá níweyáíṅmáṅá eṅáná Bíkwíyó dání “O níwíáṅfínímeaníṅfíní.” níríṅíṅí eáníṅfpa síá wíyáú wíyí nóríṅmáṅá eṅáná Goríxoyá dṅí tíní wíáṅfínímeaníṅíṅíní.

⁵ Níwíáṅfínímeámo Pitaomí síṅání nurónapírí ríwíyó xegí wíepíṅíṅf wé wúkaú síkwí wáú awamí síṅání urónapíṅíṅíní.

⁶ E nemáná ámí ríwíyó xíomí dṅí wíkwírogíṅf —Ayí 500 apímí wíáṅf múrogíṅfíríní. Nioní payí ríṅf eaaríṅá ríná wíní wíní ríxa nípero aíwí náyí síní ṅweaṅoi. Apímí ná wínání axíná síṅání urónapíṅíṅíní.

⁷ E nemáná ríwíyó xegí xogwáo Jemisomí síṅání nurónapímáṅá wáṅ wurímeiaríṅfá nowamíní ení síṅání urónapíṅíṅíní.

⁸ E néísáná nioní —Nioní apíxíwa níáíwí níxíríróná kwíyí wíáṅfíṅf wóníṅf imóníṅáoníríní. Nioní awamí aga ríwí náyo yoparíṅf síṅání nímoníṅíṅíní.

⁹ Ayí ríṅf nání rariṅíní. Nioní ámá Goríxoyá síyikí imóníṅfáyo xeaníṅf wíkáragáoní eṅagi nání wáṅ wurímeiaríṅwá níḡf wíá níwamíní síyíkwíṅíṅf imóníṅáoní, ayí nioníríní. Goríxoyá síyikí imóníṅfáyo xeaníṅf

wikáragá enagí nání nepa “Wáf wurímeiaríñf imóníñf woxíni.” nírípaxí meníni.

¹⁰ E nerí aí Goríxo wá níníwianírí niñfípimí dání agwí ríná nioní imóníñfapí imóníñfíni. O wá níwianíñfípí suríma níwianíñfímaní. Oweoi, nioní aníñf miní nerí nání wáf wurímeiaríñf wá nígí wíamí múronjáríni. E nerí aí níwaníñfíni ení eáníñfípimí dání nerí múronjámaní. Nioní enápí sa Goríxo wá níwianíñfípimí dání ená enagí nání raríñfíni.

¹¹ Ayínání seyíné awamí wigí mañfyo dání aríá níwirínáraní, nioníyáyo dání aríá níwirínáraní, wáf nínonení seararíñf wá seyíné díñf wíkwírogíápí, ná bíní ayí apíríni.

“Ríwéná pegíáyf níni wiápínimeapíríáríni.” uríñf náníríni.

¹² None wáf nísearíríná “Kiraiso Goríxoyá díñfyo dání wiápínímeaníñfíni.” seararíñf wá enagí nání segíyí wí díñf aríge níyaiwiro “Pegíáyf ámí síñf nero wí wiápínímeapíríárí meníni.” rarígíáríni?

¹³ Ayí rarígíápa ámá pegíáyf nepa míwiápínímeapa neríñáyf, “Kiraiso aí Goríxoyá díñf níni wiápínímeanímaní.” raníñfíni.

¹⁴ Kiraiso Goríxoyá díñf níni míwiápínímeapa nerí síñfíríyí, xwíyíá none wáf seararíñf wá ná mayí imónírí seyíné díñf wíkwíroarígíápí ná mayí imónírí epaxíríni.

¹⁵ Sípí imóníñf apí yanírí enwá aí ámí bí rípi ámá yapí rarígíáyf yapí imónanírí enwáríni. None “Goríxoyá díñfyo dání Kiraiso wiápínímeaníñfíni.” xenwí ranírí enwá enagí nání “Yapí rarígíáyf yapí imóníñfíni.” rípxíríni. Pegíáyf nepa Goríxoyá díñfyo dání míwiápínímeapa neríñáyf, “Kiraiso ení Goríxoyá díñf níni wiápínímeanímaní.” rípxíríni.

¹⁶ Ayí rípi nání raríñfíni. Ámá pegíáyf Goríxoyá díñf níni míwiápínímeapa nerónáyf, “Kiraiso aí wí wiápínímeanímaní.” raníñfíni.

¹⁷ Kiraiso Goríxoyá díñf níni míwiápínímeapa nerí síñfíríyí, seyíné díñf wíkwírogíápí síwiá wíkwíroro segí íwí yarígíápí nání síní xwíyíá meárínípxí imóníro yaníro egíáríni.

¹⁸ Ámá Kiraisomí díñf níwíkwíroarímáná pegíáyf ení ríxa aníñfíni anínaníro egíáríni.

¹⁹ Nene re níyaiwirane, “Nene nípémáná enáná Kiraiso wí arírá neainíñfámaní. Sa xwíá rírímíni emearíñá Kiraiso arírá neainíñfáríni.” E níyaiwirane omíni díñf níkwímoránénáyf, ámá íkíñfí sípí wípxí imóníñf níyoní nání nene anípxí neaipaxíríni. Ayí Kiraiso nepa xwárípayo dání míwiápínímeapa ení enánáyf nání raríñfíni.

²⁰ Nioní e nísearírí aiwí Kiraiso níperí weními dání Goríxoyá díñf níni wiápínímeaníñfíni. O ámá ríxa pegíáyf nání xámí níwiápínímeapíñá omíñfyo aiwá níwákwíní wí xámí miarígíápáníñf wiápínímeaníñfíni.

²¹ Ayí rípi nání seararíñfíni. Ámá wo sípí yagíñfíni dání ámaéne pearíñf wáríni. E yaríñf wápa ámá ámí wo eníñfíni dání ení wiápínímeaníwáríni.

²² Nínenení Adamo níni íkáríñfíwaéne imóníñfagwí nání pearíñf wáríni. E yaríñf wápa Kiraiso níni íkáríñfíwaéne neperane aiwí ámí síñf nerane wiápínímeaníwá enagí nání raríñfíni.

²³ Wiápínímeapíríáyf wigí imónáná wiápínímeapíríáríni. Kiraiso aiwá níwákwíní wíñfí xámí wiápínímeaníñfíni. Omí dání ríwíyo xío weapáná xegí imóníñfáyf wiápínímeapíríáríni.

24 O ámi anjñami dáni niweapiríná amipí nene tñj ríná imóninjipi yoparipi imóniníárini. Iná anjñajñrani, amáraní, omí manj pírí wiaikiarigfá giyí giyí, enj eánigfáy imóniro neni tñgáyñinj imóniro menweagfáy imóniro egfáyo anipá niwimiximáná amá xóyá xwioxíyo míméamí nerí umeñweanfáy xano Gorixomi simañwýóninj wurñinipíri wiiníárini.

25 Ayí rípi nání rariñini. Gorixo amá Kiraiso tñni símí tñni inarigfáyo xopirárí niwirí ikwiañwí xegí sikwí ikwiáriníánáninj wimixiyinfe nání mixel ináy nimóniri menweanfárini. Bíkwyo api nání e nriñiri eáninjagi nání rariñini.

26 Símí tñni inarigfí yoparí anipá imixiníapi, ayí piyí nene pearinjwápirini.

27 Bíkwyo bi rípi xixeni nriñiri eánini, “Gorixo amipí nñni omí simañwýóninj wimixiyiníñini.” nriñiri eáninjagi aí anani re yaiwipaxríni, “Amipí nñniyí rininjipi, ayí amipí nñni Kiraisomi simañwýóninj oimóniri wimixiyinjo eni nání mriñini.” yaiwipaxríni.

28 Amipí nipiñi xewaxomi simañwýóninj yeáy wurñinjáná o diñj re nimorí eníárini, “Gí ápo Gorixo amipí niyoní amáyorani, amipíyorani, seáy e niwimóniri oumenweanri xewaninjoni amipí nipiñi simañwýóninj nimixiyinomi simañwýóninj yeáy owurñimíni.” nimorí e eníárini.

29 “Amá pegfáy wiápnimeapírfárini.” seararinjwápi nepa mimóninjánáy, pí nání wiyíne segí pegfá wínyo nanj owimixaneyñiro ámi wayí meaarigfárini? “Pegfáy wí wiápnimeapírfámáni.” rariñapi nepa imóninjánáy, pegfá wínyo nanj rípi oimixaneyñiro neróná pí nanjpi owianeyñiro epaxríni? Oweoi, sa surímá epaxríni.

30 “Pegfáy wiápnimeapírfárini.” rariñwápi nepa mimóninjánáy, pí nání Jisasoyá wáf wurimeiarinjwáone yoí mayí imónanri yarinjwíni?

31 Gí nriñimeáyíne, sía ayí ayo nemeríná “Nioni nipémfáonirini.” yaiwinarinjápi símí e nitinimi emearinjárini. E seararinjagi aí “Xewaninjo seáy e nimóniri rariñi.” mñniawipani. Seyíne negí Áminá Kiraisi Jisaso tñni ani ikarininjwaéne nimónirane nání nioni mixel nimeakñiri “‘Nipémfáonirini.’ yaiwinarinjápi símí e nitinimi emearinjini.” seararinjini.

32 “Pegfáy wiápnimeapírfárini.” rariñwápi nepa mimóninjánáy, nioni pí nání anj Epesasiyí rininjipimi ninjwearíná xwiyfá Gorixoyápi arfki wáf urimemñiri nání yoí mayí nimóniri amá wí sidí inj rirómí yarinjpaninj yarigfáy tñni nawíni mixel ininjárini? Pípi nanj oniñiri e enjáriñi? E nerí aí pegfáy nepa mñniwípnimeapa nerínáy, amá wínyf re rariñápa, “Apaxí mé pearinjwaéne enagi nání amipí wí nání ‘Arige oyaneyí?’ mñniawí sa maiwí iniñgí nriane aiwá nriane oyaneyí.” rariñápa nioni eni axípi e ripaxríni.

33 E nerí aí amá yapí oneaiepisípoyñiri sñwí mñniwípani. Amá rfá kiroarigfáy tñni nikumixinñiro nawíni nemerónáy, seyíne nanj yarigfápi pírí niseawiaikiro sipí imóninjipi yapí seaiepisipírxinñiri seararinjini.

34 Seyíne xaxá yarigfápi pñni niwiárimáná píraninj diñj nímoro segí fwí yarigfápi eni pñni wiárfrixini. Segíyí wí nepa Gorixo nání diñj mñmoñoi. Ayínáni ayá seainipaxípi ríni.

“Pegfáy niwiápnimearóná wará ámi xegí bi ninimi wiápnimeapírfárini.” urinj nánirini.

35 Ámá wí yariñf̄ re nip̄ráoi, “Ámá pegíáyf̄ ámi arige nero wiáp̄nimeap̄r̄f̄ár̄n̄i? Wará ámi ḡm̄n̄i ḡfp̄i nin̄im̄i wiáp̄nimeap̄r̄f̄ár̄n̄i?” n̄iráná

36 re ur̄f̄im̄iḡn̄i, “Maj̄maj̄f̄á ikár̄nar̄iḡf̄á t̄iȳné, ‘Aiwá siyf̄ wiároar̄iñwáyf̄ ur̄f̄ ner̄i m̄ipiéropa ner̄fnáyf̄, ner̄ap̄r̄i n̄iyap̄ipax̄r̄n̄i.’ r̄iseaimónar̄n̄i? Oweoi, xámi ur̄f̄ ner̄i n̄ipiérómáná r̄fw̄yo ner̄ap̄r̄i yapar̄iñf̄r̄n̄i.” ur̄f̄im̄iḡn̄i.

37 Siyf̄ seȳné wiároar̄iḡf̄ap̄i wit̄f̄ siyf̄ran̄i, ámi xeḡf̄ wíran̄i, n̄iwiároa nur̄fnáyf̄, r̄ixa ner̄ap̄r̄i n̄iyap̄imáná imón̄iñfp̄i wiároar̄iḡf̄ár̄n̄i? Oweoi, siyf̄ an̄ip̄ap̄i wiároar̄iḡf̄ár̄n̄i.

38 Seȳné siyf̄ an̄ip̄ap̄i wiároar̄iñaḡf̄a aí Gor̄ixo “Ap̄i ner̄ap̄r̄i oyap̄n̄i.” yaiwiar̄iñfp̄i t̄n̄i x̄ixen̄i ner̄ap̄r̄i yapar̄iñf̄r̄n̄i. Siyf̄ ap̄i ap̄i xeḡf̄ iw̄f̄ran̄i, en̄f̄ran̄i, ap̄i t̄n̄i x̄ixen̄i imón̄iñfp̄i x̄ixeḡn̄i ap̄i yap̄i p̄f̄a or̄ix̄in̄r̄i im̄ixar̄iñf̄r̄n̄i.

39 Wará n̄fn̄i ax̄fp̄i min̄n̄i. Ámá wará xeḡf̄ en̄i b̄i in̄n̄i. Nan̄w̄f̄ wará xeḡf̄ en̄i b̄i in̄n̄i. In̄f̄ wará xeḡf̄ en̄i b̄i in̄n̄i. Peȳf̄ wará xeḡf̄ en̄i b̄i in̄n̄i.

40 Am̄ip̄i an̄fn̄ami d̄ánf̄ p̄f̄a r̄ix̄iñyf̄f̄ t̄n̄i xw̄f̄ár̄im̄i d̄ánf̄ p̄f̄a r̄ix̄iñyf̄f̄ t̄n̄i nán̄i en̄i d̄iñf̄ mópoȳi. Aw̄iax̄f̄ am̄ip̄i an̄fn̄am̄i d̄ánf̄ p̄f̄a r̄ix̄iñyf̄f̄ imón̄iñfp̄i xeḡf̄ b̄i imón̄n̄i. Aw̄iax̄f̄ am̄ip̄i xw̄f̄ár̄im̄i d̄ánf̄ p̄f̄a r̄ix̄iñyf̄f̄ xeḡf̄ b̄i imón̄n̄i.

41 W̄f̄á ónar̄iñyf̄f̄ nán̄i en̄i d̄iñf̄ mópoȳi. Sogw̄f̄ w̄f̄á ókiar̄iñfp̄i xeḡf̄ b̄i imón̄n̄i. Emá w̄f̄á ókiar̄iñfp̄i xeḡf̄ b̄i imón̄n̄i. Siñf̄ w̄f̄á ókiar̄iñfp̄i en̄i xeḡf̄ b̄i imón̄n̄i. Siñf̄ n̄fn̄iȳf̄ en̄i w̄f̄á ókiar̄iñyf̄f̄ ax̄fp̄i mimón̄n̄i. Xeḡf̄ b̄i xeḡf̄ b̄i imón̄n̄i.

42 Ámá pegíáyf̄ n̄iwiáp̄nimearóná wará in̄ip̄r̄f̄ap̄i nion̄i n̄ira war̄iñáp̄f̄n̄iñf̄ imón̄n̄i. Wará agw̄i r̄íná nin̄rane ñweañwáp̄i —Ap̄i ur̄f̄ epax̄f̄ imón̄iñfp̄ir̄n̄i. Ap̄i xw̄f̄á weyárar̄iñwá en̄aḡf̄ aí ur̄f̄ mepax̄f̄ imón̄iñfp̄i nin̄imáná wiáp̄nimean̄f̄wár̄n̄i.

43 Wará nene xw̄f̄á weyárar̄iñwáp̄i, aȳf̄ sip̄i imón̄iñaḡf̄ aí siñf̄ nin̄im̄i wiáp̄nimean̄f̄wáp̄i, aȳf̄ aga aw̄iax̄f̄ imón̄iñfp̄ir̄n̄i. Wará xw̄f̄á weyárar̄iñwáp̄i en̄f̄ meán̄iñfp̄i imón̄iñaḡf̄ aí siñf̄ nin̄im̄i wiáp̄nimean̄f̄wáp̄i en̄f̄ eán̄iñf̄ imón̄iñfp̄ir̄n̄i.

44 Wará nene xw̄f̄á weyárar̄iñwáp̄i xw̄f̄á t̄f̄yo d̄ánf̄ imón̄iñaḡf̄ aí siñf̄ nin̄im̄i wiáp̄nimean̄f̄wáp̄i, aȳf̄ an̄fn̄am̄i d̄ánf̄ kw̄iȳf̄piyá wará imón̄n̄i.

Wará xw̄f̄á t̄f̄yo d̄ánf̄ imón̄iñfp̄i en̄aḡf̄ nán̄i re yaiwipax̄r̄n̄i, “An̄fn̄am̄i d̄ánf̄ kw̄iȳf̄piyá wará imón̄iñfp̄i en̄i r̄f̄a wen̄i?” yaiwipax̄r̄n̄i.

45 B̄ikw̄f̄yo d̄án̄i ap̄i t̄n̄i x̄ixen̄i imón̄iñf̄ r̄ip̄i r̄in̄iñaḡf̄ nán̄i rar̄iñn̄i. “Ámá iwam̄f̄o imón̄iñf̄ Adamom̄i Gor̄ixo nim̄ix̄ir̄fná d̄iñf̄ six̄f̄ um̄imón̄f̄ en̄aḡf̄ nán̄i o d̄iñf̄ t̄ñf̄ wo nimón̄im̄i siñf̄ waḡf̄r̄n̄i.” r̄in̄iñaḡf̄ aí Adamom̄i r̄fw̄yo imón̄iño —O Kiraisor̄n̄i. O ámáyo d̄iñf̄ n̄iȳm̄iñfp̄i six̄f̄ um̄imón̄f̄a nán̄i kw̄iȳf̄ imón̄iñor̄n̄i.

46 E ner̄i aí an̄fn̄am̄i d̄ánf̄ kw̄iȳf̄piyá wará xámi imón̄ar̄iñwáman̄i. Wará xw̄f̄á r̄ir̄im̄i d̄ánf̄fp̄i nimón̄imáná r̄fw̄yo an̄fn̄am̄i d̄ánf̄ imón̄iñfp̄i inan̄f̄wár̄n̄i.

47 Ámá Gor̄ixo iwam̄f̄o im̄ix̄iño xw̄f̄á t̄n̄i im̄ix̄iñf̄ en̄aḡf̄ nán̄i xeḡf̄ wará xw̄f̄ár̄im̄i d̄ánf̄ inar̄iñwáp̄i imón̄aḡf̄r̄n̄i. E ner̄i aí ámá r̄fw̄yo imón̄iño —O Kiraisor̄n̄i. O wará an̄fn̄am̄i d̄ánf̄ imón̄iñfp̄i imón̄iñf̄r̄n̄i.

48 Xw̄f̄á t̄f̄yo ñwear̄iḡf̄á ḡiȳf̄ wará ámá xw̄f̄á t̄n̄i im̄ix̄in̄iño inaḡf̄pa inar̄iḡf̄ár̄n̄i. An̄fn̄am̄i ñwear̄iḡf̄á ḡiȳf̄ wará ámá an̄fn̄am̄i d̄án̄o in̄iñf̄pa ax̄fp̄i inar̄iḡf̄ár̄n̄i.

⁴⁹ Ayínáni dñj re oyaiwianeyi, “Agwi nene wará ámá xwá tñni imixinjo inagípa ríxa ninirane nání ríwéná wará ámá anjnamí dño inijípa inanfwarini.” oyaiwianeyi.

⁵⁰ Gí nrixímeáyiné, rípi osearimíni. Ámá wará íkíá iwí winánijí mimóní sñni gíwí tñni enj tñni nene imónijwápi Gorixoyá xwioxíyo wí ηweapaxí meníni. Negí wará urí epaxí imónijípi amípi urí mepaxípi tñj e ηweapaxí mimóníni.

⁵¹⁻⁵² Nioní raríjápí nání ududí riseainaríni? Ai, nioní yumí xwíyá Gorixoyápi áwanj bí osearimíni. Gorixomí dñj wíkwíroaríjwaéne níneneni mipepa nerane aí pékákí yoparípi ráná sñni mé ápianwí norímixirí yaríjpa níneneni ámí wará xegí bí imónanfwarini. Pékákí ráná pegíáyí wará urí mepaxí imónijípi ninimí wiápnímearo sñni sñj ηweajwaéne wará xegí bí inirane yanfwarini.

⁵³ Ayí rípi seararíjini. Íná negí wará urí epaxí imónijípi sñni aníj miní axípi imónipaxímani. Urí mepaxí imónijípi íkíkí ininfáriní. Íná negí wará nipepaxí imónijípi sñni aníj miní axípi imónipaxímani. Mipepaxí imónijípi íkíkí ininfáriní.

⁵⁴ Negí wará piyí erí urí erí epaxí imónijípi xegí bí nimónirí piyí erí urí erí mepaxí imónijípimi ríxa íkíkí ináná Bíkwíyo dání re nírínirí eánijípi tñni xixeni imóninfáriní, “Piyípiyí rínijípi ríxa anípa imixinini. Ríxa xopíraráf winíni.”

⁵⁵ Xwíyá axí ámí wí e eánij rípi ení xixeni imóninfáriní, “Piyí rípiixiní, ‘Sñni ámáyo xopíraráf wipaxípiniríni.’ rísimónaríni? Oweoi, sñni e wí epaxípixí meníni. Piyí rípiixiní, ‘Ámáyo pikímí nání sñni sidíj opaxípiniríni.’ rísimónaríni? Oweoi, sñni e wí epaxípixí meníni.” Íná nání e nírínirí eánijípi tñni ení xixeni imóninfáriní.

⁵⁶ Íwí ámaéne yaríjwápimi dání Piyípi sidíjíníj norí neapíkipaxí imóníni. Pípimi dání marfái, nene Gorixoyá ηwí ikaxí rínijípimi níwíákiríná íwí yaríjwáriní. Ayínáni “Piyípi ηwí ikaxí rínijípimi dání enj eánijí nimónirí ámá píkipaxí imónijípiríni.” ríparíni.

⁵⁷ E nerí aí Gorixomí yayí owianeyi. O negí Ámíná Jisasi Kiraiso neaiijípimi dání Piyípimi xopíraráf wipaxí neaimixíjriní.

⁵⁸ Ayínáni gí nrixímeáyiné, dñj wíkwírogíapi xáiwí íá nixiróná bí éf mímíxeánípa éríxiní. Ámínáomí nuxídíroná ríwí níríkwínirí yaríjápí wí surfímá imónífa menjagí nání “Nene xfo ‘E éríxiní.’ ríjpi bí onímíapi nerínáyí, ayí apániríni.” míseaimóní aníj miní xwapí ayá wí éríxiní.

16

Nígwí ámá Gorixoyá wíníyo nání awí eaaríjápí nání uríj nániríni.

¹ Agwi seyíne payí nearo “Ámá Gorixoyá imónígá Judia píropenísíyo ηweagíayo nígwí wíanfá nání awí eaaríjwíni.” nírígíapi nání bí osearimíni. Nioní Jisasoyá síyíkí imónígá Garesia píropenísíyo wí e wí e ηweagíayo “Nígwí awí eámeámí nerfíná api éríxiní. Api éríxiní.” uréwapíyínápi seyíne ení axípi nero re éríxiní.

² Nioní ríxa seyíne tñj e níseaimearí ηweajáná seyíne nígwí ámí wí awí eámeámí mepa epírfá nání Sadé ayí ayo awí neáníroná woxíni woxíni omíj néfasáná nígwí meáfápi tñni yamíjyí nítíroná píraníj xegí wí e yómíj tífírxiní.

³ Ríwéná nioní seyíné tfe nírémorfná áamá seyíné re niyaiwiro rípeáfáyo, “Nígwí rípi ananí Jerusaremi nání nimeámi upaxýríní.” niyaiwiro rípeáfáyo payí wí nearí wiowárimfáriní.

⁴ E nerí aí “Ayí tfiní nurfná ananíríní.” nimónánáyí, nioní ayí tfiní waníwáriní.

“Ríwéná seyíné tífáminí bimfáriní.” uríjé náníríní.

⁵ Ríwíyo nioní Masedonia píropenisíyo imaní nibírí seaíménapimfáriní. “Masedonia píropenisí tífimíní xámi úimígíní.” nimónaríjagí nání raríjíní.

⁶ Imaní nibírí niseaíménapimáná seyíné tfiní ayá wí onímiápi nweámfárfaní? Emá rawírawá imeamfkwí yaríjépi nípimíní seyíné tfiní nweámfárfaní? Nioní majfáriní. Sa seyíné tfiní níjweámoní ámi gímíní “Oumíní.” nínimónírfná seyíné nioní óf e díjé síxí níga umfa nání niapowáripfáriní.

⁷ Ayí rípi nání raríjíní. Nioní “Agwí síjwí niseaga oseamúrómíní.” mímimónaríní. “Seyíné tfiní ayá wí nweámígíní.” nínimónírí díjé e ikwímonjá enagí nání raríjíní. Ámínáo xe éwínígínírí síjwí nínanírfnáyí, e emfáriní.

⁸ E nerí aiwí sía Judayene Pedikosíyí ríníjéyi imónfe nání Epesasiyo re nweámfáriní.

⁹ Pí nání marfáí, nioní yaríjépi nání pírí mákímí nianíro yarígfa obaxí enagí aiwí Goríxo áamá ayá wí xfo nání díjé wíkwíropfí nání ouréwapíyínírí ówaníjé níkwíjériní.

¹⁰ Timotio niseaímearfnáyí, nioní Ámínáo nání nimerí uréwapíyaríjépa o ení axípi uréwapíyaríjé enagí nání seyíné tfiní níjwearfná ayá síwí muropa enfa nání píraníjé wéyo uméfríxíní.

¹¹ Segíyí wí Timotiomí xe peayí owianípoynírí síjwí mívínípa éfríxíní. O tfiní nírxímeá imónígáayí wí tfiní nawíní nioní tfiní re nání bípírfá nání weníjé nerí nweanagí nání o “Áamá tí naní níniro niowáráoí.” yaiwíwínígínírí seyíné omí píraníjé wéyo níméra nuro nioní tfiní e nání bínfa nání wírenapífríxíní.

¹² Negí nírxímeá imóníjé Aporoso nání xwíyfa rípiríní. Nioní negí nírxímeá wí seyíné tífáminí nurowárenapírfná omí ení ríremíxí ayá wí wíagí aiwí o “Ríná seyíné tfiní e nání obímíní.” mívimónaríníní. E nerí aí “Seyíné tífáminí bípaxí imóníjéní.” níwimónírfná bínfáriní.

Yoparípi nurífná uríjépi náníríní.

¹³ Seyíné píraníjé awíníjé nwearo díjé wíkwírogfápi xaíwí fá xíríro díjé síxí íníro ení eáníro éfríxíní.

¹⁴ E neróná pí pí seyíné yarígfápi áamáyo díjé sípí níwiríjéyo dání éfríxíní.

¹⁵ Gí nírxímeáyíné, nioní ení ríremíxí bí rípi oseaimíní. Sitepanasepówa nání seyíné níjfaríní. Áamá Gíríkí píropenisíyo dáníyí epówa aiwá níwákwíní miarígfápa Jisasomí xámi díjé níwíkwíroro uxídígépówaríní. Wígí díjéyo dání “Áamá Goríxoyá imónígáyo arírá owianeyí.” yaiwígfápi nání símí e nítníro yarígépówaríní.

¹⁶ Seyíné áamá éníjé imónígáyo yeáyí níwuríniro áamá ayí tfiní níkwímíxíníro ríwí nírkwínímáná Goríxoyá imónígáyo arírá wiarígfa gíyo ení yeáyí wurínífríxíní.

¹⁷ Sitepanaso tfiní Potunetaso tfiní Akaikaso tfiní awa nioní tfiní e nání níbíro seyíné níbíro mívípaxí imóníjépi arírá níagfa nání nioní díjé nífa ninaríní.

¹⁸ Awa nioni d̄iŋf̄ s̄ixf̄ n̄im̄imoro seȳf̄né eni d̄iŋf̄ s̄ixf̄ seam̄imoro éaḡfa n̄ani seáȳf̄ e imóniḡf̄awa iwa r̄fan̄ir̄i s̄iŋw̄f̄ mí wóm̄ix̄f̄poȳf̄.

¹⁹ Jisasoyá s̄iyik̄f̄ imóniḡf̄á Esia p̄iropen̄is̄f̄yo d̄an̄f̄ȳf̄ yaȳf̄ seawár̄enapar̄iŋōf̄. Akwirao t̄f̄n̄i xiepi P̄irisirai t̄f̄n̄i ayaú eḡf̄ an̄f̄yo d̄ani Jisasoyá s̄iyik̄f̄p̄f̄ imóniḡf̄á awí eánar̄iḡf̄áȳf̄ t̄f̄n̄i nawín̄i yaȳf̄ n̄iseawár̄enap̄ir̄f̄n̄á seȳf̄né eni Ámináo t̄f̄n̄i nawín̄i ikár̄in̄iḡf̄áȳf̄né en̄aḡfa n̄ani yaȳf̄ bi on̄imiáp̄f̄ m̄iseawár̄enapar̄iŋōf̄.

²⁰ Neḡf̄ n̄ir̄ix̄f̄meá re d̄an̄f̄ȳf̄ n̄f̄n̄i eni yaȳf̄ seawár̄enapar̄iŋōf̄. Se-wan̄iŋ̄f̄ȳf̄né yaȳf̄ nin̄iróná x̄ixe yaȳf̄ óf̄ eán̄in̄f̄poȳf̄.

²¹ Xám̄i neága un̄f̄pi áamá wo nioni rar̄f̄n̄á eáf̄ aiwi agw̄f̄ nioni Poron̄i ḡf̄ wé t̄f̄n̄i yaȳf̄ n̄iseawár̄enap̄ir̄f̄ r̄fwam̄iŋ̄f̄ r̄ip̄f̄ near̄f̄ w̄r̄enapar̄iŋ̄in̄i.

²² Áamá ḡiȳf̄ ḡiȳf̄ Ámináom̄i d̄iŋf̄ s̄ixf̄ muyipa ner̄f̄n̄áȳf̄, xe oroap̄ik̄in̄f̄poȳf̄. “Ámináo r̄ixa oweap̄in̄i.” nimónar̄in̄i.

²³ “Áminá Jisaso wá seawian̄f̄w̄in̄iḡin̄i.” nimónar̄in̄i.

²⁴ Kiraisi Jisaso t̄f̄n̄i nawín̄i ikár̄in̄iŋwaéne en̄aḡf̄ n̄ani n̄iȳf̄néni d̄iŋf̄ s̄ixf̄ n̄iseaya úim̄iḡin̄i. “E éim̄iḡin̄i.” nimónar̄in̄i.

Payí Poro Koriníyo ñweáyí nání ríwíyo eañnaríní.

Payí rina Jisasoyá siyikíyí aní yoí Koriníyo ñweagfáyí nání Poro ríwíyo níriri eañnaríní. Aní apí Gírikíyí píropenísíyo xwé bí imóníñfíríní. Payí Poro Koriníyo ñweáyí nání xámí níriri eañna nearíná díní níkinimóníro píraníñí éfríxiníri mǎxí nuríri eañí nání emá bí nípwémáná enáná “Ayí nimóníro yarígfápi nání Taitaso síñwí níwíniauiní ourowárimíní.” níyáiwirí urowárfagi Taitaso síñwí níwínaumí níbirí áwaní réníñí uríñínigíní, “Wí mǎxí joxí uríñífpimí dání ríxa nísaníro nero aiwí wí ‘Poro pípmí dání sekaxí nearípaxírfaní?’ níróro arfíkí yaríñoí.” Éñíñí urífagi nání Poro payí rina níriri nearíná nípení xwíyífá bí uríri mǎxí bí uríri xwíyífá xwíyíxá bí uríri nerí eañnigíní.

¹ Poroní —Nioní Goríxo wimóníñfípimí dání Kiraisí Jisasoyá wá wurímeiaríñá woníríní. Nioní t́níní negí nírixímeá Timotio t́níní yawawí siyikí Goríxoyá imónígfá Koriníyo ñweagfáyíné t́níní oyá ámá imónígfá Gírikíyí añíyo wí e wí e ñweagfáyíné t́níní nání payí rina nearí mónaparíñwí.

² Negí ápo Goríxo t́níní Ámíná Jisasi Kiraiso t́níní awaú wá seawianíri seyíné níwayíróníro ñweapfíri nání seaimíxíri éisixíní.

Xeaníñí wímeáagi aí Goríxo ikíñwí umíríñfípi náníríní.

³ Goríxo —O negí Ámíná Jisasi Kiraisomí xano imóníri oyá Nwíáo imóníri enoríní. Omí yayí níwirane seáyí e umfeyoaneyí. Wá wianarígfá ámayo wímeaaríñí nípiní mǎkí ikiñoríní. Ámá pí pípi nání díní sípí wiaríñíyo míñí ikíñwí umírarígfápi mǎkí ikiño, ayí oríní.

⁴ O míñí ikíñwí neamíraríñípa nene ení axípi pí pí xeaníñí wímeáíyo míñí ikíñwí umíranfíwá nání pí pí xeaníñí neaímeááná míñí ikíñwí neamíraríñíriní.

⁵ Ríníñí Kiraiso ámayo arírá owimíníri nerfíná wímeañfípi nene ení ayá wí neaímeaaríní. E nerí aí xfo neaiñfípimí dání Goríxo míñí ikíñwí ayá wí neamíraríñíriní.

⁶ Xeaníñí none neaímeáfípi, ayí seyíné seaerfíkiemeaarane míñí ikíñwí seamírírane yanfíwá nání neaímeaaríní. Míñí ikíñwí Goríxo neamíraríñípi, ayí seyíné míñí ikíñwí seamíranfíwá nání ení neamíraríñíriní. Nepa míñí ikíñwí seamíraríñíwaéyíné enánáyí, xeaníñí none xwámámí wiaríñwápa seyíné ení xeaníñí axípi imóníñfípi xwámámí wípaxíyíneríní.

⁷ None re níyáiwirí níjía imóníñwíní, “Ríníñí none meaaríñwápi seyíné ení axípi mearígfáríní. Ayínání Goríxo míñí ikíñwí neamíraríñípa seyíné ení axípi seamíraríñíriní.” níyáiwirí níjía nimónírane nání díní re níyáiwirane ikwímoaríñwápi sfkfkf oníní, “Seyíné ení neáníro pí pí seaímeáfípi ananí xwámámí níwiro ñweapfírfáríní.” yáiwíaríñwápi sfkfkf oníní.

⁸ Negí nírixímeáyíné, ayí rípi nání seararíñíní. Xeaníñí none Esia píropenísíyo ñweañáná neaímeañfípi “Seyíné síní majfá oimónífoyí.” míneaímónaríní. Xeaníñí ríá t́ñí none ení neánírane aí xwámámí míwípaxí imóníñfípi neaímeáagi “Arí yanfíwíní?” níyáiwíríná “Ríxa nípeaníréwíní?” yáiwíñwáriní.

⁹ Ai, newaniḡone “Enḡ eániḡwáonerḡani?” niyaiwirane diḡḡ mḡḡwirárinḡ sa Gorixomi —O áamá pegḡáyḡ wiápḡnḡmeapḡrḡa nánḡ wimḡxariḡorinḡ. Omḡnḡ none diḡḡ uḡwiráranḡwá nánḡ síkwḡá neaiḡḡpḡ neaiḡḡnigḡnḡ. Síkwḡá neaiḡḡ apḡ áamá opisḡ aḡḡyo dánḡ xwḡrḡxḡ arḡá nḡwimáná “Rḡxa pḡkḡpoyḡ.” rarḡḡo rḡxa “Awamḡ pḡkḡpoyḡ.” ránánḡḡḡ neaiḡḡnigḡnḡ.

¹⁰⁻¹¹ E nerḡ aḡ nene maḡḡ umónani nánḡ mimúropaxḡ imónḡḡḡ apimi dánḡ Gorixo éḡ neamínḡḡrḡrinḡ. Rḡwḡyo bḡ enḡ éḡ neamínḡḡfárḡnḡ. “Ámḡ rḡwḡyo bḡ maḡḡ umónḡpaxḡpimi umónanḡrḡ yarḡná éḡ neamínḡḡfárḡnḡ.” niyaiwirḡ diḡḡ wikwḡmoarḡḡwáo seyḡné none nánḡ rḡxḡḡḡ nḡneaurḡyirḡḡḡpimi dánḡ arḡrá nḡneairḡná anani éḡ neamínḡḡfárḡnḡ. Gorixo éḡ neamínarḡḡagḡ nḡwḡnḡróná re niyaiwiro, “O áamá obaxene rḡxḡḡḡ wurḡyarḡḡwápḡ arḡá nḡneairḡ nánḡ Porowamḡ wá nḡwianḡrḡ xeanḡḡ wímeáḡpimi dánḡ éḡ umínḡḡḡrḡani?” niyaiwiro none nánḡ omḡ yayḡ wipḡrḡfárḡnḡ.

Korinḡyo ámḡ muḡḡpḡ nánḡ áwanḡḡ urḡḡ nánḡrḡnḡ.

¹² Ayḡ rḡpḡ nánḡ mḡxḡ meakḡnḡnarḡḡwini. “None naḡḡ rḡa wiḡḡwanigḡnḡ? Sipḡ rḡa wiḡḡwanigḡnḡ?” yarḡḡ e ninḡranéná re yaiwinarḡḡwini, “Gorixomi mḡxḡdarḡḡáyo síyikwḡ mínḡḡḡ nimónḡmáná wiirane omḡ píránḡḡḡ nuxḡdirḡná epaxḡpḡ nepánḡ wiirane nerane aiwḡ seyḡné ayḡ aḡḡpaxḡ e seaiḡḡwanigḡnḡ.” yaiwinarḡḡwini. Ayḡ “Nḡḡá áamá wigḡ diḡḡyo dánḡ imónarḡḡápipimi dánḡ marḡái, Gorixo wá nḡneawianḡrḡ enḡ síxḡ nealmḡxḡḡḡpimi dánḡ ayo e wiirane seyḡné aḡḡpaxḡ e seaiḡḡwane enḡwanigḡnḡ.” niyaiwinḡrane nánḡ mḡxḡ meakḡnḡnarḡḡwini.

¹³⁻¹⁴ None seyḡné nánḡ payḡ nearḡ nḡseamónapḡrḡná rḡwamḡḡḡ seyḡné fá nḡroro nḡḡá mimónḡpaxḡpḡ nearḡ wḡrénapariḡḡwámani. Sa rḡwamḡḡḡ seyḡné anani fá nḡroro nḡḡá imónḡpaxḡpḡ nearḡ wḡrénapariḡḡwárinḡ. Agwḡ seyḡné none e oyaneyḡnḡrḡ nearḡ wḡrénapariḡḡwápḡ nánḡ “Awa ayḡ apḡ nánḡ rḡa yarḡḡo?” niyaiwiro xḡxenḡ mḡneaiwaiarḡḡagḡa aiwḡ seyḡné rḡpḡ epḡrḡa nánḡ diḡḡ seaikwḡmoḡwini. Rḡwéná seyḡné none yarḡḡwápḡ nánḡ “Awa ayḡ apḡ nánḡ regḡawixḡnḡ?” niyaiwiro none e oyaneyḡnḡrḡ yarḡḡwápḡ tḡnḡ xḡxenḡ neaiwipḡrḡa nánḡ diḡḡ seaikwḡmoḡwini. Seyḡné “Porowa e yanḡro nánḡ regḡawixḡnḡ?” xḡxenḡ nḡneaiwairónáyḡ, sḡá Áminá Jisaso weapḡnḡáyimi none seyḡné nánḡ ayá wḡ mḡxḡ seameakḡnanḡwápa seyḡné enḡ none nánḡ mḡxḡ neameakḡnḡpḡrḡfárḡnḡ.

¹⁵ Seyḡné “Ayḡ neparḡnḡ. Poro aga seáyḡ e oimónḡmḡnḡrḡ payḡ nearḡ mónapḡḡḡmani. Sa nene nánḡ ayo píránḡḡḡ owimḡximḡnḡrḡ nearḡ mónapḡḡḡrḡani?” Seyḡné anani e yaiwipḡrḡ nánḡ diḡḡ nḡseaikwḡmorḡná re yaiwiḡḡanigḡnḡ, “Xámḡ seyḡné tḡḡ e nánḡ nḡbḡrḡná diḡḡ síxḡ biaú seamímóḡmḡḡnḡ.” yaiwiḡḡanigḡnḡ.

¹⁶ E niyaiwirḡná ayḡ rḡpḡ yaiwiḡḡanigḡnḡ, “Masedonia pḡropenḡsḡyo nánḡ nurḡná seyḡné tḡḡimanḡ xámḡ numáná ámḡ Masedonia pḡropenḡsḡyo dánḡ nḡbḡrḡ Judia pḡropenḡsḡyo nánḡ nurḡná óḡ e diḡḡ síxḡ níga umḡa nánḡ bḡ niapḡrḡxḡnḡrḡ ámḡ seyḡné tḡḡ aximanḡ bḡmḡḡnḡ.” yaiwiḡḡanigḡnḡ.

¹⁷ Nionḡ e yaiwiḡḡa enḡagḡ nánḡ seyḡné re rḡniaiwiarḡḡoḡ, “Poro ‘E éḡmḡḡnḡ.’ niyaiwirḡná diḡḡ ikwḡroayirḡ mḡxeayirḡ nerḡ yaiwiḡḡrḡnḡ.” rḡniaiwiarḡḡoḡ? “O ‘Rḡpḡ éḡmḡḡnḡ.’ niyaiwirḡná sípḡí imónarḡḡḡpimi dánḡ niyaiwirḡ nánḡ sa diḡḡ ikwḡrorḡ mḡxearḡ yarḡḡorinḡ.” rḡniaiwiarḡḡoḡ?

¹⁸ Pí pí Gorixo rarḡḡḡpḡ diḡḡ uḡwiráripaxḡpa xwḡyḡá none searḡḡwápimi enḡ diḡḡ uḡwiráripaxḡpḡ searḡḡwanigḡnḡ. Xwḡyḡá none searḡḡwápḡ wḡ diḡḡ ikwḡrorḡ mḡxearḡ yarḡḡwámani.

19 Ayí rípi nání seararíñini. Íwí Gorixoyáo, Kiraisi Jisaso —O nání nioni tñi Sairaso tñi Timotio tñi none wáf searíñwáorini. O diñí ikwírori míxeari yariñomani. Oweoi, xegí diñí niyáiwiri ikwírótpi aníñini ikwíroaríño enagi nání seararíñini.

20 Gorixo símimañyo dáníñiñí “E niseaiimfáriní. E niseaiimfáriní.” niriñiná obaxí ráriñipi “Ayí neparini.” yaiwianíwá nání síwáníñi iníño, ayí Kiraisorini. O e imóníño enagi nání Gorixomi seáyí e umeañwá nání yoparípi niriñané Jisasi Kiraisoyá yoí rirane “Api e imóníwíñigini.” rirane yariñwáriní.

21 Seyíné tñi none tñi nineneni Kiraiso tñi nawíni ikárinaníwá nání síkíki neaomíxaríño, ayí Gorixo xewaníñorini. Wáf raríñwápi nání nearípeño, ayí axorini.

22 “Ayí oyáñani?” oyaiwípoyniri yariñípa nene eni neaiñíriní. Xegí kwíyípi níneaiapiríñá nene “O réroaríñipi nípiní xixeni níneaiimfáriní.” yaiwianíwá nání kwíyípi tñi ikíyíñiñiñí neaiáríñíriní.

23 Nioni apaxí mé seyíné tñí e nání níbirí míxí searána diñí ríá seaxeníginiñí “Ámi Koriníyo nání míbipa éimigini.” yaiwiñanigini. Nioni diñí e yaiwiaríñá Gorixo, síñwí naníño anani sopíñí nopaxíriní.

24 None seáyí e niseaimónírane seyíné diñí ikwíropaxí imóníñipi “Ayí rípinirini.” osearaneyniri míyaríñwíni. Seyíné Jisasomi diñí níwíkwíroróná sírí muntí nero wíkwíroarígíá enagi nání none Gorixomi níxídirané seyíné diñí nífá seainíñá nání sa seyíné tñi nawíni omíñíñíñí éwaníginiñí imóníñwíni.

2

1 Ayínáni nioni seyíné nání diñí yaní nímeniri re yaiwiaríñanigini, “Nioni seyíné tñí e nání níbirí míxí searíñipi dání diñí sípi seaipaxí míseaimíxípa éimigini.” yaiwiaríñanigini.

2 Ayí rípi nání e yaiwiaríñanigini. Nioni níbirí míxí níseariri diñí sípi níseaimíxíñáyí, ámá wí gíyí nioni diñí yayí nimopíríñani? Oweoi, seyíné e níseairíñáyí, ámá nioni diñí yayí nimopíríñá wí menini.

3 Ayínáni nioni míbí payíni neari wírenapíñanigini. “Nioni bání yayí nimopaxíyíné míxí searíñipi dání diñí sípi míseaimíxípa éimigini.” nínimóniri nání payíni neari wírenapíñanigini. “Nioni yayí ninaríñá seyíné eni seainaríñíriní.” yaiwiaríñápi “Api aga nepa imónini.” nípiimóníñí enagi nání raríñini.

4 Ayí neparini. Xámi nioni payí neari níwírenapiríñá diñí ríá samíñí máníxé ayá wí níxearíñá ñwí tñi eañanigini. Payí ana diñí sípi oseainiri meañanigini. Seyíné rípi nání níñfá oimónípoyniri eañanigini, “Poró nene nání diñí sípi níwíríñá xwapí ayá wí ríá wiarini?” oyaiwípoyniri eañanigini.

“Sípi éomi ríxa yokwarimí wiñáriní.” uríñí nánirini.

5 Segí ámá xegí sípi neríñipimi dání diñí sípi neaimíxíño nepa nioni diñí sípi mánimíxíñíriní. Seyíné diñí sípi seaimíxíñíriní. Niyínéni diñí sípi míseaimíxípa neri aí wiyínéni diñí sípi seaimíxíñíriní. Omí ayá ríá wépañí imóníñipi mírípa éimiginiñí apini seararíñini.

6 Ámá omí síyikí níwéaríñá segíyí nápi weagíapi “Ayí apánirini.” nímónarini.

7 Ayínáni díní súpí fúwí xewaníño neríníþimi dání winaríníþi aníní rítí wiárinígíní agwí seyíné ámi síyikí bí míweá yokwarímí níwiíro míní ikínwí umíríírxíní.

8 Ayínáni ení rírémíxí ríþi oseaimíní. O “Ámá týyí nioní díní síxí níyarígíáyírání?” oyaiwiníri naní wí wiíírxíní.

9 Payí ana nioní nearí níwírénqíríná re níyaiwiri eanáríní, “Nioní payí nearí uríáþi níþíní nání aríá yímígí epíríréoi? Aríkwíkwí níþíríréoi?” níyaiwimáná iwamfó seaíwapíyiminíri nání payí ana eanáríní.

10 Seyíné ámá xegí sípí éþi nání yokwarímí wiíánáyí, nioní ení ananí yokwarímí wiíarínáríní. Ayínáni nioní ámá omí nepa yokwarímí wiipaxí imóníní bí enánáyí, yokwarímí níwiíríná seyíné nání “Aríge nerí arírá wiímíárání?” níyaiwiri Kiraisoyá síñwí tíní e dání yokwarímí wiínáríní.

11 None xíxe yokwarímí mínípa neríníþimi dání Seteno yapí níneaieþisimáná xopírará neainígíníri nání ámá fúwí éomí yokwarímí wiínáríní. Obo yapí neaieþisiminíri yaríníþi nání níjía imóníníagwí nání raríní.

Poro aní Tírowasiyo níñweaxa múroní náníri.

12 Xámí nioní xwíyía Kiraiso nání yayí neainaríníþi wáí urímíníri nání aní Tírowasiyo nání nuri nírémoríná Ámínáo ówaníníní níkwííþimi dání ananí e epaxí imóníníáoní naineníri aiwí

13 negí nírxímeá Taitaso segí táfámíní dání síní míbípa éagí nání pía nímegíníri díní sípí niaríníagí nání iwíeáníníanígíní. Ayínáni nioní Tírowasi ñweáyo þíní níwiárimí Masedonia þíropenísíyo nání bíñanígíní.

“Wáí níwurímeiranéna ámáyo sinadíníní weaaríníwáríní.” uríní náníri.

14 Taitaso nání díní sípí niaríníagí nání iwíeáníníáoní aiwí agwí Goríxomí yayí wiaríníri. Ayí ríþi nání yayí wiaríníri. O Kiraiso pí pí imóníníþimi xopírará wípaxo oimóníri wímíxíníri. Apíní maríái, o ge ge níneaipemeámí umíníri neríná xopírará wípaxíyí oimóníþoyíníri níneaímíxíri níneaipemeámí waríníri. Ayí ríþi nání ení yayí wiaríníri. Goríxo none wáí wurímeiaríníwáþimí dání aní níminí xwíyía Kiraiso nání ríníníþi “Ayí apírání?” oyaiwíþoyíníri yaríníri. Xwíyía o náníþi awí díní eaaríní bíníní aní níminí rínárímeníþíri.

15 Ayí ríþi náníri. Sinadíní Kiraiso Goríxomí díní naní oweaníri ría ikeáaráná naní weaaríníþíníní imóníníþi, ayí none imóníníwíní. None sinadíní Goríxo yayí winaríníþíníní imóníníwáþi neáa nuríná ámá Goríxo yeáyí oneayímíxemeaníri yarígíáyí tíní e neáa urí ámá nanínaníri yarígíáyí tíní e neáa urí yaríníri.

16 Ámá maiwí nanínaníro yarígíáyí xwíyía wáí rímeiaríníwáþi aría níwíroná “Anínaníwárání?” yaiwíþíri nání þíyaní þearígíáþíníní weaaríníri. E nerí aí ámá Goríxo yeáyí neayímíxemeáwínígíníri wimónarígíáyí xwíyía apí aría níwíroná “Díní níyímíní tíníwaéne imónaníwárání?” yaiwíþíri nání sinadíní síñí ñweapíríáþíníní weaaríníri. Xwíyía apí wáí nírímeríná e epaxíyí gíyíríní?

17 E epaxí imóníníwáyí, ayí noneríní. Ayí ríþi náníri. Ámá obaxí xwíyíáþi wáí nírímeríná “Negí yaríníwáþimí dání nígwí meaní nání ría yaríníwíní?” níyaiwíro úrapí yarígíápa wí míyaríníwáoneríní. Xwíyíáþi wáí nírímeríná nepání nímoníri Goríxo apí e éríxíníri níraíþeaníþi tíní xíxeni níríri yaríníwáríní. Kiraiso tíní níkarínímáná Goríxoyá síñwí tíní e dání raríníwá eníagí nání “E epaxí imóníníwáyí, ayí noneríní.” seararíníri.

3

“Xwiyá sñf réroárinñpí nání wáf wurimeiarñwáonerini.” urñf nánirini.

¹ Nioni e seararñagí nání seyíne “Porowa ámi rixa weyf mearinarñoi.” riseaimónarini? Oweoi, seyíne none wáf nirimeranéná yarñwápi nání nijfá imónipfri nání ámá wí seáyí e nñeamfeyoaro “Porowa wáf nirimerfná imirñf miyarigfáwarini.” niriro payf wina neaeaiarigfonemani. Ámá wí eni none yarñwápi nání nijfá imónipfri nání seyíne “Porowa e yarigfáwarini.” niriro payf wina neaeaiarigfonemani. Wa nání e niriro payf weaipaxf aiwi none nání wí e niriri payf neaeaipaxímani.

² Payf “Porowa e imónigfáwarini.” niriniri eánñfpññf seyíne rixa imónñoi. Negf payññf imónigfáyíne negf mimáyo tññagwi nání wí peá seamopaxfyínemani. Payññf seyíne imónigfápi ámá nñni nijfá nimóniro fá roarigfá enagf nání rarññi.

³ Payññf seyíne imónigfápi síwá rénñf inarigfáriní. Kiraiso xewañño niriri eañfpññf imónñwini. Síwá éññf inarigfáriní. None searéwapiyñwápi dání Kiraiso payf seyíne imónigfáfpññf nearfná iniigf rfwaññf eánarñfpí tñni meá Nwá anñf sñf imónñoyá kwíyfpí tñni seaeañfñni. Moseso tññná Gorixo ñw íkaxf nurirfná sññáyo eañfpánñf meá amáyíneýá dññpimi seaeañfñni.

⁴ None Kiraisoyá dññyo dání Gorixo nání dññf sññá neaeánarñf enagf nání rarññi.

⁵ “Newaññone imónñwápi dání wáf rimeapaxf imónñwini.” wí yaiwinipaxonemani. Wáf rimepaxf imónñwápi, ayf Gorixo neaimixñfpimi dání e imónñwini.

⁶ O ámi sñf bí “E niseaiimfáriní.” niriri réroárinñpí wáf nurimeipaxf imónifrixiniri neaimixñfñni. Sñf réroárinñf api ámá ñw íkaxf eánñfpimi nixdññfpimi dání onixdññpoyiniri réroárinñfñni. Kwíyfpí nipemeámí neawarñfpimi dání onixdññpoyiniri réroárinñfpñni. Nw íkaxf eánñfpimi ámá “Xixeni oxfdaneyí.” niyaiwiro aí apimi wiaíkiarigfá enagf nání pemixarñfñni. E nerí aí xegf kwíyfpí amáyo dññf niyimñfpí síx umímoarñf enagf nání xwiyfá sñf réroárinñpí nání wáf nurimeipaxf imónifrixiniri neaimixñfñni.

Sñf réroárinñpí xámi réroárinñpimi seáyí e wimónñf nánirini.

⁷ Gorixo xegf ñw íkaxfpi sññá piaráyo akññf niperi nñwírariri Isireriyó mñni wíáná wíá xfo pññfñf nerí okímixarñfpí eni sññani wimónññni. Api Mosesomí wíá wókímixáná oyá símñmanf xwífná eaññni. Xwífná o eañfpí awayiní awayiní neayipoáa warñagí aí axínná sñni enf tñni xwífná eaññagí nání arfowa sññwí mñmñf winarñagí nání sññwí mñwñpaxf imónagfáriní. Nw íkaxf eánñf api, ámá pemixarñf imónñfpí uráná Gorixoyá wíá pññfñf nerí okímixarñfpí tñni eni sññani imónñf enagf nání

⁸ “Xwiyfá sñf re réroárinñf ‘Kwíyfpí ámaéne anani nñeaainiri dññf niyimñf tññwaéne neaimixpaxfñni.’ rññfpí ñw íkaxf eánñfpimi wíarí nñmúrori wíá mókímixpaxf imónni.” riseaimónarini?

⁹ Xámi réroárinñpí —Apimi dání ámá anññfñfá nání xwiyfá meárinarigfáfpñni. Api awiaxf imónagf aiwi sññf réroárinñpí —Apimi

⁴ Ayí rípi nání rítíníñf wínaríñf ríní. Xwíyá Kiraiso —O pí pí Goríxo imóníñf pí tñí xixení axípi imóníñf ríní. Xwíyá o wá nínawianíri seáyí e imóníñf neaiñf pí wá neaókímíxaríñf ríní. Xwíyá yayí neainaríñf apí nánípi ámá Kiraisomí dñf míwíkwíró anínaníro nání yarígfáyo wá míwókímíxípa oeníri wígf ñwá imóníño —O, ayí oboríní. O dñf pírípírí wíñf enagí nání xwíyá apí rítíníñf wínaríñf ríní.

⁵ None wáf nuríranená newaníño seáyí e oimónaneyíníri nání wáf uraríñwámaní. Jisasi Kiraiso nání “Negí Ámínáoríní.” urírane none nání “Jisasomí xídaríñwá enagí nání segí sénáíwanéníñf nimónírane omíñf seaiiaríñwáone imóníñwíní.” urírane yaríñwáríní.

⁶ Ayí rípi nání e yaríñwáríní. Goríxo —O amípi níní iwamfó nimíxíríná “Síá yíkiaríñf pí wá oóníní.” ríñoríní. Rípi yaríño, ayí ení axoríní. O wá nínawianíri seáyí e neaiñf pí —Apí Kiraisoyá símímaníyo dání xwínfáníñf neaeámíxaríñf ríní. Apí nání níjía oimónípoyníri negí dñfíyo wá neaókímíxíñf ríní. E neaiño, ayí axo enagí nání raríñíní.

“Xeaníñf neáimearíñagí aí wáf raní nání síní ayá ría neawearíní.” uríñf nání ríní.

⁷ Wáf nurímeífríxíníri nearípeañf pí, ayí ayá tñf píníñf imóníñf ríní. Apí tñwáone ení meánf xwáría síxí xwá tñí imíxíníñf ríní nimónírane samíñf imóníñwáoneríní. Ámá aría nínawíroná re yaiwípírí nání e imóníñwáoneríní, “Ení eáníñf seáyí e imóníñf xwíyá yayí neainaríñf pími dání neáimeáfí wáf rímearígfáwayámaní. Sa Goríxoyáríní.” yaiwípírí nání samíñf e imóníñwáoneríní.

⁸ Xeaníñf xíxegíní neaikáraríñagí aiwí sumíníñf imóníñwáonemaní. Wainá neáimeáfí nání ududf neainaríñagí aiwí negí dñf aníñf níyoámíga míneauñoneríní.

⁹ Ámá wí míxí neaxídwáríagía aiwí Goríxo wí neaiepísamoaríñonemaní. Iwaní nínawearí neatíagía aiwí aníñf eaníramorí wearíñwáonemaní.

¹⁰ Íníná wáf nírímeranéná rípi níyaiwirane yaríñwáoneríní, “Negí Jisasomí píkgíápa none ení nínawepíkírínáyí, ananíríní.” níyaiwirane yaríñwáoneríní. Ámáyí none e yaríñagwí síñwí nínawíroná “Jisaso níperí aiwí ámí síñf nimóníri ñweañagí nání ría yaríño?” yaiwípírí nání apí e yaríñwáoneríní.

¹¹ Íníná xwá tíyo amí gímí nemeranéná Jisasomí xídaríñwáone enagí nání yoí mayí nimónírane emearíñwáríní. Ámáyí wará pepaxí tñf imóníñwáone yoí mayí nimóníri yaríñagwí nínawíroná “Jisaso ámí síñf nimóníri añínamí ñweañagí nání ría yaríño?” yaiwípírí nání e nimóníri emearíñwáríní.

¹² Ayínání rípi rípaxíríní, “None wáf nírímeranéná nínaweanípaxí imóníñwáoneríní. E nerí aí e imóníñwápímí dání seyíné ríxa dñf níyímíñf tífáyíné imóníño.” rípaxíríní.

¹³ Ámá wo, Bíkíyíyo dání “Nioní Goríxomí dñf níwíkwírorí nání ámayo uríñanígíní.” ríníño dñf wíkwíroagípa none ení axípi e wíkwíroaríñwáoneríní. Ayínání Jisasomí dñf níwíkwírorane nání xwíyá yayí neainaríñf pí ámayo wáf uraríñwáríní.

¹⁴ Níjía re imóníñagwí nání wáf uraríñwáríní. Ámíná Jisaso xwárípáyo dání owíápínímeaníri síñf wímíxíño none ení xíomí síñf wímíxíñf pa

axípi síñf n+neaim+xiri seyíne tñi nawíni gwiaumí n+neairi Jisaso tñf e neawáriníarini. Nijíá e imóniñagwi nání wáf urariñwáriní.

¹⁵ Ayí seyíne naní oseaiianeyiniri nání yoí mayí imónirane neaxeanipaxí imónirane yariñwáriní. Ámá Gorixoyá xóo wá niwianiríñfipimi dání sayá nimóga nuróná ayí omí yayí ayá wí niwiéra warigíapimi dání “Gorixo seáyí e imóniñoríani?” wiaiwipaxí imóniwiniginiri yoí mayí imónirane neaxeanipaxí imónirane yariñwáriní.

“Anínamí dání neaímeaníapi símimaní e nitinirane nání diñf síxí ínariñwáriní.” uríñf nánirini.

¹⁶ None api nání diñf ni+morane nání Kiraiso nání wáf urani nání síni ayá ríá neawearini. Negí warápi xeaniñf neaímeaaríñfipimi dání ríxa sípi nimóga waríñagi aí diñfipini síá ayí ayo síñf bi síxí ínariñfirini.

¹⁷ Ayí rípi nání síá ayí ayo negí diñfipi síñf bi síxí ínariñfirini. Xeaniñf agwi ríná neaímeáipimi xwámámí niwiéra úwáyí nání Gorixo yeáyí ni+eayimixemearíná seáyí e imóniñfipi neaiiníarini. Api nání diñf ni+moranéna “Xeaniñf none neaímeaaríñfipi axíná ná biníñf neaímeari onímiápiáníñf neaímeari yariñfirani?” niyairane peayí wianariñwáriní. “Sa sípi agwi ríná neaímeaaríñfipi nání diñf aríá ikeamopaxípi tñi xixeni Gorixo naní neaiiníamaní. Ámi wiárf imóniñf bi tñi neaiiníarini.” yaiwariñwáriní.

¹⁸ Ayí sípi agwi ríná neaímeaaríñfipi —Api síñwí tñi síñwí winipaxí imóniñfipirini. Apimi síñwí niwiniranéna e yaiwariñwámaní. Amípi ríwíyo Gorixo yeáyí ni+eayimixemearíná neaímeaníapi —Api agwi nene síñwí tñi síñwí winipaxí mimóniñfipirini. Api símimaní e nitiniráná e yaiwariñwáriní. Ayí rípi nání rariñini. Síñwí tñi agwi ríná winariñwápi aníñf maríá bi onímiápi imóniníarini. E nerí aí agwi ríná síñwí tñi niwinariñwápi íníná aníñf imóniníá enagi nání rariñini.

5

“Wará síñf imónaníwápi nání diñf ni+moríñfipimi dání diñf síxí ínariñwáriní.” uríñf nánirini.

¹ Nene nijíá re imóniñagwi nání ríwíyo neaímeaníapi símimaní e tiníñwini. Xwíá tíyo niñwearanéna seníá aníyo ñweaaríñwápi —Ayí negí warápi nání rariñini. Ni+perane negí warápi ríxa ni+pi+neamioaríníñf neríná negí diñfipi síxí ínáníwá nání aní Gorixo neaimixiyiñf wiwáníñf imónini. Wará api ámá imixigíamaní. Gorixo imixiñf eanagi nání anínamí íníná aníñf miní imóniníapirini.

² Wará agwi ríná negí diñfipi síxí íníñwápipimi síni síxí nínirane xwíá tíyo niñwearanéna wará síñf anínamí imóniñf negí diñfipi síxí wináníwápipimi owínaneyiniri nání yeyíñf ni+irane ñweañwini.

³ Wará síñfipimi negí diñfipi síxí niwiniranéna wará mayí nimónirane diñfipini miñweapa yaníwá enagi nání apimi síxí owínaneyiniri yeyíñf rariñwáriní.

⁴ Wará agwi diñf síxí íníñwápipimi síni níniranéna wará saní neunaríñagi nání yeyíñf rariñwáriní. Diñfipini nimóniri onweaneyiniri mirariñwini. Ayí wará ni+yimíñf imóniñfipi ni+pepaxí imóniñfipimi rítí eníá nání wará anínamí imóniñfipimi síxí niwinirane onweaneyiniri yeyíñf rariñwáriní.

⁵ Wará sɨŋɨpimi sɨxɨ wɨnanɨwá nánɨ neaɨpɨmoŋo, ayɨ Gorɨxorɨnɨ. O “Wará sɨŋɨpimi sɨxɨ wɨnanɨwá nánɨ rɨxa neaɨpɨmoárɨŋenerɨtanɨ?” oyaiwɨpoyɨnɨrɨ xegɨ kwɨyɨpɨ nɨneaiapɨrɨ ikɨyɨŋɨnɨŋɨ neaiárɨŋɨrɨnɨ.

⁶ Ayɨnánɨ pí pí xeanɨŋɨ neaɨmeaarɨŋagɨ aiwɨ dɨŋɨ e nɨmorɨŋɨpimi dánɨ dɨŋɨ sɨxɨ níga warɨŋwárɨnɨ. Nene nɨjɨárɨnɨ. Sɨnɨ wará xwɨá tɨyo nɨŋwearɨná imónɨŋwápimi sɨxɨ nɨnɨranéná Ámɨnáo tɨŋɨ e mɨŋwearɨwɨnɨ.

⁷ Omɨ negɨ sɨŋwɨ tɨ tɨnɨ sɨŋwɨ nɨwɨnɨrɨŋɨpimi dánɨ bɨ enɨ sɨxɨ nɨnɨrane mé sa dɨŋɨ nɨwɨkwɨrorɨŋɨpimi dánɨ enɨ sɨxɨ nɨnɨrane yarɨŋagwɨ nánɨ rarɨŋɨnɨ.

⁸ “Sɨnɨ wará urɨ epaxɨ imónɨŋɨ rɨpimi dɨŋɨ sɨxɨ nɨwɨnɨrane wáɨ ranɨwá nánɨ dɨŋɨ sɨxɨ ínɨŋwɨnɨ.” nɨsearɨrɨ aɨ negɨ dɨŋɨpɨ wará rɨpimi dánɨ nɨyoámɨga nurɨ Ámɨnáo tɨŋɨ e oŋwearɨrɨ aga neaimónarɨŋɨrɨnɨ.

⁹ Ayɨnánɨ xɨo tɨŋɨ e ŋweaanɨwáɨnárani, sɨnɨ xɨo tɨnɨ mɨŋweá xwɨá tɨyo nɨŋwearanénárani, “E éwanɨŋɨnɨ.” yaiwiarɨŋwápɨ, ayɨ rɨpɨrɨnɨ, “Xɨo yayɨ winɨpaxɨ imónɨŋɨpɨnɨ éwanɨŋɨnɨ.”

¹⁰ Ayɨ rɨpɨ nánɨ e yaiwiarɨŋwárɨnɨ. Kiraiso ámá nɨyonɨ sɨŋwɨ mí ómómɨximɨ nerɨná nɨnenenɨ enɨ sɨŋwɨ mí ómómɨximɨ neainɨá enagɨ nánɨ xɨoyá sɨmɨmanɨ tɨŋɨ e dánɨ éɨ roanɨwárɨnɨ. Xwɨá tɨyo nɨŋwearɨná winɨ wine nanɨ imónɨŋɨpɨranɨ, sipɨ imónɨŋɨpɨranɨ, enwápɨ tɨnɨ xɨxenɨ pɨrɨ neamamonɨá enagɨ nánɨ sɨnɨ xwɨá tɨyo nɨŋwearanéná “Xɨo yayɨ winɨpaxɨpɨ éwanɨŋɨnɨ.” yaiwiarɨŋwárɨnɨ.

“Ámá sɨŋɨŋɨŋɨ imónɨŋwɨnɨ.” urɨŋɨ nánɨrɨnɨ.

¹¹ Nene “Ámɨná Jisaso sɨŋwɨ mí ómómɨximɨ neainɨárɨnɨ.” nɨyaiwirɨ nɨjɨá e nɨmónɨrane nánɨ wáyɨ neainarɨŋɨrɨnɨ. Ayɨnánɨ ámá nɨkɨnɨmónɨro omɨ dɨŋɨ owɨkwɨrópoyɨnɨrɨ wáɨ nurɨmeranéná píraniŋɨ arɨáyo nurémóa warɨŋwárɨnɨ. Gorɨxoyá sɨŋwɨyo dánɨ rɨxa sɨŋánɨ piaumɨmɨ inɨŋagwɨ nánɨ o none yarɨŋwá nɨpɨnɨ nánɨ xɨxenɨ nɨjɨá imónɨnɨ. Seyɨné enɨ none nánɨ dɨŋɨ nɨmoróná re oneaiawɨpoyɨnɨrɨ dɨŋɨ wikwɨmoŋwɨnɨ, “Porowa dɨŋɨ ínɨmɨ nɨkwɨrónɨmáná mɨyarɨŋɨrɨnɨ. Wigɨ yarɨŋɨpɨ wɨ ínɨmɨ mimónɨ nɨpɨnɨ sɨŋánɨ piaumɨmɨ rɨa inɨnɨ?” oneaiawɨpoyɨnɨrɨ dɨŋɨ wikwɨmoŋwɨnɨ.

¹² None e searɨagwɨ nánɨ “Porowa rɨxa apɨ mimónɨŋɨáwa enagɨ nánɨ ámɨ weyɨ mearɨnarɨŋoɨ.” rɨseaimónarɨnɨ? Oweoɨ, wɨ e mɨyarɨŋwɨnɨ. Sa seyɨné none yarɨŋwápɨ nánɨ rɨxa nɨjɨá xɨxenɨ nɨmónɨmáná rɨpɨ oépoyɨnɨrɨ seararɨŋwɨnɨ. Seyɨné ámá wɨ tɨnɨ —Ámá sɨŋwɨ manɨŋɨ dánɨ yarɨŋɨpɨ nánɨ dɨŋɨ mamó sa ámá sɨŋwɨ anɨŋɨ dánɨnɨ yarɨŋɨpɨ nánɨ “Nanɨ imónɨŋɨáŋɨrɨnɨ.” moarɨŋɨáŋɨrɨnɨ. Seyɨné ámá dɨŋɨ e moarɨŋɨáŋɨ tɨnɨ xwɨyɨá nɨrɨnɨróná none mɨxɨ nɨneameakɨnɨro wa none nánɨ xenwɨ rarɨŋɨpɨ oyanɨpoyɨnɨrɨ seararɨŋwɨnɨ.

¹³ Ámá wɨ “Porowa majɨmajɨá nikárɨnɨro yarɨŋɨáwarɨnɨ.” rarɨŋɨpɨ “Ayɨ neparɨnɨ.” nɨseaimónɨrɨnáyɨ, re yaiwɨrɨxɨnɨ, “Sa Gorɨxomɨ oxɨdaneyɨnɨrɨ nero nánɨ e rɨa imónɨŋoɨ?” yaiwɨrɨxɨnɨ. “Porowa dɨŋɨ píraniŋɨ rɨa nɨxɨrɨmáná yarɨŋoɨ.” nɨseaimónɨrɨnáyɨ, “Awa nene arɨrá neaɨpɨrɨa nánɨ e rɨa imónɨŋoɨ?” yaiwɨrɨxɨnɨ.

¹⁴ Pɨpɨ nánɨ dɨŋɨ nɨmorɨŋɨpimi dánɨ nɨpɨreánɨrɨ yarɨŋwámanɨ. Kiraiso wá nɨneawianɨrɨ neaiɨŋɨpɨ nánɨnɨ dɨŋɨ nɨmorɨŋɨpimi dánɨ nɨpɨreánɨrɨ xámɨ sipɨ néra wagwápɨ pɨnɨ nɨwiárɨrɨ yarɨŋwárɨnɨ. O nɨperɨná ámá nɨnɨ nánɨ wayɨá penɨ enagɨ nánɨ dɨŋɨ re yaiwiárɨŋwɨnɨ, “Apimɨ dánɨ ámá nɨnɨ nɨperɨnɨŋɨ rɨa egɨawɨxɨnɨ?” yaiwiárɨŋwɨnɨ.

óreaímioapax+ imón+ñp+ b+ yar+ñagw+ s+ñw+ m+nean+pa oépay+n+r+ an+ñ+ min+ yar+ñwár+n+.

4 Pí pí neranéná “Ámá awa Gor+xom+ x+náiwán+ñ+ nimón+ro pírán+ñ+ om+ñ+ wiar+g+áwar+fan+?” oneaiawípoy+n+r+ yar+ñwár+n+. E neranéná pí pí xean+ñ+ neaímeá+p+ xwámám+ wirane an+ñ+ neain+pax+ imón+ñ+ neaímeaar+ñ+p+ xwámám+ wirane d+ñ+ r+á neawepax+ imón+ñ+p+ xwámám+ wirane yar+ñwár+n+.

5 Iwan+ neamepear+náran+, gw+ an+yo neañwiráran+náran+, sipí owikár+poy+n+r+ s+m+ráxw+ró yar+g+á+y+ ikw+kwier+ nin+ro neaiar+náran+, xwámám+ wiar+ñwár+n+. Om+ñ+ an+ñ+ min+ ok+ñ+ t+n+ erane en+wáoner+n+. Si rorane agw+n+ erane en+wáoner+n+.

6 None nán+ “Awa Gor+xom+ x+náiwán+ñ+ nimón+ro pírán+ñ+ om+ñ+ yar+g+áwar+fan+?” oneaiawípoy+n+r+ r+p+ en+ yar+ñwár+n+. Íkw+rá+nán+ñ+ nimón+r+ erane nepax+ñ+p+ nán+ n+j+á imón+rane san+ñ+ imón+rane wá n+wum+x+irane ar+rá wirane Gor+xoyá kw+y+ neaain+f+pim+ dán+ erane mimón+ imón+ñ+p+ m+wíwap+y+ ámayo nepa d+ñ+ sipí n+wirane erane

7 xw+y+á nepax+ñ+ imón+ñ+p+ yan+ ur+rane en+ eán+ñ+ Gor+xo neaim+x+f+pim+ dán+ erane yar+ñwár+n+. Ámá m+x+ nán+ imón+ñ+p+ fá x+rar+g+ápa none nemeranéná wé rón+ñ+ yar+ñwáp+ w+á t+nán+wá nán+ wé onam+ñú t+n+ fá x+r+irane xixe m+x+ wian+wá nán+ wé náú t+n+ fá x+r+irane yar+ñwáoner+n+.

8 Wí yay+ neamero wí paimam+ neairo neaiar+g+oner+n+. Wí none nán+ rep+y+ n+wiróná “Sipí yar+g+áwar+n+.” ur+ro wí “Nan+ yar+g+áwar+n+.” ur+ro yar+g+oner+n+. Nepán+ yar+ñwáone aiw+ wí “Yap+ neaiep+sar+g+áwar+fan+?” neaiawiar+g+ár+n+.

9 None nán+ wí “Porowa gowar+fan+? ‘Awa nán+ ámá obax+ n+j+á imón+ño+.’ r+iseaimónar+n+?” rar+ñag+á a+ ámá obax+ none nán+ nepa n+j+á imón+ño+. None ami ami nemeranéná yo+ may+ nimón+rane a+ s+n+ ñweañw+n+. Siyik+ neaeaar+g+one imón+ñagw+ aiw+ s+n+ wí m+neap+ik+g+oner+n+.

10 Ík+n+ñ+ sipí neaiar+ñag+ aiw+ ín+á d+ñ+ n+á neainar+ñ+r+n+. “Awa am+pí nán+ d+w+ ikeamón+g+áwar+fan+?” neaiawiar+ñag+á a+ none xw+y+á yay+ neainar+ñ+p+ w+á urar+ná ámá obax+ ar+rá neair+ñ+pim+ dán+ Kiraiso t+n+ nawín+ níkar+n+ro nán+ am+pí m+múrón+g+á+y+ yap+ imónar+g+ár+n+. “Am+pí b+ fá m+max+r+g+áwar+n+.” neaiawiar+ñag+á a+ am+pí Kiraiso neaiñ+p+ b+ m+neamúron+ner+n+.

“S+ñán+ searar+ñwá en+agw+ nán+ sey+né en+ xixen+ neai+poy+.” ur+ñ+ nán+r+n+.

11 Korin+yo ñweáy+né, ap+ ap+ n+seara nuranéná yum+í b+ misea+ s+ñán+ r+wár+n+. E n+sear+ranéná sey+né d+ñ+ s+x+ seay+ñwáone s+wán+ñ+ seain+wár+n+.

12 None d+ñ+ s+x+ muyipa oyaney+n+r+ wí éwáonemani. Sewan+ñ+y+né awami d+ñ+ s+x+ muyipa oyaney+n+r+ éfá en+ag+ nán+ nawín+ mimón+ñw+n+.

13 Ay+nán+ xanon+ g+ n+aiw+yo ur+pax+ r+p+ osear+m+n+, “Xixe oinaney+. None d+ñ+ s+x+ seayar+ñwápa sey+né en+ neay+poy+.” osear+m+n+.

“D+ñ+ m+w+kw+r+og+á+y+ t+n+ gw+ m+imón+pan+.” ur+ñ+ nán+r+n+.

14 Jisasom+ d+ñ+ m+w+kw+r+oar+g+á+y+ t+n+ wig+ yar+g+áp+ oyaney+n+r+ wí gw+ m+imón+pan+. Ay+ r+p+ nán+ searar+ñ+n+. “Ámá wé rón+ñ+ imón+ñ+p+n+ yar+g+á+y+ t+n+ man+ wia+kiar+g+á+y+ t+n+ ax+p+n+ ep+r+á nán+ imón+pax+ imón+n+.” r+iseaimónar+n+? “Ax+íná w+á ón+r+ s+á y+n+r+ epax+r+n+.” r+iseaimónar+n+?

15 “Kiraiso t́nı́ Obo t́nı́ dı́nı́ axı́pı́nı́ xı́rı́nı́ı.” rı́seaimónarını́? “Kiraisomi dı́nı́ wı́kwı́rogı́áyı́ dı́nı́ moro dı́nı́ mı́wı́kwı́rogı́áyı́ dı́nı́ moro neróná axı́pı́ bı́ mopaxı́rını́.” rı́seaimónarını́?

16 “Gorı́xoyá anı́ nı́wı́á —Iwámi dánı́ nene yayı́ umearı́nı́wáıwárını́. Iwá t́nı́ nı́wı́á áma meı́weaarı́gı́ápı́ t́nı́ ananı́ axı́ e kumı́xarı́paxı́rını́.” rı́seaimónarını́? Oweoi, nene Nı́wı́á anı́nı́ sı́nı́ imónı́nı́oyá anı́ nı́wı́áıwánı́nı́ imónı́nı́agwi nánı́ wı́ e yaiwı́paxı́manı́. Nionı́ seararını́ápı́ Gorı́xo xewanı́no rı́nı́ rı́pı́ t́nı́ xı́xenı́ seararını́nı́, “Nionı́ gı́ ámayı́ t́nı́ nawı́nı́ darónı́mı́fárını́. Nionı́ wigı́ Nı́wı́áonı́ imónı́nı́áná ayı́ gı́ ámayı́ imónı́pı́rı́fárını́.” Ámınáo e nı́rı́rı́ nánı́

17 áma xegı́ imónı́gı́áyo rı́pı́ enı́ urı́nı́rını́, “ ‘Áma Gorı́xonı́ dı́nı́ mını́kwı́ró wigı́ nı́wı́áyo xı́darı́gı́áyı́ t́nı́ e dánı́ nı́mı́xeámını́mı́ xegı́ bı́ imónı́gı́áyné imónı́fı́rı́xını́.’ Ámınáonı́ e seararını́nı́. ‘Wı́gı́ nı́wı́á imónı́nı́pımı́ —Apımı́ dánı́ piaxı́ seaeánı́paxı́ imónı́nı́pımı́rını́. Apımı́ bı́ onı́mı́á amáı́ mı́rónı́ anı́nı́nı́ wé fá ayı́meaénı́fı́rı́xını́. Seyı́né e nerónáyı́, nionı́ ananı́ seamımı́nı́mı́fárını́.

18 Nionı́ segı́ áponı́ imónı́nı́áná seyı́né gı́ nı́aı́wı́ oxoyı́né imónı́ro nı́aı́wı́ apı́xı́wayı́né imónı́ro epı́rı́fárını́.’ Ámınáonı́ —Nionı́ enı́ eánı́gı́á nı́yonı́ seáyı́ e wımónı́nı́áonı́rını́. Nionı́ e rarını́nı́.” Xwı́yı́á apı́ Bı́kwı́yo nı́rını́rı́ eánı́nı́agı́ nánı́ “Jisasomi dı́nı́ mı́wı́kwı́roarı́gı́áyı́ t́nı́ wigı́ yarı́gı́ápı́ oyaneı́nı́rı́ wı́ gwı́ mı́mónı́panı́.” seararını́nı́.

7

1 Negı́ dı́nı́ sı́xı́ seayını́wáyı́né, Gorı́xo negı́ sımı́manı́ e dánı́nı́nı́ e nearı́nı́ enı́agı́ nánı́ ámaéne pí pí ayá neadunı́paxı́ yarı́nı́wápi, dı́nı́ piaxı́ neaeámı́xarı́nı́pı́rını́, wará piaxı́ neaeámı́xarı́nı́pı́rını́, nı́pı́nı́ ı́gı́ánı́nı́ oeamı́naneyı́. Gorı́xomi wáyı́ nı́wirı́nı́pımı́ dánı́ sı́yıkı́wı́ mını́nı́waeéne oımónaneyı́nı́rı́ wé roárı́wanı́gı́nı́.

Korını́yo nı́weáyı́ kını́imónı́gı́á enı́agı́ nánı́ Poro yayı́ winı́nı́ nánı́rını́.

2 Seyı́né none dı́nı́ sı́xı́ neayı́poyı́. Ayı́ rı́pı́ nánı́ rarını́nı́. Segı́yı́ womı́ aı́ sı́pı́ bı́ mı́wı́karı́nı́wárını́. Segı́yı́ womı́ sı́pı́ bı́ wı́kárarını́wámanı́. Womı́ amı́pı́ bı́ fı́wı́ urápińwámanı́.

3 Nionı́ e nı́rı́rı́nı́ “Poro xwı́yı́á neamearımı́nı́rı́ rarını́.” rı́seaimónarını́? Oweoi, nionı́ rı́xa re searárı́fárını́, “None dı́nı́ sı́xı́ ayá wı́ seayını́wáone enı́agı́ nánı́ seyı́né péánáyı́, none enı́ nı́pepaxı́ neainı́fárını́. Seyı́né sı́nı́ nı́weanı́áná none enı́ sı́nı́ nı́weapaxı́ neaimónı́nı́fárını́.” searárı́fá enı́agı́ nánı́ wı́ e seaimónı́paxı́manı́.

4 Seyı́né xámi searını́ápı́ xı́dı́pı́rı́fá nánı́ bı́ onı́mı́ápı́ marı́fáı, aga dı́nı́ ayá wı́ sı́nı́ neánarını́. Seyı́né nánı́ mı́xı́ nı́seameakını́rı́nı́ enı́ ayá wı́ seameakını́arını́nı́. Xeanı́nı́ nı́nı́ none neaı́meáı́mı́ seyı́né nánı́ dı́nı́ nı́morı́nı́pımı́ dánı́ awayını́ ı́kı́nı́wı́nı́nı́ nı́mı́rını́rı́ dı́nı́ ayá wı́ nı́fá nı́narını́nı́.

5 None anı́ Tı́rowası́yo pı́nı́ nı́wı́arımı́ nı́purı́ Masedonia pı́ropenı́sı́yo nı́rémómáná aı́ kıkı́fá nı́weapaxı́ bı́ mı́neameá rı́pı́ rı́pı́ oyaneyı́nı́rı́ éwáyı́ sı́pı́nı́ sı́pı́nı́ neaı́meaarı́nı́ áma wı́ t́nı́ xwı́yı́á xı́mı́xı́mı́ nı́nı́rı́ nı́rını́rane negı́ xwı́oxı́yo dánı́ wáyı́ neainı́rı́ yarını́agwi aiwi

6 Gorı́xo —O áma rı́xa yopa nı́megını́rı́nı́pımı́ dánı́ dı́nı́ sı́xı́ mını́gı́áyo mı́nı́nı́ ı́kı́nı́wı́nı́nı́ umı́rarını́orını́. O Taitaso ámi neaı́meáı́pımı́ dánı́ mı́nı́nı́ ı́kı́nı́wı́nı́nı́ neamı́rını́nı́.

¹⁵ O seyíné niyínéni numíniróná óf ero wáyf iníro nero píráníñf arfá owianeyínirí imónigfápi nání dñf níwinirfná ámi xwapf ayá wí dñf síxí níseaya waríní.

¹⁶ Agwí nioní “Ayf pí pí neróná xixení epíráoi.” níseaiwiárirí dñf síñá neánaríñf enagf nání dñf yayf ninaríní.

8

“Masedonia ñweáyf wíniyo arírá wianíro nání ñigwí ñíroaáríro ñweañoi.” uríñf nániríní.

¹ Negf nírixímeáyíné, Jisasoyá síyikf imónigfá Masedonia píropenisíyo añf apí apimí ñweagfáyf nanf Goríxo wá wianíñfipimí dání egfápi níjfé imónipírfí nání áwanf bí osearaneyí.

² Xeaníñf rímevá wipaxípi níwímearíñfipimí dání “Enf rífa eáníñoi?” níríro iwamfó wíwapíyíagfá aí apí peá numíxíro dñf nífá ayá wí winíñínigíní. Wiwaníñfíyí uyípeayíñíñf imónigfáyf aiwí Jisasomí dñf wíkwíroarígfá wíniyo arírá owianeyínirí ñigwí níroarfná bí onímíápi míroá aga ayá wí roaárígfáríní.

³ Wigf wíniyo arírá wianíro nání ñigwí níroaro wipaxípi tñí xixení níroaro aiwí wigf dñf tñí apimí ní múrooro ámi bí tñí roaríñagfá síñwí wíñarónwáone enagf nání raríñíní.

⁴ Ayf arfíki ríxíñf re nearígfawixíní, “Ámá Goríxoyá síyikf imónigfá Judia píropenisíyo ñweagfáyo wíniyf arírá wiarígfápa nene ení arírá wianí nání xe ñigwí fáyoroaópoyínirí síñwí neanfípoi.” nearígfawixíní.

⁵ E neróná none “E epíráoi.” níyaiwirane dñf ikwímonwápi tñí xixení mé xámí Ámíná Goríxo pí pí wimónaríñfipi oxídaneyíníro nípáwimáná o wimónaríñfipi níxídfíroná Porowane ení neafíwíapígfawixíní.

⁶ Ayínání Taitasomí seyíné tñf e nání nurowárífná enf ríremíxí níwírí re uríñwanigíní, “Iwamfó Koriníyo ñweáyf joxí tñí negf wíniyo arírá wianíwá nání wá níwianírane ñigwí fáyoroaaneyíníro egfápa ámi nero ñigwí xámí ‘Apí roáwanigíní.’ rárígfápi tñí xixení yárfírfíxíní.” uríñwanigíní.

⁷ Pí pí seyíné neróná ámá wí yarígfápipimí múroarígfáyíné nímoníro yarígfáríní. Goríxomí dñf níwíkwírorónáraní, apí nání ámáyo áwanf níuríronáraní, apí nání níjfé nímoníronáraní, Goríxo wimónaríñfipi yaníro nání símf níxeadféníronáraní, none nání dñf sípí none seaimíxíñwápipimí dání níseairfnáraní, apí nípiní neróná múroarígfáyíné nímoníro yarígfá enagf nání segf wíniyo arírá wianíro nání ñigwí níroaróná ení múroarígfáyf yapí nímoníro yárfírfíxíní.

“Seyíné ení roaárírfíxíní.” uríñf nániríní.

⁸ “Poró sekaxí nírírí neararíní.” míyaiwipaní. Gf dñf rípiní enagf seararíñíní. Nioní wíniyf Judia píropenisíyo ñweáyo arírá wianíro nání símf níxeadféníro yarígfápi nání repíyf seaiáná seyíné ení síwá réníñf oneaípoyínirí seararíñíní. Negf Judia píropenisíyo ñweáyf nání nepa dñf sípí neainaríní. Síwá éñíñf oneaípoyínirí seararíñíní.

⁹ Seyíné negf Ámíná Jisasi Kiraiso wá níneawianíri neaiñfípi nání ríxa níjfé imóníñagfá nání raríñíní. O añfnamí níñwearfná amípi mí múróñíño nímonírí aiwí seyíné yeáyf seayímíxemeámfnírí xwíá tíyo nání níbírfífná uyípeayóníñf nímonírí seyíné añfnamí dánf amípi mí múróñígfáyíné imónipírfí nání seaiñfírfí.

¹⁰ Seyíné Judia píropenisíyo ηweagíáyo arírá owianeyíniri yarígíápi nání dñj nioniyá, ayí rípiríni. Xwiogwí aga xámi pwenomi seyíné iwamóo nígwí roaárígíápi agwi néra nuro yoparípi niyárirínáyí, “Ayí ananírini.” nimónarini. Iwamóo nígwí roaárígíáyí, ayí seyíné aiwí xámi oyaneyíniri wimónarígíáyí, ayí axíyíné enagí nání seararíni.

¹¹ Ayínáni nígwí “Api oroaneyi.” rárigíápi ríxa nípini roaárípoyí. Iwamóo oyaneyíniríná dñj ríá seaweñpa yoparípi níroaáriríná seyíné roaárípaxí imóniñipi tñni xixeni roaárípírfá nání xe dñj ríá seawéwínigini.

¹² Ayí rípi nání seararíni. Giyí giyí áamá wíyo arírá wianíro nání “Nígwí api roaáríwanigini.” niyaiwimáná amípi roaárípaxí imóniñipi tñni xixeni roaáránáyí, Goríxo “Ayí ananírini.” wiaiwiaríñirini. Amípi ayí míroaárípaxí imóniñipi “Roaárírixini.” wí yaiwiaríñomaní.

¹³ Nígwí searápirírfáyí kikiíá ηweapírfá nání seyíné aníñí seaikárimíniri nerí mírariñini. Ayí ení seyíné tñni xixeni apáni tígíáyí oimónípoyíniri raríni.

¹⁴ Jisasoyá síyikí imónígíáyí wí amípi wí mímúronígíáyí imóniñáná wí dñwí ikeamónígíáyí mimóní nñni apáni tígíáyí imónipírfá nání agwi ríná amípi ayá wí seyíné tígíápi dñwí ikeamónígíáyo arírá wiaríño. Seyíné ení ríwéná amípi wí nání dñwí ikeamóníro ayí ení amípi ayá wí tígíáyí imóníro nerínáyí, arírá seaipírfáriní.

¹⁵ Bíkwiyo dání eníná Isireriyí áamá dñj meañe nemeróná egíápi nání re níriniri eáníñipi nioní seararíñápi tñni xixeni imóniñagí nání seararíni, “Áamá aiwá manái riniñipi xwé meááyí xwé nímearo aí wigí nípaxí imóniñipi seáyí e tígíáyí mimónígíawixini. Áamá onímíápi meááyí onímíápi nímearo aí aiwápi nání dñwí ikeamónígíáyí mimónígíawixini.” níriniri eáníñipi nioní seararíñápi tñni xixeni imóniñagí nání raríni.

“Taitasomi tñni áamá waúmi tñni uowárenaparíni.” uríñj nánirini.

¹⁶ Nioní seyíné arírá seaimí nání dñj ríá níwearíñipa Goríxo Taitaso ení seyíné arírá seainí nání dñj ríá oweniri wimíxaríñagí nání yayí owianeyí.

¹⁷ Ayí rípi nání “Taitaso ení seyíné arírá seainí nání dñj ríá wearini.” seararíni. “Joxí Koriniyo ηweáyí tñj e nání ámi níneauipaxoxíraní?” uráná “Ananírini.” ríí enagí nánini míseararíni. Xewaníño ení “Oumini.” niyaiwiri símí níxeadípeniri nání xegí dñj tñni seyíné tñj e nání baríñagí nání seararíni.

¹⁸ None omí tñni negí nírixímeáyí womí tñni ení uowáraríñwini. O xwíyíá yayí neainaríñipi wá níurímeríná enípi nání Jisasoyá síyikí imónígíá amí gímí ηweagíáyí níjía níniro íá earóarínigíforini.

¹⁹ O apíni imóniñomaní. Rípi ení imóniñorini. Jisasoya síyikí imónígíá Masedonia píropenisí tíyo ηweagíáyí o none Judia píropenisíyo ηweáyo arírá wianíwá nání nígwí Jisasoyá síyikí imónígíá apí apimí urápi mearíná Porowa tñni nawíni níkumíxiniri eméwínigíniri urípeáforini. Áamá wí none nígwí awí eaamearíñagwi níneaniróná Ámínáomi seáyí e umíeyoaro none nání “Wigí wíniyo arírá wípíri nání dñj ríá wearígíáwaríani?” neaiwiwo epírfá nání rípi yaríñwini.

²⁰ Dñwí ikeamónígíá nání nígwí yaní ewaní nímoníro xwéni xwéni níroaro neaiapowáraná yaríñwápi nání áamá wí “Porowa nípíkwini míyaríño.” neamearípiríxiniri píraníñj níñwíperane áamá o tñni nawíni urápi mearíñwini.

21 None pí pí oyaneyiniri neranéná Ámináo “Ayí e neróná wé róniní imóninípi yaríno.” yaiwiarinípi nání díní nímorane aiwi api nániní díní nímorane yarínwáonemani. Ámá “E neróná wé róniní imóninípi yaríno.” yaiwiarigíápi nání ení díní nímorane yarínwáone enagi nání searariníwini.

22 Awáú tñni negí níríxímeá ámi womi tñni ení uowárenaparínwini. “O none pí pí urarinwápi xixeni xídníríeníno?” niyaiwirane “Api ei. Api ei.” urínwápi dání iwamíto wíwapiyayíaná o aríki xixeni xídarínagi winínwáorini. O seyíne “Nígwí api roaáríwanígini.” rárigíápi tñni “Xixeni níroaárípráoi.” niyaiwiri díní síjá weánariníagi nání “Nioní ení saní urínarómíni.” niyaiwiri awáú tñni barini.

23 Taitaso nání seyíne ríxa níjía imónino. O xwíyíá yayí neainarinípi wáí urímeaaníwi nání gí gwí mónígwíí worini. Seyíne seáyí seaianírai nání nawíni nimóniri yarígwíí worini. O tñni nawíni barígííwáú awáú Jisasoyá síyikí imónigíá píropenisí tío nweagíáyí uowárfáwáurini. Egí nerígíípimi dání Kiraisomi seáyí e umíeyoaaarígííwáurini.

24 Ayínáni ámá wáú wo awa níbiri síjwí seanínáná “Nene ámáyo díní sípí wíiarínwáenerini.” rarígíápi “Neparini.” oyaiwípoiiniri api e iwamíto éríxini. Seyíne e éánáyí Jisasoyá síyikí imónigíá api api seyíne nání re seaiaiwípríarini, “Ayí ámáyo díní sípí níwiri wíiarígíáyíríani?” yaiwípríarini. None seyíne nání míxí nímeakíniri urínwápi nání ení “Apáni nearígíawixini.” yaiwípríarini.

9

Nígwí arírá wianíro nání awí eaamearígíápi nání uríní nánirini.

1 Nígwí Judia píropenisí nweáyo arírá wianí nání awí eaamearinwápi nání payí rípi seyíne nání nírirí nearíná “Míki menagi nání surímá nírirí ríá eearínini?” nimónarini.

2 Seyíne api yaníro nání díní ríá seawearínípi nání níjía nimóniri nání e nimónarini. Íníná Jisasoyá síyikí imónigíá Masedonia píropenisí tío nweagíáyí aríá egíe dání weyí níseamearíná re rayarinwáriní, “Xwiogwí xámi pweagomi Jisasoyá síyikí imónigíá Gíriki píropenisíyo nweagíáyí api éwanígini ríxa érowiáprínígíarini.” E rayarinwápi dání Masedonia nweáyí wíí ámá nápi nene ení axípi éwanígini ayá rowíá wíariní.

3 “Payí rína surímá nírirí ríá eearínini?” nimóníagi aiwi seyíne nání míxí nímeakíniri rayarinwápi surímá imóninígini negí níríxímeá wáú wo awami uowárenaparínini. Ayí ámá re nweagíáyo “Koriniyo nweáyí nígwí íáyo roapíri nání ríxa nípmoárímáná nweano.” uríápi seyíne nepa xixeni e oépoiiniri ámá rowami uowárenaparínini.

4 Ríwéná Masedonia dání tío wí nioní tñni níbranéná seyíne ríxa nípmoárímáná mínweanagíá síjwí níseainíráyí, none “Ayí ríxa nípmoárímáná nweano.” niyaiwirane díní síjá neaeainínípi dání ayá neainínígini nání searariníni. Seyíne ení ayá míseainípa eníarini?

5 Ayínáni nioní re nimónigo, “Negí níríxímeá awa xámi nínímearo nioní síní mírémóami enáná nígwí seyíne negí símímaní e dání ‘Níroari wianíwáriní.’ nearígíápi ‘Ríxa ípmoárípoi.’ searíprí nání ouowárimini.” nimónigo. Nioní nírémoríná nígwí api nání símírí seáíápi dání maríá, segí díníyo dání xixeni apáni ípmoáríníagi wíínímígini awami uowárenaparínini.

“Yaní ewaní nimóníro roaáríríxini.” uríní nánirini.

6 “Poró pí yaiwiani nání ríá neararíní?” níyaiwirínáyí, ewayí xwíyá rípi nání díńí mópoyí. Ámá aiwá xwé iwíá uríó aiwá xwé miníáríní. Onímíá uríó onímíá miníáríní. Ewayí xwíyá apí ámá wigí wíníyo arírá wianíro nání nígwí níroaro wiarígíapí nání rítamíńyí níńírí ríníní. Xwé níwiríná Goríxo wíípi xwé imóníní. Onímíá níwiríná Goríxo wíípi onímíá imóníní.

7 Ayínání níyínéní xíxegíní ámá arírá wianíro nání nígwí níroaríná wikí díńí níyaiwimánáraní, ámá wo símeaxídí seaiánáraní, níroarí míní míwí xámí “Nígwí níwiríná apí wíwanígíní.” yaiwiarígíapí nání díńí nímore níroaro míní wíríxíní. Ámá wigí wíníyo arírá wianíro nání nígwí íayo níroaríná yayí tńí roarígíayo Goríxo díńí síxí uyaríńí enagí nání raríńí.

8 Ai o seyíné aikí yínípríá náníraní, aiwá nípríá náníraní, apání tígíáyíné imóníro ámá díwí ikeamónígíayo arírá wípírí nání imónígíapí tńí xíxení mímóní múroo epíríá nání ananí seáyí e seaimíxípxoríní.

9 Nioní seararíńapí tńí Bíkwiyo dání ámá wé rónígíáyí yarígíapí nání re níńírí eáníńpí tńí xíxení imóníní, “O yaní ewaní nímoní díwí ikeamónígíayo wiaríńírí. Ayínání o wá níwianírí wíńpí nání Goríxo ná ríwíyo aiwí wí díńí peá moníámaní.” E ríníńpí nioní seararíńapí tńí xíxení imóníńagí nání raríńí.

10 Goríxo —O aiwá omíńí yarígíayo iwí iwíá uríprí nání míní wirí aiwá níprí nání míní wirí yaríńoríní. O amípí seyíné Kiraisomí díńí wíkwíroarígíá wíníyo arírá wípírí nání ení míní seaiapírí sayá nímxá urí eníáríní. E yaríná ámá aiwá omíńí xwé níróa núásáná aiwá xwé miarígíapa seyíné ení yaní ewaní nímoníro wiarígíapímí dání axípríní e epíríáríní.

11 Seyíné gíní gíná díńí re yaiwiaríná, “Ananí yaní ewaní nímonírane negíyo owianeyí.” yaiwiaríná Goríxo seyíné xwéní míní wípaxí imónípríá nání amípí wí mímúronígíáyíńéníńí seaimíxíníáríní. E seaimíxíní enagí nání segí séríxímeáyo arírá wianíro nání nígwí xwéní roarígíapí Porowane nísearápírane nímeámí nurane wianírí yaríńagwí síńwí níneaníróná ríxa Goríxomí yayí wípíríáríní.

12 Ayí rípi seararíńíní. Arírá wianíro nání seyíné yarígíapí ámá Goríxoyá amípí wí nání díwí ikeamónígíayo xíxení arírá wíáraníro nero aiwí apíní míyaríńoí. Seyíné yarígíapímí dání ámá obaxí Goríxomí yayí seáyí e níwíera waríńoí.

13 Ayí rípi raríńíní. Ámá seyíné nígwí wianíro yaríńagí síńwí níseaníróná rípi seaiwípíríáríní, “Nene síńwí aníńwaé dání ámá ayí xwíyá woákí inarígíapí —Apí yayí neainaríńí Kiraiso ríńpíríní. Apí aríá yímígí nero xíxení ríá xídaríńoí?” níseaiwíro nání Goríxomí seáyí e umíeyoapíríáríní. Rípi ení seaiwípíríáríní, “Nene tńí wíníyo tńí arírá neaianíro nání míní neaiapaxí imóníńpí ní múroo xwéní ríá neaiaparíńoí?” níseaiwíro nání ení Goríxomí seáyí e umíeyoapíríáríní.

14 E nero seyíné nání ríxíńí níseauríyíroná seyíné Goríxo ámáyo wá níwianíríná ámá wianarígíapímí wíarí ní múroo wianaríńpí tńí yarígíáyíné imónígíá enagí nání seyíné nání íkíníńí sípí wíníáríní.

15 Goríxo xegí xewaxomí níwírénapíríná neaińpí —Apí amípí bí tńí rítamíńyí mepaxí imóníńpíríní. Apí nání yayí owianeyí.

Xfo nání rarigfápi xwfo oeáminiri urif nánirini.

¹ Agwi Poroni —Nioni áamá wí re rarigfonirini, “Neneyá sñwí tñf e dání ayá igigf nerí aiwí nene sñwí manñwáé dání ayá nepearimánanñf payf nearí rarinorini.” rarigfonirini. Nioni Kiraiso xwfa tñyo nemeřná nñpeniri awayini yago enagi nání

² rixñf rñpi osearimini, “Nioni segf tñf e nřémorfná ayá igigf mé nerí áamá ‘Porowa Kiraisomi mixelarigfáyf yarigfápa yarigfáwarini.’ neaiawiarigfáwami sñmf tñni mixel rfa tñf urimfápi seyfné eni searimfa nání mñnimixipani.”

³ None xwfa tñyo nñwearanéná áamá Gorixomi mixelarigfáyf tñni nñwearane aiwí ayf dñf moarigfápimi dání dñf nñmorane mixel inarñwáonemani.

⁴ Amipí none mixel nání xirñwápi áamá ayf xirarigfápi mixelrñwini. None xirñwápi sñmf tñni inarñwápiyá onáf imónñfpi xwirfá ikixelanfwa nání Gorixoyá eni eánñf imónñf tñfpi xirñwini.

⁵ Api fá nixirirane re yarñwini. Pí pí áamá wigf dñfyo dání xerñf neñwipémáná érowiápnarigfápi pñf wiaikirane xwifá “Seáyf e imónini.” rarigfá áamá Gorixo nání nñfá mímónipa oépoyniri mudfmoarñfpi pñf wiaikirane nerane áamá nñni pí pí “Oyaneyf.” nñyairóná Kiraisomi arfa yfmigf wipñri nání wigf dñfpi fánñf xirararñwini.

⁶ Seyfné nioni searñfpi rixa arfa yfmigf niarñagfa nñsearfná nioni áamá wigf niwiaikiarigfápi tñni pñf umamómfa nání rixa ipimónñfpi.

⁷ Seyfné wararimini sñwí nñwiniro yarñoi. Segf wo “Kiraisoyá ayá tñf imónñfoni ayf, nionirini.” nñyairini dñf sñf neánřfnáyf, xfo Kiraisoyáo imónñfpa none eni Kiraisoyáone imónñfagwi nání ámi xewanñjo dñf xerñf neaiawiarñfpi nání dñf nñyaikirori none imónñwápi tñni xixeni neaiawiwiniğini.

⁸ Ámináo none nénf tğfáyfnñf oimónfpoyniri nñnearfpearfná seyfné xwirfá mñseaikixé Jisasomi píránñf xdfpñri nání eni sñf seaimxani nearfpeañf enagi nání niwanñjoni mixel ayá wí nñmeakñniri aí ayá bi ninñmenñoi.

⁹ “Payf Poro earñfpi nene fá nñroranéná eni sñrñwí neainni nání rfa earñf?” oyaiwipoyñri mearñfpi.

¹⁰ Wa nioni nání re rarigfárinini, “O payf nearfná xwifá rfa tñfpi nñri earñjo aiwi áamá sñwí anigfe dání ‘Eni eánñjo iworani?’ wí wiaiwipaxf mímónñjorini. Xwifá nñřfná píránñf irf mñrepearñjorini.”

¹¹ Nioni nání e rarigfáwa nñfá re imónřřixini. None seyfné sñwí mñneanigfe dání payf nearfná imónñwápa ámi segf sñwí anigfe dání neranéná axfpi nímónñrane yanfwarini.

¹² None ayá nepearimáná áamá seáyf e nímónñro weyf menarigfáwa nání rřramñfif ninñrane “Awánñf imónñwini.” wí rñpaxonemani. “Nawini nñkumixññrane imónñwini.” eni wí rñpaxonemani. E nerí aí áamá ayf wigf wo nání “Apáni rñyarini? Sipí rñyarini?” nñyairóná wiwanñfif yarigfápi tñni sñwí nñwinaxfđiro “O apáni yarini.” rarigfárinini. Wigfpi rřramñfif niga warigfárinini. E neróná sa majmajfá nikarññro yarñoi.

¹³ Wa e yarñagfa aiwí none mixel nñmeakñniránéná sanñf none neañfpi nání dñf mamó nerane wiarf nñmúrorane mixel meakñnaniméwini. Gorixo wáf uriméřřixini nñnearfpearfná none nání sanñf neañfpi —Api seyfné eni inimi ñweagfápirini. Api nání dñf nñmorane mixel meakñnanfwinini.

14 Seyíné saniḡ Gorixo neatiḡḡḡpí ínimí ḡweagíáyíné enagí nání none seyíné tíḡ e nání nḡbiri xwiyáá Kiraiso nání yayí neainariḡḡḡpí nání wá nḡsearíríná saniḡ Gorixo neatiḡḡḡpí wí wiárf nḡmúrorane enwámani.

15 Ayínání none mḡxí nḡmeakíniniranéná saniḡ Gorixo neatiḡḡḡpí wí wiárf nḡmúrorane áamá wa omí nḡxídiróná éfápi nání none xenwone weyf menariḡwámani. Wí e mé dḡḡ re nḡyaiwirane ikwímoḡwini, “Seyíné Jisasomí dḡḡ nḡwíkwíroro enḡ neága nuróná none épeáriḡwápipimí dání saniḡ Gorixo neatiḡḡḡpí tíni xixeni xwé nimóga upírfáriní.” nḡyaiwirane ikwímoḡwini.

16 Seyíné e nimóga nurónáyí, none ananí seyíné tíḡ e oriwámi dání ḡweagíáyí tíḡ e nání aí nurane xwiyáá yayí neainariḡḡḡpí wá urirane yaníwáriní. E nerane áamá wa Gorixo uowáriḡe dání wá rímeáfápi xenwone weyf mḡmearinipa yaníwáriní.

17 E nerí aí Bikwíyo re nḡrinirí eániní, “Go go mḡxí nḡmeakíniníná Ámináo enḡḡḡpí nání mḡxí meakíníwiniḡini.” nḡrinirí eániní.

18 Ayí rípi nání xwiyáá apí mḡḡ nírorí searariḡiní. Áamá wiwaníḡḡḡḡḡ weyf mearinaríḡíáyí nání Ámináo “Mḡmíwiáro yaríḡíáyírfáni?” yaiwiaríḡḡḡḡḡ. Xewaníḡo sḡḡwí nḡwínaxídirí píraníḡ yaríḡagá nḡwínimáná weyf umearariḡḡḡḡḡ nániní “Mḡmíwiáro yaríḡíáyírfáni?” yaiwiaríḡḡḡḡḡ.

11

Mimóní wá wurímeiaríḡáwa nání uríḡ nánirini.

1 Agwí xe Poro majíá níkarínirí xegí enḡḡḡpí nání mḡxí bḡ omeakíninirí sḡḡwí nanípoyi. E searariḡagí aí ríxa sḡḡwí e nanariḡoí.

2 Ayí rípi nání “Xe mḡxí bḡ omeakíninirí sḡḡwí nanípoyi.” searariḡiní. Gorixo seyíné nanḡ imónipírfá nání dḡḡ ríá wearíḡḡḡpa nioní ení nḡweariní. Seyíné áamá yapí seaíwapíyaníro yaríḡá wíyo aríá nḡwiro mḡxídfí sḡnḡ apíyáíwayínéníḡḡḡ imóníḡáná Kiraisomí seaḡwirárimíá nání oxí ná womí omíníḡḡḡ meánírfíxínirí searéoríḡá enagí nání seyíné nání dḡḡ ríá nḡweariní.

3 E nerí aí eníná sidíro Ipímí yapí nḡwíwapíyiríná xegí ináyíníḡḡḡ imóníḡḡḡḡḡ dání wíwapíyíḡḡḡpa áamá wa seyíné ení yapí nḡseaíwapíyiro xenwími dání nḡméra seawaríná seyíné sḡnḡ íkwíráfínáníḡḡḡ nimóníro Kiraisomíní píraníḡḡḡ mḡxídfípa epírfíxínirí wáyí ninariní.

4 Seyíné rípi rípi yaríḡagá nání searariḡiní. Áamá wa Jisaso nání ríníḡḡḡpí xixeni mḡsearí xegí bḡ seararíná seyíné ananí aríá wiaríḡíáriní. Kwíyí none searáná seaíníḡḡḡpí maríáí, xegí bḡ nání searáná xe oneaínirí aríá wiaríḡíáriní. Xwiyáá yayí seainariḡí none wá searíḡwápi maríáí, xegí bḡ imóníḡḡḡpí searáná ananí aríá wiaríḡíáriní.

5 Ai nioní wí re yaiwiaríḡáonímani, “ ‘Kiraísoyá wá wurímeiaríḡwá seáyí e imóníḡwáoneriní.’ rínaríḡíáwa nioní imímí nḡmḡxíḡoí.” yaiwiaríḡáonímani.

6 Nioní áamá sḡḡwí aníḡḡe dání xwiyáá nḡriríná írf mḡrépearíḡáonírfáni? Írf répearíḡáonírfáni? Nioní majíáriní. E nerí aiwí níjía xwiyáá yayí neainariḡḡḡpí nání imóníḡápi bḡ onímíápi mimóníḡiní. Ai none seyíné tíni nḡḡwearane pí pí neranéná “Porowa níjía seáyí e imóníḡíáwaráni?” oyaiwípoyniríníḡḡḡ sḡwá seainíḡwáriní.

7 Nioní seyíné kwíyí emaxínipírfá nání Gorixoyá xwiyáá yayí neainariḡḡḡpí wá nḡsearíríná níḡwí bḡ mḡsearápíḡápipimí dání

siyikwápiníníjí imóníjári. Nioní e enápi nání “Poró sipí neaikárinígíni.” riseaimónaríni?

⁸ Nioní xámí seyíné searéwapíyimi nání Jisasoyá siyikí imónígíá wíniyí nígwí nímónapáná nioní íwíniñí urápiñanigíni.

⁹ Ayí rípi seararíni. Nioní seyíné tñi ñweañáná negí nírixímeá Masedonia píropenisíyo dáníyí wí níbíro amípi nioní dífí ikeamóníjári xixeni niapígíá enagi nání segíyí womí aí aníñí wí míwikárinígíni. Pí pí neríná Koriní ñweáyíné aníñí oseaikárimíníri menanigíni. Ríwéná amí níseaiméaríná ení axípi emfáriní.

¹⁰ Xwíyíá Kiraiso nání nepaxíñí imóníñípi íá xiríjáoni aga nepa re seararíni, “Nioní ‘Koriní ñweáyo nuréwapíyiríná nígwí bí muráparíjári.’ nírixi míxí meakíníñípi segí Giriki píropenisíyo níminí yaní níwéa waríná ámá wo áwíni e dání nírakíníámani.” seararíni.

¹¹ “Poró pí nání ríá e neararíni?” riseaimónaríni? “Díñí síxí míneyaríño enagi nání neararíni.” riseaimónaríni? Oweoi, nioní díñí síxí seayaríjagi nání Goríxo níjfaríni.

¹² Díñí síxí seayaríjáoni aiwí “Kiraisoyá wáí wurímeiaríñwá seáyí e imóníñwáoneríni.” rínarígíáwa “Porowa wáí nírimeríná yarígíápa axípi yaríñwáoneríni.” níriro weyí mearínarígíápi míwiárorímígíníri nígwí mísearápi yaríjapi axípi ní néra umfáriní.

¹³ Ayí rípi nání e néra umfáriní. Ámá nioní seararíjáwa sa mímoní wáí wurímeiarígíáwaríni. Ámáyo yapí wíwapíyaníro nání yarígíáwaríni. “Kiraisoyá wáí wurímeiarígíá waríani?” oneaiwípoyníri wígí imónígíápi rítí níniro xegí bí imíxinarígíáriní.

¹⁴ Awa nání seararíjapi nání díñí nípi kíniro ududí míseainípaní. Seteno aí xegí imóníñípi ananí rítí níniro añíñají wáí okímíxaríñíyí wóníñí imónaríñíriní.

¹⁵ Ayínání oyá xínáíwáníñí nímoníro omíñí wíarígíáwa wígí imónígíápi rítí níniro ámáya síñwí tñí e dání ámá wé rónígíá oimónípoyníri yarígíáyí imónígíápáníñí imónáná sírí mípi kíniapaní. Yoparí imóníe wígí egíápi tñí xixeni Goríxo píri umamoníá enagi nání raríni.

Wáí nírimeríná wímeanípi nání uríñí náníriní.

¹⁶ Xámí ríápi amí díri rí nerí bí osearímíni. Nioní míxí meakínímípi nání “Poró majíá níkaríníri raríñoríni.” míniawípaní. E nísearíri aí síní “Poró majíá níkaríníri raríñoríni.” níniawíronáyí, nioní segí aríá egíe dání míxí meakínímí nání seyíné majíá íkarínaríñí wo weyí mearínaríná xe oeníri síñwí wínarígíápa nioní ení síñwí nanípoyní.

¹⁷ Nioní míxí nímeakíníníri searímípi Ámínáo e ouríníri wimónaríñípi tñí xixeni searímíméni. Aga majíá níkaríníri “E yaríjáoníriní?” níyáiwíri díñí síñá neánaríñí woníñíñí nímoníri searímíni.

¹⁸ Ámá obaxí wígí ení eánígíápi ní dání egíápi nání míxí meakínínarígíá enagi nání nioní ení axípi bí míxí meakínínímíni.

¹⁹ Díñí émí saímí mogíáyíné ámá wa majíá níkaríníro raríñagíá aríá níwíroná ananí yayí tñí aríá wíarígíáyíné enagi nání nioní ení segí aríá egíe dání míxí bí meakínínímíni.

²⁰ Ai ámá wa seyíné áxenwarí seaianíro nání ñwí ikaxí xegí bí searékwíkwíyíánáraní, segí amípi seamíwiárekíxéánáraní, yapí níseáíwapíyiríñípi ní dání segí amípi íwí searápánáraní, wíwaníñowa seáyí e nímfeyoáníro páimímí seáíánáraní, wé tñí símímaníyo

seaupikákwiánáraní, xe oneaipoyinírí síñwí wíñarigfáyíné enagí nání raríñiní.

²¹ Xámi nioní seyíné tñní nñwearná awa seaikárarigfápa axípi seaikárimí nání ení meáníñáoní enagí nání aga ayá ninaríní.

E nerí aí nioní ríxa majímajfá níkarínírí wa ayá nepeárímáná pí pí míxí meakínínarigfápi nání nioní ení míxí meakínínímíiní.

²² Awa “Xibiruone imóníñwíni.” raríñagfá aí nioní ení woní meníraní? Awa “Isírerone imóníñwíni.” raríñagfá aí nioní ení woní meníraní? Awa “Ebirfamoyáoneríní.” raríñagfá aí nioní ení oyá woní meníraní?

²³ Ai “Nioní ríxa xóxwí nerí raríñiní.” nímonáriní. Awa “Kiraisomí xínáíwanéníñí nímonírane wíiaríñwáoneríní.” raríñagfá aí nioní Kiraisomí níxídirí níwíiríná awamí wíarí seáyí e ní múrorí yaríñáoníríní. Níríkwínímáná omíñí aníñí miní nerí múroaríñáoníríní. Gwí ámi ámi níñwirárigfóní riwoníríní. Iwaní ámi ámi ayá wí ní mépegfóní riwoníríní. Nípepaxí xwapí níkarírfóní riwoníríní.

²⁴ Gí Judayí wé wú fá níñíxeayiro iwarogí níñímépea nuróná 39 imónayiní nání neayigfóníríní.

²⁵ Romíyí biaú bí fá níñíxeayiro wegwfá tñní iwaní neayigfóníríní. Bíní síñá tñní nearí níñírfóníríní. Biaú bí sípíxíyo nurfá sípíxí sípí éáná rawírawáyo píeroayíñáoníríní. Síá wíyímí rawírawáyo ikwíarínímenáoníríní.

²⁶ Wáf urímeminírí nání aní níkiroríná iniígfí waxí ámi ámi ní mároayipaxí enoníríní. Ámi ámi nírápekíxeayipaxí nígfóníríní. Gí gwí axírí imóníñwáyí sípí níkarayipaxí egfóníríní. Émáýí ení sípí níkarayipaxí egfóníríní. Aní xwéyo nemerínáraní, áma díñí meañe nemerínáraní, rawírawáyo nurfáraní, mímoní níríxímeá imónígfáyí tñí e nemerínáraní, aníñayipaxí néra emeñáoníríní.

²⁷ Omíñí ríá tñí aníñí miní neríñípímí dání okíñí níwenoníríní. Síá obaxíyo sí ragáoníríní. Agwíní yayagáoníríní. Iniígfí nání gwíní yeáyí níayagoníríní. Aiwá náníraní, iyfá náníraní, aní náníraní, ámi ámi díwí ikeamónayagáoníríní.

²⁸ Apí tñní ámi bí síní mísearípa nerí aiwí síá ayí ayo Jisasoyá síyikí imónígfáyí nání “Omí nuxídiróná aríge ríá yaríñoí?” níyáiwíríñípímí dání díñí saní nunaríní.

²⁹ Wo Jisasomí píraníñí oxídimínírí nerí samíñí wéáná nioní ení díñí sípí níaríñagí nání ení samíñí níwearníñíríní. Womí áma wí xenwíminí ní méra waríñagfá nání íwí éáná nioní díñí ríá níxearníñíríní.

³⁰ Míxí meakínínaríñápi wí píní míwíarípaxí nímonfagí nání amípi nioní ení meánípa nerí enápi —Apí nání áma díñí nímoríná “Poró ení samíñí wearníorfaní?” yáiwíarígfápiríní. Apí nání ení iwamfó nírírí míxí meakínínímíiní.

³¹ Goríxo —O negí Ámíná Jisasomí xano imónírí Nwíáo imónírí enoríní. Aníñí íníná seáyí e numéra upaxoríní. O nioní yapí míseararíñá enagí nání níjfá imóníní.

³² Nioní ení meání nerí ená rípi nání míxí omeakínínímíní. Eníñá nioní aní Damaskíyí ríníñípímí ñweañáná míxí ináyí Aretasoyá kíapíxo fá níxíraníro nání xegí símíñí wíñarígfáyo ákíñá íwí níyoní awí nurára unígní.

³³ E éagí negí níríxímeáyí wí nioní soxí fáyo níñímíarírí gwí níjárímáná ákíñá pípíwí wíyímí dání awayíní nímamówára níñípíeroro nání oyá ámayí wí fá míñíxegfawíxíní.

12

Poro anjñami dáni orijá tewínijf nánirini.

¹ Míxí nimeakñinirijfipimí dání nanj bñ neaiipaxí meñagí aiwí wí pñni wiáripaxí mimóninini. Ayináni Ámináo wía nókimixinjfpí tñni oyá dñfyo dání orijá winijápi tñni apiaú nání ení xwiýfá nñriri míxí meakñinimfñni.

² Nioní áamá Kiraiso tñni ikárininjf wo enjfpí nání orimini. Gorixo anjñami nání uménapiñorini. Omí uménapiñe dání xwiogwí wé wúkaú síkwí waú waú ríxa pwenjñini. O dñfpiñí rífa peyiniginini? Náo ení rífa peyiniginini? Nioní majjárini. Sa Gorixo njjárini.

³ Áamá o anjña —E áamá siyikwí míní nimóniro sirí muní ñweagferini. E nání nipeyiríná —Dñfpiñí rífa peyiniginini? Náo ení rífa peyiniginini? Nioní majjárini. Sa Gorixo njjárini.

⁴ E nání nipeyiríná xwiýfá seáyí e imóninjf enagí nání dñfí nímori áwanj miripaxípi aría wirí xwiýfá Gorixo xe ámayo áwanj ourfwiniginirí síñwí miwñnarinjfpí aría wirí enjñini.

⁵ Áamá e yarñomi nioní weyf umearipaxí aiwí niñwanñoni weyf bí mímearinipa nemáná aí enj saminjf niñwenjfpí nání wí niñwiamómiméini.

⁶ Nioní nepa “Weyf omearinimini.” niñnimónirínáyí, nepaxinjf imóninjfpini rímí enagí nání “Majímajía ikárinarñorñani?” wí niñwipaxí menini. E nerí aí áamá nioní nání dñfí nímoróná nioní nemeñná uréwapiyarñagí aría niñro síñwí nanñro egfápi nání wiárf ogámí nero orijá winijápipimí dánini “O seáyí e e imóninorñani?” niñwipñrñxinirí “Ámí weyf bí omearinimini.” mñnimónarini.

Obo Poromi xe enj saminjf owimixinirí Gorixo síñwí wininjf nánirini.

⁷ Gorixo nioní awiaxí imóninjfpí nání orijá áamá mñtewñnarigfápi niñtewñnarijfipimí dání wárf mimónipa éwiniginirí enj wíyi omí ayññwí ówiniginirí síñwí nanñiniginini. Enj ayí nepa enj nání mñrarñini. Nioní wárf mimónipa oenirí oboyá xwiýfá yanj urimeiarigfáyí wo iwanñinijf niñnearí saminjf niñmixiní nání síñwí winijniginini.

⁸ Apí nání Ámináomi rixinjf nuriríná pñni onñwiárinirí biaú bí urayíagi aí

⁹ o nioní rixinjf urfáyí tñni xixeni mñnií re niñiniginini, “Áamá síñwí niñseaniríná re yaiwipaxí enagí nání, ‘Saminjf wegíáyí Gorixo enj niñwímixirijfipimí dání enj síxí weámixfagi rífa yarñoi?’ yaiwipaxí enagí nání nioní wá niñrñwianirí siarñápipimí joxí fá niñrñrínáyí, ayf apánirini.” niñiniginini. E niñinjf enagí nání nioní enj eáninjf Kiraisoyápi aninjf enj síxí onímixinirí enj saminjf niñwearinjfpí nání ududí mñniní yayf tñni míxí meakñinimfñni.

¹⁰ Ayináni nioní enj saminjf niñweríná Kiraiso enj síxí niñmixinijfipimí dání enj síxí eánarñá enagí nání nioní wárf urimearíná amípi áamá enj saminjf wepaxí imixarinjfpí nímeánáraní, áamá paimimí níkaránáraní, dñfí rífa niñwepaxí imóninjfpí nímeánáraní, rímewá niánáraní, xeaninjf níkaránáraní, apí niñpini nání “Ayf ananirini.” yaiñarñarini.

Wigf yarigfápi nání ayá sfwí uoarñf nání urinjf nánirini.

¹¹ “Nioní míxí nimeakñiniríná niñra weapfápi majímajía níkarinirí ríjarini.” niñmónarini. E nerí aí sewanññyñé míxí apí omeakñinirí niñmíxíagfá nání apí e éarini. Nioní nání wa rarigfápa siyikwípininjf niñmónirí aí “Kraisoyá wárf wurimeiarñwá seáyí e imóninwáonerini.”

rinarigfáwa wí m̄n̄m̄úrogfoni enagi n̄n̄i seyfné weyf̄ n̄n̄imear̄ro s̄n̄w̄ir̄iyf̄, x̄ixen̄i epaxf̄ imón̄n̄j̄p̄i t̄n̄i yan̄ro egf̄ar̄n̄i.

¹² Ayf̄ r̄ip̄i n̄n̄i searar̄n̄j̄n̄i. Nion̄i seyfné t̄n̄i n̄n̄w̄earfná Kiraisoyá wáf̄ wur̄imeiar̄igf̄á nepax̄n̄j̄f̄ imón̄igf̄áwa em̄im̄f̄ ero ayá r̄iwamón̄ipaxf̄ imón̄n̄j̄p̄i ero yar̄igf̄áp̄i arf̄kí an̄n̄j̄f̄ min̄f̄ seaíwap̄iyayin̄ar̄n̄i.

¹³ Jisasoyá s̄iyikf̄ imón̄igf̄á w̄in̄yo n̄iw̄imearfná wéyo umear̄n̄j̄ápa seyfné en̄i ax̄fp̄i n̄iseamemáná aí wiamon̄áp̄i, ayf̄ r̄ip̄in̄r̄n̄i. Nion̄i aiwá n̄im̄i n̄n̄i n̄igw̄f̄ b̄i n̄isearáp̄r̄i an̄n̄j̄f̄ m̄iseaikár̄n̄janiḡn̄i. S̄ip̄i e seaín̄áp̄i n̄n̄i anan̄i yokwar̄im̄f̄ niip̄r̄iréoi?

¹⁴ Arf̄á nípoyf̄. R̄ixa biaú b̄in̄j̄áon̄i ámi b̄i b̄im̄in̄r̄i n̄n̄i imón̄n̄j̄n̄i. Ámi b̄i b̄im̄in̄r̄i n̄n̄i nimón̄r̄i aí an̄n̄j̄f̄ seaikár̄im̄f̄áman̄i. Segf̄ am̄ip̄i b̄i m̄isearáp̄f̄ sa seyfné t̄n̄i nawín̄i d̄n̄j̄f̄ sixf̄ n̄in̄r̄i on̄w̄eaaneȳin̄r̄i b̄im̄f̄a n̄n̄i rar̄n̄j̄n̄i. Seyfné nijf̄ar̄n̄i. Niaíw̄yf̄ xan̄yaúmi am̄ip̄i ar̄irá w̄im̄iḡin̄r̄i awí eámeám̄f̄ yár̄ipax̄f̄man̄i. Xan̄yaú niaíw̄yo ar̄irá owiaiȳin̄r̄i am̄ip̄i b̄i awí eámeám̄f̄ yár̄ipax̄f̄r̄n̄i. Segf̄ sénomi, ayf̄ nion̄i é̄n̄j̄f̄ imón̄n̄j̄áon̄i enagi n̄n̄i rar̄n̄j̄n̄i.

¹⁵ Seyfné ar̄irá seaim̄i n̄n̄i ḡf̄ am̄ip̄i n̄n̄i em̄i n̄imorfná ayf̄ yayf̄ t̄n̄i em̄i móm̄f̄ar̄n̄i. Ar̄irá seaim̄i n̄n̄i n̄iyor̄f̄r̄in̄r̄fná ayf̄ yayf̄ t̄n̄i yor̄f̄r̄in̄im̄f̄ar̄n̄i. Nion̄i e ner̄i d̄n̄j̄f̄ sixf̄ ayá wí seayar̄n̄j̄aḡi n̄n̄i seyfné sa b̄i on̄miáp̄i d̄n̄j̄f̄ sixf̄ n̄iyip̄r̄iréoi?

¹⁶ Nion̄i seyfné t̄n̄i n̄n̄w̄earfná an̄n̄j̄f̄ wí m̄iseaikár̄n̄j̄á aiw̄i áma wí re sear̄ip̄f̄ráoi, “O s̄n̄w̄f̄ samam̄f̄ ner̄i f̄w̄f̄ ner̄n̄j̄p̄im̄i dán̄i yapf̄ seaiep̄is̄n̄j̄r̄n̄i.” E sear̄ip̄f̄r̄f̄a aiw̄i wí e m̄iseaikár̄n̄janiḡn̄i.

¹⁷ Áma nion̄i seyfné t̄f̄e n̄n̄i nurowár̄enap̄ir̄n̄j̄p̄im̄i dán̄i en̄i yapf̄ n̄iseaíwap̄iyir̄i f̄w̄f̄ b̄i m̄isearáp̄n̄janiḡn̄i.

¹⁸ Taitaso seyfné t̄n̄j̄f̄ e n̄n̄i b̄in̄i n̄n̄i en̄j̄f̄ r̄irém̄ixf̄ wiowár̄n̄janiḡn̄i. Negf̄ n̄r̄ixf̄meá o t̄n̄i b̄in̄o en̄i n̄ikum̄ix̄r̄i w̄f̄r̄enap̄n̄janiḡn̄i. Taitaso yapf̄ n̄iseaíwap̄iyir̄i segf̄ am̄ip̄i b̄i r̄isearáp̄n̄janiḡn̄i? Oweoi, wí e men̄n̄iḡn̄i. Xám̄i none seyfné n̄iseaímearfná en̄wáp̄i n̄n̄i píran̄n̄j̄f̄ d̄n̄j̄f̄ mópoyf̄. Taitaso “Píran̄n̄j̄f̄ e oem̄in̄i.” n̄iyaiwir̄i seain̄j̄pa none en̄i ax̄fp̄i nerane om̄i númi ir̄ikw̄f̄n̄j̄f̄ mikeán̄ipa ren̄waniḡn̄i?

¹⁹ Xw̄iyf̄á r̄ip̄i f̄á n̄roróná an̄n̄j̄f̄ re r̄ineaiawiar̄n̄j̄oi, “Porowa wigf̄ egf̄áp̄i n̄n̄i xw̄iyf̄á wákwin̄iro n̄n̄i r̄f̄a rar̄n̄j̄oi?” r̄ineaiawiar̄n̄j̄oi? Negf̄ d̄n̄j̄f̄ sixf̄ seayin̄wáyfné, wí e oneaiawip̄oȳin̄r̄i m̄irar̄n̄j̄w̄in̄i. Sewan̄n̄j̄yf̄fné Kiraisom̄i n̄ix̄d̄iróná en̄j̄ neán̄iro x̄d̄ip̄f̄r̄f̄a n̄n̄i Gor̄ixoyá s̄n̄w̄f̄ t̄n̄j̄f̄ e dán̄i Kiraiso awa e our̄f̄poȳin̄r̄i neaim̄ix̄n̄j̄p̄in̄i en̄j̄ n̄im̄ix̄r̄i searar̄n̄j̄w̄in̄i.

²⁰ Nion̄i ámi seyfné t̄n̄j̄f̄ e n̄r̄émorfná “Nan̄j̄f̄ ayf̄ e imón̄n̄j̄agf̄a ow̄in̄im̄in̄i.” n̄iyaiwia b̄im̄f̄áp̄i t̄n̄i x̄ixen̄i mimón̄f̄ xegf̄ b̄i imón̄n̄j̄áná seaímeám̄iḡin̄r̄i ayá s̄w̄f̄ n̄iroar̄in̄i. Seyfné en̄i “Porowayin̄i nimón̄imáná oneaímean̄i.” yaiwiar̄igf̄áp̄i t̄n̄i x̄ixen̄i nimón̄im̄i m̄iseaímeá wikf̄ nón̄im̄i seaímeám̄iḡin̄r̄i ayá s̄w̄f̄ n̄iroar̄in̄i. Seyfné s̄in̄i s̄m̄f̄ t̄n̄i n̄wiáp̄f̄ga uro s̄ip̄i d̄n̄j̄f̄ n̄iyaiwiga uro wikf̄ r̄f̄a ápiáw̄f̄n̄j̄f̄ nóga uro r̄rowiám̄f̄ niga uro ikayf̄w̄f̄ n̄imear̄iga uro m̄imayf̄ó n̄róga uro wár̄ixa nimóga uro m̄ixf̄f̄ népéga uro yar̄n̄j̄agf̄a s̄n̄w̄f̄ sean̄im̄iḡin̄r̄i n̄n̄i searar̄n̄j̄n̄i.

²¹ Nion̄i ámi n̄b̄ir̄i n̄iseaímearfná segf̄ s̄ip̄i yar̄igf̄áp̄im̄i dán̄i Gor̄ixo ayá nimóáná segf̄ s̄n̄w̄f̄ an̄igf̄e dán̄i n̄w̄f̄ eám̄iḡin̄r̄i ayá s̄w̄f̄ n̄iroar̄in̄i. Xám̄i segf̄yf̄f̄ wí f̄w̄f̄ nero wigf̄ f̄w̄f̄ in̄igf̄áp̄irani, f̄w̄f̄ n̄in̄r̄i r̄f̄peán̄igf̄áp̄irani, piaxf̄ weán̄ipaxf̄ imón̄n̄j̄p̄i egf̄áp̄irani, r̄ixa r̄f̄w̄f̄m̄in̄i m̄imamó s̄in̄i yar̄n̄j̄agf̄a s̄n̄w̄f̄ n̄isean̄r̄fná n̄w̄f̄ eám̄iḡin̄r̄i rar̄n̄j̄n̄i.

Íkwairírí níwíríná uríjípí náníríní.

¹ Seyíné tíjé e nání ríxa biaú bíjáoní ámí bí bímíáríní. Ríxa níseáimearíná xwíyíá Bíkíwíyo nírinírí eáníjé rípí “Xwíyíá nímixíríná síjwí wínarófá waúrání, waú worání, sopíjé norónáyí, ‘Apí nepa ríá imóníní?’ yaiwípaxíríní.” nírinírí eáníjépímí níxídirane xwíyíá imíxaníwáríní.

² Xámí níbímáná ámí ríwíyo níbiríná íkwairírí seainápa agwí seyíné síní míseáimeapa neríná segí íwí éfáyo tíní íwí méfá wíníyíné tíní nání payí nearí íkwairírí seawárenaparíjíní. Nioní ámí bí níbiríná ámá íwí yarígíáyí síní xe oépoínírí síjwí wínímíámání.

³ Seyíné díjé re yaiwiaríjagí nání e emíáríní, “Nene ‘Kiraiso nepa Poromí dání raríjíríní.’ yaiwianí nání o e oneaíwápíyíní.” yaiwiaríjagí nání e emíáríní. O píraníjé owímíxímínírí neríná samíjé níwerí seaiaríjomaní. Ejé tíní seaiaríjoríní.

⁴ Ejíná o samíjé wenáná íkíá yoxáfpámí yekwíroarígíá aiwí Goríxoyá ejé eáníjépímí dání ámí síjé jweajoríní. Xíto tíní nawíní íkáríníjwá ejagí nání ejé samíjé wenwáone aiwí seyíné tíjé e nání níbirane píraníjé seaimíxanírí neranéná síjé tíní nawíní níkwímíxínírane imóníjwá ejagí nání ejé eáníjé Goríxoyá tíní seameaníwáríní.

⁵ Seyíné woxíní woxíní “Nepa Kiraisomí díjé wíkwíroaríjé woníríní? Míwíkwíroaríjé woníríní?” níyaiwínírí iwamíó iníríxíní. Sewaníjéyíné woxíní woxíní síjwí ainenaxídíxíní. “Jisasi Kiraiso tíní míjíníjwaéneríní.” níyaiwíníro síjwí mí nómixíníro níjéá mímonípa rejé? E nísearírí aí síjwí nainenaxídíxíní míwíarófáyí imóníjánáyí, “Kiraiso tíní míjíníjwaéneríní.” níyaiwíníro síjwí mí ómíxínípaxí meníní.

⁶ E nísearírí aí nioní díjé re seakwímoníjíní. Seyíné none síjwí níneanaxídíroná ríxa mímíwíarówáone imóníjagwí neanaríjé.

⁷ Seyíné sípí wí mepa oépoínírí Goríxomí ríxíjé seauríyaríjwáríní. Ámá wí re oneaíwíwípoínírí, “Porowa Koríní jweáyo wá ní nurímeríná wí mímíwíarógíawíxíní.” oneaíwíwípoínírí seauríyaríjwámání. “Porowa míwíarógíawíxíní.” neaíwíwíaríjagí aiwí seyíné naní imóníjépí tíní xíxéní epírí nání Goríxomí ríxíjé seauríyaríjwáríní.

⁸ Ayí rípí náníríní. None pí pí neranéná xwíyíá nepaxíjépímí díjé míwíkwíropa oépoínírí wí yaríjwáonemání. Apímí díjé wíkwíropaxípíní yaríjwáoneríní.

⁹ None ejé samíjé neawéagí aí seyíné ejé neáníro Kiraisomí xídaríjagí niseaníríná yayí yaríjwáríní. Seyíné yóf oimónípoínírí Goríxomí ríxíjé seauríyaríjwáríní.

¹⁰ Ayí rípí nání agwí nioní seyíné tíní míjweá wí e dání níjweámáná payí rína eaaríjíní. “Nioní segí tíjé e nání níbiríná Goríxo néní tíjóníjé oimónírí nímixíjépímí dání ríá tíjé oseamemíní.” mínimónaríjagí nání payí rína nearí wírenaparíjíní. Ayí rípí nání raríjíní. Goríxo néní tíjóníjé oimónírí nímixíríná ámá xíomí díjé wíkwíroarígíáyo uyíníf uméwínígínírí nímixíjémání. Ejíní wímíxíwínígínírí nímixíjíríní.

Yoparíjé uríjé náníríní.

¹¹ Negí níxímeáyíné, yoparí rípí nearíná yayí seawárenaparíjíní. Seyíné yóf oimónaneyíníro aníjé míní ero nioní ejé rírémíxí seaiaríjápí aríá ókiarí móníro díjé axípímíní xídíro píyíá wero éfíxíní. Seyíné e nerónáyí, Goríxo —O ámá nání díjé sípí seainí nání seaimíxírí píyíá wepírí nání seaimíxírí ejoríní. O íníná díjé seakíyóníáríní.

¹² Gorixomi diŋf wɪkwírogíáyíné yayf niníróná yayf óf eánenír̄ix̄n̄i.

¹³ Gorixoyá áamá nion̄i t̄n̄i re ŋweagíáyf yayf seawárenapar̄iŋoi.

¹⁴ “Seyf̄né niȳf̄nén̄i Ám̄iná Jis̄asi Kiraiso wá seawian̄r̄i Gorixo diŋf s̄ip̄i seair̄i oyá kwíȳf̄pi nawín̄i seakum̄x̄ár̄i éw̄in̄ḡin̄i.” nimónar̄in̄i.

Payí Poro Garesia piropenisíyo ηweáyí nání eañnaríní.

Payí rina Jisasoyá siyikíyí piropenisí yoá Garesiayo ηweagíáyí nání Poro eañnaríní. Poro xámi émáyí añí tñíminí wáf nura nemeríná Garesia piropenisíyo nání nuri añí obaxí e e ikwíroníñíyo wáf nura emenínigíní (Wáf wurimeiarígíáwa 13:1-14:26). E nemo ámi wí e nání nuri yaríná Judayí wí Garesia piropenisíyo nání nuro áma Poro xwíyíá Jisaso nání ríníñí yayí winípaxípi wáf uraríná Jisasomí dñí wíkwírogíáyo xenwí nuréwapíyiro réníñí urígíawixíní, “Jisasomí dñí níwíkwíroro aiwí iyí símí sío míwákwinípa ero ηwí ikaxí Moseso níriri eañpimí ení píraníñí míxídipa ero nerónáyí, Goríxoyáyíné imónípaxímaní.” urígíápi nání Poro nífíá nimónimáná payí rina níriri eañnigíní. Xenwí uréwapíyarígíáyí ríwí numero sa Jisaso nání uréwapíyínípi dñí íkwíróríxíníri níriri eañnigíní.

1-2 Poroní —Nioní Kiraisoyá wáf wurimeiaríñá wonírini. Áma wí Goríxo nání wáf wurimeíwínigíníri nírowárénapígíámaní. Wí Goríxoyá wáf wurimeiarígíá wo imóníwínigíníri nírféagíámaní. Ápo Goríxo —O Jisasi Kiraiso xwárípáyo dání owiápnímeaníri síñí wímíxíñoríní. O tñí Kiraiso tñí awaú nírféagííonírini. Nioní tñí negí nírxímeá re ηweagíá nñí tñí Goríxoyá siyikí imónígíá Garesia piropenisíyo añí bí bimi ηweagíáyíné nání payí rina nearí mónaparíñwí.

3 “Negí ápo Goríxo tñí negí Áminá Jisasi Kiraiso tñí wá seawianíri seyíné níwayíróñiro ηweapíri nání seaimíxíri oépiyí.” nimónaríní.

4 Kiraiso nene áma Goríxomí míxídarígíáyí yarígíápa mepa yaníwá nání uyínií yarígíá ríná dání gwíñíñí neaíkweaní nání enínigíní. E neríná negí ápo Goríxo “E éwínigíní.” yaiwínípi tñí xíxeni nerí nene íwí yaríñwápi yokwarímí neaimíníri nání yoxápámí xe onípikípoyíníri enínigíní.

5 Ayínání íníná Goríxomí yayí numéra úwanígíní. E éwanígíní.

“Xwíyíá yayí neainaríñípi ná bñí imóníni.” uríñí nánírini.

6 Nioní seyíné yarígíápi nání ududí xwé ninaríní. Seyíné síní mé Kiraiso wá níseawianíri seaiñpimí dání Goríxoníyá oimónípoyíníri wéyo íá seaumíríñomí níwíepísamoárímí nuro mimóní xwíyíá yayí neainaríñí bimi oxídaneyíñiro yaríñagíá nání ududí xwé ninaríní.

7 Apí nepa xwíyíá yayí neainípaxí bímaní. Áma wí seyíné ayá nísearemoro xwíyíá Kiraiso nání yayí neainípaxí imóníñípi náiroayírí ikíxeaníro yaríñagíá nání raríñíni.

8 Ámaone aírani, añíñají wo aírani, xwíyíá yayí neainaríñí nioní xámi wáf nísearíríná searáríñápi tñí xíxeni mísearí xegí bí nísearírínáyí, xe roapíkíníwanígíní.

9 Nísearíríná ríxa e searáríñwá aiwí ámi axípi bí osearímíní. Gíyí gíyí xwíyíá yayí neainaríñí nioní wáf searáríná aríá nigíápi tñí xíxeni mísearí xegí bí nísearírínáyí, xe roapíkíníríxíní.

10 “Poro áma nñí xío yaríñípi nání yayí owiníri raríní.” ríseaimónaríní? Oweoi, áma maríái, Goríxoní nioní yaríñápi nání yayí owiníri yaríñíni. “Poro áma sírogwí tñíáoní oimónímíníri yaríní.” ríseaimónaríní? Nioní áma sírogwí tñíáoní oimónímíníri nerí síñwíríyí, Kiraisoyá xínáíníñí nímoníri omíñí wíiaríñáoní imónímíníri enámaní.

“Xwiyá nioní wáf searínjápí Gorixo wáf nókímíxínjíríní.” urínj náníríní.

¹¹ Níríxímeáyíné, xixení imónínj rípi osearímíní. Xwiyá yayí neainarínj nioní wáf searínjápí áamá wí érowiápínígápmání.

¹² Áamá wo rarínjagí arfá winjápímaní. Áamá wo níréwapíyínjípímaní. Oweoi, sa Jisasi Kiraiso xewanínjo wáf nókímíxínjíríní.

¹³ “Gí Judayí Gorixomi píranínj oxídaneyínro yarígápa nioní eníná nerfná yagápi nání seyíné ríxa arfá wigfawixíní.” nimónaríní. Gorixoyá síyikí iwamfó imónígáyo xeanínj ríá tñj níwikáríri anípa imíxárfímígíníri yagáríní.

¹⁴ Gí arfowa érowiápínígápi oxídmíníri nerfná gí níríkwí wa nioní tñí xixení imónagfámaní. Nioní gí arfowa nérowiápíníro níneaíwapíya bígápi oxídmíníri ayá ríá níweagí enjagí nání nioní tñí xixení imónagfámaní.

¹⁵⁻¹⁶ Nioní e yagáoní aiwí Gorixo —O gí inókí síní míníxírí enáná wá níniwianírínjípímí dání xíoyáoní oimóníri nání wéyo fá numírínjoríní. O Poro gí íwo nání émáyo wáf nurímeíwínígíníri níwimóníri o nání wáf nókímíxíníná axíná nurí wáf nókímíxífpí nání áamá wí tñí xwiyá bí mírínjwanígíní.

¹⁷ Wáf wurímeipfírá nání xámí nimónígáwa Jerusaremí njweagfe nání wí munanígíní. Sa Arebiayfá anjyómíní nurí e dání ámí anj Damaskasíyí rínínjípímí nání unjanígíní.

¹⁸ E nemoní xwiogwí ríxa waú wo pwéáná “Pitao tñí xwiyá njweáimígíní.” níyaiwírí Jerusaremí nání nurí o tñí níjwearfná sfá wé wúkaú síkwí wú yeamúroarfná

¹⁹ wáf wurímeiarígá wáfami síjwí mívínípa néra numáná aí Jemiso, Ámínáomí xogwáomíní síjwí wíníjanígíní.

²⁰ Xwiyá agwí nioní nearí wírenaparínjápí Gorixoyá síjwí tñj e dání “Yapí bí mírínjíní.” nísearíri eaarínjíní.

²¹ Pitao tñí xwiyá níjweámoní ámí anj Síria píropenísfyo tñí anj Sírisia píropenísfyo tñí níkwíróníga unjfpí tñj e nání unjanígíní.

²² Nioní e enj enjagí nání íná Kiraisoyá síyikí imónígá Judia píropenísfyo anj apí apímí njweagfáyí nioní síní síjwí mívnanígá enjagí nání símímanj mí mívnomíxípxí nimóníro

²³ wigf wíníyí sa xwiyá rípi rínarínjagfa arfá wiayígawixíní, “Nene xámí xeanínj ríá tñj neaikárínjo síní axípi e mé ríxa xwiyá nene dnj wíkwíroarínjwá xwírfá oikíxémíníri enjfpí wáf rímearíní.” rínarínjagfa arfá níwiayíro

²⁴ “Ayí Gorixo omí wíémóagí nání ríá e yaríní?” níyaiwíro nání yayí umegfawixíní.

2

Wáf wurímeiarígá wáf Poromí umívínígá náníríní.

¹ Xwiogwí wé wúkaú síkwí waú waú nememoní Banabaso tñí nerímeánírai Taitasomí níwirímeámí ámí Jerusaremí nání unjanígíní.

² Nioníyá dnj tñí marfát, Gorixoyá dnj tñí wáf wurímeiarígá gí wáf —Awa áamá wí “Wíníyo seáyí e wimónígáwarfani?” wíaiwíarígáwaríní. Awa tñí xwiyá njweáimígíníriná nurí xwiyá yayí neainarínj nioní émáyí anjyó wáf urarínjápí nání áwanj nurémearfná awa “Joxí wáf nurírfná xámí néra bínjfpí tñí agwí yarínjfpí tñí surímá yarínjíní.” nírípírfíxíníri xámí awamí ínímí áwanj urárínjanígíní.

³ E éagí aí Taitaso, nioní tñí úo —O Gírikíyí woríni. O nání aí awí eáníge dání re wí minírigíawixíni, “Iyí símí sını sío mívákwiníñáná nene tñí nawíni kumíxinípaxomani. Xámí iyí símí sío owákwípoyi.” wí minírigíawixíni.

⁴ Mimóní níríxímeá imónígeáyí —Ayí nene gwíniñí ñweañwaéne imónirane re yaiwirane “Kiraisomí dñí níwíkwíroríñípimí dáníni wé róníñí wiene imónipaxímani. Omí dñí níwíkwírómáná ñwí ikaxí eániñípimí níxídiríñípimí dání Goríxoyá síñwíyo dání wé róníñí wiene imónipaxíriní.” yaiwirane yaníwá nání gwíniñí neañwiráraníri egíáyíriní. Ayí Kiraisomí dñí wíkwíroaríñwápimí dání ñwí ikaxí eániñípimí xídani nání áxenwarí miníñwaéne síñwí íwí neanímeaaníro nání ámá kikiíá imónígeá wíniñí nimóga neámeagíáyíriní.

⁵ Ayí xenwí rarígeápi none wí aríá níwirane mívídí xwíyíá yayí neainaríñí nepaxíñí imóníñípí seyíne títáminí sını aníñí níriga uníá nání ayo pírí níwíalíkirane enwanigíni.

⁶ Apíni maríái, wáí wurímeiarígeá “Wíniyo seáyi e wimónígeáwaríani?” wíaiwiarígeáwa —Awa xámí Ámínáo tñí emeagíáwa aí “Ayí ananíriní.” yaiwiaríñáwaríni. Goríxo ámáyo símí símí e mumearíñí enagí nání raríñíni. Awamí xwíyíá nioní wáí rímeiaríñápi nání áwaní urémeááná re wí minírigíawixíni, “Joxí wáí nírirítná xwíyíá nímúrorí raríñípí, ayí rípiríni.” wí minírigíawixíni.

⁷ Wí e minírípa nero sa dñí rípi níaiwígíawixíni, “Goríxoyá dñíyo dání iyí símí sío mívákwinípa yarígeáyo wáí uríniñí uowáríñoríani? Pítao negí Judayo wáí uríniñí uowáríñípa émáyo wáí uríniñí uowáríñoríani?” níaiwígíawixíni.

⁸ Goríxo iyí símí sío wákwínígeáyo wáí uríniñí Pítaomí ení síxí wímíxinípa nioní ení émáyo wáí uríniñí ení síxí nímíxiní enagí nání raríñíni.

⁹ Apí níniáiwiwo mí nínomíxiwo “Goríxo Poromí wá níwianíri e wíniñíani?” níniáiwiwo nání Jemiso tñí Pítao tñí Jono tñí —“Awa aní íyí noraníga puníptíniñí imónígeáwaríani?” wíaiwiarígeáwaríni. Awa axípiní re rínarígeáwixíni, “None Judayí aníminí wáí uraníwaríni. Poro tñí Banabaso tñí awaú émáyí aníminí wáí urípísíriní.” níriníro yawawí “Awa tñí níkumíxiníri yaríñwáoneríani?” yaiwiani nání síganíxí níyeairo yayí yeawárígeáwixíni.

¹⁰ E neróná yawawí “Apí oyaiyi.” níyeaimóníri símí xeadípenarígwípi nírináriro rípiní yearígeáwixíni, “Awagwí ámá re ñweagíá díwí íkeamónígeáyo dñí nímorí arírá bí owíaiyiníri éfísíxiní.” yearígeáwixíni.

Poro Pítaomí ámá síñwí aníge dání míví uríñí náníriní.

¹¹ E nerí aí Pítao aní Adíokí ríniñípimí nání níbírtíná xewaníño xwíyíá meáríniñpaxí bí íkáríniñagí nání nioní mimáyo dání níwíalíkiri xíomí “Nípkwíni mívaríñíni.” uríñanigíni.

¹² Ayí rípi nání e uríñanigíni. Ámá Jemiso títáminí sını mírémónapípa enáná Pítao ananí ámá émá tñí níkumíxiníri aiwá nawíni nagíriní. E nerí aí ámá awa —Awa re rarígeáwaríni, “Émáyí Jisasomí dñí níwíkwíroro aí iyí símí sío mívákwinípa neríñáyí, Goríxoyá imónipaxímani.” rarígeáwaríni. Awa rémónapáná Pítao ríxa wé íá nímíxeáníri sını émáyí tñí níkumíxiníri aiwá nawíni nagímani. Awa nání wáyí nerí e yagíriní.

¹³ Judayí Jisasomí dñí wíkwíroarígeá Adíokíyo ñweagíáyí “Pítao wé íá nímíxeánírtíná xixeni mívaríniñíni.” níwimóníri aí ayí ení Pítao enípa axípi

éwapínigfawixíní. E nero wigf éwapínfápimi dání dñf Banabasoyápi eni pfrf yfpákwigfawixíní.

14 E éagfa aiwi nioní ayf xw+yfá yayf neainarñfpí píránñf íá mixelípa nero api tñí nepa xixení miyarñagfa nñwinírná Pitaomi áamá nñí arfá egfe dání re urñanigíní, “Joxí Judayf woxí aí yegfyf yarígfápa íníná mé émáyf yarígfápa nimóníri yarñoxí enagí nání pí nání émáyf re oy-aiwípoyíníri wikárímíníri yarñíni, ‘Judayf yarígfápa nimónírane mepa neranénáyf, nñpñkwíní miyarñwíní.’ oyaiwípoyíníri pí nání wikárímíníri yarñíni?” urñanigíní.

“Jisasomi dñf wikwfrófápimi dáníni Gorixo ‘Wé rónígfáyfríní.’ rárarñfríní.” urñf nánírníni.

15 Ámi re urñanigíní, “Yawawi yegf inókípaú yeaxírgfíe dání émáyf imónírai ñwf ikaxf rñññfpími wiaíkiarígwíwawi imónírai mé Judayf imónígwíwawiríní.

16 E imónígwíwawi enagí aí Gorixo áamá ñwf ikaxf Moseso eañfpí xfdarígfápimi dání wí ‘Wé rónígfáyfríní.’ mñrárí áamá Kiraisí Jisasomi dñf wikwfrorígfápimi dání ‘Wé rónígfáyfríní.’ rárarñf eñfpí nání nñfá nimónírai nání yawawi Gorixo yegf ñwf ikaxf eánñfpími xfdarígwíwawiríní dání marfái, yegf Kiraisí Jisasomi dñf wikwfrorígwíwawiríní dání ‘Wé rónígfáyfríní.’ rárírnfá enagí nání yawawi aí Kiraisomi dñf wikwfrorígwíwawiríní. O áamá wo aí ñwf ikaxf eánñfpí xfdarñfpími dání ‘Wé róníñoríní.’ wí rárírnfá menagí nání Kiraisomi dñf wikwfrorígwíwawiríní.

17 Yaiwanñowawi ñwf ikaxf eánñfpí nñxídráiná yarígwíwawiríní dání marfái, Kiraiso neaññfpími dñf wikwfrorígwíwawiríní dání Gorixo ‘Wé rónígfáyfríní.’ yearárññwawiríní oimónaiyíníri nerfná Judayenyá ñwf ikaxf ‘Apí api éfríxíní.’ rñññfpími wiaíkiarígwíwawiríní imónígwíwawiríní. E imónígwíwawiríní enagí nání re rñpaxfrání, ‘Kiraiso áamá fwf epfrí nání wiepñsarññoríní.’ rñpaxfrání? Oweoí, wí e rñpaxf mimóníni.

18 Anf nioní pñneaárññáiwá ámi nñmñrñrnáyf, ‘Ñwf ikaxf eánñfpími wiaíkiarññoxiríní.’ nñrñpaxfríní. Ayf rñpí rarññíni, ‘Nioní Judayenyá ñwf ikaxf rñññfpí rfwf nñmorfná nepa spí bí méagí aí xámí api nñxídrññfpími dání wé róníñáoní imóníñmígníri ená emí monápi ámi íá nñxídrñrnáyf, “Ñwf ikaxf eánñfpími wiaíkiarññoxiríní.” nñrñpaxfríní.’ rarññíni.

19 Ayf rñpí nánírníni. Nioní sní ñwf ikaxf eánñfpími oxídmíníri nerfná nñfá re imóníñáríní, ‘Apímí dání áamá wí Gorixoyá snñwfyo dání wé rónígfáyf imóníñpaxfrání.’ Nñfá e nimóníri nání sní apímí nñxídmí nání rñxa pegfáyf wonñññf imóníri Gorixomíní nñxídrí dñf wikwfrómí nání snñf egfáyf wonñññf imóníri enáríní.

20 Nioní Kiraiso tñí nawíní rñxa íkfá yoxáfápímí pegwíñonírníni. Ayf rñpí rarññíni, ‘Nioní Gorixoyá dñf tñí Kiraiso tñí nawíní ikárññgwíñonírníni.’ rarññíni. Nioní pí pí yarññápi gí dñfño dání yarññámání. Kiraiso nioní dñf íkíkí nñññf enagí nání oyá dñfño dání yarññáríní. Sní xwfá tfyo nññwearfná pí pí yarññápi, ayf Gorixoyá xewaxomí —O nioní nání dñf spí nñwiníri yorfrñññoríní. Omíní dñf nñwikwfrorí yarññáríní.

21 E nerfná Gorixo nioní wá nññwianíri nññfpí peá moarññámání. Ñwf ikaxf eánñfpími nñxídrññfpími dání áamá nepa wé rónígfáyf imóníñánáyf, ayf Kiraiso penfpí surfná peárñpaxfríní.” urñanigíní.

3

Dinj n'iw'kw'ror'ij'pimi dani imon'ipax'pi t'ni n'w' ikax'pi n'ix'd'ir'ij'pimi dani imon'ipax'pi t'ni nan'ir'ini.

¹ Maj'maj'fa ikar'nar'ig'fa Garesia n'weag'fay'ne, ama go dinj p'rip'rf sea'ag' yar'ioi? Kiraisomi yoxap'am' yekw'iro'aran' nene nan' neai'ij'pi nan' nion' sey'ne t'ni n'ij'wear'na p'iran'ij' rep'y' n'seai'era un'ag' nan' sewan'ij'y'ne s'ij'w' t'ni'n'ij' w'in'ig'fa en'ag' nan' rar'ij'ini.

² Nion' yar'ij' bi rip'ini oseaim'ini, "Gor'ixo xeg' kwiy'pi n'seai'ap'ir'na sey'ne n'w' ikax' Moseso ean'ij'pimi x'dar'ij'ag'fa n'sean'ir' seai'ap'ij'ran'ij' Xwiy'fa Kiraiso nan' r'in'ij'pi ar'fa n'iw'iro dinj w'kw'ro'ag'fa n'sean'ir' n'seai'ap'ipa en'ij'ran'ij'?"

³ Sey'ne ar'ige nero maj'maj'fa ay' w' ikar'nar'ij'oi? Iwam'io ina Gor'ixoy' oim'onaney'in'ro kwiy'pi en' sea'im'ix'ij'pimi dani nera nu'fas'ana agw' seg' en' ean'ig'fap'imi dan'ini yof' oim'onaney'in'ro r'iyar'ij'oi?

⁴ Kiraisomi dinj w'kw'ro'ana sea'mean'ij' n'ip'ini sur'ma r'seai'mean'ij'ig'ini? "Oweoi, api sur'ma w' n'seai'mean'ij'ig'ini." nim'onar'ini.

⁵ Gor'ixo xeg' kwiy'pi six' n'seay'ir' em'im' n'seai'wap'iy'ir'na sey'ne n'w' ikax' Moseso ean'ij'pimi x'dar'ij'ag'fa n'sean'ir' nan' sea'iw'ap'iyar'ij'ran'ij' Xwiy'fa yay' neainar'ij' imon'ij'pi ar'fa n'iw'iro dinj w'kw'ro'ag'fa n'sean'ir' nan' n'seai'wap'iy'ipa yar'ij'ran'ij'?"

⁶ B'kw'yo re n'ir'ini ean'ini, "Eb'ir'amo Gor'ixo ur'ip'ini dinj w'kw'ro'agi nan' 'We ron'ij' imon'ij' wor'ini.' rar'ij'ir'ini."

⁷ E n'ir'ini ean'ij'ag' nan' dinj re mof'rix'ini, "Giy' mar'iai, dinj Gor'ixomi w'kw'ro'ar'ig'fay' Eb'ir'amoy' i'wiar'aw' imon'ig'fay'ir'ini." mof'rix'ini.

⁸ En'ina Gor'ixo re en'w'ipear'ij' en'ag' nan' "Emay' nion' dinj n'kw'ro'ana 'We ron'ig'fay'ir'ini.' rar'ij'm'ig'ini." n'ir'ini en'w'ipear'ij' en'ag' nan' B'kw'yo n'ir'ini ean'ij'pa Eb'ir'amom' xwiy'fa yay' winar'ij' imon'ij' rip' ur'ij'ig'ini, "Jox'im' dani ama rix' w'ir' w'ir' eg'fayo n'yon' nan' wiim'ar'ini." ur'ij'ig'ini.

⁹ Ay'nan' re ripax'ir'ini, "Gor'ixo ama x'om' dinj w'kw'ro'ar'ig'fa giy' giyo Eb'ir'amo, dinj w'kw'ro'om' t'ni naw'ini nan' wiij'y'ir'ini." ripax'ir'ini.

¹⁰ Rip' nan' en' dinj n'mor'na ax'pi yaiw'ipax'ir'ini. Ama n'w' ikax' Moseso ean'ij'pimi n'ix'd'ir'ij'pimi dani Gor'ixoy' s'ij'w'yo dani we ron'ij'wa'ene oim'onaney'in'ri yar'ig'fa n'ni oy' s'ij'w'yo dani sa an'ni'm'ix'ip'ir'fa nan' xwiy'fa mear'ni'ig'fay' imon'ij'oi. B'kw'yo re n'ir'ini ean'ij'ag' nan' rar'ij'ini, "Ama n'w' ikax' B'kw'yo ean'ij' api api n'yon' xixen' m'ix'd'ipa yar'ig'fa giy' giy' Gor'ixoy' s'ij'w'yo dani sa nan'ni'm'ix'nan'ro nan' xwiy'fa mear'nar'ij'oi." n'ir'ini ean'ij'ag' nan' rar'ij'ini.

¹¹ B'kw'yo rip' en' n'ir'ini ean'ij'ag' nan' rar'ij'ini, "Ama dinj w'kw'ro'ag'fa nan' Gor'ixo 'We ron'ij'oi.' rar'ij'y' dinj n'iy'm'ij' t'g'fa imon'ip'raoi." n'ir'ini ean'ij'ag' nan' dinj re yaiw'iar'ipax'ir'ini, "Ama wo n'w' ikax' ean'ij'pimi x'dar'ij'ag' nan' Gor'ixo 'We ron'ij'ox'ir'ini.' ur'ar'ipax' mimon'ini." yaiw'iar'ipax'ir'ini.

¹² We ron'ij' oim'onaney'in'ro n'w' ikax' x'dar'ig'fapi, ay' Gor'ixomi dinj w'kw'ro'ar'ig'fapi t'ni xixen'imani. Rip' B'kw'yo n'ir'ini ean'ij'ag' nan' rar'ij'ini, "Ama n'w' ikax' ean'ij'pi x'dar'ig'fay' bi ai m'wiam' wig' xixen' n'ix'd'ir'ij'pimi dan'ini dinj n'iy'm'ij' t'g'fay' imon'ar'ig'fari'ini." n'ir'ini ean'ij'ag' nan' rar'ij'ini.

¹³ Judayene n'w' ikax' ean'ij'pimi dani nan'nan'wa nan' xwiy'fa mear'ni'ij'wa'ene imon'ij'ag' ai Kiraiso xewan'ij' nene nan' xwiy'fa

neameáriniaríná wanínimixápipimi dáni gwíniníjé nearoayíronjírini. Ayí rípi nírinirí eáninagí nání seararínini, “Ámá pikíaná ikíayo yekwíroárinigíá giyí giyí Gorixoyá sijnwíyo dáni anínimixínaniro xwíyá meárinigíáyirini.” nírinirí eáninagí nání “Kiraiso nene nání xwíyá neameárininípimi dáni gwíniníjé nearoayíronjírini.” seararínini.

14 Ebírfamomí símimanjýo dáni Gorixo “Nanjé e niseaiimfáriní.” réroárinjípí émáyo ení wímeari Judayene Gorixo negí arfowami símimanjýo dáni “Nígí kwíyípi niseaiapímfáriní.” rínjípí nene Kiraiso neaiinjípí dínjé wíkwíroarínwápimi dáni neámeari ení nání gwíniníjé nearoayíronjírini.

“Nwí ikaxípi níriniíná Ebírfamomí ‘Niseaiimfáriní.’ urínjípí xwíá oiweninirí rínjimaní.” urínjé nánirini.

15 Gí nírinxímeáyiné, ámaéne yarínwápi nání xwíyá bí osearímíni. Ámá wo xwíyá ríxa níréroáriníná “E niseaiimfáriní.” nurirí nání “Joxí ríríápi ikí sijnagí níkwírímónímfámaní.” éninjé nurirínáyí, ríwéná ámi omíwiáromínirí nerí wí rínfáraní? Ámi sijné bí gíwí nímixirí wí rínfáraní? Oweoi.

16 Gorixo Ebírfamomí tíní iyí axípámi tíní símimanjýo dáni “Díxí iyí axípámi dáni nanjé niseaiimfáriní.” réroárinjípí nurirí iyí axípáyí níriniíná Ebírfamoyá íwiárfawé obaxí nání mírí ná woní Kiraiso nání rínjírini.

17 Nioní osearímínirí seararínjápí rípi imónini. Wigí símimanjýo dáni “Nanjé e niseaiimfáriní.” nurármáná enáná xwiogwí ríxa 430 nímúrománá enáná njwí ikaxípi nurirí aiwí xámi “E niseaiimfáriní.” nuriríná “Íkí sijnagí níkwírímónímfámaní.” éninjé urárinjípí nání wí rakíninimaní. Ayínáni re nimónariní, “‘E niseaiimfáriní.’ urárinjípí Gorixo wí xwíá oiweninirí enjimaní.” nimónariní.

18 Nwí ikaxí ríninjípí xídarínwápimi dáni Gorixo nene nání neaipímoárinjípí neámeapaxí nimónirínáyí, nene re yaiwianiginí, “O ‘Niseaiimfáriní.’ réroárinjípimi dínjé wíkwíroarínwápimi dání neámeapaxímaní.” yaiwianiginí. E nerí aí Ebírfamomí símimanjýo dání “Niseaiimfáriní.” réroárinjípimi dínjé wíkwíronjípimi dánini wímeanjé enjagí nání dínjé wí e yaiwianíméwiní.

19 E seararínagí nání ámá wo re níriniñoi, “Nwí ikaxí ríninjípimi xídarínwápimi dání Gorixo nene nání neaipímoárinjípí nepa míneámeapaxí nimónirínáyí, pí nání njwí ikaxípi nearínjírání?” níriniñoi. Ai ayí Ebírfamoyá iyí axípá imóninjo —“Omí dání nanjé niseaiimfáriní.” urínjo, ayí oríní. O imóníe nání “Íwí nene yarínwápi xíoyá manjé níwiaikiri rífa yarínwiní?” oyaiwípoyinirí njwí ikaxípi nearínjírini. Nwí ikaxí api Gorixo anjínajýá manjýo dání apaxípáninjé imóninjé womí urínjípíriní.

20 Ámá wo apaxípáninjé imóninjo api urínirí nurowáriníná xewaninjo api urínimeninjo. E nerí aí Gorixo “E niseaiimfáriní.” nuriríná ámá apaxípáninjé imóninjé womí murowárfé wayá símimanjýo dání urarígíápa axípi e enjírini.

21 Ámá wo re ríninjoi, “Gorixo xwíyá Ebírfamomí símimanjýo dání ‘E niseaiimfáriní.’ nurímáná ámi ríwíyo xegí ámáyo njwí ikaxípi nuriríná ikweakwímí nerí mírípa reniniginí?” Ámá wo e ráná “Oweoi, wí e rípxámaní.” urímíini. Gorixo njwí ikaxí ámá níxídirínjípimi dání dínjé níyímínjé imónipírífa nání imónipaxí bí níriri sijnwiríyí, ayí njwí ikaxí api xixeni xídarínjagífa níwiniríná “Gí sijnwíyo dání wé rónigíáyínérini.” urípxá imónimínirí enjírini.

22 E neri aí ríwamíñf Bíkwyó neániríñfyo dání ámaéne negf íwf yaríñwápi nání Goríxo gwíññf neayáragfíñf. Ámá Jisasi Kiraisomi dñf wíkwíroarígfáyo sa e yarígfápimí dání “E níseaimfáríñf.” réroáríñfpi tñf xixeni wiínfa nání ámaéne íwf yaríñwápi nání ñwf ikaxf neániríñfyo dání gwíññf neayáragfíñf.

“Ñwf ikaxfpi Kiraisomi dñf wíkwírófrixíñfí yayíwf neameñfíñf.” uríñf nániríñf.

23 Xwíyfa dñf wíkwíroaríñwáo nánipi sñf mírñfpa eñána ñwf ikaxf eáníñfpi yayíwf níneaméra níbirí xwíyfa apí sñfñf imónfe nání gwíññf neayáragfíñf.

24 Ayf rípi seararíñfñf. Ñwf ikaxf eáníñfpi Kiraiso tñf e nání níneaipemeámí neaunfa nání yayíwf níneaméra bagfíñf. Ámá Kiraisomi dñf wíkwíroaríñgfa nání Goríxo “Gf sñwíyo dání wé róníñf.” ráraríñf eñagi nání nene apí e imónanfwa nání yayíwf níneaméra bagfíñf.

25 Xámí yayíwf níneaméra bagf aí xwíyfa dñf wíkwíroaríñwáo nánipi ríxa nímoníñgaf nání yayíwf neamearíñfípimí sñf xfdípxf meníñf.

“Dñf wíkwíroaríñwápimí dání Goríxoyá níáíwene imóníñwíñf.” uríñf nániríñf.

26 Seyfne níyfnení Kiraisí Jisasomi dñf wíkwíroarígfápimí dání o tñf nawíñf níkárñfñf nání níáíwf Goríxoyá imónígfáyfnérñf.

27 Kiraiso tñf oikárñaneyñfñf níyfnení wayf nímearo xfo imóníñfpa oimónaneyñfñf rapírapf wúníñf yínígfárñf.

28 Seyfne níyfnení Kiraisí Jisaso tñf nawíñf ikárññgaf nání wíyfné Judayf imónígfáyfnérñf, wíyfné Gírikíyf imónígfáyfnérñf, wíyfné wayá xínáíwáníñf nímoníñf omíñf wíiarígfáyfnérñf, wíyfné omíñf wayápi epírf nání áxenwarf minígfáyfnérñf, wíyfné oxíyfnérñf, wíyfné apíxíyfnérñf, níyfnení síyikf ná bñf imóníñgaf nání Goríxoyá sñwíyo dání ananí imóníñf.

29 Kiraiso tñf nawíñf ikárñígfáyfné eñagi nání Ebírfamoyá iyf axfpa imóníñf. Ayfnánf xfomí sfmímanfyo dání “Níseaimfáríñf.” réroáríñfpi seainfáyfné imóníñf. Segf arfo Ebírfamoyá dñfpi meapírfáyfnéníñf imóníñf.

4

“Ñwf ikaxfípimí níxídirfna gwíññf neayáragf aí Kiraiso nearoayíronfíñf.” uríñf nániríñf.

1 Ewayf xwíyfa rípi osearímñf. Xano wíepíxíñfñf sñf onímíá nímonírfna xanoyá amípí nípñf meanf eñagi aiwí xínáíwáníñf nímoníñf omíñf wíiarígfáyf yapí imóníñfñf.

2 Sfá xano rárfñfí imónfe nání omí ámá wí yayíwf umero xfoyá omíñf sñwf uwíñaxfdíro yarígfórñf.

3 Xámí nene ení níáíwenéníñf imónagwárñf. E nímoníñfne xwíyfa sírfmíñf éwapfñígfápí —Apí, ayf re ríñarígfápíñf, “Apí mepaní. Apí mñfpaní.” ríñarígfápíñf. Apí oyaneyñfñf níxídiránéná gwíññf neayáragf eñagi nání gwí omíñfñf yagwárñf.

4 Nene e yagwá aiwí Goríxo “Ína imóníwñgíñf.” yaiwíaríñfí imónáná xegf xewaxomí xwíá tñfyo nání uowáréñfñfñf. Omí apíxí wí uxírfñf ñwf ikaxf eáníñfípimí níxídirane gwí yárfñagwáyf imóníñwá womí uxírfñf eñfñf.

5 Gorixoxo piaxí nĩneameri xfoyá niaíwenénĩjĩ imónani nání ñwĩ ikaxí nixĩdĩrĩjĩpimi dání gwĩnĩjĩ yárinagwaéne nearoayírówĩnĩgĩnĩrĩ urowárenapĩnĩgĩnĩ.

6 Agwĩ “Gorixoyá niaíwenerfanĩ?” oyaiwinĩpoyĩnĩrĩ xegĩ xewaxoyá kwĩyĩpĩ —Apimi dání Gorixomi nurĩrĩná “Ápoxĩnĩ. Ápoxĩnĩ.” urarĩñwápirĩnĩ. Api rĩxa sĩxĩ seamímonĩrĩnĩ.

7 Ayĩnání ñwĩ ikaxí api api xĩdĩpĩrĩ nání sĩnĩ gwĩ omĩjĩ yarĩgĩáyĩnénĩjĩ mimónĩñoĩ. Rĩxa xfoyá niaíwĩyĩné imónĩñoĩ. Xfoyá niaíwĩyĩné enagĩ nání xfo seaiĩjĩpimi dání xegĩ dĩjĩpĩ meapĩrĩfáyĩné imónĩñoĩ.

“Seyĩné yarĩgĩfápi nání aga ayá sfwĩ nĩroarĩnĩ.” urĩjĩ nánírĩnĩ.

8 Xámĩ Gorixoxo nání sĩnĩ majfá nimónĩrĩ nání mĩxĩdĩpa nerfĩná ñwĩfá segĩ dĩjĩ tĩnĩ imĩxĩgĩfápi —Api nepa ñwĩfá imónĩjĩpĩmani. Api omenjweaneyĩnĩrĩ nání gwĩnĩjĩ seayárinĩjĩfayĩné nimónĩro yagfárinĩ.

9 E nero aiwĩ seyĩné rĩxa xfomi nixĩdĩro áamá xfoyá imónĩñagfá nání —Api rĩpaxĩ aí áamá xfoyá oimónĩpoyĩnĩrĩ xewanĩño seaimĩxĩjĩ enagĩ nání e nĩrĩrĩná “Ayĩ xixeni rĩmĩnĩ.” nimónarĩnĩ. Rĩxa xfoyá oimónĩpoyĩnĩrĩ seaimĩxĩjĩ enagĩ nání seyĩné dĩjĩ arĩge nĩmoro axĩmĩnĩ nĩkĩnĩmónĩro ámĩ Judayfá xwĩyfá sĩrĩmĩjĩ éwapfĩngĩfápi —Api pĩránĩjĩ seaimĩxĩpaxĩ wĩ mimónĩjĩpĩrĩnĩ. Apimi arĩge nĩyaiwiro ámĩ oxĩdaneyĩnĩrĩ yarĩñoĩ? Ámĩ Judayfá iwamfó érowiápfĩngĩfápi nixĩdĩrĩjĩpimi dání gwĩnĩjĩ oyárinaneyĩnĩro rĩyarĩñoĩ?

10 Seyĩné Judayfá sfá ayimĩ “E epaxĩrĩnĩ.” rarĩgĩfápi xĩdĩro emá sĩjĩ nání sfá ayimĩ “E epaxĩ imónĩnĩ.” rarĩgĩfápi xĩdĩro Gorixoxo nání dĩjĩ mopfĩrĩ nání sfá ayĩ ayĩ imónáná “Aiwá nimĩxĩro e éfĩrĩxĩnĩ.” rarĩgĩfápi xĩdĩro xwiogwĩ sĩjĩ imónáná “E epaxĩrĩnĩ.” rarĩgĩfápi xĩdĩro yarĩñagfá nání seararĩjĩnĩ.

11 Seyĩné e yarĩgĩfápi nání aga ayá sfwĩ nĩroarĩnĩ. Nionĩ seyĩné tĩnĩ nĩñwearfĩná anĩjĩ minf nĩsearéwapĩyĩrĩ aí “Sĩwiá searéwapĩyĩñárfanĩ?” nimónarĩñagĩ nání ayá sfwĩ nĩroarĩnĩ.

12 Gf nĩrĩxĩfĩmeáyĩné, waunf rĩpĩ osearĩmĩnĩ, “Ñwĩ ikaxĩ rĩnĩjĩpĩmĩ dání gwĩnĩjĩ yĩrónĩñáonĩ imónĩñápa seyĩné enĩ axfĩpĩ imónĩpoyĩ.” osearĩmĩnĩ. Nionĩ enĩ seyĩné imónĩgĩfápa sa áamá wonĩ imónĩñagĩ nání seararĩjĩnĩ. Nionĩ seyĩné seaĩmeááná seyĩné sipĩ wĩ minĩkárĩgĩfawixĩnĩ.

13 Seyĩné nĩjfárinĩ. Iwamfó íná dání xwĩyfá yayf neainarĩjĩpĩ wáf nĩsearĩrĩná rĩramĩjĩ nimónĩrĩ nání searĩñanĩgĩnĩ.

14 Nionĩ rĩramĩjĩ imónĩñápi seyĩné xwĩrĩfá seainĩmĩnĩrĩ enĩ aiwĩ seyĩné wĩ peayf nĩnĩwianĩro rfwĩ minĩmó Gorixoyá anĩnajf womĩranĩ, Kiraiso xewanĩñomĩranĩ, nĩmĩmĩnĩrĩnĩjĩ nĩmĩmĩnĩgĩfawixĩnĩ.

15 Nionĩ wáf searáná seyĩné “Xwĩyfá yayf neainĩpaxĩpĩ arfá wianfwaéne, nene mimónĩñwĩ renwĩnĩ?” nĩyaiwinĩro yayf seainĩjĩpĩ gĩmĩ nĩmoro yarĩñoĩ? Íná e epaxĩ nimónĩrĩ sĩñwĩrĩyĩ, niapanĩro nání segĩ sĩñwĩ aí yónĩpaxĩ imónĩñagfá sĩñwĩ seainĩjĩ enagĩ nání seararĩjĩnĩ.

16 Nionĩ nepaxĩjĩ imónĩjĩpĩ tĩnĩ xixeni nearĩ seararĩñagĩ nání seyĩné “O sĩmĩ tĩnĩ neaimfánĩrĩ yarĩnĩ.” rĩseaimónarĩnĩ?

17 Ámá ñwĩ ikaxĩ rĩnĩjĩpĩ tĩnĩ gwĩnĩjĩ seayáranĩro yarĩgĩáyf mepĩ nĩseatĩnĩro aiwĩ nanf seaĩwapĩyanĩro nání mepĩ seatĩnarĩgĩfámani. Poronĩ rfwĩ nĩnĩmómáná noneyá sírogwĩ oimónĩpoyĩnĩrĩ seayĩñwĩroanĩro yarĩñoĩ.

18 Nanf seaĩwapĩyipfĩrĩ nání mepĩ nĩtĩnĩróná ayf ananĩrĩnĩ. Nionĩ seyĩné tĩnĩ ñweañánání marfái, nionĩ mĩñweañagĩ aiwĩ nanf seaĩwapĩyipfĩrĩ nání mepĩ nĩtĩnĩróná ayf ananĩrĩnĩ.

19 Gí niaíwíníjé imónigfáyíné, ríníjé apíxíwa niaíwí xíraníro íná winaríjépa nioní ení seyíné xenwími warígápi píní níwíaríro Kiraiso imóníjépa imónípírfé nání ámi axípi e níniga waríní.

20 E níséarírí aí míxíní míséarí nípéní xwíyífání searímí nání seyíné tíní onjweámínírí nání íkíníjé sípí niaríní. Seyíné xenwími warígápi nání ududí ninaríjagí nání seararíjíní.

Xegái tíní Seraí tíní nání níríríná ewayí xwíyífá bí uríjé náníríní.

21 Nwí ikaxí ríníjépipímí xídaríjéwápímí dání Goríxoyá síjwíyo dání wé róníjéwaéne oimónaneyínírí yarígáfáyíné, yaríjé bí rípi oseaimíní, “Nwí ikaxí eáníjépipímí dání ríníjépipí nání nepa díní mímóarígáfáyínéraní?”

22 Bíkwíyo dání xwíyífá bí rípi nání nírínírí eáníjagí nání osearímíní. Ebírfámo niaíwí waú emeaagíríní. Wíto xínáíníjé nimónírí omíjé wíiaríjé xíríjoríní. Wíto xegí xiepí —Í xínáíníjé nimónírí omíjé míwíipa yaríjíríní. Í xíríjoríní.

23 Xínáíníjé nimónírí omíjé wíiaríjé xíríjé sa apíxíwa oxí tíní nemero niaíwí xírarígápa xíríjoríní. Xiepí, xínáíníjé nimónírí omíjé míwíipa yaríjé xíríjé Goríxo Ebírfámomí sémímanjéyo dání “E nísíimfáríní.” uríjépipímí dání xíríjoríní. Bíkwíyo apí nání nírínírí eáníjépipí nání osearímíní.

24 Xwíyífá ípaú nání ríníjépipí agwí ríná imónaríjé bí tíní ríramíjéyí nínírí rípxíríní. Ípaú xwíyífá Goríxo ráríjé bíau náníríní. Xwíyífá bí —Apí njwí ikaxí ríníjépipíríní. Apí dífwí Sainaiyí ríníjépipí téní e dání ráríjépipí, ayí Xegái náníríní. Niaíwí í xíríjéyí xínáíwáníjé nimóníro omíjé wíipírfá nání imóníjéyíríní.

25 Dífwí Sainaiyí ríníjépipí Arebia imóníní. Apí Jerusaremí agwí ríná imóníjépipí téní ríramíjéyí nínírí imóníjépipíríní. Ámá anjé apímí njweáyí xínáíwáníjé nimóníro omíjé wíiarígáfáyíjé imóníjagífa nání raríjíní.

26 Ámá anjé apímí njweáyí xínáíwáníjé nimóníro omíjé wíiarígáfáyí imóníjagífa aí ámá Jerusaremí anjénamí imóníjépipímí njweáyí ríxa gwíníjé yíronígáfáyíríní. Anjé apí Kiraisomí díní wíkwíronjéwaéne negí nókíníjé imóníjépipíríní.

27 Bíkwíyo dání anjé apíxí ípaú téní ríramíjéyí apíau nání xwíyífá rípi nírínírí eáníjagí nání seararíjíní, “Apíxí niaíwí míxírí oxí roníxí yayí éíríxíní. Jíxí apíxí niaíwí níxíríná ríníjé winaríjépipí síní mísínípa yaríjéxí manjé nexoarí meanjé ríríxíní. Niaíwí apíxí meawárí síjéxíyá obaxí nimóga nuro píráníjé meáníjéyá niaíwíyo múropírfá enjagí nání meanjé ríríxíní.” nírínírí eáníjagí nání seararíjíní.

28 Gí níríxímeáyíné, Ebírfámomí sémímanjéyo dání Goríxo “E nísíimfáríní.” uríjépipímí dání Aisako xíríjépa axípi e imónígáfáyínériní.

29 Íná niaíwí apíxí oxí téní nemero xírarígápa xíríjé, o niaíwí Goríxoyá kwíyípipímí dání xíríjéomí xeaníjé wíkaragíríní. Agwí ení axípi e xeaníjé seaikáraníro yaríjé.

30 E seaikáraníro yaríjéagífa aíwí Bíkwíyo dání píoi ríníní? Ayí re nírínírí eáníní, “Xínáíníjé nimónírí omíjé wíiaríjémí téní xegí niaíwómí téní míxí xídwáreí. Xínáíníjé nimónírí omíjé wíiaríjéyá xewaxo téní díxí apíxí, rínáíníjé nimónírí omíjé mísíipa yaríjéyá xewaxo téní awaú níwaúní díxí díníjépipí tégííwaú nimónírí amípi xanoxíyá míméapa éfísíxínírí ríraríjíní.” nírínírí eáníní.

³¹ Ayínáni gí nrixímeáyíné, Kiraisomi dñj wíkwíroarñwaéne xínáinñj nimónñrñ omñj wiiarñjyá niaíwenénñj mimónñwñ. Xínáinñj nimónñrñ omñj mñwiipa yarñjyá niaíwenénñj imónñwñ.

5

“Gwññj yíróññwaéne ámi gwí yárññpaxí mimónñpa éwanñgññ.” urññ nánñññ.

¹ Pípi oimónñpoyññrñ marfái, gwí yíróññwaénénñj oimónñpoyññrñ Kiraiso gwññj neaíkweawárññrñ. Ayínáni seyíné enñ neánñro ñweáñrññ. Ámi ñwí ikaxípi nixídirane gwí omñj yanfwa nánñ odípi sámí xe oneayípoyññrñ sñwí mñwññpa éññññ.

² Nionñ Poronñ searñmñpi arfá ókiarñ nñmónñpoyñ. Ñwí ikaxí rñññpi nixídirññpimi dánñ wé rónñj imónñpñrñ xe iyí sñmñ sfo oneawákwípoyññrñ sñwí nñwññrónáyí, Kiraiso nñperñná ámá nñyonñ nánñ enñpi nanñ wí seaimñxípxí menññ.

³ Ámá xe iyí sñmñ sfo oneawákwípoyññrñ sñwí wñnarñgíá wíyí wíyíné ámi dirñrñ bñ oseaimññ. Apñ e nerónáyí, ñwí ikaxí rñññyí bññ xídirñpaxímanñ. Nñpññ xídirñññ.

⁴ Segí ñwí ikaxí rñññpi xídarñgíápimi dánñ Gorñxo “Wé rónñgíáyñérññ.” nearñwññgññrñ yarñgíáyí rñxa Kiraiso tññ gwññj íkwamñxññgíárññ. Gorñxo wá nñseawianñrñ seainñpi rñxa rñwñmññ nñmamoro yarññ.

⁵ Wíyíné e yarññagía aí nene Kiraisomi dñj nñwíkwírorññpimi dánñ dñj re ikwímonñwññ, “Ñwí ikaxí xídarññwápimi dánñ marfái, Gorñxo xewanñño nerññpimi dánñ ‘Wé rónñgíáyñérññ.’ nearñññárññ.” nñyaiwirane oyá kwíyípi enñ sñxí neaimñxíppimi dánñ dñj e ikwímonñwññ.

⁶ Ayí rñpi seararñññ. Ámá Kiraisi Jisaso tññ nikárññrñná rñxa iyí sñmñ sfo wákwíññáná nikárññrññarññ, mñwákwíññáná nikárññrññarññ, ayí ananñññ. E nerñ aí Gorñxo wimónarññpi oyaneyññrñná epñrñpi, ayí rñpñrññ. Kiraisomi dñj nñwíkwírorññpimi dánñ ámáyo dñj sñpi nñwiro arñrá wiarñgíápñññ.

⁷ Seyíné iwamfo Kiraisomi nuxídiróná ámá yamñyamúrónñgí nññróná anññ wíarñ múroarñgíáyí yapñ nimónñro yagíárññ. E nero aí go seapñronagí xwíyíá nepaxñj imónññpi sññ xñxenñ mñxídarñññ?

⁸ Dñj seyíné agwi fá xñrñgíápñ Gorñxonñyá oimónñpoyññrñ wéyo fá seaumñrññomñ dánñ arfá wigíápñmanñ.

⁹ Ewayí xwíyíá ámaéne rarññwá rñpi nánñ dñj mópoyñ. Bisñkerfá sññpimi yisí bñ onñmiápi táná nñmññ íkwianñwí eapññararññrññ. Seyíné yarñgíápi apñññj mimónñpa renñ?

¹⁰ E nñsearññrñ aí “Seyíné nanñ xñxenñ imónññpi nepñrñárññ.” nñseaiwirñ nánñ dñj sññá neánarññ. Seyíné Ámñnáo tññ ikárññgíá enagí nánñ “Dñj xegí bñ mñxñrñ nionñ xñrññá axípi nñxñrñpñráoi.” nñseaiwirñ nánñ dñj sññá neánarññ. Ayá searemoarñño go go enagí aiwí “Gorñxo ananñ pñrñ umamonñárññ.” nimónarññ.

¹¹ Gí nrixímeáyíné, nionñ yarññápi nánñ píranññj dñj mópoyñ. Nionñ ámá wí rarñgíápa xwíyíá yayí neainarññpi wáñ nññmerñná nepa rñpi nñrññnáyí, “Jisasomi dñj nñwíkwírorññ aiwí iyí sñmñ enñ sfo wákwíññpoyñ.” nñrññnáyí, pí nánñ gí Judayí sññ xeanññj nikárarñññ? Nionñ nepa e nñrññ sññwñrñyí, Judayí “Kiraiso nene nánñ yoxáppámi neapeññrññ.” urarññápi arfá nññróná apimi dánñ sñmirñrñ nññro óreámioapaxímanñ.

12 “Ámá ayá searemoarigfáy wígf iyf sfmf sfó niwákwínro pñi wiárigfápi sfó wiwákwímf inayífríxini.” nimónarini.

13 Gf níríxímeáyfné, Goríxo gwí miyinigfáyfné oimónfpoyniri wéyo fá seaumríñfífné imóníñagfa aiwi “Pí pí nání feapá neainaríñfpi yanfwá nání ñwí ikaxf ríníñfipimí dání gwfníñf neaikweawáriníñenerfani?” niyaiwiro api mepa éfríxini. E mepa neróná dñf sípí inarigfápipimí dání xixe arírá niga úfríxini.

14 Ñwí ikaxf nípiní, ayf xwíyfa ná biní rípiní ikwíkwírf iníni, “Jíwaníñoxí dñf sípí inaríñfpa ámá wíyo ení axfpi wirfíni.” ríníñf apimí ikwíkwírf iníni.

15 E nerí aí seyfné api miní sfwí xixe sfwf níróga wiápnímeaaríñfpaníñf nimóníro xixe rírómf inífríxini nání íkwairírf seaiaríñfni.

feapá winaríñfipimí dání epaxfpi tñi kwíyfpí nipemeámí waríñfipimí dání epaxfpi tñi náníñfni.

16 Nioní seararíñfpi, ayf rípiríni. Goríxoyá kwíyfpí xe níneaipemeámí ouníri síñwí níwínírónyáf, pí pí mñf seainaríñfpi xe oneainíñf epírfámani.

17 Ayf rípi náníñfni. Mñf seainaríñfpi, ayf kwíyfpimí xwámámf wimíñfíri yaríñfíni. Kwíyfpí ení mñf seainaríñfipimí xwámámf wimíñfíri yaríñfíni. Mñf seainaríñfpi tñi kwíyfpí tñi ámá mídímídání nímeororí míxí inarigfápníñf imóníñagfí nání raríñfni. Ayínání kwíyfpí xe níneaipemeámí ouníri síñwí níwínírónyáf, amípi mñf seainaríñfipimí dání oyaneyíñf seaimónaríñfpi ananí epaxf mimóníni.

18 Kwíyfpí xe níneaipemeámí ouníri síñwí níwínírónyáf, ñwí ikaxf eáníñfpi xídfírfí nání gwfníñf míseayáriníni.

19 Mñf inarigfápi nání ámá niyfnéni síñfáni seaimóníni. Mñf níñíróná rípi yarigfáriní. fwi iníro piáxf weánípxfpi ero rípeánaníro nání yarigfápi ero

20 ñwífápipimí mewero ayáf ero sfmf tñi iníro míxíni ríníro sípí dñf yaiwiníro míxí kñíro xíxewíámf ríníro ewáramóníro xepíxepá róníro

21 síñwí fwí wíníro iniígf xwapf níñímáná papíkí ero papíkí neróná uyfní ero xíxegfni api api imóníñfpi ení ero yarigfáriní. Eñíná íkwairírf seainápa ámí axfpi íkwairírf oseaimíni. Ámá api api yarigfáyfíraní, apfñíñf imóníñfpi ení yarigfáyfíraní, ayf Goríxoyá xwíoxfyo wí páwífrfámani.

22 E nerí aí ámá kwíyf Goríxoyápi xe níneaipemeámí ouníri yarigfáyf rípi yarigfáriní. Ámáyo dñf sípí wíro dñf nífá winíri níwayíróníro ñwearo ayfní xe óf oneaimópoyníri síñwí wíníro ayá urímíxíro píraníñf wíro ámá dñf unwírárfpxfpiñf ero

23 ayá rírmíxí wípxf imóníro nípréáníro yarigfáriní. Ñwí ikaxf bimi dání api nípiní ríníñfpi bí “Mepaní.” míriníni.

24 Ámá Kiraisí Jisasoyá imóníñfáyf wígf xámí nípkwíní mimóníñfápi — Api sípí nání mñf winíro feapá winíri yarigfápiríni. Api rfwí nímorfná ríxa yoxáfámíñf níyekwíroáríro píkiárfíawíxini.

25 Kwíyfpí dñf níyímíñf ríxa síxí neamímonf enagí nání api níneaipemeámí ouníñfíri yaríñfpa oxfdaneyí.

26 Negí wíyf wíyfné míxí mímeakfñíñfpa oyaneyí. Sfmísf mainenípa erane sípí dñf míyaiwinípa erane oyaneyí.

6

“Xíxegfni bí bí arírá inífríxini.” uríñf náníñfni.

1 Gí níríxímeáyíné, segíyí wo uyínií éagi níwínímeárínáyí, kwíyípi nípemeámi seawaríníyíné sípí éomi awayini sanjionwirárííxíni. E neróná seáyí e nimóníro “Sípí xíó éípa nene wí epaxenemani.” mīyáiwipa éíxíni. Seyíné ení íwí axípi epíríxíní seararíní.

2 Segí wíníyí díní ududí winaríní imónínípi wí wímeáagi níwínímeárínáyí, arírá wíríxíni. Xíxe e iníríxíni. Seyíné e nerónáyí, ηwí ikaxí Kiraiso rínípi xíxeni t́ni yaríní.

3 Ámá wo “Nioní seáyí e imónínáoníríní.” nīyáiwinaríníagi aí o nepa seáyí e mimónínánáyí, ayí xewaníní yapí éwapínaríní.

4 Woxíní woxíní díxí yarínípi píraníní síηwí anaxídínei. E neríná xewaníníoxi “Apání yaríníni.” nīsímóníríná ayí mīxí meakínínípxíríní. E nerí aí ámá wí t́níní ríramíníyí nínírí “Nioní yarínípi wí yarígíápi t́níní xíxeni mimóníní.” nīyáiwínírí mīxí mīmeakínínípaní.

5 Nīyínéni xíxegíní segí yarígíápi dání seaímeaníá eníagi nání raríní.

6 Ámá xwíyíá Goríxoyápi uréwapíyaríníyí wígí amípi naní imóníníyí bí nímearo wígí uréwapíyaríníomi bí mīníní wíríxíni.

7 Yapí re méwapínípa éíxíni. Ámá wí Goríxomi majímajíá níwikárímáná ríperírí umepaxíríní. Ámá pí pí aiwá íwíá nura núfasáná xíxeni api miarígíá eníagi nání raríní.

8 Ámá íeapá winarínípiní yarígíáyí, ayí ámá omíníyo aiwá íwíá urarígíáyí yapí imóníní. Aiwá yóí éípi miarígíápa wígí egíápi dání nīmíríníneríná nanínípxíríní. E epíríá aí ámá kwíyípi nípemeámi warínípiní xídarígíáyí wígí egíápi dání nīmíríníneríná díní níyímíní t́gíáyí imónínípxíríní.

9 Ámáyo naní níwíia nuranénáyí, aníní neainíagi aí naní wíiaríníwápi píní mīwíarípa éwaníní. Ení samíní mīneawepa nerí píní mīwíarípa nerínáyí, aiwá mīwáíná naníní mianíwá eníagi nání seararíní.

10 Ayínání síní epaxí nimóníríná ámá níyoní naníní wíiwaníní. Negí Ámínáomi díní wíkwírogíá nawíní imónígíáyo ayí anípxí wíianíwáyíríní.

“Kiraiso yoxáípámi dání neaiínípi náníní mīxí meakínípxíríní.” uríní náníríní.

11 Ríwamíní nioní gí wé t́níní nearíná xwéní xwéní neáa waríná rípi seyíné mī ómíxípoi.

12 Ámá iyí símí síó owákwínípoiíní xíxoyípií seamearígíáyí, ayí wígí wíníyí “Apání e imónígíáyí ríá yaríní?” oneaiwípoiíní síó seawákwianíro yarígíáyíríní. Ayí Judáyí nene Jisaso yoxáípámi neaiínípiní díní wíkwíroaríníagwí níneaníróná xeaníní neaikárípxíríní e yarígíáyíríní.

13 Ayí wí ηwí ikaxí rínípi nípiní xíxeni yarígíáyí mimóníníagi aiwí seyíné síó seawákwíápi nání wáíxa imónaníro nání seyíné iyí símí síó owákwianeyíníro wimónaríníríní.

14 Ayí e yaríníagi aí nioní pípi nání seáyí e nímerí rímíméíní. Ámíná Jisasi Kiraiso yoxáípámi níperíná neaiínípi náníní níxí yáyí emííní. Ayí rípi náníríní. Kiraiso yoxáípámi neapeínípiní dání ámá Goríxomi mīxídarígíáyí yarígíápi síní emíá nání píyíní imónírí gí síηwí wíníneáé dání “Wígí yarígíápi ení píyíní ríá imóníní?” yáiwírí ení.

15 Síó níwákwíníríná ayí ananíríní. Míwákwínípa neríná ayí ení ananíríní. Goríxo ámi xegí kwíyípiní dání síní wí oimónípoiíní neaimíxípi, ayí anípxí imóníní eníagi nání seararíní.

¹⁶ Ámá nioni seararíḡá api íá nixíró xídaríḡáyo Goríxo wá wianíri niwayíróniro ḡweapíri nání wiiri éwiníḡini. Isireri xíoyá imóníḡáyo eni e éwiníḡini.

¹⁷ Nioni Jisasoni xídaríḡagi nání iwaní nímepeayíḡápi igí ríxa niwenagi nání wiyíné nioni dḡí ríá níxepaxí ámi bḡ mepa éríxini.

¹⁸ Gí níríxímeáyíné, Áminá Jisasi Kiraiso wá seawianaríḡipimi dání dḡí síxí oseamímoni. “E oeni.” nimónarini.

Payí Poro Epesasi ηweáyí nání eañnaríní.

Payí rína Jisasoyá s̄yikí imónigíá aní yoí Epesasiyo ηweagíáyí nání Poro eañnaríní. Aní apí Esia p̄ropenis̄yo nikw̄róniga uní n̄pimíní seáyí e imónaḡp̄ríní. Poro émáyí anímíní xwiyíá yayí win̄pax̄p̄í wá nura nemeríná aní apimí iwamíó eméiná Sabaríá ná woní e ηweañnigíní (Wá wur̄meiarigíá 18:18-21). E nemo ámí wí e wí e neméísáná ámí r̄w̄yo e nání nurí n̄ηwearí uréwap̄iyaríná xwiogwí waú wo múroñnigíní (Wá wur̄meiarigíá 19:1-41). E nemo ámí wí e emearíná omí íá n̄xero gwí aníyo ηwirárfe dání payí rína nearí Tikikasomí wiowárñnigíní.

¹ Poroní —Nioní Goríxo Kiraisí Jisasoyá wá wur̄meiaríní wo imóníw̄nigíní xegí d̄ñí t̄n̄í n̄r̄p̄eañon̄ríní. Nioní payí rína ámá Goríxoyá imónigíá Epesasi ηweáyíné —Seyíné segí nawíní ikárñnigíó, Jisasomí nux̄d̄iróná p̄ráníñí ux̄darigíáyíneríní. Seyíné nání nioní payí rína nearí mónaparíní.

² “Negí ápo Goríxo t̄n̄í Áminá Jisasi Kiraiso t̄n̄í wá seawian̄ri seyíné n̄wayiróniro ηweap̄r̄í nání seaiirí éisixíní.” nimónaríní.

“Kiraiso t̄n̄í ikárññwaéne Goríxo naní imóníñí apí apí neaiññríní.” uríñí nániríní.

³ Goríxo ámá d̄ñí n̄ȳim̄ñí t̄gíáyí nimóniro anínamí ηweáññixíní n̄wim̄x̄ríná naní w̄iar̄ñp̄í, apí n̄p̄íní Kiraiso t̄n̄í ikárññwaéne r̄xa neaiññí enagí nání omí yayí uméwanigíní.

⁴ O xw̄árí s̄n̄í mim̄x̄m̄í dání nene oyá s̄ñw̄yo dání s̄yikwí mínñwaéne imónirane xwiyíá m̄neamear̄pax̄ imónirane yaníwá nání Kiraiso t̄n̄í nawíní ikárññwápimí dání íá ȳyam̄xim̄í neaññnigíní.

⁵ O eníná dání nene nání d̄ñí s̄p̄í winí enagí nání “Ámá nioní íá ȳyam̄xim̄í wíáyí Kiraiso wiññápmí dání gí niaíwí piax̄ mem̄áyññí wim̄x̄m̄igíní.” yaiwiárññnigíní. Xegí d̄ñíyo dání “E éim̄igíní.” n̄wimónirí nání e yaiwiárññnigíní.

⁶ Nene re n̄yaiwirane seáyí e umeañwá nání e n̄yaiwiár̄r̄í en̄r̄íní, “O wá n̄neawian̄r̄íná b̄i on̄miápmí m̄neawianí nene o xegí d̄ñí s̄x̄ uyíño t̄n̄í nawíní ikárññwaéne enagwi nání ‘Ayí ení x̄ixe níññr̄ixíní.’ m̄wimóní xegí xewaxo anipá w̄r̄enap̄ññr̄aní?” n̄yaiwirane seáyí e umeañwá nání e n̄yaiwiár̄r̄í en̄r̄íní.

⁷ Nene Kiraiso t̄n̄í ikárññwaéne enagí nání o yoxáfp̄amí n̄perí xegí ragí p̄p̄imí dání Goríxo gw̄ññí nearoaȳrorí xwiyíá x̄oyápmí n̄wiaññirane yar̄ñwáp̄í yokwarimí neaiirí en̄r̄íní. E n̄neaiiríná Goríxo wá on̄miápmí n̄neawian̄r̄í neaiññr̄aní?

⁸ Oweoi, aga wá ayá wí n̄neawian̄r̄ñp̄imí dání nearoaȳrorí yokwarimí neaiirí ení enagí nání rar̄ññnigíní. O d̄ñí émí saímí n̄mori am̄p̄í n̄n̄í nání n̄j̄fá imóníño enagí nání

⁹ xewan̄ño e éim̄igíní wimóníñp̄í t̄n̄í x̄ixení neríná eníná dání Kiraiso en̄f̄apimí dání ámá nání e w̄im̄igíní en̄w̄peár̄ñp̄í —Apí ámáyá s̄ñw̄yo dání ín̄m̄ imóníñp̄ríní. Apí nání nene wá neaókím̄x̄ññr̄íní.

¹⁰⁻¹¹ Eníná dání en̄w̄peár̄ññí apí, ayí am̄p̄í n̄n̄í anínamí t̄n̄í xw̄árímí t̄n̄í imóníñyí “Kiraisomí s̄mañw̄yónñí ín̄m̄ wur̄naníwá nání rimóníñw̄n?” n̄yaiwiro x̄ixení e imóníññixíní en̄w̄peár̄ññp̄ríní. S̄fá e en̄w̄peár̄ññp̄í imóníw̄nigíní r̄n̄ár̄ñññyí nimóníñná oyá d̄ñí t̄n̄í

xixeni e imóniníáriní. Pí pí o dñí nenwiperíná “E éimiginí.” n̄wimóniri yaiwiárinípi síwiá mé api tñi xixeni yárarinípa eníná dáni Kiraiso tñi ikáriníwaéne nání “Ámá ayí nioniyá imónírixini.” n̄wimóniri yaiwiáragípi tñi xixeni neri e neaimixiníriní.

¹² Judayene —Ámá xámi Kiraisomi dñí n̄wikwímore re yaiwigíáyí, “O neaiinípmi dáni Goríxo yeáyí neayimíxemeaníáriní.” yaiwigíáyí nání nene xámi sínwí ipenwaénerini. Nene “Aga seáyí e imóninjo, ayí Goríxoríani?” n̄yaiwirane seáyí e umeaníwá nání xíoyaéne neaimixiníriní.

¹³ Seyíné eni Kiraiso tñi ikárinígíáyíné enagi nání xwiýá nepaxiní imóniní yanjí seaiapígíápi —Api Goríxo yeáyí seayimíxemeaníá enagi nání yayí seainarinípirini. Api seyíné aríá n̄wiróná dñí wíkwírófá enagi nání Goríxo xíoyá imónírixiniri xegí kwíyí símimaníyo dániní “N̄seaiapimíáriní.” rárinípi tñi ikíyiníniní seaiáriníriní.

¹⁴ Kwíyí neaiapinípi tñi ríxa ikíyiníniní neaiárininí enagi nání dñí re monwini, “Goríxo ‘N̄seaiimíáriní.’ rárinípi síní m̄neaiméanípi tñi xixeni n̄neaiiníáriní. Xífo ‘Nioní tñi n̄n̄wearo nioniyáyí imónírixini.’ yaiwiárinípi tñi xixeni imónaníwá nání gwíniní neaikwamíxiníáriní.” Dñí aniní e monwini. Nene “Aga seáyí e imóninjo, ayí Goríxoríani?” n̄yaiwirane seáyí e umeaníwá nání xegí kwíyípi tñi ikíyiníniní neaiáriníriní.

“Goríxomi seyíné nání ríxiní seauríyaríniní.” uríní nánirini.

¹⁵⁻¹⁶ Goríxo api api e seaiiní enagi nání nioní eni ámá wí re rarínagá, “Epesasi n̄weáyí Áminá Jisasomi dñí n̄wikwíroro ámá Goríxoyá imónigíá n̄n̄n̄ nání dñí sípí wiarinjo.” rarínagá aríá wináé dání nioní seyíné nání Goríxomi yayí n̄wiayiríná wí p̄n̄n̄ wíárarínámá. Ríxiní nuriríná seyíné nání dñí n̄mori

¹⁷ ríxiní re seauríyaríniní, “Negí Áminá Jisasi Kiraisoyá N̄wíáoxini, seáyí e r̄mepaxí ápo Goríxoxini, Epesasi n̄weáyo anani re wíiríxiní. Joxi díxí kwíyípmi dání ayí dñí émí saímí mopíri nání síkíki womíxiri díxí imóninípi nání xixeni níjía imónipírfá nání wíá wókímíxiri éiríxiní.” seauríyaríniní.

¹⁸⁻¹⁹ Seyíné r̄pi r̄pi n̄yaiwiwo níjía xixeni imónipírfá nání ríxiní seauríyaríniní, “Goríxo nioniyáyí nimóniro nioní tñi n̄weárixiniri wéyo íá neaumíriní dñí ikwímoariníwápi, ayí apíríani?” yaiwiwo “Xíoyaéne awíaxí imóniní neaiméanípi —Api ayá tñí símí símí e mepaxí imóninípirini. Api, ayí apíríani?” yaiwiwo “Xíoyá ení síxí eániní pírí m̄wíákipaxí imóninípi —Api aga seáyí émi imóninípirini. Ámá xíomi dñí wíkwíroarígíáyo dñí síxí wímoarinípirini. Api, ayí apíríani?” yaiwiwo epíríá nání o segí dñí wíá seaókímíxiní nání omí ríxiní seauríyaríniní. Xíoyá ení síxí eániní dñí wíkwíronwaéne síxí neaimóariní api pípi marfá,

²⁰ ení síxí eániní Kiraiso xwáripáyo dání owiápnímeaniri síhí wimíxiri anínamí xíoyá wé náúmíni onweaniri wimíxiri enípi, ayí xíomi dñí wíkwíronwaéne dñí síxí neaimóariní axípiníriní.

²¹ Wé náúmíni n̄weano, o gíyí gíyí seáyí e nimóniro wíníyo seáyí e umeñweaarígíáyorani, gíyí gíyí n̄n̄n̄ tñíwaéne nimóniri onweaneyiniri yarígíáyorani, gíyí gíyí ení eániní nimóniri omeñweaneyiniri yarígíáyorani, gíyí gíyí áminá nimóniri yarígíáyorani, pí pí yoí omíní xixegíni yarígíáyí n̄wíriro rarígíáyorani, ayo n̄yoní kwíyí imónigíáyorani, ámá imónigíáyorani, n̄yoní o aga wíárfí seáyí e

wimóniḡorini. Agwi rínani marfái, ná ríwíyo eni anihí e seáyí e níwimóniri ḡweanfáriní.

²² Gorixo amipí níni ámarani, amipírani, Kiraisoyá suyimanḡwíyo wurínífríxiniri wimixihíriní. O amipí niyoní nání Ámináo imóniḡo enagi nání áma xíoyá síyikí imóniḡfáyo mihíyiniḡí wimóninfa nání eni wimixihíriní.

²³ O mihíyiniḡí imóniḡáná áma oyá síyikí imóniḡfáyí xegí warárinihí imóniḡo. Mihíyini tñni waráriní tñni nawíni enána wará noni xixeni imónariḡpa Kiraiso —O amipí níni Gorixo wimónariḡpi tñni xixeni imóníwiniḡiniri wimixariḡorini. O Gorixo “Mihíyini xegípi onweaniri mīwimóní wará eni tñniḡí imóníwiniḡini.” yaiwiḡpi tñni xixeni imóninfa nání áma oyá síyikí imóniḡfáyí api e imóniḡo.

2

“Nanfnanfá wá nání imónagwi aí Gorixo siḡí neaimixihíriní.” urihí nánirini.

¹ Eníiná seyíne Gorixomi maḡí níwiaikiro íwí yagfápimi dání nanfnanfá nání imónagfáyínerini.

² Síni e nimóniróná áma Gorixomi mīxídaríḡfáyí sípi yaríḡfápa axípi e yagfáriní. Seyíne kwíyí sípiyí aḡí píriyo emearihíyo xiáwomi —O áma Gorixomi maḡí wiaikiaríḡfáyo sípipí éfríxiniri dñḡ ukikayonorini. Oborini. Omi seyíne eni xídagfáriní.

³ Áma Gorixomi maḡí wiaikiaríḡfáyí yaríḡfápa nene eni axípi nerane pí pí nípiḡwini mimóniḡpi oyaneyiniri mihí níneainiríná sa anani yagwáriní. Pí pí íeapá neainípirani, negí dñḡyo dání oyaneyiniri neaimónípirani, sa anani yagwáriní. Áma Gorixo wikí níwóniri píri umamóána nanfnanfáyí níni yaríḡfápa nene eni negí néra wagwápimi dání neríná axípi nanfnanfáwániri yagwáriní.

⁴ Nene e imónaniri yagwá aiwi Gorixo nene nání dñḡ sípi níwiríná xwapí ayá wí wiarihagi nání “Wá onimiápi wianímiḡini.” mīwimóní ayá wí neawianihíriní.

⁵ Nene níxa naḡí imóniḡáná wá neawianihímani. Nene síni oyá maḡí níwiaikirane íwí yagwápimi dání nanfnanfá nání imóniḡáná wá níneawianiri Kiraiso ámi owiápnimeaniri siḡí níwimixiríná nene eni nawíni siḡí neaimixihíriní. Gorixo wá níseawianiriḡpimi dání yeáyí seayimixemeaníriní.

⁶ Nene Kiraisí Jisaso tñni nawíni siḡíniḡí níneaimixiri neawárinímani. O tñni nawíni ikárinihwaéne enagi nání o xwáripáyo dání owiápnimeaniri níwimixiríná nene o tñni nawíni wiápnimeáfríxiniri neaimixiri aḡínamí ḡí íwo wé náúmini onweaniri níwimixiríná o tñni nawíni ḡweáfríxiniri neaimixiri eníriní.

⁷ Ayí rípi nání e eníriní. Áma níni agwi ríná ḡweagfáyírani, ná ríwíyo ḡweapíráyírani, níni Gorixo áma nání dñḡ sípi níwiri Kiraisí Jisaso uowárenapiḡpi nání dñḡ nímoróná dñḡ re yaiwífríxiniri nání e eníriní, “O dñḡ wíkwírogfáyo wá onimiápi níwianiri uowárenapiḡmani. Wá áma wianaríḡfápi tñni xixeni mé seáyí e imóniḡpimi aí wiári nímurori imóniḡpi níwianiri uowárenapiḡriní.” yaiwífríxiniri nání Gorixo e eníriní.

⁸⁻⁹ Seyíne Jisasomi dñḡ wíkwíróána Gorixo wá níseawianiri seaiiḡpimi dání yeáyí seayimixemeaníriní. Segí dñḡ tñni egfápimi dání yeáyí

seayimixemeanjmani. Seyíne nanj yaríηagáa síηwí niseaniri nání yeáy seayimixemeanjmani. Ámá wí aí wigí egfápi nání weyf mímearínpa éfríxiniri anipá yeáy seayimixemeanjri.

¹⁰ Ayí rípi nánirini. Agwí nene imóniηwápi Gorixo neaimixiηenerini. Kiraisi Jisaso tñi ikáriniηwaéne neaimixiηé ηagá nání “Imiriηí mimóniηipiini éfríxinini.” yaiwiηipi —Api eniná dání repeáriηipiirini. Apimi xídfírxiniri neaimixiηenerini.

“Kiraiso Judayene tñi émáyíne tñi nawíni neakumixáriηjri.” uríηí nánirini.

¹¹ Ayínáni eniná seyíne segí sénáiwa seaxirígíe dání éma imónigfáyíne —Seyíne nání Judayí re seararígíáyínerini, “Iyí símí sfo mívákwinígíáyíri.” seararígíáyínerini. E niriro aí “Iyí símí sfo wákwináriηwaénerini.” rinarígíáyí yarígíápi, ayí Gorixoyá wé tñi marfái, ámá wé tñini wákwinarígíápirini. Seyíne eniná imónagfápi nání síni dñí oseaini.

¹² Iná Kiraiso tñi mikumixiní xegí bi nimóniro ná jfámniηí ηweaagfári. Gwí Isireriyíyá imónigfári —Arí Gorixo nioniyári oimóniri fá yamixiηírini. Arí tñi seyíne wigíyí wí imónagfámani. Xwíyá gwí arími símímanj e dání “E niseaimfári.” réoáriηipi seyíne eni niseakumixiri mīsearagíyínerini. Seyíne ámá Gorixomí mīxídarígíáyí tñi níkumixiniróná ríwéná nanj api neáimeanfárfaniri dñí níkwímoro xwayí naniri ηweaagfámani. Gorixo nání bi níjía imónagfámani.

¹³ Eniná seyíne e nimóniro Gorixo tfámni ná jfámniηí ηweaagfá aiwi agwí riná Kiraisi Jisaso tñi nawíni ikárinígíá ηagá nání o niseapeiríná xegí ragí púipimi dání nipemeámí Gorixo tñimíni aηwi éniηí seabíηjri.

¹⁴ Émáyíne Judayí tñi síni símí tñi minípa epírfa nání piyá neawíríηjri. E nerfna émáyíne Judayí tñi símí tñi inagfápi, api xwínániηí nīseamudfímorí pírónjpi xfo péfipimi dání xwíná nīpīneamoríniηí nerí ámá apiaú síyikí ná bñi imónipiisi nání imixiηjri.

¹⁵ Xwínániηí nīseamudfímorí pírónjpi —Api ηwí ikaxí eániηíyo “E éfríxinini. E éfríxinini.” niriiri sekaxí níra unjpi tñi “E mepani. E mepani.” niriiri ηwí ikaxí níra unjpi tñi ayo eániηípirini. Api ríxa síwiá imixiηjri. Ayí émáyíne tñi Judayí tñi ámá apiaú nioní tñi níkáriniηipiimi dání síyikí ámi síηí ná bñi oimóniri ηwí ikaxí eániηípi síwiá imixiηjri. E nerfna ámá apiaúmi piyá wíríηjri.

¹⁶ Yoxáfípmi penjipimi dání ámá apiaú símí tñi inagfápi xwapíra eaáiri síyikí ná bñi oimóniri níkumiximáná Gorixo tfámni nipemeámí uri emfániri ηwí ikaxí eániηípi ná mayí síwiá imixiηjri.

¹⁷ O níbiri émáyíne, Gorixo tñí ná jfámniηí ηweagfáyíne tñi Judayí, o tñí aηwi éniηí ηweagfáyo tñi wáf re seariηjri, “Niyíneni tñi nawíni imónipíri nání ríxa piyá seawíríηári.” seariηjri.

¹⁸ O, negí wo imóniηo ápo Gorixo tfámni ηweaηagá nání Judayene tñi émáyíne tñi anani xegí kwíyí neaiapíηipimi dání anani o tñimíni upaxí imóniηwini.

¹⁹ Ayínáni seyíne síni wí eníyíne mimóniηoi. Síni xenwíyíne mimóniηoi. Oweoi, ríxa ámá Gorixoyá imónigfáyí tñi kumixiniηoi. Ríxa Gorixoyá fíwíaxé wiyíneniηí imóniηoi.

²⁰ Ayí rípi searariηini. Gorixo aηí wiwá nímiríná wáf wurímeiarígíáwa tñi wáf rókiamoarígíáwa tñi nítiwayírómáná émáyíne

eni seáyí e niseaikwiárímáná nímíra peyaríñpíníñf imóníni. Anf iwá nání sñá xámí nítíwayírorí tñíño, ayf Kiraisí Jisatoríni.

²¹ Anf níwání o enjípimí dání píráníñf níkkíróníga urí xwé nimóga urí yaríñagí nání anf ñwáfá Ámínáo nání wíwá imónaríni.

²² Émáýíné ení Kiraiso tñí ikáríñgíáyíné enagí nání o anf Goríxo xegf kwíyípmí dání ñweanfa nání iwá nímíra nípeyíríná xfoyá síyikf imónígfá wínyí tñí niseakumíxírí nímíra peyaríni.

3

*“Goríxo yumí enwípeáragí wáf wókímíxíwínígnírí nírfpeañfíní.”
uríñf náníríní.*

¹ Goríxo émáýíné tñí Judayene tñí nawíní neakumíxíñf enagí nání Poroní —Nioní Kiraisí Jisaso nání émáýíné wáf searímearíñagí nání gwí níñwirárigíoníríní.

² Ai “Goríxo nioní wá níñwianírí émáýíné wáf searímfa nání nírfpeañfí nání seyíné ríxa arfá rfa wíawíxíní?” nímonaríni.

³ Xwíyíá nene yumí neaimóníñfí Goríxo wáf nókímíxíagí nání apí nání níjáfá imóníñfíní. Apí nání ríxa bí onímíápí rfwamíñf nearí searfíní.

⁴ Seyíné apí fá níroróná re yaiwípaxíríní, “Goríxo eníná dání e éímígnírí yumí yaiwíárírí Kiraiso agwí ríná neaimíxírí enjípí nání níjáfá Poro imóníñfí, ayf apírfaní?” yaiwípaxíríní.

⁵ Ámá eníná dání neweáa bagfáyf apí nání xe níjáfá oimónfípoyínírí wáf wókímíxíñfmaní. E mepa nerí aíf agwí ríná kwíyípmí dání xegf wáf wurímearígfáwamí tñí wáf rókiamoarígfáwamí tñí yumí enwípeáragf apí nání ananí wáf wókímíxaríní.

⁶ Yumí Goríxo enwípeáragf wáf neaókímíxífpí, ayf rípiríní. Émáýíné xwíyíá yayf neainaríñfímí dñf níkwíroróná Kiraisí Jisaso tñí nawíní ikáríñgíáyíné imónígfápímí dání seyíné Judayf tñí nawíní Goríxo ípímoáríñfí meapaxf imóníro ayf tñí níkumíxínímáná síyikf ná bíni imóníro Goríxo “E níseaimfáríní.” sfmímanfyo dání réroáríñfí ayf tñí nawíní seáimeapaxf imóníro egfáyífnéríní. Yumí Goríxo enwípeáragf wáf neaókímíxífpí, ayf apíríní.

⁷ Goríxo xwíyíá apí wáf nuríméíwínígnírí níñírfpearíná “Omíñfíníñf e níinfa nání wá níwianírí anípá e owíimíní.” yaiwíñfí tñí xixení níirí “Enf síxí owímíxímíní.” yaiwíñfí tñí xixení níirí nerí nírfpeañfíní.

⁸ Ámá Goríxoyá imónígfáyo onaxfíkwíní imóníñáoní, ayf nioní imóníñá aíwí o émáyo awíaxf xegf bí imóníñf Kiraiso neainjípí —Apí aga seáyí émi imóníñf enagí nání ámá wígf dñfyo dání wí “Ayf apírfaní?” yaiwípaxf mímoníñfípiríní. Apí nání wáf urfwinígnírí Goríxo wá apí e níñwianírí nírfpeañfíní.

⁹ Ámá Goríxo ayo e wíímígnírí yumí yaiwíáragfí nání re yaiwípírfá nání, “Goríxo neríná xfo yaiwíáragfí tñí xixení enjírfaní?” yaiwípírfá nání wáf wókímíxíwínígnírí ení nírfpeañfíní. Xámí Goríxo —O amípí nfní imíxíñoríní. O ínímí rípi yaiwíáragfí nání, “Ámáyo yeáyf uyímíxemeámfa nání apí éímígní.” yaiwíáragfí nání “Ámá xe ananí níjáfá oimónfípoyí.” míyáiwí yumí níwia wagfíní.

¹⁰ Agwí ríná anfína tñfímíní néní tfgfáyf tñí ámíná imónígfáyf tñí Goríxo ámá xixegfíní imónígfáyf níkumíxímáná síyikf ná bíni wímíxaríñagí síñwí níwíníroná “Níjáfá xixegfíní Goríxo imóníñfí síxí íníñáná níkwíoámíga

eaarínjipi yapí rífa imónini?” yaiwipírífa nání eníná dání ámáyo yumíí níwia wagírini.

¹¹ Apí e neríná xfo eníná dání “E éimigini.” yaiwiáragípi —Apí negí Áminá Kiraisi Jisaso neaiinjipimi dání xixeni yárinjipirini. Apí tñni xixeni enijnigini.

¹² Kiraiso tñni nikárinirane nání ayá igigí mé epaxírini. “Gorixomi rixinjí bí ouraneyí.” nñeaimóniríná omí dñjé níwíkwírorinjipimi dání “Anani arfá neainjoi.” níyaiwirane o táfáminñinjé nurane rixinjé urípaxí imóninwini.

¹³ Ayínáni nioni re osearimíni, “Nioni seyíné arirá seaiminiri yarínjapi nání xeaninjé rípi nímeáípi nání Gorixomi nuriróná anígwí manjé rñnjé meáarinanínirí kikiáfá mepani.” osearimíni. Nioni nímeáípi, ayí apimi dání seyíné seáyí e imónipírífa nání nímeaarínjagí nání seararínjini.

“Gorixo enjé sixí seáimixíwínigini seauriyarínjini.” urínjé nánirini.

¹⁴⁻¹⁵ Ayínáni nioni ápo Gorixomi —O gwí arí arí anjñami ñweagfáyorani, xwíarími ñweagfáyorani, ayo niyoní emeanorini. Omí rixinjé urimínirí nání xómínjé níyíkwirí re urarínjini,

¹⁶ “Joxi Epesasi ñweáyo joxiyá kwíyípi dání enjé sixí weámixeí. E neríná joxi píraninjé rixídipírífa nání seáyí e xewaníjoxi níknirí imóninjipi tñni wigí dñjé enjé sixí weámixeí.” urarínjini.

¹⁷ Ámá anjé wiwámi nípáwiríná yarígíapa Kiraiso segí dñjé wíkwíroarígíapimi dání níwíapirí oseañweanirí rixinjé “Enjé sixí weámixeí.” seauriyarínjini. Íkfá xwíáyo pípiñjé níwárirí xaíwí roarinjépa seyíné eni axípi e nero Gorixo wá seawianinjipimi pípiññinjé níwáriró xaíwí róririxinirí seauriyarínjini.

¹⁸⁻¹⁹ Seyíné e nimónirónáyí, ámá Gorixoyá segí wíniyí nñni tñni Kiraiso nene nání dñjé sipí wiarínjipi —Dñjé sipí o wiarínjipi ámaéne negí wíyo wiarínjwápi tñni xixeni mimónini. Apí aga seáyí e ná émi imóninjipirini. Apí nání ámá níjífá nimóniro aí “Yoparí e iyí rimónini?” nírirí níjífá xixeni mimónipaxípirini. Apí nání seyíné dñjé nímore “Ayí apí ipí rimónini?” yaiwipírífarini. E nerónáyí Gorixo nimónirí yarínjipi nípiñni nání dñjé sixí seáimopaxírini.

²⁰⁻²¹ Gorixomi —O nene rixinjé nuriranéná “E neaii.” urirane “E epaxoríani?” yaiwirane yarínjwápiñi neaiipaxomani. Xfoyá enjé sixí eáninjipi ríxa neamímonjéyo dání aga seáyí émi wíarí múropaxí imóninjipi neaiipaxorini. Omí Kiraisi Jisoyá síyikí imóninwaéne, o tñni nawíni íkárinñwaéne íníná aninjé miní yayí numéra úwanigini. Ámá ríná dání gíni gíná ñweañwaéne yayí numéra waníwá nání imónaríwínigini. “E ewanigini.” nimónarini.

4

“Kiraisoyá síyikí imóninwaéne oyá wararí imóninwini.” urínjé nánirini.

¹ Ayínáni Ámináo nání wáf rimearinjapimi dání gwí níñwirárigíoni enjé rirémixí bí rípi oseaimini. Ámá wí seyíné emearínjagí síñwí níseaniróná dñjé re seaiaiwipírífa nání, “Gorixo ayí nanjé e imónírrixinirí wéyo ía umirínjipi tñni xixeni ayo rífa yarínjoi?” seaiaiwipírífa nání ía seaumirínjipi nání dñjé nímore píraninjé éfrixini.

2 Yunigáyíné imónírixini. Ámáyo awayini mérixini. Ámá wí uyíni niseaikárixináyí aí xe oneaikárixináyí sinqwí winírixini. Ayí nání dinqí sípí niseairinqípimi dání ikwianqwí weapírixini.

3 Kwíyí Gorixoyá seyíné nawíni ikárixipíri seakumixinqí enagí nání piyíá seawríxíyíné gwiaumí ninrixípimi dání aninqí apíni e imóníwanigíniro xáiwí íá xírixini.

4 Ayí rípi nání seararinqíni. Wará Jisasoyá síyikí imóninqwaéne imóninqwári ná wiríni imóninqwíni. Kwíyí níneneni neaiméanqípi ení ná bíní imóníni. Gorixo nioniyá oimónírixiná wéyo íá nínéaumírixiná “Xfo neainíápi, ayí apírixaní?” yaiwiani nání neaimixinqípi bí bí mimóní axípi imóninqagí nání dinqí “E neainíárixini.” niyaiwirane wikwímoarinqwápi ení ná bíní imóníni.

5 Negí Ámínáo ení ná wonírixini. Dinqí wíkwíroarinqwápi ení ná bínírixini. Wayí Kiraisomí dinqí níwíkwírómána meaarinqwápi ení ná bíní imóníni.

6 Gorixo —O ámá níní emeanoríni. Omí níní símanwíyóninqí wuríngítoríni. Niyoni xfo wimónarinqípimi dání wimíxarinqoríni. Niyoni dinqí ukíkayonoríni. O ení ná wonírixini.

7 Apí nípi nání ná bíní ná bíní nimóga unagí aiwí o Jisasoyá síyikí imóninqwaéne wá nínéawianírixini ayí e epaxí e epaxí imónírixinírixini síxí neaimímonqípi xixegíni síxí neaimímonqírixini. E neríiná sípí míneai Kiraiso wá nínéawianírixini neainqípi tñí xixeni neaimímonqírixini.

8 Ayínáni Bíkwyíyo dání Kiraiso nání re nírixinírixini eáníni, “O émi nání nípeyiríiná pikiorápíyíyí aga ayá wí nímera yirí ámáyo wá níwianírixini anípa bí míní wirí enírixini.” Bíkwyíyo dání e nírixinírixini eaníni.

9 Xwíyíá “O émi nání nípeyiríiná” rírixinqípi pí nání rírixini? Ayí o síni anqínamí nání mípeyipa neríiná xámí xwíárimí íniríwámíni piyinqí siwí anqíminí wepíniño enagí nání rírixini.

10 Wepíniño, ayí peyíño axoríni. Nípeyiríiná amípi níní Gorixo “E imóníwanigíni.” yaiwiárixinqípi xixeni imóníni fá nání oemírixini anqí pírixíyo wiárixí seáyí ríwámíni peyíniñigíni.

11 Xwíyíá nioní minqí iróá rípi, “Ámáyo wá níwianírixini anípa bí míní wirí enírixini.” minqí iróá apí, ayí rípi nánírixini. Kiraiso ámá wíyo wá ní nurímeírixinírixini wimíxinqírixini. Wíyo wíá nírókiamóírixinírixini wimíxinqírixini. Wíyo síni Gorixomí míxídarigíyáyo áwanqí nuríroná óninqí imopírixiná nání míxí imónírixinírixini wimíxinqírixini. Wíyo ríxa Gorixomí xídarigíyáyo umenqwearo uréwapíyiro érixinírixini pasítá wimíxinqírixini.

12 Gorixoyá imóninqwá níneneni xixe arírá inípaxí imónaníwá nání wonení wonení apí apí e níneaimíxa unírixini. Kiraisoyá wará nene iníqwarí sayá nimóga uní fá nání xixe arírá inípaxí imónaníwá nání apí apí e níneaimíxa unírixini.

13 Nene Gorixo apí apí e níneaimíxa unírxípimi dání xewaxomí dinqí axípi wíkwírorane o nání xixeni níjía imónírixine neranéná bíní bíne maríá, axeneni imónaníwárixini. Yóí Kiraiso imóninqípi nene ení apí tñí xixeni imónaníwá nání apí apí e níneaimíxa unírixini.

14 Gorixo apí apí e níneaiia unqí enagí nání agwí nene síni píopia yapí imónípaxí mimóninqwíni. Ewé imeamíkwí neríiná mamówarírixini míeyoari néra warínxípa, iminqí neríiná níxemi urí níxemi bírixí néra warínxípa nene ení axípi síni e epaxí mimóninqwíni. Xwíyíá nepa mimóninqí xegí bí xegí bí nearéwapíyaníro yaríxíapími dání síni níxemi neaurí níxemi neabírixí epaxí mimóninqwíni. Ayí rípi seararinqíni. Ámá nepaxinqí nimóníro

wigí ináyíníhí nimóníríhípimí dání yapí nearéwapíyaníro éfáyo síní arfá yímgí wipaxí mimóníhwiní.

¹⁵ E mimónípa nerane xixe wá níwianeníránená xwíyíá nepa rarígápiní íá xíríwanígíní. Apí níxíríránénáyí, nene pí pí neríná yóf imóníhwaéne nimóga nurane Kiraiso tñí píráníhí kumíxínáníwáríní. O wararí imóníhwaéne nání mihíyí imóníní.

¹⁶ O mihíyíníhí imóníháná oyá síyikí imóníhwaéne xfo neaimíxaríhípimí dání wé síkwí úpikwí sanwí ayí níwíkwírónrí imóníhípáníhí imóníhwiní. Apí nípíní e imóníwínígínírí imóníhípí tñí xixení neríhíyo dání íkwírónrí. Apí apí e imóníwínígínírí imóníhípí tñí xixení nero dñí sípí nínírínáyí, wará níríní xwé níwiaróa urí ení síxí ínírí néra unfáríní.

“Xámi yagfápi yará nípímoró síhí bí hwirárínífríxíní.” uríhí náníríní.

¹⁷ Ayínání nioní Ámínáo tñí ikáríníhánó íkwairírí bí oseaimíní. Ámá Goríxo nání majfá imónígíáyí yarígíápa síní mepa éfríxíní. Ámá ayí amípí surímá imóníhípí náníní dñí moarígíáyí enagi nání raríhíní.

¹⁸ Sípípí nání dñí nímoró nání wigí dñí síá yimíxínarígíáríní. Majfá ikáríníro dñí wakísí íníro yarígíá enagi nání dñí níyímíhí Goríxo ámá xfómí dñí wíkwíroarígíáyo síxí uyaríhípí tígíáyí mimóníhóí.

¹⁹ Wigí dñí síháníhí imóníhagí nání ayá bí yarígíámaní. “fíwí ináníwá nání ríá imóníhwiní?” níyaiwíro símí xeadípénarígíáríní. Pí pí piaxí weánípaxí imóníhípí aí síní mé wíárí yarígíáríní.

²⁰ Ayí e yaríhagía aiwí seyíné Kiraiso nání nísearéwapíyíríná wí e searéwapíyigíámaní.

²¹ Nioní re nimónaríní, “Seyíné Kiraiso nání ríxa arfá wigíáríní. Ámá Jisaso tñí ikárínígíáyí epaxí imóníhípí ríxa searéwapíyigíáríní.” nimónaríní. Ámá Jisasómí xídarígíáyíní nepaxíhí imóníhípí nání níjfá imónígíá enagi nání raríhíní.

²² E éfríxínírí ríxa searéwapíyigíápi, ayí rípiríní. Seyíné síní Jisasómí dñí míwíkwíropa neríná sípí imónagíápi —Apí seyíné sípí néra wagíápiní dání síhání imóníhípíríní. fíwí nání mihí inarígíápiní dání xwíríá seaikíxémínírí nání yapí seaíwapíyímínírí enípíríní. Apí yaráníhí pímófríxíní.

²³ Ámí bí seyíné ríxa searéwapíyigíápi, ayí rípiríní. Segí dñí moarígíápi ámí síhí bí yáríó ínífríxíní.

²⁴ Ámí bí searéwapíyigíápi rípiríní. Seyíné ámí ámá síhí oimónípoyínírí Goríxo seaimíxíyípi —Apí Goríxo xewaního imóníhípa imóníhípíríní. E nimóníróná nepaxíhí nimóníríhípimí dání wé róníhí ero Goríxo wimónaríhípí ero epaxípiríní. Apí seyíné hwirárínífríxíní.

Ení rírémixí bí wíhí náníríní.

²⁵ Ayínání segí yapí rarígíápi emí nímómáná woxíní woxíní ámá seaímeaarígíá gíyí gíyo xwíyíá nuríríná nepaxíhípíní urífríxíní. Nene Kiraisoyá wará axírímí dáníníhí nínírane xixe íkwíkwírí íníhwaéne enagi nání raríhíní.

²⁶ Seyíné wíkwí níseaónírí aiwí wíkwí seaóníhípimí dání “Xe sípí oemíní.” níyaiwírí e mepa éfríxíní. Wíkwí xwapí ayá wí nóga mupa éfríxíní. Síní níseaónírínáyí, sogwí ípímeáf e dání píní wíárífríxíní.

²⁷ E nero obo ayí fíwí éfríxínírí xe yapí oneaíwapíyínírí síhíwí míwínípa éfríxíní.

28 Íwí meariǵtáyí ámi íwí bi mĩmeapa éfrĩxĩni. E mepa nero ríwí nrĩkwĩnĩmána wigí wé tĩni omĩnĩ xixeni imónĩnĩpĩ nero áma amĩpĩ nání dńwí ikeamónariǵtáyo arĩrá wĩwanĩgĩnĩrĩ éfrĩxĩni.

29 Segí manĩyo dání sipĩ xwiytá bi aĩ mĩrĩpa éfrĩxĩni. Áma pí pí xwiytá urĩpaxĩ imónĩgĩtáyo wigí imónĩgĩtápĩ tĩni xixeni nurĩrĩná dĩnĩ sixĩ ínĩpaxĩ imónĩnĩpĩni urĩfrĩxĩni. Gĩni gĩná nurĩrĩnóná nanĩ owimĩxaneyĩnĩro nání dĩnĩ wtá wónĩpaxĩ imónĩnĩpĩni urĩfrĩxĩni.

30 Seytne sipĩ nerĩnĩpĩmĩ dání kwiytá Gorĩxoyapĩ dĩnĩ rta uxepaxĩ imónĩnĩpĩ wĩ mepa éfrĩxĩni. Kwiytá, ayĩ stá yopartĩyi Gorĩxo gwĩnĩnĩ seaiĩkweantá nání rĩxa ikiyĩnĩnĩnĩ seaiĩnĩnĩnĩ enagĩ nání seararĩnĩnĩ.

31 Dĩnĩ wĩ stá miyĩkĩnĩpa éfrĩxĩni. Mĩxĩ wĩ rĩpaxĩ mimónĩpa éfrĩxĩni. Wikĩ rta ápiáwĩnĩnĩ mónĩpa éfrĩxĩni. Xwamiánĩ wĩ mepa éfrĩxĩni. Xwiytápai wĩ muĩwirĩrĩpa éfrĩxĩni. Sĩmĩ tĩni wĩ mĩwĩpa éfrĩxĩni.

32 Apĩ apĩ mepa nero xixe dĩnĩ sipĩ inĩro wá wianenĩro éfrĩxĩni. E neróná Gorĩxo Kiraiso seaiĩnĩpĩmĩ dání segí wikĩariǵtápĩ yokwarĩmĩ seaiĩnĩpa seytne enĩ xixe yokwarĩmĩ inĩfrĩxĩni.

5

1 Seytne niaĩwĩ Gorĩxo dĩnĩ sixĩ seayĩnĩyĩné enagĩ nání omĩ ikanĩnĩ wĩaxĩdfrĩxĩni.

2 Kiraiso —O ámaéne nanĩ neaimĩximĩnĩrĩ nání yoxátpámĩ xe onĩpĩkĩpoyĩnĩrĩ nerĩná Gorĩxomĩ piytá wĩrĩamĩgĩnĩrĩ rĩdĩyowánĩnĩ nĩnĩrĩ omĩ sinadĩnĩ nanĩ weanĩnĩ. O nene nání dĩnĩ sipĩ nĩwirĩná neaiĩnĩpa nene enĩ pí pí neranéná “Ámáyo dĩnĩ sipĩ nĩwirĩnĩpĩmĩ dání rta yarĩnĩnĩ?” nĩyaiwinĩrane nanĩnĩ wĩwanĩgĩnĩ.

3 Seytne áma Gorĩxoyá imónĩgĩtáyĩné enagĩ nání áma wĩ seytne nání rĩpĩ rĩpĩ rĩpaxĩ oimónĩpoyĩnĩrĩ sĩnĩwĩ mĩwĩnĩpa éfrĩxĩni, “Ayĩ íwí apĩ inĩgĩawixĩni. Pĩaxĩ weánĩpaxĩ apĩ egfawixĩni. Amĩpĩ wĩ mĩneamúropa oenĩrĩ anĩnĩ minĩ yarĩnĩ.” Apĩ apĩ rĩpaxĩ oimónĩpoyĩnĩrĩ sĩnĩwĩ mĩwĩnĩpa éfrĩxĩni. Seytne apĩ apĩ wĩ mepa éfrĩxĩnĩrĩ seararĩnĩnĩ.

4 Seytne rĩperĩrĩ nrĩrĩnóná xwĩraimĩmĩ inĩnĩ bi mĩrĩpa éfrĩxĩni. Sipĩ ikaxĩranĩ, xwiytá mĩponĩnĩranĩ, bi mĩrĩpa éfrĩxĩni. E mepa nero Gorĩxomĩ xfo seaiĩnĩpĩ nání yayĩ wĩrĩxĩni.

5 Seytne rĩpĩ nání rĩxa nĩjtá imónĩnĩagĩta nání rarĩnĩnĩ. Áma íwí inariǵtáyĩranĩ, wigí xwioxtyo piaxĩ eamĩxinariǵtáyĩranĩ, áma amĩpĩ wĩ mĩneamúropa oenĩrĩ anĩnĩ minĩ yarĩgĩtáyĩ —Ayĩ amĩpĩ mĩneamúropa oenĩrĩ yarĩgĩtápĩ wigí nĩwĩánĩnĩ nimĩxĩro mearĩgĩtáyĩrĩnĩ. Áma ayĩranĩ, ayĩ nĩnĩyĩ wo aĩ Kiraiso tĩnĩ Gorĩxo tĩnĩ awaúyá xwioxtyo wĩ nĩnĩweanĩámani.

“Gorĩxoyá wtá ókĩnĩpĩnĩ nera eméwanĩgĩnĩ.” urĩnĩ nánírĩnĩ.

6 Seytne sipĩ apĩ apĩ oépoyĩnĩrĩ yapĩ searepĩsipĩrĩxĩnĩrĩ awĩnĩnĩ nĩweáfrĩxĩnĩ. Áma Gorĩxomĩ manĩ wiaĩkĩariǵtáyĩ apĩ apĩ yarĩgĩtáyĩ enagĩ nání o xegĩ wikĩ wónĩnĩpĩ pĩrĩ umamonfá enagĩ nání seararĩnĩnĩ.

7 Ayĩnání seytne ayĩ tĩnĩ nĩkumĩxinĩro mepĩ mĩtĩnĩpa éfrĩxĩni.

8 Enĩná seytne sipĩ apĩ apĩ nera nuróná stá yĩnĩnĩmĩnĩnĩnĩ emeagĩtáyĩné imónĩnĩagĩta aĩ agwĩ rĩná Ámĩnáo tĩnĩ nikĩrĩnĩrĩnĩpĩmĩ dání wtá ómĩxinĩnĩ emearĩgĩtáyĩné imónĩnĩagĩta nání seararĩnĩnĩ. Ayĩnání wtá ómĩxinĩnĩ yarĩgĩtá wiyĩnĩnĩnĩ nimónĩro éfrĩxĩni.

9 Áma wtá ómĩxinĩnĩ emearĩgĩtápĩmĩ dání pí pí nanĩ imónĩnĩpĩranĩ, pí pí wé rónĩnĩ imónĩnĩpĩranĩ, pí pí nepa imónĩnĩpĩranĩ, nĩpĩnĩ yarĩgĩtá enagĩ nání rarĩnĩnĩ.

10 Apí apí nerónáyí, Ámínáo wimónariḡpí náni éwapíníírixini.

11 Ámá sía yiniḡmíni emearigíáyí tñni níkumixiniro sipí ayí yariḡápi —Apimí dání ámáyo naní wí wiipaxí menini. Apimí dání ámá xwiríáni ikixénipaxípi imónini. Apí mepa érixini. E mepa nero ámá nñni “Sía yiniḡmíni emearigíáyí yariḡápi sipí ría imónini?” oyaiwípoiñri uyíwí wíániḡ wómixiríini.

12 Íwí wigí yumí yariḡápi nerínáni maríái, sa apí náni níriñná aí ayá neainipaxí enagi náni xwiyí rípi níriñ eáapimí neámiméini.

13 E nerí aí amípi ámá yariḡáyo wía wómixána “Apí naní ría imónini? Sipí ría imónini?” yaiwipaxirini. Wía wómixána amípi síḡáni nimóniriḡpimí dání wía ónariḡ enagi náni rariḡini.

14 Ayínáni ámá sipí yariḡáyo xwiyí rípi Bíkwyó dání urinini, “Sá wení roxini, ríxa ríkewónei. Ámá piyí wegíe dání ríxa wiápinímeai. E éána Kiraiso wía rómixiniḡoi.” urinini.

15 Ayínáni seyíne nemeróna síḡwí tñni nemero majía níkariniñri yariḡáyi yapí mé dñí émi saímí moariḡáyi yapí érixini.

16 Ríná ámá sipí xwapí ayá wí yariḡíiná enagi náni seyíne síni naní imóniriḡpi epaxína imóniḡánáyí, e érixini.

17 Ayínáni agwí seyíne xaxá níkariniḡpa nero Ámínáo “E érixini.” wimónariḡpí náni níḡá oimónaneyiniro érixini.

18 Iniḡí papíkí yariḡápi xwapí níniro papíkí mepa érixini. Xwiría seaikixepaxí enagi náni searariḡini. Gorixo wimónariḡpi yaníwá náni xíoyá kwíyípi xe neaxixérówiniginiñri érixini.

19 Seyíne xwiyí níriñiróna soḡí Gorixo neaiḡpi náni riniḡpi tñni seaní Kiraiso náni tñni soḡí oyá kwíyí náni tñni níriro riniñriñri. Ámínáomi yayí numeróna maní tñni soḡí níriro aí dñí tñni ení rírixini.

20 Pí pí seyíne seaímeaariniḡpi nípiñi náni ápo Gorixomi yayí wírixini. “Negí Ámíná Jisasi Kiraiso tñni ikárinḡagwi náni yayí wipaxíñri? Oyi, e epaxirini.” níyaiwiro e érixini.

21 Nene aría níwirane wáyí wiḡwáo Kiraiso enagi náni símanḡyóniḡ xíxe yeáyí uríniñwanigini.

Wigí xiepiwami uriniḡpi naniñri.

22 Xiepiwayíne, Ámíná Jisasomi símanḡyóniḡ yeáyí wurínarigíápa segí oxowami ení símanḡyóniḡ yeáyí wuríñriñri.

23 Kiraiso ámá xíoyá síyikí imóniḡáyo —Ayo gwíniñri roayíronḡ enagi náni xíoyá warárinḡ imóniḡoi. Ayo Kiraiso mñyíniñri wimóniḡpa oxowa wigí apíxíwayá mñyíniñri imóniḡagi náni rariḡini.

24 Kiraisoyá síyikí imóniḡáyi xíomi símanḡyóniḡ wurínarigíápa apíxíwayíne ení segí oxowa pí pí náni searána aría níwiro símanḡyóniḡ wuríñriñri.

Wigí xiagwowami uriniḡpi naniñri.

25 Xiagwoyíne, Kiraiso xegí síyikí imóniḡyí náni dñí sipí níwiri aríra winí náni xe yoxáípami onípikipoyiniñri enípa oxoyíne ení segí apíxíwami dñí sipí wírixini.

26 O e nerína xegí síyikí imóniḡyí pípi imóníwiniginiñri maríái, “Dñí wíkwíronḡwini.” rána íḡá eámoniḡpimí dání íkwíráñniñri oimónípoiñriñri eníñri.

27 Xíoyá síyikí imóniḡyí xegí símanḡmíniñri níḡwiráriníñri imiriñri mimóniḡagi owiniñriñri e eníñri. Rapírapí mídunípa erí kíkwiñwí

meakínipa eri enjýy yapí imóniḡagi owiniḡiniri eri siyikwí mínipa eri xwiýfá meárinipaxí mimónipa eri enḡagi siḡwí owiniḡiniri eri e enjírini.

²⁸ Ayináni oxoyíné woxini woxini jiwaniḡoxi diḡí sipí niniri píraninḡ menarinḡpa segí apixiwami eni diḡí sipí niwiro píraninḡ umérixini. Meániḡípimi dáni wará ná bini imóniḡagi nani áamá xiepími diḡí sipí niwiriná xfo eni nawini diḡí sipí inarinḡ enḡagi nani rarinḡini.

²⁹⁻³⁰ Nene nijárini. Xegí warápmi áamá go peá monarinḡiniri? Oweoi. Kiraiso xfoýá warápmi dáni sikwí wé ininḡyiniḡ imóniḡagwi nani xfoýá siyikí imóniḡwaéne píraninḡ neamearinḡpa áamá nini eni axípi aiwá niro píraninḡ menaniri ero yarigfá enḡagi nani rarinḡini.

³¹ Bikwíyo dáni re niriniri eánni, “Ayináni oxo xaniyaú pini niwiápmi xegí apixí tni nikumixinirina sini xixegini mimóni ná ayí ná bininḡ imónarigfirini.”

³² E niriniri eánnipi xwiýfá xwé yumí imóninḡ bi nani eni rinini. “Kraiso tni áamá xfoýá siyikí imóninḡyí tni nani rinini.” nimónarin.

³³ E neri aiwi oxoyíné woxini woxini sewaniḡoyíné diḡí sipí inarigfápa segí apixiwami eni diḡí sipí axípi wírixini. Apixiwayíné eni segí oxowa searfápi xixeni arfá niwiro wéyo umérixini.

6

Niaíwíyo urinḡpi nánirini.

¹ Niaíwíyíné, Ámináo tni nawini ikarinḡfáyíné segí ápowami tni inókíwami tni xixeni maḡí arfá wírixini. E nerónayí, ayí xixeni imóninḡpi yarigfá nani rarinḡini.

² Nwí ikaxí wé wúkaú Gorixo nira nuriná re rinḡyí “Seyíné xixeni ni xidrináyí, naḡpi seaimeanfárin.” rinḡyí xami rinḡpi, ayí rípirini, “Segí ápowami tni inókíwami tni wé ikwianḡwíyo ḡwirárfárin.”

³ Xwíá tfo ḡweanána naḡ imóninḡpi seaimeari xwiogwí obaxí seamúrori enfa nani ayo wé ikwianḡwíyo ḡwirárfárin.” rinḡpi apirini.

Xanowami urinḡpi nánirini.

⁴ Xanoyíné, niaíwíyí wikí ónipaxí imónipiri nani uyíni mímé Áminá Jisasomi xidarigfáyí epaxí imóninḡpi wiepísi xfo rinḡpi uréwapiyiri érixini.

Xináíwayíneninḡ nimóniro omiḡ wiiarigfáyo urinḡpi nánirini.

⁵ Xináíwayíneninḡ nimóniro omiḡ wiiarigfáyíné, segí bosí xwíá tfo ḡweagfáwami wáyí wiro enjí sirinḡwí wiro nero arfá yimigfá wírixini. Kiraiso rinḡpi arfá niwiro xidarigfápa bosowami yapí miwíwapiyí píraninḡ yomiḡ nimóniro sekaxí seararigfápi tni xixeni érixini.

⁶ Wí bosowa weyí oneamépoyiniri wigí siḡwí anigfe dánini nepaninḡ nimóniro yarigfápa mé seyíné Kiraisoyá xináíwayíneninḡ nimóniro omiḡ wiiarigfáyíné enḡagi nani Gorixo “E érixini.” wimónarinḡpi nero ayá tni segí bosowami arfá wírixini.

⁷⁻⁸ Xináíwayinḡ nimóniro omiḡ wiiarigfáyíraní, omiḡ wiipiri nani áxenwarí minigfáyíraní, niniyí pí pí naḡ yarigfápi nani Ámináo pirí numamoriná wigí yarigfápi tni xixeni wiiná enḡagi nani seyíné nijárini. Ayináni segí bosowami seararigfápi neróna “Áamá wí nani miyarinḡwini. Negí Áminá Gorixo nani eni yarinḡwini.” niyaiwiro yayí tni érixini.

Bosowami urinḡpi nánirini.

⁹ Wigí Bosoyíné ení omíñf seaiiarígáwa yómíñf nimóniro seaítápa axípi e nero píraníñf umétríxini. Bosí seyíné seamiearí ayo umiearí ejo añnamí ñweañorini. Wí símí símí e nimerí yarígááyíñf mimóníñorini. O e imóníño enagi nání seyíné ñjía imóníño. Ayínání segí omíñf seaiiarígáwami éf uremoarígápi píní wiáríírxini.

“Míxí nání ikíníírxinirí neaiapíñfpi ikíníírxiní.” uríñf nániríni.

¹⁰ Yoparí osearímínirí imóníñfpi rípirini. Seyíné Ámináo tñí ikáríngá enagi nání ení sixí íníírxini. “Ení sixí o xegí íníñfímí dání ení sixí íníírxini.” seararíñfni.

¹¹ Seyíné obo xegí ináyíñf nimóníñfímí dání yapí seaiepsimínirí yarína xaíwí nimóníro xíxe míxí wipaxí imóníñfí nání Goríxo apí tñí níknímáná míxí owípoyínirí neaiapíñfpi nípíní níknirí éfírxini.

¹² Aga áamá tñí míxí inaríñwá enagi nání míseararíñfni. Pí pí kwíyí ría kíroaríñf añf píríyo yaríñfpi —Apí wí wíyo seáyí e níwimónirí umearíñfpirini. Wí néní tñf imóníñfpirini. Wí añína tñí xwárí tñí íkwíróñfímí nímní sía yíníñfímí ñweaarígáyo umenwearíñfpirini. Apí nípíní tñí nene míxí inaríñwá enagi nání raríñfni.

¹³ Ayínání sía míxí xwíraimímí owikáraneyíníro seaipíría gíyí gíyi imónáná éf níwínímí mú xopírará níwiéra núfasáná sñí ení neánirí awí ropíría nání amípí Goríxo míxí nání ikíníírxinirí neaiapíñfpi nípíní ikíníírxini.

¹⁴ Ayínání rípi rípi néfasáná ení sixí níñí xaíwí éf rófírxini. Xwíyía nepání imóníñfpi areríxíñf yíníírxini. Síwí wé róníñf imóníñfpi soría míxí nání éf noyíkníní nání yínígápníñf yíníírxini.

¹⁵ Xwíyía yayí neainaríñfpi —Apí Kiraiso ámaéne neaiñfímí dání áamá xío tñí aní imóníñfpirini. Xwíyía yayí neainaríñf apí wáf urímeaníro imóníñfpi nání áamá míxí inaníro nání síkwí sù yínarígápa yíníírxini.

¹⁶ Apí nípíní níyínímáná dñf seyíné Kiraisomí wíkwíroarígápi áamá níkníñf imanarígápníñf nimanímí úfírxini. Níkníñf ana tñí nímanímáná éf obo ría onínirí ría níyínímáná ónapípi nípíní supíkipaxí enagi nání seararíñfni.

¹⁷ Yeáyí Goríxo seayímíxemeanfpi áamá míxí mñf míneaoxoapa oépoyínirí aríxí dñkínarígápa dñkíníírxini. Xwíyía Goríxoyápi, xíoayá kwíyíímí dání seaíwapíyaríñfpi kirá míxí nání xírarígápníñf xíríírxini. E néfasáná ení sixí níñí xaíwí éf rófírxini.

¹⁸ Apí apí nerína anípa éfírxinirí míseararíñfni. “Goríxo aríra neaíwínígnirí íníná kwíyíímí dání ríxíñf uríro yaríñf wíro éfírxini.” seararíñfni. Ayínání seyíné maiwí bí mé síñwí síñwí tñí nero pí pí seaímeápi xwámámí níwíro áamá Goríxoyá imóníñf nñí nání ríxíñf wuríyíírxini.

¹⁹ Nioní xwíyía yayí neainaríñf yumí imóníñfpi nání masísía mñnínf áwanf urímínirí manf yámoarína Goríxo ananí woákíkf wipaxoní nímníxíní nání ení ríxíñf nuríyíírxini.

²⁰ Xwíyía apí yanf wurímeiaríñfoni enagi nání gwí ñweañfni. “Nioní ayá ígí mé e ríímígnirí imóníñfpi tñí xíxeni urímí nání ríxíñf nuríyíírxini.” seararíñfni.

Tíkikaso nání uríñf nániríni.

²¹ Tíkikaso —O negí nírxímeá dñf sixí uyíñwáorini. Ámináo nání wáf nuríranéná dñf uñwírípaxí yaríñorini. O níseaímearína seyíné nioní pí pí nerí ñweañfpi nání ñjía imóníñfpi nání nípíní nání áwanf searíníño.

²² Ayí rípi nání uowárenaparíni. O niseaímeari áwaní searána seyíné “Porowa e nimóniro ríá ηweaηo?” yaiwiro díηí wíá seaóniri epíríá nání uowárenaparíni.

²³ Gí níríxímeáníηí imónígíáyíné, seyíné níwayíróniro ηwearo segí díηí níwíkwíroríηípimi dání xíxe díηí sípí iníro epíríá nání ápo Goríxo tání Ámíná Jisasi Kiraiso tání awaú díηí seakíkayóisixíni.

²⁴ Ámá negí Ámíná Jisasi Kiraisomi díηí síxí nuyiríná ámi díηí peá nímori píní míwíárarígíáyo níyoni Goríxo wá wianíwínígíni.

Payí Poro Piripai ηweáyí nání eañínaríní.

Payí rina Jisasoyá s̄yikí imónigfá anj̄ yoí Piripai ηweagfáyí nání Poro eañínaríní. Anj̄ apí Masedonia p̄ropenis̄yo xwé biríní. Poro émáyí anj̄ t̄ñm̄n̄i xwiyfá yayí winipaxí imóniñp̄i wáf nura nemerfná anj̄ apimi eni wáf uriméagi áamá wí Jisasom̄i d̄ñj̄ w̄kw̄rogfawix̄n̄i (Wáf wurimeiarigfáwa 16:12-40). E nemo xwiogwí obaxí r̄ixa n̄imúrómáná enáná ámi wí e emearfná omi íá n̄xero gwí anj̄yo n̄ñwirár̄iro awí n̄menweagfásáná anj̄ yoí Rom̄yo nání n̄iméra nuro e gwí anj̄yo ñwiráráná Piripai ηweáyí arfá n̄wiro n̄gwí b̄i Poro nání awí nearo Epap̄irodaitasom̄i wiowár̄agfá o xam̄ño yayí ner̄i payí rina e dání neari axom̄i wiowár̄iñiḡn̄i.

¹ Poron̄i t̄ñn̄i Timotio t̄ñn̄i —Yawawi xwiyfá Kiraisoyá wáf wurimeian̄rai nání x̄n̄álpawin̄ñj̄ nimón̄rai wiir̄igw̄íwawirín̄i. Yawawi áamá Piripai ηweagfá Gor̄xoyá imón̄ro Kirais̄i Jisaso t̄ñn̄i ikár̄n̄ro egfáȳné n̄ȳn̄éni nání —segí seaipen̄weagfáwa t̄ñn̄i seáyí seaiar̄igfáwa t̄ñn̄i aí n̄ȳn̄éni nání payí rina neari m̄onapariñwīi.

² “Negí ápo Gor̄xo t̄ñn̄i Áminá Jisasi Kiraiso t̄ñn̄i wá seawian̄ri seȳné n̄waȳr̄on̄ro ηweap̄r̄i nání seairi éfisix̄n̄i.” nimónarín̄i.

“Seȳné nání Gor̄xom̄i yayí wiar̄ñár̄n̄i.” ur̄ñj̄ nán̄iñi.

³ Íníná seȳné nání d̄ñj̄ nináná Gor̄xom̄i yayí wiar̄ñár̄n̄i.

⁴⁻⁵ Nion̄i s̄fá seȳné Gor̄xom̄i d̄ñj̄ w̄kw̄rogfáyimi dání agwí ríná nání xwiyfá Jisaso nání wáf wurimeiani nání nawín̄i ikár̄n̄ñwáȳné enagi nání omi ḡn̄i ḡn̄a r̄ix̄ñj̄ n̄seaur̄yirfná d̄ñj̄ n̄fán̄i ninar̄ñagi urar̄ñár̄n̄i.

⁶ Nion̄i d̄ñj̄ re yaiwiar̄ñár̄n̄i, “Gor̄xo —O seȳné x̄om̄i d̄ñj̄ w̄kw̄róáná iwamfó pirán̄ñj̄ seaim̄x̄ñor̄n̄i. O s̄fá Jisaso weap̄n̄fáȳi nání seȳné yóí ámi b̄i t̄ñn̄i b̄i t̄ñn̄i nimóga up̄r̄fá nání pirán̄ñj̄ n̄seaim̄xa unfár̄n̄i.” D̄ñj̄ e n̄ȳaiwiri nání d̄ñj̄ s̄ñá n̄seaeán̄ri omi yayí e wiar̄ñár̄n̄i.

⁷ Ayí rip̄i nání seȳné nání yayí n̄nin̄r̄fná “Ayí x̄ixen̄i ayo ninar̄ñr̄n̄i.” nimónarín̄i. Nion̄i xwiyfá Jisaso yayí neainar̄ñp̄i nání gwí anj̄ t̄yo n̄ñwearfnáran̄i, xwiyfá n̄mearar̄igfápi orakín̄m̄n̄r̄i n̄r̄r̄fnáran̄i, apí sop̄ñj̄ oom̄n̄r̄i n̄r̄r̄fnáran̄i, seȳné Gor̄xo wá n̄n̄wian̄r̄i e éwin̄ḡn̄r̄i n̄r̄r̄peañoni t̄ñn̄i nawín̄i ikár̄n̄ñagfá nání nion̄i d̄ñj̄ s̄ixí seaȳñ̄n̄i.

⁸ Kirais̄i Jisaso seayar̄ñp̄a nion̄i eni d̄ñj̄ s̄ixí n̄seaȳr̄i nání s̄ñwí osean̄m̄n̄r̄i ik̄ññj̄ s̄p̄i niar̄n̄i. “Poro nepa nene s̄ñwí nean̄m̄n̄r̄i nání ik̄ññj̄ s̄p̄i r̄fá wiar̄n̄i?” n̄seaimón̄r̄fná Gor̄xo nion̄i e yar̄ñagi s̄ñwí nan̄ñj̄ enagi nání rar̄ñ̄n̄i.

⁹ Seȳné nání Gor̄xom̄i r̄ix̄ñj̄ n̄seaur̄yirfná rip̄i urar̄ñár̄n̄i, “Wigí w̄n̄ȳf nání d̄ñj̄ s̄p̄i n̄wiro ar̄r̄á inar̄igfápi sayá nim̄xa úf̄r̄ix̄n̄i. Úrapí néra mú aga x̄ixen̄i n̄j̄fá nimón̄ro ‘Gor̄xo áamá e éf̄r̄ix̄n̄r̄i wimónar̄ñp̄i, ayí ap̄r̄fani?’ yaiwiro d̄ñj̄ n̄yaikiro ‘S̄p̄i imón̄ñp̄i, ayí ap̄r̄fani?’ Nanj̄ imón̄ñp̄i, ayí ap̄r̄fani?’ yaiwiro neróná d̄ñj̄ s̄p̄i nin̄ro ar̄r̄á inar̄igfápi sayá nim̄xa úf̄r̄ix̄n̄i.” Gor̄xom̄i seȳné nání r̄ix̄ñj̄ n̄seaur̄yirfná ap̄n̄i urar̄ñár̄n̄i.

¹⁰ Ayí rip̄i nání ap̄i seaur̄yar̄ñár̄n̄i. Seȳné agwí ríná dání s̄fá Kiraiso weap̄n̄fáȳi nání mimón̄f̄ yar̄igfáyí yap̄i mimón̄pa ero xwiyfá seaxekw̄mopaxí mimón̄pa ero ep̄r̄fá nání d̄ñj̄ n̄yaikiro “S̄wí wé rón̄ñj̄ imón̄ñp̄i, ayí ap̄r̄fani?” oyaiwipoȳn̄r̄i r̄ix̄ñj̄ seaur̄yar̄ñár̄n̄i.

11 Apí seyíné neríiná Jisasi Kiraiso seaimixaríñpimi dání íkíá sogwí naní níweríiná yaríñpa seyíné síwí wé róníñ ímóníñpí ayá wí éríxíñí ríxíñí e seauríyaríñáríñí. Ámá wí seyíné e yaríñagí síñwí níseaníróná “Wé róníñ ayí yaríñgíapí míkí ikinjo, ayí Goríxoríñí?” níyaiwiro omí yayí umero seáyí e uméyoaro epíñá nání ríxíñí e seauríyaríñáríñí.

“Nioní gwí ñweañagí nání xwíyá Jisaso nánípí yaní niwéa waríñí.” uríñ náníñí.

12 Gí níríxímeáyíné, seyíné rípi nání “Níjía oimónípoi.” nimónaríñí. Amípi sípi nioní nímeáí rípi xwíyá yayí neainaríñpí pírí rakínípaxí mimóní nioní nímeáípí dání ámí bí tñí yaní niwéa uní.

13 Ayí rípi seararíñí, “Míxí ináyoyá símíñ wíñaríñgí añí riwámí awí rogríyí tñí wí re ñweagí nñí ení ‘Poró Kiraisomí xídaríñagí nání gwí ríá ñweaní?’ níñiro níjía e imóníñoi.” seararíñí.

14 Ayí rípi ení seararíñí, “Negí níríxímeá añí rípiñí ñweagíyí nápi nioní gwí ñweañáná Goríxo arírá niaríñagí síñwí níñaníro nání omí ámí bí tñí dñí níwíkwíro wáyí míwíní ení síxí níñiro Goríxoyá xwíyá nání ananí wáí raríñoi.” seararíñí.

15 Ayí neparíñí. Wíñyí Poróní sípi dñí níaiwiro xwíyá rírowiágí ero yaríñgíyí enagí nání Kiraiso nání wáí raríñagí aiwí wíñyí nepa nioní nání dñí naní níñaiwiro wáí raríñoi.

16 Dñí naní e níñaiwiro yaríñgíyí, ayí nioní nání dñí síxí níñiyíro nání re yaiwiaríñí, “Xwíyá yayí neainaríñpí xídaríñagwí nání xwíyá neameáñro yaríñgíapí pírí urakíwíñíñí Goríxo rípeañjo, ayí Pororíñí?” E níyaiwiro wáí uraríñí.

17 E neríñí aiwí sípi dñí níaiwiaríñgíyí, ayí nepa “Wé róníñ oyaneyí.” níyaiwiro mé nioní gwí ñweañáná xwíyá ámí bí tñí umeáñeyíñí yaríñoi. “Poromí níñúrorane seáyí e owimónaneyí.” níyaiwiríñpí dání wáí uraríñí.

18 Apiaú xíxegíñí e yaríñgíapí nání píoi rímíñí? Wíñyí nepa mimónípa nemáná manípaní wáí uraríñagí níwíñíñáñí, wíñyí nepa nimónímaná wáí uraríñagí níwíñíñáñí, nípiáuní Kiraiso nání níñiro wáí raríñagí nání nioní yayí yaríñí.

“Nioní síñí mípé níñwearíñá Kiraisomí seáyí e umepíñá imóníñpí éimíñí.” uríñ náníñí.

Oyí, nepa yayí emíñí. Ayí rípi náníñí.

19 Nioní re níñí ipímóníñí, “Ríxíñí seyíné nioní nání Goríxomí nuríyíro kwíyí Jisasi Kiraiso neawírenapíyíñpí arírá níñí yaríñpí dání gwí nioní ñweañáná rípi ríxa níñwáñpíríñí.” níñí ipímóníñí.

20 Nioní dñí níkwíñmori “Nepa e éimíñí.” yaiwiaríñpí nání ámá wí aí ayá nimopíñá meníñí. Ámá síñwí níñaníróná “Kirisó níxíñí nání seáyí e imóníñí apí ríá yaríñí?” níñaiwiro omí yayí umepíñá nání nioní wáí níñmeríñá íníná ayá ígí mé ení síxí neámíñíñí yaríñápa agwí ení síñí axípi e éimíñí. “Xe síñí ouníñí níñwáñíñáñí, níñpíkíñáñí, Kiraisomí yayí umepaxí imóníñpíñí éimíñí.” nimónaríñí.

21 Nioníyá dñí ayí rípiñí. Síñí xwíá tñyó níñwearíñá Kiraisomí yayí umepaxí imóníñpí emíñí. E nerí aí ríxa níñeríñá xwíá tñyó níñwearíñá nímeáípí seáyí e imóníñpí nímeañíñí.

22 Nioní síñí mípé níñwearíñáyí xwíyá yayí neainaríñpí wáí nurímeríñá íkíá sogwí wearíñyí yapí wepaxí aiwí gíñíñí gípi éimíñíñí

imónimfárfani? Sini nweámigini imónimfárfani? Rixa péimigini imónimfárfani? Nioni majfárfani.

²³ Nipiaúni anani imónimigini nani rixa ayagwí imixárfani. Nioni nipémána nurí Kiraiso tñi niñwearná dñf nioniyá “Ayí awiaxírfani.” niyaiwiri aiwi “Nioni e nerfnáyí, sini seyfné arírá seaipaxímani.” yaiwiarini.

²⁴ Ayínani nioni seyfné arírá seaimfa nani mipé xwíá tfo nweámfa nani “Ayí anipaxírfani.” nimónarini.

²⁵ Nioni api nani “Neparini.” niyaiwiri niniptomóni nani seyfné Gorixomi dñf niwkwírorfná none searéwapiyinwápi xaiwí fá nixira uro dñf níá seaini enfa nani re niyaiwiri nijá imónini, “Nioni agwí ríná mipé sini niñweari seyfné arírá seaimi nani emfárfani.” niyaiwiri nijá imónini.

²⁶ Nioni ámi seyfné tfámini bímfápmi dani seyfné Kiraisi Jisaso tñi ikárfanigáfa nani yayí seáyimi dani epírfá nani “Nioni sini mipé niñwearná ámi bi arírá seaimfa nani imónini.” nimónarini.

“Axífnini nimóniro xwiyfápi xaiwí fá xirírfixini.” urini nani.

²⁷ Pí pí niniptomónirfnáyí, úrapí mé áma xwiyfá Kiraiso nani yayí neainarini dñf wíkwíroarigfáyí epaxírfani xírfixini. Nioni ámi nibiri siñwí niseanirfnárfani, ámi mibí seyfné yarigfápi nani sa arfáni niwirfnárfani, re rariniagáfa arfá wimfa nani, “Axífnini nimóniro xwiyfá yayí neainarini xaiwí fá xirarini.” rariniagáfa arfá wiri “Áma api pírírfí yaníro yarigfáyo wákwianíro nani pírfáni níkumixini dñf ná bini fá nixiri yarini.” rariniagáfa arfá wiri emfa nani “Pírfáni dñf wíkwíroarigfáyí epaxírfani xírfixini.” seararini.

²⁸ “Áma pírfí urakianiri yarigfáyo Piripai nweáyí wáyí míví yarini.” rariniagáfa arfá wímigini. Ayí seyfné wáyí miyariniagáfa siñwí niseanirfnáyí, “Nene anfnárfá nani imóninwaéne enagi nani rfa neaiwariyarini?” yaiwinipírfi nani seyfné síwánini winarini. E neróná sewaniniyfné eni “Gorixo yeáyí neayimixemeanfápmi dani ayo múroanfárfani?” yaiwinipírfi nani síwánini inarini.

²⁹ Gorixo Kiraisomi dñf owíkwírópoyini siñwí seanini enagi nani áma wí pírfí searakianíro yarfná xwiyfá yayí neainarini xaiwí fá xirírfixini.

³⁰ Eniná nioni seyfné tñfmini wáf emearná áma wí nipíkwini minikárfipa yarfná siñwí nanigfápi tñf agwí ríná eni “Poromi ámi sípí wikárfarini.” rariniagáfa seyfné arfá e wiarigfápi tñf axírfi seyfné eni seaimearini nani seararini.

2

“Dñf axírfini fá nixiri érfixini.” urini nani.

¹ Kiraiso seainipimi dani dñf wáf bi miseaónipaxírfani? O wá seawianini dani mñf ikiñwí miseamiripaxírfani? Seyfné kwíyf Gorixoyápi tñf níkumixinipa reni? Segí imónigfáyí tñf dñf sípí iníro wá wianeníro minipaxírfani?

² Api nini nepa imóninagi nani “Poró dñf níá onimiápi mívini ayá wí owinini.” niseaimónirfná rípi érfixini. Dñf ná bini axírfini fá nixiri érfixini. Dñf sípí inarigfá axírfini fá nixira úrfixini. Axífnini imónirixini. Api oyaneyirfná dñf ná bini tñf nini nímore rírfixini.

³ Seyíné sipíí nimónimáná mepa ero wárixayíné nimónimáná mepa ero érixini. Woxini woxini re yaiwinírixini, “Nioni siyikwípíniní imónináná gí wí seáyí e rinimóninjo?” yaiwinírixini.

⁴ Seyíné re miyaiwí, “Nioni gí díní e nimónarinípiní níxídiranéna ayí apánirini.” miyaiwí áamá wí wimónarinípi ení “Anani oyaneyí.” yaiwírixini.

“Kiraiso siyikwípíniní nimóninípiní dání Gorixomi seáyí e uméyoaníní.” uríní nánirini.

⁵ Seyíné Kiraisi Jisaso yapí pákíní nimóniro o xwíá tío nání nibiríná díní monípa seyíné ení axípi mórixini.

⁶ O Gorixo imóninípa aga nepa nimóniri aiwí wí re miyaiwiníniginí, “Gorixo tñni xixeni imóninápí wí miwáramopaxí imóninini.” miyaiwí neri

⁷ e imóninípi pñni níwiárimí aga áamá wóniní nimóniríná omíní wiiníá nání Gorixoyá xínái wíniní imóniníniginí.

⁸ Áamá imóninípa nimónimáná xewaninjo siyikwípíniní nimóniri Gorixo urípi aríá níwiri xixeni xídiríniginí. Ayí nípeníá nánini maríá, yoxáipámí yekwiroaráná peníá nání aí Gorixo urípi aríá níwiri xixeni xídiríniginí.

⁹ Jisaso e éf enagí nání Gorixo seáyí e numéyoari yoí wíyo níyoní seáyí e múroninípi wíriníniginí.

¹⁰ Ayí rípi nání e eníniginí. Anínamí nweáyíraní, xwíáyo nweáyíraní, xwíárimí ínimi nweáyíraní, nñni yoí Jisasoyá aríá níwiróná xómíní níyikwiro yayí umero

¹¹ woákíki níwiróná “Níyoní nání Ámináo, ayí Jisasi Kiraisorini.” ríro epíríá nání Gorixo omí numéyoari yoí seáyí e imóninípi wíriníniginí. Kiraisomí áamá seáyí e uméíapimí dání ápo Gorixomí ení seáyí e umepíríáriní.

“E érixinirí yeáyí seayimíxemeaníyíné xixeni apí érixini.” uríní nánirini.

¹² Gí díní síxí seayináyíné, Jisaso “Gí díní tñni bí oemini.” miyaiwí Gorixo urípi aríá níwiri xixeni níxídiríná sínwepígí neainí enagí nání seyíné xámí Gorixo rinípi aríá yímígí níwiro xixeni yagíápa nioni seyíné tñni nweanánani maríá, agwí ríná nioni tñni mínweá segípi nínwearíná aí axípi e aríá yímígí níwiro píraniní xídirínini. Xixeni píraniní níxídiróná omí wáyí wiro óf wiro nero naní e érixinirí yeáyí seayimíxemeaníyíné xixeni axípi érixini.

¹³ Xíto wimónarinípi “E oyaneyí.” seaimóniro xixeni e ero epírí nání síkíki seaimíxarinjo, ayí xíto enagí nání rarínini.

“Seáimeáípi nání anínúmí ikaxí mirí yayíni érixini.” uríní nánirini.

¹⁴ Pí pí seyíné yarígíapi neríná anínúmí ikaxí mirípa ero xwíyá xímíximí ninirí mirípa ero érixini.

¹⁵⁻¹⁶ Segí yarígíapimí dání áamá wí xwíyá seaxekwímopaxí mimónipa ero siyikwí mínígíáyíné imóniro oépoyinirí “Anínúmí ikaxí mirípa ero xwíyá xímíximí ninirí mirípa ero érixini.” searariní. Niaíwí Gorixoyániní imónígíáyíné siní xwíá tío nínwearóná áamá xaríxarí ero uyíní ero yarígíáyí tñni nínwearo aí xwíyá míseaxekwímopaxíyíné oimónípoyinirí e searariní. Seyíné áamá sipí ayí tñni nínwearo xwíyá díní níyímíní imóninípi meapíríá nání rinínípi níwiróná wíániní wómíxarinjo. Seyíné

anijé e néra nurónáyí, sá Kiraiso weapínáyimi nioni dñé re seaiaiwimfáriní, “Nioni niyunimáná anijé miní wíwapiyinápi surímá mimóní ríxa xixeni rí ripimónigo?” niseaiawiri mixí seameakínimfáriní.

17 Seyné Gorixomi dñé niwíkwíroro xídarígápi, ayí nanwí o nání rídiyowá yarígápinijé imóniní. Nioni seyné omí píránijé oxídípoyniri niyunimáná seaíwapiyaríná áamá wí nípikíáná ragí nioniyá púpi, ayí iniígí wainí rídiyowá seyné yarígápi ríá ápiáwí xwé oweniri seáyí e iwayimófápinijé imóninfáriní. Nioni nínipikíáná aí seyné Gorixomi píránijé oxídípoyniri ríxa seaíwapiyinápi nípikíá enagí nání ananí nioni nígí nímeápi nání yayí eri seyné nání yayí eri emfáriní.

18 Seyné ení axípi nioni yayí yarínápa segí seaímeápi nání yayí ero nioni nímeápi nání yayí ero étrixini.

Timotio nání urijé nánirini.

19 “Áminá Jisaso ‘Ananirini.’ niwimónirínáyí, nioni sá áríní wí nípwmáná enáná Timotio seyné tñé e yaxwí nénapiri seyné imónigápi nání áwaní níráná dñé wíá nóninfa nání uowárimigini.” nimónariní.

20 Ámá nioni tñí re ηweagáayí wo seyné nání dñé nímoríná Timotio moarinípa mímoinijé enagí nání “Omí uowárimigini.” searariní. O nepa seyné nání “Arige ríá imónijoi?” niyaiwiri mimáyo tinijorini. Ámá re ηweagáayí wí axípi mimónijoi.

21 Ayí Kiraisí Jisaso api nání dñé omópoyiniri wimónarinípi nání dñé mamó wigí wimónarinípi nánini moarígá enagí nání omí seyné tñé e nání uowárimigini.

22 O mímíwiáró Kiraisomi píránijé xídaríjo enagí nání seyné nijfáriní. Xámi nioni xwiyápi wá urímearíná niaíwí xanomí saní uráparinípa neri saní níránijorini.

23 Ayínání “Amípi nioni nípírápi nání ríxa anijní níjía nimónárimáná uowárimigini.” nimónariní.

24 E neri aí nioni dñé re niyaiwiri ipimónijní, “Timotioní marfáí, niwanijoni ení Ámináoyá dñéyo dání siní mé seyné támíni bímfáriní.” niyaiwiri ipimónijní.

Eparodaitaso nání urijé nánirini.

25 E neri aí nioni dñé re yaiwiáriní, “Eparodaitaso —O gí níríxímeáonijé imónijé worini. Jisaso nání wá urarinwápi nání gwí móníwáyí worini. Xwirixí nímearígá rípi nání ení gwí nímónijéyí worini. Seyné nioni tñé e nání uowárenapáná saní nírónaronjéyí worini. ‘O nioni tñí re siní ámi bí tñí onweani.’ niyaiwiríná nanímaní. Ámi seyné tñé e nání ouowárenapimíni.” yaiwiáriní.

26 O seyné nání íkínijé sípi wiri seyné xwiyá “O Romíyo nírémómáná simixí weni.” rínarígápi arfá wíá enagí nání dñé ríá uxié yarínagí nání seyné tñémíni ouowárenapimíni.

27 Xámi o nepa simixí xwé neri ríxa nípémíni éf aiwí Gorixo wá wianípi dání ámi naní enígníni. Omíni wá míwianí nioni ení wá níwianígníni. Ayí rípi nání searariní. Eparodaitaso nípérínáyí, Poro dñé sípi ayá wí winígníni wá níwianí naní imíxijé enagí nání “Nioni ení wá níwianígníni.” searariní.

28 Ayínání seyné omí síjwí níwíníroná dñé níá seainí nioni “Piripai ηweáyí siní Eparodaitaso nání ‘Simixí xwé yarini.’ ríá yaiwiaríjo?”

n̄iyaiwir̄i udud̄í ninar̄iñ̄p̄i en̄i p̄ñi wiár̄iri onin̄iri aga ayá wí “Seȳñé t̄fám̄ini ourowár̄im̄ini.” nimónar̄ini.

²⁹ Aȳinán̄i o ámi seaímeááná “Neḡí Ámináo t̄ñi ikár̄in̄iñwáȳí wor̄fani?” n̄iyaiwiro yaȳí t̄ñi numím̄in̄iro yaȳí umero áamá ón̄iñ̄í imón̄iḡfáȳí nán̄i “Seáȳí e imón̄iḡfáȳí r̄fani?” yaiwiro é̄r̄ix̄ini.

³⁰ O “Kiraiso wimónar̄iñ̄p̄i owiim̄ini.” n̄iyaiwir̄i ner̄f̄n̄á r̄ixa n̄ipém̄in̄iri en̄í en̄aḡi nán̄i searar̄iñ̄ini. O seȳñé añwi e men̄aḡi nán̄i ar̄irá m̄inipax̄í imón̄iñ̄p̄i xewan̄iño Porom̄i owim̄in̄iri n̄inir̄f̄n̄á yoí maȳí nimón̄iri r̄ixa n̄ipém̄in̄iri en̄í en̄aḡi nán̄i searar̄iñ̄ini.

3

Iȳí s̄m̄í s̄fó wákwin̄ar̄iḡfápim̄i d̄iñ̄í w̄ikw̄r̄oar̄iḡfáȳí nán̄i ur̄iñ̄í nán̄ir̄ini.

¹ Ḡí n̄ir̄ix̄ímeáȳñé, xw̄iȳfá yopar̄í b̄i r̄ip̄i osear̄im̄ini. “Ámináo t̄ñi ikár̄in̄iñwaéner̄fani?” n̄iyaiwin̄iro d̄iñ̄í nīfá seain̄w̄in̄iḡini.

Xámi r̄f̄wam̄iñ̄í near̄i seaiapowáriénap̄iñ̄ap̄i ámi ax̄ip̄i near̄f̄n̄á anim̄im̄í m̄iniar̄iñ̄aḡi eaar̄iñ̄ini. Nion̄i e ner̄f̄n̄á áamá wí yap̄í seaíwap̄iyip̄r̄ix̄in̄iri s̄iñw̄í r̄ir̄im̄ix̄í seaim̄í en̄aḡi nán̄i rar̄iñ̄ini.

² Áamá s̄w̄í uȳf̄nīí yar̄iñ̄ȳí yap̄i imón̄iḡfáȳí —Aȳí s̄ip̄i imón̄iñ̄p̄i yar̄iḡfáȳí r̄ini. D̄iñ̄í x̄eñw̄í re moar̄iḡfáȳí r̄ini, “Iȳí s̄m̄í s̄fó wákwin̄iḡfápim̄i d̄an̄i Gor̄ixoyá s̄iñw̄íyo d̄an̄i áamá wé rón̄iñ̄í imónar̄iḡfár̄ini.” X̄eñw̄í e n̄iyaiwiro s̄fó rón̄iḡfáȳí r̄ini. Áamá aȳí seȳñé yap̄í seaíwap̄iyip̄r̄ix̄in̄iri s̄iñw̄í t̄ñi é̄r̄ix̄ini.

³ Aȳí r̄ip̄i nán̄i searar̄iñ̄ini. Nene Gor̄ixo kw̄íȳí neaiap̄iñ̄p̄im̄i d̄an̄i om̄i yaȳí umerane Kirais̄i Jisaso neaiñ̄p̄i nán̄i seáȳí e umerane yar̄iñwaéner̄ini. Neḡí imón̄iñwápim̄iran̄i, newan̄iñene yar̄iñwápim̄iran̄i, d̄iñ̄í n̄iw̄ikw̄r̄orane d̄iñ̄í re m̄iyaiwiar̄iñwaéner̄ini, “Apiaúmi d̄an̄i anan̄i Gor̄ixoyá s̄iñw̄íyo d̄an̄i wé rón̄ipax̄í imón̄iñw̄ini.” n̄iyaiwirane d̄iñ̄í s̄iñá neaeánar̄iñ̄iman̄i. S̄fó wákwin̄iñwaéner̄ini, m̄iwákwin̄iñwaéner̄ini, Gor̄ixoyá s̄iñw̄íyo d̄an̄i nepa s̄fó wákwin̄iñ̄í imón̄iḡfáȳí, aȳí nene Kiraisom̄i d̄iñ̄í n̄iw̄ikw̄r̄or̄iñ̄p̄im̄i d̄an̄i e imón̄iñw̄ini.

⁴ Nion̄i ḡí imón̄iñ̄ap̄iran̄i, nīwan̄iñon̄i yagáp̄iran̄i, apiaú nán̄i d̄iñ̄í n̄imor̄f̄n̄á “Apán̄ir̄fani?” n̄iyaiwir̄i d̄iñ̄í s̄iñá neán̄ipax̄í aiwi apiaúmi d̄an̄i wé rón̄iñ̄í imón̄ipax̄í men̄aḡi nán̄i d̄iñ̄í wí e n̄iyaiwir̄i d̄iñ̄í s̄iñá neánar̄iñ̄iman̄i.

“Xámi d̄iñ̄í s̄iñá n̄ineága waḡip̄i paim̄im̄í wiar̄iñ̄ini.” ur̄iñ̄í nán̄ir̄ini.

Áamá wí “Newan̄iñene apán̄i imón̄iñw̄ini.” n̄iyaiwiro d̄iñ̄í s̄iñá weánar̄iñ̄aḡi aí nion̄i an̄ipax̄í imón̄iñ̄ini.

⁵ Aȳí r̄ip̄i nán̄i searar̄iñ̄ini. S̄fá inókí n̄ix̄ir̄iñe d̄an̄i s̄fá wé w̄íumi d̄an̄í waú wo óráná iȳí s̄m̄í s̄fó n̄iwákwiḡfon̄ir̄ini. Is̄irer̄iȳí won̄ir̄ini. S̄iyik̄í Bej̄imanoyápim̄i d̄an̄on̄ir̄ini. Ḡí nieár̄fawé Xib̄iruȳí won̄ir̄ini. N̄w̄í ikax̄í eán̄iñ̄p̄im̄i nion̄i Parisi imón̄iñ̄á won̄i en̄aḡi nán̄i x̄ixen̄i x̄f̄dar̄iñ̄á won̄ir̄ini.

⁶ Ḡí nieár̄fawé érowiáp̄n̄iḡfáp̄i x̄ixen̄i ox̄f̄dim̄in̄iri éáȳí s̄m̄í n̄ixead̄f̄p̄en̄iri ner̄f̄n̄á Jisaso yá s̄iyik̄í imón̄iḡfáyo x̄ean̄iñ̄í w̄ikár̄imeagáon̄ir̄ini. Áamá ñw̄í ikax̄í eán̄iñ̄p̄im̄i n̄ix̄f̄d̄ir̄iñ̄p̄im̄i d̄an̄i wé rón̄iñ̄í yar̄iḡfápa nion̄i en̄i e x̄ixen̄i yar̄iñ̄á en̄aḡi nán̄i áamá ayair̄ir̄í wí n̄ipax̄í mimón̄iñ̄áon̄ir̄ini.

⁷ E ner̄i aiwi Kiraisom̄ini an̄iñ̄í d̄iñ̄í w̄ikw̄r̄óm̄fá nán̄i xámi pí pí d̄iñ̄í s̄iñá n̄ineága waḡip̄i agw̄í r̄íná r̄ixa paim̄im̄í wiar̄iñ̄ár̄ini.

“Wé róniḡ Kiraiso neaiiḡpimi dání imónipaxḡpini oimónimini.” ur-iḡ nánirini.

8-9 Apini maríái, ḡ Áminá Kiraisi Jisaso nání nijíá xixeni nimóniríná imóniḡápi, ayí nioní Judayí wo nimónir-iḡpimi dání imónagápirani, niḡwan-iḡoní yagápirani, niḡmúrónirí seáyí e imóniḡagí nání “Xámi yagápi ríxa sipí imónini.” yaiwiḡini. Ai, o niḡiḡpi nání diḡí niḡmoríná “Xámi diḡí síḡá neánagápi, ayí sikípián-iḡí imóniḡpíríani?” yaiwiḡini. An-iḡ Kiraiso tñni kumixinirai o tñni nawíni ikárinirí emíá nání e yaiwiḡini. “Wé róniḡ xewan-iḡoní ḡwí ikaxí eán-iḡpi xídar-iḡapimi dání imónipaxí enḡpi oimónimini.” mñnimóní wé róniḡ Kiraisomi diḡí wíkwíróáná imónipaxí enḡpi —Apí Goríxo áamá xewaxomi diḡí wíkwíroar-iḡagíá niḡwiniríná “Wé róniḡíáyíriní.” rárar-iḡpírini. “Apini oimónimini.” nimónar-iḡagí nání “Xámi diḡí síḡá neánagápi, ayí sikípián-iḡí rimónini?” yaiwiḡini.

10 Enḡ eán-iḡ Kiraiso niḡperí ámi wiápniḡmeanḡpi nioní ení axípi nímeari rín-iḡí o meanḡpi axípi meari diḡí o niḡyiwirí penḡpi axípi yaiwirí emíá nání o tñni erimeán-iḡwíloní imónim-iḡini “Siyikwípián-iḡí imóniḡpia ríá imónaganigini?” yaiwiḡini.

11 Pegíáyí niḡwiápniḡmearíná nioní diḡí niḡyim-iḡí tñáoni imónimíá nání re nimónariní, “Kiraiso tñni erimeán-iḡwíloní imónim-iḡini.” nimónariní.

“Áamá yamíyamúróniḡí niniróná yaríḡfápayar-iḡáonirini.” ur-iḡ nánirini.

12 “Nioní Goríxo diḡí ‘Poro e imóniwiniḡini.’ niḡaiwiḡpi tñni ríxa xixeni imóniḡini.” niḡsearar-iḡini. “Ríxa yóí imóniḡini.” niḡsearar-iḡini. E niḡsearipa nerí aí Kiraisi Jisaso Poro e imóniwiniḡinirí íá niḡyamix-iḡpi tñni xixeni imónim-iḡinirí símí niḡeadípenirí néra war-iḡini.

13 Niḡixímeáyíné, “Nioní api tñni ríxa xixeni imóniḡini.” niḡyawi rípi ní íá niḡirirí yar-iḡini. Xámi imónagápi nání aríá nikeamori síní mimónipa enḡpi nání diḡí niḡmori yar-iḡini.

14 E neríná áamá yamíyamúróniḡí niniróná ipimoárin-iḡpi omeaneyiníro íkíá oranjárin-iḡe nání iríní waríḡfápa nioní ení Goríxo nene nání ipimoárin-iḡpi —Apí Kiraisi Jisaso neaiiḡpimi dání diḡí niḡyim-iḡí aḡnamí dání imónaníwá nání Goríxo wáí nearepear-iḡpírini. Apí meámim-iḡinirí axípi éniḡí nerí iríní war-iḡini.

15 Diḡí yóí imóniḡwaéne diḡí xegí bí mímó nioní searar-iḡapini mówan-iḡini. Seyíné diḡí nioní niḡmori searar-iḡapí maríái, diḡí xegí bí íá niḡirirónáyí, Goríxo api nání ení wíá seaókímixiníárini.

16 E nerí aí diḡí nanḡ nene ríxa niḡmorane xir-iḡwápi xaíwí wakirímxíwan-iḡini.

“Nioní ikan-iḡí niaxídípoyí.” ur-iḡ nánirini.

17 Niḡixímeáyíné, siḡwepíḡí nioní enápimi niaxídípoyí. Siḡwepíḡí none yar-iḡwápa yaríḡfáyo ení siḡwí mí ómíxaxídípoyí.

18 Ayí rípi nání searar-iḡini. Áamá obaxí wigí diḡíyo niḡídíroná yaríḡfápimi dání rén-iḡí niḡro síwá neainar-iḡo, “Xwíyíá Kiraiso yoxáfpámi yekwíroaráná neaiiḡpi nání rin-iḡpi nání mñneaimóní o tñni xepíxepá róniḡwini.” Éniḡí niḡro síwá neainar-iḡo. Áamá e yaríḡfáyo nání ríxa ámi ámi searayinagini. Agwi ení siḡwiríxí tñni searar-iḡini.

19 Ayí rípi nánirini. Áamá ayo Goríxo aníniḡxiníárini. Wigí agwí wiar-iḡpi nánini m-iḡí inaríḡápi, ayí ḡwán-iḡí xiraríḡfáyrini. Wigí yaríḡfápi ayá wimopaxí imóniḡagí aiwi weyí menaríḡárini. Amípi xwíá tíyo wenḡpi nánini símí símí e niḡiníro yaríḡfáriní.

20 Ámá ayf e yar+ηagfa aí ayf r+ipi nán+ “S+ηwep+g+ nion+ enápim+ ikan+η+ niax+df+poi+.” searar+η+ni+. Nene aηf+nam+ ηwean+waéner+ni+. Ám+ná Jisas+ Kiraiso e dán+ n+weap+r+ yeáyf neayim+xemeáw+ni+g+ni+r+ wen+ηf ner+ ηwean+waéner+ni+.

21 O n+weap+r+ negf wará urf epaxf imón+η+f tiyf xfoyán+η+f oimón+poi+ni+r+ neaim+xáná awiaxf oyá imón+η+fpa axfp+ e imónan+fwar+ni+. Ayf xegf enf eán+η+f am+ipí nfn+ ínim+ onurfn+poi+ni+r+ wim+x+ipaxf imón+η+f+pi tfn+ negf waráp+ oyán+η+f neaim+x+yin+fa enagf nán+ searar+η+ni+.

4

1 Ay+nán+ d+ηf s+x+ seay+ηáy+né, s+ηw+ sean+m+ni+r+ nán+ ík+n+η+f sipí niar+η+y+né, Jisasom+ píran+η+f nix+dir+η+pim+ dán+ d+ηf nífa nim+x+ro Gor+xo e éw+ni+g+ni+r+ n+r+peááná m+m+wiáro enáp+ nán+ s+wán+η+f nin+ro yar+g+áy+nér+ni+. Sey+né ir+iwá mé “Ám+náo t+n+ ikár+n+η+waéner+fan+?” n+yaiwin+ro xaíw+ d+ηf s+x+ nín+ro ηweá+r+x+ni+.

Ap+x+ wípaúmi ur+η+f nán+r+ni+.

2 Yuodiaíx+ t+n+ Sidikíx+ t+n+ enf r+rém+x+ b+ oeaim+ni+. Aípagwí Ám+náo t+n+ ikár+n+g+fípagwí enagf nán+ nawín+ nimón+r+ ηweápiy+.

3 Ai, xw+y+áp+ wáf uran+fwi nán+ rfkwín+η+f nimón+r+ gwí nawín+ món+gwíox+ni+, jox+ ap+x+ ípaú d+ηf ná b+n+ x+r+pi+si nán+ wim+x+m+ni+r+ é+r+x+ni+. Nion+ t+n+ xw+y+fa yayf neainar+η+f imón+η+f+pi wáf ur+mean+ nán+ gwí n+món+g+fípaú enagf nán+ rar+η+ni+. Ípaú K+remedo t+n+ wfa nion+ t+n+ wáf urar+η+wáowa t+n+ en+ gwí n+món+r+ nawín+ eg+fípaú enagf nán+ rar+η+ni+. Ay+yá yo+ íkw+ d+ηf niy+m+η+f imón+η+f+pi meap+r+fan+ni+ ηwir+r+ni+.

“Awayini é+r+x+ni+.” ur+η+f nán+r+ni+.

4 Sey+né íníná “Ám+náo t+n+ ikár+n+η+waéner+fan+?” n+yaiwin+ro yayf é+r+x+ni+. Ám+ axfp+ dir+r+ b+ oseaim+ni+. E n+yaiwin+ro yayf é+r+x+ni+.

5 Ámá nfn+ “Ayf san+g+áy+r+fan+?” seaiaiwip+r+ nán+ awayini n+pení+ nimón+ro é+r+x+ni+. Ám+náo weap+n+fa nán+ r+xa aηwi e enagf nán+ searar+η+ni+.

6 Wí ududf m+seain+pan+. Pí pí seaímeááná Gor+xom+ ur+r+r+x+ni+. Om+ nur+r+fná r+x+η+f “Anan+ e neaii+.” ur+ro yayf wiro é+r+x+ni+.

7 E nerónáyf, sey+né Kirais+ Jisaso t+n+ nawín+ ikár+n+g+fa enagf nán+ n+way+rón+ro kiki+fa ηweap+r+ nán+ Gor+xo anan+ e seaim+x+n+far+ni+. N+way+rón+ro kiki+fa ηweap+r+ nán+ Gor+xo seaim+x+n+far+ni+, ap+ nán+ ámá x+xen+ ni+fa oimónaney+n+ro aiw+ wí “Ayf ap+r+fan+?” yaiwipaxf mimón+η+f+ni+. Gor+xo ap+ t+n+ seaim+xánáyf, wí d+ηf sipí seaim+x+r+ ududf seain+r+ epaxfman+.

“Nan+f imón+η+f+pi nán+ni+ d+η+f n+imoro é+r+x+ni+.” ur+η+f nán+r+ni+.

8 N+r+x+meáy+né, yoparf b+ r+ipi osear+m+ni+. Pí pí nepa imón+η+f+pi t+n+ pí pí seáy+ e umepaxf imón+η+f+pi t+n+ pí pí wé rón+η+f imón+η+f+pi t+n+ pí pí s+yikwí mín+η+f imón+η+f+pi t+n+ pí pí awiaxf imón+η+f+pi t+n+ pí pí weyf umear+g+fa imón+η+f+pi t+n+ —pí pí s+w+ yad+m+η+f imón+η+f+pi+rani+, pí pí s+w+ yayf umepaxf imón+η+f+pi+rani+, ap+ n+pi+ni+ nán+ d+ηf p+kín+r+x+ni+.

9 Am+ipí nion+ seaíwap+yíáná sey+né “Nepar+ni+.” n+yaiwiro umím+n+g+fa —Ap+ ar+fa niro s+ηw+ nanax+d+ro eg+fap+r+ni+. Ap+ néra ú+r+x+ni+. E néra nurónáyf, Gor+xo —O xfoyá d+ηf t+n+ ámá n+way+rón+ro kiki+fa ηweap+r+ nán+ wim+xar+ηor+ni+. O xegf d+ηf t+n+ seak+kayon+far+ni+.

“Seyíné nioní nání díní nimoarígápi nání yayí ninaríní.” uríní náníríní.

¹⁰ Emá ayá wí ríxa nípwemáná enáná seyíné ámi nioní nání díní nímoro amípí wí wiowárenapíagi nání “Ámínáo tñí nawíní ikáríníjáonírífaní?” nýaiwirí yayí ayá wí yaríní. Xámí íná nioní nání díní nínímoro aiwí nioní anwí e menagi nání saní nírápíaxí mimóníagi nání nioní níjíríní.

¹¹ Nioní amípí wí nání dífwí nkeamónírí nání míseararíní. Nioní ríxa re nýaiwirí éwapíníjáríní, “Pí pí nimónírínáyí, ayí ananí xe oimónímíní.” nýaiwirí éwapíníjáríní.

¹² Nioní wírení meáníjáoní nimónírí níjwearínáraní, sírí muní nimónírí níjwearínáraní, “Ayí anáníríní.” nýaiwirí kikiá nweámí nání ríxa néwapínírí níjía imónííní. Pí pí wí nímeáánáraní, agwí ímí níníyírínáraní, agwí nínírínáraní, “Ayí anáníríní.” nýaiwirí kikiá emí nání ínímí imónííní nání ríxa néwapínírí níjía imónííní.

¹³ Apí, ayí rípiríní. Kiraiso ení síxí neámíxínípmí dání pí pí nímeááná “Anáníríní.” nýaiwirí kikiá nweapaxíríní.

¹⁴ E neríní aiwí xeaníní rípi nímeááná seyíné arírá owianeyínírí nígápi weyí seamearíaxí níjíríní.

¹⁵ Piripai nweáyíné, nioníní maríáí, sewaníníyíné ení rípi nání níjíríní. Iwamíó nioní xwíyíá yayí neainarínípi wáí níríní Masedonia píropenísyó píni níwiárímí unáíná Jisasoyá síyikí imónígá aní bímí nweagápi maríáí, seyíné nioní saní nírápaníro nání wiowárenapayígáwixíní.

¹⁶ Nioní píni níseawiarímí nurí síní ná jámí mú aní Tesaronaikayo e nweanáná ná bíní míwiowárenapígáwixíní. Biaú wiowárenapígáwixíní.

¹⁷ Ámí bí wiowárenapíríxínírí míseararíní. Seyíné nioní nání wiowárenaparíníagi enagi nání Goríxo naní seaiwínígínírí seararíní.

¹⁸ Amípí níní seyíné wiowárenapípi nímeárná xixení nímeari aí ámi surímá wí epákwínówínígíní. Wiowárenapáná Epapírodaitaso nímeámí bípí ríxa meáá enagi nání nioní ríxa apáníríní. Seyíné saní nírápaníro wiowárenapípi, ayí Goríxo nání rídiyowá sinadíní naní eaarínípíní imóníní. Apí sinadíní weááná díní yayí wíníaxíní imónííní.

¹⁹ Nwíá nioní xídaráno, o seyíné Kiraisí Jisaso tñí nawíní ikárínígáíné enagi nání amípí seyíné dífwí ikeamónígápi níseaiapíríná “Amípí níní nanípi nání mímúroníjáonírífaní?” nýaiwirí seáyí e imónííní seaiapíní.

²⁰ Negí ápo Goríxomí ámá níní aníní miní seáyí e umíeyoáwanígíní. “Apí e éwanígíní.” nimónaríní.

Yayí wiowárinípi náníríní.

²¹ Nioní “Ámá Jisasi Kiraiso tñí ikárínígá nýoní yayí níwííríxíní.” nimónaríní. Níríxímeá nioní tñí re nweagáíyí ení yayí seaiwáraní.

²² Ámá Goríxoyá re nweagá níní yayí níseaiwáraníro aí ámá Goríxoyá míxí ínáyí Sisaoyá aníyo omíní wíarígáíyí aníaxíríní.

²³ Ámíná Jisasi Kiraiso wá níseawianírí díní seakíyówínígíní.

Payí Poro Korosi ηweáyí nání eañínaríní.

Payí rína Jisasoyá s+yikí imónigfá añí yoí Korosi ηweagfáyí nání Poro eañínaríní. Añí apí Esia p+ropenís+yoy ikwíronínagí aiwí Poro xewanínjo p+ropenísí ayo nemerfná añí apimí memé Epapiraso añí apimí xwiyfá yayí neainarínjipi wáf urínirí uowáráná e ηweáyí wí Jisasomí dñj wíkwírogfawixíní. Xwiogwí waú woraní, waú waúraní, pwéáná Poro Rom+yoy gwí ηweañáná Epapiraso n+wímeari áwanj réninj uríninigíní, “Mimóní uréwap+yariyfá wí Korosi nání nuro Jisasoyá s+yikí imónigfáyo ikweakwfmí imóninjipi nuréwap+yiro re urarínjoi, ‘Gorixoyá imónimfánirí n+simónirfná Jisasomíní dñj n+wíkwírorfná apánimaní. Aiwá ηwáf ηwiráriníro xwírfá imóniro nerínjipimí dáníní imónipaxfíní.’ uríro ‘Gorixomí xómínj n+yíkwirí seáyí e numero aiwí añínaj+yoy ení wí múropaxí mimóníní.’ uríro ‘Jisaso Gorixo tñní xixení imónínjomaní.’ uríro nero sekaxí ámi bí tñní bí tñní seáyí e ikwíkwarimí wiarínjoi.” Áwanj e urfagi Poro Korosi ηweáyí xewwí uréwap+yariyfápi rfwfmíní omamópoyínirí payí rína nearí Tikikasomí wiowáríninigíní.

1-2 Poroní —Nioní Gorixo nírípeáagi nání Jisasi Kiraisoyá wáf wurímeiarínjá woníríní. Nioní tñní Timotio —O Kiraisomí xfdarínjagí nání negí níríxímeáninj imóninj woríní. O tñní yawawi payí rína Korosi ηweaarigfá Gorixoyá imóniro Kiraiso tñní nawíní ikáriníro egfáyíné — Seyfné níríxímeá Kiraisomí píráninj xfdarigfáyínéríní. Seyfné nání yawawi payí rína nearí mónaparínjwií. Yawawi “Negí ápo Gorixo wá seawianirí oyá dñj tñní seyfné n+wayíroníro ηweapírf nání seairí éwinigíní.” yeaimónaríní.

“Segí nanj yariyfápi nání Gorixomí yayí wiarígwíriní.” urínj nániríní.

³ Seyfné nání yawawi Gorixomí —O negí Áminá Jisasi Kiraisomí xanoríní. Omí ríxínj n+seauriyirainá íníná yayí wiarígwíriní.

⁴ Xwiyfá re rínfagi arfá n+wirane nání, “Korosi ηweáyí Kiraisí Jisasomí dñj n+wíkwíroro ámá Gorixoyá imónigfá nfní nání dñj sipí wiarígfáríní.” Xwiyfá e rínfagi arfá n+wirane nání Gorixomí yayí wiarígwíriní.

⁵ Seyfné “Añfnamí dání Gorixo yeáyí neayimíxemeanfáríní.” níríro dñj ikwímogfápi nání n+moro nání Jisasomí dñj n+wíkwíroro oyá ámá nání dñj sipí wiarígfáríní. Xámí xwiyfá nepaxínj imóninjipi —Apí yayí neainarínj imóninjipiríní. Apí arfá n+wiróná “Nepa Gorixo e neaiínfáríní.” n+yaiwiro dñj ikwímogfápi nání arfá wigfáríní.

⁶ Xwiyfá yayí neainarínjipi añí n+míní arfá wigfápa seyfné ení arfá wigfáríní. Añí n+míní ámá xwiyfá apí arfá n+wiro nání s+wí nanj imóninjipi néra uro Jisasomí dñj wíkwíroarigfáyí sayá nimóga uro yariyfápa seyfné iwamfó arfá n+wiro wá Gorixo n+neawianirí neaiínjipi nání xixení nijfá imónigfáe dání axfpi e néra warínjoi.

⁷ Xwiyfá yayí neainarínj nioní seararínjapi, ayí Epapiraso searéwapiyínjpiríní. O negí dñj sixí uyinwá woríní. Xwiyfá Jisaso nání none tñní wáf wurímeaianfwá nání gwí mónínjwá woríní. Seyfné arírá seainfá nání Kiraisomí xínáíninj nimónirí yarínjoi ananí dñj unwiráripaxí yarínj woríní.

⁸ O seyfné kwíyipi seaainínjipimí dání ámá nání dñj sipí n+wiro arírá wiarígfápi nání áwanj yearémeañfíní.

“Seyíné apí apí epírífa nání ríxíñf seauriyarígwíríní.” uríñf náníríní.

⁹ Seyíné nání áwanf e yearémeanf enagf nání sía iwamfó arfá wigwíiyi dání píní wí mīwíarí seyíné nání Goríxomí ríxíñf níseauriya warígwíríní. Ríxíñf níseauriya nuráiná seyíné rípí rípí oimónípoynírí urarígwíríní. Seyíné ámá Goríxoyáyí e éríxínírí wimónaríñfípí nání níjáfá onímíapí mimónf aga xíxeni nimóníróná dñf émí saímí moro kwíyí oyápi seaainíñfípímí dání “O imóníñfípí apírífaní?” níyaiwiro síñwí mí wómíxíprí nání imóníro oépoynírí urarígwíríní.

¹⁰ Seyíné apí apí nimónímáná rípí rípí epírífa nání ríxíñf seauriyarígwíríní. Segí pí pí yarígáfá nípíní nání Goríxo yayf winínfa nání Ámínáoyá ámá imónígáfáyí epaxípí tñí xíxeni néra úríxínírí ríxíñf e seauriyarígwíríní. Seyíné ámá seaikwíarínípaxf imóníñf xíxegíní epírífa nání ení seauriyarígwíríní. Níjáfá Goríxo nání imónígáfápi sayá nímxá upírífa nání ení seauriyarígwíríní.

¹¹ Seyíné pí pí seaímeááná yayf tñí “Ananíríní.” níyaiwiro xwámámí wíprífa nání Goríxo xegí ení síxí eáníñfípímí dání —Apí xfo níkfínírí seáyí e imóníñfípíríní. Apímí dání ení seaímíxínfa nání ení ríxíñf seauriyarígwíríní.

¹² Ámá ápo Goríxo tñí wíá óníje ñweapíríáfáyí imónípríáfápi seyíné ení axípí e imónípaxf seaímíxíñf enagf nání seyíné ení wíá xfo óníje ñweapíríáfáriní. Ayínání seyíné omí yayf umepírífa nání ení ríxíñf seauriyarígwíríní.

¹³ O sía yíníje obomí símanwíyóníñf wurínagwaé dání níneaíkwamíxírí xegí xewaxo, dñf síxí uyíñoyá xwioxíyo ñweáríxínírí neawáríñfíríní.

¹⁴ O xegí xewaxo neapeíñfípímí dání nínearoayíroríná negí íwí yaríñwápi yokwarímí neaiñfíríní.

Kiraiso, níyoní seáyí e wimóníño nání uríñf náníríní.

¹⁵ Kiraiso, nene síñwí winíñwáo, o Goríxo, nene síñwí mīwínípaxf imóníño nání “E imóníñorífaní?” yaiwianfá nání piaumímí neainaríñfíríní. Amípí nñí Goríxo imíxíñfípímí seáyí e múroñoríní.

¹⁶ Ayf rípí nání “Seáyí e múroñoríní.” seararíñfíní. O amípí xwáfáyo eníyíraní, anínamí eníyíraní, síñwí winípaxf imóníñfípírání, mīwínípaxf imóníñfípírání, pí pí kwíyí ení eáníro seáyí e imóníro yarígáfáyíraní, apí nípíní Goríxo nímxíríná xewaxoyá wéyo dání imíxíñfíríní. Apí nípíní nímxíríná oyá wéyo dání imíxíñfíní maríáfá, apí nípíní omí yayf umepírífa nání ení imíxíñf enagf nání raríñfíní.

¹⁷ O amípí síní mimónípa enímfí ñweaagoríní. O xegí ení eáníñfípímí dání amípí síní xegí wenípa wení.

¹⁸ Míñfíyímí wará nípíní ínímí wuríníñfípa Kiraiso míñfíníñf imóníñomí xífoyá síyíkf imónígáfáyí ínímí wuríníñagfá nání seáyí e wimóníñoríní. Xegí síyíkf imónígáfáyo mfkf íkíñoríní. Amípí nípíní nání xírání xírání imónífo imónínfa nání xwárípáyo dání níwíáprínímearíná óf imomeañoríní.

¹⁹ Ayf rípí nání seararíñfíní. Goríxo xewaníño “Nioní imóníñá nípíní gí íwomí xe síxí owíníní.” wimónaríñf enagf nání xewaxo xíxeni e imóníñfíríní.

²⁰ Goríxo amípí nñí xwáfá tíyo eníyíraní, anínamí eníyíraní, amípí nñí xegí xewaxo éfpímí dání píyífa wíráríníwanígnírí eníríní. Sípí ámá wíkararígáfápi nání xegí xewaxo yoxáfápmí yekwíroáráná xegí ragf púfpímí dání yíyí xópé níonfíníñf imónímífanírí eníríní.

“Gorixo xfo tñi gwiaumf inipaxf imónanfwá nánf neaimixiñfrini.” urijf nánfrini.

²¹ Xámi seyfné dñj sipí moro sipí ero yagfápimi dánf Gorixomi símf tñi wirowo o tñi nawíni mimónf xepixepá róniro yagfáyfné enjagf aiwi

²² o xegf xewaxo áma nimónfrf yoxáfámf penjípimi dánf xfo tñi nawíni gwiaumf inipaxf imónfrf nánf seaimixiñfrini. Xegf siñwaf anñje dánf éf seauraráná seyfné siyikwf mínigfáyfné imóniro igfániñf eámónigfáyfné imóniro xwiyfá maseaxekwfmopaxf imóniro epfrf nánf e seaimixiñfrini.

²³ E seararñjagf aí seyfné xwiyfá yayf neainarñjfrf —Apf añf nimñni ñweagfáyo ríxa wáf urimeñwáfrini. Poronf enf wáf urimemfa nánf imónfrf. Apf seyfné aga xaíwf fáf nixtra uro dñj nñwkwfroróná sirf munf ero xwiyfá apf iwamfó arfáf nñwiróná “Neparini. Gorixo nanf e neaiinfrf.” yaiwigfápf nánf sñni dñj nñwikwfmóa uro nerónáyf, Gorixo seyfné ríxa siyikwf mínigfáyfné imónñjáná xegf siñwaf anñje dánf éf seauránfrf.

“Rñññf mearf wáf urfrf yarññf.” urijf nánfrini.

²⁴ Seyfné arírá seaimñfrf yarfná rñññf nímeáf rfrf nánf yayf ninarñni. Rñññf Kiraisomf sñni mñwimeañññf imónfrf nionf oninñfrf yarññni. Ayf rfrf seararññni. Gorixo nññfrpearfná nionf áma Kiraisoyá siyikf imónigfáyo —Ayf xfoyá waránññf imónigfáyfrini. Ayo arírá wimñfrf yarfná xeanñf wímeáwñññfrf nñfrpearñf, apf nfrfñni xixenñ onimeañfrf yarññni.

²⁵ Émá imónigfáyfyá xñáñññf nñwimónmánná wáf wurimeimfa nánf nñfrpeáagf nánf áma xfoyá siyikf imónigfáyfnéyá sénáññññf nimónfrf arírá seaimñfrf yarñññni. Émáfné xwiyfá Gorixoyápf rokwfpa seaimfa nánf e nimónfrf yarñññni.

²⁶ Xwiyfá apf xámínná dánf áma nññweaxa bagfá nñyonf ínñmñ rññññfrf aí agwf rínná áma Gorixoyá imónigfáyo ríxa piaumfmf winñni.

²⁷ Xwiyfá ínñmñ rñññññf apf —Apf “Gorixo émá imónigfáyo nanf ayá wí wimñfrf.” rññññfrf. Apf nánf Gorixo émáyf aí nñfá oimónfrf wimónfrf. Ínñmñ rññññf apf, ayf “Kiraíso seyfné tñni nawíni imónñoi.” rñññfrf. Ayñánf seyfné re nññro dñj ikwfmoarñoi, “Gorixo seáyf e Kiraíso aññnamf nánf nñpeyimánná imónfrf tñni xixenñ neaimixinfrf.” nññro ikwfmoarñoi.

²⁸ Xwiyfá o nánf yayf neainarñjfrf wáf nuríranéná áma nñyonf ikwairfrf wirane dñj neñwípémánná urírane yarñwáfrini. Áma Kiraíso tñni ikáñññf ríxa yóf imónñjáná xfoyá símmañf e éf uráfrwanññfrf e yarñwáfrini.

²⁹ Nionf e yáñmáñfrf rfwf nñfrkwínná aññf minf yarññni. “Kiraíso xewanñoi enf sixf ayá wí nñññfrf tñni xixenñ e yáñmáñfrf aññf minf yarññni.” seararññni.

2

“Yapf seáwápfyfrfññf yarññf.” urijf nánfrini.

¹ “Seyfné rfrf nánf nñfá oimónfrf.” nimónarñni. “Seyfné nánf tñni añf Reodisia ñweáyf nánf tñni áma gf símmañf sñni mí mñnómñxigfáyf nánf tñni nionf rfwf nñfrkwíñfrf aññf minf ráf tññf yarññf nánf nñfá oimónfrf.” nimónarñni.

²⁻³ Ayf tñni seyfné tñni dñj sixf ínñro dñj sipí inarigfápimi dánf irikwñññf ikeáñro epfrf nánf e yarññni. Xwiyfá yumfí rññññfrf xixenñ nñfá

nimóniróná “Ayf apimi dáni amipi mímúroniηwaéneniηf ríá imóniηwini?” yaiwipíríá nání eni e yariηini. “Xwiýfá Gorixoyá yumí rínariniηipi nání —Apí Kiraiso nání riniηipirini. Apí nání xixeni nijfá imónipíríá nání yariηini.” searariηini. Diηf émf saímf Gorixo mori diηf enwiperi enipi —Apí ayá tñiniηf imóniηpirini. Apí nání ámáyo nijfá wimixipaxo wo maríái, sa Kiraisorini.

⁴ Ámá wí wigf xwiýfá diηf seakinimixipaxf imóniηpimi dáni —Apí yapf riniηf aí nepa imoarigfápirini. Apimi dáni yapf seaiwapiyiprixiniri Kiraiso nání e searariηini.

⁵ Nioni seyfné tñni mñweapa nerí aiwi diηf seakikayoni. Seyfné Kiraisomi diηf niwkwíroróná sirf munf ero íyf wiámf yariγfáyfneniηf imóniro yariηagfá nání diηf yayf ninarini.

“Wé searoárinifiyne enagi nání piyifi ikayíwípi diηf mikwíropani.” urifi nánirini.

⁶ Seyfné nimeróná xwiýfá Áminá Kiraisi Jisaso nání riniηipi xámi umimnigfá tñni xixeni ámá o tñni ikárinigfáyf epaxf imóniηpa axipi e éfrixini.

⁷ E nero Kiraisi Jisaso nání searéwapiyigfápi íkfá pipifi ná inimi weariniηpániηf imóniro aηf íkfá xwiýfá xaiwíyo dáni mirinariniηpániηf imóniro Kiraiso nání searéwapiyiáná diηf wíkwírogfápi píranifi diηf sixf iniro o seaiηipi nání yayf bi onimiápi mé ayá wí ero éfrixini.

⁸ Ámá wí piyifi ikayíwí riniηipi —Apí nepa mfkf mayfpirini. Ámá wigf diηfyo dáni nérowiápiniro rarigfápirini. Kiraiso nání riniηipi maríái, sa ámá omi mixídarigfáyf wigf amipi xixegfni nepa mipimónipaxf imóniηpia nání riniηipirini. Apí searéwapiyaniro éaná diηf niwkwíroro xfdiprixiniri siηwí niyápirómf memepani.

⁹ Ayf rípi nání searariηini. Gorixo imóniηipi bi onimiápi maríái, nipiñi Kiraisomi sixf inini. Xegf nápimi nipiñi sixf inini.

¹⁰ O —Giyf giyf seáyf e nimóniri wíyo umenweaarigfáyorani, giyf giyf nénf tfgfáyorani, niyoni o seáyf e wimóniηorini. O tñni ikárinigfáyfné enagi nání Gorixoyá siηwíyo dáni dfwf wí miseaikáriní ríxa wé searoárinini.

¹¹ O tñni ikárinigfáyfné enagi nání iyf sfmf sfó wákwínigfáyfné eni imóniηoi. Nepa wé tñni ámá iyf sfmf sfó wákwínarigfápi nání mirariηini. Kiraiso iyf sfmfinifi sfó niseawákwiríná sipi oyaneyiniro mñf inagfápi —Apí nipiñi mimóniηf xwioxíyo inifiηpirini. Apí seawákwiniηipi nání rariηini.

¹² Seyfné wayf nimearóná iniγfyo íá seaurfmixáná Kiraiso tñni nawíni xwfá weyárinigfáyfneniηf nimónimáná Gorixo o xwáripáyo dáni owiápinimeaniri wiñipi nání diηf wíkwírogfápimi dáni o tñni nawíni wiápinimeagfáyfneniηf imóniηoi.

¹³ Seyfné xámi niwiaikía nuro sipi yaniro nání mñf inagfápimi nixdíro nání ámá anñnimixinaniro imónagfáyfné enagi aiwi Gorixo xegf xewaxo Jisaso tñni diηf niyimiηf tfgfáyfné oimónipoyiniri seaimixifiñini. E nerí negf niwiaikía wagwápi nipiñi eni yokwarimf neaiñifini.

¹⁴ Ayf rípinifi neríná e neaiñifini. Nwf ikaxf eániηfyo dáni riniηf nene wiaikiagwápi nání xwiýfá neaxekwímopaxf imóniηipi Kiraisomi íkfápami yekwíroaráná Gorixo api eni íkfápámifiñifi yekwíroáriηipimi dáni anipá imixifiñini.

¹⁵ O ríxa pí pí kwíyf seáyf e nimóniri menweaarigfáyorani, nénf tfgfáyf imónigfáyorani, Kiraiso yoxáfámi niñeríná enipimi dáni xopírari

nɪwimáná áamá nɪnɪ re oyaiwípoyɪnɪrɪ, “Gorɪxo ayo rɪxa mɪgɪ rɪá wimɪxárɪŋoɪ?” oyaiwípoyɪnɪrɪ wigɪ sɪŋwɪ tɪgɪe dánɪ nɪméra púɪnɪŋɪ ɛŋɪrɪnɪ.

“Apɪ apɪ nɪmusɪrorɪná nɪpɪkwɪnɪ mɪyarɪŋoɪ.” searáná arɪá mɪwɪpanɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

16 Ámá wɪ seyɪné aiwá bɪ narɪŋagɪa sɪŋwɪ nɪseanɪro “Nɪpɪkwɪnɪ mɪyarɪŋoɪ.” searánáranɪ, inɪgɪ bɪ narɪŋagɪa nɪseanɪro “Nɪpɪkwɪnɪ mɪyarɪŋoɪ.” searánáranɪ, sɪá xwiogwɪ o omɪ Gorɪxo nánɪ dɪŋɪ oneainɪnɪrɪ yarɪgɪáyo seyɪné kɪkɪfá yarɪŋagɪa nɪseanɪro “Nɪpɪkwɪnɪ mɪyarɪŋoɪ.” searánáranɪ, sɪá emá sɪŋɪ wo imónáná yarɪgɪápɪ mɪxɪdarɪŋagɪa nɪseanɪro “Nɪpɪkwɪnɪ mɪyarɪŋoɪ.” searánáranɪ, Sabarɪáyo yarɪgɪápɪ mɪxɪdarɪŋagɪa sɪŋwɪ nɪseanɪro “Nɪpɪkwɪnɪ mɪyarɪŋoɪ.” searánáranɪ, wɪ ayɪ seararɪgɪápɪ arɪá mɪwɪpa ɛrɪxɪnɪ.

17 Ayɪ rɪpɪ nánɪ seararɪŋɪnɪ. “Apɪ apɪ neróná Gorɪxomɪ píránɪŋɪ xɪdarɪŋoɪ.” seararɪgɪápɪ áamá náo barɪná onapámɪgɪ inarɪŋɪpɪnɪŋɪ imónɪnɪ. Apɪ nɪpɪnɪ, ayɪ nene Kiraiso neaiɪŋɪpɪ nánɪ mɪ neaórɪnɪnɪfápɪ imónɪnɪ. Ná, ayɪ Kiraiso xɪo imónɪnɪ.

18 Ámá wɪ “Gorɪxo nene nánɪ yayɪ owinɪnɪ oyaneyɪnɪrɪná rɪpɪnɪ epaxɪrɪnɪ.” yaiwiarɪgɪápɪmɪ seyɪné mɪxɪdɪpa yarɪŋagɪa sɪŋwɪ nɪseanɪro “Nɪpɪkwɪnɪ mɪyarɪŋoɪ.” nɪsearɪro “Sewanɪŋɪyɪné sɪyɪkwɪpiánɪŋɪ mimónarɪŋoɪ. Anɪnájɪyo ínɪmɪ nɪwurɪnɪro yayɪ mumearɪŋoɪ.” searánáyɪ, arɪá mɪwɪ sa paimɪmɪ ɛrɪxɪnɪ. Ayɪ rɪpɪ nánɪ seararɪŋɪnɪ. Ámá e nɪrɪro yarɪgɪáyɪ nepa sɪŋwɪ náyi tɪnɪ mɪwɪnɪpa nerɪŋɪpɪmɪ dánɪ e rɪro mɪkɪ ná mimónɪŋáná nɪpɪkwɪnɪ mimónɪŋɪ wigɪ xwioxɪyo ínɪŋɪpɪmɪ dánɪ wárɪxa imónɪro yarɪgɪáyɪ ɛŋagɪ nánɪ seararɪŋɪnɪ.

19 Xwɪyɪfá Kiraiso nánɪ rɪnɪŋɪ rɪpɪ enɪ fá mɪxɪrarɪgɪáyɪrɪnɪ. Nene oyá sɪyɪkɪ imónɪŋwaéne warárɪ imónɪŋwɪnɪ. O mɪŋɪyɪ imónɪnɪ. Warárɪ xómɪŋɪ tɪnɪ wɪkɪ tɪnɪ ɛŋagɪ nánɪ xegɪ imónɪŋɪpa imónɪŋrɪrɪnɪ. Warárɪ mɪŋɪyɪmɪ íkɪkɪ winɪŋagɪ nánɪ xwé nimóga warɪŋɪpa oyá sɪyɪkɪ imónɪŋwaéne axɪpɪ omɪ mɪŋɪyɪmɪnɪŋɪ íkɪkɪ winɪŋwá ɛŋagɪ nánɪ Gorɪxoyá dɪŋɪyo dánɪ nimóga warɪŋwɪnɪ.

“Mɪpɪmónɪpaxɪ imónɪŋɪpɪa nánɪ rɪnɪŋɪpɪ arɪá mɪwɪpanɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

20-21 Kiraiso nɪperɪná seyɪné o tɪnɪ ikárɪnɪgɪáyɪné ɛŋagɪ nánɪ o tɪnɪ nawɪnɪ pɪyɪ ɛgɪáyɪnénɪŋɪ imónɪgɪárɪnɪ. Ayɪnánɪ seyɪné áamá omɪ mɪxɪdarɪgɪáyɪ wigɪ amɪpɪ xɪxegɪnɪ nepa mɪpɪmónɪpaxɪ imónɪŋɪpɪa nánɪ rɪnɪŋɪpɪmɪ sɪnɪ xɪdɪpaxɪyɪné mimónɪŋoɪ. Seyɪné e imónɪŋagɪa nánɪ arɪre nero áamá omɪ mɪxɪdarɪgɪáyɪ tɪnɪ nawɪnɪ nimónɪrónɪŋɪ wigɪ rarɪgɪápɪ yarɪŋoɪ? Nwɪ ikaxɪ “Apɪ fá mɪmaxɪrɪpanɪ. Apɪ gɪgɪ bɪ mepanɪ. Apɪ amá aɪ mɪrónɪpanɪ.” rarɪgɪápɪ arɪá bɪ mɪwɪpanɪ.

22 Ayɪ rɪpɪ nánɪ seararɪŋɪnɪ. Nwɪ ikaxɪ apɪnɪŋɪ nɪrɪga unɪpɪ, ayɪ sa amɪpɪ aiwáranɪ, inɪgɪfranɪ, nene nɪnɪfáná anɪpá imónarɪŋɪpɪnɪ nánɪ rɪnɪnɪ. Apɪ sa ámayɪ ɛrowiápɪnɪro ɛwapɪnɪro yarɪgɪápɪrɪnɪ.

23 Apɪ rarɪgɪáyɪ Gorɪxomɪ yayɪ owianeyɪnɪrɪná dɪŋɪ áamá moarɪgɪápɪnɪ xɪdɪro “Gorɪxo dɪŋɪ nɪfá owinɪnɪrɪ áamá wiwanɪŋɪyɪ sɪyɪkwɪpiánɪŋɪ oimónɪpoyɪ.” rɪro “Gorɪxo dɪŋɪ nɪfá owinɪnɪrɪ iwanɪ ɛeánɪpoyɪ.” rɪro neróná nepaxɪŋɪ pákɪnɪ nimónɪro rarɪgɪá ɛŋagɪ nánɪ seyɪné xɛŋwɪ re wɪaiwɪpaxɪrɪnɪ, “Ámá e rarɪgɪáyɪ nepa dɪŋɪ ɛmɪ saɪmɪ nɪmoro rɪa rarɪŋoɪ?” Xɛŋwɪ e wɪaiwɪpaxɪ aiwɪ wigɪ rarɪgɪápɪ, ayɪ áamá nɪxɪdɪrɪŋɪpɪmɪ dánɪ fɪwɪ nánɪ fɛapá winarɪŋɪpɪmɪ wɪ pɪrɪ rakɪpaxɪ mimónɪŋɪpɪrɪnɪ.

3

“Anjnamí imónijípi nání dñj íkwíróríxini.” urijí nánirini.

¹ Gorixo Kiraiso xwáripáyo dání owiápnimeaniri ámi síñj níwimixiríná seyíné eni axípniníj síñj seaimixiní enagí nání síwí anjnamí dání —Anjnamí seáyí eyí Kiraiso seáyí e nimóniri Gorixoyá wé náúmíni ñweañerini. Síwí nanj e dání imónijípi arige imónanfwáfaniri anijí miní néra úríxini.

² “Seyíné síwí sípí xwíá tño imónijípi nání dñj míkwró anjnamí imónijípi nání dñj íkwíróríxini.” seararini.

³ Ayí rípi nání seararini. Kiraiso péaná seyíné eni o tñi nawíni ikárinigfáyíné enagí nání rixániníj pegfáriní. Ámá níperíná xámi yagfápi pñi wíararigfápa seyíné Kiraiso tñi rixániníj pegfáyíné eni axípi nero xámi yagfápi pñi wíarigfá enagí nání seararini. Ayí dñj níyimíníj seyíné Kiraiso tñi imónigfápi —Api Gorixo tñi axí e imónijípirini. Api ámá síñwí níseaniróná anopasínipaxí imóninagí nání eni seararini.

⁴ Kiraiso —O dñj níyimíníj nene imóninwápi mfké ikinorini. O rixa síñáni piaumímí ináná seyíné eni o tñi imónigfápi piaumímí iníprfáriní. Piaumímí niniróná Kiraiso níkniri seáyí e imónijípa seyíné eni axípi nimóniro yaríná ámá síñwí níseanopasíní mí seaómixíprfáriní.

“Sípípi mepa éríxini.” urijí nánirini.

⁵ Ayínání “Gí wé síkwí amípí, ayí fwí api nání rfa imónini?” níyaiwiri xe fwí api nání mñj oninirí mé “Api eminiri nání rixa ámá píyíniníj imónináonirfaní?” yaiwinírxini. E níyaiwiníro fwí minípa éríxini. Piaxí weánipaxí imónijípi mepa éríxini. fwí nání mñj minípa éríxini. fwí nání íeapá seainaríjpi xe oneainiriri síñwí níwiniípa éríxini. Ayá tñj wí mñimúropa oeniri mepa éríxini. Ámá ayá tñj bí mñimúropa oeniri yarigfáyí Nwíá nepa imóninjo nání dñj mamopa nero api nánini neróná wigí ñwíániníj nímixiro yarigfá enagí nání seararini.

⁶ Ayí rípi nání “Api api mepa éríxini.” seararini. Ámá prf níwiaikiro e yarigfáyo Gorixo pírf umamonfá enagí nání seararini.

⁷ Eníná seyíné Gorixomi pírf wiaikiarigfáyí tñi níkumixiníro neróná seyíné eni e néra wagfáriní.

⁸ Seyíné xámi axípi e néra wagfáyíné aiwi agwí ríná rípi rípi wí mepa éríxini. Wikí móninípa éríxini. Wikí ríá ápiáwíniníj níwénípa éríxini. Únúniníj níwikáripa éríxini. Xwiyfápai mñjwiráripa éríxini. Ikayfwí numearípa éríxini.

⁹ Yapí mñinípa éríxini. Ayí rípi nání “Api api mepa éríxini.” seararini. Seyíné xámi imónigfápi emi nímore síni e nimóniróná sípí yagfápi pñi níwíarimáná

¹⁰ ámi rixa síñyíné imónigfá enagí nání seararini. Dñj síñj agwí ríná seyíné imónigfápi Gorixo xewaninjo imónijípi nání xixeni níjfa oimónipoyiniri seaimixinirini. Api dñj xfo imónijípa oimónipoyiniri síni anijí axípní ámi bí tñi bí tñi níseaimixa warini.

¹¹ Ámá dñj síñj tígfáyíné níseaimixa warinagí nání wiyíné Gírikíyínerani, wiyíné Judayínerani, ayí ananirini. Wiyíné iyí símí sfó wákwínigfáyínerani, mñwákwínigfáyínerani, ayí eni ananirini. Wiyíné émayínerani, kñnixíyínerani, ayí eni ananirini. Wiyíné xínáíwayíneriníj nímoníro omíníj wíiarigfáyínerani, omíníj wíipíri nání áxenwarí minígfáyínerani, ayí eni ananirini. Ná biní xwé imónijípi, ayí Kiraiso tñi

ikárinígápiriní. O nípimíní seáyi e wimóninoriní. Pí pí áamá imónigápi omi díní níwíkwíroróná ananí o tñní ikárinípaxíríní.

“Xixe díní sípí inííríxíní.” uríní náníríní.

12 Goríxo fá yiyamíxímí seairí áamá nioniyá oimónípoynírí seaimíxírí díní síxí seayírí egíáyíné enagi nání rípi éfíríxíní. Wíníyo wá wianííríxíní. Díní sípí ení wííríxíní. Seáyi e seáyi e mimóní síyíkwípiayínéniní imónííríxíní. Niyapenímáná urííríxíní. Ananíní murí xe ófí oneaimópoyínírí éfíríxíní.

13 Segíyí pí pí seaikáríagí fá aí seyíné ení xíxewiámí míwipa éfíríxíní. Segí wo sípí seaikáríagí nání xwíyí fá umearípaxí enánáyí, yokwarímí wííríxíní. Ámináo yokwarímí seaiínípa axípi e wííríxíní.

14 Apí apí nípíní nero aiwí anípaxí epaxípi, ayí rípiríní. Xixe díní síxí yinííríxíní. E neróná pírániní nawíní kumíxíníprí fá enagi nání seararíní.

15 Kiraiso seyíné piyí fá seawíríní enagi nání omí wí pí rí míwíaiáki segí wíníyí tñní pírániní ní kumíxíníro nweáfíríxíní. Seyíné Kiraisoyá síyíkí imónigí fá wíníyí tñní ní kumíxíníro pírániní onweápoynírí fá seaimíríníyíné enagi nání seararíní. Íníná Goríxomí yayí wíayííríxíní.

16 Xwíyí fá Kiraiso nání ríninípi seyíné aumaúmí inííríxíní. Segí soní tñní seaní tñní apí ní ríroná ní réwapíníro íkwairí iníro yarígápipímí dání xwíyí fá o nání ríninípi aumaúmí inííríxíní. Soní tñní seaní tñní apí ní ríroná manípání mírí “Goríxo e neaiíní rífaní?” níyaiwíro omí xwíoxí aí tñní ní fá ní seainírí yayí wííríxíní.

17 Pí pí seyíné ní ríronáraní, pí pí nerónáraní, “Áminá Jisasomí ínímí wuríniníwaénerfaní?” níyaiwíro áamá xíoyáyí epaxípiní éfíríxíní. E neróná “Kiraíso nene nání e neaiíní rífaní?” níyaiwíro ápo Goríxomí yayí wííríxíní.

Xiepiwamí tñní xiagwowamí tñní uríní náníríní.

18 Apíxíwayíné, segí oxowamí símanwíyóniní wurínííríxíní. Áminá Jisaso tñní ikárinígíwayíné e epaxí enagi nání seararíní.

19 Oxoyíné segí apíxíwa nání díní sípí seaiwínigíní. Narírímí míwipa éfíríxíní.

Niaíwíyo tñní xanowamí tñní uríní náníríní.

20 Niaíwíyíné, segí inókiwa ápowa sekaxí pí pí searáná arí fá yí mígí wííríxíní. E neróná Ámináo yayí winípaxípi yarínagí fá nání seararíní.

21 Xanowayíné, segí niaíwíyo éwapíyí níwiríná míxíniní míyomíxípa éfíríxíní. Segí niaíwíyí díní aníní rakiárínípríxínírí seararíní.

Bosowamí tñní omíní wíiarígíáyó tñní uríní náníríní.

22 Xínáíwayíné niníro omíní wíiarígíáyíné, segí bosowa pí pí searáná arí fá níwíro xíxeni éfíríxíní. Segí bosowayá sínwí anígí fá dáníní e éfíríxínírí míseararíní. Omíní yarígíáyí yapí ní móníro wíepí sarígí fápa mé “Ayá tñní oyaneyí.” níyaiwíro éfíríxíní. Seyíné Áminá omí wáyí wíiarígíáyíné enagi nání seararíní.

23 Omíní wíiarígíáyíné pí pí nerínáyí “Áamá náníní ríwíiarínwíní?” níyaiwíro úrapí yarígíáyí yarígí fápa mé “Áminá Jisaso nání ríwíiarínwíní?” níyaiwíro pírániní yarígíáyí yarígí fápa seyíné ení e nero ayá tñní éfíríxíní.

24 Seyíné níjíríní. Áamá wí maríáí, Áminá Jisaso yayí níseaimorí Goríxo “Naní e níseaiimíáríní.” rárinípi seaiíní fá enagi nání seararíní. Bosí seyíné wíiarígí fá, ayí Áminá Kiraiso enagi nání seararíní.

²⁵ Giyí giyí sipíni néra nurínáyí, Gorixo pirí numamoríná mímearó sipí ayí éfápi tñi xixeni pirí umamonfá enagi nání seararíñini.

4

¹ Bosoyíné, “None eni bosí anínamí wo tñwáonerfani?” niyaiwiro segí inókiwáníñí nimóniro omíñí seaiarígfáyo neñwípero píraníñí numerfá epaxípiñi tñi xixeni uméfríxini.

“Gorixomi rixíñí neauriyífríxini.” uríñí nániríni.

² Seyíné Gorixomi rixíñí nuriróná xaiwí niwakírfmíxinimáná nira úfríxini. E neróná dñí yaíkiá nimómáná mepa ero yayí wiwo éfríxini.

³ E neróná none nání eni rixíñí neauriyífríxini. None xwiyíá Kiraiso nání eníñá dání iními imónagípi —Xwiyíá api nioni gwí ñweañápiríni. Api ámayo woákfkí wianfáwá nání “Óf wimoí.” nuríro rixíñí neauriyífríxini.

⁴ “Nioni api nírífná sñání áwaní uríimígní.” nimónaríñípi tñi xixeni uríimfá nání rixíñí neauriyífríxini.” seararíñini.

⁵ Seyíné ámá Jisasoyá siyikí mimónígfáyí tñi niñwearóná dñí émf saímí nimómáná éfríxini. Íníná ayí tñi niñwearóná “Ayí Gorixo nání dñí mopaxíná rínarfani?” niyaiwiro wé róníñípiñi éfríxini.

⁶ Íníná xwiyíá nuriróná segí xwiyíá aiwáyo saxí nimoróná awí yaríñpáníñí nimíxiro urífríxini. E neróná ámá seyíné yaríñí seáíá ayí ayo “Api urípaxífríni.” niyaiwiro xixeni urípaxí imóníñípi tñi urípírfaríni.

Tikikaso tñi Onesimaso tñi nání uríñí nániríni.

⁷ Nioni níkararígfá nípiñi Tikikaso —O negí nírixímeá dñí síxí uyíñwáoríni. Dñí uñwiráripaxí imóníñípiñi yaríñoríni. Ámínáo nání wáf uraní nání gwí móníñwá woríni. O níbirí áwaní searínfárfani.

⁸ Ayí rípi nání urowárénaríñini. O níseaímearí áwaní searáná seyíné “Porowamí wímeaaríñípi, ayí apírfani?” yaiwiro dñí wáf seaónirí enfá nání urowárénaríñini.

⁹ Nioni Tikikasomí tñi Onesimasomí tñi —O eni negí nírixímeáyí imóníñí woríni. Dñí uñwiráripaxí neaiiaríñoríni. Negí dñí síxí uyíñwáoríni. Omí eni segí tñí e nání urowárénaríñini. Awaú amípi none re neaimónaríñípi nání áwaní searípisíli.

“Ámá tiyíyayí seaiwárénaríñoi.” uríñí nániríni.

¹⁰ Arisítakaso —O nioni tñi nawíní gwí ñweagwíforíni. O seyíné yayí seaiwárénaríni. Mako —O Banabasomí xoayoríni. O eni yayí seaiwárénaríni. O seyíné tñí e rémónapánáyí, o nání nioni xámí bí searíñá enagi nání yayí wífríxini.

¹¹ Jisaso —O yoí bí ámí Jasitasoyí wírfíñoríni. O eni yayí seaiwárénaríni. Judayí nñni enagi aiwí Porone ámá wí eni Gorixomí dñí níwikwíroríñípi dání oyá xwioxíyo ñweáfríxiniñí wáf rímearíñwápa axípi nero gwí móníñwáwa, ayí waú woní awaríni. Rípi eni nioni dñí wáf nónígfáwaríni.

¹² Epapíraso —O segíyí woríni. Jisasi Kiraisoyá xináiníñí nimónirí omíñí wíiaríñí woríni. O eni yayí seaiwárénaríni. O Gorixomí xwiyíá rírimí níwiríná símf níxeadípeníri seyíné nání aníñí miní rixíñí seauríyaríñíni. Seyíné yoí imóniro “Gorixo ámá xíoyá e éfríxiniñí wimónaríñípi, ayí apírfani?” yaiwíaríro éfríxiniñí rixíñí seauríyaríñíni.

13 O seyíné nánì t́nì sérìxímeá imónìgíá Reodisia ñweáyí nánì t́nì sérìxímeá imónìgíá Xiraporisi ñweáyí nánì t́nì íkínìñfí sípí wiarìñagí síñwí wíñarìñá enagí nánì seararìñìñì.

14 Ruko —O dokítá nene d́ñfí síxí uyìñwáorìñì. O enì yayí seaiwárenaparìñì. Dimaso enì yayí seaiwárenaparìñì.

Poroyayí nìwiowárìñá urìñfí nánìñìñì.

15 Seyíné segí sérìxímeánìñfí imónìgíá Reodisia ñweáyo “Poroyayí seaiwárenapìñoi.” urípoysi. Nibaímì t́nì áamá Jisasoyá síyíkí imónìgíá íyá anjwámì awí eánarìgíáyo t́nì enì “Poroyayí seaiwárenapìñoi.” urípoysi.

16 Seyíné payí nionì eaarìñá rìna segí awí eánìgíe dánì f́á nìroárìmáná ámì Jisasoyá síyíkí imónìgíá Reodisia ñweagíáyí enì f́á orópoyìñìñì wíñrìxìñì. Payí nionì ayí nánì eáána seyíné enì nurápìro f́á róñrìxìñì.

17 Akipasomì re uríñrìxìñì, “Joxì Ámìnáo t́nì ikárìñìñoxì enagí nánì o e éñrìxìñìñì rìñfèanìfí nánì d́ñfí nìmorì xìxenì nìpìñì yárñrìxìñì.” uríñrìxìñì.

18 Poronì nìwanìñonì gí wé t́nì yoparí rìpì yayí nìseaiwárenapìñì eaarìñìñì. Nionì nánì “O sínì gwí rìñweanì?” nìyaiwiro Gorìxomì rìxìñfí nurìyíñrìxìñì. “Gorìxo wá seawianf́wìñìñì.” nìmónarìñì.

Payí Poro Tesaronaika ηweáyí nání xámí eaḡnaríní.

Payí rína Jisasoyá s̄yikí imónigá aní yoí Tesaronaika ηweagfáyí nání Poro xámí eaḡnaríní. Apí Masedonia p̄ropenis̄fyo aní xwé b̄ríní. Poro émáyí aním̄n̄i xwiyá yayí winipaxí imóniḡp̄i wáf nurimerf̄ná aní apim̄i uráná émáyí obaxí Jisasom̄i d̄iḡf̄ n̄iw̄kw̄rori aiwi Judayí e ηweáyí ár̄f̄n̄í wí d̄iḡf̄ w̄kw̄roḡf̄awix̄n̄i. Judayí Jisasom̄i d̄iḡf̄ m̄iw̄kw̄róf̄áyí émáyí obaxí Porom̄i arf̄á wiar̄iḡḡf̄a n̄iw̄n̄iro nání sip̄i d̄iḡf̄ n̄iw̄iawiro om̄i m̄ixí x̄dowáráná Poro aní wí e nání éf̄ nurí e dání Jisasoyá s̄yikí imóníá Tesaronaika ηweáyí ar̄ḡe r̄f̄a imóniḡoin̄r̄i Timotio s̄iḡw̄f̄ on̄iw̄niauin̄r̄i uowár̄ḡḡi o s̄iḡw̄f̄ n̄iw̄inaumo n̄ib̄r̄i Poro r̄ixa Koriniyo n̄irémor̄i ηweaḡáná n̄iw̄imear̄i rep̄iyí n̄iw̄ir̄i yar̄iḡf̄ Tesaronaika ηweáyí wíf̄ap̄i nání áwan̄f̄ uráná Poro payí rína eaḡniḡin̄i (Wáf wur̄meiar̄ḡf̄áwa 17:1-4).

¹ Poroní t̄f̄n̄i Sairaso t̄f̄n̄i Timotio t̄f̄n̄i none Jisasoyá s̄yikí imónigá Tesaronaika ηweáyíné —Seyf̄né ápo Gor̄ixo t̄f̄n̄i Ám̄iná Jisasi Kiraiso t̄f̄n̄i naw̄in̄i ik̄ar̄in̄iḡf̄áȳf̄n̄er̄in̄i. Seyf̄né nání payí rína near̄i mónapar̄iḡw̄n̄i. “Awaú wá seawian̄r̄i seyf̄né n̄iwaȳr̄on̄iro ηweap̄r̄i nání seaiiri éisix̄n̄i.” neaimónar̄in̄i.

Tesaronaika ηweáyí x̄ixen̄i arf̄á wiro x̄d̄ro egf̄á nán̄r̄in̄i.

² None íníná seyf̄né nání Gor̄ixom̄i yayí n̄iw̄irane r̄ix̄iḡf̄ nur̄iranéná seyf̄né nání eni seaur̄iyar̄iḡw̄ar̄in̄i.

³ Seyf̄né Ám̄iná Jisasi Kiraisom̄i d̄iḡf̄ n̄iw̄kw̄ror̄iḡf̄p̄im̄i dání nux̄d̄iróná r̄f̄w̄f̄ n̄ir̄f̄kw̄in̄r̄in̄iḡf̄ egf̄ap̄i nání arf̄á mikeamopa erane om̄i d̄iḡf̄ s̄ixí nuyiro nání an̄iḡf̄ min̄f̄ egf̄ap̄i nání eni arf̄á mikeamopa erane o ám̄i weap̄f̄win̄iḡin̄r̄i wen̄iḡf̄ ner̄i ηweaar̄iḡf̄ap̄i nání eni arf̄á mikeamopa erane nerane mimáyo n̄it̄n̄irane nání ápo Gor̄ixom̄i nur̄iranéná r̄ix̄iḡf̄ seaur̄iyar̄iḡw̄ar̄in̄i.

⁴ Negf̄ n̄ir̄ix̄f̄meáȳf̄né, Gor̄ixo d̄iḡf̄ s̄ixí n̄iseayir̄i f̄á ȳiyam̄ix̄im̄f̄ seaiḡp̄i nání none n̄ijf̄á imóniḡw̄n̄i.

⁵ Ayí r̄ip̄i nání n̄ijf̄á e imóniḡw̄n̄i. Xwiyá yayí neainar̄iḡp̄i wáf n̄isearémear̄f̄ná maḡp̄á t̄f̄n̄i xwiyá n̄i m̄isearéwap̄iyiḡwaniḡin̄i. “Xwiyá apí nepa imónin̄i.” neaip̄imónar̄f̄ná em̄im̄f̄ en̄f̄ eán̄iḡf̄ imóniḡf̄ b̄i eni kw̄iȳf̄p̄im̄i dání seaíwap̄iyiḡwaniḡin̄i. None seyf̄né t̄f̄n̄i n̄iḡwearanéná en̄wáp̄i —Apí seyf̄né ar̄ir̄á oseaianeȳin̄r̄i en̄wáp̄ir̄in̄i. Apí nání seyf̄né n̄ijf̄á imóniḡoi.

⁶ Seyf̄né none en̄wáp̄i nání eni ikan̄iḡf̄ neairo Ám̄ináom̄i ikan̄iḡf̄ wiro egf̄ar̄in̄i. E neróná xwiyá yayí neainar̄iḡp̄i x̄ixen̄i arf̄á n̄iw̄iro n̄ix̄d̄iróná xean̄iḡf̄ ayá wí seaímeáḡḡi aiwi yayí kw̄iȳf̄ s̄ixí seamímófp̄i t̄f̄n̄i n̄ix̄da ugf̄ar̄in̄i.

⁷ Seyf̄né e n̄ix̄da nuróná ámá Kiraisom̄i d̄iḡf̄ w̄kw̄roar̄iḡf̄á Masedonia p̄ropenis̄fyo ηweagf̄áyo t̄f̄n̄i Ḡirik̄i p̄ropenis̄fyo ηweagf̄áyo t̄f̄n̄i ayo n̄iyon̄i s̄iḡwep̄iḡf̄ wigf̄ar̄in̄i. Kiraisom̄i nux̄d̄iróná xean̄iḡf̄ seaímeáḡḡi aiwi yayí t̄f̄n̄i an̄iḡf̄ nux̄d̄ir̄iḡp̄im̄i dání s̄iḡwep̄iḡf̄ wigf̄ar̄in̄i.

⁸ Ayí r̄ip̄i nání searar̄iḡin̄i. Xwiyá seyf̄né Ám̄ináom̄i nání n̄ir̄iḡa úf̄ap̄i ámá r̄f̄aiwá n̄iremeáḡa war̄iḡf̄ap̄an̄iḡf̄ n̄ir̄iḡa nur̄f̄ná Masedonia p̄ropenis̄fyo t̄f̄n̄i Ḡirik̄i p̄ropenis̄fyo t̄f̄n̄i apiaúm̄in̄i m̄ir̄in̄iḡin̄i. An̄f̄ n̄im̄in̄i seyf̄né

Gorixomi dñj wíkwírófápi nán aríá wíarígtáwixini. Ríxa aríá wífá enagi nán none ámi anj bimi nírémorfná seyfné nán bi tñni rípxá menini.

⁹ Ayf rípi nánirini. Ámá nñni none seyfné tñj e nán báná nñeamímñiro egfápi nán repiyf iniro seyfné Gorixo, nepa ñwáf dñj ñiyimñj tñj imónñomi uxtdíprí nán ñikñimónimáná segf ñwáfapimi rfwf umogfápi nán repiyf iniro

¹⁰ seyfné Gorixomi xewaxo —O xwáripáyo dán owiápnñmeanrí sñj wimññorini. fwf ámá yarígtápi nán Gorixo wikf ríá ápiáwññj ñwónñi rfwéná prf umamonfapimi dán éf neamímñarññorini. Ayf womanñ. Sa Jisasorini. O anñnamí dán weapññe nán seyfné xwayf nanñri ñweaarígtápi nán repiyf iniro yarfná wímeaarññwá enagi nán none ámi bi tñni urípxá mimónñwini.

2

Poró Tesaronaika ñweáyf tñni ññwearfná enjpi nánirini.

¹ Gf nñrixímeáyfné, seyfné ñjñárini. None seyfné tñj e ññseáimearfná wáf yopa ññseamearígnññwanigini.

² Sñni seyfné tñámñni ññsearémeapa nerñ anj Piripaiyo wáf emearfná apimi dánñyf xeanñj neaikárñro ríkríró neairo egfápi nán seyfné ríxa ñjñárini. E neaikáríagfa aiwi e pñni ññwíarimí seyfné tñámñni ññbirfná ámá obaxf príprí neaianñro yarññagfa aí Gorixo dñj sñxñ neamímófpimi dán masisfá bi ññneainf xwíyfá yayf neainarññpi xixenñ ññseara ññwanigini.

³ Ámá xwíyfá yayf neainarññpi dñj oíkwírópoyññri nurñranéná nepa mimónññpimi dán wí urarññwámani. Nñpíkwñni mimónññpi owikáraneññri wí urarññwámani. Yapf owíwapñyaneyññri urarññwámani.

⁴ E mepa nerane Gorixo “Porowa ññmíwíároarígtáwarññ?” ññyairñri xwíyfá yayf neainarññpi wáf uranfwá nán dñj neañwírarññj enagi nán xfo rñrñññri wimónññpi tñni xixenñ axfñni urarññwámani. Ámá wí nene nán yayf owíñpoyññri urarígtápa none axfpi e wí murf Gorixo —Negf xwioxíyo adadf neairñño, ayf orñni. O none nán yayf owíññri negf rarññwápi ámáyo urarññwámani.

⁵ Seyfné ñjñárini. None seyfné tñj e ññseáimearfná ríxñj remeanf wí ññsearññwanigini. Rípi nán enñ Gorixo sopññj neapaxf imónñni. fwf searapanñrane nán dñj inñni ññkwírómáná ññremeá xwíyfá bi ññsearññwanigini.

⁶ None Kiraisoyá wáf wurñmeiarññwáone imónññagwi nán ananñ oneañpoyññri searípxá imónññagwi aí seyfnéranñ, ámá wíranñ, seáyi e oneamearípoyññri wí enñ menñwanigini.

⁷ None seyfné tñni ññwearanéná ññpenñmáná awayini ññseairane apñxñ sñni ññáíwí pfo tññj xegf ññáíwíyo dñj ññwírarññri umearñññpa axfpi e seaññwanigini.

⁸ None dñj sñxñ ññseayirane nán “Xwíyfá yayf neainarññj Gorixo tñámñni imónññpi áwanñ ouraneyñ.” ññneaimónññná dñj aríá ññkeamónñmáná seyfné nán aga íkñññj sñpi neairññagñ nán yoñ mayf ññmónñmí seyfné tñámñni emenñwanigini.

⁹ Gf nñrixímeáyfné, “Omññj none seyfné tñni ññwearanéná anññ minñ ríá tññj enwápi nán sñni dñj seainarñni.” ññmónñarñni. Xwíyfá Gorixoyá yayf neainarññpi wáf ññsearññranéná aiwá none nanñ nán anññj seaikáraneññri árfwíyiranñ, ikwáwíyiranñ, rfwf nñrñkwíñmáná omññj wé tñni inñná agwámani.

¹⁰ None Kiraisomi dñj wíkwíroarígfáyíné tñni niñwearanéná siyíkwí mínijípiñi erane wé rónijípiñi erane xwíyíá míneaxekwímopaxí imónijípi erane enwápi nání seyíné sopijí neapoxíyíneríni. Gorixo ení sopijí neapoxí imónini.

¹¹ None xanowa wigí niaíwíyo píranijí umearígfápánijí axípi e seamearíñwápi nání seyíné nijjíríni. Woxini woxini e níseameranéná wairírf seairane ení ríremíxí seairane dñj síxí seamímorane enwárini.

¹² Seyíné áamá Goríxoyá —O áamá xíoyá xwioxíyo ñweapírfáyó seáyi e xfo imónijípi bí ouxímeáwínigínirí wéyo íá seaumírariñorini. Oyá áamá píranijí níxídiróná epaxípi seyíné apí tñni xixeni éfrixínirí apí apí e seañwanigini.

¹³ Rípi nání ení íníná Goríxomi yayí wiaríñwárini. None níbirane xwíyíá Goríxoyápi yaní seaiapáná seyíné xixeni aríá níneairóná xwíyíá áamáoneyá bñnijí aríá míneainí xwíyíá nepaxíñí imónijípiñijí aríá neaigíawixini. Xwíyíá apí —Apí Kiraisomi dñj wíkwírogíáfáyíné dñj seaimoaríñpírini. Apí nepa xwíyíá oyápi enagi nání aríá e neaigíawixini.

¹⁴ Gí nírixímeáyíné, áamá Kiraisí Jisaso tñni ikáríngíá, siyíkí Goríxoyá Judia píropenisíyo imónígfáyó wímeanípa seyíné ení ríxa seaímeaníngíni. Wigí Judayí xeanijí wikárfíápa seyíné ení segí gwí axíyí xeanijí seaikárfíawixini.

¹⁵ Gí Judayí wíá rókiamoagíawami nípi kía níwagíásaná Ámíná Jisasomi píkiro none ení míxí neaxídwáríro egíáfíriní. Ayí áamá Goríxo yayí winaríñyí rimóniñoi? Aga oweoi. Áamá níyoní símí tñni wiarígfáyíriní.

¹⁶ None xwíyíá émáyí aríá níwiro dñj wíkwíróáná Goríxo yeáyí uyimíxemeaníápi wáí murímepa oépoyínirí píripírí neaianíro yarígfáyíriní. E neríñpimí dání wigí íwí pákíkí néra úfápi ríxa yurínowiarini. Ayínáni Goríxo ríxa wikí níwónirí ayo pírf umamoarini.

Poró ámi síñwí wíñimínirí nání wimónijí nániríni.

¹⁷ Gí nírixímeáyíné, none ayí yapí wí mimóníñwini. None segí tñj e dání míxí neaxídwáráná negípi ámi wí e bí onímíápi níñweámáná —Íná none síní símímaníyo síñwí míseanípa nerane aí dñj aríá wí míseaikeamoníwanigini. Ámi wí e negípi bí onímíápi níñweámáná ámi seyíné tñni oníweañeyínirí aga íkñnijí sípí níneairí e yaní nání símí xeadípeníñwanigini.

¹⁸ Awáú tñni Poroní tñni —Nioní ayí ná bñni maríá. None segí tífámíni “Obaneyí.” neaimóníagi aí Seteno pírf nearakíñíngíni.

¹⁹ Ayí rípi nání segí tífámíni “Obaneyí.” neaimóníñíngíni. Goríxo none yayí neaimónífa nání imónígfáyí, ayí seyíné meníraní? Dñj nífá neainínfá nání imónígfáyí, ayí seyíné meníraní? “Ná tiyí rímeáwíní?” yaiwianíwá nání imónígfáyí, ayí seyíné meníraní? Jisaso ámi báná oyá síñwí aníñe dání none ígígí bí mé seyíné wáí nísearíranéná náníñí enwápi nání raníwárini.

²⁰ None seáyi e nímonírane dñj nífá neainínfápi, ayí seyíné enagi nání raríñini.

3

Timotio ení síxí oweámíxínirí uowárfígí nániríni.

¹⁻² Ayínáni seyíné níseawárimí re nání níbiranéná amípí seaímeáfpí nání majíá nímogá núwasáná “Majíá oimónaneyí.” síní míneaimónípaxí nerífná re egwísisíxini. “Yawawi Timotio, negí nírixímeáo —O Goríxoyá xwíyíá Kiraiso nání yayí neainaríñpí wáí wuríméinífa nání imóníñyí woríni. O añí

Atenisiyi rinihi ripimi yeawarana ayi ananirini.” niyaiwirai segi tami ni nuwarerapiraina Kiraisomi dihi wikwifofapi xaiwi fa xiripiri nani eni sixi seaeamixiri dihi sixi seamimori ewiniginiri uwarerapigwisixini.

³ Segiyi wo ai xeanihi seaimeafi apimi dani ududi mwinipa oeniri Timotio api e ewiniginiri uwarerapigwisixini. E nerai ai enina dani Gorixo “Xeanihi api ayo xe wimeawiniginini.” yaiwiarinene imonihagwi nani sewanihiyine nijarini.

⁴ Xami seiyine tini sini nihearana “Riwena xeanihi nimeameanipo.” miharayipa renwaniginini? Api rixa niseaimeagi nani seiyine “Ripi apirani?” niyaiwiro rixa nijia imonihoni.

⁵ Ayinani Timotiom uwarerapihaniginini. Rixa seiyine imonigapi nani “Sini majia oimominini.” minimonipaxi nerina o seiyine Kiraisomi dihi wikwifrogapi sini piranini rfa wikwifrononiri mi seaomixina nani uwarerapihaniginini. “Amayo yapi wipariyano —O oborini. O seiyine Kiraisomi pini owiaripoyiniri yapi seawariyana none anihini minini enwapi anipa imoniniginiri uwarerapihaniginini.” seararinini.

Timotio Poromi yayi xwiya urémeanini nanirini.

⁶ E eagi aiwi agwi Timotio seiyine tami pini niseawiarimi nibiri xwiya yayi yeainipaxipini awanini yearémeaniginini. Seiyine sini Kiraisomi dihi wikwiforo xixe dihi sipi iniro yarihagfa shwi seanipi nani awanini yearémeaniginini. None nani dihi nimorona wa seaniri none seiyine nani “Shwi owinaneyi.” neaimonarihina seiyine axipi Porowami shwi owinaneyiniri ikhinihi sipi seairi yarihagfa shwi seanipi nani eni awanini yearémeaniginini.

⁷ Gi niximeayine, Timotio api awanini yearémeafi enagi nani dihi rfa neaxepaxi imonihipi tini xeanihipi tini api nipini neimeaarina dihi sipi mneai dihi sixi inihwaniginini. O re yearagi nani, “Kirisomi sini piranini dihi wikwifroaripo.” yearagi nani dihi sixi inihwaniginini.

⁸ Seiyine eni neaniro Aminao tini ikarinigapi xaiwi fa nixirironayfi, none seayfi nikarinirane hweapaxi enagi nani seararinini.

⁹ Gorixomi seiyine nani yayi anihini minini niwirane ai yayi seiyine nani wipaxipi tini xixeni mimonihwini. Ayi pi nanini mariai, seiyine nani yayi niwiranena dihi nifa onimia neainarinihmani. Ayi wi neainarinih enagi nani rarinihini.

¹⁰ Segi smimani shwi niseanirane Kiraisomi anihini piranini dihi wikwifopirfa nani sini mimonigapi osearawariyaneyiniri anihini minini ikwawiyirani, arwiyirani, wauni rixinih urarinihwarini.

Poro Tesaronaika hweayfi nani rixinih wuriyinih nanirini.

¹¹ Negi apo Gorixo tini Aminai Jisaso tini awau none seiyine tih e banwa nani “Ami of neaimosisixini.” nimonarini.

¹² None seiyine nani dihi sipi nneairi arira seairihwapa seiyine eni axipi xixe dihi sipi niniro arira ninironarini, winiyfi nani dihi sipi niwiro arira niwironarini, ayi wi epirfa nani “Aminao e seaimixwiniginini.” nimonarini.

¹³ Aminai Jisaso ama xfo xegi imonigayfi tini ami niweapirina seiyine negi apo Gorixo shwi anihini dani xwiya mihaxekwimopaxi imoniro siyikwi minigayine imoniro epirfa nani sfkfkf seaomixwiniginini.

4

“Gorixo wimónaríjipini éfríxini.” uríj nánirini.

¹ Gí níríxímeáyíné, nioní payí rina yoparípi nearíná Áminá Jisaso wáí nurímeífríxini nírí nearowárijí enagí nání ayá tñí nerí ení rírémíxí bí rípi oseaianeyí. Seyíné nemeróná Gorixo yayí winípaxípi epírfa nání searéwapíyinjwápi tñí ríxa xixení yaríñoí. E nero aí apimí nímúro ámi bí tñí oyaneyiníro éfríxini.

² Sekaxí riníjí Áminá Jisaso nearípeañone searéwapíyinjwápi nání seyíné níjfa imóníjagfa nání raríjini.

³ Gorixo seyíné e éfríxini rí wimónaríjipí ayí rípirini. Siyikwí mínigfáyíné imónífríxini. Ámá wí tñí íwí bí minípa éfríxini.

⁴ Meánigfáyíné ámi wí tñí íwí bí miní Gorixoyá síjwíyo dání siyikwí míníj ímóníjipí ero ámáyá síjwíyo dání weyí seamearípaxí imóníjipí ero nero xixení meánífríxini.

⁵ Émá yí —Ayí ámá Gorixo nání dñí mímóarígáyíriní. Ayí íwí inaníro nání mñí niníro símí xeadípenarígápa mepa éfríxini.

⁶ Segí séríxímeáníj ímónigfáyíyá apíxí tñí íwí oinaneyiníro yapí níwímearí níwero sípí míwikáripa éfríxini. Xámí seyíné tñí níjwearanéná áwaní searirane erír seairane enwápa xixení ámá íwí apí éfáyo Ámináo pírf umamonfá enagí nání seararíjini.

⁷ Gorixo nene ámá wí tñí íwí inaníwá nání nioníyáy ímónífríxini rí wéyo fá neaumíríjmaní. Gí siyikwí mínigfáyí imónífríxini rí wéyo fá neaumíríjriní.

⁸ Ayínáni rípi nání dñí mófríxini. Gíyí gíyí nioní seararíjapi ríwímíni nímamorínáyí, ayí ámáyoní ríwí mumoaríñoí. Ayí Gorixomí —O nene siyikwí míníj ímónaní nání xegí kwíyípi owainíni rí síxí neamímóaríjorini. Omí ríwí umoaríñoí.

⁹ Séríxímeá nání dñí sípí níseairí arír níwiríná epaxípi nání Gorixo xewaníño ríxa seaíwapíyinj enagí nání none aí wí ríwamíj nearí searípaxí mímóníjwini.

¹⁰ Séríxímeá segí Masedonia píropenísyó amí gími njweagfáyo nání ríxa dñí sípí níwiro arír wiaríñoí. Gí níríxímeáyíné, seyíné e yaríjagfa aí ámi bí rípi oépayiníri yaríj oseaimíni. Seyíné dñí sípí e wiarígápi ámi xwé bí tñí ní móga úfríxini.

¹¹ Porowa xámí sekaxí nearígápa xixení píraníj ímónaneyiníro éfríxini. Awayiní yapeníjwaéne oimónaneyiníri ero wí yarígápi marfáí, negí yaríjwápiní oainenaxídaneyiníri ero negí omíj ení nírfkwínímáná oyaneyiníri ero éfríxini.

¹² E nerónáyí, níprí nánirani, yíníprí nánirani, díwí mikeamónípa ero ámá Gorixoyá mímónigfáyí re seaíwípaxípi ero, “Ayí wé róníj ímóníjipí yaríñoí.” seaíwípaxípi ero epírfa enagí nání seararíjini.

“Ámináo ámi weapána pegfáyí wíapfímeapfíáriní.” uríj nánirini.

¹³ Gí níríxímeáyíné, ámá re níyaiwirí, “Gí ámá píyí ro Gorixo síj wímíxáná níwíapfímeanfáriní.” níyaiwirí mikwímoarígáyí íwieánarígápa seyíné ení axípi miwieánípa éfríxini rí péfáyí imóníprírápi nání xe majfá oimónípayiníri mímóaríni.

¹⁴ Jisaso nípémáná ámi wíapfímeanfáriní. E enípi nání nene ríxa “Neparíni.” níyaiwirane dñí íkwíronwini. Ayínáni Jisaso ení apí re yaiwiaríjwápiní sopíj woní, “Ámá Jisasomí dñí níwíkwíroríná péfáyo

Gorixoxe gégí tñí e nání o tñí nawíní nimeámi unfáriní.” yaiwiarñwápimi sopñí woní.

¹⁵ Ripí ranípi, ayí Ámináo rñípiríní. O ámi báná nene siní sñí ñweañwaéne omí wímeaani nání pegfáyo xámi umeañwámani.

¹⁶ Íná aññami dání apí bi eñí tñí rñíri aññajíyo xiráonñí imónñóyá mañí rñíri pékákí Gorixoyá rñíri yaríná Ámináo xewanñe aññami dání weapñífaríní. Aññami dání weapáná áamá xfomi dñí wíkwírogfá ríxa pegfáyí xámi sñí nero wiápnimeapñífaríní.

¹⁷ Ríxa nñwiápnimeámáná eñáná siní sñí ñweañwaéne ení Ámináomi añí pñíyo wímeani nání ayí tñí nawíní agwípi tñí e nání neayoaánapñífaríní.

¹⁸ Ayínání segfáyí wí wigí áamá péáná xwíyí apí nuríro mñí ikñwí umírrírxíní.

5

“Ámináo binfáyí nání sñwí tñí ñweáwanígní.” urñí nánñí.

¹ Gí nñríxímeáyíné, Ámináo weapñífáyí nání seyíné ríxa arfá wigfá eñagi nání rñwamñí bí nearí áwanñí searípaxí mimónñí.

² Ripí nání seyíné ríxa nñfá imónñagfá nání rarññí. “Áamá árñwíyimi fñí meaarígní ríná bipñíréo?” mñyiwipa yaríná barígnípa Ámináo ení axípi “Ríná binñíenñe?” mñyiwipa eñáná binfáriní. Apí nání seyíné ríxa nñfá imónñagí nání rarññí.

³ Ayí re raríná, “Ríxa nñwayíronñí ñweañwíni. Amípi wí nání wáyí neainípaxí mimónñí.” raríná siní mé rñmewá inípaxí rfá tñí wímeañfáriní. Rññí apíxíwa niaíwí xñraníroná nawínání winarñípa axípi wímeááná apimi wí urakñípní meníni.

⁴ Gí nñríxímeáyíné, seyíné sfá yinñímní memearígníné eñagi nání Ámináo nñweapñí nñseaimearíná áamá fñí xaurápníni wímeááná sñí pñkñarígní yapí pñkñipaxí mimónígníné.

⁵ Nñfñéni wfá ónarñímní nembro ikwáwíyíná yarígníné imónñagfá nání seararññí. Nene sfá yinñímní nembrane árñwíyimi yarñwaénemani.

⁶ Ayínání Jisasomi dñí mñwíkwírogfáyí sfá o weapñífáyí nání sñwí maní maiwí sá wearígnípa mepa éwanígní. Sñwí tñí nñweane pñreánñwanígní.

⁷ Ayí rñpi nání seararññí. Áamá sá wearígní árñwíyimi wearígní. Áamá inígní xwapí nññro papíkní yarígní árñwíyimi nññro papíkní yarígní.

⁸ E nerí aí nene ikwáwíyíná emearñwaéne imónñagwí nání pñreánñwanígní. Áamá mñxí inanñro nání ikñarígnípa nene axípi Gorixomi dñí wíkwírorane dñí sñxí uyirane yarñwápi sorfá mñxí nání yñarígnípní yññane “Gorixoxe yeáyí neayimíxemeañfáriní.” nñyiwirane ikwímoarñwápi aríxí mñxí nání dñkñarígnípní dñkññane éwanígní.

⁹ Gorixoxe gégí wíkní rfá ápiáwññí wearñípi wímeáwññíni neaiwíarññemani. Negí Áminá Jisasi Kiraiso neainñpimi dání yeáyí uyimíxemeáimígníni neaiwíarññeneríni.

¹⁰ Nene siní ñweañáná nñweapñínaní, pñwámi eñáná nñweapñínaní, xfo tñí nawíní ñweañwá nání neapeññígní.

11 Ayínáni xixe miñf ikñwí miriníro sřkřkř omixiníro éřrixini. “Seyné rixa e inarigfápi siní niga úřrixini.” seararñini.

“Apí apí éřrixini.” nura uñfpi nánirini.

12 Gí nřixímeáyiné, bi řipi éřrixiniri yariñf oseaimini. Segf arirá seaiñiro nání anñf miní yarigfáyf —Ayf Ámináooyá dñfyo dání seamenwearo searéwapiyiro epřri nání imónigfáyřini. Ayo seýné wéyo umepřri nání éřrixini.

13 Ámá ayf sañf searapaníro yariñagfa nání dñf sixf uyiro wé ikwianwíyo ñwiráñro éřrixini. Sérixímeá tñi xepixepá mirónf nawíní nimóníro ñweářrixini.

14 Gí nřixímeáyiné, bi řipi ení éřrixiniri yariñf oseaimini. Segf ámá řwířiwfá yigfáyo yumixiro ayá igigf yarigfáyo dñf sixf umímoro i wegfáyo arirá wiro éřrixini. Ámá ñyoni nurřřná simeaxřdř miwí wigf dñf tñi “E oyaneyi.” ñyairřná e éřrixiniri sñwí winřřrixini.

15 Ámá sipí seaikářfáyo seýné ení pıřf numamoro sipí miwikářpa éřrixini. Pí pí seaikářarñagfá aí “Negf winíyo arıge nerřná nañf wianřréwini?” ñyairwiro e wianíro nání éřrixini. Ámá ñyoni aí e wianíro nání éřrixini.

16-17 Íníná dñf ñífá seainřwinigini. Íníná Gorixomi řixiñf urřřrixini.

18 Pí pí seaímeááná Gorixomi yayf wřřrixini. Kiraisi Jisaso tñi nawíní ikářinigfáyiné Gorixo e éřrixiniri wimónarñagi nání rarñini.

19 Seyné kwíyf Gorixoyá yariñpimi přřpřřf miwipa nero

20 apimi dání xwíyfá wfá rókiamoarigfápi paimimf miwipa éřrixini.

21 E mepa nero aí wfá ñisearókiamorřná “Xwíyfá řipi Gorixo třámini imóniñfpi rarñini.” searánáyf, pıřaniñf pfa ñimeaxřdřmáná nañf imóniñfpiñi xáiwf řá xıřro

22 sipí imóniñfpi ñipini řwířiwf umoro éřrixini.

23 Gorixo —O ámá ñıwayıróníro ñweapřri nání mřkřf ikiñorini. “O seýné sıyikwř minñf nimóniga nuro yóf imónipřri nání seaimixřwinigini.” nimónarini. “Áminá Jisasi Kiraiso báná seýné xwíyfá seaxekwřmopaxf mimónipa epřřa nání Gorixo segf dñfpiñi marřář, warápi ení seaerřkiemeáwinigini.” nimónarini.

24 Nioniyáyf imónřřrixiniri wéyo řá seaumřrariño —O ámá wikwiárñipaxf imóniñorini. O xixeni apí apí e seaiinřarini.

25 Gí nřixímeáyiné, none nání ení řixiñf neauriyıřřrixini.

26 Sérixímeá giyf giyo yayf ñwirřná yayf óř weánřřrixini.

27 Ámináo arřa eñe dání sekaxf řipi osearimini, “Payf řřna ñimearřná sérixímeá ñyoni řá urowieméřřrixini.”

28 “Negf Áminá Jisasi Kiraiso wá seawianřwinigini.” nimónarini.

Payí Poro Tesaronaika ηweáyí nání r'wíyo eañnarini.

Payí rina Jisasoyá siyikí imónigá aní yoí Tesaronaika ηweagfáyí nání Poro r'wíyo eañnarini. Ayí payí Poro xámí nearí wiowárinina nimearo íá n'roro aiwí siní dñí xewwini n'goro "Jisaso añnamí dání r'xa weapinini." niyaiwiro wáyí nero ηweañaná ámá wí Poromí apí nání urémeáagfa o s'fá Jisaso añnamí dání weapiníayi tñíná imóniníapí nání píraniní uréwapiyimini payí ámí rina eañnigini.

¹ Poroní tñní Sairaso tñní Timotio tñní none Jisasoyá siyikí imónigá Tesaronaika ηweáyiné —Seyíne negí ápo Gorixo tñní Áminá Jisasi Kiraiso tñní nawini ikárinigfáyiné. Seyíne nání payí rina nearí mónaparinini.

² Ápo Gorixo tñní Áminá Jisasi Kiraiso tñní awaú wá seawianiri seyíne niwayiróniro ηweapirí nání seaiiri éisixini.

"Seyíne nání Gorixomí yayí wiarinwáriní." uriní nánirini.

³ Negí n'rixímeáyiné, seyíne Jisasomí dñí niwikwíroróná dñí m'imíxeá ámí xwapí ayá wí tñní niwikwíroa uro xixe dñí sipí niniro arirá inarigfápi wí p'ni m'wiarí siní ámí b' tñní b' tñní nera uro yarinagfa nání none kiki'fá ηweapaxí mimóninini. Sa seyíne nání Gorixomí yayí wipaxí imóninini. "E neranéná ayí xixeni imóninipi yarinini." neaimónarini.

⁴ Seyíne e yarinagfa nání siyikí Gorixoyáyo wáf nurimeranéná seyíne nání m'ixí re seameaknarinwáriní, "Xeaniní wikáiro rikikir'fó wikáiro wiaríná aí xwámám' niwiro siní Jisasomí dñí niwikwíroa warinói." urarinwáriní.

Gorixo ámáyo pirí numamoríná eníapí nánirini.

⁵ Seyíne e yarinigfápipimi dání r'pí w'fá neaónini. Gorixo ámáyo mí ómómiximí niwirí wigí egfápi tñní xixeni wiiníapí nání dñí n'goranéná "Apánir'fani?" yaiwipaxirini. Ayínání seyíne oyá xwioxíyo ηweáwaniginiro yariná xeaniní seaikárarinagfa nání o seyíne nání re ráriníariní, "Ayí ananí nioní tñní e ηweapaxíyirini." ráriníariní. Apí seyíne yarinigfápipimi dání w'fá neaónini.

⁶ Ai Gorixo ámá xeaniní seaikárarigfáyo pirí numamorí xeaniní axípi wíaná "Ayí xixeni imóninipini r'fá yariní?" yaiwianíwáriní.

⁷ Xeaniní seaikárarigfáyo pirí niwiaikimorí kiki'fá seyíne seanwiráriní none neanwiráriní yarinagí niwiniranéná "Ayí ení xixeni imóninipini r'fá yariní?" yaiwianíwáriní. Áminá Jisaso s'jání piaumimí niniri xegí añnají ení eánigfáyí tñní añnamí dání niweapiríná r'fá ápiáwí xwé aip'nanwí yarinípi tñní xixeni e eníariní.

⁸ E neríná ámá Gorixo nání dñí m'imopa ero xwiy'fá negí Áminá Jisaso nání yayí neainarinípipimi m'ixí'df' arikw'kw'f' ero yarinigfáyo pirí umamoníariní.

⁹ Ámá ayo wigí egfápi nání xwir'fá niwikixerí pirí numamoríná seáyí e x'fó xegí ení eáninípipimi dání imóninipi "Xe sinw'f' onanípoyí." niyaiwí xegí s'f'm'naní tñní e dání aniníni wieawáriníariní.

¹⁰ Negí Ámináo ámá x'fóyáyí imónir'rixiniri wiinípipimi dání seáyí e umíeyoaro dñí wikwíroarigfáyí n'ni m'íní s'jáná weániro oépoyniri añnamí dání niweapiríná pirí e umamoníariní. Seyíne m'fkone repiyí

enwápi dɪŋɪ níkwírooro nání íná seyíné eni ayí tɪni nawíni omi seáyí e umepíríárɪni.

Poro Gorixomi rixɪŋɪ wurɪyɪŋɪpɪ nánɪrɪni.

¹¹ Ámínáomi seyíné seáyí e umepíríá enagɪ nání íníná seyíné nání Gorixomi rixɪŋɪ seaurɪyarɪŋwárɪni. Gorixo e imóníírxɪnɪrɪ wéyo fá seaurɪyɪŋɪpɪ tɪni xixenɪ ayo seaimíxíwɪnɪgɪnɪrɪ seaurɪyarɪŋwárɪni. Naŋɪ imónɪŋɪpɪ oyaneyɪnɪrɪ seaimónarɪŋɪpɪ nɪpɪnɪ tɪni Jisasomi dɪŋɪ nɪwíkwírooro nání wɪnɪyo saŋɪ urápaneyɪnɪrɪ seaimónarɪŋɪpɪ tɪni apiaú tɪni xixenɪ epíríá nání xegɪ enɪ eánɪŋɪpɪ tɪni seaimíxíwɪnɪgɪnɪrɪ seaurɪyarɪŋwárɪni.

¹² E nerɪŋɪpɪmɪ dánɪ seyíné omi seáyí e uméyoaro xó eni seyíné seáyí e seaméyoarɪ inɪpíríá nání Gorixomi seyíné nání e seaurɪyarɪŋwárɪni. O tɪni Ámíná Jisasi Kiraiso tɪni wá seawianígí enagɪ nání xixe seáyí e méyoánɪpíríárɪni.

2

Xwɪyíá xórórɪ yarɪŋo nání urɪŋɪ nánɪrɪni.

¹ Gí nɪrɪxímeáyíné, xwɪyíá re rɪnɪŋɪpɪ, “Negɪ Ámíná Jisasi Kiraiso ámi weapáná nene o tɪni nawíni awí eánanɪwárɪni.” rɪnɪŋɪpɪ nání rɪpɪ éfɪrxɪnɪrɪ yarɪŋɪ oseaimɪni.

² Kwíyɪ bimi dánɪranɪ, xwɪyíá ámá yanɪ wíowáríá bimi dánɪranɪ, payɪ “Porowa nearo wárenapígíápirɪni.” rarígíá bimi dánɪranɪ, ayá nisearemorɪ re rɪnɪŋánáyɪ, “Síá Ámínáo weapɪnɪfáyɪ rɪxa imónɪŋɪrɪni.” rɪnɪŋánáyɪ, sɪnɪ mé dɪŋɪ úpiríxá niseapeyɪrɪ ududɪ mɪseainɪpanɪ.

³ Ámá wo aɪ pɪpɪmɪ dánɪ yapɪ oneaɪwɪpɪyɪnɪrɪ sɪŋwɪ mɪwɪnɪpa éfɪrxɪnɪ. Xámɪ ámá obaxɪ Gorixomi maŋɪ xowiaíkímɪ wiro ámá xwɪyíá xórórɪ yarɪŋo piaumɪmɪ inɪrɪ nemáná enáná ayɪ ríwíyo sɪá ayɪ imónɪnɪfá enagɪ nání rarɪŋɪni. Ámá xwɪyíá xórórɪ yarɪŋo Gorixo wanɪnɪmɪxɪnɪorɪni.

⁴ Gorixomi anɪŋɪ sɪmɪ tɪni wiarɪŋorɪni. Pí pí ŋwíá ámá nimɪxɪro menweaarígíápirɪni, pí pí kwíyɪ ámá dɪŋɪ unɪwírárarígíápirɪni, paimɪmɪ nɪmerɪ xewanɪŋo ayo seáyí e méyoánɪnɪfárɪni. E nerɪná anɪ Gorixo nání rɪdɪyowá yarígíwámɪ nɪpáwɪrɪ ámá obaxɪ sɪŋwɪ anígíe dánɪ éfɪ nɪŋweámáná xewanɪŋo re urɪnɪnɪfárɪni, “Nɪwanɪŋonɪ Gorixonɪrɪni.” urɪnɪnɪfárɪni.

⁵ Xámɪ nionɪ sɪnɪ seyíné tɪni nɪŋwearɪná apɪ nání searɪŋápɪ sɪnɪ dɪŋɪ mɪseainarɪnɪrɪni?

⁶ Ámá o Gorixo xe piaumɪmɪ inɪwɪnɪgɪnɪrɪ ipɪmoárɪŋɪnɪ imónɪnɪfá nání agwɪ sɪnɪ omi bɪ wakɪrɪmɪxɪnɪ. Omi wakɪrɪmɪxɪŋɪpɪ nání seyíné nɪjɪfárɪni.

⁷ Obo ámá obaxɪ maŋɪ Gorixoyápɪ xórórɪ oépoynɪrɪ ínɪmɪ dánɪ rɪxa nɪwíwɪpɪya warɪŋagɪ aɪ omi wakɪrɪmɪxɪarɪŋɪpɪ Gorixo emɪ mamonɪfá nání nɪwakɪrɪmɪxa unɪfárɪni.

⁸ Xóomɪ wakɪrɪmɪxɪarɪŋɪpɪ Gorixo nɪyoámáná enáná xwɪyíá oyápɪ xórórɪ yarɪŋo sɪnɪ ínɪmɪ mimónɪ rɪxa sɪŋánɪ piaumɪmɪ inɪnɪfárɪni. Omi Ámíná Jiaso nɪweapɪrɪ sogwɪnɪŋɪ pɪrɪpɪrɪ nerɪŋɪpɪmɪ dánɪ samɪŋɪ nɪwimɪxɪrɪ xegɪ madɪŋɪpɪ tɪni pɪkɪnɪfárɪni.

⁹ Xwɪyíá xórórɪ yarɪŋo rɪxa sɪŋánɪ nimónɪrɪ nɪŋwearɪná Seteno xewanɪŋoyá enɪ sɪxɪ eánɪŋɪpɪmɪ dánɪ enɪ sɪxɪ weámɪxɪnɪfá enagɪ nání o ámá yɪ “O Gorixorɪani?” oniaiwípoynɪrɪ yapɪ nɪwɪepɪsɪrɪná emɪmɪ ayá wí erɪ ámá ayá rɪwamónɪpaxɪpɪ erɪ enɪfárɪni.

10 E neríná áamá anínaníro yarigítáyo xegí uyínií neríñí bî bimî dání yapí wíwapíyíáná xewaníño e oniaiwípoyínîrî yaríñîpî tîní xîxenî wiaiwípîrîfárîní. Ayí re mîwimóní, “Goríxo yeáyí neayimîxemeaníá nání xwíyíá Jisaso nání nepaxíñî imónîñîpî aríá owianeyî.” mîwimóní rîwí umogítá enagî nání xwíyíá xórórî yaríño yapí wíwapíyîpaxîrîní.

11 Ayí rîwí umogítá enagî nání Goríxo dîñî xejwí omópoyínîrî wimîxaríná xwíyíá xórórî yaríño pí pí yapí wíwapíyíníápi aríá nîwiro ayá sîwí uróagî “Neparîní.” yaiwípîrîfárîní.

12 Áamá xwíyíá Jisaso nání nepaxíñî imónîñîpî dîñî mîkwíró wigí sipí imónîñîpî yaníro nání dîñî níá winíñîyîo Goríxo xwíyíá umeáríná nání dîñî xejwí omópoyínîrî wimîxínîfárîní.

“Searéwapíyîñwápi xaiwí íá xîrîfîrîxîní.” urîñîfî nánîrîní.

13 Negí nîrîxîmeáyîné, Áminá Jisasi Kiraiso wá seawianíñîyîné, seyîné nání kikiíá ñweapaxí mimónîñwîní. Sa seyîné nání íníná Goríxomî yayîní wipaxí imónîñwîní. Goríxo xegí kwíyîpimî dání sîyîkwí mínîgítáyí oimónîpoyínîrî seaimîxîrî seyîné xwíyíá nepaxíñî imónîñîpimî dîñî íkwíroo yarigítápi dání yeáyí uyimîxemeámîfánîrî eníná dání íá yîyamîximí seainî enagî nání omî yayîní wipaxí imónîñwîní.

14 Goríxo seyîné apî imónîfîrîxînírî xwíyíá yayí neainaríñî nene wá searîñwápi dání wéyo íá nîseaumîrîrîná negí Áminá Jisasi Kiraiso níkîrî seáyî e imónîñîpa seyîné enî bî e imónîfîrîxînírî wéyo íá seaumîrîñîrîní.

15 Ayínání negí nîrîxîmeáyîné, enî sîxî nínîro xwíyíá rîrêwapíggî inarîñwá manîyîo dání searéwapíyîñwápiraní, payîyîo dání searéwapíyîñwápiraní, xaiwí íá nîxîra úfîrîxîní.

16-17 Negí ápo Goríxo —O wá nîneawianîrî íníná enî sîxî ímîxînaníwá nání neaimîxîrî ayá nînearîmîxîrîñîpimî dání awiaxí xîo neainíápi nání weníñî nerî ñweaníwá nání neaimîxîrî enorîní. O tîní negí Áminá Jisasi Kiraiso tîní awaú enî sîxî seaimîxîrî seyîné pí pí xwíyíá nanî imónîñîpî rîro pí pí nanî imónîñîpî ero epîrîfá nání seaimîxîrî éisîxîní.

3

“Goríxomî rîxîñîfî neaurîyîfîrîxîní.” urîñîfî nánîrîní.

1 Negí nîrîxîmeáyîné, payí rîna yoparîpî nearíná rîpî osearîmîní. Xwíyíá Ámináo nání wá rînearîñwápi yanî niwéa nuri seyîné egítápa amî amî yayí tîní aríá wípîrî nání Goríxomî rîxîñîfî neaurîyîfîrîxîní.

2 O áamá nîpîkwîní mimónîñîpî ero sipí ero yarigítáyí xeaníñî neaikáraníro yarigítápi dání éfî oneamínîrî enî rîxîñîfî neaurîyîpoyî. Áamá nîní omî dîñî mîwîkwíroarîgítáyí enagî nání rarîñîní.

3 Negí Áminá Jisaso áamá ikwiárîñîpaxîpî yaríño enagî nání none re neaimónarîní, “O enî sîxî seaeámîxîrî sipí imónîño —O, ayí oborîní. O xwîrîfá seaikîxenîgîñîrî éfî seamínîrî enífárîní.” neaimónarîní.

4 Ámináo dîñîyîo dání seyîné nání re nîyaiwirane dîñî sîñá neaeánarîní, “Sekaxí none urîñwápi wí pîní mîwiárî agwî xîxenî xîdîro rîwíyîo enî xîxenî nîxîfáda uro epîrîfárîní.” nîyaiwirane dîñî sîñá neaeánarîní.

5 Seyîné “Goríxo nepa wá neawianarîñorîfánî?” nîyaiwiróná nîjîfá amî bî tîní imónîro Kiraisomî sipí wíáná enî sîxî nínîrî xwámámî wiñîpa ero epîrîfá nání Ámináo yayíwí seaméwîñîgîní.

“Aiwá nípírí nání omiñf éfríxini.” uríñf nánirini.

⁶ Negf níríxímeáyíné, Áminá Jisasí Kiraiso nearowárinone enagwi nání sekaxí rípi osearimíni. Séríxímeá giyf giyf riréwapígf inaríñwá none searéwapíyíñwápi míxídf míyuniþa nerí kikiá yarínáyí, ayf tñi gwiaumí minípaní.

⁷ Ayf rípi nání sekaxí api seararíñini. Pípi xídpaxíyíné marfái, none seyíné tñi niñwearanéná siñwepígf seaiwapíyíñwápipi xídpaxíyíné enagi nání seyíné nijfárini. None wí nípíreánirí mé memenwanigíni.

⁸ None aiwá wí siwiá mísearapaníñwanigíni. Aníñf míseaikárípa éwanigínirí áríwíyínarani, ikwáwíyínarani, ríwí níríkwínímáná nigwí omiñf ríá tñf aníñf miní neríñfipimí dání bf nerane niñwanigíni.

⁹ “Aiwá anípa mínearapanípaxawa imóniñagífa nání e egfawixini.” ríseaimónarini? Oweoi, seyíné siñwepígf seaiwapíyíñwápipi xídfírxinirí e enwanigíni.

¹⁰ Seyíné nijfárini. None siní seyíné tñi niñwearanéná sekaxí re searayíñwanigíni, “Ámá ‘Omiñf mepa oemini.’ wimónarígfáyo aiwá míni míwípa éfríxini.” searayíñwanigíni.

¹¹ “Poró pí nání rífa e neararini?” míyaiwipani. Segíyf wí nání xwíyífa re rínaríñagí arífa níwirane nání raríñwíni, “Wí omiñf mé siñwí níyápirómí nemeróná xwíyífa mímáyfóní néra waríñoi.” rínaríñagí arífa níwirane nání seararíñwíni.

¹² Nene Áminá Jisasí Kiraiso tñi nawíni ikáriniñwaéne enagi nání wíyíné e yarígfáyíné sekaxí nísearirane ení ríremíxí rípi oseaianeyí, “Píráníñf níyuniñi niñweámáná segí omiñf éfápimí dání nímiro nífríxini.”

¹³ Negf níríxímeáyíné, segí wíniyf nání ení ríremíxí e níseairí aí naní yarígfáyíné segí yarígfápí nání aníñf níseainirí pñi míwiárípaní.

¹⁴ Segíyf wí none seararíñwápi “Arífa míwípa oyaneyí.” wimónarígfáyo siñwí mí níwómíxíro “Ayf Poró nearíñfípi arífa míwíarígfáyírfani?” níyaiwíro ayá winíwíniñgínirí ayf tñi gwiaumí minípaní.

¹⁵ E nero aí “Ayf nene tñi símísf eainíñwáyírfani?” míyaiwí ségwáó sípí yaríná “Gf gwíáorfani?” níyaiwíro dñf pírániñf omoniñf ikwairírf níwiríná urarígfápa urífríxini.

Yayf níwiowárífná uríñf nánirini.

¹⁶ Ámináo —O ámá níwayíroníro ñweapírfípi nání mfkí ikinorini. O pí pí seaiímeáagi aí níwayíroníro ñweapírfí nání seaimíxíwíniñgíni.

¹⁷ Poroni níwaníñoni gf wé tñi yoparf rípi nearí yayf seaiwárenaparíñini. Níni payf nearíná yoparf sírfwí e api eániñagi níwíniñfná “Poró eañírfani?” yaiwírfí nání e eearíñarini.

¹⁸ “Áminá Jisasí Kiraiso níyínení wá seawianíwíniñgíni.” nímoniñi.

Payí Poro Timotio nání xámi eañnaríní.

Payí rina Timotio nání Poro xámi eañnaríní. Timotio Esia piropenísíyo dánoríní. Xano émayí wo aiwí xínáí Judayí wíríní. Poro émayí añmíní xwiýá yayí winipaxí imóniñpí wáí nurimeríná nioní tñí nawíní wáí riméwiniginí rípeañoríní (Wáí wurimeiarígfáwa 16:1-3). Poro tñí nawíní ami ami neméfisáná xwiogwí waú wo Epesasiyo niñwearí uréwapíyine dání “Ríxa wí e nání oumíní.” niwimóniríná Timotiomí “Joxí sñí re niñwearí Jisasoyá síyikí imónígfáyo umenñeárixíní.” nurárimí nurí añí wí e dání pñí niwiárimí niñwiríná sekaxí uríñapí tñí xixeni éwiniginí rí payí rina nearí o tñí e nání mónapíñiginí.

¹ Poroní —Nioní Kiraisí Jisasoyá wáí wurimeiaríñá woniríní. Goríxo — O niñwearí nene yeáyí neayimixemeañoríní. O tñí Kiraisí Jisaso —O nene neairiménapíná nání dñí níkwímorí ñweañwáoríní. O tñí awaú Poro wáí yeaurimeiní nání imóníwíniginí rí rípeañgíoniríní.

² Nioní payí rina Timotioxí —Joxí nioní wáí rímeaññápimí dání Kiraisomí dñí wíkwíroní enagí nání gí piaxí rímeaññá woxíníñí imóniñoxiríní. Joxí nání payí rina nearí mónapíñiginí. “Ápo Goríxo tñí negí Ámíná Kiraisí Jisaso tñí awaú wá ríwianíri ayá rírimíxíri joxí niñwayíroní rí ñwearí nání siiri éisixíní.” nimónaríní.

“Xwiýá wigí dñí tñí nipímorí rarígfáyo wiaíkírixíní.” uríñ nániríní.

³ Nioní Epesasiyo pñí niwiárimí Masedonia piropenísíyo nání umíníri neríná ríñápa ámí axípi orírimíní. Joxí Epesasiyo niñwearí ámá xwiýá Jisaso nání nepaxíñpí niñmusíroro xegí bí uréwapíyarígfáyo pñí niñwiaíkímorí “Apí e muréwapíyipaní.” ureí.

⁴ “Píyíñí ikayíwí ríññáñpimí tñí aríowa eníná dání wigí niaíwí nemeága nuro yoí wírgíñpimí tñí apiaúmí manaxídípaní.” ureí. Apimí nanaxídírínáyí, Goríxo “Nioní dñí niñkwíroríñpimí dání gí imónígfáyo numeírírixíní.” yaiwíñpí tñí xixeni mé wigí dñí tñí nipímorí síwíání ríñwanarígfá enagí nání raríñíní.

⁵ Ayí wigí wíníyo nání nepa dñí sípí winíná nání “Sekaxí e urírixíní.” ríraríñíní. Ámá ayí apí xixeni niñxídírínáyí, dñí ínímí bí níkwírómáná mírí ero dñí niñyákirorí “Nepa Goríxo wimónaríñpí ríña yaríñwíní?” niñyaiwiríná esísí bí míní ero Jisasomí dñí niñkwíroríná síñrowiárfí mepa ero epaxíriní. Apí apí neríñpimí dání wigí wíníyo nání dñí sípí winíná enagí nání e urírixíní.

⁶ Ayí rípi nání ríraríñíní. Ámá wa apí apimí pñí niwiáriro nání ríxa xaxá nero araríxíníñí raríñoi.

⁷ Awa wigí dñíyo dání nipímorí rarígfápi nání majíá nero re niñyaiwiníro rarígfápi, “Níjía mimóníñwí reñwíní? Bíkwíyo e e ríññpí, ayí apí apí nání ríníní.” rarígfápi nání ení majíá nero aí ñwí ikaxí eáníñpí nání negí wíyo uréwapíyaní nání oimónaneyíníro yaiwinarígfáwaríní.

Ñwí ikaxí eáníñpí nání uríñ nániríní.

⁸ Yawawí niñjáríní. Ñwí ikaxí eáníñpí, ayí nañí imóníní. E nimóníñagí aí Goríxo ñwí ikaxí ríñpí ayí ámá wigí dñí tñí nipímorí rarígfápi sopíñí onírixíní ríñmaní.

⁹ Gorixo e érixini wimóniŋpi tñi xixeni nerfna ayf re yaiwipfrafói, “Nwf ikaxf riniŋyf amá wé rónigfáyf nánimani. Ayf amá xwiyfá xowiaikímfi yarigfáyf tñi unif yarigfáyf tñi nánirini. Amá Gorixomi rfwf ríwámíni mamoarigfáyf tñi íwf yarigfáyf tñi nánirini. Amá Gorixomi paimímfi wiarigfáyf tñi arfki imónigfáyf tñi nánirini. Xaniyaúmi pikiarigfáyf tñi pikióymfi yarigfáyf tñi nánirini.

¹⁰ Amá apixf wí tñi íwf inarigfáyf tñi oxí waúnirani, apixf wípaúnirani, onarigfáyf tñi amá pikiomeaarigfáyf tñi yapf rarigfáyf tñi ‘Síná romi dani rirariŋini.’ nurimáná ná m-yarigfáyf tñi ayf nñni nánirini. Nwf ikaxyf, ayf xwiyfá nanf imóniŋfyo pí pí wiaikiarigfáyf nani eni riniŋi.” yaiwipfrafói.

¹¹ Xwiyfá api, ayf xwiyfá seáyi e imóniŋf, nene yayf neainariŋipi tñi xixeni imónini. Api Gorixo —O amá nñni yayf umepaxf imóniŋorini. O xwiyfá nioni dñf nñniŋwirárfi wáf nurimeiwiniŋiniri nrírfpeañpi nani rariŋini.

Poró xfomi wá wianŋipi nani yayf wiŋf nánirini.

¹² Negf Áminá Kiraisi Jisasomi yayf wiarini. O “Poró dñf uŋwirárfpaxorfani?” nñniawiri xwiyfá oyápi wáf uriméwiniŋiniri nñniŋpearf enf síxf neámixiŋf enagi nani omi yayf wiarini.

¹³ Xami nioni omi ikaywf umeari amá xfoyá siyikf imónigfáyo xeaniŋf ríá tñf wikárfi arfki númi nuri aniŋf m-xf wiaxfdirf yagáoni aiwi nioni omi dñf m-wikwíropa neri nani majfá nikárfiniri e yariniŋagi nani o ayá nñniŋm-xiŋf api e niŋfiri.

¹⁴ Nioni sipi imóniŋf e yagáoni aiwi negf Áminá Kiraisi Jisaso wá xwapf ayá wí n-wianfagi amá xfo tñni nawini nikárfinirfna dñf wikwírorf dñf síxf uyirf yarigfápi nioni eni axípi nímeaniniŋini.

¹⁵ Xwiyfá “Kiraisi Jisaso amá íwf yariŋwaéne yeáyf neayimixemeanfá nani xwfá tfo nani biŋfiriŋi.” riniŋipi dñf ŋwirárfpaxfpiŋini. Amá nñni arfá n-wiro “Nepariŋi.” yaiwipaxfpiŋini. Nñneneni íwf yariŋwaéne aiwi ayf yarigfápi tñni xixeni mé seáyi e imóniŋipi yagáoni, ayf nionirini.

¹⁶ Nioni e imóniŋáoni aí Jisasi Kiraiso amá xfo nani re owiaiwípoiŋiniri, “O apaxf mé p-rf mumamó amá wigf íwf yarigfápi rfwfímiŋi umamoprfi nani xwayf n-winiŋi kikiŋf ŋweaariniŋorani?” owiaiwípoiŋiniri nioni ayá nñniŋm-xiŋf yeáyf niyimixemeanfiriŋi. Kiraiso e neriŋipimi dani amá rfwfíyo dñf n-wikwírorf dñf niyiminiŋf tgfá imóniprfáfáyf nani nioni, íwf xwapf yagáoni siŋwepigf niŋfiriŋi.

¹⁷ Ayfnani Gorixo, añnamini m-xf ináyf aniŋf minf imóniŋo —O wí m-ípe yariŋorini. Amá siŋwf winiŋpaxf mimóniŋorini. Ná woni oni ŋwfá nepaxiŋf imóniŋo, ayf orini. Omi aniŋf inína seáyi e umfeyoarane yayf umerane néra úwaniniŋi.

“Xami ririŋwápi nani dñf n-mori xopirárf wírixini.” uriniŋf nánirini.

¹⁸ Timotioxi, gf íwoxfniŋf imóniŋoxi, agwf payf rina neari “Joxi érixiniŋi.” rirariŋápi, ayf xwiyfá xami joxi rfwfíyo erfápi nani Gorixoyá dñfíyo dani wfá n-rókiamorfna ririŋwápi tñni xixeni axípi rirariŋini. Xwiyfá apimi dani dñf síxf nñniŋi xopirárf wírixiniŋi.

¹⁹ E neri dñf wikwíroariŋwápi xaiwf íá xiriŋi dñf niyaikirori “Nepa nanf ríá yariŋiniŋi?” niyaiwirfna esisf bi minariŋipi siŋwf ainenaxfdirf érixiniŋi. Amá wa “Joxi e érixiniŋi.” rirariŋápi rfwfímiŋi n-mamoro

mepa neróná sɪnɪ Jisasomɪ dɪŋɪ mɪwɪkwɪró ewé sɪŋáyo sɪxɪ núrori xwɪrɪá ikɪxenarɪŋɪpa axɪpɪ e inɪgɪfawɪxɪnɪ.

²⁰ Ayɪ wau rɪwaurɪnɪ. Xaimeniaso tɪnɪ Arekɪsadao tɪnɪ awaurɪnɪ. Awau “Gorɪxomɪ ikayɪwɪ umearɪpaxowawimanɪ.” oyaiwinɪpiyɪnɪrɪ Seteno xe xeanɪŋɪ owikárɪnɪrɪ mɪnɪ winɪárɪnɪ.

2

“Ámá nɪnɪ nánɪ Gorɪxomɪ rɪxɪŋɪ wurɪyɪrɪxɪnɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

¹ Ámá Jisasoyá sɪyɪkɪ imónɪgɪáyɪ e éfɪrɪxɪnɪrɪ rɪrɪmɪyɪ seáyɪ e imónɪŋɪpɪ, ayɪ rɪpɪrɪnɪ. Ámá nɪnɪ nánɪ Gorɪxomɪ rɪxɪŋɪ wurɪyɪro yarɪŋɪ wɪro yayɪ wɪro éfɪrɪxɪnɪ.

² Dɪŋɪ wɪkwɪroarɪŋwaéne pɪyɪfá werane kɪkɪfá ŋwearane yanɪwá nánɪ Gorɪxo negɪ mɪxɪ ináyɪyo tɪnɪ gapɪmanɪ neamenɪweaarɪgɪfá gɪyɪ gɪyo tɪnɪ wigɪ dɪŋɪ píránɪŋɪ owimɪxɪnɪrɪ rɪxɪŋɪ wurɪyɪrɪxɪnɪ. Nene “Gorɪxomɪ nɪxɪfɪro nánɪ píránɪŋɪ e rɪfa yarɪŋoɪ?” neaiawɪpaxɪ imónɪŋɪpɪ erane ámáyo yadɪmɪŋɪ imónɪŋɪpɪ wirane yanɪwá nánɪ rɪxɪŋɪ wurɪyɪrɪxɪnɪ.

³ Ámá e nerónáyɪ, Gorɪxoyá sɪŋwɪyo dánɪ nanɪ ero apánɪ imónɪŋɪpɪ ero yarɪŋagɪfá nánɪ “Rɪxɪŋɪ wurɪyɪrɪxɪnɪ.” rarɪŋɪnɪ. O nene yeáyɪ neayimɪxemeaarɪŋorɪnɪ.

⁴ Ámá nɪnɪ xwɪyɪfá mɪkɪ nepaxɪŋɪ imónɪŋɪpɪmɪ mí nómiɪxɪro dɪŋɪ omópoyɪnɪrɪ wimónarɪŋorɪnɪ. Apɪmɪ mí ómɪxáná yeáyɪ uyimɪxemeámɪánɪrɪ nánɪ wimónarɪŋorɪnɪ.

⁵ Nene nɪjɪfárɪnɪ. Nwɪfá nepa imónɪŋɪpɪ, ayɪ ná wonɪ Gorɪxorɪnɪ. O tɪnɪ xɪfómɪ sɪpɪ wikárarɪŋwaéne tɪnɪ nánɪ wáwuŋɪ imónɪŋo, ayɪ enɪ ná wonɪ Kiraisɪ Jisasorɪnɪ.

⁶ O Gorɪxo íná e éwɪnɪgɪnɪrɪ wimónɪŋɪnɪ imónáná ámá nɪnenenɪ negɪ fɪwɪ yarɪŋwápɪ gwɪnɪŋɪ neaikweawárɪmɪánɪrɪ neapeɪŋɪnɪgɪnɪ. Xɪo nɪneapeɪrɪŋɪpɪmɪ dánɪ sɪwá rénɪŋɪ neaɪŋɪrɪnɪ. Gorɪxo ámá nɪyonɪ yeáyɪ uyimɪxemeámɪánɪrɪ nánɪ wimónarɪŋorɪnɪ.

⁷ Nɪonɪ Kiraiso e neaiɪŋɪpɪ nánɪ wá nurɪmeiarɪgɪfá wo nimónɪrɪ áwanɪ nurɪmeíwɪnɪgɪnɪrɪ Gorɪxo nɪnɪrɪpearɪ —Aga yapɪ bɪ mɪrarɪŋɪnɪ. Nepánɪ rarɪŋɪnɪ. Gorɪxo nɪnɪrɪpearɪ émáyɪ manɪ nɪonɪyáyo dánɪ xwɪyɪfá nepaxɪŋɪ imónɪŋɪpɪ arɪfá nɪro dɪŋɪ wɪkwɪrɪoro epɪrɪfá nánɪ uréwapɪyimɪfáonɪ imónɪmɪ nánɪ nimɪxɪŋɪrɪnɪ.

⁸ Ayɪnánɪ ge ge Jisasoyá sɪyɪkɪ imónɪgɪáyɪ Gorɪxomɪ yayɪ owianeyɪnɪro awɪ neánɪróná “Oxowa omɪ rɪxɪŋɪ urɪfɪrɪxɪnɪ.” nimónarɪnɪ. Ayɪ “Oxɪ sɪyɪkwɪ mínɪpa nemáná wigɪ wɪnɪyo wɪkɪ mɪwónɪpa ero xɪxewiámɪ mɪrɪnɪpa ero yarɪgɪfáwa wé seáyɪ e nɪmɪfeyoaro fɛapá nemáná rɪxɪŋɪ urɪfɪrɪxɪnɪ.” nimónarɪnɪ.

Apɪxɪwa epaxɪpɪ nánɪ urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

⁹ Apɪxɪwa enɪ ámá Gorɪxomɪ yayɪ owianeyɪnɪro awɪ eánarɪgɪfɛ nánɪ nɪbɪróná píránɪŋɪ nɪteánɪro aikɪyɪ xɪxenɪ wigɪ yɪnɪpaxɪpɪ nɪyɪnɪmɪ bɪfɪrɪxɪnɪ. Ámá weyɪ onearɪpoyɪnɪrɪ dɪfá okɪyɪfá ero nɪgwɪ okɪyɪfá inɪro rapɪrapɪ nɪgwɪ xwé roŋɪyɪ yɪnɪro mé

¹⁰ apɪxɪ “Niaíwɪ Gorɪxoyáíwanexɪnɪ.” rɪnarɪgɪfɪwa epaxɪpɪ wigɪ ámáyo arɪrɪá nɪwirɪŋɪpɪmɪ dánɪ okɪyɪfánɪŋɪ inɪfɪrɪxɪnɪ.

¹¹ Apɪxɪwa oxowa uréwapɪyarɪnɪ xwɪyɪfá mɪrɪfɪ ínɪmɪ nɪwurɪnɪro arɪfá wɪfɪrɪxɪnɪ.

12 Apixíwa xe oxowami seáyí e n̄wimóniro ouréwapiyípoyniri winariñámani. “Íwa xwiyfá mirí ero oxowami manj arfá wiwo éfr̄ixini.” nimónarini.

13 Ayí r̄ipi n̄ani rariñini. Enjina Gorixo áma nimixirina xami imixiño, oxí Adamomi nimiximána r̄wfyo apixí Ipími imixiñirini.

14 Ayí r̄ipi n̄ani eni rariñini. Obo yapí wíwapiyiño, ayí Adamomimani. Ipími yapí wíwapiyiána í xwiyfá Gorixo ur̄iñpi wiaikiñí enagi n̄ani “Apixíwa xwiyfá mirí ero oxowami manj arfá wiwo éfr̄ixini.” rariñini.

15 Nioni e n̄iriri aí apixíwa Gorixomi d̄iñ n̄wíkwíroa uro ámayo d̄iñ sipí n̄wia uro siyikwí m̄iñiñí imóniro n̄iteániri ero nerónayí, niaíwí x̄irarigfapimi d̄ani er̄kiemeánip̄r̄árini.

3

Siyikf̄ Jisasoyá imónigf̄áyo wipenweagf̄áwa n̄anir̄ini.

1 Xwiyfá re r̄iniñpi d̄iñ n̄wir̄aripaxí imóniñpir̄ini. “Áma Gorixoyá siyikf̄ imóniñf̄ bimí” go go “Oumenweám̄ini.” n̄yaiwir̄ináyí, “Nioni apí e oem̄ini.” wimónariñpi, ayí awiax̄ir̄ini.

2 Ayinani Gorixoyá siyikf̄ imóniñf̄yí bimí wipenweañf̄ go go r̄ipi r̄ipi imónif̄winiḡini. Xwiyfá mumeáripaxí imónif̄winiḡini. Apixí ná w̄ini meáwiniḡini. D̄iñ n̄ip̄ikw̄ini mimóniñf̄ n̄ani m̄ik̄ikayó nanj n̄anini k̄ikayówiniḡini. D̄iñ nanj n̄imori ámayá s̄iñw̄yo d̄ani wé róniñf̄ imóniñpir̄ini éwiniḡini. Wé íkwianw̄yo uñwir̄aripaxí imónif̄winiḡini. Áma wímeáána nipemeámi nurí aiwá míranj w̄winiḡini. W̄inyo uréwapiyipaxí imónif̄winiḡini.

3 Iniñf̄ n̄n̄irina pap̄ikf̄ yarigf̄api n̄ani m̄iñf̄ minipa éwiniḡini. Wáw̄iniñf̄ nimóniri apaxí mé m̄ixí mimónipa eri awayini wir̄i éwiniḡini. M̄ixí nípea memepa éwiniḡini. “Nigwí b̄i aí m̄inimúropa oeni.” yaiwiarigf̄api wí d̄iñf̄ ía m̄imaxir̄ipa éwiniḡini.

4 Xegí s̄wí niaíwí píraniñf̄ méwiniḡini. E nerina niaíw̄yí xanoyá manj arfá wiwo wéyo umero éfr̄ixiniri éwiniḡini.

5 Áma majfá neri xegí s̄wí niaíwí píraniñf̄ mumeapa nerináyí, “Gorixoyá siyikf̄ imónigf̄áyí bimí anani píraniñf̄ umenweapax̄ir̄ini.” riseaimónarini? Oweoi, e nerináyí, píraniñf̄ mumenweapaxí enagi n̄ani rariñini.

6 Jisasomi s̄ini aí d̄iñ n̄wíkwírori n̄ix̄d̄irina negí neaipenweañf̄ wo oimóniri s̄iñwí m̄winipa éfr̄ixini. O e nimóniri n̄ani w̄arí imónarina obo seáyí e seáyí e nimóniri n̄aniñf̄ neániri xwiyfá meár̄iniñf̄pa o eni xwiyfá meár̄iniñir̄i n̄ani rariñini.

7 Áma wí xegí yoí rana d̄iñ Jisasoyá siyikf̄ imónigf̄áynéyáyo d̄anini marfái, sip̄áyf̄yá d̄iñyo d̄ani eni “Nan̄orini.” yaiwiarigf̄o, o seaipenweáwiniḡini. D̄iñf̄ e m̄iwiaiwiarigf̄o enánayí, áma wí n̄wiáp̄n̄imearo o ayá wimopaxí en̄ipi n̄ani rana awí oboya n̄wir̄ariniñir̄i n̄ani rariñini.

Jisasoyá siyikf̄ imónigf̄áyo seáyf̄ wiiarigf̄áyí n̄anir̄ini.

8 Áma go go “Jisasoyá siyikf̄ imónigf̄áyo seáyf̄ wiiar̄iñá woni oimónim̄ini.” n̄wimónir̄ináyí, d̄iñf̄ ía x̄ir̄iño imónif̄winiḡini. Nanj r̄iri sipí r̄iri mepa éwiniḡini. Iniñf̄ pap̄ikf̄ yarigf̄api n̄ani m̄iñf̄ minipa éwiniḡini. “Amipí wí m̄inimúropa oeni.” n̄yaiwir̄i f̄wí uráp̄im̄iniri mepa éwiniḡini.

9 Apí apí mepa neri xwiyfá eníná dání yumfí imóniñf Gorixo wfá ókímixiñfpi nání sñni ududf mñwinf “Aga nepa rfa rñniñf?” niyaiwirf xaiwf fáf xirfwinigini.

10 Jisasoyá siyikf imóniñwaéne seáyf neaiipaxf imóniñf worfanirf xámí iwamfó iwamfó wíwapiyífrixini. E nerfná ríxa mñmñwiaró neri wí xwiyfá mumeárípxf imóniñfpi néra waríñagf nñwñnrónáyf, xe e oimónirf sññwf wññfrixini.

11 Apixíwa ení dññf fáf xirígfáyf imónífrixini. Mñmayfó mñropa ero dññf nñpikwini mimóniñf nání mñkikayó nanf nánini kñkayoro éfrixini. Pí pí nerfná ámá dññf ñwirárípxfpiñf éfrixini.

12 Jisasoyá siyikf imónígfáyfné seáyf seaiiarígfáwa apíxf ná wíni meáfrixini. Wigf sfwí niaíwf píraníñf méfrixini.

13 Ayf rñpi nání “Seáyf seaiiarígfáwa apí apí éfrixini.” rariñini. Jisasoyá siyikf imónígfáyo seáyf wíiarígfá gñyf gñyf píraníñf nñwiirónáyf, ayo wé ikwianwfyo ññwiráríprfáf enagf nání rariñini. Kiraisf Jisasomf dññf wíkwíroarígfápñf nání wíyo áwanf nurífná ení igígf mé ananí urípxf imóníprfáf enagf nání rariñini.

“Joxf ámá Gorixoyáyf epaxfpi nání nijfá oimónirf eaaríñini.” uríñf nánirñni.

14 Nionf xwiyfá rñpi rfwamiñf neáa nurfná “Ríxa ríná nñbirf símeámigini.” niyaiwirf dññf sikwñmonñni.

15 E neri aiwf nionf mñbñpxf nímónánáyf, joxf nijfá re imónirfa nání payf rina eaaríñini. Ámá Gorixoyá gwf imónígfárf —Arí ámá Gorixo, dññf mñkf ikinoyá siyikf imónígfáyfrini. Íkfá xwiyfá xaiwfprññf nímóniro xwiyfá nepaxíñf imóniñfpiñf sopññf warígfáyfrini. Ayf Gorixo e éfrixinirf wimónariñfpi tñni xixeni nerfná epaxfpi nání joxf nijfá imónirfa nání eaaríñini.

16 Aga neparini. Xwiyfá nene dññf íkwíroariñwápi, Gorixo wfá mókímixípa enáná sñni nijfá mimónípa enwápi —“Apí aga seáyf émi imóniñfprfaní?” niyaiwirane rariñwáprñni. Ayfnáni seanf nñrñranená rñpi rariñwárfni, “O sññani ámá imónirf kwíyfpí ‘O aga wé róniñorini.’ owiaiwípoynirf neaiwapiyirf enorini. Anñnajowa sññwf wñnaxfdíro xwiyfá o nání rñniñfpi añf nñmñni rñniñmerf enorini. Ámá xwfá tfyo ññweagfáyf dññf wíkwíroro Gorixo anñnami nání wfránirf enorini.” rariñwárfni.

Ámá Jisasomf rfwf numero kwíyf xegf bimi xfdíprfáfáyf nánirñni.

4

1 Kwíyf Gorixoyápi ríxa áwanf re rémíxamonñrini, “Sfá yoparfyf tññíná ámá wí Jisasomf sñni dññf mñwíkwíró rfwf numorfna re epírfárfni. Kwíyf ámf xegf bimi —Apí ámá yapf wíwapiyariñfprñni. Apimf xfdíro ámá kwíyf apimf dánf uréwapiyarígfáyf rarígfápñf arfá wiro imfóyo dánf éwapñnarígfápñf arfá wiro epírfárfni.” Gorixoyá kwíyfpí áwanf e rémíxamonñrini.

2 Apimf dánf uréwapiyarígfáyf yapf owíwapiyaneyñirf yarígfápimf dánf wíwapiyarígfárfni. Wigf dññfpi fwf ayá wí yarígfápimf dánf ríxaxf órññagf nání fwf nero aí “Ayf fwf rfa yaríñini?” niyaiwirfná esísf bñ minarígfárfni.

3 Ayf “Apíxf mñmeánipani.” rñro “Aiwá apí ñwfarini. Mññpani.” rñro yarígfáyfrini. E neri aí nene xfomi dññf nñwíkwírorane xwiyfá nepaxíñf imóniñfpi nání dññf moariñwaéne Gorixo aiwá apí apí nání yayf nñnimáná nñfrixinirf imíxiñfñni.

4 Ayf rípi nání raríñini. Amípi Goríxo imíxíñíyí níní naníñini. Wí ríwíminí mamopaxí mimónini. Nene Goríxomi yayí níríwírane nípaxíni imóniñagi nání raríñini.

5 Goríxoyá síñwíyo dání aiwá nípini ananí nípaxí imóniñagi nání raríñini. Ayf xewaníño amípi níní iwamíto nimíxíríná “Nípini naníñini.” ríñípimi dání nípaxí imónirí nene níníranéná api nání yayí wiaríñwápimi dání nípaxí imónirí enagi nání raríñini.

“Ríríxímeáyo uréwapíyirí Goríxomi píraníñí xídíríá nání iwamíto éwapíñirí éíríxíni.” uríñí nániríni.

6 Xwíyíá api joxí yegí níríxímeáyo nuréwapíyirínáyí, surímá wí mé áamá Kiraisí Jisasoyá xínáiwáníñí nimónirí omíñí xíxeni níríwíríná yarígtápa axípi e eríárini. Joxí e neríná aiwá níníñípimi dání ení síxí éánaríñwápa axípiñíñí joxí xwíyíá nene díní wíkwíroaríñwápi —Api xwíyíá píraníñí reñwípeníñí joxí níxída waríñpírini. Nepaxíñí imóniñpírini. Apimi dání ení síxí éáníríárini.

7 E nerí aí píyíñí ikayíwípi —Api sa xwíá tíyo dáníñpírini. Niaíwí díní mímogíápiantí rípaxíñpírini. Apimi díní bí míkwró aríkwíkwí níríwíera nurí áamá Goríxomi xíxeni níxídíríná yarígtápi tñí xíxeni eríá nání áamá níá yaníro nání iwamíto éwapíñarígtápa axípiñíñí iwamíto éwapíñíríxíni.

8 Ayf rípi nání “Áamá Goríxomi xíxeni níxídíríná yarígtápi tñí xíxeni eríá nání iwamíto éwapíñíríxíni.” ríraríñini. Wará rírowá oneaiiní nání iwamíto níréwapíñiríñpí, apimi dání naní onímíapi neaiipaxíñini. E nerí aí Goríxomi xíxeni xídaníwá nání iwamíto níréwapíñiríñpí, apimi dání naní ayá wí neaiipaxíñini. Agwí ríná síní xwíá tíyo níníwéaranénáraní, ríwíyo anínamí níníwéaranénáraní, naní neaiipaxí enagi nání raríñini.

9 Xwíyíá api, ayf díní ñwiráripaxí imóniñpírini. Áamá aríá níríwírí xídípaxíñpírini.

10 Ayf ríwíyo anínamí níníwéaranénáraní, síní xwíá tíyo níníwéaranénáraní, Goríxomi xíxeni xídaníwá nání iwamíto níréwapíñiríñpími dání naní neaiíwínígínirí agwí ríná ríwí níríkwínímáná aníñí miní yaríñwárini. Nene Nwíá díní noní imóniño —O áamá níyoní yeáyí uyimíxemeámánirí enorini. Xíomi díní wíkwíroaríñwaéne anípaxí yeáyí neayimíxemeaaríñorini. “O nene e neaiiníárini.” níyáiwírane díní níkwímorane nání aníñí miní yaríñwárini.

11 Xwíyíá api nípini sekaxí uríri uréwapíyirí éíríxíni.

“Díxí neríñpími dání síñwepígtí wíríxíni.” uríñí nániríni.

12 Joxí síní áamá ríá míríñoxi aí xe peayí onanípoyiní síñwí míríwínipani. Joxí wé íkwíñwíyo ríñwiráripírí nání Jisasomí díní wíkwíroarígtáyí epaxí imóniñpí nání síñwepígtí wíríxíni. Jíwaníñoxi nírí nuríñpími dání síñwepígtí wirí nemeíná píraníñí neríñpími dání síñwepígtí wirí wíníyo díní sípi níríwíríñpími dání síñwepígtí wirí díní ñwiráripaxípi neríñpími dání síñwepígtí wirí íkwíránáníñí nimónirí neríñpími dání síñwepígtí wirí éíríxíni.

13 Nioní bímfáé nání weníñí nerí níníwéaríná Goríxomi yayí umeaníro nání awí éánarígté dání xwíyíá Goríxoyápi íá nuroimáná apimi dání uréwapíyirí ení rírémíxí wirí éíríxíni.

14 Xámi Jisasoyá síyíkí imónígtáyo wípeníweagíáwa joxí eríapi nání Goríxoyá díníyo dání wíá rókiamoro wé seáyí e síkwíáríro éáná Goríxo xegí kwíyípi dání e epaxí oimónirí díní síxí símonípi díní yaikía mímopani.

¹⁵ Xwiyá “Joxi e éirixini. E éirixini.” rirarijapi nipi ni xixeni wé oroáriminiri éirixini. Ámá giyí giyí siñwí niraniróná joxi xwiyá nioni “E éirixini.” rirarijapi nerí wé niroa warijagi ranipíra nani e éirixini.

¹⁶ Jiwanijoxi yarijipi nani siñwí ainenaxdirí uréwapiyarijipi nani eni siñwí ainenaxdirí éirixini. Kikíá bi mñweá aríki e yayíríxini. Ayí rípi nánirini. Joxi e nerí ná jiwanijoxi eríkiemeánirí dixí manj aríá siarígáyo eríkiemearí eríá enagi nani rarijini.

5

“Ámáyo píranijí owimiximniri nuriríná dixíyo urarijipa uríirixini.” urijí nánirini.

¹ Áminápia wími píranijí owimiximniri nerí ná xwamiání tñi muripani. Dixí ápowami nipi urarijipa uríirixini. Íwí síkñowami píranijí owimiximniri nerí ná dixí rígwáowami urarijipa nipi uríirixini.

² Apianjipiamí nuriríná dixí rinókiwami urarijipa uríirixini. Apiyáiwami nuriríná íkwiráf winánijí nimónirí rínapíwami urarijipa uríirixini.

Apixí aníwa nani urijipi nánirini.

³ Apixí aní wí úmayí imónijagi niwiniríná wéyo uméirixini.

⁴ E rirarijagi aí apixí aní gí gí niaíwí tñí imóniriraní, íwiárfawéyí tñí imóniriraní, enánáyí, ayí epírá seáyí e imónijipi rípirini. Wigí imónigáyo wéyo umepíra nani éwapíníirixini. Wigí xaniyaú umegípa wiwanijyí eni ríxa xwé niwiaroríná axípi umepíra nani éwapíníirixini. E nerónáyí, Goríxo yayí winarijipi yarijagí nani rarijini.

⁵ Apixí aní aga úmayí imónijí gí gí Goríxo arírá oninirí dñj wíkwímoaríirini. E nerí ná áríwiyimiraní, ikwáwiyiraní, omí ríxñj uríri yaríj wíri yaríjirini.

⁶ E nerí aí apixí aní gí gí “Pí eníjo?” niyaiwirí mñj winarijipini “Oemini.” niwimónirínáyí, síní síñj nimónirí niñwearí aí aga penjínijí imónini.

⁷ Apixí aníwayá niaíwíyí tñi íwiárfawéyí tñi píranijí numero xwiyá murípaxí imónirixinirí nioni rirarijapi sekaxí nura úirixini.

⁸ Ayí rípi nani “Nioni rirarijapi sekaxí nura úirixini.” rirarijini. Ámá go go xegí imónijíyo mumepa nerí ná Jisasomi dñj wíkwíroaríjipi ríwí rírwámíni nimamori sípí ámá dñj míwíkwíroarígáyí yarígápimi nimúrorí aga sípí imónijipi yarini. E nerí aí go go xanípiaúmi mumepa nerí ná ayí aga añipaxí sípí imónijipi yarini.

⁹ Apixí aní wí síní xwiogwí 60 mímúropa enána íkwí Jisasoja síyikí imónigáyíné apixí aníwami arírá wianíwaníro nani wigí yoí ñwirárigánami mñwiráripa éirixini. E nerí aí í oxí ná womini píranijí meánagi enagi winirí

¹⁰ “Sanj píranijí nearáparíirini.” rarijagí aríá wirí “Xegí niaíwí píranijí meagíirini.” rarijagí aríá wirí ámá añj mídánjyo aiwá míranj yagí imónijagi winirí ámá Goríxoyáyo arírá niwiríná síyikwípnijí nimónimáná arírá wiagí imónijagi winirí ámá wí dñj ríá uxearijagi niwiniríná seáyí wiagí imónijagi winirí pí pí nanj imónijipi “Oemini.” niyaiwirí dñj wíkwíroagi imónijagi winirí nerínáyí, íyá yoí anani íkwínamí ñwiráririxini.

11 E nerí aí apixí aní siní apianípia mimónípa egííwayá yoí mñwírárípa éirixini. Ayí rípi nání raríñini. Apixí aní siní apianípia mimónígííwa “Ámí oxí wo tñni oinaiyi.” wimónáná siní Kiraiso nání dñí mamóníñí nero “Ámí womí omeánímíni.” wimónaríñí enagi nání raríñini.

12 Íwa e nerónáyí, oyá símímaníyo dáníñí re rárígtápi, “Ámí oxí mímeání sa Kiraiso tñni níkaríniríná apániríni.” rárígtápi ríwímíni mamoarígtá enagi nání xwíyíá meáríngííwa imónarígtáríni.

13 Rípi ení yarígtá enagi nání raríñini. Omíñí bí mé kikiíá néra waníro nání néwapíga nuro aí nepa kikiíá bí yarígtámani. Aní iwá iwámí nemeróná xwíyíá mímaytó roro wiárí níremoro xwíyíá répiroro neróná xwíyíá píraníñí níripaxí mimóníñípi rarígtáríni.

14 Ayínání “Apixí aní siní apianípia mimónígííwa re éirixini.” nímonaríni. “Ámí oxí nímeáníro níaiwí níxíríro uméirixini.” nímonaríni. Íwa e neróná áamá Jisasomí dñí mñwíkwíró nene nání wíktí neaóníñíyí wo íwa apíni yaríñagíá níwíniríná “Íwa sípí yaríñoi.” níripaxí wí imóníníámani.

15 E nerí aí apixí aní wíwa Setenomí xídipírí nání ríxa Jisasomí pñni níwiárími wígtími warígtá enagi nání raríñini.

16 Apixí Kiraisomí dñí wíkwíroarígtá gíyí gíyí wígtí apixí aní enánáyí, Jisasoyá síyíktí imónígtáyo aníñí wíkarípríxínirí wíwaníñíyí íwamí píraníñí número arírá wíríxini. Ayí Jisasoyá síyíktí imónígtáyí apixí aní úmayí imónígtáwamí arírá wíprífa nání raríñini.

Jisasoyá síyíktí imónígtáyo wípenweagíáwa nániríni.

17 Jisasoyá síyíktí imónígtáyo wípenweagíá numenwearíná naní nero píraníñí yarígtáwa yayí owinínirí aiwáraní, nígwíraní, mñni wíarígtápi “Biaú mñni wípaxowaríani?” níyaiwíro wé íkwíañwíyo ñwíráríríxini. Wípenweagíá xwíyíá Goríxoyápímí dání ení rírémíxí wíro uréwapíyíro yaníro nání aníñí míní yarígtáwa nání ayí anípaxíríni.

18 Bíkwíyo dání xwíyíá rípiáú níriní eáníñagi nání raríñini, “Burímákaú wítpí exwexwímí oenírí xwíríñwí xapíxapí nosaxa pwaríná bí mñnípa oenírí maní gwí míktírwípaní.” níriní eánírí “Nígwí omíñí yarígtáyí wígtí omíñí egíápi nání nígwí meapaxíríni.” níriní eánírí enagi nání wípenweagíáyí re yaiwíríxínirí raríñini, “Neaipenweagíáwamí yayí owinínirí mñni wíaríñwápi biaú mñni wípaxowaríani?” yaiwíríxínirí raríñini.

19 Áamá ná woní níwiápínímearí Jisasoyá síyíktí imónígtáyo wípenweaní womí xwíyíá nuxekwímorí “Sípí yaríni.” ríránáyí, aríá mñwípaní. E nerí aí síñwí wínaróáyí waúraní, waú woraní, enánáyí, ayí ananí aríá wíríxini.

20 Wípenweagíá aríktí íwí yarígtáyo Jisasoyá síyíktí imónígtá níyíyá síñwí anígté dání míxí uríríxini. Wa ení wáyí nero axípi mepa epírífa nání “Níyíyá síñwí anígté dání uríríxini.” ríraríñini.

21 E nerí aí níoní Goríxoyá síñwí tññí e dání tñni Kiraisí Jisasoyá síñwí tññí e dání tñni aníñají xó íá yíyamíxímí eníyíyá síñwí tññí e dání tñni xwíyíá joxí mñmúropaxí imóníñí rípi orírímíni. Joxí níoní wípenweagíáwa nání ríraríñápi neríná wí nání “Áamá níoníyáyíríani?” níyaiwírí níyíñwírónírí mepa éirixini. Wí díxíyoní símí símí e nímerí mepa éirixini. Xíxeni wígtí yarígtápi tñni wíríxini.

22 Joxí áamá wo ayá tñni nímearí Jisasoyá síyíktí imónígtáyo wípenweaní wo imóníwíníñínirí níwímíxírí wé seáyí e mñwíkwíarípaní. Apaxí mé

wipenweanġ wo oimóniri wimixáná fwi ayġ yarġgápi rixġmeanġiniri rarġinġ. Joxi fwi bi mé ikwiráfnaxġinġ imónwġnġiniri rarġinġ.

²³ Timotioxi, íníná aga simixġ agwġyo siayarġipġ nanġ sinġ nánġ aga iniġġnġ minġpa nerġ marġsinġá nánġ wayġá iniġġ wainġ bi tġnġ nġrġxinġ.

²⁴ Sipġ ámá wa éfápi sġjánġe dánġ éfá enagi nánġ sinġ pġá minġjáná aí rġxa sġjánġ imónarġrġinġ. E nimóniri aí sipġ wa éfápi ínġmġ dánġ éfá enagi nánġ pġá néfasáná enjáná sġjánġ imónarġrġinġ.

²⁵ Axġpi énġġ nanġ wa éfápi sġjánġe dánġ éfá enagi nánġ sġjánġ imónarġrġinġ. E nimóniri aí nanġ wa yumġí éfápi anġġ yumġí imónárġpaxġmanġ.

6

Ámá xináiwánġġ nimóniro omġġ wġiarġġáyġ nánġrġinġ.

¹ Ámá xináiwánġġ nimóniro omġġ wġiarġġáyġ wigġ bosowa nánġ “Awami wéyo umerane xixenġ arġá yġmġġ wirane epaxowarġanġ?” nġyaiwiro api e wġrġxinġ. Awa Gorġxo nánġ sipġ mġrġpa ero none ámáyo uréwapġyarġġwápi nánġ sipġ mġrġpa ero oépoyġnġrġ rġrarġinġ.

² Go go xegġ boso Jisasomi dġġġ wġkwġroarġġ wo enjánáyġ, dġġġ re nġwġiwiri paimġmġ mġwġpa éwġnġġnġ, “Xġo enġ ġġ Jisasomi dġġġ wġkwġroarġġwġ wo enagi nánġ sa ġġ nġrġxġmeánġġ imónġġ worġanġ?” E nġwġiwiri paimġmġ mġwġpa nerġ rġpġnġ yaiwġwġnġġnġ, “ġġ bosġ omġġġ wġiarġġáo Jisasomi dġġġ wġkwġroarġġ wo imóniri Gorġxo dġġġ sġxġ uyarġġ wo imóniri eno enagi nánġ arġá yġmġġ nġwiri omġġġ owiimġnġ.” yaiwġwġnġġnġ. Xináiwánġġ nimóniri omġġġ wġiarġġáyġ nánġ rġrarġġápimġ dánġ sġyġkġ Jisasoyá imónġġá joxi tġġġ e ġweaqġáyo uréwapġyiri enġ rġrémġxġ wiri éġrġxinġ.

Mimónġ uréwapġyarġġáyġ nánġrġinġ.

³ Ámá go go xwġyġá nionġ rġrarġġápi marġáá, xegġ bi imónġġpġ —Api xwġyġá pġránġġ réwapġnġġápi tġnġ xixenġ mimónġġpġrġinġ. Xwġyġá negġ Áminá Jisasi Kiraiso rġġpġ tġnġ xixenġ mimónġġpġrġinġ. “Gorġxomġ pġránġġ nġxġdġrġná epaxġ, ayġ apġrġnġ.” rġnġġpġ tġnġ xixenġ mimónġġpġrġinġ. Xwġyġá xegġ bi imónġġġ api íá xġrarġġġ go go

⁴ wáři nimóniri aí aga nġġá nanġ bi mimónġġorġnġ. O xwġyġá rġrowiámġ inarġġápi nánġ wġ tġnġ orġnaneyġnġrġ sġmġ xeadġpénarġrġinġ. Xwġyġá ximġximġ ninġro rarġġápi nánġ enġ wġ tġnġ orġnaneyġnġrġ sġmġ xeadġpénarġrġinġ. E yarġġpimġ dánġ ámá sipġ dġġġ yaiwinġro xwġyġá mġximġxeawġámġ inġro ikayġwġ rġnġro anġdġġ yaiwinġro

⁵ xixewiámġ rġnġro yarġġárġnġ. Ámá e yarġġáyġ dġġġ xeyánġġ imóniro xwġyġá Jisaso nánġ nepaxġġ imónġġpġ bi sġnġ mġxénġġ imóniro egġáyġrġnġ. Xenwġnġ re yaiwġiarġġárġnġ, “Gorġxomġ nġxġdġrġġpimġ dánġ amġpġ xwé meapġrġa nánġrġinġ.” yaiwġiarġġárġnġ.

“Íá xġrġġápi apánġrġinġ.” yaiwġiarġġáyġ tġnġ e mġyaiwġiarġġáyġ tġnġ nánġ urġġġ nánġrġinġ.

⁶ Ayġ e yaiwġiarġġagġa aí ámá “Amġpġ nionġ íá xġrġġápi, ayġ apánġrġinġ.” yaiwġiarġġáyġ Gorġxomġ nġxġdġrġġpimġ dánġ amġpġ Gorġxo “E wġmġġġnġ.” yaiwġiarġġpġ wġ mġmúrónġġáyġrġnġ.

⁷ Inókġwa neaxġrġġe dánġ amġpġ wġ tġġġ imónġġwaéne íá neaxġrġġárġanġ? Péwaé dánġ enġ amġpġ wġ nġmeámġ wanġwáranġ? Oweoġ.

⁸ Ayínání sa aiwá nání náníraní, aikí yínání náníraní, apání enánáyí, dñí re oyaiwianeyí, “Nene íá xirínwápi ayí apáníriní.” oyaiwianeyí.

⁹ E nerí aí ámá amípí wí mímímúropa oenírí yarígtáyí re yarígtáríní. Amípí wí náníní ayá síwí nuroríná mñí síxí nínírinípipímí dání wiwaníníyí mírénónípi píkínarígtáríní. Ayí majíá níkaríníro amípí ríwéná xeaníní wímeapaxí imónínípi nání íkínípi sípí wiaríníriní. Maiwí e néra núfasáná ríwéná síwá nerí piéropíríriní.

¹⁰ Ayí rípi nání raríní. Ámá nígwí náníní dñí sípí níwiríná ayí íwí xixegíní oépoynírí wipemearíníriní. Ámá wí nígwí náníní íkínípi sípí níwirínípipímí dání xwíyíá nene dñí íkwíroarínwápi ríxa píní níwiárimí majímajíá néra xenwímí nuro rínípi meárínarínagíá nání raríní.

“Píránípi nerí dñí níyímínípi xaiwí íá maxíríríxiní.” uríní náníriní.

¹¹ “Goríxo ‘Timotio e éwinígíní.’ wimónarínípi tñí xixení oemíní.” yaiwiaríníoxí, sípí apímí píraníní éf meníríxiní. E neríná “Wé róníní imónínípiní oemíní.” yaiwirí “Goríxomí píraníní níxídríná epaxípiní oemíní.” yaiwirí “Omí aníní dñí owíkwíróminí.” yaiwirí “Ámáyo dñí sípí owímíní.” yaiwirí “Pí pí nímeápi xwámámí oemíní.” yaiwirí “Ámáyo nípiyíní owímíní.” yaiwirí éíríxiní.

¹² Joxí Jisasomí dñí níwíkwíroríná ámá “Xíto xopírírí nírinífeníní?” níyaiwinírí ení neánírí ení menarígtípa axípi éíríxiní. E nerí dñí níyímíní joxí e oimónírí wéyo íá rumírínípi xaiwí íá maxíríríxiní. Joxí naní imónínípi dñí wíkwíronípi ríxa ámá obaxí aríá egíe dání waropárí wípi enagí nání rírariní.

¹³ Goríxo —O pí pí dñí tñí imónínípi nání míkí íkíníriní. O tñí Kiraisí Jisaso —O mímí ináyí Podiasí Pairato xwíríxí umearíná xíto nání waropárí xixení iníriní. O tñí awaú aríá egíe dání xwíyíá joxí mímúropaxí imónínípi rípi orírímíní.

¹⁴ Joxí sekaxí Áminá Jisasi Kiraiso nínearímí peyínípi xixení éíríxiní. E nerí Jisaso síjání piaumímí iníe nání joxí rídupaxí imónínípi mepa néra urí ámá xwíyíá “O sípí yaríní.” rímearípaxí imónínípi mepa néra urí éíríxiní.

¹⁵ Goríxo moáríníná nímoníríná o síjání piaumímí iníníriní. Ayí rípi nání raríní. Goríxo yayí xíto winarínípi nání xewaníní míkí íkíníriní. Ná woní oníní seáyí e imóníníriní. Mímí ináyí níminí nweagíáyo seáyí e wimóníníriní. Áminá níyoní ení seáyí e wimóníníriní.

¹⁶ Aníní noní nweano, ayí ná woní oníríní. Wíá o ómíxarínípi ináyínípi píroarínagí nání ámá anwí e pupaxomaní. Ámá wí sínwí wínígtómaní. Wí ení sínwí wínípaxí imóníníomaní. Omí ámá nínenení seáyí e uméwanígíní. O aníní íníná neamenweáwínígíní. “E imóníwínígíní.” nímonaríní.

Ámá amípí wí mímúrónígtáyí epaxípi náníriní.

¹⁷ Ámá agwí ríná amípí wí mímúrónígtáyo re uríríxiní, “Wárixayíné mímónípa ero amípí seyíné míseamúroarínípi nání ‘Aníní íá xíraníwáriní. Wí anípa imóníníá meníní.’ míyaiwípaxí enagí nání apímí dñí mñwírírípa ero éíríxiní. E mepa nero Goríxo —O yayí oneainínípi níneaiapíríná xwapí ayá wí neaiaparíníriní. Omíní dñí unwírírípoyí.” uríríxiní.

¹⁸ Rípi ení uríríxiní, “Ámáyo naníní wíro saní nurápíroná onímíapi murápí ayá wí urápiro yaní ewaní imóníro amípí bí wáwuní oimoaneyíníro tíro éíríxiní.

¹⁹ Seyíné e nerónáyí, nepa amípi ayá tñí imóniri nípémáná ríwíyo seaímeanía imóniri enípi awí eámeámí yáraríhoi. Api dñí ηwiráripaxí imóniñípirini. Api dñí niyimíñí imóniñípi maxirípirífa nání sñáníñí eánarígíápirini.” É urírixini.

“Nioni nira weapíápi símimanímini tinei.” uríñí nánirini.

²⁰ Timotioxi, nioni e érixiniri dñí ríñwirárinápi ríwímini mitipani. Símimanímini tinei. Ámá Gorixomi mixelarígíáyí xwíyá íkíá iwíyo dání rarígíápi tñí xwíyá ikweakwímí rinaríñípi —“Api xixeni níjía imóniñípirini.” niri ro aí yapí rarígíápirini. Api tñí gí tñí e dání xe orípoyiniri sñwí miwinípa érixini.

²¹ Ayí ámá wí “Xwíyá apimi dání níjía imóniñwaénerini.” niriniríñípiimi dání ríxa majímajía néra xenwími ugíá enagí nání raríñini.

“Gorixo wá ríwianíwinígní.” nimónarini.

Payí Poro Timotio nání ríwíyo eañnaríní.

Payí rina Timotio nání Poro ná ríwíyo eañnaríní. Poro ámi añf yoí Romíyo gwí nñwearná Timotio síní Epesasiyo nñwearní Jisasoyá siyikí e imónígfáyo umeñweañáná Poro “Nioní nípíkipírí añwi ayorfaní?” nñyairíná Timotio ení neága nuri pí pí wímeáfpimí xopíraráf wipaxí imóníwínígníri payí rina nearí dñf sixí umímoñínígní.

¹ Poroní —Nioní Goríxo wimóníagí nání Kiraisí Jisasoyá wáf wurímeiaríñá woníríní. O tñí níkarínírnífpimí dání dñf nñyimíñf imóníñwá Goríxo negí símímaníyo dánírní “Apí seaimíáríní.” nearírnífpí nání wáf wurímeíwínígníri nñrípéañoníríní.

² Nioní Timotioxí —Joxí gí niaíwoxíníñf dñf sixí ríyíñáoxíní. Joxí nání payí rina nearí mónaparíñí. “Negí ápo Goríxo tñí Áminá Kiraisí Jisaso tñí awaú wá ríwianírí ayá rírnírnírní joxí nñwayírnírní ñwearní nání siiri éfisixíní.” nimónaríní.

“Joxí nání Goríxomí yayf wiaríñáríní.” uríñf nánírní.

³ Nioní aníñf ikwáwíyiraní, áríwíyiraní, Goríxomí joxí nání ríxíñf nñruríyíríná omí —O nioní yaríñf re ninírní “Negí aríowa omí píraníñf nñxídnírní yagíápa nioní ení axífpí xídaríñáonírní?” yaríñf e ninírní esísí bí mñníní xídaríñáoníní. Omí joxí nání ríxíñf nñruríyíríná yayf wiaríñáríní.

⁴ Nioní yayf nñsiárimí nñbiríná joxí ñwáf neawáríagí raníñáfpí nání dñf nñmoríná ámi dñf nífá ayá wí ninírní nání “Sñwáf oranímíní.” nñyairíní íkírníñf sípí niaríñfíní.

⁵ Joxí nání dñf nñmoríná dñf re ninaríñfíní, “O mimónf dñf wíkwíroñomaní. Aga nepa Jisasomí dñf wíkwíroñoníní.” Dñf e ninaríñfíní. Dñf ríáí Roisí xámí wíkwírorí dñf rínáí Yunisí ení wíkwírorí yagíápa joxí ení “Axífpí wíkwíroaríní.” nimónaríní.

“Xwíyífá yayf neainaríñfípí nání ayá mñsinípaní.” uríñf nánírní.

⁶ Ayínání dirírf rífpí osimíní. Nioní gí wé seáyí e síkwiáraná Goríxo e epaxo imóníwínígníri simíxíñfípí —Apí ríxa rírnayíní yáriníñfípírní. Apí ámi rífá ápiáwí xwé oenírí pírámí yaríñwápáníñf inírnírní.

⁷ Ayí rífpí nání ríraríñí. Goríxo kwíyíf ayá ígígníf neainípnaxí imóníñfípí mñneaiapí ení neánírne ñweañwá nání neaimíxírí amáyo dñf sípí wianíwá nání neaimíxírí awayíní nñpíreánírne yaníwá nání neaimíxírí ení nání imóníñfípí neaiapíñf enagí nání raríñí.

⁸ Ayínání negí Áminá Jisasi Kiraiso nání wáf nurírní ayá wí mñsiní ananí wáf urírnírní. Nioní o nání wáf urímearíñagí nání gwí nñwírírnígní nání ení ayá mñsinípa éwínígní. E mepa nerí Goríxo ení sixí símíxíñfípimí dání re yaiwírírní, “Nioní ení Poro enípa axífpí nerí xwíyífá yayf neainaríñfípí wáf uraríñáfpimí dání xeaníñf nñnimearíñáyí, ananírní.” yaiwírírní.

⁹ O nene yaríñwápí nání dñf nñmorí yeáyí nñneayimíxemearí gí amá siyíkwí mñígnígníf oimónípnayínírní wéyo ífá neaumíríñfmaní. Enírná dání “Nioní wá nñwianírí e wíimíáríní.” yaiwíaragífpí nání dñf nñmorí yeáyí nñneayimíxemearí nioníyáyí oimónípnayínírní wéyo ífá neaumíríñfíní. O xwífá síní mñmíxírnígní re nñyairíñfípimí dání wá neawianíñfíní,

“Kiraisi Jisaso ámáyo yeáyf uyimixemeáw+n+g+n+r+i uowár+f+m+g+n+i.” n+yaiwir+ñ+pimi dáni wá neawian+ñ+r+i+n+i.

¹⁰ Enjíná dáni wá e neawian+ñ+r+i enag+i aí agwi ríná Kiraisi Jisaso —O yeáyf neayimixemeanfa nán+i neaiñor+i+n+i. O ríxa xwíá tfyó n+ñ+r+i+ñ+pimi dáni Goríxo “Wá seawian+m+fár+i+n+i.” ráriñp+i ríxa s+ñáni piaum+m+f in+ñ+r+i+n+i. Xwiyfá nene yayf neainar+ñ+pimi dáni Jisaso wfá neaókím+xáná re n+yaiwirane n+jfá imón+ñw+n+i, “Pear+ñwápimi Jisaso xop+rár+m+f iyf r+iw+ñ+n+g+n+i? D+ñf n+y+m+ñf nene manf+n+f an+ñf ñweanfwá nán+i ip+i r+neaiap+ñ+n+g+n+i?” n+yaiwirane n+jfá imón+ñw+n+i.

¹¹ Xwiyfá yayf neainar+ñ+r+i ap+i nán+i áwanf ur+i+mer+i wáf ur+i+mer+i uréwap+yemer+i éw+n+g+n+r+i n+r+peañon+r+i+n+i.

¹² E n+r+peañon+i enag+i nán+i xean+ñf r+i+p+i nímean+ñ+r+i+n+i. E ner+i aí ap+i nán+i nion+i ayá wí m+ninar+i+n+i+n+i. Ayf r+i+p+i nán+i ayá wí m+ninar+i+n+i+n+i. Goríxo, nion+i d+ñf w+kwf+ronjáo nán+i nion+i n+jfár+i+n+i. “O xwiyfá yayf neainar+ñ+r+i wáf r+méw+n+g+n+r+i nán+i fán+ñf niepfxfnias+ñ+p+i sfá Jisaso weap+n+fáy+i imón+fe nán+i anan+i menweapaxor+i+n+i. Ámá ámi s+ñf xegf bi tfn+i sayá nim+x+i+r+i r+i+p+r+i+x+i+n+i+n+i menweapaxor+i+n+i.” nimónar+ñag+i nán+i ayá wí m+ninar+i+n+i+n+i.

¹³ Xwiyfá enw+peár+i+n+ñf, nion+i xam+ñox+i e dán+i wáf ur+i+r+i uréwap+yiri éw+n+g+n+r+i s+ñwep+g+f siarfná arfá niñp+i xaíw+f fá x+r+f+r+i+x+i+n+i. Kiraisi Jisaso tfn+i nawín+i nikár+i+n+r+fná d+ñf w+kwf+r+r+i d+ñf s+x+f uyir+i ner+ñ+pimi dán+i xwiyfá ap+i xaíw+f fá x+r+f+r+i+x+i+n+i.

¹⁴ Xwiyfá ayá tñf imón+ñf fán+ñf siepfxfniasin+ñf ap+i kwíyf Goríxoyápimi dán+i —Ap+i siyikw+f bi m+ín+ñ+p+r+i+n+i. D+ñf neax+xéron+ñ+p+r+i+n+i. Apimi dán+i fán+ñf siepfxfniasin+ñ+p+i fá n+x+i+r+i+n+i menweá+r+i+x+i+n+i.

“Esa p+ropen+s+fyó dánfyf n+niep+samoár+m+i ug+fawix+i+n+i.” ur+ñf nán+r+i+n+i.

¹⁵ Jox+i n+jfár+i+n+i. Esa p+ropen+s+fyó dánf Jisasom+i d+ñf w+kwf+roar+g+fá nfn+i n+niep+samoár+m+i ug+fawix+i+n+i. N+niep+samoár+m+i nuróná wigf wáu Pigeraso tfn+i Xemoseniso tfn+i awáu en+i n+niep+samoár+m+i ug+fisix+i+n+i.

¹⁶ E ner+i aí “Ám+fná Jisaso Onesiporasom+i tfn+i ámá xegf añiwám+i wear+g+fáyó tfn+i ayá ur+m+x+f+w+n+g+n+i.” nimónar+i+n+i. Ayf r+i+p+i nán+r+i+n+i. O ámi ámi d+ñf s+x+f n+mímoay+ñ+r+i+n+i. Nion+i gwf ñweañáon+i nán+i aiwi ayá m+iwin+f

¹⁷ añf Rom+i r+i+pimi n+rémónap+r+fná nion+i nán+i ayá tfn+i p+fá néra nuri nímean+ñ+n+g+n+i.

¹⁸ Ayfnáni “Sfá negf Ám+fná Jisaso ámá n+yon+i mí ómóm+x+m+f enfáyimi om+i ayá ur+m+x+f+w+n+g+n+i.” nimónar+i+n+i. Nion+i s+ñ+i Epesas+yo ñweañáná seáyf o niñp+i nán+i en+i jox+i ríxa n+jfá imón+ñ+n+i.

2

“Xwiyfápi wíyo en+i fán+ñf wiepfxfnias+r+i+x+i+n+i.” ur+ñf nán+r+i+n+i.

¹ Ayfnáni gf niaíw+n+ñf imón+ñox+i, jox+i re n+yaiwin+r+i+ñ+pimi dán+i, “Kiraisi Jisaso tfn+i nawín+i ikár+i+n+ñáon+i enag+i nán+i Goríxo wá wí m+n+wian+p+a yar+ñ+r+i+n+i?” n+yaiwin+r+i+ñ+pimi dán+i enf s+x+f eáne+i.

² Xwiyfá nion+i ámá obaxf arfá egfe dán+i rarfná arfá niñp+i jox+i en+i ámá d+ñf uñw+rár+paxf imón+g+fáyó áwanf nur+i+r+i fán+ñf wiepfxfnias+r+i+x+i+n+i. Ayf e dán+i xam+ñf wíyo uréwap+yipaxf imón+p+r+fa nán+i r+r+r+i+ñ+n+i.

“Jisasom+i x+fdar+ñag+i nán+i sikár+fápi xwámám+f wí+r+i+x+i+n+i.” ur+ñf nán+r+i+n+i.

³ Ewayf xwiyfá bi r+i+p+i nán+i d+ñf moi. S+m+ñf wínar+g+fáyf wam+i wímean+p+i nán+i ududf mir+i+n+pa nero wigf m+x+f ináyom+i enf neán+ro númi

uxádarigfáwa yapí joxí ení axípi e nimóniri Kiraisi Jisasomi nixádirfána símeanfápi nání ududf mirinpa nerí xe onímeaniri xádirixini.

⁴ Siminí wínarigfáwa siminí wínarinwáo none yarinwápi nání yayí owininiri pí pí ominí áamá sá ayí ayo yarigfápi xe nawíní rígwírígwíniní oéaniniri mé ná bini xfo wimónarinípiní yarigfáriní.

⁵ Ewayí xwiyfá rípi nání ení diní moi. Yamiyamúrónigí inarigfá go go yamiyamúrónigí inípirí nání xiáwo rárfípimi xixeni arfá miwí aniní winfagi nání maní niwialkiri xegf diní tñni áwini e niyaimi niyapirfnáyí, yayí niwimori yamiyamúrónigí ninirfná múróomi mñni winípi wipaxí menini.

⁶ Ewayí xwiyfá rípi nání ení diní moi. Áamá nirkwíniri omiseáyí éo, o xámi wíwami nimúrori aiwá nimiri nipaxorini.

⁷ Ewayí xwiyfá nioni nira weaparináyí nání diní moi. Joxí e nerfna Ámináo simixinípiní dání re yaiwipaxíriní, “Ayí api nání rfa rinini? Api nání rfa rinini?” yaiwipaxí enagi nání “Api nání diní moi.” rirariní.

⁸ Joxí Jisasi Kiraiso nání arfá wí mikeamopani. Nioni xwiyfá yayí neaparinípi wáf nírífná re rarinápa “O nipémána ámi xwárfpáyo dání wiápfnímeanorini. Negí arfo mixí ináyí Depitoyá iwiárfawéyí worini.” E rarinápa o xixeni api e imóninorini.

⁹ Nioni xwiyfá api wáf urarinagi nání “O nikipwini miyarinini.” niniawiro xeaniní nínikarayiro áamá ríkkírfo yarigfáyo gwí nwírárarigfápa api ení api ení nigfáriní. Nioni gwí niwírárarigfá aiwi xwiyfá Gorixoyápi ení gwíniní mñwírárinini.

¹⁰ Xwiyfá Gorixoyápi ení gwíniní mñwírárininagi nání nioni áamá Gorixo xegf ía yiyamiximí eníyí nání diní nimori nioni níkararigfápi nípimini xwámámí wiariníriní. Áamá ayí Kiraisi Jisasomi diní wíkwíróána o tñni nawíní níkarinirínipimi dání yeáyí uyimixemeari anfnami xfo tñni aniní seáyí e nimóniro nweapírfá nání wimixiri éwíniginiri e yariníriní.

¹¹ Xwiyfá re rininípi nene diní nwíráripaxípirini, “O tñni níkarinirínipimi dání penwaéneniní enánáyí, diní niyiminí ení tñnwaéne nimóniri o tñni nweanfáriní.

¹² Nene pí pí neámeáyo xwámámí niwiranénáyí, wíyo ení seáyí e niwimónirane xfo tñni nawíní umenwéanfáriní. Nene ‘O negí Ámináomani.’ níríranénáyí, xfo nene nání ení ‘Ayí nání nioni majfáriní. Gf áamá wímani.’ riníriní.

¹³ Nene inína diní neapírfáripaxípi mepa yarinagwi aiwi o sa aniní diní unwíráripaxípi yarinorini. Ámi siní bñ nimixiri rífaxí mimóninjo enagi nánirini.” Xwiyfá e rininípi nene diní nwíráripaxípirini.

“Uréwapiyarigfáyí xwiyfá ximiximí niniro mirinpa érixini.” uriní nánirini.

¹⁴ Xwiyfá nioni rirarinápi áamá joxí tñn e nweagfáyo dirí wírixini. E nerfna Gorixo siníwí aninje dání joxí ríperírfá xwiyfániní bñ mirí aga nepa sekaxí re urírixini, “Xwiyfá nání ximiximí niniro mirinpa époyí.” urírixini. Ximiximí niniro rínarigfápi áamá wíyo naní bñ wíarinímani. Arfá wiarigfáyo xwírfá wíxeariní enagi nání rariní.

¹⁵ Gorixo “Timotio mímíwiároariní wo rfa imóniní?” osiawiniri aniní miní érixini. Xwiyfá nepaxiní imóninípi xegf rininípa nirenwípea nurí urírixini. E nerí re érixini. Áamá wigí ominí nerfna naní éfá enagi nání “Áamá ominí nioni éapi siníwí niwinirfnáyí, ayá ninífaxímani.” yaiwiarigfáyí yarigfápa axípi érixini.

Sípí xwiyá Gorixomi mixídipa rarigápa nánirini.

16 Xwiyá áamá Gorixomi mixídipa neríná riro íkta iwíyo dáni riro yarigápa gí tñf e dáni orípoyiniri sñwí mîwînpa érixini. Ayí rîpi nánî rarîñini. Xwiyá íkta iwíyo dánî rarigápa, ayí Gorixomi mixídipa epíra nánî ná jé xixoyípií mîoarîñirini.

17 Áamá ayí wigí pîné e rarigápa oremánîf xwé nimóga unfa enagi nánî rarîñini. Áamá e rarigápa wigí waú Xaimeniaso tñî Pairitaso tñî awaúrini.

18 Awaú xwiyá nepaxîf imónîfpi pîni nîwiárîri majîmajîá néra xewímî nuríná re rarigápa, “Kiraismî dîñf wîkwírówaéne negí dîñf sîñf neaimîxîfîpimî dánî rîxa wîápnîmeáwá enagi nánî nîpémáná negí warápi ámî rîwéná bî wîápnîmeaníámanî.” rarîñagî nánî áamá dîñf wîkwírógá wî mîdîmîdánî ayagwí imîxárînfárini.

19 Wí mîdîmîdánî ayagwí imîxárînfá enagi aiwî xwiyá Gorixoyápi sîñánîf eaárîni. Xwiyá oyápi sîñá anî nîmîrîróná sîñá iwamó nîtiwayîrorî tîgápa wî mîkwierómioá xaiwí sîñánîf eánîfpi yapî imónîni. Sîñánîf eánîfîpimî rîwamîñf rîpiaú nîrîni eánîni, “Áamá xíoyá imónîgápa ayí Ámínáo o nîjîrîni.” rîni “ ‘O gí Ámínáorîni.’ rarigápa gîyí gîyí wigí sîpî yarigápa rîwîmîni umamórixini.” rîni enîpiaú apimî nîrîni eánîni.

“Gorixomi seápa nanî wiipaxoxi imónîrixini.” urîñf nánirini.

20 Anî xwé wîwámî sixí xîxegîni wenî. Sixí awiaxí sîñá gorí tñîranî, sîñá sirîpá tñîranî, imîxîniñîpîni mîwenîni. Úrapî sixí íkta tñîranî, xwá tñîranî, imîxîniñîpîni enî wî wenî. Wîniyá ayá tñî mearîgápa rîni. Wîniyá ayá tñî mîmearîgápa rîni.

21 Ayínánî áamá gîyí gîyí sîpî apî nîpîni nánî igfánîf eánîgápa, ayí áamá Gorixomi seápa nanî wiipaxîyîrîni. Sixí ayá tñî mearîgáwánîf imónîñoî. Xí “Awá tñî e éimîgîni.” wimónarîñîpî nánî rarîñf imónîf wánîf imónîñoî. Sixí rîxa dîñf peyeañwá yapî mimónî anî xiáwo sîni awá tñî aiwá ríá yeaanîpaxí imónîñwá yapî imónîñoî. Sixí pí pí nanî imónîñîpî neríná meámánîrî wî e píranîf nîmîxîniro wenîwá yapî imónîñoî.

22 Ayínánî íwî sîkîñoýîné íeapá seainîfpi pîrî nîwîaîkiárîmî éf úrixini. “Wé rónîf imónîñîpîmîni oîponîmîni.” yaiwirî “Xwiyá nepaxîf imónîñîpîmî dîñf nîkwíróa oumîni.” yaiwirî “Ámáyo dîñf sîpî owimîni.” yaiwirî “Áamá tñî piyá owîrînaneyî.” yaiwirî nerî áamá íkwîráfnánîf imónîgápîmî dánî Ámínáo arîrá oneainîrî urarîgápa tñî nawîni xîxenî e érixini.

“Xwiyá ikweakwîmî rarigápa arfa mîwî píranîf wé urórixini.” urîñf nánirini.

23 E nerî aí xwiyá majîmajîá nikárîniro dîñf ríá nîxeyánîmáná ikweakwîmî rînarîgápa bî xe onîxîmeanîrî sîñwí mîwînpa érixini. Joxî nîjîrîni. Xwiyá apî nîrîróná sa xîmîxîmîni nîniro rînarîgápa enagi nánî rarîñini.

24 Ámínáooyá xînáinîf nîmónîrî omîñf wîiarîgápa gîyí gîyí xwiyá xîmîxîmî nîniro mîrîpa érixini. E mepa nero áamá nîni nánî wá wumîxîro píranîf uréwapîyipaxí imónîro “Sípî áamá ayí nikárîpa ananîrîni.” yaiwîro érixini.

25 Uréwapîyaríná manî pîrî wîaîkîmî yarîgápa awayîni xwiyá nurîro píranîf wé uroanîro érixini. Ayí “Xwiyá nepaxîf imónîñîpî, ayí apîrîanî?” nîyaiwîro xîxenî e waropárî epíra nánî xámî imónîgápa

Gorixoyá dñj tñni rfwimnini mamófrixiniri awayini xwiyfá nuriro píráníñj wé urófrixini.

²⁶ Ámá ayf ámi dñj fá nixiriro awí obo —O xfo wimónarñjpi oépayiniri yapí wíwapiyinorini. O awí ñweañj manj umónfápimi dáni ayf nurakínárimni úfrixiniri awayini xwiyfá nuriro píráníñj wé urófrixini.

3

“Jisasomi oxfdimni.” yaiwiarñjagi ai ámá sipi xixegñi epfrfa nani sanj runinfáriní.” urñj nánirini.

¹ Joxi rñpi nani dñj irónei. Sfá yoparf imónñjyf tñjíná Jisaso weapínfáyi siní mimónñjáná “Omí anñj ouxfdaneyi.” yaiwiarñgáyo sanj wunipaxf imónñjpi wímeanfáriní.

² Ayf ámá sipíyf rñpi rñpi epfrfa enagi nani rarñjini. Wiwanñjñni dñj sipi iniro ñgwí nani íkññj sipi iniro mixf meakñññiro wárxá imóniro ikayfwí rñro xináixaneyo aríkwfkwf wiwo ámá amípi nanj bi wíagfa ai yayf mñwipa ero pí pí ñwfá imónñjpi wíwífá rñrómf ero

³ úrxímeáyo dñj síxf muyipa ero sfmísf neainiróná piyfá mñwññpaxf imóniro sipi owímeaniri mñmayfó rñro pí pí feapá winarñjpi mñwiaíkipaxf imóniro pí pípi oyaneyññri neróná ímf tñni ero pí pí nanj imónñjpi nani wikf óñro

⁴ wigf wñnyf ai nani mñyf urñro pasá umero ayá nepeárímáná úrapí ero wiwanñjyf nani “Seáyi e mimónpa reñwñni?” yaiwinñro amípi nerfna Gorixo yayf winarñjpi nani íkññj sipi bi mñwí wiwanñjyf yayf winarñjpiñni nani íkññj sipi wiwo epfrfáriní.

⁵ Mimónf xwiyfá nñro “Gorixomi píráníñj xfdanñro rfa yarñjoi?” onea-iaiwípoyññri nero aiwñ oyá enj eánñj xfomi xfdpfrfa nani wimñxpaxf imónñjpiñni rfwf umopfrfáriní. Ámá e yarñgáyf tñj e yarfrófrixiní.

⁶⁻⁷ Ayf ámá ayfya wí rñpi yarñgá enagi nani “Ayf tñj e yarfrófrixiní.” rñrarñjini. Wigf xwiyfá piypiyf urarñgápiñni dáni anj ákññayo nñpáwiwo apíxí wigf fwf éfápimi dáni ayá udunarññwami —Íwa dñj nñpñkwñni mñmaxirñgíwariñni. Wigf mñj winarñjpiñni dáni sipi oyaneyññri nñpemeánmñ warñgíwariñni. Nñjfa oimónaneyññri anñj minf nñwapññri ai xwiyfá nepaxñj imónñjpi tñni xixeni nñjfa mimónarñgíwariñni. Íwami yapf wíwapiyarfná arfá nñwiwo nani gwfyónñj nikññpeaññri ñweañjoi.

⁸ Enjíná Janiso tñni Jaboriso tñni awaú Mosesomi manj pñrf wiaíkimf yanñri nani egfpa ámá sipi ayf —Ayf dñj rfa xeyánñgáyf enagi nani dñj nñpñkwñni mñmoarñgáyrñni. Xwiyfá nepa imónñjpiñni dñj mñkwñroarññagfa nani Gorixo rfwf umonñyfrñni. Ayf eni awaú egfpa axñpi xwiyfá nepaxñj imónñjpi pñrf wiaíkimf yanñro yarñgáriní.

⁹ Enjíná yegf Isireriyf wigf awaú Mosesomi manj pñrf wiaíkimf owiaiyññri yarñgípi sñwñ nñwñnaxfdñroná “Majmajfá nikárññri rfa yarññi?” yaiwiagfapa agwñ rfná eni ámá nñni sipi yarñgáyf wigf yarñgápi sñwñ mí nómxñroná “Majmajfá nikárññro rfa éfawixñni?” yaiwipfrfa enagi nani xwiyfá nepaxñj imónñjpi pñrf wiaíkimf yanñro yarñgápi sñpúrurí epfrfáriní.

“Nioni rñréwapiyñjapi xaiwf fá xñfrixiní.” urñj nánirini.

¹⁰ Joxi nioni tñni nemerai sñwñ nanaxfdagoxi enagi nani nioni ámáyo uréwapiyemeagápirani, nemerfná yagápirani, e oemññri yagápirani, Gorixomi dñj nñwñkwñroa wagápirani, wikf mñwónpa nerñ awayini

yagáp+raní, áamá nání wá nunag+piraní, xean+ñí xwámám+ wiagáp+raní, apí n+ip+iní yagápi nání joxí n+ij+ár+iní.

¹¹ Nioní an+í Adiok+iyí r+in+ñ+ip+imí t+íní Aikoniam+iyí r+in+ñ+ip+imí t+íní Risit+raí r+in+ñ+ip+imí t+íní an+í apiaú apimí wá+ ur+imear+íná xean+ñí nikár+tagí nání r+ín+ñ+í nímean+íp+í nání ení joxí n+ij+á imón+ñ+iní. Xean+ñí r+á t+ñ+í nikár+ay+íag+fa aí xwámám+ wiñár+iní. Apí n+ip+im+iní dání Ám+in+áo é+í n+im+im+in+ñ+ir+iní.

¹² Ai, áamá Kiraisí Jisaso t+íní naw+íní ikár+in+ig+á enagí nání omí píran+ñ+í ox+ídaney+in+ri yar+ig+á n+iyoní ení xean+ñí w+ímean+ár+iní.

¹³ Áamá sipí yar+ig+áy+í t+íní mimón+í yar+ig+áy+í t+íní wig+í sipí yar+ig+áp+í sayá nim+ixa nuróná wíyo yap+í wíwap+iy+iro wíwan+ñ+iy+í oboyá d+ñ+íyo dání yap+í éwap+ín+iro ep+ír+ár+iní.

¹⁴ E ep+ír+á enagí aí xw+iy+á joxí r+iréwap+iy+in+áp+imí dání n+ij+á imón+ri “Apí nepax+ñ+í imón+ñ+ip+ír+an+í?” yaiwiár+ri en+íp+í wí ar+á mikeamó xaiw+í f+á xír+ír+ix+iní. Ay+í r+ip+í nání r+irar+ñ+iní. Joxí nene xw+iy+á apí r+ir+ñ+waéne nání “Ay+í d+ñ+í ñ+wír+ár+ipax+íy+ír+an+í?” n+iyaiw+iri píran+ñ+í n+ij+á imón+ri

¹⁵ oníná dání r+íwam+ñ+í Gor+ixoyá n+ir+in+ri eán+ñ+ipi nání n+ij+á imón+ri enagí nání r+irar+ñ+iní. R+íwam+ñ+í n+ir+in+ri eán+ñ+í apí joxí f+á n+iror+ñ+ip+imí dání d+ñ+í ém+í saím+í mon+íp+í mor+fa nání s+íwán+ñ+í sipemear+í Kiraisí Jisasomí d+ñ+í w+íkw+író+ip+imí dání yeáy+í r+iyim+ixemean+fa nání s+íwán+ñ+í sipemear+í epax+ír+iní.

¹⁶ Gor+ixoyá r+íwam+ñ+í n+ir+in+ri eán+ñ+í n+ip+iní x+óyá kwíy+ip+imí dání n+ir+iro eag+áp+ir+iní. Nepa imón+ñ+ip+í nání nearéwap+iy+ipax+í imón+ri xenw+í yar+ñ+wápi nání s+íwá neaipax+í imón+ri ay+iyum+í neaipax+í imón+ri wé rón+ñ+í imón+ñ+ip+í yan+fwá nání yay+fw+í neamepax+í imón+ri en+íp+ir+iní.

¹⁷ Xw+iy+á apí áamá Gor+ixoyá imón+ig+áy+í r+íp+iaú ep+ír+fa nán+ri+iní. X+fo “E é+ír+ix+iní.” wimónar+ñ+ip+í ep+ír+fa nání en+í six+í eán+iro pí pí nan+í imón+ñ+ip+í ep+ír+fa nání ip+imón+iro ep+ír+fa nán+ri+iní.

4

“Xw+iy+á Gor+ixoyápi wá+ ur+ri xixeni eri é+ír+ix+iní.” ur+ñ+í nán+ri+iní.

¹ Kiraisí Jisaso n+íweap+ri áamá n+iyoní s+ñ+ání n+íwimón+máná m+ix+í ináy+ñ+ñ+í nerí áamá x+óyáy+í xwiox+íyo m+imeám+í eri peg+áy+oraní, s+in+í s+ñ+í nimón+ri ñ+weag+áy+oraní, womí womí p+á n+iméra urí en+á enagí nání o t+íní Gor+ixo t+íní awaú s+ñ+w+í an+ig+íle dání xw+iy+á apimí joxí wiár+í m+imúropax+í imón+ñ+í r+ip+í or+ir+m+iní.

² Xw+iy+á Gor+ixoyápi wá+ ur+ír+ix+iní. “Ar+á owianey+í.” wimónar+ñ+agí n+íw+in+ir+ínar+an+í, “Ar+á m+íwipa oyaney+í.” wimónar+ñ+agí n+íw+in+ir+ínar+an+í, wá+ ur+ri nání ip+imón+ír+ix+iní. Áamá Gor+ixoyá imón+ig+áy+í sipí yar+ñ+ag+fa n+íw+in+ir+íná wig+í yar+ig+áp+í nání ayá owudun+in+ri m+ix+í ur+ri “P+íní wiár+ípoy+í.” ur+ri é+ír+ix+iní. Jisasomí píran+ñ+í oux+íd+ípoy+in+ri en+í r+irém+ix+í wír+ix+iní. Apí apí nerí aí apax+í mé nan+í mimónar+ñ+ag+fa n+íw+in+ir+íná wik+í t+íní mur+í away+in+í nuréwap+iya ú+ir+ix+iní.

³ Ay+í r+ip+í nání r+irar+ñ+iní. Xw+iy+á enw+ipeár+in+ñ+ip+í áamá paim+m+í n+íwiro ar+á m+íwí ep+ír+íná r+ixa anw+í er+in+í. Ay+í apí ar+á m+íwí re ep+ír+ár+iní. Xw+iy+á xeg+í b+í imón+ñ+ip+iní ar+á owianey+in+ri wig+í wimónar+ñ+ip+í t+íní xixeni uréwap+iyar+ig+áy+in+í n+ímearo awí eámeám+ñ+ñ+í ep+ír+ár+iní.

⁴ Xw+iy+á nepax+ñ+í imón+ñ+ip+í r+íw+im+in+í n+ímamoro p+iy+ñ+í ikay+fw+íyo ar+á n+íwiro x+ídan+iro nání ep+ír+ár+iní.

⁵ Ayf e epifraf enagf af joxf dnf nanfnf nfmorf xixenf irfnf efrxfnf. Pf pf sfmafpf sa xwamamf wirf amayo xwyfayf neainarfnf waf urfmemfnrf erf Kiraisoyaf xfnafxnf nfmonrf omnf wifraf nanf imonfnjoxf amayo e wifwfnfgfnrf imonfnf pf tnf xixenf erf efrxfnf.

⁶ Ayf rfpf nanf rrfarfnf. Gorfxo nanf nanwf rdyowaf nerfnaf apfawf xwe owenrf inifgf wainf iwayfmoarfgfapfnfnf nionf gf ragf rfxa iwayfmoanfro yarfnof. Nionf nfpkfrf af anwf ayo enagf nanf rrfarfnf.

⁷ Nionf Kiraisomf nuxfdfrfnaf amaf “Xfo xoprfarf nfnrfenfnof?” nfyawfnrf enf neanrf enf menarfgfapfnfnf yarfafonfnf. Amaf yamfyamuronfgf nfnrfonaf yoparf e mufoarfgfapfnfnf yarfafonfnf. Xwyfayf nene dnf fkwfroarfnwaf wf mfmwifaro xafwf fa nfxra ufafonfnf.

⁸ Ayfnanf amaf yamfyamuronfgf nfnrfonaf xamf mufoomf yaf wifoarfgfapa nionf nanf enf rfxa imonarfnfnf, ayf rpfnf. Amfnaf —O amayo pfaf nfmernaf xixenf wif yarfgfapf tnf wifarfnfnf. O yaf nfmorf Kiraiso enfpimf danf “We rfnfnjoxfnf.” nrfarfnfnfnf. Apf nionf nanfnf mfmfnf. Ayf amaf gyf gyf Kiraiso negf sfnwaf anfnwaf weapfwfnfgfnrf wifmonarfgfayf nanf enf imonfnf.

“Nionf tnf e nanf anfnf bfrxfnf.” urfnf nanfnf.

⁹ Timotioxf snf mf nionf tnf e nanf bfraf nanf anfnf minf efrxfnf.

¹⁰ Ayf rfpf nanf rrfarfnf. Dimaso amfpf amaf Gorfxomf mfxfdarfgfayf yarfgfapf nanf wifmonfagf nfnepfsamofrnf anf Tesaronafkayo nanf unfgnf. Kresenfo enf Garesia pifopenfyo nanf unfgnf. Taitaso enf Darimesia pifopenfyo nanf unfgnf.

¹¹ Ruko xegf xewfnf nionf tnf nweanwf. Ayfnanf joxf Makomf nfwrfmfamf bfrxfnf. O sanf nfnrfaropafx imonfnjof enagf nanf rrfarfnf.

¹² Nionf Tikikaso rfxa anf Epesafyo nanf uowarfarnf.

¹³ Joxf nfnfnaf gf ifaf nfnfnof anf yof Tfrowasfyo Kapasoyaf anfwamf pfnf wifarnaf tnf bkwf tnf nfmefa bfrxfnf. E nerfnaf “Bkwf sipfsipf waraf tnf imxfnfnpf, apf anfpaxrfanf?” nfyawfnrf apf enf nfmefa bfrxfnf.

Arekfsadao nanf urfnf nanfnf.

¹⁴ Amfpf ainxf tnf imxfarfnf Arekfsadao, o aga spf nfkarfnfnfnf. E nfkarfagf af Amfnaf xfo nfkarfnfpf tnf xixenf pfrf umamonfarnf.

¹⁵ O aga spf nfkarfnf enagf nanf joxf enf amaf omf sfnwaf nfwfnaxfdfrf efrxfnf. O none urwafymearfnwaf mfmwifafkf emfnrf nanf mfrmfrf nfaxdfnf enagf nanf rrfarfnf.

“Amf nfnepfsamofrnf ufafa af Gorfxo ef nfmfnfnfnf.” urfnf nanfnf.

¹⁶ Iwamfo xwrfxf nfmernaf nionf wafwfnmfnrf xwyfayf urarfnaf amaf wo sopfnf mfnof nfnf nfnepfsamofrnf ufawxfnf. “E nifaf nanf Gorfxo xwyfayf bf mufearpa efwnfnfnf.” nfmofarfnf.

¹⁷ Ayf nfnepfsamofrnf ufafa aif Amfnaf wf mfnepfsamof enf sxf nfmxfnf enagf nanf nionf anf xwrfxf nfarfghwamf danf xwyfayf nionf waf rfmearfnaf urarfnaf emayf anf amf gmf danfyf araf nfgfarnf. Af, manf nionf umonfnfpimf danf Amfnaf ef nfmfnfnfnf.

¹⁸ Ayfnanf nionf nfnfnf. Nionf snf xwfaf tfyo nweanaf pf pf Poromf spf owifkaraneyfnrf nifaf Amfnaf ananf ef nfnfmfnfnfnfnaf anfnamf xfoyaf xwioxfyo onweanrf yeayf nfyimxfmefarnfnf. Ayfnanf omf fnfnaf seayf e numfeyoaf ufwnfnfnf. Apf e efwnfnfnf.

Yayí nɪwɪwárɪrɪná urɪŋɪpɪ nánɪrɪnɪ.

¹⁹ Joxɪ Pɪrisiraímɪ tɪnɪ Akwiraomɪ tɪnɪ ayaúmɪ tɪnɪ Onesiporasepówamɪ tɪnɪ áamá ayo “Poro yayí seaiwárénapɪŋoɪ.” urɪrɪxɪnɪ.

²⁰ Re nánɪ nɪbɪrɪná Erasɪtaso aŋɪ Korinɪyo urɪnɪŋɪrɪnɪ. Tɪropimaso sɪmɪxɪ yarɪŋagɪ aŋɪ Mairitasɪyo wárɪŋárɪnɪ.

²¹ Rɪwɪpɪ yarɪŋɪná sɪnɪ mimónɪŋáná sɪnɪ mé aŋɪnɪ bɪrɪxɪnɪ. Yubiuraso tɪnɪ Pudéniso tɪnɪ Rainaso tɪnɪ Kɪrodiao tɪnɪ yegɪ nɪrɪxɪméá re ŋweagɪáyɪ nɪnɪ tɪnɪ yayí siowárénapɪŋoɪ.

²² Ámɪnáo wá rɪwianɪrɪ dɪŋɪ rɪkɪkayorɪ éwɪnɪgɪnɪ. Apɪrɪnɪ.

Payí Poro Taitaso nání eañnarini.

Payí rina Taitaso nání Poro eañnarini. Taitaso Judayí womani. Émáýí worini. Poro émáýí aņyoy xwiytá yayí winipaxipi wáf urimearíná artá niwiri Jisasomi diņí wikwíronorini. Poro tñi nawini emegí worini (Wáf wurimearigfáwa 15:2, 2 Korini 7:6-7, 8:6,16). Jisasoyá siyikí imónigfá pirinwí yoí Kiritiyi rininipimi nweagfáyo umenweawiniginiri urípeañorini. O e ninweari umenweañáná Poro wí e dání “Numenwearíná e epaxí e epaxí tiyí rimónini?” yaiwíwiniginiri payí rina neari wiowáriniginini.

¹ Poroni —Nioni Gorixoyá xináininiņí nimóniri omiņí wiiariņá wonirini. Jisasi Kiraisoyá wáf wurimeariņá wonirini. Ayí Gorixo áamá nioniyá oimónipoyiniri fá yiyamiximí yagtyí xfomi diņí wikwíroro xwiytá nepaxiņí imóniņipi —Apí áamá Gorixomi píraninijí nixídiróná epaxipi nánipirini. Apí nání xixeni nijfá imóniro epírfá nání wáf wurimeariņá wonirini.

²⁻³ Nioni diņí re niyaiwiri wikwímonini, “Áamá Gorixomi diņí wikwíroarigfáyí wí maníni aninijí nweapírfá nání diņí niyimini sxi umímonfárinini.” niyaiwiri niwikwímoríná wáf wurimeariņá wonirini. Diņí niyimini apí, ayí Gorixo —O yapí wí ripaxomani. O amipi wí siní mimixárinimí dání re rárinipirini, “Diņí niwíropírfáyí diņí niyimini tífáyí imónipírfárinini.” rárinipirini. Xewaninjo rárininá imónáná áamá xwiytá xfoyá wáf urírxiniri nurowárenapirini dání xwiytá apí sinjání wáf óniņirini. Xwiytá apí Gorixo —O yeáyí neayimixemeañorini. O nioni xwiytá apí áamáyo wáf urimemfa nání “Apí Poromi faninijí wiepfxiniasimiginini.” rárinirini.

⁴ Nioni Titasoxi —Joxi diņí nene ikwíronwápa ikwíronoxi enagi nání gí niaíwíniņí imóniņoxirini. Joxi nání payí rina neari mónaparinini. Negí ápo Gorixo tñi Kiraisi Jiaso —O nene yeáyí neayimixemeanforini. O tñi awaú wá ríwianiri joxi niwayiróniri nweari nání simixiri oépiyi.

Áamá Jisasoyá siyikí imónigfáyo wipeņweapaxíimónipírfáwa nánirini.

⁵ Ayí joxi rípi éwiniginiri pirinwí yoí Kiritiyi rininipimi riwárinjarini. Nioni siní píraninijí wé mĩroárfápi joxi wé roáriti nioni rírárinjapa aņí gipi gipi Jisasoyá siyikí imónigfáyí nweagfápipimi áamá wí wipeņweapírfá nání urípearí éwiniginiri e riwárinjarini.

⁶ Áamá wo nání “Omí orípeáminini.” niyaiwiríná “Apí apí e imóniņorfanini?” niyaiwiri sinwí winaxídfirixini. Áamá wí xwiytá mumeáripaxo enagi sinwí winiri apixí ná wini meañjo enagi winiri xegí niaíwí Jisasomi diņí wikwíroro áamá wí xwiytá re umearipaxí mimónipa ero, “Ayí rikikiríó nero aríkwíkwí yarigfáyirini.” umearipaxí mimónipa ero enagfá sinwí winiri nerfnáyí, anani rípeárixini.

⁷ Titasoxini, ayí rípi nání rírarinini. Áamá Jisasoyá siyikí imónigfáyo wipeņweagfáwa Gorixoyá bostwowániņí nimóniro umearigfáwa enagi nání áamá wí awami xwiytá mumeáripaxí imónírxini. Ayí wigí diņí tñinini mĩxídinipa ero aņini wikí rfá ápiáwiniņí mĩwónipa ero iniigí papikí yarigfápi nání sfmí mĩxeadípenipa ero mĩxí mípepa ero “Amipi apí nioni meapaxirini.” niyaiwiro íwí urápaniro nání mepa ero éfirixini.

⁸ Api api e mepa neróná áamá anj mídánjyo aiwá míranj ero áamáyo nanj imóninjipi owiianeyinro íkíninj sipi wiwo dñj íá xirigíáyf nimóniri ero xixeni imóninjipini ero siyikwí mningíáyf imóniro nipíreániri ero éfrixini.

⁹ Áamá xwiýfá enjwipéninj imóninjipimi pírf rakímí yarigíáyo apimi dáni enj rirémixí wiri wigí dñjyo dáni rarigíápimi xopíraráf wiri epaxí imónipírfá nání xwiýfá dñj njwiráripaxí none áamáyo uréwapiyarinjwápi tñni xixeni imóninjipi eni xaiwí íá xirírfrixini.

Mimónf uréwapiyarigíáyf nánirini.

¹⁰ Ayf rípi nání “Áamá api api imónigíáyoni urípeárfrixini.” rírarinjini. Áamá “Jisasoyá siyikí imónigíáyo uréwapiyarinjá woni imónimigini.” yaiwinarigíáyf obaxí ayf waumñni ero surímá xwiýfá rñwaniri áamáyo yapí wíwapiyaniro uriro yarigíáfrini. Áamá e yarigíáyf obaxí re rarigíáfrini, “‘Gorixomi píraninj ouxídmíni.’ niwimónirfná Jisasomi dñj niwíkwírori aí iyf símí sío niwákwínirfná ayf anjipaxí epaxífrini.” rarigíáfrini.

¹¹ Ayf wayá amípi íwf ourápaneyinro muréwapiyipaxí imóninjipi uréwapiyarigíápimi dáni áamá wíyfyá sfwí niaíwí aí tñni ríxa ayagwí ayónarigíá enagi nání wigí uréwapiyarigíápi xe uréwapiyípoyniri siñwí mñwñpaxí imóninjwini. Sa píroáripaxí imóninjwini.

¹² Enjíná wiwaninjyfyá Kiritiyf wo —O wigífyf dñj émf saímí monjyf worini. O re níriri eanjrini, “Kiritiyf aninj yapí rimearigíáfrini. Sfwí sayñinj imónigíáfrini. Aiwá ímí tñni niro ríwí síwíá yiro yarigíáfrini.”

¹³ E níriri eanjipi nepa rñnini. Ayfnáni mimónf uréwapiyarigíáyo mñxí rfá tñj arfá ófyo dáni urírfrixini. Ayf Jisasomi dñj niwíkwírorfná saminj wegíápi enj síxí eámixinro

¹⁴ Judayfyá piyinj ikayíwípi nání arfá ókiarf mímónipa ero áamá xwiýfá nepaxinj imóninjipi rfwímñni mamogíáyf sekaxí rarigíápi arfá mñwipa ero epíri nání mñxí rfá tñj urírfrixini.

¹⁵ Áamá íkwíráñinj imónigíáyf amípi apia nñni nání “Wé sfá neayíkinipaxímani.” yaiwiarigíáfrini. E yaiwiarinjagífa aí áamá íkwíráñinj nimóniro Jisasomi dñj mñwíkwíropa yarigíáyf amípi apia nñni nání “Wé sfá neayíkinipaxífrini.” yaiwiarigíáfrini. Wigí dñj sípíwí imóniri eri dñj nñyaikirorfná “Api piaxí eánipaxírani? Meánipaxírani?” moarigíápi sfá uyíkiniri eri enagi nání e yaiwiarigíáfrini.

¹⁶ Ayf manjípami dánini waropárf niniróná re rarigíáfrini, “Nene Gorixo nání dñj monjwaénerini.” nñro aiwí wigí yarigíápimi dáni waropárf rénjinj inarigíáfrini, “O nání wí dñj monjwaénemani.” rarigíáfrini. Wigí yarigíápi nání Gorixo xwirfá winiri omí aríkwíkwí wiwo nanj imóninjyf bñ epaxí mimónipa ero enagi nání rarinjini.

2

Áamá rfá rigíáwama nánirini.

¹ Ayf e yarinjagífa aí jñwaninjoxi nuréwapiyirfná xwiýfá enjwipéninj imóninjipi tñni xixeni urírfrixini.

² E nerfná áamá rfá rigíáwami re urírfrixini, “Nñpíkwini mimóninj imóninjipi dñj mñkikayopa ero ámínáowa yapñni pákíní imóniro dñj nanj íá xiriro époyí. Jisasomi dñj niwíkwíroróná saminj mñwepa ero áamáyo dñj sípi wiwo wí sípi seaikáraná xwámámí wiwo neróná saminj mñwé époyí.” urírfrixini.

Apixíwa nánirini.

³ Apianjwami eni re urfirixini, “Pí pí neróna siyikwí minigíwayíne nimónimáná ero sipí owímeaniri xwiyá mímáyó miropa ero inigí papíkí yarigápi nání mñj minipa ero apiyá imónigíwami nanj imónijipi nání wíwapiyiro époyi.” urfirixini.

⁴ “Apiyá imónigíwa wigí oxowami tñni niaíwíyo tñni dñj sixí nuyiríná wiipaxipi nání wíwapiyiro

⁵ dñj nanj fá xiripiri nání wíwapiyiro ikwiránanñj imónigíayí imónipiri nání wíwapiyiro omiseáyíwa oimónipoyiniri wíwapiyiro wá nñwuniri arirá wipiri nání wíwapiyiro wigí oxowami piránñj yeáyí wurñipiri nání wíwapiyiro éfirixini. Ámá wí apiyá imónigíwa e mepa yarñagá nñwiniríná xwiyá Gorixoyápi nání ‘Sipirini.’ ririxiniri api epiri nání wíwapiyipoyi.” urfirixini.

Íwí Sikiñowa nánirini.

⁶ Íwí sikiñowa eni pí pí neróna dñj nanj fá nixiri epiri nání enj rirémixí wírixini.

⁷ Joxi pí pí neróna dixí nanj yarñjpi tñni íwí sikiñj imónigíawami siñwepigí wírixini. Nuréwapiyiríná nanj imónijí bñ tñni sipí imónijí bñ tñni gwí nñmorí muréwapiyipa eri ámináowa yapí pákíní nimóniri eri

⁸ xwiyá enwipénijipi —Api ámá wí “Sipirini.” ririxini. Api uréwapiyiri éfirixini. Joxi tñni xewixewí rónigíayí ayá winiri nene nání xwiyá sipí bñ miripaxí imóniro epirífa nání api “E éfirixini.” rirarñjini.

Xináiwánñj nimóniro omñj wíarigíayí nánirini.

⁹ Xináiwánñj nimóniro omñj wíarigíayo enj rirémixí re wírixini, “Segí bosowami simañwíyónñj wurñiro yayí winipaxipi wiuro xixewiámí wí murípa ero

¹⁰ wigí amipi wí éf mímínipa ero dñj seanwiráripaxí imónijipi wíwapiyiro époyi.” urfirixini. Xináiwánñj nimóniro omñj wíarigíayí pí pí neróna api api e nixídirñjipimi dání xwiyá Gorixoyá —O yeáyí neayimixemeañjorini. Xwiyá oyápipi okiyánñj yaroaríná ámá “Xwiyá api sipímani.” yaiwipirífa nání api “E urfirixini.” rirarñjini.

“Gorixo wá neawianarñjo enagi nání ríxa siñánipiaumímí inini.” urñj nánirini.

¹¹ Ayí rípi nání “Jisasomi dñj wíkwírogíayí api api éfirixini.” rirarñjini. Gorixo wá nñeawianiri “Wíimigini.” yaiwíaragípi Jisaso nñweapirñjipimi dání ámá nñyoni ríxa siñáni piaumímí winñjirini. O ámá nñyoni yeáyí uyimixemeámániri nání enjpi siñáni piaumímí inñjirini.

¹²⁻¹³ Ayí nene siní xwífa tñyo nñjwearane yayí neainñfápi nání dñj wíkwímoarñjwápi nání wenñj nerí nñjwearanéná Gorixo re yaiwiani nání xegí wá neawianijipi wífa neaókímixñjirini, “Gorixo nene ámá omí ríwí ríwámíni nñmamoríná yarigápi pñni wíarirane ámá omí mñxídarigíayí mññj winarñjipi pñni wíarirane nerane dñj tñni erane wé rónñj erane Gorixomi piránñj nixídiríná epaxipi erane yaníwá nání ríneaíwapiyarini?” yaiwiani nání xegí wá neawianijipi wífa neaókímixñjirini. Yayí neainñfápi nání dñj wíkwímoarñjwápi, ayí Jisasi Kiraiso —O negí Nwífa seáyí e imónijorini. Nene yeáyí neayimixemeañjorini. Yayí neainñfápi nání dñj wíkwímoarñjwápi, ayí o wífa sogwíññj pñrípíri yarñjpi tñni siñáni nimónimí weapíñfápirini.

14 O negí ríkikírfo yaríñwápi nípimíni dání gwíníñfí neaíkweawáríri áamá nioniyáyíni nimóníro imíríñfí mé naníni oépoyíníri igfáníñfí neaeámori éimígíníri xewaníño xe onípíkípoyníri síñwí wíníñínigíni.

15 Íníná nioní ríraríñá rípi díxí tñfí e ñweagfáyo uríri oxídfpoyíníri ení rírémíxí wirí áamá xwíyá rípi tñfí xixení m+yarígfáyo míxí uríri éiríxíni. E neríiná áamá wo nioní xe paimímí oníníri síñwí m+wínípa nerí néní tñjoxí nimóníriñfípimí dání éiríxíni.

3

“Xámi yagwápi mé wé róníñfí imóníñfípiñi éwanígíni.” uríñfí náníriñi.

1 Joxí áamá Jisasomí díñfí wíkwíroarígíá joxí tñfí e ñweagfáyo re nuríri díríri wíayíríxíni, “Gapímaníyoraní, néní tégfáyoraní, símaníwíyóníñfí yeáyí wuríniro arfá yímígí wíro époyí. Pí pí imíríñfí mimóníñfípi epíri nání ípímónípoyní.

2 Áamá wíyo xwíyápai mñwírírípa ero wíkfí tñfí xwíyá rarígíáyíné mimónípa ero époyí. Awayíní samíñfí imóníro áamá n+yoní wé íkwíñwíyo umero époyí.” nuríri díríri wíayíríxíni.

3 Ayfí rípi nání ríraríñíni. Nene ení eníná díñfí nanfí bí mímó majfá íkáríñagwaéneríni. Manfí wíáíkíagwaéneríni. Yapfí éwapíñagwaéneríni. feapá neainaríñfí xixegíni imóníñfípiñi erane mññfí neainaríñfí xixegíni imóníñfípiñi erane yaní nání gwíníñfí neayageneríni. E néra nuranéna ámayo sípí wíkaraní nání imónírane sípí díñfí wíaiwirane símfí tñfí oneáípoyníri wíwapíyirane newaníñene ení símfí tñfí inírane yagwaéneríni.

4 Nene e imónagwaéne aiwí Goríxo —O nene yeáyí neayímíxemeañíñoríni. O áamá nñfí nání wá wuníri wá wianíri yaríño enagí nání wíá níneaókímíxíríná

5 nene yeáyí neayímíxemeañíriñi. Imíríñfí mimóníñfí newaníñene wé níronírane yaríñwápi nání díñfí nímorí nání yeáyí neayímíxemeañímaní. Xewaníño wá níneawianíri nání yeáyí neayímíxemeañíriñi. Ayfí íwí nene yaríñwápi yokwarímí níneaiiríná xfoyá kwíyípiñi dání —Apí igfáníñfí neaeámoaríñfípimí dání áamá ámi síñfí imóníñwaéne neawearí díñfí níyímíñfí tññwaéne neaimíxíri enípiñíni. Apimí dání yeáyí neayímíxemeañíriñi.

6 Apí níneaiapíríná sípí míneai Jisasi Kiraiso, negí yeáyí neayímíxemeañí neaiñfípimí dání ayá wí neawírenapíyíñíriñi.

7 Ayfí o wá níneawianíriñfípimí dání “Wé rónígíáyíriñi.” ráríñene imónírane díñfí níyímíñfí imóníñfí nene e oimónaneyíniñfí díñfí íkwímoaríñwápi tññwaéne imónírane yaníwá nání kwíyípiñi neawírenapíyíñíriñi.

8 Xwíyá apí, ayfí nepa áamá díñfí ñwírírípaxí imóníñfípiñi. Ayínání apí nání nuríriná samíñfí nimónímáná murfí ení neánímáná uríriñíni. Áamá Goríxomí díñfí wíkwíroarígíáyí píraníñfí nero imíríñfí mimóníñfípi —Apí nanfí imóníñagí nání ámayo sa naníni wíipaxípiñíni. Apí aríge nerí yaníwáríñíni símfí xeadípenípiñíni nání e uríriñíni.

9 E nerí aí áamá majímajfá níkaríniro xwíyá míximíxeawíámí inarígíápi raríñagfá níwínírináraní, arfowa eníná dání wígfí níaiwí nemeága nuro yofí wírigíápi nání raríñagfá níwínírináraní, ñwí íkaxí eáníñfípi nání xwíyá xímíximí níniro raríñagfá níwínírináraní, ayfí tñfí wí níkumíxíniñíri

miripani. Xwiyá ayí rarigápi naní imóniñipimi xfdani nání neaiipaxí mimóniñagi nání rariñini. Sa miponiñí xwiyá enagi nání rariñini.

¹⁰ Ámá giyí giyí Jisasoyá siyikí imónigáyo xewixewí oimónipoyiniri wíwapiyaríñagá nîwiniríná erirí biaú wíagi aiwí aríkí yaríñagá nîwiniríná rîwí umórixini.

¹¹ Joxí nijárini. Ámá e yarigáyi wigí dñí sá niyimixiniro íwí néra warigápimi dani xwiyá meárinarigá enagi nání rariñini.

Yayí niwiowáríná uríñipi nánirini.

¹² Nioní ríxa dñí neyiróniri “Ríwipi yaríná aní ríxa Nikoporisíyí ríñipimi ñweámigini.” yaiwiáríñá enagi nání nioní Atemasomirani, Tikikasomirani, joxí tñí e nání nurowárínáyí, joxí ení neániri nibiri aní apimi nímeárixini.

¹³ Sinaso —O xwiríxí wienwípeiaríñí worini. O tñí Aporoso tñí egí aní nuríná amípi wí nání dîwí mikeamónipa eri óí e dñí sixí níga uri epísi nání “Bí wiowárímigini.” niyaiwiri aníñí miní érixini.

¹⁴ Negí imónigáyi íkíá ná miwearíñíñí mimónipa ero Goríxomi píraníñí nixídiróná imiríñí mimóniñipi epíría nání ayí ení ámá dîwí íkeamónigáyo arirá wipaxípi éwapínírixini.

¹⁵ Nioní tñí re ñweagáyi nñí yayí siowárenaparíñwini. Ámá nene Goríxomi dñí wikwíroaríñagwi nání dñí sixí neayarigáyo “Poró yayí neawárenaparini.” urírixini. “Seyíné niyínéní Goríxo wá seawianíwiniñini.” nimónarini.

Payí Poro Pairimono nánì eaṅṅarínì.

Payí rìna Pairimono nánì Poro eaṅṅarínì. Pairimono áamá aṅṅ yoṅ Korosi ṅweáyí worínì. Amípi wí mímúroṅorínì. Xínáínṅṅ nímonìrì wíiaríḡfáyí wí enì tṅṅorínì. Oyá xínáínṅṅ nímonìrì omíṅṅ wíiaríḡfáyí wo, Onesimasoyí rínṅṅo re eṅṅínḡnì. fṅṅ níwikárimì éf nuri Romíyo nírémorì Poro, e gwí ṅweaṅomì níwímeaṅṅpimì dánì ámi dṅṅ émóagì Poro payí nearì Onesimasomì níwiowáriríná Pairimono yokwarímí níwiirì oumímínìrì nearì wiowáṅṅínḡnì.

¹ Poronì —Nionì Kiraisì Jisasomì níxídirì yaríṅṅapì nánì gwí aṅṅyo níṅwiráṅṅonìrínì. Nionì tṅṅ negí nírixímeá Timotio tṅṅ payí rìna nearì mónaparíṅṅwí. Pairimonoxì, yegí dṅṅ síxí riyigwííoxì —Joxì yawawì tṅṅ nawínì Jisasomì níxídirì yaríṅṅwá nánì gwí móníṅṅwá woxírinì.

² Joxì tṅṅ negí nírixímeáí Apiaí tṅṅ Akipaso tṅṅ —O none tṅṅ negí nawínì roaṅṅwá worínì. O tṅṅ Jisasoyá síyíkí imóníḡfá joxíyá aṅṅ iwámì awí eánaríḡfáyí tṅṅ ayí nṅṅ enì aí tṅṅ nánì payí rìna nearì mónaparíṅṅwí.

³ “Negí ápo Goríxo tṅṅ Áminá Jisasi Kiraiso tṅṅ awaú wá seawianìri seyíné píraníṅṅ níwayírónto ṅweapíri nánì seaìiri éfísixínì.” nímonarínì.

“Joxì yaríṅṅpì nánì yayí ninarínì.” uríṅṅ nánìrínì.

⁴⁻⁵ Nionì negí Goríxomì xwíyíá rírímí níwirì joxì nánì ríxíṅṅ nírirúyíríná aríá re níwirì nánì, “O áamá Goríxoyá imóníḡfá níyonì dṅṅ sípí níwirì arírá wirì Áminá Jisasomì dṅṅ wíkwírorì yaríṅṅorínì.” Aríá e níwirì nánì joxì nánì ríxíṅṅ nírirúyíríná Goríxomì yayí wiaríṅṅarínì.

⁶ Joxì nene tṅṅ nawínì Kiraisomì dṅṅ wíkwíroaṅṅagwì nánì nawínì ikáriníṅṅwápimì dánì “rípì re oimónínì.” nímonarínì, “Amípi naṅṅ Kíraisomì nuxídiríná epaxí imóníṅṅwá nípínì nánì xíxenì níjía oimónínì.” nímonarínì.

⁷ Gí nírixímeáoxínì, joxì áamá Goríxoyá imóníḡfáyo dṅṅ sípí níwirì neríṅṅpimì dánì dṅṅ síxí umímonṅṅ eṅṅṅ nánì nionì yayí ayá wí nínínìrì dṅṅ níá ninarínì.

Pairimonomì Onesimaso nánì ríxíṅṅ wuríyíṅṅ nánìrínì.

⁸⁻⁹ Ayínánì Poronì —Nionì ríxa xweyaṅonì nerì Kiraisì Jisasomì nuxídiríná yaríṅṅapì nánì gwí ṅweaṅáonìrínì. Nionì yawawì Kiraiso nánì nawínì gwí móníḡwíiwawì eṅṅṅ nánì masísá bí mísí “O e nerínáyí naṅṅ imóníṅṅpì yarínì.” yaiwiaríṅṅapì e érixínìrì sekaxí bí rírípaxí aiwì dṅṅ síxí yinaríḡwíiwawì eṅṅṅ nánì awayínì ríxíṅṅ bí orírímínì.

¹⁰ Onesimaso —O nionì gwí aṅṅ tṅṅyo níṅweaṅíná wá uríápimì dánì Goríxomì dṅṅ wíkwíroaṅṅ eṅṅṅ nánì gí íwóníṅṅ emeááorínì. “O nánì ríxíṅṅ bí owuríyímínì.” nímoníḡṅ.

¹¹ Xámì “Yíwí imóníṅṅorífanì?” waiwiago aiwì agwì joxì tṅṅ nionì tṅṅ níwawínì dṅṅ uṅwiráṅṅpaxí imóníṅṅorínì.

¹² Agwì nionì omì joxì tṅṅ e nánì nurowáriríná gí dṅṅ aí tṅṅ níxeyánìrínṅṅ wírénaparíṅṅnì.

¹³⁻¹⁴ Nionì xwíyíá yayí neainaríṅṅpì wá urímeaṅṅáonì eṅṅṅ nánì gwí aṅṅyo ṅweaṅáná “Onesimaso nionì tṅṅ níṅweaṅṅ joxì nánì wayíá arírá onínì.” nínimónìrì aiwì joxì “Ayí ananìrínì.” sínì mìnìrìpa eṅṅánáyí, “E apì xe oemínì.” mìnimóníḡṅ nánì ámi joxì tṅṅ e nánì urowáreṅṅaparíṅṅnì. Joxì “Poro sekaxí nírfípimì dánì oemínì.” míyaiwí díxí dṅṅṅyo dánì “Xe

Poró t́nì nìḡwearì arìrá owìnì.” yaiwiríá nánì omì joxì t́ḡfì e nánì úrowárenaparìḡḡnì.

¹⁵ Ayí rìpì nánì rìrarìḡḡnì. O ámì anìḡfì joxìyá imónìnfá nánì bì onìmiápi ṕnì nìrìwìárìmì nìbìrì ḡweanḡŕfánì?

¹⁶ O sìnì d̀xì rìnáínìḡfì nimónìrì omìḡfì siliarìḡo aì sìnì axì apìnì mimónì apimì nìmúrorì Jisasomì d̀ḡfì nìwìkwírorì nánì ḡfì nìrìxìmeá d̀ḡfì s̀xì uy-ìḡáónìḡfì imónìḡfìrìnì. E nimónìrì aìwì joxì anḡpaxì “Rìxa ḡfì nìrìxìmeáónìḡfì imónìḡfì woŕfánì?” wìaiwìpaxorìnì.

¹⁷ Ayìnánì “Poró nionì t́nì nawínì ḡwí mónìḡwííorìfánì?” nìniawìrìfnáyí, Onesimaso símeááná nionì nìmímìnìmìnìrì enḡpa omì enì axìpì umímìnìrìxìnì.

¹⁸ E nìrìrìrì aì o ṕnì nìrìwìárìmì nurfná s̀pì nìsikárìmì unḡpìranì, amìpì f̀wí rìrápìḡfìpìranì, ananì nionì rìyìpároḿfárìnì.

¹⁹ Poronì nìwanìḡḡnì ḡfì wé t́nì r̀wamìḡfì rìpì “Nionì rìyìpároḿfárìnì.” nìrìrì eaarìḡḡnì. Ayí joxì enì maḡfì nionìyáyo dánì rarfná Jisasomì d̀ḡfì wìkwíróagì nánì joxì nionì enì nìyìpáropaxì imónìḡfìpì nánì m̀rìrìpa éimḡḡnì.

²⁰ ḡfì nìrìxìmeáoxìnì, Ámìná Kiraiso t́nì nawínì ikárìnìḡwííoxì enḡagì nánì nionì rìxìḡfì rìŕfápi xìxenì níirìxìnì. E nerfnáyí, apìnì mé d̀ḡfì s̀xì enì nìmímoŕfárìnì.

²¹ “Aŕfá ỳmìḡfì nìḡḡoì.” nìsìawìrì d̀ḡfì s̀ḡá neánarìḡagì nánì re nìnimónìrì payí eaarìḡḡnì, “Joxì nionì rìŕfápinì mé apì nìmúrorì ámì seáyì e imónìḡfì bì t́nì eŕfárìnì.” nìnimónìrì payí r̀na eaarìḡḡnì.

²² Rìxìḡfì ámì bì rìpì orìrìmìnì, “Anḡ awawá nionì wepaxì imónìḡfìwá ófì nìmoárìrìxìnì.” orìrìmìnì. Ayí rìpì nánì rìrarìḡḡnì. Seyfné Gorìxomì rìxìḡfì nurìyarìḡfápimì dánì oyá d̀ḡfì t́nì ḡwí anḡyo dánì nìwáraná seyfné t́fámìnì b̀fìmìḡḡnìrì d̀ḡfì níkwímorì nánì rarìḡḡnì.

Yayí nìwìowárìfná urìḡfìpì nánìrìnì.

²³ Eparìraso —O enì Kiraisì Jisasomì ux̀darìḡfì wo enḡagì nánì nionì t́nì nawínì ḡwí ḡweagwííorìnì. O joxì nánì yayí siowárenaparìnì.

²⁴ Mako t́nì Arisítakaso t́nì Dimaso t́nì Ruko t́nì —Awa Jisasomì nìx̀d̀ro yarìḡagífa nánì ḡwí nìmónìḡfáwarìnì. Awa enì yayí siowárenaparìḡḡoì.

²⁵ “Ámìná Jisasì Kiraiso anìḡfì wá nìseawiaga úwìḡḡnì.” nimónarìnì.

Payf ámá Xibiruyf nání eánínariní.

Payf rina Judayf Jisasomí dínf nítwíkwíro nání oyá síyikf imónígfá anjf bimí nweagfáyf nání eagfánariní. Xibiruyf rínínjfpí wigf pfné rarígfápi tñní níkumíxíníri rínínjagf nání yoóf e wíriníní. Payf rina eanjoyá yoóf mánwírínínjagf nání “Ámá o níríri eanjírfani?” yaiwipaxf mimónínjnaríní. Jisaso ríxa anfnamí nípeyimáná xwiogwf ríxa obaxf nípwémáná enáná payf eanjo Judayf Jisaso yá síyikf imónígfá ayo xeanínj wímeaayarínjagf nání anínj Jisasomí dínf mítwíkwíró pfní níwíáíro xámí yagfápi ámí fáf xírírfíxíníri níríri eanjíniginí. Ayf re níyaiwiro anínj sínjf imónínjfpí xaíwí fáf xírírfíxíníri níríri eanjíniginí, “Anfnajf níyoní Jisaso seáyí e mítwimónípa rení? Mosesomí ení seáyí e mimónípa rení? Apaxfpánínj imónígfá xwéowamí ení seáyí e mítwimónípa rení? Rídiyowá xfo ná wínání neaiínínjfpí apaxfpánínj imónígfá xwéowamí ámí ámí neai-iarígfápimí seáyí e mimónípa rení?” níyaiwiro anínj Jisasomíní dínf níwíkwíróa úfíxíníri níríri eanjíniginí.

“Ríná Goríxo xegf xewaxo enjfpimí dání nearínjíní.” urínj náníní.

¹ Goríxo eníná wíá rókiamoagfáwa ríwamínjf earo xíxegfíní ero egfápimí dání xfo yá xwíyáfá negf arfowéyo ayá wí nura níbayíísáná

² agwí sfá yoparfáyf tñnjf ríná xegf xewaxo xwíyáfá rírí amípí wíwapíyemerí enjfpimí dání nearínjíní. Xegf xewaxo amípí imónínjfpí nípní nání xiáwo imóníwínínjíníri urípeanoríní. Omí dání anfna tñní xwáfá rí tñní imíxínjíní.

³ O Goríxo níxíní seáyí e imónínjfpí axfpí ení aupákíkf inarínjoríní. Xano yapí pákínf imónínjoríní. Sogwf sínjf emá amípí nípní oyá xwíyáfá enj eánínjf rínjfpimí dání xomaxfnínjf yárinínjagf nání xegf imónínjpa síní imóníní. Xewanínjo íwí ámá yarígfápi nání yokwarímí wiipaxf oimóníri níwíáírmáná nípeyírí Nwáfá seáyí émí imónínjoyá wé náúmíní éf nweaní.

“Goríxomí xewaxo anfnajfyo seáyí e múróníní.” urínj náníní.

⁴ Goríxo o e imóníwínínjíníri nurfpearí níwimíxírfíná anfnajf e imónírfíxíníri urípeanjfpimí aga seáyí e wíárf imónínjfpí tñní xíxeni seáyí e wimíxínjíní.

⁵ Omí Bíkfwíyo níriníri eánínjf rípi Goríxo urínjpa anfnajf gíyo axfpí urínjíní, “Joxí ríxa gf íwoxí oimóníri simíxíáriní. Agwí ríná joxínínjf semeááriní.” E urínjpa anfnajf gíyo axfpí urínjíní? Oweoi, wí e murínjíní. Xewaxo nání ámí bí re rínjpa anfnajf gíyí nání axfpí rínjíní, “Nioní xegf xanoní imónímíní. O gf íwo imónínjjo.” rínjpa axfpí anfnajf gíyí nání rínjíní? Oweoi, wí e mírínj enjagf nání “O ayo seáyí e wimóníní.” níriní e arínjíní.

⁶ Xegf níáíwí xámínínjf emeanjomí xwáfá rírímí nání wírénapíní nání nímonírfíná Bíkfwíyo níriníri eánínjf rípi ení rínjíniginí, “Anfnajf Goríxoníyáyf nñní omí nupfínímearo seáyí e umérfíxíní.” rínj enjagf nání o seáyí e wimóníní.

⁷ Anfnajf nání Bíkfwíyo re níriníri eáníníní, “Goríxo xegf anfnajf —Ayf xfo sekaxf urífpí tñní xíxeni seáyí wiiprí nání imónígfáyíní. Ayf imínjínínj imónírfíxíníri wimíxírí ríá ápiáwínínj imónírfíxíníri wimíxírí yarínjíní.” Anfnajf nání e níriníri eánínjagf aiwí

⁸ Xewaxo nání re nírínirí eáníní, “Gorixoxíní, díxí á máyo numenwearí nání ríwíyo aí síní axípi aníjé umenwearí pí pí wé róníjé imóníjépi tíní xixení nerí umenwearí eríáríní.

⁹ Joxí wé róníjépi nání simónírí uníjépi nání m+simónípa erí yaríjagí nání Goríxoní díxí Nwíáoní nírírípearí á má díxí imónígíáyo seáyí e simíxíagí nání díjé nífá sínaríní.” E nírínirí eáníjagí nání “Xewaxo aníjnájíyo seáyí e ríá wimóníní?” yaiwipaxíríní.

¹⁰ Xewaxomí uríjépi rípi ení nírínirí eáníní, “Ámínáoxíní, iwamfó dání amípi níní wí síní mimóníjána joxí xwíá rírí ikwírorí aníjna díxí wé tíní imíxírí eníríní.

¹¹ Apí anínínfá enagí aiwí joxí síní aníjé miní jwearíáríní. Aníjna tíní xwíárí tíní iyíá nípánoyí urí nerí nání yaríjépiáníjé imónáná

¹² joxí iyíá níxoperí tarígíápa axípi e tíríríní. Á má iyíá urú emí nímorí síjé wú pánarígíápa axípi anínamí tíní xwíárímí tíní e imíxíríáríní. E nerí aí joxí imóníjépi aníjé miní síní axípi nímorí xwiogwí díjé nímorí fá ropaxí mimóní nípwerí aí joxí wí nípepa eríáríní.” Xewaxomí e nurírí aí

¹³ á mí axomí re uríjépa aníjnájí gíyo ení uríjéríní, “Nioní á má joxí símí tíní siarígíáyo xopírárí níwirí ikwianjwí díxí síkwí ikwíáríránáníjé simíxíyimfá íná nání nioní imóníjépa xixení axípi nímorí gí wé náúmíní éf níjwearí weníjé nerí jwearí.” Xewaxomí e uríjépa aníjnájí gíyo axípi uríjéríní? Oweoí.

¹⁴ Xewaxo ríxa e imóníjé enagí aiwí aníjnájí níní ayí sa kwíyíyíríní. Goríxo sekaxí uríjépi xixení seáyí wíipírí nání imónígíáyíríní. Á má xíto xegí yeáyí uyimíxemeanfáyo arírá uwiipírí nání urowáraríjéyíríní.

2

“Jisaso neaiíjépi símímaníjéminí tínííríxíní.” uríjépi náníríní.

¹ Xewaxo aníjnájíyo seáyí e wimóníjé enagí nání xwíyíá o nání aríá winjwápi píní níwiárírane ewé gwí míyáríníjána ná jíamí níkwíaríga waríjépa axípi e yanígínírí apímí xaíwí fá níxírírane píráníjé xídfwaníjépi.

² Ayí rípi nání seararíjépi. Eníjána Goríxo negí aríowéyo aníjnájí uríro wíwapíyíro éfápímí dání uragípi aí pírfí wíákipaxí mimónípa erí á má xwíyíá apímí ogámí nero pírfí wíákipígíá ayí ayo Goríxo xixení pírfí umamórí ení enagí nání

³ agwí ríná nene rípi wí yaiwipaxene meníní, “O awíaxí nerí yeáyí neayimíxemeanfá nání neaiíjépi ríwí nukínímoránéyí, ananí pírfí o neamamónfápímí dání nurakínárímí upaxíríní.” yaiwipaxene meníní. Xámí Ámíná Jisaso xewaníjé Goríxo yeáyí neayimíxemeámínírí neaiiaríjépi nání nínearímáná enáná á má omí aríá wigíáwa nene “Neparíní.” yaiwianí nání sopíjépi noro wáf neararí nání

⁴ Goríxo ení nene “Neparíní.” yaiwianí nání emímí tíní ayá ríwamónípaxí imóníjépi tíní amípi xixegíní á má mepaxí imóníjépi tíní sopíjépi noa uníríní. O xíto wimónaríjépi tíní xixení á má awa kwíyípímí dání emímí epaxí oimónípoyínírí winíjépi tíní egíápímí dání sopíjépi noa uníríní.

Yeáyí neayimíxemeanfápi nání míkí ikíjé Jisasoríní.” uríjépi náníríní.

⁵ Goríxo á má aní síjépi imónínfárimí —Arí nání nioní nírirí ríwamíjépi eaaríjépi. Arímí jwearífáyí Goríxo aníjnájowamí símanjwíyóníjépi yeáyí wurínípírí nání ráríjémaní.

⁶ E neri aí ámá wo Gorixomi ur̄iñ̄ r̄ipi B̄ikw̄ȳo wí e n̄ir̄in̄iri eán̄iñagi nán̄i “Ámáȳ Gorixoyá d̄iñ̄ t̄ñ̄i am̄ipí n̄iyon̄i seáȳi e n̄iwimón̄ip̄r̄ár̄in̄i.” nene re yaiwipax̄r̄in̄i, “Ámáȳ pí imón̄iñaḡta nán̄i Gorixox̄i aȳ nán̄i d̄iñ̄ n̄imori umear̄iñ̄r̄in̄i? Aȳ jox̄i anan̄i peaȳ wian̄ipax̄ȳȳ eñagi nán̄i rar̄iñ̄in̄i.

⁷ An̄iñ̄ mar̄fá̄i, bi on̄imiápi nán̄i ámá an̄ñaj̄ȳo ín̄im̄i owimón̄ipoȳin̄iri n̄iwár̄iri aí am̄i r̄f̄w̄ȳo dán̄i wé ikwian̄w̄ȳo uñw̄r̄ár̄iri seáȳi e wim̄ix̄iri ner̄f̄ná seáȳi e num̄f̄eyoari [am̄ipí n̄ñ̄i jox̄i d̄ix̄i wé t̄ñ̄i im̄ix̄iñ̄ȳo seáȳi e n̄iwimón̄iri oumen̄weá̄r̄ix̄in̄iri ur̄ipean̄r̄in̄i.]

⁸ Jox̄i an̄ñaj̄ran̄i, am̄ipiran̄i, n̄ñ̄i ámáyo ín̄im̄i wur̄ñ̄w̄in̄iḡin̄iri wim̄ix̄iñ̄r̄in̄i.” B̄ikw̄ȳo e n̄ir̄in̄iri eán̄in̄i. Gorix̄o n̄ñ̄i ámáyo yeáȳ wur̄ñ̄w̄in̄iḡin̄iri n̄iwim̄ix̄ir̄f̄ná paȳkeȳ bi mim̄ix̄ipa eñ̄i eñagi nán̄i nene re yaiwipax̄r̄in̄i, “Ámáȳ Gorixoyá d̄iñ̄ t̄ñ̄i am̄ipí n̄iyon̄i seáȳi e r̄fa wimón̄in̄i?” yaiwipax̄ aí agw̄i riná nene am̄ipí n̄ñ̄i ámáyo ín̄im̄i imón̄iñagi mí m̄iwóm̄ixar̄iñ̄w̄in̄i.

⁹ E neri aiwi ámá Gorix̄o on̄imiápi nán̄i an̄ñajowam̄i ín̄im̄i wim̄ix̄iñom̄i r̄ixa mí wóm̄ix̄iñwár̄in̄i. O, aȳ Jisaso nán̄i rar̄iñ̄in̄i. O Gorix̄o nene nán̄i wá n̄ineawian̄iri p̄iran̄iñ̄i e wiīm̄iḡin̄iri yaiwiár̄aḡipi t̄ñ̄i x̄ixen̄i ner̄f̄ná ámá n̄inenen̄i nán̄i neapein̄fa nán̄i on̄imiápi bi an̄ñajowam̄i ín̄im̄i wimón̄w̄in̄iḡin̄iri wim̄ix̄iñ̄r̄in̄i. Ín̄im̄i e n̄iwimón̄ir̄f̄ná r̄ñ̄iñ̄i n̄imeari pen̄̄ eñagi nán̄i Gorix̄o r̄ixa wé ikwian̄w̄ȳo uñw̄r̄ár̄iri seáȳi e wim̄ix̄iri eñ̄r̄in̄i.

¹⁰ Gorix̄o —X̄f̄om̄i dán̄i am̄ipí n̄ñ̄i imón̄iri n̄ñ̄i en̄i o nán̄i imón̄iri en̄i. O re eñ̄r̄in̄i. Ámá obax̄ xeḡ̄ f̄w̄iáxén̄iñ̄i nimón̄iro xewaxo nik̄ñ̄iri seáȳi e imón̄iñ̄pa ax̄ipi imón̄ip̄r̄f̄ta nán̄i om̄i r̄ñ̄iñ̄i ayá wí wimeañ̄pim̄i dán̄i wé uroár̄im̄iḡin̄iri ner̄f̄ná x̄ixen̄i imón̄iñ̄pi t̄ñ̄i eñ̄r̄in̄i. “Yeáȳ neayim̄ixemean̄fa nán̄i apán̄i m̄k̄k̄ ikipaxo, aȳ Jisasor̄f̄an̄i?” wiaiwip̄r̄i nán̄i Gorix̄o e eñ̄r̄in̄i.

¹¹ Jisaso —O ámáȳ Gorixoyá imón̄ir̄ix̄in̄iri wim̄ixar̄iñ̄or̄in̄i. O t̄ñ̄i ámá Gorixoyá x̄fo im̄ix̄iñ̄ȳȳ t̄ñ̄i wiḡ̄ xano ná wom̄i dán̄in̄i eweaḡf̄aȳ eñagi o aȳ nán̄i ayá m̄iwín̄i anan̄i “Ḡí n̄ir̄ix̄imeá imón̄iḡf̄aȳr̄in̄i.” rar̄iñ̄r̄in̄i.

¹² O Gorixom̄i re ur̄iñ̄pi B̄ikw̄ȳo n̄ir̄in̄iri eán̄iñagi nán̄i rar̄iñ̄in̄i, “Jox̄i nán̄i ḡí n̄ir̄ix̄imeáyo ‘E imón̄iñ̄or̄in̄i. E imón̄iñ̄or̄in̄i.’ our̄im̄in̄i. Ámá jox̄i seáȳi e r̄imep̄r̄i nán̄i awí eán̄iḡf̄aȳo áw̄in̄im̄i dán̄i nion̄i jox̄i seáȳi e r̄imem̄in̄iri nán̄i son̄̄ or̄imear̄im̄in̄i.” n̄ir̄in̄iri eán̄iñ̄i eñagi nán̄i rar̄iñ̄in̄i.

¹³ Xw̄iȳf̄a Jisaso Gorix̄o nán̄i r̄iñ̄ r̄ipi en̄i re n̄ir̄in̄iri eán̄in̄i, “Nion̄i om̄i aga x̄ixen̄i d̄iñ̄ uñw̄r̄ár̄im̄f̄ár̄in̄i.” Xw̄iȳf̄a am̄i axo r̄iñ̄ r̄ipi en̄i re n̄ir̄in̄iri eán̄in̄i, “Ámá Gorix̄o niaíw̄f̄ nemear̄in̄iñ̄i niap̄iñ̄ȳȳ, aȳ aí t̄ñ̄i nawín̄i riyener̄in̄i.” en̄i n̄ir̄in̄iri eán̄iñ̄i eñagi nán̄i re searar̄iñ̄in̄i, “Jisaso aȳ nán̄i ayá m̄iwín̄i anan̄i ‘Ḡí n̄ir̄ix̄imeá imón̄iḡf̄aȳr̄in̄i.’ rar̄iñ̄or̄in̄i.” searar̄iñ̄in̄i.

“Jisaso nepa ámá imón̄iñ̄in̄iḡin̄i.” ur̄iñ̄ nán̄ir̄in̄i.

¹⁴ Aȳin̄an̄i niaíw̄f̄ rar̄iñ̄ȳȳ warár̄im̄i dán̄i ḡf̄w̄f̄ t̄ñ̄i eñ̄i t̄ñ̄i t̄ḡf̄aȳȳ imón̄iḡf̄a eñagi nán̄i xewaxo en̄i ax̄ipi imón̄iñ̄in̄iḡin̄i. Xewan̄iño n̄iper̄iñ̄pim̄i dán̄i ámáyo an̄f̄a wim̄ix̄ipax̄ imón̄iñom̄i —O aȳ obor̄in̄i. Om̄i m̄iḡf̄ wim̄ix̄iri

¹⁵ ámá ín̄iná nan̄ñan̄iḡin̄iri wiwan̄iñ̄ȳȳ wáȳ ner̄iñ̄pim̄i dán̄i gw̄ñ̄iñ̄i ñweaḡf̄aȳo níkwear̄in̄iñ̄i wár̄iri éim̄iḡin̄iri warár̄im̄i dán̄i ámá ḡf̄w̄f̄ t̄ñ̄i eñ̄i t̄ñ̄i t̄ḡf̄aȳȳ imón̄iḡf̄apa ax̄ipi e imón̄iñ̄in̄iḡin̄i.

¹⁶ Ayf neparini. O anfnajfyo arira owimniri nerfna e mimoninjigini. Ama Ebrifamoya iyf axipa imonigfayo arira owimniri nani nerfna wara ayf inigfapa axipf ininjigini.

¹⁷ Ayinani o apaxipanihf imonihf xwe wo nimonimana xegf xexirfmeanihf imonigfayo piranihf ayá urimixiri Gorixo xfo urihfpi nani dhf unwiraripaxf imonihfpi eri nerfna fwf ama yarigfapf yokwarimf wiipaxf oimoniri rdiyowa yarigfapa axipf rdiyowanhf inimniri nani pif inipaxf marfa, sa wara xegf xexirfmeayf inigfapf inipaxf enagf nani xfo eni axipf e ininjigini.

¹⁸ Rfnihf wimeanhfimi dani obo iwamfo wwapiyiño enagf nani ama obo agwf rina dani oreamioafrixiniri wwapiyarinhfyo eni arira wipaxf imonihf enagf nani rarihfni.

3

“Moseso seayf e imonagf wo enagf ai Jisaso aga seayf e wiarf mironi.” urihf nanirini.

¹⁻² Ayinani gf nriximeayfne, —Seyne Gorixo anfnami dani xfoya imonirixiniri weyo fa seaumirihfyfnerini. Seyne Jisaso nani dhf emofrixini. Gorixo nene thf e nani uowarenapiño, ayf orini. Apaxipanihf imonihf xweo, nene “Apimi dhf wikwifroarinhwarini.” rarihwapimi piranihf xdfrixiniri arira neainifa nani imonihf, ayf orini. Moseso enina ama Gorixoya anfnihf imonigfayo numeirfna xixeni wiifpa ama Gorixo xfo wimonarihfpi e ewiniginiri urifeagf nani xixeni wiño, ayf axo Jisatorini. O nani piranihf dhf emofrixini.

³ Ayf rihf seararihfni. Anf wiwa nani “Naniwarini.” niro mihf shf nimeeaniro aiwi anf iwami miriño nani aga mihf shf seayf e umeeanipaxirini. Axipf e imonihfpa Moseso nani mihf shf umeeanipaxf imonihfagf aiwi Jisaso nani ayf anipaxf mihf shf umeeanipaxirini.

⁴ Anf ayf ayf wi xegfpi mimonf nfnf ama mirarigfa aiwi amipi nfnf imonihfpi imixiño, ayf Gorixo enagf nani rarihfni.

⁵ Ayf rihf nani eni “Jisaso nani dhf piranihf emofrixini.” seararihfni. Moseso enina ama Gorixoya anfnihf imonigfayo xixeni piranihf numeirfna ama xinaiwanihf nimoniro wigf bosowami piranihf niwiirona yarigfapa axipf enihf nerf amipi Gorixo rfwfyo rinfapf nani woakfkf winf aiwi

⁶ Kiraiso Moseso nimoniri enipa axipf nimoniri enifmanf. Omf wiarf nimurorif re enirini. Niawa ama xanowaya imonigfayo piranihf numeirfna yarigfapa Kiraiso axipf e nerf ama xanoya anfnihf imonigfayo xixeni piranihf umeihfirini. Nene wara sarfwa mimarinf nerane “Jisaso e neaiinfarinif.” nyaiwirane dhf wikwifmoarinhwapimi dani sayf nimoniri rarihwapf anihf minf xaiwf fa nixira nuranenayf, ayf anf Gorixoyanihf imonihfni.

“Manf prf wiaikiagfayf dhf sixf infrixiniri ene mihweagfarini.” urihf nanirini.

⁷ Ayinani Gorixo xegf kwifpif tnf Bkwfyo dani rihf rihf tnf xixeni segf searfaweyf manf niwiaikiro dhf sixf infrixiniri imonihf nweagfamanf, “Agwf rina manf Gorixoniyá seararihfagf arfa ninirona

⁸⁻⁹ enina segf searfaweyf ama dhf meane nemeroná yagfapa mepa efrixini. Ayf gf manf xowiaikimf niniro nepa enf eaniorfaniri iwamfo niwapiyiro nerona xwiogwf 40 pwearfna nioni emimf niwipiyá unapi

sijwá niwiga nuro aí wigí dñj wakís niniro rfwí nimoagfáriní. E yagfápa seyíne eni axípi mepa éfríxiní.

¹⁰ Ayínáni segí seárfawé íná ηweagfáyf nání wikf niwónirí re rñjanigíni, ‘Ayf íniná dñj xejwíni moro Gorixoní sekaxf urarñápmi mífápa ero yarígáyfríni.’ níríri

¹¹ wikf ríá ápiáwññj niwóniríná sñj womi dánññj re ráñjanigíni, ‘Xwíá dñj síxí ínpírfá nání wipimoárinárimí wí niηweapírfámani.’ ráñjanigíni.” Segí seárfawé íná ηweagfáyf Bíkwyo dání e nírínirí eánñjpi tñni xixeni nero Gorixomi manj pírfí niwiaíkiro nán dñj síxí ínfírxínirí enje wí miηweagfáriní.

“Neárfawéyf Gorixomi manj wiaíkiagfápa mepa éwanígní.” urñj nániríni.

¹² Gf níríxímeáyíne, wiyíne sipí nero aríkwíkwf niwirñjpmi dání Nwíá wí mipé anñj sñj imónñjomí rfwí umófríxinirí píránñj awínñj menjweánfríxiní.

¹³ Wiyíne fwí néra nurñjpmi dání yapf néwapñiro dñj wakís niniróná Gorixomi rfwí umopírxínirí sfá Bíkwyo dání Agwiyí rñññyi sñni imónñjánáyf, sñni epaxf enánáyf, sfá ayf ayo xixe enj ríremíxí inayífríxiní.

¹⁴ Ayf rípi nání seararñjini. Dñj Kiraisomi iwamfó dání niwíkwíroranéná wará sarfáwá mímárinf nerane xaíwí fáf xírñwápi anñj xaíwí fáf nixira nurane negf peanfwaé nání sñni xaíwí fáf nixira nuranénáyf, nepa Kiraiso tñni ikárinñwaéneríni.

¹⁵ Bíkwyo re nírínirí eánñjpi tñni xixeni nerñjpmi dání anani dñj wíkwíroarñwápi xaíwí fáf nixira upaxíriní, “Agwí Gorixo seararñjagí arfá niwiróná eníná segí seárfawéyf omí manj xowiaíkimí niwiróná dñj wakís niniro nání rfwí umoagfápa seyíne eni axípi e mepa éfríxiní.” E nírínirí eánñjpi tñni xixeni neranénáyf, dñj wíkwíroarñwápi xaíwí fáf nixira waníwáriní.

¹⁶ Ayf rípi nání seararñjini. Ámá Gorixo rarñjagí arfá niwiróná manj xowiaíkimí wiagfáyf, ayf gíyfríni? Nñni ayf ámá Moseso Isipiyf anñyo dání wirímeááná e pñni niwiárimí wagfáyf meníraní?

¹⁷ Xwiogwí 40 apí pwearíná Gorixo ámá gíyo wikf niwóga wagíriní? Ayf axíyí fwí nero ámá dñj meañe dání nípéa emeagfáyf meníraní?

¹⁸ Ámá Gorixo sñjáyó dání nurírfná “Xwíá e niηwearóná dñj síxí ínfírxínirí enírimí wí niηweapírfámani.” uragíyí gíyfríni? Ayf axíyí xfomi manj pírfí wiaíkiagfáyf meníraní?

¹⁹ Ayínáni nene nñjáf re imónñjwini. Neárfawé íná ηweagfáyf dñj mívkwíropa nero nání Gorixoyá xwíá dñj síxí ínfírxínirí enírimí wí nírémoro ηweagfámani.

4

“Nene dñj síxí ínanfáwá nání imónñje sñni imónñni.” urñj nániríni.

¹ Ayínáni Gorixo ayf dñj síxí ínfírxínirí negf neárfawéyo smímanñyo dání urñjpi sñni enagí nání xfo ámáyo eyeyíromf nerfná wiyíne nání re seaiaiwinígnirí, “Ayf e ηweapaxf mimónñjoí.” seaiaiwinígnirí wáyf nerane píránñj oyaneyí.

² Negf neárfawéyí ámá dñj meañe nemeróná xwíyíá xwíá dñj síxí ínfírxínirí enírimí nání yayf winípaxf imónñjpi arfá wiagfápa nene eni axípi arfá winwáriní. Ayf arfá niwiro aí arfá niwiróná dñj mívkwíropa

nero n̄n̄i sur̄m̄á ar̄f̄á n̄iwiár̄i-ro xw̄f̄á d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄f̄r̄ix̄in̄r̄i imón̄iñ̄f̄r̄ími m̄irémó ám̄á d̄iñ̄f̄ meañ̄e d̄án̄i penowiḡf̄awix̄in̄i.

³ D̄iñ̄f̄ w̄ikw̄i-roar̄iñ̄waéne d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄f̄r̄ix̄in̄r̄i eñ̄e páwiar̄iñ̄wár̄in̄i. Aȳf̄ Gor̄ix̄o r̄ip̄i r̄iñ̄f̄ eñ̄aḡi n̄án̄i “D̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄an̄f̄wá n̄án̄i imón̄iñ̄e r̄ix̄a r̄f̄á neaip̄i-moár̄in̄in̄i?” n̄iyaiwirane n̄ij̄f̄á imón̄iñ̄w̄in̄i, “Gor̄ix̄on̄i man̄f̄ n̄iwiáikiar̄iḡf̄áyo wik̄f̄ r̄f̄á ápiáw̄f̄n̄iñ̄f̄ n̄iwón̄i-r̄f̄n̄á s̄iñ̄á wom̄i d̄án̄f̄n̄iñ̄f̄ re r̄ár̄iñ̄aniḡin̄i, ‘Xw̄f̄á aȳf̄ d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄ip̄f̄r̄f̄a n̄án̄i wip̄i-moár̄iñ̄ápim̄i w̄i n̄iñ̄weap̄f̄r̄f̄áman̄i.’ r̄ár̄iñ̄aniḡin̄i.” Xw̄f̄ár̄i t̄f̄n̄i añ̄f̄na t̄f̄n̄i im̄ix̄ár̄iñ̄e d̄án̄i am̄ip̄i n̄ip̄in̄i x̄fo im̄ix̄f̄f̄p̄i r̄ix̄a yár̄in̄iñ̄aḡi aiw̄i xw̄iȳf̄á ap̄i e r̄iñ̄in̄iḡin̄i.

⁴ B̄ikw̄f̄yo w̄i e s̄f̄á wé w̄f̄úm̄i d̄án̄f̄ wo nimón̄i-mán̄á Sabar̄f̄á imón̄iñ̄f̄yi n̄án̄i re n̄ir̄in̄r̄i eán̄in̄i, “Gor̄ix̄o s̄f̄á wé w̄f̄úm̄i d̄án̄f̄ wo pwear̄f̄n̄á am̄ip̄i nim̄ix̄a núisán̄á p̄f̄n̄i n̄iwiár̄i-r̄i Sabar̄f̄á imón̄iñ̄f̄yim̄i kiki-f̄á n̄iñ̄wear̄i d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄iñ̄f̄r̄in̄i.” n̄ir̄in̄r̄i eán̄in̄i.

⁵ Ám̄i w̄i e d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄ipaxe n̄án̄i re n̄ir̄in̄r̄i eán̄in̄i, “Xw̄f̄á d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄ip̄f̄r̄f̄a n̄án̄i Gor̄ix̄on̄i wip̄i-moár̄iñ̄ápim̄i w̄i n̄iñ̄weap̄f̄r̄f̄á men̄in̄i.” n̄ir̄in̄r̄i eán̄in̄i. Xw̄iȳf̄á ap̄iaú n̄ir̄in̄r̄i eán̄iñ̄aḡi n̄án̄i “Nene d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄an̄f̄wá n̄án̄i imón̄iñ̄e r̄ix̄a r̄f̄á imón̄in̄i?” n̄iyaiwirane n̄ij̄f̄á imón̄iñ̄w̄in̄i.

⁶ Eñ̄ín̄á xw̄iȳf̄á xw̄f̄á d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄ip̄f̄r̄f̄a n̄án̄i imón̄iñ̄f̄r̄ími n̄án̄i yaȳf̄ win̄ipax̄f̄p̄i ar̄f̄á wiaḡf̄áyo Gor̄ix̄om̄i man̄f̄ xowiaík̄im̄f̄ néra war̄iñ̄aḡf̄a n̄án̄i d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄f̄r̄ix̄in̄r̄i eñ̄e xe ñweá-r̄ix̄in̄r̄i s̄iñ̄w̄f̄ m̄iw̄in̄i-pa eñ̄f̄ er̄i w̄in̄i e xe ñweá-r̄ix̄in̄r̄i s̄iñ̄w̄f̄ w̄in̄in̄f̄á er̄i eñ̄aḡi n̄án̄i

⁷ re n̄iyaiwirane n̄ij̄f̄á imón̄iñ̄w̄in̄i, “Nene d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄an̄i n̄án̄i imón̄iñ̄e ñweaan̄f̄wáin̄á n̄án̄i Gor̄ix̄o r̄ix̄a s̄f̄á ám̄i w̄iȳi r̄ár̄iñ̄f̄r̄in̄i.” B̄ikw̄f̄yo d̄án̄i s̄f̄á aȳi, aȳf̄ Agw̄iȳi r̄in̄iñ̄f̄yir̄in̄i. Neár̄f̄awéȳf̄ ar̄f̄á m̄iw̄iḡf̄e d̄án̄i ná r̄f̄w̄f̄yo Gor̄ix̄o man̄f̄ m̄ix̄f̄ in̄áȳf̄ Depitoȳáyo d̄án̄i xw̄iȳf̄á B̄ikw̄f̄yo n̄ion̄i xám̄f̄ m̄iñ̄f̄ iroár̄f̄áp̄i n̄ir̄ir̄i re r̄iñ̄in̄iḡin̄i, “Agw̄i man̄f̄ Gor̄ix̄on̄iyá searar̄iñ̄aḡi ar̄f̄á n̄in̄irón̄á d̄iñ̄f̄ wak̄is̄f̄ min̄i-pa époȳf̄.” r̄iñ̄f̄ eñ̄aḡi n̄án̄i “Nene d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄an̄f̄wáin̄á r̄f̄á imón̄in̄i?” yaiwiar̄iñ̄wár̄in̄i.

⁸ Josuao neḡf̄ neár̄f̄awéyo xw̄f̄á d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄f̄r̄ix̄in̄r̄i eñ̄e nipemeám̄i nur̄i n̄irémor̄f̄n̄á d̄iñ̄f̄ six̄f̄ Gor̄ix̄o e ín̄f̄r̄ix̄in̄r̄i wimón̄iñ̄f̄p̄i nepa n̄in̄i-ro s̄iñ̄w̄ir̄iȳf̄, ayim̄i d̄án̄i r̄f̄w̄f̄yo Gor̄ix̄o s̄f̄á d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄an̄f̄wá n̄án̄i imón̄iñ̄f̄ ám̄i w̄iȳi n̄án̄i r̄im̄in̄r̄i eñ̄f̄man̄i.

⁹ Aȳin̄án̄i nene re n̄iyaiwirane n̄ij̄f̄á imón̄iñ̄w̄in̄i, “S̄f̄á Gor̄ix̄o am̄ip̄i n̄f̄n̄i nim̄ix̄ár̄imán̄á d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄iñ̄f̄yín̄iñ̄f̄ imón̄iñ̄f̄ ax̄f̄p̄i ám̄á x̄foyá imón̄iñ̄ḡf̄áyo n̄án̄i d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄ip̄f̄r̄f̄n̄á s̄in̄i imón̄in̄i.” yaiwiñ̄w̄in̄i.

¹⁰ D̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄f̄r̄ix̄in̄r̄i eñ̄f̄pim̄i páwiño, x̄fo Gor̄ix̄o xw̄f̄á am̄ip̄i n̄f̄n̄i im̄im̄ix̄im̄f̄ n̄iyár̄imán̄á kiki-f̄á ner̄i d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄iñ̄f̄pa ax̄f̄p̄i e ner̄i xeḡf̄ e éwin̄iḡin̄r̄i ur̄f̄peañ̄f̄p̄i n̄iyár̄imán̄á xewan̄iño r̄ix̄a d̄iñ̄f̄ six̄f̄ n̄in̄r̄i ñwean̄i.

¹¹ Aȳin̄án̄i neár̄f̄awéȳf̄ man̄f̄ Gor̄ix̄om̄i p̄f̄r̄f̄ n̄iwiáikiro s̄iñ̄wep̄iḡf̄ neaíwapiyaḡf̄ápim̄i n̄ix̄f̄dirane om̄i r̄f̄w̄f̄ umoan̄iḡin̄r̄i d̄iñ̄f̄ six̄f̄ ín̄f̄r̄ix̄in̄r̄i eñ̄e ñweáwan̄iḡin̄r̄i an̄iñ̄f̄ min̄f̄ nerane píran̄iñ̄f̄ n̄ir̄f̄kw̄in̄irane oyaneȳi.

¹² Aȳf̄ r̄ip̄i n̄án̄i searar̄iñ̄in̄i. Xw̄iȳf̄á Gor̄ix̄oyáp̄i pí pí oen̄r̄i wimón̄ar̄iñ̄f̄p̄i t̄f̄n̄i x̄ixen̄i epax̄f̄ imón̄iñ̄f̄ eñ̄f̄ eán̄r̄i eñ̄f̄p̄ir̄in̄i. Xeḡf̄ ñwá yin̄iñ̄f̄n̄iñ̄f̄ imón̄iñ̄f̄p̄i kirá man̄f̄ m̄id̄m̄idán̄i wen̄f̄ n̄f̄n̄iȳf̄ ñwá yin̄iñ̄f̄p̄i t̄f̄n̄i x̄ixen̄i mimón̄in̄i. Kirá aga ñwá yin̄iñ̄f̄ bá xóm̄iñ̄f̄ x̄f̄áyo t̄f̄n̄i eñ̄f̄ w̄iw̄f̄yo t̄f̄n̄i dakwipax̄f̄pa xw̄iȳf̄á oyáp̄i ám̄áyo wair̄r̄f̄ n̄iwir̄f̄n̄á wiḡf̄ xwiox̄f̄yo f̄á n̄im̄iár̄in̄r̄i ayá t̄f̄n̄i d̄iñ̄f̄ t̄f̄n̄i kum̄ix̄in̄iñ̄e dakwiar̄iñ̄f̄r̄in̄i. Pí pí ám̄á d̄iñ̄f̄ moro pí pí “Em̄in̄r̄i oem̄in̄i.” wimón̄iñ̄f̄ yar̄iḡf̄áp̄i eyeȳíróm̄f̄ yar̄iñ̄f̄r̄in̄i.

¹³ Am̄ip̄i n̄f̄n̄i Gor̄ix̄o —Pí pí éwáp̄i n̄án̄irani, r̄f̄wáp̄i n̄án̄irani, yar̄iñ̄f̄ im̄im̄f̄ neaíán̄á “Aȳf̄ ap̄i n̄án̄i e r̄f̄ár̄in̄i. E éár̄in̄i.” uran̄f̄wáo, aȳf̄ or̄in̄i.

Amípi níní o imixiníyí xegí sinqwí aníje dání wí píní imónipaxí meníní. Amípi níní xegí sinqwíyo dáníníjé nīparárímáná sinqání imóníní.

“Negí apaxípaníjé imóníjé xwéo Jisasoríní.” uríjé náníríní.

¹⁴ Nene apaxípaníjé imóníjé xwé wo —O ríxa anínámíní peyíño, ayí Goríxomi xewaxo Jisasoríní. Apaxípaníjé imóníjé xwé o tñwaéne enjagí nání woákíká nerane “Apimí díníjé wíkwíronjwíní.” rariñwápi xaiwí fá oxíraneyí.

¹⁵ Ayí rípi nání rariñíní. “Negí apaxípaníjé imóníjé xwéo nene wé róníjé imóníjépiní oyaneyínírí neríná ení meání yaríñagwí nīneaníríná wí díníjé sipí mīneaiaríníní?” rīseaimónaríní? Oweoi, nene íwí oépayínírí neaímeaaríjépi o ení íwí oenírí wímeáagi aiwí wí íwí meño nání nene wí e wíaiwipaxí meníní. Sa “Samíjé nimónírí yaríñagwí nīneaníríná ananí díníjé sipí neaiaríñoríaní?” wíaiwipaxíríní.

¹⁶ Negí apaxípaníjé imóníjé xwéo e imóníño enjagí nání amípi samíjé neaimixipaxí imóníjépi wí neaímeááná Goríxo —O ámayo ayá xwapí urímixaríñoríní. O wá neawianírí ayá nearímixírí oenírí wará saríwá mīmárínípa nerane oyá siá íkwianjwína tñjé e anjwí éñíjé úwaníginí.

5

¹ Apaxípaníjé imónígá xwé wo wo nowaní íwí wigí ámá yarígápi nání Goríxoyá íráf oníje nání nīwuríyiro aiwá peaxí utiro rídíyowá wíiro epírfa nání xfo wigí imónígáyo dání éñíjé nīyoarí urípeaaríñowaríní.

² Awa ení wé róníjé imóníjépiní oyaneyínírí nero aí ení neáníro mīximopaxí wíagá nání wigí ámá majfá nero xeqwímíní kīnīmónfáyo ananí awayíní mīmeyówárf wipaxowaríní.

³ Wé róníjé imóníjépiní oyaneyínírí nero aí ení neáníro mīximopaxí wíagá nání wigí ámá íwí yarígápi nání rídíyowá wíiarígápa íwí wíwaníjowa yarígápi nání ení rídíyowá mīnīpaxí mīmónígáwaríní. Awa ení aga nīnīpaxowaríní.

⁴ Ámá wo xewaníño wé íkwianjwíyo nīñwirárínírí xfo xegí díníyo dání rípeánaríñimaní. Oweoi, nowaní eníná Goríxo xfo xegí díníjé tñnī Erono api e oimónírí wéyo fá umíríñípa axípi umíráná apaxípaníjé imóníjé xwéowa imónarígáriní.

⁵ Kiraiso ení xewaníño seáyí e nīmíeyoánírí apaxípaníjé imóníjé xwé woní oimónímínírí mírípeáníñíní. Oweoi, Goríxo omí seáyí e numíeyoari Bīkwíyo nírínírí eáníjé rípi uríñíníginí, “Joxí gí íwoxi oimónírí simíxáriní. Agwí ríná joxíníjé semeáariní.” nurírí

⁶ Bīkwíyo ámí wí e nírínírí eáníjé rípi ení uríñíníginí, “Apaxípaníjé imóníjé Meríkisedeko nimónírí ení yapí joxí ení axípi aníjé nání e imóníríxíní.” uríjé enjagí nání Kiraiso e imóníjéríní.

⁷ Xámí o ámá nimónírí xwíá tíyo nīñwearíná “Ámá nīpíkianíro yarígápi nání wáyí nīníníginírí ápo díníjé sīxí nīmímopaxoríaní?” nīyaiwírí arírá onínírí ñwí pīyí nīwírínírí gwíní kíkíá tñnī ríxíñí uráná xanomí arfá nīwírí píráníjé yapeníño enjagí nání omí xíxení arfá wíñoríní.

⁸ O Goríxomi xewaxo aí ríníjé xfomí nīwímeari peníyo dání re nīyaiwírí nījfá imóníjéríní, “Ápomí arfá nīwírí xíxení neríná api e xíxení rí rínímeaaríní?” E nīyaiwírí nījfá nimónírí

⁹ xano wimóníjé nīpíní ríxa sīpearímí nīyárírí nání ámá xfomí pírí mīwiaíkí arfá wíarígá gíyí gíyí níní aníjé mīnī íníná naníñí ñweapírfa nání yeáyí uyímíxemeapaxo imónírí

10 Gorixoxo re ráriñjipi tñni xixeni imóniri enjirini, “Xwé apaxpánijf imónijf Merikisedeko imónijpa axipi imónijorini.” ráriñjipi tñni xixeni imóniri enjirini.

Jisasomi ríwí umórixiniri erirí wijf nánirini.

11 “Niontí ‘Kiraiso nánti nriřríná Merikisedeko nánti nriřrínijf apñnijf apñnijf imónini.’ oseariminti.” nñimóniri aiwi arfá iwayf pñrogfáyfné, seyfné mfkípi nánti nijfá imónipři nánti arige seariminti?

12 None ayá wí searéwapiyiñwá enagwi nánti xamijfyfné e dánti wíyo nuréwapiyipaxí nimóniríná ayf nanf imónimñiri enj aiwi seyfné sñni majimajfá yarijagfa nánti ámá wí ámi Kiraiso nánti sñimijf imónijpimi dánti nisearéwapiyipaxí imónigfáyfnérini. Seyfné aiwá nřpaxf mimónf amijñni narigfáyf yapf imónijoi.

13 Ayf řipi nánti seararijnini. Ámá aiwá nřpaxf mimónf sñni amijñ narigfáyf nñni “Apf nerfná wé rónijpři yarijoi.” řinijpři nánti majfá nero nánti sñni niaíwí pñopia yapf imónijoi.

14 E neri aí aiwáyf ámá řixa ámínánijf imónigfáyf narigfárini. Ámá e imónigfáyf wigf dñj tñni píránijf éwapfnarigfá enagf nánti nanf imónijpřirani, sipí imónijpřirani, anani mí ómřxarigfáyřrini.

6

1-2 Ayinánti, nene xwiyfá Kiraiso nánti sñimijf imónijpřini anijf minf mřrñnřpa oyaneyi. Íníná ámi ámi xwiyfá sñimijf imónijf řipi řipi nřtiwayřrori mřrñnřpa oyaneyi. Xwiyfá negf řwí amipí nera nurfná anñmřxinanřrane yarijwápi aga řwřmñni nřmamopaxpřirani, xwiyfá Gorixomi aga dñj nřwikwřropaxpřirani, xwiyfá igfá xixegñni eánariñwápřirani, Gorixoxo nanf owimixiniri wé seáy e wikwiárariñwápřirani, ámá pegfáyf ámi wiápnřmeapřřápřirani, Gorixoxo ámáyo mí ómómřximf neri xwiyfá umeáráná anijf ñweapřřápřirani, xwiyfá apf apf ámi nřtiwayřrori méwapñnřpa oyaneyi. Sa xwiyfá Gorixoyá ámá arfá nřwirijpřimi dánti yóf imónipaxpři éwapfnani nánti oxfmeaneyi.

3 Gorixoxo apf xe oépoyñiri sñjwř nřneanřřnáyf, anani yanřwñni.

4 Ayf řipi nánti “Xwiyfá xámi nřtiwayřrorane éwapññwápi pñni nřwiárřrane xwiyfá yóf imónanřwá nánti imónijpři oxfmeaneyi.” seararijnini. Ámá Gorixoxo xewanijoi nánti “E imónijorřni?” oyaiwřpoyñiri řixa wřá wókimřxiri ámá aiwá gřgř nerfná nijfá awři yarijf imónijpři nánti imónarigfápa axřpñnijf e nero anřnamf dánti Gorixoxo neaiapñjři nánti nijfá imóniro kwřyf oyápi ámá wíyo tñni nawíni waññri

5 ámá aiwá awři imónijpři gřgř nerfná “Nanjf imónini.” yaiwiarigfápa xwiyfá Gorixoyápi tñni enj eánijf o yeáyf nřneayimřxemeari neameñweanřfná imónijpři tñni axřpi gřgřñnijf nerfná “Nanjf imónini.” yaiwiro néřasáná

6 dñj wřkwřroarigfápi řwřmñni nřmamorřnáyf, ayf Gorixomi xewaxomi ikayřwř oumearřpoyñiri ámi yoxářpámñnijf yekwřroárariñagfa nánti ámi xwiyfá kñnimónřřřxiniri urřpaxf imónijpři bñ menini.

7 Ayf řipi nánti seararijnini. Xwřá iniá ámi ámi neari aínáná ámá aiwá omijf řwřá urřáyf nánti aiwá nanf yaparijpři, ayf Gorixoxo aiwá nanf oyapñiri xwiyfá tñni píránijf imřxarijpřirini.

8 E neri aí xwřá iniá ámi ámi neari naññri aiwi aiwá nanf miyapř ará enj tññni křsónarariñjři, ayf rářñnijf imónijpři enagf nánti Gorixoxo řixa nřramřximñiri nánti imóniri řřfá yimñiri nánti imóniri enjřřrini.

9 Dñj sɨxɨ seayináyíné, nionɨ mɨxɨ e nɨsearɨrɨ aiwɨ “Seyíné nionɨ mɨxɨ searɨápi mɨyarɨñojɨ.” nimónarɨnɨ. “Óf Gorɨxo yeáyɨ seayimɨxemeanɨa nánɨ imónɨñjɨyímɨnɨ xɨdarɨñojɨ.” nimónarɨnɨ.

10 Ayɨ rɨpɨ nánɨ seararɨñjɨnɨ. Gorɨxo xɨxenɨ mimónɨñjɨpɨ tɨnɨ mɨyarɨñojɨ enɨagɨ nánɨ amɨpɨ seyíné xɨomɨ nɨxɨdɨróná ero áamá xegɨ imónɨñgɨáyo arɨrá wigɨápi sɨnɨ nɨwirɨñjɨyo dánɨ sɨwá rénɨñjɨ winɨro “Nene Gorɨxoxɨ dñj sɨxɨ rɨyɨñwɨnɨ.” sɨwá éñjɨ winɨro yarɨgɨápi nánɨ o wí arɨá ikeamopaxɨ menɨnɨ.

11-12 Seyíné rɨwɨ sɨwɨá nɨyirɨ mé áamá enɨ neánɨro Gorɨxomɨ dñj wɨkwɨroro “Xewanɨñojɨ óf oneaimonɨ.” yaiwiro yarɨgɨáyo dánɨ Gorɨxo sɨmɨmanɨyo dánɨ “Nɨsiimɨárɨnɨ.” urɨñjɨpɨ wímeaarɨñjɨyo ikanɨñjɨ wɨaxɨdɨpɨrɨ nánɨ seyíné wɨyɨnénɨ wɨyɨnénɨ amɨpɨ nɨnɨ oneaímeañɨnɨrɨ dñj ikwɨmoarɨgɨápi seaímeañé nánɨ anɨñjɨ minɨ rɨwɨ nɨyunɨro dñj nɨkwɨmóa úfɨrɨxɨnɨ.

“Gorɨxo rɨñjɨpimɨ dñj nɨwɨkwɨmóa úfɨrɨxɨnɨ.” urɨñjɨ nánɨrɨnɨ.

13-14 Enɨnáj Gorɨxo Ebɨrɨfamoyá sɨmɨmanɨyo dánɨ Bɨkwɨyo nɨrɨnɨrɨ eánɨñjɨ rɨpɨ urɨñjɨnɨgɨnɨ, “Nionɨ píránɨñjɨ simɨxɨrɨ dɨxɨ rárɨawéyo sayá wimɨxɨrɨ nemɨárɨnɨ.” urɨñjɨnɨgɨnɨ. E sɨñjá wo arɨá enɨ dánɨñjɨ nurɨrɨnáj áamá wo xɨomɨ seáyɨ e múrónɨñojɨ arɨá enɨ dánɨ rɨpaxɨ meñagɨ nánɨ xewanɨñojɨ nánɨ nɨrɨnɨrɨ urɨñjɨnɨgɨnɨ.

15 Ayɨnánɨ Ebɨrɨfamo yómɨñjɨ nimónɨrɨ “Gorɨxo nɨrɨñjɨpɨ xegɨ dñj tɨnɨ xe óf nimówɨnɨgɨnɨ.” nɨyaiwirɨ wenɨñjɨ nerɨ nɨñweañjɨsáná enáná wímeañjɨnɨgɨnɨ.

16 Áamá “Nepa neararɨnɨ.” oyaiwɨpoyɨnɨrɨ nurɨróná nɨyɨmɨñjɨ imónɨñjɨ seáyɨ e wimónɨñjɨ bimɨ dánɨ urarɨgɨárɨnɨ. Áamá xwɨyɨá xɨmɨxɨmɨ ninɨro nɨrɨnɨróná xwɨyɨá apɨ rɨápipimɨ dánɨ sañɨnarɨñjɨrɨnɨ.

17 Ayɨnánɨ Gorɨxo áamá xɨo Ebɨrɨfamomɨ sɨmɨmanɨyo dánɨ urɨñjɨpɨ wímeañjɨáyo re oyaiwɨpoyɨnɨrɨ, “Gorɨxo arɨomɨ ‘Nañj e nɨseaiimɨárɨnɨ.’ urɨñjɨpɨ ámɨ ná rɨwɨyo aiwɨ xegɨ dñj nɨkɨnɨmónɨrɨ kikiɨá epaxɨmanɨ.” oyaiwɨpoyɨnɨrɨ sɨñjáyɨ dánɨñjɨ nɨrɨrɨnáj xewanɨñjomɨ dánɨ nɨrɨnɨrɨ e urɨñjɨpɨ nánɨ ámɨ sopɨñjɨ wárɨñjɨnɨgɨnɨ.

18 Gorɨxo, yapɨ mɨrɨpaxɨ imónɨñojɨ “Sɨmɨmanɨyo dánɨ rɨrarɨñjɨnɨ.” urɨñjɨpɨ sɨwiá imónɨpaxɨ meñagɨ aiwɨ ámɨ sɨwiá mimónɨpaxɨ bɨ xewanɨñjomɨ dánɨ urɨñjɨ enɨagɨ nánɨ nene ananɨ enɨ sɨxɨ neámɨxɨnɨrɨ ñweañwɨnɨ. Nene — Gorɨxo yeáyɨ neaimɨxɨwɨnɨgɨnɨrɨ o tɨámɨnɨ éf nurane sɨmanɨwɨyónɨñjɨ yeáyɨ wurɨñjɨwaénerɨnɨ. Nene o neaiinɨa nánɨ dñj wɨkwɨmoarɨñjɨwápɨ xaíwɨ íá xɨranɨ nánɨ enɨ sɨxɨ neámɨxɨnɨrɨ ñweañwɨnɨ.

19 Nene dñj wɨkwɨmoarɨñjɨwá apimɨ dánɨ dñj sɨkɨkɨ nomɨxɨnɨrane ñweañwɨnɨ. Sɨkɨkɨ onɨñjɨwá enɨagɨ nánɨ añj rɨdɨyowá yarɨgɨíwámɨ awawá ñwɨáwámɨ rapɨrapɨ epañjoárɨnɨñjɨmɨ ínɨrɨwámɨnɨñjɨ ananɨ páwiarɨñjɨwárɨnɨ.

20 Ínɨmɨ e Jisaso rɨxa anɨñjɨ íníná nánɨ apaxɨpánɨñjɨ imónɨñjɨ xwé Merikisedeko imónɨñjɨpa axɨpɨ nimónɨmáná nene arɨrá neainɨnɨa nánɨ xámɨ nɨneameáa páwɨñjɨrɨnɨ.

7

Merikisedeko, apaxɨpánɨñjɨ imónɨñojɨ nánɨ urɨñjɨ nánɨrɨnɨ.

1 Merikisedeko —O mɨxɨ ináyɨ añj Seremɨyɨ rɨnɨñjɨpimɨ umenɨweaagorɨnɨ. Nwɨá seáyɨ e imónɨñojɨ apaxɨpánɨñjɨ imónɨñojɨrɨnɨ. O Ebɨrɨfamo mɨxɨ ináyɨ wáu wáu awamɨ xopɨrárɨ nɨyárɨmo weaparɨnáj óf e órórɨ ninɨríná Gorɨxoyá dñjyo dánɨ nañjɨnɨ owímeañɨrɨ xwɨyɨá bɨ tɨnɨ nañjɨ wimɨxɨñojɨrɨnɨ.

² Am̄pí Eb̄r̄famo p̄kiomeá̄p̄i yan̄j wé wúkaú n̄memáná b̄i m̄n̄i wīŋo, aȳ Merikisedeko or̄n̄i. Xeḡ yōf Merikisedekoȳ r̄n̄īŋ̄p̄i, aȳ xámi neḡ aga p̄néyo dán̄i m̄ix̄f ináȳf wé rón̄īŋ̄f umēŋweaar̄īŋoȳ r̄ar̄īŋwá̄p̄r̄n̄i. O Seremi dán̄j m̄ix̄f ináyoȳ r̄n̄īŋ̄p̄i en̄i neḡf aga p̄néyo dán̄i m̄ix̄f ináȳf áma n̄iwaȳr̄ón̄īro ŋweap̄r̄i nán̄i wim̄ixar̄īŋoȳ r̄ar̄īŋwá̄p̄r̄n̄i.

³ B̄ikw̄yo dán̄i xw̄iȳfá b̄i m̄ir̄n̄īŋaḡi nán̄i o nán̄i re r̄ipax̄r̄n̄i, “O xano t̄n̄i x̄n̄ái t̄n̄i maȳf eri xeḡf f̄wiár̄fawé en̄i maȳf eri ēŋor̄n̄i. S̄fá x̄n̄ái x̄r̄īŋ̄ȳi mimón̄ipa eri s̄fá x̄fo pen̄fáyi mimón̄ipa eri ēŋor̄n̄i. Aȳn̄án̄i o n̄iaíw̄f Gor̄ixoyáó̄n̄īŋ̄f imón̄īŋo ēŋaḡf nán̄i apax̄p̄á an̄īŋ̄f min̄f imón̄īŋor̄n̄i.” r̄ipax̄r̄n̄i.

⁴ Seáȳf e Merikisedeko imón̄īŋ̄p̄i nán̄i b̄i d̄īŋ̄f mópoȳf. Neḡf ar̄fo ír̄īŋo Eb̄r̄famo am̄pí awiáx̄f imón̄īŋ̄f wí m̄ix̄f ner̄t̄ p̄kiomean̄ȳf yan̄j wé wúkaú n̄īmáná b̄i m̄n̄i wīŋo aȳf or̄n̄i.

⁵ Ripaioyá f̄wiár̄fawé apax̄p̄án̄īŋ̄f imón̄īŋ̄fáwa Gor̄ixoyá ŋw̄f ikax̄f r̄n̄īŋ̄p̄i t̄n̄i x̄ixen̄i n̄ix̄f̄d̄īro nán̄i wiḡf ax̄ȳf, aȳf en̄i Eb̄r̄famoyá f̄wiár̄fawéȳf imón̄īŋaḡfá aiw̄i wiḡf am̄pí yan̄j wé wúkaú méf̄ap̄i b̄i urápar̄īŋ̄f̄ar̄n̄i.

⁶ E ner̄t̄ aí Merikisedeko, Ripaioyá f̄wiár̄fawéȳf wo mimón̄īŋaḡi aiw̄i Eb̄r̄famo, Gor̄ixo s̄m̄iman̄ȳo dán̄i “E n̄iseaiim̄f̄ar̄n̄i.” ur̄īŋo n̄ip̄kiomeari yan̄j wé wúkaú méf̄p̄i b̄i Merikisedeko nurá̄p̄r̄i om̄i nan̄j b̄i owímean̄r̄i xw̄iȳfá b̄i t̄n̄i nan̄j wim̄ix̄īŋ̄n̄iḡn̄i.

⁷ Xw̄iȳfá r̄ip̄i áma wí “Nepaman̄i.” n̄iyaiwir̄t̄ r̄ipax̄p̄man̄i. Nan̄j̄p̄i owímean̄r̄i xw̄iȳfá b̄i t̄n̄i wim̄ixar̄īŋo, seáȳf e wimón̄īŋor̄n̄i. Nan̄j̄p̄i wímeáo, om̄i s̄iman̄ŋw̄ȳón̄īŋ̄f ín̄im̄i wur̄f̄n̄īŋor̄n̄i.

⁸ Ripaioyá f̄wiár̄fawéwa —Awa n̄ipep̄r̄fá nán̄i imón̄īŋ̄fáwar̄n̄i. Awa wiḡf ax̄ȳf yan̄j wé wúkaú méf̄ap̄i b̄i nurá̄p̄r̄óná aȳf áma n̄ipep̄r̄fáwan̄i urápar̄īŋ̄fá aiw̄i Merikisedeko nurá̄p̄r̄n̄á x̄fo nán̄i B̄ikw̄yo r̄n̄īŋ̄pa an̄īŋ̄f ŋweāŋo urá̄p̄īŋ̄n̄iḡn̄i.

⁹⁻¹⁰ R̄ip̄i en̄i r̄ipax̄r̄n̄i, “Eb̄r̄famo yan̄j x̄fo méf̄p̄i Merikisedeko t̄n̄i óf e órórf̄ n̄in̄r̄i m̄n̄i wíáná Ripaio —Oyá f̄wiár̄fawé wiḡf wín̄iȳf yan̄j wé wúkaú méf̄ap̄i b̄i urápar̄īŋ̄fáwam̄i xiáwor̄n̄i. O en̄i s̄in̄i xeḡf xiáwo Eb̄r̄famoyá k̄im̄īŋ̄f̄yo ín̄īŋaḡi nán̄i xiáwo Eb̄r̄famo yan̄j n̄imer̄t̄ Merikisedekom̄i wí̄p̄a é̄n̄īŋ̄f ner̄t̄ m̄n̄i wīŋ̄n̄iḡn̄i.” r̄ipax̄r̄n̄i.

Apax̄f xámīŋ̄f̄p̄á s̄in̄i e ēŋáná s̄īŋ̄f imón̄īŋ̄f ámi bá nán̄i ur̄īŋ̄f nán̄īŋ̄n̄i.

¹¹ Eñiná Gor̄ixo ŋw̄f ikax̄f x̄fo r̄īŋ̄p̄i Mosesom̄i m̄n̄i n̄iwir̄n̄á Ripaioyáȳf apax̄p̄án̄īŋ̄f imón̄īŋ̄f̄r̄fá nán̄i r̄ar̄īŋ̄n̄iḡn̄i. Apax̄f Ripaioyáȳf imón̄īŋ̄f̄p̄á Gor̄ixo apá e en̄f̄ap̄i nán̄i imón̄f̄w̄in̄iḡn̄īr̄i r̄ar̄īŋ̄p̄i t̄n̄i aȳf x̄ixen̄i nero wé n̄īroár̄īro s̄īŋw̄r̄iȳf, apax̄f ámi xeḡf b̄i imón̄īŋ̄f bá, Erono imón̄īŋ̄f̄p̄án̄īŋ̄f mar̄f̄ái, Merikisedeko imón̄īŋ̄f̄p̄án̄īŋ̄f imón̄īŋ̄f bá imón̄im̄n̄īr̄i ēŋ̄fman̄i.

¹² Apax̄f Ripaioyáȳf imón̄īŋ̄f̄p̄á apán̄i mimón̄īŋaḡi nán̄i ámi bá imón̄īŋ̄f̄r̄n̄i. Aȳn̄án̄i ŋw̄f ikax̄f n̄ir̄n̄īr̄t̄ eán̄īŋ̄f ax̄p̄n̄t̄ s̄in̄i nimón̄ipax̄man̄i. Ámi b̄i en̄i imón̄ipax̄r̄n̄i.

¹³ Áminá Jisaso, Gor̄ixo e r̄īŋoȳf Ripaioyáoman̄i. Gw̄f wir̄im̄i d̄an̄or̄n̄i. Xeḡf gw̄f ar̄im̄i d̄an̄j wo eñiná r̄id̄iyowá eri apax̄p̄án̄īŋ̄f imón̄īŋ̄f yaḡman̄i.

¹⁴ N̄ijfá re imón̄īŋ̄w̄n̄i. Neḡf Áminá Jisaso Judaoyá gw̄f̄r̄im̄i dán̄i imón̄īŋ̄f̄r̄n̄i. N̄w̄f ikax̄f Gor̄ixo r̄īŋ̄f Moseso ean̄j̄p̄i Judaoyáȳf wí apax̄p̄án̄īŋ̄f imón̄īŋ̄f̄r̄fá nán̄i n̄ir̄r̄i mean̄īŋ̄n̄iḡn̄i.

“Jisaso apax̄f Merikisedeko imón̄īŋ̄f̄p̄án̄īŋ̄f imón̄īŋ̄f̄r̄n̄i.” ur̄īŋ̄f nán̄īŋ̄n̄i.

15 Apax̄ xeḡ b̄ imón̄ñ̄ bá, Merikisedeko imón̄ñ̄pán̄ñ̄ nimón̄r̄ínáȳ, nion̄ re sear̄f̄ap̄ r̄ixa s̄ñán̄ w̄f̄á ór̄iron̄, “Ñw̄f̄ ikax̄ n̄r̄in̄r̄i eán̄ñ̄f̄ ax̄p̄in̄ s̄in̄ imón̄pax̄man̄. Ám̄ b̄ nimón̄pax̄r̄in̄.” searar̄f̄ap̄ r̄ixa s̄ñán̄ w̄f̄á ór̄iron̄.

16 O apax̄ Merikisedeko imón̄ñ̄f̄ apá nimón̄r̄íná ñw̄f̄ ikax̄ re r̄in̄ñ̄f̄yo dán̄, “Ámá gw̄f̄ ar̄im̄ dán̄ñ̄f̄ran̄, e imón̄ḡf̄áȳf̄ran̄, aȳñ̄ apax̄pá imón̄pax̄r̄in̄.” r̄in̄ñ̄f̄yo dán̄ imón̄ñ̄f̄man̄. Oweoi, o sa xeḡf̄ eñ̄f̄ eán̄ñ̄f̄yo dán̄ d̄ñ̄f̄ man̄ñ̄pax̄f̄ imón̄ñ̄f̄p̄ t̄ñ̄o eñaḡf̄ nán̄ imón̄ñ̄f̄r̄in̄.

17 B̄kw̄f̄yo n̄r̄in̄r̄i eán̄ñ̄f̄ r̄ip̄i nion̄ searar̄ñ̄ap̄i t̄ñ̄i x̄ixen̄ eñaḡf̄ nán̄ rar̄ñ̄in̄, “Jox̄i apax̄pá Merikisedeko imón̄ñ̄f̄pa ax̄p̄i e nimón̄r̄i an̄ñ̄f̄ íníná ñweá̄r̄ix̄in̄.” Gor̄ixo e ur̄ñ̄f̄p̄i nion̄ searar̄ñ̄ap̄i t̄ñ̄i x̄ixen̄ eñaḡf̄ nán̄ rar̄ñ̄in̄.

18 Sekax̄ xám̄i r̄in̄ñ̄f̄ w̄f̄ eñ̄f̄ neán̄r̄i ar̄ir̄á neaipax̄f̄ imón̄ñ̄f̄ b̄ m̄ir̄nar̄ñ̄aḡf̄ nán̄ Gor̄ixo r̄ixa peá n̄mor̄i t̄ñ̄f̄r̄in̄.

19 Aȳf̄ ñw̄f̄ ikax̄ Moseso neaiap̄ñ̄pim̄i ámá n̄x̄d̄iróná wé rón̄ñ̄f̄ imón̄ḡf̄áȳf̄ mimón̄pax̄f̄ eñaḡf̄ nán̄ rar̄ñ̄in̄. E ner̄i aí Gor̄ixo K̄i-raisom̄i neḡf̄ apax̄pá wim̄x̄ñ̄f̄ eñaḡf̄ nán̄ d̄ñ̄f̄ nene r̄ixa agw̄i r̄iná wikw̄f̄moar̄ñ̄wáp̄i xám̄i ñw̄f̄ ikax̄f̄ r̄in̄ñ̄f̄pim̄i ikw̄f̄moagwápim̄i seáȳf̄ e múrón̄in̄. Apim̄i dán̄in̄ nene Gor̄ixo t̄ñ̄f̄ e añw̄i éñ̄ñ̄f̄ upax̄r̄in̄.

20-21 Gor̄ixo Jisasom̄i apax̄pá n̄wim̄x̄r̄íná xewan̄ñ̄o nán̄ s̄ñ̄á ar̄f̄á eñe dán̄ñ̄ñ̄f̄ n̄r̄in̄r̄i im̄x̄ñ̄f̄r̄in̄. Ripaioyáȳf̄ apax̄pá nimón̄r̄óná Gor̄ixoran̄, ámá woran̄, xám̄i “S̄ñ̄á rom̄i dán̄ r̄ir̄ar̄ñ̄in̄.” rar̄ñ̄wáp̄a mur̄in̄ñ̄áná imón̄aḡf̄ar̄in̄. E ner̄i aí nion̄ searar̄ñ̄áom̄i Gor̄ixo B̄kw̄f̄yo n̄r̄in̄r̄i eán̄ñ̄f̄ r̄ip̄i ur̄ñ̄ñ̄in̄ḡin̄, “Ám̄náon̄ ‘Jox̄i apax̄pá nimón̄r̄i an̄ñ̄f̄ íníná ñweá̄r̄ix̄in̄.’ n̄r̄ir̄íná s̄ñ̄áyo dán̄ñ̄ñ̄f̄ r̄ir̄f̄áon̄i ám̄i ḡf̄ d̄ñ̄f̄ t̄ñ̄i n̄k̄in̄món̄r̄i w̄f̄ wiaík̄im̄f̄aman̄.” ur̄ñ̄ñ̄in̄ḡin̄.

22 Aȳñ̄án̄i nene “Gor̄ixo ‘E n̄iseaiim̄f̄ar̄in̄.’ réroár̄ñ̄f̄ seáȳf̄ e imón̄ñ̄f̄ b̄ x̄ixen̄ neaiin̄f̄ar̄in̄.” yaiwian̄f̄wá nán̄ Jisaso neḡf̄ ik̄iȳñ̄f̄ neaiár̄in̄ñ̄ñ̄f̄ imón̄in̄.

23 Apax̄pá xám̄i imón̄ḡf̄áwa pear̄iḡf̄áwa eñaḡf̄ nán̄ an̄ñ̄f̄ imón̄pax̄f̄ men̄in̄. Aȳñ̄án̄i obax̄f̄ nimóga waḡf̄ar̄in̄.

24 E ner̄i aiw̄i Jisaso an̄ñ̄f̄ ñweañ̄o eñaḡf̄ nán̄ apax̄pá o imón̄ñ̄f̄p̄i an̄ñ̄f̄ p̄ir̄f̄ t̄ñ̄weañ̄p̄ir̄in̄.

25 Aȳñ̄án̄i o ámá x̄f̄om̄i d̄ñ̄f̄ n̄w̄ikw̄f̄ror̄ñ̄f̄yo dán̄ Gor̄ixo t̄ñ̄f̄ e añw̄i éñ̄ñ̄f̄ úf̄áȳf̄ n̄ñ̄i nán̄ Gor̄ixom̄i r̄ix̄ñ̄f̄ wur̄iȳin̄f̄a nán̄ an̄ñ̄f̄ ñweañ̄o eñaḡf̄ nán̄ agw̄ir̄an̄, ná r̄f̄w̄yoran̄, an̄ñ̄f̄ yeáȳf̄ uyim̄ixemeapax̄or̄in̄.

26 Apax̄pán̄ñ̄f̄ imón̄ḡf̄á go go mar̄f̄ái, xwé imón̄ñ̄f̄ wo o imón̄ñ̄f̄pa nene nán̄ x̄ixen̄ imón̄in̄. S̄iyikw̄f̄ b̄ m̄in̄pa eri xw̄iȳf̄á b̄ uxekw̄f̄mopax̄f̄ mimón̄pa eri piax̄f̄ weán̄pax̄f̄ imón̄ñ̄f̄ b̄ muxén̄pa eri eñor̄in̄. Íw̄f̄ yar̄iḡf̄áȳf̄ yap̄i waȳf̄á mimón̄pa ner̄i aga xeḡf̄ b̄ imón̄ñ̄or̄in̄. Gor̄ixoyá d̄ñ̄f̄ t̄ñ̄i añ̄nam̄i seáȳf̄ r̄wám̄in̄i peȳñ̄or̄in̄.

27 Apax̄pá xám̄i seáȳf̄ e imón̄ḡf̄áwa s̄f̄á aȳf̄ ayo Gor̄ixo wiwan̄ñ̄owa wiḡf̄ íw̄f̄ yar̄iḡf̄ap̄i yokwar̄im̄f̄ oneaiin̄ro xám̄i r̄id̄iyowá n̄iyár̄imáná r̄f̄w̄f̄yo dán̄ íw̄f̄ wiḡf̄ ámá yar̄iḡf̄ap̄i nán̄ r̄id̄iyowá wiiar̄iḡf̄ápa Jisaso ax̄p̄i e w̄f̄ epax̄oman̄. Xewan̄ñ̄o íw̄f̄ b̄ meñ̄o eñaḡf̄ nán̄ ámáyo yeáȳf̄ uyim̄ixemeám̄in̄r̄i nawínán̄ r̄id̄iyowán̄ñ̄f̄ wiin̄ñ̄f̄ eñaḡf̄ nán̄ w̄f̄ e epax̄oman̄.

28 Aȳf̄ r̄ip̄i nán̄ “Apax̄pán̄ñ̄f̄ imón̄ḡf̄á go go mar̄f̄ái, xwé imón̄ñ̄f̄ wo o imón̄ñ̄f̄pa nene nán̄ x̄ixen̄ imón̄in̄.” searar̄ñ̄in̄. Ámá ñw̄f̄ ikax̄f̄ r̄in̄ñ̄f̄pim̄i dán̄ apax̄pá oimón̄poȳin̄r̄i r̄ipeáf̄áwa wé rón̄ñ̄f̄p̄in̄i oyaneȳin̄ro nero aí eñ̄f̄ neán̄ro m̄ix̄imopax̄f̄ wiḡf̄áwar̄in̄. E ner̄i aí

xewaxo axípi e éniñí imóniñomani. Gorixo, Mosesomi ñwí ikaxípi nurimáná xegí xewaxo apaxí amípi nipiñi aniniñi nani sipearími yárfwiniginiñi imóniñipá imóníwiniñiniñi xewaninjo nani sñáyo dániniñi niniñi urípeañíni.

8

Nene nani aññami dññí apaxípaniñí imóniñí xwéo naniñi.

¹ Xwiýá nioni repiyí nera úa kumixinayiniñi, ayí rípiñi. Negí apaxí xwé imóniñipá xixeni nepa seáyí e imónini. O rixa aññamini Ñwá aga seáyí e wiárf imóniñoyá siá íkwianwina tññí e nani nipeyiri o tñni xixeni nimóniri nani oyá wé náumini éf ñweani.

² O apaxípa ámani nimónirína yarigíapa axípi nerí senfá añí mfkí ikiñiwami dani —Iwá áma wo rfkáriñiwamani. Sa Gorixo rfkáriñiwani. Iwamí dani yariniñi.

³ Apaxípaniñí imónigíá xwé wo wo nowani Gorixo wigí áma nani yayí owiniñi ridiyowá wiuro peaxí utiro epírfá nani rípeániñí enagi nani Jisaso eni apaxípaniñí imóniñí xwé wo enagi nani áma xegí imónigíáyo nani ridiyowá bi mwiipa epaxí mimóniñíni. O eni áma nini nani ridiyowá bi wiiniñi.

⁴ Áma xwá tño dññí apaxípaniñí imónigíáwa ñwí ikaxí riniñipimi nixídiró ridiyowá wiuro aiwá peaxí utiro yarigíá enagi nani o sini xwá tño niñweari sñwiriýí, apaxípaniñí imóniñí wo imóniminiñi enímani.

⁵ Apaxípa xwá tño imónigíáwa mfkí Kiraiso aññami dani enípi miyarigíawani. Wigí xwá tño dani neróna yarigíapi sa onapámiginiñí Kiraiso aññami yariñipi naniñiñí yarigíá enagi nani rariñi. Moseso Gorixo nani senfá añí xwá tño rfkáriminiñi yariñá o píraniniñí erírf niwiri re uriniñi nioni searariñapimi sopiniñí niwarini, “Joxí senfá añí riwaniñí xopaikigí orfkáriminiñí dñwí mñipimi dani sñwá sñapi xixeni nixídirí rfkáriñini.” Gorixo Mosesomi e uriniñi nioni searariñapi tñni xixeni imóniñagí nani “Apaxípa xwá tño dññí imónigíáwa sa Kiraiso aññami dani yariñipi nani onapámiginiñí yariñoi.” yaiwiniñi.

⁶ E nerí aí agwi rína Gorixo Jisaso apaxípaniñí wo nimóniri e niwiniñiniñi urípeañipi apaxípa xwá tño ñweagíáwa e éfrixiniñi urípeañipimi seáyí e múroniñagí nani o yariñipi eni seáyí e wimónini. Agwi rína xwiýá Gorixo ríwño réoáriñipi —Api Jisaso neaiñipimi daniñi imónipaxí enípiñi. Api eni xami réoáragípi seáyí e múronini. Ayí rípi naniñi. Ríwño sñmaniñyo dani “Nañ e e niseaiimfáni.” réoáriñipi, ayí xami Mosesomi ñwí ikaxí nurirína sñmaniñyo dani “Seyíne píraniniñí niniñídiróna e e niseaiimfáni.” réoáragípi seáyí e múronini.

⁷ Xwiýá xami Gorixo Mosesomi nurirína réoáriñipimi dani o “Gí áma ñwí ikaxí apimi nixídiróna píraniniñí imónirixini.” wimóniñipi tñni xixeni nimóniro sñwiriýí, ámi ríwño bi réoáriminiñi enímani.

⁸ Gorixo áma ayo ayairírf wiñí enagi nani nene eni re yaiwipaxíni, “Xwiýá xfo xami re niriñi réoáragí, ‘Gí ámayí ñwí ikaxípi nixídiróna píraniniñí e imónirixini.’ réoáragípi xfo wimóniñipi tñni xixeni imóniñímani.” yaiwipaxíni. Ayinani Bkwíyo dani re niniñi eániñi, “Ámináoni re searariñini, ‘Arfá époi. Gorixoní gí áma Isireriyí tñni Judayí tñni nani xwiýá “Nioni e e niseaiimfáni.” sñí bi réoárimfá nani añwi erini.

9 Nioní wigí íwiárfawéyo áamá niaíwí mímeyówárfí níméra warígfápa Isipiyá aníyo dání níméra nuríná xwiyfá réroáragápi apíníhí imóníhípi nání miraríhíni. Ayí nioní síníhíná réroárfá apimí xixení mífídaríhíagfá níwíníri nání nioní ení xixení peá numorí ríwí umoníhíni.

10 Ámináoní re raríhíni, ‘Xwiyfá ríwéná “Gí Isireríyo e e níwiimfárfíni.” réroárfímfápi, ayí rípihíni. Gí hwi ikaxí ríníhípi wigí xwioxíyo aumaúmí wíárfí hwirárfí níyárfímáná nioní ayíyá Nwíáoní imónímfárfíni. Ayí ení áamá nioníyá imónípihírfárfíni.

11 Nioní aumaúmí e wíárfáná wigí imónígfáyí wí níwíárfínímearo wigí wíníyo nuréwapíyiro “Goríxo nání níjfa imónípoyí.” urípihírfá meníni. Áamá níní síyikwíníhí imónígfáyírfaní, xwéríxarání, níní nioní nání ríxa níjfa imónígfáyí imónípihírfá enagí nání wí e urípihírfámaní.

12 Ayí rípi náníhíni. Nioní ayá urímíxíhí wigí íwí yarígfápi yokwarímí níwiiríná dhí peá morí emfá enagí nání raríhíni.’ Bíkwiyo e níhíní eáníni.

13 Goríxo xwiyfá síhí réroárfíhípi níhíná xámíhípi íríkwíníhí imíxamóníhíni. Amípi íríkwíníhí imíxamóníhípi ríxa níkeamóga waríhíagí nání apaxí mé aníhíhírfíni.

9

Apaxípa xwé imónígfáwa Goríxo nání naníwíhí rídhíyowá yarígfá náníhíni.

1 Xwiyfá Goríxo xámí réroárfíhípi níhíná xegí áamá níbéro xíomí yayí numeróná “Nene e níwiiríná xífo wimóníhíhípi rífa yaríhíwíhíni?” níyáiwiro epírfá nání wíekwíkwíyírí xífo nání aní hwiá xwíá tíyo imóníhíwá nání wíekwíkwíyírí eníhíni.

2 Aní hwiá íwá, ayí senfá aní ríkárfíníhíwárfíni. Awawá óf e íkwírfóníhíwámí uyíwí obaxí níkíkíroárfíga unáná mífároarígfápi tñí aiwá íkwíhíwí Goríxo nání peaxí tarígfána tñí bísfkerfá Goríxo nání peaxí tayarígfápi tñí awámí weníhíni. Awá yoí awawá hwiáfáwáyí rarígfáwárfíni.

3 Rapírapí áwíni e epaníóárfíníhíwámí íníhíwámí dání awawá ámí wá íkwírfóníhíni. Awá xegí yoí awawá hwiá seáyí e imóníhíwáyí rarígfáwárfíni.

4 Awawá ná ínímí íkwírfóníhíwámí Goríxomí dhí naní oweaníhí rífa íkeaárfíhí nání síhí gorí tñí imíxíníhípi tñí bokísf xwiyfá Goríxo réroárfíhípi nání imíxíníhíwá tñí apí awawá awámí e wení. Bokísf awá nímíxímáná síhí gorí tñí yopírfímí yárfíníhíwárfíni. Bokísf awámí ínímí xwárfá síxí síhí gorí tñí imíxíníhíwámí ínímí aiwá yoí maná ríníhípi tñí eraní Eronoyá wírfíhí eáníhíwá tñí síhí piárfá Goríxo hwi íkaxí uríhípi eáníhína tñí bokísf awá ayí apí apí íníhíwárfíni.

5 Awá “Seáyí e Goríxo imóníhípi, ayí apírfaní?” oyáiwípoyíníhí xopáikígfí anínaní íwí mídání wúkaú wú mídání wúkaú wú oníhíwá seáyí e hwirárfíníhíwárfíni. Awá hweagíe íníhíwámíhí Goríxo yokwarímí oneáíníhí ragí wíwífa eaárfíhíhíni. Apí apí nání repíyí níseáíera urí pírfáníhí áwaní “Apí, ayí apí nání imóníhíni. Apí nání imóníhíni.” níseara urí epaxíná rínámaní.

6 Amípi apí apí ríxa e níyárfímáná apaxípa imónígfáwa awawá óf e íkwírfóníhíwámí Goríxo yayí oneáíníhí yarígfápi epírfá nání íníná páwíyaríhíagí aiwí

7 awawá ná ínímí íkwírfóníhíwámí apaxípa xwé, oníhí xwíogwí o omí ná bíní páwíaríhírfíni. Nípáwírfíná anípáo páwíaríhímaní. íwí xífo tñí xegí

ámá t̄ni maiwí nero yariḡápi Gorixo yokwarim̄f oneaiin̄ri raḡf nan̄w̄ r̄idiyowá éf̄piyá b̄i n̄imeám̄ páwiar̄iñ̄r̄ini.

⁸ Apimi dán̄i kwíȳf Gorixoyápi s̄iwá rén̄iñ̄f neaiar̄ini. Awawá óf e ikw̄rón̄iñ̄f wá s̄ini apax̄pá imón̄iḡáwa opáwipoȳin̄ri nán̄i ikw̄rón̄iñ̄áná óf nene an̄nam̄ páwian̄f wá nán̄i imón̄iñ̄yi s̄ini s̄iñ̄án̄i mimón̄ini.

⁹ Awám̄i dán̄i yaḡápi Kiraiso agw̄i ríná en̄ipi nán̄i neaiwapiyar̄iñ̄r̄ini. Awám̄i dán̄i Gorixo nene nán̄i yaȳf owin̄in̄ri nán̄i imón̄iñ̄pi neróná r̄idiyowá wiro peax̄f tiro yar̄iñ̄aḡfa aí ámá e wiíf̄áȳf d̄iñ̄f w̄fá n̄iwón̄iro re yaiwin̄ipax̄f men̄ini, “Apax̄pá imón̄iḡáwa r̄idiyowá e niíf̄áyo dán̄i Gorixo r̄ixa yokwarim̄f niíf̄ en̄agi nán̄i oyá s̄iñ̄w̄fyo dán̄i r̄ixa wé rón̄iñ̄f imón̄iñ̄áon̄r̄f̄ani?” yaiwin̄ipax̄f men̄ini.

¹⁰ Aȳf r̄ipi nán̄r̄ini. “R̄idiyowá neróná e éf̄rix̄ini. E éf̄rix̄ini.” r̄in̄iñ̄ipi sa “Aiwá n̄iro iniiḡf n̄iro iḡfá x̄ixeḡin̄i eán̄iro éf̄rix̄ini.” r̄in̄iñ̄f imón̄iñ̄pi en̄agi nán̄i e yaiwipax̄f man̄i. E e r̄in̄iñ̄f ap̄i “Apimi dán̄i ámá xwiox̄f nan̄f imón̄ipax̄f r̄ini.” m̄ir̄in̄iñ̄p̄ir̄ini. Ap̄i, aȳf x̄fo am̄ipi s̄iñ̄f im̄ix̄in̄e nán̄i wiékw̄kw̄iȳiñ̄p̄ini en̄agi nán̄i rar̄iñ̄ini.

Kiraiso xewan̄iño r̄idiyowán̄iñ̄f wiin̄iñ̄f nán̄r̄ini.

¹¹ E ner̄i aí Kiraiso am̄ipi nan̄f neaímeaar̄iñ̄pi nán̄i apax̄pá xwé wo nimón̄r̄fná sen̄fá an̄f xw̄fá t̄fyo r̄f̄kár̄in̄iñ̄iwám̄i m̄ipáwí an̄nam̄i páwiñ̄in̄iḡini. E n̄ipáwir̄fná sen̄fá an̄f wé roár̄in̄ri aga seáȳf e imón̄ri en̄iñ̄iñ̄f wiwám̄i páwiñ̄in̄iḡini. Iwá ámá r̄f̄kár̄iḡfiwám̄ani. Xw̄fá t̄fyo dáñ̄iwám̄ani. An̄nam̄i r̄f̄kár̄in̄iñ̄iwár̄ini.

¹² N̄ipáwir̄fná memé r̄idiyowá éf̄piyá raḡran̄i, bur̄imákaú miá r̄idiyowá éf̄piyá raḡran̄i, n̄imeám̄i aga ñw̄fá imón̄iñ̄e m̄ipáwí xewan̄iño r̄idiyowán̄iñ̄f nin̄máná xeḡf raḡf n̄imeám̄i nawínán̄i páwiñ̄in̄iḡini. Aȳfnán̄i an̄iñ̄f ín̄iná ñwean̄f wá nán̄i yeáȳf neayim̄ixemeañ̄or̄ini.

¹³ Ámá Gorixoyá s̄iñ̄w̄fyo dán̄i xw̄r̄fá win̄iñ̄ánáȳf apax̄pá imón̄iḡáwa memé raḡf t̄ni bur̄imákaú ox̄ȳf raḡf t̄ni bur̄imákaú sip̄ik̄f r̄fá n̄f̄f k̄ik̄inax̄fá t̄ni apiaú ap̄i wé t̄ni n̄imeaāȳiri w̄iwifá n̄iróa úaná ámá xw̄r̄fá in̄iḡfápi Gorixoyá s̄iñ̄w̄fyo dán̄i nan̄f imón̄ar̄iḡfá en̄agi nán̄i

¹⁴ raḡf Kiraisoyá —O s̄iyikw̄f b̄i m̄in̄iño aí kwíȳf n̄iȳim̄iñ̄f imón̄iñ̄pi ar̄irá wiar̄fná xewan̄iño r̄idiyowán̄iñ̄f in̄iñ̄or̄ini. Oyá raḡf puñ̄pi an̄ipax̄f neḡf xwiox̄fyo iḡfán̄iñ̄f neaeámoar̄iñ̄r̄ini. Am̄ipi nene an̄n̄im̄ix̄in̄ani nán̄i yar̄iñ̄wápi iḡfán̄iñ̄f neaeámoar̄iñ̄f en̄agi nán̄i d̄iñ̄f w̄fá n̄ineáon̄ri “f̄w̄f éwápi nán̄i s̄ini ayá m̄ineadun̄ini.” yaiwiar̄iñ̄wár̄ini. Ñw̄fá an̄iñ̄f s̄iñ̄f imón̄iño wimón̄ar̄iñ̄pi éf̄rix̄in̄ri iḡfán̄iñ̄f neaeámoar̄iñ̄r̄ini.

“O péf̄pimi dán̄i xw̄ȳfá s̄iñ̄f réroár̄in̄iñ̄pi m̄f̄rogw̄f r̄ixán̄iñ̄f wiár̄imón̄iñ̄r̄ini.” ur̄iñ̄f nán̄r̄ini.

¹⁵ Kiraiso n̄iper̄fná xeḡf raḡf p̄úf̄pimi dán̄i ámá xw̄ȳfá Gorixo xám̄i réroár̄iñ̄f̄pimi p̄r̄f̄f wiaikiḡfáyo gw̄f̄n̄iñ̄f n̄iroaȳrori nán̄i xw̄ȳfá s̄iñ̄f réroár̄iñ̄f̄pi nán̄i wáwuñ̄f imón̄iñ̄or̄ini. Ámá Gorixo nion̄iyá imón̄f̄rix̄in̄ri wéyo f̄á wum̄r̄iñ̄fyo am̄ipi x̄fo wiḡf s̄m̄man̄fyo dán̄i “N̄iseaiim̄f̄ar̄ini.” nur̄ri réroár̄iñ̄f̄pi x̄ixen̄i w̄imeari an̄iñ̄f ín̄iná imón̄ri en̄fa nán̄i wiḡf wáwuñ̄o imón̄iñ̄r̄ini.

¹⁶ Xw̄ȳfá Gorixo réroár̄iñ̄f̄pi, aȳf ámá s̄ini n̄iñ̄wear̄fná “Nion̄i péaná am̄ipi nion̄iyá ámá aȳfn̄i meáf̄rix̄ini.” n̄ir̄iri paȳf eaár̄iñ̄fnán̄iñ̄f imón̄ini. Paȳf xano n̄ir̄iri t̄iñ̄pi xeḡf niaíw̄f n̄ix̄d̄iro am̄ipi meañ̄iro ner̄fná xám̄i ámá n̄fn̄i n̄iñ̄fá nimón̄iro “Xano r̄ixa iȳf r̄ipé̄in̄iḡini?” yaiwiár̄iñ̄áná e meapax̄f r̄ini.

17 Payí ana eaárinjo siní mipepa neríná payí ana siní surfmana imónariníriní. Ayí rípi nániriní. Payí ana neari tijo siní siní ηweañána ríxa xío rinípi m'rogwí rixániní n'wiárimónipaxí mimóniní. Xío ríxa niperíná xixeni n'wiárimónipaxí imóniní. Payí ana xiáwo niperinípimi dáni rixániní wiárimónarinína imónarinípa xwiyfá Gorixo réoárinípi eni ragí pútipimi dáni rixániní wiárimónarinípi imónariníriní.

18 Nanwí bi m'pkipa nero sinwiriyí, xwiyfá Gorixo xámi réoárinípi ríxa wíniní n'wiárimónimíniri enímani. Ayínáni api aí nanwí p'kíaná ragí puñtipimi dáni wiárimóniniginí.

19 Ayí rípi searariníni. Xámi Moseso sekaxí ηwí ikaxí eáninípimi dáni rininí n'pini xegí Isireriyó nura núisána burimákaú miá t'ni memé t'ni apiaú r'diyowá éf'piyá ragí t'ni inigí t'ni nimeámána ará fwí xisopfyí rininípi nimeari sipisipí fá ayfá riní bi t'ni nawini gwí n'k'rwímána ígfá neari B'kwítipimi w'wifá eari áma n'yoní w'wifá eari neríná

20 re uriniginí, “Ragí rípimi dáni xwiyfá Gorixo ‘Seyné api e x'f'f'rixini.’ n'neariri réoárinípi ríxa rixániní wiárimónariní.” uriniginí.

21 Axípi e senfá aní r'k'arininíwámi ragí t'ni w'wifá rori sixí amípi ínimi weníyo w'wifá rori eniginí.

22 Ayínáni ragí w'wifá n'róa nurinípimi dáni amípi ayá wí ηwí ikaxí rininípi t'ni xixeni ígfá eámóninípininí imónariníriní. R'diyowá nerí ragí mipupa nerínáyí, Gorixo fwí áma egfápi wí yokwarimí wiarinímani.

“Kiraiso niperinípimi dáni fwí nene yarínwápi ritf yáriníriní.” uriní nániriní.

23 Senfá aní r'k'arininíwáraní, sixí amípi iwámi ínimi wenípiraní, api n'pini —Ayí m'k'f' anínamí wenípi t'ni ramixiní imóninípininí. Api n'pini r'diyowá Moseso nerí ragí w'wifá n'róa útipimi dáni ígfá eámóninípininí imónipaxí enagi aí m'k'f' anínamí wenípi r'diyowá éf' seáyí e imóninípininí dániní ígfá eámóninípininí imónipaxíriní.

24 Kiraiso awawá ηwfá imóniní áma ikw'rogfá wámi —Awá m'k'fwámani. Sa m'k'f' imóninífwámi dáni ramixiníwáriní. Kiraiso awámi m'páwiniginí. Anínamí m'k'f' imóninífwáminí n'páwiri nene nání arirá owimíniri Gorixoyá s'mímaní e ηweani.

25 O xwiogwí ayí ayo apaxípaniní imónigfá xwéowa wíwaníηowayá ragí marfái, ragí r'diyowá éf'piyá nimeámi awawá ηwfáwámi páwiyarígfápa ámi ámi ni'waníηoní r'diyowá owinayimíniri e n'páwiri m'ηweaniní.

26 Apaxípaniní imónigfá xwéowa r'diyowá yayarígfápa r'diyowá owinayayimíniri nerí sinwiriyí, Gorixo xw'arí t'ni anína t'ni imixiníe dáni ámi ámi n'páwiyaríná r'rininí n'winayipaxí imónimíniri eníriní. E nerí aí ríná sfá yoparfí t'jiná ná biní r'diyowániní n'wiinírinípininí dáni fwí áma yarígfápi ritf owimíniri xw'fá t'yo nání biniginí.

27-28 Áma n'ni aniní siní ηweapaxí mimóní ná biní n'pémána enána Gorixo mí ómómiximí winfáriní. Ná biní pearígfápa Kiraiso ení áma n'ni fwí yarígfápi yokwarimí owimíniri axípi ná biní r'diyowániní n'wiiníriní peniginí. R'wéná ámi bi n'biríná áma fwí yarígfápi yokwarimí owimíniri nání m'bf' áma xío nání s'mí n'xeadípeníro xwayí naniri ηweagfáyo aniní yeáyí uyimixemeaárímíniri binfáriní.

10

“Ridiyowá xwíá tfyó dáni yarigfáyo dáni yokwarimf wí seaiipaxf menini.” urif nánirini.

¹ Nwí ikaxf nír+nírí eán+ñfpi, ayf nepa Gorixo sfmimanfyo dán+nñf “Nañf e e niseaiimfárini.” urifpi tñi xixeni mfkf ayo mimónf mfkf apf nánf sa onapámigf+nñf inarñfpi imónini. Sa e imónñf enagf nánf xwiogwí ayf ayo onapámigf inarñf r+nñfpimi nixfdiróná ridiyowá axñf yayarigfápimi dánf ámaf “Gorixo tñf e añwí éññf oumni.” yaiwífáyf wé roárñgífáyf imónipaxf wí menini.

² Ridiyowá yayarigfápimi dánf nepa xwioxf igfánñf eámónigfáyf nimóniro sñwiriyf, dñf wfá n+wónimáná sñf “fwf éapimi dánf sñf ayá n+dunñon+rñfani?” yaiwin+paxf wí meñagfa nánf ámf ridiyowá bñ mepaxf imónanro egfárini. Rixa pñf wiáranro egfárini.

³ E nerf aí ridiyowá xwiogwí ayf ayo yayarigfápimi dánf wigf fwf yarigfápi nánf dñf wimoarñf+rini.

⁴ Ayf rñf nánirini. Burimákaú oxíranf, meméranf, ridiyowá éfápiyá ragfyo dánf fwf yarigfápi yokwarimf wiipaxf wí menini.

⁵ Ayínánf Kiraiso xwíá rírímf nánf weap+mánirf nimón+rñfá Bñkwíyo nír+nírí eánñf rñf xanomf re urifnigñf, “Joxf ‘Ámaf aiwá peaxf tiro nañwí nñkiro ridiyowá ero oépoyf.’ mñsimónpa nerf aí nionf nánf ámaf wará bñ nimixiyñf+rini.

⁶ Gorixoxini, joxf ámaf ridiyowá nerfná Gorixo negf yarñwápi nánf yayf owinirf bñ mñf nonf ríá ikeáararigfápi nánf yayf mñsinpa erf ridiyowá fwf yarñwápi Gorixo yokwarimf oneaiinirf yarigfápi nánf yayf mñsinpa erf yarñoxirini.

⁷ Ayínánf nionf nánf Bñkwí xop+nñfnamf dánf r+nñfpi tñf xixeni re rññanigñf, ‘Gorixoxini, joxf simónarñfpiñf oemñrñf rixa riwonf bñf.’ rññanigñf.” urifnigñf.

⁸ Kiraiso re nurimáná, “Gorixoxini, joxf ámaf aiwá peaxf otfpoyñrñf mñsimónpa erf nañwí nñkiro ridiyowá oépoyñrñf mñsimónpa erf ámaf ridiyowá nerfná Gorixo yayf owinirf bñ mñf nonf ríá ikeáararigfápi nánf mñsimónpa erf ridiyowá wigf fwf yarigfápi Gorixo yokwarimf oneaiinirf yarigfápi nánf mñsimónpa erf yarñfni. Apf nñfni yarñagfa aí joxf yayf wí mñsinarñfni.” Kiraiso ámaf ridiyowá apf apf nwí ikaxf nír+nírí eánñfpimi rññfpi tñf xixeni yarñagfa aiwí Gorixomf xwíyáf apf e nurimáná

⁹ re urifnigñf, “Joxf simónarñfpiñf oemñrñf bññf riwonirñf.” E urif enagf nánf o ridiyowá amñpí nñfni ámaf xámf nera wagfápimi sñwiá im+xrñf xewaxo ridiyowá inñfpiñf seáyf e ikwfkwinñfni.

¹⁰ Jisasi Kiraiso xano e éwñngñrñf wimónarñfpi nixfdirñf xewanñño nawínánf ridiyowánñf inñfpiñf dánf ámaéne Gorixo ámaf xwioxf igfánñf eámónigfáyf imón+rñf+rñf wimónarñfpi imónñwárini.

“Kiraiso ridiyowánñf seaiinñfpimi dánf yokwarimf seaiipaxf+rini.” urif nánirini.

¹¹ Apaxfpanñf imónigfá nowanf sáf ayf ayo añf ridiyowá yarigfiwámf éf nñrómáná wigf yarigfápi neróná ridiyowá ámaf fwf yarigfápi wí yokwarimf wiipaxf mimónñfpiñf ámf ámf yayarigfá aí

¹² Kiraiso axfpi e mñyarñfni. O fwf yarñwápi yokwarimf neaiimñrñf nánf ridiyowánñf nin+rñfá nawínánf fwf yarñwápi anñf xwapfraf eáarñfá imónñfpi nemáná nñpeyirf ámf Gorixo tñf xixeni nimónirf oyá wé náúmñf éf ñweañnigñf.

13 E éf niñweari xano áamá omi símí tñni wiarigfáyo xopírarf niwiiri ayo síkwí wikwiárinfá nání wimixiyinfe nání xwayf naniri ñweani.

14 Ayf rípi nání rariñini. O ridiyowá ná bñni ninriñfipimi dání áamá Gorixo xwioxf igfániñf eámónigfáyf imónfrixiniri wimónariñfyf anñf e imónipfífa nání wé roárñfñini.

15 “O xwioxf igfániñf eámónanfá nání sipearfímf yáriñfñini.” searariñápi kwíyf Gorixoyápi eni Bíkwíyo niriñiri eániñfipimi dání axfpi niriñi sopñf warini. Bíkwíyo niriñiri eániñf rípi niriñimána,

16 “Ámináoni re rariñini, ‘Xwiyfá ríwéná “Gf imónigfáyo e e niwiimfárini.” réroárimfápi, ayf rípiñini. Gf ñwf ikaxf wigf xwioxfyo aumaúmfi wiáñiri ñwiráñiri emfárini.’” niriñimána

17 ámi re riñiñigñini, “‘Wigf íwf egfápi nání tñni rikikifó egfápi nání tñni ámi wí dñf ninináfamini.’ Ámináoni e rariñini.” E riñiñagñi nání “Kwíyfpí eni Bíkwíyo niriñiri eániñfipimi dání axfpi nñeariri sopñf warini.” searariñini.

18 íwf apí Gorixo ríxa yokwarímfi neaiñf enagñi nání siní xfo yokwarímfi oneaiñiri nání ámi ridiyowá epaxf menini.

“Wará sarfáwá mímáñini Gorixo tfámñini úwanigñini.” urñf nániriñini.

19 Ayináni gf niriñimeáyfne, Jisaso niperfna xegf ragf puñfyo dání nene wará sarfáwá mímáñini anani Gorixo tñf e awawá ñwfá seáyf e imóniñfámfi páwipaxene imóniñwini.

20 O óf siñf imóniñfyi nene nání nñeaimoirfna rapirapí áwini e epanioáriniñú mñeapfropa neri Gorixo tfámñini anani opáwipoyñiri nání érowiápñiri xewanño ridiyowániñf inñfyo dání óf siñf dñf niyimñf imónanfáwá naniyi neaimoiri

21 apaxf áamá Gorixoyá imóniñwaéne nání seáyf e imóniñf bá imóniri enagñi nání

22 nene nepáni nimónimi Gorixo tfámñini añwi éniñf úwanigñini. Wará sarfáwá mímáñini dñf wíkwírorane “Newaniñene íwf éwápmi dání ayá neadunñenerfani?” yaiwinarñwápi Jisaso xegf ragf wíwífá nearoñfipimi dání xwioxf igfá eámóniñwaéne imónirane iniñgf wífa órñroñf tñni igfá eáf yapi imónirane neriñfipimi dání o tfámñini añwi éniñf úwanigñini.

23 Símiñmañfyo dánñiñf “E e nñseaiimfárini.” nearño, o nene dñf uñwiráñipaxo enagñi nání wé ífa mñxeáñanirane mé waroparf nerane “O neariñfipimi dñf wikwímoariñwini.” rariñwápi eni siní xaiwf ífa oxñraneyf.

24 “Arige nerane xixe dñf sipí inirane aríra inirane yanfwarfani?” niyaiwirane e yani nání eni dñf omoaneyf.

25 Ámá wí yariñfápa nene Gorixomí yayf umeañrane awí eañariñwápi ríwíñini mímamó xixe enñ síxf neámixinirane sífa xfo mí omómiximí neainfáyi añwi e nimóga barñagñi niwññiranéná ámi ayá wí niga úwanigñini.

“Gorixomí xewaxo peayf niwianñiranénáyf, pírf neamamonfárini.” urñf nániriñini.

26 Ayf rípi nání searariñini. Nene “Xwiyfá nepaxiñf imóniñfpi, ayf apírfani?” ríxa e niyaiwimána aí siní arfki “Ámi íwf oyaneyf.” niyaiwirane e neranénáyf, íwf apí yokwarímfi neaiñf nání ridiyowá ámi gñmñni gñpi inipaxfñini?

27 Oweoi, arfki e neranénáyf, pípi epaxf marfái, sa Gorixo xamño pírf neamamonfápi nání miñf yíwf níñirane ñwearane áamá xfo tñni nawini

mimóní s̄m̄í t̄n̄i wiariḡáyo r̄fá r̄m̄imen̄iḡw̄í eánar̄iḡp̄i n̄in̄fápi nán̄i m̄iḡ ȳf̄w̄í n̄ír̄irane ḡwearane epax̄r̄in̄i.

²⁸ Ámá go go ḡw̄í ikax̄í Moseso eaḡp̄imi p̄r̄í wiaikíaná ámá siḡw̄í w̄inaroḡáyo wau worani, waurani, áwan̄í ránáȳí, ayá m̄ir̄im̄ix̄í sa p̄ikiariḡár̄in̄i.

²⁹ Ayináni ámá niaíw̄í Gorixoyáomi peaȳí wian̄iro o n̄iperi xeḡí raḡí puḡp̄i —Apimi dán̄i xw̄iȳfá Gorixo “E e n̄iseaimfár̄in̄i.” réroár̄iḡp̄i r̄ixán̄iḡ wiarimón̄faḡí xwiox̄í iḡfán̄iḡ eámón̄ar̄iḡwáp̄i ap̄ir̄in̄i. Xeḡí raḡí puḡí ap̄i “Pír̄ani?” n̄iyaiwiro ráfn̄iḡ imoro kw̄iȳí wá neawianar̄iḡp̄imi ikaȳf̄w̄í umear̄iro yariḡáyo, ámá sa e yariḡáyo nán̄i seȳné d̄iḡí p̄ioi seaimón̄ar̄in̄i? “Pír̄í aga r̄fá t̄n̄iḡ Gorixo umamon̄fápi n̄iwímeaḡf̄n̄á aga x̄ixen̄i ayo wímeaḡf̄ar̄in̄i.” m̄iseaimón̄ipa ren̄i?

³⁰ Xw̄iȳfá r̄ipi, “N̄iwan̄iḡoni p̄r̄í numamori eḡí meám̄fár̄in̄i.” r̄ir̄i ámi xw̄iȳfá r̄ipi, “Ámináoni ḡí ámáyo eyeyírom̄í em̄fár̄in̄i.” r̄ir̄i eḡo, ayí ná woni Gorixo eḡaḡí nán̄i nene d̄iḡí e yaȳiwipax̄r̄in̄i.

³¹ ḡw̄fá d̄iḡí an̄iḡ imón̄iḡp̄i t̄n̄o p̄r̄í neamamóm̄in̄ir̄i nán̄i f̄á neaxéáná ayí nene m̄iḡí ȳf̄w̄í íripax̄í imón̄iḡaḡí nán̄i rar̄iḡin̄i.

“Sip̄í seaikárariḡáyo xwámám̄í wífr̄ix̄in̄i.” ur̄iḡí nán̄ir̄in̄i.

³² Xámi xw̄iȳfá Gorixoyá iwam̄fó w̄fá seaókíaná eḡfápi nán̄i ámi d̄iḡí irón̄f̄oȳí. Íná xean̄iḡ r̄fá t̄n̄iḡ ayá wí seaikár̄faḡfá aiw̄í xwámám̄í néra uḡfawix̄in̄i.

³³ Wainá ámáyo siḡw̄í e n̄iseameámi nuri n̄iseawár̄imáná ikaȳf̄w̄í seamear̄iro xean̄iḡ seaikár̄iro yar̄f̄n̄á seȳné xwámám̄í wiḡfawix̄in̄i. Wainá seȳné seaikárariḡfápa wikár̄fáyo t̄n̄i ax̄í e n̄ikum̄ix̄in̄iro ayo wímeaar̄iḡp̄i “Nene en̄i n̄ineaim̄eḡf̄n̄á ayí anan̄ir̄in̄i.” n̄iyaiwiro e eḡfawix̄in̄i.

³⁴ Ámá gw̄í ḡweaḡfáyo nán̄i d̄iḡí sip̄í n̄iwiro ar̄ir̄á wiḡfawix̄in̄i. Seḡí xw̄fá an̄í am̄ip̄í searápek̄ixéaḡfá aiw̄í “Neḡí am̄ip̄í nearápek̄ixéf̄ap̄imi seáyo e imón̄iḡp̄i —Ap̄í ná r̄f̄w̄yo aí b̄i man̄f̄n̄í an̄iḡ imón̄in̄f̄ap̄ir̄in̄i. Ap̄í sin̄i r̄fá wen̄i?” n̄iyaiwiro nán̄i d̄iḡí sip̄í m̄iseaí yaȳí t̄n̄i xwámám̄í n̄iwiera uḡfawix̄in̄i.

³⁵ Ayináni wará sar̄f̄wá m̄imár̄in̄í Jisasomi x̄idar̄iḡfápi p̄n̄i m̄iwiar̄ipani. E nerónáȳí, Gorixo yaȳí seaimon̄fár̄in̄i.

³⁶ Ayí r̄ipi searar̄iḡin̄i. O ḡí ámá imón̄iḡfáyo e éfr̄ix̄in̄ir̄i wimón̄ar̄iḡp̄i x̄ixen̄i néra núf̄asáná s̄m̄im̄an̄f̄yo dán̄in̄iḡ “E e n̄iseaimfár̄in̄i.” sear̄iḡp̄i neaim̄eáw̄in̄iḡin̄ir̄i xwámám̄í n̄iwiera úfr̄ix̄in̄i.

³⁷ Gorixo B̄ikw̄f̄yo n̄ir̄in̄ir̄i eán̄iḡ r̄ipi ámá nene yeáyo neayim̄ixemean̄o nán̄i r̄iḡí eḡaḡí nán̄i rar̄iḡin̄i, “O b̄in̄fá nán̄i ná j̄f̄am̄i mimón̄in̄i. Sin̄i yóm̄iḡ mé r̄ixa an̄in̄i b̄in̄fár̄in̄i.

³⁸ Ḡí wé rón̄iḡp̄i yariḡáyo d̄iḡí n̄ikw̄ror̄iḡp̄imi dán̄i d̄iḡí n̄iyim̄iḡ imón̄iḡp̄i t̄ḡfáyo imón̄ip̄r̄fár̄in̄i. E ner̄i aí ámi wé f̄á m̄ixeánánáȳí nion̄i wí d̄iḡí yaȳí nin̄in̄f̄amani.” Gorixo e r̄iḡí eḡaḡí nán̄i “Xwámám̄í n̄iwiera úfr̄ix̄in̄i.” searar̄iḡin̄i.

³⁹ E n̄isear̄ir̄i aí “Nene ámá wé f̄á n̄im̄ixeán̄ir̄i an̄nan̄f̄waéne wí mimón̄í d̄iḡí n̄iw̄ikw̄ror̄iḡp̄imi dán̄i er̄f̄kiemeán̄iḡwaéne imón̄iḡw̄in̄i.” nimón̄ar̄in̄i.

11

Ámá d̄iḡí n̄iw̄ikw̄ror̄iḡp̄imi dán̄i yaḡfápi nán̄ir̄in̄i.

¹ Ámá Gorixomi d̄iḡí w̄ikw̄roar̄iḡfáyo x̄f̄oyá d̄iḡí t̄n̄i d̄iḡí re n̄iyaiwiro wip̄imón̄in̄i, “Nene d̄iḡí w̄ikw̄moar̄iḡwáp̄i o aga x̄ixen̄i n̄ineaim̄fár̄in̄i.

Amípi xfo neaiapimfániri neariñipi nene sini siñwá tñ tñni miwinariñwápi aí aga nepa imónini.” niyaiwiro wipimónini.

² Eníiná ñweaagfáyí piyo dání Gorixo “Ayí naní yarñjo.” riñfmani. Ayí dñí wíkwíroariñagfa nání riñfriñí.

³ Nene dñí niwíkwíroriñipimi dání re niyaiwirane niñfá imóniñwini, “Gorixo xwíarí tñni añfna tñni nimixirfna xegí xwiyfá rífyo dání imóniñf enagi nání amípi nene siñwá winariñwápi nimixirfna amípi nene siñwá tñ tñni miwinipaxí imóniñfpi tñni imixiñfriñí.” Niñfá e imóniñwini.

⁴ Aiborfo Gorixomi dñí niwíkwíroriñipimi dání o nání nanwá rídiyowá nerfna xiráo Keno éfpimi seáyí e imóniñf bi enñnigini. Ayínáni Gorixo rídiyowá o éfpimi yayí numerfna “Aiborfo áma wé róniñf worini.” riñnigini. Ayínáni o rixa pení ami aí Gorixomi dñí niwíkwírori enípi nene Bíkwíyo fá roarfna sinñniñf nearéwapiyarini.

⁵ Inoko Gorixomi dñí wíkwíroariñagi nání mipepa oenri ménapiñnigini. Gorixo ménapfí enagi nání o nání pfa megññgfawixini. Ayí rípi nání rarñniñí. Sini miménapiña enána Gorixomi píranñf uxídarñagi nání Gorixo o nání yayí winiñipi nání Bíkwíyo wí e niriñri eánñagi nání rarñniñí.

⁶ Áma Gorixomi dñí miwíkwírófáyí nání o dñí yayí winipaxí wí menini. Ayí rípi nánriñí. Giyf giyf “Gorixo tfámini oumini.” niwimónirfna “Pí pí nepaxímani. Sa Gorixo nepa rfa ñweani?” yaiwiro “Áma xfo tfámini banro yarígfáyo yayí wimoariñorñani?” yaiwiro nero dñí wíkwíropaxíriñí.

⁷ Nowao Gorixomi dñí niwíkwírori nání o amípi sini miwímeapa éfpi nání erirí wíaná xfo arfá niwirí xegí fwiaxeyówa yeáyí uyimixemeámfániri sipixí wo imixiñnigini. O xegípi dñí niwíkwírori e nerñfyo dání áma íná xwíá tfyo ñweaagfáyo xwiyfá umeáriñí áma Gorixomi dñí wíkwíroariñagfa nání “Ayí wé rónígfáyíriñí.” rárariñf wo imóniri enñnigini.

⁸ Ebirfamo Gorixomi dñí niwíkwírori nání o “Dixí añf re pñni niwiárimí xwíá nioni siwá simfáe nání úrixiñí.” urána arfá niwirí xwíá “Joxi mearfáriñí.” urfáyo nání unñnigini. Nurfna “E nání rfa warñniñí?” miyaiwipa nerí aí anani pñni niwiárimí unñnigini.

⁹ O Gorixomi dñí niwíkwírori nání áma añf mí dánóniñf nimóniri xwíá Gorixo smímanfyo dání “Nioni nisiapimfáriñí.” urñfipimi niñweaxa unñnigini. Apimi niñwearfna xwíá áma wífyáyóniñf niñweaxa nemerí senfá añf ni pákia nurí emenñnigini. Xegí xewaxo Aisako tñni xiáwo Jekopo tñni awaú —Gorixo egí smímanfyo dání “Xwíá rípi ni seaiapimfáriñí.” urñjowaúrini. Awaú ení xano enípa axípi e egísisixini.

¹⁰ Ebirfamo xwíá apimi niñweaxa nemerfna añf Gorixo dñí nenwiperi ikwíronfipimi —Añf api anñf imóniñfa nání píranñf nitíwayirori ikwíronfipiriñí. Apimi e ñweáimiginiñri wenñf nerí niñwearí nání e néra unñnigini.

¹¹ Seraí ení Gorixomi dñí niwíkwírori nání oyá dñí tñni niaíwí xiripaxí imóniñnigini. Í oxí niroa núsfána rixa rípaíwí imóniñf aí re yaiwiññnigini, “Gorixo, niñni rixa niaíwí xirímfa nání rárñjo xfo rífpí tñni xiñeni yáranñjo enagi nání niñni anani dñí unwiráripaxoriñí.” yaiwiññnigini.

¹² Ayínáni Ebirfamo —O áma ná woní aí xweyaní sipípi nerí rixa ni péminiñriñf nerfna niaíwí tmeáána omí dání fwiárfawé siñf añf pírfyo dání ónarñfyf fá miropaxí imóniri iníki rawírawápami wiáronfyf fá miropaxí imóniri enípa imóniñnigini.

13 Ámá nioní níriri ríwamíñf neáa weaparíñáyf níní Goríxomí dñf níwíkwíróa nuro xwíyá wígf símímanjýo dání “Níseaiimfáríni.” uríñpí síní míwímeapa enáná pegfawixíni. Goríxo wíináfapimí ná jfámí dáníñf síñwí níwínírná yayf nero “Ayf awíaxírní.” níyaiwíro waropárf nero re nírárimí pegfawixíni, “Xwíá rírímí níñwearanéná ámá añf mí dánjenéníñf nímoníri ñweañwíni.”

14 Ámá éñf imóníñfpi rígfáyf síñáni waropárf rípníñf yaríñoi, “Negf ñweapaxf imóníñe nání weníñf nerí ñweañwíni.” síñáni waropárf apfñíñf yaríñoi.

15 Wígf añf xámí pfní níwíárimí bígíe nání dñf sípí wíaríñagí nání e níriro síñwíríyí, ámí axf e nání upfírfápi imóníñagí nání ananí upaxf imónaníro egfáríni.

16 E mepa nero añf seáyí e imóníñf bímí —Apí añfnámí imóníñfpiríni. Apímí ñweáwanígíniro dñf sípí níwíá wágríni. Ayínání Goríxo ámá ayf xfómí “Joxí negf Nwíáoxírní.” urarígfápi nání ayá míwínáfagí nání xfo tñí nawíní ñweapfírfá nání añf bí wíkwíroíñfírní.

17-18 Ebírfámo Goríxomí dñf níwíkwírorí nání o nepa nioní nímonaríñfpi xfdínírfeníñoíníri iwamfó wíwapíyíáná xegf xewaxo Aísakomí Goríxo uríñfpi tñí xíxeni rídíyowá emíníri eníñgíni. Axomí Goríxo símímanjýo dání re uríñínígíni, “Díxf iyf axfápá e imónípfírfáríni.’ ríríñáyf Aísakomí dání nemeága upfírfáríni.” uríñf enagf aí xegf xewaxo Aísako, ná woní síñfñíñf émiaonómí rídíyowá nání píkímíníri nerfná

19 dñf re moníñgíni, “Ámá ríxa pegfá aíwí Goríxo owíápnímeápoyíníri ámí síñf wímíxípxorfaní?” níyaiwírí Goríxo pfrf urakíáná xewaxomí ámí síní síñf meágí nání réníñf rípxírní, “Ebírfámo xegf níaiwómí yowfyo dání míxeañínígíni.” rípxírní.

20 Aísako Goríxomí dñf níwíkwírorí nání xegf xewaxowáú Jekopomí tñí Isomí tñí awaúmí ríwéná wímeanfápi nání dñf nímorí xwíyá bí tñí nañf wímíxíñínígíni.

21 Jekopo Goríxomí dñf níwíkwírorí nání ríxa nípémíníri añwí e nerfná xegf xewaxo Josepoyá xewaxowáúmí Goríxoyá dñf tñí nañf wímeáwínígíni xwíyá bí tñí nañf níwímíxímáná xegf erañfwámí níkwírónrírná Goríxomí yayf umeníñgíni.

22 Josepo Goríxomí dñf níwíkwírorí nání ríxa nípémíníri nerfná ríwíyo xegf Isíreríyí Isípíyí añfyo pfní níwíárimí upfírfápi nání nurírná re uríñínígíni, “Nuróná gf ení aí tñí nímeámí nuro xwíáyo níweyárfírxíni.” uríñínígíni.

23 Mosesomí xaníyaú Goríxomí dñf níwíkwírorí nání níaiwí xírfío awíaxf imóníñagí níwíníri sekaxf Isípíyíyá míxí ináyo “Isíreríyí níaiwí oxí níxírírná píkírfírxíni.” rárníñfpi nání wáyf mepa nerí Mosesomí emá wáú wo nání pfní ñwírárfísisíxíni.

24 Moseso Goríxomí dñf níwíkwírorí nání ríxa xwé níwíarorí nerfná “Isípíyíyá míxí ináyomí xemíaiyá xewaxoyí mínírfpa oépoyí.” wímóníñínígíni.

25 “Sfá ámaéne xwíá tfyo ñweaaríñwápi áríñf imóníñagí nání xe yayf ríkíkírfó neríñfpmí dání oneáímeaníri yarígfápi xe néra úmíñgíni.” míwímónf “Nioní ámá Goríxoyáyf tñí kumíxínáná uyfñí wíkararígfápi nioní tñí nawíní oneaíkarfípoyí.” yaiwíñínígíni.

26 Xfómí Goríxo yayf níwímórírná wíináfapí nání dñf re moníñgíni, “Ámá Goríxo yeáyf neayímíxemeanfá nání uowárenapínfó nání peayf níwíaníro

ayá wimopírřápa nioní ení nínirónáyí, Gorixoxo yayí nínimorřná ninřápi amipí ayá tñí Isipiyí anřyo wenřpimí seáyí e imóniñí enagí nání ayí ananřini.” nřyaiwirí nání “Ámá Gorixoyáyo uyíniř wikárarigřápi nioní tñí nawíni oneaikárřpoyí.” yaiwiñiniginí.

27 O Gorixomí dñí nřwikwřrorí nání Isipiyí anřyo pñí nřwiárřmí unřniginí. Mixí ináyo xřomí wikí wóniñřpi nání wáyí nerí mú Gorixomí —O ámá wí sñwř mřwřnarigřorini. Omí sñwřniñí nřwřniř nání xřomí wímeanřpimí xwámámí nřwirí Isipiyí anřyo pñí nřwiárřmí unřniginí.

28 Axo Gorixomí dñí nřwikwřrorí nání anřnají přpřkímí emeariño xegí Isireriyřyá niaíwřyo ení mřpřkipa oenří re urñiniginí, “Sipřsipř miá nřpřkiro ragí segí anř řwřyo xópe nřyára úpoyí.” nurřřná aiwá sřá Anřnajo Neamúroagoř řiniñřyi nání érowiápřniñiniginí.

29 Isireriyř Gorixomí dñí nřwikwřroro nání ipí Ayřá Riñoi řiniñřwámí nřxeróná iniğí midimidáni deawáraná xwřá yeáyí yřkiárñeniñí úagřa aiwř Isipiyí ení axřyimí owaneyiniř éřáyí wíniřyí aí tñí iniğí emadřronárñiniginí.

30 Isireriyř Gorixomí dñí nřwikwřroro nání o urřřpi nero anř yoř Jerikoyi řiniñřpiyá sñá ákiñáyo břarřwámini sřá wé wřúmí dání waú apimí awí nřmudřmoayimáná enáná sñá ákiñápi nřpřniř řkwierónowinřniginí.

31 Rexapí —Í iyí ede dání warigří anř apimí dánřřini. —Í Gorixomí dñí nřwikwřrorí nání Isireriyř anř apimí sñwř wřnáraniři břřwaúmí yayí tñí nřpemeámí úagi nání Isireriyř ámá uyíniř yarigřáyo nřpřkiróná imí mřpřkigřawixini.

32 Agwí ámi bř přpi nřriři eámřini? Ámá rowa, Gidiono tñí Barako tñí Samisono tñí Jepřtao tñí Depito tñí Samuero tñí wřá rókiamoagřáwa tñí ámá awa egřápi nání repřyř nřseaiéra nurřná sřá neaóřpaxřřini.

33 Ámá ayí Gorixomí dñí nřwikwřroro nání ámá mřkř bř bimí xopřrărí wiro wé róniñí imóniñřpi ero Gorixoxo wigí sřmřmanřřyo dání “Sanř searápřmřřini.” urřřpi wímeanř Gorixoyá dñí tñí pusí sayí raionřyi řiniñřřyo manř upřrori

34 řá xwé narñřřimí iniğřřyóniñí anani xopřrărí emero ámá kirá tñí přkianři yarigřáyo éř nurakinárřmí uro mřğí nimónimáná ámi enř sřxř eániñí inřro mixí inřpřřa nání enř řá yřkiro éma sřmñiñí wřnarigřá bř bimí mixí xřdowářro

35 apřxř wigí ámá Gorixoyá dñí tñí xwářřpáyo dání wiápřniřmeáaná yayí tñí ámi umímniřro egřawixini. E nerí aí Gorixomí dñí wřkwřroarigřá wřyo ámá wa řá nřxero gwř niřiro Gorixomí řwř umópoyiniř nřmépéa nuro “Gorixomí řwř umóánáyí, nene gwřyo dání seařkweawáranřwini. E mepa nerřnáyí, nřseamépéa núwasáná nřseapřkianřwini.” urřagřa aí ámi xwářřpáyo dání nřwiápřniřmearřná dñí nřyřmñiñí imóniñřpi meáwanřğiniři nání ayí urřápi arřa mřwigřawixini.

36 Gorixomí dñí wřkwřroarigřá ámi wřyo ikayřwř umearřro wřyo iwanř ragí přř uyřkímí ero wřyo senřá tñí gwř jiro wřyo gwř anřyo ñwřrărro

37-38 wřyo sñá tñí přkiro wřyo só tñí áwini e sřó diyero wřyo “Enř eániğřáyřřani?” nřriři iwamó wřwapřyiro wřyo kirá tñí přkiro wigřawixini. Ámi wřyo ámá wř —Ayí sipí ámá imóniñagřa nání ámá Gorixomí dñí wřkwřroarigřá ayí tñí nřkumixiniři ñweapaxí mimóniğřáyřřini. Ayí xeaniñí wikářro uyíniř umépero yarřná ayí dřwř ikeamónřro memé wará tñí sipřsipř wará tñí rapřrapř nání wayřá yiniřro

ámá d̄iñ̄f̄ mean̄j̄m̄i an̄j̄ kw̄irón̄imero d̄f̄w̄t̄ni en̄j̄m̄i nemero s̄ñj̄á sir̄ir̄ik̄f̄yo n̄ip̄áwiro ñwearo xw̄ár̄iñw̄f̄yo n̄ip̄áwiro ñwearo eḡf̄awix̄t̄ni.

³⁹ Ámá aȳf̄ n̄n̄i Gor̄ixom̄i d̄iñ̄f̄ n̄iw̄ikw̄r̄oro n̄án̄i o “M̄im̄iw̄iároar̄iḡf̄áyr̄f̄an̄i?” w̄iaw̄iár̄iñ̄f̄ en̄aḡi aí o wiḡf̄ s̄m̄iman̄j̄f̄yo d̄án̄i “N̄iseaim̄f̄ár̄in̄i.” ur̄iñ̄f̄p̄i m̄iw̄imean̄j̄in̄iḡt̄ni.

⁴⁰ Aȳf̄ r̄ip̄i n̄án̄ir̄in̄i. En̄j̄n̄á nene n̄án̄i Gor̄ix̄o d̄iñ̄f̄ re neñw̄iper̄i yai-wiár̄iñ̄in̄iḡt̄ni, “Ámá aȳf̄ n̄án̄i seáȳt̄ e imón̄iñ̄f̄ b̄i w̄iim̄iḡt̄ni.” yaiwiár̄iñ̄f̄ en̄aḡi n̄án̄i ap̄i ámá n̄ion̄i n̄ira weap̄f̄áyo s̄in̄i m̄iw̄imean̄j̄in̄iḡt̄ni. Aȳf̄ wiḡf̄p̄i Gor̄ix̄o “Ḡf̄ ámá wé rón̄iḡf̄á ap̄i imón̄írr̄ix̄in̄i.” yaiwiár̄iñ̄f̄p̄i t̄ñi x̄ix̄en̄i imón̄ip̄r̄f̄a n̄án̄i mar̄f̄ái, aȳf̄ t̄ñi nene t̄ñi naw̄ín̄i imón̄an̄f̄wá n̄án̄i ayo x̄ám̄i m̄iw̄imean̄j̄in̄iḡt̄ni.

12

“Gor̄ix̄o s̄iyik̄f̄ neareaar̄f̄n̄á J̄isasom̄i s̄iñw̄f̄ w̄inax̄f̄d̄f̄poȳt̄.” ur̄iñ̄f̄ n̄án̄ir̄in̄i.

¹ Aȳn̄án̄i nene p̄i yan̄f̄w̄in̄i? Ámá “Gor̄ixom̄i d̄iñ̄f̄ n̄iw̄ikw̄r̄or̄f̄n̄á e epax̄f̄r̄an̄i?” oyaiw̄ipoȳin̄ir̄i s̄iw̄án̄iñ̄f̄ n̄ineain̄ir̄i neaíwap̄iyar̄iḡf̄á aȳf̄ obax̄f̄ ayá w̄i m̄id̄im̄id̄án̄i wiár̄f̄ wiár̄f̄ neadéron̄aḡf̄a n̄án̄i p̄i yan̄f̄w̄in̄i? Sa r̄ip̄in̄i oyaneȳt̄. Am̄ip̄i n̄n̄i upup̄iḡf̄ neaikár̄ar̄iñ̄f̄p̄i p̄ñi wiár̄ir̄ane neḡf̄ f̄w̄f̄ s̄in̄i mé ípeaar̄iñw̄áp̄i p̄ñi wiár̄ir̄ane nemáná Gor̄ix̄o ap̄i e imón̄írr̄ix̄in̄ir̄i wimón̄ar̄iñ̄f̄p̄i imón̄an̄f̄wá n̄án̄i ámá yam̄iyam̄úrón̄iḡf̄ inar̄iḡf̄ápa nene en̄i om̄i n̄ix̄f̄d̄iran̄éná en̄j̄ neán̄ir̄ane ax̄f̄p̄i e oyaneȳt̄.

² E neran̄éná J̄isasom̄i —O nene Gor̄ixom̄i d̄iñ̄f̄ w̄ikw̄r̄oan̄f̄wá n̄án̄i imón̄iñ̄f̄p̄i m̄f̄k̄f̄ ikir̄i wé roár̄ir̄i en̄or̄in̄i. O d̄iñ̄f̄ n̄if̄á r̄f̄w̄f̄yo win̄ñ̄f̄ap̄i n̄imeáw̄in̄iḡt̄in̄ir̄i n̄iyekw̄r̄oár̄ir̄óná w̄if̄áp̄im̄i xw̄ámám̄f̄ n̄iw̄ir̄i ayá win̄pax̄f̄ wikár̄f̄ap̄i n̄án̄i paim̄im̄f̄ en̄or̄in̄i. N̄iw̄iápn̄imeámáná am̄i Gor̄ix̄o t̄ñi x̄ix̄en̄i nimón̄ir̄i m̄ix̄f̄ in̄áȳf̄ siá íkw̄ian̄w̄f̄ o éf̄ ñwean̄j̄nam̄i wé náúm̄in̄i éf̄ ñwean̄or̄in̄i. Om̄i s̄iñw̄f̄ ow̄inax̄f̄daneȳt̄.

³ Ayá sip̄i seaim̄ix̄ir̄i en̄j̄ sam̄iñ̄f̄ seaweri mepa en̄f̄a n̄án̄i f̄w̄f̄ yar̄iḡf̄áȳf̄ sip̄i ayá w̄i wikár̄f̄aḡf̄a aí xw̄ámám̄f̄ wiño —Aȳf̄ J̄isaso n̄án̄i rar̄iñ̄in̄i. O n̄án̄i p̄ir̄án̄iñ̄f̄ d̄iñ̄f̄ mópoȳt̄.

⁴ Seȳñé f̄w̄f̄ yar̄iḡf̄áȳf̄ seaikár̄ar̄iḡf̄ap̄i xw̄ámám̄f̄ n̄iw̄ia núf̄asáná aiw̄i seḡf̄ w̄i s̄in̄i m̄iseap̄ikiḡf̄ár̄in̄i.

⁵ Nene n̄iaíwene n̄án̄ñ̄iñ̄f̄ B̄ikw̄f̄yo en̄j̄ r̄ir̄ém̄ix̄f̄ nin̄ir̄i eán̄iñ̄f̄ r̄ip̄i seȳñé r̄ixa ar̄f̄á ikeamoḡf̄ár̄in̄i, “Ḡf̄ n̄iaíwox̄in̄i, Ám̄in̄á Gor̄ix̄o s̄iyik̄f̄ r̄ireaar̄iñ̄f̄p̄i n̄án̄i peaȳf̄ m̄iw̄ian̄ipan̄i. P̄ir̄án̄iñ̄f̄ sim̄ix̄im̄in̄ir̄i n̄án̄i m̄ix̄f̄ r̄ir̄án̄áȳf̄, ayá sip̄i m̄isim̄ix̄ipan̄i.

⁶ Aȳf̄ r̄ip̄i n̄án̄ir̄in̄i. Ámá Ám̄in̄áo ‘Ḡf̄ n̄iaíw̄r̄f̄an̄i?’ n̄iyaiwir̄i d̄iñ̄f̄ s̄ix̄f̄ uyar̄iñ̄f̄yo s̄iyik̄f̄ ureari s̄ikw̄f̄á ear̄i yar̄iñ̄f̄ en̄aḡi n̄án̄i rar̄iñ̄in̄i.” B̄ikw̄f̄yo e n̄ir̄in̄ir̄i eán̄iñ̄f̄p̄i seȳñé r̄ixa peá moḡf̄á en̄aḡi n̄án̄i rar̄iñ̄in̄i.

⁷ Seȳñé Gor̄ix̄o xean̄iñ̄f̄ seaímeaar̄iñ̄f̄p̄im̄i d̄án̄i xe s̄iyik̄f̄ onearean̄ir̄i r̄ixa xw̄ámám̄f̄ n̄iw̄iéra war̄iño. N̄iaíw̄f̄ xano s̄iyik̄f̄ murear̄iñ̄f̄ wo rimón̄in̄i? Oweo, mimón̄in̄i. Aȳn̄án̄i xano xeḡf̄ n̄iaíw̄f̄yo wiar̄iñ̄f̄pa Gor̄ix̄o en̄i ax̄f̄p̄i e seaiar̄in̄i.

⁸ E ner̄i aí Gor̄ix̄o xeḡf̄ n̄iaíw̄f̄ n̄iyon̄i s̄iyik̄f̄ ureaar̄iñ̄f̄ en̄aḡi n̄án̄i seȳñé s̄iyik̄f̄ m̄iseareapa ner̄f̄n̄áȳf̄, xeḡf̄ n̄iaíw̄f̄ȳñé mimón̄f̄ sa óf̄ e d̄án̄f̄ n̄iaíw̄f̄ȳñén̄iñ̄f̄ imón̄iño.

⁹ R̄ip̄i n̄án̄i en̄i d̄iñ̄f̄ mópoȳt̄. Nene s̄in̄i n̄iaíw̄f̄ en̄áná neḡf̄ xw̄f̄á t̄f̄yo d̄án̄f̄ ápowa s̄iyik̄f̄ neareaaḡf̄ aiw̄i wé íkw̄ian̄w̄f̄yo un̄w̄r̄ár̄agw̄ár̄in̄i. Nene e neran̄éná nan̄j̄ ner̄i aiw̄i re r̄iseaimón̄ar̄in̄i, “Ápo Gor̄ixom̄i —D̄iñ̄f̄ t̄ñf̄ imón̄iñ̄f̄ n̄ip̄in̄i im̄ix̄iño, aȳf̄ or̄in̄i. Om̄i ín̄im̄i wur̄f̄n̄ipax̄f̄man̄i.”

riseaimónarini? Oweoi, anjipaxf ínimi wurfnipaxf enagi nani e nerane dñjfi niyimñjfi tñjwaéne oimónaneyi.

¹⁰ Ayf rñjfi nánrini. Nene siní niaíwí enáná xwíá tñyo dánjfi ápowa anñjfi maríáfi, siyikí ná bñfnññjfi nñearearíná “E nñwirfná ayf nanjfi imónññjfi wíwapñyarñjwini.” wimónarññjfi neareaagfa aiwi Gorixó siyikí nñearearíná siyikwí mínññjfi xfo imónññjfi nene eni imónanñwá nani arñrá owimññrñ neareaarññrñ.

¹¹ Giyf giyf nanjfi oimónñpoyññrñ siyikí nureari siní e wiarfná yayf mñwinñ dññjfi sñpini wiarññrñ. E nerñ ai siyikí nurearññpimi dánñ yayfwí numéra núsaná wárññyfi nánññjfi nñwerñ wé rónññjfi ero nñwayñróñero ñwearo epaxñrñ.

Erñrñ nñwirfná urññjfi nánrini.

¹² Ayñnani segf wé imññjfi mñxñwennñyfi ámi rñá símñxñro síkwí xómññjfi ikwfo seaiarññyfi ámi irú pñmñxññro nemáná enñ neánñero Gorixómi xñdññrñññ.

¹³ Segf xómññjfi xennwñmñññ ñweaññ muyfknñpa nerñ ámi nanjfi oimónñrñ óf símñ inñññyimñ úñrñññ.

¹⁴ Ámá nñññ tñññ mñxñf minñ arñge píranññjfi menañrénwññero anññjfi minñ ero siyikwí mínññjfi Gorixó “Ámá nionñyáfy e imónññrñññ.” wimónarññjfi —Apñ tñññ xñxenñ mimónñgñáfy Ámñnáomñ wí sññwñ wññpñrñámanñ. Apñ tñññ xñxenñ oimónaneyññero anññjfi minñ ero éñrñññ.

¹⁵ Segf wo Gorixó ayá nñsearñmñxñrñ seaiññpimi rñwñf mamonñgññrñ awínññjfi mearónññrñññ. Aiwá maiwí síxñyo nñyirfná yíkf yarññjfi bñ tñññ yíáná aiwá nñpñññ yíkf imñxarññpa segf wo sñpí nerñññyo dánñ nñyñénñ axñpñ seainñgññrñ píranññjfi awínññjfi mearónññrñññ.

¹⁶⁻¹⁷ Segf wo Isónññjfi —O xñráo imónññpimi dánñ xanoyá amñpí meapaxf imónñño aí aiwá ná bñññ nñmññrñ nánñ amñpí apñ peá nñmorñ “Gñ gwíáo xe meáwññgñññ.” wimónagorñññ. Ámi rñwñyo dánñ ápo xwñyáfi bñ nanjfi onimñxññrñ rñxññjfi urñagi aí xano arñá mñwíagñ nánñ xwñyáfi bñ tñññ nanjfi onimñxññrñ ñwñf pñyñf núrñññrñ aiwi xfo xámñ rñwñf umonñpñf ámi rñwñyo nñkñññmónñrñ meapaxf mimónññññññññ. Segf wo ámá óñññjfi Gorixómi rñwñf umoarñgñáfy yapñ imónññññññññ nánñranñ, fñwñf inarñgñáfy yapñ imónññññññññ nánñranñ, píranññjfi awínññjfi mearónññrñññññññ.

“Seyñné siní kñkñññññf mé rñxa náyo páwiarññoñ.” urññjfi nánrini.

¹⁸ Seyñné Gorixó tñámñññ nñbñróñá enññá amñpí negf arñowéyñf dñwñf Sainaiyñ rñññññpimi dánñ sññwñf wññero arñá wiro egñápi wí mñwññarññoñ. Ayf dñwñf ananñ wé tñññ fñá xñrñpaxf imónññpimi anñwñf e nuróná rñá ápiáwñf werñ sñá xaiwñf yidoárñrñ rñwñpí tñññ ápiañwñf tñññ nawíññ erñ yarññagñ nñwññero

¹⁹ pékákñf enñ tñññ rññrñññ ikaxñf xwñyáfi rññarñññpánññjfi rññrñññ yarññagñ arñá wigñawixñññ. Xwñyáfi ikaxñf nñrñrññá rññarññpñf arñá nñwiróná Mosesómi rñsñsñ re urñgñawixñññ, “ ‘Nene ámi Gorixómi arñá owianeyñ.’ mñneaimónarñññ.” urñgñawixñññ.

²⁰ Ayf Gorixó sekaxñf “Ámá woranñ, memé airaññ, dñwñf rñpimi amáñ nñróññrññáfy, sññá nearo píkíñrñññññ.” urññpñf nánñ wáyñf wñññagñf nánñ e urñgñawixñññ.

²¹ Ayf sññwñf e wñññápi mññjfi yñwñf nñrñero ñweapaxf enagi Mosesó enñ re rñññññññññ, “Nionñ wáyñf nñkárñññrññ enñ sñrñrññwñf nññarññññ.” rññññññññññ.

²² Agwñf ríná seyñné dñwñf enññá segf arñowéyñf bagñá axñpimi mñbñf rñxa dñwñf Saionñyñ rñññññpimññññññññ rémóñawixñññ. Dñwñf apimi Nñwñá anññjfi sñññf imónññoyá anñf ikwñróññññññññññ. Anñf apñ Jerusalemñyñ rññññññññññññ anññnamñ

ikw̄rón̄iḡp̄ir̄ini. E an̄inaj̄í fá miropax̄f imón̄iḡp̄i awí neán̄imáná yayf néra wiáp̄inariḡfer̄ini.

²³ E áamá Gor̄ixoyá niaíw̄f xámiḡón̄iḡf imón̄iḡfáyf —Ayf an̄inami an̄iḡf ḡweap̄r̄íá nán̄i wiḡf yoí r̄ixa anami ḡwir̄ár̄iniḡf̄ȳr̄ini. Ayf awí eán̄iḡfer̄ini. E Gor̄ixo, áamá niyon̄i mí ómóm̄ix̄im̄f en̄fo ḡweaḡer̄ini. D̄iḡf áamá xw̄fáyo niḡwearóná wé rón̄iḡf yar̄iḡfáyf̄ȳap̄i an̄inami peyíáná Gor̄ixo wé uroár̄iḡf̄ȳf t̄iḡf e, ayf er̄ini.

²⁴ E Jisaso en̄i t̄iḡf er̄ini. O xw̄iȳfá siḡf Gor̄ixo “E e niḡseaim̄fár̄ini.” réroár̄iḡp̄i nán̄i neḡf wáwuḡf imón̄iḡor̄ini. Raḡf o niḡper̄íná puḡp̄i —Ap̄i xw̄iȳfán̄iḡf niḡr̄iniḡf̄ná “Nion̄i péap̄imi dán̄i seȳfnē d̄iḡf niḡyim̄iḡf imón̄iḡp̄i meap̄r̄fár̄ini.” r̄iniḡp̄ir̄ini. Ap̄i raḡf en̄iná xiráo Keno xogwáo Aibor̄omi pik̄ixw̄ir̄fó wíáná puḡp̄i —Ap̄i xw̄fáyo dán̄i “Nion̄i nán̄i en̄f meai.” r̄iniḡp̄ir̄ini. Ap̄imi seáyf e imón̄ini. Ap̄i niḡp̄ini t̄iḡf e seȳfnē r̄ixa agw̄i bar̄iḡo.

“Gor̄ixo nearar̄iḡp̄i ar̄ikw̄kw̄f m̄iw̄ipa éwan̄iḡini.” ur̄iḡf nán̄ir̄ini.

²⁵ Xw̄iȳfá searar̄iḡomi ar̄ikw̄kw̄f wip̄r̄ix̄iniḡf siḡw̄f ainenax̄d̄f̄poȳf. Neḡf ar̄fowé en̄iná Moseso xw̄fá t̄iyo dán̄i er̄ir̄f wíaḡf aiw̄f ar̄ikw̄kw̄f wiḡfáyf Gor̄ixo p̄ir̄f umamó̄p̄imi m̄imúroḡfá en̄aḡf nán̄i seȳfnē en̄i an̄inami dán̄i er̄ir̄f neaiar̄iḡomi ar̄ikw̄kw̄f niḡwir̄f̄náyf, “P̄ir̄f neamamóm̄iniḡf en̄f̄ap̄imi anani niḡmúropaxener̄ini.” r̄iyaiwinar̄iḡo?

²⁶ En̄iná o d̄f̄w̄f Sainaiȳf r̄iniḡp̄imi dán̄i xw̄iȳfá ráná xw̄fá r̄ir̄imi pobon̄f ner̄i yaiwiám̄f méaḡf aiw̄f agw̄f r̄íná nen̄f̄ap̄i nán̄i B̄ikw̄fyo niḡr̄iniḡf eán̄iḡf r̄ip̄i near̄iḡf̄r̄ini, “Nion̄iyá d̄iḡf t̄ini xw̄fár̄i ámi b̄i yaiwiám̄f niḡmen̄ir̄f̄ná xw̄fár̄ini mar̄fáí, an̄ina t̄ini en̄i yaiwiám̄f men̄in̄fár̄ini.” near̄iḡf̄r̄ini.

²⁷ Xw̄iȳfá Gor̄ixo niḡr̄ir̄f̄ná ámi biȳf r̄iḡp̄i, ayf r̄ip̄i áwan̄f near̄im̄fán̄ir̄i r̄iniḡf. Am̄ip̄i an̄ipá imón̄ipax̄f mimón̄iḡp̄i íníná an̄iḡf imón̄fwin̄iḡiniḡf am̄ip̄i an̄ipá imón̄ipax̄f imón̄iḡp̄i —Ap̄i x̄fo xw̄fá am̄ip̄i nim̄ix̄ir̄f̄ná im̄ix̄iḡp̄ir̄ini. Ap̄i an̄ipá im̄ix̄ár̄im̄fán̄ir̄f̄ nán̄i r̄iniḡf.

²⁸ Aȳinán̄i Gor̄ixoyá xw̄iox̄fyo ḡweaḡwáp̄i wí an̄ipá mimón̄ipax̄f en̄aḡf nán̄i om̄i yayf numerane “En̄f eán̄iḡf Gor̄ixo imón̄iḡp̄i, ayf ap̄ir̄f̄ani?” niḡyair̄irane awayini fá niḡyam̄ix̄iniḡfane niḡwearane x̄fo e é̄r̄ix̄iniḡf wimón̄ar̄iḡp̄i neranéná yayf win̄ipax̄f imón̄iḡp̄i éwan̄iḡini.

²⁹ Neḡf N̄w̄fáo am̄ip̄i siḡp̄i imón̄iḡp̄i r̄fá nar̄iḡp̄án̄iḡf imón̄iḡo en̄aḡf nán̄i ap̄i e éwan̄iḡini.

13

“ ‘Gor̄ixo yayf win̄ipax̄p̄i oyaneyi.’ niḡseaimón̄ir̄f̄ná r̄ip̄i r̄ip̄i é̄r̄ix̄ini.” ur̄iḡf nán̄ir̄ini.

¹ Seȳfnē áamá Jisasom̄i d̄iḡf niḡw̄ikw̄r̄oro nán̄i sér̄ix̄fmeán̄iḡf imón̄iḡfáyf nán̄i d̄iḡf siḡp̄i wiar̄iḡf̄ap̄i p̄f̄ni m̄iw̄iár̄f anani siḡf wí̄r̄ix̄ini.

² Áamá wí “Áamá an̄f m̄i dán̄fyo aiwá míraḡf wiar̄iḡw̄ini.” niḡyair̄iróná maiwí an̄inaj̄fyo wiḡfá en̄aḡf nán̄i seȳfnē áamá an̄f m̄i dán̄fyo ar̄fá mikeamó aiwá míraḡf wí̄r̄ix̄ini.

³ Seḡf sér̄ix̄fmeá gw̄f an̄fyo ḡweaḡfáyf nán̄i d̄iḡf ar̄fá mikeamó seȳfnē en̄i naw̄ini gw̄f niḡwearón̄iḡf nimón̄iḡro ar̄ir̄á wí̄r̄ix̄ini. Sér̄ix̄fmeá paim̄im̄f wiar̄iḡfáyf nán̄i d̄iḡf peá m̄imó “Nene en̄i ḡf̄w̄f t̄iḡwaéne en̄aḡf nán̄i ax̄p̄i e neaipax̄r̄f̄ani?” niḡyair̄iḡro ar̄ir̄á wí̄r̄ix̄ini.

⁴ Áamá f̄w̄f inar̄iḡfáyfyo r̄ixa niḡmeán̄imáná inar̄iḡfáyorani, siḡf m̄imeán̄ipa nemáná inar̄iḡfáyorani, niyon̄i Gor̄ixo p̄ir̄f umamon̄fá en̄aḡf nán̄i seȳfnē seḡf meán̄iḡf̄ap̄i peayf niḡwian̄iḡro wí t̄ini f̄w̄f min̄imepa é̄r̄ix̄ini. f̄w̄f

niniríná ayf Gorixoyá sijnwíyo dáni piaxf weánipaxípi yarinagfa nani rarini.

⁵ Xwíá tfo ninwearóná nigwí nani dñf sipi seiarinipi xe áxenwarinif oneainri sijnwí miwinipa érixini. Bikwíyo nirinri eánif rípi Gorixo xewanjo re rinif enagf nani rarini, “Nioní wí mirwáramó eri wí misiepsamó eri emfáriní.” rinif enagf nani rarini.

⁶ Ayináni nene wará sarfá mimáriní Bikwíyo nirinri eánif rípi rípxenerini, “Arírá niarjo, ayf Áminá Gorixo enagf nani nioní wí wáyf emiméini. Ámá pí pí ninikáiro aí Gorixomi dñf wikwíroarinápi prf nrakipaxf menini.” rípxenerini.

“Neaipenweagfáwa yagfápimi ikanif owianeyi.” urif nánirini.

⁷ Áminá xámi xwíyá Gorixoyápi nisearéwapiyi seaipenweagfáwa nani dñf irónipoyi. Awa sini mipé ninwearóná néra núfasána imónagfápi nani dñf nimoro Gorixomi dñf niwikwíroro yagfápa axfpi oyaneyiníro ikanif wiaxfdipoyi.

⁸ Jisasi Kiraiso imónifipi ámi xegf bi xegf bi imónarinifmani. Anif imónifipi eniná dáni apini imóniri agwí ríná eni sini axfpi imóniri ná ríwíyo eni anif miní axfpi imóniri enfáriní.

⁹ Ayináni xwíyá Kiraiso neainipi nani rinifipi marfái, xwíyá xegf bi nani éwapnarigfá xixegfni imónifipi iniigf waxinif xe oneamároniri sijnwí miwinipaní. Ayf rípi nánirini. Gorixo ayá ninarimixiri neainipimi dáni dñf sixí níniránénáyf, nanf neaimixipaxf imónifipimi xfdarinwini. Nanwí nani wf ikaxíyo “Rípi wfáxiní. Rípi ananirini.” rinifipimi dáni wí dñf sixí neainipaxf menini. Ayináni ámá xámi “Nwí ikaxí rinifipi apimi oxfdimini.” nyaiwiro xfdigfáyf api nanf wí wimixinifmani.

“Ridiyowá nani wayá Gorixo wimónarinif rípi érixini.” urif nánirini.

¹⁰ Nene iráf onifwá Jisasi Kiraiso ridiyowánif neainifwá tñwaénerini. Ridiyowá Jisaso inifipi —Api dñf niwikwírorinifipimi dáni ananinif nínirane nanf imónarinwápirini. Api ámá sini sentá aní ríkarinifwámi dáni yagfápimi xfdarigfáyf bi nipaxf menini.

¹¹ Rípi nani dñf mópoyi. Apaxfpa imónigfá xwéowa xwiogwí o omí fwí none tñni negf ámá tñni yarinwápi Gorixo yokwarimf oneainri nanwí nípikimána ragf púfpi nimeámi awawá wfáf rinifwámi nípawiro wíwíá neáiro aiwi nanwí náo ámá nweagfe bfanirwámini ríá ikeáararigfáriní.

¹² Ayináni Jisaso eni xegf ámá agwí axfyonif minigfáyo xfo niperfna ragf púfipimi dáni siyikwí minif Gorixo e imónirixiniri wimónarinifipi wimiximiri nani ákiná fwí e bfanirwámi dáni rinif meaniginí.

¹³ Ayináni nene ámá sini “Nwí ikaxíyo ‘Api wfáxiní. Api ananirini.’ rinifipimi oxfdaneyi.” rarigfáyf nweagfe pñni niwiárimí o tñf e nani nurane dñf “Xfomí ayá wiayigfápa nene eni neaiaríná ayf ananirini.” oyaiwianeyi.

¹⁴ Ayf rípi nani seararinini. Aní bi xwíá tfo nene anif ininá nweanfwa nani mimónifagi aí aní anínamí ríwíyo imóninápi nene nweáwaniginiri dñf niwikwímorane yarinwá enagf nani rarini.

¹⁵ Ayináni Jisaso neainipimi dáni Gorixomi ridiyowá nani wayá yayini uméwaniginí. Negf maníyo dáni ámá wíyo pí pí nuríná onni negf Ámináorinif nurirane waroparf wíwaniginí.

¹⁶ Gorixo ámá xfoyáyf winíyo nanfni wiíro dfwí ikeamónigfáyo amípi bi miní wiro yarinagfa niwiniríná yayf winarinif enagf nani seyné api

náni arfá mikeamó nero éfr̄ix̄ini. E neróná r̄diyowá náni wayfá Gor̄ixo wimónarīñ̄p̄i yar̄iñagfá náni rar̄iñini.

17 Segf̄ áminá seyfné Jisasomi pírán̄ñ̄f̄ x̄d̄fr̄ix̄inirī seaipen̄weaar̄igf̄áwami —Awa Gor̄ixo yar̄iñf̄ im̄imf̄ wíáná n̄iseaipen̄wear̄fná egf̄ap̄i náni “Ayf̄ ap̄i náni en̄wár̄ini. Ap̄i náni en̄wár̄ini.” ur̄ip̄fr̄áwar̄ini. Awami arfá n̄iwiro ín̄imi yeáyf̄ wur̄fn̄fr̄ix̄ini. Seyfné pírán̄ñ̄f̄ arfá n̄iwiro ín̄imi n̄iwur̄fn̄rónáyf̄, awa n̄iseaipen̄wearóná wigf̄ d̄iñf̄ rfá muxé d̄iñf̄ yayf̄ n̄iyaiwiro seaipen̄weap̄fr̄ár̄ini. Seyfné e mepa nerónáyf̄, nanf̄ imón̄ñ̄p̄i wí seaim̄ix̄in̄fá men̄ini.

18 Am̄ip̄i none neranéná pírán̄ñ̄f̄ f̄á n̄iyam̄ix̄inirī éwan̄iḡinirī nerane náni re neaimónar̄ini, “Gor̄ixoyá s̄iñw̄yo dán̄i pírán̄ñ̄f̄ wé rón̄ñ̄p̄ini n̄era war̄iñw̄ini.” neaimónar̄iñaḡi náni seyfné none náni Gor̄ixomi xw̄iyfá r̄ir̄imf̄ wípoyi.

19 Nioni p̄fr̄f̄ n̄irakiar̄ñ̄p̄i an̄ipá imónáná seyfné t̄fám̄ini an̄ñ̄ni b̄imfá náni Gor̄ixomi r̄ix̄iñf̄ ayá wí ur̄fr̄ix̄inirī dir̄fr̄f̄ seaiar̄iñini.

Gor̄ixomi nur̄fr̄fná ur̄iñ̄p̄i nán̄ir̄ini.

20 Gor̄ixo —O ámá n̄iwayr̄ón̄iro ñ̄weapax̄p̄i náni m̄k̄f̄ ikiñor̄ini. Oyá d̄iñf̄yo dán̄i negf̄ Áminá Jisaso xw̄ar̄ipáyo dán̄i ám̄i s̄iñf̄ ner̄i wiáp̄fn̄imeañ̄r̄ini. Ragf̄ o n̄iperfná púfp̄imi dán̄i xw̄iyfá n̄iyim̄ñ̄f̄ imón̄ñ̄f̄ Gor̄ixo “E e n̄iseaiim̄f̄ár̄ini.” réroár̄iñ̄p̄i an̄ñ̄f̄ wayr̄oár̄iñf̄ en̄aḡi náni sip̄sip̄f̄ imón̄ñ̄waéne neamear̄iñf̄ xwé imón̄ñ̄or̄ini.

21 Seyfné am̄ip̄i Gor̄ixo wimónar̄iñ̄p̄i n̄ip̄ini epaxf̄ imón̄p̄fr̄i náni seaim̄ix̄w̄in̄iḡini. E nerfná Jisasi Kiraiso —An̄ñ̄f̄ ín̄iná seáyf̄ e numepaxf̄ imón̄ñ̄o, ayf̄ or̄ini. O seaiñ̄p̄imi dán̄i pí pí x̄fo yayf̄ win̄ipaxf̄ imón̄ñ̄p̄i imón̄fr̄ix̄inirī seaim̄ix̄w̄in̄iḡini. “Aga e imón̄w̄in̄iḡini.” nimónar̄ini.

Yoparf̄ ur̄iñ̄p̄i nán̄ir̄ini.

22 Gf̄ n̄ir̄ix̄imeáyfné, en̄f̄ r̄ir̄ém̄x̄f̄ nioni seaíá r̄ip̄i sepiá ayá wí n̄ir̄irī meapa ner̄i náni r̄ip̄i re osear̄im̄ini, “ ‘Pírán̄ñ̄f̄ arfá ókiarf̄ n̄imón̄rane ap̄imi ox̄daneyi.’ yaiwípoyi.” osear̄im̄ini.

23 Seyfné r̄ip̄i náni n̄ijf̄á imón̄p̄oyi. Negf̄ n̄ir̄ix̄imeá Timotio r̄ixa gw̄f̄ an̄f̄yo dán̄i wár̄awix̄ini. O s̄ini mé nioni nímeááná yawawi nawín̄i n̄ib̄trai s̄iñw̄f̄ seanan̄w̄ir̄ini.

24 Segf̄ seáyf̄ e nimón̄irī seaipen̄weaar̄igf̄áwami t̄ñ̄i Gor̄ixoyá imón̄igfá n̄iyoni t̄ñ̄i none náni yayf̄ neawiemeaipoyi. Ámá nioni t̄ñ̄i Itari p̄iropen̄s̄f̄yo re ñ̄weañw̄áyf̄ yayf̄ seaiwár̄enapariñw̄ini.

25 “Gor̄ixo n̄iyfn̄eni ayá seaiwian̄w̄in̄iḡini.” nimónar̄ini.

Payí Jemiso eanínarini.

Payí rina áamá Jisasomi dñí wíkwíroarígáyo mîxí uxí dowáraríngá nání amí amí numiamoro wí ení nimóniro aní apí apimí urínígáyo nání Jemiso eanínarini. Xewaníño nání áwaní píráníñí mîríníñí enagi aí “Jisasomi xogwáo, Jemisoyí ríníñoríani?” wíaiwiaríngáorini. Jisasoyá síyikí imónígá Jerusaremi ñweagáyo wípenweagá seáyo e imóníñorini (Wáf wurímeiarígáwa 15:13, 21:18). Jisaso ríxa anínamí nîpeyimána xwiogwí ríxa obaxí onímíapí nîpwémána enána Jono áamá wí “Jisasomi dñí wíkwíroaríngáwini.” nîrîro aí omí píráníñí nuxídíríná epaxípi tñí xîxení mé yarígápi nání arí nîwirí nání ayí re oyaiwípoyínirí “Jisasomi píráníñí nîxídíríná epaxípi, ayí ripíríani? Ripíríani?” oyaiwípoyínirí payí rina nîrîrî eanínigini.

¹ Jemisoní —Nioní Goríxomi tñí Jisasi Kiraisomi tñí xínáíníñíñí nimónirí omíñí wíiaríngá wonírini. Nioní payí rina gí áamá Jisasomi dñí wíkwíroarígáyo nání —Seyíne gwí bî bî wé wúkaú síkwí wáu apíyíne wí ení nimóniro ñweagáyo nérini. Ayíne nání payí rina nearí yayí seawárenaparíngini.

“Iwamíto neaíwapíyarígápi ení neaeámîxîpaxírini.” uríñí nánirini.

²⁻³ Gí nîrîxímeáyíne, seyíne ríxa nîjía rîpi imóníño. Jisasomi dñí nîwíkwíroróná ení neáníro ría xídaráño nîrî iwamíto seaíwapíyíápimí xwámámí nîwiéra nurónáyí, xeaníñí ría tñí ríwíyo seaímeaníápimí ení xwámámí wípaxí imónípíríarini. Seyíne nîjía e imóníngá nání xeaníñí xîxegíni seaímeáána kíkímí mimóní “Dñí nîjía neainíníapí nání ría neaímeaarini?” yaiwírîxini.

⁴ Áamá xeaníñí wíkararígápipimí xwámámí nîwiéra núfasána imónípaxí imóníñpí seyíne ení axípi imónípírí nání xwámámí nîwiéra úfírîxini. E neróná Goríxo gí áamá e imónífírîxínirí wimóníñpí bî mîmúró nîpíní píráníñí nîyipáromíníroná wé roárínígáyo nî xîxení e imónípíríarini.

“Dñí emí saímí mîmoñini.’ nîseaimónírná Goríxomi rîxíñí urífírîxini.” uríñí nánirini.

⁵ Síni dñí nîpíkwiní emí saímí mîmoaríñí go go “Xeaníñí nîmeaaríñpí, ayí apí nání ría nîmeaarini?” mîyaiwípa nerínyí, xewaníño Goríxoyá dñí tñí dñí emí saímí e mopaxí oimónímínirí omí rîxíñí uríwínigini. Goríxo áamá nîyoní yaní nîwiríná símí tñí mîwí yaní ewaníñí nimónirí xwéní mîni wíaríño enagi nání ananí rîxíñí uríwínigini.

⁶ E searíngagi aí rîxíñí nurírná dñí bî biaú nîmori “Goríxo aga nepa nîniapíníñeníño? Mîniapípa eníñeníño?” mîyaiwí aga xîxení dñí nîwíkwírómáná “Nepa xîxení niapípaxorini.” nîyaiwirí rîxíñí uríwínigini. Áamá dñí bî biaú moaríñí go go rawírawáyo imeamíkwí nerírná imíñí nîxemí urí nîxemí birí yaríñpíñíñí imóníngagi nání

⁷ áamá óníní imónígáyo bî re mîyaiwípa éfírîxini, “Goríxomi rîxíñí uráná o ananí nîniapíníño.” mîyaiwípa éfírîxini.

⁸ Áamá ayí dñí nîmoróná ná bîni mamó dñí náiroayirí nero moro amípi ení neróná “E oemini.” yaiwíápíni mé xegí bî xegí bî ero yarígáyo enagi nání e mîyaiwípa éfírîxini.

Áamá dîwí ikeamónígáyo tñí amípi mîmúróngáyo tñí apíau nánirini.

9 Segí séríxímeá d'wí ikeamónig'áyí re niyaiwiro m'ijí s'ijá meakíníírixini, “Nioni Jisaso neaiijípmi d'áni Gorixo seáyí e nimixinonir'ani?” niyaiwiro m'ijí s'ijá meakíníírixini.

10 E nerí aí séríxímeá amípí wí mímúronig'áyí re niyaiwiro m'ijí s'ijá meakíníírixini, “Nioni Gorixoyá s'ijw'yo d'áni sa ikwiárin'ijáonir'ani?” niyaiwiro m'ijí s'ijá meakíníírixini. Ará siyí piyí nerí piéroar'ij'pa ayí eni an'ijí m'ijweá axípi apaxí mé pepír'á enagí n'áni rar'ijini.

11 Seyíne nijárini. Sogwí xaiwí niwepíniri nanir'ná ará yeáyí y'kiaráná xegí siyípi piyí nerí n'ipiérinowir'ná xámí awiaxí imónij'ipi s'ini mimóní xwir'á inar'ij'ini. Ámá amípí wí mímúronig'áyí eni “E ner'ná ámí b'í t'ini b'í t'ini nímeapaxir'ini.” yaiwiarig'ápi s'ini nix'ída nuróná s'ini mé nero axípi e pepír'áriní.

Íw'í oépayiniri wímeaar'ij'ipi n'áni ur'ijí n'ánir'ini.

12 Ámá Gorixomí x'ídar'ij'ag'á n'áni xean'ijí wímeaar'ijí n'ipim'ini xwámámí niwiéra núfasáná enáná Gorixo yayí niwimorí d'ijí niyim'ijí imónij'ipi —Apí n'áni n'irir'ná “Ámá nioni d'ijí sixí niyarig'á g'iyí g'yo m'ini wim'árini.” rin'ij'ip'ini. Yayí niwimor'ná d'ijí niyim'ijí apí sixí umímon'á enagí n'áni ámá xean'ijí wí'áyo xwámámí yarig'áyí Gorixoyá d'ijí t'ini yayí wipax'y'ir'ini.

13 Ámá xean'ijí wímeaar'ná re m'ir'ipa é'rixini, “Gorixo nioni íw'í oeniri xean'ijí apí níwapiyí'ir'ini.” m'ir'ipa é'rixini. Ayí r'ipi n'ánir'ini. Gorixo ámá wí x'omí íw'í oeniri wíwapiyipaxí mimónij'or'ini. X'fo eni ámáyo íw'í oépayiniri wíwapiyar'ij'omani.

14 Oweoi, nene newan'ijene wine wine pípi n'áni n'ineaimónir'ná íeapá n'ineainir'ij'ipimi d'áni íw'í oépayiniri near'ipeaar'ij'ir'ini.

15 Apíxí n'iaíw'í agw'í nerí x'irarig'ápa íeapá neainar'ij'ipi n'iaíw'í agw'ín'ijí nerí íw'í ayí n'iaíw'ín'ijí x'irar'ij'wárini. Íw'í ayí n'iaíw'ín'ijí nix'ir'máná n'iaíw'í xwé iwiaroar'ij'ipa íw'í yár'wápimi d'áni n'iperane an'inar'ij'wárini.

16 G'í n'irixímeáy'íne, d'ijí sixí seayináy'íne, nioni re sear'ápi, “Seyíne íw'í oépayiniri seaiwapiyar'ij'ipi pípimi d'áni mar'áí, apimi d'áni seaiwapiyar'ij'ir'ini.” sear'ápi p'ini niwiár'iro yapí méwap'ín'ipaní.

17 Pí pí nan'í imónij'ip'irani, pí pí awiaxí imónij'ip'irani, g'imí d'áni mar'áí, an'namí d'ánini neaímeaar'ij'ir'ini. Ápo Gorixo —O pí pí an'namí w'á ónar'ij'ipi n'áni m'í'k'í ikin'or'ini. Sogwí onapámig'í ninir'ná sepiá imóniri r'ip'íw'í imóniri yar'ij'ipa nimóniri ámí xegí b'í imóniri xegí b'í imóniri yar'ij'omani. Oní amípí awiaxí imónij'ipi an'ipá neaiapar'ij'ir'ini.

18 Amípí o imixin'ipi n'ipim'ini d'áni ná b'ini ayí nene aiwá niwákwiní min'ín'ijí oimón'ipoyiniri xewan'ij'io “E é'mig'ini.” wimónij'ipimi nix'í'd'ini o'yá xwiy'á nepa imónij'ipimi d'áni nene neaemean'ir'ini.

“Xwiy'ápi xixeni ar'á niwiro neróná r'ip'r'ip'iyarig'áriní.” ur'ijí n'ánir'ini.

19 G'í n'irixímeáy'íne, d'ijí sixí seayináy'íne, apí n'ip'ini nioni sear'ápi seyíne r'ixa nij'á imónij'ag'á aiwí r'ipi osear'm'ini. Ar'á owianeyin'iro s'ijw'í nan'iro aí apaxí mé niwiáp'ín'mearo xwiy'á m'ir'ipaní. Wik'í eni an'ni món'ipaní.

20 Ámá wik'í nón'iro neróná wé rón'ijí Gorixo wimónar'ij'ipi t'ini xixeni miyárarig'á enagí n'áni rar'ijini.

21 Ayin'áni segí íw'í s'ini yayarig'ápi —B'í n'áni “Onimiar'ini.” yaiwiar'ij'ag'á aiwí n'ip'ini piax'ín'ijí seaeánar'ij'ip'ir'ini. Apí n'ip'ini emí m'imeám'í nero seáyí e mimón'ipa neróná xwiy'á ámá aiwá íw'á

urarigíápa segí xwioxíyo Gorixo iwíániní seauráriní —Xwiyá apí seeríkiemeapaxí imóninípiriní. Apimi nímíminíro “Pírániní oxídmíní.” yaiwírinxiní.

²² Yapí néwapíníro “Xwiyá apí aríání nìwiranéná apání yariníwini.” mīyawi “Apí pí pí ríninípi t́níní xixení oxídaneyí.” nīyawi xixení e éfrixiní.

²³ Ayí rípi nání searariní. Ámá xwiyápi aríá nìwiro aí xixení méfáyí, ayí ámá xixíeáyo gí símimaní arige ríá imóniní sīnīwí onímíapi aineníyo yapí imóniníoi.

²⁴ Xegí símimaníyo xixíeá t́níní sīnīwí nainenímí numáná apaxí mé “Gí símimaní e ríá imóniní?” yaiwípi nání aríá ikeamoariní.

²⁵ E nerí aí ámá nīwí ikaxí awíaxí imóniní —Apí íwí yariníwápi dání gwíniní neayárinípi neaíkweawáripaxí imóninípiriní. Ámá apimi aniní sīnīwí agwí nīwíníro xídarigíáyí óniní wí mimóniníoi. Aríá nīwiróná díní aríá mikeamó pí pí ríninípi t́níní xixení nīxídmíro yaríná Gorixoyá díní t́níní yayí winípaxí imóninípi wímeaníriní.

²⁶ Ámá wo xegí maníyo dání nīsaní mīripa nerí aí “Nioní Gorixomí píraniní nīxídmí yariníáoníriní.” nīyawinírnáyí, xewaníno yapí éwapínariní. Xewaníno “Gorixomí píraniní nīxídmí yariní.” nīyawiní yarinípi ení ráfniní imóniní.

²⁷ Ámá negí ápo Gorixo “Ayí sīyikwí míní egíáyí nioní píraniní nīxídariníoi.” wíawíariníyí rípi yarinígíariní. Uyípeayí ikeamónariníagíá nīwíníroná arírá wíro apíxí aníwa ikeamónariníagíá nīwíníroná arírá wíro ayá udunípaxí ámá Gorixomí mīxídarigíáyí yarinígíapi nene ení xe oneaxímeaníriní mīyawiwa ero yarinígíariní.

2

“Wíyo wé íkwianíwíyo uníwíríro wíyo paimímí wíro mepaní.” uríní náníriní.

¹ Gí nīrínímeáyíné, seyíné negí Áminá Jisasi Kiraisomí —O Gorixo níkníní nīweanípi t́níní xixení nímóní nīweaníní. Omí díní nīwíkwíroróná seáyí e imónígíáyo wé íkwianíwíyo uníwíríro sīpí imónígíáyo paimímí wíro mepa éfrixiní.

² Ayí rípi searariní. Seyíné Gorixomí yayí wianíro nání awí eánigíe ámá waú —Wíro amípi wí mímúroníní. Rapírapí awíaxí nīyíní wé ramaxí síná gorí t́níní imíxíníwá íkíkí nínímáná íwíapíriní. Wíro amípi mayí sa ikwíariníní imóníní. Rapírapí kíyí ófí míní yáriní nīyínímáná íwíapíriní.

³ Awáú íwíapáná seyíné rapírapí awíaxí yíníní ayá t́níní yayí nīwíro “Símí re íkwianíwí naní imóniní rínámí nīweaí.” uríro amípi mayí sa ikwíariníní imóníní “Xwíá yání jéraní, negí sīkwí t́níní reraní, nīweaí.” uríro nerónáyí,

⁴ “Apimi dání meyíronípa yariníwini.” ríseaimónariní? Oweoi, sewaníníyíné ríxa neyíroníro “Wiene seáyí e imóníní wíene sīpí imóníní eníwini.” nīyawíroná ámá opisí aníyo dání xwíríxí yaríná eyíroarinígíáwa díní ínímí níkwíronímáná eyíroarinígíápa seyíné ení axípi díní ínímí níkwíronímáná eyíroníníowa.

⁵ Gí nīrínímeáyíné, díní sīxí seayínáyíné, aríá nípoyí. Gorixo ámá xíoyá imóníníriní íá nīyamíxírná ámá xwíá t́yo dání nīyíyá sīnīwíyo dání ámá amípi mayí sa ikwíariníní imónígíáyí díní nīwíkwírorínípi dání

amípi Jisaso neaiiñipi wí mimúrónigfáyí imónipfáfa nání fá muyamixipa enjraní? Ayí xegí xwioxíyo —E áamá xfómi diñí sixí uyarigfáyo “Niñweapfáfaní.” urñerini. E ñweáfrixiniri fá muyamixipa enjraní?

⁶ Seyíne e neróná áamá sa ikwiárinigfáyo ayá wimoarigfáfaní. Áamá xeanñí niseaikáriro xwirixí oumeaneyinro enj nápémi nuro opisí añí tñí e seawárarigfáyo gíyfirini? Ayí áamá amípi xwíá re wenjipi wí mimúrónigfáyo meniraní?

⁷ Ayí eni yoí nanj seyíne Kiraisomi xídarñagfa nání seanwirárinñipimi ikayíwí mumearipa yarigfáfaní?

⁸ Seyíne ñwí ikaxí negí mixí ináyí Jisaso nearñí Bíkwyo re nñiniri eánñí rípi, “Jíwanñoxí nání diñí sipí inarñípa áamá sñwí winí gíyí gíyo eni axípi wírixini.” nñiniri eánñí api xixeni nixídirónáyí, nanj yarñjoí.

⁹ E niseariri aí seyíne áamá seáyí e imónigfáyo píránñí umero sipí imónigfáyo paimimí wiwo nerónáyí, fíwí nero ñwí ikaxí rñinñipi wiaíkiarigfáyné enagfa nání apimi dání xwíyá meárinipaxfirini.

¹⁰ Ayí rípi nánirini. Áamá ñwí ikaxí rñinñí nípimini píránñí oxídiminiri nemáná ná bimini nñwiaíkirínáyí, xwíyá áamá ñwí ikaxí nípimini wiaíkiáyí meárinípa axípi e meárinipaxfirini.

¹¹ Ayí rípi nání seararñini. Bíkwyo ñwí ikaxí re nñiniri eánñí rípi, “Meánigfáyné fíwí minípaní.” rñjo, ayí ñwí ikaxí “Nñwiápnimeari áamá mípikipaní.” eni rññiniginí. Seyíne meánigfáyo tñí fíwí minípa nero aí nñwiápnimearo áamá nñpíkirínáyí, ñwí ikaxí rñinñipi wiaíkiáyíne imónñagfa nání rarññini.

¹² Ayínání pí pí seyíne nerónáraní, nñrónáraní, re nñyaiwiwo diñí tñí érixini, “Ñwí ikaxí rñinñipi —Api fíwí yarñwápimi dání gwñññí neayárinñipi neaíkweawáripaxí imónñpíriní. Ñwí ikaxí rñinñí apimi dání Gorixoxo eyeyírómf neainfáfaní.” nñyaiwiwo diñí tñí érixini.

¹³ O áamáyo eyeyírómf nñwiríná áamá wigí wíyo ayá murímixí wiarigfáyo xfo eni ayo ayá murímixí xixeni xwíyá umeáriní enagí nání rarññini. E nerí aí wigí wínyo ayá nurímixiri wiarigfáyo xfo eni ayo ayá urímixáná apimi dání xixeni roayírónpfáfaní.

Áamáyo arírá mñwípa neróná “Gorixoxi diñí wíkwíronñini.” rñnarigfáyo nání urññí nánirini.

¹⁴ Gí nñrixímeáyíne, áamá go go wíyo arírá bñ mñwí “Gorixoxi diñí wíkwíronñini.” nñrñrínáyí, o “Diñí wíkwíronñini.” rñnarññipi suríma imónini. “O áamá nání diñí sipí mñwiní ‘Gorixoxi diñí wíkwíronñini.’ rarññipimi dánini eríkiemeánipaxfirini.” rñseaimónarini? Oweoi.

¹⁵ Segí séríxímeá wo ámi wo iyá nánirani, aiwá sfá ayimi nñnñpi nánirani, dñwí ikeamónarñagí nñwinírná

¹⁶ amípi xfo dñwí ikeamónarññipi bñ mñni mñwí re nurírnáyí, “Joxi ‘Nñwayíróniri onweani.’ nímónarini. Joxi nurí ríá rñsínini nání iyá pániri agwí ími rñyini nání aiwá nñri ei.” nurírnáyí, “Amípi xfo dñwí ikeamónarññipi nání xwíyá e urfápi anani arírá wipaxfirini.” rñseaimónarini? Oweoi, ráñññí imónñpíini urarini.

¹⁷ “Gorixoxi diñí wíkwíronñini.” rarññipi eni axípi imónini. Áamáyo arírá mñwí sa apini nñrínáyí, diñí wíkwíroarññí api ríxa íkwíkwí yini.

¹⁸ E nerí aí áamá wo re nñrínfáfaní, “Áamá wí Gorixoxi diñí nñwíkwíroríná áamáyo arírá wiarñagfa aiwí nioní áamáyo arírá mñwí Gorixoxi diññi nñwíkwíroríná ‘Ayí ananirini.’ nímónarini.” Áamá wo e nñrínfá enagí aí nioní omí re urímfáfaní, “Joxi áamáyo arírá mñwí ‘Gorixoxi diñí

wikwíronjini.' rariñjipi nioni 'O nepa diñj wikwíroni.' siaiwimi nani arige niwapiyíana 'Neparini.' yaiwimíni?' nuriri ami re urimíarini, "Joxi 'O 'Gorixomi diñj wikwíroni.'" rariñjipi neparini.' niawiri nani amayo arira wiarinipimi dani siwapiyíana 'O nepa diñj wikwíroni.' niawiríni.'" nuriri

¹⁹ re urimíarini, "Joxi diñj re niyawiri ikwíronini, 'Nwá imóniño, ayí ná woni Gorixorini.' Joxi diñj e niyawiri nikwírorína nanj yariñagi aiwi rípi nani eni diñj rimonini? Imíoyí eni diñj axípi niyawiro nikwíroro aí Gorixo ríá ikearínfá enagi nani enj óf ikárinarigíarini.'" nuriri

²⁰ re urimíarini, "Majimajíá ikárinaríñj roxini, amayo arira miwí 'Gorixomi diñj wikwíronini.' rariñjipi 'Surímá ríá imónini?' miyaiwipaxoxirani?

²¹ Enína negí arfo Ebiríamo sekaxí Gorixo urípi tñi xixeni xegí xewaxo Aisako síña íráf noga peyiniñe dani ridiyowá eminiri yarína Gorixo o e éfpimi dani 'Wé róniñorini.' miráripa reñnigini?

²² Ayínani nene diñj re yaiwipaxíri, 'Ebiríamo Gorixomi diñj niwikwírorína diñjini wikwíronjimaní. Gorixo urinipi xixeni nerína wikwíronj enagi nani diñj o wikwíronjipi xewaníño aríá niwiri enjipimi dani yóf imóniñjirini.' yaiwipaxíri.

²³ Rípi eni yaiwipaxíri, 'Negí arfo e nerína xfo nani Bkwíyo re niriniri eániñj rípi, "Ebiríamo Gorixomi diñj wikwíróagi nani 'Wé róniñj imóniñorini.' yaiwinigini.'" niriniri eániñjipi xixeni imóniñjigini. Ayínani Ebiríamo Gorixo tñi nikumixiniri emeariñj woyi ragíaríni?' yaiwiáripaxíri." urimíarini.

²⁴ Agwi seyíne nijfá re imóniñoi, "Ámá 'Nioni Gorixomi diñj wikwíronini.' rariñjipimi dani Gorixo 'Wé róniñorini.' rárariñjimaní. Xíomi diñj niwikwírorína xfo wimónariñjipi yariñjipimi dani 'Wé róniñorini.' rárariñjirini.'" Apí nani seyíne ríxa nijfá imóniñoi.

²⁵ Enína iyí ede dani wagíá Rexapíyi riníni —Í Josuao amá waú añj apimi síñwí owínarípiyiniri uowárenapána nipemeami nuri óf wíyo uowárinirini. Í eni axípi Gorixomi diñj niwikwírorína e éfpimi dani Gorixoyá síñwíyo dani apíxí wé róniñj mimónipa reñnigini?

²⁶ Ayínani re ripaxíri, "Ámá diñjipi sini síxí míníáná waráo piyí enjpa amá Gorixo e érixiniri wimóniñjipi mé diñjipini wikwíroarigíapi axípiníñj nimóniri ikwíkwí yini." ripaxíri.

3

"Pí pí xwíyíá rariñjwápi nanjini ríwanigini." uriní naniirini.

¹ Gí niriixímeáyíne, Gorixo amá wigí winíyo uréwapiyarigíáyo yariñj imimí niwirína awayini miwí eníá enagi nani segíyí wí obaxí amayo ouréwapiyaneyiniro mimónipa érixini.

² Níneneni píraníñj oyaneyiniri éwáyí nóreámioarane sipíni ikárinaríñwá aí amá manjpa tñi niriírná móreámioapa nerínáyí, Gorixoyá síñwíyo dani ríxa wé róniñj imóniñorini. Pí pí íwí íeapá winimíniri yariñjipi nani eni anani íá yamixinaríñorini.

³ Nene osí imani ouniri nerína yariñwápi nani diñj omoaneyi. Ainíxí onimíá bí xegí manjyo síwí íkwírarariñwápipimi dani gímini ge ouniri kintimixána manjini maríáí, osí noni eni amini warinirini.

⁴ Ai sipixí eni xwé imóniri iminjí ení eáninjí nerfíná nixemi uri yariñagi aiwi ominjí meariño “Ámini oumini.” niwimóniri pará onimiápi tñni aí ámini méaná ámini warinjirini.

⁵ Negí manjyí eni axípi imónini. Wará nírímíni nání onimiápá enagi aí apimi dáni áma “Seáyí e imóninjí api epaxonirini.” níríro mîxí meakíninarigfáriní.

Ai ríá bi onimiápi mîroárfagi aiwi íkíá xwé bi nîpîni ríá nowáripaxíriní.

⁶ Negí manjyí ríáninjí wearinjyíriní. Sipí bi onimiá marfái, ayá wí epaxíyíriní. Negí warárimí wí e enagi aiwi wará nírímíni xwirfá neaimixarinjyíriní. Ríá negí manjyo dáni wearinjípi —Api pípimi dáni marfái, sa ríá xwé Seteno wenfárimí dáni mîróninjípirini. Api amípi nene oníná dáni néra yariñwápi rímmeninjwíninjí neaeánarinjíriní.

⁷ Ayí rîpi seararinjini. Xámí nanjwí xixegíni ayí ayí, sfraní, injfraní, agwáraní, iniigíyo yariñyíraní, áma iwí oimóniri yapemixáná ayí iwí imónagíriní. Agwí eni nene iwí oimóniri yapemixáná anani iwí imónarinjí enagi aí

⁸ áma go nanjwí sayí yapemixarigfápa xegí manj eni oyapemixínimíniri nerfíná xixeni e epaxí imónini? “Gí manj aninjí saminjí niwíriri nîra úmîgíni.” niyaiwiri aiwi wí e epaxí mimónini. Manjyí sipí nání nerfíná kikiá bi yariñimani. Sidinjí áma piyí omímí yariñípi magwí ínini.

⁹ Manjpa tñni negí Áminá imóninjí ápo xwéomi yayí wirane áma xfóninjí nimóniri ñweárixíniri neaimixíñene wíniyo ikayíwí urirane yariñwáriní.

¹⁰ Ayínáni manj axípami dáni yayí wirane ikayíwí urirane yariñwáriní. Gí nîrixímeáyíné, “Nene e neranéná ayí apánirini.” rîseaimónarini?

¹¹ “Iniigí siminjí sirírkí axíyimi dáni nanj wú meari piyanj eaarinjí wú meari epaxíriní.” rîseaimónarini?

¹² Gí nîrixímeáyíné, “Íkíá pikí winami dáni sogwí oripí wepaxíriní.” rîseaimónarini? “Wainí uraxí wirími dáni íkíá pikí sogwí wepaxíriní.” rîseaimónarini? “Iniigí siminjí iwamá tñnjí meaarinjí wúmi dáni ámi iniigí nanj wepaxíriní.” rîseaimónarini?

Áma diñj émf saímf Goríxo tñjfmí dánjpi moarigfáyf yariñgápi nání urinjí nánirini.

¹³ “Nioní diñj émf saímí morí niñfá imóniri enáonirini.” yaiwinarigfá giyí giyí nene “Ayí wigí yaiwinarigfápi tñni xixeni iyí rimóniño?” wiaiwianfwa nání woxíni woxíni nemeafíná awayini nimónimáná nanj ero diñj émf saímí nimómáná nanj ero yariñgápi dáni api nene neaiwapiyírixini.

¹⁴ E neri aí segí xwioxíyo dáni wíyo sipí diñj ayá wí ríá tñnjí wiaiwiro nioníni seáyí e oimónimíniri imímí wiwo nerónáyí, diñj xejwí e nîmoróná seyíné nepa imónigfápi rití niníro mîxí mîmeakínipa éfrixini.

¹⁵ Áma wigí wíniyo sipí e niwikáriróná “Diñj émf saímí nîmorane yariñwini.” yaiwinarigfápi, ayí anjnamí ñweañoyá diñjyo dáni niyaiwiro yariñgámani. Diñj áma Goríxomí mîxídarigfáyo dáni imóniri áma Goríxo nání diñj wí mímó wíwaninjyí nánini mónarigfáyo dáni imóniri enjpirini. Obíyíyáyo dáni eni imóniri enjpirini.

¹⁶ Ayí rîpi nání seararinjini. Áma wigí wíniyo sipí diñj wiaiwiro nioníni seáyí e oimónimíniri imímí wimíxiwo yariñgáyí enánáyí, áma píraninjí mîñweá uyíni nero sipí xixegíni néra warigfá enagi nání seararinjini.

¹⁷ E neri aí áma diñj émf saímí anjnamí dánjpi nîmoro yariñgápi aga xegí bi imóniñagi nání ayí rîpi yariñfáriní. Xámí siyikwí míní ero wigí wíniyí tñni xepixepá mîróní mepí tñniro awayini yapeninjí imóniwo wigí wíniyí

xwiyá uráná píráníḡ arfá n̄wiro d̄ḡḡ yaikiroro w̄n̄yo wá b̄i on̄miápi m̄wian̄ xwap̄ ayá w̄i n̄wian̄róná ík̄fá nan̄na sogw̄ obax̄ wear̄ḡȳf̄ yap̄i nimón̄ro w̄n̄yo wiuro w̄n̄yo s̄m̄f̄ s̄m̄f̄ e mumé nero nan̄f̄ ero sip̄i ero mepa ero yarigfárini.

¹⁸ Ámá wiḡf̄ w̄n̄ȳf̄ t̄ni xep̄xepá m̄rón̄f̄ mep̄i t̄inarigfáȳf̄ e yarigfápipimi dán̄i ámá aiwá om̄ḡḡf̄ iw̄fá n̄era warigfápa nerón̄ȳf̄, wé rón̄ḡḡf̄ yarigfápi aiwá xwé p̄r̄ip̄r̄f̄ inar̄ḡḡf̄p̄n̄ḡḡf̄ imón̄ḡḡḡ.

4

“Seyf̄né sip̄ipi nerf̄ná Gor̄xom̄i s̄m̄f̄ t̄ni wiarigfáyf̄né imón̄ḡḡḡ.” ur̄ḡḡf̄ nán̄r̄ini.

¹ Seḡf̄ m̄x̄f̄ r̄in̄ro m̄x̄f̄ in̄ro yarigfápi m̄k̄f̄ píyo dán̄i inarigfárini? “Ap̄i meapaxon̄r̄ini.” n̄iyaiwiro f̄eapá seainar̄ḡḡp̄i —Ap̄i seḡf̄ xwiox̄f̄yo dán̄i seyf̄né t̄ni m̄x̄f̄n̄ḡḡf̄ inarigfápir̄ini. f̄eapá seainar̄ḡḡf̄ m̄k̄f̄ apimi dán̄i seyf̄né seḡf̄ w̄n̄ȳf̄ t̄ni m̄x̄f̄ r̄in̄ro m̄x̄f̄ in̄ro yarigfá men̄rani?

² Seyf̄né am̄ipi w̄i nán̄i “Omeám̄ni.” n̄iseaimón̄r̄i aí meapax̄f̄ mimón̄pa nero nán̄i “Ámá op̄ik̄im̄ni.” yaiwiarigfárini. Am̄ipi b̄i s̄ḡw̄f̄ íw̄f̄ n̄iw̄n̄r̄f̄ná m̄imeapax̄f̄ nimón̄ro nán̄i m̄x̄f̄ n̄imépero m̄x̄f̄ r̄inarigfárini. Seyf̄né “Pí nán̄i nene neaimónar̄ḡḡp̄i m̄imeapa yar̄ḡwár̄ani?” m̄iyaiwipani. Gor̄xom̄i r̄ix̄ḡḡf̄ mur̄pa nero nán̄i m̄imeaarigfárini.

³ E ner̄i aí seḡf̄ seaimónar̄ḡḡp̄i nán̄i Gor̄xom̄i r̄ix̄ḡḡf̄ nur̄r̄f̄ná d̄ḡḡ nan̄f̄ n̄ix̄r̄imáná mé seḡf̄ f̄eapá seainar̄ḡḡp̄i oyaneȳn̄r̄i r̄ix̄ḡḡf̄ urarigfá en̄agi nán̄i Gor̄xo w̄i arfá x̄xen̄i n̄seair̄i m̄iseaiapar̄ini.

⁴ Gor̄xom̄i píráníḡ d̄ḡḡ m̄iw̄kw̄f̄ropa neróná x̄f̄diro p̄ni wiár̄iro nero nán̄i íw̄f̄n̄ḡḡf̄ inarigfáyf̄né, seyf̄né n̄j̄fá r̄ip̄i s̄ni mimón̄pa reḡḡ, “Ámá Gor̄xom̄i m̄ix̄f̄darigfáyf̄ t̄ni naw̄in̄i n̄ikum̄ix̄n̄ro emearigfáyf̄, ayf̄ Gor̄xoyá s̄m̄f̄ t̄ni inarigfáyf̄ w̄i imón̄ḡḡḡ. Aȳnán̄i ḡȳf̄ ḡȳf̄ ‘Ámá Gor̄xom̄i m̄ix̄f̄darigfáyf̄ t̄ni n̄ikum̄ix̄n̄imi oemem̄ni.’ n̄iwimón̄r̄f̄ná wiwan̄ḡḡȳf̄ Gor̄xo t̄ni s̄m̄f̄ t̄ni inarigfáyf̄ im̄ix̄inar̄ḡḡḡ.” Seyf̄né n̄j̄fá ap̄i s̄ni mimón̄pa reḡḡ?

⁵ Seyf̄né d̄ḡḡ re r̄iyaiwiar̄ḡḡḡ, “B̄ikw̄f̄yo re n̄r̄in̄r̄i eán̄ḡḡf̄ r̄ip̄i, ‘Gor̄xo xeḡf̄ kw̄ȳf̄ neḡf̄ xwiox̄f̄yo s̄ix̄f̄ neaȳḡḡp̄im̄i píráníḡ sus̄f̄n̄ḡḡf̄ memear̄ḡḡr̄ini.’ B̄ikw̄f̄yo e n̄r̄in̄r̄i eán̄ḡḡp̄i sur̄f̄má r̄in̄ini.” r̄iyaiwiar̄ḡḡḡ? Oweoḡ, Gor̄xo xeḡf̄ kw̄ȳf̄p̄i ámá x̄fo t̄ni s̄m̄f̄ t̄ni inarigfáyo w̄i wipax̄f̄ men̄agi nán̄i rar̄ḡḡḡ.

⁶ E n̄iseair̄i aí Gor̄xo ayá n̄neawian̄r̄f̄ná xwap̄f̄ ayá w̄i neawianar̄ḡḡḡ nán̄i B̄ikw̄f̄yo re n̄r̄in̄r̄i eán̄ini, “Wár̄ixa imónarigfáyo Gor̄xo p̄r̄f̄ rakir̄i ámá ‘S̄iyikw̄n̄ḡḡf̄ imón̄ḡḡw̄n̄i.’ yaiwinarigfáyo wá wian̄r̄i yar̄ḡḡḡḡ.” eán̄ḡḡḡ nán̄i

⁷ Gor̄xom̄i s̄iman̄w̄yón̄ḡḡf̄ yeáyf̄ wur̄n̄ro obo xórór̄f̄ neain̄ḡḡḡn̄r̄i xaíw̄f̄ éf̄ n̄r̄oro o t̄ni m̄x̄f̄n̄ḡḡf̄ in̄ro éf̄r̄ix̄ini. O t̄ni m̄x̄f̄n̄ḡḡf̄ inar̄f̄ná éf̄ n̄isean̄im̄i un̄f̄ar̄ini.

⁸ Seyf̄né Gor̄xo t̄f̄am̄ini úf̄r̄ix̄ini. E ner̄f̄n̄ȳf̄, x̄fo en̄i seyf̄né t̄f̄am̄ini b̄in̄f̄ar̄ini. Ámá íw̄f̄ yarigfáyf̄né, seyf̄né “Ar̄ige ner̄i Gor̄xo t̄f̄am̄ini um̄in̄r̄éini?” n̄iseaimón̄r̄f̄ná sik̄f̄ wéyo xén̄ḡḡn̄á okw̄r̄in̄im̄in̄r̄i iḡfá eánarigfápa ax̄f̄pi nero seḡf̄ íw̄f̄ yarigfápi en̄i okw̄r̄in̄im̄in̄r̄i iḡfá eán̄poȳi. Ámá d̄ḡḡ b̄i biaú x̄r̄igfáyf̄né, seyf̄né “Ar̄ige ner̄i Gor̄xo t̄f̄am̄ini um̄in̄r̄éini?” n̄iseaimón̄r̄f̄ná sax̄f̄ sik̄f̄ maȳf̄ oín̄r̄i yar̄ḡwápa seḡf̄ xwiox̄f̄yo en̄i d̄ḡḡ sip̄ipi t̄ni n̄ix̄r̄ir̄i yarigfápi ap̄i en̄i s̄ni neáin̄ḡḡḡn̄r̄i sax̄f̄ sik̄f̄ maȳf̄ inar̄ḡḡf̄p̄án̄ḡḡf̄ im̄ix̄in̄poȳi.

⁹ Segí íwí yarigfápi nání dñj sípí niseairi xwirfá nimóniro ηweápoi. Rípíá seyíne rarigfápi pñni niwiárimáná segí íwí yarigfápi nání ámixfá époi. Dñj nífá seainarñjpi pñni niwiáriro kipñj yinfpoyi.

¹⁰ Gorixoyá sñwíyo dání siyikwípiayfñénñj imixinfpoyi. Seyíne e éánáyí, o seamfeyoanfáriní.

“Sérixfmeáyo xwíyíá numearipani.” urñj nánirini.

¹¹ Gí nriximeáyíne, seyíne xwíyíapai mñwirárinipa érxini. Ayí rípi nánirini. Ámá gíyí gíyí xexirfmeáyo xwíyíapai niñwirárirónáraní, xwíyíá numearirónáraní, ayí ayoní murarñjoi. Nwí ikaxí Jisaso rñjipimi ení xwíyíapai ñwiráriro xwíyíá “Ayí nñikwini mñrinini.” umearirónñj yarñjoi. Nwí ikaxí rñjipimi xwíyíá numearirfnáyí, ñwí ikaxí rñjipi tñni xixeni mé xwíyíá umeararigfáyíne nimóniri yarñjoi.

¹² Ámáyo ñwí ikaxí uriri xwíyíá umeariri epaxo, ayí ná woní Gorixorini. Ámáyo yeáyí uyimixemeari xwirfá wikixerí epaxo ná woní o enagi aí “Negí wínyo xwíyíá umearipaxenerini.” yaiñarigfáyíne gíyínerfaní?

“Míxí míxínipani.” urñj nánirini.

¹³ Ámá Gorixo nání dñj mímó re rarigfáyíne, “Agwirani, wfarínáraní, añj xwé apimi nání nurane xwiogwí wo e niñwearanéná kodreakí nerane nígwí xwé meanfwarini.” rarigfáyíne píranñj arfá nípoi.

¹⁴ E rarigfáyíne wfaríná seaimeanfápi nání nñjía nimónimáná rñrarñjoi? Seyíne píññj imónñjoi. Seyíne sñwirfá xenianwí yarñjipñññj imónñjoi. Bñ onimiápi niñweámáná apaxí mé anipá imónarigfáyínerini.

¹⁵ Ayínáni seyíne e mñripa nero Gorixo nání dñj nímoro rípiní nñrirónáyí, “Ámináo xe niñwearo oépoiñiri sñwí nñneanirfnáyí, nene ámi sfá wí tñni niñwearane rípi yanfwarfaní? Rípi yanfwarfaní?” nñrirónáyí, ayí ananirini.

¹⁶ E niseariri aí wárxayíne nimónimáná e wí mñrí míxí kñnarñjoi. Míxí kñnarigfá apñññj imónñj nñpini sípíriní.

¹⁷ Ayínáni rípi osearimíni, “Ámá nñjía re nimóniro aiwi, ‘Nioní nanj imónñjpi nerfná ayí e epaxíriní.’ Nñjía e nimóniro aiwi api e mepa yarigfá gíyí gíyí, ayí ríxa íwí nero nání xwíyíá meárinipaxfpi yarñjoi.” osearimíni.

5

Amípi wí mímúrónigfáyo erírf winj nánirini.

¹ Agwí amípi wí mímúrónigfáyíne erírf bñ seaimfpi arfá nípoi. Íkñññj sípí seaipaxí seaimeanfápi nání ñwí earo “Yeyí” rñro époi.

² Ayí rípi nání seararñjini. Segí amípi ayá tñjpi ríxa didfm ináriní rapirapí ení ríxa kwínumñj nowáriní ení.

³ Sñjá gorí tñni siripá tñni nígiyí mñkipaxí imónñjagi aí segí awí eámeámí yarigfápi ríxa nígiyí kiní. Sfá Gorixo ámá niyoní mí ómómíximí enfáyimi nígiyí kiní api segí sípí niwiéra warigfápi sñjání piaumímí erí rfá íkfáyo nowárarñjpa segí waráyo ení nowáriní enfáriní. Sfá yoparfýf tññj ríná amípi ayá tñjpi tñni nígwí tñni mñmeámí yárarñjagfa aí

⁴ píranñj arfá nípoi. Nígwí ámá omññj seaiarigfáyí tñni aiwá seamiarigfáyí tñni nígwí omññj seaiáná “E seaiapanfwarini.” nurñro yof urigfápi —Api niwiróná bñ niwákwiro sñni fía xñrarigfápirini. Api rfaiwá rénñj rñnarini, “Ámá ayí sípí e yarigfáriní. Sípí e yarigfáriní.” Rfaiwá

éniní rinarinípi Gorixo —O anínamí dání siminí wínigfáwayá Ámináoriní. O ríxa arfá winí.

⁵ Amípi wí mímúronigfáyíné, seyíné xwáfá t́yo ninwearóná sirí muní ninwearo pí pí segí feapá seainarinípipimí dániní néra warigfáriní. E neróná áamá odípi iwaní ení wimí nání oimóniri aiwá xwé níwiro imixarigfápa sfá Gorixo xwirfá seaikixenfáyí aníni oneaímeanirí sewaniníyíné axípi e imixinariníoi.

⁶ Áamá wé róniní yarigfáyo seyíné xwiyfá numeáriro pikiariníagfa aiwi wíníyí ení wí pírí searakianiro mīyariníoi.

“Díní sixí nínirane Ámináo nání weniní nerí nweáwanigíní.” uriní nániríní.

⁷ Ayínání, gí níríxímeáyíné, Ámináo xegí díní t́níní óf neaimówiniginirí xfo weapíníe nání weniní nero nweáfiríní. Aiwá omíní yarigfáyí aiwá íwáfá nurárimáná yarigfápi nání díní mópoyí. Iníá earí sogwí anirí nerfná aiwá xwé imixíníá nání weniní nerí ninwearíná yóf nerí xegípi óníní oneaimonirí weniní nerí nweaarigfáriní.

⁸ Ámináo weapínfáyí anwí ayo enagi nání seyíné ení axípi xe óf oneaimówiniginirí díní sixí níníro weniní nero nweáfiríní.

⁹ Gí níríxímeáyíné, Ámináo xwiyfá mīneameáripa éwiniginirí aninúmí ikaxí mīrinípa éfiríní. Ai eyeyíromí nīneairfná xwiyfá neameáripaxí imóniní aníní bīmiginirí ríxa íwí e rónapiníagi nání raríniní.

¹⁰ Gí níríxímeáyíné, wáfá rókiamoagfáwa —Awa Ámináo xegí xwiyfá onurímeípoyínirí urowárenapáná nībīro oyá xwiyfápi wuríyigfáwaríní. Awa áamá wí xeaniní wikáraná xwámámí níwiróná egfápi seyíné nání siníwepigí seaigfá enagi nání axípi e nero xfdpoyí.

¹¹ Ai Gorixomí díní wikwíronwaéne díní re yaiwiariníwáriní, “Áamá enínaní xeaniní wikáragfa aí xwámámí wífáyí Gorixoyá díní t́níní yayí winípaxí imónigfáyíriní.” yaiwiariníwáriní. Seyíné Jopo yagípi nání ríxa arfá níwiro omí xeaniní níwiéra úfápipimí xwámámí níwiéra núísáná enáná Ámináo ámí naní wííáná wímeanípi nání nene níjífá e imóniníagwí nání re yaiwiníwiní, “Ámináo áamá nání wá wianirí ayá urímíxirí nerfná bī onímíápi ayíkwí mīwí ayá wí wiariníoríní.” yaiwiníwiní.

“Sífá romí dání ríraríní. murípa éfiríní.” uriní nániríní.

¹² Gí níríxímeáyíné, amípi searariníagí “Oxídfpoyí.” nīnimónirí aiwi rípi anípaxíriní. “Nepa nírariní.” oyaiwípoyínirí nurírná anínamí dáníraní, xwáfárimí dáníraní, amípi wíyo dáníraní, aga murípa éfiríní. Seyíné nioní e searfá apimí dání ráná Gorixo pírí seamamoniginirí ámayo “Nemíní.” nuríroná apíní urífiríní. “Nemíméiní.” nuríroná apíní urífiríní.

Gorixomí aniní miní ríxiní urífirínirí uriní nániríní.

¹³ Segíyí go go rfníní nīmearfnáyí, Gorixo arírá oninirí ríxiní uríwiniginí. Segíyí go go díní nífá nīwinírnáyí, Gorixomí yayí numerí soní umearíwiniginí.

¹⁴ Segíyí go go simíxí níwerfnáyí, Jisasoyá síyikí imónigfáyíné seaipenweagfáwamí “Eíní.” urífiríní. Awa nībīro Ámináooyá díní t́níní ámí wará oinínirí ríxiní wuríyiro raní bī t́níní xwáfá earo éfiríní.

¹⁵ Awa ríxiní nuríroná díní níwikwíroro urarigfápipimí dání Ámináo ámí naní wimíxínífaríní. Simíxo íwí bī ení eno enánáyí, yokwarímí wiínífaríní.

¹⁶ Ayínáni, simíxí píní seawiárití Goríxo naní seaimíxiri enífa nání segí íwí éfápi nání waropárití iníro Goríxomi xixe ríxini wuri-meiri inífríxini. Ríxini wé rónini imónigáyí wuriyarigápi, ayí anani ámáyo arírá wipaxí enagi nání rariníni.

¹⁷ Enína wíá rókiamoagí Irajao enípi nání díní mópoyí. O ámá nenénini imónino aiwi iniá meapa oeniri Goríxomi ríxini ení tñni urána oyá díní tñni xwíá tño iniá meapa nerí xwiogwí waú wo nípwemáná enána ámi emá wé wíúmi dání wo ení pweniginíni.

¹⁸ O iniá ámi oeniri Goríxomi ríxini urána iniá xwíá tño nearí aiwá yapiginíni.

“Sérixímeá wí xewíni yaríhagá níwíniróná yumíxínípoi.” uríni nániríni.

¹⁹ Gí nírixímeáyíné, segíyí wo ámá xegí imónini wo Goríxoyá xwiyá nepa imóninipi píní níwiárimí xewíni yaríhagi níwíniri ámi Goríxo títámini obiniri nípemeámi níbirínáyí,

²⁰ re mówiginíni, “Xexírímeá íwí aríki yarigáyí wigí íwí yarigápi píní níwiáiro ámi Goríxomi díní owíkwíropoiniri yumíxarini go go, o ayí anínimíxínaníro yarigápipimi dání eríkiemeánipíri nání erí íwí xwapí éfápi rití inípíri nání erí yaríhorini.” mówiginíni.

Payí Pitao xámi eañinarini.

Payí rina áma Jisasomi dñj wíkwíroarigá wí enj nimóniro ñweagfáyf nání Pitao xámi eañinarini. O Jisaso wiepísagowa worini. Jisaso ríxa añnamí nipeyimáná xwiogwí ríxa obaxí nípwemáná enáná Pitao Jisaso yá siyikí imónigfáyo Romiyíyá gapímanowa xeaniñf ríá tñj níwikára warinagá nání ayf enj neániro anñf Jisasomi píranñf uxídfírixiniri “Dñj sixí umímómíni.” niyaiwiri payí rina eañiniginí. Payí rínamí yoparípi nearíná Romí, añf xfo ññweámáná payí eaarñfpi nání nuriríná yumí urimíniri xwiyxá nuriri Babironi nání urñiniginí.

1-2 Pitaoni —Nioni Jisasi Kiraisoyá wáf wurimeiarñj wonirini. Nioni payí rina áma mí dñjyínénñj imónigfáyf né nání —Seyfne éf nímiamoro píropenísf xegf yof Podasiyí rínñjyo ñwearo Garesia rínñjyo ñwearo Kapadosa rínñjyo ñwearo Esia rínñjyo ñwearo Bitinia rínñjyo ñwearo egfáyfnerini. Seyfne nání payí rina níriri eaarñjini. Seyfne Jisasi Kiraiso rñjípimi xixeni xídfíri nání ero o ragf yoxáfámi niperíná puñfpi tñi igfánñf niseaeámoiríná segf íwf yarigfápi yokwarím seaini nání eri enfa nání ápo Goríxo xegf kwíyípi seaainñjyo dání nioniyáyf imónírixiniri xegf nijfá xámi xwíá ríri siní mimónñjáná imónñfpi tñi xixeni fá yiyamíximí seainyínérini. “O wá ayá wí seaiwianiri níwayíroniro ñweapíri nání ayá wí seaiiri éwíniginí.” nimónariní.

“Xeanñf seaimeaarñjagi aí Goríxo yeáyf neayimíxemeanfáriní.” urñj nánirini.

3 Nene Goríxomi —O negf Ámíná Jisasi Kiraisomi xano imóniri Nwíáo imóniri enjorini. Omí yayf owianeyí. Ayf rípi nánirini. Nene Jisasi Kiraiso xwáripáyo dání wiápnimeañf enagi nání wenñf nerí ñweaarñwápi “Nepa xixeni neaimeanfáriní.” yaiwianíwá nání Goríxo xegf wá xwapí neaumíxñjyo dání ámi siñf neaxírñnenñf ewearñwáriní.

4 “Nene níneaimeanfáriní.” niyaiwiri wenñf nerí ñweaarñwápi, ayf Goríxo “Nañf e e níseaiimfáriní.” rñjípi apíriní. Apí wí urí epaxí mimóní eri siyikwí míní nañfni epaxí eri anípa bí mimónípaxí eri enjírini. Añnamí Goríxo seyfne nání seameñweaiarñfpirini.

5 Goríxo sfá yoparíyi imónáná yeáyf níseayimíxemearíná sípearfímí seainfápi piaumímí iníwíniginiri seyfne dñj wíkwíroarñjagá nání xegf enj sixí eánñfpi tñi awí seameñweañyífné enagi nání rarñjini.

6 Xeanñf agwi ríná Goríxo xe owímeaniri wimónñf bí onímíápi nání xixegfni seaimeaarñfpi nímuropaxí mimónñjagi nání dñj ríá seaxearñfíriní. E nerí aiwí sfá yoparíyimi Goríxo seainfápi nání seyfne yayf seáyími dání seainarñfíriní.

7 Jisasi Kiraiso seyfne mimóní dñj míwíkwíró nepa xwioxíyo dání xfomi dñj wíkwíroarñjagá níseaniri nání xewanñjo piaumímí níseainírná seyfne yayf seamerí seáyí e seamíeyoarí wé íkwianñwíyo seanwíráriri emfániri nání agwi ríná xeanñf xixegfni seaimeariní. Ewayf xwiyá sfñj gorf nání rínñf rípi nání dñj mópoyí. Ámá sfñj gorf —Gorf ayf urí epaxí imónñfpirini. Sfñj apí tñj bí nímearo aga sfñj ríá níniri gorf nápi, siñf inñfpirini xegfpi oweniri ámi ámi ríá íkeaárarigfápa segf dñj wíkwíroarigfápi —Apí gorf tñi xixeni imónñfpi mani. Seáyí e

imóniñipiñini. Api eni axípi xwioxíyo dání rífa níkwíroariniñini gori rífaníñí íkeaáragíápa xeaniñí eni axípi e seaimeariñini.

⁸ Seyíne Jisasomi símimaníyo síñwí míviniñipa egíáyíne nimóniro aiwi dñí síxí uyarígíáñini. Agwí ríná eni síñwí míviniñipaxí níseaimóniri aiwi dñí níwíkwírooro nání aga yayí xwiyíá tñni rípañí mimóniñipi seáyimi dání níseainiri nání íkwíeyoánariñoi.

⁹ E nerína Jisasomi dñí wíkwíroariniñaga nání seaimóniníapi —Gorixo yeáyí seayimíxemeaníapi nání rariñini. Api ríxa seaimeariniñaga nání yayí seainarini.

¹⁰ Gorixo api e nerína yeáyí seayimíxemeaníapi nání enína wíá rókiamoagíá “Gorixo wá níseawianirína e seainíarini.” rígfáwa dñí “Gorixo arige nerí enífa nání rífa rariñini?” níyaiwiro aníñí miní yarimágí niga bagíarini.

¹¹ Kwíyí Kiraisoyápi áwaní ínimi dání uriniñí rípi, “Xámi xeaniñí áma Gorixo yeáyí seayimíxemeanífa nání uowárenapiníomi níwímeámána enána ríwéná ámi seáyí e xegí bí imóniñipi wímeaníarini.” Wíá rókiamoagíawami áwaní kwíyíyo dání e uriniñipi nání awa dñí nímoróna “Yeáyí neayimíxemeanífa nání uowárenapiníto gína biníaríani? Omi wímeaníapi arige nimóniri wímeaníaríani?” níyaiwiro yarimágí niga bagíarini.

¹² E nero aí Gorixo awa re oyaiwípoiñiri, “None wíá urókiamoariniñawápi negí tñí ríná imóniníapiñani. Áma noneyá ríwíyo ñweagíáyí tñína imóniníapiñini.” oyaiwípoiñiri síñáni waroparí winíniñini. O nene nání neaiñipi, ayí xwiyíá yayí seainípañí agwí ríná wá rígfáwa kwíyí añnamí dání wírenapiniñipi dání wá searimegíapiñini. Aníñajowa eni aga níjía oimónaneyiniñiro níwimóniro egíapiñini.

“Íkwiráfnániñí imóníñixini.” uriniñí náníñini.

¹³ Gorixo e neaiñí enagi nání segí dñí níseaikwearipeáriníñiniñini píraníñí píñí wiaikímí niníro síñwí tñni nero re níyaiwiro, “Jisasi Kiraiso xewaníño piaumímí inána Gorixo wá níneawianirína neaiñipi yoparípi sípearímí níneairí yeáyí neayimíxemeáwiníñini.” níyaiwiro dñí níwíkwíromo ñweáñixini.

¹⁴ Seyíne níaiwí aríá yímigí yarígíáyíñiniñí nimóniro xwiyíá yayí seainípañipi síni majía nimónirína “Pí pí nioni íeapá ninariniñipi sa oemini.” níyaiwiro yagíapi síni xe oneámeaniniñini míseaimónipa éñixini.

¹⁵ E mepa nero síyikwí bí miní íkwiráfnániñí imóniño —O seyíne xío xegíyí imóníñixiniñini wéyo ía seaumiriniñini. O imóniñipa seyíne eni pí pí neróna íkwiráfnániñí nimóniro axípi éñixini.

¹⁶ Bíkwíyo ríwaminiñí re niriñiri eániñagi nání rariñini, “Nioni síyikwí bí miní íkwiráfnániñí imóniñaoni enagi nání seyíne eni axípi íkwiráfnániñí imóníñixini.” niriñiri eániñagi nání “Seyíne eni e éñixini.” rariñini.

Gorixo ayá tñí imóniñipi tñni gwíniñí nearoayironí náníñini.

¹⁷ Seyíne Gorixomi —O ámayo mí ómómíximí nerína áma xwéríxa wími símí símí e miñwirarí ayí ayo wigí egíapimi dání mí ómíxaxídiniñini. Omi xwiyíá rírimí níwirína “Ápoxini” nuríro nání síni xwíá rírimí nuríñiróna omí wáyí níwiro píraníñí éñixini.

¹⁸ Seyíne níjía re imóniñaga nání rariñini. Gorixo segí aríowa síwí surímá seaiékwíkwíyigíapi píni wíaríñixiniñini síña sirípa tñnirani, gori tñnirani, —Api anípa imónipaxíñini. Api tñni gwíniñí searoayironímani.

19 Negí Judayí wigí íwí yarigíápi Gorixo ragí pwaríhagi níwíniri yok-warimí oneaiiniri sipísipí miá siyikwí míního nípkiróna yarigíápa o xegí xewaxo Kiraiso, ragí xegí ayá tího níperíná punípimi dání gwíníhí searoayíroníhí.

20 Xwíarí tíni anína tíni síní mimíxípa enána xámi xegí xano e éwínigíniri wimóníhípi tíni xixeni neríná urípeajo seyíné arírá seaimíniri nání sfá yoparfíyí tíhí ríná ríxa síhání piaumímí níni seapeíníhí.

21 Seyíné o seaiínipimi dání Gorixomi díhí wíkwíroarígíaríhí. O xewaního Kiraiso xwáripáyo dání owiápnímeaníhí ámi díhí síxí numímori aga seáyí émi umíeyoaní enagi nání seyíné omi díhí níwíkwíroro “O nearíhípi nepa neaiíníhíhí.” níyaiwiro díhí níwíkwímoró hweanó.

“Xíxe díhí síxí yíníhíhíhí.” uríhí náníhíhí.

22 Xwioxíyo dání nírixímeáyo díhí síxí ouyaneyíníro segí íwí yarigíápi xwíyíá nepaxíhí imóníhípi aríá níwiro píraníhí níxídíhíhípi dání ríxa igíáníhí eámónígíá enagi nání aníhí míní xwioxíyo dání díhí síxí yíníhíhíhí.

23 Ayí rípi nání “Díhí síxí yíníhíhíhí.” seararíhíhí. Seyíné ámi síhí bíhíhí eweáápi, ayí anípa imónípaxí enípi maríá, aníhí hweapaxí imóníhípi tíni eweááhíhí. Ayí xwíyíá Gorixoyá aníhí níyímíhí enípi ámáyo ámi síhí bí eweearíhípi nání raríhíhí.

24-25 Bíkíwíyo dání re níriníhí eáníhípi níoni seararíhípi tíni xixeni imóníhíhí nání raríhíhí, “Ámá ayí ayí níni aráníhí imónígíáyíhíhí. Amípi ámá yaríhíhí níwíníro yayí umearígíápi, ayí ará síyíníhí imóníhí. Ará yeáyí níyípeárimáná urí yaríhíhípá ámá ení axípi yarígíaríhí. Ará síyí urí neríná píeroaríhípá amípi ámáyo yayí umearígíápi axípníhí imónaríhíhí. E nerí aí Ámínáoyá xwíyíápi aga aníhí íníná imóníhíhíhíhí.” Xwíyíá e ríníhíhí nání seararíhíhí. Xwíyíá api yayí seainípaxí imóníhí wá seararíhíwápihíhí.

2

“Xwíyíá Gorixoyá oxídímíníhí ayá wí seaimóníwínígíhí.” uríhí náníhíhí.

1 Ayínání segí ríá kíroarígíá nípníhí tíni yapí wíwápiyarígíá nípníhí tíni naní ríro sípi ríro yarigíápi tíni sípi díhí yaiwiarígíápi tíni xwíyíápai uñwirárarígíá nípníhí tíni api nípníhí ríxa xwíá weyáíhíhíhí.

2 E nero níáíwí síhí xíríáyí amíhí nání ayá wí wimónaríhípá seyíné ení axípi xwíyíá Gorixoyápi —Api ikweakwímí míníhíhíhíhí. Api aríá níwirí xixeni oxídímíníhí ayá wí seaimóníwínígíhí. Gorixo yeáyí seayímíxemeaníe nání segí díhí níáíwí amíhí níhíhíhíhí xwé iwíroarígíápa axípi yóí nímóníro amípi Gorixo wimónaríhípi nání díhí aumaúmí íníhíhíhíhíhí xwíyíá oyápi nání ayá wí seaimóníwínígíhí.

3 Seyíné aiwá gígí neróná awíí yaríhíhípi nání níjía imónarígíápa Ámínáo díhí sípi níwiríná naní seaiíníhípi nání ríxa níjía imónígíáyíhíhí enagíá nání api e éhíhíhíhíhí.

“Seyíné ámá Gorixoyáyíhíhíhí.” uríhí náníhíhíhí.

4 Seyíné Jisaso —O díhí níyímíhí tíhí síháníhí imóníhí woríhí. Ámáyo “Síhí ro sípíoríhí.” níhíro emí móagíá aiwí Gorixoyá síhíwíyo dání ayá tího enagi níwíníhí aní xíó míraríhípi nání íá yamíxaríhíhíhíhí.

5 Seyíné eni sńǵá dńǵń nńyımńǵń tńǵńńńǵń imónıǵǵáyńńérńńı. Seyíné o tńámńńı barńńá Gorıxo nńseamearı ańǵ rıdıyowá nánı xegı kwıyı ńweapaxı wıwánńǵń seamırarńńı. Seyíné ańǵ iwámı dánı oyá apaxıpánńǵń imónıǵǵá “Gorıxo wımónarńǵıpı nánńı e nńyanıwárńńı.” yaiwıarıǵǵáyńńıń nımónıro ayı Gorıxo none nánı yayı oneainrı rıdıyowá wıarıǵǵápa seyíné enı Jıası Kırıso seainıyoy dánı axıpńńı xegı kwıyı xıo wımónarńǵıpı nánı seaıwapıyarıńǵıpı wııfırıxıńrı seyíné ańǵ wıwánńǵń seamırarńńı.

6 Xwıyıá nıonı seararńǵápı, ayı Bıkwıyoy dánı re nırńńrı eánıńǵıpı tńı xıxenı imónıńǵı nánı rarıńńı, “Arıá époyı. Gorıxonı ámá sńǵá ańǵ nımırıróná sńǵá awıaxı wo xámı nımearo iwamıó tıwayıroarıǵǵápa nıonı enı ámá wo ǵı Saonı ńweaqıáyo umenıweanıa nánı nurıpearńńá sńǵá ayá tńǵń imónıńǵń wo nımearı iwamıónıńǵń tıwayıroarıńńı. Omı dńǵń wıkwırogıáyı ayá nıwınrı ‘Pı nánı wıkwıronǵarıńı?’ wı yaiwıpırıfámanı.” nırńńrı eánıńǵıpı nıonı seararńǵápı tńı xıxenıńı.

7 Ayıńńı dńǵń wıkwıroarıǵǵáyıné nánı sńǵá o ayá tńǵo imónıńı. E nerı aıwı dńǵń mıwıkwıropa yarıǵǵáyı Bıkwıyoy re nırńńrı eánıńǵıpı tńı xıxenı egıawıxıńı, “Sńǵá ańǵ mırarıǵǵáwa ‘Sıpıorńı.’ nırıro emı mogıo Gorıxo nımearı iwamıó tıwayırońǵo imónıńǵıńı.” nırńńrı eánıńǵıpı tńı xıxenı egıawıxıńı.

8 Ámá dńǵń mıwıkwıroarıǵǵáyı nánı rıpı enı nırńńrı eánıńı, “Sńǵá o, ayı ámá nóreámıoarı ná eánrı nıkrıpeańrı ná eánrı yarıǵıónıńǵń imónıńı.” nırńńrı eánıńı. Ayı rıpı nánrıńı. Gorıxoyá xwıyıápı nıwıaıkıro nánı nóreámıoarı nánıńǵń eánarıǵıarıńı. Eńıńá Gorıxo e éfırıxıńrı urıpeaagırıńı.

9 E nerı aı eńıńá Gorıxo ámá xegı imónıǵǵáyı nánı rıńǵıpa seyíné nánı enı xıxenı axıpı re nırńńrı eánıńı, “Ámá ǵwı wırı xıo xegı imónıwıńıǵıńrı íá yamıxarıńǵıńıń imónıro mıxı ináyı xıoyá apaxıpánńǵń imónıǵǵáyıńıń imónıro ámá ǵwı mónıǵá ‘Xıo wımónarńǵıpıńı éwanıǵıńı.’ yaiwıarıǵǵáyıńıń imónıro ámá xıoyá imónıǵǵáyıńıń imónıro egıáyıńı.” nırńńrı eánıńǵıpı seyíné nánı xıxenı rıńıńı. Gorıxo —O seyíné sńá yıńıńımıńı pńı nıwıarımı nıbıro xegı wıá ókıarıńımıńı ńweapırıa nánı íá seaumırıńorıńı. O seyíné awıaxı seáyı emı imónıńǵń xıo seainıpı ámáyo áwanı urıfırıxıńrı apı apı imónıfırıxıńrı searıpearıńı.

10 Eńıńá seyíné Bıkwıyoy “Ámá sıpıá imónıǵǵáyıńı.” nırńńrı eánıńǵıpı tńı xıxenı nımónıro aıwı agwı rıńá rıxa ámá Gorıxoyáyıné imónıńǵo. Bıkwıyoy rıńıńǵıpa xámı Gorıxo ayá mıseawıarıńıyıńı aıwı agwı rıńá rıxa ayá seawıarıńıyıńı.

“Ámá Gorıxo nánı majıá imónıǵǵáyı tńı nıńwearóná pıránıńǵń éfırıxıńı.” urıńǵń nánrıńı.

11 Ǵı dńǵń sıxı seayıńáyıné, eńı rıremıxı nısearı re seararıńı, “Seyíné ańǵ mı dńǵıyıńéńı nımónıro xwıá rırımı urıńıǵıyıńé íeapá searıarıńǵıpı xe oneainrı sıńwı mıwıńıpanı. íeapá searıarıńǵıpı dńǵıyoy sıpı seaıkıxémıńrı yarıńǵń eńǵı nánı rarıńńı.

12 Seyíné ámá Gorıxo nánı majıá nero nánı émá imónıǵǵáyı tńǵń e nıńwearóná pıránıńǵń wé rónıńǵıpıńı éfırıxıńı. Émáyı ikayıwı nısearıóná ‘Ámá rıkırıfó yarıǵıyıńéńı.’ searıá aı seyíné wé rónıńǵń imónıńǵıpıńı yarıńǵıa sıńwı nısearıro nánı sńá Kırıso ámáyo mı ómómıxımı wıńı nánı bıńfáyımı omı seáyı e umıeyoaro ‘Joxı rıxıdarıǵıyı xenıwı rıńwarıńı.’ rıro epırıa nánı pıránıńǵń e éfırıxıńı.” seararıńı.

“Ámá seáyı e seaimónıǵıáyo ıńımı wurıńfırıxıńı.” urıńǵń nánrıńı.

13-14 Seyíné Ámináo wimónarínjípimi oxídaneyíníro áamá seamenjweapírfa nání imónígá ayí ayo ínimi símanjwíyónínjé yeáyí wuríníírixini. E nero mixí ináyí seáyí e imónínjo gapímaní níyoní seáyí e wimónínjé enjagí nání omí símanjwíyónínjé yeáyí wuríníro gapímaníyí ení áamá íwí yarígáyo pírf umamoro nanj yarígáyo seáyí e umeró oépayíníri urípeanjyí enjagí nání ayo ení símanjwíyónínjé wuríníro éírixini.

15 Goríxo seyíné nání re níyaiwirí wimónarínjagí nání rarínini, “Ámá nioní dínjé níkwíroarígáyo nanj nero ínimi e níwurunírínjípimi dání áamá majtá níkaríníro wígí majtá imónígápimi dání yapí nííro ‘Goríxomi dínjé wíkwíroarígáyo síwí sípí yarígáriní.’ rarígápimi sanjíríírixini.” níyaiwirí wimónarínjagí nání rarínini.

16 Gapímaníyo ínimi níwuruníróná Jisaso seaiínjípimi dání íwí nání áxenwarínjé míseainínjéyíné enjagí nání áamá “Nene áxenwarí minípa enjagwí nání íwí ananí yaníwini.” nííro yarígápa mepa éírixini. Áamá “Goríxo wimónarínjípini oyaneyí.” níwimóníro ínimi níwuruníro nání íwí epaxí imónínjépi mé yarígápa seyíné ení axípi e éírixini.

17 Áamá níyoní wéyo unjwíráríro sérixímeáyo dínjé síxí uyíro Goríxomi wáyí wíro mixí ináyí seáyí e imónínjomi wéyo unjwíráríro éírixini.

“Kiraiso síjwepígí neaiínjípimi xídíírixini.” urínjé nánirini.

18 Xínáiwánínjé nímoníro omínjé wíarígáyoíné, segí bosí seamearígáwa nání wáyí níwíro ínimi níwuruníróná nanj níseamero awayini seaiarígáyoní marfái, uyíní níseaikáríro seamearígáyo ení ínimi wuríníírixini.

19 Ayí rípi nání rarínini. “Goríxo wimónarínjépi apírání?” níyaiwíro sa apíní oyaneyíníro nání “Pí pí xeanínjé neaikaráná dínjé ríá neaxearínjépi ayí anánirini.” níyaiwíro xwámámí níwírínáyí, Goríxo yayí winarínjé enjagí nání ananí bosowamí wuríníírixini.

20 Íwí yarínjagí níseaníro uyíní seaikaránáyí, seyíné xwámámí wíagía aiwí “Goríxo nene xwámámí wíarínjagwí nání ananí yayí seáyí e neamenfáriní.” ríseaimónarini? Oweo! E nerí aí seyíné nanjini yarínjagí aiwí uyíní seaikaráná xíxe míwí xwámámí níwírínáyí, Goríxo yayí winípaaxípi yarínjé.

21 Goríxo seyíné e éírixinírí wéyo ía seaumírínjériní. Rínínjé seyíné meapaxí imónínjépi Kiraiso nímeárínírná rínínjé seyíné ení surfímá nímeárínírná epírípí nání síjwepígí seaiínjé enjagí nání rarínini.

22 O Bíkwyó “Íwí bí mepa erí xegí manjípá tíní yapí bí mírípa erí enjírini.” nírinírí eánínjépi tíní xixeni eníniginí.

23 Omí ikayíwí umeaaríná xó ení wí xíxe ikayíwí murípa erí omí rínínjé wíaríná “Soyíné míyó rárarínínjéyo ríxa uríkwínípráoi.” murípa erí Goríxomi —O áamá níyoní wígí egíapí tíní xixeni pírf umamoarínjériní. Omí dínjé níwíkwírorí “Ayí nioní níápí nání pírf umamonfáriní.” yaiwirí eníniginí.

24 Nene íwí enwápi nání Goríxo pírf níneamamorínáyí xixeni imónimínírí enjé aiwí o nene pírf neamamómínírí éfípi Kiraisomí pírf umamóaná o rínínjé nímeari yoxápámí dání peníniginí. Áamá píyí síní íwí bí mepa yarígápa seyíné ení axípi ero áamá sínjé njweagáyo amípí xwapí yarígápa seyíné ení axípi wé rónínjé imónínjépi ero éírixinírí peníniginí. Omí iwanj nímépero píkgíáyo dání segí wárá ríxa nanj inínjagí nání “Apí e éírixini.” seararínini.

²⁵ Enjína sɪnɪ Jisasomɪ dɪŋɪ mɪwɪkwɪrɔpɑ nerónɑ sipɪsipɪ xiáwomɪ pɪnɪ nɪwɪárɪmɪ ɪŋɪɪfɑ neánowɪrɪnɑ yarɪŋɪpɑ yagɪáyɪné aɪwɪ agwɪ rɪnɑ segɪ seáwo —O dɪŋɪpɪ awɪnɪŋɪ seamenɪweaarɪŋorɪnɪ. O tɪŋɪmɪnɪ nɪbɪro nánɪ rɪxɑ píránɪŋɪ ɪŋweaŋoɪ.

3

“Apɪxɪwayɪné oxowamɪ yeáyɪ wurɪnɪfɪrɪxɪnɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

¹ Apɪxɪ oxɪ meánɪgɪfɪwayɪné enɪ axɪpɪ segɪ oxowamɪ yeáyɪ wurɪnɪfɪrɪxɪnɪ. Segɪ oxɪ wɑ xwɪyɪfɑ Gorɪxoyáɪ pɪrɪ wɪáikɪmɪ yarɪgɪfɑwɑ enánáyɪ, awɑ enɪ sewayɪné yeáyɪ nɪwɪurɪnɪro wé rónɪŋɪ yarɪŋagɪfɑ sɪŋwɪ nɪseanɪrɪŋɪyo dánɪ dɪŋɪ nɪkɪnɪmónɪro “Xwɪyɪfɑ apɪ neparɪnɪ.” yaiwɪpɪrɪfɑ nánɪ “Yeáyɪ wurɪnɪfɪrɪxɪnɪ.” seararɪŋɪnɪ. Sewayɪné xwɪyɪfɑ Gorɪxomɪ dɪŋɪ owɪkwɪrɔpoyɪnɪrɪ imónɪŋɪ bɪ murarɪŋagɪfɑ aɪwɪ

² awɑ sewayɪné sɪyɪkwɪ bɪ mɪnɪgɪfɪwayɪné ero Gorɪxomɪ wáyɪ wɪro yarɪŋagɪfɑ sɪŋwɪ nɪseanɪrónɑ awɑ enɪ axɪpɪ dɪŋɪ wɪkwɪrɔpaxɪ enagɪ nánɪ rarɪŋɪnɪ.

³ Sewayɪné “Arɪge nerɪ negɪ dɪfɑ awɪaxɪ imónɪrɪfenɪŋoɪ?” yaiwɪro “Arɪge nerɪnɑ awɪaxɪ imónanɪ nánɪ nɪgwɪ yeyɪ nerɪ ɪpɪnanɪrɪwɪnɪ?” yaiwɪro “Arɪge nerɪ awɪaxɪ imónanɪ nánɪ aikɪ aɪpɪyɪ yɪnanɪrɪwɪnɪ?” yaiwɪro mepɑ éfɪrɪxɪnɪ. Okɪyɪfɑ nɪnɪrónɑ segɪ waráyo seáyɪrɪwámɪ dánɪnɪ okɪyɪfɑ mɪnɪpanɪ.

⁴ Xwɪoxɪyo ɪnɪmɪ nánɪ enɪ dɪŋɪ nɪmoro okɪyɪfɑ ɪnɪfɪrɪxɪnɪ. Xwɪoxɪyo ɪnɪmɪ okɪyɪfánɪŋɪ ɪnarɪŋɪpɪ, ayɪ sewayɪné xwɪoxɪyo rɪfɑ ápiáwɪ mɪseawé sa pɪyɪfɑ nɪseawearɪŋɪpɪmɪ dánɪ okɪyɪfánɪŋɪ ɪnarɪgɪfáɪpɪrɪnɪ. Apɪ wɪ anɪpɑ mɪmónɪpaxɪ enagɪ nánɪ Gorɪxoyá sɪŋwɪyo dánɪ ayɑ tɪŋɪ imónɪŋɪpɪrɪnɪ.

⁵ Apɪxɪ enɪnanɪŋɪ “Gorɪxo wɪmónarɪŋɪpɪnɪ oemɪnɪ.” yaiwɪagɪfɪwɑ —Íwɑ “Gorɪxo nearɪŋɪpɪ xɪxenɪ neaɪɪnɪfáɪrɪnɪ.” nɪyaiwɪro dɪŋɪ wɪkwɪmoagɪfɪwarɪnɪ. Íwɑ enɪ axɪpɪ wɪgɪ xɪagwɔwamɪ yeáyɪ nɪwɪurɪnɪrɪŋɪpɪmɪ dánɪ xwɪoxɪyo ɪnɪrɪwámɪnɪ okɪyɪfánɪŋɪ ɪnagɪfáɪrɪnɪ.

⁶ Seraɪ yagɪpɪ nánɪ bɪ osearɪmɪnɪ. Í xegɪ xɪagwɔ Ebɪrɪfámomɪ yeáyɪ nɪwɪurɪnɪrɪnɑ arɪfɑ nɪwɪrɪ “Ámɪnɑoxɪnɪ” uragɪrɪnɪ. Sewayɪné amɪpɪ wɪ nánɪ wáyɪ bɪ mepɑ nero píránɪŋɪ nerónáyɪ, sɪwɑ rɪnɪŋɪ ɪnarɪŋoɪ, “Seraɪ yagɪpɑ newanɪŋene axɪpɪ imónɪŋwɪnɪ.” Sɪwɑ éŋɪŋɪ ɪnarɪŋoɪ.

“Oxoyɪné apɪxɪwamɪ píránɪŋɪf ɪmɪfɪrɪxɪnɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

⁷ Apɪxɪ meagɪoyɪné enɪ segɪ apɪxɪ tɪnɪ nawɪnɪ nɪŋwearónɑ “Apɪxɪwɑ imónɪgɪfáɪ, ayɪ apɪrɪfánɪ?” nɪyaiwɪro nɪjɪfɑ imónɪgɪfɑ apɪ tɪnɪ xɪxenɪ nɪwɪwáɪpɪyɪro nawɪnɪ ɪweáfɪrɪxɪnɪ. Apɪxɪwɑ oxoyɪné tɪnɪ xɪxenɪ enɪ neánɪro mepaxɪ enagɪ nánɪ seararɪŋɪnɪ. Gorɪxomɪ rɪxɪŋɪf ɪrarɪgɪfáɪpɪ arɪkwɪkwɪ mɪseapɑ enɪfɑ nánɪ “Negɪ apɪxɪwɑ enɪ dɪŋɪ nɪyɪmɪŋɪf ɪmónɪŋɪpɪ meapɪrɪfɪwarɪfánɪ?” nɪyaiwɪro wé ɪkwɪanɪŋwɪyo ɪŋwɪrɪrɪfɪrɪxɪnɪ.

“Sɪpɪ seaikárɪfagɪfɑ aɪwɪ nanɪnɪ wɪfɪrɪxɪnɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

⁸ Repɪyɪf ɪseaiéra úáɪpɪ, ayɪ nɪpɪnɪ rɪpɪ éfɪrɪxɪnɪrɪ seararɪŋɪnɪ. Píránɪŋɪ nɪtɪwayɪrónɪro ɪwearo xɪxe dɪŋɪ sɪpɪ ɪnɪro xexɪxexɪrɪfmeáyɪ dɪŋɪ sɪxɪ yɪnarɪgɪfáɪpɑ axɪpɪ xɪxe dɪŋɪ sɪxɪ yɪnɪro wɑ wɪanenɪro seáyɪ e mɪmónɪ sɪyɪkwɪnɪŋɪf nɪmónɪro ɪwearo éfɪrɪxɪnɪ.

⁹ Ámɑ uyɪnɪf seaikárɪfáyo pɪrɪ numamoro axɪpɪ xɪxenɪ mɪwɪkárɪpɑ ero xwɪyɪfáɪpɑi seanɪwɪrɪrɪfáyo axɪpɪ xɪxenɪ pɪrɪ numamoro xwɪyɪfáɪpɑi mɪŋwɪrɪrɪpɑ ero nerónɑ ámɑ sɪpɪ seaikárarɪgɪfáyo Gorɪxo nanɪf owɪnɪrɪ rɪxɪŋɪf ɪrɪfɪrɪxɪnɪ. Gorɪxo seyɪné nanɪf seainɪfɑ nánɪ ámɑ ayo e wɪfɪrɪxɪnɪrɪ wéyo fɑ seaumɪrɪŋɪf enagɪ nánɪ seararɪŋɪnɪ.

¹⁰ Bìkwíyo dání re níríníri eáníḡagi nání raríníni, “Ámá ‘Nioní yayí níníníri kikiá onweámíni.’ níwimóníríná re yaiwíwíníḡíni, ‘Gí maḡpá t́ni xwíyá sípí imóníḡpí rímí mexoámopa erí yapí bí rímí mexoámopa erí oemíni.’ yaiwíwíníḡíni.

¹¹ Sípí imóníḡí yaríḡpímí wé íá nímixeáníri naḡí imóníḡpí éwíníḡíni. ‘Ámá níni t́ni aríge píyá níwíríníri ḡweaaníwáríani?’ níyaiwirí apí e imóníwaníḡíni aníḡ miní iponíwíníḡíni.

¹² Ayí rípi nání e éwíníḡíni. Ámíná Goríxo wé róníḡí yaríḡíayo síḡwí wínaxídíméni íníná x́omí ríxíḡí uraríḡíapí nání aríá ókiarí umóníri yaríḡíri. E nerí aí sípí yaríḡíayo wíkí wónaríḡí eḡagi nání e éwíníḡíni.” Bìkwíyo e níríníri eáníḡagi nání raríníni.

Naḡí yaríḡwápmí dání ríníḡí neaímeaaríná epax́pí náníríní.

¹³ Seyíné naḡíni oyaneyíníri aníḡ miní x́darínáyí, ḡíyí ríníḡí sea-iaipíríáríni?

¹⁴ E nísearíri aí seyíné wé róníḡí yaríḡagía nání ríníḡí seaímeáagi aiwí ananí yayí seainíwíníḡíni. Bìkwíyo ríníḡípa “Seyíné ámá sípí seaikáraríḡíyí ófí nerí díní yánipax́í seaíwapíyaríná ófí mepa nero ayá ípípa míḡwírárínípa nero rípi éfíríxíni.

¹⁵ Xwiox́yo dání ‘Kiraiso ḡí Ámínáoríní.’ níriníro díní síxí inífíríxíni.” Seyíné “Goríxo yeáyí níneayímíxemearíná e neainíáríni.” níyaiwíro díní wíkwímoaríḡíapí nání ámá yaríḡí seaíá ayí ayo repíyí wípírífa nání díní neḡwípero ḡweáfíríxíni. Seyíné apí nání repíyí níwíróná ímí t́ni murípa nero “Jísaso ámá ayí nání ení mípépa reḡíníḡíni?” níyaiwíro awayíni nípení xwíyá urífíríxíni.

¹⁶ Seyíné e neróná ámá seyíné Kiraiso t́ni nawíní nímóníro nání naḡí yaríḡagía síḡwí nísearíro aí ikaýwí seameararíḡíyí ríwéná “Nípikwíni muríḡwaníḡíni.” níyaiwíro ayá wínipírífa nání seyíné repíyí níwíróná ríwéná wairírí inípax́í imóníḡí bí murípa éfíríxíni.

¹⁷ Ayí rípi náníríní. Goríxo xe ríníḡí oseaímeaníri níwimónírínáyí, seyíné naḡí yaríḡíapímí dání ríníḡí seaímeááná ayí anáníríní. Sípí yaríḡíapímí dání ríníḡí seaímeááná xíxeni Goríxo “E éfíríxíni.” wimónaríḡípímí míx́daríḡagía nání seararíḡíni.

“Kiraiso neḡí f́wípi yokwarímí neaímínírí peḡíníḡíni.” uríḡí náníríní.

¹⁸ Kiraiso eḡípi nání bí orímíní. O Goríxo neḡí f́wí yaríḡwápi yokwarímí neaímínírí nání ríníḡí nímeaaríná nawínání peḡíníḡíni. Síyíkwí míníḡo síyíkwí íníḡwaéne Goríxo t́ni nawíní píyá neawírímínírí nání peḡíníḡíni. Ámá wará írínáná píkiḡíá aiwí kwíyíyo dání ámí níwíápínímearí

¹⁹⁻²⁰ apímí dání nurí ámá píyíyá díní ḡwíníḡí ḡweagíayo —Ayí Nowao t́ḡíná o sípíxo imíxaríná Goríxo “Pírí umamóímíḡíni.” níyaiwirí aí wíḡí ríá kíroaríḡíapí nání axíná ípipímí míwípa eḡáná pírfí wiaíkímí eḡíyífíríní. O ayo nurí wáí uríḡíníḡíni. Ámá sípíxomí píxemoáníḡíyí ámá obaxí maríáí, wé ẃúmí dánḡí waú wo apíní nípíxemoáníro nání iníḡí wax́yo mínámí síḡí eḡíawíxíni.

²¹ Iníḡí wax́í apí ámá agwí ríná wayí meáíayo yeáyí uyímíxemearíḡípi nání neaíwapíyaríḡpíríní. Ámá wayí nímeaaríná kíyí xéníḡpí emí kwírímónaníro yaríḡíámani. Ayí xwiox́yo dání Goríxomí réníḡí uraníro yaríḡíáríní, “Jísasomí nux́díranéná wairírí inípax́í imóníḡí bí yaníwámani.” éníḡí uraníro yaríḡíáríní. Ayí píyo dání maríáí, Jísasí Kiraiso wíápínímeaníḡpímí dání yeáyí neayímíxemearíḡíri.

22 O anjnamí nání ríxa nipeyirí Gorixomí wé náúmíni ηweaní. Gorixo fániníj wíepíxíniasiníj enagí nání anjnamí ηweagfá gíyí gíyí anjnajfraní, ení eániníj imónigfáyfraní, néní tígfáyfraní, níní omí simanjwíyóniníj yeáyí wuríniníjoi.

4

“fíwí xámi yagfápi sini mepani.” uriníj nánirini.

1 Kiraiso xíomí upíkíáná ríniníj meaníj enagí nání seyíné ení díníj xífo “Nanj imóniníjpi yarínáoní aí ananí ríniníj omeámíni.” nīyaiwirí fá xiríníjpa seyíné ení axípi fá nīxirirí díníj íkwíróríxini. Ámá ríxa ríniníj meáfáyí fíwí yarígíápí píní wíarígíá enagí nání díníj apí fá nīxirirí íkwíróríxini.

2 Ríniníj meáfáyí íná dání ígí siní sijnwí naineniro nīηwearóná feapá ámá winariníjpi “Oyaneyí.” mīyaiwí Gorixo e éfríxinirí wimónariníjpi “Oyaneyí.” yaiwiarígíárini.

3 Ayí rípi nání searariníni. Xámi seyíné ámá Gorixoyá mimónigfáyí feapá wináná rikíkíríó yarígíápa néra ugíápí ríxa apáni egfáriní. Rikíkíríó seyíné néra ugíápí, ayí rípirini. “fíwí oinaiyí.” nīyaiwiníro oxí wo tñní apíxí wí tñní nīpoga uro feapá néra uro iríwá íkáríníro ámá sijnwí anígíe dání piaxí weánipaxí imóniníjpi ero iniígí papíkí yarígíápí xwapí nīro segí ηwíá nīmeróná Gorixo xwíríá winariníjpi ero egíápí, ayí apíriní.

4 Ámá Gorixoyá mimónigfáyí seyíné ríxa o wimónariníjpi xídíro ayí tñní nawíní sfwíniníj arfíkí siní mīponípa ero yarínagíá nání díníj ududí nero xwíyíápai nīseanjwíríríro aiwí

5 ámáyo mí ómómíximí éimígínirí nání nīmónirí weníj nerí ηweanómí —O pegfáyo tñní siníj ηweagfáyo tñní nawíní mí ómómíximí eníforiní. Omí wigí egfápi nání “Apí nání enjwáriní. Apí nání enjwáriní.” repíyí nīwiéra upíríá enagí seyíné íkayíwí seameararígíápí nání wáyí mīseainípaní.

6 Ayí rípi xixení imóníníá nání xwíyíá yayí winípaxípi Jisaso ámá ríxa pegfáyo aí wá uríninígini. Pegfáyí sipí siní xwíá tíyo nīηwearóná egíápí nání Gorixo pírf umamoníjímí dání pegfá aiwí o wimónariníjpi tñní xixení ámí díníj síxí umímóáná wíápínimeáfríxinirí wá uríninígini.

“Gorixo seaiapiníjímí dání píraníj inífríxiní.” uriníj nánirini.

7 Amípi níní ríxa anípa imóníníá nání anjwí e imóniní. Ayínání Gorixomí xwíyíá rírímí nīwiríná píraníj urípírfá nání nípíréanirí ero sijnwí tñní ero éfríxiní.

8 Apí nero aí rípi anípaxí imóniníjpirini. Ámá díníj síxí uyinarígíá wo wíomí fíwí wíkaráná apaxí mé yokwarímí wíiariníj enagí nání séríxímeáyí tñní díníj síxí nīyiníríná xwapí ayá wí díníj síxí yinífríxiní.

9 Xíxe nīpemeánímí úfríxiní. Xíxe nīpemeánímí numáná ríwéná aníjúmí íkaxí mirínípa éfríxiní.

10 Gorixo seyíné woxíní woxíní píraníj menífríxinirí xíxegíní imóniníj síxí seamímoníjpi ríxa tígíáyíné enagíá nání apímí dání arírá inífríxiní. Bosíwí awiaxo xegí boso wéyo fá umíríníjpi tñní píraníj yaríníjpa seyíné ení Gorixo wá nīseawianirí xíxegíní imóniníj seaiapiníjpi tñní axípi nero píraníj arírá inífríxiní.

11 Xwíyíá xíoyápi rípaxí imónífríxinirí síxí umímoníj gíyí gíyí apí xixení rífríxiní. Arírá wípaxí imónífríxinirí síxí umímoníj gíyí gíyí ení eániníj Gorixo e éfríxinirí weámíxiníjpi tñní wífríxiní. Seyíné Jisaso Kiraiso ení eániníj seaimíxíagí yarígíápí nípímí dání Gorixomí seáyí e umepírfá nání

apí e éríxini. Aníj íníná seáyí e imóniri amípi niyoní seáyí e wimóniri epaxo, ayí orini. “E imóniwiniḡini.” nimónarini.

“Ríniḡ nímeariá yayí seainwiniḡini.” uríḡ nánirini.

¹² Gí diḡí síxí seayináyíné, xeaníḡ iwamíó seaíwapiyipiri nání áamá seaikáraríḡápi ríáníḡ seanaríḡaḡí aí “Ríáníḡ nene neanaríḡ rípi Jisasomí diḡí wíkwíroaríḡá wíyo míwímeaaríḡpirini.” niyaiwiro diḡí niyága mupaní.

¹³ Kiraiso níkniri seáyí e imóniḡipi piaumí ináná diḡí nífá bí onímiápi míseainí xwapí ayá wí seainíntá nání ríniḡí omí wímeariḡpi seyíné ení axípi seaímeaaríḡaḡí nání yayí seainwiniḡini.

¹⁴ Kiraisomí xídaríḡaḡá nání ikayíwí seamearáníyí, “Goríxo naní neaimíxíene enḡawí nání ríá neaímeariḡini?” yaiwíríxini. “Kwíyí Goríxoyápi —Apí seáyí e imóniḡipirini. Apí nene neakíyoniḡí?” yaiwipaxí enḡaḡí nání yayí seainwiniḡini.

¹⁵ Seyíneyá wo áamá píxíwíró enḡipimí dánirani, íwí enḡipimí dánirani, uyíni enḡipimí dánirani, mímayíó enḡipimí dánirani, apimí dání pírí umamóaná ríniḡí meariḡaḡí níwiniḡíyí, “Ayí ananí imóniḡipirini.” niyaiwipani.

¹⁶ E níseariri aí segí wo “Kiraisomí xídaríḡaḡí nání oyá imóniḡíyí worini.” ríniḡaḡí nání ríniḡí meariḡaḡí níwiniḡíyí, o ayá míwinípa nerí “Kiraisoyá yoí nioní ení wíriníḡaḡí?” niyaiwirí Goríxomí yayí wíwiniḡini.

¹⁷ Ayí rípi nání searirini. Goríxo áamá niyoní mí ómómíxímí ení nání ríxa anḡwí erini. Xegí imóniḡíyó xámí ayo xwíríxí umenífáriní. Áamá xíomí diḡí wíkwíroaríḡaḡéne xámí níneaímeamáná ayí áamá xwíyífá Goríxoyá yayí winípaxí imóniḡipi pírí wiaíkímí wiaríḡíyó ayoyí apa aríge wímeanfáriní?

¹⁸ Bíkwíyo re níriní eániḡaḡí nání raririni, “Áamá wé róniḡí imóniḡíyí Goríxo síní yeáyí muyimíxemeapa enímí ríniḡí nímeariḡíyí, áamá Goríxomí ríwí umoro íwí ero yaríḡíyí aga aríge wímeanfáriní?” ríniḡaḡí nání raririni.

¹⁹ Ayínání áamá Goríxo ríniḡí xe owímeaniri síḡwí winaríḡíyí naní imóniḡipirini nero “Nene neaimíxíño —O pí pí neararíḡipi xíxení símí e nítiniri neaiaríḡorini. Píráníḡí neamepaxorini.” niyaiwiro omí wikwíaríníríxini.

5

Jisasoyá síyikí imóniḡíyó wipenweaḡáwamí uríḡ nánirini.

¹ Ayínání Pitaoní —Nioní Kiraiso ríniḡí nímeari péaná síḡwí winíḡá wonirini. O níknímí weapaná seáyí e o imóniḡipi nioní ení o tñí nawíní imónimí nání imóniḡá wonirini. Nioní ení síyikí Jisasoyá imóniḡíyó wipenweámí nání imóniḡá woní enḡaḡí nání segí wipenweaḡíyíné ení ríremíxí bí oseaimini.

² Sípisípí píraníḡí meariḡíyá meariḡíyá áamá Goríxoyá imóniḡíyó soíné tñí ḡweaḡíyó axípi píraníḡí umenweáríxini. E neróná “Símeaxídfí neaiaríḡaḡá nání owianeyí.” niyaiwipa ero Goríxo wimónariḡipimí dání níxídfíro “Negí diḡí tñí owianeyí.” yaiwiro éríxini. “Bí oneaiapíyoiniri arírá owianeyí.” niyaiwipa ero símí níxeadípeniríḡipimí dání arírá wiro éríxini.

³ Soyíné seáyí e niwimóniro áamá Gorixo umenweáfríxíní wéyo seaipañíyo paimímí mīwipa ero síwí naní ikaníñí seaipaxí imóníñípi wíwapíyiro éfríxíní.

⁴ Soyíné piráníñí e nerónáyí, sipísipí mearígíá nīyoní seáyí e wimóníño —O Kiraisoríní. O síñaní weapáná áamá nífá neróná wíarí nīmúrooro xopírará nīwiróná nīgíwí meaarígíápa soyíné ení íná axípiñíñí níknímáná urí mimóníñí bí meapíríáríní.

Íwí síkíñowamí uríñí náníñí.

⁵ Íwí síkíñoyíné ení seaipenweagíáwamí yeáyí wurínífríxíní. Gorixo áamá “Nioní seáyí e imóníñáonírífaní?” yaiwinarígíáyo pífrí mákímí nerí áamá “Nioní seáyí e mimóníñáoníríní?” yaiwinarígíáyo wá wianaríñí enagí nání noyínéni “Negí wí seáyí e níneaimónírínáyí, ananíríní.” yaiwiro “Xínáíwanéníñí nimónírane omíñí owianeyí.” yaiwiro éfríxíní.

⁶ Ayínání Gorixo xegí ríxa nimónáná seáyí e neaimíxíwíníñíñí “Siyikwíníñí imóníñwápiane Gorixo xegí ení eáníñí tíní neamenweapaxorífaní?” nīyaiwiro ínímí yeáyí wurínípoyí.

⁷ O áamá xegí imónígíáyo píráníñí umearíño enagí nání amípi seyíné ududí seainaríñípi omí íkwíkwarímí wíayípoyí.

⁸ Pusí sayí raioníyí ríníñípi naníwí roanímíníñí nání awí nira waríñípa seyíné tíní míxí inarígíto —O, ayí oboríní. O axípi e seaimíníñí yaríñagí nání síñwí tíní neróná síñwí míxí nero rófríxíní.

⁹ Seyíné níjía re imóníñoí. Séríxímeá xwíá rírí nírimíní ñweagíáyí ríníñí seyíné seaímeaaríñípa axípi ayo ení wímeaaríñí enagí nání seyíné Gorixomí dñí wíkwíroarígíápi ení síxí neámíxíníro obomí pífrí mákífríxíní.

¹⁰ Ríná bí onímíapi nání seyíné ríníñí nímeámáná enáná Gorixo —O wá aníñí míní neawianaríñoíní. Kiraiso ríxa níkníñí seáyí e imóníñípi seyíné ení o tíní ikárínígíáyíné enagíá nání axípi imónífríxíníñí wéyo fá seaumíríño, ayí oríní. O seyíné fá seawearímíxíñí píráníñí síkíki seaomíxíñí ení síxí seaeámíxíñí Kiraisomí xídarígíápi mīwáramopaxí seaimíxíñí eníáríní.

¹¹ O aníñí íníná amípi nīyoní seáyí e wimóníwíníñí. “E imóníwíníñí.” nimónaríní.

¹² Nioní Sairaso —O negí níxímeá dñí uníwírárípaaxí imóníñí woríní. O saní nínírápíñí ríwamíñí nearíñípímí dání nioní xwíyíá onímíá rípi ení rírémíxí seairí áwaní “Gorixo wá níseawianíñí seaíñípi aga xíxení apíríní.” searíñí yaríñíñí. Nioní searíápi dñí fá níxíñíro ení neáníñí ñweáfríxíní.

¹³ Jisasoyá síyíkí imónígíá Babironíyo ñweagíáyí —Ayí seyíné tíní nawíní Gorixo fá seayamíxáríñíyíñí. Ayí yayí seawárenaparíñoí. Gí íwí Mako ení yayí seawárenaparíní.

¹⁴ Sewaníñíyíné yayí níwíroná xwíoxíyo dání yayí óf eánenífríxíní. “Kiraiso tíní nawíní ikárínígíá níyínéni oyá dñíyo dání níwayíróñíro ñweáfríxíní.” nimónaríní.

Payí Pitao ríwíyo eañnarini.

Payí rina áma Jisasomi dñf wíkwíroarigfá wí enf nimóniro ηweagfáyf nání Pitao ríwíyo eañnarini. O Jisaso wiepisagowa worini. Jisaso ríxa añnamí nipeyimáná xwiogwí ríxa obaxf nípwemáná enáná mimónf uréwapiyarigfáyf obaxf Jisasoyá siyikf imónigfáyo níwímearo xenwíni xenwíni re urarigfápi nání, “Jisaso xwiogwí obaxf yómñf néra nurí nání ámi níweapínfámani.” urarigfápi nání Pitao arfá níwirí ayf mimónf uréwapiyarigfáyf urarigfápi ríwíwíni mamoro Jisaso neámeañf mfkone urñwápi aññf fá xiriro éfrixinri payf rina nírirí eañfirini. Pitao xíomi Romíyo dání pikipfí añwi e enáná eañfirini.

1 Saimoni Pitaoni —Nioni Jisasi Kiraisoyá xínáínññf nimóniri omñf wiiri wáf wurimeiri yarñwáyf wonirini. Nioni payf rina seyfné Gorixoyá dñf tñni dñf wáf wurimeiarñwáone fá níxirirane wíkwíroarñwápi fá níxiriro wíkwíroarigfáyfné nání —Seyfné wé rónñf Jisasi Kiraiso —O negf Nwáfá imóniri yeáyf neayimixemeaarñño imóniri enorini. Seyfné wé rónñf o imóniñpimi dání dñf wíkwíroarigfáyfnérini. Seyfné nání payf rina nearí mónaparñni.

2 “Nijfá seyfné Gorixo tñni negf Áminá Jisaso tñni awaú nání imónigfápimi dání Gorixo wá ayá wí seawianri seyfné níwayiróniro ηweapfí nání ayá wí seairí éwñññni.” nimónarini.

“Gorixo e imónfirixinri fá yiyamiximf neañenerini.” urñf nánirini.

3 Nwáfá imóniño xegf enf sixf eánññfpi tñni xixeni nerí amípí nene dñf níyimñf imónirane síwí áma omí píráññf níxídiróná epaxfpi erane yanf wá nání imóniñf nípini ríxa neaiapñfirini. Apiaú e yanf wá nání nijfá o —O seáyí e imóniri siyikwí mínf íkwíráññf imóniri enf pimi dání nene ení axfpi imónfirixinri wéyo fá neaumñññni. Nijfá o nání xixeni imóniñwápimi dání amípí api neaiapñfirini.

4 O seáyí e imóniri siyikwí mínf íkwíráññf imóniri enf pimi dání “E e níseaiimfáriní.” nearññfpi —Api seáyí e imóniri ayá tññf imóniri enfpirini. Api ríxa neaiñfirini. Áma pikianiro yarfná nurakínarimi warigfápa fepá áma xwáf tñyo ηweañwáne níneainfná xwírfá neaikixearñf pimi dání nurakínarimi uro Gorixo imóniñpa axfpi imóniro epfí nání e neaiñfirini.

5 Nene o imóniñpa axfpi e imónfirixinri api nípini e neaiñf enagí nání seyfné ríwí síwí mñyí nírkwiniro síni dñf níwíkwíroróná wé rónñf ero wé rónñf neróná Gorixo áma xíoyáyf e éfrixinri wimónarñfpi nání píráññf nijfá imóniro

6 api nání nijfá nimóniróná nípreánri ero nípreánri neróná sípí seámeaarñf pimi xwámámf wiuro xwámámf níwiróná síwí áma Gorixomi píráññf níxídiróná epaxfpi ero

7 api neróná séríxímeáyo ayá urimixiro ayá nurimixiróná áma níyoni dñf sípí wiuro éfrixini.

8 Ayf rípi nání rarññni. Seyfné nioni “E e éfrixini.” searfá api tñni xixeni nepa nero sayá nímixa nurónáyf, síwá rénñf inarññni, “Nijfá nene negf Áminá Jisasi Kiraiso nání imóniñwápi surfmá wí mimónini. Íkfá ná mñwé oxí roarññfññf mimóniñwíni.” síwá éññf inarññni.

⁹ Ayí rípi nání ení raríñini. Ámá “Gorixoyaénerini.” niriñiro aí nioní searíá apí miyarigíáyí, ayí íwí eníná yagíá Jisaso yokwarimí wiñípi nání ríxa dñí aríá nikeamoro nání ámá síñwí agwí upárigíáraní, síñwí supárigíáraní, imónigíápa axípi imóniñoí.

¹⁰ Ayínáni gí níríxímeáyíné, seyíné “Gorixo nene íá yiyamiximí níneairí íá neaumiríñeneríani?” niyaiwiníro ipímónipírí nání nioní searíápi aníñí niyaxídíro píraníñí éríxini. Ayí rípi nání raríñini. Apí íá nixiríro néra nuróná wí nóreámioapíríámani.

¹¹ Seyíné nioní searíápi íá nixira nuro xixeni nerónáyí, negí Áminá Jisasi Kiraiso, yeáyí neayimixemeaariño xegí xwioxíyo aníñí íníná neamenweaníe páwíáná yayí níseameríná aga yayí ófí seaeánínfáriní.

¹² Ayínáni seyíné nioní agwí searíápi nání ríxa nijíá imóniro xwiyíá nepaxíñí imóniñí none searéwapíyíñwápi xaíwí íá xiríro yaríñagíá aiwí seyíné apí nání dñí seainínfá nání íníná dirírí oseaiyimínirí nání ipímóniñini.

¹³⁻¹⁴ Ayí rípi nání seararíñini. Negí Áminá Jisasi Kiraiso áwaní niriñípi tñí xixeni gí dñípi níníwárimí uníá anwi e enagí nání síní gí dñípi níníwárimí mupa eními xwiyíá apí seyíné ámi dñí síxí oínípoyínirí dirírí seaimí nání “Aníñí miní nísearírínáyí, nanírini.” nimónariní.

¹⁵ Ayí rípi seararíñini. Nioní ríxa penjámi ríwíyo xwiyíá searíá apí ámi dñí yaikiropaxí imónipíríá nání aníñí miní síñwiríáníñí niyaxídírí osearímínirí raríñini.

“Jisaso níknírí roñáná winíñwáonerini.” uríñí nánirini.

¹⁶ Negí Áminá Jisasi Kiraiso ení neánirí weapínfápi nání áwaní nísearíranéná negí dñí tñí bí mísearíñwanigíni. Píyíñí ikayíwí ámá wigí dñí tñí éwapínarigíápi bí ení mísearíñwanigíni. Xífo níknírí ñweañáná síñwí wínaronwáone searíñwanigíni.

¹⁷ Ayí rípi nání seararíñini. Negí ápo Gorixo omí seáyí e numíeyoarí wé íkwianwíyo niñwiríríná xífo, ikínigíá niyoní seáyí e wimóniño anínamí dání re rínénapiñiniginí, “Gí dñí síxí uyiñá ro nání aga yayí seáyími dání ninarini.” rínénapíagi

¹⁸ none dñí ñwápipimí o tñí niñwearanéná newaníñone aríá tíyo dání aríá e winíwaniginí.

¹⁹ None apí searíñwáone aiwí xwiyíá Kiraiso nání wíá rókiamoagíáwa níríro eagíápi —Apí anípaxí “Neparini.” yaiwípaxí imóniñípirini. Xwiyíá apí ení tíñwaénerini. Uyíwí síá yiniñími wíá okímíxaríñípa wíá rókiamoagíáwa níríro eagíápi axípi ríwíyo imónínfápi nání wíá neaokímíxiyimínirí nání neaiiaríñagi nání símímaníyo tñíríxini. Awa níríro eagíápi Jisaso ámi níweapíríná wíáníñí nóga uníe nání uyíwíniñí wíá neaokímíxiya uníáriní. Íná ímiáoníñí weaparíñagi níwiníranéná xwiyíá xífo weapínfápi nání riniñípi negí xwioxíyo dání wíá neaokímíxiníáriní.

²⁰ E nísearírí aí rípi nání “Ayí neparini.” yaiwíríxini. Wíá rókiamoagíáwa níríro Bíkwiyo eagíápi bí negí dñíyo dání “Míki apí nání iyí rirínini?” yaiwípaxí mimónini.

²¹ Wíá rókiamoagíáwa níríro nearíná ámá wayá dñíyo dání níríro meá Gorixoyá kwíyípi ukíkayóyo dání xwiyíá oyápiní nira ugíá enagí nání seararíñini.

2

“Mimónf searéwapiyarigfáwami Gorixo pirf umamonfárini.” urif nánirini.

¹ Enína arfowéyí wí mimónf wfá rókiamoarigfáwa nimóniro wigf á máyo yapf uréwapiyagfápa axípi segf imónigfáyí wí mimónf searéwapiyarigfáwa nimóniro ínimí nimónimáná xwiyfá nepa mimónf á má nixfdíroná xwirfá ikixénipaxf imónifpí nisearéwapiyiróná Ámináo niperifpimi dáni ayo uroyíronf enagi aí omí rfwf umopírfárini. E nerifpimi dáni apaxf mé wiárf xwiyfá meárfírfárini.

² Uyínií yapf searéwapiyaniro epírfáyí epírfá axípimi segf á má obaxf xfdípfárini. E yaríná á má Jisasomí díf mífkwíroarigfáyí óf Gorixomí nepa xixeni xfdípfí imónifíyi nání ikayfwf meárfírfárini.

³ Á má yapf seaíwapiyaniro epírfáyí sífwf fwf winárarigfáyí enagfá nání yapf niseaíwapiyirifpimi dání segf amípi fwf searápfírfárini. Xwiyfá Gorixo enína dání “Ayo xwiyfá numeárfíná e wikárfimigíni.” yai-wiáragfípi síní piyfá mífweníni. “Xwirfá níwikíxerfná e wikíxémigíni.” yaiwiago sá mífweníni.

⁴ Ayf rípi nání seararifini. Enína anínají wa fwf éáná Gorixo axípi xe á mí á mí éfíxini sífwf mífwiní mífmenifwí meárfírfárfé nímamówárfíná sfá xfo pírf umamonfáyi nání sírfírfé sfá anif yinárfínifíyómíni wárfínifíni.

⁵ Á má enína xwfá rírfimí níwefaróná ríkríró yagfá níni ení Gorixo xe anif e nero nweárfíxini sífwf mífwiní xwirfá níwikíxerfná xfoyfá díf tñí inifí waxf níróga níwíápfímeárfí ayo nípkírfí aifwí Nowaomí —O á má ayf ayo “Wé rónif imónif Gorixo wimónarífípi apírfaní?” oyaiwípoifíni wáf uragoríni. Omí tñí xegf á má wé wífúmí dáf wáfumí tñí Gorixo yeáyf wímíxímeanifíni.

⁶ Enína á má aní Sodomí tñí Gomora tñí apiaúmí nweaagfáyo ení Gorixo xwiyfá numeárfíná “Síní bí tñí nweapaxíyímani.” níyaiwírfí aní apiaúmí rfá mamówárfáná rfá nínowárfírfí uráwíni imónifíni. Gorixo e níwikárfírfípi dání ayf tñí e íná dání á má xfo wimónarífípi mífídarífíyó sífwepígf níwírfí nene ení axípi neaímeanifírfí éf owíni erírf wírfíni.

⁷ Á má aní apiaúmí nweaagfáyo e níwikárfírfí aifwí Rotomí —O á má wé rónif woríni. Á má aní apiaúmí nweaagfáyf ríkríró ayá wí yarífagfá níwíni nání díf rfá uxeríni. Omí ení Gorixo yeáyf wímíxímeanifíni.

⁸ Á má wé rónif o á má ayf tñí nawíni níwefarfná ayf rfá kíroarífípi sífwf wíni arfá wírfí nerfná sfá ayf ayo íkírfí sípi wírfí díf rfá uxerí yagf enagi nání raríni.

⁹ Gorixo sífwepígf e e yayírfí enagi nání nene ananí díf re yai-wípfírfíni, “Ámináo á má xfo wimónarífípi xídarífíyó fwf éfíxini níwikárfírfípi dání ananí yeáyf wímíxímeapaxírfíni. Á má wé rónif imónifípi mífídarífíyó sfá xfo á má níyoní mí ómómíxímí eníyí tñí e nání ananí pírfí numamóá nurí awí umeñwepaxírfíni.

¹⁰ Á má sífwf piáxf weánpaxf imónifí fepá wírfírfí oyaneyíni níponíga uro seáyí e umeñwepíyó páimímí wíro yarífíyó anípfí sfá ayí tñí e nání pírfí numamóá nurí awí umeñwepaxírfíni.” Nene e yaiwípfírfíni.

“Mimóní searéwapiyarigfáwa sipí rípi rípi yarigfáwarini.” uríñí nánirini.

Mimóní searéwapiyarigfáyí “Nioní aríki yaríná apí nímeanirfenínoi?” miyaiwí ayá nepeárimáná wigí dñí tñiní nixídíro aníñají seáyí e wimónigfáwami ikayíwí numearíroná ení óf bí yarigfámani.

¹¹ E yaríñagfa aí aníñajowa —Awa áamá ayíyá ení síxí eánigfápimi seáyí e wimónigfáwarini. Awa seáyí e níwimóníro aí Ámináoyá síñwí tñí e dání xwíyá nuxekwímoríná ikayíwí bí umeararigfámani.

¹² Áamá ayí nanwíníñí imónínoi. Nanwíyí wí dñí nenwíperi mimoníyíriní. Sa áamá fá nixero pikipírfá nání miaríñíyíriní. Nanwíyí dñí rfá nixeyáníri yaríñípa áamá ayí ení axípi e nero amípi ayí majfá imónigfápi nání ikayíwí meararigfá enagí nání áamá nanwíyo pikiarigfápa áamá ayo ení Goríxo wanínimixínfáriní.

¹³ E yaríná áamá omíñí egfápi nání nigwí meaarigfápa áamá ayí ení axípi wigí sipí egfápi tñí xixení wímeanfáriní. Ikwáwíyíná aí pí pí feapá winípi sa “Ímí tñí oyaneyí.” níwimóníro yayí néra warigfáyíriní. Ayí seyíné tñí nawíní nerímeáníro aiwá sfáñí níníroná wigí feapá winaríñípi ayá wí nero seyíné síyikwíníñí níseaxéníri nání ayá onímiá míseainaríñíriní.

¹⁴ Apíxí í í tñí íwí oinaneyíníri ero íwí nání wimónaríñípi wí míwáramó ero yarigfáyíriní. Áamá Jisasomí dñí níwíkwíroro aí sñí nípikwíni dñí aumaúmí minigfáyo nene yaríñwápa axípi oépayíníri wipiomeaarigfáriní. “Ámáya amípi apí nioní meapaxípiriní.” níyaiwíro éwapígfí inarigfá enagí nání Goríxo “Ríxa xwírfá wikíxéimíginí.” ráriníyíriní.

¹⁵⁻¹⁶ Ayí óf Goríxo oxídípayíníri wimónaríñíyimi pñí níwiárími xaríxaríñí néra xenwímíni nuro nání eníná sipí wíá rókiamoagí Beramoyí riníño —Omí xano Bioríni. O yagípimi ikaníñí yarigfáriní. O nigwí nání aga ayá wí níwimóníri nání “Pí pí sipí imóníñípi aí neríná nigwí nímeari nání ayí ananí emíni.” yaiwiagoríni. O áamá wo ríxíñí re uráná, “Isíreríyí Goríxomí ríwí número ñwíá xegí bí imóníñípimi xídípirí nání ikayíwí tñí uramíxei.” uráná o “Nigwí meámíni nání ananí sipí apí oemíni.” yaiwiaríná dogí xwíyá nání níjía mimóníñí aí wo áamá xwíyá níriríñíñí axípi nírirí míxí nuríri wíá rókiamoaríño dñí rfá nixeyánímáná “Oemíni.” yaiwiaríñípi pírfí wiaíkímoníñíginí.

¹⁷ Áamá ayí inígfí símíñí ná míwé yeáyí yáriníyíñíñí imóníro kípiñí níyiríná agwí kfkfá yáraná iniá ná meá ámi imíñí nípipebí waríñípáníñí imóníro enagfa nání síríríkí aníñí sfá yínaríñíyí ayí nání ríxa aníñí meaxárfó yáriníni.

¹⁸ Ayí rípi náníriní. Áamá ayí “Nioní pí pí nínimónírfná ananí emíni.” níriro weyí e nímeariñíñípimi dání áamá óf xenwímíni núfasáná pñí níwiárími Jisasomí dñí wíkwíroarigfáyí tñí iwamíto kumíxínaníro yarigfáyo wíwapiyarigfáriní. Íwí nene yaríñwápi axípi oépayíníri wipiomearo feapá wiwaníñíyí winípiimi dání sipí oépayíníri wíwapíyro yarigfáriní.

¹⁹ Níwipiomearíná íwí wiwaníñíyí yarigfápi gwí fáníñí uxíraráñagí aí mimáyo dání re seararigfáriní, “Seyíné nene yaríñwápa axípi neróná wí gwí fáníñí seaxírípaxí meníni.” seararigfáriní. E seararíñagfa aí áamá íwípi nání aníñí mírogwíníñí nanírfná ayí ríxa gwí fáníñí uxíraráñagí nání raríñíni.

²⁰ Áamá negí Áminá Jisasi Kiraiso —O negí yeáyí neayímíxemeaaríñoríni. Áamá o nání níjía imónigfápimi dání síwí amípi xwíá tíyo ñweagfáyo piaxí

weánarínjípimi niwialkiárímí numáná ámi axípi nero nání apimi gwí fánínjé uxírárínjáná nerónáyí, ayí sipí ríwíyo imónipíríápi xámi imónigfápi tñni xixeni imónipaxímani.

²¹ Ámá ayí óf wé rónínjé imónínjéyi nání siní nijfá mimónipa nero sinjwiríyí, sipí ayá wí wímeámínirí enjipi wímeapaxí aiwi óf wé rónínjé imónínjéyi nání nijfá nimónimáná sekaxí ayá tñjé none searínjwápi niwialkiro ríwíminí mamoarígfa nání sipí imónínjé ámi bi tñni ná seáyí e wímeanfárini.

²² Ewayí xwíyífá nene íníná re rínarínjwá rípiáú tñni xixeni yarígfárini, “Síwí xwirífá nidárímáná ámi nurí manarínjírini. Odípi ámá wayí píranínjé niroárímáná enjáná ámi xwirínjwíyo gñní inarínjírini.” rínarínjwápiáú tñni xixeni yarígfárini.

3

“Jisaso ámi niweapínfárini.” urínjé nánirini.

¹⁻² Gí dínjé sixí seayínáyíné, xwíyífá wíá rókiamoagfáwa —Awa Goríxo “E éfrixini.” wimónarínjípini oyaneyínirí yagfáwarini. Awa enjíná nírro eagfápi tñni sekaxí amípi Ámináo, yeáyí neayimíxemeearínjo rínjé wáf wurímeiarínjwáone searínjwápi tñni xwíyífá api seyíné ámi dínjé sixí níniro píranínjé omópoyínirí dirírí seaimí nání enjíná payí wina nearí mónapínjanigini. Agwí ení axípi nerí ámi wina nearí mónaparínjini.

³ Xwíyífá nepa imónínjé rímí rípi nání “Ayí anjípaxírífaní?” yaiwíríxini. Síá yoparíyí tñjíná ámá ríperírí seamepíríáyí seyíné wé rónínjé yarínjagfa níseaníro wigí feapá winarínjépi níxídiro nání ríperírí níseamero

⁴ re searípírífárini, “Segí mimáyo dání ‘Ámi niweapímfárini.’ searínjéyí ríxa ná gi weaparini? Negí ápowa ríxa pegfámi aiwi amípi xwífá rí tñni anjína tñni iwamfó imónínje dání imónínjéyí siní axípi imónínjagí nání seararínjwini.” searípírífárini.

⁵ Ríperírí e nísearíróná rípi nání dínjé arfá ikeamopírífárini. Enjíná Goríxo xwíyífá ráná anjína imónírí xwífá rí iniígíyo dání nimónírífná iniígíyo ínimi enje dání sinjání imónírí enjírini.

⁶ Iniígí tñni ení Goríxo xwífá íná imónínjírí “Xwirífá oikixeni.” ráná iniígí waxí níróga níwiápínimearí ámá xwífá rími njweagfáyo anínímíxínjé aiwi api nání arfá níkeamoro ríperírí searípírífárini.

⁷ E nerínjé aiwi anjína tñni xwífá rí tñni agwí ríná imónínjépiáú xwíyífá axoyápmi dání ríá níwínígínirí rárinini. Síá ámá xfo wimónarínjépi míxídarígífáyo xwíyífá numeárírí wanínímíxínfáyi imóníe nání rárinini.

⁸ E nerí aí dínjé sixí seayínáyíné, seyíné searímí rípi nání ríwí mukínimopani. Goríxoyá sinjwíyo dání xwiogwí 1,000 nípwérí aí síá ná wíyínínjé órarínjírini. Síá ná wíyini nórrí aí xwiogwí 1,000 níjé pwearínjírini.

⁹ Ámináo noneyá mimáyo dání “Ámi niweapímfárini.” nearínjépi nání ámá wí “O ríxa míweapí yómínjé yarini.” yaiwiarígífápa axípi e míyarinini. Nene nání wenínjé nerí njweaní. Yómínjé ayí rípi nání yarini. Ámá wí manínipa ero níni wigí fíwí yarígífápi ríwíminí mamoro éfrixínirí nání siní yómínjé yarini.

“Xwífá rí tñni anjína tñni ríá nowárinfárini.” urínjé nánirini.

¹⁰ E nerí aí síá o ámi niweapínfa nání Ámináooyái rínínjéyi “Ámá fíwí meámínirí ríá barini?” míyaiwí maiwí njweanáná wímeaarínjépa síá ayi

eni axípi e seaímeaníáriní. Sía ayi aní pirí iwí tñi ría nñiri anípa imóniri amípi aní piríyo dáni wía ónarínyí nñi rímmeníwí neánírná ría nowárirí xwíári tñi amípi xwíáyo yarínyí tñi nñi ría nñiri yayími yowárirí eníáriní.

¹¹ Api nípini ría e nowáriní enagi nani seyíne áma Goríxo wimónarínpimi xídíro wé róníjí imónínpini ero yarígíyí yapí nimóníro axípi éfríxini.

¹² E nerónáyí, sía Goríxo Biníái ríniñyí “Gíná parímoníáriní?” niyaiwiro aníni ayí rírxáíniñí nero mónaparínoí. Sía ayimíni anína ría nowárirí aní piríyo dáni wía ónarínpí rímmeníwí neánírná íkimími eníáriní.

¹³ E neri aí xfo símmáníyo dáni nearíjí enagi nani nene aní síjí wina tñi xwíá síjí wírí tñi imónínípiáú —Apiaúmi wé róníjí imónígíáni ñweapírnípiáúriní. Apiaú nani weníjí neri ñweañwini.

“Awíniñí rónífríxini.” uríjí nánirini.

¹⁴ Ayínani díjí síxí seayínyíne apiaú nani weníjí nero niñwearo nani Goríxo píraníjí niwayírónrane ñweañagwi oneanírí ríwí síwíá miyí “Amípi bí nani ría mímeáríni pa nerane íkwírániñí síyikwí míní éwanígini.” niyaiwiro niyuníro éfríxini.

¹⁵ E neróná negí Ámináo aníni ámi míweapí yómíjí yarínpí nani re yaiwífríxini, “Áma obaxíyo yeáyí uyimíxemeámánirí yarini.” yaiwífríxini. Negí nírxímeáo Poro eni díjí émi saímí moní Goríxo síxí umímonínpimi dáni nírirí ríwamíjí nearírná axípi rípníñí nírirí nearí seamónaríjí enagi nani e yaiwífríxini.

¹⁶ Payí o eaarínyí nñi api nani eni axípi nírirí eaarínrini. Xwíyá payí ayo eánínyí wí síjani mípmóníngi nani apaxí mé níjía imónípaxí mimónini. Áma majía níkaríniro díjí bí bí momearígíyí xwíyá api íkweakwími níriro rarígíáriní. Xwíyá Goríxoyá Bíkwiyo ríniñyí ámi wí eni íkweakwími níriro xenwíni nírirínpimi dáni sía yoparíyí imóníne nani ría meárínarígíáriní.

¹⁷ Ayínani díjí síxí seayínyíne, api nani seyíne ríxa níjía imóníngí nani áma ría xearímíxarígíyí sípí nero xenwími warírná seyíne eni axípi éwapígí iníro Jisasomi díjí níwíkwíro sákwíniñí onígínyíne píeroro epífríxini awíniñí rónífríxini.

¹⁸ Niaíwí apíroaríni pa axípi seyíne ámayo ayá urímíxarígíapi xwé napíroa uri níjía negí Áminá Jisasi Kiraiso, yeáyí neayimíxemeaaríno nani imónígíapi api eni xwé napíroa uri éwíngini. Agwí rínarani, ná ríwíyorani, omí aníjí íníná seáyí e uméwanígini. “E éwanígini.” nimónarini.

Payí Jono xámi eañnarini.

Payí rina Jisasoyá siyikí imónigfáyí nání Jono xámi eañnarini. O Jisaso wiepisagowa worini. Jisaso rixa añnamí nipeyimáná xwiogwí aga obaxí nípwemáná eñáná Jono niñweañsáná rixa xweyaní nerí añí yoí Epesasíyo niñweámáná payí rina eañnigini. Ayí Gorixomí diñí sixí uyarigfápa xixe diñí sixí yinírxinirí níriri earí mimóní uréwapiyarigfáyí rarigfápi arfá miwipa éfrixinirí níriri earí eñnigini. Mimóní uréwapiyarigfáyí re rarigfápi nání, “Wará nene inñwápi sipí inñagwi nání Jisaso xwíáyo nemeríná nepa ámá mimónagfirini.” rarigfápi nání nijfá nimóniri “Jisaso nepa ámá nimónimáná emeagfirini.” uréwapiyimnirí ení níriri eañnigini.

Diñí niyimijí imónijípi ámáyo umímoaríño nánirini.

¹ Iwamíó xwíarí tñni añna tñni imixininiñá eño nání —Omi arfá wirane negí siñwí tñni tñni winirane siñwí winaxdirane wé tñni ía xirirane eñwáorini. Xwiyfá diñí niyimijí imónijípi nání neaiwapiyinorini.

² Diñí niyimijí imóniñwápi nání sixí neamímoaríñorini. Xegí símimañí síwá neainfagi siñwí winiñwá eñagi nání neaimañí mfkone diñí niyimijípi nání mfkí ikiño nání —O eñíná dání íníná ápo Gorixo tñni nawíni ñweagfío xegí símimañí síwá neainñorini. O nání xwiyfápi sopiñniñí nñworane wáf seararñwini.

³ Seyfne tñni aga nawíni xiriniñwaéne imónirane diñí axfpiñí nawíni xirirane yanfwa nání siñwí winirane arfá wirane eñwáó nání wáf seararñwini. None aga diñí ná bñni nimónirane xiriniñwáwáú, ayí ápo Gorixo tñni xewaxo Jisasi Kiraiso tñni awaú eñagfí nání seararñwini.

⁴ Diñí niñá nñneainiríná bí onimiápi mñneainí aga seáyí e neainíñá nání rñwamijí rípi nearí seaiapowárarini.

“Wfá ókíniñe eméfrixini.” urijí nánirini.

⁵ Xwiyfá Jisaso yaní neaiapowárfagi arfá winwá wáf seararñwápi, ayí rípiñini. Gorixo wññniñí imóniñorini. Onimiápi bí aí sfá miyfíkinñorini.

⁶ Ayínáni nene “O tñni nawíni xiriniñwaénerini.” níriniñe aí mañí nñwiaikirane sfá yíkinñe nemeranénáyí, yapí rarñwini. Nepaxiñí imónijípi wí miyarñwini.

⁷ E nerí aí nene uyfniñí bí mé wfá ókíniñe xfo ñweañpa nene ení wfá ókíniñe nemeranénáyí, xfo tñni nawíni aní xiriniñwaéne imónirane xfo nene nañí imónanfwá nání ragí xewaxo Jisaso nñperfná puñpimi dání fwí nñpini yarñwápi nání igfániñí neaeámori yarñfirini.

⁸ Nene “fwí bí miyarñwaénerini.” níriniñe náyí, newaniñene yapí éwapñnarñwini. Nepa imónijípi bí ía mñxirarñwini.

⁹ E nerí aí nene xfoyá arfá eñe dání fwí yarñwápi nání waropárí niniñe náyí, o diñí uñwirarñpaxí imónijípi tñni xixeni erí wé róniñí imónijípi tñni xixeni erí yarñño eñagi nání anani fwí yarñwápi yokwarimí neairí uyfniñí yarñwápi nñpini igfániñí neaeámoiri yarñfirini.

¹⁰ Nene “fwí bí meñwáriní.” níriniñe náyí, “Ámá nñni fwí yarigfáriní.” rññomi yapí rarññniñí wimixanirí yarñwini. Xwiyfá o nearñijípi bí ía mñxirarñwini.

2

1 Gf niaíwípiayíné, íwí mepa éríxínirí ríwamíñf rípi seyíné nání eaaríñiní. E nerí aí wiene íwí nerínáyí, arírá neaiaríño ápo Goríxo tíñf e nírómáná yokwarímí owiinírí neauríyaríní. Wé róníñf o, ayí Jisasi Kiraiso nání raríñiní.

2 O xewaníño níperíná rídiyowáníñf nínirí xano Goríxomi níwíapemíxírí nání negí íwí yaríñwápi yokwarímí neaiíná nání imóníñoríní. Íwí nene yaríñwápiní maríái, íwí ámá xwíá rírí nírímíní amí gímí ñweagíáyí yaríñgíápi nání ení níwíapemíxírí nání yokwarímí wíiní nání imóníñoríní.

Ámá Goríxo tñí ikáríní gíáyí epaxípi nániríní.

3 Nene xfo sekaxí nearíñípimí níxídiránénáyí, woní woní dñf re yaiwiní paxeneríní, “Nioní o nání nepa níjía nímonírí o tñí nawíní ikáríníñáyí woníríani?” yaiwiní paxeneríní.

4 Ámá wo “Nioní o nání níjía nímonírí o tñí nawíní ikáríníñáoníríní.” nírínirí aí sekaxí nearíñípi xíxeni míyaríño enánáyí, yapí raríñfíní. Nepa imóníñf Goríxo nearíñípi íá xíraríñímaní.

5 E nerí aí xwíyíá Goríxo nearíñípi go go níxídiránáyí, omí úrapí nerí dñf síxí muyí aga xíxeni píraníñf dñf síxí uyíní. Nene apí neranéná “Goríxo tñí nawíní ikáríníñwaéneríani?” yaiwináníwíní.

6 Ámá wo “Nioní Jisasi tñí nawíní kumíxínígwíí woníríní.” nírínirínáyí, Jisasi xwíá tíyo nemeíná xano wimóníñípi nípiní yáríñípa axípi éwínígní.

7 Gf dñf síxí seayíñáyíné, “O sekaxí síñf bí nírírí ríwamíñf eaaríní.” míyaiwípaní. Iwamíó imóníñíná dání sekaxí Jisasi ríñf seyíné níjía imóníñgíápi —Apí xwíyíá seyíné aríá wí gíápiríní. Apí nání nírírí eaaríñiní.

8 E nísearírí aí sía yíníñípi ríxa nídeaxa nurí wíá ónaríñípa Jisasi xewaníño neaíwápiyínípi ríxa ónaríñagí nání nioní “Sekaxí Jisasi ríñípi síñf imóníní.” searí paxíríní. Xámí xewaníñoyá sekaxí pímí níxídirí yaríñagí wínirane agwí seyíné níxídíro yaríñagí seanirane nerane nání “Xwíyíá apí nepaxíñf imóníñípiríani?” yaiwíaríñwíní.

9 Ámá wo “Nioní Jisasi neaíwápiyínípi níxídirí wíá ókíñe emearíñá woníríní.” nírínirí aí xexírímeáyo símí tñí níwírínáyí, síñf sía yíníñímníñf ñweaní.

10 Ámá Jisasi neaíwápiyínípi tñí xíxeni nerí xexírímeáyo dñf síxí uyaríñf go go, ayí wíá ókíñe níñwearí nání xexírímeáyí óreámioapaxí wí wíwápiyaríñímaní.

11 E nerí aí xexírímeáyo símí tñí wíaríñf go go, ayí sía yíníñéníñf imóníñe ñwearí añf emerí neríná xegí síñwíyo sía uyíníñagí nání xfo gímí nání waríñe majía imóníñoríní.

“Ayí rípi nání nísearírí ríwamíñf eaaríñiní.” uríñf nániríní.

12 Niaíwípiayíné, Jisasi Kiraiso neaiíní pímí dání segí íwí yaríñgíápi Goríxo ríxa yokwarímí seaiñf enagí nání apiayíné nání nírírí ríwamíñf eaaríñiní.

13 Ámínáoyíné, soyíné iwamíó imóníñíná eno tñí nawíní ikáríníro níjía imóníro enagí nání soyíné nání nírírí ríwamíñf eaaríñiní. Ámá síwaríá rígníoyíné, soyíné sípí imóníñomi —Ayí oboyí ríníño nání raríñiní. Omí ríxa xopírírí wíá enagí nání nioní soyíné nání nírírí ríwamíñf eaaríñiní. Niaíwíyíné, seyíné ápo Goríxo tñí nawíní ikáríníro níjía imóníro enagí nání seyíné nání nírírí ríwamíñf eaaríñiní.

14 Ámináooyné, soyné iwamfó imóniníná eno tñni nawíni ikáriníro nijfá imóniro enagfa nání soyné nání níriri rfwamijf eaarini. Ámá siwarfá rigfóyfné, soyfné Jisasomi nuxfdiróná enj sixf eániro xwiyfá Gorixoyápi aumaúmí iníro sipí imóninómi xopírarf wiro egfá enagi nání soyfné nání níriri rfwamijf eaarini.

15 Seyfné amípi sipí xwfá tfo dánj yarigfápimi dñj sixf muyipa ero amípi nfn xwfá tfo wenfo dñj sixf muyipa ero érxini. Amípi xwfá tfo dánj yarigfápimi go go dñj sixf nuyirfnáyf, ápo Gorixomi dñj sixf muyinini.

16 Ayf rípi nání seararini. Amípi xwfá tfo dánj yarigfápi fwf nání feapá winaríjpirani, sihwf fwf winarigfápirani, “Amípi xwé tñáonrfani?” niyaiwiniri seayi e menarigfápirani, api nírini ápo Gorixoyá dñjfo dánj yarigfámani. Sipí xwfá tfo dánj imóniní yarigfá enagi nání seararini.

17 Amípi sipí xwfá tfo dánj yarigfápi anípa nimóga uri feapá niwiniri “Api nioniyá enána ananirini.” yaiwiarigfápi api eni anípa nimóga uri enfá enagi aiwi ámá Gorixo “E érxini.” yaiwiaríjipimi xfdarigfáyf anípa wí mimónf aníj íniná nweaprfá enagi nání amípi xwfá tfo enjipimi dñj sixf muyipa érxini.

Ámá Kiraisomi xopírarf wianíro yarigfáyf yapf wíwapíyipf rxiniri uríj nánirini.

18 Gf niaíwfyfné, sfá yoparfyf imóniníná ríxa rínarini. Eníná dáni arfá re winwápi tñni xixeni “Ámá Kiraisomi xopírarf wimíniri yaríno ríxa nibínfáriní.” arfá e winwápi tñni xixeni agwi ríná ámá Kiraisomi xopírarf wianíro yarigfáyf ríxa nimóníro nweano. Ayf ríxa nimóníro yarínoagfa sihwf niwinirane nání “Sfá yoparfyf imóniníná ríxa rínarfani?” yaiwinini.

19 Ámá ayf xámi none tñni nawíni nerimeánayirane aí nepa none tñni nawíni mimónipa nero nání pñni nneawiárimí ugfáyrini. Ayf nepa none tñni kumixiníhwáyf nimóníro sihwiríyf, none tñni anani nweaníro egfáriní. E nerí aí “Ayf negf imónigfáyf wí menini.” yaiwiani nání pñni nneawiárimí ugfáriní.

20 Seyfné ayfníj imónigfá wiyfnémani. Gorixoyá kwíyípi ríxa seaainíjfyfné enagfa nání xwiyfá nepaxíj imóninípi nání seyfné ríxa nijfáriní.

21 “Nene siní majfá imóninagwi nání rfwamijf rípi nearí mónaparini.” ríseaimónariní? Oweoi, seyfné ríxa nijfá nimóníro “Xwiyfá nepaxíj imóninípi fá nixiríjipimi dání wí yapf rípxf menini.” nijfá e eni imóninagfa nání rfwamijf rípi eaarini.

22 Xwiyfá yapf raríno, ayf gorini? Amípi wí nání raríno marfái, sa “Ámá yeáyf neayimíxemeanfa nání Gorixoyá dñj tñni arfowayá xwfá piaxfyo dání iwiaronfóyi rarínohá Jisasomani.” raríno, ayf orini. Kiraisomi xopírarf wimíniri yarínorini. Xanomi tñni xewaxomi tñni niwaúminí rfwf umonorini.

23 Ámá gíyf gíyf xewaxomi rfwf numorfnyáf, ayf xanomi eni rfwf umoaríno. Gíyf gíyf xewaxo nání “Yeáyf neayimíxemeanfa nání uowárenapíjorfaní?” niyaiwiro numíminírfnyáf, ayf xanomi eni umíminaríno.

24 Seyfné xwiyfá Jiaso nání iwamfó dání arfá wigfápi pñni miwiáripa nero dñj fá xirírxini. Aga xixeni e nerónáyf, xewaxo tñni nawíni imóníro xano tñni eni nawíni imóníro epfárfáriní.

25 Xewaninjo mimáyo dáni nearinǵipi, ayí rǵipirini, “Seyiné e nerónáyf, diǵi niyiminiǵi tǵǵáyfne imónipǵirǵirini.” nearinǵipirini.

26 Payí rǵinami xámi eáápi áma xwiǵfá Jisaso nani rǵinǵipi yapí seaíwapǵyaniro yarǵǵáyf nani nǵirǵirǵi eáárini.

27 Seyiné ayǵiniǵi imónǵǵá wiyǵnémani. Kwiyí Gorǵxoyá seaáiniǵipi rǵániǵi mimónǵi sǵini aǵi tǵini enǵǵá nani áma wǵi searéwapǵyipaxǵyǵnémani. E nǵisearǵirǵi aǵi kwiyí seaáiniǵipi amǵipi nǵini Kiraiso nani diǵi mopaxí imóninǵipi nani nǵiseainǵirǵiná yapí bǵi mimónǵi nepaxǵinǵi imóninǵipini seainarǵinǵi enǵǵi nani agwi xegǵipi nǵiseaiga urǵi xámi nǵiseaiga urǵi enǵipi tǵini xǵixeni nero Kiraisomi xaiwǵi fǵa uxǵirǵirǵixini.

“Áma Gorǵxoyá imónǵǵáyf fǵwǵi néra warǵǵámani.” urǵinǵi nani rǵirini.

28 Gǵi niaíwǵipiyǵné, o sǵinǵani nimónǵirǵi weapána peayí nǵineaunǵirǵi wará sarǵwá mǵimáriniǵi newiárǵimónǵirane éf roanǵwá nani omǵi xaiwǵi fǵa uxǵirǵirǵixini.

29 Seyiné “Gorǵxo wé róninǵorini.” niyaiwiro nijǵá imóninǵagǵa nani rǵipi eni aga nijǵá imónipaxǵyǵnériini, “Wé róninǵi yarǵǵá gǵiyǵi gǵiyǵi, ayí Gorǵxo o xegǵi emearǵyǵirini.” Nijǵá e eni imónipaxǵyǵinéxini.

3

1 Ai áma tǵiyǵné rǵipi nani diǵi omoaneyǵi. Ápo Gorǵxo bǵi onǵimiápi marǵái, diǵi ayá wǵi sǵixǵi nǵineayirǵi nani “Gǵi niaíwǵyǵnériini.” neararini. Xǵo neararǵinǵipi nepa e imóninǵagwi nani neararini. Ayí rǵipi nani áma xwǵá tǵyo dánǵyǵi nene Gorǵxoyá niaíwene enǵagwi nani mí mǵineaómǵixǵinǵoi. Ayí xǵo tǵini nawini nikarǵinǵiro nijǵá mimónǵǵáyf enǵǵá nani mí mǵineaómǵixǵinǵoi.

2 Gǵi diǵi sǵixǵi seayinǵáyfne, ayí mí mǵineaómǵixǵagǵa aiwǵi nene xǵoyá niaíwǵi imóninǵwaénerini. Rǵwéna arǵire imónanǵwápi sǵini wǵá mǵineaókiamóninǵagǵi aiwǵi nijǵá re imóninǵwini, “Kiraiso sǵinǵani nǵineaimónǵirǵi weapána xǵo imóninǵipa nene eni axǵipi imónanǵwárinini.” Nijǵá e imóninǵwini. Xǵo imóninǵipi iná dáni aga xǵixeni sǵinǵwǵi wǵinanǵwá enǵǵi nani rarǵinini.

3 Áma Kiraiso neaíménapána xǵo imóninǵipi oimónaneyǵinǵirǵi wenǵinǵi nerǵi nǵweaarǵǵá ayí ayí nǵini rǵipi yarǵǵárinini. Xewaninjo awiaxǵi imóninǵipa axǵipi oimónaneyǵinǵiro wigǵi xwioxǵyo igǵáninǵi neámori nanǵi imǵixǵinarǵǵárinini.

4 Áma fǵwǵi néra warǵǵá ayí ayí nǵini Gorǵxoyá sekaxǵi rǵinǵipi xórórǵi yarǵǵárinini. fǵwǵi áma néra warǵǵápi, ayí pípi marǵái, sa Gorǵxoyá sekaxǵi rǵinǵipimi xórórǵi yarǵǵápirini.

5 Rǵipi nani seyiné nijǵá imóninǵoi. Kiraiso —O fǵwǵi bǵi meǵorini. O fǵwǵi nene yarǵinǵwápi yokwarǵimǵi neaímǵinǵirǵi nani xwǵá tǵyo nene tǵinǵi e bǵinǵinǵini.

6 Ayǵinani áma Jisaso tǵini kumǵixǵinǵǵáyf fǵwǵi néra warǵǵámani. E nerǵi aǵi áma fǵwǵi néra warǵǵáyf “Jisaso Gorǵxomi xewaxorǵani?” niyaiwiro nepa xǵo tǵini nawini kumǵixǵinarǵǵámani.

7 Gǵi niaíwǵipiyǵné, áma yapí rarǵǵáyf xe nǵibiro yapí oneaíwapǵyipoyinǵirǵi sǵinǵwǵi mǵwǵinǵipa éfǵixini. Áma wé róninǵi imóninǵipi néra warǵǵáyf Kiraiso wé róninǵi imóninǵipa axǵipi imónǵǵáyfǵirini.

8 E nerǵi aǵi áma fǵwǵi yarǵǵáyf oboyáyǵirini. Enǵiná fǵwǵi iwamǵó néra bǵinǵo, ayí obo enǵǵi nani oyá imónǵǵáyfǵirini. Gorǵxomi xewaxo rǵipi emǵinǵirǵi nani bǵinǵinǵini. Obo fǵwǵi arǵkǵi nerǵi ámayǵi eni axǵipi éfǵixinǵirǵi wǵiwapǵyarǵinǵipi pǵrǵi urakímǵinǵirǵi nani bǵinǵinǵini.

9 Ayǵinani áma Gorǵxo xegǵi tǵimeanǵyǵinǵinǵi nimónǵirǵináyǵi, oyá diǵinǵipi íkǵikǵi winǵagǵi nani fǵwǵi néra warǵǵámani. Ayí Gorǵxo xegǵi tǵimeanǵyǵinǵinǵi imóninǵagǵa nani aga fǵwǵi néra upaxǵi mimóninǵoi.

10 Rîpimi dâni anani áamá mí nîwómîxîro “Tiyí niaíwí Gorîxoyárfani? Tiyí oboyárfani?” yaiwipaxîrîni. Áamá síwí wé rónîñî imónîñîpî mîyarîñagîa nîwîñîrîñá “Ayí Gorîxo tîmeanîyîñîñî imónîgîáyî wîmani.” yaiwipaxîrîni. Áamá xexîrîmeáyo dîñî síxî muyarîñagîa nîwîñîrîñá enî “Ayí Gorîxoyá imónîgîáyî wîmani.” yaiwipaxîrîni.

Xexîrîmeáyo dîñî síxî nuyîrîñá epaxîpî nânîrîñî.

11 Iwamîó imónîñîñá dâni xwîyîá Jîsaso yanî neaiapîñî none searéwapîyarîñá arîá neaigîápi, ayî rîpîrîni, “Xexîxexîrîmeáyîné xîxe dîñî síxî yîñîrîxîni.” Arîá neaigîápi, ayî apîrîni.

12 Apî nîxîdîranéná Keno —O sípî imónîñoyáorîni. Xegî xogwáomî pîkîxwîrîó enorîni. O enîpa axîpî mepa oyaneyî. “Xogwáomî ayî nânî rîá pîkîñîñîñî?” yaiwiarîgîápi pîpîrîni? Xîo xegî yarîñîpî sípî imónîrî xogwáo yarîñîpî wé rónîñî imónîrî enagî nânî símî tîñî nîwirî pîkîñîñîñî.

13 Ayînanî gî nîrîxîmeáyîné, seyîné enî áamá Gorîxoyá mimónîgîáyî símî tîñî seaiarîñagîa nîwîñîrónáyî, ududî mepanî.

14 Nene negî nîrîxîmeáyo dîñî síxî nuyîrane nânî nijîá re imónîñwîni, “Ófî áamá anîñîpîrîá nânî imónîñîyîmî pîñî nîwiárîmî ófî dîñî nîyîmîñî imónîpîrîá nânî imónîñîyîmî nîxîdîrane yarîñwîni.” Nijîá e imónîñwîni. E nerî aí áamá xexîrîmeáyo dîñî síxî muyarîgîáyî, ayî dîñî nîyîmîñî tîgîá mimónî síñî ófî anîñîpîrîá nânî imónîñîyîmî xîdarîñî.

15 Áamá xexîrîmeáyo símî tîñî wiarîñagîa nîwîñîrónáyî, “Ananîrîni.” rîyaiwiarîñî? Oweoî, nene nijîá re imónîñwîni, “Áamá pîkiarîgîá gîyî gîyî dîñî nîyîmîñî meapîrîá nânî mimónîñî.” Nijîá e imónîñwîni.

16 Pîpî nânî dîñî nîmorîñîpîmî dâni “Áamáyo dîñî síxî nuyîrîñá epaxîpî, ayî apîrîani?” yaiwipaxîrîni? Sa Jîsaso nene yeáyî neayîmîxemeámîñîrî nânî mîñî nîwîñîrîñá enîpî nânî dîñî nîmorîñîpîmî dâni nene “Áamáyo dîñî síxî nuyîrîñá o enîpa e epaxîrîani?” yaiwîñwîni. Ayînanî nene enî nîrîxîmeáyo arîrá wianî nânî mîñî nîwîñîranéná aí “Ayî ananîrîni.” yaiwîwanîgîni.

17 E nerî aí áamá amîpî mîmúrónîñî wo xegî xexîrîmeá wo amîpî nânî dîwî ikeamónarîñagî nîwîñîrî aiwî sípiá sîá nîtîñîrî amîpî bî mîñî mîwîpa nerîñáyî, o arîge nerî “Nionî Gorîxomî dîñî síxî uyîñîni.” rîpaxîrîni?

18 Gî niaíwîpiayîné, negî nîrîxîmeá dîwî ikeamónarîñagîa nîwîñîranéná pîñénî nurîrane “Dîñî sípî niarîni.” murîpa éwanîgîni. Aga xwîoxîyo dâni dîñî síxî nuyîrane arîrá wîwanîgîni.

“Apî nerîñá Gorîxoyá síñwîyo dâni wará sarîwá mârîñîpaxîmani.” urîñî nânîrîñî.

19 Áamáyo aga xwîoxîyo dâni dîñî síxî nuyîrîñîpîmî dâni re nîyaiwirî nijîá imónîñwîni, “Gorîxo, nepaxîñî imónîñoyáyî imónîñwá wienerîani?” nîyaiwirî nijîá imónîñwîni. Ayî rîpî nânîñî dîñî nîmoránéná Gorîxoyá símîmanîyo dâni anani dîñî wîá neaónîpaxîrîni.

20 “Áamáyo arîrá nîwirîñá Jîsaso tîñî xîxenî mîyarîñáonîrîni.” nîyaiwîñîrane xwîyîá meárînarîñwá aí Gorîxo nene dîñî e yaiwînarîñwápîmî seáyî e wîmónîrî amîpî nîñî nânî nijîá imónîrî eno enagî nânî nene nepa áamáyo dîñî síxî uyarîñwápi nânî nijîá enî nîmónîrî nânî xwîyîá mîneameárîñá enagî nânî nene anani dîñî wîá neaónîpaxîrîni.

21 Gî dîñî síxî seayîñáyîné “Áamáyo arîrá nîwirîñá Jîsaso tîñî xîxenî mîyarîñáonîrîni.” nîyaiwîñîrane xwîyîá mîmeárîñîpa neránénáyî, Gorîxoyá síñwî tîñî e wará sarîwá mîmârîñî nîyopîyârîrî

22 x́fomi amípi bí nání yariḡí wíáná anani x́xeni neaiaparíḡrini. Ayí rípi nání neaiaparíḡrini. O sekaxí riḡpimi x́dirane amípi x́fo “Éríxini.” wimónariḡpimi erane yariḡagwi nání neaiaparíḡrini.

23 Sekaxí ḿkí imóniḡí Gorixo neariḡpi, ayí rípi nání rariḡni. Seyíné xegí xewaxo Jisasi Kiraisomi dḡí wíkwíroo x́fo sekaxí neariḡpi t́ni x́xeni x́xe dḡí sixí yiníro éríxini.

24 Ámá Gorixo xegí sekaxí riḡpimi x́daríḡá giyí giyí, ayí Gorixo t́ni nawíni imóniḡo x́fo eni ayí t́ni nawíni imóniḡo enoḡ. Ayí rípi dání “Gorixo nene t́ni nawíni rimóniḡwini?” yaiwiaríḡwáriní. Gorixo xegí kwíyípi sixí neamímoḡ enaḡ nání “O t́ni nawíni ŕa imóniḡwini?” yaiwiaríḡwáriní.

4

Kwíyí Gorixoyápi t́ni sipípi t́ni mí ómixariḡwápi nánírini.

1 Gí dḡí sixí seayíḡyíné, ámá “Kwíyí t́ḡoni enaḡ nání rariḡni.” rariḡá niyoni aŕa ḿwipa nero mimóní ẃa rókiamoariḡá obaxí xẃa t́yo emeariḡa nání “Kwíyí api nepa Gorixo t́ḡ e dání biḡpírani? Gorixo t́ḡ e dání ḿbiḡpírani?” yaiwiani nání iwamíó imímí wíríxini.

2 Iwamíó imímí níwiríná rípi rariḡa níwiniḡná “Kwíyí Gorixoyápi t́ḡo ŕa rariḡni?” yaiwíríxini. Kwíyí dání níriríná “Jisasi Kiraiso ámá nimóniri nene t́ámni biḡniḡni.” rariḡa níwiniḡná “Kwíyí Gorixo t́ḡ e dání biḡpimi dání ŕa rariḡni?” yaiwíríxini.

3 E nerí aí kwíyí xegí bimi dání níriríná “Jisaso ámá nimóniri nene t́ámni biḡniḡni.” ḿriḡa yariḡa níwiniḡná “Kwíyí api Gorixo t́ḡ e dání biḡpimani.” yaiwíríxini. Ámá kwíyí ayo dání rariḡáyí Kiraisomi xopírarí wimíniri yariḡo t́ni ani nawíni imóniḡáyíriní. Eníá “O níbirini.” aŕa e wigíto agwi ríná ríxa níbirí xẃa t́yo yariḡni.

4 E nerí aí gí niaíwípiayíné, seyíné Gorixoyáḡné enaḡa nání mimóní ẃa rókiamoariḡáyí yapí seaíwapiyaníro seaíḡa aiwi ríxa xopírarí wigíáriní. Kwíyí seyíné seaíniḡpi obomi —O ámá Gorixomi dḡí ḿwíkwíroariḡáyí x́fo t́ni nawíni imóniḡorini. Omi kwíyí seyíné seaíniḡpi seáyí e wimóniḡaḡ nání ayo xopírarí wigíáriní.

5 “Jisaso nepa ámá nimóniri nene t́ámni ḿbiḡniḡni.” rariḡáyí Gorixomi paimímí wiaríḡáyí t́ḡimi dání imóniḡáyíriní. Ayínáni xwíyá wigí níriríná xwíyá Gorixomi paimímí wiaríḡápi dání rariḡá nání wigí imóniḡáyí ayo aŕa wiaríḡáriní.

6 E nerí aí none Gorixoyá imóniḡagwi nání ámá o t́ni nawíni ikáriníḡáyí none aŕa neaiariḡáriní. Ámá o t́ni nawíni mikáriníḡáyí none aŕa neaiariḡámani. Ayo dání re yaiwiaríḡwáriní, “Kwíyí nepaxiḡ imóniḡyo dání rariḡáyí mí nómiḡiri ayí tiyírani? Kwíyí yapí imóniḡpimi dání rariḡáyí mí nómiḡiri ayí tiyírani?” yaiwiaríḡwáriní.

“Xíxe dḡí sixí yiníríxini.” uríḡ nánírini.

7 Gí dḡí sixí seayíḡyíné, x́xe dḡí sixí yiníwaníḡni. Ayí rípi nání rariḡni. Ámá wíyo dḡí sixí nuyiranéná Gorixo yariḡpa axípi yariḡwá enaḡ nání rariḡni. Ayí rípi nání eni “Xíxe dḡí sixí yiníríxini.” rariḡni. Dḡí sixí uyariḡá ayí ayí níni Gorixo xegí t́meaníyíniḡ imóniḡo o t́ni nawíni níkáriníro níḡá imóniḡo egíáyí enaḡa nání rariḡni.

⁸ E nerí aí amípi o yaríñipi xfo ámayo diñf sixf nuyiríñipimí dání yaríñf enagi nání amá wigf wínyo diñf sixf muyipa yarígfá giyf giyf, ayf Gorixo tñni nawíni nikáriníro nijfá imónigfáyfmaní.

⁹ Gorixo xfo rípi neríñipimí dání diñf sixf neayaríñipi neaíwapiyíñigíni. O xegf niaíwf siññíñf émiaonjo neaiináfipimí dání nene diñf niyímíñf imóníñipi meanfwa nání xwfá tfo wfrénapíñigíni.

¹⁰ Rípi nání diñf nimoranéná “Ámayo diñf sixf nuyiríná epaxfpi, ayf apírfani?” yaiwipaxfíni. Nene Gorixomí diñf sixf nuyirane enwápi marfái, sa xewaníjo nene diñf sixf níneayirí xewaxo negf fwf yaríñwápi yokwarímí neaiinfa nání wfrénapíñipi nání raríñini.

¹¹ Gf diñf sixf seayíñáyfné, Gorixo nene diñf sixf xwapf ayá wí níneayirí e neaiñf enagi nání xexfxexírfmeaéne ení xíxe diñf sixf yínfwanigíni.

¹² Amá Gorixomí síñwí bí mívínigfá aiwi xexfxexírfmeaéne xíxe diñf sixf niyínranénáyf, Gorixo tñni nawíni imóníñagwí nání xfo ámayo úrapí mívikárf píraníñf diñf sixf uyaríñfpa axfpi diñf sixf yinanfwiní.

¹³ Rípi nání diñf nimoranéná “Xfo nene tñni imóníri nene xfo tñni imónírane enwíni.” yaiwipaxfíni. Xegf kwíyípi neaiapíñf enagi nání diñf e yaiwipaxfíni.

¹⁴ Apo Gorixo xegf xewaxo amá xwfá tfo ñweagfá niyoní yeáyf uyímíxemeáwínigíni wfrénapáná neaímeanf mfkone, síñwí wíníñwáone xwíyífa rípi seararíñwíni.

¹⁵ Amá “Jisaso niaíwf Gorixoyáoríni.” rarígfá giyf giyf Gorixo amá e rfáyf tñni nawíni imóníri ayf xfo tñni nawíni imóníro enoi.

¹⁶ Ayínání nene diñf “Gorixo aga diñf sixf neayaríni.” yaiwianí nání níneaipímóníri nijfá imóníñwíni.

Pípi Gorixo yaríñipi sa diñf sixf nuyiríñipimí dání yaríñf enagi nání amá wigf xexírfmeáyo aníñf miní diñf sixf uyarígfáyf, ayf Gorixo tñni nawíni imóníro xfo ení ayf tñni nawíni imóníro egfáyfíni.

¹⁷ Nene sfá Gorixo amá niyoní mí ómómíximí enfáyimí wará sarfwa mímáriní ananí ewiárímónanfwa nání negf nírixímeáyo úrapí mívikárf píraníñf diñf sixf uyíwanigíni. Kiraiso xwfá tfo niñwearíná nimóníri enípa nene ení xwfá tfo niñwearanéná axfpi nimónírane yaríñwá enagi nání ananí e yanfwaríni.

¹⁸ Amá wigf xexírfmeáyo diñf sixf nuyiróná Gorixo nání wáyf wí winaríñfmaní. Diñf sixf nuyiróná úrapí wí mívikárf aga xixeni naníni nuyirónáyf, wáyf bí mívíní sáyf ikárinarígfáriní. Mfká amá Gorixo nání wáyf winaríñf, ayf rípi náníriní. “Gorixo níoní gf sípi yaríñápi tñni xixeni sípi nikárínfárfani?” niyaiwiro nání wáyf winaríñfíni. Wáyf winaríñfyf xexírfmeáyo síni diñf sixf xixeni muyarígfá enagi nání raríñini.

¹⁹ Gorixo nene xámí diñf sixf neayíñf enagi nání nene ení nírixímeáyo diñf sixf uyaríñwáriní.

²⁰ Amá wo “Gorixomí diñf sixf uyiñáoníriní.” níriní aí xexírfmeáyo símí tñni níwirínáyf, yapf raríñoríni. Ayf rípi nání raríñini. Xexírfmeáyo síñwí níwíní aí diñf sixf muyipa nerínáyf, o aríge nerí Gorixo, amá síñwí mívínigfómí diñf sixf uyipaxf imóníni? Oweoi.

²¹ Sekaxí o nearíñipi, ayf rípiríni. Amá Gorixomí diñf sixf uyarígfá giyf giyf, xexírfmeáyo ení diñf sixf uyírfíxíni.

5

“Diñf wíkwíroarígfáyf xegf tímeanfyo diñf sixf uyarígfáriní.” uríñf

nánirini.

¹ Ámá “Nene yeáy neayimixemeanfa náni Gorixoyá dñj tñni arfowayá xwfa piaxfo dáni iwiaronfoyi rariñwáo Jisatorfani?” niyaiwiro dñj wikwifroarigfa giyf giyf, ayf niaiwf Gorixo xegf emeanfynñj imonigfayfrini. Ámá xano Gorixomi dñj sixf uyarigfa giyf giyf xegf emeanfyo eni dñj sixf uyarigfarini.

² Ripi nerinfpimi dani anan dñj “Niaiwf Gorixo xegf emeanfynñj imonigfayo dñj sixf uyarinwaenerfani?” yaiwinipaxfrini. Xfomi dñj sixf uyirane xegf sekaxf nearinfpimi xdfrane neranenyf, anani dñj e yaiwinipaxfrini.

³⁻⁴ Xfomi aga dñj sixf nuyiranena pipi epaxf marfa, xfoya sekaxf rininfpimi xdfpaxf enagi nani rariñni. Niaiwf Gorixo xegf emeanfynñj imonigfayf siwf sipi xfomi paimimf wiarigfa imoninfpimi xopirarf wiarigfa enagi nani xfo sekaxf nearinfpimi nene nixdfiranena ayf rfa tñj xdfpaxf wi mimoninfpirini. Ripini nerina siwf sipi Gorixomi paimimf wiarigfa imoninfpimi xopirarf wiarinwarini. Jisasomi dñj niwikwifrorinfyo dani api yarinwarini.

“Dñj wikwifroarigfayf sopinjf Gorixo wofpi arfa wiarigfarini.” urinjf nánirini.

⁵ “Ámá siwf sipi Gorixomi paimimf wiarigfa imoninfpimi xopirarf wiarigfayf giyfrfani?” miyaiwipani. Ámá “Jisaso niaiwf Gorixoyáorfani?” niyaiwiro dñj wikwifroarigfayf anani xopirarf wiarigfayfrini.

⁶ “Niaiwf Gorixoyáorfani?” oniaiwipoyinri inigfyo wayf meari niperfna ragf puri eno, ayf Jisasi Kiraisorini. O “Gorixomi xewaxorfani?” oniaiwipoyinri nani nerfna wayfni meanfmani. E oniaiwipoyinri wayf meari xegf ragf puri eninigin.

⁷ Gorixoyá kwiyipi niriñna nepani ripaxipi enagi nani negf xwioxfoyo dani áwanf reninjf neararinfpimi, “Kiraíso apiaú nerinfpimi dani xewaninjo nani siwá neainminri enipi, ayf neparini.” neararinfpimi arfa owianeyi.

⁸ Ayinani “Jisaso Gorixomi xewaxorfani?” yaiwian nani sopinjf neawarinjf biaú bi, ayf ripiaú ripirini. Kwiyipi neararinfpimi tñni inigfyo wayf mearfna imoninfpimi tñni xegf ragf nipurf péana imoninfpimi tñni biaú bi imoninjf apirini. Apiaú api sopinjf ninaorfna xegf bi xegf bi oyaiwipoyinri neaiwapiyarinjmani. Axipini oyaiwipoyinri neaiwapiyarinfrini.

⁹ Ámá pí pí nani sopinjf neaofapi anani arfa wiarinwarini. Ayinani Gorixo sopinjf neaofpi seayf e imoninagi nani api eni arfa owianeyinri seararinjni. Gorixo xewaninjo sopinjf neaofpi, ayf pipi nani marfa, ayf xegf xewaxo nánirini.

¹⁰ Gorixo xewaxomi dñj wikwifroarigfa giyf giyf o xegf xewaxo nani sopinjf wofpi wigf xwioxfoyo dani “Aga neparini.” yaiwiarigfarini. E nerf ai Gorixomi dñj niwikwifroarigfayf “O sopinjf neaofpi nepamani.” niyaiwiro nani reninjf urarigfarini, “Yapf rariñyf woxfrini.” urarigfarini.

¹¹ Xwiyfa Gorixo sopinjf neaofpi, ayf ripirini. O dñj niyiminj imoninfpimi rixa neaiapinfrini. Dñj niyiminj imoninjf api nani xegf xewaxo mfkf ikinjo enagi nani

¹² amá xewaxo tñni kumixinigfayf dñj niyiminj imoninjf api tgfayfrini. E nerf ai xewaxo tñni nawini mikumixinigfayf ayf dñj niyiminj imoninfpimi tgfayfmani.

Yoparipi nurirfna urinjf nánirini.

13 Nioni seyíné, Gorixo xewaxomi dñf wíkwíroarígíáyíné “Nene dñf niyimñf imónñfpí tñwaénerfani?” niyaiwiníro nijfá imónñpírfi nání payf rina neari mónaparññi.

14 Nene rípi nerane nání Gorixo síñwí anñe dání wará sarfáwá mimárñf newiárímónñri yarñwárñi. Xfo e neaiíwññgññri yarñf niwiranéná negf dñfyo dání bi murf xfo wimónarñfpí tññi xixeni yarñf niwirane nání “Arfá xixeni ñineainñoi.” yaiwiarñwárñi.

15 “Omí yarñf niwiranéná pí pí nání yarñf wiarñwápi xixeni arfá ñineainñoi.” niyaiwirane nijfá e imónñagwi nání dñf rípi eni “Negf yarñf wiarñwápi ríxa neaimónñi.” yaiwípaxfñi.

16 Ámá gíyí gíyí xexírímeáyí wo fíwí anññimíxññfá nání mimónñf bi éagi niwiníro Gorixo yokwarímí owiññri yarñf niwirónáyí, Gorixo wígf yarñf wífápi arfá niwiri fíwí anññimíxññfá nání mimónñf bi éomi dñf niyimñf imónñfpí uñwárññfárñi. E ñisearñri aí fíwí ámá anññimíxññpírfá nání imónñf bi eni weni. Nioni “Ámá fíwí api éfáyo Gorixo yokwarímí owiññri yarñf wífñññi.” ñiseararññi.

17 Pí pí sípí ámá yarígfápi ñññi fíwí yarígfápi imónñagí aiwi ñpññi anññimíxññpírfá nání mimónñagí nání rarññi.

18 Nene nijfá re imónñwññi, “Ámá Gorixo xegf tñmeanñññf imónñgíáyí fíwí néra warígfámaní. Gorixo emeanño —Xewaxo nání rarñññi. O ámá ayo píranñf umearññagí nání sípí imónñño wí xwírfá wíxearñññmaní.”

19 Nijfá re eni imónñwññi, “Ámá xwírfá tñyo dñf —Ayf Gorixomi dñf míwíkwíroarígíáyírfññi. Ayf ñññi sípí imónññomi ñññi wurñññagífa aí nene ámá Gorixoyá imónñwññi.”

20 Rípi nání eni nijfá imónñwññi, “ ‘Ñwíá nepaxñf imónñño, ayf Gorixorñani?’ waiwianí nání xegf xewaxo nene tñámññi ñbírñná o nání nijfá neaiapñññi. Nene ríxa xegf xewaxo Jisasi Kiraiso tññi nawíñi ñimónñrane nání xano, Ñwíá nepaxñf imónñño tññi eni axípi nawíñi imónñwññi. O eni Ñwíá aga nepaxñf imónññorññi. Dñf niyimñf tñwápi neaiaparñño, ayf orññi.”

21 Gí ñiaíwípiayíné, nene nijfá e imónñagwi nání ñwíá imónññpíami dñf wíkwíropírfñññi sewanññfñé awíññf meñweánññññi.

Payí Jono áwiniimi eañnarini.

Payí rina Jono áwini e eañnarini. O xewanınoyá yoí mırını Jisasoyá sıyıkı imónıgıfáyo wıpenıweañáonıyı nırınırı ıwırırınıgını. Ámá Jono nurırı payí eañıyí nánı enı nırırıná sıñanı yoí mırı apıxı wı tını xegı nıaıwı tını nánı nırırı eañıgını. E nerı aı “Jisasoyá sıyıkı imónıñı bı nánı xwıyıxá nırırı eañıranı?” yaiwıarınıwırını. Jıaso rıxa añınanı nıpeyimána xwiogwı aga obaxı nıpwémána enána Jono nıñweañısána rıxa xweyanı nerı añı yoí Epesasıyo nıñweámána payí rına eañıgını.

¹ Jisasoyá sıyıkı imónıgıfáyo wıpenıweañáonı apıxıxı nánı —Jıxı Gorıxo xegı imónırıfa nánı fá rıyamıxınıñıxırını. Jıxı nánı tını dıxı nıaıwıyı nánı tını payí rına eaarınını. Nionı gı xwıoxıyo dánı nepa dıñı sıxı seayınını. Nionını marıfáı, ámá xwıyıfá nepaxını imónıñıpı nánı nıñfá nimónıro dıñı wıkwıroarıgıfáyı nını enı dıñı sıxı seayınıoı.

² Xwıyıfá nepaxını imónıñıpı agwı rına mimáyo tınırane ná rıwıyo aı sını tınırane yanıwá enagı nánı seyıné dıñı sıxı seayınını.

³ Ápo Gorıxo tını xewaxo Jısaı Kiraiso tını awaú nepa dıñı sıxı nıneayırına nene pıránıñı nıwayırónırane ıweaanıwá nánı neaıırı wá nıneawıanırı ayá nearımıxırı epısırını.

“Sekaxı o nearıñıpı axıpını xıdırıxını.” urıñı nánırını.

⁴ Nionı “Íyá nıaıwı xwıyıfá nepaxını imónıñıpı xıxenı xıdarınıoı.” rarınagıfa arıfa nıwırı nánı “Ápo sekaxı nınearırıná apı xıdırıxınırı nearıñıpı tını xıxenı rıfa yarınıoı?” nıyaiwırı dıñı nıfá nınarını.

⁵ Apıxıxını, jıxı ínına erıfapı nánı bı orırımını. Sekaxı sıñı bı nırırı rıwamını meaarınını. Enına dánı nene arıfa wıñwápi —Ayı “Negı nırıxımeáyo dıñı sıxı uyıwanıgını.” rınıñıpı jıxı érıxınırı nánı nırırı eaarınını.

⁶ “Ámáyo dıñı sıxı nuyırına epaxıpı pıpıranı?” mıyaiwıpanı. Nene negı nırıxımeáyo dıñı sıxı nuyıranénáyı, o sekaxı nearıñıpı xıxenı pıránıñı xıdarınıwırını. Sekaxı o nearıñıpı —Apı seyıné enına dánı arıfa wıgıfapırını. “Segı sérıxımeáyo dıñı sıxı uyırıxını.” nearıñıpırını. Apı tını xıxenı axıpı e érıxını.

“Kraiso nearéwapıyınıñıpını xaıwıfá xırıwanıgını.” urıñı nánırını.

⁷ Ámá obaxı rıxa “Ámáyo yapı owıwapıyaneyı.” nıyaiwıro xwıfá rırımı emearınagıfa nánı seararınını. Yapı ranıro nánı “Jısaı Kiraiso nepa ámá nimónırı xwıfá fıyo nene fıámını mıbınıgını.” rarıgıfayırını. E yarıgıfáyı ámáyo yapı wıwapıyırı Kraisomı xopırarı wımınırı erı yarınıo tını nawını imónınoı.

⁸ Ayınanı seyıné Jıasomı nıxıdıróná nıgwınıñı wayıfá meáwanıgınırı anıñı minı rıfa tıñı egıfapı surıfá mimónı apı nıpını tını xıxenı mearo yayı seaimorı enıfa nánı pıránıñı sıñwı tını érıxını.

⁹ Ámá Kiraiso nearéwapıyınıñıpını sını anıñı xaıwı fá mıxırıfı ámı wıgı dıñı tını gıwıfı nımıxırı rarıgıfá gıyıfı gıyıfı, ayı Gorıxo tını nawını imónıgıfáyı wımanı. E nerı aı Kiraiso rınıpını xıxenı fá nıxırırı axıpını rarıgıfá gıyıfı gıyıfı, ayı xanıwımıraú tını nawını imónıgıfáyı wırını.

¹⁰ Ámá “Jisasomi xídaríḡwaéneríni.” rínaríḡtá wí seyíné títámiḡ níbiro Kiraiso nearéwapiḡḡpí axípi mírípa yaríḡḡtá níwínírnáyí, yayí níwiemearo segí aḡíyo nání nípemeámi mípáwípa éríxíni.

¹¹ Ayí rípi nání raríḡni. Ámá e yaríḡtáyo ḡíyí ḡíyí yayí níwiemearírnáyí, íwí ayí yaríḡtápi axípi ayo ení uxímeaníá eḡḡḡ nání raríḡni.

¹² Xwíyíá xwapí ayá wí tíni seyíné nání ríwamíḡtí eapaxí aiwi “Payí rínamí meapa oemíni.” nímonaríni. “Nioní seyíné díḡtí níá aga seáyí e dání seainíntá nání níbírí níseáimeámáná xwíyíá axí e dání rínaníwáríni.” níyaiwirí díḡtí ikwímoníni.

¹³ Díxí ríríxímeái —Í ení Goríxo xegí imóníwíníḡníní ní fá uyamíxíḡríní. Íyá níaiwíyí payí rínamí dání yayí seaiwárénaparíḡtí.

Payí Jono eañf yoparínarini.

Payí rina yoparí Jono eañf narini. O xewaninoyá yoí m+rini Jisasoyá siyikí imónigfáyo wipenweañáoniyi n+rini rirí n+rini rirí n+rini. Ámá Jono nuriri payí eaño xegí yoí Gaiasorini. Jisaso rixa añf namí nipeyimána xwiogwí aga obaxí n+pwémána enána Jono ninweañisána rixa xweyanf nerí añf yoí Epesasiyo ninweámána payí rina eañf nigini

¹ Jisasoyá siyikí imónigfáyo wipenweañáoniyi gí dñf sixí riyiná Gaia-soxí nání payí rina eañf niní. Joxí nepa dñf sixí riyiní.

² Gí dñf sixí riyináoxini, Gorixomi joxí nání r+pí yarinf r+wiiarinfáriní, “O Jisasomi píraninfí n+xídirí nání xegí dñf nanf imóninfipi tñí xixeni Gorixoxiniyá dñfyo dání nanf imóninfipini wímeañf wará iniri éwinigini.” yarinf e r+wiiarinfáriní.

³ Negí n+ríxímeáyí wí joxí nání áwanf re n+rémeágfa, “O nepaxinf imóninfipi —Jisaso nearéwapiyinfipi nání rarinfini. Apí n+xídirí nerfna yapí bí m+neaiepisí apí tñí xixeni yarini. Nepaxinf imóninfipi nerfna axípi píraninfí xídarini.” Áwanf e n+rarinfagfa arfá n+wiri nání nioni yayf seáyimí dání nininfirini.

⁴ “Dixí niaiwí imónigfáyí xwiyfá nepaxinf imóninfipi ía n+xiriro xixeni xídarinoyi.” rarinfagfa arfá n+wirfna yayf seáyimí dání ninarinfipi amípi wí nání yayf ninarinfipi apí tñí xixeni mimónini.

“N+ríxímeáyo arírá wiarinfípa siní axípi n+wia ú+ríxini.” urinf nánirini.

⁵ Gí dñf sixí riyináoxini, joxí negí n+ríxímeáyo arírá n+wirfna úrapí bí m+wikarf dñf r+n+rírarinfaxípi wíwapiyarinfirini. N+ríxímeá joxí siní sinwí m+winnif aí xegí bí marfáí, axípiní wiarinfirini.

⁶ Ámá ayf joxí dñf sixí nuyiri arírá wiarinfipi nání Jisasoyá siyikí imóninwá re nweañwaéne rixa áwanf nearigfawixini. Joxí Gorixomi píraninfí n+xídirfna epaxípi tñí xixeni nerí óf e nání arírá n+wiri n+wíowárfna yarinfipi nanf yarinfini.

⁷ Ayf rípi nání “Arírá wíríxini.” r+rarinfini. Ámá ayf yoí Jisasi Kiraisoyá éma imónigfáyo wáf urimeanro nuróná “Wáf nurirane aí wigf amípi ourápaneyí.” n+yaiwiro amípi bí muráf yarigfá enagi nání r+rarinfini.

⁸ Ayínání Gorixomi dñf wíkwíronwaéne xwiyfá nepaxinf imóninfipi n+ríga eméwinigini ayo arírá wíwanigini.

“Sipi yarigfáyo ikaninf m+wíaxídfpani.” urinf nánirini.

⁹ Nioni wáf rimearigfá ayf nání Jisasoyá siyikí imónigfá e nweagfáyfné áwanf osearimiri nání payf bí nearf seawírenapfagi aiwí segf ámá wo, Daiotírepisoyf rininjo —O “Nioni seáyí e wimónináná wínyf ínimi onurinfpoyí.” wimónarinfirini. O xwiyfá none urarinfwá bí arfá nea-iarinfmani.

¹⁰ Ayínání nioni seyfné tñf e nání n+bíri amípi o yarinfyf nání waroparf seaimfáriní. O mfkf wí menjagi aiwí none nání ikayf wí rimearinfirini. “E nerfna apáni yarinfini.” m+yaiwí none rarinfwápi n+wiaíkirí n+ríxímeá segf táfaminí bífáyo mumíminípa yarinfirini. Wínyf wigf añfyo nání nipemeámi wanro yarinfagfa n+winnirfna pírf urakiarinfirini. Apini mé e yarigfáyo Jisasoyá siyikí imónigfáyfné awí eánarigfá dání mimíxeámí yarinfirini.

¹¹ Gí dñǵ sǵxǵ rǵyǵñáoxǵnǵ, ámá nanǵ yarǵǵáýǵ Gorǵxo tǵmeanǵyǵnǵñǵ imónǵñǵoǵ. E nerǵ aǵ sǵpǵ yarǵǵáýǵ Gorǵxomǵ sǵnǵ sǵñwǵ mǵ mǵwómǵxǵǵáýǵrǵnǵ. Ayǵnánǵ joxǵ sǵpǵ imónǵñǵpǵmǵ ǵkanǵñǵ mǵwǵaxǵdǵpa nerǵ nanǵpǵmǵnǵ ǵkanǵñǵ wǵaxǵdǵrǵxǵnǵ.

¹² Demǵtǵrǵaso nánǵ ámá nǵnǵ “Nanǵorǵnǵ.” rarǵǵorǵnǵ. Xewanǵñǵo xwǵyǵá nepaxǵñǵ imónǵñǵpǵ nǵxǵdǵrǵnǵá nerǵñǵpǵmǵ dánǵ enǵ “Nǵonǵ ámá nanǵonǵrǵnǵ.” nǵrǵrǵ sǵwánǵñǵ neainarǵñǵorǵnǵ. Nonǵ enǵ “Nanǵorǵnǵ.” urarǵñwáorǵnǵ. Xwǵyǵá nonǵ rarǵñwápǵ nepa imónǵnǵ. Joxǵ nǵjǵá e imónǵñǵagǵ nánǵ rarǵñǵnǵ.

¹³ Joxǵ nánǵ “Payǵ oeámǵnǵ.” nǵyǵaiwǵrǵnǵá rǵfwamǵñǵ obaxǵ ayá wǵ eapaxǵ aǵwǵ “Nǵpǵnǵ nǵrǵrǵ payǵ rǵnamǵ oeámǵnǵ.” mǵnimónarǵnǵ.

¹⁴⁻¹⁵ E nerǵ aǵwǵ “Nǵonǵ sǵnǵ mé nǵbǵrǵ nǵsǵmeámáná axǵ e dánǵ xwǵyǵá rǵnanǵwǵrǵnǵ.” nǵyǵaiwǵrǵ dǵñǵ ǵkwǵmonǵnǵ. Joxǵ pǵránǵñǵ orǵwayǵrónǵnǵ. Nǵkumǵxǵnǵrǵ emearǵñwáýǵ re dánǵ yayǵ seaiwárenaparǵñǵoǵ. Joxǵ tǵnǵ nǵkumǵxǵnǵrǵ emearǵǵáyo e dánǵ womǵnǵ womǵnǵ yayǵ nǵwiéra úrǵxǵnǵ.

Payí Juto eañinarini.

Payí rina áamá Jisasoyá siyikí imónigfáyí nání Juto eañinarini. Xewaninjo nání áwaní sñání miriníñí enagi aí Jisasomi xogwáo Jutoyí rininjo (Mako 6:3) “Ayí axorfaní?” yaiwiarinwáriní. Jisaso rixa añnamí nipeyimáná xwiogwí aga obaxí nipwémáná enáná “Mimóní uréwapiyarigfáyí Jisasomi dñí wíkwíroarigfáyo xewítmíni wipemfoarínjo.” rinarinjagi Juto arfá níwiri ayí arfá níwiro níxídiróná sipí imónipríxini éf uremómíni níri eañnigini.

¹ Jutoní —Nioní Jisasi Kiraisomi xináiníñí nimóníni omíñí wiiarínjá wonirini. Jemisomi xexírmeáonirini. Nioní payí rina seyíné nání —Seyíné ápo Gorixo nioniyáyí imóníríxini wéyo íá seaumíríni dñí síxí seayiri xewaxo Jisasi Kiraiso nání awí seamenweairi seainíyínérini. Seyíné nání níri payí rina eairiníni.

² “Gorixo wá seawianíni níwayíroníro píraníñí ñweapíri nání seairi sewaníníyíné ení xixe dñí sipí iníprí nání seairi nerfna ayá wí seaíwínigini.” nimónariní.

“Jisaso tñí nawíní mimónigfáyí seyíné tñíyumí gwiaumí inarínjo.” uríní nánirini.

³ Gí dñí síxí seayínáyíné, Gorixo seyíné tñí nene tñí yeáyí neayimixemeanfá nání enípi nání payí wina neari seawárenapíyiminíni ená aiwí agwí nioní “Payí ení ríremíxí re níseairi oeámíni,” nimónigoí, “Xwíyífá nene dñí wíkwíroarínwápi —Apí áamá marfáí, Gorixo nawínáni neaiapíñí enagi nání gíwí nímixiri mírípaxíprini. Apí áamá wí ikweakwímí raníro yarínjagfá níwíníroná xe oépoyníni síñwí níwínípa éríxini. Ení neáníro pírí wiaíkianíro éríxini. Ení ríremíxí e níseairi oeámíni.” nimóníagi eairiníni.

⁴ Ayí rípi nání ení ríremíxí e níseairi searariníni. Jisasoyá siyikí imónigfáyíné maiwí ñweañáná áamá wí —Ayí Gorixomi ríwí umoarigfáyíriní. Eníiná dání “Sfá yoparíyi Gorixo xwíyífá umeárinfáriní.” rináriníyíriní. Ayí yumí seyíné tñí nawíní imóníro fíwí niga oemeaneyíniro xwíyífá nepa re riníñípi, “Pí pí fíwí ámaéne yarínwápi Gorixo ananí ayá nínearímíxiri yokwarímí neaiipaxíriní.” riníñípi wí gí dñí tñí ikweakwímí ríro “Jisasi Kiraisoni negí Ámíná ínimi wuríníwáomani.” ríro yarígfá enagi nání ení ríremíxí e seairiníni.

⁵ Ámíná Gorixo eníiná dání maní pírí wiaíkigfáyo pírí numamóa bíñípi nání seyíné rixa xixeni níjía imónínjagfá aiwí ámi dñí mopíri nání diríri rípi oseaimíni. O negí Isíreríyo Isípíyí añíyo dání éf numíníri nípemeámi nurí aí áamá xfómí dñí níwíkwíró “Xwífá Gorixo neaiapímíni yarínípi oyá dñí tñí aí áamá e ñweagfáyo nurápipaxenemani.” yaiwígfáyo áamá dñí meañe dání wanínímíxíníni.

⁶ Añínají wí eníiná dání ení Gorixo nurípearí xe éríxini síñwí wíníñípi nání re míyaiwí, “Apíni nerí níñwearfna ayí naníriní.” míyaiwí níwiaíkíro fíwí yaníro nání añnamí píni níwíarímí weapígfá enagi nání o gwí ainíxí marfínípaxí imóníníri tñí níjiri sfá áamá níyoní mí ómómíxímí emfáyimi píri umamómígníni sfá yináñe ñwiráriníni.

⁷ Eníiná áamá Sodomí ñweáyí tñí Gomora ñweáyí tñí añí apiaúmi axí e ikwíroníñíyo ñweagfáyí tñí ení axípi ayíñíñí piaxí weánípaxí

imóniñipi nero Gorixo ámá nimixiríná ayf api érxixinri wipimóniñipi mé ikweakwímf nero wigf diñf tñi fwf sipi imónariñipi niga warinagfa nani nene sinwepigf neaiinfa nani pirf numamoríná rfa ápiawf anñf iníná wearinipi nímamówárenapiri ayo rfa niniri pikiniginini.

⁸ Gorixo nene sinwepigf e neaiñf enagi aiwi ayf yagfapa ámá yumí seyfné tñi nawini imónigfáyf axipi nero wigf sipi oriñá winarigfapi mimáyo nitinriñipimi dáni fwf aga piaxf ayá wí weánariñipi iniro “Ámá womi inimi wurinipaxf míneaimónariní.” riro añfnami dñf seáyimi imónigfáyo riperirf umero yarigfáriní.

⁹ E yarínagfa aí añfnajf Maikoroyi rininjo —O añfnajf niyoni seáyí e wimóniñorini. O eníná obo tñi Moseso piyomi go go meanrifeninoniri xwiyfá ximiximf niniri niriniríná o añfnajf seáyí e imóniñf wo enagi aiwi ayá nepearimáná “Niñwaninoní ení eánináoni anani obomí xwiyfá rfa tñf umearipaxonirini.” miyaiwí “Gorixo xewaninoní mixf rirfwiniginí.” uriniginini.

¹⁰ Ayá nepearimáná murinñf enagi aí ámá yumí seyfné tñi nawini imónigfáyf amipi wiwaninñyf majfá imónigfápi nani anani ikayfwf meararigfáriní. E nerí aí wigf nijfá imónigfápi nanwíyf —Ayf diñf rfa xeyaninñyfrini. Nanwíyf diñf menjwípepa nerí nijfá ámá imónarigfápi marfái, xegf bi imónariñipa ámá ayf ení axipini nero wigf nijfá api imónarigfáriní. Apimi dánini wiwaninñyf xwirfá ikixenarigfáriní.

¹¹ Sfá wíyi ayf majfá wórinfá enagi nani awe! Ayf eníná Keno “Nioni Gorixomí anani inimi owurínimíni.” miyaiwí nerfná enípa axipi yarigfáriní. Eníná ámá Beramoyi rininjo —O “Nigwí nioni bi minimúropa oeni.” yaiwiagorini. O “Ámá wí nigwí niapáná pí pí nifápi nioni wí mimúro nemfíni.” niyaiwirfná xewaninjo yapf néwapinri yagfpa ayf ení axipí oyaneyinro nani siní mé igwfá urfirinarigfáriní. Eníná ámá Koraoyi rininjoayf ámá Gorixo rípeañowami arfá miwí nero urakínanro yarínagfa nani anfnimixinípa ayf ení axipinñf e yarigfáriní.

¹² Ámá nioní seararinñyf pinñf imónigfáyf marfái, sa ripini ripini imóniñoi. Seyfné ámá giyf giyf sinwí níneaniróná “Awí eánigfáyf xixeni diñf sipi inarigfáyfrani?” oneaiiwípoynri awí neánro aiwá narfná ámá ayf ipi akwinfnáni riwonáná ewé sixf núrori xwirfá ikixenarinípa ámá ayf axipi e nimóniro nani xwirfá seaikixepaxí imóniñoi. Ayf seyfné tñi nawini aiwá níniróná Gorixo nani wáyf bi mwiní wiwaninñf nánini diñf nimóniro sa úrapí yarínagfa nani seararinini. “Agwí api iniá eani nani irfáriní.” yaiwiarfná iniá meapa nerí imñf nerfná agwí nifraimi warinípa axipi e imónigfáyfrini. Ámá ayf íkfá sogwí ná weariníná aí anñf oxí roarinagí nani niyoarí emí móáná urf biaú enípi imóniñyfnñf imóniñoi.

¹³ Rawirawá imeamfkwf nerfná reakfkwíi nwirárinípa ámá ayf wigf piaxf weánipaxipi neróná axipi apinñf yarigfáriní. Ámá ayf sinñf añf piríyo nemefná ámá ewéyo nímeámi núfasáná rawirawáyo áwinimí enáná xewwími nipemeámi warinípi yapí axipi níseairo yapí seaíwapíyarigfáriní. Ayf aga sfá yidoarinípimi anñf iníná ñweaprfá nani Gorixo ríxa wimixiyinñyfrini.

Jisaso tñi nawini mimónigfáyo Gorixo pirf umamonfá nánirini.

¹⁴⁻¹⁵ Inoko —O Adamomí dání nemeága nuro wé wfúmi dñf wáu emeánigfo, ayf orini. O ámáyo wfá nurókiamorfná re riniginini, “Arfá époyi. Oriñá niwinirfná winfíni. Amínáo ámá nñni wigf egfápi nani xixeni pirf umamómiri nani eri ámá xfo wimónariñipi mixfdarigfáyo wigf

uyínié egíápi nání xwíyíá umeáríminírí nání eri áamá íwí ayini miyarigíáyí xíó nání áamáyo nuríróná sipíni urekárarigíápi nání xwíyíá umeáríminírí nání eri eni nání xegí anínaí díní nímori íá mīropaxí wí tīni weaparíngagi winííni.” ríhínigíni.

16 Áamá nioni seararíngáyí aníngúmí ikaxí rarigíáyíríni. “Omeaneyí.” níwimónírí wé ení óf winaríngípi níxídiro aiwí aníngí miní kíníngí irínarigíáyíríni. Wigí yoí wiwaníngíyí nání símí símí e tīnimearigíáyíríni. Áamáyá amípí íwí urápanyíniro níremeá xwíyíá urepísarigíáyíríni.

Díní sīkíki oníríxinírí uríngí náníríni.

17-18 Gí díní síxí seayíngáyíné, ayí e imóníngagí aí negí Áamíná Jisasi Kiraisoyá wáí wurímeigíáwa xámí ríngíá rípi nání díní oirónaneyí, “Síá yoparíyí tīngíná anwí e enáná áamá wí re epíríáríni. Seáyí e wimóníngíáwami ikayíwí umearíro amípí Goríxo mīwimónaríngípi xídiptírí nání wé ení óf ero epíríáyí imóníptíríáríni.” ríngíápi nání díní oirónaneyí.

19 Áamá ayí Jisasiyá síyikí imóníngáyí nawíní mimóní xíxegíni oimónípoynírí urakiowáriro díní ríá xeyáníngíngí imóníro kwíyí Goríxoyápi mayí imóníro egíáyíríni.

20 Gí díní síxí seayíngáyíné, áamá ayí e imóníngagí aí Jisasiyá síyikí imóníngáyíné nepa imóníngípi díní níwíkwíroróná sīkíki umíxiníro ení eáníngí kwíyíyápi dání Goríxomi ríxíngí urayíro

21 o nene nání díní sipí níwírí neaiíngípi díní síxí aníngí íníro díní níyíminíngí Áamíná Jisasi Kiraiso wá nene neaumíxíngípimi dání imónaníwápi gíní gíná nímeaníárífanírí weníngí nero ngwearo éfíríxiní.

22 Áamá xwíyíá Goríxo nání ríníngípi nání ududí níniro “Aga nepa imóníngípiraní? Yapí imóníngípiraní?” yaiwiaríngíáyó seyíné ayá urímíxíro

23 ámi wíníyo amípí wí ríá tīngí e wenáná apaxí mé meaaríngwápa axípi éf umínaníro nání ero ámi wíníyo ayá nurímíxírí aí seyíné rapírapí píyaníngí eaaríngípi tīngí e nání wáyí nero anwí e mupa yaríngíápa wigí íwí yaríngíápi nání wáyí ero éfíríxiní.

Goríxomi seáyí e numeríná ríngí náníríni.

24 Agwí Goríxo seyíné íwí mepa éfíríxinírí pírfí searakípaxí imónírí ríwíyo seyíné xewaníngó níktírí ngwearo ronáná díní nífá níseainírí xwíyíá mímeárínípaxí imóníngáyíné seaimíxípaxí imónírí eno enagí nání

25 re seararíngíni, “Goríxo ná woní oní negí Áamíná Jisasi Kiraiso neaiíngípimi dání yeáyí neayímíxemeango, xwíárfí tīni anína tīni síni mimóníngánáraní, agwírání, ná ríwíyo ínínáraní, níktírí ngwearí aga seáyí émi imóníngó imónírí ení eáníngí imónírí néní tígíáyó níyoní seáyí e wimónírí eno, ayí ná woní oní enagí nání seáyí e uméwaníngíni.” seararíngíni. “E éwaníngíni.” nímonaríni.

Oríŋá Jono niwiniŋí wfá wómixiniŋpí.

Rfáwamiŋí rípi, “Wfá wómixiniŋpí” riniŋpí Jono eanŋpíriŋí. O Jisaso wiepisagowa worini. Jisaso ríxa anŋnamí niŋweanŋí ríxa xweyanŋí nerí piŋŋwí bimi xegí yoŋ Patimosiyí riniŋpími gwí ŋweanŋá Goríxo oríŋá upáráná Jisasomi siŋwí winiŋí anŋnamí nání niŋweyanŋí amípí Goríxo tŋí e imóniŋpí siŋwí winiŋí amípí rfáwamiŋí xwíá rírími imóniŋpí siŋwí winiŋí Jisaso Setenomi xopírárí wíŋfápi siŋwí winiŋí nerí nání rfáwamiŋí rípi niriŋí eanŋigini. Siyikí Jisasoyá fá rípiŋfáŋí re oyaiwípoyiniŋí niriŋí eanŋigini, “Agwí ríná xeanŋí neaimaariŋagí aiwí áamá e neairo Goríxomi símí tŋí wiro yaríŋfáyo o anípa wimixiniŋí eŋagí nání nene ení pírániŋí niŋfáŋíŋpími dání xopíráríŋí owianeyí.” oyaiwípoyiniŋí niriŋí eanŋigini.

¹ Xwiyí fá re niriŋí eaniŋpí, ayí amípí rfáwamiŋí anŋwí e nimóniŋfápi nání Jisasi Kiraiso siŋáni nimixiriŋí wíá wómixiniŋpí. Goríxo áamá xíomi xináiwaniŋí nimóniŋro omiŋí wiiariŋfáyo wíá owómixiniŋí wíwapiŋpíriŋí. Api Jisaso xíomi omiŋí wiiariŋfáyo Jonoyí riniŋo tŋí e nání anŋnájí xíoyáo uowárenapána oríŋá ikaxí uríŋpíriŋí.

² Api winiŋí niŋpíni xwiyí fá Goríxo uríŋpíriŋí, Jisasi Kiraiso woákíkiŋí wíŋpíriŋí, api niŋpíni Jono áwaní xixeni rowiáronŋíriŋí.

³ Amípí api ríxa anŋwí e nimóniŋfá eŋagí nání áamá xwiyí fá re wíá omixiniŋpí fá rófá gíyí gíyí yayí anŋnamí daniŋí imóniŋpí winiŋí áamá rfáwamiŋí re niriŋí eaniŋpí fá roariŋagí arí fá niwiro xídí fá gíyí gíyí yayí anŋnamí daniŋí imóniŋpí winiŋí eníŋíriŋí.

Jono Jisasoyá siyikí imóniŋfáŋí wé wíúmi daniŋí waú nání payí eanŋí naniŋí.

⁴ Jononi Jisasoyá siyikí wé wíúmi daniŋí waú Esia piropeniŋfáyo ŋweagíŋí fá nání rfáwamiŋí rípi eanŋíriŋí. Goríxo —O aníŋí íníná ŋweanŋorini. Eníná dání ŋweariŋí siní agwí ŋweariŋí ná rfáwamiŋí aníŋí ŋweariŋí eníŋíriŋí. O wá seawianiŋí niŋwayíroniŋro ŋweapíriŋí nání seaiŋí éwiniŋíriŋí. Kwíyí fá wé wíúmi daniŋí waú íkwianŋwí seáyí e imóniŋfáŋí Goríxo éfí ŋweane ŋweagíŋí ení wá seawianiŋí niŋwayíroniŋro ŋweapíriŋí nání seaiŋí éwiniŋíriŋí.

⁵ Jisasi Kiraiso —O Goríxo gí íwo áamáyo wíwapiŋíriŋíriŋí uowárenapána xixeni niŋpíni niŋyárimí miŋí winiŋorini. Áamá xwáriŋpáyo dání wíáŋíniŋeapíŋí fá nání xámí wíáŋíniŋeanŋorini. Míxí ináyí xwíá rírími ŋweagíŋí niŋyoní seáyí e wimóniŋorini. O ení wá seawianiŋí niŋwayíroniŋro ŋweapíriŋí nání seaiŋí éwiniŋíriŋí. Omi —O daniŋí síxí niŋneayiriŋí negí íwí yaríŋwápi yokwarímiŋí neaiminiŋí nání nerí fá xewaníŋo niŋperíŋpími dání gwíniŋíŋí nearoayíronŋorini.

⁶ Áamá oyá xwioxíyo ŋweaaníwaéne neaimixiriŋí xano Goríxoyá apaxíŋpániŋí imóniŋfáŋí xí tŋí e ananiŋí páwariŋfáŋí fá nene ení ananiŋí páwipaxene neaimixiriŋí eŋorini. Omi aníŋí miní íníná níniŋí seáyí e umero íniniŋí wuríniŋro éfíriŋíriŋí. Api e imóniŋfáŋíriŋí.

⁷ Ai, o agwí tŋíni wéŋíniŋagí áamá níniŋí siŋwí winiŋro omi piŋigíŋí fá ení siŋwí winiŋro epíŋíriŋí. Xwíá rírími áamá gwí wíŋí wíŋí níniŋí omi siŋwí niŋwiniŋro ŋwí numieáa upíŋíriŋí. Ayí nepariniŋí. Xixeniŋí e imóniŋfáŋíriŋí.

8 Ámíná Gorìxo re rarìní, “Nionì anìjé pírí tìjweañáonìrìní. Enìná dání ñwearì sìnì agwí ñwearì ná ríwíyo anìjé ñwearì emfáonìrìní. Wa nionì t́nì xìxèní mimóní enjé sìxí eánìjéañáonìrìní.” rarìní.

Jono Kiraisomì orìjé tewínìjé nánìrìní.

9 Jononì —Nionì segí sérìxímeá wonìrìní. Jisaso t́nì nawínì níkárinìrìjípimì dání ŕnìjé seáímeaarìjépa nionì enì nímeari oyá xwioxíyo ñweaarìgíápa nionì enì ñwearì xeanìjé xwámámí wiarìgíápa nionì enì axípi e wirì yarìjéañáonìrìní. Nionì Gorìxoyá xwíyíá wáf urìrì Jisaso Gorìxo nánì neaíwapìyìjípì áwanjé urìrì yarìjéagì nánì pírìjéwí Patìmosiyì rarìgíápimì dání gwí nìyíáná nìjweañásáná

10 śfá Ámínáo nánì kíkíá ñweaarìjéwá wíyimì Gorìxoyá kwíyípi nìxìxéronáná ŕfaiwá bì ŕwímì dání pékákí nìrìrìrìrìjé enjé t́nì ŕnìjéagì aŕfá re wìjéanìgìní,

11 “Orìjé joxì tewínìrìpi bìkwí wìnamì ŕwamìjé nearì ámá sìyìkí Jisasoyá imónìgíá wé ẃúmì dání wáú imónìgíáyí nánì —Wígì anjéyí xegí yoí t́yírìní. Epesasi t́nì Sìmena t́nì Pegamamì t́nì Taiataira t́nì Sadisì t́nì Pìradepia t́nì Reodisia t́nì ayírìní. Anjé ayí ayí t́jé e nánì wiowárìrìxìní.” ŕnìjéagì aŕfá e nìwirì

12 manjé e nìrarìjépámì sìjéwí owìnimìrìrì níkinìmónìrì wenìjé éáyí wìnìjéanìgìní. Śjé gorí t́nì íkwianjéwí imìxìnìjé wé ẃúmì dání wáú uyíwí ñwirárìpírífa nánì mídìmídání éfì nuráràrìnìga punìjéagì nìwìrìrì

13 íkwianjéwí éfì nuráràrìnìga punìjéyo áwìnimì ámánìjé imónìjé wo ronjéagì wìnìjéanìgìní. O rapìrapì sepiá s̀kwí ayo t́nì rítí inìjé wú yìnrì irìkwínìjé śjé gorí t́nì imìxìnìjépi xegí úpìkwíyo xwìnamìyáiwí irónìrì nemáná ronjéagì wìnìjéanìgìní.

14 Xegí mìjé t́nì d́fá t́nì aṕfá nìwerf́nà sipìsipì f́ánìjé aṕfá xaíwí weárìrì xegí sìjéwí enì ŕfá ápiáwínìjé werì

15 xegí s̀kwí kapá awíaxí ŕfá xaíwí nìnrìf́nà s̀jé inìjéyí xìxíeá inarìjépa axípi e imónìrì manjé oyáyo dání nìrìrìf́nà inìjé iyakwí nìdìrorf́nà rurìwí rarìjépa axípi rìrì yarìjéagì wìnìjéanìgìní.

16 O s̀jé wé ẃúmì dání wáú wé náú t́nì áríwí xìrìrì kirá mìxí nánì mídìmídání jéwá yìnrì bá xegí manjéyo dání peyearì xegí śmìmanjé sogwí xaíwí nanìrìf́nà anarìjépa axípi e anìrì yarìjéagì enì wìnìjéanìgìní.

17 Nionì omì sìjéwí e nìwìnrìf́nà xegí s̀kwí t́jé e nìperf́nìjé wéagì aiwì o wé náú seáyì e nìnikwiárìrì re nìrìjéanìgìní, “Joxì wáyí m̀sìnìpanì. Nionì pírí tìjweañáonì

18 anìjé s̀jé jéweañáonìrìní. Nionì rìxa penjéonì aí sìnì piyí mimóní rìxa anìjé íníná jéweámífa nánì s̀jé imónìjéní. Nionì kí ámá anìnrìpírífa nánìpi xìrìrì piyìjé siwí anjéyo jéweagíáyo úkwìowárìmfápi nánì xìrìrì enjìní.

19 Ayìnanì joxì sìjéwí nanìf́pi nánì ŕwamìjé earì amìpí agwí ríná imónìjépi nánì ŕwamìjé earì amìpí agwí ríná imónìjépimì ŕwíyo imónìnfápi nánì ŕwamìjé earì eì.

20 S̀jé wé ẃúmì dání wáú wé náú t́nì xìrìjéagì nanìrì uyíwí íkwìárìpírífa nánì íkwianjéwí śjé gorí t́nì imìxìnìjé wé ẃúmì dání wáú wenjéagì wìnrì éfìpi, inìmì simónìf́pi m̀kìpi rìpìrìní. S̀jé wé ẃúmì dání wáú ayí Jisasoyá sìyìkí wé ẃúmì dání wáú imónìgíáyíyá anjéanajowa nánìrìní. Uyíwí nánì íkwianjéwí imìxìnìjé wé ẃúmì dání wáú ayí Jisasoyá sìyìkí wé ẃúmì dání wáú imónìgíáyí apì nánìrìní.

2

Anf Epesasiyo siyikf xfoyáyo nání xwiyfá uríjé náníríní.

1 “Siyikf nioniyá Epesasiyo ηweagfáyíyá anfnajomi rfwamíjé rípi neari miní wíríxíní, ‘Sínj wé wfúmí dánj waú wé náú tñní áríwí xírírí íkwianjwí uyfíwí ikwiáripfírfá nání sfjá gorí tñní imíxíníjé wé wfúmí dánj waú éf nuráráriníga punjyo áwíní e anf emerí yaríjé re ríjé urfíríxíní,

2 “Amípi joxí éfpi nípiní nání nioní níjé imóníjé. Aníjé miní erí xwámámí wirí yaríjépi nání nioní níjé imóníjé. ‘Ámá sípíyo ananí oumímínímíní.’ yaiwipaxí mimóníjépi nání ení níjé imóníjé. Ámá wáf wurímeiarígfá wa mimónípa nero aí ‘None ení wáf wurímeiaríjéwáoneríní.’ rínarígfáwamí joxí díjé adadé níwirí iwamfó níwíwapíyíríjépipímí dání yapí rímeiarígfáwa enjagá wíníjépi nání ení níjé imóníjé.

3 Joxí nioní níxídaríjagí nání ámá wí xeaníjé siarfná díjé síxí nínrí xwámámí níwirfná aníjé bí mísínípa enjépi nání ení nioní níjé.

4 E nírirírí aí rípiní míxí bí orírímíní. Eníjé joxí iwamfó díjé nínikwírorfná díjé síxí níyagípa agwí síní axípi díjé síxí míníyíní.

5 Xámí né+sáná óreámíojépi nání díjé nísínírí sípí agwí yaríjépi rfwámíní nímamorí xámí síní píráníjé díjé nínikwírorfná yagípa ámí axípi éíríxíní. E mepa nerfnáyí, nioní níbirí joxí nísímearfna joxíyá íkwianjwí uyfíwí nání éf ráráriníe dání emí mímeámí emfáriní. Joxí níkinímónírí nísánírí mepa éánáyí, e emfáriní.

6 Nioní míxí e nírirírí aíwí joxí yaríjé rípi nanjéríní. Ámá uyfní yarígfá Nikorasomí xídarígfáyí yarígfápi nání joxí sfmí rfníjé sínaríjépi nanjéríní. Nioní ení nínaríjéríní.

7 Arfá tíjéoxí enjánáyí, xwiyfá Goríxoyá kwíyípi siyikf nioniyá imónígfáyo uraríjé rípi arfá ókiarí umónei. Ámá amípi sípí xfómi wímeámínírí éyí xopírárí wíaríjé go go íkfá díjé níyímíjé íníná ηweapfírfá nání meaarígfána —Ana, ayí Goríxoyá omíjéyo anfnamí roní. Ana xe odanínírí síjwí wínímfáriní.” ríjé. nírirí rfwamíjé éáíríxíní.

Anf Simenayo siyikf xfoyáyo nání xwiyfá uríjé náníríní.

8 “Siyikf nioniyá Símena ηweagfáyíyá anfnajomi rfwamíjé re neari wíríxíní, ‘Pírí tíjéweano —O píyí eno aí ámí síjé ηweanoríní. O re ríjé urfíríxíní,

9 “Xeaníjé rfá tíjé joxí símeaaríjépi nání nioní níjé. Dfíwí íkeamónaríjépi nání ení nioní níjé. E nírirírí aí amípi nanjé díjé níkwíroarígfáyo wíimfápi wí mírímúroñoxíríní. Ámá wí —Ayí ‘Júdayeneríní.’ níriníro aíwí nepa xíxeni Júdayí imónígfáyímaní. ‘Goríxomí yayí umeanírane nání awí éánaríjéwíní.’ níriníro aí surfmá nero obomí xídarígfáyéríní. Ayí ikayfíwí seameararígfápi nání ení nioní níjé imóníjé.

10 Xeaníjé nísímearfna rfníjé sínínípi nání wáyí mepa éíríxíní. Arfá ní. Seteno ‘Jíjasomí xídarígfáyí enjé neáníro xídípíríreó? Iwamfó owíwapíyímíní.’ yaiwíaríjagí nání xegí ámá imónígfáyí xfoyá díjé tñní segí wíyo fá níseaxero gwí anfíyo níseanjwíríríro sfá wé wúkaú núkaúmíní xeaníjé níseaikára upfírfáriní. Xeaníjé níseaikára warfná wíyfné míjé wínípfírfá aíwí aníjé díjé nínikwíroro níxídfíríxíní. E nerfnáyí, amínanjwí ámá díjé níyímíjé tígfá nímoníro íníná ηweapfírfá nání dfkínípfírfápi anípa níseaiapímfáriní.

11 Ámá arfá tígáyíné enánáyí, xwíyá Goríxoyá kwíyípi nioniyá siyikí imónigfáyo urarínjé rípi arfá ókiarí umónipoyí. Ámá nioní nixídarínjagfá nání xeanínjé wímeáfíyí, ayí nioní píní m+níwíarí síní n+níxídarínjépi dání xeanínjé wíarígíyáyo xopírárínjé wíáfíyí Goríxo ámá sípíyí rfá xwérími ikeaaráná ayí tíní nawíní rínjé Ámí bí Pepírífápiyí rínjépi wí meapírífámani.” rínjé. nírírí rfwamínjé nearí wíríxíní.

Anjé Pegamamiyo siyikí xfoyáyo nání xwíyá urínjé náníríní.

12 “Joxí siyikí nioniyá Pegamamí ηweagfáyíyá anjé najomí rfwamínjé re nearí wíowáríríxíní, ‘Kirá mídímídání ηwá yínjépa ténjé re rínjé uríríxíní,

13 “Nioní díxí ηweane nání níjé imónínjé. E ηweagfáyí obaxí Setenomi xídarínjagfá nání anjé o seáyí e wimóníje, ayí joxí ηweaneríní. Xámí segí wo, Adipaso —O ámáyo nioní enápi nání wáf nuríríná xixení nuriyagoríní. O anjé Seteno seáyí e wimónínjé apimí e nuríísáná múnjé wínfagí aiwí seyíné wí dínjé níkwíroarígífápi emí mímó dínjé síxí níníyíro xaíwí fá níxírínjé.

14 E nírírírí aí xwíyá nioní míxí rírípaxí bí imóníní. Segí wí mímóní wáf rókiamoagí Beramoyí rínjé —O eníná Isíreriyo yapí owíwapíyímínírí nání émáfí míxí ináyí Berakomí re uréwapíyayínjé, ‘Isíreríyí fíwí nero nanwí ηwáfápi nání rídíyowá yarígífápi níro fíwí ínro éfíríxínírí nání e wíwapíyí. E wíwapíyí.’ uréwapíyayínjé. O enjépi agwí segí wí fá níxíríro axípi e seaíwapíyarínjagfá nání míxí searípaxí imóníní.

15 Eníná mímóní wáf rókiamoagí Beramo Isíreriyo wíwapíyíaná dínjé fá níxíríro fíwí yagífápa segí wí ení Nikoraso seaíwapíyarínjépi dínjé fá níxíríro fíwí axípi yarínjé.

16 Ayínání ámá e yarígáyíné rfwímíní nímamoro éfíríxíní. E mepa nerónáyí, nioní síní mé seyíné ténjé e nání níbírí ámá apimí arfíki xídarígíyí kirá gí manjéyo dání peyeaarínjépa téní míxí wímíaríní.

17 Arfá tígáyíné enánáyí, xwíyá Goríxoyá kwíyípi siyikí nioniyá imónigfáyo urarínjé rípi arfá ókiarí umónipoyí. Ámá nioní nixídarígíyí ámá wí fíwí oépoyínírí wíwapíyíagfá aiwí arfá míwí nioní anjé n+níxídarínjépi dání ayo xopírárínjé wífá go gomí nioní aiwá anjénamí dánjé agwí píní wenjé bí múní wirí síjé kirínasí wo —Síjé yo sí síjé ámá meáoní níjé imónínjépi rfwamínjé ηwírárínjé. Síjé o múní wirí emíaríní.” rínjé. nírírí rfwamínjé nearí wíríxíní.

Anjé Taiatairayo siyikí xfoyáyo nání xwíyá urínjé náníríní.

18 “Joxí siyikí nioniyá imónigfá Taiatairayo ηweagfáyíyá anjé najomí rfwamínjé re nearí wíowáríríxíní, ‘Goríxomí xewaxo, xegí síjéwí rfá ápiáwínjé werí xegí síkwí kapá awíaxíyí xíxíeá inarínjépa imónírí enjé re rínjé uríríxíní,

19 “Nioní joxí yarínjépi nání níjé imónínjé. Joxí dínjé síxí níyírí dínjé níkwírorí ámáyo arírá wirí xeanínjé siarígífápi xwámámí wirí yarínjépi nání níjé imónínjé. Síjé iwámíó dínjé níníkwíroríná yagípímí ríxa nímúrorí seáyí e yarínjépi nání ení níjé imónínjé.

20 E nírírírí aí rípi nání míxí rírípaxí imóníní. Joxí apíxí Jeseberíyí rínjé —Í wí mímónípa nerí aí ‘Wfá rókiamoarínjé. rínarínjé. Í ámá nioní dínjé níníkwíroro nání gí inókinjé nímoníro omúnjé níarígíyáyo sípíní n+wíwapíya nurí xaríxarí níméra warínjagí nání ayí fíwí ínro nanwí wigí ηwáfápi nání rídíyowá injépi níro yarínjé. Ímí numímínírí xe owíwapíyínírí síjéwí wínarínjé enjépi nání míxí rírípaxí imóníní.

21 Í xegí fẁf yariṅpì rẁfìmìni nìmamori kikiá éwìniḡìniṅ xē bì tñni oṅweaniṅ sìnẁf wìnìṅá eṅagì aiwì xegí fẁf ámá wí tñni inariṅpì ‘Bì pñni owiárimìni.’ mìwimónarìniṅ.

22 Aríá eì. Nioniyá dìnṅ tñni í sìmìxí xáiwí werì ámá í tñni fẁf inariḡíáyo xeanìṅ xwé wímearì enfárinì. fẁf í wíwapiyariṅpì rẁfìmìni nìmamoro kikiá méánáyí, e wikárimfárinì.

23 Ámá ímì nìxídirò náni xegí niaíwìniṅ imónìḡíáyo enì sìmìarí nìwiri pikímfárinì. Nionì e wíáná sìyikí nioniyá imónìḡíá nñnyí nìjía re imónìpírfárinì, ‘Ámá xwioxíyo dánì pí dìnṅ morì pí náni wimónarì yariṅpì adadí wiarìṅ, ayí orfanì?’ niaiwipírfárinì. Seyíné woxìni woxìni sípì segí egíapì tñni xìxenì pírì seamamómfárinì.

24 E nìsearìrì aí apìxí í wíwapiyariṅpìmì mìxídarìḡíá Taiataira ṅweagíá wiyíné bì osearìmìni. Seyíné xwíyíá ámá wí ‘Seteno nearéwapiyariṅ ná ìnimì imónìṅpìrìni.’ rarìḡíápìmì aríá mìwìḡíáyínerìni. Seyíné sekaxí xámì searìṅpìmì ámì bì nìsearìrì ìkwìkwarìmì seaimiméni.

25 Sekaxí ámì bì ìkwìkwarìmì mìseaipe emí eṅagì aiwì nionì nìniḡídiróná íá xìrarìḡíápìni ananì nionì weapìmfáé náni anìṅf miní nìxìra úfrixìni.

26 Ámá apìxí í wíwapiyimìniṅ yariṅpìmì mìxídiròpa nero nioniyá urìṅpìmìni yoparí imóníe náni nìxída nurìṅpìmì dánì ímì xopìrárìniṅ wíá gíyí gíyo seáyì e wimìximfárinì. Émáyo —Ayí ‘Gorìxomì sìmāṅwíyónìṅ ìnimì wurìnanìmèwìni.’ rarìḡíáyírinì. Ayo seáyì e nìwimónìro umēṅweapírfá náni seáyì e wimìximfárinì.

27 Gí ápo nionì seáyì e nimónìrì ámáyo umēṅweámíá náni nimìxìṅpà nionì ámá xopìrárì wíáyo enì axípì seáyì e wimìxáná émáyo numēṅwearóná xwáríá sìxí xwíá tñni imìxìniṅpì ainìxí tñni pírì uyìkieááná yuní ìkìxenarìṅpà ainìxí tñni nìxìrìmáná umēṅweaṅáná māṅyìo wí pírì wiaìkipaxí imónìpírfámani.

28 Xopìrárìniṅ wíá gíyí gíyo sìnṅ ímiáo enì mìnì wimfárinì.

29 Aríá tíḡíáyíné eṅánáyí, xwíyíá Gorìxoyá kwíyí sìyikí nioniyá imónìḡíáyo urarìṅf rìpì aríá ókiarí umónìpoyí.” rìṅoi.’ nìrìrì rẁwamìṅf nearì wíowárìrìxìni.

3

Aní Sadisìyo sìyikí xíoyáyo náni xwíyíá urìṅf nánìrìni.

1 “Joxì sìyikí nioniyá Sadisìyo ṅweagíáyíyá aníṅajomì rẁwamìṅf re nearì wíowárìrìxìni, ‘Kwíyí Gorìxoyá wé wíúmì dánṅf wáú tñni sìnṅf wé wíúmì dánṅf wáú tñni apiaú tñṅo re rìṅoi urìrìxìni, “Nionì joxì yariṅpì náni nìjía imónìṅpìni. Seyíné náni wa re rarìḡíárinì, ‘Jisasoyá sìyikí imónìḡíá ayí sìnṅ dìnṅf nìwìkwíroro náni sìnṅniṅf imónìṅoi.’ rarìṅagíá aí seyíné rìxa peá nìnimoro náni dìnṅf nìkwíroarìḡíápì rìxa ìkwíkwí yini.

2 Nionì nìniḡídirò neróná gí ápo Gorìxo ‘Apì neróná wé rónìṅf yariṅoi.’ wimónarìṅpì tñni xìxenì mēpa nero náni sánìṅf wegíáyíné, seyíné rìxa nìwiápìnìmēaro segí xámì pírániṅf yagíá samìṅf nìwerì anìpá imónìmìniṅf yariṅpì ámì dìnṅf aumaúmì nìnìro eṅf sìxí eámìxìnípoyì.

3 Xámì nionì náni aríá nìwiríná dìnṅf nìkwírogíápì ámì dìnṅf oseainìni. Apimì nìxídiróná segí fẁf yarìḡíápì rẁfìmìni mamófrìxìni. Sánìṅf wegíe dánì mìwiápìnìmēapa éánáyí, nionì ámá fẁf meámìniṅf barìḡíáyí yapì nìbìrì maiwí ṅweagíámì seaimeámìniṅf yaríná nìjía wí re imónìpírfámani, ‘O ìná bìnìrìfēniṅoi?’ yaiwipírfámani.

⁴ E nìsearìrì aí Sadisiyo ṅweagíá wiyíné nionì píránìṅfì nìnìxíḍìró nánì fíwí mé neróná segí rapìrapí kíyínìṅfì mórìmìxarìgíáyínerìnì. Seyíné áríní wí sinì ṅweaṅoì. Seyíné rapìrapí apíá wení nìyínìmáná nionì t́nì nawínì aṅfì yaníwárìnì. Seyíné nionì píránìṅfì nìnìxíḍìrìṅfìyo dání e epaxí imónìpíríá enagí nánì rarìṅfì.

⁵ Ámá nionì nìnìxíḍìróná peá mìnìmó xopìrárìṅfì wíá gíyí gíyo nionì rapìrapí apíá wení rúnìṅfì imónìṅfìyí uyírìrì wigí yoí íkwí ámá ðìṅfì nìyìmìṅfì imónìṅfì íníná ṅweapíríá nánì yoí ṅwìrárìṅfìnamì ṅwìrárìṅfìpì míkwrìpa erì gí ápo t́nì xegí aṅfìnajowa t́nì sṅwí anìgíe dání ‘Ayí gí ámárinì.’ urìrì emíárìnì.

⁶ Aríá t́gíáyíné enánáyí, xwíyíá Gorìxoyá kwíyìpì sṅyìkí nionìyá imónìgíáyo urarìṅfì rìpì aríá ókiarí umónìpoyì.” rìṅoì.’ nìrìrì ríwamìṅfì eáìrìxìnì.

Àṅfì Piradepiayo sṅyìkí xóoyáyo nánì xwíyíá urìṅfì nánìrìnì.

⁷ “Joxì sṅyìkí nionìyá Piradepiayo ṅweagíáyíyá aṅfìnajomì ríwamìṅfì re nearì wiowárìrìxìnì, ‘Xewìnì aga xegí bì imónìrì nepaxìṅfì imónìrì eno —O kí mìxí ináyí Depito eníná íá xìrìṅfìpa aṅfì sṅfìyo ṅweapíríá nánì íá xìrìṅorìnì. O íkwíáná ámá wo ówaní yáripaxí menìnì. O ówaní yáraná ámá wo íkwipaxí menìnì. O re rìṅoì urírìxìnì,

⁸ “Amìpì seyíné yarìgíápì nánì nionì nìj́árìnì. Ení xwapí meánìgíáyíné nìmónìro aí xwíyíá nionìyápi xaiwí íá nìxìrìro xeanìṅfì seaikáraná ‘Jìsa-somì xídarìgíáyí wienemanì.’ murìpa egíá enagí nánì segí símìmaní ríwámìnì nionì aṅfì ówaní ámá wo mìyáripaxí imónìṅfìna seaikwíárìárìnì.

⁹ Ámá ‘Gorìxomì yayí oumeanìrane nánì awí eánarìṅwìnì.’ nìrìnìro aí surímá nero Setenomì xídarìgíáyí —Ayí nepa Judayí mimónìpa nero aiwì yapí nìrìro ‘Judayí wienerìnì.’ rarìgíáyìrìnì. Ayí nionìyá ðìṅfìyo dání nìbìro wauní nìseaikárìnìro segí síkwí t́ṅfì e nìpíkínìmearo nìj́á re imónìpíríárìnì, ‘Ámá t́yí o ðìṅfì síxí uyìṅfìrìnì.’ Nìj́á e imónìpíríárìnì.

¹⁰ Seyíné xwíyíá ‘Ámá xeanìṅfì seaítápìmì xwámámí nìwìro anìṅfì nìxíḍìfíxìnì.’ searìṅápì píránìṅfì íá nìxìra warìṅagíá nánì nionì xeanìṅfì ríá t́ṅfì ámá xwíá rìrì nìrìmìnì ṅweagíá nìyonì iwamíó wíwapìyìnì nánì wímeaníápìmì dání seyíné seamìxeámíárìnì.

¹¹ Nionì sinì mé nìbìrì seaímeámíá enagí nánì wa segí amìnanṅwí ðìṅfì nìyìmìṅfì íníná ṅweapíríá nánì ðíkínìpíríápì seapírìpírìxìnìrì nionì nìnìxíḍìróná íá xìrarìgíápì anìṅfì miní píránìṅfì íá xìrìrìxìnì.

¹² Ámá nionì nìnìxíḍìróná xopìrárì wíá gíyí gíyo nionì nìmearì gí ápo Gorìxoyá aṅfì ṅwíáiwámì íkíá xwíyíánìṅfì oranìáráná ámì iwámì dání wí peyepíríámanì. Ayo gí ápo Gorìxoyá yoípi ṅwìrárìrì aṅfì o ṅweaṅpìyá —Aṅfì apì Jerusaremì Sṅfìpìyì rìnìṅfìrìnì. O t́ṅfì e aṅfìnamì dání wepínìfápìrìnì. Apìyá yoí ṅwìrárìrì emíárìnì.

¹³ Aríá t́gíáyíné enánáyí, xwíyíá Gorìxoyá kwíyìpì sṅyìkí nionìyá imónìgíáyo urarìṅfìpì aríá ókiarí umónìpoyì.” rìṅoì.’ nìrìrì ríwamìṅfì nearì wiowárìrìxìnì.

Àṅfì Reodisiayo sṅyìkí xóoyáyo nánì xwíyíá urìṅfì nánìrìnì.

¹⁴ “Joxì sṅyìkí nionìyá Reodisiayo ṅweagíáyíyá aṅfìnajomì ríwamìṅfì re nearì wiowárìrìxìnì, ‘Nepaxìṅfì imónìṅo —O Gorìxo ámáyo xóo imónìṅfìpì nánì wíwapìyìwìnìgìnìrì uowárènapìṅfìpì nepánì wíwapìyìrì xìxenì nìpìnì yárrì enorìnì. O amìpì nìpìnì Gorìxo imìxìṅfìpì míkí ìkìṅorìnì. O re rìṅoì urírìxìnì,

15 “Amí pí seyíné yaríḡfápi nání nioní níḡfáríní. Sogwí dínḡ yí-narínḡpánínḡ yaríḡfáyíné, seyíné ríá sínínḡ nímoníro nioní aga píránínḡ míníxíḡdipa yaríḡfáríní. E nísearírí aí imínḡ rárínḡnínḡ nímoníro anínḡníní dínḡ peá nínímore ení míyaríḡfáríní. Sa sogwí dínḡ yí-narínḡpánínḡ yaríḡfáríní. Seyíné ríá nísinírí síḡwiríyí, imínḡ nírárírí síḡwiríyí, ‘Ayí ananíríní.’ nímonímínírí éfríní.

16 Seyíné ríá mísinípa ero imínḡ mírárípa ero nero sa sogwí dínḡ yí-narínḡpánínḡ yarínḡḡfá nání seyíné ḡí maḡfyo dání emí seaúrímómífáríní.

17 Sewanínḡyíné ‘Amí pí bí míneamúronḡeneríní. Amí pí xwé ayá tíḡwaéneríní. Amí pí aí bí nání míkeamónínḡwíní.’ níriníro aiwí ḡí síḡwíyo dání seyíné imóníḡfá rípi nání aga maḡfá imónínḡo. Sípi imóníro áamá dínḡ sípi seaipaxí imóníro uyípeayí imóníro síḡwí supárínḡ imóníro íkwauyíxí imóníro egíápi nání sewanínḡyíné maḡfá imónínḡḡfá nání

18 nioní seyíné ámí píránínḡ níxíḡdípírfá nání ewayí xwíyíá rípi bí osearímíní, ‘Seyíné amí pí wí mímúróníḡfáyíné imónípírfí nání síḡá ḡorí ríá yeáaná síkí nírxanowimáná awíaxí imónínḡpí bí nioní bí níro áamá síḡwí seanaríná íkwauyíxí enḡḡ níseaníróná ayá seainínḡínírí rapírapí apíá wení yínípirí nání bí bí níro píḡfí síḡwíyo ḡíní níníro síḡwí anípirí nání bí bí níro éfríxíní.’ osearímíní.

19 Ámá nioní dínḡ síxí uyínḡyí píránínḡ oníxíḡḡpoyínírí míxí nurírí síyíkí weaíwápíyarínḡ enḡḡ nání símí níxeadíḡpéníro segí fíwí yaríḡfápi ríwíḡmíní nímamoro éfríxíní.

20 Aríá époyí. Nioní segí xwíoxíyo fíwí éníḡfí bíaríwámíní nírómáná ówanḡ íwanḡ eaaríníní. Ámá ḡo ḡo maḡfá aríá níníro ówanḡ níḡkwíirínáyí, o tíḡfí e nání nípáwírí o tíní yawawí aiwá nawíní naníwíríní.

21 Ámá nioní níníxíḡḡróná xopírárínínḡ wíá ḡíyí ḡíyí nioní xopírárí níwíarímí ḡí ápoyá síá íkwíanḡwínamí xíto tíní ḡweanḡpa ayí ení nioní tíní ḡí síá íkwíanḡwínamí xe níḡwearo áamáyo umeḡweápoynírí síḡwí wínímífáríní.

22 Aríá tíḡfáyíné enánáyí, xwíyíá ḡoríxoyá kwíyípi síyíkí nioníyá imóníḡfáyo urarínḡ rípi aríá ókiarí umónípoyní.” rínḡo.” nírírí ríwamínḡfí nearí wíowáríríxíní.” níriníníníní.

4

Orínḡá níwíníríná anḡnamí ḡoríxo tíḡfí e imónínḡpí wínínḡfí náníríní.

1 Xwíyíá apí ríxa nínírárimáná enáná Jononí wenínḡfí yánfáyí wínínḡaníníní. Anḡnamí anḡfí ówanḡfí wína fíkwíarínínḡḡḡ níwínírí maḡfí xámí pékákínínḡfí rarínḡḡḡ aríá wíá axípa “Amí pí apímí dání ríwíyo nímonínfápi síwá símí nání re nání yapeí.” nírenapíḡḡ aríá níwiríná

2 axíná re eníníníní. ḡoríxoyá kwíyípi níxíxéroníníníní. Níxíxéroáná wenínḡfí éáyí wínínḡaníníní. Míxí ináyíyá síá íkwíanḡwí wína anḡnamí ḡwirárínínḡḡfí wínírí anamí wo éfí ḡweanḡḡfí wínírí enaníníní.

3 Anamí éfí ḡweanḡo xegí imónínḡpí, ayí síḡá awíaxí jasípaí rínínḡpí yaí kíkirorí xwínfá earí yarínḡpa erí síḡá koníríanfíyí rínínḡpí ayíá rírí xwínfá earí yarínḡpa erí enḡ e éfí ḡweanḡḡfí níwínírí opínagwíá síḡá emeráí rínínḡpínínḡfí sowínínḡfí imónínḡpí síá íkwíanḡwí anamí xapíxapí eadíronḡḡfí níwínírí

4 íkwíanḡwí anamí dání ámí obaxí bí 24 imónínḡpí míḡmíḡdání níḡwirárínínḡḡfí punḡḡfí níwínírí áamá ámíná 24 awa rapírapí apíá wení níyínírí amínanḡwí síḡá ḡorí tíní imíxínínḡfí níḡfíkwíánmáná íkwíanḡwí míḡmíḡdání níḡwirárínínḡḡfí punḡpímí níḡweaxa punḡḡfá níwínírí

⁵ Íkwianwí áwinimi enínamí dání ápiawí néra uri ikaxí nira uri akiríwí nira uri yaríñagi níwiniri uyíwí wé wíúmi dání waú —Ayí Goríxoyá kwíyí wé wíúmi dání waú apí nánirini. Ayí siá íkwianwí anamí símimanjímíni ápiáwí wearíñagi níwiniri

⁶ Íkwianwí anamí símimanjímíni bí rawírawáníñí imóníñí bí rirímá síñwí wíñipaxí imóníñípi weñagi níwiniri díní tñí imóníñí waú waú awa agwí ríwámíni síñwíni nírómíxa uri ríwí ríwámíni nírómíxa uri egfáwa áwiní e ñwearo íkwianwínamí midímidáni ñwearo enagfa wíññanigíni.

⁷ Díní tñí imóníñí wíññáwa wo raioníñíñí imóníñípi —Apí pusí sayí xwéríxa míxí yaríñpírini. Apíñíñí imóníñorini. Ámí wo burímákauñíñí imóníñorini. Ámí wo ámá símimanjíníñí iníñorini. Ámí wo apurí nípiþka waríñpíñíñí imóníñorini.

⁸ Awaú awaú awa woní woní íwí wé wíúmi dání wo ero wará nípiñí síñwíni nírómíxa ugíáwarini. Ikwáwíyirani, áríwíyirani, bí píni míwiárfí aníñí miní re nira warígfárini, “Ámíná Goríxo, o ení eáníñí ámá woyápi tñí xixeni mimóníñorini. Eníñá dání ñwearí ríná síni ñwearí ríwéná aníñí ñwearí enforini. Xewíni xegí bí imóníñorini. Aga xegí bí imóníñorini. Oyí, aga xegí bí imóníñorini.”

⁹ Íníná e nira nuro íkwianwí anamí ñweañomi, aníñí imóníñomi seáyí e umero wé íkwianwíyo uñwíráriro yayí wiro éaná

¹⁰ ámá ámíná 24 imónígfá midímidáni éfí ñweagfáwa íkwianwí anamí ñweañomi nupfínímearo wigí amíñawí síñá gorí tñí imíxiniñpí nípiþiro xfo tñí e nímoauróná re urarígfárini,

¹¹ “Negí Ámínáoxi imóniri Nwíáoxi imóniri enoxini, amípi níni enípi imíxínoxí, ayí joxirini. Nípiñí pípimi dání marfáí, joxí simóníñpími dáníni imóniri apimi dání ení síni imóniri ení enagi nání ámá níni joxí seáyí e rímero wé íkwianwíyo ríñwíráriro ‘Ení wíárfí ní múrori eánínoxí, ayí joxirini.’ ríríro sipaxoxirini.” rarígfárini.

5

Jono bíkwí wina nitamínimáná weñagi wíñíñí nánirini.

¹ Íkwianwínamí éfí ñweaño wé náú tñí bíkwí xopemíxiniñí wina —Anamí xegí ríwamíñí neániríná íniríwámíni eániri seáyí ríwámíni eániri eníñarini. Míxí nírinimáná tamíxaríñí wé wíúmi dání biaú tñí ikíyiniñíñí yáriníñnarini. Ana íkwianwínamí éfí ñweaño fá xiríñagi síñwí níwiniri

² ámí síñwí wíñfáyí wíññanigíni. Aníñají wo ríaiwá ení tñí re raríñagi wíññanigíni, “Wé róníñí imóníñí go anani bíkwí ana tamíxiniñpí araríkmí nerí paríþaxí imóníni?” raríñagi wíññanigíni.

³ O ríaiwá e raríñagi aí anínamí ñweagfáyíraní, xwíárfími ñweagfáyíraní, xwíárfími ínimi ñweagfáyíraní, wo bíkwí xopemíxiniñí ana paríþaxíraní, ínimi síñwí wíñþaxíraní, wo mimóníni.

⁴ Nioní ámá wé róníñí imóníñí wo bíkwí ana nípariri ínimi síñwí wíñþaxí imóníñí wo nání þfá megínáríagfa síñwí níwiniri nání nioní ñwí þíyí wírinaríná

⁵ ámíná e ñweagfáyí wo re níriníñigíni, “Joxí ñwí meapaní. Aríá eí. Raioníñíñí imóníño —O xiáwo íríño Judaoyá gwí axírfími dání eweañorini. Míxí ináyí Depitoyá xwíá piaxíyo dání iwiaronorini. O Goríxo tñí xepíxepá níróniro míxí inígfáyo ríxa xopírárfí wíño enagi nání bíkwí anamí tamíxiniñpí anani araríkmí nerí paríþaxíriní.” níriníñigíni.

Jono sipísipí miá womi winíjé nánirini.

⁶ Nioni weníjé éáyí winíjanigini. Sipísipí miá wo —O áamá pikigíóníjé imóníjorini. Siwaní wé wíúmí dání waú eri síjwí wé wíúmí dání waú — Síjwí apí Goríxoyá kwíyí wé wíúmí dání waú xfo xwíá nírímíni wáriníjipi nánirini. Síjwí apí anírí enjorini. O ámináyí ákíjé pánaunáná díní tíní imónígíá waú waú íkwianwína tíní e midímidáni jweanáná xewaníjo íkwianwína tíní e éf ronagí winíjanigini.

⁷ O nurí bíkwi íkwianwínamí jweanoyá wé náúmíni xírínína urápáná re eníjigini.

⁸ Díní tíní imónígíá waú waú awa tñni áminá 24 e níjweaxa pugíáwa —Awa woni woni kitá fá xíríro íkíá díá ríá yeááná díní naní eearíní bí pírerixí síjé gorí tñni imíxíníyo magwí xeáriníjipi —Apí áamá Goríxoyá imónígíáyí xwíyíá xíomi rírímí wiarígíápirini. Apí fá xíríro yarígíáwa tñni sipísipí miá tíní e nupfínímearo

⁹ soní síjé bí níróóná re urígíawixini, “Joxí rípkíáná díxí nupeiríníjipi dání áamá íwí nání gwíniñé jweagíáyí Goríxoyá imónípírfá nání roayíroníjirini. E nerínná áamá gwí wírí wírí níyoní dání wíyo roayíroní píne mfkí xixegíni rarígíá níyoní dáníyí wíyo roayíroní wará xixegíni írigíá níyoní dání wíyo roayíroní wí e wí e gwí mónígíá níyoní dání wíyo roayíroní ení enagí nání bíkwi míxí ríníjéna ananí nurápirí tamíxíníjipi ararfkímí epaxoxirini.

¹⁰ Áamá joxí roayíroníyí negí Njwíáoyá xwioxíyo jweapírfá nání wimíxírí xíoyá apaxípaníjé imónígíáyí o tíní e ananí páwiarígíápa ayí ení páwipaxí imónípírfá nání wimíxírí éf enagí nání ayí seáyí e nimóníro xwíá tíyo umejweapírfáriní.” Soní síjé níróóná e rígwíawixini.

Sipísipí miáomi seáyí e umegíá nánirini.

¹¹ Nioni áamá weníjé éáyí winíjanigini. Íkwianwína tñni díní tíní imónígíá awaú awaú tñni áminá 24 e níjweaxa pugíáwa tñni áwini e jweanáná aníjajé díní nímorí fá ropaxí maríá, aga ayá wí díní mímopaxíyí midímidáni xapíxapí ní mudímoró aga mírónáríjagíá níwínírí wigí maní tñni soní raríjagíá aríá winíjanigini.

¹² Soní níróóná ení tñni re raríjagíá aríá winíjanigini, “Sipísipí miá pikigíó, áamá nñni ‘Seáyí e nimónírí neamenjweapaxoxí, ayí joxírini.’ uríro ‘Amípí wí mímúropaxoxí, ayí joxírini.’ uríro ‘Pí pí níjé eníjipi nání díní aumaúmí inípaxoxí, ayí joxírini.’ uríro ‘Ení wíárfí ní múrorí eáníjoxí, ayí joxírini.’ uríro wé íkwianwíyo unjwíríríro seáyí émí umeró yayí umeró epaxoxirini.” E raríjagíá aríá níwírí

¹³ áamá amípí díní tíní xfo imíxíní, anínamí jweagíáyíraní, xwíárimí jweagíáyíraní, xwíárimí ínímí jweagíáyíraní, rawírawáyo jweaníyíraní, pí pí ayo eníjírání, nñni soní níróóná re raríjagíá aríá winíjanigini, “Íkwianwínamí éf jweanó tñni sipísipí miá tñni seáyí émí umeapaxí imónírí wé íkwianwíyo unjwírírípaxí imónírí seáyí e umíeyoapaxí imónírí seáyí e níneaimónírí neamenjweapaxí imónírí egííwaú enagí nání aníjé miní e e néra úwanígini.” raríjagíá aríá níwírí

¹⁴ díní tíní imónígíá awaú awaú “Nepa e imóníwinígini.” raríjagíá aríá níwírí áminá 24 imónígíáyí awaúmi nupfínímearo seáyí e umeaníjagíá winíjanigini.

6

Sipísipí miá bíkwi namí tamíxíníjipi ararfkímí ení nánirini.

1 Nioní sipísipí miáo bikwínami tamixíninjí wé wfúmi dánj waú enjpi bí arfkíagi nîwînrîná dînj tînj imónigfá waú waú awa wo akîrîwînjí nîrîrîná “Eîni.” rarîjagi arfá nîwirî

2 wenînj éáyí wînjînjînjî. Osí apfá wenj wo wînjînjînjî. Osomî seáyí e xenweajo éwaikí bá íá nîxîrîrî jweajagi wînjînjînjî. Amînanjwí áamá mîxí nînrîná xopîrârf wîomi wiarîgíáyí wîna omî mîni wîáná o xopîrârf wîno yapî nimónîrî áamáyo xopîrârf wîamîgînjîrî úagi wînjînjînjî.

3 Bikwínami tamixíninjí ámi bí sipísipí miáo arfkíáná dînj tînj imónigfá waú waú awa ámi wo “Eîni.” rarîjagi arfá nîwirîná wînjînjînjî.

4 Osí ámi wo, ayfá rîjo úagi nîwînrî Gorîxo xe osomî xenweajo áamá xwáfárimî nîwayîróntîro awayinî jweagíáyí mîxí níkwînaroro wîwîni pîpîkîmî inîrîxînjîrî owîwapîyînjîrî sîjwí wînarîjagi nîwînrî e emînrî warîná kirá mîxí nánî sepiá bá mîni wîowârfagi wînjînjînjî.

5 Bikwínami tamixíninjí ámi bí arfkíáná dînj tînj imónigfá waú waú awa ámi wo “Eîni.” rarîjagi arfá nîwirîná wenînj éáyí wînjînjînjî. Osí úrapí pîpîfó onj wo wînjînjînjî. Osomî seáyí e xenweajo áamáyo aiwá onîmiápia nîwiayîrî aí nîgwí xwé urîrâpîmî wîná nánî sîkerfá bí íá nîxîrîmána xenweajagi wînjînjînjî.

6 Manjîpînjî imóninjí bí dînj tînj imónigfá waú waú awamî áwînjîmî dâni re rarîjagi arfá wînjînjînjî, “Wîfí aiwá sîxí aga onîmiáwá nánî xegí nîgwí rîpî ronjwârînjî. Áamá sfá wîyimî omînjí rfá tînj nerîná nîgwí meaarîgíápi tîni xîxenî imóninjîwârînjî. Barí aiwá sîxí aga onîmiá wîxáú wá nánî xegí nîgwí axîpî wenî. Joxî wîfí aiwá tîni barí aiwá tîni xwîrfá ikîxéáná xegí nîgwîpî seáyí e imónînfá enagi aiwî wainí uraxí tîni íkfá sogwí gîrisí imîxarîgíápi tîni nánî nîgwí seáyí e ronîgînjîrî xwîrfá mikîxepanjî.” rarîjagi arfá wînjînjînjî.

7 Bikwínami tamixíninjí ámi bí arfkíáná dînj tînj imónigfá yoparo “Eîni.” rarîjagi arfá nîwirîná

8 wenînj éáyí wînjînjînjî. Osí siyó rînj wo wînjînjînjî. Osomî xenweajo —O xegí yoí Pîyoyî wîrînjînjî. O xenweajagi wînjînjînjî. Pîyînjí Siwí Anjîyo Wârînjînjî rînjîjo nawîni rîwîmîni nîxenweámána warînjînjî wînjînjînjî. Gorîxo awaú áamá xwáfá rîrî nîrîmîni biaú biaú imónigfá bimî nîpîkirîná xe mîxí nánî nîwîwapîyîrî pîpîkîmî eri aiwá nánî dîfwí nîwîmîxîrî pîpîkîmî eri sîmiárf nîwirî pîpîkîmî eri sfwí sayí oroanîpoyînjîrî nîwîmîxîrî pîpîkîmî eri éisîxînjîrî sîjwí wînowârfagi wînjînjînjî.

9 Bikwínami tamixíninjí ámi bí arfkíáná nionî wenînj éáyí wînjînjînjî. Rîdîyowá nánî íráf noa peyînjînjî ínimî áamá xwîyfá Gorîxoyá wáf urîmero Jîsaso uréwapîyînjîpî anînjí miní xîdîro yarînjînjî nánî pîkîgíáyíyá dînjyí ínimî e yarînjînjî wînjînjînjî.

10 Ayí enj tîni re urarînjînjî arfá wînjînjînjî, “Ámînáoxînjî, aga xegí bí imónîrî nepaxînjî imónîrî enoxînjî, sfá ararîná sipí neaikárfá xwáfáyo jweagíáyí pîrfî mumamó nerî nene neapîkîgíá nánî enj mîmeá nerî kîkîfá erfârînjî?” urarînjînjî arfá nîwirî

11 nîyonî womîni womîni rapîrapî apfá wenj sepiá wú yînjîrî nánî mîni nîwirî re urarînjînjî arfá wînjînjînjî, “Seyîné bí onîmiápi sîni wenînj nero kîkîfá jweárfîxînjî. Seyîné seapîkîfápa áamá ápo Gorîxoyá xînáiwánînjî imónîro segí sérîxîmeá imónîro egíá wînyo enî xe pîkîrîxînjîrî yaiwînjîpî tîni xîxenî pîkipîrfé nánî wenînjí nerî jweárfîxînjî.” urarînjînjî arfá wînjînjînjî.

12 Bikwínami tamixinijí ámi bi arfkiáná wenijé éáyí wininjanigini. Poboní ayikwí mé eri sogwí maní pípó wáriti emá xfá ayfá niritíná ragí pwarinjípánijí riri

13 siní aní píríyo dání niriwómioaríná ikfá pikí sogwí siní yóf menáná ríwipí kikidimí éaná piéroarinjípa axípi e piérori

14 aní pírí ikwí winánijí áwini e naxinowárinimáná midimidáni nixopéga uri dífwí níní tñí píríwí níní tñí xámi imónije dání nixoyípiğa nurí ámi wí e imóniri yarinjagi nwiniri

15 xwíáyo dání mixí ináyí tñí ámá wíyo seáyí e wimónigfáyí tñí porisíyo seáyí e wimónigfáyí tñí ámá amípi wí mimúrónigfáyí tñí ámá xwéríxa imónigfáyí tñí ámá kodireakí nero xináiwánijí nimóniri omíni wijarigfá níníyí tñí ámá wigí omínini yarigfáyí tñí wiwanijíyí sñá óíyo pñi njwearo dífwí sñá tñí ene yimáronimí pñi njwearo yarinjagfá wininjanigini.

16 E nero dífwíyo tñí sñáyo tñí re urarinjagfá wininjanigini, “Sñá tiyíne, dífwí tiyíne, anani seáyí e neaikwarimoí. Íkwianwínami éf njwearo sinwí neaniri sipisipí miáo wikí neaónijípi pírí neamamori eniginiri rití neateí.

17 Sfá sipíyí, sfá awáu wikí neaónigfí enagi nani pírí neamamopisíyí ríxa nimónini enagi nani rarinjwini. Apimi gone múropaxí imóninjwini? Oweoi.” rarinjagfá arfá winjanigini.

7

Isireriyí 144,000 egfáyo ipirfá eagfá nánirini.

1 Api e nwinárimáná anínají wáu wáu xwíá sírfwí biaú biaú imoní midimidáni e éf niroro imíni xwíáyorani, rawírawáyorani, ikfá wíyorani, mepa oeniri imíni apiaú apiaú imone barinjipi nípíroro ronagfá nwiniri

2 anínají ámi wo ipirfá Nwíá aníni sñí imóninoyá nani ikwíroarigfápi nimaxirimi sogwí weaparinjími dání nipeyiri anínají Gorixo xe xwíári tñí rawírawá tñí xwírfá ikixérixiniri sinwí winíni wáu wáu awami ení tñí ríaiwá nuriríná

3 áxémá nwíri re uriniginini, “None negí Gorixoyá ámá xegí xewaxomi díní nwikwíroro nani xináiwánijí nimóniro omíni wijarigfáyo siní ipirfá mimáyo miweapa enáná xámi xwíá tñí rawírawá tñí ikfá tñí xwírfá mikixepa époyí.” urarinjagi arfá nwíri

4 ayí rípi eni rinarinjagfá arfá winjanigini, “Ámá Gorixoyá ipirfá weáfá níní, 144,000 egfáyí, ayí Isireriyí gwí rírí rírí imónigfá niyoní dáníyíriní.

5 Xiáwo írino Judaoyárimí dání 12,000 ipirfá earo xiáwo írino Gatoyárimí dání 12,000 ipirfá earo Rubenoyárimí dání 12,000 ipirfá earo

6 Asaoyárimí dání 12,000 ipirfá earo Napítaraioyárimí dání 12,000 ipirfá earo Manasaoyárimí dání 12,000 ipirfá earo

7 Simionoyárimí dání 12,000 ipirfá earo Ripaioyárimí dání 12,000 ipirfá earo Isakaoyárimí dání 12,000 ipirfá earo

8 Seburanoyárimí dání 12,000 ipirfá earo Josepoyárimí dání 12,000 ipirfá earo Bejimanoyárimí dání 12,000 ipirfá earo egfáyí ayí apirini.” rinarinjagfá arfá winjanigini.

Ámá ía miropaxí wí Gorixomi yayí wigfá nánirini.

9 Arfá e nwiárimáná weníni éáyí wininjanigini. Ámá ayá wí mirónarinjagi wininjanigini. Díní nimori ía ropaxí mimóninjíyíriní. Ayí ámá gwí xixegíni imónigfá niyoní dáníyíriní. Gwí wirí wirí xixegíni imónigfáyorani, wará xixegíni íríníyorani, pñé xixegíni rarigfáyorani, ayo niyoní dáníyí wí axí e nimirónáiro rapírapí apfá wení niyínimáná

íkwiawfna tñni sipisipí miáo tñni agwírwámíni tññí e yayí nîwinîro nání soná iwí fá nîxîrîro

¹⁰ meañí nîrîróná ení tñni re rarîñagfa winîñanigîni, “Gorîxo, íkwiañwfnami éf ñweañí ro tñni sipisipí miá ro tñni yeáyí neayimîxemeáííwaúrîni.” ráná

¹¹ íkwiañwfná tñni áminá 24 e nîñweaxa pugfáwa tñni dîñí tññí imónîgfá awaú awaú tñni áwîni e enáná aññají mîdîmîdánî xapîxapí nîmudîmoro rogíáyí íkwiañwfnami sîmîmanjîrwámîni nîpîkîñîmearo Gorîxomi yayí numeróná

¹² re rarîñagfa arfá winîñanigîni, “Rîpî aga nepa imónîni. Negí Gorîxo yayí umepaxo imónîri seáyí emî umepaxo imónîri nîni nánî dîñí aumaúmí inîpaxo imónîri yayí wîpaxo imónîri weyí umearîpaxo imónîri seáyí e nîneaimónîri neameñweapaxo imónîri ení sîxí eánîpaxo imónîri eno enagi nánî anîñí miní íníná e e néra úwanîgîni. Nepa xîxenî e imónîwinîgîni.” rarîñagfa winîñanigîni.

Rapîrapí ragí sipisipí miáoyáyo igfá eáfáyí nánîrîni.

¹³ Sîñwí e wînarfná áminá e nîñweaxa pugfáwa wo re nîrîñîñigîni, “Ámá rapîrapí apfá wení nîyîñîmáná re rogíá tîyí gîyîrîni? Gîmî dánî báfáyîrîni? Joxî nîjîárani?” nîrîagi

¹⁴ nîonî re urîñanigîni, “Oweoi, ápoxîni nîjîárîni.” urîagi o re nîrîñîñigîni, “Ámá tîyí xeanîñí xwíárîmî bî tñni xîxenî mimóní seáyí e imónîñí wîmeañîpîmî dánî báfáyîrîni. Wigí rapîrapí ragí sipisipí miáoyáyo igfá eáná apfá wení imónîñîrîni.

¹⁵ Ayînánî Gorîxoyá íkwiañwfnami sîmîmanjîmî dánî éf nîroro xegí añí ñwíá riwámî dánî ikwáwîyîrîni, árîwîyîrîni, Gorîxoyá apaxîpánîñí imónîgfáyí wîiarîgíápa axîpî wîiarîgíárîni. Íkwiañwfnami éf ñweaño anîñí sîmanjîwîñîñí yeáyí wîmîxîñîárîni.

¹⁶ Ámá tîyí ámî bî agwí nánî mepa ero iniîgí nánî mîwinîpa ero sogwí xaíwí mîwanîpa erî amîpí wí wigí waráyo rîmîmenîñwîñîñí mîweánîpa erî enîárîni.

¹⁷ Ayí rîpî nánîrîni. Sipisipí miáo, íkwiañwfnami áwîni e éf roño sipisipíyo xiáwo píránîñí mearîñîpa ámá tîyo axîpî nîmerfná iniîgí sîmîñí ayí nîñîrfná dîñí nîyîmîñí imónîpîrî nánî tññí e nîpemeámî unîárîni. Xeanîñí wîmeaarfná ñwí eaarîgíápi ení Gorîxo sîñwîrîxí nîni kwîkwîrîmí winîárîni.” nîrîñîñigîni.

8

Sipisipí miáo bîkwíyo tamîxîñîñí yoparîpî arîkîñí nánîrîni.

¹ Bîkwînamî tamîxîñîñí yoparîpî arîkîáná re imónîagi winîñanigîni. Anînamî ñîñîfá nîmónárîri bî onîmiápi e nemáná enáná

² aññají Gorîxoyá agwírwámîni rogíá wé wîúmî dání waú imónîgfáwami pékákí wé wîúmî dání waú wîagi winîñanigîni.

³ Anîñají ámî wo pîrerîxí sîñá gorí tñni imîxîñîñí wîna fá nîxîrîmî nîbîrî íráf sîñá gorí tñni imîxîñîñîpî tññí e —Apî íkwiañwfnami agwírwámîni onîñîpîrîni. Apî tññí e éf róáná xwîyífá ámá Gorîxoyá imónîgfá nîñîyí xîomî rîrîmí wîiarîgíápi —Apî íráfyo nanwí rîdîyowá yarîgíápnîñí wenîpîrîni. Apî tñni nawîni ríá oikeaárîñîrî íkíá díá ríá yeááná dîñí naní eaarîñí xwé bî mîni wîagi

4 anŋnajo e rŋá ikeaaráná xegŋ wéyo dáni íkŋá dŋápiyá sinadŋŋf tŋni ámá Gorixoyá imóniŋfá xŋomi yarŋŋf wigŋfápi tŋni nawíni xŋo siŋwŋ anŋŋe peyíagi nioni siŋwŋ niwŋniŋf

5 anŋnajo pŋrerixŋf sŋŋá gorŋf tŋni imixiniŋfna ámi niŋmearŋf rŋkwamiŋf íráŋyo wenŋŋf niŋxerŋf pŋrerixŋnamŋf magwŋf niyáŋmána xwŋáyo mamówarŋŋniŋŋni. Mamówaráná akŋrŋwŋf rŋrŋf ikaxŋf rŋrŋf ápiŋŋwŋf ókiri pobonŋf eri éagi wŋniŋanigŋni.

Anŋnajiŋf waú waú pékákŋf rŋigŋá nánŋrŋni.

6 Anŋnajiŋf wé wŋúmi dánŋf waú, pékákŋf wa tŋni xŋxenŋf xŋrŋigŋáwa pékákŋf ranŋro nánŋf nimixárŋniŋmána

7 wo iwamŋó pékákŋf ráná re enŋniŋŋni. Anŋnaíkŋf tŋni rŋá tŋni ragŋf tŋni nawíni xwŋáyo piéroáná xwŋá niŋrŋni biaú bŋf enŋŋf bŋfbimŋf enŋŋŋf amŋŋf rŋá niŋnowárŋŋnáná ará nŋni niŋniŋf ai íkŋá orŋwámi dánŋni nepeárŋagi wŋniŋanigŋni.

8 Anŋnajiŋf ámi wo pékákŋf ráná re éagi wŋniŋanigŋni. Bŋf dŋwŋf miŋŋf xwé ápiáwŋf wearŋŋŋŋŋŋf imóniŋŋŋŋf rawŋrawáyo mamówarŋnáná rawŋrawá nŋni biaú bŋf imóniŋŋŋŋf bŋfbŋf apŋf niŋŋniŋf ragŋf imónŋrŋf

9 nanŋwŋf amŋŋf rawŋrawáyo yarŋŋŋŋf nŋni biaú bŋf enŋŋf bŋfbŋf piyŋf eri ewé amŋŋf rawŋrawáyo warŋŋŋŋf nŋni biaú bŋf enŋŋf bŋfbŋf xwŋrŋá ikŋxénŋrŋf éagi wŋniŋanigŋni.

10-11 Anŋnajiŋf ámi wo pékákŋf ráná re éagi wŋniŋanigŋni. Siŋŋf xwé wo —O xegŋf yoŋf Yíkŋf Yarŋŋoyŋf rŋniŋorŋni. O uyŋwŋf wŋrŋf ápiáwŋf niŋwerŋniŋŋf anŋnami dánŋf niŋpiérorŋnáná iniŋŋf wearŋŋŋŋf tŋni siŋmiŋŋf meaarŋŋŋŋf tŋni nŋni biaú bŋf imóniŋŋŋŋf bŋfbimŋf piéroáná apŋf niŋŋniŋf yíkŋf imóniŋŋniŋŋni. Ámá iniŋŋf apimi niŋniŋróná yíkŋf imóniŋŋagi nánŋf obaxŋf péagŋa wŋniŋanigŋni.

12 Anŋnajiŋf ámi wo pékákŋf ráná re éagi wŋniŋanigŋni. Sogwŋf pŋrŋf rakŋniŋf emá pŋrŋf rakŋniŋf siŋŋf pŋrŋf rakŋniŋf éagi nánŋf ikwáwŋyíná biaú bŋf imóniŋŋŋŋf bŋfbimŋf dánŋf sŋá niŋyinárŋrŋf sogwŋf manŋpa eri árŋwŋyíná biaú bŋf imóniŋŋŋŋf bŋfbimŋf dánŋf enŋf sŋá niŋyinárŋrŋf emá tŋni siŋŋf tŋni wŋá mókŋpa eri éagi wŋniŋanigŋni.

13 Nioniŋf ámi wenŋŋŋf éáyŋf apurŋf wo anŋŋf pŋrŋŋnamŋf ayá áwŋniŋyo niŋpurŋnáná enŋf tŋni re rarŋŋagi arŋá wŋŋanigŋni, “Ine, anŋnajiŋf awa waú wo yoparowa, rŋxa pékákŋf niŋŋŋŋf nánŋf imóniŋŋoŋf. Awa ráná ámá xwŋáyo ŋweagŋáyo wŋmeanŋŋf nánŋf ine! Ine!” rarŋŋagi arŋá wŋŋanigŋni.

9

Anŋnajiŋf awaú awaú pékákŋf niŋmána enŋáná ámi wo rŋŋf nánŋrŋni.

1 Anŋnajiŋf pékákŋf xŋrŋigŋáŋf yoparŋf waú wo awayá wo pékákŋf ráná nioniŋf siŋŋf anŋnami dánŋf piéronŋf wo xwŋámi wenŋagi niwŋniŋf siŋomiŋf sirŋrŋkŋf yoparŋf bŋf mimóniŋŋŋŋf nánŋf kíŋf wíagi

2 o nurŋf sirŋrŋkŋf yoparŋf bŋf mimóniŋŋŋŋf fkwíáná re éagi wŋniŋanigŋni. Siŋwŋrŋá rŋá xwé bimŋf ronŋŋŋŋf dánŋf awímiŋŋŋŋf niŋŋrŋnáná sirŋrŋkŋf ayimiŋf dánŋf peyíagi wŋniŋanigŋni. Peyíáná sogwŋf íkwapiŋŋf mearŋf agwŋniŋŋf tárŋŋagi nánŋf anŋŋf pŋrŋf siŋánŋf mepa eri yarŋnáná wŋniŋanigŋni.

3 Áxwaxŋf siŋwŋrŋá apimiŋf dánŋf peyeamiarŋŋagi wŋniŋanigŋni. Wáre xwŋáyo enŋŋf siŋŋŋf warŋŋŋpa áxwaxŋf apŋf enŋf xe wárenŋŋf siŋŋŋf opaxŋf imóniŋwŋniŋŋŋŋf Gorixoxo siŋwŋf niwŋniŋf

4 áxwaxŋf apimiŋf ŋwŋf ikaxŋf re urŋniŋagi wŋniŋanigŋni, “Ará tŋni íkŋá tŋni amŋŋf sowiniŋŋf imóniŋŋŋŋf tŋni niŋniŋf kŋrŋŋf miŋpimiŋxŋpanŋf. E nerŋf ai

ámá Gorixoyá mimónipa nero nání xegí ipirfá meánigfáyo ananí xwirfá ikixérixini.” urínfagi nwiniri

⁵ áamá ayo xwirfá nikixerfá xe pikírixiniri sijnwí mwiní nerí ríninjí bí —Ríninjí áxwaxí ayí wiarínjipi wáre áamáyo sidinjí óaná ríninjí winarínjipi, ayí axípninjí imóninjipirini. Ríninjí apini níwia warfá xe emá wé wú núní pwéwíniginiri sijnwí winfagi wininjanigini.

⁶ Áxwaxí api áamá ríninjí ayíkwí mwinipa yarfná ríxa “Opémíni.” nwinimóniro íkíninjí sipí nwiniro “Arige nerfná péminiréini?” niyaiwiro aiwi íná wí nípepaxí imóniprfámani.

⁷ Áxwaxí ayí osí áamá míxí nání nímeámi nurfná níkíninjíninjí yimároarigfápa imóninjagfá nwiniri wigí mñjyo amínanjwí sñjá gorí tñni imixíninjínáninjí dñkíniro sñmímanj áamá sñmímanjíninjí iniro

⁸ wigí dñá sepiá apíxí wíwayáninjí wero wigí síwanj pusí sayí raionfyi ríninjífyi síwanjíninjí wero

⁹ agwírwámíni níkíninjí kapá tñni imixíninjínáninjí njwiráriniro enagfá wininjanigini. Íwí wigí nípipíka nuróná rarínjipi, ayí osí obaxí míxí nání nímeámi nurfná rarínjipa riri osí karí obaxí míxí nání níropémi nurfná rarínjipa riri yarínjagi wininjanigini.

¹⁰ Wigí íkwémífyi wáre sidinjí warínjyíninjí imóninjagi wininjanigini. Áamáyo emá wé wúmi ríninjí wipaxí imóniprfáyi ayí wigí íkwémífyi dání sidinjí warigfáyirini.

¹¹ Míxí ináyí áxwaxí ayo seáyi e nwinimóniri umenweano, ayí anfnají sirírkí yoparí bí mimóninjyimi menweanorini. O xegí yoí Xibiruyí pñé tñni nírffná Abadonoyí rarigforini. Girikíyí pñé tñni nírffná Aporiyonoyí rarigforini. Yoí nípiaúni mñkí ayí o írkiarínjo enagi nánirini.

¹² Rfáwíyo wímeanípi nání “Ine” biaú bí rífpí bí ríxa api wímeanjoí. Biaú apimi rfáwíyo imónínfpiáú sínirini.

Anfnajf awa yoparo tñjo pékákf rñjfnánirini.

¹³ Anfnajf pékákf xirigfá awa yoparo tñjo pékákf ráná íráf sñjá gorí tñni imixíninjí Gorixoyá sñmímanjínini onínjpiyá síwanj biaú biaú tñj e dání manj bí nírffná

¹⁴ anfnajf pékákf íá xirigfá yoparo tñjomi re urarínjagi arfá winjanigini, “Anfnajf waú waú iniígfí Yupíretisi rapáú tñj e gwí njweagfáwami wíkwewárei.” urarínjagi arfá nwiniri

¹⁵ anfnajf awaú awaú —Awa ríxa xwiogwí o imóniri emá o imóniri sfá ayi imóniri éaná e érixiniri wímíxárinjowarini. Awa nuro áamá xwíá nírimíni njweagfáyí biaú bí imónigfá bimí pipíkímí epírfá nání wíkwewárfagi nwiniri

¹⁶ “Áamá míxí nání osíyo xenjweagfáwa dñj nímorí íá míropaxí imóninjoí. Nñni 200,000,000 imónigfáwarini.” rarínjagfá arfá winjanigini.

¹⁷ Osí tñni seáyi e xenjweagfáyí tñni nioni orínjá nwinirfná rípninjí imóninjagfá wininjanigini. Seáyi e xenjweagfáyí níkíninjí rfáninjí ayíá riri onagwá werí siyó riri enfyí imaníro osí mñj pusí sayí raionfyi ríninjífyi mñjíninjí imóniri osí manjyo dání rfá ápiáwí tñni sínjwírfá tñni sñjá xegí yoí sarípái ríninjí rfá sínj inínjipi tñni kwíyí orí yarínjagi sijnwí wininjanigini.

¹⁸ Rfá ápiáwí tñni sínjwírfá tñni sñjá rfá sínj inínjipi tñni osífyi manjyo dání kwíyí omomí nerfná xeaninjí apiaú api imóninjipimi dání áamá nñni biaú bí imónigfá bimí píkiárfagfá wininjanigini.

19 Osíyíyá sowí sidiríniní nimónimáná síríwí sidirí mñí imóninagí nání apimi dání ámáyo pikiarigfá enagí nání ayí wigí ení eániní ámá pikipaxí imóninipi maníyo dání imónirí sowíyo dání imónirí enagí wininjaniginí.

20 Ámá nñni biaú bñ imónigfáyo xeaniní apiaú apí niwikárírná bñbiaú mipikífiapiaú re egfawixini. Wigí ñwíá wé tñni imixigfápi peá mimopa nero imóo dññ wíkwíroarigfápi pñni mñwiárípa ero wigí ñwíá sññá gorí tñni imixiro siripá tñni imixiro kapá tñni imixiro aga sññá tñni imixiro íkíá tñni imixiro yarigfápi —Apí wí sññwí anirí arfá wirí aní erí mñyarínipirini. Apí aniní miní íá nixiríro sñmí sñmí e mearigfápi pñni mñwiárípa egfawixini.

21 Wigí pikíxwiríó néra warigfápi tñni ayá néra warigfápi tñni íwí niga warigfápi tñni íwí meamearigfápi tñni apí nñpini ení ríwíminí mñmamogfawixini.

10

Jono bikwí onimiá bikwí nurápiri nññ nánirini.

1 Nioní weniní éáyí wininjaniginí. Anínají ení sixí eániní ámi wo —O agwí xopixopí rónirí xegí mññíyo opínagwíá dñkínirí nerí xegí sñmímaní sogwínniní wíá ókirí xegí síkwíyo dání ríá ápiáwínniní werí nemáná anínamí dání wepínarinagí wininjaniginí.

2 O bikwí onimiá pariníní bikwí íá nixiríri sisixirí nñrorírná síkwí náú rawírawáyo osaxirí onaminjú xwíáyo osaxirí nerí nñrómáná

3 pusí sayí xwéríxa raioníyí riníní awí nñrírírná ayá wí yaiwiámí mñarínípa ení tñni nñrímáná enáná akiríwí wé wíúmi dání waú rayigfawixini.

4 Akiríwí wé wíúmi dání waú apí nñrayimáná enáná nioní ríxa ríwaminí eáminirí yaríná xwíyíá anínamí dání re rinénapfápi arfá winjaniginí, “Xwíyíá akiríwí wé wíúmi dání waú apí nñrírírná ríápi ríwaminí meapa nerí ínimi áyá eaárei.” rinénapfápi arfá nñwirí

5 anínají síkwí sisixirí nñrorírná rawírawáyo osaxirí xwíáyo osaxirí enagí winíáo wé náú nñmíeyoarí anínamí nimixirí

6 sññá womí dáníniní nñrírírná aniní íníná ñweaño tññ e dání —O anína imixirí amipí nñni e eníyí imixirí erí xwíárí imixirí amipí nñni e eníyí imixirí erí rawírawá imixirí amipí nñni e eníyí imixirí erí enorini. O tññ e dáníniní anínajo re rarínagí wininjaniginí, “Goríxo ‘E éimiginí. E éimiginí.’ yaiwiárínipi sñni yóminí wí nenimeniníoi.

7 Anínají pékákí íá xirigfáyí yoparo pékákí riníápi tññíná Goríxo eníná dání dññ neñwiperí yumí dññ ‘E éimiginí. E éimiginí.’ yaiwiáríní xegí wíá rókiamoagfáwami —Awa xegí xínáiwániní nimóniro omíní wiagfáwarini. Awami áwaní urínipi tñni xixeni axípi nenfáriní.” Anínajo e rarínagí nñwinirí

8 maní anínamí dání rinénapfápi arfá wíápi ámi nñrínirírná re rinénaparínagí arfá winjaniginí, “Joxí nurí anínají sisixirí nñrorírná rawírawáyo osaxirí xwíáyo osaxirí nerí roñomi bikwí pariníní íá xirínipikwí urápei.” rinénaparínagí arfá nñwirí

9 nioní nurí anínajomí “Bikwí onimiápi kwí niápei.” urfápi o re nñriniginí, “Joxí nñnirápirí nei. Nñnirírná maníyo awíí pñkí inígníniní nñsirí aiwí agwíyo dání ayí yíkí rídniníníoi.” nñrfápi

10 nioní bikwí onimiápi kwí nurápirí nñnirírná gí maníyo ayí awíí pñkí inígníniní níagí aiwí nñnowárímáná enáná gí agwíyo dání yíkí rídniníníoi

11 awa re niriğfawixini, “Amipi áma gwí wirí wirí obaxí imóniğfáyo wímeari áma axí e gwí móniğfá obaxíyo wímeari xwiýfá mfkí xegí bi xegí bi rariğfá obaxíyo wímeari mixí ináyf obaxíyo wímeari enfápi nání ámi wfá rókiamoi.” niriğfawixini.

11

Gorixo imóniñpí nání mfkí imóniğfáyo nánírini.

1 Iwamfó yariğfá xoyfwanini imóniñpí wá niniapiri re niriñnigini, “Joxi niwiapfimeari anj Gorixoní nání ridiyowá yariğfiwami xoyfwa awá tñni iwamfó e e néra uri ridiyowá nání iráf oniniñpimi iwamfó eri áma niñburo Gorixoní yayf nimeariğfáyo fá rirómí eri ei.

2 Ridiyowá yariğfiwami wáfwami ‘Xe oeni.’ niyaiwiri iwamfó mepani. Áma gwí xewíyí wíğf dñj tñni xe éfrixiniri sñwí wñná enagí nání iwamfó mepani. Wíğf dñj tñni neróná emá 42 pwearfna anj ñwáfipimi xórórí nero sipí wikáripifáriní.

3 Sipí wikárfaná gí áma nioní imóniñpí nání mfkí imóniğfáyo xe wfá urókiamopaxf oimónpiyiniñpí sñwí wñná awaú okiyfá wí miní bekf wú níkfkiyinimáná sfá 1,260 imóniñpíyí —Sfá ayf emá 42 nání xixeni imónini. Sfá ayf pwearfna áma wíğf fwí néra waríğfápi rfwfmíni omamópoyiniñpí wfá urókiamopifáriní.” niriñnigini.

4 Awaú íkfá oripíyí riniñpí waú tñni ikwianwí uyfwí ikwiáripifá nání wñfxaú tñni sfmimañj Gorixoyá —O xwfá niyoní nání Ámíná imóniñporini. Oya sfmimañfmíni roñpí yapf imóniğfiwaurini.

5 Áma awaú tñni mixí inariğfáyf awaúmi sipí wikáraniri nerínáyf, awaúyá mañyo dání rfá ápiáf nípeyearí ayo rfá niñfáriní. “Awaúmi sipí owikáraneyí.” yaiwífá gíyí gíyo rfá apimi dání aga niñkípiñfáriní.

6 Emá awaú wfá urókiamoaríğfáyo iniá meapa oeniri anj pifnamí yeáyf yimixáripaxf imóniri iniğf ragf imónini nání imixipaxf imóniri gíni gíná “Xwfáyo ñweagfáyo e owikárai.” wimónfíná ananí egf dñj tñni xeaniñpí ayf ayf nñni wikáripaxf imóniri neri

7 xwiýfá Gorixo wfá rókiamóisixiniñpí uriniñpí tñni xixeni ríxa nurárimáná enáná nañwí mixí yariñpí siririkf yoparf bi mímóniñpíyimi dání peyeaño awaú tñni mixí niñburo awaúmi xopifárf niwiri pikifáriní.

8 Píkíaná piyowaú anj xwé apimi —Anj egf Ámínáomi ení yekwíroaríğfápi nání rariñini. Anj api nání niriñfá rasf niñburo Sodomíyí riro Isipíyí riro yariğfápiní. Anj xwé apimi awaú óf e piyí opifáriní.

9-10 E piyí wenáná sfá wiyaú wiýi nóriñpí ámi wiýi óriminiñpí yarfna áma wará xixegíni iñburo egfáyo dánj tñni gwí wirí wirí imóniğfáyo dánj tñni pñé xixegíni rariğfáyo dánj tñni gwí bi bi móniğfáyo dánj tñni niñburo xe piyowaúmi xwfá oweyárfpoyiniñpí sñwí mñwiniñpá nero sñwí niñwiniñpá wfá rókiamófiwaú, áma xwfáyo ñweagfáyo rñniñpí ayikwí niñwínia múfiwaú ríxa péagfi nání ayf yayf seáyimi dání néra upifáriní. E neróná aiwá xwé niñburo niñga uro wíğf ámayf yayf owiniñpí amipi nañyí anfá yañf iñburo néra warfna

11 ríxa sfá wiyaú wiýi nórimáná wiýijimi áwini e dání re enñnigini. Gorixo xfómi dání ámi awaúmi dñj sixf uyárfaná awaú ámi sñj neri éf rogísisixini. Éf róaná áma awaúmi sñwí wñnyariğfáyf dñj niyága nuro wayf ayikwí mñwinarfna

12 awaú xwíyíá bí anínamí dání ení t́níní re rínénapítagi arítá wigísisixíní, “Awagwí re nání yapípiyí.” Arítá e níwiri agwí t́níní anínamí nání peyaríjagí awaú t́níní míxí inígíáyí síjwí wínowáraná

13 axíná re enínigíní. Poboní xwíá yaiwiámí enínigíní. Xwíá yaiwiámí éaná aní aní apimí míríníjít wé wúkaú imóníjípí bí nípíní pínanowírí áamá e ηweagíá ení 7,000 penowiro éagíta aní apimí ηweagíá mípéíáyí ení óf níkáríníro Nwíá anínamí ηweañomí seáyí e numeróná “Ení éáníjoxí, ayí joxíríní.” uraríjagíta wíníjanigíní. Nioní oríjá níwínírná e wíníjanigíní.

14 Ríwíyo wímeanípí nání “Ine” biaú bí rífpí áwíní e enífpí ríxa apí imónígoí. Apimí ríwíyo imónínífpí aníní imóníníjotí.

Aníjajé pékáké xírígíá yoparo pékáké ríjé náníríní.

15 Aníjajé pékáké xírígíá wé wíúmi dání waú imónígíáwa yoparo pékáké ráná anínamí dání maní obaxí ení t́níní re níríga waríjagí arítá wíjanigíní, “Xwíárímí meñweapaxí nání imóníjípí síní wíyíyá marítáí, ríxa negí Ámínáo t́níní xegí áamá nene yeáyí neayímíxemeaníta nání oyá díjé t́níní aríowayá xwíá píaxíyo dání iwíaroníoyí raríjwáo t́níní awaúyápiníríní. O wí anítá mimóní aníjé íníná níjwearí meñweanítáriní.” níríga waríjagí arítá níwírí

16 áamá ámíná 24 Goríxo t́jé e íkwíajwíyo éf níjwearo xapíxapí níjweaxa pugíáwa wigí símímaníjímíní nípíkínímearo Goríxomí yayí numeróná

17 re uraríjagíta arítá wíjanigíní, “Ámíná Goríxoxíní, ení síxí éánígíá níyoní seáyí e wimóníjoxíní, ríná ηwearí eníná dání aníjé ηwearí eníjoxíní, joxí eníná dání ení síxí éáníjé néra bagífpí t́níní ríxa xíxení nerí xwíárímí iwámíó meñweañagí nání none yayí siaríjwíní.

18 Áamá gwí bí bí mónígíá níní joxí nání wíké níróníro ‘Omí ínímí wí wurínáníméwíní.’ yaiwíagíta aiwí joxí ayo wíké wóníjípí wíwapíyíríná ríxa nímoníníjotí. Ríná áamá pegíáyo xwíríxí numeri eyeyírómí wirínáriní. Ríná wíá rókíamoarígíá, díxí rínáíwáníjé nímoníro omíjé siarígíáyo yayí níwimorí ‘Apí wímígíní.’ yaiwíjípí míní wirí áamá díxí imónígíá joxí nání wáyí nísiro píráníjé xídarágíá, síyíkwíníjé imónígíáyoraní, xwéníjé imónígíáyoraní, ayo ení yayí níwimorí ‘Apí wímígíní.’ yaiwíjípí míní wirí áamá xwíárímí xwírítá íkíxearígíáyo xwírítá wíkéxerí eríná, ayí ríxa rínáriní.” raríjagíta arítá níwírí wíníjanigíní.

19 Goríxoyá aní ηwíá anínamí eníwá íkwínírí bokísí xwíyíá Goríxo eníná réroáríjípí nání imíxíníjéwá aní iwámí dání síjání imónírí éaná re enínigíní. Ápíajwí ókímíxayírí íkaxí rayírí akíríwí rayírí poboní erí anínaíkí ayá wí erí éagí wíníjanigíní.

12

Ekíyíní iwí wo iníjípí t́níní apíxí wí iníjípí t́níní náníríní.

1 Ekíyíní aní píríyo ayá síwí ropaxí bí nínríná rípí imóníjínigíní. Apíxí wí —Í sogwo rapírapíníjé yínírí xegí síkwí emáomí íkwíárírí amínajwí síjé wé wúkaú síkwí waú t́jé díkínírí nemáná

2 níaíwí agwí eníríní. Í níaíwí xírímínírí nání síjwí wanaríjagí ríníjé ayíkwí míwínaríjagí nání “Aníní oxírímíní.” níyáiwírí “yeyí” ríjínigíní.

3 Ekíyíní ámí bí aní píríyo nínríná rípí imóníjínigíní. Iwí ayítá ríjé xwé wo —O míjé wé wíúmi dání waú imorí síwaní wé wúkaú míjéyo dání rémówapírí dírí míxí ináyí díkínarígíá imóníjé wé wíúmi dání waú míjéyo xíxení nídíkága urí enóríní. O aní píríyo e síjání nímonírí re enínigíní.

4 Sinj́ biaú b́ egf́a bimi xegf́ sowf́ t́ni anj́namí dání aláirómf́ énapáná xẃf́ayo piérinowinŋigini. E nemáná iwf́ xwéo “Apixf́ niaíwf́ xirimiŋiri yarini rixa niaíwf́ xiráná oroanimini.” niyaiwiri ími agwíríwámíni uroŋáná

5 Í niaíwf́ oxf́ womi —O ainixf́ wá f́a níxiriri áma gwf́ b́ b́ mónigf́a niyoní umenweanfa nání imóniri xwiyf́a xfoyápipi mímúropaxí imóniri enforini. Omí í xiriŋiniginí. Niaíwf́ omí níxirimáná enáná íwo Gorixoyá dŋf́ t́ni xfo íkwiaŋwfnamí ŋweaŋe nání niŋeyiri ŋweaŋáná

6 apixí áma dŋf́ meanj́ e nání éf́ unŋiniginí. Gorixo í e nání éf́ nuri ŋweáwiniŋiniri anŋiní wimixiyáŋe nání nuri ŋweaŋáná aiwá niwiro píraninŋf́ mearíná śa 1,260 nóra unŋiniginí.

7 Anj́namí dání mixf́ ninowiápniróná anj́najf́ Maikoroyi riniŋo t́ni xegf́ anj́najowa t́ni midáni nírómáná iwf́ xwéo t́ni mixf́ niniróná iwo ení anj́najf́ xfómi xfdarigf́awa t́ni midáni nírómáná mixf́ niniro aí

8 iwowa enj́ miweánipa nero nání sini anj́namí ŋweapaxf́ mimóninŋagf́a nání

9 Maikorowa iwomi mamówárenapigf́awixini. Sidiro eníná dání oboyi riro Setenoyi riro egfo, ayf́ orini. Áma xẃf́ayo ŋweagf́a níní fwf́ oépoyniri yapf́ niwíwapiya warinŋo, ayf́ orini. Omí xẃf́ayo nání mamówárenapiro anj́najf́ omí níxídiro yarigf́awami mamówárenapiro éagf́a

10 nioni arf́a wíáyf́ anj́namí dání xwiyf́a b́ enj́ t́ni re rinénaparinŋagi arf́a wiŋaniginí, “Gorixo enj́ eáninŋf́ xfo imóninŋipi t́ni eri áma xfoyá imóninŋiyo yeáyf́ uyimixemeari mixf́ ináyf́ yapf́ nimóniri xwioxíyo míméámf́ neri umenweari ení rixa agwírini. Yeáyf́ uyimixemeanfa nání oyá dŋf́ t́ni arfówayá xẃf́a piaxíyo dání iwiaronŋo, o xegf́ néni t́niŋo nimóniriŋiyo dání áma xẃf́ayo ŋweagf́ayo wíwapiyini rixa agwírini. Ayf́ ripf́i nánirini. Jisasomi dŋf́ niwíkwíroro nání xexf́xexirímeá imónigf́ayo xwiyf́a uxekwímoayarinŋomi —O negf́ Gorixoyá ŋwíyo dání ikwáwiyirani, árfwiyirani, xwiyf́a uxekwímoayarinŋorini. Omí rixa xẃf́ayo mamówárfáriní.

11 Negf́ níríxímeáyf́ ‘Sipisipf́ miáo nene yeáyf́ neayimixemeanfa nání neapeinríani?’ niyaiwiro ragf́ oyáyo igf́aninŋf́ eániro o nání xwiyf́a wáf́ uriyiro nerinŋiyo dání obomi xopírárf́ wífarini. Ayf́ omí xopírárf́ niwiríná wiwaninŋiýf́ wá mumixiní ‘Wa nene Jisasomi xfdarinŋagwí nání niŋeapikiróná ayf́ anini xe oneapikípoýf́.’ niyaiwiro xfdigf́áyf́rini.

12 Ayínáni anj́ rinaxi t́ni re ŋweagf́áyf́né t́ni dŋf́ níf́a oseainini. E neri aí xẃf́aríxi t́ni rawírawáwáxi t́ni ine! Obo xẃf́arími seyf́né t́nŋf́ e nání rixa wéf́ enŋagi nání rarinini. O ‘Aninŋf́ xẃf́arími niŋweámáná epaxonimani. Re ení pírf́ nírakipf́ri anwi ayoráni?’ niyaiwiri nání xegf́ wikf́ nóniŋf́ seainipi rf́a ápiáwfninŋf́ imóninŋagi nání ine!” Xwiyf́a anj́namí dání e rinénaparinŋagi arf́a wiŋaniginí.

13 Iwf́ xwéo “Rixa xẃf́arími rinímamówárenapáo?” niyaiwiri apixf́ niaíwf́ oxo xirími mixf́ eaaxfdŋiniginí.

14 Mixf́ eaaxfdŋagi aí apixí áma dŋf́ meanj́yo xf́i nání wimixiyáŋe nání niŋipika ouniri nabikináo iwf́ winíxaú ími unwiráraná í sidiro t́nŋf́ e pni niwíarími niŋipika nuri e ŋweaŋáná xwiogwí waú wo nimúrori ámi wo áwini e imóníe nání aiwá niwiro píraninŋf́ umegf́awixini.

15 Sidiro iniŋf́ xegf́ manj́yo dání peyeáú iniŋf́ waxf́nŋf́ númi nuri ími níxemi niweri opikiniŋf́ imixowárfagi aí

16 xẃf́arí apixími arírá niwiríná re eniniginí. Iniŋf́ waxf́ iwf́ xwéo apixími opikiniŋf́ xwírífa dowárfú xẃf́arí xegf́ manj́ nexoari niŋiniginí.

17-18 Iwo síjwé e níwínírí apíxí nání wíkwí ríá ápiáwíníjé níwónírí nání niaíwé apíxí í xíríníjé wíníyo mǎxí wímínírí unínígíní. Ayí áamá sekaxí Goríxo uríníjépi xídiro xwíyíá Jisaso nání ríníjépi díjé íá xíríro yarígíáyí enagí nání ayo mǎxí wímínírí nání nurí rawírawáyo imaní e éf roáríníjépi.

13

Nanwé mǎxí yaríníjé rawírawáyo dání íwíapíníjo náníríní.

¹ Nioní nanwé mǎxí yaríníjé wo rawírawáyo dání íwíaparíníjépi níwínírí o síwaníjé wé wúkaú rémówapírí mǎjé wé wíúmí dáníjé waú imorí eno xegí síwaníjé wé wúkaú apimí wámíní wámíní dírí mǎxí ináyí díkínarígíápi nídíkága urí xegí mǎjé wé wíúmí dáníjé waú apimí womíní womíní yoí Goríxomí ikayíwé umeararígíápi ríwamíníjé níjwíráríga urí enagí wíníjanígíní.

² Nanwé mǎxí yaríníjé nioní síjwé wíníáo pusí sayí papearíxí imóníníjé repatíyí ríníjéyíníjé imónírí xegí síkwí ayí nanwé beyáí ríníjéyíyápíníjé imónírí xegí maní ayí pusí sayí raioníyí ríníjéyíyáníjé imónírí enoríní. Iwí xwéó nanwé mǎxí yaríníjé xíó tǎnǎ xixení oimónírí síjwé níwínírí nání ení eáníjé xíó yaríníjépi síxí umímorí xíó ámayó seáyí e níwimónírí umenwéaaríníjépa axípi oimónírí wímíxírí xíó néní tǎnǎ seáyí e imóníníjépi axípi oimónírí wímíxírí enoríní.

³ Mǎjé wíyímí mǎjé rogíá ígí ayí nípíkíxí rogíáníjé imóníníjépi wíníjanígíní. Áamá xwíá níríminí jwéagíáyí “Nanwo aríge nerí síjé enírfání?” níyaiwíro o nání ududí níwíníróná níxídiro

⁴ Iwo nanwomí xíó néní tǎnǎ imóníníjépi axípi wímíxíí enagí nání xíomí seáyí e número nanwomí ení axípi seáyí e número ná re níra ugíawíxíní, “Nanwo tǎnǎ go xixení imóníní? O tǎnǎ go mǎxí xíxe iníxíxí imóníní?” níra ugíawíxíní.

⁵ Goríxo nanwo xegí díjé tǎnǎ xe maní níyoámorí weyí nímenírí ikayíwé nínímeára úwínígínírí síjwé wínírí emá 42 múroaríná apí eníá nání néní tǎnǎníníjé níwimónírí éwínígínírí síjwé wínírí éagí

⁶ o re enínígíní. Maní níyoámorí Goríxo nání ikayíwé nímearíríná oyá yoíyo ikayíwé mearírí aní jwíá oyáiwá nání ikayíwé mearírí anínamí jwéagíáyí nání ikayíwé mearírí enínígíní.

⁷ Goríxo áamá xíoyá imónígíáyo nanwo xe mǎxí níwírí xopírárí wíwínígínírí síjwé wínírí xe néní tǎnǎníníjé níwimónírí áamá gwí wírí wírí níyoní tǎnǎ wará xíxegíní írígíá níyoní tǎnǎ píné xíxegíní rarígíá níyoní tǎnǎ gwí bí bí mónígíá níyoní tǎnǎ ayo seáyí e wimóníwínígínírí síjwé wínírí enínígíní.

⁸ Ayínání áamá xwíáyo jwéagíáyí nínní —Áamá eníná Goríxo xwíarí imíxíníná dání wígí yoí íkwí díjé níyímíníjé meapíríá nání jwíráríníjénamí —Ana sípísípf píkígíoyánaríní. Anamí yoí jwíráríníjéyí maríáí, áamá yoí níjwíráríníjéyí nanwo nene nání yayí owínírí seáyí e umepíríríní.

⁹ Áamá aríá tígíáyíné enánáyí, aríá ókíarí mónípoyí.

¹⁰ Áamá Goríxo “Xe gwí uyíríxíní.” wíaiwíníjé go go apimí wí múropaxí imóníníámaní. Áamá “Kírí tǎnǎ xe píkíríxíní.” wíaiwíníjé go go apimí wí múropaxí imóníníámaní. Apí imónánáyí, Goríxoyá imónígíáyíné segí díjé wíkwíroarígíápi píní míwíarí aníníjé míní xwámámí níwíá úríxíní.

Nanwé xwíáyo dání íwíapíníjo náníríní.

11 Nioní nanwí ámi wo xwíáyo dání fwiaparíjagi níwíníri o sipísipí miá mñíyo dání síwaní wíyau rémoaríjpa rémori xegí xwíyíá níríríná iwí xwíyíá raríjpa ríri yaríjagi wíníjanigíni.

12 O nanwí xámi fwiapíjoyá néní imóníjfi nípimíni dání níwiiríná áamá xwíáyo ñweagíá níni nanwí xámi fwiapíjho, igí nípíkípxí wenomi nupíkínímearo seáyí e umépojíníri mírákwiákwí wíaxídirí

13 emímí ayá ríwamónípxí xixegíni bí erí neríná áamá síjwí anígíe dání oyá díjfi tñí ríá wearíjfi bí aí anínamí dání xwíáyo píérónapayaríjpi tñí yapí wíwapíyaríjfiríni.

14 E neríná emímí Goríxo nanwí wíoyá néní tíjfi imóníjfpimí dání xe wíwapíyípxí oimóníri síjwí wínífpimí dání áamá xwíáyo ñweagíáyo yapí níwíwapíyíri re uraríjfiríni, “Xwíáyo ñweagíáyíné xopaikígí nanwí mñí rogíá ámi síjfi imóníjóníjfi imóníjfi bí nímixíro éf uráráfpoyí.” uraríjfi enagi nání

15 ayí e éaná nanwí ríwíyo fwiapíjho xopaikígí imóníjfpí nímeari síjfi oeníri símí ófyo dání pírámf wíáná síjfi imóníjínigíni. Goríxo nanwí xwíáyo dání fwiapíjho xegí wóníjfi xopaikígí imóníjfpimí símí ófyo dání pírámf wífpimí dání xe síjfi nímóníri xwíyíá ríri áamá xébmí xómíjfi níyíkwiro seáyí e mumearígíáyo opíkípojíníri ríri epaxí imóníwíníjíníri síjwí wíníjfi enagi nání e imóníjínigíni.

16 Nanwí xwíáyo dání fwiapíjho e nemáná xíoyá maníyo dání áamá níyoní síyíkwíníjfi imónígíápiamíraní, mamadírixamíraní, áamá amípí wí mímúronígíáyoraní, uyípeayí imónígíáyoraní, áamá xínáiwáníjfi nímóníro omíjfi wíiarígíáyoraní, wíwíní meñweánígíáyoraní, ayo níyoní ipíríá nearíná wíyo wé náumi earo wíyo mimáyo earo egíawíxíni.

17 E neríjfiyo dání áamá ipíríá nanwoyá yoí tñíraní, nabá xíoyá yoípiraní, xixení imóníjfpíraní, meánígíáyí aiwá nípírí nání bí ero aiwá nígwí meapírí nání bí ero epaxí mímónípa egíawíxíni. Ipíríá eánígíáyíni ananí bí epaxí imónígíawíxíni.

18 Íá roarígíáyíné, seyíné píraníjfi díjfi neñwíperínáyí, re éríxíni. Nabá nanwí oyá yoí tñí xixení imóníjfpí, ayí áamá wo nání ríníjagi nání áamá díjfi íá xírígíá gíyí gíyíné, nabá oyá yoí nánípi píraníjfi íá róríxíni. Nabá oyá yoí nání ríníjfpí, ayí 666 apíríni.

14

Áamá 144,000 imónígíápi náníri.

1 Nioní weníjfi éáyí wíníjanigíni. Sipísipí miáo díwí mñí Saioníyí ríníjfpimí éf rojagi síjwí níwíníri áamá 144,000 imónígíáyí —Ayí yoí xíoyá tñí xanoyá tñí ríwamíjfi mimáyo eánígíáyíri. Ayí o tñí nawíni éf rojagíá níwíníri

2 aríá wíáyí wíjanigíni. Anínamí dání ikaxí bí nírínríná ikaxí inígí iyakwí obaxí nídíroríná raríjpa ríri akíríwí ení tñí nírínríná raríjpa ríri ikaxí áamá kitá eaarígíáyí kitá eaaríná raríjpa ríri yaríjagi aríá wíjanigíni.

3 Goríxoyá íkwianwína tñí díjfi tíjfi imónígíá waú waú awa tñí ámíná 24 e níjweaxa pugíáwa tñí wígí símímaníríwámíni áamá 144,000 ayí éf nírómáná soní síjfi bí raríjagíá aríá wíjanigíni. Soní rarígíá apí áamá xwíáyo dání wí níjfi imónípxí meníni. E dání 144,000 imónígíá xíu nupeiríjfpimí dání gwíníjfi uroyíroníyíni ananí níjfi nímóníri rípxíríni.

⁴ Ámá apìxí t́nì íwí minípa nero piáxí m̀weánarìḡfápa ayí enì ḡwíápi sínì íá m̀xìrarìḡfá eḡagì nánì Gorìxoyá s̀ḡwíyo dání piáxí m̀weánarìḡfáyírinì. Sínì apìxí t́nì memegfáyírinì. Sipìsipí miáo ḡimì ḡimì úfìmi ananì númì x́darìḡfáyírinì. Ámá nìyonì dání ḡwíḡnìḡ Gorìxo roayíroḡfáyí x́o nánì t́nì sipìsipí miáo nánì t́nì aiwá ǹwákwinìḡnìḡ imónìḡfáyírinì.

⁵ Yapí nìrìro xwíyíá óf e rarìḡfáyímanì. Ramìḡfáyírinì. Xwíyíá bì x́meapaxíyímanì.

Anḡnáj wau wo xwíyíá rìḡfá nánìrinì.

⁶ Anḡnáj ámi wo anḡ pìrìyo ayá áwinìmi ǹpìpìka warìḡagì wìḡnìḡanìḡnì. O ámá xwíáyo ḡweagfáyó ḡwí wìrì wìrì imónìḡfá nìyonì t́nì p̀né x̀xegìḡnì rarìḡfá nìyonì t́nì wará x̀xegìḡnì inìḡfá nìyonì t́nì ayo nìyonì xwíyíá arfá ǹwìrìná yayí wìḡpaxípi —Apì anìḡ r̀nárìḡfáyírinì. Apì wá urìḡnì nánì t́ḡorìḡnì.

⁷ O eḡ t́nì re r̀ḡnìḡnìḡ, “Gorìxo, anḡna imìxìrì xwíá rì imìxìrì rawìrawá imìxìrì inìḡf s̀mìḡfáyí imìxìrì eḡo ámá nìyonì eyeyíromí eníná r̀xa r̀ná eḡagì nánì omì wáyí wìro seáyí e umfeyoaro o nene nánì yayí owinìrì seáyí e umero éfìxìḡnì.” Anḡnajo ǹpìpìka ǹpurìná e rarìḡagì wìḡnìḡanìḡnì.

⁸ Anḡnáj ámi wo r̀wíyo anḡ pìrìyo áwinìmi ǹpìpìka ǹpurìná re ǹra puḡnìḡnì, “Anḡ xwé Babironìyì r̀ḡnìḡpì r̀xa xwíá ikìxenárìḡnì. Oyì, r̀xa xwíá ikìxenárìḡnì. Ámá wí wíyo papìkí oépoynìrì inìḡf wainí m̀nì ǹwìro wíwapìyarìḡfápa anḡ apì enì íwí xébi inarìḡpa ḡwí bì bì mónìḡfá ǹnì enì íwí axípi oinìpoynìrì wíwapìyìḡfáyírinì.” ǹra pwarìḡagì wìḡnìḡanìḡnì.

⁹ Anḡnáj awaúmì ámi r̀wíyo wo ǹpurìná eḡ t́nì re ǹra puḡnìḡnì, “Ámá nanḡwo t́nì ónìḡ xopaikìḡ imìxìḡnìḡpì t́nì awaú nene nánì yayí owinìḡnì xómìḡ ǹyìkwìro seáyí e umero ipìrìfá oyá mimáyoranì, wéyoranì, eánìro yarìḡfá ḡyí ḡyí

¹⁰ wìkí Gorìxo aga ayìkwí m̀wónìḡpì wí múropìrìfámanì. Inìḡf wainí m̀xí yarìḡpìḡnìḡ ǹpìrìfáyírinì. Wainí oyápi, ayí m̀xí bì onìmiápi éwìḡnìḡnìrì aga inìḡf t́nì ḡwìaumí nerì yìḡnìḡpì marfá, wainí apì m̀xí ayìkwí mepa éwìḡnìḡnìrì inìḡf t́nì ḡwìaumí mé wainí aínìḡ s̀xí oyá wìkí ónìḡnìḡ imónìḡf wámi inìḡpìrìḡnì. Ámá ayí wainí apì ǹnìrìḡnìḡ neróná re epìrìfáyírinì. Anḡnáj Gorìxoyáowa t́nì sipìsipí miáo t́nì awa s̀ḡwí wìḡnìḡáná r̀ḡnìḡ s̀ḡá sarìpá r̀ḡnìḡpìmi dání t́nì r̀fá ápiáwí wearìḡpìmi dání t́nì xáiwí ǹwìḡnìrì m̀menìḡwí nura unfáyírinì.

¹¹ Rfá m̀menìḡwí urarìḡpìmi dání s̀ḡwírá peyarìḡpì aga ná r̀wíyo dání aí p̀nì bì m̀wìárí anìḡ m̀nì peyarìḡná ámá ayí ikwáwìyiranì, áríwìyiranì, bì kíkíḡ ḡweapìrìfá menìḡnì. Ámá nanḡwo t́nì ónìḡ xopaikìḡ imìxìḡnìḡpì t́nì awaú nene nánì yayí owinìḡnì xómìḡ ǹyìkwìro seáyí e umero ipìrìfá xegí yoí nánì eánìro yarìḡfáyí e epìrìfáyírinì.” Anḡnajo apì e ǹra pwarìḡagì wìḡnìḡanìḡnì.

¹² Ámá Gorìxoyá imónìḡfá xwámámí ǹwìa warìḡfáyí re epìrìfáyírinì. Sekaxí o r̀ḡnìḡpì xáiwí íá x̀rìro Jìsasomì d̀ḡḡf wìkwíroarìḡfápi xáiwí íá x̀rìro epìrìfáyírinì.

¹³ Nìonì anḡnamì dání xwíyíá bì re r̀nènaparìḡagì arfá wìḡanìḡnì, “Joxì re ǹrìrì r̀wamìḡ eai, ‘Ámá Gorìxo t́nì ikárìḡfá r̀ná dání ǹpéa upìrìfáyí oyápi dání yayí wìḡpaxírinì. Kwíyìpi enì re rarìḡnì, “Oyì, yayí owinìḡnì. Ǹpèrìná Jìsasomì ǹxíḡdìro nánì r̀wí ǹr̀kwìḡnìrì nerìḡpìmi dání

wará sanjé wunarìṅṅípimí dání gwíṅṅìṅṅí níkwéánìrì kíkíṅṅá epírṅṅá enagí nání yayí owínìṅṅí. Nìperṅṅá wé rónìṅṅí imónìṅṅí wíwanìṅṅíyí néra ugṅṅá anṅṅá wí mimóní Gorìxo yayí wimonṅṅá nání sìnì nimónìṅṅá enagí nání ananì kíkíṅṅá epaxṅṅíṅṅí.” Kwíyṅṅí enì e rarìṅṅí. nìrìrì rṅṅwamìṅṅí eaì.” rìnénaparìṅṅagṅṅí arṅṅá wìṅṅanìṅṅí.

Xwíárímí aiwánìṅṅí mípṅṅíṅṅá nánìrìṅṅí.

¹⁴ Nionì wenìṅṅí éáyí wìṅṅanìṅṅí. Agwí apṅṅá wenṅṅípimí sṅṅwí nìwìṅṅíṅṅí ámánìṅṅí imónìṅṅí wo apimí seáyí e éṅṅ xenṅṅeṅṅagí nìwìṅṅíṅṅí o amìṅṅanṅṅwí sṅṅá gorṅṅí tṅṅí imìxìnìṅṅí wìṅṅa mṅṅṅíyo dṅṅkìṅṅíṅṅí kirá wìṅṅí aiwá wákwiarìṅṅá ṅṅwá xaiwí yinìṅṅí bá ṅṅá xìrìṅṅí nemáná ṅṅweṅṅagí wìṅṅanìṅṅí.

¹⁵ Ámí anṅṅnájé wo anṅṅ ṅṅwáíwámí dání nṅṅwìapìrì agwṅṅípimí éṅṅ xenṅṅeṅṅomí rṅṅaiwá enṅṅ tṅṅí re urṅṅagí wìṅṅanìṅṅí, “Aiwá xwíárímí dṅṅṅí nṅṅí rìxa yóṅṅíṅṅí. Rìxa nìmìpaxìṅṅá rìṅṅá enagí nání dṅṅxṅṅí kirápá tṅṅí mṅṅṅí wìwákwiṅṅí mì.” urṅṅagí

¹⁶ agwṅṅípimí éṅṅ xenṅṅeṅṅo xegṅṅí kirá xwíárímí seáyí e puwíáraúṅṅí nṅṅí wíarí wákwiṅṅomìṅṅíṅṅí.

¹⁷ Ámí anṅṅnájé wo anṅṅ ṅṅwá anṅṅnamí enṅṅwámí dání ṅṅwìaparìṅṅagí nìwìṅṅíṅṅí o enì kirá ṅṅwá yinìṅṅí bá ṅṅá nìmaxìṅṅíṅṅí ṅṅwìaparìṅṅagí wìṅṅanìṅṅí.

¹⁸ Ámí anṅṅnájé wo —O rṅṅá wearìṅṅípimí xiáworìṅṅí. O rìdìyowá yarìṅṅá nání írṅṅá onìṅṅíṅṅí tṅṅí e dání nṅṅwìapìrì anṅṅnájé kirá ṅṅwá yinìṅṅíṅṅá ṅṅá xìrìṅṅomí rṅṅaiwá enṅṅ tṅṅí nurìṅṅí re urìṅṅíṅṅí, “Xwíárímí wainṅṅí uraxṅṅí sogwí rìxa niáṅṅí enagí nání dṅṅxṅṅí kirá ṅṅwá yinìṅṅíṅṅá tṅṅí wìwákwiṅṅí nerì awí eámeámí eì.” urṅṅagí

¹⁹ anṅṅnajo xegṅṅí kirápá tṅṅí wainṅṅí uraxṅṅí xwíáyo enṅṅíyí wìwákwiṅṅí nerì awí neaárìṅṅá xoyìkìṅṅí epṅṅíṅṅí nání sṅṅá íkwianṅṅwí xwé eapìṅṅarìṅṅíṅṅí —Ana, ayí pìrì Gorìxo aga wìṅṅí nìwónìṅṅí nání umamonṅṅáṅṅí nání imónìṅṅíṅṅí. Anamí xoyìkìṅṅí epṅṅíṅṅí nání mìmeámí yáraná

²⁰ anṅṅípimí bṅṅarìwámìṅṅí sṅṅá íkwianṅṅwíṅṅí xoyìkìṅṅí yarìṅṅá ragṅṅí anamí dání nìpurìṅṅá waxìṅṅíṅṅí nìwerì nìróga nìwìapṅṅíṅṅíṅṅí osṅṅíyá manṅṅí tṅṅí xìxenì rónìṅṅí ná mṅṅmí waxṅṅí nìwerì 300 kiromita wíarí múrorì enṅṅíṅṅí.

15

Anṅṅnájé wé wíúṅṅí dṅṅṅí waúṅṅí pìrerìxṅṅí xìxenì wìṅṅí nánìrìṅṅí.

¹ Nionì ekìyìṅṅí anṅṅnamí dání ámí bì inṅṅagí sṅṅwí wìṅṅanìṅṅí. Apì seáyí e imónìṅṅí dṅṅṅí nìyága upaxṅṅí imónìṅṅí enṅṅpìṅṅí. Anṅṅnájé wé wíúṅṅí dṅṅṅí waú ámáyó xeanìṅṅí aga rṅṅá tṅṅí wìkárìṅṅíṅṅí. Apì wìkárarìṅṅá Gorìxo xegṅṅí wìṅṅí onìṅṅíṅṅí nìyopìyáṅṅíṅṅí enagí nání ayí xeanìṅṅí yoparìṅṅíṅṅí. Apì anṅṅnájé wé wíúṅṅí dṅṅṅí waú tìṅṅáwamí nìwìṅṅíṅṅá wenìṅṅí éáyí wìṅṅanìṅṅí.

² Rawìrawánìṅṅí imónìṅṅí ḡrasìṅṅíṅṅí rìrìṅṅá onìṅṅíṅṅí rṅṅá tṅṅí gwiaumṅṅí nìṅṅíṅṅí rìwonṅṅagí nìwìṅṅíṅṅí ámá nanṅṅoyá xopaikìṅṅí imìxìnìṅṅíṅṅí seáyí e mumepa ero oyá ipìṅṅá xe oneaeṅṅíṅṅí mìwìṅṅíṅṅí ero nerìṅṅípimí dání xopìrṅṅíṅṅí egṅṅíṅṅí kitá Gorìxo wìṅṅíṅṅí ṅṅá nìxìrìṅṅá rìrìṅṅá onìṅṅíṅṅí seáyí e ronṅṅagíṅṅí wìṅṅanìṅṅí.

³ Ayí sonṅṅí nìrìro Moseso, Gorìxomí xìnánìṅṅí nimónìṅṅí omìṅṅí wiiago répenṅṅíṅṅí rìro sipṅṅíṅṅí miáoyáṅṅí rìro neróná sonṅṅí re rìṅṅáwìxìṅṅí, “Ámìṅṅá Gorìxoxìṅṅí, enṅṅ eánìṅṅá nìyonì seáyí e wimónìṅṅoxìṅṅí, amìpì joxì yarìṅṅíṅṅí seáyí e erì ámáyó ududṅṅí wìṅṅpaxṅṅíṅṅí erì yarìṅṅagí ranarìṅṅwárìṅṅí. Gwí wìrì wìrìṅṅí dṅṅṅí nìyonì mìxṅṅí ináyoxìṅṅí, pì pì joxì nerìṅṅá wé rónìṅṅí erì nepánì erì yarìṅṅagí ranarìṅṅwárìṅṅí.

4 Ámináoxini, joxi ná woxini siyikwí mínijoxi enagi nání áamá gíyí wáyí mǝsipa ero seáyí e mirimǝyoapa ero epírǝrini? Díxí nání pírf numamorǝná xixeni imónijipi tǝni yarijipi rǝxa sǝjání imónijagi nání áamá gwí wirí wirí nǝni nǝbǝro díxí sǝmǝmanǝmǝ dání wauní nikǝrǝnǝro seáyí e rǝmepírǝrini.” Sonǝ nǝrǝro e rarǝnjagǝ wǝnǝjanigini.

5 Apǝ nǝwǝnimáná wenijǝ éáyí wǝnǝjanigini. Anǝnamǝ anǝ nǝwǝíwámǝ ínimǝ anǝ pákínijǝwá —Awá Gorǝxoyá anǝ awawá ayá rǝ wǝnjǝwǝrini. Awá íkwǝnǝjagi nǝwǝnǝrǝ

6 anǝnajǝ xeanijǝ aga rǝ tǝnjǝ wikǝrǝpǝrǝ nání tǝgǝ wé wǝúmǝ dánǝ wáú awa rapǝrapǝ awiawǝ apǝ wǝrǝ xwǝnǝ earǝ enǝ yǝnǝro irǝkwǝnǝnjǝ sǝnjá gorǝ tǝni imǝxinijipi xwǝnamǝyaiwǝ yirǝnǝro nemáná anǝ nǝwǝíwámǝ dání íwǝiparǝnjagǝ nǝwǝnǝrǝ

7 dǝnjǝ tǝnjǝ imónigǝ wáú wáú awa wo nǝwiápǝnǝmearǝ anǝnajǝ wé wǝúmǝ dánǝ wáú awamǝ pírerǝxǝ sǝnjá gorǝ tǝni imǝxinijǝ wé wǝúmǝ dánǝ wáú mǝnǝ wǝnǝnigini. Pírerǝxǝ apimǝ wikǝ ónǝnjǝ Gorǝxo, anǝnjǝ íniná nǝwǝnǝyá magwǝ enǝpǝrini.

8 Mǝnǝ wíáná enǝ eánǝnjǝ Gorǝxoyá imónǝrǝ seáyí e oyá imónǝrǝ enǝpimǝ dání sǝnjwǝrǝ xegǝ anǝ nǝwǝíwámǝ árǝfó inǝrǝnǝagǝ nání anǝnajǝ wé wǝúmǝ dánǝ wáú awa xeanijǝ rǝ tǝnjǝ wé wǝúmǝ dánǝ wáú apǝ wikǝrǝpǝrǝ nání páwǝpǝxǝ wǝ mimónijagi sǝnjwǝ e wǝnǝjanigini.

16

Anǝnajǝ wé wǝúmǝ dánǝ wáú pírerǝxǝyo ínǝnjǝpǝ mǝwiárómogǝ nǝnǝrǝnǝ.

1 Nionǝ arǝ wíáyí anǝ nǝwǝíwámǝ dání manǝ bá enǝ tǝnǝ anǝnajǝ wé wǝúmǝ dánǝ wáú awamǝ re urǝnǝnapǝagǝ arǝ wǝnǝjanigini, “Soyǝné nuro Gorǝxoyá wikǝ ónǝnjǝ pírerǝxǝ wé wǝúmǝ dánǝ wáú ayo magwǝ enǝpǝ xwǝrǝmǝ mǝwiárómoadǝpoyǝ.” urǝnǝnapǝagǝ arǝ wǝnǝjanigini.

2 Anǝnajǝ awa wo pírerǝxǝ o xǝrǝnjǝna nǝmeáa nurǝ xwǝrǝmǝ mǝwiárómoadǝnǝ re enǝnigini. Ámá nanǝwoyápǝ ipǝrǝ eánǝro xegǝ xopalkǝgǝ imǝxinijǝpimǝ seáyí e umero yarǝgǝyǝ oremá sipǝ xwǝrǝ wǝnarǝgǝpǝ imónigǝawixini.

3 Anǝnajǝ awa ámǝ wo xegǝ pírerǝxǝna rawǝrawáyo mǝwiárómoadǝnǝ re enǝnigini. Rawǝrawá ragǝ nǝmónǝrǝ ámá píyǝyá pwarǝnjǝpa axǝpǝ pípǝfó onǝ imónǝrǝnǝnigini. E imónǝráná amǝpǝ dǝnjǝ tǝnjǝ rawǝrawáyo nǝwǝnǝyǝ nǝnǝ píyǝ yǝrǝnǝnigini.

4 Anǝnajǝ awa ámǝ wo xegǝ pírerǝxǝna iniǝgǝ ná wǝarǝnjǝyo tǝnǝ simǝnjǝ mearǝnjǝyo tǝnǝ mǝwiárómoadǝnǝ iniǝgǝ nǝnǝ ragǝ imónijǝnigini.

5 Iniǝgǝ nǝnǝ ragǝ imónáná anǝnajǝ iniǝgǝ xiáwo re rarǝnjagǝ arǝ wǝnǝjanigini, “Agwǝ rǝnǝ nǝwǝarǝ enǝnǝ dání anǝnjǝ imónǝrǝ enǝoxini, aga siyikwǝ mínǝ enǝoxini, pírf joxǝ umamoarǝnjǝ apǝ xwǝyǝ mǝmeárǝnǝpa nerǝ xixeni wikǝrarǝnǝnǝ.

6 Ayǝ ámá díxǝ imónigǝyáyo tǝnǝ wǝ rókiamogǝyáyo tǝnǝ ragǝ píkwǝeámǝxǝgǝ nání joxǝ ragǝ onǝpoyǝnǝrǝ pírf apǝ numamorǝná xixeni yarijini. Ámá ayǝ pírf joxǝ umamoarǝnjǝpǝ rǝnǝnjǝ meapǝxǝ imónigǝyáyo enǝagǝ nání ayǝ ananǝrǝnǝ.” rarǝnjagǝ arǝ nǝwirǝ

7 xwǝyǝ bí írǝf noa peyinǝ dání re rǝnarǝnjagǝ arǝ wǝnǝjanigini, “Áminá Gorǝxoxini, enǝ eánǝnjǝ tǝgǝyáyo nǝyonǝ seáyí e wimónijoxini, ayǝ neparini. O aga xixeni rǝnǝ. Pírf joxǝ umamoarǝnjǝ apǝ apǝ nepa xixenini wǝarǝnjǝrǝnǝ.” rarǝnjagǝ arǝ wǝnǝjanigini.

⁸ Anjínají awa ámi wo xegí pírerixína sogwomi m+wiárómóáná Gorixo áamá xwíáyo ηweagfáyo xe sogwí xaiwí níwepíniri naniri rímmenínjwí neániri píri owiáriniri síjwí winíniginí.

⁹ Xe rímmenínjwí neániri píri owiáriniri síjwí winíagi sogwí níwepíniri ayo ríá píri wiáragi nání áamá ayí Gorixomi —O xegí ení síxí eánínjyo dání xeanínj ayí wikáripaxí imónínjoríni. Omi ikayíwí numearíróná wigí íwí yarígfápi ríwímmíni nímamoro omi seáyí e mumíeyoagfawixíni.

¹⁰ Anjínají awa ámi wo xegí pírerixína íkwianjwí nanjwo éí níjweámáná áamáyo umenjweanjinami m+wiárómóáiáná re eníniginí. Áamá nanjwo xegí seáyí e níwimóniri umenjweanjinjyo níyoní síá yidoáriníniginí. Síá yidoáraná rínínj ayíkwí wí m+winarinjagi nání iwieániro wigí aíwí síwí kiro neróná

¹¹ wigí sípí yarígfápi ríwímmíni mímamopa nero rínínj winarinjépi tñni uraní egfápi tñni nání Njwá anjinami dánjomi ikayíwí umearígfawixíni.

¹² Anjínají awa yoparo tíjyo xegí pírerixína iniígi rapá xwéú, Yupíretisíyi rínínjómí m+wiárómóáiáná m+xí ináyí sogwí íwiaparínjmmí dánjowa iniígúmi ananí xepíri nání yeáyí yáriníniginí.

¹³ Nioní wenínj éáyí winínjaniginí. Píyímmínfá sípí biaú bí m+winínjínj nímmóniro iwí xwéoyá manjyo dání íwiapíri nanjwoyá manjyo dání íwiapíri mimóní wfá rókiamoarinjyoyá manjyo dání íwiapíri yarínjagfá winínjaniginí.

¹⁴ Píyímmínfá apiaú api nípiní kwíyí sípípiríni. Áamáyo emímmí níwíwapíya warígfápiríni. M+xí ináyí xwíá nírimíni ηweagfáyí síá sípí Gorixo, ení eánígfá níyoní seáyí e wimónínjyoyáimi m+xí iníprífa nání awí oeae-meaneyíniri upírfápiríni.

¹⁵ Ai, Ámínáoní áamá áríwíyimi íwí meámíniri barígfápánínj axípi bímmáríni. Áamá sánínj m+wé síjwí naníro aikí píranínj níyíníro ηweagfáyí yayí owiníni. E mepa nerínáyí, íkwauyíxíyí nuróná áamá síjwíyo dání ayá winíniginí náníri.

¹⁶ Kwíyí sípí biaú bí api nuro m+xí ináyowami níwirímearo Xibiruyí pñné tñni Amagedoníyi rínínje awí eaárinjagfá winínjaniginí.

¹⁷ Anjínají awa yoparo xegí pírerixína imínj yarínje —E kwíyí sípíyíyá anj eríni. E m+wiárómóáiáná anj ηwíáiwámí inímmí síá íkwianjwínamí dání xwíyíyá ení tñni ríaiwá re rínénapíniginí, “Ríxa apíri.” rínénapáná re eníniginí.

¹⁸ Ápianjwí nókímxá uri anjinami dání ikaxí níra uri akíríwí níra uri nerí poboní xwé bí —Apí eníná áamá xwíárímmí iwamíó ηweaagfá dání waíní waíná poboní xwé nerí aiwí bí api tñni xíxeni míyagí enjagi nání api aga xwé bíri.

¹⁹ Api yaríná anj aga xwé mamadí ikwírónínjépi xwíá yaiwíámí nímmeníríná níkwíríniri biaú bí imóniri anj áamá gwí wírí wírí níyíyáyí úpíyinowiri eníniginí. E neríná Gorixo anj xwé Babironíyi rínínjépi nání dínj peá mímmó nerí áamá apímmí ηweagfá rínínj xwé omeápoyíniri kápíxí xíoyá wikí ónínjépmí dání m+xípi inínjwá mmí wíagi

²⁰ pírinjwí níni rawírawáyo urípiní dífwí múnj ronjyí níni aíniri nerí

²¹ anjínají xwé amímmá inínj wí —Woní woní xegí sanj 50 kiro imónínjépiríni. Api anjinami dání áamáyo píeróáná xeanínj Gorixo wikárfí api xeanínj aga ríá tínj enjagi nání omi ikayíwí umeararínjagfá winínjaniginí.

17

Apíxí iyí ede dání warígfí náníri.

1-2 Anjínajf wé wíúmi dánj waú pírerixf wé wíúmi dánj waú tígíáwa wo nibiri níniríná re níríniginí, “Joxi bei. Apixf iyf ede dáni warigíími —Í nání anj nímíní fá earoaríníjíríní. Inígíf wearíj obaxíyo seáyí e éf xenweañjíríní. Mixf ináyf xwáfárimí dánjyf tñní fwf inígííríní. Ámá xwáfárimí ñweagfáyf í tñní fwf níniróná ayf ámá inígíf wainf xwapf níniróná papíkí yarígíápáníjépi dñj mamó nero inígííríní. Ímí Gorixo pírf umamoarínjépi síwá osimíní.” nínirírí

3 Gorixoyá kwíyípi níxixéróáná ámá dñj meañe nání nínimeámí úáná weníj éáyf wíníjaniginí. Apixf wí nanwf ayfá ríj womí —Nanwo nomíní yof Gorixomí ikayfwf umeararígíápí eánírí mñj wé wíúmi dánj waú imorí síwanf wé wúkaú mñjyo dání rémówapírí enjoríní. Omí í seáyí e éf xenweañagí wíníjaniginí.

4 Í rapírapf ayfá rírí mipíyí morí eníyí yínírí okiyfá nání síjá gorí tñní imíxíníjépi tñní síjá awíaxf tñní urípó apfá wenf ñígwí xwé ronjépi tñní okiyfá inírí nemáná kapíxí síjá gorí tñní imíxíníjépi wá fá níxírírí ñweañagí wíníjaniginí. Kapíxí awámí fwf í yaríjépi xwírí wianípaxf imóníjépi tñní fwf í nínírí píaxf weánarínjépi tñní magwf íníjanigí wíníjaniginí.

5 Yof ímí mimáyo eáníjépi rasf re nírínírí eáníjanigí wíníjaniginí, “Anj xwé Babironíyí wíríníjálníríní. Apixf iyf ede dání warigíá níwamí tñní ámá xwáfárimí ñweagfá yarígíá Gorixo xwírí wianarínjépi níyoní tñní xínálníríní.” Rasf e nírínírí eáníjanigí wíníjaniginí.

6 Apixf í ragf ámá Gorixoyá imónígíáyíyá tñní Jisaso nání wáf nímeróná mñj wínígíáyíyá tñní nínímáná papíkí yaríjanigí síjwf níwínírí “Ámá Gorixomí dñj wíkwíroarígíáyí aga onímíá ríá píkinjépi?” níyáiwírí ududf ikárínaríná

7 anjínajo re níríniginí, “Pí nání joxi ududf ikárínaríní? Apixf í tñní nanwf mñj wé wíúmi dánj waú imorí síwanf wé wúkaú mñjyo dání rémówapírí enj, í seáyí e éf xenweañe tñní ípaú nání xwíyífá rasf nírínírí ínímí imóníjépi nioní píráníjépi áwanf orírímíní.” nínirírí

8 re níríniginí, “Nanwf joxi wínífo xámí ñweaago aí agwí mñjweaníní. O siríríkí yoparípi mimóníyímí dání ríxa nípeyearí sepiápi mñjweá wíarf mídání aníjíní anínínfáríní. Ámá xwáfárimí ñweagfáyí —Ayf eníná Gorixo xwáfárimí imíxíníná dání íkwf dñj níyímíjépi meapírífa nání ñwiráríníjépi namí wígf yof mñjwirárínípa egfáyí nání raríní. Ayf nanwomí níwíniróná ududf wínínfáríní. O xámí ñweaago agwí mñjweañagí aiwí rfwéná ámí bínfá enagí nání ámá ayf síjwf e níwíníro nání ududf wínínfáríní.” nínirírí

9 re ríniginí, “Ámá dñj píráníjépi neñwíperí moarígíáyí ‘Ayf apí nání ríá imóníní?’ yáiwípaxíríní. Nanwoyá mñj wé wíúmi dánj waú imóníjépi apíxí éf xenweañjépi, ayf dfwf mñj wé wíúmi dánj biaú náníríní.

10 Ayf míf ináyf wé wíúmi dánj waú ení náníríní. Awa wé wú ríxa anfá nímogá ugfáríní. Wo síní agwí ñweaní. Wo síní níjweanfáríní. O imónáná Gorixo xe bí onímíápi níjwearí umenweáwíníjínírí síjwf wínínforíní.

11 Nanwf eníná ñweaagf agwí mñjweañe ení míf ináyf ámí woríní. Xfo míf ináyf wé wíúmi dánj waú awayá wo aí awamí rfwíyo míf ináyf imónínforíní. O míf ináyf nímoníríná sepiápi mñjweá wíarf mídání aníjíní anínínfáríní.

12 Síwanf nanwoyá mñjyo dání wé wúkaú rémówapíjanigí síjwf wíníyí, ayf míf ináyf wé wúkaú ámáyo umenweapírífa nání síní mimónígíáwa náníríní. Awa enj eáníjépi míf ináyf imóníjépi nání nímoníro

naŋwo t́nì á máyo numenwearóná aníjé mumenweá śfá ná wiyíníjépi umeŋweapírírínì.

¹³ Awa dínjé axípi nì t́gíáwarínì. Wigí enjé eánigíá imóníjépi t́nì néní t́gíá imónigíápi t́nì ení nawínì naŋwomì ínì mì nìwúrínìro

¹⁴ sipísipí miáo t́nì m̀xí nínìróná sipísipí miáo xopíráré winfárínì. O áminá nìyonì áminá seáyì e imóníjé wimónìrì m̀xí ináyí nìyonì m̀xí ináyí seáyì e imóníjé wimónìrì nerì nánì á má o t́nì nawínì imónigíáyí —Ayí x́fó xegí imónípírífa nánì parìrì wéyo fá umírìrì enjéyírínì. O nánì peá m̀mó dínjé nìwìkwíroro fá xírarígíáyírínì. Ayí o t́nì nawínì xopíráré wípírírínì.” Anjínajo e nínìrímáná

¹⁵ re nírìjínigínì, “Inìgí wearíjé apíxé iyí ede dánì warígí seáyì e xenweanjé joxì síjwé wíníyí, ayí á má nínì nánìrínì. Á má wará xixegínì írígíáranì, gwí wírí wírìranì, gwí mónigíá bì bíranì, ṕné xixegínì rarígíáranì, ayí nínì nánìrínì.

¹⁶ Síwanjé wé wúkaú rémówapíjagì síjwé wíníyí t́nì naŋwo t́nì awa apíxé iyí ede dánì warígí m̀mì śmí t́nì nìwiro xwíríá wíkìxero xegí amípí urápekìxero nero śwí sayí naŋwé roanaríjépi nìwiro nímínì á ríá yípírírínì.

¹⁷ Ayí rìpi nánì e epírírínì. Gorìxo awa dínjé ná bìnì t́nì nero wigí umeŋweagíáyí t́nì nawínì naŋwomì ínì mì nìwúrínìróná ímì e wírìxínìrì dínjé utínfá enjagì nánì awa apì e nìwìkára nuróná xwíyíá Gorìxo ríjépi xixenì imónínfè nánì nìwìkára upírírínì.” nínìrìrì

¹⁸ re nírìjínigínì, “Apíxé joxì síjwé wíní, í anjé xwé mamadé ikwíróníjépi nánìrínì. Apì m̀xí ináyí xwíá nírímínì jweagíáyo seáyì e nìwimónìrì menweanjépi rínì.” nírìjínigínì.

18

Anjé Babironì xwíríá ikìxeníjépi nánìrínì.

¹ Apì nìwínárímáná anjínajé á m̀ wo anjínámì dánì weaparíjagì wíníjanigínì. O néní t́jé seáyì e imóníjépi worínì. Anjínámì dánì nìweapíríná xegí ikíníjépi xwínfá nearì xwíárímì wíá nókiárírná

² enjé t́nì ríaiwá nírìríná rìpi raríjagì aríá winjanigínì, “Babironì, anjé xwé mamadé ikwíróníjépi rìxa xwíríá ikìxenárínì. Rìxa xwíríá níkìxenárínìrì yíwé imóníjagì nánì imó yárìjerínì. Rìxa kwíyí sípíyí enì awí eánárìjerínì. Rìxa injé sípí ‘Ayí obí dínjé rífa rarínì?’ rarígíápi xwapé yárìjerínì.

³ Ayí rìpi nánì xwíríá ikìxenárínì. Á má gwí bì bì mónigíáyí nínì apíxé ‘Nínì t́nì f́wé nínìróná m̀réníjépi oanfóyì.’ yaiwiaríjépi t́nì f́wé nínìróná inìgí wainfè nínìríníjépi nero papíké ero wigí m̀xí ináyí xwíárímì dánjéyí í t́nì f́wé inayiro egíá enjagì nánì xwíríá ikìxenárínì. Nìgwé omeaneyínìro yúbí sábníjépi inarígíáyí apíxé í ‘Amípí xwé t́jéáínì nímónìrì sírì munfè onweámínì.’ yaiwiaríjagì nánì ímì amípí wí m̀nì wiyiro nìgwé urápayiro neríjépi m̀mì dánì nìgwé xwé t́gíá imónigíá enjagì nánì enì xwíríá ikìxenárínì.” raríjagì aríá winjanigínì.

⁴ Xwíyíá á m̀ bì anjínámì dánì re rínénaparíjagì aríá winjanigínì, “Á má nionì gí imónigíáyíné, seyíné f́wé apíxé í yaríjépa axípi nero xeaníjépi ímì wímeanfèpi seyíné enì seáimeanigínìrì ímì ṕnì nìwíárímì wí e nánì úpoyí.

⁵ Ayí rìpi nánì seararíjínì. Í f́wé aríkí nìyayíríná xegí f́wé yaríjépi rìxa nìramóga nearíná anjína t́nì xixenì róníjagì nánì f́wé í yaríjépi nánì Gorìxo dínjé peá m̀mó enì.”

6 Ámi rípi raríñagí arfá wiñanigini, “Ími pírfí numamorfná í wikáríñpá axípi wikárfí sípí í enípi biaú kíkírfí wirí iniigfí wainfí í kapíxtyo niwirí wiñpá wainfí píñfí biaú kíkírfí opaxfí imóníñpí niwirí wirí érfíxini.

7 Í xewaníñí seáyí e mfeyoánrfí sírfí munfí ñwearí enípi tfní xixeni mimeníñwí urírfí ámíxáfí erí oenrfí pírfí umamórfíxini. Í xegfí dññfí tfní re yaiwinaríñírfí, ‘Niínfí míxí ináyfí nimónrfí meñweañáínfí meníranfí? Niínfí apíxí anfí imóníñáíníranfí? Gíná dánfí dññfí sípí níagfí ñwí eapaxfí imónímáfíranfí?’ yaiwinaríñí enagfí nánfí

8 xeaníñfí sfá axfíymíni re wímeanfírfí. Símiárfí wímeanfí píyfí epaxípi wímeanfí ámíxáfí epaxfí imóníñpí wímeanfí aiwá nánfí dñwí ikeamónípxípi wímeanfí nemáná nímfíni rfá uníñfírfí. Ámífná Goríxo, ími pírfí umamonfó ení síxí eáníño enagfí nánfí apí nípíni wímeanfírfí.

9 “Míxí ináyfí xwfárfími dánfí í tfní fwí iníro í tfní nawínfí niñwearóná sírfí munfí ñwearo egfáyfí ími rfá nínrfí síñwírfá peyaríñagfí niwíñróná re epírfírfí. Ámíxáfí ero ñwí miearo nero

10 ríñíñfí ími wímeáfípi none ení neaímeanígnírfí wáyfí nero ná jfami nírómáná re ríprírfírfí, ‘Ine! Babironfí añfí xwé mamadfí ikwíróniñpíxí, añfí wí tfní xixeni mimóníñpíxí, axínánfí pírfí rímmáfípi ríxa símeáfí enagfí nánfí ine!’ ríprírfírfí.

11 “Ámá xwfárfími dánfí nígwíni omeaneyíniro yúbí sábníñfí yarígfáyfí wígfí sanfíyfí nígwí nánfí ámá ámi wí bí wípxfí meñagfí nánfí í nánfí ení ámíxáfí ero ñwí earo epírfírfí.

12 Wígfí sanfíyfí, ayfí tfírfí. Sfñá gorfí tfní sfñá sírfípa tfní sfñá awíaxfí xixegfíni imóníñfí tfní urfípo apfá wenfí nígwí xwé ronfí tfní rapírapfí awíaxfí apfá wenfí tfní rapírapfí mípyfí monfí tfní rapírapfí sírfíkáyfí ríñíñfí tfní rapírapfí ayfá ríñfí tfní íkfá xaiwí xegfí yoí sítrónfíyí ríñíñfí tfní amípi bí nañwí erepanfíyí ríñíñfíyíyá síwanfípmí dánfí imíxíniñfí tfní amípi bí íkfá nígwí xwé ronfípmí dánfí imíxíniñfí tfní amípi bí kapáyo dánfí imíxíniñfí tfní amípi bí ainíxtyo dánfí imíxíniñfí tfní amípi bí sfñá wárfí wárfó móníñfípmí dánfí imíxíniñfí tfní

13 weríxí sinamonfíyí ríñíñfípi tfní karíniñfí imóníñfí amomfíyí ríñíñfí tfní íkfá dfá rfá ikeárfáná síñwírfá dññfí nañfí eaaríñfípi tfní iniigfí waráyo xópe iníprírfá nánfí dññfí nañfí eaaríñfípi tfní íkfá dfá pírfakenísanfíyí ríñíñfípi tfní iniigfí wainfí tfní weríxí orípfí tfní pírfawá awíaxfí tfní wítfí aiwá tfní burímákaú tfní sípí sípí tfní osfí tfní karfí osfí íropearíñfí tfní ámá ení xínáíwáníñfí nímmóníro omíñfí wíarígfáyfí tfní wígfí sanfí bífí epírfí nánfí imóníñfíyfí, ayfí apírfí.

14 Amípi jíxí ‘Omeámíni.’ símmónaríñfípi ríxa pñfí níwíárfími ruñoí. Amípi jíxí mírfímmóroníñfípi tfní amípi jíxí nímmearfná sírfí munfí ñwearíñfípi tfní ríxa anípa imónfíagfí nánfí ámfí síñwí wíñípxfí mímmóníni.

15 “Ámá nígwíni omeaneyíniro wígfí amípi níñfí yoí ríñíñfí apí ími bífí egfáyo dánfí nígwí xwé tfígfá imónígfáyfí ríñíñfí axí ími winaríñfípi none ení neainíngíniñfí wáyfí nero ná jfami nírómáná ámíxáfí ero ñwí miearo nero

16 re ríprírfírfí, ‘Ine! Añfí xwé mamadfí ikwíróniñpíxí, ine! Apíxí rapírapfí awíaxfí apfá wenfí tfní mípyfí monfí tfní ayfá ríñfí tfní yínrfí sfñá gorfí tfní imíxíniñfípi tfní sfñá awíaxfí imóníñfí xixegfíni tfní urfípo apfá wenfí nígwí xwé ronfípi tfní okíyfá inírfí eníxíni,

17 axínánfí jíxíyá amípi ayá tfñfí apí nípíni ríxa xwírfá ikíxenáfíagfí níranírfí nánfí ine!’ ríprírfírfí.

“Sìpìxí o omì xiáwowa t́nì áamá wí e nánì owaneyìnìro sìpìxí o omì b́f nero ñwewearìgíáyí t́nì sìpìxí o omì omìñj́ mearìgíáwa t́nì áamá sìpìxíyo ññwewaro wigí ñìgwí omìñj́ yarìgíá ññniyí t́nì ayí anj́ apimì ná j́fami ñrómáná

¹⁸ anj́ apì ríá ññnìrì sìnjwíríá peyarìñjagì ññwìnìróná enj́ t́nì ‘Ine!’ ññrìro re rìgíawìxìnì, ‘Anj́ xwé mamad́ ikwírónìñj́ apì t́nì xixenì áamì b́ gípì ríá ikwírónìñj́?’ ññrìro re egíawìxìnì.

¹⁹ Isikí ññmeaayìro mìnj́yo mímeeámí ññnìro ‘Ine!’ rìro áamìxíá ero ñwí miearo neróná re ññra ugíawìxìnì, ‘Ine! Anj́ xwé mamad́ ikwírónìñj́pì —Anj́ apì sìpìxí xiáwowa amípì wí ñìgwí meapírì nánì rawìrawáyo ññxero ññrémómáná b́ egíapírìnì. E nerìñj́yo dánì ñìgwí xwé t́gíáyí imónìgíapírìnì. Anj́ apì axínánì sìnì mé xwíríá ikixenáríagì nánì ine!’ ññra ugíawìxìnì.

²⁰ “Anj́naxìnì, apìxí í ríxa xwíríá ikixenáríagì nánì dìnj́ ñíá osìnìnì. Gorìxoyá imónìgíáyíñé t́nì wá wúrìmeiagíáyíñé t́nì wíá rókiamoagíáyíñé t́nì ññyíñénì dìnj́ ñíá oseainìnì. Gorìxo anj́ apì seyíñé seaikárìñj́pì nánì pírí mamóf enjagì nánì dìnj́ ñíá oseainìnì.” Xwíyíá b́ anj́namì dánì e rìnénapíagì aríá wìñanìgìnì.

²¹ Anj́nájì enj́ sìxí eánìñj́ wo śñj́á xwé wítì siyí yuní ikìxearìñj́yí sìpaxí wo ññmíeyoarì rawìrawáyo ññmoairì re rìnìñìgìnì, “Babironì, anj́ xwé mamad́ ikwírónìñj́pì ñionì śñj́á ro moalápa anj́ apì enì piéronfárìnì. Anj́ apì áamá wará sìnì ññmáná pearìgíáyíñìñj́ anípá imónáná áamì sìnjwí wìnìpaxí imónìñfá menìnì.

²² Anj́ apìxì dánì áamì kitá eánìrì soñj́ rìnìrì webí rìnìrì pékákí rìnìrì yarìñjagì aríá áamì b́ wípíríá menìnì. Áamá amípì imìxanìro éwapínìgíáyí wí anj́ apìxì dánì wigí yarìgíapì áamì yarìñjagíá wìnìpíríámanì. Śñj́á wítì siyí yuní ikìxearìñj́yí apìxì dánì áamì neríñá ikaxí rìnarìñjagì aríá wípíríá menìnì.

²³ Apìxì dánì uyíwí wíá ónarìñj́pì áamì ónìñfá menìnì. Íwí sikkìñj́ t́nì apìyá t́nì apìxì dánì áamì b́ ññmeánìro xwíyíá nawínì rìnarìgíí aríá wípíríá menìnì. Ayí rìpì nánì rìrarìñjìnì. Apìxíyá áamá ñìgwíñì omeaneyìnìro amípì b́ yarìgíáyí dìxí ayá t́nì nerìñj́pimì dánì áamá xwíárímì ñwewagíáyo ññyonì yapí ññwíwapírìróná seáyì e múrónìgíá enjagì nánì rarìñjìnì.

²⁴ “Í Gorìxoyá wíá rókiamoarìgíáyo t́nì áamá xegí imónìgíáyo t́nì áamá amì gímì ñwewagíá pìpìkímí inìñj́yo t́nì ññpìkìrì reá roánìñj́rìnì.” Anj́najo e rarìñjagì aríá wìñanìgìnì.

19

Babironì xwíríá ikixenáríagì nánì anj́namì dánì yayí egíá ññnìrìnì.

¹ Apì aríá ññwimáná manj́ xwé b́ áamá ayá wí anj́namì epíroyí egíáyíñìñj́ meanj́ ññrìnìrì enj́ t́nì re rìnarìñjagì aríá wìñanìgìnì, “Negí Gorìxomì seáyì e oumeaneyì. Nene éf ñeamínìño, ayí orìnì. Enj́ eánìrì seáyì e umíeyoapaxí imónìrì enj, ayí orìnì.

² O neyírorì pírí numamoríñá nepa xixenì imónìñj́pì t́nì wiarìñj́ enjagì nánì seáyì e oumeaneyì. Apìxí iyí ede dánì warìgíá anj́ ññmìnì f́á earoarìñj́ —Í áamá xwíárímì ñwewagíáyí t́nì f́wí ññnìrìñj́pimì dánì uyíñí oépoyìnìrì ññwíwapíya nuríñá xwíríá wikìxenìrìnì. Ímì Gorìxo neyírorì xixenì pírí numamoríñá áamá xínáíwánìñj́ ññmónìro omìñj́ wìiarìgíá í ññpìkìrì reá roánìñj́yí nánì ríxa xixenì enj́ meáírìnì.” ññrìro

3 ámi re ríḡfawixini, “Negí Gorixomi seáyí e oumeaneyí. Siḡwirfá aḡpimi rfá niniḡpí peyariniḡpí aniniḡpí miní peyiníáriní.” ríḡḡfá

4 áamá áminá 24 imóniḡfá e niḡweaxa pugfáwa tñni diḡfá tñni imóniḡfá waú waú awa tñni Gorixo íkwianḡwínamí ḡweaḡe nupfínímearo omí yayí niwiróná re nira ugíawixini, “E imónini. Omí seáyí e oumeaneyí.” ríḡḡfá

5 siá íkwianḡwínamí dání maḡfá bá re riniḡniḡini, “Áamá Gorixomi xínáíwayínéniḡfá nimóniro omiḡfá wiariḡfáyíné, siyikwíniḡfá imóniḡfápiayínéraní, xwérixayínéraní, omí wáyí wiariḡfáyíné niyínéni, negí Gorixomi seáyí e umépoiyí.” rinariniḡaí arfá winaniḡini.

“Sipisipí miáo apixí nimeaniniḡo.” ríḡfá nánirini.

6 Nini maḡfá xwé bí áamá ayá wí epíroyí egíáyí meaní niriḡfá riniḡfá iniḡfá iyakwí niḡrorfá riniḡfá akiríwí niwekirfá riniḡfá yariḡfápaniḡfá nerfá re rinariniḡaí arfá winaniḡini, “Negí Gorixomi seáyí e oumeaneyí. Negí Áminá Gorixo, eḡfá eániḡfá niyoni seáyí e wimóniḡo ríxa neameḡweani.

7 Sipisipí miáo apixí meaní ríxa rínáriní. Apixí meaní ríxa wé nironiriḡweani. Ayínáni negí xwioxíyo dání diḡfá nífá nineainiri yayí nerane Gorixomi seáyí e uméyoaaneyí.” rariḡḡfá arfá niwirí winaniḡini.

8 Í oyínirini rapírapí awiaxí apfá xaiwí werí kíyí bí mayí eri eḡfá wú —Ú ayí áamá Gorixoyá imóniḡfáyí xwíáyo niḡwearóná wé nironiro píraniniḡfá egfá nání imóniḡfáriní. Ú miní wíḡaí siḡwí niwiniri

9 aḡfánajo re niriḡniḡini, “Re niriḡfá ríwaminiḡfá eai, ‘Aiwá sipisipí miáo apixí meaní nání imixáriníápi nání wáí urepeariniḡfáyí yayí owinini.’ niriḡfá ríwaminiḡfá eai.” niriḡfá re niriḡniḡini, “Xwíyífá api Gorixo riniḡfá eḡaí nání nepaxiniḡfáriní.” niriḡfá

10 aḡfánajomi yayí owimiriḡfá nání oyá síkwí tñni e upfínímeáána o re niriḡniḡini, “Joxí yegí axípi xínáipawiniḡfá nimónirai Gorixomi omiḡfá wiariḡwíwawí e mánipani. Dixí ririḡfá Jisaso seaíwapiniḡfá fá xirariḡfáyí yariḡfápa nioní ení axípi yariḡfá woní eḡaí nání Gorixomini yayí wí. Ayí rípi nání rariḡfá. Gni gíne wfá nirokiamoranényí, sa Jisaso neaíwapiniḡfá rókiamoaniri nání imónariḡfá eḡaí nání rariḡfá.” niriḡniḡini.

Osí apfá wení womí seáyí e xeniḡweaḡo nánirini.

11 Aḡfána oxoánfáḡi niwinirfá weniniḡfá yánfáyí winaniḡini. Osí apfá wení wo roḡaí niwiniri osomi seáyí e xeniḡweaḡo —O re ríḡforini, “Diḡfá uḡwiráripaxorini. Nepaxiniḡfá imóniniḡfáriní yariḡfáriní.” ríḡforini. O osomi seáyí e xeniḡweaḡaí winaniḡini. O ámayo niwieyírori pírfá umamori mixelí wirí nerfá wé róniniḡfá imóniniḡfáriní xixeni xídariniḡfáriní.

12 Xegí siḡwí rfá ápiáwiniḡfá werí miniḡfá diḡfá mixelí ináyowa dífkinariniḡfápi obaxí dífkiriḡfá eḡorini. Xegí yoí áamá nini majfá nimónimáná xewaniniḡfá niniḡfá imóniniḡfá xegí warárimí eániri

13 rapírapí ríḡfá igfá eániḡfá wú yiniri eḡorini. Yoí oyá re riniḡorini, “Gorixoyá Xwíyíáoyí” riniḡorini.

14 Aḡfánami dání siminiḡfá winariḡfáyí rapírapí awiaxí apfá werí kíyí bí mayí imóniri eḡfá niyiniḡfá osí apfá weníyo niḡweamáná omí númi wariniḡfá niwiniri

15 áamá gwí bí bí móniḡfá niyoni xopírárfá winí kirá ḡwá yiniḡfá oyá maḡfáyo dání peyeaḡiniḡfá winaniḡini. Ayo ainixí wá fá nixiriḡfá numeniḡfá wikí Gorixo, eḡfá eániḡfá niyoni seáyí e wimóniḡo ayikwí

míwóníjípí níwíwapíyiríná uraxí wainí sogwí sńjá íkwianjwí eapíníjínami xoyíkímí yarígfápa axípí winíáríní.

16 Yoí bí rípí “Míxí Ináyí Níyoní Seáyí e Wimónírí Ámíná Níyoní Seáyí e Wimónírí Enáoniyí” nírinírí xegí rapírapíyo ηwirárínírí sáíyo ηwirárínírí enagi winíjanigíní.

17 Nioní weníjé yánfáyí aníjajé wo sogwí ηweaje nírómáná apurí aní píríyo nípíkíka emearíjéyo ení tńni ríaiwá re uraríjagi winíjanigíní, “Goríxo aiwá xwé imíxíníjípí nání níbíró awí eánípojí.

18 Míxí ináyíyá gíwí yíyóní ero símíjé wínarígfáyo seáyí e wimónígfáyíyá gíwí yíyóní ero ámá ení eánígfáyíyá gíwí yíyóní ero osíyíyá gíwí yíyóní ero osíyo seáyí e xenweáfáyíyá gíwí yíyóní ero ámá xínáíwáníjé nímoníro omíjé wíiarígfáyíraní, wígí omíjé ní yarígfáyíraní, ámá síyíkwíníjé imónígfáyíraní, ámá xwéríxa imónígfáyíraní, nínyíyá gíwí yíyóní ero epírí nání awí eánípojí.” Iníyo ríaiwá e uraríjagi winíjanigíní.

19 Weníjé éáyí winíjanigíní. Nanwo tńni míxí ináyí xwíárímí ηweagfáyí tńni wígí símíjé wínarígfáyí tńni nawíní awí neáníro osí apíá wenómí seáyí e xenweajómí tńni o xegí símíjé wínarígfáyo tńni míxí wianíro nání awí eánáríníjagí níwinírí winíjanigíní.

20 Nanwómí fá níxíráríro mímoní wíá rókíamoaríjómí —O nanwoyá néní tńjé imóníjípímí dání emímí neríná ámá nanwoyá ípíríá eánírí nanwoyá xopaikígí imóníjípí yayí níwíro egfáyo yapí wíwapíyíjóríní. Omí ení fá níxíráríro awaú síní síjé enáná ípí rírómíxíjé ríá ápiáwí sńjá sarípá ríníjípí tńni wearíjéwámí mamówáríagí winíjanigíní.

21 Wíníyo ení osómí seáyí e xenweajo kirá xegí maníyo dání peyaaríjépá tńni pípíkímí yáraná iní ní ní níbímíro wígí gíwí yíyóní neríná agwí ímí uyáríagí winíjanigíní.

20

Seteno xwiogwí 1,000 apímí gwí ηweajé náníríní.

1 Nioní weníjé yánfáyí winíjanigíní. Aníjajé wo xegí wéyo siríríkí yoparí bí mímoníjéyí nání kípí fá xírírí senfá wírí fá xírírí nemáná anínamí dání weaparíjagi winíjanigíní.

2-3 Aníjajo iwí xwéómí —O sídíré eníná ηweagí axoríní. Obo axo Setenoríní. Omí fá níxerí xwiogwí 1,000 múronfá nání gwí níyárírí siríríkí yoparí bí mímoníjéyímí nímoaimáná maní éde ówaní níyárímáná síkí bí símímajíó nání íkwíaríragí winíjanigíní. Xwiogwí 1,000 apí pwearíná ámá gwí bí bí mónígfáyo yapí níwíwapíyípa éwinígínírí óf ayímí ηwiráríagí winíjanigíní. E nerí aí xwiogwí apí ríxa múróáná axíná onímíapí éwinígínírí óf ayímí dání wíkwíowáríníáríní.

4 Nioní weníjé yánfáyí winíjanigíní. Míxí ináyíyá síá íkwianjwí wí síjé níwinírí ayo wa ámáyo wíeyíropírí nání rípeaaríníjowa éf ηweajagí níwinírí ámá xwíyíá Goríxoyá fá xíríro Jisaso nání aníjé mínté áwaní uríro neróná wíwaníjéyí míjé wináná síjé míjé wákwígíyí —Ayí síní xwíárímí níηwearóná nanwómí tńni xegí xopaikígí imíxíníjípímí tńni yayí níwípa ero nanwo nání ípíríá wígí mímayorání, wéyorání, meánípa ero egfáyíríní. Ayíyá díjéyo síjé níwiníríná rípí éagí winíjanigíní. Ámí síjé nero xwiogwí 1,000 apímí ámáyo Kiraiso tńni nawíní umenweajagí winíjanigíní.

⁵ Iwamfó áamá ámi sñf nero wiápnimeapírfápi, ayf apírini. Pegfá winiyf ayf íná m+wiápnimeáagfa wininjanigini. Xwiogwí 1,000 api ríxa nípwemáná enáná wiápnimeáagfa wininjanigini.

⁶ Áamá pegfá iwamfó sñf nero wiápnimeáfáyf tñni aní nawíni wiápnimeapírfá gíyf gíyf yayf owinini. Ayf áamá Goríxoyá imónigfáyf enagfa nání oyá dñf tñni yayf winipaxfífrini. Ayf Goríxo áamá sipíyf ríá xwérími ikaráná ayf tñni nawíni rñniñf Ámi bí Pepírfápiyi rñniñpí m+meá Goríxo tñni Kiraiso tñni awaúyá apaxípaniñf imónigfáwa yarigfápa nero awaú ñweagfíe anani nípáwiwo Kiraiso tñni nawíni nñwearo xwiogwí 1,000 api múroaríná áamáyo umenweapírfá enagfí nání rariniñi.

Setenomi migf nñwimixiri xopírfárf wiáñf nánírini.

⁷ Xwiogwí 1,000 api ríxa nípwemáná enáná siririkf Seteno gwí ñweañfími dání wfkwiowáráná

⁸ o nípyeari áamá gwí bí bí mónigfá xwíá rírí nírímini ámi gími ñweagfáyo —Ayf áamá Gokíyi rñniñfáyf tñni Megokíyi rñniñfáyf tñni ayfrini. Ayo Seteno yapf owíwapíyiminiri nemi áamá Goríxoyá imónigfáyf tñni m+ixí inaníro nání ayo awí neaemerfná áamá o awí eaeméfíyf rawírawá imanf e iníki e wenfíyf yapí xixeni imónipírfáfrini.

⁹ Míxí obaxí ayf xwíárimí ayoxí xwé íkwianwñniñf eapiniñe nání nñyiro ayf tñni m+ixí oinaneyiníro añf Goríxo dñf sixí uyiniñpimi —E xegf áamá imónigfáyf ñweagfíerini. E awí mudfmóáná re éagf wininjanigini. Ríá añfnami dání nñpiérónapíri ayo ríá nowárfagf wininjanigini.

¹⁰ Ayo ríxa ríá náná obo, ayo yapf wíwapíyariniñomi íá nixero ipí rírómíxiniñf ríá ápiáwí sñfá sarípái rñniñpí tñni weariniñwámí —E nanwo tñni mimóní wfá rókiamoago tñni awaú xámí moaigfíe omí ení axí e nawíni ñweáfírxiniñf moaíagfa wininjanigini. E ikwáwíyirani, árfwíyirani, kikiíá bí mepa nero rñniñf aniniñf wininiñfáfrini.

Goríxo áamáyo eyeyírómf enf nánírini.

¹¹ Nioni weniniñf yánfáyf m+ixí ináfíyá siá íkwianwí apfá wenf xwé wina nñwiniñf anami éf ñweañoyá sñmímanje dání xwíárfí tñni añfna tñni nñni peá unárfagf nání ámi sñwí bí mñwiniñpaxf imóninagf nñwiniñf

¹² weniniñf éáyf wininjanigini. Áamá pegfáyf siyikwñniñf imónigfápiarani, mamadírxarani, íkwianwñnami agwírfwámíni ronagfa wñnarfná bíkwíyf nñparíro íkwí ámi wina, áamá dñf nñyiminiñf meapírfá nání yoí ñwirárininiñfna ení nñparíro pegfá ayf siní sñf neróná yagfápi tñni xixeni xwíyíá umeárfíminiri nání api nání bíkwíyo ñwirárininiñfyo dání íá rírómfí nerí xixeni xwíyíá umeárfagf wininjanigini.

¹³ Áamá pegfá rawírawáyo nñnamiro wegáfífrani, pegfá piyiniñf siwí añf e —E pepírfá nání Piyoyí rñniñpí tñf erini. E ugáfífrani, nñni íkwianwí Goríxo éf ñweañfna tñf e báná wigf yagfápi tñni xixeni xwíyíá umeárfagf wininjanigini.

¹⁴ Pepírfá nání Piyoyí rñniñpí, piyiniñf siwí añfyo ñweagfáyo nñmeari ipí rírómíxiniñf ríá weariniñe —E Goríxo xwíyíá umeárfípimi dání rñniñf wininiñferini. E moaíagf wininjanigini.

¹⁵ Xwíyíá numeárfírfná íkwí áamá dñf nñyiminiñf meapírfá nání yoí ñwirárininiñf gíyf gíyf anami yoí mñwirárininiñfagf nñwiniñfná ayo íá nixero ipí rírómíxiniñf ríá weariniñf wámí moaíagfa wininjanigini.

21

An̄j̄ s̄in̄j̄na t̄n̄i xw̄fá s̄in̄j̄r̄i t̄n̄i nán̄ir̄in̄i.

¹ Nion̄i wen̄in̄j̄ éáȳf̄ w̄in̄in̄jan̄iḡin̄i. An̄j̄ s̄in̄j̄f̄ w̄ina t̄n̄i xw̄fá s̄in̄j̄f̄ w̄ir̄i t̄n̄i r̄ixa nimón̄in̄j̄aḡi w̄in̄in̄jan̄iḡin̄i. An̄j̄ xám̄in̄j̄na t̄n̄i xw̄fá xám̄in̄j̄r̄i t̄n̄i r̄ixa an̄ipá imón̄in̄j̄aḡi nán̄i an̄j̄ s̄in̄j̄na t̄n̄i xw̄fá s̄in̄j̄r̄i t̄n̄i imón̄in̄j̄aḡi w̄in̄in̄jan̄iḡin̄i. Raw̄irawá ámi mir̄iwon̄j̄aḡi n̄iw̄in̄ir̄i

² wen̄in̄j̄f̄ yán̄fáȳf̄ an̄j̄ n̄w̄fá Gor̄ixoyápi —Ap̄i Jerusarem̄i S̄in̄j̄p̄iyi r̄in̄in̄j̄p̄ir̄in̄i. Ap̄i ap̄ix̄f̄ ox̄f̄ meán̄im̄in̄r̄fná okiȳfá inar̄iḡfápa ax̄f̄p̄i éin̄j̄f̄ nin̄imáná an̄fnam̄i Gor̄ixo t̄f̄e dán̄i weapar̄in̄j̄aḡi w̄in̄in̄jan̄iḡin̄i.

³ S̄in̄j̄w̄f̄ e n̄iw̄in̄ir̄i man̄j̄ bá íkwian̄j̄w̄fnam̄i t̄n̄j̄f̄ e dán̄i n̄r̄in̄ir̄fná en̄j̄f̄ t̄n̄i re r̄inar̄in̄j̄aḡi ar̄fá w̄in̄jan̄iḡin̄i, “Ar̄fá époȳf̄. Gor̄ixo n̄weaar̄in̄j̄e agw̄i r̄ixa áamá t̄n̄i naw̄in̄i imón̄in̄i. O aȳf̄ t̄n̄i naw̄in̄i n̄in̄j̄wearóná áamá x̄f̄oyá xeḡf̄ imón̄ip̄r̄fár̄in̄i. Xewan̄in̄j̄o en̄i wiḡf̄ N̄j̄w̄fáo nimón̄ir̄i aȳf̄ t̄n̄i naw̄in̄i n̄in̄j̄wearóná

⁴ am̄ip̄i d̄in̄j̄f̄ sip̄i wiar̄in̄j̄p̄i xórór̄f̄ n̄iw̄iir̄i nán̄i wiḡf̄ s̄in̄j̄w̄ir̄ix̄f̄ weapar̄iḡfápa kw̄ikw̄r̄im̄f̄ n̄iw̄ir̄in̄j̄f̄ w̄iaḡi nán̄i áamá pero ámix̄fá ero n̄w̄f̄ earo r̄in̄in̄j̄f̄ win̄iro yaḡfápa ámi bi mepa ep̄r̄fár̄in̄i. Xám̄i e yaḡfá ap̄i r̄ixa r̄iná dán̄i an̄in̄j̄fn̄i xw̄fá iwéaḡi nán̄i ámi ax̄f̄p̄i w̄i ep̄r̄fáman̄i.” rar̄in̄j̄aḡi ar̄fá w̄in̄jan̄iḡin̄i.

⁵ Íkwian̄j̄w̄fnam̄i éf̄ n̄j̄wean̄j̄o re r̄in̄in̄iḡin̄i, “Ar̄fá ei. Nion̄i am̄ip̄i n̄ip̄in̄i ámi s̄in̄j̄f̄ im̄ixár̄fár̄in̄i.” n̄ir̄ir̄i re n̄ir̄in̄in̄iḡin̄i, “Xw̄iȳfá nion̄i rar̄in̄j̄ap̄i nepax̄in̄j̄f̄ imón̄ir̄i áamá d̄in̄j̄f̄ w̄ikw̄fropax̄f̄ imón̄ir̄i en̄j̄aḡi nán̄i jox̄f̄ r̄f̄wam̄in̄j̄f̄ eāf̄.” n̄in̄ir̄ir̄i

⁶ re n̄ir̄in̄in̄iḡin̄i, “Am̄ip̄i nion̄i ‘E imón̄if̄w̄in̄iḡin̄i.’ yaiw̄in̄j̄ap̄i r̄ixar̄in̄i. Nion̄i s̄in̄j̄á p̄ir̄f̄ t̄in̄j̄wean̄j̄fn̄in̄j̄f̄ ner̄i nán̄i iwam̄f̄o imón̄ir̄i yoparf̄ e nán̄i imón̄ir̄i mé an̄in̄j̄f̄ imón̄in̄j̄in̄i. Iniiḡf̄ nán̄i gw̄fn̄f̄ yeáȳf̄ w̄if̄ ḡiȳf̄ ḡiyo iniiḡf̄ d̄in̄j̄f̄ n̄iȳm̄in̄j̄f̄ meap̄r̄fá nán̄i s̄im̄in̄j̄f̄ meaar̄in̄j̄úm̄i dán̄i anan̄i niwir̄i m̄in̄i wim̄fár̄in̄i.” n̄in̄ir̄ir̄i

⁷ re n̄ir̄in̄in̄iḡin̄i, “Áamá nion̄i an̄in̄j̄f̄ íá n̄in̄ix̄ir̄iróná nion̄i t̄n̄i s̄m̄f̄ t̄n̄i inar̄in̄j̄w̄áyo xop̄ir̄ár̄fn̄in̄j̄f̄ w̄ifá ḡiȳf̄ ḡiyo nion̄i r̄fá ap̄i n̄ip̄in̄i n̄iw̄iir̄fná N̄j̄w̄fá aȳf̄yáon̄i imón̄ir̄i aȳf̄ en̄i ḡf̄ n̄iaiw̄f̄ imón̄iro ep̄r̄fár̄in̄i.

⁸ E ner̄i aí íkw̄fkw̄fá imón̄iḡfáȳf̄ t̄n̄i nion̄i d̄in̄j̄f̄ n̄in̄ikw̄f̄roro aí ámi peá n̄imoḡfáȳf̄ t̄n̄i áamá xw̄ir̄fá wian̄ipax̄f̄ imón̄in̄j̄p̄i yar̄iḡfáȳf̄ t̄n̄i p̄ik̄ixw̄ir̄f̄o yar̄iḡfáȳf̄ t̄n̄i f̄w̄f̄ inar̄iḡfáȳf̄ t̄n̄i ayáf̄ yar̄iḡfáȳf̄ t̄n̄i wiḡf̄ n̄j̄w̄fáap̄im̄i fá n̄ix̄ir̄iro d̄in̄j̄f̄ n̄ikw̄f̄roro p̄irán̄in̄j̄f̄ mear̄iḡfáȳf̄ t̄n̄i yap̄f̄ rar̄iḡfá n̄fn̄iȳf̄ t̄n̄i wiḡf̄ p̄ir̄f̄ mamón̄ip̄r̄f̄e —E ip̄i r̄r̄óm̄ix̄in̄j̄f̄ s̄in̄j̄á sar̄ipáyo dán̄i r̄fá ápiáw̄f̄ an̄in̄j̄f̄ wear̄in̄jer̄in̄i. Aȳf̄ e an̄in̄j̄f̄ wep̄r̄fá en̄j̄aḡi nán̄i r̄fn̄in̄j̄f̄ Ámi bi Pep̄r̄fápiyi r̄in̄in̄j̄p̄i x̄ixen̄i meap̄r̄fár̄in̄i.” n̄ir̄in̄in̄iḡin̄i.

An̄j̄ Jerusarem̄i s̄in̄j̄p̄i nán̄ir̄in̄i.

⁹ An̄fnaj̄f̄ wé w̄f̄úm̄i d̄anj̄f̄ waū awa p̄irer̄ix̄f̄ wé w̄f̄úm̄i d̄anj̄f̄ waū ayo xean̄in̄j̄f̄ yoparf̄ wé w̄f̄úm̄i d̄anj̄f̄ waū in̄in̄jáná x̄ir̄iḡfáwa wo n̄bir̄f̄ re n̄ir̄in̄in̄iḡin̄i, “Eini. Ap̄ix̄f̄ sip̄isip̄f̄ miáo mean̄i s̄iwá osim̄in̄i.” n̄in̄ir̄ir̄i

¹⁰⁻¹¹ Gor̄ixoyá kw̄iȳf̄p̄i n̄ix̄ixéróná an̄fnajo d̄f̄w̄f̄ m̄in̄j̄f̄ sepiá ron̄j̄f̄ bim̄i nán̄i n̄imeám̄i n̄in̄iyir̄i an̄j̄ n̄w̄fá x̄f̄oyápi, Jerusarem̄iyi r̄in̄in̄j̄p̄i an̄fnam̄i Gor̄ixo t̄f̄e dán̄i x̄ix̄f̄eá x̄f̄o inar̄in̄j̄p̄i t̄n̄i naw̄in̄i weapar̄fná s̄iwá níaḡi w̄in̄in̄jan̄iḡin̄i. Xw̄in̄fá an̄j̄ ap̄i ean̄j̄p̄i s̄in̄j̄á awiáx̄f̄ n̄igw̄f̄ xwé ron̄j̄p̄i xw̄in̄fá eaar̄in̄j̄pa ean̄j̄aḡi n̄iw̄in̄ir̄i s̄in̄j̄á awiáx̄f̄ jas̄ipá r̄in̄in̄j̄p̄i r̄ir̄imá ón̄in̄j̄pa ónar̄in̄j̄aḡi w̄in̄in̄jan̄iḡin̄i.

¹²⁻¹³ An̄j̄ ap̄im̄i n̄ip̄im̄in̄i s̄in̄j̄á t̄n̄i ákin̄j̄á aga seáȳf̄ émi eán̄in̄j̄aḡi n̄iw̄in̄ir̄i ákin̄j̄á ap̄im̄i f̄w̄i wé w̄úkaú s̄ikw̄f̄ waū in̄in̄j̄aḡi n̄iw̄in̄ir̄i ákin̄j̄á sogw̄f̄

xemónapariniñmíni imixiniñpimi dání fwí wiyáú wiyi ininagí winiri ákinjá sogwí weariniñmíni imixiniñpimi dání eni fwí wiyáú wiyi ininagí winiri midáni midáni eni fwí wiyáú wiyi ininagí winiri nerí ayo bimi bimi aníñají xixeni awí mearonagí nínwiniri Isireriyíyá xiáwo íriñowa wé wúkaú síkwí waú imónigíáwayá yofí fwí bimi bimi niyoní wo woyá yofí eáninagí wininaganigíni.

14 Sínjá tñni ákinjá nearíñá iwamíto nitíwayírori tñniñyó —Ayí sínjá wé wúkaú síkwí waú xámi weníyíriní. Ayo sipísipí miáoyá wáf wurímeiagí wé wúkaú síkwí waú imónigíáwayá yofí sínjá ayí ayimí xixeni eáninagí wininaganigíni.

15 Aníñají nioni xwíyíá nírío xoyíwá iwamíto yarigíá sínjá gorí tñni imixiniñyí aní apimi tñni ákinjáyo tñni fwíyo tñni iwamíto néra uní nání íá xiriñagí wininaganigíni.

16 Aní apiyá miwí imóniní biaú biaú nípini xixeni imóninípirini. Sepiá miwí midímídáni imóninípi axípi imóninípirini. Aníñajo rixá iwamíto yarigíáyí tñni iwamíto yaríñá aní api xegí sepiá éipi 12,000 imóninagí nínwiniri sepiá ení ákinjá xwápiyi nimixíga punípi tñni sepiá ení yegí nimixíga nípeyirí pñni wiárininípi tñni nípini axípi 12,000 imóninagí nínwiniri

17 aníñajo aní apiyá ákinjá iwamíto neríñá xegí sepiá níróga nípeyirí pñni wiáriníñe imóninípi 144 mita enagí wininaganigíni. Aníñajo iwamíto neríñá ámá iwamíto yarigíáyí tñni eníñigíni.

18 Ákinjá sínjá awíaxí jasípái rininípi tñni níkkíróga nípeyirí eániri aní nápi sínjá gorí tñni miriníñagí nání girasíniní rírimá ókiáriniri enagí wininaganigíni.

19 Sínjá ákinjá nearíñá iwamíto nitíwayírori tñniñyó wé wúkaú síkwí waú xámi wenípi sínjá awíaxí nígwí xwé roní wíyí wíyo dání tñni naní oimóniri didairí ininagí wininaganigíni. Sínjá iwamíto nitíwayírori tñniñyó wiyi sínjá jasípái rininíyirini. Ámi wiyi onagwá wení sapaíyi rininíyirini. Ámi wiyi apíá wení agetái rininíyirini. Ámi wiyi sowí ininí emerái rininíyirini.

20 Ámi wiyi sadonikísíyi rininíyirini. Ámi wiyi ayíá ríñí konirianíyi rininíyirini. Ámi wiyi siyó ríñí kirisoraitíyi rininíyirini. Ámi wiyi sowí xegí bí ininí beriríyi rininíyirini. Ámi wiyi siyó xegí bí ríñí topasíyi rininíyirini. Ámi wiyi kirisopírasíyi rininíyirini. Ámi wiyi onagwá wení jaiasiníyi rininíyirini. Yoparíyi mipíyí moní ametisíyi rininíyirini.

21 Ákinjá ówaní wé wúkaú síkwí waú eníyí ayí urípo apíá wení nígwí xwé roní wé wúkaú síkwí waú ayíriní. Winani winani urípo ná woni tñni imixiniñyíriní. Aní apiyá óyí sínjá gorí tñni imixiniñí enagí nání girasíniní rírimá ókiníyirini.

22 Aní apimi dání aní Goríxo nání rídiyowá nero seáyí e umearigíá wiwá miriníñagí mwininaganigíni. Ayí rípi nánirini. Áminá Goríxo, ení eánigíá niyoní seáyí e wimóninjo tñni sipísipí miáo tñni aiwaníñowá aniní e níñweari aní iwániní miriníñagí nání wiwá nímirírnáyí, ná mayí imónipaxí enagí nání mímíriníñagí wininaganigíni.

23 Goríxo xewaninjo xixíeá inarinípi wfá aní apimi ókímixiri sipísipí miáo apimi uyíwíñiní yamorí enagí nání sogwíraní, emáraní, apimi wfá ómixiní nání ná mayíriní.

24 Wfá aní apimi dání óniníapi aní apimíni wóniníámani. Ámá gwí bí bí mónigíá wfá api óniñe níñwearo wigí yarigíapi epírfáriní. Míxí ináyí xwíárimí ñweagíáyí wigí amípi ayá tñnipi nímeámí nuro aní apimi

páwipíríríní.

²⁵ Ikwáwiyíná ákíjé fwi ówanjyí yárinínfá meníní. Anj apimí ámi árfwíyí wí imónínfá menjagí náníríní.

²⁶ Ámá gwí bí bí mónígíáyo dání amípí ayá tíjépi tíni amípí ámá síjwí níwíníríná “Seáyí e imóníjépirífaní?” yaiwiarígíápi tíni anj apimí nání nímeámi nuro páwipírífa aiwí

²⁷ ámá piaxí weánípaxípi yarígíáyí tíni xwirífa winípaxí imóníjépi yarígíáyí tíni yapí rarígíáyí tíni ayí wí anj apimí aga ná rfwíyo aí wí páwipírífa meníní. Ámá wigí yoí íkwí sipísipí miáoyá dijé níyímíjé meapírífanami njwirárinígíáyíní anj apimí páwipíríríní.

22

¹ Anjínajo iniígí dijé níyímíjé imóníjépi nání wearíjé síwá níáná nioní síjwí níwíníríná ú gírasí rírímá ónaríjépa nónimáná síá íkwianjwí Goríxo tíni sipísipí miáo tíni awaúyánami dání símíjé nímearí

² anj apimí nání xegí ófyo ayá áwíními wearíjépi winíjanigíní. Iniígí úmí ororfwámi dání íkífa dijé níyímíjé imóníjépi nányí rojagí winíjanigíní. Íkífa ayí emá ayí ayo sogwí níweríná sogwí xixegíní wé wúkaú síkwí waú wearíjéyíríní. Íkífa ayí iwípi Goríxo ámá gwí bí bí mónígífa níyoní wé rojwiráriní imóníjépi enjagí nání

³ xfo enjíná ramíxíjépi e dání axípi síní wí imónínfámani. Síá íkwianjwí Goríxo tíni sipísipí miáo tíni awaúyána anj apimí imónínfá enjagí nání ámá xfómí níxídíro nání xínáíwáníjé nimóníro omíjé wíiarígíáyí anj apimí dání xómíjé níyíkwiwo yayí seáyí e numero

⁴ oyá símímanjépi ení síjwí níwíníro xegí yoí wigí mimáyo eánígíáyí imóníjépi.

⁵ Anj apimí dání síá ámi bí yínínfámani. Ámíná Goríxo ámá apimí njweagíáyo wfá wókímíxínfá enjagí nání uyíwí tíni sogwí tíni wfá ómíxínfá nání míkí mayí nimóníro xfo tíni nawíní níjwearo nání míxí ináyíníjé nimóníro aníjé miní menjweapíríríní.

“Jisaso ámi weapínfá nání anjwí ayoríní.” uríjé náníríní.

⁶ Anjínajo re níriníjépi, “Xwíyífa apí aga nepaxíjépiríní. Dijé njwiráripaxípiríní. Ámíná Goríxo —O xegí wfá rókiamoarígíáwami xegí kwíyí tíni enj síxí wírómíxowáraríjépi. O xegí anjínajoní ámá xfómí nuxídíro nání xínáíwáníjé nimóníro omíjé wíiarígíáyo amípí rfwíyo anjíní nimónínfápi nání síwá wími nání nírowárenapíríní.” níriníjépi.

⁷ “Arífa époyí. Nioní seaímeámífa nání anjwí ayoríní. Xwíyífa bíkwí rípmí wfá nírókiamónírí eáníjéyo xídarígífa gíyí gíyí Goríxoyá dijé tíni yayí winípaxí imóníjépi.” Jisaso e ríriníjépi.

⁸ Amípí apí nání arífa wírí síjwí wínírí yaríjépi, ayí nioní Jononíríní. Arífa wírí síjwí wínírí neríná anjínajé amípí apí síjwí owínínírí síwá níomí yayí oumemínírí xegí síkwí tíjé e upíkínímeáagi aí

⁹ o re níriníjépi, “E mánipání. Joxí Goríxomí nuxídíri nání xínáíxíníjé nimónírí omíjé wíiaríjépa nioní ení axípi nimónírí yarígíwíwíríní. Díxí ríríxímeá imónígíáyí, wfá rókiamoarígíáyí tíni xwíyífa bíkwí rípmí nírinírí eáníjépi arífa wíarígífa nínyí tíni ayíníjé imóníjé woní enjagí nání e mánipání. Goríxo ná womíní upíkínímeaí.” nírinírí

¹⁰ re níriníjépi, “Xwíyífa bíkwí rípmí wfá nírókiamónírí eáníjépi ríxa nimónínfá anjwí ayo enjagí nání joxí síá órípíní nerí rítí míyáripání.

11 Ámá sípínì imìxarìgíáyí xe axípi sípínì nimìxa uro ámá sípí neróná s'wí yapí yarìgíáyí xe axípi sípí néra uro ámá wé rónìhípì yarìgíáyí xe axípi wé rónìhípì néra uro 'Gorìxo wimónarìhípì éimìgìnhípì.' yaiwiarìgíáyí xe axípi néra uro éfírxìnhípì." nìrìhìnhìgìnhípì.

12 Jisaso "Aríá eì." nìnhìrìrì re nìrìhìnhìgìnhípì, "Nionì seaímeámíá nánì anwì ayorìnhípì. Nionì nìbìrì nìseaímearìná ámá wigí yarìgíápì tìnhípì xìxenì pírí umamómì nánì íá nìxìrìmì bìmíárhìnhípì.

13 Nionì síhípì pírí tìhìweanìhìhípì nimónìrì anìhípì miní hìweanìáonì rarìhìnhípì. Iwamíó wí e dánì imónìrì yoparí wí e nánì imónìrì enìáonìmanì. Iwamíó imónìhìe dánì anìhípì sínhì hìwearì yoparí imónìnhìe anìhípì sínhì hìwearì emíáonìrìnhípì." nìrìhìnhìgìnhípì.

14 Ámá sipìsipì miáomì dìhípì nìwìkwírorìhìhìpìmi dánì wigí rapìrapì oyá ragíyo igíánìhìhípì eagíáyí, ayí íkíá dìhípì nìyìmhìhípì imónìpírìfána danìpaxí imónìro anìhìpìmi íwìyo páwìpaxí imónìro enagíá nánì yayí Gorìxoyá dìhípì tìnhì winìpaxíyìrìnhípì.

15 E nerì aì apìmi b'fariwámì hìweagíáyí tìyí yarìgíáyìrìnhípì. S'wínìhìhípì nimónìrì ero ayáí ero íwí inìro pìkìxwìrìó ero wigí hìwíápìmi íá nìxìrìro menìwearo "Yapí oraneyì." nìwimónìro yapìsìxì rìro yarìgíáyìrìnhípì.

16 "Nionì, Jisasonì síyìkì nionìyá anì apì apìmi dánì imónìgíáyí amìpì apì nìpìnhì nánì nìjìfá imónìpírì nánì gí anìhìnajo áwanìhìpì osearìnhìrì urowárènapíárhìnhípì. Mìxí ináyí Depitoyá xwíá piaxíyo dánì iwiaronìáonì, ayí nionìrìnhípì. Síhìpì ímìáonì, ayí nionìrìnhípì." rìhìnhìgìnhípì.

17 Kwíyìpì tìnhì sipìsipì miáo apìxì meaníápì tìnhì "Beì." rarìhìnhì. Xwìyíá rìpì íá roarìná aríá wífá gíyí gíyí enì "Beì." rífírxìnhì. Ámá inìgí nánì gwínhì yeáyí nìwìro "Inìgí dìhípì nìyìmhìhìpì imónìpírì nánì imónìhìúmi dánì niwìrì onìmhìnhì." yaiwífá gíyí gíyí ananì nìbìro onìpoyì.

18 Xwìyíá b'kwí rìpìmi wíá nìrókiamónìrì eánìhìhìpì íá roarìná aríá wífá gíyí gíyíné aríá jìyìkì nìseaorì re osearìmhìnhì, "Ámá wiyíné xwìyíá rìpìmi ámi bì tìnhì gwí nìmori nìrìrìfánáyí, xeanìhìpì b'kwí rìpìmi eánìhìhìpì Gorìxo e éfáyíné seaikàrhìnhìfàrhìnhì.

19 Wiyíné xwìyíá b'kwí rìpìmi wíá nìrókiamónìrì eánìhìhìpì rìtì nerìfánáyí, e éfáyíné Gorìxo íkíá dìhípì nìyìmhìhìpì imónìpírì dananìro éfánamì mìdanìpa oépoyìnhìrì pírì searakìrì anì hìwíápìmi hìweanìro éfápìmi mìpáwìpa oépoyìnhìrì pírì searakìrì nerì seawárìnhìfàrhìnhì." osearìmhìnhì.

20 Xwìyíá rìpì áwanìhìpì rarìhìhì "Nepa nìbìmhìá nánì anwì e imónìnhì." rarìnhì. "Oyì, e imónìwìnhìgìnhì." nimónarìnhì. Ámìná Jisasoxì rìxa b'fírxìnhì.

21 Ámá nìyínénhì Ámìná Jisaso ayá osearìmhìxìnhì. Apìrìnhì.